DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

1939

57STE JAARGANG

INHOUD.

1939.

	Kolom.
Bestuursberichten 1, 49, 97, 145, 193, 241, 289, 386, 433, 481,	529.
Algemeene Vergadering van het Genootschap, gehouden op 28 November 1938 te 's-Gravenhage	3.
Geldersche geslachten. Bijdrage tot de genealogie Witte, later Witten, door Jhr. H. H. Röell. . .	4-10.
Het geslacht van Mr. Jacob George Hieronymus Hahn, door H. J. A. van Son, met een naschrift over zijn voorouders in Duitschland door W. Wijnaendts van Resandt	10-16.
Een onbekende tak van het geslacht Copes te Griedel in Oberhessen, door Th.a J. van Alff . .	17-22.
Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, medegedeeld door R, T. Muschart . .	21-29.
Geldersche Geslachten. Bijdrage tot de genealogie van Lintelo, door Jhr. H. H. Röell. . 53-63	112-120.
Odilia van de Merwede („une pucelle de plus de cinquante ans"), door J. P. de Man	64-69.
De Rayneval, door Mr. W. F. Leemans	69-74.
De gemeenschappelijke afstamming van twee geslachten van Son, door H. J. A. van Son	74-76.
Geslacht van Tricht, door Dr. H. W. van Tricht 97-106,	160-166.
De Amsterdamsche wijnkooper François van de Poll (1648-1728) en zijn geslacht, door H. J. van 't Lindenhout	106-112.
Stamreeksen Van den Pavordt, door Mr. W. de Vries 120—126, 148—160, 223—227, 263—271,	301—309, 517-519.
Bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht Liotard (met aanvullende gegevens over de aanverwante families Maizonnet, Mollet, de Fernex en Congnard), door Jhr. H. van de Poll . .	168-178.
Grafzerken te Heemskerk, door Mr. J. Belonje	179-180.
Bijdrage tot de genealogie Gansneb genaamd Tengnagel, door Jhr. H. H. Röell.....	196-209.
Michiels en Folckers, door Mr. H. L. Hommes	209—228.
Een en ander over den Eenhoorn als Friesche wapenfiguur, door Mr. A. S. Miedema	243-252.
Geslacht Diodati, door Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel ... 252-263, 292—301,	358-362.
Een oudere generatie van het geslacht Osy, door J. P. van der Weele	271-273
Uit de kerkelijke registers van Voorhout, door W. J. J. C. Bijleveld	273-275.
Een wapensteen te Eibergen, door Mr. J. Belonje	309-3 13 .
Algemeene vergadering van het Genootschap op Zaterdag 1 Juli 1939 in Hotel Witte Brug te 's-Gravenhage	337—339.
Jaarverslag 1938	339—344.
Nogmaals het geslacht Hiddingh, door J. de Groot	345-357.
Kruythoff — Tielenius Kruythoff — Krauthofen, door W. Wijnaendts van Resandt	362-366.
Het West-Brabantsche geslacht de Lint, door J. B. W. M. van Roosmalen	366-373.
Een Gorcumsche familie van Hoey, door H. Wijnaendts	374-378.
De geboorte van H.K.H. Prinses Irene, door Dr. Th. R. Valck Lucassen	385.
De oudste generatiën van de familie van Dam (van Isselt) (Amersfoort), door W. E. van Dam van Isselt	388-403.
Het IJzendoornsche geslacht'de Haas (en mogelijke verwantschappen te Utrecht en Keulen), door A. M. Lorentz de Haas	404-412.
Nog eenmaal „De Ommelander tak'van het geslacht van Heemstra in de 15e en 16e eeuw en Taecke Obbema of Taecke Heemstra", door S. Sixma Baron van Heemstra	412-416.
Geslacht Kreet, door Mr. W. F. Leemans	416-419.
De oudste generatiën van het geslacht Tonckens, door Mr. W. Lunsingh Tonckens	419-420.
Het Roermondsche Regeeringsgeslacht van Wessem, door C. van Wessem	447-458.
Van Millinga, Enens en Doenga, door Mr. H. L. Hommes	434-447.
Genealogie van het Hoornsche geslacht van Sanen. door Mr. Joan Muller en S. J. Schermer . .	458-472.
Een oude Veluwsche afstamming. Dr. Willem Bosch en -zijn voorgeslacht. (Bosch — in den Bosch — Huyscamp — toe Huyscamp — van Silvolde), door W. Wijnaendts van Resandt 482—499	551-560.
Opschriften van eenige grafsteenen in de Ned. Herv. kerk te Heemse, door W. Veldsink te Ommen, met medewerking van Mr. E. C. M. Prins	499—503.
Genealogie van het geslacht van Gerwen, door W. A. van Rijn	503-508.
Bijdrage tot de genealogie van het Overijsselsche geslacht Bin(c)khorst, door Mr. A. Haga . . .	508-5 17.
Van Heereboer tot Rijksgraaf in drie kwart eeuw. De familie van der Nat, door W. J. J. C. Bijleveld . . . .*.....	532-544.
Geslacht van Ypelaer, 'door Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland	544-550.
Jean de la Sablonière (1682-1726) en zijn naaste verwanten, door E. J. Koppeschaar	560-567.
Van Boecop, door Mr. A. Haga	567-569.

K o r t e m e d e d e e i i n g e n : Nieuwe Gemeentewapens 30, 83, 280, 523; hndres-Greefraats, 30-32; De Barensteel, 32, 76; De Bye, 33, 34; Hondius, 34-37; Van Iddekinge, 37; Mulet, 37; De Zevenaarsche Vermeer's uit Bemmel, 38, 83; De Vos van Steenwijk, 39; Slingsbie, 40, 81; v. Spittael, 40; Straetman, 40; Vermeer, 40; De afstamming van het geslacht den Beer Poortugael, 79; Schimmelpenninck van der Oye, 80; Voltelen, 81; Oude kerkregisters van Wassenaar, 82; Waterschapswapens, 83; Dupont, 135; Leemans, 135-137; Portretten van Hollandsche offieren op Schloss Bückeburg, 137; Eilbracht, 180; Lieftinck, 181, 475; Van Lintelo, 182, 228; Bisschop Boudewijn van Utrecht, 183, 321; Merens, 229; van Rechteren Limpurg, 230: Van Schueren-Van Groesbeeck-De Croix, 231, 278; Vermeer, 232; Nieuwe polderwapens, 232; T. van der Laars †, 276; Nederlandsche Familiewapens, 276, 313; Van Heek, 277; Uitenhage de Mist, 278; Adelsgunst, 313; Van Audenaller van Vanevelt, 317-319; Van der Merwede, 319-321; Van Suchtelen, 321; Nederland's Patriciaat XXIV (1938), 321; Een en ander over den eenhoorn als Friesche wapenfiguur, 421; Transisalania. (Een stukje studentenheraldiek), 422; Alemans, 423; Ledeboer, 423; Van der Linden, 424; Een oudere generatie van het geslacht Osy, 424; Uit de grafboeken van Oudewater, 425; Roskam 425; Een huwelijk van Teylingen-van Naaldwijck, 425; Van Schueren - Van der Schuer - Vcrschuer, 426; Bloempjes uit den „Hof van Holland", 472, 521; Van Vlissingen. Emden, 473; Joost Jan Thaems, 520; Fonds Houwaert, 521; Kwartierboek van Woelderen, 521; Kreet, 522; Millinga, Enens, 523; Sluyterman, 523; Hooge Raad van Adel, 569; Doenga, 569; Van Gerwen, 569.

B o e k b e s p r e k i n g : Mitteilungen der Niederlandischen Ahnengemeinschaft, bd. 1, afl. 1, 40; H. Donkersloot, Hendrick Donckersloot, hoogdijkheemraad van 't Oude Land van Altena enz. ±1635-1703, 84: Die Haghe. Jaarboek 1938, 84; W. Zuidema, J. Douma en C. D. J. Brandt, Kronieken van de abdij Bloemhof te Wierum over de 13e eeuw, 85; M. Hartgerink-Koomans, Het geslacht Ewsum. Geschiedenis van een jonkersfamilie uit de Ommelanden in de 15e en 16e eeuw, 85; J. J. A. Wijs, Bijdrage tot de kennis van het leenstelsel in de republiek Holland, 183; Leidsch Jaarboekje, 1939, 184; W. Thöne, Die Edelherren von Stein mit dem Rautenwappen, 185; Sippenkunde des Deutschtums im Ausland, jrg. III (1938), 185; M. R. Idema Greidanus, Het geslacht Greydanus, Greijdanus, Greidanus, Pluym Greidanus, Idema Greidanus, van Wimersma Greidanus, 233; F. Wencker-Wildberg. Das Haus Napoleon; Geschichte eines Geschlechts, 235; F. Blockmans, Het Gentsche stadspatriciaat tot omstreeks 1302, 280; Nieuwe Drentsche volksalmanak, jrg. LVII (1939), 281; 0. Praetorius, Kirchenbücher und Standesregister für alle Wohnplätze im Land Hessen, 282; J. Ph. de Monté verloren, Grondbezit en standen in het Oosten des lands vóór de feodaliseering, 321; J. de Hullu, De hofsteden van Schoondijke en hunne bewoners in vroeger en later tijd; id. van Waterlandkerkje, 325/326; E. v[on] Berchem, D. L. Galbreath u. 0. Hupp, Beiträge zur Geschichte der Heraldik, 326; E. Strutz, 175 Jahre Abr. Frowein Jun.-Abr. u. Gebr. Frowein enz., 329; A. Woringer, Die Studenten der Universität zu Rinteln (Academia Ernestina), 329; A. E. R. van den Bosch en D. P. M. Graswinckel, Het oud-archief van „Het arme weeshuys der kercken ende der stadt van Breda", 1606-1887. Met regestenlijst van het jaar 1308 af, 378; A. J. Maris, De reformatie der geestelijke en kerkelijke goederen in Gelderland, in het bijzonder in het kwartier van Nijmegen, 378; F. C. van der Meer van Kuffeler, Inventaris van het archief van de weeskamer van 's-Gravenhage 1482-1852, 379; A. A. M. Stols, Luxembourg-Nassau; précis généalogique de la dynastie grand-ducale de Luxembourg enz. (1 100-1939), 379; A. Berghman, Armoiries de bourgeois Suédois, 380; H. J. Smit, De rekeningen der Graven en Gravinnen uit het Henegouwsche huis. dl. III, 427; Haerlem. Jaarboek 1938, 428; W. Wijnaendts van Resandt, 256 kwartieren en kwartierwapens van H. W. van Woelderen enz., 475; W. de Vries, Genealogie van het Emmeriksch-Nijmeegsche geslacht Smits, 476; E. Valvekens, Een premonstratenzer abdij in het midden der XVIe eeuw, 523; S. C. Regtdoorzee Greup-Roldanus, Pieter van Hulle (1585-1656), Schrijver van het Memoriael van de overkomste der Vlamingen hier binnen Haerlem, 524; J. M. Sterck-Proot, Geschiedenis van Aerdenhout, 524; P. Biesta, Pieterburen; geschiedenis van kerspel en borg, 525: 0. Neubecker, Fahnen und Flaggen, 569.

I n h o u d v a n T i j d s c h r i f t e n e n z.: ***Nederland:*** Maandblad Amstelodamum; Jaarboek Amstelodamum; Eigen Volk-de Liebaert; Haarlemsche Bijdragen: Jaarboek van de Nederlandsche Handelshoogeschool te Rotterdam: Bijdrage voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde: Publications de la Société historique et d'archéologique dans le Limbourg; De Indische Navorscher; De Navorscher; Nederlandsch archief voor genealogie en heraldiek; Oud-Holland: Taxandria; Jaarboekje Oud-Utrecht: Archief vroegere en latere mededeelingen betreffende Zeeland; M. F. H. M. van Woesik, De missioneerende Orden. — ***België:*** Bijdragen tot de geschiedenis van de stad Deinze; Hoogstraten's Oudheidkundige Kring: Le Parchemin: Belgisch tijdschrift voor oudheidkunde en kunstgeschiedenis; G. Hennen, Inventaire des protocoles de notaires, conservés aux archives de l'état à Liége, 1938. — ***Denemarken:*** Personalhistorisk Tidsskrift. — ***Duitschland:*** Adler; Rheinische Heimatpflege; Beihefte zu den Jülich-Bergischen Geschichtsblättern, Heft 2; Zeitschrift für Niedersächsische Familienkunde; Mitteilungen der Niederländischen Ahnengemeinschaft; Ostfriesische Sippenforschung; Mitteilungen Roland; Mitteilungen des Sippenverbandes der Danziger Mennoniten-Familien Epp, Kauenhowen, Zimmermann; Familie, Sippe, Volk; Archiv für Sippenforschung: Volkstum und Sippenkunde; Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde; Westfalen. — ***Frankrijk:*** Revue française d'héraldique et de sigillographie; Bulletin de la Société de l'histoire du protestantisme français. — ***Luxemburg:*** Publications de la section historique de l'Institut Grand Ducal de Luxembourg. — ***Amerika:*** The New-'York genealogical and biographical record ..... 41, 86, 137, 187. 255, 282. 329, 380, 428, 477, 525. 571.

Vragenenantwoorden: Adrichem (van) 188; Antwerpen 139; Appels 236, 284: Arkel (van) 140; Arnold 331; Barbin de Telliers 188, 236; Beerthuizen 430: Bellefroid (de) 284; Ber(c)kum (van) 429; Bockhoven (van) 331; Bois de Lasosay (du) 46; Boomkamp 331; Borch (ter) 429; Bo(u)ckhoven (van) 331; Brederode (van) 284; Brocx 41, 88, 140, 141, 238, 526; Brouwer 45; Bruce 450; Bruinvelt 284; Brunsich von Brun 526; Buisman 430; Burch (van der) 572; Burgh (ter) 95; Burnick 284; Buskirk (van) 189, 285; Cingel (van) 331; Dassevael 331; Delden (van) 430; Dirkzwager 285; Doeveren (van) 44, 88, 141, 332; Duncan 189; Dijck (van) 44, 88, 189; Elst (van) 285; Fischer de Monrepos 382,430; Fock 527; Fokkenberg (van) 46; Fontaine (de la) 44, 45; Francken 332: Fumal dit d'Artet (de) 382: Fygenschoen 383: Gallas 527; Ganderheyden 574; Gesel (van) 528; Godeffroy 89; Goutappel 45; Grande (de) 139; Guette (de La) 190; Hagen 190; Harderwijk 528; Havart 45; Heel (van) 332; Heerdt (Palick van) 238; Heermale (van) 574; Heerman 89; Heermans 332; Heiden Hompesch (van) 528, 575; Hengeveld 576; Hennekeler (van) 478; Herdringh 190; Hessels 286: Heyer 141; Hoogendijk 285, 383; Houwen (van der) 478; Jongh (de) 92, 141, 142, 190, 191; Jordens 45: Jutting 93; Cate (ten) 43, 382; Kell (van) 191; Kesteren (van) 286; Coetenburgh 288, 336; Coevenhove(n) (van) 189; Koller 430; Leeuwen (van Leyden genaamd? van) 333; Lombaerts 286; Luckner 93, 286, 431; Markon 96; Martin de Clarencieux 94; Meurs (van) 238; Middeldorp (van) 333: Middendorp 94; Momber 576; Nievelt (van) 334; Outhuysen 191; Pama 287; Racket 46: Rebel 478; Reidanus 239: Revius 47; Ringeling 239; Rodenburgh 46; Rod(ius) 431; Rosendael (van) 576; Ross 46; Ruysch 239; Ruytingh 45; Sablonière (de Lussanet de la) 239; Schallig 46, 94: Scholten (van Wesele) 335, 383; Schouten 188; Schut 432, 479: Silleman 528: Sittert (van) 192; Specht 576; Spiering (van Broyel) 335; Steenhardt 95; Stolte 335; Stroeck 47; Umbgrove 383; Utrecht (van) 240: Uytrecht (van) 240, 288; Uytregt (van) 240; Valkenburg (van) 384: Verbrugge 95, 143; Ver Huell 240; Verburch 572; Vlierboom 47; Vos (de) 144: Vreede 96; Vriese (de) 192; Walle (van der) 189; Weege 47: Wiedenfeld 432; Willink 46, 94; Witten 96; Wunder 240; Wyck (van der) 336: Zinzerling 288, 336; Onbekend wapen 47, 48, 144; Namen op vijzels 47, 192, 240; Buitenplaats Schaerweyde te Zeist 191, 432; Huize Ittervecht 430: Burgemeesters en schepenen van Arnhem 384.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering *gelieve* men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Rioowstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 1. LVIIe. Jaargang. Januari 1939.

BESTUURSBERICHTEN.

Inhoud van Tijdschriften enz.

Onder bovenstaanden titel wordt een nieuwe rubriek geopend, waarin — zeer in het kort — gegevens zullen worden opgenomen over hetgeen op genealogisch en heraldisch gebied verscheen in de tijdschriften enz., die in de verzameling der Bibliotheek in den loop van de maand, voorafgaande aan de verschijning van het Maandblad, werden opgenomen, echter alleen voor zoover die gegevens van direct belang geacht kunnen worden voor de leden.

Het spreekt van zelf dat deze opgave in de eerste plaats betrekking zal hebben op den inhoud van Nederlandsche tijdschriften, daarnaast zal uit de buitenlandsche tijdschriften datgene worden vermeld wat der redactiecommissie voor de leden van belang lijkt.

Het Redactielid de Heer J. **P.** de Man werd bereid gevonden de verzorging van deze rubriek op zich te nemen.

Tot lid zijn benoemd:

O. G. D'AUMERIE . . . . . ***Scheveningen.***
Prins Willemstraat 17/19.

MR. J. J. C. R. VAN DER BILT . . . . . ***Amsterdam Z.***
Minervalaan 23/II.

JHR. W. A. VAN DEN BOSCH . . . . . *Parijs* ***(XIV).***
Res. Ritmeester d. Huzaren. *Boulevard Raspail 212.*

A. P. J. VAN DER BURG . . . . . ***Utrecht.***
Med. Cand. *Koningslaan 44.*

DR. W. B. DOORENBOS . . . . . ***Eefde (Gld.),***
Schoolarts. *Huize Zorgvliet.*

MR. J. G. HUYSER . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Vice-Pres. d. Arr. Rechtb. te Rotterdam. *Oostduinlaan 33.*

W. DE JONGH . . . . . ***Londen S.W. 1.***
Horseferry House, Horseferry Road.

F. LIEFTINCK J.HZN. . . . . ***Amsterdam Z.***
Museumplein 35.

J. A. MAAS GEESTERANUS . . . . . *Utrecht.*
Nassaustraat 13.

H. W. C. MEERBURG . . . . . ***Kaapstad (Zuid Afrika).***
Postbox 132.

C. PARIA . . . . . ***Voorburg.***
Oosteinde 353.

MR. DRS. A. VAN DER POEST CLEMENT . . ***Schiedam.***
Gem. Archivaris van Schiedam. *Burg. Knappertlaan 134.*

JONKVR . H. M. R. SCHORER . . . . . *Utrecht.*
Biltstraat 202.

A. N. M. SPAARGAREN . . . . . ***Ede.***
Amsterdamscheweg 24.

R. D. STORM BUYSING . . . . . ***Arnhem.***
Luit.-Kol. d. Artillerie b.d. *Grand Hotel du Soleil, Kraan 83.*

A. W. E. WEYERMAN . . . . . ***Epe (Gld.).***
Oud-Dir. Haagsche Tramweg Mij. *Huize Woldijne.*

JHR. N. L. J. VAN BUTTINGHA WICHERS . . ***'s-Gravenhage.***
Floris Grijpstraat 29.
Sous-Dir. Office Perm. Inst. Intern. d. 1. Statistique

Douairière JHR. MR. D. DE BLOCQ VAN HAERSMA DE WITH geb. VAN NAAMEN . . ***Driebergen.***
Huize de Horst.

Bij dit nummer worden titel, inhoud en register op de namen van den 56en jaargang (1938) verzonden.

Algemeene Vergadering van het Genootschap,

gehouden op 28 November 1938 te 's-Gravenhage.

Aanwezig de leden J. K. H. de Roo van Alderwerelt, Jhr. P. Beelaerts van Blokland, W. J. J. C. Bijleveld, J. de Groot, Jhr. J. A. Hoeufft, E. J. Koppeschaar, Mr. A. F. van Lakerveld, Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius, Dr. Th. R. Valck Lucassen (Voorzitter), G. L. Maaldrink, J. P. de Man, Jhr. G. A. van Nispen, H. J. A. van Son, Mr. A. P. van Schilfgaarde, Jhr. h. Trip en H. Wesselius.

De Voorzitter opent deze eerste najaars-vergadering van het Genootschap en heet den aanwezigen welkom, waarna hij het woord geeft aan den Penningmeester. Deze doet mededeeling van de begrooting van ontvangsten en uitgaven voor 1939 en licht haar toe.

De Voorzitter stelt vast, dat wel duidelijk blijkt, dat de uitgaven voor het overgroote deel uit vaste lasten bestaan, die voor de overige posten slechts beperkte ruimte overlaten. Naar de grootste zuinigheid is gestreefd. Het ware, speciaal met het oog op de Bibliotheek, echter gewenscht, indien de inkomsten konden worden verhoogd. Hij doet een beroep op de leden om door uitbreiding van het ledental de financieele positie van het Genootschap te helpen versterken. De begrooting wordt hierop goedgekeurd.

De Voorzitter deelt mede, dat het Bestuur ingevolge art. 13 der nieuwe Statuten tot leden der Commissie van Redactie heeft benoemd de heeren Dr. Th. R. Valck Lucassen, Voorzitter-Hoofdredacteur, J. P. de Man en Mr. A. P. van Schilfgaarde.

Hierna doet de Secretaris voorlezing van het door het Bestuur vastgesteld Huishoudelijk Reglement. Dit houdt op een tweetal punten afwijkingen in van de bestaande bepalingen (zie pag. 2 van den omslag van het Maandblad). In de eerste plaats is de openstelling der Bibliotheek des Donderdags van 9½—2 uur weder teruggebracht op 9½—12 uur, aangezien, na een proeftijd van één jaar, gebleken is, dat van de gelegenheid om de Bibliotheek dien dag ook tusschen 12 en 2 uur te raadplegen, zóó weinig gebruik is gemaakt, dat het Bestuur meende gedurende deze uren niet langer op den vrijen tijd der dames van het Bureau beslag te mogen leggen. In de tweede plaats is het bedrag, verschuldigd voor de beantwoording van vragen, gericht tot den Inlichtingendienst, verhoogd van ƒ 0.50 tot ƒ 1.—. Deze maatregel is, gezien het tijdroovend onderzoek, dat met de beantwoording gemoeid is, alleszins gewettigd.

Jhr. P. Beelaerts van Blokland merkt op, dat deze verhooging in vergelijking met tarieven, die elders gelden, inderdaad eerder laag is te noemen. De Voorzitter hoopt echter, dat met deze matige verhooging zal kunnen worden volstaan.

Op voorstel van den Heer Wesselius wordt in het Huishoudelijk Reglement nog eene kleine redactioneele wijziging aangebracht.

Tenslotte deelt de Voorzitter mede, dat het Bestuur zich de vraag heeft gesteld of het — speciaal met het oog op de behoeften van de Bibliotheek — niet eerlang een voorstel tot contributieverhooging zou behooren te doen. Reeds eene contributieverhooging van ƒ 1.— zou de inkomsten met ± ƒ 600.— doen stijgen. Hij geeft zich echter rekenschap van de bezwaren, die hiertegen zouden zijn aan te voeren en zou gaarne de gedachten der aanwezigen over een dergelijken maatregel willen vernemen. De Heeren van Nispen en van Schilfgaarde vreezen, dat deze op het ledenaantal een ongunstigen invloed zou uitoefenen, laatstgenoemde zou dien slechts willen toepassen, wanneer een urgente reden de noodzakelijkheid der verhooging voor de leden aannemelijk zou maken. De Heer Maaldrink geeft in overweging de stichting van een boekenfonds met verplichte bijdragen voor de leden. De Voorzitter merkt op, dat dit derhalve met verhooging der contributie gelijk zou staan. Een boekenfonds met vrijwillige bijdragen bestaat reeds, het z.g. Feith-fonds, maar helaas hebben de contributies aan dit hoogst nuttige fonds vrijwel geheel opgehouden te vloeien. Hij verklaart gaarne met de geuite meeningen rekening te zullen houden en aangezien niemand meer iets in het belang van het Genootschap heeft op te merken, sluit hij onder dankzegging de Vergadering.

Geldersche Geslachten.

Bijdrage tot de genealogie **Witte, later Witten,**

door JHR. H. H. RÖELL.

W a p e n: in zilver een roode wassenaar, en een zwart schildhoofd; ook: doorsneden van zwart op zilver, het zilver beladen met een roode wassenaar.

I.[1]) Mr. *Gerrit Wiffe,* gehuwd met *Femme van Holtsende.*

II. *Ernst Witte,* gehuwd met *Adriana van Persijn,* dr. van *Hendrick van Persijn* en *Johanna van Naeldwijck*[2]).

III. *Hendrik Witte,* cognomento *„Ulenspiegel",* overl. 1550/'58, huwde *Johanna van Wijnbergen,* dr. van *Siwert van Wijnbergen* en *Christina* (ook *Johanna) van Hoeclum,* overl. 1558,

IV *Ernst Witte,* comp. op Land- en Quartierdagen 1579, '81; op de lijst der Ridderschap van Veluwe 1586, doch niet verschreven; burgemeester te Harderwijk 1560, te Elburg 1578-'83; door Alva ingedaagd, vlucht met anderen op het Huis den Ham bij Laer 1568; zijn goederen verbeurd verklaard 1572: was zeer werkzaam voor 's lands vrijheid, overl. 10 Mei 1584, begr. te Harderwijk, huwde *Geertruid toe Boecop,* dr. van *Arent toe Boecop fot Harsselo* en *Gerbrich van Lennep,* overl. 17 Nov. 1596, begr. te Harderwijk.

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1. *Johan,* die volgt V.
2. *Gerberich,* overl. nà *1605,* huwde *Ditmar van den Clooster,* wedr. van *Henrica Falck,* zn. van *Roelof van den Clooster* en *Jutte Grevinck,* overl. 30 Nov. 1596.

V. *Johan Witte,* geb. 29 Jan. 1558, burgemeester te Harderwijk 1585, landrentmeester van Salland 12 Mei 1599, in de Ridderschap van Overijssel, 6 Mrt. 1604 te Deventer en 14 Mrt. 1610 te Zwolle, gecomm. in den Raad van State, beleend met Oostenwolde 28 Mrt. 1611, overl. 23 Nov. 1615 „aen een beroeringe", begr. te Kampen in de Bovenkerk, huwde 22 April 1582: *Johanna toe Boecop,* dr. van *Gerrit toe Boecop* en *Anna Pannekoeck,* overl. 18 Juni 1623, oud *64* jaar, „aen 't waeter", begr. te Kampen in de Bovenkerk.

Hij krijgt op 18 Mrt. 1614 van Ridderschap en Steden van Overijssel octrooi om over dezer Landschaps erfpachtgoed den Reelaer c.a., door hem voor dezen van juffer *Armelo* aangekocht, bij testamente onder zijn kinderen te disponeeren.

[1]) De eerste generaties zijn ontleend aan gegevens uit het Archief van Rhemen.

[2]) Volgens d'Ablaing van Giessenburg, Ridderschap van Veluwe, blz. 137; van Rhemen noemt haar *Hendrica Hoebincks.*

Magescheid tusschen zijn kinderen en erfgenamen 17 Aug. 1623 (Inventaris der huisarchieven op Oolde, No. 103).

Burgemeesteren, schepenen en raad van Harderwijk geven een vidimus af van het magescheid, tevens testament, zonder datum van ***Johan Witten*** en ***Johanna foe Boecop,*** echtelieden, en hun 8 kinderen, daarbij herroepende hun testament op 18 Nov. 1609 gepasseerd, d.d. Harderwijk 26 Aug. 1633.

(Inventaris der huisarchieven op Oolde, No. 114).

Uit dit huwelijk 9 kinderen:

1 ***Johanna,*** geb. *3* April 1583, overl. nà 11 Mei 1652. huwde 10 Mei 1607: *Wolter* ***van Echten fof*** *Relaer,* zn. van ***Johan van Echten tof*** *Oldrutenborch* en *Evertgen* ***van Brienen,*** overl. 1 Juni 1643, begr. te Raalte.

2. *Ernesta,* daarna ***Geertruid,*** geb. *6* April 1585, overl. 21 Aug. 1596.

3. *Ernst,* die volgt VI.

4. ***Gerharda,*** daarna ***Geerfruid,*** geb. 21 Juli 1589, overl. 22 Juni 1627, huwde 25 Oct. 1612 (o. te Kampen 3 Oct., huw. v.w. 30 Sept.): ***Gerrit van Hoeclum,*** zn. van ***'Willem van Hoeclum*** en ***Geerfruid van*** *Spuelde,* geb. 22 Oct. 1581, ingeschr. als student te Leiden 15 Mei 1599, 18 Mei 1602, in de Ridderschap van Veluwe 13 Dec. 1609, ambtsjonker van Ermelo, burgemeester te Harderwijk, gecomm. ter admiraliteit in het Noorderkwartier 1625-'30, te Amsterdam 1637, overl. 25 Juni 1647.

5. *Susanna,* geb. 28 Juni 1591, beleend met Oostenwolde 22 Aug. 1619, overl. 6, begr. te Kampen 13 Juli 1631 in de Bovenkerk, huwde te Kampen 3 Juni 1621 (o. 26 April, te Deventer 5 Mei): ***Hessel van*** *Keppel* ***tot Oostenwolde,*** zn. van ***Johan van*** *Keppel* en ***Gabrielle van der Lauwick,*** in de Ridderschap van Veluwe 16 Mrt. 1628, begr. te Kampen 3 Febr. 1630 in de Bovenkerk.

Zij passeeren samen te Kampen disposities op 7 Juli 1626 en 28 Aug. 1629 en de weduwe op 15 Juni 1631 (Kamper Test.).

6. *Gerrit,* die volgt VIbis.

7. ***Henrick,*** die volgt VIter.

8. ***Arenf,*** die volgt VIquat.

9. ***Johan,*** die volgt VIquinq.

VI. ***Ernst Wiften tot Wiffensfein,*** geb. *26* Aug. 1587, in de Ridderschap van Overijssel 19 Sept. 1614, hernieuwt den eed 30 Juni 1621, beleend met Oostenwolde 13 Jan. 1632, overl. 12 Nov. 1643, huwde le te Hasselt (volqens de familieaanteekeningen te Genne) 7 Febr. 1613 (o. te Kampen 18 Dec. 1612, ook te Zwolle ingeschreven): *Ida* ***Hagen,*** dr. van *Seino* ***Hagen tot Glinfhuis*** en ***Adriana van Twickelo,*** overl. 2/3 Jan. 1621, oud 29 jaar, begr. te Kampen in de Bovenkerk. Hij huwde 2e te Kampen ± 20 Juni 1627: *Josina* ***van Artnelo,*** dr. van ***Albert van*** *Armelo* en ..... ***van Breuese,*** begr. te Kampen 17 Nov. 163' in de Bovenkerk. Hii huwde 3e ***Anna von Hetterscheidt,*** dr. van ***Johan von Hefferscheidf zu Neuenhaus*** en ***Anna Richmoet von Schenckinck,*** overl. tusschen 12 Juni 166(en 3 Juni 1667.

Uit het eerste huwelijk 4 kinderen:

1. ***Adriaan, tof Wiffenstein,*** geb. 9, ged. te Hasselt 16 Jan. 1614, in de Ridderschap van Overijssel 16 Mrt. 1641, beleend met Oostenwolde 7 Jan. 1652, drost van IJsselmuiden 8 Mei 1652, overl. 6 April 1661, ongehuwd.

Wittenstein gaat van hem over op *Wolter* ***van Brienen*** (Gedep. 31 Oct. 1661) doch zijn leenvolgster is blijkens het Prov. Leenregister van 21 Jan. 1668 en 1 Dec. 1670 ***Dorofhea*** *Witten,* dr. van w. ***Celeman Witten,*** (die een broeder was van Johan ***Wiften,*** de oudste, burgemeester te Harderwijk) onder hulderschap van ***Jacob van*** *Ingen* ***tot den Ham,*** kapitein.

2. ***Ernst,*** geb. 16 Sept. 1615, ongeh. overl.

3. ***Johan,*** geb. 1 April 1618, ongeh. overl.

4. ***Zda,*** geb. 30 April 1620, overl. 9/19 Dec. 1654. huwde (huw. v.w. 22 April 1647): *Wolter* ***van Brienen tot Bijssel,*** later ***tot Wiftensfein,*** zn. van ***Johan van*** *Brienen* ***tot*** *Bijssel* en ***Swane van Brienen,*** beleend met Bijssel 17 Juni 1635, in de Ridderschap van Veluwe 19 Jan. 1647, overl. 8 Nov. 1669. Hij hertr. (huw. v.w. 31 Mei 1662): ***Helena Marfens.***

Magescheid over de onderlijke goederen tusschen ***Adriaan Wiften tof Wiffensfein,*** drost van IJsselmuiden, en zijn zuster *Ida* ***Wiffen,*** gehuwd met *Wolter* ***van Brienen tof*** *Bijssel,* waarbij ***Adriaan*** behoudt de havesathe tho Wittenstein c.a. 11 Dec. 1652 (Inv. der huisarchieven op Oolde, No. 130).

VIbis. ***Gerhard Witfen,*** geb. 3 Sept. 1593, admissie in de Ridderschap van Veluwe verzocht, maar tot nader bewijs gerenvoyeerd Mei 1624, in de Ridderschap van Veluwe 15 Juni 1641, burgemeester te Harderwijk, beleend met Oostenwolde 22 Juni 1632, overl. Febr. 1661, huwde te Harderwijk 22 Juni 1617 (o. 8 Juni, te Kampen 13 Juni): *Wolfken van Ommeren,* dr. van *Celeman van Ommeren* en ***Anfhoneffa van*** *Ommeren,* overl. 1657.

Uit dit huweliik 3 kinderen:

1 ***Johan,*** qed. te Harderwijk 16 Dec. 1618, ingeschr. als student te Leiden 21 Mrt. 1638, burgemeester te Harderwijk 1658, overl. 28 Febr. 1671, huwde (o. te Harderwijk 5 Oct. 1656, naar Beekbergen geatt.): ***Catharina van Hoeclum,*** dr. van *Herman van Hoeclum* en ***Helena Cloeck,*** overl. tusschen 4 Juli 1699 en 12 April 1703. Zij hertr. (o. te Harderwijk 11 Juni 1682) : ***Nicolaas Schrassert,*** wedr. van *Charlotta* ***Marfini.***

2. *Alegonda,* ged. te Harderwiik 13 Sept. 1620, huwde te Harderwiik 17 Jan. 1647 (o. te Kamoen 18, te Harderwiik 20 Dec. 1646): ***Jacob van*** *Ingen* ***gend. ter*** *Borgh,* ook wel ***tot den Ham,*** zn. van *Jochem* ***van*** *Ingen* en *Johanna Sonck,* neb. 1619, inqeschr. als student te Leiden 28 Mei 1638, kapitein luit., overl. in 't naiaar van 1674.

3. *Celeman,* die volgt VII.

VII. ***Celeman*** *Witten,* ged. te Harderwijk 12 Sept. 1624, ingeschr. als student te Leiden 27 Aug. 1644, te Utrecht 1645, overl. 31 Jan., begr. te Kampen 7 Febr. 1667 in de Bovenkerk, huwde te Kampen 10 Mei 1657 (o. 18, te Harderwijk 19 April): ***Lansberch Sophia*** *Mulert,* dr. van ***Dirk Mulert tot den Orde1*** en ***Theodora Mulert tof Voorsf,*** overl. nà 27 Mrt. 1671.

Haar disp. gepasseerd te Harderwijk 27 Mrt. 1671 (Rec. Harderwijk 1666-'94).

Uit dit huwelijk 5 kinderen:

1. *Wolfia Anthonetta,* ged. te Kampen 1 Dec. 1658, als kind overl.
2. *Dorofhea,* ged. te Kampen (lacune in het doopboek 1660-'63), beleend met Wittenstein 21 Jan. 1668 en 1 Dec. 1670, ongeh. overl. nà Mst. 1679.
3. *Gerhard,* ged. te Kampen 15 Juli 1663, als kind overl.
4. *Johanna Cafharina,* ged. te Kampen 16 Oct. 1664, als kind overl.
5. *Celemina,* ged. te Kampen 19 April 1667, als kind overl.

VIter. *Henrick Wiffen,* geb. 15 Oct. 1596, ingeschr. als student te Groningen 1 Mei 1616, Raad van Indië, overl. te Batavia 2 Oct. 1628, huwde te Kampen 18 Oct. 1618 (o. 2 Oct., ook te Zwolle ingeschreven): *Johanna van Hoeclum,* dr. van *Willem van Hoeclum* en *Geerfruid van Spuelde,* geb. 25 Mrt. 1592, overl. 24 Juni 1625.

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

Johanna, geb. 2 Juli 1619, overl, 17, begr. te Zwolle 26 Mrt. 1648 in de Gr. kerk, huwde le 31 Oct. 1641 (o. te Kampen 24, huw. v.w. 23 Sept.): *Wolter Martens tof Ahnem en Borgel,* zn. van *Gerhard Marfens tot Ahnem* en *Seina van Brienen tof Borgel,* overl. 15125 Nov. 1644. Zij huwde 2e (o. te Zwolle Dec. 1645, naar Oldebroek geatt.): *Andries de Buissonet,* zn. van *Bernhard de Buissonef* en *Catharina de Wrede,* luit. te paard van serg. majoor Bentinck. Hij hertr. met *Helena Huerninck,* wed. *Johan Voeth.*

Geertruida, geb. 8, ged. te Harderwijk 10 Sept. 1620, overl. 1 Dec. 1683, huwde te Harderwijk 2 Febr. 1645 (o. 19 Jan.): *Johan Schrassert,* zn. van Dr. *Reijner Schrassert* en *Mechteld Schaeff,* geb. 11, ged. te Arnhem 11 Febr. 1619, ingeschr. als student te Leiden 12 Oct. 1638, richter van Nijbroek, burgemeester te Harderwijk, ontvanger der Geldersche Hoogeschool 1650, gecomm. ter Staten Generaal, overl. 9 Febr. 1668.

Magdalena, geb. 27, ged. te Harderwijk 30 Dec. 1621, als kind overl.

Elisabeth, ged. te Harderwijk 3 Mrt. 1624, als kind overl.

VIquat. *Arent Witten,* geb. 20 Dec. 1598, burgemeester te Kampen, overl, 7, begr. te Kampen 16 Juni 1654 in de Bovenkerk, huwde te Kampen 21 Mei 1626 (o. 28 April): *Judith van Ingen,* dr. van *Jurriën van Ingen* en *Elisabeth Buijter,* overl. 27 Mrt., begr. te Kampen 8 April 1675 in de Bovenkerk.

Zij passeeren samen te Kampen verschillende disposities, o.a. 9 Sept. 1636 en 5 Juni 1654 (Kamper Test., 1651-'57, fol. 118 v°.) terwijl de weduwe disp. passeert 26 Juli 1654 en 16 Oct. 1655 (Kamper Test., 1651-'57, fol. 122 v° en 171 v°).

Uit dit huwelijk geen kinderen.

VIquinq. *Johan Witten,* geb. 13 Juli 1603, overl. 15 April 1634, huwde te Harderwijk 5 Nov. 1626 (o. 15, huw. v.w. 17 Juni): *Johanna van Brienen,* dr. van *Johan van Brienen tot Bijssel en Swane van Brienen,* overl. nà 10 Nov. 1665.

Uit dit huwelijk één zoon:

VII. *Johan Wiffen,* ged. te Harderwijk 22 April 1629, burgemeester te Harderwijk, in de Ridderschap van Veluwe 12 Oct. 1661, comp. tot 1670, huwde te Nunspeet 17 Jan. 1656 (o. te Harderwijk 16 Dec. 1655): *Maria Gansneb gend. Tengnagel,* dr. van *Henrick Gansneb gend. Tengnagel* en *Alithea Ripperbant,* geb. 1, ged. te Harderwijk 4 Jan. 1626.

Uit dit huwelijk 8 kinderen, alle geboren te Harderwijk (lacune in het doopboek 1649-'73).

1. *Johan,* als kind overl.
2. *Johanna,* als kind overl.
3. *Johan,* burgemeester te Elburg, overl. vóór 27 Mrt. 1695, ongehuwd.
4. *Henrick,* cornet, grootburger van Kampen 3 Jan. 1688, overl. nà 4 Jan. 1708, ongehuwd.

   Zijn disp. gepasseerd te Elburg 4 Jan. 1708 (Elburg, Oirconden, 1707-'28).
5. *Henrick Reijner,* als kind overl.
6. *Aleida,* overl. vóór 27 Mrt. 1695, ongehuwd.
7. *Gerrit,* die volgt VIII.
8. *Otto,* luit. in 't reg. van Delen, overl. nà 4 Jan. 1708, ongehuwd.

   Deze kinderen genoemd in den Inventaris der huisarchieven op Oolde, Nos. 154, 159, 162 en 170.

VIII. *Gerrit Witten,* geb. te Harderwijk, ambtsjonker van Epe 9 Mei 1715, in de Ridderschap van Veluwe 26 Mrt. 1718, majoor in de Blauwe Garde te paard, burgemeester te Elburg, overl. kort vóór 10 Juli 1737, huwde te Garderen 3 Mrt. 1712 (o. te Elburg 7 Febr.) *Maria Catharina Feifh,* wed. van *Arent Feifh,* dr. van *Dibbolt Feith* en *Eva van Ommeren,* ged. te Elburg 21 Juli 1664, beleend met Ebbenerve 17 Aug. 1726, overl. 5, begr. te Elburg 13 Sept. 1740.

Nadat zij elkaar 29 Dec. 1725 getuchtigd (Elburg, Oirconden, 1707-'28), en 5 Mrt. 1729 nogmaals gedisponeerd hebben, passeeren zij 25 Aug. 1733 hun besl. disp. voor Schepenen van Elburg: deze disp. wordt 16 Sept. 1740 geopend: de disp. van 29 Dec. 1725 blijft van kracht, die van 5 Mrt. 1729 wordt gerevoceerd (Elburg, Oirconden, 1739-'48, fol. 54 v°).

Hierin wordt *hef Feithenhof* te Elburg gefundeerd en tevens vastgesteld „de ordonnantie waernaer de bejaerde mans en vrouwspersonen, welcke in het *Godtshuijs Feithenhoff* aengenomen en daerin wonende, zigh sullen hebben te reguleren".

(Zie over deze stichting Gelre 11, blz. 168, en XIV, blz. 195; voorts: J. W. Staats Evers, Gelderland's voormalige steden, Arnhem, 1891, en Dr. H. J. Olthuis, Elburg 1233-1933, Gedenk+ boek, blz. 115, waar niet alleen het testament en het reglement ten deele worden weergegeven, maar waarin ook voorkomt het portret der stichtster, en de afbeelding van haar graftombe in de Groote of St. Nicolaaskerk).

Uit dit huwelijk geen kinderen.

De Haarlemsche Stadsbibliotheek bezit een M.S. (No. 13370), dat in 1909 gebruikt werd door ons medelid Mr. A. S. Miedema, 'toen hij in deze kolommen een Bijdrage tot de genealogie van het geslacht *van Hoeckelom* plaatste. Uit den aard van zijn studie vermeldde hij de aanteekeningen *Witfen*

slechts terloops, waarom wij die in extenso laten volgen.

Extrackt uijt beer *Willem van Hoeclums* stamboek, daerin bij de hand van heer Burgemeester *Gerhardt van Hoeclum*, staet gelijck als volght:

1558. Onse lieve vaeder *Johan Witten*, geboren den 29 Januarij een weinigh nae vier uijren, in den eghten staat getreden den 22 April a° 1582. In den heere gerust den 23 Novemb. des morgens een weijnigh nae vier uijren 1615.

Onse moeder *Johanna toe Boecop is* in den Here gerust den 18 Junij smorgens tussen 9 en 10 uijren op Woensdagh anno 1623.

1583. Onse suster *Johanna Witten* is geboren den 3 Aprii tussen half en heel elf uijren voormiddagh.

1607. In den egten staat getreden met hr. *Wouter van Egten* den 10 Meij; die in Junij 1643 in den Heere gerust is.

i 585. *Eernesfa* onse suster, daer nae *Geertruijt* gent., is geboren den 6 April en is gestorven den 21 Augustij des s' morgens ten 2 uijren a° 1596.

587. *Erenst Witte* onse broeder is geboren den 26 Aug. des avons omtrent half tiene en met Juffer *Ida Hagen* den 7 Februarij 1613 getrout. Erenst is gestorven den 12 Novemb. 1643.

589. *Gerharda Witten*, daer naer *Geteruijt* genaemt, is geboren den 21 Julij op Sondaghs smorgens omtrent half sevene; is met mij *Garhart van Hoeclum* getrout den 25 Octob. 1612, is in den Heere Christelijck ontslapen den 22 Junij s' avons een weijnigh voor 11 uijren anno 1627 op een Vrijdagh.

1591. *Susanna Witten* onse suster is geboren den 28 Junij op een woensdagh smorgens tussen 5 en 6 uijren, gestorven den 6 Julij op een Woensdagh 1631.

1593. *Gerrit Witten* onse broeder is geboren den 3 Sept. op een Maendagh tussen tien en elf uijren voor den middagh; is in den egten staat getreden met Juffer *Wolfia van Ommeren* den 22 Juni 1617.

1596. *Henrick Witten* onse broeder is geboren den 15 October op vrijdaghs avons tussen half en heel ses uijren; is in den egten staat getreden met mijn suster *Johanna van Hoeclum* den 25 Octob. 1618; mijn suster *Johanna van Hoeclum* is gestorven den 24 Junij 1625; mijn broeder *Henrick Witten* is gestorven den 2 Octob. 1628 op Batavia in Oostindien, alwaer voor hoge raet nae toe gingh.

1598. *Arent Witte* onse broeder is geboren den 20 Decemb. s' morgens tussen 5 en half sesse.

1603. *Johan Witte* onse broeder is geboren den 13 Julij voormiddagh een weijnigh voor 11 uijren; is in den egten staat getreden met *Johanna van Brenen* den 5 Novemb. 1626 ende gestorven den 15 April 1634.

Copie van sekere aenteijkeningen gehouden en geschreven bij Jr. *Henrick Wiffen*, vaeder van Juffr. *Gertruijt Witten*, huijsvrou van den Heer *Johan Schrassert*.

1618. den 18 Octob. binnen wij in den egten staet getreden en

619. binnens jaers den tweden Julij heeft ons Godt met een jonge dogter begaeft, genmt *Johanna*, getrout aen de Heer *Martensen*, Heer van Anem, daer naer aen de Heer *Busenet*, Luijtenant, etc.

620. den 8 Septemb. op vrijdagh heeft Godt ons een reghtschapen vrught verleent en is genaemt *Getruijda*.

1621. den 27 Decemb. op donderdagh heeft de Heere ons een jonge dogter gegeven en hiet *Magdalena;* God geef haer sijn saligheijt.

Het dossier *Witfen* in het Archief van Rhemen bevat nog de volgende familieaanteekeningen:

Extract uit de aenteqckeninge van *Ernst Wiffen*, achter in sijn bibel:

1612. 17 Dec. is het houwelijck gesloten tusschen *Ernst Witten* en Juffer *Ida Haghen*, dochter tot Glinthuis, ende de copulatie geschiet A°. 1613, 7 Febr. tot Genne.

1614. 9 Januar. die solis circa 4 vespert. natus est *Adriaen Witten*, haer soene.

1615. 16 Sept. die saturni ad med. sextae natus est *Ernst Wiffen*.

1615. *23 Nov. Jan Wiffen*, Rentmr van Sallandt, gestorven aen een beroeringe, aet. 59 ann.

1618. 1 April die mercurij inter 2 et 3 matutin. natus est *Jan Wiffen*.

1620. 30 April die solis, cort na 8 uiren, nata est *Ida Witten*.

1621. omtrent middennachts, tusschen den 2. en 3den Januarij, dingsdach en woensdach, is gestorven *Ida Haghen* (bovenstaender kinderen moeder), oudt 29 jaeren, even 8 jaeren nae haer zal. moeder *Adriana van Twickeloe van Borchboeningen*.

1623. die mercurij den 18 Junij een quartier nae 9 uiren des morgens stierff *Joanna toe Boecop*, weduwe van zal. *Jan Witten*, Rentmr. van Sallandt, aen het waeter, aetatis 64 ann.

Het geslacht van
Mr. Jacob George Hieronymus Hahn
in Nederland,

door H. J. A. VAN SON,

met een Naschrift over zijn voorouders in Duitschland,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

In de „Inventarissen van Rijks- en andere Archieven", 1930, deel III, is op blz. 44 e.v. afgedrukt de „Beschrijving eener verzameling papieren, bijeengebracht door J. G. H. Hahn". Uit de inleiding van die beschrijving blijkt, dat degene, die deze papieren aan het Rijk heeft verkocht, geen duidelijke aanwijzingen heeft gegeven over de herkomst der stukken.

Nadat ik eenige jaren geleden het archief van de familie de Jongh van Son had opgespoord, welke familie nauw verwant was aan den sinds 1795 op den voorgrond getreden Mr. *Jacob George Hieronymus Hahn*, is het duidelijk geworden waar diens nagelaten papieren zijn gebleven en hoe deze zijn vererfd. Uit het huwelijk van Mr. J. G. H. Hahn's zuster *Charlotte* met Mr. *Simon de Jongh van Son* werd, behalve eenige dochters, een zoon *Leonard Simon de J. v. S.* geboren, die in 1825 trouwde met zijn volle nicht *Frederika*, dochter van Mr. *J. G. H. Hahn* en diens 2e vrouw *J. C. E. Bechtel*. *L. S. de Jongh van Son* was burgemeester van Raamsdonk en bewoonde daar het oude familiebuiten *Charfroise*, waar ook zijn schoonmoeder Mevr. *Hahn-Bechfel* ais weduwe haar laatste levensjaren sleet en in 1849 overleed. De nagelaten papieren Hahn kwamen daardoor in bezit van *L. S. de Jongh van Son*, die in zijn besloten testament van 1850 legateerde „aan mijn neef *J. G. H. van Tets*, oudste zoon van vrouwe *Wilhelmina Eva Catharina Hahn*, halve

zuster van mijne overledene echtgenoote, de staatkundige werken en schrifturen van wijlen mijnen schoonvader *J. G. H. Hahn* voor zoo verre die in den boedel zullen gevonden worden". *L. S.* de *Jongh* van *Son* overleed kinderloos in 1878 en uit de acte van scheiding zijner nalatenschap blijkt, dat de legaten „in natura" aan de legatarissen werden uitgekeerd. De papieren, welke Jhr. Mr. *J. G. H.* van *Tets* toen ontving, maken thans deel uit van de in 1931 door diens kleinzoon Jhr. Mr. *G. C. W.* van *Tets* aan het Rijk geschonken en in het Algemeen Rijksarchief bewaarde „Verzameling van Tets van Goudriaan".

Nu is het naderhand gebleken, dat een deel der Hahn-papieren niet aan Jhr. Mr. *J. G. H. van Tets* is overhandigd, maar met het familiearchief de Jongh van Son is gekomen aan de te Utrecht woonachtige ongehuwde zusters van *L. S. de Jongh van Son* en dat na het overlijden van de laatste dezer zusters in 1890, de stukken in bezit zijn gekomen van haar tantezegger *Arnold Simon Krythé,* die sindsdien heeft getracht deze papieren te gelde te maken. Toen hij in October 1921 te Hilversum overleed, kwam het familiearchief de Jongh van Son aan zijn zuster douairière Jhr. *T. H. Snoeck,* doch de Hahn-papieren, die voor de familie van Tets bestemd waren geweest, had hij, met een fragment-archief van Son, in Januari 1921 aan het Rijk verkocht en het zijn deze stukken, die thans op het Algemeen Rijksarchief berusten en in de bovengenoemde Inventarissen 1930 zijn beschreven.

De inzage van het familiearchief de Jongh van Son bracht tevens vele gegevens aan het licht over de familie van J. G. H. Hahn. Deze gegevens, alsmede verschillende aanteekeningen uit de fiches-collectie van de Bibliothèque Wallone, die ik aan ons medelid Mej. Mr. E. Prins dank, leidden na een voortgezet onderzoek tot een genealogie, beginnende in Nederland met:

1. *Johannes David Hahn* (zoon van *Heinrich Gaspar),* geb. Heidelberg 8 Juli 1729, student in de medicijnen te Leiden 1746, werd in 1753 te Utrecht professor in de philosophie, proefondervindelijke natuurkunde en sterrenkunde en in 1759 in de genees- en kruidkunde en scheikunde: vervolgens van 17751784 te Leiden professor in de practische geneeskunde en scheikunde, overl. Leiden 19 Maart 1784, begr. Pieterskerk in het graf van G. A. van den Ende, tr. Hanau Juli 1756 *Christina Elisabeth Leisler,* geb. Hanau 20 November 1735, overl. Leiden 10 December 1782.

   Uit dit huwelijk:

   1. *Frederik Hendrik Hahn,* geb. 19 Juli, aan huis Luth. ged. te Utrecht 24 Juli 1757, student te Utrecht 1772, student in de rechten te Leiden 1775, houdt 1 Januari 1776 te Leiden, Waalsche kerk, zijn jongste zuster ten doop, overl. einde Mei 1776, begr. Leiden, Pieterskerk.
   2. *Eva Catharina Hahn,* geb. Utrecht 12 Augustus, ged. aldaar Waalsche kerk 17 Augustus 1758, overl. Dordrecht 24 November 1834, ondertr. Leiden 5 Juli 178 1 Mr. *Lambert Pieter van Tets,* heer van Langerak, geb. Batavia 24 Maart 1761, student te Leiden 1778, schepen van Dordrecht 1788, '89, '92, '93, baljuw van Zuid-Holland 1793-'95, lid v. d. Raad van Dordrecht 1 803, wethouder 1808-'11, burgemeester 1816-'24, wethouder 1824-'25, lid Staten van Holland 1824-'25, overl. Dordrecht 5 Februari 1825, zn. van Mr. *Arnoldus Adrianus* en *Dirkje Aletta Haksteen.*

   3. *Johan Adam Hahn,* aan huis Luth. ged. te Utrecht 29 October 1759, overl. te ?.
   4. *Jacob George Hieronymus,* volgt 11.
   5. *Charlotte Hahn,* geb. Utrecht 2 Januari, ged. aldaar Waalsche kerk 6 januari 1765, overl. Utrecht 7 Juni 1831, ondertr. Leiden 22 Mei 1783 Mr. *Willem George van den Ende,* geb. Amsterdam 16 Juni, ged. aldaar Walenkerk 19 Juni 1757, commissaris van de kleine bank van Justitie te Haarlem, overl. Haarlem 24 Juli 1788, zn. van *Gerrit Abraham* en *Wilhelma van Dijk;* tr. 2e Dordrecht 30 Mei 1791 Mr. *Simon de Jongh van Son,* heer van Raamsdonk, geb. 23 Januari, ged. Breda 26 Januari 1758, student te Leiden 1777, schepen van Dordrecht 1796, '97, schepen in de kamer Juditieel 1803-'11, wethouder en plaatsvervangend rechter aldaar 18 11 -'13, burgemeester van Raamsdonk 1814-'20, lid Staten van Brabant 1814-'17, overl. Raamsdonk 23 September 1820, zn. van *Leonard de Jongh,* heer van Hedikhuizen, en *Anna Elisabeth Geertruyd van Son,* vrouwe van Raamsdonk. Uit dit 2e huwelijk o.a. een zoon *Leonard Simon de J. v. S.,* zie onder 11, 5 en een dochter *Christina Elisabeth,* gehuwd met *J. F. A. Kryfhé.* Deze zijn de ouders van *Arnold Simon Krythé,* in de inleiding genoemd.
   6. een ongedoopt kind, overl. Utrecht 30 Januari 1768.
   7. *Christina Elisabeth Hahn,* geb. Utrecht 16 Juli, ged. aldaar Waalsche kerk 23 Juli 1769, overl. Haarlem 13 December 1844, tr. Hillegom 25 Januari 1796 Ds. *Louis Filips Serrurier,* geb. Amsterdam 6 Februari, ged. aldaar Westerkerk 6 Februari 1767, student te Leiden 1787, prop. te Est 1790, predikant te Hillegom 1792, vertrok naar Hanau 1801, predikant te Haarlem, Waalsche 'gemeente, 1806, emeritus 1838; zijn afscheidspreek van 28 Januari 1838 verscheen in druk; overl. Haarlem 20 April 1844, zn. van Ds. *Filips* en *Cornelia Eliena Marcelis.*
   8. *Anna Sara Hahn,* geb. 6 December, ged. Utrecht, Waalsche kerk, 9 December 1770, overl. Kesselstad bij Hanau 5 Juni 1809.
   9. *Johanna Frederika Hahn,* geb. Leiden 28 December 1775, ged. aldaar Waalsche kerk 1 Januari 177e, overl. Brussel 9 Mei 1862, ondertr. Leiden 19 September, tr. Hillegom 4 October 1795 *Willem Benjamin Craan,* geb. Batavia 23 Augustus 1776, student te Leiden 1788, liet zich aldaar 1790 met een mentor en een oppasser inschrijven als student in de rechten, promoveert 1795, legt zich daarna toe op de wiskunde en begint 1810 zijn loopbaan als ingenieur-verificateur bij het kadaster, schreef eenige belangrijke werken: zie zijn levensbeschrijving in Hoefer, Nouvelle Biographie Générale (1866), 12e deel: overl. Schaarbeek bij Brussel 16 Juni 1848, zn. van *Jacobus Johannes* en *Johanna Henriette Breekpot.*

11. Mr. *Jacob George Hieronymus Hahn,* geb. Utrecht 12 September, ged. aldaar Waalsche kerk 17 September 1761; zie zijn uitvoerige levensbeschrijving in Nieuw Nederl. Biografisch Woordenboek, deel VIII, overl, Haarlem 22 November 1822, ondertr. Leiden 20 Augustus, tr. le Hillegom 5 September 1784 *Sara Maria van den Ende,* geb. Amsterdam 10 Maart, ged. aldaar Walenkerk 18 Maart 1759, overl. Leiden 30 Augustus 1787, dr. van *Gerrit Abraham* en *Wilhelma van Dijk;* ondertr.

Leiden 25 Juli, tr. 2e Hanau in Augustus 1788 *Jeannette Christina Bechtel*, „seb. Hanau, overl. Raamsdonk 27 Maart 1849, oud 82 jaar, dr. van *Jean Conrad* en *Frederika Leisler*.

Uit het 1e huwelijk:

1. *Wilhelmina Eva Chrisfina Hahn*, geb. Leiden 10 Augustus, ged. aldaar Waalsche kerk 19 Augustus 1787, overl. Haarlem 7 April 1864, tr. Amsterdam 5 Januari *1810* Jhr. Mr. *Dirk Arnold Willem van Tets*, heer van Oud- en Nieuw Goudriaan, geb. Dordrecht 15 September 1785: zie over hem Ned. Adelsboek 1935; overl. Haarlem 31 Maart 1853, zn. van *Adriaan Johannes* en *Cornelia Rees*. Uit dit huwelijk o.a. Jhr. Mr. *Jacob George Hieronymus van Tets*, aan wien de Hahn-papieren werden vermaakt.

Uit het 2e huwelijk:

2. *Jean David Hahn*, geb. Leiden 19 Juni, ged. aldaar Waalsche kerk 27 Juni 1790, student in de letteren te Leiden 1807, overl. Amsterdam 26 December 1811,
3. *Jacob George Hieronymus Hahn*, geb. Leiden 3 Juni, ged. Hillegom 14 Juli 1793, adelborst van de eerste classe ter Zee, overl. Amsterdam 31 Augustus 1814.
4. *Charlotte .Hahn*, geb. 's-Gravenhage 10 Juli, ged aldaar Kloosterkerk 17 Juli 1795, overl. te ?.
5. *Frederika Hahn*, geb. 's-Gravenhage 5 April, ged. aldaar Nieuwe kerk 11 April 1797, overl. Raamsdonk 17 September 1849, tr. Haarlem 18 Mei 1825 *Leonard Simon de Jongh van Son*, heer van Raamsdonk, geb. Dordrecht 3 September, ged. aldaar 16 September 1796, burgemeester van Raamsdonk 1820-'58, overl. aldaar 7 Januari 1878, zn. van Mr. *Simon* en *Charlotte Hahn*.
6. *Willem Christiaan Hahn*, geb. 's-Gravenhage 14 April, ged. aldaar Kloosterkerk 30 April 1802, overl. Amsterdam 12 Augustus 1810.

Het wapen, door deze familie *Hahn* in Nederland gevoerd, is: gedeeld van zilver en blauw, het zilveren veld beladen met een zwarten haan, rood gekamd.

Naschrift.

Daar ik verschillende jaren geleden te Heidelberg aanteekeningen over deze familie *Hahn* maakte en ook door correspondentie gegevens bezit over de familie *Leisler* uit Hanau, tot welke familie de moeder van Mr. *J. G. H. Hahn* behoorde, maak ik gaarne gebruik van de gelegenheid om naar aanleiding van vorenstaand artikel van den heer van Son, die gegevens te publiceeren.

Vooraf meen ik goed te doen enkele acten over Mr. *Jacob George Hieronymus* en over zijn vader Prof. *Johan David Hahn*, welke ik hier te lande noteerde, hier mede te deelen.

Volgens van der Aa, Biographisch Woordenboek zou *J. G. H. Hahn* omstreeks 1820 zijn gestorven, en was het dezen schrijver onbekend, waar hij zich na zijn ontslag als secretaris van curatoren te Leiden had opgehouden. Bij zijn overlijden te Haarlem op 22 Nov. 1822, heet hij „oud-Raad van 's Lands Posterijen" [1]).

Behalve te Leiden op 20 Aug. 1784, is hij ook te Amsterdam met zijn eerste vrouw den dag te voren ondertrouwd; de desbetreffende acte luidt aldaar:

„19 Aug. 1784. Compareerden als voor: Mr. *Jacob George*

[1]) In 1807 heet hij commissaris der Posterijen bij het 1e Departement in 's-Gravenhage.

„*Hieronymus Hahn*, van Utrecht, gereformeerd, oud 22 jaren, „woont te Leyden, ouders doot, geadsisteert met veniam aetatis gepasseerd 18 Nov. 1783, en jonkvrouwe *Sara Maria* „*van den Ende*, van Amsterdam, oud 25 jaren, op de Keyser„gragt, haar vader de heer *Abraham van den Ende* niet present, verzoekende etc. (in margine): extract den 17 Aug. „1784 Leyden; zij vaders consent goet ingebragt; acte verleent om te Hillegom te trouwen".

Deze eerste echtgenoote werd in de week 1-8 September 1787 in de Pieterskerk te Leiden begraven, nalatende 1 kind.

Zijn vader was te Utrecht ondertrouwd; de acte luidt: „10 „Juli 1756. *Johan David Hahn*, medic. doctor en prof. in de „philos.ie alhier, en *Christine Elizabeth Leisler*. Gebode tot „Hanou; acte gegeve om daar te trouwen".

Op dezen zelfden datum staat de ondertrouw ingeschreven in trouwboek van de *Waalsche* kerk te Hanau; de datum van het huwelijk wordt er niet bij vermeld.

Zij testeerden te Utrecht voor notaris Adr. Hoevenaar den 8 Mei 1765; zij werd te Leiden begraven in de week 14-20 Dec. 1782, nalatende 7 kinderen. hieruit volgt, dat de door den heer van Son als 3e kind genoemde zoon *Johan Adam*. wiens overlijden onbekend is. op dat tijdstip in 1782 dus nog in leven was.

Johannes David Hahn, Heidelbergensis, werd 27 Maart 1744 als student aan de Universiteit te Heidelberg ingeschreven.

Zijn doopacte aldaar in het doopboek van de Lutherschc gemeente [2]) luidt als volgt: „*1729*. Hernn *Heinrich Caspar* „*Hahnen*, Bürger und handelsmann allhier und dessen ehel. „Hausfrau *Eva Catharina*, ein Söhnlein den 9 July avends „zwischen 6 u. 7 Uhr gebohren, und den 12n getauft; Pathe „war Herr *Hieronymus David Gaupp* (und) *Johann* der „jungere Herrn *Hellcken* seeliger Sohn, ward genannt *Johan* „*David* [3]).

Hij was de 3e zoon van de 4 zoons van genoemden *Heinrich Caspar Hahn:* zijn broeders waren:

a. *Johann Chrisfoph' Hahn*, geb. 5 Juli, ged. 7 Juli 1725, doopgetuigen: Herr *Johannes Hahn* zu Schwellem, Handelsmann; Herr *Chrisfoph Gaupp*, Burger und Hutmacher allhier.
b. *Johann Georg Hahn*, geb. 27 Febr., ged. 21 Maart 1727, doopgetuige: *Johann Georg Helcken*, Handelsmann.
c. *Johann Henrich Hahn*, geb. 14 Juli, ged. 15 Juli 1731, doopgetuige: *Johann Henrich Hahn*, Burger und Kaufmann zu Frankfurt.

De huwelijksacte der ouders van Prof. *J. D. Hahn* luidt als volgt: (deel 1698-1730).

„Der Vorachtbahre Junge gesell Herr *Henrich Caspar* „*Hahn*, Burger, Kauff- und Handelsmann, alhier, des Ehren„vesten Herrn *Johann Hahn*, berühmten Kauff- und Handels„mann zu Schwellem in Westfalen ehelicher Sohn, so dann „Jfr. *Eva Catharina Gaupin* des auch Ehrenvesten Herrn „*Christoph Gaups*, Bürger, Hutmachers, auch bey hiesig Ev. „Luth. gemeinde gewesenen Mitvorstehers ehel. Tochter, Do„minica 3 Epiphan: als 23 Januar, die erste Proclamation. „Copulirt d. 16n Febr. 1724".

[2]) De doop-, trouw- en begraafregisters voorzoover nà 1692 berusten op het Evang. Lutherische Gemeinde Amt te Heidelberg, die van 1592 tot 1692 berusten ter Universiteits Bibliotheek aldaar in de afdeeling Manuscripten. Er waren te Heidelberg 2 Protestantsche kerken, de H. Geest-kerk en de Lutherschc kerk.

[3]) Hoewel overal staat opgegeven, dat Prof. Hahn geboren is op 8 Juli, blijkt uit deze acte, dat dit 9 Juli moet zijn.

Het overlijden van dit echtpaar is als volgt ingeschreven: „*Heinrich Caspar Hahn*, Bürger, Kauf- und Handelsmann. auch Mit Vorsteher der Ev. Luth. Gemeinde, starb d. 5 Nov. „(1738) und ward d. 8 ejusdem begraben, aetatis 50 Jhr, 6 „Monath und 22 Tage." (Zijn geboorte te Schwelm zou dan op 13 April 1688 hebben plaats gevonden).

„1771. d. 8 Sept. *Eva Cafharina Hahnin*, Kaufmännin al- „hier, 69 Jahr weniger 3 Monathe".

Hierdoor was haar doopacte spoedig te vinden:

„1702. Herrn *Johann Chrisfoph Gauppen*, Burger und „Hutmacheren alhier, und seiner ehl. Hausfrauen *Annae „Catharinna* ein Töchterlein den *23* Dec. nachmittags zwi- „schen 1 und 2 Uhren gebohren und den 26 ejusdem getauft. „Gödel war Frau *Anna Cafharina Garrppin* weiland Herrn „*Johann Caspar Gauppens* gewesenen Leutenants unter Chur- „phältischen Truppen hinderlassener Wittib; ward genannt „*Eva Cafharina*".

Over deze familie *Gaupp*, zooals dus de moeder van Professor *Hahn* heette, kan ik het navolgende mededeelen:

Sfoffel (Chrisfophel) Gaupp te Bibrich had een zoon *Caspar Gaupp*, eerst „copral im Churf. Leibguarde zu Pferd", overleden als luitenant onder de „Churphältische Truppen" voor 1702, huwde te Heidelberg 7 Mei 1660 *Anna Cafharina Dill*, overleden na 1702, dochter van *Chrisfian Dill*, burger te Kerchersahl.

Uit dit huwelijk sproot *Johann Chrisfoph Gaupp*, geb. 22 Juli 1672, burger en „Hutmacher" te Heidelberg, ook „ältere Kirchen Vorsteher" aldaar, overleden te Heidelberg 6 en er begraven 9 Maart 1738. Hij huwde er in 1698 met *Anna Cafharina Rohrmann*, gedoopt te Heidelberg 18 Aug. 1662, en overleden 6 Juni 1732, dochter van *Johannes Rohrmann* en van *Eva Schnellbach* (gehuwd te Heidelberg 16 *Nov.* 1658; zij was een dochter van *Andreas Schnellbach* te Ziegelhausen). Uit dit huwelijk sproten verschillende kinderen, waaronder de reeds genoemde *Eva Catharina*, geb. 23 Dec. 1702, die later mevr. *Hahn* werd, en een zoon *Hieronymus David Gaupp*, geb. in 1705, die 20 Dec. 1718 als student werd ingeschreven aan de Universiteit te Heidelberg.

Over *Hahn* was te Heidelberg, wat de oudere generaties betreft, niets meer te vinden; de eerste aldaar kwam immers uit Schwelm, waar hij 13 April 1688 zou zijn geboren.

Bij een bezoek onlangs aan deze stad, welke gelegen is dichtbij Wupperthal-Barmen, bleek ons, dat de doopregisters daar iets te laat aanvingen om zijn doop en daardoor zijn ouders te kunnen vinden, doch in het oudste trouwboek vonden wij, dat op 19 Dec. 1685 te Schwelm huwden:

Johannes Caspar Hane, zoon van *Johannes Hane*, „consistorialis und Kircherath dieser Gemeinde", met *Anna Elisabeth Retten*, dochter van *Johannes Rett(en)*, „Provisoris" te Castrup. Aan te nemen is, dat de in 1688 geboren *Henrich Caspar Hahn* hun zoon is.

Ten slotte nog een en ander over de familie *Leisler* te Hanau, waartoe de moeder van Mr. *J. G. H. Hahn* behoorde. Wij kwamen hierover in correspondentie met Prof. Dr. G. Brandes te Dresden, wiens vrouw eene *Leisler is*, en die over deze familie, welke uit Alsfeld in Ober Hessen stamt, uitvoerige gegevens heeft verzameld, teruggaande tot de Reformatie.

Aangezien zij, behalve door *Hahn*, ook door andere families realties had met ons land, deelen wij over *Leisler* het ondervolgende mede — gedeeltelijk in tabelvorm.

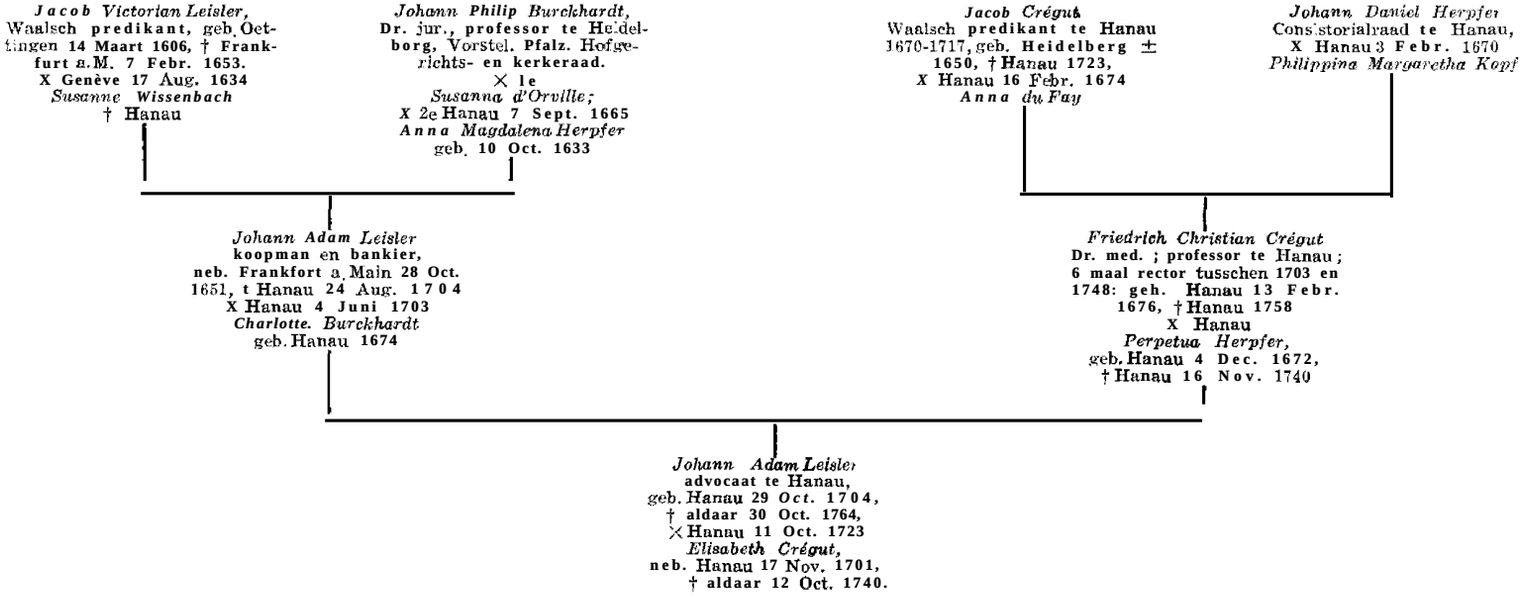

Uit bovenvermeld huwelijk sproten 9 kinderen, waaronder:

1. *Friedrich Chrisfian Leisler*, geb. Hanau 12 Mei 1725, † Leiden Augustus 1748.
2. *Achilles Leisler*, wiens zoon *Jacob Achilles Leisler* huwde met *Cornelia Bisdom*, dochter van den Utrechtschen Domkanunnik *Walther Bisdom*, die zich later te Hanau had gevestigd; hieruit een nog levende tak *Leisler*.
4. *Johann Adam Leisler*, med. doctor, tr, Hanau 30 Sept. *1756* met *Anna Sara Teschenmacher*, dochter van een Hollandsch predikant.
5. *Elisabeth Chrisfine Leisler*, geb. Hanau 4 Oct. 1734, die volgens Prof. Brandes de latere mevr. *Hahn is*.
6. *Chrisfiane Elisabefh Leisler*, geb. Hanau 20 Nov, 1735, aldaar gedoopt 29 Nov. d.a.v., die volgens de opgaven van den heer van Son de latere mevr. *Hahn* zou zijn geweest,

Een onbekende tak van het geslacht Copes te Griedel in Oberhessen,

door TH.a J. VAN ALFF.

In de „Evangelische Kirche" te Griedel hangt een rouwbord, op hetwelk is afgebeeld het navolgende gevierendeelde wapen: I en IV een van twee rijen geschakeerd kruis, waarop als hartschild een leeuw *(Copes);* II en III..... [1]). Helmteeken: een vlucht, beladen met een van twee rijen geschakeerden dwarsbalk. Het onderschrift, waarvan de laatste woorden op de ons ter beschikking staande photographie niet duidelijk zijn te lezen, luidt:

THEODORUR VON COPES
IHRO HOCHFüRSTL DURCHL HESSEN
CASSELL VNDER IHRO EXCELL HERREN GEN
ERAL MAIOR VON GöRITZ HOCH LöBLICHE
REGIMENT WEILAND WOLBESTELLTER
OPRIST WACHTMEISTER GEBOREN ANNO 47.
GESTOREN ANO 1 693 ..... SEINS A..... 47...

Harnas, helm en zwaard van Theod. *von* Copes hebben onder dit wapenbord gehangen. Ds. Carrière, in 1797 uit Bellersheim naar Griedel beroepen, heeft deze uitrustinq echter geschonken aan de wapenrusting-verzameling te Braunfels. Volgens bericht van de Fürst zu Solms-Braunfels'sche Rentkammer heeft men aldaar helaas niets over deze schenkinq kunnen vinden.

Behalve dit rouwbord bevindt zich in dezelfde kerk, welke in 1911 — met uitzondering van den toren — afgebroken en opnieuw gebouwd is, een grafzerk van genoemden *Theodorus von* Copes en zijn vrouw *Elisabeth Cafharina von Bülow.* Volgens het inschrift op dezen steen is *Th. von Cones* op den leeftijd van *47* jaren den 23sten Nov. 1693 te Griedel overleden, terwijl ziin vrouw den 6den Febr. 1694, oud 50 jaren, gestorven is. Omtrent de plaats van overlijden van *E.* C. von *Copes* geb. *von Biilow* vermeldt de steen ons echter niets. De registers van Griedel verschaffen hierover' ook geen licht; het overlijden van *Theodorus von Copes* is daar ter plaatse evenmin ingeschreven. De beide in dezen grafsteen qebeitelde wapens aeven op de photo den indruk eeniqszins afgesleten te ziin. Van het manneliik wapen is alleen het gevierendeelde schild te onderscheiden alsmede de vlucht van het helmteeken; de op deze behoorende geschakeerde dwarsbalk is niet te zien. Het vrouwelijk wapen vertoont het bekende *von Bülow*-wapen met de 14 bollen, 4.4.3.2.1.; het helmteeken echter is niet meer te onderkennen.

De vraag rijst nu: wie is deze *Theodorus von Copes?* De qedrukte bronnen vermelden voorzoover bekend over een in 1647 geboren persoon van dien naam niets. Slechts een fraqment-genealogie in hs. dezer familie zeqt, dat *Theodoor Cones,* qeboren 25 Aua. 1647 en getrouwd met *E.....van Bulo,* de zoon is van *Willem Cones,* „lieut. coll. en maior commandant van Wesel" enz., en *Theodora Caldenbach.* Vergeliikt men dit qeaeven met hetqeen de Heer W. Wiinaendts van Resandt op blz. 362 van ziin werk „Geschiedenis en genealogie van het Cleefsch-Zutphensche qeslacht *van Hasselt* van ±1530-1934" (1934) over het qezin van *Willem Copes* bericht, dan komt men tot de merkwaardiqe ontdekkinq, dat als kind uit het huweliik *Copes-Kaldenbach* o.a. wordt opgegeven: *Redora (= Theodora),* aed. Wesel 5 Nov. 1647. Een zoon *Theodoor* echter wordt ook hier niet genoemd. Teneinde te kunnen onderzoeken welke van deze twee opqaven de juiste is, moesten wij in de allereerste plaats de beschikking hebben over een photo van de doopacte van *„Redora" Copes.* En wat blijkt hieruit nu? Dat het op 5 Nov. 1647 in de Willibrordi-Kerk te Wesel gedoopte kind niet *„Redora"* doch *„Redorius"* (= *Theodorus)* is genaamd. De ouders worden in deze acte vermeld als: M a j o e r C ö b e s u n d i u f f e r R e d o e r e. Ds. Bölitz, archivaris van de „Evangelische Kirchengemeinde" in Wesel, schrijft ons naar aanleiding hiervan: .... ..Die Mutter heisst, wie im Taufregister 1645 zu lesen ist „Theodora", so müssen wir schliessen „Theodorus". Die Schreibweise ist wohl mundartlich zu erklären. In onze meening, dat de in 1693 te Griedel overleden *Theodorus von Copes* identiek is met den op 5 Nov. 1647 te Wesel gedoopten *Redorius Copes* worden wij nog gesterkt door het feit, dat bij den doop van het jongste kind van het echtpaar *von Copes-von Biilow* te Griedel op 10 Oct. 1682 (zie hieronder) o.a. getuige was „des Herrn Hauptmann Schwester *Marie de Copes".* Deze *Marie de Copes* meenen wij te mogen vereenzelvigen met *Maria Copes,* die 30 Mei 1686 in Wesel trouwt met *Willem van der Nypoorf.* De mededeeling, dat *Theodorus von Copes* bij zijn overlijden 47 jaren oud was, moet dan evenwel op een vergissing berusten; hij was toen 46 jaren.

Nadere gegevens over de vrouw van *Theod. von* Copes ontbreken ons. Noch haar geboorteplaats en -datum, noch plaats en datum van haar huwelijk alsmede de namen harer ouders zijn ons bekend. In het „Bülowsches Familienbuch" door *A. von Biilow* (1911-1914) mochten wij over haar evenmin iets vinden; de naam *(von) Copes* althans komt in het op de huweliiken der vrouwelijke leden van het geslacht *von Bülow* betrekking hebbende register niet voor.

In één der kerkeboeken van Griedel moet zich een aanteekening bevinden, volgens welke *Theodorus von Copes'* vrouw is genaamd *Elisabeth J o h a n n a.* R. von Buttlar-Elberberg noemt haar in ziin in 1888 uitgekomen werk „Stammbuch der Althessischen Ritterschaft", tabel 25 I, evenals de grafzerk *Elisabeth Catharine(a).* Vooralsnog meenen wij in deze laatste de juiste voornamen te kunnen zien.

Uit het huweliik van *Theodorus von Copes* en *Elisabeth Cafharina von Bülow* zijn geboren:

1. *Dorofhea Katharina von Copes* [2]), overl. Bellersheim 27 Dec. 1708 [3]) in den ouderdom van 35 jaren. Zii was qehuwd [2]) met Ds. *Beatus Henricus Dimer,* ged. Villinaen 13 Aug. 1664 [3]), overl. Bellersheim 20 Mei 1744 [3]), zn. [4]) van Ds. *Christoph Dimer.* Ds. *B. H. Dimer* werd in 1680 te Herborn en in 1681 te Marburg als student ingeschreven; in 1688 werd hii als predikant te Griedel beroepen, alwaar hij 8 Sept. 1691 ontslagen werd. Hij bleef echter in Griedel wonen tot ziin benoeminq als predikant in Bellersheim in 1698 [5]). Voorzoover bekend hebben Ds. *B. H. Dimer* en *D. K. von Cones* vier kinderen qehad t.w. *a.* Ds. *Theodor Christoph Dimer,* qed. Griedel 10 Sept. 1693, ingeschreven als student te Marburg 1710, predikant te Bruchenbrücken 1716-1780, begr. 24 April 1780 [6]); *b. Ernst*

[1]) Uit de in ons bezit zijnde afbeelding valt omtrent deze kwartieren niets op te maken.

[2]) Noch haar geboorte (doop) , noch haar huwelijk is te Griedel of Bellersheim te vinden.

[3]) Mededeeling van Ds. A. Gerich te Bellersheim.

[4]) Bij de doopinschrijving is de naam van de moeder niet geregistreerd. De vader, Ds. *Christoph Dimer,* afkomstig van Hungen (Oberhessen), is eerst in 1663 naar Villingen gekomen; mededeeling van het „Evang. Pfarramt" te Villingen (Oberhessen).

[5]) Deze gegevens, ontleend aan „Hassia sacra" door W. Diehl, Bd. IV, blz. 153, danken wij aan het „Evang. Pfarramt" te Hungen.

[6]) a. b., blz. 436.

Johann Dimer, geb. *24* Mei 1698, ged. te Bellersheim: doopget. was „der hoch- und wohledelgeborene Herr *Ernst Franz von Copes*, meiner Frauen Bruder von Griedel" [3]); *c. Luisa Henrietfa Dimer*, geb. 5 Dec. *1700*, ged. te Bellersheim; doopget. was „die hoch- und wohledelgeborene Fräulein *Maria Louysa von Copes*, meiner Frauen Schwester von Griedel [3]); *d. Morifz Dimer*, geb. Bellersheim 16 Juni 1705, ingeschreven als student te Marburg 1729, „Schulmeister" te Bellersheim 1736-1742, overl. 7 Aug. 1742 [7]).

2. *Ernst Franz von Copes*, ged. Griedel 26 Nov. 1680 [8]), getuige bij den doop van *Ernst Johann Dimer* bovengenoemd.
3. *Marie Luise von Copes*, ged. Griedel 10 Oct. 1682 (get. o.a. „des Herrn Hauptmann Schwester *Maria de Copes"* en *Esther Luise*, zuster van de moeder), tr vóór 6 Jan. 1704 *Johann Heinrich Philipp Wilhelm von Pappenheim „auf Wölfersheim"* [9]), geb. 1681, overl. 1756, zn. van *Johann Wilhelm* en *Marie Magdalene Pauli* [10]). Zij komt 6 Jan. 1704 te Griedel voor als getuige bij den doop van *Görg Ludwig Henrich von Copes* (zie hieronder).

Het huis, waar *Theodorus van Copes* te Griedel heeft gewoond, is hedentendage nog genaamd: der Junkernhof.

Op 2 Febr. 1721 *is* in den ouderdom van 44 jaren te Griedel overleden en aldaar 7 Febr. d.a.v. in de kerk begraven *Wilhelm Ludwig von Copes* [11]); zijn vrouw *Maria Lucretia von Nordeck zur Rabenau is* eveneens daar ter plaatse overleden en wel op 29 April 1742, oud 64 jaren [12]). Dat deze *Wilhelm Ludwig* tot het gezin van *Theodorus von Copes en Elisabeth Cafharina von Biilow* behoort, is nog niet te bewijzen. Geen der ons ten dienste staande bronnen licht ons nader hieromtrent in. Noch uit het feit dat als getuige bij den doop van *Wilhelm Ludwig's* oudsten zoon o.a. optreedt „Frau *Marie Luise von Copes* vermählte *von Pappenheim"*, noch uit het feit dat o.a. „*Henrich v. Copes*, Assessor am hohen Tribunal zu Utrecht" [13]) getuige is bij den doop van *Wilhelm Ludwig's* tweede dochtertje wordt dit bewijs geleverd. Ook de inschrijving van *W. L. von Copes'* overlijden in het „Sterberegister" brengt ons niet nader tot zijn herkomst. „Daraus geht nicht hervor, ob er der Sohn von Theod. war, ich glaube jedoch bestimmt, dass er es war. Es gab ja hier nur *eine* Familie v. Copes" schrijft Ds. E. Egelhoff.

Aan de Universiteit te Giessen is 27 Jan. 1693 als student ingeschreven: *Wilhelmus Ludovicus de Copes* Neostadio-Batavus [14]). Wij vermochten niet vast te stellen of deze *W. L. de Copes* dezelfde is als de evengenoemde *Wilhelm Ludwig von Copes*. De op het Rijksarchief in Limburg aanwezige kerkelijke registers van Nieuwstad vangen eerst in 1723 aan, terwijl de op de pastorie ter plaatse berustende registers eerst in 1797 beginnen.

Wilhelm Ludwig von Copes en *Maria Lucretia von Nordeck zur Rabenau* hebben te Griedel laten doopen:

1. *Görg Ludwig Henrich von Copes*, ged. 6 Jan. 1704 (get. waren o.a. *Marie Luise von Pappenheim-von Copes* en *Anna Agnes von Nordeck zur Rabenau);* hij is waarschijnlijk identiek met: *Ludwig von Copes*, in Wölfersbeim, overl. Griedel 19 Jan. 1733, oud 29 jaren.
2. *Luise Sophie Philippine von Copes*, ged. 12 Dec. 1706, overl. Griedel 11 Mei 1730, begr. in de kerk.
3. *Sibylle Ernestine Henriette von Copes*, ged. 22 (21?) Jan. 1710 (get. was o.a. „*Henrich v. Copes*, Assessor am hohen Tribunal zu Utrecht"). In 1730 komt zij te Griedel voor als getuige bij den doop van een kind van *Johann Peter Brux.*
4. *Maria Philippina Friederika von Copes*, geb. 13 Maart, ged. 9 April 1715 (get. waren o.a. *Marie Ruffine v. Nordeck z. Rabenau* en *Dorothea Philippine v. Nordeck z. Rabenau).*
5. *Margaretha Amöna Wilhelmina von Copes*, geb. 22 April, ged. 2 Mei 1719.

Tot slot mogen wij nog eenige kleine aanvullingen op de aanteekeningen *Copes*, vermeld op blz. 362 en 363 van de monographie van Hasselt aeven, speciaal wat betreft de uit de vier huweliiken van *Willem Copes* geboren kinderen.

Anna Elisabeth Copes, geboren uit het tweede huwelijk van *Willem Copes* en gedoopt te Wesel ('Willibrordi-Kerk) 29 Oct. 1645, blíikt op hoogen leeftijd te ziin overleden in tegenstelling tot hetgeen in het werk over de familie *van Hasselt* over haar gezegd wordt, nl. dat zii jong gestorven zou ziin. Zii is gehuwd geweest met den kapitein *Jodocus Bu(c)k*, welke vóór 21 April 1722 is gestorven. Op dien datum nl. komt *Anna Elisabeth* te Doesburg voor als weduwe van den kapt. *Jodocus Buck* en als erfgename onder benefice van inventaris van vrouwe *Maria Cooes*, in leven huisvrouw van *Willem van der Nypoort* te Utrecht. In een acte van 28 Juni 1727 vinden we haar nogmaals vermeld als weduwe van den kapt. *„Joducus Buk"* en als erfgename onder benefice van inventaris van haar overleden zuster *Maria Copes*, die getrouwd was met wiilen *Willem van der Nypoort*, canonik ten Dom te Utrecht. (Rechterlijk archief Doesburg, minuten van voluntaire acten 1721 t.m. 1725, 1726 t.m. 1730). Uit haar huwelijk met *J. Bu(c) k* is o.a. geboren *Amelia*, die in 1701 is getrouwd met *Gerard Alexander Couttis* [15]), page van Prins Johan Willem Friso, en luit. cav. regt. Sirtema van Grovestins, overleden in 1705.

Elisabeth Copes, dochter van *Willem* en *Maria von Osterwick*, ged. Wesel (Willjbrordi-Kerk) 23 Juli 1653, is aldaar 25 Aug. 1676 getrouwd met med. dr. *Theodorus van de*

---

[7]) a. b., blz. 154.

[8]) Alle data — indien niet anders vermeld — aangaande le Griedel gewoond hebbende leden van het geslacht *(von) Copes* danken wij aan Ds. E. Egelhoff, aldaar.

[9]) Volgens bericht van de „Evang. reform. Kirchengemeinde" te Wölfersheim (Oberhessen) beschikt men aldaar over nadere gegevens omtrent *J. H. Ph. W. von Pappenheim.*

[10]) Vgl.: Stammbuch der Althessischen Ritterschaft door R. von Buttlar-Elberberg, 1888, tabel 25 1.

[11]) Zijn doop is te Griedel niet te vinden.

[12]) De inschrijving in hrt „Sterberegister" luidt : : Dieh ochwohlgeborene Frau, Frau Maria Lucretia von Copcs, geboren von Nordeck zur Rabcnau, des weiland hochwohlgeborenen Herrn, Herrn Wilhelmus von Copes nachgelassene hochadelige Wittib dahier in dem hochadeligen Hauw, starb Sonntags d. 29. April 1742 Nachts zwischen 12 u. 1 Uhr, u. wurde dieselbc hierauf Donnerstags als d. 5. Mai, Himmelfahtstag, nach adeligen Ceremonien des Abends mit Laternen in d. Kirche vor dem Weiberstuhl zur rechten Seite des Altars begraben, nachdem sie alt geworden 64 Jahre u. etliche Wochen, hei welcher Gelegenheit eine Oratio gehalten wurde über . . 3 Vers 5. Men zal voor 5 Mei moeten lezen 3 Mei, aangezien Hemelvaartsdag in 1742 op 3 Mei viel. De doop van *M. L. von Nordeck zur Rabenau* is in Griedel niet ingeschreven.

[13]) Mr. *Hendrik Copes* (1644-1722), advocaat voor het Hof van Utrecht, secretaris van het kapittel van St. Pieter aldaar enz., getr. met *Elisabeth van der Nypoort.*

[14]) Deze mededeeling werd ous welwillend verstrekt door de „Hessische Universitäts-Bibliothek" te Giessen.

[15]) Zie over dit geslacht: Nederlands& geslacht-, stam- en wapenboek enz. door A. Ferwerda en J. Kok, dl. 11.

Graef „von Nijmwegen". In de op het Rijksarchief in Arnhem berustende klappers op de registers van Nijmegen komt deze ***Th. van de Graef*** niet voor. Mogelijk is hij dezelfde als de op 1 Jan. 1693 van Duisburg te Harderwijk benoemde Prof. Dr. ***Theodorus van de Graeff,*** overleden Harderwijk: 18 Sept. 1701 [16]).

In de monographie van het Cleefsch-Zutphensche geslacht ***van Hasselt*** wordt vermeld, dat uit het 3e huwelijk van ***Willem Copes*** twee en uit het 4e (laatste) huwelijk geen kinderen geboren zijn. Uit elk dezer huwelijken echter is één kind geboren: *Elisabeth* ***van de Graef-Copes*** is de dochter uit het 3e en ***Maria Copes,*** ged. Wesel (Willibrordi-Kerk) 29 Mei 1661, gehuwd met ***Willem van der*** *Nypoort*, domheer te Utrecht, is de dochter uit het 4e huwelijk.

Maria von Osterwick, 3e vrouw van ***Willem Copes,*** is ***7 Nov. 1656*** te Wesel begraven en *Susanna* ***Tersmiften, 4e*** vrouw van ***W. Copes,*** is aldaar 11 Oct. 1668 begraven.

Wij zijn er ten volle van overtuigd, dat het bovenstaande niet volledig is. Voor belangstellenden in dit geslacht zijn er dan ook nog allerlei bronnen, die voor een nader onderzoek in aanmerking komen. Wij hebben slechts de aandacht willen vestigen op deze leden van de familie ***Copes.***

Aan allen en in het bijzonder aan de H.H. Ds. E. Egelhoff te Griedel, R. T. Muschart en Ds. Bölitz te Wesel, die ons met het verstrekken van de benoodigde gegevens behulpzaam zijn geweest, willen wij op deze plaats onzen hartelijken dank betuigen.

16) Album studiosorum Academia Zutphanicae 1648-1818 uitgeg. door D. G. van Epen, blz. XIV.

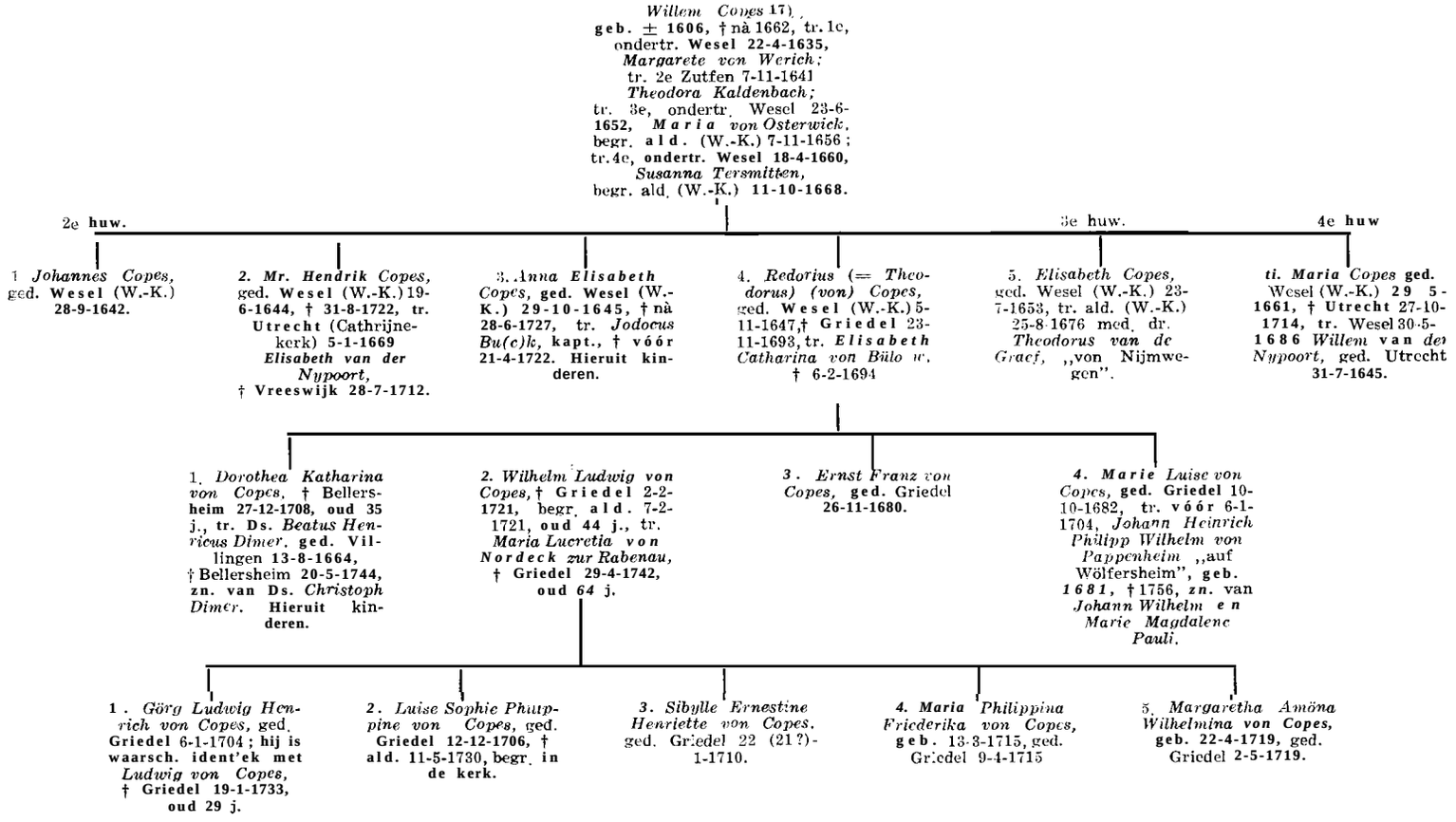

17) Zie over hem en zijn gezin: Geschiedenis en genealogie van het Cleefsch-Zutphensche geslacht van Hasselt van ± 1530-1934 door W. Wijnaendts van Resandt, (1934) blz. 362.

Onjuistheden in het **Armorial** Général van

J. B. Rietstap, [1])

medegedeeld door R. T. **MUSCHART.**

(Vervolg van LVI, 508).

Tempierre. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: „in blauw 9 zilveren lelies, 1-3-2-3 gerangschikt en in een gouden vrijkwartier een zwarte leeuw". Helmteeken: een moorenborstbeeld. goud gekleed met zilveren kraag en zilveren haarband. Ik ben dit wapen in 3 bronnen steeds tegengekomen met den naam *Tempier.*

Zoo in het M.S. Wapenboek van M. L. d'Yvoy, getiteld „Liber epitaphiorum" folio 3, in de M.S. Wapenboeken van Schulerus, deel 1 folio 84, waar het voorkomt als kwartier van *Johan* ***van Brakel*** en in de Wapenheraut 1917, pag. 483, waar het vermeid wordt als een kwartier van ***Willem Hendrik*** *Bartholotti* ***van den*** *Heuvel* op diens wapenbord in de kerk te Ingen, waarbij valt op te merken, dat de Wapenheraut den naam abusievelijk vermeld als *Templer.*

1) Nadruk verboden.

Tiell. (provincie Utrecht).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, beschreven als volgt: „in rood 3 zilveren geknopte ruiten" Helmteeken: een roode uitkomende hond.

Deze naam deugt niet en moet luiden *van Tiel* of van *Tiell,* in vroegere eeuwen *van Tijel* of *van Tijell,* dus altijd met „van" er voor.

In de Utrechtsche Wapenkaart van W. Langerak vindt men dit wapen *van Tiell* eveneens aangegeven met 3 geknopte ruiten, doch alle door mij gevonden origineele zegels vertoonen 3 gewone dus niet geknopte ruiten. Zoo voeren aldus: *Goesen van Tiel* ook *van Tijel,* in 1421, 1423 en 1430 Schepen van Culenborch, op zijne zegels in charters Culemborg, *Jan Gosensz. van Tiel,* 8/3 1457 geld van den Heer van Culenborch ontvangende, volgens zijn zeqel in dezelfde bron, *Johan Macherijsz. van Tiel,* die 22/41457 met den Heer van Culenborch eene overeenkomst aangaat betreffende het maken en onderhouden van een diik, op zijn zegel in zelfde bron, *Macharis van Tiiell,* 18/7 1510 Schepen van Boesichem en *Jan van Tijell,* 317 1532 Schepen van Buren, volgens hunne zegels in zelfde bron. Bovengenoemde *Jan Gosensz. van Tiel* voert als helmteeken een zittenden hond.

Zonder zegel vond ik noq *Joist van Tiiell,* wiens weduwe joffrou *Margareta van Hokelum* 12/1 *1572* te Isendoren compareert en 48 jaar oud is.

Wellicht is de onnauwkeurigheid (slordigheid?), door vele samenstellers van oude wapenboeken begaan, om nl. de lidwoorden van familienamen weg te laten, oorzaak qeweest, dat ook het Armorial Général deze onnauwkeurigheid begaat.

Tjassens. (Friesland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen aldus: „in blauw een horizontaal qeplaatste groene boomstronk, vergezeld van 3 zilveren rozen".

Deze beschrijving deugt niet, de boomstronk is niet vergezeld van 3 los daarvan geplaatste rozen, doch de 2 rozen er boven en de roos er beneden zijn met gebladerde stelen aan den boomstronk verbonden.

De juiste beschrijving vindt men in het Nederland's Patriciaat 1912 en dat het wapen aldus moet ziin en niet als in het Armorial Général beschreven, blijkt zeer duideliik uit de zeqels van *Jo. Tjassens,* 6/3 *1652* te Leeuwarden, gedeputeerde ter vergadering van de Staten Generaal, in de lias „loopende" no. 4846 en van *H. Tjassens,* 8/10 *1782* gemachtigde van den Staat der Nederlanden bij het sluiten van het tractaat van dien Staat met de Vereenigde Staten van Amerika, voorkomende op dat tractaat.

Tonnnemans. (Amsterdam).

Aldus wordt de naam aanqegeven voor een wapen, als volqt beschreven: „2 maal aedeeld en 1 maal doorsneden, gevende 6 kwartieren, 1 en VI in goud een groen klaverblad, 11 in rood een zilveren keper, 111 en IV in goud een zwarte raaf, V in zilver 2 roode rozen boven elkaar." Helmteeken: de raaf.

Deze naam moet zijn *Tonneman* dus zonder „s" aan het eind. Aldus vond ik met dien naam in alle zoowel origineele als niet origineele bronnen, zoo in stukken van het Hof van Gelderland *Jeronimus Tonneman,* 29/3 1708 Cassier van de O.I. Compagnie ter Camer van Amsterdam; in de volmachten der Geldersche Leenkamer *Maria Adriana Tonneman,* 29/1 *1781* op het huis d'Ehze als weduwe van *Ludolph Hendrik van Oijen,* kolonel en kapitein ter zee: in het Leenarchief Zoelen dezelfde *Maria Adriana Tonnetnan,* later hertrouwd met *I. L. van Knuth,* die 30/12 1786 als haar weduwnaar

compareert; in eene collectie wapenteekeningen van J. ter Gouw Mr. *I. Tonneman,* wiens vrouw *Margaretha Beeldsnijder* in 1791 regentesse van het Aalmoesseniers Weeshuis te Amsterdam is; in de Navorscher 1881, pag. 53 *Eva Tonneman.* die 12/1 1678 te Breda getuige is bij den doop van *Maria.* dochter van *Cornelis Aarsz;* in de Wapenheraut 1903, pag. 340 *Hieronymus Tonneman* j.m. van Amsterdam, in 1677 student te Harderwiik; in de Heraldische Bibliotheek 1881, pag. 196 *Jeronitnus Tonneman,* kassier van de O.I. Compagnie te Amsterdam, getrouwd met *Sophia Wolters,* waarbij *Cafharina Tonneman,* die 6/4 1708 te Buiksloot trouwt met *Oswald Wijnen,* Secretaris van Hattem en *Gerrit Tonneman,* in 1645 Schoolmeester te Tiel, terwijl ten slotte Elias in zijn Vroedschap van Amsterdam in deel 2 op pag. 1152 den naam eveneens als *Tonneman* vermeldt.

Uit dit alles blijkt dus wel, dat wij den naam *Tonnemans* in het Armorial Général moeten veranderen in *Tonneman.*

Wat verder het wapen betreft merk ik op, dat ik dit inderdaad op eenige lakafdrukken overeenkomstig het in het Armorial Général beschrevene aantrof, doch de bovengenoemde cassier *Jeronimus Tonneman* voert in de kwartieren 1 en 6 geen klaverblad, doch geheel overeenkomstig zijnen naam een staande ton, terwijl hij in het vijfde kwartier niet de 2 rozen doch één klaverblad voert,

Veer. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen als volqt beschreven+.„in zilver een goud gekroonde roode halve leeuw".

Deze naam deugt niet en moet luiden *de Veer.* Aldus voerden *Jan de Veer,* in 1319 Schepen van Gorinchem volgens een M.S. Wapenboek van Mr. W. van der Lely en *Jan Claesz. de Veer* in 1454, *Claes de Veer* in 1457 en 1472, *Claes Claesz. de Veer* in 1469 en 1471 en *Lambert Jansz. de Veer* in 1476, allen schepenen van Gorinchem, volgens een M.S. Wapenboek van Jan van Kuijl.

Ik betwijfel heel erg, of deze familie nog bestaat.

de Vilters of Velters. (Limburg en Amsterdam).

Aldus qecombineerd wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volqt beschreven: „in groen 3 zilveren tulpen met den steel naar boven". Helmteeken: een gouden uitkomende adelaar of wel een zilveren uitkomende griffioen. Wapenspreuk: „Per Virtutes in Honores".

Inderdaad komt deze naam met beide vormen *Velters* en *Vilfers* voor. Onder den naam *Velfers* kennen wij deze familie hier te lande voornamelijk te Amsterdam, waaromtrent men vele biizonderheden kan vinden in het standaardwerk van Elias. Met den naam *Vilters* kan men haar vinden in het werk van den baron Leon de Herckenrode, getiteld „Collection de tombes, épitaphes et blasons dans les églises et couvents de la Hesbave". Op pag. 81 van dit werk is het wapen geteekend van *Marie Vilfers,* non, overleden in 1651 en beqraven in het klooster te St. Trond, waarna eene korte genealoqie der familie volgt, beqinnende met *Henri Vilters,* heer van Lobos, aetrouwd met *Anne de Schoonvorst* circa 1400. Het wapen aldaar is qeteekend en beschreven als te zijn „in qroen 3 zilveren knollen met den gouden steel naar boven", klaarblijkelijk hetzelfde wapen, want knollen en tulpen hebben, indien niet met de uiterste zorq geteekend, vrij veel overeenkomst.

Wij mogen dus wel aannemen, dat de Amsterdamsche *Velfers'* en de Hesbayesche *Vilfers'* tot één en dezelfde familie behooren, maar deze familie te Hesbaye heet niet *de Vilters* doch *Vilters* zonder „de",

V o o g h. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: ,,in zilver een groene gebladerde eiketak, waaraan 3 groene eikels".

Deze naam deugt niet en moet luiden: *Voogd*. Ik kan dit niet bewijzen aan de hand van gevonden zegels, doch wel uit een gedrukte en eene geschreven bron. Ten eerste nl. vindt men dit wapen — zonder kleuraanduiding — door M. Balen in zijn Beschrijving van Dordrecht aangegeven voor *Adam Voogd*, die in 1575 te Dordrecht overlijdt en ten tweede met dezelfde kleuren als het Armorial Général in een M.S. Wapenboek, getiteld ,,de Batavische Adelaar" voor den zelfden *Adam Voogd* met vermelding, dat hij de eerste man is van *Maria van Beveren*. En slaan wij nu de Batavia Illustrata op folio 867 op, dan vinden wij daar vermeld, dat *Maria de Bevere*, geboren in 1551 als eerste kind van *Cornelis de Bevere Pietersz*. en *Maria van de Valk*, getrouwd is le met *Adam Voogt*, die in 1575 overlijdt en 2e met *Cornelis Rijser*. Mij dunkt, commentaar is overbodig.

V o û t e. (Amsterdam).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: ,,in blauw een zilveren keper, vergezeld boven van 2 gouden harpen, beneden van een gouden granaatappel met groenen gebladerden steel". Helmteeken: een gouden harp.

Deze beschrijving deugt niet, de granaatappel hoort niet in dit wapen, de keper is alleen boven vergezeld van 2 gouden harpen.

Wij kunnen al dadelijk daarvan het bewijs vinden in het M.S. Wapenboek van de regenten van de Oude Zijds Huissittenarmen te Amsterdam. Hierin toch is het wapen geteekend van *Robert Voûfe*, in 1870 regent dier Armen en dit vertoont den keper met alleen de 2 harpen.

Verder vinden wij in protocol 3844 van den Haagschen notaris Adr. van Wijck den lakafdruk van *Robert Voûfe*. 1815 1796 te 's-Gravenhage. Deze afdruk vertoont het navolgende wapen: ,,gedeeld, 1 weder gedeeld, 1 een keper vergezeld boven van 2 harpen, 2 3 granaatappels met gebladerde stelen, 11 gevierendeeld, 1 en 4 in rood een beurtelings gekanteelde dwarsbalk, vergezeld boven links van een gewende wassenaar, beneden rechts van een hart, 2 en 3 in groen 3 springende dieren, die wellicht honden of wezels zijn". Het voornaamste gedeelte. van dit wapen en dus het eigenlijke familiewapen *Voûfe is* het rechtergedeelte van de rechterhelft en dit vertoont den keper alleen van de 2 harpen vergezeld. En ten slotte vinden wij in het gemeente-archief te Rotterdam in een partijtje losse lakafdrukken een afdruk met den naam *Jean Jaques Voûfe*, als wapen vertoonende: ,,gevierendeeld, 1 in zilver een blauwe keper vergezeld boven van 2 harpen, 11 in blauw een zilveren patriarchaal kruis, 111 in goud 3 granaatappels aan gebladerde stelen, IV weder gevierendeeld, 1 en 4 in goud een leeuw, 2 en 3 in goud een anker, en in een gouden hartschild een boom. Hierbij staat vermeld, dat het le kwartier *Voûte* is, het 2e *Remy*, het 3e *Icard* en het 4e *Thierens*.

In al deze zegels dus is het wapen *Voûte* een keper vergezeld van 2 harpen zonder meer. Uit het laatstbeschreven zegel blijkt, dat de met *Voûfe* geallieerde familie *Icard* 3 granaatappels voert, in welk verband het wel zeer opvallend is, dat het Armorial Général aan het wapen *Voûte* beneden den keper een granaatappel toevoegt. Uit de Wapenheraut 1898 pag. 224 blijkt, dat *Jean Jacques Voûfe* 2/2 1744 te Abcoude trouwt met *Susanna Icard*.

Volgens deze Wapenheraut wordt deze *Jean Jacques Voûte* 6/7 1759 poorter te Amsterdam, in de minuut-acten van den Culemborgschen notaris E. F. Jongbloet vond ik, dat *Jean Jacques Voûfe* 14/6 1738 te Culemborg woont en handel drijft in stoelen, die de Mr. stoelenmaker Pieter van Blijenbergh hem volgens contract levert.

V r i e s e. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, beschreven als volgt: ,,in rood 3 zilveren eikels".

Een zelfde onnauwkeurigheid als bij de beschrijving van het wapen *Tiell is* ook hier te constateeren. De naam nl. deugt niet en moet luiden: *de Vriese* of wel *de Vries*. Zoo zien wii dit wapen op het zegel van *Harmen Voipkes de Vries*, 19/5 1609 Schout van Voorhout, aan een charter van de abdij Leeuwenhorst en zoo vinden wij het aangegeven in het Archief van Wassenaar voor *Maria de Vries*, in 1500 de vrouw van *Arent van Duvenvoirde* en op een ouden stamboom van van Duvenvoorde voor *Claes de Vriese* knaap, in 1500 raad van 's-Gravenhage en rentmeester-generaal van Holland, getrouwd met .....*Spruijt van Crieckenbeeck*. Volgens beide laatstaangehaalde bronnen zijn de eikels niet zilver doch goud. terwijl de eerstgenoemde als helmteeken voert een uitkomenden roofvogel met de vleugels zijwaarts omlaag gestrekt.

W a l i c h (Holland) e n v a n W e y l i c h ('s Hertogenbosch).

Het is gewenscht deze beide wapens tezamen te beschouwen.

Het Armorial Général beschrijft het eerstgenoemde wapen als volgt: ,,in goud een roode keper, vergezeld van 3 groene hulstblaren" en het laatstgenoemde aldus: ,,gedeeld, 1 in zilver een roode keper, vergezeld van 3 groene takjes aan elk waarvan 2 groene eikeblaren, 11 in zilver een rood kruis beladen met een zilveren ring en waarvan elke arm in den vorm van een wassenaar eindigt".

Dit laatste wapen is blijkbaar overgenomen van de Naamlijst en Wapenkaart der leden van de regeering van 's Hertogenbosch door R. A. van Zuijlen, waar we dat wapen op plaat 111 aangegeven vinden voor Mr. *Willem van Weijlich*. in 1645 aangesteld tot raad van 's Hertogenbosch. In dit wapen is natuurlijk de rechterhelft het eigenlijke familiewapen dus *van Weijlich*. Beschouwen we deze helft verder alleen en vergelijken die met het wapen *Walich*, dan zien wij dat beide behoudens futiliteiten volmaakt- hetzelfde zijn, hetgeen dus zeer te denken geeft, en wanneer wij dan nog zien, dat Mr. W. van der Lely in zijn Wapenboek der veertigh raaden van Delft, dit wapen met den keper en de blaren (die hij als klaverblaren teekent) toekent aan *Willem Wieligh*, Schepen van 's Hertogenbosch, wiens dochter *Anna Maria* in 1682 trouwt met den lateren Delftschen burgemeester *Willem van Ruijven*. dan aeloof ik met stelligheid te mogen beweren, dat dat wapen *Walich* uit het Armorial Général geschrapt dient te worden.

W a t e r. (Gelderland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: ,,in blauw een zilveren golvende dwarsbalk, vergezeld boven van 3 gouden 5 puntige sterren, beneden van een zwarte gewende wassenaar".

Deze beschrijving deugt niet, de dwarsbalk nl. is boven niet vergezeld van 3 vijfpuntige sterren, doch van 2 gewone dus 6 puntige sterren.

Dit 'blijkt uit de zegels van Mr, *Wilhelm Water, in* 1661,

1666 en 1670 schepen en raad van Nijmegen, Dr. *Wilhelm Water,* in 1674 advocaat te Nijmegen, *Wilhelm Water* I.U.L., in 1662 richter en dijkgraaf van stad en heerlijkheid Gent en *Wilhelm* ***Water,*** in 1683 te Nijmegen. Zeer wel mogelijk is dit één en dezelfde persoon, in ieder geval vertoonen deze 6 door mij in verschillende archiefbronnen gevonden zegels echter alle slechts 2 zespuntige sterren, terwijl als helmteeken een ster fungeert.

W e t t e n. (Gelderland) .

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: ,,in rood 5 gouden visschen, verticaal geplaatst en 2-1-2 gerangschikt".

De naam deugt niet en moet luiden: *van Wetten.* Wat verder de rangschikking van de visschen betreft, kan ik mededeelen, dat deze oorspronkelijk niet 2-1-2 is geweest, doch 3-2. Aldus gerangschikt nl. zien wij de visschen op de zegels van ***Peter van Wetten,*** 13/5 1442 Schepen van Kuik, van *Peter* ***Claessoen van*** *Wetten,* in 1457, 1471, 1484 en 1496 Schepen van Kuik (wellicht de zelfde?), van *Egbert* ***van*** *Wetten,* Schepen van Arnhem, op zijn zegels van 1593, 1599 1602 en 1603 en van Mr. *J(acobus)* ***van*** *Wetten,* 24/2 1618 te Arnhem.

De zooeven genoemde *Egbert* ***van Wetten*** heeft later de rangschikking veranderd en gewijzigd in 2-1-2, want aldus gerangschikt zien wij zijn 5 visschen op zijn zegels van 2/12 1609 en 25/4 1625, hangende aan charters respectievelijk in het heerlijkheidsarchief Hulkestein en in het archief der Diakenen van de Hervormde kerk te Arnhem. En ter zelfder tijd nu zien wij ook in de M.S. Wapenboeken, getiteld: ,,Liber fraternitatis Sancti Jodoci" en het ,,Liber Soladitii Sancti Lucae" de visschen 2-1-2 gerangschikt op de wapens respectievelijk van *Frederick* ***van Wetten*** in 1606 en Mr. ***Jacobus*** *van Wetten* in 1617.

Al dezen heeten ***van*** *Wetten* en niet *Wetten.*

W e t t e n. (Noord Brabant).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, aldus beschreven: ,,in rood 3 zilveren molenijzers".

Deze naam deugt niet en moet *van Wetten* luiden. In de Heraldische Bibliotheek 1876 wordt op pag. 225 gezegd, dat deze voorname Bossche familie haren naam voerde naar het N.-Brabantsche dorp Wetten. Reeds deze mededeeling zou eene aanwijzing zijn, dat de naam ***van Wetten*** en niet *Wetten* moet zijn, want de gewoonte om de namen van plaatsen direct zonder voorvoeging van het woord ,,van" of wel met voorvoeging van ,,te" of ,,ten" als familienaam aan te nemen, is voor zooverre mij bekend, vrijwel alleen in de Oostelijke provincies en met name in den Gelderschen Achterhoek in gebruik geweest.

Maar ook in Taxandria 1907 pag. 49 en 51 vinden wij weergegeven het zegel van *Dirck* ***van*** *Wetten,* in 1465 Schepen van 's Hertogenbosch.

Op stuk van zaken moeten derhalve de beide *Wetten*-wapens in het Armorial Général veranderd worden in ***van Weffen-wapens.***

W i t t e. (Overijssel).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: ,,in zilver een roode wassenaar en een effen zwart schildhoofd". Helmteeken: een roode wassenaar tusschen zwart-zilveren vlucht.

Dit is volkomen juist, doch Rietstap had beter gedaan, dit wapen te vermelden met den naam ***Wiffen*** en als doorsneden te beschrijven met de bijvoeging, dat de oudere generaties zich ***Wiffe*** noemden en het wapen soms ook met een schildhoofd voorkomt in plaats van doorsneden, hetgeen met tallooze bewijzen is te staven.

Nu is het volkomen waar, dat ***Wif*** een mansvoornaam is en dus ***Wiffe*** hetzelfde is als ***Wiffen,*** doch dit neemt niet weg, dat ik na 1600 met slechts ééne uitzondering den naam steeds als ***Wiffen*** gevonden heb, daarvoor als ***Wiffe.***

Waar het Armorial Général meerdere wapens ***Wiffen*** beschrijft, had m.i. ook deze familie onder dien naam vermeld moeten worden.

W o e n s w y k. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: ,,in hermelijn 3 roode schuinkruisjes".

Deze naam deugt niet en moet luiden *van* ***Wuesic, van Wusic, van Woesick*** of ***van Woeswick.*** Woesik is een oude buurt in het dorp Wijchen bij Nijmegen. Van der Aa in zijn Aardrijkskundig woordenboek vermeldt dan ook het Woesiksrot als één der 4 wijken, waarin dat dorp verdeeld is.

Naar deze buurt of wijk is deze familie dan ook ***van*** *Woesick* genoemd. Zoo voert ***Dideric van Wusic,*** in 1.395 Schepen van Nijmegen, als wapen ***3*** schuinkruisjes, vergezeld van een kleinen wassenaar in het schildhart (de Nederlandsche Heraut 1890, pag. 119 en 127 beschrijft dit wapen onjuist, want laat den wassenaar weg). Een 16 eeuwsch M.S. Wapenboek in de Kon. Bibliotheek vermeldt den naam als *Woeswick* ***en*** beschrijft het wapen geheel overeenkomstig het Armorial Général. De Heraldische Bibliotheek 1882, pag. 200 noot C vermeldt *Margriete* ***van Woesick*** als de vrouw van *Albert* ***Gerrifsz van Bemmel,*** in 1463 Schepen van Bemmel.

Ik betwijfel zeer sterk, of deze familie met dit wapen thans nog bestaat.

Van Ylen gend. van Es. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: ,,in groen de voorste helft van een zilveren zwaan met rooden bek (nl. kop, hals en borst), vergezeld boven van een gouden wassenaar, rechts, links en beneden van een gouden ster."

Dit zelfde wapen vindt men ook op de Wapenkaart der veertigh raaden van Delft voor ***Gerrif*** *Joostenz.* ***van*** *Ylen,* in 1534 raad van Delft. Dus ook hier de naam als *van* Ylen aangegeven.

Overal elders vond ik hem als ***van*** *Ylem.* Zoo in de eerste plaats voor G. *van* ***Ylem,*** in de jaren 1627, '32, '34, '35 en '36 commandeerend officier te Woudrichem in verschillende origineele bronnen, verder voor ***Joh. van Ylem,*** 12/6 1658 te 's-Gravenhage als patroon en collateur van eene prebende in St. Pancraskerk te Leiden, wiens broer *Otto,* luitenant collonel in dienst van den Koning van Denemarken, kort tevoren is overleden, in de requesten om brieven van venia setatis, voor Mr. *Rutger* ***van Ylem,*** 9/9 1582 te 's-Gravenhage, in de Wapenheraut 1902 pag. 344 en voor *Ary Claesz. Dorst* alias *van* ***Ylem,*** omstreeks 1625 te Delft qetrouwd met *Lijsbeth* ***van der Meer.*** in de Novorscher 1897 pag. 487. Overal is hier de naam als ***van Ylem*** geschreven.

De bovengenoemde commandeur G. ***van*** *Ylem* voert op alle 5 zijn lakafdrukken geen halven zwaan, doch slechts een zwanekop met hals en dezen alleen vergezeld van 3 sterren *dus* ***zonder den wassenaar*** en als helmteeken den zwanekop met hals tusschen een vlucht.

Van Zutphen. ('s Hertogenbosch).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: ,,ge-

vierendeeld, 1 en IV in rood 3 vairpalen en in een gouden schildhoofd 3 zwarte klophamers schuinrechts geplaatst, II en III in goud 3 roode rozen".

Wij hebben hier met één der vele gevallen van het bekende omwentelingssysteem te doen. Dit wapen deugt niet, d.w.z. de 3 rozen behooren in de kwartieren 1 en 4 te staan, de vairpalen met het schildhoofd in de kwartieren 2 en 3.

Om dit te bewijzen slaan wij allereerst eens op de lias loopende" no. 4843 van de Staten Generaal, waarin wij een brief zullen vinden van ***Johan van Zufphen,*** geschreven te 's Hertogenbosch op den 1 len Mei 1651, dien hij met zijn wapen in lak gesloten heeft en waarop wij de bloemen in 1 en 4 en de vairpalen met schildhoofd in 2 en 3 zien. Om ons de zekerheid te geven, dat dit zijn wapen is, heeft hij de letters I. A. V. Z. naast het — niet voldoende te onderscheiden — helmteeken laten aanbrengen. Wie deze ***Johan van Zufphen*** vermoedelijk is, blijkt ons uit de Naamlijst en Wapenkaart van de leden van de regeering van 's Hertogenbosch, samengesteld door den archivaris R. A. van Zuylen, die op plaat III het wapen aangeeft van ***Johan van Zutphen,*** in 1644 aangesteld tot lid van de vroedschap dier stad, overleden in 1692. Ook op deze plaat staan de bloemen, die hier 4 bladig zijn, in de kwartieren 1 en 4.

En gaan wij nu eens de St. Janskerk te 's Hertogenbosch binnen, dan zullen wij aldaar de grafzerken vinden van ***Adriaen Hendrick van Zutphen,*** overleden 22/3 **1642** in den ouderdom van 82 jaar en diens vrouw ***....landa Ghysselen*** en nog eenige meerdere leden dezer familie ***van Zutphen,*** waaronder ook de zooeven genoemde raad ***Johan van Zufphen*** met zijn vrouw *Belia* ***van der*** *Gali (Gall?).* Ook hier weder volgens het wapen op die zerk de bloemen, welke ook hier vierbladig zijn, in de kwartieren 1 en 4. Tevens blijkt ons uit deze zerk, welk helmteeken bij dit wapen hoort en wel een hooge smalle kegel, getopt met een dito bloem, waarin men wel het allerduidelijkste bewijs vindt, dat de bloemen in 1 en 4 en niet in 2 en 3 hooren te staan.

En in die zelfde kerk ligt nog een andere grafzerk van een lid dezer familie en wel van *Daniel* ***van Zufphen.*** overleden 2/11 1668 en zijne 2 vrouwen *Angelina* ***Glummers*** en *Walborch* ***Tholinckx.*** Ook op deze grafzerk zijn wapen. Ook dit bewijst weer zonneklaar, dat het eigenlijke wapen der familie de 3 bloemen zijn en dat deze dus zonder eenigen twijfel in de kwartieren 1 en 4 behooren te staan. Wij zien toch, dat het wapen op deze grafzerk eveneens gevierendeeld is, doch samengesteld is uit 4 verschillende kwartieren. Kwartier 1 nl. zijn de 3 bloemen, kwartier 2 vertoont een boom, kwartier 3 zijn de 3 vairpalen met het schildhoofd en de 3 klophamers daarin, kwartier 4 geeft ons een leeuw te zien, en als helmteeken ook hier weder den kegel, getopt met een bloem.

Deze *Daniel* heeft dus vrij zeker zijne 4 kwartieren in één wapenschild tezamen gevoegd en zal dus het 3e kwartier — de 3 vairpalen met schildhoofd — vrij zeker het wapen zijn van zijne vaderlijke grootmoeder.

Wij kunnen nu de vraag stellen: ,,tot welke familie behoort deze grootmoeder?'' Het bekende wapen der Betuwsche familie ***van den*** *Steen* zal hier wel niet in aanmerking komen, en denk ik liever aan de Bossche families, die ditzelfde wapen voeren nl. ***de*** *Cock* ***(van Nerijnen),*** waartoe o.a. behoort *Johannes Cock,* overleden in 1495, kanunnik van St. Janskerk te 's Hertogenbosch, *Eijmberts* en mogelijk ***van Giffen.***

Mocht één der lezers deze vraag weten te beantwoorden, dan houd ik mij zeer aanbevolen.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Nieuwe Gemeentewapens.

Bij K.B. van 1 November 1938. No. 88 is aan de Gemeente ***Maurik,*** Provincie Gelderland, het navolgende wapen verleend:

In goud een droogscheerdersschaar van sabel, schuinrechts geplaatst, met de punten naar boven.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

Bij K.B. van 9 November 1938, No. 43, is aan de gemeente ***Vogelwaarde,*** Provincie Zeeland, het navolgende wapen verleend:

In goud vier kieviten van natuurlijke kleur, naast elkander geplaatst op een verhoogden grasgrond.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

Bij K.B. van 18 November 1938, No. 30 is aan de Gemeente ***Leidschendam,*** Provincie Zuid-Holland, het navolgende wapen verleend:

In zilver een golvende dwarsbalk van azuur, beladen ***over*** zijne hoogte met een verkorten paal van goud, de paal beladen met twee schuingekruiste sleutels van keel: boven den balk een wassenaar van sabel en daaronder een hertekop van keel.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

J. **PH. DE** MONTÉ **VER** LOREN.

Andres-Greefraats.

Toen wijlen de heer C. J. Polvliet in het Alg. Nederl. Familieblad van 1889 een genealogie van de familie ***Andres*** publiceerde, ving hij deze in de 2e generatie aan met ***Johan Jacob Frederik Andres,*** geboren te Herlisheim, die te 's-Gravenhage huwde met ***Helena Sophia Bernadina Greefraafs,*** geboren te Lünen.

In den 34en jaargang van ons Maandblad, k. 154, verscheen daarop een stukje van W. W. v. R., die daarin schreef, dat uit de inteekenacte in het Luthersche trouwboek bleek, dat J. J. F. Andres geboren was in het Nassau-Dillenburgsche en H. S. B. Greefraats te Düsseldorp en dat het feit, dat de heer Polvliet in verkeerde plaatsen gezocht had, dus de oorzaak was, dat hij hun geboorte (doop)-inschrijving niet had kunnen vinden.

Nu was de heer Polvliet een veel te nauwgezet man dan dat wij mogen aannemen, dat hem de bewuste huwelijksinschrijving onbekend zou zijn geweest. Eerder kunnen wij geloven, dat hij een goede reden had, om van een andere meening te doen blijken.

Die reden zocht en vond ik in de collectie Polvliet in de bibliotheek van ons genootschap.

Daarin toch berust een stuk, dat aldus aanvangt:

,,Andres".

,,Johannes Jacobus Frederikus is geboren tot Herbisheim ,,int Wijlburgse int jaar 1727 den 10 Juni en is getrouwt den ,,4 mey 1755 aan Helena Sophie Bernadina Grefraats ge,,boren in Lunen in 't Brandenburgse in 't jaar 1730 den 28 ,,mey. De Doopzeel van dese Helena leyd op 't Stadhuis in ,,Schraavenhaagen.

,,In 't jaar 1756 is ***ons*** een dochter geboren (etc. volgen de ,,kinderen, uit dit huwelijk geboren)".

Uit dit laatste woordje ,,ons'' volgt al, dat J. J. F. Andres

dit stukje zelf geschreven moet hebben en nu zal de heer Polvliet wel van meening geweest zijn, dat de schrijver zelf het beste kon weten, waar hij en zijn vrouw geboren waren, beter dan degene, die het trouwboek inschreef en die inschrijving vermoedelijk verrichtte, zonder eenig document tot zijn beschikking te hebben.

Waar die opvatting mij de juiste toescheen, besloot ik in die richting een onderzoek in te stellen.

Om te beginnen moeten wij dan helaas constateeren, dat de heer Polvliet zich een afwijking veroorloofde, die niet te verdedigen is. Terwijl J. J. F. Andres duidelijk schreef, dat hij te Herbisheim geboren is, maakte de heer Polvliet daarvan Herlisheim. En dat is niet hetzelfde, zooals zal blijken.

Na het raadplegen van tal van atlassen en Baedeker's moest ik vaststellen, dat er 4 plaatsen waren, die als geboorteplaats in aanmerking konden komen, nl. 2 plaatsen van den naam Herlisheim, gelegen resp. op korten afstand ten Noorden en ten Zuiden van Straatsburg en 2 plaatsen van den naam Herbitzheim, gelegen op eenigen afstand ten Noorden en ten Zuiden van de grens tusschen de Palts en Lotharingen, dus resp. in Duitschland en in Frankrijk,

Ik overwoog nu, dat een langdurig verblijf in Holland zeer goed ten gevolge kan hebben dat in de uitspraak „tz" afslijt tot „s", maar nimmer, dat „b" verandert in „l", zoodat met Herbisheim bedoeld moet zijn één der beide plaatsen Herbitzheim, en ik een onderzoek in de 2 plaatsen Herlisheim gevoegelijk achterwege kon laten.

Te eerder ging ik hiertoe over, daar mij uit het lidmatenregister der Luthersche gemeente te 's-Gravenhage bleek, dat nog tal van leden der famiile naar Holland kwamen. Zij kwamen uit Neusaarwerden, Zweibrticken en Ottweiler, dus uit de grensstreek Palts-Lotharingen.

Mijn brief aan het Pfarramt in het Duitsche Herbitzheim werd bezorgd bij den predikant te Walsheim, daar Herbitzheim geen eigen kerk bleek te bezitten en de Herbitzheimers in den regel te Walsheim hun kerkelijke plichten vervulden. De predikant aldaar beschikte echter niet over de oude doopboeken en zond daarom mijn brief aan het Kirchenarchiv te Spiers. Vandaar ontving ik ten slotte bericht, dat een onderzoek in de doopboeken der in aanmerking komende dorpen geen resultaat had opgeleverd, en den raad, mij nog eens te wenden tot het Bürgermeisteramt te Zweibrticken. Ik heb dit gedaan+ echter evenzeer zonder succes.

Daarop heb ik mij gewend tot den Lutherschen predikant in het Fransche Herbitzheim. Maar ook hier teleurstelling. want deze berichtte mij, dat de doop- en trouwboeken in de revolutie verdwenen waren en dat hij niet wist, waar zij gebleven waren.

Ik heb mij echter niet laten ontmoedigen en slaagde er ten slotte in, de doopboeken van Herbitzheim van 1721-1794 te ontdekken in de Archives départementales du Bas-Rhin te Straatsburg en daarin de volgende doopacte:

Anno 1727. Den 7. ten Jun. ist Mstr. *Joh. Michel Andres* und seiner ehlichen Hausfrau *Margr.* ein Söhnlein gebohren worden so den 10. ejgd. die h. Taufe empfangen. Die Gevattern waren wohlehrv. grossachtb. und hochgelehrter Herr M. J. Jacob Emig wohlimerit Pfarrer zu Hirschland. Hl. Joh. Fridr. Lang. Jgfr. Johanna Creutzerin und Frau Christina Baurin. Das Kind heisst *Jacob Friedrich.*

Zoo *is* dus nu vastgesteld, dat Herbitzheim in Unter Elsass (Bas-Rhin) de geboorteplaats van J. J. F. Andres is, terwijl tevens blijkt, dat hij gedoopt is als Jacob Friedrich en er blijkbaar later zijn vaders naam Johan bijgevoegd heeft. Een

vader Frederik, door den heer Polvliet vermeld, moet dus naar het rijk der fantasie verwezen worden,

Vanwaar nu al de verwarring, die bestaan heeft? J. J. F. schrijft zelf, dat hij geboren is in het Weilburgsche. Reeds de kerk in den Haag begon, hier het woordje Nassau aan toe te voegen. W. W. v. R. volgde dit voorbeeld, door te schrijven, dat wij in het Nassau-Dillenburgsche in plaats van in het Nassau-Weilburgsche moesten zoeken. Daardoor werd de aandacht gevestigd op een heel verkeerde landstreek. Want wat is het geval? Herbitzheim is gelegen in een punt van Unter Elsass, die diep in Lotharingen dringt. Deze punt omvat het vroegere graafschap Saarwerden, hoofdstad Neusaarwerden. Vermoedelijk heeft nu dit graafschap Saarwerden vroeger een tiid lang deel uitgemaakt van het bezit van het huis Nassau-Weilburg, en lag Herbitzheim daardoor in het Weilburgsche.

En nu *H. S. B. Greefraats,* die volgens het trouwboek te Düsseldorf geboren zou zijn.

Mijn broer stelde te Düsseldorf een onderzoek in en vond haar doop daar niet.

Wel vond hij, dat op 16 Mei 1725 een (andere) dochter van *Alexander Greffrath,* Cath. en *Sibilla Fieselers* te Düsseldorf Luthersch gedoopt werd, terwijl daar op 8 Aug. 1725 Kath. trouwden *Alexander Greffrath* en *Sibilla Fislers.*

Ik schreef daarop naar Lünen, vanwaar ik bericht ontving dat daar op 4 Juni 1729 Luthersch gedoopt was *Helena Sophia Bernhardina Greferoths,* Vater *Alexander Greferofhs.* In verband met het vorenstaande is het nu wel zeker, dat de moeder *Sibilla Fislers* heette. Zij heeft om eenigerlei reden haar bevalling te Lünen afgewacht, maar waar de familie vermoedelijk in Düsseldorf woonde, is H. S. B. later met een attestatie van Düsseldorf naar den Haag vertrokken en heeft men daar de plaats, vanwaar zij attestatie meebracht als haar geboorteplaats ingeschreven.

H. WIJNAENDTS.

De Barensteel.

(LVI, 419, 471, 519, 560).

Ten Rijks-archieve te 's-Hertogenbosch berust een Wapenboekje, geschreven in de jaren 1582-1592, welk M.S. in 1892 werd verworven uit de vendutie Slagregen te Amsterdam en hetwelk bekend staat als het h.s. van Bochelius.

Het is dit boekje, dat ons het onomstootelijk *bewijs* brengt. dat de heraldische benaming „ban(c)k" voor „barensteel" n i e t van recenten datum is, zooals sommigen meenen.

Volgens welwillende mededeeling van kolonel Steenkamp te 's-Gravenhage luidt de desbetreffende passage woordelijk als volgt:

„A b c o u d e.

Mette tijtel dat hem H. *Zweer van Abkoude* vo(or)wyle H. *van Abcoude* liet schrijven, verliet hy zy(n) oude wapen als den zwarten wolff in 't golde velt en nam aan die wapen *van Anholt* als 3 witte zulens intr oot velt. Hy brack met een b l a u e b a n c k met 3 s t e e l en (= Barensteel) Anno omtrent MCCCX.

Item na dit schreven heb ick gezien dat segel van H. *Zweer van Abcoude* beste vader van voersz. H. *Zweer* die Ao. 1268 segelde'mette 3 zulens daarbove hebben(de) een baresteel waeruit genoechsaem blyckt dat zy(n) stam is een jonger broeder van *Zulen van Anholt.*"

Nu de uitdrukking „ban(c)k" voor „barensteel" niet uitgesproken Duitsch, doch integendeel oud-N e d e r l a n d s c h blijkt te zijn, acht ik het van belang deze aangelegenheid in de kolommen van ons Maandblad vast te leggen.

KITS NIEUWENKAMP.

De Bye.

(LVI, 186 e.v.).

In zijn artikel over de Delftsche de Bye's geeft dr. P. G. F. Vermast in kolom 1911192 een overzichtsstaatje van de eerste, door hem behandelde familie.

De stamvader heet daar *Dirck (de Bye)*, aan wien 5 kinderen worden gegeven. Terecht — zooals wij zullen zien — zette de schrijver den naam de Bye tusschen haakjes. Dirck wordt, met zijn vrouw en zijn *tien* kinderen, genoemd in een proces, dat gevoerd werd tusschen zijn zonen *Willem de Bye Dirckszoon* en *Gerrit Dircksz de Bye*, in welk proces het Hof van Holland op 28 Maart 1544 uitspraak deed. (Sententie no. 248).

In deze sententie lezen wij: ..... dat tanderen tijde in levende lijve geweest zijn *Dirck Ghetyf ZJsbrantsz* ende *Balich Anthonisdr.*, geechte man en(de) wijff, diewelcke bij malcanderen geprocreert hadden *thien* kinderen, te weten *Joris Dircxz, Jacob Dircxz, Geryt Dircxz, Willem Dircxz, Pieter Dircxz, Lysbeth Dircxdr., Wijnen Dircxdr,, Catherina Dircxdr., Cornelia Dircxdr.* ende *Maritgen Dircxdr.*, van welcke kinderen eenighe binnen tleven van huerluyder voirsz ouders vuytgehylict zijn geweest mit redelijcke goede dote en(de) huwelyckgoet. Dat die voirsz *Dirck Gheryt ZJsbrantsz* eerst deser werelt overleden es, achterlaten(de) zijne voirsz. weduwe mit zijne kinderkens tot zijne erfgenamen etc. Ende hadde de voirsz *Balich Anthonisdr.*, der voirsz Dirck Gheryt IJsbrantsz weduwe int jaer XVcXXVII den derden aprilis etc. gemaect haer testament ende vuyterste wille ect.[1]).

Over de uitvoering van dit testament — 17 jaar na den dood van de erflaatster — liep dit proces, dat wij nu verder kunnen laten rusten.

De eerste vraag, die rijst na de lezing van het vorenstaande, is: hoe kwamen de tien kinderen van *Dirck Gerrit IJsbrantsz* en *Balich Anthonisdr.* er toe, den naam *de Bye* te voeren, want alle komen zij met dien naam voor.

Aanvankelijk leek het mij minder waarschijnlijk, dat iemand, die zich *Dirck Gerrit ZJsbrantsz* noemt over een familienaam zou beschikken, omdat hij zich daarmee dan op eenvoudiger wijze had kunnen aanduiden. Ik onderzocht daarom, of de naam *de Bye* wellicht door *Balich Anthonisdr.* gedragen kon zijn.

Wie haar ouders waren, bleek mij uit een sententie van het Hof van Holland van 20 November 1508 (no. 24), waarmede een proces beëindigd werd, gevoerd tusschen *Floris Dircxz* in den naam en als voogd van de kinderen van wijlen *Anthonis Dirck Casiuszn.* van den lesten bedde eischer ter eenre en *Dirck Gheryt IJsbrantsz* en anderen als mannen en voogden van de voorkinderen van den eersten bedde van zelve wijlen Anthonis, verweerders ter andere zijde.

Uit de zeer uitvoerige sententie blijkt, dat *Anthonis Dirck Jan Casiuszn* — zooals hij verder genoemd wordt — in 1480 een tweede huwelijk gesloten had met *Elisabeth Dircxdochter*, bij wie hij al kinderen verwekt had tijdens het leven van zijn eerste vrouw. Bij deze eerste vrouw, die *Wijve* heette, had hij 3 dochters en een zoon. Een van deze dochters was dus *Balich Anthonisdr.*, met wie *Dirck Gheryt IJsbrantsz* getrouwd was.

De naam van haar vader: *Anthonis Dirck Jan Casiuszoon* geeft geenerlei reden om te veronderstellen, dat wij hier met iemand te doen hebben, die den naam *de Bye* kon voeren.

De oorsprong van dien naam moet dus elders gezocht worden, en ben ik toch weer geneigd *Dirck Gheryt IJsbrantsz voor* een *de Bye* te houden. Ik mocht er echter nog niet in slagen, iets omtrent zijn voorouders te vinden. Toch zal dit noodig zijn om tot den gemeenschappelijken voorvader der Delftsche de Bye's te komen.

H. WIJNAENDTS.

[1]) Blijkens sententie no. 85 van den lesten Juli 1563 is *Balich Anthonisdr.* in 1527 overleden, vermoedelijk dus kort na 3 April.

Hondius.

M r . H. J. Koenen, die in zijn boek „Het Geslacht de Marez", 's-Gravenhage 1898, ook aandacht wijdt aan het geslacht *Hondius*, wijst daarin (blz. 266) op het bestaan van *Lucas Hondius, heer van Oostwaard*, wonende te Amsterdam, begraven 23 Februari 1704, wiens relatie tot de verdere familie *Hondius* hem onbekend was gebleven. Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek, deel II, blz. 74-77, noemt dezen *Lucas* in het geheel niet.

Mevrouw Donk-Hondius te 's-Gravenhage was zoo goed, ons Genootschap een aantal gegevens te verstrekken, ontleend aan familiepapieren en aan inlichtingen van Ds. A. van der Kooy, Ned.-Herv. Predikant te Maarssen. Voor zoover mogelijk heeft ons medelid Mr. H. Waller te Bilthoven een en ander nader nagegaan ten Gemeente-archieve te Amsterdam en te Utrecht; van zijn welwillende hulp zijn bovendien verscheidene waardevolle aanvullingen het resultaat. Het zoojuist verschenen prachtwerk F. G. Waller, Biographisch Woordenboek van Noord Nederlandsche graveurs, uitgegeven door beheerders van het Wallerfonds en bewerkt door Dr. W. R. Juynboll, hetwelk het licht zag, terwijl de gegevens van Mevrouw Donk in bewerking waren, geeft voor de afstamming van *Lucas Hondius, heer van Oostwaard*, geheel dezelfde oplossing, als hierna volgt. Een enkel gegeven en eenige aardige bijzonderheden zijn aan dit fraaie boek ontleend, De uitnemende „Sippschaftstafel", welke dit Woordenboek bij de artikels *Hondius voegt*, kan omgekeerd uit de hiernavolgende fragment-genealogie op gelukkige wijze worden aangevuld.

1. *Jodocus Hondius*, beroemd cartograaf en vervaardiger van globes, plaatsnijder en uitgever, geb. 1563 (volgens Vorsterman van Oyen een zoon van den stamvader van dit geslacht, *Olivier de Hond*), *zie* A. J. van der Aa, Biographisch Woordenboek. Hij huwde *Colette van de Keere*, geb. 1568, dr. van *Hendrik van de Keere*, boekdrukker en lettergieter te Gent [1]).

   Uit dit huwelijk:

II. *Hendrik Hondius*, geb. circa 1597, waarsch. te Amsterdam, cartograaf, boekverkooper en uitgever, zie Nieuw Ned. Biografisch Woordenboek VIII, k. 807.

N.B. Ten onrechte verwijzen Vorsterman van Oyen, Koenen en Biogr. Wdbk. Graveurs voor hem naar Brandt, Historie der Reformatie II, p. 461 en 471: de aldaar vermelde plaatsnijder *Henrik Hondius*,

[1]) Volgens Biogr. Wdbk. Noord Ned. Graveurs.

een vooraanstaand Contra-Remonstrant in 1617, ouderling te 's-Gravenhage, moet identiek zijn met *Hendrik Hondius of de Hond,* geb. Duffel 1573, beschreven van der Aa, Biogr. Wdbk., N. Ned. Biogr. Wdbk. VIII, k. 805 en Biogr. Wdbk. Graveurs.

Hendrik Hondius, „van Amsterdam, boeckvercoper, oud 28 jaar", wonende in de Kalverstraat (en van 1630-1640 op den Dam „in den Wackeren Hont" [1]), † 1651 [1]). ondertr. Amsterdam 7 November 1625 *Jannefien Verspreef* „van Amsterdam", destijds oud 26 jaar, dr. van *Hans Verspreef,* wonend op de Leliegracht. *Joanna Verspreef* werd 9 Juni 1666 in de Nieuwe Zijds Kapel te Amsterdam „int graft van Hendrick Hondius" begraven [2]).

Uit dit huwelijk o.a.:

111. Ds. *Joannes Hondius,* ged. Amsterdam, Nieuwe Kerk, 23 Sept. 1629, ingeschr. stud. Utrecht 1648 [3]), predikant te Maarssen 1654, † Amsterdam 1673 [4]), begr. ald. („komende uit de Hartestraat"), Nieuwe Zijds Kapel, 11 September 1673 „in 't graft van Henderick Hondius", No. 451:

tr. 1° Utrecht (ondertr. ald. 24 Febr.) Anthoniegasthuis 11 Maart 1656 *Chrisfina Pafers, † 1657;*

tr. 2° Amsterdam (ondertr. ald. 17 Juni) 22 Juli 1659 *Catharina Hardenbengh* „van Amsterdam, oud 29 jaren", dr. van *Lucas Janssen Hardenbergh* en *Cafharina van Exel,* wonende in de Hartestraat; † (vermoedelijk te Maarssen) 3 Febr. 1664;

N.B. Dit ouderpaar ondertr. te Amsterdam 9 Augustus 1625 als: *Luycas Janss* van Swoll, oud 31 jaar, schoenmaker, die geen ouders meer heeft, en *Cathalina van* Exen van Amsterdam, oud 24 jaar, bijgestaan door haren vader *Cornelis van Exen,* wonende in de Nes. De bruidegom onderteekent: Lucas Janssen van Zwol, de bruid: Catelyentgen van Exsel.

Dat *Lucas Janssen „van Zwol"* werkelijk de vader is van *Cafharina Hardenbergh,* blijkt uit een acte van huwelijksche voorwaarden d.d. 21 Maart 1651 [5]) tusschen *Isaacq Looman,* lakenkooper, wedr. van Elbertjen Elberts Lichthart, en *Maycke (Maria' van Exel,* jongedochter. De bruid werd toen bijgestaan door *Abraham van Exel,* haar broeder, *Luycas Jans Hardenbergh,* haar zwager, en *Salomon van Exel,* haar oom.

Uit het feit, dat *Luycas Janss van Swoll* identiek is met *Luycas Janss Hardenbergh,* blijkt, dat zijn toenaam in elk geval een herkomstnaam is (Hardenberg ligt achter Zwolle!) en dat deze toenaam omstreeks 1625 nog niet was gefixeerd, zoodat men goed zal doen, pas in de volgende generatie van een achternaam te gaan spreken).

tr. 3° Utrecht (ondertr. ald. 20 Dec. 1668) Anthoniegasthuis 5 Januari 1669 *Jacomina van Velfhuysen,* † in of na 1676.

2) Kleerkooper en van Stockum, De boekhandel te Amsterdam, voornamelijk in de 17e eeuw, blz. 265.

3) Album Studiosorum Academiao Rheno-Traiectinac enz., Ultraiecti 1886.

4) Een draagpenning vertoont een gedicht, na zijn overlijden gemaakt; dit zal dus een z.g. begrafenispenning zijn geweest.

5) Notaris J. Q. Spithoff te Amsterdam, acte 254, Gem.-Arch. Amsterdam.

Deze derde vrouw overleefde hem. Den 23 Augustus heeft *Johannes Verspreef* ter Amsterdamsche Weeskamer in den naam van *Jacomina van Velfhuysen* vertoond afschrift van een besloten testament d.d. 4 Februari 1670 door Ds. *Johannes Hondius* en zijn vrouw *Jacomina van Velfhuysen* voor Notaris Carel van Doorn te Utrecht verleden, waarbij de weeskamer werd uitgesloten. Het protocol van dien notaris [6]) bevat alleen een relaasacte omtrent het verlijden van dit besloten testament. Nog in 1676 leefde *Jacomina van Velfhuysen* te Maarssen, waarheen zij na den dood van haar man was teruggekeerd.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Joanna Anfonia Hondius,* ged. Maarssen 16 Augustus 1657, † verm. jong.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Henderick Hondius,* 'ged. Maarssen 23 September 1660, (doopgetuigen: *Lucas Janssen Hardenbergh, Joanna Hondius),* † verm. jong.
3. *Joanna Cafharina Hondius,* ged. Maarssen 13 October 1661, (doopgetuigen: *Zsaack Looman; Cafharina Hardenbergh* en *Joanna Hondius,* grootmoeders), † verm. jong.
4. *Lucas,* volgt IV. Daar in het begraafregister der Amsterdamsche Weeskamer [7]) staat opgeteekend, dat *Johannes Hondius* bij zijn overlijden in 1673 maar één kind naliet, is het vermoeden gewettigd, dat zijn drie dochtertjes jong zijn gestorven.

IV. *Lucas Hondius.* heer van Oostwaard., ged. Maarssen *31* Januari 1664 (doopgetuigen: *Lucas Janssen Hardenbergh, Maria Loomans),* begr. Amsterdam (komende „van de Keizergracht bij de Huydenstraat"), Nieuwe Zijds Kapel, 23 Februari 1704, ondertr. Amsterdam 29 April 1683 (vermoedelijk elders getrouwd 17 Mei 1683 of daarna), wonende „op Zingel", ouders overleden, bijgestaan door zijn voogd *Jan van Tongeren,* met *Cornelia Commelijn (Commelin)* „van Amsterdam, 23 jaeren, op de Heregraft", dr. van *Jan Commelin,* Professor in de botanie, stichter van den Amsterdamschen hortus, raad der stad Amsterdam, en van *Digna van de Wissel Johannesdr.* (die door hare moeder *Pefronella Hondius* eene kleindochter was van *Jodocus H.* en *Colette van de Keere,* zoodat *Lucas Hondius* en *Cornelia Commelin* elkander in den zesden graad bestonden); zij hertr. *Jan Daams* en schijnt in 1708 te zijn overleden.

Uit dit huwelijk minstens (volgorde onbekend) :

1. *Pefronella Cafharina Hondius* [8]), „oudste dochter van Lucas Hondius van de Keizersgracht", † ongehuwd, begr. Amsterdam, Nieuwe Zijds Kapel, 17 Mei 1703.
2. *Johannes* [8]), volgt V.
3. *Lucia Cornelia Hondius* [8]), ged. Maarssen 1 September 1689 (doopgetuigen: *Pieter Allard* en *Cafharina Ruyckhaver),* tr. vóór of in 1711 *Jan Daams* de jonge, zoon van haar stiefvader uit een vroeger huwelijk.
4. *Henderik Hondius,* ged. Maarssen 21 Augustus 1692 (doopgetuigen: *Casparus Commelin, Margaretha Nelis* en *Digna Padfburg).*
5. *Cornelis Hondius,* ged. Maarssen 14 November 1695

6) Notarieel archief No. 244, folio 9, Gem.-arch. Utrecht.

7) Begraafboek No. 16, Weeskamer, N.Z. Kapel, Gem.-arch. Amsterdam.

8) Koenen t.a.p. blz. 266.

(doopgetuigen: *Johannes Commelin, Maria Lobs,* huisvrouw van *Cornelis Cuyck van Mierop),* begr. Amsterdam, N.Z. Kapel, 18 December 1703.

6. *Digna Jacoba Hondius* [8]), ged. Maarssen 6 Februari *1698* (doopgetuigen: *Maria Lobs, Michiel Doornik),* begr. 28 Augustus 1711 [8]).

V. *Johannes Hondius,* „van Amsterdam", geb. circa 1687, plaatsnijder en uitgever, † vóór 1721 [1]), ondertr. [2]) Amsterdam *14* October *1706* „oud *19* jaren, op den Zingel", hijgestaan door zijn moeder *Cornelia Commelin* (acte verleend Amsterdam 16 November 1706, om in de Waalenkerk te trouwen) met *Elisabeth Visscher,* „van Amsterdam, oud 19 jaren, op den Dam", eenig kind van *Nicolaus Visscher,* kunst- en kaartverkooper, uitgever en drukker (wiens vader en grootvader hetzelfde beroep hadden uitgeoefend) [1]) en van *Elisabeth Verseyl.*

Uit zijn huwelijk [8]):

Lucia Cornelia Hondius, tr. Utrecht October 1730 *Pieter Anthony de l'Espaul* [9]).

's-Gravenhage. E. C. M. **PRINS.**

9) Niet te verwarren met **Pit** *ter Anthony de l'Espaul,* heer van Oostwaard, † 1754, gehuwd met *Johanna de Hennion,* vermeld bij Elias, De Vroedschap van Amsterdam I, blz. 464, wiens dochter *Margaretha Maria* 8 **J** anuari 1730 **t** rouwde met *Abraham Croock,* heer van Oostwaard, geb. 1705, † 1768.

Van Iddekinge.

(LVI, 515).

Ter aanvulling van het door Mr. Hommes medegedeelde moge dienen dat *Luythien ïddekingk 14* Mrt. 1585 te Groningen procedeerde tegen H. van .Asschendorp (rechterl arch. IIIa).

In de processtukken van de klaring van Overijssel (portef. 5491 nrs. 13198 en 13897) is een volmacht te vinden, gegeven te Groningen 24 Jan. 1618 door „die E. *François ia Mar* Lieutenant van enen Compaignie Ruijteren ende *Tobias Iddekinga, so* voer haer selwest als oock unde de rato cauierende voer hare respective huijsfrouwen ende oock als procuratie hebbende van hare andere swagers ende susters". Een dezer zwagers wordt nog met name genoemd: Jor. *Vincent Diotreus.* Het betrof een verkoop van land te Nyensleek op 3 Mrt. 1615. In een der actes wordt *Tobias* afwisselend aangeduid met de namen *Iddekinga* en *Iddinga.*

Zijn inschrijving in de gilderol der kramers te Groningen is hiermede te vinden. Op het jaar 1610 staat: „*Tobijas Luetijens* anders *Iddingha* heft die gijlde angenoemenn is en gilde broers soenne".

G. L. **MEESTERS.**

Mulet.

(LIV, 332).

Tusschen 1649 en 1658 kwamen te Utrecht geen doopen voor van kinderen uit het huwelijk *Mulet* × *Martin.* De verklaring kan gevonden worden in het zwerversleven van dit gezin. Immers in het archief der Walekerk te Utrecht C. 3 vind ik:

1643. 5 Augustus. Receu par abjuration de la papauté et confession de foy: *Guilleaume Mulette,* natif d'Annet en Picardie.

1643. 13 Augustus. Donné attestation à *Guilleaume Mulet* allant à Edam.

Hij trouwt nu blijkbaar daar in Noord-Holland want,

1645. 28 Septembre. Receu par attestation de Hoorn *Guilleaume Mullet* et *Griet Jansdr.* sa femme.

1649. 9 Septembre. Donné attestation à *Guilleaume Mulet et Margerita Martin* sa femme allants au Palatinat.

1651. 26 Maart. Receu par attestation d'Otterburg *Guilleaume Mulet et Margerita Martin,* sa femme, in den Achtergracht (een straat paralel tusschen Oudegracht en Lange Nieuwstraat uitkomende Klaaskerkhof).

In Register D 3:

1656, *23* Maart attestation à *Guilleaume Mulette* et *Margarita Martin* sa femme allant à Zelande.

Voor afscheid krijgen zij *f* 8.-. Maar:

1656. 21 Septembre reçu de Middelburg *Guilleaume Mullier* (sic) et sa femme. Toen was hun geld op, want:

1658. 2 Mei. *Guilleaume Mullet* [est ordonné] par Sept maine (per week) 8 souls (stuivers).

Te Vlaardingen is 1784, October *24* gedoopt *Antoni Mulet,* zoon van *Eymert Mulet* en *Sara Jans Nieuwstraten.* Getuigen: Kreyn Nieuwstraten, Neeltje Kiene, Joanna Kamp.

Te Utrecht is 1782, 11 September in de Buurkerk begraven *Geertruyd Mulet* huisvrouw *Pieter van Zutphen 6-0-0.*

H. WALLER.

De Zevenaarsche Vermeer's uit Bemmel.

(LVI, 541-549).

Naar aanleiding van de desbetreffende publicatie van Dr. Mr. J. C. Maris van Sandelingenambacht heb ik nog eens in mijn verzameling gegevens van Zevenaarsche families gezocht naar eventueele aanvullingen op de door hem samengestelde genealogie van het geslacht *Vermeer.* Daarbij bleek dat het mij inderdaad mogelijk was nog het een en ander aan bedoelde publicatie toe te voegen en wel met betrekking tot het echtpaar *Hubert Vermeer* en *Margaretha Offermans* (kolom 546) en hunne nakomelingen:

1. *Hubert Vermeer,* † 1702 te Zevenaar, huwde 4-VI-1690 te Zevenaar *Margaretha Offermans,* † 1702 te Zevenaar, dochter van *Henrick,* heemraad van de Lijmers en *Catharina Lippert.*

   Uit dit huwelijk:

   a. *Aleidis Vermeer,* ged. Zevenaar 1-V-1691, huwde te Zevenaar 7-11-1713 *Conrad van Munster.*
   b. *Judith Wilhelmina Vermeer,* ged. Zevenaar 9-1-1693.
   c. *Henrica Gertrudis Vermeer,* ged. Zevenaar 11-1X-1694.
   d. *Henrica Gertrudis Vermeer,* ged. Zevenaar 21-1X-1695.
   e. *Hendrik Vermeer,* ged. Zevenaar 10-11-1697, kwartiermeester van den koning_ van Pruissen.
   f. *Joanna Megtildis Vermeer,* ged. Zevenaar 19-VI-1699, huwde te Zevenaar 8-1X-171 6 *Jacobus van Munster.*
   g. *Nicolaas,* volgt 11.

11. *Nicolaes Vermeer,* ged. Zevenaar 28-II-1702, kerkmeester en heemraad van de Lijmers, huwde Zevenaar 10-II-1726 *Catharina Offermans,* † Zevenaar 1 -XII-1 788, dr. van *Theodoor,* kerkmeester en heemraad van de Lijmers en *Cornelia Verstegen.*

    Uit dit huwelijk:

    a. *Cornelia Vermeer,* ged. Zevenaar 20-XII-1726, † Zevenaar 30-1X-1 783, huwde Zevenaar 18-11-1759 *Gisbert van Cruchten,* ged. Zevenaar 16-111-1725,

heemraad van de Lijmers, † Zevenaar 16-V-1787, zoon van *Herman* en *Catharina Ringels.*

b. *Margaretha Vermeer,* ged. Zevenaar 3-VI-1729, huwde Zevenaar 2-1-1777 *Alard van de Velde,* zoon van *Arnold* en *Hendrina Peters.*

c. *Judith Vermeer,* ged. Zevenaar 1-VII-1731, kloosterzuster.

d. *Joanna Gertrudis Vermeer,* ged. Zevenaar 20-VI-1733.

e. *Hubertus Vermeer,* ged, Zevenaar 22-IV-1735.

f. *Henricus Vermeer,* ged. Zevenaar 21-VIII-1737.

g. *Joannes Theodorus Vermeer,* ged, Zevenaar 17-IX-'1739.

h. *Johanna Catharina Vermeer,* ged. Zevenaar 6-II-*1741.*

1. *Nicolaes Vermeer,* ged. Zevenaar 4-IX. 1747.

j. *Nicolaes Vermeer,* ged. Zevenaar 25-111-1749.

k. *Nicolaes Vermeer,* ged. Zevenaar 31 -V-1752.

Volgens een oorkonde, in 1772 opgesteld door Xaverius de Both, leengriffier van den Graaf van den Bergh, staat Johannes Bolandt als stadhouder van den Graaf van den Bergh aan de weduwe *Jacob van Munster* geb. *Mechteld Vermeer* den verkoop toe van ¼ van het leengoed Zweckhorst aan den katholieken priester *Hubert Aloysius van Munster.*

Tenslotte worden in de Kleefsche Enclaven No. 1857, blz. 157 nog vermeld *Peter Heyendael* en *Gertjen Vermeer* echtelieden.

VAN DITZHUYZEN.

De Vos van Steenwijk.
(LVI, 529).

.Met belangstelling nam ik kennis van het knappe artikel van ons bestuurslid Jhr. van Rheineck Leyssius. Waar hij echter aan het helmteeken der Aeswijn's bepaalde conclusies verbindt, meen ik zijn 'standpunt niet te moeten deelen.

In kol. 529 wordt bedoeld helmteeken nl. beschreven als een aanziend gestelde vos, die in elken poot een gouden bol houdt. Deze beschrijving is blijkbaar ontleend aan Rietstap, maar, zooals ik reeds herhaaldelijk heb aangetoond, dient men met aan dezen schrijver ontleende wapenbeschrijvingen voorzichtig te zijn. Hiertoe is ook in dit geval alle aanleiding, immers in het archief van het klooster Bethlehem bij Doetinchem, gedeponeerd in het Rijksarchief te Arnhem, hangen aan charter no. 434 dd. 1318 1423 de zegels van Johan van Aesswijn, ridder en van zijn broeder Reynolt. Beide zegels vertoonen in het schild 5 linkerschuinbalken en als helmteeken een aanziend gesteld dier met de beide pooten schuin omhoog gericht. Van deze helmteekens is dat van Reynolt zéér, dat van Johan minder duidelijk, echter voldoende om te constateeren, dat de klauwen van het dier, evenals zulks op Reynolt's zegel zonder eenigen twijfel het geval is, niet s vasthouden. Op Reynolt's zegel ziet men zeer duidelijk de geheele zool met de 4 teenen aaneengesloten omhoog gestrekt en die zool is positief met niets beladen.

Het dier is op beide zegels met den kop aanziend gesteld, zoodat men daaruit niet met voldoende zekerheid kan constateeren, welk soort dier het is, doch de geheele vorm van den kop en de korte ronde oorschelpen doen sterk denken niet aan een vos, maar aan een beer.

Dit helmteeken is trouwens een typisch Geldersch helmteeken, dat ook voorkomt in de wapens der families met den zoogenaamden geënten dwarsbalk en wel der families van Homoet, Ingen Nulant (Inghen Nulant, Inghenulandt), van der Lawick (van der Laevic) en van den Sand (van de Zande).

Op de zegels van leden dezer families heeft het uitkomendc dier eveneens niets in de klauwen, terwijl zijn kop hier naar rechts gewend is, zoodat men meer houvast krijgt ten opzichte van de diersoort. De vorm van den kop, de ronde kleine oorschelpen en de dikwijls half geopende bek geven hier welhaast volkomen zekerheid, dat het dier een beer en geen vos moet zijn.

R. T. **MUSCHART.**

Slingsbie. (LVI, 460). De heer Mr. Leemans is blijkbaar onbekend met plaats en datum van het huwelijk van Ds. *Johan Jacob Slingsbie;* ik vestig daarom zijn aandacht erop, dat de uitvoerige huwelijksacte is afgedrukt op p. 120 van jaarg. 1914 van Taxandria.

W. WIJNAENDTS **VAN RESANDT.**

v. Spittael. (LVI, 427). Te aangeduider plaatse wordt in noot 6 verwezen naar de stamreeks *van Laer* in Ned. Adelsboek, dl. XIII, jg. 1915; mag ik opmerken, dat in jaargang 1934 van het Adelsboek een verbeterde en aangevulde stamreeks *van Laer* verscheen: verwijzingen moeten uiteraard naar de laatste publicatie geschieden.

W. **WIJNAENDTS VAN RESANDT.**

Straetman. (LVI, 275, 376). De doopacten van de kinderen uit het huwelijk *Straetman-Moliaert* zijn alle te vinden in het doopboek der *Katholieken* te Cleef, berustende op het stedelijk archief en bibliotheek aldaar. De acten zijn vrij uitvoerig en vermelden ook de doopgetuigen, waaronder de naam *Zierickzee* voorkomt. Daar er een alfabetisch register op de doopinschrijvingen aanwezig is, zijn die acten dadelijk te vinden.

W. **WIJNAENDTS VAN RESANDT.**

Vermeer. (LVI, 548). T.a.p. wordt de echtgenoote van Mr. *Henricus Walravus Adam Vermeer* (Vb. 3) *Catharina Maria Gauterweiler* genoemd. De naam luidt echter *Gantesweiler,* een zéér bekende Weselsche familie.

W. **WIJNAENDTS VAN RESANDT.**

BOEKBESPREKING.

Mitteilungen der Niederländischen Ahnengemeinschaft e. V. Sitz Hamburg. Band 1. Heft 1.

Genoemde vereeniging, in 1938 opgericht, zond haar le aflevering ten behoeve van de Bibliotheek van ons genootschap.

Vanzelfsprekend zijn de in deze aflevering verstrekte gegevens van belang voor Nederlandsche geslachten, doordat hierdoor de gelegenheid wordt geboden een verloren loot eener familie te ontdekken.

Bij de beschouwing door de redactie op pag. 1 gehouden, waaruit min of meer zou voortvloeien, dat *„die vor 1685 vor allen als Glaubensflüchtlinge"* naar Hamburg en omgeving waren getogen, moet m.i. niet vergeten worden, dat de reeds van ouds bestaande *handelsbetrekkingen* van minstens even grooten invloed zullen zijn geweest. Het lag immers voor de hand, dat men bij zulk een uittocht zijn schreden richtte naar die steden, waar men allicht vrienden, kennissen of bloedverwanten had. Pag. 8, 9 en 10 geeft dit ook duidelijker weer.

Al moge in den aanvang geloofsvervolging dus den stoot

hebben gegeven, later in de 17e eeuw trokken velen naar Hamburg en Altona om redenen van levensonderhoud. Van een ander lid der onder No. 173 vermelde familie *Dijkmans* uit Amsterdam weet ik toevallig dat deze zich mede te Altona vestigde.

Ik kan onze leden de kennisname van deze publicatie aanbevelen, waarna ik den wensch uitspreek dat ook verdere publicaties ons zullen inlichten omtrent naar het buitenland getogen Hollanders. Waarom wij dus onze beste wenschen uitspreken voor den bloei dezer jonge vereeniging.

J. P. DE MAN.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

Taxandria. 45e Jaargang. Afl. 11.

Genealogische gegevens betreffende de geslachten *van Delft* (allianties met van *Wyffliet* en *van Effen);* idem de *Haze;* idem *van Eeckelen.* Gegevens *van Heyst-d'Ardenne.*

De Indische Navorscher. Jaargang 4. No, 11.

Genealogie *van Slooten* (voortzetting). Geneaolgie *Clarenbach* (voortzetting). Kwartierstaat van *L. M. Kroesen, gehuwd* met *Willem de Vos tot Nederveen Cappel.* De *Familiewapens in het Landsarchief te Batavia* (voortzetting, letter C. -- op de plaat ook D.).

Haarlemsche Bijdragen. 56e Deel. 3e Afl.

Op pag. 398 e.v. in het artikel „De Reformatie en beeldenstorm in den Briel" meerdere namen van Brielenaren.

De Missionerende Orden, samengesteld door M. F. X. M. van Woesik met inleiding van Mgr. P. G. Groenen, Beschrijving der orden, gegevens op heraldisch gebied, alsook vele portretten.

Waardevolle gegevens betreffende de kleedij der orden.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Brocx. In Maandblad XLIV, 247 plaatste ik destijds een vraag 'omtrent de afstammelingen van *Jan Manuel Brocx* en *Anna Catharina Ross,* waarop geantwoord werd door wijlen ons mede-lid M. G. Wildeman in Maandblad XLIV, 28 1. Dit antwoord betrof echter slechts één takje. Waar sinds 1926 ons ledental zoo belangrijk is uitgebreid, waag ik het hierbij mijn vraag te herhalen onder gelijktijdige vermelding van hetgeen mij bekend is omtrent die afstammelingen. Elke aanvulling c.q. verbetering zal mij hoogst welkom zijn.

1. *Jan Manuel Brocx,* Subsituut-secretaris der Dingbank te Veldhoven, Zeelst en Blaarthem, tr. *Anna Catharina Ross,* ged. Veldhoven 18 Jan. 1756, dochter van Ds. *Arnoldus Ross* en *Dina Alida Gijsberti. Zij* hertr. *Simon de Vries.*

   Uit dit huwelijk: (volgorde onbekend)

   1. *Jan Willem Brocx.* volgt 11.
   2. *Jacoba Paulina Brocx,* volgt IIbis.
   3. *Arnoldus Brocx,* volgt IIter.
   4. *Maria Dina Brocx,* overl. 1855, tr. *Casper Frederik Hesselman.*
   5. *Paulus Hendricus Brocx,* volgt IIquater.
   6. *Alexander Brocx,* ged. Veldhoven 9 Juli 1775.

11. *Jan Willem Brocx,* geb. 1782, overl. Den Haag 15 Juli 1869, tr. le *Anna Cornelia Brocx.* geb. 1780, overl. Den Haag 14 Sept. 1840. tr. 2e Rotterdam 11 Mei 1842 *Maria Fockens,* geb. circa 1803, overl. Den Haag 1 Maart 1851.

    Uit het 1e huwelijk:

    Arnoldus Alexander Brocx, geb. 1818, overl. Den Haag 21 Nov. 1843.

IIbis. *Jacoba Paulina Brocx,* tr. *Leendert Pieter Brocx,* ged. Geffen 20 Juni 1790, Rijksontvanger, overl. Apeldoorn 20 Jan. 1864, zoon van *Willem Leendert Brocx,* Secretaris van Geffen en Nuland, en *Josijna Margaretha Bronkhorst.* Hij hertr. Stad Vollenhove 6 Aug. 1840 *Petronella Jannetta Jacobson.*

Uit het le huwelijk:

1. *Guillaume Leonard Brocx,* volgt 111.

111. *Guillaume Leonard Brocx,* geb. 1813, overl. 1881, Ingenieur le kl. bij den Waterstaat te Batavia, tr. le *Wilhelmina Cornelia van Heel,* geb. 1817, overl. Geertruidenberg 9 Mei 1859, tr. 2e *Johanna Martina Josina R van den Oosterkamp,* geb. 1828, overl. 1899.

Uit het 1e huwelijk:

1. *Jacoba Paulina Brocx,* geb. 1842, overl. 1842.
2. *Pieter Leendert Brocx,* volgt IV.
3. *Johanna Catharina Brocx,* geb. op Ambon 30 Nov. 1844, overl. 1925.
4. *Petronella Cornelia Brocx,* tr. le *Cornelius Jacob Anton de Quay,* tr. 2e *Josephus Pefrus Johannes Hendricus Lodewijk de Quay,* geb. Telok Betong 5 Juli 1848, zoon van *Bonifacius Antonius de Quay* en *Maria Louisa Rademaker.*
5. *Jacoba Brocx.*
6. *Willem Leonard Brocx.*
7. *Pauline Brocx.*
8. *Karel Brocx.*
9. *Arnoldus Marinus Brocx,* geb. 1855.
10. (zoon) A. *B. Brocx,* geb. Geertruidenberg 16 April 1859, overl. aldaar 17 April 1859.

Uit het 2e huwelijk:

ll. *Johanna Wilhelmina Brocx,* geb. Batavia 19 Mei 1861.

12. *Georgine Brocx,* geb. Delft 11 Juli 1863.
13. *Derk Brocx,* geb. Delft 19 April 1867.

De onder 5, 6, 7, 8. 11, 12 en 13 genoemde kinderen zouden allen gehuwd zijn.

IV. *Pieter Leendert Brocx,* geb. op Ambon 30 Nov. 1844, Kapitein der Militaire Administratie O.I.L., overl. Weltevreden 12 Juni 1890, begr. op Tanahabang, tr. *Frederika Jacomina Louisa Buytendag,* geb. Modjokerto 29 Juni 1854, overl. Weltevreden 21 Nov. 1920, begr. op Tanahabang.

Uit dit huwelijk:

1. *Cornelis Laurens Brocx,* volgt V.
2. *Albert Emanuel Brocx,* geb. Padang 21 Aug. 1881, overl. Weltevreden 12 Aug. 1888, begr. op Tanahabang.

V. *Cornelis Laurens Brocx,* geb. Pangkadjene (Celebes) circa 1874, Ambtenaar, overl. Weltevreden 5 Dec. 1930, tr. *Adèle Johanna Francina Mayer.*

IIter. Mr. *Arnoldus Brocx,* geb. Waalre 1779, overl. Den Haag 22 Jan. 1861, Stadhouder van Voorne 19 Sept. 1796, Procureur te Brielle 10 Febr. 1797, Notaris aldaar 1 Aug. 1806, Griffier bij den Hoogen Raad der Nederlanden, Ridder Ned. Leuew, tr. Brielle 28 Oct. 1798 *Celia Dorsman,* ged. Brielle 2 Juli 1777, overl. Den Haag 9 Juni 1853, dochter van *Pieter Dorsman* en *Adriana Kluit,*

Uit dit huwelijk 7 kinderen, o.a.:

1. *Johannes Manuel Brocx,* geb. Brielle 7 Mei 1799, ged. aldaar 12 Mei 1799.
2. *Pieter Jan Brocx,* geb. Brielle 2 Sept. 1800, ged. aldaar 7 Sept. 1800, begr. aldaar 1 Sept. 1803.
3. ongedoopt kind, geb. Brielle 16 Juni 1806, overl. aldaar 20 Juni 1806.
4. *Sfephania Gerriëfta Johanna Brocx,* geb. Goor Nov. 1810, overl. Brielle 22 Mei 1880, tr. *Pieter van Andel,* geb. Brielle 8 Mei 1801, Notaris te Brielle 1823-1870, Schout van Brielsch Nieuwland 1823, overl. Brielle 11 Dec. 1874, zoon van Mr. *Helenus Marius van Andel* en *Cafharina Kluif.*

IIquater. *Paulus Hendricus Brocx,* geb. Waalre 1791, Raad-Adviseur bij het Ministerie van Justitie, Ridder Ned. Leeuw, overl. Den Haag- 29 Maart 1863, tr. (ondertr. Nunen bij Eindhoven 14 Maart 18 19) *Clara Cafharina van Renesse,* geb. Bergeick 1790, overl. Den Haag 14 Nov. 1871, dochter van *Lodewijk Gerard van Renesse* en *Johanna Chrisfina Kass.*

Uit dit huwelijk:

1. *Lodewijk Gerard Brocx,* volgt 111.
2. zoon, geb. Den Haag 17 Jan. 1821.
3. *Maria Louisa Johanna Jakoba Brocx,* geb. Brussel 28 Dec. 1826, overl. Nieuwediep 3 Sept. 1864.

III. *Lodewijk Gerard Brocx,* geb. Den Haag 31 Dec. 1819' Adelborst 1834, adelborst le kl. 1838, Luit. ter Zee 2e kl. i842, le kl. 1853, Leeraar Marine-Instituut 1857-1868, Kapitein-Luitenant ter Zee 1861, Minister van Marine, achtereenvolgens in de kabinetten Fock, Thorbecke en Fransen van de Putte, 1868-1873, gepens. als Kap. Luit. 1870, Minister van Koloniën ad interim 15 Nov. 1870-4 Jan. 1872, Minister van Oorlog ad interim 14 Sept.-4 Oct. 1873. Eervol ontslagen als Minister van Marine 17 Dec. 1873 (in verband met de verwerping van zijn begrooting voor 1874), Ridder Ned. Leeuw, Ridder Groot-Kruis Eikenkroon en Medjidié, overl. Den Haag 2 Dec. 1880, tr. le Den Haag 28 Nov. 1855 *Geerfruida Helena Mathilda Padtberg,* geb. Den Haag 1832, overl. Den Helder 17 Aug. 1864, dochter van *Johan Hendrik Padfberg* en *Alida Maria van Neck;* tr. 2e Nieuwediep 13 Dec. 1865 *Andina Maria Haremaker,* geb. Den Helder 6 Aug. 1842, overl. Nieuwediep 1866, dochter van *Jan Haremaker* en *Anna Petronella Feifz.*

Uit het le huwelijk:

1. zoon, geb. Den Haag 12 Sept. 1856.
2. *Jan Hendrik Brocx,* geb. Willemsoord 6 Sept. 1857, overl. Willemsoord 29 Oct. 1857.
3. dochter, geb. Nieuwediep 3 Mei 1859.
4. *Johanna Chrisfina Brocx,* geb. Nieuwediep 10 Juni 1862, overl. Nieuwediep 7 Febr. 1863.

Uit het 2e huwelijk:

5. *Anna Pefronella Brocx,* geb. Nieuwediep 22 Oct. 1866, overl. Nieuwediep 18 Febr. 1868.

Bafavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Cate (ten). In Maandblad 1931, kol. 60 zijn mededeelingen betreffende de familie *fen Cate,* welke uit Borne in Overijssel stamt. Heeft voortgezet onderzoek betreffende deze Doopsgezinde familie, wellicht een *Meynderf Hendricksz ten Cate* en een *Elizabeth Hendricks fen Cate* (? gehuwd met *Gerrit Gerritsz* te Hasselt) die omstreeks 1654 leefden, aan het licht gebracht?

U.S.A. WILLIAM J. HOFFMAN.

Dijck (van). (Utrecht). Gegevens gevraagd betreffende de familie *van Dijck* waartoe behoorde *Hendrick van Dijck,* auditeur van den krijgsraad te Utrecht in het begin van de 17e eeuw. Hij was gehuwd met *Diewerfje Cornelis Bofjagers,* waarbij *Lydia* (geh. 1655), *Rijckje* (geh. 1654) en *Cornelis.*

En, mogelijk dezelfde familie, *Geertruida van Dijck* huwt Utrecht 1664 *Pierre de Peysfer. Zij* had een broeder *Bartholomeus van Dijck, en* een oom en *tante Joriphaes Bartholomeus van Eck,* gehuwd met *Elisabeth Heycop.* Margaretha's moeder was dus wel ..... *Barfholomeus van Eck.*

Elke mededeeling betreffende deze personen (Pierre de Peyster bekend) is welkom.

U.S.A. WILLIAM J. HOFFMAN.

Doeveren (van). (LVI, 569). Mij is het navolgende bekend:

Gualferus van D., hoogleeraar in de geneeskunst, eerst te Groningen, daarna te Leiden, geb. te Philippine 16/11 1730, ob. te Leiden 31/12 1783 aan eene beroerte, nalatende 3 zoons nl. le *Anfhony Jacob, 2e Cornelis Aemilius en 3e Johannes Arnoldus; Johan Arnoldus van D.,* in 1805 schepen van Gorinchem; *H. J. van D.,* in 1802 Cipier van de Stadsgevangenis te Wageningen: *H. F. van D.,* in 1829 geneesheer van het Caecilia Gasthuis te Leiden.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Fontaine (de la). (LVI, 142, 569). Ds. *Andreas de la Fonfaine* (die volgens Jöcher en het Nieuw biographisch woordenboek te Pinneberg overleed) werd 3 Nov. 1621 in de Walenkerk te Amsterdam gedoopt. Getuigen waren: *Jean de Foresf* en *Barbe Rofyr,* femme de *Saca Flamen.* De datum van zijn huwelijk is mij onbekend, evenals nadere gegevens omtrent zijn echtgenoote *Maria Ruyfing,* wed. van *Lucas Broen,* wier wapen was: in zwart een gouden ankerkruis, waarover schuingekruist een blauw zwaard en een ganzenveer. Voor mededeeling van verdere bijzonderheden betreffende Ds. *Andreas* en zijn dochter houd ik mij ten zeerste aanbevolen.

Omtrent zijn ouders, die 5 Juli 1615 (huw. int. reg. 13 Juni) te Amsterdam huwden, diene, dat de vader *Philippe de la Fonfaine dif Wicarf,* uit Valenciennes, alsdan 22 jaar oud was en woonde op de Nieuwe Markt in de Hoefijserstraat, terwijl de moeder *Maria Flamen,* eveneens uit Valenciennes, 21 jaar oud was, woonde in de Nes en geassisteerd werd door *Zacharias Flamen,* haar oom. Deze *Philippe* (later: de Oude) was een zoon van *Jean* (zoon van *Jean* en *Barbe Langerhaen)* en *Cafherine Henne* (dochter van *Benoit* en *Maria Pinquarf).* De datum van zijn overlijden is mij onbekend. In 1665 wordt hij nog als doopgetuige vermeld.

De te Wezel woonachtige neef (broederszoon) van Ds. *Andreas,* waarvan in 1670 (LVI, 569) sprake is, is stellig niet de LVI, 142 vermelde *Abraham* (omtrent wiens echtgenoote *Sara le Confe* uit Hamburg ik gaarne nadere gegevens ontving), doch Ds. *Philippe de la Fonfaine,* die in 1675 als predikant te Wezel en in 1679 te Gouda wordt vermeld. Deze was een zoon van *Jean de la Fonfaine* (ged. 16 April 1618 te Amsterdam als 2e zoon van *Philippe,* de Oude, en *Maria Flamen)* 'en *Cornelia de Bie,* Abrahamsdr. (huw. int. reg. 24 Mei 1637, hij hertrouwde 26 Aug. 1659 *Maria Cuysten).* Plaats en datum van geboorte van Ds. *Philippe,* alsmede van zijn huwelijk met *Angela le Confe* zijn mij onbekend. Beiden waren in 1693 reeds overleden en lieten 4 dochters na: 1. *Maria,* geb. omstr. 1672 te Wezel, huwt (huw. int. reg. Amsterdam 14 Maart 1693) *Jan Tromp,* secretaris van de Loos-

drecht; *2. Cornelia,* huwt te Buiksloot (huw. int. reg. Amsterdam **20** Maart 1705) haar achterneef *Isaac* de *la Fonfaine,* ged. 11 Oct. 1676, † 7 Jan. 1739, zoon van *Abraham* en *Sara le Conte; 3. Johanna Elisabeth,* huwt te Maarssen (huw. int. reg. Amsterdam **21** Mei 1701) *Cornelis Sweerts,* wedr. van *Helena van Weerden; 4. Sara,* huwt te Sloterdijk (huw. int. reg. Amsterdam 9 Mei 1710) Roelof *van den Berge,* **wedr.** van *Elisabeth Coppegroen.*

Groningen. H. **DE LA FONTAINE VERWEY.**

Fontaine (de la)-Ruytingh. (LVI, 570). Het huwelijk van dit echtpaar is te Neerbosch bij Nijmegen gesloten.

Otr. Nijmegen 19 Maart 1654 *„Andreas de la Fonfaine,* Dr. des Godl. woorts in (de) Greformeerde Gte van Hamburgh en *Maria Ruyting.* Wede *Lucas Broen,* Procl. Hamburg. Cop. 2 April in Neerbosch".

Tot mijn spijt kan ik over *Maria Ruytingh* niets naders mededeelen, maar wil er nog de aandacht op vestigen dat een *Symeon Ruytinck* in 1612 „Dienaar der H. Euangeliums tot Londen" was, zoals mij uit een oude aanteekening zonder bronvermelding blijkt. Indien deze identiek is met de gelijknamige *Ruyting,* genoemd in kol. 569, dan is het niet uitgesloten dat *Maria* te Londen is geboren.

Nijmegen. H. J. **VAN 'T LINDENHOUT.**

Goutappel. *Maerten Pieters Goutappel* huwde 26 Januari 1716 in de Gasthuiskerk te Delft met *Neeltje Huijgen van den Hoek.* Gevraagd wordt: de herkomst van *Maerten Pieters Goufappel.*

Delft. P. **BEYDALS.**

Havart. (XXXVIII, 157-158). Uit in mijn bezit zijnde en uit dien tijd dateerende, zeer zorgvuldig bijgehouden familie-aanteekeningen blijkt dat *Servaas Havart* werd geboren te Utrecht 8 Maart 1690, *Bertranda Cornelia Bichon* werd geboren 8 A u g u s t u s 1688; *Frederik Bichon* werd geboren 23 September 1662 en had van *Agatha van Rijsbergen* drie kinderen, nl. twee jong gestorven zoons en de zooeven genoemde *Berfranda Cornelia.*

Frederik Bichon was de jongste zoon van *Bertrand Bichon* (geb. 16 Augustus 1620, † Bengalen, 10 December 1677) en *Hester Aelberts Troost* (geb. 11 Maart 1621, † Augustus 1694).

Mr. *Jean Bichon,* Heer van 0. en W. IJsselmonde was de jongste zoon van *Claes Bichon* (een zoon van meergenoemden Bertrand Bichon) en zijn derde vrouw *Cornelia Henriette Hechtermans.* De kwartieren van Mr. *Jean* zijn: *Bichon, Troost, Hechtermans* en *van IJck.*

Zutphen. R. **BICHON VAN IJSSELMONDE.**

Jordens-Bouwer. Ons helaas te vroeg overleden medelid Jhr. Mr. C. Flugi van Aspermont gaf mij voor eenige jaren een uittreksel uit een leenregister, dat a.v. luidde:

„Het alinge erff ende goet Groet Zuyren, ampt van Voorst, buurschap Voirstonden, mit bosch, broeck, holtgewas ende turffvennen.

Anna Mechfelt Sina Jordens, geh. m. *Wilhelm Bouwer;* acten van zetkoop en deeling van 5 November 1734 en 9 Aug. l.l.(?). Haar zwager dr. *Arnold Bouwer* is hulder **27 Sept. 1735".**

Nu kan met deze *Anna M. S. Jordens* niemand anders bedoeld zijn, dan de dochter van *Rudolph Jordens* J.U.D. en *Maria Roelinck,* welke dochter van 1712-1780 leefde en tweemaal huwde, n.l. le in 1733 met *Torger Willem Brun* J.U.D.; 2e in 1742 met *Hendrik Hagedoorn J.U.D.* Van een huwelijk van haar met *Wilhelm Bouwer is* mij niets bekend. De zoon van haar voornoemden zwager(?) Arnold B., te weten *Hendrik Frederik Bouwer* J.U.D. (1730-1780) huwde in 1755 met *Antonetta Gesina Jordens* (1736-1771), dr. van *Gijsbert Timon Jordens* en *Judith Cramer,* welk huwelijk in 1769 door echtscheiding werd ontbonden. Dit is de eenige mij bekende *Jordens-Bouwer* alliantie.

Wie kan dit raadsel oplossen?

's-Gravenhage. C. G. **JORDENS.**

Racket-du Bois de Lasosay. *Jan Helfrich Racket* × *Henriette Mathilde (? Margaretha) du Bois de Lasosay.* Gevraagd data van dit echtpaar, namen en data van hunne ouders met bijbehoorende geslachtswapens.

Wassenaar. B. C. **D. HANEGRAAFF.**

Rodenburgh. Gegevens gevraagd betreffende de familie van *Lucas Rodenburgh,* in 1644 tot vice directeur van Curaçao aangesteld. Hij huwde (?Amsterdam) *Trijntje Roelofs.* Behoorde hij tot de familie van dien naam, genoemd door Elias? Hij had een broeder Johan *Rodenburgh.*

U.S.A. WILLIAM **J. HOFFMAN.**

Ross-van Fokkenberg. *Daniel Pieter Ross,* geb. Valkenswaard 8-2-1767 × *Helena Wilhelmina van Fokkenberg.* Gevraagd data van dit echtpaar, namen en data van hunne ouders met bijbehoorende geslachtswapens.

Wassenaar. B. C. D. **HANEGRAAFF.**

Schallig-Willink. (LVI, 573). Wanneer het juist is, dat uit het huwelijk van *Jan Hendrik Schallig* en *Cornelia Bartha Willink* reeds op 24 Aug. 1790 te Amsterdam een zoon *Jan Anthonie* werd geboren, dan is het niet mogelijk, dat *Jan Hendrik Schallig* **een zoon is van** *Hendrik Schallig* **en** *Anna Maria Suzanna Frijkenius,* wier huwelijk in 1783 werd gesloten. Deze filiatie, die door mij voor mogelijk werd gehouden (LIII, 210, noot 22) en thans door den Heer Kalff als vaststaand wordt aangenomen, kan dan niet juist zijn. Hetzelfde kan dan worden gezegd van de mededeeling van den Heer van Maanen, dat het huwelijk *Schallig- Willink* omstreeks 1810 werd voltrokken (XLI, 364).

De volgende gegevens betreffende de familie *Schallig* kunnen voor het verdere onderzoek misschien nog van nut zijn:

1. Ondertr. Amsterdam 20 Mei 1757:
   Jan Anthony Schallig, van Lingen, Luthersch, oud 2[1] jaar, op de Keysersgr., ouders dood, geass. met zijn broer *Jan Christoffel Schallig,* en *Maria Elisabet Aschof,* geref., van Amsterdam, oud 30 jaar, won. als voren, haar moeder *Elisabet van Oldenbarnevelt* te Zutphen, w.g. *Jan Antoni Schallig, Maria Elisabeth Aschoff.* In de marge: zij moeders consent goed ingebracht.
2. Poorterboek Amsterdam, 5 Aug. 1757:
   Jan Anfhony Schallig, van Lingen, kruytleeser, als geh. hebbende *Maria Elisabeth Aschoff,* dogter van *Hendrik Aschoff* in leven Boekhouder en poorter.
3. In de registers van den Burg. Stand van Amsterdam komt in de jaren 1811-1842 de overlijden+inschrijving van *Jan Hendrik Schallig* niet voor. Naamgenooten worden in de klappers over die jaren evenwel veelvuldig aangetroffen.

's-Gravenhage. F. DANIËLS.

Schallig-Williuk. (LVI, 573). In de Boedelpapieren van Catharina Taan, portefeuille 11 in het Rijksarchief te Haarlem, vond ik, dat *Jan Hendrik Schallig* **en** *Cornelia Bartha Wil-*

link te Lier in Brabant hunne le huwelijksproclamatie op 29/10 1789 annonceerden.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Stroeck-Weege. *Jan Stroeck* × Amsterdam ± 1760 *Sara Weege*. Welke wapens voerden zij?

W assenaar. B. C. D. HANEGRAAFF.

Vlierboom-Revius. Kan iemand mij de data opgeven van het echtpaar *Johannis Vlierboom* en *Adeline Charlotte Jeanne Louise Revius?* Ook namen en data gevraagd van hunne 4, zoo mogelijk 8 stamdeelen met bijbehoorende geslachtswapens,

Wassenaar. B. C. D. HANEGRAAFF.

Namen **op vijzels.** Bij een onderzoek naar vijzelgieters in ons vaderland zijn op de gevonden vijzels een aantal namen gevonden, die niet onder de gieters behooren. Vermoedelijk zullen er verschillende *apothekers* bij zijn. Kan een onzer lezers omtrent deze personen nadere gegevens verstrekken? De gevonden namen zijn:

hendrik Arentsen (1664), A. 1. van den Berch (1557), Waner Berentsen (1649), Matys Bockel (1610), Henric Boethorn (1632), Liesbet Brams (1623), Wilt J an van Broeckhuisen (1695), Alewyn Crombosch (1736), Car Cuper (1593), A. Dagevos (1574, verm. Leiden), Poulus den Dammer (1732), Cornelis Danckersz (1619), Jacob van der Does (1601), Guilielmus van den Driesche (1624), Willem Durkeman (1536), Arnt Dwaill (1555), Hermen ten Elshoff (1636), Geradt Feetmans (1607), Jan Francken (1602), Dierick van Gent (1610), Arent Gerris (1603), Johann Gruntman (1698), Jan Hemsinck (1652), Vergilio Hoebler (1590), Johannes van Gyzelen (1770), Jacobus de Hase (1670), Daeniel van Hoeckolm (1644), Marguerit Janniar (1671), Henricus Keerstock (1737), Hendrik Keerwolff (1749), Henrick van Kempen (1584), Wouter Jan Kevink (1735), Jan Kroiwagen (1584), Egbert Langhe (1544), **Gaert** van Leien (1614), Johannes Mokrans, Antonius Mom (1615), Tinico Oennama (1613), Johan van Overpelt (1645), Guert van den Sandt (1658), G. Schade (1635), Jan Hendricksen Schutte (1605), Hermanus Stokveld (1763), Herman Toenisse (1586), Geertruit de Vry (1650), M. Bernart Voss (1630), Bernaert van Welderen (1644), Gertken Werffers (1605), Jan van der Woelde (1599) en Fransz Wyldenraet (163 1) .

Amsterdam. W. VAN MAANEN.

Onbekend wapen **I.** Een gedeeld schild, waarvan de rechter (mannelijke) helft het wapen vertoont van het geslacht *Heins (Heinsius)*, heeft in de linker (vrouwelijke) helft het navolgend wapen: een dwarsbalk, vergezeld boven van één liggende en beneden, van twee toegewende gezichtswassenaars.

Aan welk geslacht, blijkbaar eene alliantie van *Heins*, behoorde het bovenbeschreven wapen? In aanmerking kunnen de volgende familiën komen:

1 e. *Dielitz.* — *Nicolaas Heins*, hofraad en lijfarts van den Hertog van Saksen, wonende te Culemborg, † 1718, was gehuwd met *Anna Margarefha Dielitz*, dochter van *Andreas Dielitz*, predikant te „Retingen aan de Weser".

2e. *De Pool.* — *Nicolaas Heins*, de zoon uit bovengenoemd huwelijk, was gehuwd met *Charlotta de Pool.*

3e. Van Wal. — *Nicolaas Heins* Sr. zou volgens familieaanteekeningen ook gehuwd geweest zijn met *Maria van Wal.*

Utrecht. BOSCH VAN ROSENTHAL.

Onbekend wapen **II.** Verzocht wordt mededeeling welk geslacht het hieronder beschreven wapen, waarvan een achttiende-eeuwsche afbeelding in olieverf op paneel geschilderd bestaat, voerde of voert. De afbeelding is langen tijd in het bezit geweest van H. C. Hooft Hasselaer (in 1857 gehuwd met H. J. B. Hiebendaal) en daarvóór van diens vader H. Hooft Hasselaer of zijne echtgenoote J. E. Ercelens.

Doorneden: 1 gedeeld, a: in rood een (her,) rechter helft van een gouden molenrad: b. in goud een schuins links geplaatste roode boomstronk met eenige dorre takken: II in rood drie groene (mogelijk gouden) klaverbladen *(2* en 1). Helmteeken: tusschen een rood-gouden vlucht een klaverblad uit het schild; dekkleeden rood en goud.

Naast het helmteeken is (her.) links de letter 1, rechts de letter S. geplaatst.

Krommenie. J. KALFP.

Onbekend **wapen III.** In mijn bezit bevindt zich thans een rouwbord, dat — naar wordt medegedeeld — eenige jaren geleden op een boedelveiling op een hofje te Leiden gekocht is. Het vertoont het navolgende wapen: In rood twee verlaagde, smalle golvende dwarsbalken van goud, tusschen de balken en in den schildvoet vergezeld van 3 zwemmende ganzen of eenden (geen merletten) van nat. kleur, gepl. 1 en *2*, en in de bovenhelft van een gouden Brabantsche hengselkan. Wrong en dekkleeden in phantasiekleur. Helmteeken: een vlucht, waartusschen de kan uit het schild. Het bord draagt het opschrift: A D W 1659. Op wien heeft dit bord betrekking?

's-Gravenhage. VÜRTHEIM.

Onbekend wapen IV. In mijn bezit bevindt zich een mansportret (buste, olieverf) van *± 1630 à 1640*, waarop zich in de rechterbovenhoek een wapen bevindt, waarvan de beschrijving *a.v.* is: In goud een blauwe posthoorn, vergezeld van een rooden barensteel in de bovenste schildhelft. Achterop de lijst van het schilderij is vermeld, dat het de persoon voorstelt van *Lambert Quadacker*, J.U.D., gehuwd met *Aaltje van Lith*, burgemr. van Deventer.

Diens wapen is echter in zilver drie boomen in nat. kleur op grasgrond, zoodat dit niet klopt met het boven beschreven wapen. Is iemand dit wapen soms bekend?

's-Gravenhage. *C. G.* JORDENS.

INHOUD 1939, No. 1.

Bestuursberichten. — Algemeene Vergadering van het Genootschap, gehouden op 28 November 1938 tc 's-Gravenhage. — Geldersche geslachten. Bijdrage tot de gencalogie Witte, latex Witten, door Jhr. H. H. Röell. — Het geslacht van Mr. Jacob George Hieronymus Hahn in Nederland, door H. J. A. van Son, met een Naschrift over zijn voorouders in Duitschland, door W. Wijnaendts van Resandt. — Een onbekende tak van het geslacht Copcs te Griedel in Oberhessen, door Th.a J. van Alff. — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, medegedeeld door R. T. Muschart. (Vervolg). — Korte mededeelingen: Nieuwe Gemeentewapens; Andres-Greefraats; De Barensteel; De Bye; Hondius; Van Iddekinge; Mulet; De Zevenaarsche Vermeer's int Bemmel; De Vos van Steenwijk; Slingsbie; v. Spittael; Stractman; Vermeer. — Boekbespreking, door J. P. de Man : Mitteillungen der Niederländischen Ahnengemeinschaft e.V. Sita Hamburg. Band 1. Heft 1. — Inhoud van Tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden: Brocx; Cate (ten) ; Dijck (van). (Utrecht) ; Doeveren (van) ; Foutaine (de la) ; Fontaine (do la) -Ruyting; Goutappel; Havast; Jordens-Bouwer; Racket-du Bois de Lasosay; Rodenburg ; Ross-van Fokkenberg; Schallig-Willink; Stroeck-Weege; Vlierboom-Revius. — Namen op vijzels; Onhekende wapens.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin *van* iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Redacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, huize Eikenrode, Driebergen.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5,* 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij. niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 2. LVIIe. Jaargang. Februari 1939.

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heeren Luit.-Generaal b.d. E. F. Insinger, te 's-Gravenhage, en G. A. IJsseldeSchepper, te Velp, respectievelijk sedert 1937 en 1914 gewone leden van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

J. ATEN . . . . . *Wormerveer. Zaanweg 84.*

MR. A. F. BULTHUIS . . . . . *Batavia.*
Refer. Dept. v. Binnenl. Best.

J. HEUFF . . . . . *Eck en Wiel.*
Notaris *huizz „Het Schild''.*

H. F. KOLFF . . . . . *Wassenaar. Bremhorstlaan 25.*

C. J. DE LUSSANET DE LA SABLONIÈRE . . . *'s-Gravenhage. Willem de Zwijgerlaan 1a.*

H. E. MAILLETTE DE BUY WENNIGER . . . *Rotterdam. Westerstraat 39.*

Het Genootschap is in ruil getreden met: Landschaftliche Zentralefür Ostfriesische Sippenforschung, Emden; Tijdschrift: Ostfriesische Sippenforschung.

Nieuwe ledenlijst.

Met ingang van 1 Februari zal op aanvrage aan ons Bureau, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage, en tegen betaling van *f* 0.25 een nieuwe ledenlijst in gestencilde exemplaren voor onze leden verkrijgbaar zijn.

Dit bedrag gelieve men te voldoen door rechtstreeksche toezending aan ons Bureau of door storting op Postrekening No. 20910 van den Penningmeester van het Genootschap.

Genealogisch onderzoek in Rijnland en Westfalen.

Het Bestuur stelt met voldoening vast, dat verschillende leden reeds met succes gebruik maakten van de gelegenheid om via den Rijkszender Keulen vragen te stellen betreffende Rijnlandsche of Westfaalsche geslachten.

Zooals men weet heeft de uitzending dier vragen onder de aankondiging „Wir treiben Familienforschung" iederen Woensdag plaats des n.m. van 3-3½ uur. (Zie Nederl. Leeuw van 1938, kk. 480-481).

Teneinde de behandeling der vragen te bespoedigen en te vergemakkelijken, verdient het aanbeveling deze in de Duitsche taal en zoo mogelijk in machineschrift aan ons Bestuurslid Mr. A. F. van Lakerveld, Breitner laan 70, 's-Gravenhage, te doen toekomen.

Prijsvraag van Teyler's Tweede Genootschap te Haarlem.

Directeuren van Teyler's Stichting en de Leden van Teyler's Tweede Genootschap hebben voor het jaar 1939 de volgende prijsvraag uitgeschreven:

Het Genootschap vraagt een opgave met beschrijving van de hier te lande vervaardigde Familiepenningen, van de oudst bekende af tot het jaar 1813,
overeenkomstig de bepalingen van het programma voor het jaar 1939 te beantwoorden vóór of op den 1en Januari 1941.

Een exemplaar van bedoeld programma is voor belangstellenden te raadplegen op het Bureau van ons Genootschap, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.

Aanwinstenlijsr der Bibliotheek. .

Nederlandsche overheidsuitgaven. Lijst van officieele uitgaven verschenen in Nederland en Ned. Oost- en West-Indië. 's-Gravenhage 1938. IX, 1937.
(Geschenk van den Bibliothecaris der Kon. Bibliotheek).

Elias, J. E. De geschiedenis van een Amsterdamsche regentenfamilie. Het geslacht Elias. 's-Gravenhage 1937.
(Recensie-exemplaar).

Hintzen, J. D., A. A. J. Rijksen, A. van der Boom e.a. De Goudsche glazen 1555-1603. Beschouwingen over Gouda, haar Sint Janskerk en de gebrandschilderde glazen, samengesteld onder leiding van J. Q. van Regteren Altena. Met een voorw. van H. A. van Karnebeek. 's-Gravenhage 1938.
(Geschenk van Jhr. P. Beelaerts van Blokland).

Miedema, A. S. Van den eenhoorn en diens symbolieke beteekenis. [Heemstede 1938].
(Geschenk van den Schrijver).

Crampe, Th. Die Flandrische Familie Crampe. Naumburg (Saale) 1938. dl. III.
dl. 111. Bis zum Hugenotten François.
(Geschenk van den Schrijver).

Thiry, L. Histoire de l'ancienne seigneurie et commune d'Aywaille; publ. avec la collaboration de H. Burton, E. Detaille, M. Gobiet et J. Hensgens. Aywaille enz. 1937. dl. I, 1.
(Geschenk van den Schrijver).

Oudheidkundige kring „die Goude". Eerste verzameling bijdragen. [Gouda z.j.].
(Geschenk van den Heer H. de Groot).

Boeren, P. C. De oorsprong van Limburg en Gelre en enkele naburige heerschappijen. Maastricht enz. 1938.
(tieschenk van den Schrijver).

Boellaard, W. A. H. C. Napoleon II (1811-1832). Den Haag 1932.
(Geschenk van den Schrijver).

Kei 1, 0. Stammfolge Keil. Gräfenhainichen 1938.
(Geschenk van den Schrijver).

[Schramm, A.] [Genealogie der Familie] Schramm. [Glendale 1938].
(Geschenk van den Schrijver).

Amburger, E. Deutsche und Holländische Familien in Russland in ihren Wechselbeziehungen. [z. pl. 1938].
Overdr. uit „Sippenkunde des Deutschtums im Ausland", III.
(Geschenk van den Schrijver).

Jeffreys, K. M. Kaapse archiefstukken lopende over het jaar 1782, met de secrete correspondentie van 1778 tot 1782. Pretoria 1935. dl. II.
(Geschenk van den Heer C. Graham Botha).

Pretorius, H. S., D. W. Kruger, C. Beyers. Voortrekker-argiefstukke 1829-1849. Pretoria 1937.
(Geschenk a. b.).

Isenburg, W. K. von. Ahnentafeln der Regenten Europas und ihrer Gemahlinnen. Berlin 1938.
(Recensie-exetnplaar) ,

Jestaedt, A. Kataster der Stadt Fulda im XVIII. und XIX. Jahrhundert. Fulda 1937. dl. I.
Veröffentlichung des Fuldaer Geschichtsvereins, XXIII.
(Ruil „Fuldaer Geschichfsverein").

Honders, H. J. Uit de historie van de dorpskerk te Wassenaar. 's-Gravenhage [1937].
(Geschenk van Jhr. P. Beelaerts van Blokland).

Hartgerink-Koomans, M. Het geslacht Ewsum. Geschiedenis van een jonkers-familie uit de Ommelanden in de 15e en 16e eeuw. Groningen 1938.
Proefschrift Groningen,
(Geschenk van de Schrijfster).

Rijn, W. A. van. Genealogie van het geslacht van Haaften. [Rotterdam 1929].
(Geschenk van Prof. Dr. M. van Haaften).

Kooperberg, L. M. G. Anna van Borssele, haar geslacht en haar omgeving. Middelburg 1938.
Overdr. uit „Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Gen. der wetensch.", 1938.
(Geschenk van den Schrijver).

Donkersloot, H. Hendrick Donckersloot, hoogdijkheemraad van 't oude land van Althena, heemraad en waarsman van den banne van Uitwijk, schepen der heerlijkheid Uitwijk en kerkmeester van Uitwijk en Waardhuizen ±1635-1703. Een levensschets. Voordracht enz. [Rotterdam 1938].
(Geschenk van den Schrijver).

Burman, K. Utrechtsche jaarboeken van de vijftiende eeuw, vervattende het merkwaardige in het Gesticht, en voornamentlijk in de stadt Utrecht. Utrecht 1750-1754. 3 dln.
dl. I. Zedert den jare 1402 en vervolgens voorgevallen.
dl. II. Zedert den jare 1441 en vervolgens voorgevallen.
dl. 111. Zedert den jare 1470 en vervolgens voorgevallen.
(Geschenk van Mevr. Wed. Mr. G. J. Verburgt-C. G. Kramers).

Loon, G. van. Aloude Hollandsche histori der keyzeren, koningen, hertogen en graaven, welken, sedert de komst der Batavieren in het thans genaamde Holland, tot de herstelling van 's Graaven Florents den Eerstens zoon, aldaar het hooggebied gehad hebben enz. 's Graavenhaage 1734. 2 dln.
(Geschenk a. b.).

Laer, J. H. van. Geslacht van Laer. ['s-Gravenhage 1938]. 3 dln. getypt.
dl. I. Emder periode.
dl. II. Tak Jan Janssen, Zwolle en Zeist.
dl. III. Tak Hendrik, Ootmarsum en Zwolle.
(Geschenk van den Schrijver).

La Haye diplomatique et mondain sous la réd. de W. Snouckaert van Schauburg. La Haye [1939]. jrg. XVII (1939). .
(Geschenk van W. Baron Snouckaert van Schauburg).

Vürtheim Gzn., J. J. Het Albaneesche koningshuis. [z. pl. 1938]. Overdr. uit „Historia", 1938.
(Geschenk van den Schrijver).

Bax, W. Het protestantisme in het bisdom Luik en vooral te Maastricht 1505-1557. 's-Gravenhage 1937.

Deutscher Wappenkalender 1939. Görlitz [1938].

Ikonnikov, N. La noblesse de Russie. Paris 1938.
dl. B. 1.
dl. B. 1. Les Arseniev.

Ahnentafeln berühmter Deutscher. Leipzig 1938. 4 Folge, '15.

Geldersche Geslachten.

Bijdrage tot de genealogie van Lintelo [1]),

door JHR. H. H. RÖELL.

W a p e n: in zilver twee zwarte dwarsbalken, in het schildhoofd vergezeld van drie zwarte vogels, voorkomende in allerlei vorm.

1. *Willem van Lintelo,* vernieuwt den eed der goederen Varenvelde in het kerspel Aalten en Winckelhorst in het ambt van Bredevoort 16 Nov. 1473, overl. vóór 20 Jan. 1486, huwde *Derrica van den Wall,* dr. van *Evert van den Wall* en *Aleid de Gruyter,* overl. 1502.

   Uit dit huwelijk 2 kinderen:

   1. *Berndt,* kanunnik in den Dom te Munster, beleend met Varenvelde 21 Jan. 1486 (hulder *Evert van Lintelo),* doet zelf den eed *2* Juni 1489.
   2. *Evert,* die volgt II.

II. *Evert van Lintelo,* drost van den Graaf van Bentheim te Bredevoort, in de Ridderschap van Zutphen, op den kwartiersdag 1494, beleend met Winckelhorst 20 Jan. 1486, 10 Dec. 1514, 12 Mrt. 1527, met Ubbinck in het kerspel Winterswijk, buurschap Miste 10 Dec. 1514, 12 Mrt. 1527, beleend met de Marsch 10 Dec. 1514, overl. vóór 21 Juni 1529, huwde *Sophia Mulert,* vrouwe van de Marsch, dr. van *Seyno Mulert* en *Lutgert van de Marsch.*

   Uit dit huwelijk:

III. *Evert van Lintelo tot Walfort en de Marsch,* drost te Bredevoort 1529, in de Ridderschap van Zutphen, op den landdag te Nijmegen 27 Jan. 1538, beleend met Varenvelde, Winckelhorst, Ubbinck en de Marsch 21 Juni 1529, vernieuwt den eed 12 Juni 1539, 10 Juni 1544, beleend met Walfort (dat zijn vader mogelijk reeds bezat) 1532, overl. vóór 27 Juni 1552, huwde *Sophia van Heyden,* dr. van *Arent van Heyden tot Engelraet en Hagenbeeck* en *Mechteld van Langen,* beleend met de Marsch 19 Sept. 1554, vernieuwt den eed 27 Mei 1556, transporteert de Marsch aan haar derden zoon *Evert van Lintelo,* overl. nà 2 Sept. 1577.

   „Hij heeft 't huis op den Marsch voor Zutphen getimmert" (van Rhemen).

   Maqescheid over de nalatenschap van *Evert van Lintelo tot Walfort en de Marsch* en *Sophia van Heyden* tusschen hun zoons *Arent,* gehuwd met *Margaretha van Voorst, Evert, Willem, Hessel* en *Herman,* en hun dochters *Anna, Evert* en *Sophia,* waarbij o.a. bepaald wordt, dat *Arent* en *Evert* de nalatenschap zullen deelen, dat *Arent* het huis Walfort zal ontvangen en *Evert* het huis de Marsch, dat zij hun broeders *Willem, Hessel* en *Herman* een som gelds zullen uitkeeren en hun zusters *Anna, Evert* en *Sophia* onderhouden, 7 Mrt. 1564, met bekrachtigingen van 18 Oct. en 16 Nov. 1564. (Archief van het Geslacht *van Lintelo, No.* 1 en Regentenlijst No. 6, 7 en 8).

   Uit dit huwelijk 10 kinderen:

   1. *Derk* „haestig op 't paert dootgebleven" (van Rhemen) tusschen 27 Juni 1552 en 19 Sept. 1554, zoodat hij niet met de Marsch beleend wordt.
   2. *Arent,* die volgt IV.
   3. *Evert,* die volgt IVbis.
   4. *Willem, tot Daerl* „een Lijflantsheer", te Brussel 1568 onthoofd, huwde *Jutte von Tilbeck,* wed. van *Jurgen von Drolshagen zu Liidekenbeck,* dr. van *Hermen von Tilbeck zu Offer* en *Eese Kerkrinck zu Angelmude.*

      Uit dit huwelijk:

      a. *Everharda,* huwde *Johan von Meverdt zu Hertzhaus,* overl. 1626.

   5. *Hessel* „een Lijflantsheer, te Brussel 1568 onthooft".
   6. *Herman, tot de Ehze,* erft de Ehze van *Aldegunda van Mervelt,* zuster van zijn schoonvader en er mede beleend kort na 1 Juli 1570 [2]), luitenant, overl. vóór 14 April 1595, huwde le *Anna van Mervelt,* dr. van *Henrik van Mervelt* en *Anna van Wenge;* hij huwde 2e *Adriana van Twickelo,* dr. van *Jasper van Twickelo* en *Anna van Averhagen.*

      Herman van Lintelo en *Anna van Mervelt* tuchtigen elkaar 5 Mei 1572; haar disp. van denzelfden datum (Zutph. Kent. 1570-'72, fol. 193). Mageschеid tusschen *Evert van Lintelo* en *Anna van Wenge,* wed. van *Henrik van Mervelt* met haar zoon *Johan van Mervelt* van 14 April 1595, qereqistreerd 18 Oct. 1603 (Zutph. Kent. 1600-'03, fol. 303 v°.).

      Uit dit huwelijk geen kinderen.

   7. *Anna,* abdis ter Hunnepe, overl. 1 Mrt. 1608, begr. te Deventer in de Gr. kerk, ongehuwd.
   8. *Mechtelt,* huwde *Willem (Wolter?) von Loë,* overl. vóór *7* Mrt. 1564.
   9. *Evertgen,* huwde *Rutger von Diepenbroeck zu Impel.*
   10. *Sophia,* huwde *Steffen von Degener.*

IV. *Arent van Lintelo tot Walfort,* op de Riddercedul der Graafschao 1555, verschijnt 1564, '66, '70, beleend met Walfort, Varenvelde, Winckelhorst en Ubbinck, overl. vóór 9 Juni 1583, huwde *Margaretha van Voorst,* dr. van *Johan van Voorst tot Valburg* en *Anna van Esschede.*

   Uit dit huwelijk 5 kinderen:

   1. *Evert,* als kind overl.
   2. *Henrik,* die volgt V.
   3. *Derk, tot Esschede,* beleend met Esschede, wordt vóór 18 Juli 1600 door *Jan Dymberg,* richter te Anholt, doodqeslaqen. huwde *Ursula Herdinck.*

      Uit dit huwelijk 2 kinderen:

      a. *Arent, tot Walfort en Esschede,* onmondig met Esschede en Winckelhorst beleend 18 Juli 1600, doet mondig den eed 14 Nov. 1617, beleend met Walfort 10 Oct. 1600, overl. vóór 13 Sept. 1631, ongehuwd.

---

[1]) Bij de samenstelling van deze bijdrage is, behalve van de gegevens, hier en daar verspreid in genealogische e.a. werken voorkomende, ook gebruik gemaakt van het Archief van Rhemen, het M. S. Doys, de Zutphensche Kentenissen, de Protocollen der Scholtambten Zutphen en Lochem, en de betreffende doop-, trouw- en begraafboeken, e.d. De gedrukte werken staan voor een deel vermeld in van Beresteyn's Repertorium; een veel uitvoerige+ lijst is te vinden in het Jaarboek van den Ned. Adel, 1892-93, blz. 318, terwijl eindelijk Mejuffr. J. H. Fockema Andreae het archief van Lintelo, in bezit van E. W. Baron van Heeckeren van Molecaten en in bruikleen aan het Rijksarchief te Arnhem afgestaan, bewerkte; het resultaat van haar arbeid werd gepubliceerd in de Inventarissen van Rijks- en andere Archieven III (1930), blz. 577 e.v.

[2]) Bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht van Mervelt en van het goed de Ehze te Almen, door W. Dr. J. S. van Veen, Ned. Leeuw 1923, Ir. 339 e.v.

b. *Anna Margaretha,* erfgen. van haar broeder *Arent,* beleend met Esschede en Winckelhorst 13 Sept. 1631, overl. vóór 22 Dec. 1652, huwde *Maximilian von Pasqualini.*

Haar zoon *Diederik Arnolt von Pasqualini* transporteert Esschede aan *Goossen van Keppel tof Oolde,* die er 26 Mrt. 1663 mede beleend wordt en Winckelhorst aan *Thomas Trapman,* die er met zijn broeders en zusters 1 Oct. 1674 mede beleend wordt.

4. *Margarefha,* geestelijke zuster te Nyclooster, overl, 24 April 1596.
5. *Anna,* geestelijke zuster te Nyclooster, overl. 2 Jan. 1626.

V. *Henrik van Lintelo tot Walforf,* beleend met Walfort 26 Sept. 1588, overl. 1599 „fluxu ventris" (van Rhemen), huwde *Clara von Virmundt,* dr. van *Ambrosius von Virmundt tot Odinck en Mallem* en *Vrede von Morrien,* overl. 20 Juni 1605.

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. *Ambrosius,* overl. aan de pest.
2. *Arnolt,* overl. aan de pest.
3. *Agnes,* overl. aan de pest.
4. *Frederica Margaretha,* erfdochter van Walfort, onmondig met Walfort beleend 19 Sept. 1600, verniewt den eed door haar man 17 Jan. 1609, overl. 28 Dec. 1643, begr. te Aalten, huwde 1605 ('07?) *Johan van Coeverden tot Rhaen,* zn. van *Goossen van Coeverden tot Rhaen* en *Johanna van Ittersum,* in de Ridderschap van Overijssel 1611, overl. 1649. Hij hertr. met *Rutgera van Rhemen.*

Anna Adriana Sibylla van Coeverden, achterkleindochter van *Johan van Coeverden* en *Frederica Margaretha van Lintelo,* kleindochter van *Hendrik van Coeverden fot Walfort* en *Adriana van Lintelo* (A. VI. 4°.), overl. op Walfort 12 Sept. 1712, begr. te Aalten. Haar erfgen. ab intestato is haar oom *Reinhard Jurrien van Coeverden tot Walforf,* die 26 Mei 1713 met Walfort beleend wordt. Na overlijden van laatstgen. op 18 Nov. 1728 wordt *Christiaan Carel van Linfelo tot de Ehze,* als erfgen. van *Anna Adriana Sibylla van Coeverden,* uit kracht van substitutie en doode van *Reinhard Jurrien van Coeverden tof Walfort 16* Dec. 1729 met Walfort beleend. (Register op de Leenaktenboeken, kwartier van Zutphen, blz. 507).

IVbis. *Evert van Lintelo tot de Marsch,* beleend met de Marsch bij, transport van zijn moeder 26 Juli 1566, vernieuwt den eed 6 Oct. 1581, Spaanschgezind, schepen te Zutphen 1566-16 Nov. 1572, in de Ridderschap van Zutphen 1575-'83, markerichter van Harfsen -- 1589, overl. vóór 28 Nov. 1590, huwde (morgengave Maandag na Transl. Martinii 1565, huw. v.w. 8 Juli) *Mechtelt van der Veen,* dr. van *Tyman van der Veen* en *Mechtelt Schimmelpenninck,* overl. 8/18 Dec. 1612. Zij hertr. *Rogier de Mantua,* kapitein van een comp. Walen in dienst van den Koning van Spanje, overl. vóór 19 Juni 1591.

De Marsch, waarschijnlijk in 1572 geheel verwoest (Geld. Volksalmanak, 1896, blz. 113). Hij tucht zijn vrouw met de Marsch 26 Juli 1566 (Register op de Leenaktenboeken, kwartier van Zutphen, blz. 3); magescheid tusschen haar kinderen van 14 April 1607 door haar bekrachtigd 15 Juni 1610 (Zutph. Kent. 1609-'10, fol, 191 v°).

Uit dit huwelijk 7 kinderen:

1. *Evert,* die volgt V.
2. *Derk,* gebleven voor Nieuwpoort 1600.
3. *Johan,* krijgsraad ván den Aartsbisschop van Keulen, huwde le 1600 *Elisabeth Rump,* dr. van *Derk Rump tot Valbert* en ..... *van Plettenberg;* hij huwde 2e ..... *Schaede,* dr. van *Lodewijk Schaede* en *Anna Elisabeth Schaede.*

Uit het eerste huwelijk:

a. *Tyman Isidore,* huwde ..... *von Spiegel.*
b. *Sophia Elisabeth,* geb. 1604, overl. 16 Aug. 1636, huwde *Bertram von Bilant,* heer tot Schwartzenberg, zn. van *Adrian von Bilant,* heer van Holtheide, Sohwartzenberg en Pelland, en *Maria von Voss tot Schwartzenberg en Pelland,* ritmeester in Beierschen, kolonel in Keizerlijken dienst, overl. vóór 1667. Hij hertr. met *Anna Margaretha van Broeckhuysen.*

4. *Tyman,* heer tot Thalhausen, geb. 1574, in dienst van den Keizer, rijksvrijheer 26 Mei 1625.

Hij verklaart 6 Juli 1597 23 jaar oud te zijn (Zutph. Kent. 1596-1600, fol. 92).

Zijn kleinzoon:

a. *Rudolf Maximilian Tyman,* heer van Thalhausen, Frauberg en Heilsberg, rijksgraaf 24 Mrt. 1664, kamerheer van den Keurvorst van Keulen, pfleger te Donaustauf; overl. te Wisent (Neuburg) 11 Nov. 1701, huwde *Maria Barbara* gravin *von Fráncken (Franckinck),* overl. na haar echtgenoot.

Het diploma van 24 Mrt. 1664, uitgereikt door Leopold I, Duitsch keizer berust thans in het archief der Ridd. D. O., Balye van Utrecht, geschonken door *J.A.* Baron *van Heeckeren van Molecaten,* coadjutor dier Orde (Ned. Heraut II, blz. 76). Een vrij nauwkeurige beschrijving kan men vinden in de Res. der stad Zutphen, toen op 6 Nov. 1711 de raadsvriend *Wolter Harmen Sloet* het ter vergadering overgaf. Het is „van inhoude dat sijn hooghgedachte sijn Majesteijt belieft hadde de familie van de Heeren *van Linteloo soo tot de Mars* als *Eza,* mannelijcke en(de) vrouwelijckedescendenten tot de Graevelijcke weerdicheijt in het Duijtsche Rijck om haer goede diensten, te vereheren". *Sloet* verzocht, uit naam van zijn vrouw, *Agnes Reiniera van Lintelo tot de Marsch* „een vidimusbrieff, naer overgaende vlijtighe ende trouwe aenhorige ende collatie tot desselfs naericht moahte believen te verleenen", hetwelk werd toegestaan [3]).

[3]) De lotgevallen van dit diploma worden uitvoerig beschreven door A. van Peeka in den bundel, getiteld „van Hoepelrok en Pruikentooi", Nijkerk 1938. Uit een bijgevoegde schets blijkt, dat *Tyman van* Lintelo, heer tot Thalhausen, gehuwd was met ..... von *Coppenberg,* dat zijn zoon *Georg Maximilian Thyman,* de eerste graaf, heer was van Thalhausen, Wisent etc., en gehuwd met ..... van *Jarsdorff,* dat diens zoon *Rudolf Maximilian Tyman* 8 kinderen had, allen op jeugdigen leeftijd overleden en dat zijn vrouw hem overleefde.

5. *Elisabeth,* stiftsjuffer ter Hunnepe, overl. *13* Aug. 1630 aan de pest, ongehuwd.
6. *Gaert* of *Govert,* overl. vóór 11 Dec. 1594.
7. *Sophia,* huwde (o. te Zutphen 27 Juli 1600, huw. v.w. 25 Juli) *Bruyn van der Marck tot Evenlo,* dr. van *Bruyn van der Marck* en *Christina van Bassenn.*

V. *Evert van Lintelo tot de Marsch en de Ehze,* beleend met de Marsch 5 April 1592, erft de Ehze van zijn oom *Herman van Lintelo tot de Ehze,* die hij in 1610 laat opbouwen, markerichter van Harfsen 1589-1637, in de Ridderschap van Zutphen 1592-1636, gedep. 1605-'10, gecomm. ter Staten Generaal 1610-'26, extraord. raad in den Hove van Gelderland 13 Mei 1626-'29, overl. 16/26 Febr. 1637, huwde le (huw. v.w. 31 Mrt. 1593) *Nomina Beninga,* dr. van Grimmersum, Borsum en Groethuysen. Hij huwde 2e (huw. v.w. 27 Dec. 1594, bekrachtigd 25 Jan 1595) *Arnolda van Hoemen,* dr. van *Willem van Hoemen* en *Geertruid van Wynbergen,* overl. op de Marsch, de Zutphensche stadsroeden toegestaan 15 Dec. 1652.

Evert van Lintelo laat de Marsch weer opbouwen (Geld. Volksalmanak 1896, blz. 114), en de Ehze in 1610 (kroniek van het Utrechtsch Hist. Genootschap, 1863, waarin zijn tijdgenoot *Hendrik van Höevell* dit mededeelt); hij tucht zijn vrouw *Arnolda van Hoemen* 4 Juni 1604 (Register op de Leenaktenboeken, kwartier van Zutphen, blz. 3), maakt 23 Oct. 1616 de Marsch aan zijn tweeden zoon *Willem,* maar herroept deze beschikking 14 Jan. 1631 en disp. opnieuw (idem). Na elkaar 30 Oct. 1616 nogmaals getuchtigd te hebben (Zutph. Kent. 1615'18, fol. 8 v°.), maken zij bij disp. van 30 Nov. 1633 de Ehze aan hun oudsten zoon *Willem,* de Marsch aan hun tweeden zoon *Johan,* en den Nattelt of Adelaar met den Mollenberch in het Scholtambt Voorst aan hun dochter *Geertruid;* mageschеid tusschen hun kinderen 23 Febr. 1653. (Archief van het Geslacht *van Linfelo, Nos. 8* en 11).

Uit dit huwelijk 6 kinderen:

1. *Evert,* overl. tusschen 23 Oct. 1616 en 30 Nov. 1633.
2. *Willem,* die volgt VI. (A. van Lintelo **tot** de Ehze.)
3. *Derk,* ingesohr. als student te Leiden 27 Mei 1623, overl. vóór 30 Nov. 1633.
4. *Nomina,* overl. kort na haar huwelijk, huwde (o. te Arnhem 7, te 's-Gravenhage 17 Mrt. 1624) *Rutger Huyghens tot Clarenbeeck,* zn. van *Willem Huyghens,* heer van Schoonderlocht en Opvoorst, en *Wilhelma Tulleken,* geb. 27 Aug. 15861'87, raad, schepen en burgemeester te Arnhem 1618-'66, extraord. raad in den Hove van Gelderland 1 Oct. 1648, rentmeester der domeinen van Veluwe 1624-'66, gecomm. ter Staten Generaal, overl. 21131 Aug., begr. te Arnhem 4 Sept. 1666 in de Gr. kerk. Hij hertr. le (o. te Arnhem 11 Nov. 1627) *Charlotte Louise van Meetkercken* en 2e (o. te Arnhem 13 Juni 1641) *Anna Margaretha van Stralen.*
5. *Geertruid,* beleend met den Nattelt of Adelaar met den Mollenberch 24 Aug. 1661, overl. 15125 April, de Zutphensche stadsroeden toegestaan 30 April 1669, huwde le te Zutphen 21 Sept. 1631 (o. te Deventer 3, te Zutphen 4 Sept., huw. v.w. 23 Sept.) *Gerrit Johan van der Capellen tot den Dam,* zn. van *Gerlich van der Capellen tot den Dam* en *Judith Ripperda,* beleend met den Dam 2 Mrt. 1626, in de Ridderschap van Zutphen 29 Oct. 1633, na het ophouden der neutraliteit van Lochem, bewindhebber der O.I.C. 1637, overl. 1 Jan. 1645. Zij huwde 2e (o. te Arnhem 9 Mei 1646) *Joachim van Goltstein,* wedr. van *Hyma de Haen,* zn. van *Johan van Goltsfein* en *Margaretha van Hoemen,* luit.-kolonel, gouverneur van Emmerik, begr. te Arnhem 15 April 1652 in de Gr. kerk.

Gerrit Johan van der Capellen tucht zijn vrouw met den Dam (Register op de Leenaktenboeken, kwartier van Zutphen, blz. 8) 7 Juli 1636 en 14 Febr. 1643; hun beider disp. van 23 Dec. 1644 (Scholtambt Zutphen 1642-'48, fol. 91 v°.). Zij passeert haar besl. disp. 29 Nov. en 19 Dec. 1652 (idem, 1648-'52 en Zutph. Kent. 1651-'56, fol. 80 v°.); don, inter vivos 11 Mrt. 1669 (Scholtambt Zutphen 1658-'71, fol. 246 v°.) en passeert haar laatste disp. 8 April 1669; haar neef *Timan Johan van Lintelo* erft den Nattelt op Adelaar met den Mollenberch (Zutph. Kent. 1663-'71, fol. 161).

6. *Johan,* die volgt VIbis. (B. van Lintelo tot de Marsch).

A.

van Lintelo tot de Ehze.

VI. *Willem van Lintelo tot de Ehze en Burchgraef, geb.* 1600, in de Ridderschap van Zutphen 19 Mei 1621, gecomm. ter admiraliteit in het Noorderkwartier 1 Oct. 1621, scholtus binnen en buiten Lochem 5 Jan. 1626, drost te Borculo, markerichter van Harfsen 1637-'58, extraord. gecomm. ter Staten Generaal 1626, gedep. 1626-'29, '57, gecomm. ter Staten Generaal 1640, extraord. raad in den Hove van Gelderland 1 Oct. 1647, gecomm. wegens Gelderland in de Chambre mipartie te Dordrecht 1653, overl. op de Ehze 31 Dec. 1658, begr. te Almen, huwde 21 Febr. 1628 (o. te Zutphen 26 Aug. 1627, naar buiten geatt. 20 Febr., huw. v.w. 11 Febr.) *Johanna van Dorth,* dr. van *Derk van Dorth tot Rosendael* en *Margaretha toe Boecop,* overl. op de Ehze 9 Mei 1663, begr. te Almen.

Zij tuchtigen elkaar en passeeren hun besl. disp. disp. 4 Nov. 1652 (Scholtambt Zutphen 1648-'54, fol. 222 v°.), tuchtigen elkaar nogmaals 26 Nov. 1652 (Scholtambt Lochem 1650-'59); voor de derde maal 28 *Nov.* 1656 (Zutph. Kent. 1656-'59, fol. 41); disp. van de wed. 22 April 1663, ten behoeve van haar vijf jongste kinderen, met namen *Adriana, Arnoldus, Timan Johan, Margaretha Odilia* en *Frederik Hendrik* (Zutph. Kent. 1659-'63, fol. 253 v°.).

Doys zegt „dat hij de Ehze in den jaere Ao. 1647 getimmert heefft", en „dat hij Ao. 1658 den 31 Decemb. van het Walfaert 's avonts wederomme op die Eza komende, is subitel. qual. en flaew geworden en(de) haestich daerap gestorven"; van Rhemen vermeldt dit in nagenoeg dezelfde bewoordingen, waaruit blijkt, dat er zeker verband bestaat tusschen beider werk.

Slichtenhorst zegt „de bouwerschap ofte vlecke

Eese niet wijd van Lochem en is nergens door vernaemd dan door het huys van den Heer *Linteloe,* 'twelk als voor een wonder van 't Graefschap word gehouden, ende, wegens sijne weijtsheijd, meer gelijkt op eene Vorstelijke dan op eens edelmans wooningh" (Tooneel des Lands van Gelder, Eerste Boek, blz. 74).

Uit dit huwelijk 8 kinderen:

1. *Evert,* ged. te Zutphen 22 Febr. 1629, overl. in West-Indië.
2. *Derk,* ged. te Zutphen 31 Mrt. 1630, ingeschr. als student te Harderwijk 27 April 1648, „is Ao. 1653 op de kroninge van (den) Keijz. Ridder geslaegen; ob. Ao. 1658 den „Decemb. in Denmarcken, zijnde captn. in dienst van (den) Hertog van Holsteijn". (Doys).
3. *Willem,* die volgt VII.
4. *Adriana,* overl. 21 Jan. 1671, huwde 21 Juni 1646 *hendrik van Coeverden fof Walfort,* zn. van *Johan van Coeverden tot Rhaen* en *Frederica Margarefha van Linfelo,* (V. 4°.) erfdochter van Walfort, in de Ridderschap van Zutphen 14 Juli 1642, gedep. 1656, overl. 28 Mrt. 1658.
5. *Arnoldus,* die volgt VIIbis.
6. *Timan Johan,* die volgt VIIter.
7. *Margarefha Odilia,* geb. Oct. 1635, lidmaat te Hattem voorjaar 1699, huwde te Almen 6 Nov. 1659 (o. te Deventer 15 Oct., naar. Almen geatt. 3 Nov.) *Johan Doys,* zn. van *Derk Doys* en *Elisabeth Schaffer,* geb. 7, ged. te Deventer 15 Mei 1625, majoor in het reg. van den Prins van Nassau, luit. kolonel 1676, koopt Rande 14 Sept. 1675, overl. op Rande 4114 Jan. 1679, begr. te Colmschate.
8. *Frederik Hendrik,* kapitein, overl. Aug. 1666 aan de pest, ongehuwd.

   Overeenkomst tusschen *Willem* en *Arnoldus van Linfelo* over de nalatenschap hunner ouders 8 Juli 1663 (Archief van het Geslacht *van Linfelo, No. 14).*

VII. *Willem van Lintelo tof de Ehze,* ontvangt de Ehze na overlijden van zijn broeder *Derk,* in de Ridderschap van Zutphen 29 Mei 1659, doet den eed 3 Oct. 1660, markerichter van Harfsen 1658-'89 of later, gecomm. ter adm. in het Noorderkwartier 1661, verzoekt het Scholtambt van Lochem van Lodewijk XIV bij de Fransche overheersching, ontvanger generaal der Graafschap Zutphen 1675, overl, nà 3 Nov. 1692, huwde le 4 Mrt. 1660 *Anna Ripperda,* vrouwe van Boxbergen, dr. van *Willem Ripperda fof Hengelo, Boekelo en Boxbergen* en *Aleid van Boeckhorst,* ged. te 's-Gravenhage in de Gr. kerk 10 Aug. 1639, overl. April 1663. Hij huwde 2e 17 Mrt. 1668 *Anna Josina Mulert,* dr. van *Boldewijn Mulert fof de Leemcule* en *Hermelina van Keppel,* overl. nà 27 Nov. 1684.

Op 30 Juli 1668 worden tot momberen over den onmondigen zoon van *Willem van Linfelo tot de Ehze* en *Anna Ripperda* benoemd *Maurits Herman Ripperda fof Vorden* en *Steven Gerhard van Rhemen,* heer tot Rhemenshuizen (Scholtambt Zutphen 1658-'71, fol. 229 v°.). *Willem van Lintelo* bedankt zijn momberen 27 Aug. 1683 (idem, Weezenprothocol 1672-1734).

Na telkens te zijn bezwaard komt, na consent van den leenheer *Adriaan Warner* Vrijheer *van Pallandt,* heer van Keppel van 21 Oct. 1669, en

gerichtelijke beschrijvingen van 20 Aug. 1669, 15 Oct. 1669 en 7 Jan. 1670 en bij Sententie van den Hove van Gelderland van 25 Sept. 1676, de Ehze met de onderhoorige goederen Lebbink, de Hage, Bouwhuis, Baankreis, Schegget en Windmolen in verwin. De verwinhebbers, voor 't meerendeel Amsterdammers, transporteeren 20 Dec. 1679 hun recht van verwin voor *f* 20000 aan *Willem Johan van Linfelo,* majoor commandant van het reg. Gardes te paard (Scholtambt Zutphen 1672-'85, fol. 202 v°.). Een andere groep verwinhebbers doet het zelfde voor *f* 13000 17 Mrt. 1681 (idem fol. 248 v°).

Uit het eerste huwelijk een zoon:

1. *Willem, tof Boxbergen,* geb. op de Ehze, ged. te Almen 26 Aug. 1660, cornet, en ontvanger generaal der Graafschap Zutphen, overl. vóór 3 Nov. 1692, ongehuwd.

   Zijn vader *Willem van Linfelo fof de Ehze* renuncieert 3 Nov. 1692 van zijn nalatenschap (Scholtambt Lochem 1690-'98, fol. 64).

Uit het tweede huwelijk een dochter:

2. *Anna Wilhelmina,* geb. op de Ehze, ged. te Almen 18 April 1669, vrouwe tot Boxbergen na overlijden van haar broeder, woont 28 April 1697 te Deventer, overl. 11 Aug. 1728, ongehuwd.

VIIbis. *Arnoldus van Linfelo fof Burchgraef,* kapitein, overl. Sept. 1672, huwde te Jelsum 6 Febr. 1670 (geprocl. te Leeuwarden 30 Jan., 2 en 4 Febr.) *Ida Maria van Unia,* dr. van *Iulius Mockema van Unia* en *Ida van Aylva,* overl. op'de Marsch 3113 Nov. 1688.

Scheiding der goederen van de wed. en haar dochter 19 Dec. 1678 (Weesboek van Leeuwarden; Archief van het Geslacht *van Linfelo, No. 16).*

Uit dit huwelijk een dochter:

a. *joñanna Florentina,* ged. te Leeuwarden 6 Jan. 1671, overl. op de Marsch 19 Juni 1707, begr. te Zutphen in de Gr. kerk, huwde haar neef *Johan van Linfelo fot de Marsch* (B VII).

VIIter. *Timan Johan van Linfelo fof de Ehze en Langentrier,* geb. op de, Ehze, ged. te Almen 2 Dec. 1638, beleend met den Nattelt of Adelaar met den Mollenberch 8 Juni 1669, vaandrig in het reg. van den overste luit. van Eck, majoor commandant van het reg. Gardes te paard 1674, drost te Ezens en Wittmund 1664, drost te Bredevoort, overl. te 's-Gravenhage 15125 Febr. 1685, begr. te Almen, huwde le te Lützburg 14 April 1669 *Anna Maria Dorothea von der Borch,* dr. van *Allard Philip von der Borch,* heer van Langentrier, en *Elisabefh Adelheid von Inn und Kniphausen,* overl. te Ezens 23 Dec. 1669. Hij huwde 2e te Haren 11 Febr. 1673 (huw. v.w. Aurich 29 Jan.) *Maria Elisabefh von Inn und Kniphausen,* dr. van *Rudolp* des H. R. Rijksvrijheer *von Inn und Kniphausen,* 'heer van Lützburg en *Margarefha Beafa von Fridagh zu Löringhoff,* geb. 6 Sept. 1651, overl. te Upleward 24 Nov. 1692.

Magescheid tusschen *Maria Elisabeth van Inn und Kniphausen,* wed. van *Timan Johan van Lintelo tof de Ehze en Langenfrier* en de vier kinderen uit diens twee huwelijken, met namen *Chrisfiaan Carel, Willem, Anna Dorothea* en

Everhard Frederik 20 Aug. *1686*, gewijzigd 2 Aug. 1691 en 8 Aug. 1692 (Archief van het Geslacht *van Lintelo, No. 20,* en Scholtambt Zutphen 1686-'97, fol. 164 v°.). Magescheid over de nalatenschap hunner ouders 24 Mrt. 1698 (idem No. 21).

Uit het eerste huwelijk een zoon:

1. *Chrisfiaan Carel,* die volgt VIII.

Uit het tweede huwelijk 3 kinderen:

2. *Willem,* geb. te Ezens 22 Dec. 1674, ingeschr. als student te Groningen 11 April 1689, kapitein in het reg. van den overste Frisum, drost te Wittmund en Greetsiel, commandeur der D.O. 4 Jan. 1698, coadjutor 7 Nov. 1719, landcommandeur 28 Febr. 1723, overl. te Utrecht 13 Juli 1732, begr. te Almen, huwde Mrt. 1703 *Beatrix Maria van Bueren,* vrouwe van Zuytoord, Oudheusden, Elshout en Hulten, dr. van *Frederik Ignatius van Bueren,* heer van Zuytoord, Amelisweerd en Honcoop, en *Charlotfa Juliana de Heuyter,* ged. te Oudheusden 14 Dec. 1678, beleend met Oudheusden en Zuytoord 13 Juni 1743, overl. vóór 13 Juli 1752.

   Haar disp. gepasseert te Utrecht 25 Nov. 1738 voor notaris Abel de Coole (Archief van het Geslacht *van Lintelo, No. 26).*

   Uit dit huwelijk geen kinderen.

3. *Anna Dorofhea,* geb. te Ezens 11 Sept. 1677, kanonikesse te Freundenberg, later te Gevelsberg, beleend met den Nattelt of Adelaar met den Mollenberch 7 Mei 1695, overl. te Gevelsberg nà 1755, begr. te Herdicke, huwde (o. te Almen 8, te Zutphen 10, naar Almen geatt. 24 April 1707, huw. v.w. 2 April) *Johan Pelgrum Schimmelpenninck van der Oye,* heer tot de Clouse en Langen, zn. van *Jacob Schimmelpenninck van der Oye,* heer tot de Clouse en Langen, en *Jacoba Emilia van Wesferholt,* ged. te Zutphen 9 Juni 1672, leerling Zutph. Gym. 10 Nov. 1681, beleend met de Clouse 16 Juli 1707, majoor der ruiterij in 't reg. van Athlone, commandeur der D.O. 25 Jan. 1706, overl. te Bergen in Henegouwen 3 Oct. 1712.

   Magescheid tusschen *Anna Dorofhea van Lintelo,* wed. *Johan Pelgrum Schimmelpenninck van der Oye* en haar kinderen 13 Nov. 1731 (Archief van het Geslacht *van Linfelo, No. 30);* haar disp. 29 Sept. 1735 (idem, No. 33). Uit kracht van donatie geeft zij den Nattelt of Adelaar met den Mollenberch 22 Nov. 1745 aan haar neef *Arnold Willem Tyman van Lintelo fof de Marsch,* (B. VIIIbis) die er 14 Jan. 1746 mede beleend wordt en kort daarop het goed overdraagt aan *Rutger Hissink.*

4. *Everhard Frederik,* geb. te Ezens 15 Aug. 1681, heer op Nittersum en Ringenum, van Stedum, Westeremden, Garshuizen, Uitwierda, Rijssum, Solwert, Holwierda en Marsum, hovemeister van Winsum en Schaphalsterzijlen, erfschepper van Stedum, curator der Groninger Hoogeschool 1717, '25, '26, '33-'36, '43, '44, voor de Ommelanden, gecomm. ter Staten Generaal 1736, overl. op Nittersum 2 Oct. 1761, begr. te Stedum, huwde (o. te Almen 29 Juni 1704): *Petronella Lewe,* dr. van *Albert Lewe van Klinckenborgh tot Cantens,* heer van Klinckenborgh en Cantens, en *Elisabeth Clanf van Stedum,* geb. 12 Mei 1684, overl. 31 Aug. 1761, begr. te Stedum.

   Uit dit huwelijk geen kinderen.

VIII. *Christiaan Carel van Lintelo tof de Ehze en Walfort,* geb. te Ezens 16/26 Dec. 1669, lidmaat te Almen 20 Juni 1692 met att. van Groningen, in de Ridderschap van Zutphen 4 Oct. 1692, drost van Bredevoort 1700-'16, burgemeester te Groenlo, scholtus binnen en buiten Lochem 1707, markerichter van Harfsen 1721 of eerder — 1736, gezant te Berlijn 1704, beleend met Walfort 19 Dec. 1729, grootburger van Zutphen 12 April 1730, scholtus binnen en buiten Zutphen 24 April 1730, gecomm. ter Staten Generaal, overl. 12 Dec. 1736, begr. te Almen, huwde (o. te Lochem 10, te Almen 12 April 1705, huw. v.w. 15 April) *Clara Elisabeth van Nagell,* dr. van *Johan Herman van Nagell,* heer van de beide Ampsen en Overlaer, en *Anna Henrietta van Coeverden,* geb. op Ampsen, ged. te Lochem 21 Nov. 1683, overl. 21 Oct., begr. te Hlmen 6 Nov. 1742.

   Hij wordt beleend met Walfort 16 Dec. 1729 als erfgen. van *Anna Adriana Sibylla van Coeverden,* uit kracht van substitutie en doode van *Reinhard Jurrien van Coeverden tof Walfort* (Register op de Leenaktenboeken, kwartier van Zutphen, blz. 508); magescheid tusschen zijn kinderen 19 Febr. 1743. (Rijksarchief Arnhem, Huisarchief de Ehze).

Uit dit huwelijk 6 kinderen:

1. *Anna Maria Dorothea,* vrouwe van de Ehze, geb. op de Ehze 19, ged. te Almen 21 Mrt. 17.06, overl. op de Ehze 19, overluid te Vorden, begr. te Almen 29 April 1768, huwde te Almen 15 Oct. 1724 (o. 10 Sept., huw. v.w. 29 Aug.) *Maurits Carel Georg Willem van Ripperda,* heer van Verwolde, Vorden, Leemcuyl, Weldam en Olidam, zn. van *Willem Hendrik Carel van Ripperda,* heer van Verwolde, Leemcuyl en Veenhuys, en *Anna Margaretha Ripperda.* vrouwe van Vorden, geb. op Vorden 5, ged. te Vorden 10 Oct. 1695, ingeschr. aan het Dev. Ath. 27 Sept. 1714, als student te Leiden 25 Sept. 1716, in de Ridderschap van Zutphen 25 Mrt. 1718, gecomm. ter adm. op de Maze 1723, scholtus binnen en buiten Lochem 1730, idem binnen en buiten Zutphen 29 April 1740, grootburger van Zutphen 10 Mei 1740, markerichter van Harfsen, overl. op de Ehze 14, overluid te Vorden 17 Mrt.-27 April, begr. te Almen 29 Mrt. 1751.

   Zij passeert haar besl. disp. 23 April 1767 (Scholtambt Zutphen 1765-'73, fol. 68). Deze disp. van 22 April te voren, geopend 22 April 1768; de Ehze komt aan haar neef *Adolf Werner Carel Willem* des H. R. Rijksvrijheer *van Pallandt,* heer van Keppel, Voorst, Barlham en Walfort, zoon van haar zuster; schenkingen aan haar nicht *van Ripperda,* aan haar rentmeester *Brass,* en eenige anderen, met name genoemd „en de overige domestiquen, die op mijn sterfdag vier jaar in mijn dienst geweest sijn", en de diaconieën te Almen en Vorden (Scholtambt Zutphen, 1765-'73, fol. 104).

2. *Anna Henrietfa,* geb. 1, ged. te Berlijn 5 Juli 1708,

stiftsjuffer te Bedbur 11 Febr. 1719, overl. 5 Febr. 1728, begr. te Almen, ongehuwd.

3. *Frederik Wilhelm,* geb. 24 Febr., ged. te Berlijn 3 Mrt. 1713, overl. aldaar 14 Febr. 1714.

4. *Sophia Dorothea,* vrouwe van Walfort, ged. te Berlijn 23 April 1714, beleend met Walfort 6 April 1743, overl. op Keppel Jan. 1759, huwde te Almen 14 Nov. 1731 (o. te Hummelo 6, te Almen en te Hoogkeppel 7 Oct.) *Frederik Willem Floris* des H. R. Rijksvrijheer *van Pallandt tot Vosterveen,* heer van Voorst en Keppel, zn. van *Adolf Werner* des H. R. Rijksvrijheer *van Pallandt,* heer van Zuthem en Egede, en *Agnes Emilia* des H. R. Rijksvrijin *van Pallandt,* geb. op Zuthem 10, ged. te Windesheim 14 Jan. 1700, in de Ridderschap van Overijssel 13 Mrt. 1728, in de Ridderschap van Zutphen 1 Mei 1731, richter en burgemeester te Doesburg 1763, overl. op Keppel 4 Nov. 1779.

5. *Johanna Elisabeth Adriana,* geb. op de Ehze, ged. te Almen 29 Nov. 1716, overl. 20 Nov. 1753, huwde 1 e te Almen 6 Sept. 1746 *Christiaan Hendrik* des H. R. Rijksgraaf *van Rechteren tot Collendoorn en Borgbeuningen,* wedr. van *Margaretha Elisabeth van Peere,* zn. van *Adolf Hendrik* des H. R. Rijksgraaf *van Rechteren,* heer van Almelo, Vriezenveen en de Vellner, en *Sophia Juliana* des H. R. Rijksgravin *von Castell Rüdenhausen,* geb. 10 Aug. 1711, in de Ridderschap van Overijssel wegens Collendoorn 15 April 1738, wegens Borgbeuningen 21 Mrt. 1744, kolonel der ruiterij 7 Jan. 1740, Keizerlijk kamerheer, overl. te Zwolle 8, uitgevoerd naar Almelo 18 Dec. 1747. Zij huwde 2e te Almen 4 Oct. 1750 (o. te Zwolle 19 Sept., naar Almen geatt. 4 Oct.) *Georg* des H. R. Rijksgraaf *von Schlitz gent. von Görtz,* heer van Schlitz, Rechtberg en Wegfort, zn. van *Johann von Schlitz gent. von Görtz* en *Maria Frederika Dorothea Sophia van Schlitz gent. von Görtz,* geb. 10 Nov. 1724, Keizerlijk kamerheer, overl. te Utrecht 29 Jan. 1794. Hij hertr. 21 Oct. 1790 *Anna Susanna Hasselaer,* wed. van *François Gabriel Joseph* Markies *du Chasteler et de Courcelles,* eerder wed. van Mr. *Lieve Geelvinck.*

6. *Petronella Reiniera,* vrouwe van Overlaer en de Heest, geb. op de Ehze, ged. te Almen 26 Juni 1718, overl. 1, begr. te Zutphen 8 Jan. 1774 in de Gr. kerk, huwde te Vorden 7 April 1742 (o. te Almen 8 Mrt. huw. v.w. 8 Mrt.) *Adolph Jacob Hendrik van Heeckeren,* heer van Nettelhorst, Batinge, Overlaer en de Heest, zn. van *Evert van Heeckeren,* heer van Nettelhorst en Molecaten en *Jacoba Judith Isabella van Rechteren,* geb. op Nettelhorst, ged. te Lochem 25 Aug. 1715, in de Ridderschap van Zutphen 10 Mei 1741, gedep., gecomm. ter Staten Generaal, ter adm. op de Maze 1764, te Amsterdam 9 Mei 1765, overl. op Nettelhorst 15, begr. te Zutphen 19 Sept. 1765 in de Gr. kerk.

   Zij passeeren op Nettelhorst 5 Sept. 1765 hun besl. disp. (Scholtambt Lochem 1759-63, fol. 123); deze disp., van 4 Sept. te voren, geopend 13 Jan, 1766 (idem, 1765-'73, fol. 2).

(Slot volgt).

Qdilia van de Merwede

(„une pucelle de plus de cinquante ans"),

door J. P. DE MAN.

Op het eerste gezicht zal dit opschrift allicht bevreemding wekken, wellicht zelfs de vraag doen rijzen of dit wel een geschikt artikel voor ons Maandblad mag heeten. Het zal wel stof opwerpen en hier en daar voorouders — of liever vermeende voorouders — doen sneuvelen, maar verdere ergernis verwacht ik niet.

De betrokkene is de jonkvrouwe *Odilia van de Merwede,* oudste dochter en voornaamste erfgename van *Heer Dirck van de Merwede,* den laatsten wettigen mannelijken afstammeling van dit aloude geslacht.

Aanvankelijk was het niet mijn plan aan deze dame een afzonderlijk artikel te wijden, maar hare geschiedenis in te vlechten in de 'gegevens, die ik omtrent de oudere 'generaties van haar geslacht mettertijd hoop te publiceeren. Voor zulk een artikel leek mij echter haar levensgeschiedenis en hetgeen zich daaraan vastknoopt te omvangrijk, waarom ik besloot tot het volgende relaas.

Odilia van de Merwede, uit gedrukte bronnen bekend als de oudste dochter van *Hr. Dirck* en vrouwe *Catharina van Ranst,* erft na het overlijden van 'haar vader het meerendeel van diens goederen, terwijl haar jongere zuster *Johanna* de heerlijkheid Burgst in Brabant verkreeg.

De bestaande genealogieën — men zie bijv. van Leeuwen en Balen — geven nu aan *Odilia* als man een zekeren *Robbrecht van Drongelen* en doen haar goederen via een dochter van dit veronderstelde echtpaar vererven op de familie *van Ranst.*

In de overigens m.i. verdienstelijke publicatie van den Heer de Bruyn in Taxandria 1937 waarschuwt deze — en terecht — tegen onnauwkeurigheden in de veronderstelde vererving der leengoederen in de geslachten *van Ranst, Millinck* en *van Leefdael.* Het zou mij te ver voeren verder hier op in te gaan, ik wil alleen nog vermelden dat deze schrijver *Odilia* — in navolging van Kok — laat huwen met *Robbrecht van Drongelen Pietersz.*

Door de welwillende hulp van den Heer de Monté Verloren kwam ik te weten dat de bekende van Spaen aan *Odilia tot* man gaf zekeren *Robbrecht van Drongelen Jansz,* maar deze uiterst kundige genealoog drukt zich wel zeer voorzichtig uit en accepteert dit huwelijk, hoewel het hem — blijkens het gestelde dienaangaande — minst genomen twijfelachtig lijkt. Hij is echter niet in staat een andere oplossing te geven.

Nu zijn er inderdaad tal van aanhalingen te doen o.a. uit de leenregisters van Holland waarin *Robbrecht van Drongelen* omschreven wordt op een wijze, die hem tot heer van Eethen en Meeuwen — welk leen een niet onbelangrijk bezit van *Hr. Dirck van de Merwede* en later van diens dochter *Odilia* uitmaakte — zou kunnen stempelen en het lag dan ook voor de hand hem als echtgenoot van Odilia te beschouwen. Toch moet het den aandachtigen lezer van de origineele leenacten opvallen, dat de wijze waarop Odilia wordt omschreven, alsmede de wijze waarop haar beleeningen, overdrachten enz. zijn geregistreerd, ten aanzien van Robbrecht van Drongelen en haar zelve niet zoodanig zijn omschreven, dat daarin een aanwijzing van de verhouding van man en vrouw te vinden is. Integendeel, wanneer Odilia overdracht doet waarbij Robbrecht haar ter zijde staat, dan is dit steeds in de functie van ,,gecoren voicht" en niet van wettige of k e r ke 1 ijk e voogd zooals men bij de verhouding van man en vrouw zou verwachten. Waar aan dergelijke om-

schrijvingen in leenacten volgens mijne ervaring streng de hand werd gehouden, moest dit reeds nopen om een huwelijk van van Drongelen en van de Merwede met eenigen argwaan te bezien,

Maar den doorslag geeft een acte, die ik vond in een register van het archief van het Hof van Holland — aanwezig op het rijksarchief te 's-Gravenhage — onder Inventaris No. 464, alwaar men op fol. 227 verso acte 174 een pardonbrief vindt door Philips van Bourgondie gegeven in zake den moord of doodslag begaan aan den persoon van *Willem Spierinck van Wel,* die op het slot te Meeuwen door *Odilia's* bastaardbroeders *Jan en Claes van de Merwede* op haar aanstichting zou zijn doodgeslagen.

In het voornoemde register vindt men ten eerste een Fransche acte inhoudende het pardon van den Hertog gegeven te Brussel den 21en Maart 1456 (= '57, het Hof gebruikt den Paaschstijl) en de daaraan gegeven uitvoering door het Hof van Holland van 30 April 1457. De eerste brief draagt tot opschrift *„Roerende der joncfrouwen van der Merwede hoe dat sij van de vangenisse geslaect is".*

Na de gebruikelijke inleiding deelt Philips aan den Heer de Lannoy en de andere raadslieden mede *„de la parfie de demoiselle Odelye de le Merwede fille de feu messire Thierry":* hoedat zij ongeveer een jaar geleden gevangen werd gezet op het kasteel te Heusden, daarna in den Haag en vervolgens te Gouda, waar zij nu nog is en dat er beslag is gelegd op al haar goed een en ander:

> ,,touchant le cas et meurdre par avant commis et per-
> ,,poetré en la personne de feu *Guillaume Spierinck* par
> ,,les bastars de le Merwede et aultres leurs complices,
> ,,duquel meurdre procureur maintient la dite exposant
> ,,estée coulpable, sachant et consentant.
>
> ,,Et il soit aussi que icelle exposant, q u i e s t e n c o r e
> ,,p u c e l l e et agée de plus de cincquante
> ,,a n s, qui oncques ne eust aucune eutre mise fors seule-
> ,,ment Seigneur dieu" etc.

Op haar nederig verzoek stelt de Hertog haar in vrijheid tegen de voor dien tijd bijzonder hooge boete van *„dix mille escus d'or".* Volgende uit den brief van het Hof v. Holland dd. 9 April 1458 (No. 465 fol. 87 verso) blijkt deze som inderdaad gestort.

Na dezen pardonbrief volgt het vonnis van het Hof (pag. 278 verso) waarbij zij *„geslaect* (wordt) *van de uangenisse* op dato 30 April 1457. Haar borgen worden in dezen brief genoemd, het waren:

Heer *Gherit van Poelgheest, Willem van Langerak, Marten van Poederoyen, Heinrich van der Goes, Geryt Chrispijnsz, Robbrecht van Drongelen, Jan Aertsz. Symon Aerntsz, Aelbrecht van Naeldwyck* en *Jan van der Mije.*

Toch zou het nog bijna een jaar duren alvorens zij weer werkelijk in vrijheid was gesteld, blijkens de reeds hierboven vermelde acte van het Hof van 9 April 1458 waarin de Hertog 9 Maart 1458 van uit Brugge o.a. schrijft:

> ,,Nous avons ordonné et appointtie que la dicte da-
> ,,moiselle soit eslargie de prison moyennant caucion
> ,,juratoire quelle sera tenue de baillier en voz mains de
> ,,comparoir en personne à toutes journées qui lui seront
> ,,assignees par devant nous et les gens de notre grande
> ,,Conseil estant lez nous sur peine de confiscacion de
> ,,corps et de biens" etc.

Een en ander was een gevolg van een schrijven van 25 Februari 1458 (mede in het Fransch) waarin gezegd wordt zij reeds meer dan anderhalf jaar gevangen is geweest, dat

zij aan 's Hertogs bevel had voldaan en een groote som gelds in handen van den stadhouder van Holland had gestort, terwijl zij ten aanzien van het haar ten laste gelegde nog verklaart:

> ,,Toutes voies la dicte suppliant soy sentant estre
> ,,vraiement pure et innocente d'avoir perpetré le cas que
> ,,on lui impose, ce quelle doit clerement apporoir par ce
> ,,que depuis demyan en ca où environ Monsieur le Conte
> ,,de Nassau. sénéchal de Brabant amena en la ville de
> ,,Brouxelles ung prisonnier, lequel avoit este ung de
> ,,ceulcx qui avoit occis et mis a mort *Guillaume Spierinc,*
> ,,lequel prisonnier fut.. ... (interrogé?) et examineé en
> ,,la présence du procureur-générale de mon dit Seigneur
> ,,et aussi de Monsieur de Nassau pour savoir sil char-
> ,,geroit aucunement la dite suppliante, mais icelle pri-
> ,,sonnier prit(?) jurer sur sa mort que la dicte suppliant
> ,,estoit de ce pure et innoccente du dit cas". enz.

Zij wordt hierop op 9 April 1458 definitief ontslagen, *Robbrecht van Drongelen* treedt bij deze acte op als haar *„gecoren voicht".*

Ik ben wellicht wat uitvoerig geweest in de weergave van dit proces, maar het beheerscht voor een groot deel den verderen levensloop van Odilia, zooals ik verder hoop aan te toonen.

Nog een kort woord gewijd aan de medebeschuldigden *Jan* en *Claes van de Merwede. Jan* stierf tijdens het proces, ik houd hem voor den naar Brussel overgebrachten gevansene.

Waar hij Zuydewijn in leen hield van zijn vader en Claes hierop na zijn dood aanspraak maakte gaf dit weer aanleidinq tot oneenigheid in den boezem der familie (zie acte dd. 23-7-1459 Hof van Holland No. 20 fol. 149 verso e.v.).

Claes van de Merwede werd eveneens gepardonneerd, zooals blijkt uit een acte van het Hof van Holland No. 465 fol. 114 verso acte 93 dd. 12 October 1458 wanneer hij voor de hem verleende remissie 2150 gouden clinckaerts betaald heeft en zijn borgen genoemd worden. Om dit artikel niet onnoodig groot te maken moet ik van deze beide bastaardzonen en hun levensloop afstappen, in een ander artikel hoop ik t.z.t. op deze beiden en hun broeder *Daniel* (den stamvader van de takken behandeld in de belangrijke artikelen van ons medelid Mr. H. L. Hommes terug te komen.

Ik wil nu een overzicht geven van het leven van Odilia en haar naaste verwanten, zooals dit zich laat afleiden uit bestaande bronnen.

Odilia van de Merwede werd geboren omstreeks 1405 als oudste wettige dochter van *Heer Dirck van de Merwede,* ridder, heer van Eethen, Meeuwen, Baertwyck enz., baljuw van Zuid-Holland a° 1414 en '21, Kasteleyn van Geertruidenberg a° 1421, overleden te Meeuwen en begraven in de kerk aldaar 24 Mei 1452, uit diens huwelijk met *Catharina van Ranst,* dochter van *Costijn* en *Johanna van de Venne.* Na. het overlijden van haar moeder werd zii — nadat haar vader zijn recht had overgegeven — op 26 Juli 1446 beleend met een vierde deel van de heerlijkheid van Houtain-le-Val, haar aangekomen van haar oom *Guillaume de Ranst* en van vrouwe *Catharina van Ranst* haar moeder [1]).

Na het overlijden van haar vader erft zij diens leenen — althans het meerendeel — haar zuster *Johanna* erft *Burgst.*

Voor zoover dit leenen van Holland waren betrof dit:

a. de heerlijkheid van *Eten* en die van *Meeuwen* en van *Babilonienbroeck* en alle gerechten.

[1]) Zie Galesloot. Inventaire des Archives de la Cour feodale de Brabant. Chapitre 5ième.

b. de lage heerlijkheid van *Drongelen.*
c. *100* £'s jaars uit de *burcht van Meeuwen.*
d. een hoeve moers.
e. de hooge en lage heerlijkheid van *'s Gravenmoer* en van *Vijftienhoeven moers* „die Lueden Henricksz plach toe te behooren" (zgn. Hendrik Luydenambacht).
f. de ambachtsheerlijkheid van de *Zuydwinde* met de *gronden van Acht Hoeven moers,* zooals die gelegen zijn achter het voorsz. ambacht. (Erfleen zooals Jan van der Zuytwinde dit eertijds had).
g. de ambachtsheerlijkheid van zulke moeren als nader bepaald in Zuid-Holland gelegen boven den ambacht van de *Zuydwinde* (met opgave van de belendingcn).
h. de ambachtsheerlijkheid van *Monsterkerk* met de winden, visscherijen, tienden enz. aan beide zijden van de Dussen in Zuid-Holland.
i. het recht vierendeel van de helft in *„alsucke wildernisse* enz. (nader omschreven) in de Groote Waard van Zuid-Holland.
j. nog 15 hoeven en 5 hoeven moers met de ambachtsheerlijkheid in *den Ham* tot *'s Gravenmoer.*
k. nog 5 hoeven moers en wildernisse nevens het ambacht van *Waspik,* alle hoeven houdende 16 morgen.

Deze beleening had plaats op 18 October 1453 [2]), als haar hulder trad op *Arnt van Wyck van Honsoirde.* Reeds te voren was zij door Johan, graaf van *Nassau* als heer van *Leck* en *Polanen* beleend met 10 hoeven moers en wildernissen en de collatie van de kerk van *'s Gravenmoer* en wel op 21 Juli 1452 [3]).

In 1453 heeft zij een geschil met de buren van *Wyck* waarin mede betrokken waren haar bastaard broeders *Jan* en *Claes* en waarvoor zij 30 April 1453 procureurs benoemde.

Als haar tegenpartij trad daarbij op *Willem Spierinck* met *Arnt van Wyck, Jan van Wyck* en *Jan Spierinck* [4]). Dit proces, als het ware een voortzetting van een proces door *Willem Spierinck* gevoerd tegen haar vader [5]), zou uiteindelijk leiden tot Willem's dood en haar gevangenname.

Die doodslag moet 'geschied zijn na 11 Maart 1454 [6]) en vóór Maart 1456, waarschijnlijk in het laatst van 1455.

Op 23 Maart 1456 bevindt zij zich als gevolg van dien doodslag in arrest ten huize van Bartholomeus Pertant, rentmeester van Noord-Holland, toen wonende in den Haag, nadat zij — zooals reeds vroeger vermeld — oorspronkelijk op het kasteel te Heusden gevangen was gezet. Zij vraagt dan verlof om haar Paschen te mogen houden, waarna haar vergund werd *„simpelick ter kercke te mogen gaen ende den dienst Gods te mogen hooren",* mits onmiddellijk daarna in het huis van Pertant terugkeerende [7]). Zij moest zich als gevangene blijven beschouwen, mocht geen ruggespraak met anderen houden op gevaar van anders zonder vorm van proces veroordeeld te worden.

In de jaren 1456, 1457 en 1458 speelt zich dan het proces — reeds vroeger vermeld — af, eindigende met hare vrijlating.

De zeer groote boete haar opgelegd bleef niet zonder gevolgen. Teneinde de kosten gemaakt ten huize van Pertant te voldoen, verkoopt zij dezen de hooge heerlijkheid en de ambachtsheerlijkheid van 's Gravenmoer en toebehooren, waarna *Pertant* daarmede wordt beleend. (13 April 1462) [8]).

Reeds te voren n.m. 30 November 1461 had zij *Hendrik Ludensz. ambacht* verkocht aan *Tielman Oem van Wyngaerden* [9]).

In 1463 is zij wederom in een proces gewikkeld nu met *Raso van Borchove* namens diens vrouw *Hadewich van Drongelen.* Volgens de gedrukte genealogieën zou deze Hadewich haar dochter geweest zijn, Dat dit niet juist kan zijn spreekt uit het voorafgaande duidelijk genoeg. Wie Hadewich dan wel is blijkt uit de betrekkelijke acten [10]).

Deze Hadewich van Drongelen n.m. was een dochter van Heer *Jan van Drongelen,* in leven *Heer van Eten en Meeuwen* uit diens tweede huwelijk met *Maria* van *Schoonhoven.* Aangezien Heer *Jan*'s dochter uit zijn eerste huwelijk zijn leengoederen zou erven, had hij ten behoeve van die tweede vrouw en haar kinderen, de heerlijkheid van Eethen en Meeuwen belast met een jaarlijksche uitkeering van 200 gulden om die na zijn dood te ontvangen.

Toen *Jan*'s dochter uit zijn eerste huwelijk de heerlijkheid verkocht aan Heer *Dirck van de Merwede* bleef die schuld bestaan en na het overlijden van Heer *Jan* en zijn tweede vrouw was het recht op die 200 gulden 's jaars verstorven op *Hadewich.* Hiervan was *Odilia* in gebreke gebleven, na den dood van *Maria van Schoonhoven* had zij de betalingen gestaakt. *Maria* was ± 1458 'gestorven en dit proces werd begonnen 7-9-1463, zooals wij boven reeds zagen in de jaren waarin *Odilia* met groote finantieele moeilijkheden te kampen had.

Odilia zegt onder meer dat de heerlijkheid overbelast was en niet meer waard zou zijn dan 100 clinckaerts 's jaars. Maar tevens blijkt uit het proces, dat zij onderhands de heerlijkheid had opgedragen aan *Robbrecht van Drongelen Pietersz.* van welk transport echter in de leenregisters van Holland geen spoor te vinden is. Zij drukt dit zoo uit *„dat zij (Odilia) die voors. heerlicheden opgedragen ende getransporteert heeft Robbrecht van Drongelen, die welks dat opten dach van huyden proprietaris des voors. heerlicheden is ende hem over sulc voir den voors. Hove van Holland bekend heeft gelyc dat blycken mach bij de acte daarvan gemaect, hoewel nochtans dat die voorn. joncfrou Odelye die voors. Heerlicheden op den dach van huyden besittende is".* [11]).

De uitspraak van het Hof van 19 October 1465 stelt *Odilia c.s.* in het ongelijk, *Raso* mag de heerlijkheid aanvaarden tegen betaling van 50 Vrankische cronen 's jaers aan *Odilia,* maar zal zijn 1200 qld. achterstallige renten ontvangen.

Nog waren *Odilia's* finantieele moeilijkheden niet ten einde, wederom verkoopt zij leengoed nu het „recht achtendeel" vermeld in de voormelde lijst van leenen onder *i,* hetwelk zij 22 Augustus 1469 overdraagt aan *Adriaan Screvel,* die reeds een deel bezat [12]). Daarna moest *Drongelen, Eethen en weeuwen* wegens de er op rustende schuld verkocht wbrden, hetgeen geschiedde, waarna *Adriaen van Drongelen,* de zoon van den reeds meermalen genoemden *Robbrecht Pietersz.* het bij opbod kocht om op 8 Maart 1474 er mede beleend te worden [13]). Maar ook het ambacht van *Monsterkerk* mocht

---

2) Hollandsche Leenkamer (H. L.) 116, Cap. Althena, fol. 4verso enz.
3) Nassau Domeinarchief (N. D.), 6461, fol. 714.
4) Hof van Holland No. 18, Memorialen, fol. 136 en 136verso.
5) Hof van Holland No. 462 acte 190, fol. 179v.
6) Hof van Holland No. 18, Memorialen, fol. 221.
7) Hof van Holland, No. 19, Memorialen, fol. 71verso.
8) H. L. No. 117, Cap. Zuid-Holland, fol. 6 verso.
9) H. L. No. 117, Cap. Zuid-Holand, fol. 4 verso.
10) Hof v. Holland No. 466, acte No. 10, fol. 7 verso, fol. 30 verso, acte No. 36. fol. 47 verso, No. 57. fol. 62verso.
idem No. 467, acte No. 7, fol. 57verso.
11) Hof v. Holland No. 467. acte No. 7, fol. 53.
12) H. L. 118, Cap. Zuid-Holland, fol. 4verso.
13) H. L. 118, Cap. Heusden in Althena fol. 5.

Odilia niet behouden; op 29 Juli 1474 draagt zij — bijgestaan door *Philips van Ranst* — ten behoeve van *Jan van der Dussen*, schout van Breda, het ambacht van *Monsferkerk* met toebehooren over, waarmede de laatstgenoemde op 6 December 1474 werd beleend [14]).

Of *Odilia* haar laatste levensjaren in Eethen of Meeuwen gebleven is, dan wel of zij zich wellicht elders heeft opgehouden is mij onbekend. Zij moet in September 1477 zijn overleden.

Op haar zaken schijnt zij ook weinig orde te hebben gesteld. Haar bastaardbroeders *Claes* en *Daniel* wenden zich tenminste tot den Hertog als graaf van Holland en als zoodanig opperleenheer om beleening te verkrijgen.

Zoo compareert op 7 November 1478 *Claes b. van de Merwede Heeren Dircksz.* en zegt dat hij van wijlen jonckvrouw *Odelye* de rechte helft van acht Hoeven moers hield „ende also joncfrouwe *Odelye* voorn. aflijvich is geweest enen sekeren tijt ende niemant als haer leenvolger hair leenen, die zij van ons te houden plach versocht" hij nu beleening vraagt aan de grafelijkheid van Holland. Hetzelfde doet *Daniel b. van de Merwede* voor de resteerende helft van de *Acht Hoeven* moers en voor *Zuidewijn* [15]).

Op 29 November 1478 ontving ook *Philips van Ranst* zijn leen van 2 hoeven moers, dat hij van *Odifia* hield, terwiil hi tevens werd beleend met de heerlijkheid van *Eethen, Meeuwen* en *Babilonienbroeck* met het *slot* te *Meeuwen* en de ambachtsheerliikheid van *Drongelen*, die hij door koop verkreeg van *Adriaen van Drongelen* hiervoren genoemd, waarna hij op den zelfden dag ziin vrouw joncfrou *Oede van Drongelen* aan de mindere helft van de genoemde leengoederen tocht [16]).

Het zullen wel de verwarrend werkende overdrachten van het voornaamste leengoed zijn geweest die de foutieve opbouw van de verwantschar, *v. d. Merwede, van Drongelen* en *van Ranst* veroorzaakt hebben.

Een enkel woord wil ik nog wijden aan *Odilia's* wettige zuster *Johanna*. Zooals reeds in den aanvang vermeld kreeg zij *Burgst* als vaderlijk erfdeel. Zij stierf zonder kinderen na te laten en was gehuwd geweest met *Philips van Spangen*, aan wien zij *Burgst* vermaakt had.

Zii stierf bliikens het Necrologium van de Groote Kerk te *Breda* op 10 Sentember 1476.

In een volgend artikel hoon ik in de gelegenheid te ziin de overise nakomelingen van *Heer Dirck van de Merwede* te beschouwen.

Vast staat dus reeds nu dat noch de laatste Heer van de Merwede uit den hoofdtak, noch de hierboven genoemden Heer *Dirck van de Merwede* wettige nakomelingen in de volgende generaties hebben achtergelaten.

14) H. L. 118, Cap. Zuid-Holland, fol. 26.
15) H. L. 119, cap. Zuid-Holland, fol. 9 en 9verso.
16) H. L. 119, cap. Zuid-Holland, fol. 10verso, 11 en 11verso.

De Rayneval [1]),

door MR. W. F. LEEMANS.

In de Wapenheraut van 1913, pag. 465, sqq. en 505. sqq., komt een artikel voor van den Marquis de Ruvigny et Raineval te Londen, den samensteller van „The Nobilities of Europe", over een op Nederlandsch gebied terechtgekomen tak van het Fransche Hugenoten-geslacht *de Rayneval*. Daar in dit artikel vele onjuistheden en verbasteringen van namen voorkomen, moge hier een revisie van de gegeven genealogie volgen, voorzoover de hierin voorkomende personen zich op Hollandsch gebied bewogen, tevens voorzien van een aantal aanvullingen.

I. [2]) *Gabriel* Marquis *de Rayneval*. tr. (huw. voorw. 5 Juni 1645) *Esther Lefebure de Parfondreux*.
Uit dit huwelijk:
1. *Jean Gabriel*, ridder, Marquis *de Rayneval*, diende in het Fransche leger, verliet Frankrijk na de herroeping van het Edict van Nantes en vestigde zich, na weer eenige jaren te Raineval gewoond te hebben, tenslotte te Voorburg (Z.H.), impost begr. betaald ald. 7 Maart 1729, tr. ? [2a]).
2. *François Anfhoine*, volgt II.
3. *Marthe de Rayneval*, tr. in Duitschland.

II. *François Anthoine* comte *de Rayneval*, uit Raineval in Picardie, commandeur van Suriname 1703, raad van politie, tijdelijk gouverneur van Suriname 1707-'10, '15, '17, '21. In zijn testament (Paramaribo 8 Nov. 1726, geopend 2 Jan. 1727) maakte hij legaten aan zijn broeder Jean de Ravneval en zijn nicht Magdalena de Rayneval [3]). Tot erfgenamen benoemde hij zijn vier kinderen François Cornelis, Magdalena, Hester Cornelia en Johanna Jacoba (waarschijnlijk was zijn jongste zoon Jean Gabriel toen dus nog niet geboren). Hij tr. Paramaribo 15 Juni 1702 *Anna Elisabefh Glimmer*, ged. Velsen 10 Juni 1685, lidmaat Herv.k. te Warmond 18 Juli 1734, kocht in 1735 ald. de buitenplaats Schoonoord [4]), die na haar dood in 1750 door haar zoon Jean Gabriel weer werd verkocht, † 25 Oct. 1748, begr. Warmond, dr. van *Cornelis*, fiscaal van Suriname, en *Anna Elisabeth Broen* († Paramaribo tusschen 26 Juni en 13 Aug. 1720).

Blijkens de volgende inschrijving in het Lidmatenboek te Warmond had zij een negerslaaf meegebracht: „Aangenomen 4 Junij 1750. *Coridon* sijnde een Heijden of Moor, geboren in de West Indien te Paramaribo in de Colonie van Surinamen, sijnde na sijn mening en gedagten omtrent dertig jaren oud, over 16 Jaren alhier te Lande overqekomen als slaaf met Mevrouwe de Gravinne Anna Elizabeth de Raineval, dewelke vervolgens hier is komen woonen, en nu jegenwoordiq toebehorende en in dienst van haar nagelaten zoon, de Hoog Edle geb. Heer Jean Gabriel grave de Raineval; welken Coridon door overtuijging der waarheiid. ontdekkinge en verliqtinge van Gods Geest uijt't Heijdendom in het Christendom is overgegaan en vervolsens na 't naarstig bijwonen der private en publicque Catechisatien, zedig en voorbeeldig gedrag eiindeliik Rekenschap van zijn geloove, en van de hope die in hem is met zagtmoedigheid en vreeze gedaan heeft.. .... Ziinde met attestatie vertrokken na Amsterdam den 22 Junij 1750. Zijnde behalve sijn Doopnaam van Jean, toegenaamt op ordre van sijn Heer, de Swart, en dus *Jean de Swart* of *Jean Le Noir*".

1) In de tweede helft van de 18de eeuw wordt de naam meestal *de Rayneval* geschreven. Ook *de Reyneval* komt voor.

2) Deze generatie is overgenomen uit het artikel van de Ruvigny.
2a) Voor zijn begr. werd de impost voor gehuwden betaald.
3) Een *Magdalena de Rayneval* vestigde zich in de provincie Utrecht in 1712; 6 Oct. 1739 werd te 's-Gravenhage het recht op begraven ontvangen voor het lijk van *Madeleine de Rayneval*.
4) Een afbeelding hiervan is te vinden in A. Rademaker, Rhijnlands fraaiste gezichten (17321, no. 20 („Lustplaats van den Heer Hendrik Colonius", de vorige eigenaar)

Uit dit huwelijk:

1. *Elisabefh Marfha de Rayneval,* geb. 16, ged. Paramaribo 27 Mei 1703, † waarsch. jong.
2. *François Cornelis, volgt* 111.
3. *Anna Madelaine de Rayneval,* geb. 20, ged. Paramaribo 27 Dec. 1705 (parrains Jan Everwijn Glimmer en Anna Elisabeth Hinlopen, wonend te Amsterdam, gerepresenteerd door Gerard de Vree en de wed. Glimmer, grootmoeder van het kind), tr. *Jacob Reynef,* luit. van een compagnie voetknechten ten dienste van de Geoctr. Societeit van Suriname. Zij testeeren Paramaribo 23 Sept. 1734 [4a]).
4. *Charloffe Cornelia de Rayneval,* geb. 27 Dec. 1709, ged. Paramaribo 26 Jan. 1710 (peter Charles de Rayneval), † waarsch. jong.
5. *Hester Cornelia de Rayneval,* geb. 22, ged. Paramaribo 27 Maart 1712 (peter Jean de Rayneval), † 27 Sept. 1747, begr. Warmond, tr. [5]) Warmond 9 Oct. 1735 *Jean David Cellier,* lidmaat Walenk. te Leiden April 1723, Herv. k. te Warmond 29 Sept. 1737, raad in het Hof van Suriname 1745. Hij hertr. Paramaribo 21 April 1748 *Consfanfia Maria Pichof,* geb. 4, ged. Paramaribo 9 Aug. 1711, Lidmaat Walenk. te Leiden 1753, te Amsterdam 1757, te 's-Gravenhage 1759, begr. Schiedam [6]) 29 Dec. 1762, dr. van Daniel Pichot en Sara Swart: wed. van Mr. Willem Gerard van Meel, raad-fiscaal van Suriname († voor 12 Dec. 1740) en eerder van Mr. Jean Louis van Lansbergen (Buw. Paramaribo 10 April 1730), raad in het Hof van Civiele Justitie van Suriname († voor 15 Juli 1732).
6. *Johanna Jacoba de Rayneval,* geb. 10 Nov., ged. Paramaribo 16 Dec. 1714, lidmaat Herv. k. te Warmond met attest, van Leiden 17 Sept. 1735, vertrokken met attest. naar Zeist 12 Maart 1738, wederom lidmaat te Warmond met attest. van Zeist 23 April 1744, vertrokken met attest. naar Amsterdam 4 Febr. 1766, testeert Paramaribo 13 Nov. 1770, tr. [7]) [8]) (door echtsch. ontbonden) Warmond 9 Maart 1733 Mr. *Willem Damhoff,* geb. 24 Aug. 1712, drost van Zeist en Driebergen, † kort voor 9 Febr. 1773, zn. van *Dirck Jacobsz.,* drost van Zeist en Driebergen, en *Mariken Jacobsdr. van Utrecht* [9]).
7. *Jean Gabriel,* volgt IIIbis.

III. *François Cornelis* (Marquis) de *Rayneval,* geb. 26 Juli, ged. Paramaribo 3 Aug. 1704, lidmaat te Paramaribo 12 Jan. 1727, met attest. uit 's-Gravenhage, lidmaat Herv. k. te Warmond 18 Juli 1734, met attest. naar Paramaribo vertrokken 5 Jan. 1736, tweede commies ten dienste der W.I.C., testeert Paramaribo 22 Aug. 1739, † voor 1 Sept. 1740, tr. 1736 *Margarefha Willemina Schröder,* wellicht herkomstig uit Bremen, waar eenige harer zusters woonden, testeert, staand op vertrek naar het vaderland, Paramaribo 7 April 1770, † kort voor 30 Juli 1771. Zij hertr. na 19 Juni 1743 (door echtsch. ontb. voor 1 Juni 1756) *Johannes wan Hertsbergen,* wednr. van Sara Margaretha Schröder.

Uit dit huwelijk:

1. *François Jean,* volgt IV.
2. *Anna Margaretha Marfha de Rayneval,* † voor 1 Juni 1756.

IV. *François Jean (Jean François)* (Marquis) *de Rayneval,* raad in den Hove van Justitie en Politie in Suriname, † Amsterdam 9, begr. ald. 14 Mei 1810, tr. Amsterdam 12 Juni 1768 *Anna Elisabeth Damhoff,* geb. 31 Juli 1739, lidmaat Herv. k. te Warmond 5 Mei 1757, vertrokken met attest. naar Amsterdam 4 Febr. 1766, begr. Paramaribo kort voor of op 29 Aug. 1773, dr. van Mr. *Wik lem* en *Johanna Jacoba de Rayneval.*

Uit dit huwelijk:

Zoon, begr. Paramaribo kort voor of op 12 April 1770.

IIIbis. *Jean Gabriel,* ridder, Graaf de *Rayneval de Fauquemberghe,* lidmaat Herv. k. te Warmond 31 Maart 1743, vertrokken met attest. naar Amsterdam (Walenk.) 22 Juni 1750, woonde in 1770 ald. op de Heerengracht, † Amersfoort 10, begr. Warmond 19 Oct. 1800, oud 74 j., tr. 1e (procl. Amsterdam 2 Juni, ondertr. 's-Gravenhage 11 Juni 1758) *Anna Geerfruy Pieterson,* waarsch. geb. in Suriname [10]), begr. Warmond 27 Jan. 1787, dr. van *Johannes* en *Elisabeth des Loges* [11]); wed. van *Balthasar*

[4a]) Wellicht werden uit dit huwelijk geboren:

1. *Jacob François Reynet,* testeerde als vaandrig in dienst van de Geoctr. Societeit van Suriname Paramaribo 25 Sept. 1755, † als majoor der militie. De naaste bloedverwante, die zijn test,. op 33 Maart 1764 liet openen, was (Margaretha) Wilhelmina Schröder, wed. van Joh. van Hertsbergen en eerder van François Cornelis de Rayneval (III). Is de veronderstelling juist, dat zij een tante was van J. F. Reynet, dan was zij, althans van de ziide der do Rayncval's. de naaste bloedverwant(e), die op dat oogenblik in Suriname vertoefde.

In dit test. worden als zijn broeder en zusters genoemd:

2. *I. il. Reynet.*
3. *Charlotta Johanna (Johanna Charlotta) Reynet, geh.* in Suriname 7 Aug. 1739, tr. *Paulus Hoyer van Brakel.*
4. *Ester (Cornelia) Reynet,* lidmaat Walenk. te Gouda 28 Mei 1755, tr. Gouda 9 Nov. 1766 *Cornelius Jacobus van de Graaff,* gouverneur *van do* Kaap de Goede Hoop. De plaats Graaff Reinet in de Kaap Kolonie zal wel aan dit echtpaar zijn naam ontleenen.

Do Ruvigny noemt bovendien:

5. *Jeanne Elisabeth Reynet,* lidmaat Walcnk. te Gouda 28 Mei 1753, tr. *Jean David d'Estandeau.*

Zie voor hun nakomelingen Wapenheraut, 1913, p. 505, sqq.

[5]) Uit dit huwelijk o.a. *David Martinus Lodewijk Cellier,* ged. Leiden 7 Oct. 1736. Waarsch. ook *Jean François Cellier,* poorter te Amsterdam 26 Juli 1775.

[6]) Haar broeder *Daniel Pichot was* nld. koopman.

[7]) Volgens de Ruvigny was zij („Jane Jacqueline") gehuwd met *Charles Reynct,* uit welk huwelijk geboren zou zijn o.a. *Johanna Charlotta Reynet,* geb. in Suriname 7 Aug. 1739, gehuwd met Mr. *Paulus Hoyer van Brakel.* Uit de hier vermelde gegevens blijkt dat dit niet juist, kan zijn. Cf. evenwel II, 3.

[8]) Uit dit huwelijk:

1. *Dirk François Damhoff,* geb. 24 Mei 1738, † 19 Juli 1738.
2. *Anna Elisabeth Damhoff,* zie IV.
3. *Françoise Antonetta Damkoff,* geb. 18 Juli 1742, † 4 Aug. 1742.
4. *Maria Wilhelmina Damhoff,* geb. Zeist 23 Sept. 1743, tr. *Willem Anton Visser.*

[9]) Een zuster van Mr. Willem Damhoff was *Mechteld Dircksdr. Damhoff,* geb. 15 Dec. 1710, begr. Warmond 24 Nov. 1781, tr. Zeist 6 Oct. 1732 *Bastiaan Boers,* geb. Warmond 10 Mei 1711, Fransehe kostschoolhouder dd., sedert 1743 brouwer in „de *drie* Sterren" tc Leiden, † Warmond 3 Nov. 1759, zn. van *Maerten,* kostschoolhouder te Warmond, en *Johanna Verkolje.*

[10]) Het doopboek van Paramaribo over de jaren na 1730 ontbreekt.

[11]) De heer H. J. A. van Son verstrekte mij welwillend de volgende gegevens :

Johannes Pietersen (Pieterson), geb. 21, ged. Paramaribo 28 Maart 1706 (als zn. van *Paulus Pietersen,* uit Tonder in Holstein, en diens derde vrouw *Aaltie Jans. van Egmond),* tr. plantage Tout Lui Faut, aan do Suriname-rivier, 8 Sept. 1728 *Elisabeth des Loges (Desloges),* geboren op genoemde plantage 13 Febr., ged. Paramaribo 21 Maart 1711, dr. van *Anthoine,* wednr., uit Orleans, en Anne *Raymond,* uit La Rochelle.

Uit dit huwelijk ook:

Maria Anna *Pieterson,* geb. Paramaribo 1731 of later, tr. (ondertr.

van der Meulen, 2e Amsterdam 28 Sept. 1792 *Alette Jeanne de Veye (de Burine),* ged. Maastricht 28 Juni 1761. dr. van *Theodore Pierre* en *Chrisfine Thielen.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Anna Elisabeth Gabrielle Vicfoire de Rayneval, geb.* 24 Nov., ged. Amsterdam 7 Dec. 1758, † Amersfoort 1, begr. Warmond 6 Oct. 1797, tr. Amsterdam 25 April 1792 Ds. *Jacques Renaud Bouiller,* geb. Amsterdam 12 Sept. 1737, Waalsch predikant te Londen, sedert 1779 te Amsterdam, † 's-Gravenhage 22 Sept. 1798, zn, van Ds. *David Renaud* en *Lucie de Combebrune.*
2. *Marie Jeanne Eieonore de Rayneval,* geb. Amsterdam 22 April, ged. ald. 1 Mei 1760, begr. Warmond 1 Oct. 1791, tr. [12]) Amsterdam 18 Mei 1790 *Nicola (a)s Hubbard.* Hij hertr. Amsterdam 27 Mei 1792 *Johanna Maria van den Velden.*
3. *Francoise Jeanne Esfer Louise de Rayneval,* geb. 13, ged. Amsterdam 25 Sept. 1763, † na 10 Oct. 1800.
4. *Peronne Jeanne Francoise de Rayneval,* geb. 9, ged. Amsterdam 12 Juni 1766, begr. Warmond 26 Maart 1795.
5. *Bertrand Philippe Sigismond Alberf Frédéric* [13]) *de Rayneval* [14]), geb. 16, ged. Amsterdam 25 Sept. 1768, begr. Amsterdam 17 April 1770 en Warmond 1 Mei 1770 („op den 1 e Meij 1770 is dit bovengemelde Kind opgeeijst door deselfs Heer Vader en opgegraven omme t selve buyten de Stadt na Warmond te Transporteeren, omme 't selve aldaar opnieuws te begraven gelijk ten selven daagen is Geschiet, volgens t Generale Register wegens den Uytvoer der Lijken onder de gesamentlijke Gravemaakers berustende en aldaar Geregistreert" [15])).
6. *Nicole Elisabefh Jeanne Gabrielle de Rayneval,* geb. Amsterdam 19 Sept. 1773, lidmaat Walenk. te Amsterdam 25 Aug. 1789, vertrokken naar Amersfoort 1795, † ald. 21 Maart 1803, tr. Wageningen 5 Febr. 1802 Ds. *Arend Meyer,* ged. Amsterdam 5 Jan. 1774, Luthersch predikant te Amersfoort 1801, te Bodegraven 1809, te 's Hertogenbosch 1812, te Paramaribo 1820, † ald. Jan. 1822, nalatend wed. en zes kinderen, zn. van *Philip* en *Anna Margarefha Ellertnan.*
7. *Syne Marguerife Gysberfine Rudolphine Adrienne de Rayneual,* geb. 19 Sept. 1773, lidmaat Walenk. te Amsterdam 25 Aug. 1789, vertrokken naar Amersfoort 1795, † Maastricht 3 Dec. 1803, tr. Wageningen 31 Jan. 1803 *Samuel Leonard de Veye,* geb. Maastricht 16, ged. ald. 17 Juli 1775, luit. bij de mineurs en sapeurs tot 1795, naar Engeland vertrokken, werd daar ingelijfd bij een Hollandsche brigade, zn. van *Theodore Pierre* en *Chrisfine Thielen.*

Tot ditzelfde geslacht behooren waarschijnlijk ook de volgende personen, die niet in bovenstaande genealogie zijn aan te sluiten:

Charles de Rayneval, peter bij den doop van 11, 4.

Anna Helena de Rayneval, lidmaat Herv. k. te Paramaribo 16 Maart 1722.

Verder komen voor:

Antoinette Vignon, dame *de Rayneval,* venu de Laon en Picardie, lidmaat Walenk. te Utrecht 3 Juli 1707.

Jacques de Reyneval, ged. Middelburg 3 Nov. 1694, zn. van *Louis* en *Marie le Fevre.*

De gemeenschappelijke afstamming van twee geslachten

van Son,

door H. J. A. VAN SON.

Toen de Heer W. Wijnaendts van Resandt in Maandblad 1934, kol. 179-184 zijn onderzoek naar de voorouders van een thans nog bloeiend geslacht *van Son* (dat afstamt van *Jan van Son,* secretaris van Klundert, overl. 1662 en diens vrouw *Cornelia van Golen)* voorloopig beëindigde, had hij de stamreeks opgevoerd tot *Jan Janss van Son,* geboren omstreeks 1460, overl. vóór 1522, voorkomende in de protocollen van Tilburg van af 4 November 1502 als man van *Elisabefh,* natuurlijke dochter van heer *Matheus Thomas Piers.* En waar ikzelf voor mijn onderzoek naar het voorgeslacht van de *van Son's* uit Nederland's Patriciaat 1920 de oudste Tilburgsche protocollen grondig had bestudeerd, werd mij verzocht verder uit te zoeken, hoe bovengenoemde *Jan Janss van Son* was aan te sluiten aan de genealogie der Tilburgsche *van Son's,* die ik had gepubliceerd in Maandblad 1931 en 1933. Aanvankelijk leek mij dit onmogelijk.

Om echter een juist inzicht te krijgen van Tilburgsche geslachten vóór 1500 (het jaar waarmede de Tilburgsche protocollen beginnen) is het noodig het schepenprotocol van 's-Hertogenbosch geheel te doorzoeken over het tijdvak 1453-1500, want daarin compareeren personen uit de geheele Meierij. Vóór 1453 kan men zich hoofdzakelijk weer bepalen tot het protocol van Oisterwijk, dat acten bevat over een deel van het kwartier van Oisterwijk, waartoe Tilburg behoorde, temeer daar vóór 1453 Tilburg geen eigen schepenbank had en dus alle Tilburgsche acten in Oisterwijk werden gepasseerd.

In de genealogische tabellen, behoorende bij mijne artikelen van 1931 en 1933, staat dat *Jan van Son* uit zijn le huwelijk met *Maria Krillarf 6* kinderen had, nl. *Jacob, Jan, Sytnon, Elisabeth, Aleyt* en *Engel,* en uit zijn 2e huwelijk met *Elisabeth N.N.* kinderen, die in 1504 nog minderjarig waren. Uit enkele gegevens was af te leiden, dat de 3e zoon *Symon* in 1503 getrouwd was en derhalve ca. 1478 was geboren. Dat zijn oudere broeder *Jan* 3 kinderen naliet, die in 1540 nog minderjarig waren, maakte slechts den indruk, dat *Jan* wat laat met *Mechfelf van Esbeeck* was getrouwd.

Mijn later onderzoek in de Bossche protocollen bracht echter de volgende 2 acten aan het licht:

5 November 1489. *Jacobus filius Johannis de Zonne* heeft overgedragen aan zijn vader *Johannes de Zonne* een stuk land te Tilburg, alsmede alle roerende en onroerende goederen, waar ook gelegen, die hem waren aangekomen na den dood van *Maria,* zijn moeder. (Prot. No. 1259, fol. 241).

Paramaribo 10 Dec. 1751) *Joannes Leonardus van Son* (bij den ondertr. geassist. met Constantia Maria Pichot, huisvr. van Jean David Cellier), begr. plantage Tout Lui Faut kort voor 16 Febr. 1763, zn. van Mr. *Matthijs* en *Anna Maria Abo.*

De Ruvigny vermeldt, dat Anna Geertruy Pieterson uit een „famille Noble et ancienne de Hollande" zou spruiten. Uit bovenstaande gegevens blijkt wel, dat zij niets te maken heeft met de bekende Hollandsche familie Pieterson (Zierikzee en 's-Gravenhage), waarop deze opmerking waarschijnlijk zal slaan.

12) Een kind uit dit huwelijk werd begr. Warmond 29 Aug. 1791.

13) De heer W. J. J. C. Bijleveld was zoo vriendelijk mij er op te wijzen, dat deze voornamen, die overigens niet bij de Rayneval's voorkomen, overeenkomen met die van de broeders *Bertram Philipp Sigismund Albert* en *Friedrich* des H. R. Rijksgraven *von Gronsfeld Diepenbroeck.*

14) Bij zijn begraven te Amsterdam werd hij Marquis genoemd, op welken titel hij zeker geen recht had, daar zijn neef *François Jean* (IV), die wellicht wel recht had op den titel, maar dezen nooit voerde, pas in 1810 overleed.

15) Begr. boek Walenk. Amsterdam 1744-1794.

11 Juli 1492. *Johannes filius quondam Jacobi de Sonne* als weduwnaar van *Maria, filia quondam Johannis Krillart* heeft overgedragen aan *Johannes,' Symon,* 'gebroeders, *Elizabeth. Engela* en *Aleydis,* gezusters, kinderen van *Johannes* en wijlen *Maria,* zijn vruchtgebruik in een erfel. pacht van ½ mud rogge, die Petrus filius qd. Gerardi Berys de Oerle schuldig was aan Lambertus filius qd. Ghyselberti Geritss uit een huis en erf te Tilburg aan den Hovel, belend door *Thomas Piers* en *Engelberte relicfe qd. Jacobi de Sonne* et suorum liberorum, welke erfel. pacht *Johannes de Sonne* had verkregen van Lambertus voornoemd. Waarna *Johannes, Symon, Elizabeth, Engela* en *Aleydis* deze erfel. pacht overdragen aan Arnoldus Goetscalx, priester. (Prot. No. *1261,* fol. 77).

Uit deze acten volgt, dat de 6 kinderen van *Jan van Son* en *Maria Krillart* in 1492 meerderjarig waren, zoodat de jongste 25 jaar eerder, of ca. 1467 en de oudste ± 10 jaar vroeger of ca. *1457* is geboren. De geboorte van den zoon *Jan* kan derhalve bepaald worden op ca. 1460. Maar nu kan hij ook onmogelijk dezelfde zijn als de *Jan van Son,* die met *Mechtelf van Esbeeck* trouwde en kinderen naliet, die in 1540 nog minderjarig waren. Waar *Symon van Son* in 1540 voogd over deze kinderen is, moet hun vader *Jan* toch een broeder van *Symon* zijn, dan wel een halfbroeder, zoodat deze *Jan* niet anders kan zijn, dan een der in 1504 nog minderjarige kinderen van *Jan van Son* en diens 2e vrouw *Elisabeth N.N.*

Het behoeft nu verder geen betoog, dat *Jan van Son, geboren* ca. 1460 als zoon van *Jan van Son en Maria Krillart,* dezelfde persoon is als *Jan Janss van Son,* in 1502 vermeld met zijn vrouw *Elisabeth Piers,* van wien de Heer Wijnaendts van Resandt langs een anderen weg eveneens op goeden grond de geboorte op ca. 1460 kon vaststellen.

Waar hiermede de gemeenschappelijke afstamming der beide geslachten is aangetoond, geef ik als slot van de vele artikelen, die over dit onderwerp zijn geschreven, een kort overzicht van de stamreeks tot aan de splitsing der beide takken [1]).

I. *Gerardus de Broechoven,* vermeld te Tilburg 1340, overl. 1346, tr. *Dympna,* nog vermeld te Tilburg 1392.

II. *Henricus de Broechoven,* vermeld te Tilburg sinds 1368, overl. tusschen 1405-1410, tr. *Katharina,* dochter van *Johannes de Zonne.*

III. *Jan van Zon,* gegoed te Tilburg,, overl. tusschen 1453-1456, wordt in 1399 vermeld met zijn vrouw *Elisabeth,* dochter van *Jacobus.* den zoon van *Wouter geheten Groof woufer.*

IV. *Jacob van Zon,* vermeld te Tilburg 1430-1456, tr. *Engelberte,* dochter van *Aert Meeus Jonghelinx.* Zij wordt in 1473 als weduwe genoemd.

V. *Jan van Son,* vermeld te Tilburg sinds 1475, testeert 1504, overl. 1504, tr. le *Maria,* dochter van *Jan Krillart,* overl. tusschen 1486-1489, tr. 2e vóór 1493 *Elisabeth,* die hem overleeft.

Uit het le huwelijk 6 kinderen geb. tusschen 1457-1467:

1. *Jacob,* verlaat na 1489 het land.
2. *Jan,* vermeld te Tilburg sinds 1492, overl. vóór 1521, tr. vóór 1502 *Elisabeth,* natuurlijke dochter van heer *Matheus Thomass Piers,* overl. vóór 1536. Hieruit het geslacht van *Son,* door den Heer Wijnaendts van Resandt behandeld.

1) Zie voor de eerste generaties mijn artikel over de geslachten van Broechoven in Maandblad 1935, kol, 65-71, met noot 86,

3. *Symon,* vermeld te Tilburg sinds 1492, is 1540 voogd over de kinderen van zijn halfbroeder *Jan,* overl. tusschen 1543-1550, tr. ca. 1503 of eerder *Jenneke,* dochter van *Claes Peter Ghyben.* Hieruit het geslacht van Son in Ned. Patriciaat 1920.
4. *Elisabeth,* tr. vóór 1502 *Cornelis Hendrik Laurensz.*
5. *Aleyf,* overl. vóór 1514, tr. vóór 1502 *Gerit Herman Heysten (van Heyst).*
6. *Engel,* tr. vóór 1502 *Simon Peters van Breda.*

Uit het 2e huwelijk kinderen, die in 1504 nog minderjarig zijn, o.a.:

7. *Jan,* gegoed te Goirle, overl. vóór 1536, tr. vóór 1526 *Mechtelt,* dochter van *Cornelis van Esbeeck alias die Metzer.* Hun 3 kinderen *Jan, Elisabeth* en *Cornelia* zijn in 1540 minderjarig.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De Barensteel.

(LVI, 419, 471, 519, 560, LVII, 32).

Het gezegde „er is geen regel zonder uitzondering" schijnt ook op den barensteel van toepassing te zijn. In het verslag van de lezing van den heer R. T. Muschart (Mdbl. 1938,343 lezen wij, dat de barensteel altijd in een horizontale positie voorkomt. Nu schijnt dit waarschijnlijk wel het geval te zijn wanneer het als een breuk wordt beschouwd, maar er zijn voorbeelden wanneer de barensteel als eenig wapenfiguur in een wapen voorkomt, dat deze dan niet in een horizontale positie wordt voorgesteld.

De volgende voorbeelden zijn mij daarvan bekend.

In Guillim, *A Display of Heraldrie,* ed. 1632, p. 39 (posthumous edition revised by the author from his first edition of 1611) is afgebeeld een zegel voorstellende een barensteel met 4 'hangers schuinslinks geplaatst. De schrijver merkt hierbij op:

„This seal was affixed unto a certain deed of one William de Curli, as appeareth by a Transcript thereof in my booke of Seales, the effect whereof is briefe, as followeth in these words:

Wiil. de C. fil. Wiil. de Curli, &c. pro Salute Antecess. &. terr. in Territorio de langle, 20 Henr. 3[1]). Teste Hug. le Poer, Vicecom. Warwick. Henr. de Napford, Roberto de Clopton milit.

This example serveth to confirme my former assertion: that Files are not only borne for differences, but sometimes for onely Charge of the Coate-Armour, as appeareth by the Coat of Henlington, whereof 1 have given example, elsewhere: arid herein we may observe, a rare forme of position thereof, in Bend Sinister".

Guillim geeft nog een ander voorbeeld, namelijk een barensteel met 3 hangers schuinrechts geplaatst. Hij merkt hierbij op:

„I have also seene a like File of three points borne dexterwise in Bend, for the only Charge of the Field, as in this Escocheon which may receive this Blazon. Hee beareth, Argent, a File of three points in Bend, Sable. This Coate-Armour belonged to one Morien, an Alien borne, buried in Saint Maries Church in Oxenford".

Woodwar'd & Burnett, *Heraldry British and Foreign, ed.* 1892, p. 188 deelen ook mede dat somtijds de barensteel in een andere positie dan de horizontale voorkomt. Als voorbeeld

1) 1235-'36. Guilim noemt de label „file" en de hangers „points" of „labels".

wordt in de eerste plaats genoemd het wapen van de Iersche familie Goffe: In zilver een roode barensteel met 5 hangers schuinrechts geplaatst. De familie de la Roche de Beausaint voert gedeeld rood en hermelijn. Over alles een zilveren golvende rechterschuinbalk waarop een blauwe barensteel in de richting van den schuinbalk. Verder vermelden zij de wapens van de Hollandsche families: Baresteyn met een gaanden wolf op een barensteel en Roorda met een barensteel in den schildvoet.

In *The International Studio* van Sept. 1928 komt de afbeelding van een 14e eeuwsch wandtapijt uit het Cistercijnsche klooster Wienhausen in Saksen voor. Het vertoont een barensteel met 6 hangers schuins-links geplaatst.

Wat den oorsprong van den barensteel betreft, Seyler in *Geschichte der Heraldik* (1890) behandelt de Turnierkragen en haalt daarbij Ledebur aan, maar alhoewel hij geen nieuwe zienswijze geeft schijnt mij zijn behandeling goed gedocumenteerd. Wijlen Dr. Howard M. Buck, een Amerikaansche heraldicus, vermoedde dat label is afgeleid van het Latijnrch labarum, een vlag met drie „hangers" (zie o.a. het wapen Hammerstein in Münchener Kalender).

In Mayer's *Heraldisches A.B.C. Buch* (1857), bl. 401 en v. komt ook een belangrijke verhandeling over Turnierkragen voor. Hij verwijst naar het wapen der familie von Fleming waarin de Turnierkrage, Turnier-Ring wordt genoemd en waarin het werkelijk in den vorm van een kraag wordt afgebeeld. Het ziet er echter ook wel uit als een molenijzer, zooals dit voorkomt in het wapen der familie von Müllenheim (Siebmacher, V, p. 130).

In kraagvorm komt de barensteel voor o.a. op het helmteeken van den Zwarten Prins in den Canterbury kathedraal.

D. L. Galbreath in *Handbüchlein der Heraldik*. München, 1930, p. 194, 5 komt tot de zelfde zienswijze als de Heer Muschart.

„Der Turnierkragen ist wie die meisten Heroldstücke, unter die Schildverstärkungen gezählt worden, doch war er urspriinglich wohl ein, zwecks besonderer Identifizierung, urn den oberen Teil des Schildes gebundenen Band mit abhängenden Tuchlappen, was durch sein regelmässiges Vorkommen in der Einheit und als Brisüre bestätigt wird. (Die zu zweit oder zu dritt vorkommenden Gerichtsbänke in gewissen niederrheinischen Wappen haben nur zufällige ähnlichkeit mit den Turnierkragen, ebenso die Kerzenreihen im Siegel der Brügger Kerzenzieherzunft)".

De opmerking dat een figuur als de barensteel ook op Gerichtsbänke betrekking heeft schijnt dus wel in overeenstemming te zijn met de mogelijke afleiding van het woord barensteel waarover de Heer C. K. v. B. in het Mdbl. 1938 p. 419 schreef.

Het laatste woord in deze kwestie is dus nog niet gesproken.

WILLIAM J. HOFFMANN.

Hoewel ik meende, mij duidelijk genoeg te hebben uitgedrukt, blijkt het mij uit de opmerkingen van den heer K. N. dat ik mogelijk te beknopt was. Mijn betoog wees er op, dat een vergelijking van den barensteel met een Gothischen bank *alléén* kon ontstaan zijn in een tijd, toen zijn vorm werkelijk op een bank geleek, maar dat zijn *oudste* vorm (en daar moeten wij toch tot teruggaan om zijn beteekenis vast te stellen) daar absoluut niets van heeft. In dien zin sprak ik van „een nieuwere vinding". Nadere overweging brengt mij er zelfs toe, deze vinding tot de 19de eeuw omhoog te brengen.

In tegenstelling met den heer K. N. kan ik het opstel van

Paul Gründel (Herald. Mitt. XIII blz. 64) volstrekt niet goed gedocumenteerd vinden, maar vind het een vrij verward beoog zonder spoor van éénig bewijs. Hij begint met de opnerking, dat de barensteel voornamelijk in de Neder- en Rijnanden aangetroffen wordt, doch vergeet de voor de hand iggende gevolgtrekking te maken, dat hij zich van uit Engeand en Frankrijk, waar de heraldiek zich het vroegst gereglenenteerd heeft, verspreid heeft. Vervolgens wijst hij op gelijkvormigheid met den kerkbanier, maar moet toegeven, dat leze steeds 3 ringen heeft en 3 banen, waarvan de middelste let langst, en *nimmer* den schildrand raakt, terwijl dit bij len barensteel (vooral in zijn oudsten vorm) vaak het geval s, deze van 2-7 even lange hangers heeft en *nooit* ringen. Van die overeenkomst blijft dus *niets* over: de kerkvaan is een wapenfiguur, de barensteel duidelijk een breukteeken over le wapenfiguur.

Dat schildzomen, merletten, sporen, teekenen van bastaardij zijn is onbewezen en twijfelachtig, dat in Engeland sterren, zwaluwtjes, wassenaartjes daartoe dienden, onjuist. Deze zijn ntegendeel wel geordende teekenen voor de verschillende zoons, zooals ze ook in ons land en wel veel bij de burgerij voor verschillende takken gebruikt werden; zooals overtuigend door zegelvergelijking is aan te toonen. Talrijke vaderlandsche families voeren zegels van 3 eendere wapenfiguren 2, 1, en in het midden een ster, wassenaar of lelie van gelijke grootte. Veelal toont onderzoek aan, dat deze laatste figuur oorspronkelijk klein was, dus een breuk, en zoo door wanbegrip een nieuw wapen ontstond. (Klassiek is daarvoor „de ster van Baux" in het wapen Cornets de Groot). Het overgrootste deel van het artikel bevat echter, zonder dat den schrijver deze tegenspraak met zijn stelling schijnt te hinderen, bevestigingen van het feit dat in talrijke wapens de barensteel een jongeren tak aangeeft. Het eenige wat den barensteel als symbool van een functie in een bank zou moeten bewijzen is de mededeeling, dat Gründel de barensteel aantrof in de wapens van proosten, ambtmannen e.a. Voorwaar, een mager bewijs. Een eenvoudiger verklaring hiervoor is het welbekende feit, dat dergelijke betrekkingen (ook nu nog in Engeland bijv.) gaarne aan jongere zoons werden gegeven, die volgens mijn meening, dien barensteel reeds voerden.

Tast nu de aanhaling van van Buchel [1]) mijn opvatting aan? Ik meen van niet, want ik kan er niet uit lezen, dat hij (of een oudere genealoog, hoewel natuurlijk niet noodzakelijk uit M.C.C.C.X.) met „banck" den geheelen barensteel aanduidt. De afleiding van *barensteel* uit *palensteel* laat zich eenvoudig verklaren, daar zoowel de b en p, alsook de r en l bekende wisselletters zijn, maar in een gesprek met onzen wapenkundige Muschart opperde ik het vermoeden dat deze overgang allicht door de gedachtenassociatie „een baar met stelen" (de nieuwe vorm dus) kon zijn bevorderd. En nu komt het mij voor, dat bovengenoemde aanhaling van Buchelius mij gelijk geeft en *banck* hier beteekent *baar*.

Men denke aan het Engelsche *bar* voor (toon)bank (een van die gevallen, waar een deel zijn naam aan het geheel geeft). Het middeleeuwsche bankert voor bastaard, dat tot mijn verwondering Verdam niet noemt, wordt in Brockhaus verklaard als: kind, in de bank verwekt, dus: in een kroeg of in een dronken bui geteeld, maar men zou m.i. ook kunnen denken aan iemand, die een bank in zijn wagen moet voeren, want in de middeleeuwsche wapendichten wordt de breuk in het bastaardwapen alleen aangeduid als „een baar". Met baar

1) In kol. 32 ten gevolge van een drukfout *Bochelius* genoemd. Hier had natuurlijk *Buchelius* moeten staan. — Red.

of bank bedoelde men dus eenvoudig een platte rechte band, zooals wij spreken van een wolkenbank, wanneer 's avonds de wolken zich tot een breeden band aan den horizon samenpakken en zoo 'beschreef men den jongeren vorm van den barensteel als een „banck met steelen".

Maar de proef op de som kan de heer K. N. gemakkelijk nemen, want hij kan ongetwijfeld honderden wapens vinden van lieden, die zitting in een of anderen bank hadden, doch wier wapens geen spoor van een barensteel vertoonen. Daarentegen tallooze en vooral de oudste van adellijke geslachten, waarin de barensteel de gedachte aan een bepaalde familieverhouding opdringt.

Ten slotte, waarom zou men in een gevecht, dikwijls zeer ver van huis, vaak in een ander land, een merkteeken op zijn wapen aanbrengen van een betrekking, die men thuis bekleedt en dan nog in een materiaal (lappen stof) geschikt om spoedig verwijderd te worden?

Mijn gevolgtrekking is dus, dat *bank* een ander woord voor *baar* is en de 'opvatting van den barensteel als een rechtssymbool van den lateren tijd, waarschijnlijk eerst van de 19de eeuw.

P. M. VAN WALCHREN.

De afstamming **van** het geslacht den Beer Poortugael.

In het slot van mijn vorige bijdrage over de afstamming van dit geslacht (L, 201, 202) sprak ik o.a. het vermoeden uit, dat het archief van Schiedam zeker meerdere bewijzen zou opleveren voor de door mij voorgestelde afstamming.

Door herhaalde onderzoeken te Schiedam was mij echter gebleken, dat *Leendert Cornelisz, den Beer* de eerste was, die met den geslachtsnaam *den Beer* voorkwam en de familie dus vroeger geen geslachtsnaam gedragen moest hebben of van geslachtsnaam was verwisseld. Dit laatste bleek het geval geweest te zijn.

Voor den notaris Jacob Bollaert te Schiedam testeert 31 Aug. 1668: „*Cornelis Leendersz. Munnick* (teekent de Munck), zeevarend gesel, zone van *Leendert den Beer* za., woonende binnen deser stede, out xx Jaren", etc. Eenig erfgenaam is „*Lijsbeth Teeunis*, wede. van den voorn. *Leendert den Beer*, sijn testateurs moeder".

Door het vinden van deze acte lag het vermoeden voor de hand, dat de familie oorspronkelijk *de Munnick* geheeten zou hebben. Dit vermoeden werd bevestigd door een nadere vondst. 6 Aug. 1703 compareerde voor notaris Sebastiaen Veen: „Sr. *Corn. den Beer*, vendregh van de Burgerie alhier, soone ende erffgen. nevens sijn broeder de Hr. *Leendf. den Beer*, regerent schepen der voorsz. stadt, van haarl. overleden vader *Theunis den Beer*, in sijn leven grootschipper, die een soone en erfgen. is geweest van *Leendert Corn. Munnick*, woonende binnen deser stede," etc.

De naam *de Munnick* komt te Schiedam veelvuldig voor. De meeste leden dezer familie stammen af van *Aryen Aryensz. de Munnick*, „stierman", die een tijdgenoot was en een broeder geweest kan zijn van *Cornelis Aryensz.*, dien ik als vader van *Leendert Cornelisz. den Beer* had aangewezen. Hij assisteert *Cornelis Ariensz.* bij diens tweede huwelijk, waarvan de inschrijving luidt:

(ondertr. Schiedam 31 Dec. 1622)

Cornelis Arenfsz. Munnick, weduwenaer, geassocieert met *Aryen Arenfsz. Munnic* zijn broeder ende *Maerfgen Jacobsdr.* weduwe, geadsisteert met *Trijntgen Lenerfsdr.* haer moeder".

Een hiaat in het Schiedamsche trouwboek van 1590-1610 maakt het zoeken naar het eerste huwelijk van *Cornelis Aryensz.* bijna onmogelijk. Indien de navolgende acte niet de inschrijving van het eerste huwelijk geweest is, zal het huwelijk wel gesloten zijn in de in het trouwboek ontbrekende jaren.

(Ondertr. Schiedam 13 Nov. 1610)

„*Cornelis Arenfsz.* Jonckgesell van Schyedam, geadsisteert met *Leendert Arijensz.* zijn oom, ende *Jannifgen Jansdr.* wede. van Schyedam, geadsisteert mett *Diuwetgen Jansdr.* hare zuster".

Cornelis Aryensz. Munnick koopt **2** Jan. 1621 een huis en erve „aen de Hoochstraet, achter op 't eynde", voor ƒ1400.—.

Volgens de acte van 12 Dec. 1651, medegedeeld in de vorige bijdrage, was *Leendert Cornelisz. den Beer* op dien datum 37 jaar oud en moest dan in 1614 geboren zijn. De eenige *Leendert* uit een *Cornelis* was die welke 10 Febr. 1613 gedoopt werd, wat een verschil gaf van een jaar. Een acte in het Certificatie-bouck van Schiedam van 9 Oct. 1641 geeft nog eens zijn leeftijd aan:

„Compareerde *Leendert Cornelis*, oud xxviij Jaren ende Cornelis Heyndricxsz. Bolleman, out xlvj Jaren ofte elcx daer ontrent, beyde de voorlede winter in desen Jare 1641 gevaren hebbende metten naerbeschr. coopvaerdiefleuyt, te weten hij *Lenerf Cornelisz.* voor hoochbootsman ende hij Cornelis Heyndricxsz. voor cock, dewelcke oversulcx met soiemnelen eede, henluyden tot dien eynde gestaeft ende affgenomen, verclaerdt, getuycht, gedeposeert ende geaffirmeert hebben, waer ende waerachtich te zijn, dat zijluyden deposanten alsvooren metten voorsz. schepe gevaren hebbende onder anderen op de reviere van Nantis," etc. Het geboortejaar van *Leendert Cornelisz. den Beer* kan dus ook op 1613 gesteld worden en de doopdatum 10 Febr. 1613 als juist worden aangenomen.

Na een meer volledig onderzoek naar de oudere generatiën van het geslacht *de Munnick*, hoop ik nogmaals op de afstamming van dit geslacht te kunnen terugkomen.

W. A. VAN RIJN.

Schimmelpenninck van der Oye.

In Nederland's Adelsboek jg. 1917 — overgenomen in jg. 1931 — staat vermeld, dat *Sander Schimmelpenninck* op *22* Mei 1453 huwt met *Elsabe van der Oye*, dochter van *Everf en Margaretha van Laer*. Ik meen, dat de laatste naam niet juist is, omdat het Tijdrekenkundig Register op het oudprovinciaal archief van Overijssel (T.R.) anders leert. T.R. deel 4 p. 56 vermeldt een maagscheid over de nalatenschap van wijlen *Hubert van den Laer* tusschen juffer *Mye* (= Eufemya) t.e. en juffer *Griete*, *Wessels* echtgenoote *van Everdingen*, en *Everf van der Oye* t.a., welke acte vervat is in een charter van het klooster ter Hunnep no. 9, gedateerd 1457 Sente Yeronimusdag.

Hubert van den Laer wordt 1448-1450 als rechter te Emlichheim vermeld: zijne goederen lagen in Overijssel verspreid en, kinderloos overleden, waren zijne erven zijne zusters *Mye*, *Griete* en *Lutgert*.

In T.R. deel 4 p. 186 wordt een minlijk gescheid aangetroffen tusschen *Wessel van Everdingen* en juffer *Margriet*, zijne echtgenoote, t.e. en juffer *Lufgerf*, weduwe van *Evert van der Oy*, en juffer *Everdina*, 'dochter van *van der Oy* en *Lufgerf*, t.a. over het goed van wijlen *Hubert van den Laer*, hetwelk aan *Everf van der Oy* is toebedeeld, en enkele andere punten, charter van hetzelfde klooster no. 6, als datum dragende 1466 Woensdag na St. Bartholomeus.

Tenslotte geeft het T.R. in Aanhangsel p. 415 een uitspraak

van scheidslieden o.a. over het goed te Wije van wijlen *Hubert van den Lair*, gekomen aan jutter *Margriet van der Oey*, tusschen *Herman van Keppell* als momber zijner huisvrouw *Evert* (Everdina) en als gemachtigde van juffer *Luffgart van der Oey*, moeder zijner vrouw, t.e. en juffer *Elsbe Schymmelpenningks*, weduwe van *Sander Schimmelpenningks*, *Jacob* en *Evert Schimmelpenningks*, gebroeders en echte zonen van juffer *Elsbe*, charter van het klooster ter Hunnep no. 18 van **1482** des dinxedages na alre hilligendaigh.

Uit deze charters, in onderling verband beschouwd, blijkt, dat *Elsabe van der Oye*, met wie in 1453 *Sander Schimmelpenninck* huwde, een dochter was van *Evert van der Oye* en *Lutgert van Laer*, en niet van *Evert* en *Griete van Laer*, die de echtgenoote was van *Wessel van Everdingen*. Het lijkt mij van voldoende belang op deze rectificatie de aandacht te vestigen, aangezien *Lutgert van Laer* door haar huwelijk met *Evert van der Oye* een der stamouders is van het geslacht *Schimmelpenninck van der Oye*.

J. H. VAN LAER.

Slingsbie.

(LVI, 454-461).

Omtrent de kinderen van het echtpaar *Slingsbie-Verhoeven* (kolom 459), die naar Indië zijn gegaan, blijkt uit de fiches-collectie van het Landsarchief te Batavia het volgende:

IV. 3. *Anna (Maria) Slingsbi(e)* testeert met haar echtgenoot Ds. *Simeon Gideons* te Semarang voor Rudolph Florentius van der Niepoort, le gezworen klerk des gouverneurs aldaar, 13 Sept. 1764. Hij werd in 1734 te Kessel in Brabant geboren als zoon van *Adrianus Gideons*, wordt provisioneel als Predikant naar Java beroepen 22 Dec. 1761, wordt permanent leeraar te Semarang 5 Jan. 1762 en wordt beroepen als Predikant bij de Nederduitsche Gemeente te Batavia 29 Aug. 1766. Hij tr. 2e Batavia 8 Sept. 1765 met *Ida Hendrica Hollman*, van Negapatnam, weduwe van den Oppermeester te Batavia *Gijsbert de Wit*. Ds. Gideons wordt 9 Dec. 1767 te Batavia in de Holl. Kerk in den Predikantenkelder begraven uit zijn tuinhuis buiten de Utrechtsche poort. Zijn weduwe ondertr. Batavia 28 Jan. 1769 met *P. Vermaasen*.

IV. 5. *Josina Slingsbie* en haar echtgenoot *Johan Godfried Helmke* komen voor in het Testamenten Register van Semarang 17721'74 fol. 2 en 3; hieruit 'blijkt, dat hij op 27 Sept. 1771 op zijn vertrek naar Nederland stond.

DEL CAMPO HARTMAN.

Voltelen.

13 Dec. 1689 comp. *Libertus Voltelen*, predikant tot Heemse en juffr. *Elisabeth Voltelen*, tesamen en(de) elck van hun beiden int bijsonder voor haer selven en(de) als last en(de) procuratie hebbende van de gesamentlycke kinderen en(de) erffgenamen van wijlen *D° Arnoldus Voltelen*, in sijn leven bedienaer des goddel. woorts tot Zwol bij juffr. *Susanna Fockenburgh* bij hem aen haer verweckt — procuratie voor burgemr, schepenen en raden der Stadt Swol i.d. 29 April 1689, luidende: Wij enz. doen hiermede te weten, dat voor ons verschenen zijn *Salomon Voltelen*, predicant tot Waspik, *Petrus Voltelen*, predicant tot Winshem en(de) *Susanna Voltelen*..... sijnde te samen mede de rato caveerende voor haeren absenten suster *Christina Volfelen*, getrout aen den luit. *Steenlaer* [1]), mitsgaders de eerwaarde Johannus Altius predicant alhier en(de) Aernold Hudelinck provisor van de burgerwesen deser stadt als geconst. vooghden over *Catarina, Arnoldus, Cornelius, Benjamin* en(de) *Albertus Voltelen*, minderjarige kinderen van wijlen den eerw. *D° Arnoldus Voltelen*, in sijn leven predicant deser stadt met de voors. meerderjarige kinderen te samen erffgenamen van hun voorn. vader *Arnoldus Voltelen* en(de) moeder za. *Susanna Fockenburgh* en(de) hebben machtig gemaackt sulcx doende mits desen hun swager *Lubbertus Voltelen*, predicant tot Heemse, getrout aen derselver suster *Clasina Voltelen*, mitsgaders hun suster *Elisabeth Volfelen* (om een rentebrief van 6000 gld. te verkoopen) (Rechterl. Arch. Gorinchem, A.R.A. Fxiv dl. 179). Zie ook N.L. 1927 k. 239.

1) Ten rechte: Steenhardt: Zie N.L. 1907 k. 44.

23 Januari 1675 comp. de eerw. *Dom(inu)s Rudolphus Voltelen*, predicant tot Babiloniënbroek, als last en procuratie (van 17 Dec. 1674 voor hoochschout en borgerhopluyden tot Swolle) hebbende van *dom (inu)s Arnoldus Voltelen* predicant tot Swol, sijnen broeder etc. (A. v. dl. 167).

12 Augustus 1683 comp. *Salomon Voltelen*, chirurgijn tot Giesen Nieukerck en maakt machtig *Rudolphus Voltelen*, predicant tot Babiloniënbroek. (Prot. Not. J. Brouwer, Gorinchem, dl. 4062).

21 April 1724 comp. *Sr. Rudolph Voltelen* en *Willem van Gent* als man en voogd van *Elisabeth Voltelen*, kinderen van wijlen *Dom. Salomon Voltelen*, verwekt aan *Anna Bol en* sulck kintskinderen en mede erfgenamen van wijlen Jacob Boll en Elisabeth de Jong, gewesen egtelieden overleden tot Doveren, Landen van Heusden. (Prot. Not. v. Eck, Gorinchem).

H. WIJNAENDTS.

Oude kerkregisters van Wassenaar.

Toen ik 17 jaren geleden in deze kolommen dit onderwerp behandelde, bleef ik onkundig van het bestaan van een ouden klapper op registers, die grootendeels verloren gingen, welke klapper nu beschreven staat onder Wassenaar No. 26 in H. Brouwer's beschrijving der kerkregisters van onze provincie, d.d. 1929. Daar er vóór 1806 in het geheel geene begraafregisters van dit dorp bewaard zijn, moeten wij dankbaar gebruik maken van dezen index op de voornamen der begravenen van 1624-1687. Vermoedelijk 'heeft men al zeer vroeg in Wassenaar klappers doen aanleggen, m.i. toch wijst de noot bij Wassenaar No. 7 op helt bestaan van nog meer dergelijke indices. Een duchtig hernieuwd onderzoek naar het verlorene ter plaatse ware geenszins overbodig.

De bekende stichter van het hofje van Hoogelande, Jr. Eduard, laatste van zijn geslacht, had beschreven, dat hij in het familiegraf in St. Pieters te Leiden zou begraven worden. Zijn naam komt hier echter niet voor en de tijd van zijn overlijden stond geenszins vast. Mijn onderzoek in den klapper werd dezer dagen beloond en bewees, dat zijne vrij verre verwanten zijne wenschen niet hebben geëerbiedigd. De aanzienlijken, die ik aantrof, volgen: meest allen R.C.

Jr. *Adriaen v. Egmond van de Nyenburg* 1 Maart 1639.
Diens weduwe *(Anna v. d. Meer v. B.) 13 Nov. 1648.*
Jr. *Adolf van der Laen*, heer van Uiterbuurt, 6 Maart 1644.
Jr. *Caspar van Haeften 3* Febr. 1678.
Jvr. *Clara van der Meer van Berendrecht* 18 April 1651.
Vr° *Dieuwer van der Laen 26* April 1674.
Mr. *Frans van Berendrecht 7* Febr. 1629.

Jr. *Eduard van Hoogelande* Sept. 1676.
Jvr. *Elisabeth v. Egmond v. d. Nyenburg 22* Juli 1698.
Jr. *Guislain van der Laen,* heer van Uiterbuurt, 7 Oct. 169?.
Jvr. *van de Velde* op de blauwe camer 6 Maart 1625.
Machteld van Berendrecht 1 Nov. 1640.
Jvr. *Marie van de Nieburg 30* Aug. 1639.
Magdalena Meysters 2 Jan. 1685.
Jr. *Nieuburg 3* Jan. 1639.
Jr. *Willem van Egmond van de Nyenburg* 1 Dec. 1652.

BIJLEVELD.

De Zevenaarsche Vermeer's uit Bemmel.
(LVI, 541-549).

Dit zoo interessante artikel kan als volgt nog eenigszins worden aangevuld:

Kol. 545. *Reinier Vermeer,* secretaris der stad Huissen.

Reinier Vermeer, secretaris en volgens bijbelaanteekening ook keizelijk notaris te Huissen, huwde Huissen 22 September 1685 *Alida van Noll,* ged. Leiden Hoogl. Kerk 8 Dec. 1658, volgens de bijbelaanteekeningen overl. te Huissen 19 Oct 1719, dr. van *Arnoldus* en *Maria Deyman.*

Uit dit huwelijk 2 zoons:

1. *Johannes Engelbert Vermeer,* ged. Huissen 4 Dec. 1689.

   Te Huissen zijn gedoopt als dochters van den Heer Leutenant *Jan Vermeer* en Juffr. *Orfgeissen* op 1 Aug. 1720 *Wendelyna Theodora Aleyda* en 21 Nov. 1723 *Frederica Paulina Vermeer.* Bij het laatste kind o.a. getuige de heer vaendrager *Vermeer.* Ik veronderstel dat deze luitenant *Jan Vermeer* dezelfde is als *Johannes Engelbert,* hij was in ieder geval een zoon van *Reinier V.*

2. *Paul Albert Vermeer,* ged. Huissen 23 Sept. 1692, bij zijn huwelijk luitenant, huwt Huissen 19 Febr. 1730 *Sibilla Catharina Ebben,* ged. Gennep 19 Maart 1694, overl. aldaar 15 Nov. 1762, dr. van *Johan Albert* en *Ursula Catharina Haesbaert.*

Kol. 548. *Catharina Maria Gauterweiler,* lees *Gantesweiler, is* geboren Wesel 13, ged. Willibrordikerk 18 April 1765, als dr. van *Friedrich Wilhelm Gantesweiler, secretaris* van Wesel 1756-'84, burgemeester 1784-'92, en *Johanna Maria Elisabeth Cramer.*

W. PH. VEEREN.

Gemeentewapen.

Bij K.B. van 24 November 1938, No. 31, is aan de Gemeente *Wamel,* Provincie Gelderland, het navolgend wapen verleend:

In zilver drie rechtop naast elkander geplaatste kolven van sabel, met het handvat omlaag, en een golvende dwarsbalk van azuur, over alles heengaande.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie 'bladeren *en* twee paarlen.

J. PH. DE MONTÉ VER LOREN.

Waterschapswapen.

Bij K.B. van 24 November 1938, No. 32 is aan het Zeewerend Waterschap *Wesfergo's IJsselmeerdijken,* Provincie Friesland, het navolgend wapen verleend:

Gevierendeeld:
1. in zilver een hertekop van keel:
2. in sabel een lelie van goud:
3. in azuur een lelie van goud;
4. in zilver een dwarsbalk, in drieën doorsneden, boven van sinopel, in het midden van azuur, onder van sabel.

Een doorsneden schildhoofd, boven van azuur, onder van goud.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

J. PH. DE MONTÉ VER LOREN.

BOEKBESPREKING+

Hendrick Donckersloot. Hoogdijkheemraad van 't Oude Land van Althena, heemraad en waarsman van den banne van Uitwijk, schepen der heerlijkheid Uitwijk en kerkmeester van Uitwijk en Waardhuizen. ± 16351703, door Hendrik Donkersloot.

De Bibliotheek van het Genootschap 'ontving van het medelid H. Donkersloot deze in 1938 van zijn hand verschenen levensschets.

Deze publicatie besluit blijkens de „Inleiding" de door den Schrijver reeds geschonken gegevens betreffende leden van zijn geslacht.

Evenals de vorige is deze beschrijving een lezing zeker waard. Goede tabellen geven een overzicht over de behandelde familie en aanverwanten, terwijl tal van aardige bijzonderheden het werkje tot een prettig te lezen geheel maken.

Zij, die zich interesseeren voor personen uit genoemde streek zullen bij lezing zeker iets van hun gading vinden.

Behalve over het geslacht *Donkersloof* kan men er gegevens vinden over de families *de Wit* (ontleend aan Balen), *van Oversteegh* en *Verzijl.*

J. P. DE MAN.

„Die Haghe". Jaarboek 1938.

Het nieuw verschenen jaarboek van bovengenoemde vereeniging werd onlangs in de verzameling van de Bibliotheek opgenomen. Een goede publicatie met voor een elk wat wils.

Ik meen de aandacht te moeten vestigen op een studie van Dr. P. J. van Breemen over *„De grenzen van den dorpe van der Haghe in de Oorkonde van 1370",* mede om reden dat de redactie zich niet kan vereenigen met de getrokken conclusies (men zie ook de publicatie in die Haghe van 1924) en zulks, gelet op het bekende gezegde „du choc des opinions jaillit la vérité", wellicht voor andere ter zake bevoegden een reden kan zijn dit vraagstuk te bezien.

Mejufrouw H. J. J. M. van Diepen behandelt de geschiedenis van een paar welbekende huizen op de Lange Vijverberg, in welk artikel meerdere genealogische gegevens zijn verwerkt.

Ook van de overige opstellen moet m.n. dat van Dr. H. E. van Gelder over de 16e eeuwsche Haagsche kunstenaars *Corneille de la Haye* en *Janus Secundus* met fraaie reproducties van medailles vermeld worden, terwijl een tweede artikel van Dr. van Breemen over den Haag vóór de Hervorming van topografisch belang is.

Voorts vinden belangstellenden in dit jaarboek een artikel van D. J. Balfoort, gewijd aan den organist van de Hofkapel *Quirinus Gideon van Blankenburg.*

Tenslotte de gebruikelijke rubrieken.

J. P. DE MAN.

Kronieken van de abdij Bloemhof te Wierum over de 13e eeuw, uitgegeven in opdracht der Ver. Groningen door Dr. W. Zuidema, Drs. J. Douma en Dr. C. D. J. Brandt bij *N.V.* Broekhoff, Utrecht.

Het geslacht Ewsum, geschiedenis van een jonkersfamilie uit de Ommelanden in de 15e en 16e eeuw, door Dr. M. Hartgerink-Koomans bij J. B. Wolters, tironingen.

Decembermaand bracht ons beide bovengenoemde werken, van groot belang voor de geschiedenis van het gewest Groningen. Over het eerste kan ik kort zijn. Dit werk is herhaaldelijk uitgegeven, doch thans voor het eerst in onze taal, zoodat het voor iedereen toegankelijk is. Als de oorspronkelijke opstellers zich slechts beperkt hadden tot de lotgevallen hunner abdij, dan nog zou hun werk ons boeien; hoe weinig toch weten wij van dien tijd, zeven eeuwen geleden. Des te merkwaardiger is het echter, nu wij over bijkans de volle 13e eeuw worden ingelicht over plaatselijke toestanden, gewestelijke gebeurtenissen, reizen en wat niet al. De diepzinnige overpeinzingen, aan dien tijd nu eenmaal eigen, evenals het aanhalen van gewijde schrijvers, nemen wij op den koop toe en wij mogen slechts betreuren, dat zij zooveel plaats innemen. De vertaling is zeker met de meeste zorg geschied; druk en uiterlijk van het werk zijn opvallend goed.

Het proefschrift, op de tweede plaats genoemd, bekroonde de studie der schrijfster, moeder van vijf kinderen, wier volwassene zoons hunne moeder als paranymfen dienden. Het heeft ook buiten Groningen veel opzien 'gewekt, te meer, daar haar het praedicaat cum laude verleend werd.

Reeds meer dan een menschenleven geleden gaf Mr. C. P. L. Rutgers als ambtswerk den inventaris der Ewsum-papieren uit. In de kracht des levens weggerukt, was het hem niet vergund, zelfs zoo hij het begeerd had, zijne handen uit te strekken „naar de vleeschpotten der historie", zooals wijlen Prof. Fruin, ons eerelid, het placht te zeggen. Als men titel en ondertitel ziet, is een genealoog gewis geneigd, heel wat van zijne gading te verwachten, doch hij zal bedrogen uitkomen. Zelden zag ik zulk een a-genealogisch werk, ondanks de enkele tabellen, die het op dit gebied bevat. Het wegvallen van het voorvoegsel „van" voor den naam in titel, doet zonderling aan; te meer, daar schrijfster op blz. 67 wel *van* E. schrijft en later nog menig maal.

In de lange lijst van geraadpleegde bronnen zal men tevergeefs naar den naam van wijlen J. A. R. Kymmell zoeken, die toch in de Drentsche volksalm. van 1917-1919 dit geslacht terdege behandelde. Eindelijk, aan het slot van het boek wordt zijn werk terloops in eene voetnoot vermeld met den uitroep: niet zonder controle te gebruiken! Over de h.s. aanteekeningen der vermaarde verzameling Rengers van Naerssen, geen woord.

De schrijfster heeft zich beperkt tot het nogmaals verhalen aer staatkundige twisten en beroeringen van Groningerland in het door haar genoemde tijdperk, thans bezien vanuit het standpunt van dit geslacht, dat er als primus inter pares van den Groningschen landadel vanzelf eene rol in speelde.

Aan elk der belangrijkste figuren met de zijnen is een hoofdstuk gewijd. Met uitzondering van den 15e eeuwschen Heer Onno, die den nog bestaanden sterken toren bij zijnen borg Ewsum bouwde, weinig sympathieke figuren, die als hun zulks past en voordeelig schijnt, telkens van partij en land heer veranderen en daardoor in grooten nood en ellende geraken, terwijl zij, ondanks alles, toch den grooten heer blijven uithangen. Het door hunne huwelijken verworven Oostfriesche bloed, met de gevolgen van dien, door mij in mijn von Innhausen und Knyphausen, 1934 beschreven, is hier onmiskenbaar. De schrijfster heeft echter blijkbaar eene soort vereering voor deze eigengerechtigde en zelfzuchtige heeren en acht het nageslacht, dat onder beter geregelde omstandigheden den ouden naam geenszins oneer aandeed, in tegendeel, geen woord waard.

Tot slot nog enkele opmerkingen: genealogisch is de schrijfster vaak bezwaarlijk te volgen in haar betoog; als men denkt, dit personage is afgehandeld, zie, eenigen tijd daarna duikt er weer allerlei nieuws over hem en de zijnen op en men moet wel goed thuis zijn in dit uitgebreide familieverband, om de schrijfster te kunnen begrijpen. Hoofdstuk VI biedt ons eene pauze, gewijd aan allerlei kerkelijke toestanden, meer dan aan de van Ewsum's.

Het woord bastaard is bij haar blijkbaar taboe. De rentmeester der van Ewsum's op hunne Middelstumsche goederen, zoon van een geestelijke, die zelf een Ewsum-bastaard was, heet op blz. 71: aan de jonkers v. E. verwant, terwijl 20 blz. verderop te lezen valt, dat schrijfster zeer goed weet, hoe de vork in den steel zit. Ook zal menigeen, in de overtuiging, dat Karel van Gelre zonder wettig oir stierf, met verbazing lezen over Karel jr. en den zoon van den Hertog.

Eigenaardig doet ook de afwijkende spelling van namen aan en men vraagt zich af, welk nut het mag hebben, steeds Relof voor Roelof en Duthmar voor Ditmar te stellen, terwijl pas het zinsverband den lezer leert, dat Steinfurt in dit boek Steenvoorde heet. Ik ben zeer gestemd voor Nederlandsche namen voor buitenlandsche plaatsen, zoo die van ouds bestaan, zooals Mulhuizen, Plijmuiden, Kantelberg, Danswijk enz., doch Steenvoorde, in Noord- en Zuid-Nederland vaak voorkomend, werkt hier verwarrend.

Het speet mij op blz. 54 romanye weer verklaard te vinden als zoete wijn. Reeds 35 jaar geleden wees ik 'erop, dat dit niets anders is dan Romanée, eene nog bekende soort bourgogne, op groote feestdagen ook in kloosters geschonken bij het wildbraad, import van Hertog Philips C.S. en verre van zoet.

Dat de Cleefsche von Wylich's als Overijsselaars worden bestempeld, laat ik daar, van weinig algemeene ontwikkeling getuigt helaas, dat de roemruchtige familie von Quadt tusschen a en d met eene onzinnige r bedacht wordt en ten slotte, dat de manhaftige verdediger van Leiden, Jan van der Does, hier zijn degen voor eenen burgemeesterstabberd moet ruilen.

Tenslotte valt het te loven, dat dit in vele opzichten belangrijk werk niet is geschreven in de vereenvoudigde spelling, welke, vooral in het Noorden, tegenwoordig helaas steeds meer aanhangers wint,

BIJLEVELD.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

Archief. Vroegere en latere mededeelingen betreffende Zeeland. Jaargang 1938.

Artikel over ***Anna van Borssele*** door Dr. L. M. C. Kooperberg. Meerdere gegevens betreffende haar geslacht.

De Maasgouw. November-December 1938.

J. Verzijl. Een valsche oorkonde over de familie *van Lom* te Venlo.

E. Vrijdag. De Steen van Carsveldt.

Bevat gegevens over het geslacht *van den Hove*. Wapen: een geschulpt kruis.

Voorts bevat dit nummer nog gegevens betreffende *Jacob Loyens*, schepen te Weert, gehuwd met *Maria Theresia Beerenbrouck*.

De Navorscher. Afl. 9 en 10. Jaargang 1938.

Genealogische aanteekeningen uit het archief der *Evangelisch-Luthersche gemeente te 's-Gravenhage*, medegedeeld door W. Baron Snouckaert van Schauburg.

Artikel over *H. C. Wipperman* en zijn gezin door W. E. van Dam van Isselt (vervolg).

Taxandria. Afl. *12 1938*.

Geneaolgische gegevens *Lixhals* en *van Heyst-Grevenbroeck*.

Oud-Holland. Jaargang LV afl. VI.

Dr. A. Bredius. De schilder *Bartram Fouchier* (zoon van Paul en Catharina Spruyt), zelf gehuwd met *Christina Spruyt*.

Verwezen wordt naar een artikel van M. G. Wildeman in Oud-Holland 1899 over de familie *Fouchier*.

Dr. A. Bredius. *Archiefsprokkels*.

Gegevens *Bruynseels; van den Wijen;* de echtparen *M. Wittenhorst* en *E. C. Balbian; Wiebekus* en *van Oyt; Wellink* en *Prot; Wannenburg* en *van Wettum*.

Bulletin de la Société de l'Histoire du Protestantisme français. LXXVIIe Année. Octobre-Décembre 1938.

Documents. Les Dénombrements généraux de Réfugiés au Pays de Vaud et à Berne à la fin du XVIIe siècle 1698 (suite) o.a. de namen *Borel, Faure, Guérin*.

Mitteilungen des Sippenverbandes der Danziger Mennoniten-Familien Epp, Kauenhoven, Zimmermann. Heft 6.

Pag. 183 e.v. Gegevens omtrent de Hollandsche familie *van Hoek* (door Dr. *Werner Zimmerman* te Gotha) alwaar verwantschappen.

Opmerking: voor van Barel lees van Baerle, voor van Ryckvorsel lees van Ryckevorsel.

Personal historik Tidsskrift. 59e Jaargang Dec. 1938.

Pag. 223-242.

Oplysninger om Tyske og Hollandske reformerte i Kjøbenhavn 1690, af Kaptajn K. C. Rockstroh.

Vele Duitsche en Hollandsche namen van personen tot de gemeente behoorende waarvan ik aanteeken: *Fabricius*, Mr. *Hubrecht, von Hemert (Johan* en *Peter*, wijnhandelaren), *Gerhardus Ens*, boekhouder van de O.I.C.

Onder „Hoffgemeine" o.a.:

Eleonore Cathrine van Schagen, gehuwd met *Henning Ulrich von Lützow*, Hofmaarschalk.

Onder „Officieren":

Garde te voet: Capt. *de Man* en zijn vrouw *(Christoffel de Man, † 1702)*.

Prins Friedrich regiment: *Herman Buschman*.

Von der Flotte: capitein *Daniel Wildeman+*

In het register over dezen jaargang ook meerdere Hollansche namen o.a. *Hooglant* (meerdere personen): *von Hemert* (meerdere personen); *le Fèvre, van Manders, Moock, Plasman, Tadema Wieland, Wildeman, Vogelsang*.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Brocx. (LVII, 41-43). *Anna Cornelia Brocx*, echtgenoote van *Jan Willem Brocx*, is geboren te Geffen en dochter van *Willem Leendert* en *Josina Margaretha Breugel van Bronkhorst*.

Arnoldus Alexander Brocx, zoon van *Jan Willem* en *Anna Cornelia Brocx*, is niet geboren in 1818, doch te 's-Gravenhage op 25 September 1819. Uit dit echtpaar is nog geboren te 's-Gravenhage *Maria Wilhelmina Leonarda* op 11 Augustus 18 17. Het beroep van *Jan Willem Brocx* was commies.

Uit het huwelijk van *Arnoldus Brocx* en *Celia Dorsman* zijn te 's-Gravenhage geboren:

a. *Pieter Alexander*, overleden te 's-Gravenhage 22 Mei 1816, oud twee jaar;
b. *Adriana Petronella*, 1 Augustus 1817 en
c. *Petronella Alexandrina*, 12 September 1818.

Als 'beroep van den vader staat vermeld: commissaris bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken.

De zoon uit het huwelijk van *Paulus Hen(d)ricus Brocx* en *Clara Catharina van Renesse*, geboren te 's-Gravenhage 17 Januari 1821 is *Jan Manuel* genaamd.

Uit dit huwelijk zijn aldaar nog geboren:

1. *Johanna Christina* op 26 April 1822;
2. *Anna Cafharina* op 16 December 1823;
3. *Arnoldus Alexander* op 7 Juni 1825 en
4. *Casparina Fredrika Maria Diena* op 3 Maart 1836.

's-Gravenhage. J. **Boer.**

Brocx. (LVII, 41). *Alerander Gerardus Brocx*, Med. Doctor te Werkendam in het einde der 18e en het begin der 19e eeuw, Adjunct-Maire van dat dorp 1811-1814.

Hij was gehuwd met *Emina Ignatia Breda*.

's-Gravenhage. Couvée.

Doeveren (van). (LVI, 569). Enkele gegevens over dit geslacht komen voor in de Navorscher, jaargang 1861 pag. 295, die ik uit eenige bescheiden in mijn familie-archief eenigszins kan aanvullen.

De daar genoemde *Wouter van Doeveren*, meer bekend als Prof. *Gualtherus van Doeveren*, geb. Philippine 16 Nov. **1730,** ged. aldaar 19 Nov. 1730, † Leiden 31 Dec. 1783 aan de gevolgen van podagra, werd 18 Maart 1754 hoogleeraar in de physiologie, ontleedkunde, verloskunde, pathologie, medicina practica (met kliniek) en de chemie te Groningen en 6 Mei 1771 hoogleeraar in de medicina practica te Leiden. Lijfarts van Prins Willem V. Zie zijn biographie in N.N.B.W. IV kolom 511/2. Hij tr. 1758 met *Aletta Everhardina Eck*, † 1777, dochter van Prof. Mr. *Jacobus Eck* en *Aletta van de Wal*.

Uit dit huwelijk (o.a.?; volgorde onbekend):

1. *Anthony Jacob*, volgt A.
2. *Johannes Arnoldus*, volgt B.
3. *Cornelis Emilius*, volgt C.

A. *Anthony Jacob van Doeveren*, geb. **1763, † 30** Oct. **1805,** geneesheer te Leiden, tr. *Elisabeth van Reverhorst*, die hertrouwd zou zijn met Prof. *van de Wijnpersse*.

Uit het le huwelijk:

a. Dr. *Hermanus François van Doeveren*, medicinae doctor te Leiden (10 Juni 1845).

B. *Johannes Arnoldus van Doeveren*, tr. *Cafherina den Hartog*.

Uit dit huwelijk:

a. *Aletta Antonia Elisabeth van Doeveren*.

b. *Helena Sophia Petronella van Doeveren.*
Beiden woonden op 10 Juni 1845 ongehuwd te Den Haag.

c. *Gualthera Esther Cornelia van Doeveren,* tr. *Frans Broers,* kapitein bij de veldartillerie in garnizoen te Nijmegen (10 Juni 1845).

d. Dr. *Gualtherus Johannes van Doeveren,* geb. Gorinchem ± 1808, med. doctor te den Haag, † den Haaa 19 April 1855.

C. Mr. *Cornelis Emilius van Doeveren,* geb. Groningen 8 Dec. 1768, † den Haag 7 Nov. 1844, Burgemeester van den Haag, Lid van den Gemeenteraad aldaar, Ridder Ned. Leeuw, tr. den Haag (Waalsche Kerk door Ds. Charles Chais) 25 Maart 1792 *Esther Jeanne .Hartman,* geb. den Haag 24 Nov. 1772, ged. aldaar (Waalsche Kerk door Ds. Charles Chais) 28 Nov. 1772, † den Haag 15 Mei 1845 des namiddags om 2 uur, begr. op de begraafplaats „ter Navolging" bij Scheveningen, dochter van Mr. *Nicolaas Willem Hartman* en *Johanna Emilia Phaff.*

Zij bezaten en bewoonden te den Haag het huis Tournooiveld No. 241, dat later bij het Hotel de Vieux Doelen is getrokken en thans deel uitmaakt van het kantoorgebouw van de Twentsche Bank en voorts de hofstede Oostduin onder Wassenaar gelegen aan den Raamweg nabij den Haag. Haar op 7 Sept. 1837 voor Nots. J. G. van der Haak te den Haag verleden testament alsmede de inventaris van haar zeer belangrijke nalatenschap zijn in mijn bezit. Hieruit blijkt o.a., dat de familieportretten volgens hare uitdrukkelijke begeerte vernietigd zijn geworden.

Uit dit huwelijk:

1. doode zoon, geb. den Haag 23 Nov. 1792.
2. dood kind, geb. den Haag 8 April 1795.

Aanvullingen op het bovenstaande worden met belangstelling door mij tegemoet gezien.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Dijck (van). (Utrecht). (LVII, 44). Ik vestig de aandacht van vraagsteller op het geslacht *van Dijck* te Brielle, behandeld in De Jager, de Brielsche vroedschap, bl. 253, en speciaal op *Hendrick van Dijck,* ged. 23-5-1599, zn. v. *Jan Adriaansze van Dijck × Mayken Bartholomeusdr. van den Corput.*

Prestwich. J. F. STRAATMAN.

Godeffroy. Kan één onzer leden mij ook inlichten, waar zich thans bevindt de copie, gedat. Berlijn 19 Oct. 1712, van den adelsbrief der familie *Godeffroy* (La Rochelle)? De 'Heer G. H. J. C. Eschauzier heeft dezen gepubliceerd in „Alg. Nederl. Familieblad". jrg. 1883 nr. 39.

's-Gravenhage. TH. J. v. ALFF.

Heerman. (LV, 290 en LVI. 143). De vraag gesteld in kolom 290 van jrg. 1937 naar de verwantschap tusschen *Simon Adriaensz Heerman* en *Simontje Simonsdr. van Swieten* is opgelost.

Vanwege de Universiteits-Bibliotheek te Amsterdam deelde men mij de volgende acte mede welke berust onder Hss. Aa 16.

Affkomste van *Simon Heerman* getrouwt met *Annetge Everts,* daar hij bij geteelt heeft:

1. *Jan Symonse,* die bij sijn huisvrouwe *Anna Cornelis* heeft gewonnen:

A. *Leendert Janse* die bij sijn huysvrouw heeft gewonnen:
Simon Leendertse Heerman.
Hieruit:
a. *Leendert Symonse.*
b. *Jacob Symonse.*

B. *Adriaan Janse.*
Hieruit:
Symon Ariënse Heerman.

C. Machtelt Janse sonder kinderen gestorven.

2. *Mees Symonse* die bij sijn huysvrouw *Neeltje Willems* heeft gewonne:
A. *Affelie Mees* die bij haar man *Adriaen Banck* heeft gewonne:
a. *Derck Adriaense Banck.*
b. *Marytge Adriaense Banck.*
c. Neeltge Adriaense Banck.
B. *Adriaenfje Mees* sonder kinderen gestorven.

3. *Anna Symonse* die bij haar man *Harmen Gerritse* heeft gewonne:
Bette Gerrits die bij haar man Gijs *Pieterse* heeft, gewonne: *Annitge Gijse.*

4. *Lysbet Symonse* die bij haar man *Wolphert Jacobse* heeft gewonne:
A. *Jan Wolphertse* die heeft gewonne:
a. *Wolphert Janse.*
b. *Pieter Janse.*
c. *Symon Janse.*
B. *Anna Wolphertse* die heeft gewonnen:
a. *Wolphert Adriaanse* dewelke heeft gewonne:
Anna Wolphertse.

5. *Marytge Symons* die bij haar man *Symon Lambertse* heeft gewonnen:
Symontje Symons.

Op den dach van huyden compareerde voor mij Notario op Delfshaven ende getuygen naar genoemt *Willemptje Cornelis* weduwe van saliger *Cornelis den Reynst* out omtrent LXXVIII Jaren ende *Grietge Everts* weduwe van wijlen Saliger *Jacob Adriaanse Mosch* out omtrent LXXXVIII Jaren beyde woonende alhier, dewelke hebben verklaart ten versoeke van *Affelie Mees* weduwe van *Adriaan Banck, Symon Leendertse Heerman, Symon Adriaanse Heerman,* ende *Pieter Jansse van der Wolff,* alle mede alhier woonachtigh, dat sij getuygen wel hebben gekent, *Symon Heerman* in sijn leven gewoont hebbende alhier op Delfshave dewelke getrouwt sijnde met *Adriaantje Everts* van haar beyder lijven gedescendeert ofte gesproten sijn de personen int bovenstaande geslagtregister genomineert, dewelke sij getuygen van vader tot kint hebben beleeft en gekent, sulkx dat deselve *Symon Heerman* was grootevader van *Affelie Mees,* ende van de andere requiranten overgrootevader, hiermede eyndegende sij deposanten haare voorszegde getuygenisse presenteren deselve des noot sijnde nader met eede te bevestigen.

Aldus gedaan den XXVIII October XVIc negentien. Present Dirck Wouterse lakenkooper ende Anthonis Marynis sluyswachter beyde alhier woonende als getuygen.

Onderstond 't welck ik getuyge en was onderteykent
Baneburgh (Vanderburgh?) Notaris.

Naer gedaene collatie wegens het principaele is dese ter secretarie der stad Rotterdam bevonden te accorderen op den XXII January XVIc één en dertich bij mij.

Onderstond M. Besemer.

Is alzoo de vraag naar de nazaten van *Symon Heerman* beantwoord, open blijft de vraag: waarvandaan kwamen de broeders *Dirk Heerman* en *Symon Heerman* die begin 16e eeuw te Delfshaven woonden en gehuwd waren met twee zusters *Jacoba Everts* en *Adriana Everts*. Niet onwaarschijnlijk behoorden zij tot het geslacht *Heerman van Oegsfgeesf*.

Immers dezelfde vóórnaam *Symon* komt ook in dat geslacht voor. Een *Jan Symonsz Heerman van Oegstgeest* had eene dochter *Margaretha* die ±1450 huwde met *Adam van der Burch*. En een *Symon Heerman van Oegstgeest* was in 1508 Prior van een Carmelieten-Klooster. De *Symon Heerman* over wien de bovengenoemde acte handelt, werd in 1543 aangeslagen in de belasting te Delfshaven voor een huis waarvoor eerst *Dirck Oem* was aangeslagen.

Is misschien zijn vrouw *Adriana Everts* een zuster van *Jan Everts* die met *Frans Duyst* de gemachtigde is van kinderen *Oem* als erfgenamen van *Evert Jansz?* Deze *Frans Duyst van Voorhout* komt voor onder de erfgenamen van *Dirck Henricksz Duyst* en omstreeks 1525 verkocht Outsyer (Ozier) Gerritsz een huis te Delfshaven aan *Jacob Oem* en *Duyst Heynricxz*.

Op 8 April 1550 bekennen *Heinrick Jansz* als voicht van *Adriana* sijne dochter weduwe van *Jacob Oem Jacobsz, Jacob Joost Heenckesloofh* als voicht van de weduwe ende erfgenamen van *Gerrit Jansz Abbebroeck* ende *Frans Duyst Fransz* voor hem selven ende vervangende *Cornelis Jan Boeckelsz* ende bekenden affgelost ende betaelt te wezen van alsulcke twee jaerlicke renten als sij tesamen sprekende gehadt hebben op de stede van den Briele d'eene gecoft bij *Evert Jansz* .....

Op 2 Juni 1589 droeg *Dirck Hendricksz Duyst van Voorhoudt* als executeur van den boedel van *Jacob Jacobsz Duyst van Voorhoudt* een som gelds over aan Mr. *Jacob Burghersz* als administratie hebbende van de weeskinderen van *Hendrick Adriaansz Wittert*. Voogden over die kinderen waren Adriaan *Clementsz. van Overschie* en *Jacob Jacobsz Duyst van Voorhout*.

Uit *de* mededeelingen van H. de Jager (de Brielsche Vroedschap) Alg. Fam. Blad 1901 blz. *74* en uit kol. 292. noot, Maandblad Ned. Leeuw, 1916, blijkt, dat *Dirk Thielmansz Oem*, genoemd op blz. 1174 van Mathijs Balen, Beschrijving van Dordrecht, uit zijn huwelijk met *Maria Nemery* die in 1431 stierf, nog meer kinderen moet gehad hebben dan den daar genoemden *Jan Oem*. Immers in 1459 fundeerden *Jacob Heerman* en *Thielman Oem Dirksz* als voogden van *Marieken* en *Agniese*, dochters van *Thielman Oem Dirksz* een vicarie op het altaar van St. Jan Evangelist te Brielle en 20 Juli 1497 maakten *Jacob Gijsbrechtsz Heerman* en *Servaes Ariënsz* een accoord over een leen te Maasdam, hun aangekomen van *Marieken* en *Agniese Thielman Oem .Dirksz Dochters*, afkomstig van *Jacob Nemery*, oud-Oom van *Jacob Gijsbrechtsz Heerman* en *Servaes Ariënsz*.

Is hieromtrent wellicht iets te vinden in de genealogie Heerman, welke blijkens mededeeling van Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, Ned. Leeuw 1907 kol. 235 voorkomt in het handschrift van Gouthoeven?

Symon Adriaansz Heerman (de achterkleinzoon van *Symon Heerman)* van wien in kol. 290 reeds werd medegedeeld, dat hij gehuwd was met *Jannichgen Huygendr. Koornhart*, had *4* zusters:

a. *Annifgen Heerman*, gehuwd met *Jan Willemsz.*
b. *Trijntge Heerman*, gehuwd met *Jacob Adriaansz van Bleynckvliet.*

c. *Neeltge Heerman*, gehuwd le, met *Isaäc de Riemer; 2e* met *Matthys Jansz Bezemer*, Secretaris van Rotterdam.
d. *Maritge Heerman*, gehuwd le. met *Jean Bosscha* en 2e. met *Pieter Adriaansz van Bleynckvliet.*

Scheveningen. **WITTERT VAN HOOGLAND.**

Jongh (de). (LVII, *12).* Naar aanleiding van den in de genealogie *Hahn* t.a.p. vermelden Mr. *Simon de Jongh van Son* roep ik de hulp onzer medeleden in ter verkrijging van meerdere gegevens omtrent dit geslacht *de Jongh*, dat in goud een zwarte weerhaak voerde. Ik verzamelde omtrent dit geslacht de volgende hoogst onvolledige gegevens uit familiepapieren, uit de Wapenheraut, uit het Nederl. Adelsboek, uit advertenties bij de collectie van het Nederl. Patriciaat en uit Rietstap's Wapenbk. v. d. Nederl. Adel:

1. *Adriaan de Jongh*, woont te Wijk bij Heusden, tr. N.N.

11. *Johan de Jongh*, geb. Wijk, st. 10-10-1725, tr. 10-9-1697 *Anna de Jong*, st. 22-7-1741, dr. van *Johan* en *Godertje van Hedickhuisen*, waaruit:
   1. *Johan;* volgt III.
   2. *Leonardus*, volgt IIIbis.

111. *Johan de Jongh van Hedickhuisen*, geb. Wijk, burgemeester van Hedikhuisen, woonde op huize de Haarsteeg, tr. *Elisabeth de Bye*, dr. van *Hendrik* en *Judith de Roy* en kleindr. van *Maarten de Bye, Anna van der Punten*, meester van Hedikhuisen, × N.N., geb. 1737, waaruit:
   1. *Anna de Jongh*, geb. h. de Haarsteeg te Hedikhuizen 8-10-1735, st. Erp 30-7-1765, tr. Hedikhuisen 16-1 1-1756 *Benjamin de Jong*, heer van Beek en Donk en Frisselstein, geb. Veghel 3-11-1726, erfsecretaris van Veghel en Erp, st. Erp 18-5-1808, zn. van *Gerard* en van *Johanna Judith Josselin.*
   2. een zoon, volgt IV.

IV. ..... *de Jongh*, geb. 1739, st. 10-1-1820, Burgemeester van Hedikhuisen × N.N., geb. 1737, waaruit:

V. *Abraham de Jongh*, heemraad van het land van Heusden, st. 3-1-1812, tr. Woudrichem? 25-4-1792 *Cornelia Maria van der Colff*, geb. ald. 13-6-1767, st. 29-3-1793. dr. van *Herman* en *Johanna Alberfa Lieshout.*
   Uit dit huwelijk:

VI. *Hendrik Cornelis de Jongh*, geb. 11-3-1793, sterft in de vijftiger jaren, burgemeester van Hedikhuisen, tr. Groot Lith September 1815 *Maria Aadriana Hendrica Gerarda Luycx van Breugel*, geb. ald. 7-6-1796, st. h. Haarsteeg te Hedikhuisen in het kraambed 9-1-1820, dr. van *Dirk*, I.U. D., notaris in het kanton Oss en Dijkschrijver van het dijk- en polderbestuur Groot Lith, en van *Johanna Maria Lieshout*, en kleindr. van Ds. *Herman Gerard van Breugel, Maria Adriana Luycx Massis, Gerard Lieshout* en *Jennette van der Colff*. Uit dit huwelijk:
   1. zoon, geb. Hedikhuisen 1817, st. ald. h. de Haarsteeg 6-1-1820.
   2. *Dirk de Jongh*, geb. Hedikhuisen December 1818, st. ald. 30-5, begr. ald. 1-6-1819.
   3. zoon, geb. Hedikhuisen 6-1-1820, st. ald. 9-1-1820.

Hij hertr. Waardenburg 17-8-1828 *Maria L. van Dieden.* uit welk huwelijk zeven kinderen.

IIIbis. *Leonardus de Jongh*, heer en burgemeester van Hedikhuisen, woont op de Haarsteeg, tr. 29-10-1746 *Anna Elisabeth Geerfruid van Son*, vrouwe van Raamsdonk,

geb. 3-3-1'726, dr. van *Simon* en van *Anna van der Pypen.* Hieruit:

1. *Anna Maria de Jongh,* geb. 17-9-1752, st. Willemstad, begr. ald. 2-5-1786, tr. Breda 23-2-1773 *Frederik Herman d'Aulnis de Bourouill,* geb. Doesburg 30-10-1746, kapitein, st. Utrecht 7-6-1819. Hun zoon wordt heer van Hedikhuisen.
2. *Simon,* volgt IV.

IV. Mr. *Simon de Jongh van Son,* heer van Raamsdonk, 23-1-1758 tot 23-9-1820 (zie verder de bovenaangehaalde genealogie Hahn).

Driebergen. **J. R.** CLIFFORD KOCQ **VAN BREUGEL.**

Jutting. (LVI, 476-523). Huwden te Heukelom 2 Juli 1735 *Jan Adolph Jutting* en *Anna Regina Meyer,* beide van Quakenbrug ƒ 6.-. Hij is overl. 14 April 1790. Zij is overl. 28 April 1783. *Jan Adolph Jutting* was meester-chirurgijn.

Kinderen, gedoopt te Heukelom:

1735, 25 Sept. *Jan Adolph.*

1737, 4 Aug. *Boudewijn.*

1739, 19 April *Benedicta.*

1744, 21 Sept. te Oosterwijk *Christiaan Herman.* Schepen 1781 etc. te Heukelom.

Er waren meer kinderen, o.a. *Regina Elsje, zij* trouwt 15 Juni 1770 *Adrianus van Zee,* ged. 21 Sept. 1732, zoon van *Bastiaan Claasz. van Zee,* burgemeester van Heukelom 1748-1750 en *Anneke Jacobs van Enspik.* Adrianus van Zee was later schepen te Heukelom.

Ondertr. Heukelom, getr. Utrecht 3 Mei 1775, *Christaan Herman Jutting,* jongm. hier en *Judith de Visser,* geb. te Utrecht. Zij overl. 26 Sept. 1784. Hij hertr. 1787: ondertr. 5 October, getr. 20 October te Brakel *Christiaan Herman Jutting,* weduwnaar van *Judith de Visser* en *Anna Catherina Coets,* weduwe wijlen *Johannes van Juchem,* in leven predikant te Brakel. Zij geboren te Zundert. Kinderen, gedoopt te Heukelom:

4 Aug. 1776 *Jan Adolph* (later med. doctor).

14 Juni 1778 *Lambertus,* trouwt *Jacomina de Visser* te Utrecht.

19 Maart 1780 *Anna Regina.*

Acte in het protocol van Heukelom *van* 3 Maart 1807: compareert *Anna Catherina Coets,* weduwe en erfgename van *Christiaan Herman Jutting, Jan Adolp Jutting,* med. doctor, ds. *Petrus van der Wolk,* pred. te Groot-Ammers, getr. met *Anna Regina Jutting* en *Lambertus Jutting,* pred. te Hoofdplaat etc.

's-Gravenhage. J. D. **JORDAAN.**

Jutting. (LVI, 476, 523, 572). In mijn bezit bevindt zich een albumblaadje, onderteekend „Osnabrück 26 Juni 1805 *Louise Jutting* aus Curaçao", afkomstig van *Lisette Abeken,* later gehuwd met *B. H. Calmeyer.*

Berlijn- Wilmersdorf. M. R. A. **CALMEYER.**

Luckner. *Nicolaus* Graaf *Luckner,* Maarschalk van Frankrijk (sinds 28 Dec. 1791), geb. te Cham in Beieren en † (onder de guillotine) te Parijs 4 Jan. 1794, kwam met een Beiersch legercorps (sedert 26 Sept. 1745 in Nederl. dienst) op 15 Nov. 1745 naar Brussel, was in 1748 als majoor in het regt. Collignon in garnizoen te Maasijk en werd met zijn geheele regiment op 25 Sept. 1749 afgedankt. Sinds einde 1757 vindt men hem terug in Hannoverschen dienst. Waar kan hij zich in de tusschenliggende jaren in Nederland hebben

opgehouden? Bekend is slechts, dat hij op 21 April 1757 en zijn echtgenoote *Johanna Cornelia Cuijpers* op 14 Dec. 1757 te Stevensweert tot lidmaat der Gereformeerde kerk werd aangenomen, waarbij staat aangeteekend: „hebben den Roomschen Godsdienst verlaaten en zijn overgegaan tot onze Gereformeerde Kerk". Van hen werd aldaar op 8 Nov. 1758 ook een ongenoemd kind begraven.

Gezocht wordt de plaats waar *Nicolaus (de) Luckner* (hij was toen nog geen graaf) en *Johanna Cornelia Cuijpers* vóór 1758 gehuwd zijn en waar hun dochtertje *Johanna* (volgens familie-overlevering) op 17 April 1753 geboren werd. Het is niet onmogelijk, dat de ouders toen nog niet gehuwd waren, zoodat laatstgenoemde op den naam *Cuijpers* werd gedoopt. Iedere aanwijzing is welkom en zal door ons in dank worden aanvaard.

Hamburg. NIEDERL. **AHNENGEMEINSCHAFT** E.V.

Martin de Clarencieux. Onder mijn betovergrootouders bevindt zich *Jean Baptiste Martin de Clarencieux,* van wien bij zijn huwelijk te St. Eustatius 31 Maart 1793 met *Sara Simmons* wordt vermeld, dat hij was geboren te M a d e i r a. Hij was Roomsch-Katholiek en minstens sedert 1775 op St. Eustatius.

Kan een onzer leden mij mededeelen tot wien ik mij te Madeira zou kunnen wenden om een onderzoek naar het voorgeslacht van genoemden betovergrootvader te doen instellen?

Berlijn- Wilmersdorf. M. R. **A. CALMEYER.**

Middendorp. Prof. Dr. *Hendrik Willem Middendorp,* geboren Steenwijk 22.5.1842, hoogleeraar te Groningen 1871-1893, overleden te Groningen 14 Mei 1918, deed genealogisch onderzoek naar zijn geslacht. Weet iemand wie zijne aanteekeningen of dossiers bezit?

's-Gravenhage. M. C. SIGAL.

Schallig-Willink. (LVI, 573). *Jan Anthony Schallig,* geb. Amsterdam 24 Aug. 1790, † Amersfoort 6 Juli 1845, tr. 29 Sept. 1820 *Margaretha Anna Cambier,* geb. Haarlem 2 Sept. 1795, † Amersfoort 20 Mei 1845, dochter van *Jacob Jan* en *Catharina Josina Gerlings.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Hendrik Schallig,* geb. 20 Aug. 1821, † 23 Jan. 1826.
2. *Jacob Jan Schallig,* geb. 13 Nov. 1822, † 1857.
3. *Herman Schallig,* geb. 7 April 1824, † Soerabaia 1870, tr. 4 Maart 1853 *Johanna Carolina Andreas.* Hadden zij kinderen?
4. *Sophia Jacoba Schallig,* geb. 13 Juni 1825, † 19 Jan. 1826.
5. *Willem Schallig,* geb. 15 Juli 1826, † Amsterdam 14 Jan. 1827.
6. *Jan Anthony Schallig,* geb. 28 Aug. 1827, † Oengaran (Java) 2 Juni 1857.
7. *Margaretha Anna Schallig,* geb. 4 Dec. 1829, tr. Amsterdam 23 Sept. 1852 Mr. *Hermanus Adrianus Nebbens Sterling.* Hadden zij kinderen?
8. *Sophia Jacoba Schallig,* geb. Utrecht 3 Oct. 1831, † Utrecht 3 Maart 1892, tr. Utrecht 30 Sept. 1853 *Jan Dionijs Oortman Gerlings,* geb. Utrecht 29 Mei 1830, † Utrecht 7 Jan. 1899, Bankier, Chef der Firma Chr. Oortman & Zoon, zoon van Mr. *Jan Gerlings* en *Judith Oortman.*
9. *Hendrik Schallig,* geb. Amsterdam 15 Mei 1833, †

Cheribon 21 Febr. 1875, tr. 4 Aug. 1865 *Wilhelmina Adciana Kroon.* Hadden zij kinderen?

10. *Pieter Schallig,* geb. 30 Aug. 1836, tr. *A. C. M. Ruzette.* Hij of zij † Cheribon 25 Juni 1876. De overlevende hertr. Apr. 1879 *J. A. C. van Bruggen.* Hadden zij kinderen?
11. *Jan Willem Schaliig,* geb. 2 Oct. 1839, † Batavia 30 Sept. 1885, tr. Cheribon 9 Mei 1866 *Maria Louisa Kroon,* Hadden zij kinderen?

Aanvullingen op het bovenstaande worden met belangstelling tegemoet gezien.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Steenhardt-ter Burgh. (LVI, 48). Op mijn vraag om meerdere gegevens omtrent de herkomst van *George Steenhardt* en zijn echtgenoote *Wilhelmina ter Burgh* kwam tot heden geenerlei antwoord in.

Dit echtpaar liet nog in Januari 1683 te Zwolle een dochter doopen, terwijl, volgens familie-aanteekeningen, de vrouw nog in Febr. 1685 bevallen zou zijn van een doodgeboren zoon. Kort daarna moet zij zijn overleden, want op 21 Januari 1688 hertrouwt George *Yfeenhardt* in de Herv. Kerk te Windesheim (ondertr. Zwolle 7 Jan. t.v.) met *Christine Voltelen,* dochter van Ds. *Arnoldus Voltelen,* predikant te Zwolle en van *Susanna Fockenburgh.*

Vóór dit huwelijk moet hij dus zijn kinderen bij zijn eerste vrouw hun moederlijk goed bewezen hebben. De daarbij te noemen voogd(en) van moederszijde had iets kunnen leeren omtrent de familie dezer vrouw. Helaas begint het register der momberstellingen der stad Zwolle eerst met 1715, dat van het Schoutambt Zwolle met 1694, beide dus te laat voor ons doel. Daardoor is de weg, om hierlangs iets te weten te komen met betrekking tot de herkomst van *Wilhelmina ter Burgh* af gesneden.

Uit het eerste huwelijk werden drie dochters geboren, die achtereenvolgens als namen kregen:

Johanna Dorothea, Dorothea en *Johanna,* terwijl de uit het tweede huwelijk geboren oudste dochter de namen *Susanna Dorothea* ontving,

Nu weten wij, dat de moeder van de tweede vrouw *Susanna* heette. De bij kinderen uit beide huwelijken voorkomende naam *Dorothea* moet dan hoogstwaarschijnlijk die van de mansmoeder zijn. Maar dan is de naam *Johanna,* die 2 maal aan dochters uit het eerste huwelijk wordt gegeven, ook die van de moeder van de eerste vrouw.

Uit het eerste huwelijk wordt een zoon *Bartelt* geboren. Het is uit familiepapieren bekend, dat de naam van den vader van George *Steenhardt geweest* moet zijn *Michel.* Vrij zeker is dus *Bartelt* de naam van zijn 'eerste vrouw's vader. Ik zoek dus naar gegevens omtrent het echtpaar *Bartelt ter Burgh* × *Johanna N.N.* en hun dochter *Wilhelmina,* die eind Maart 1653 geboren moet zijn.

De eenige ter Burgh, mij bekend, is *Engelbert ter Burch,* geweldige provoost te Ravestein, die aldaar 25 April 1665 ondertrouwt en geboortig was uit *Schildwolde.* Hij zou een broer van Wilhelmina kunnen zijn. De familie *ter Burgh (ter Burch) zou* dan in de provincie Groningen gezocht moeten worden.

's-Gravenhage. H. WIJNAENDTS.

Verbrugge. *Nicolaas Pietersz. Verbrugge,* van Zierikzee, tr. le N.N.; tr. 2e Rotterdam 28 Dec. 1615 *Agnietge Lieve van Hoorn,* van Luik; tr. 3e Rotterdam 8 Maart 1620 *Catalina de Smet Joostdr.,* van Gent.

Verm. is een zoon uit het derde huwelijk: *Joost Verbrugge,* geb. Rotterdam, lakenkooper ald., dood aang. ald. 22128 Febr. 1682, tr. ald. 19 Juli 1648 *Grietie Jacobsdr. van Alckemade,* geb. ald., overl. ald. 26 Aug. 1700, mogelijk dr. v. *Jacob Barentsz. Alckemade,* gehuwd Kott. 10 Jan, 1621 met *Gerritge Mathijs,* j.d. van Buren. Hun oudste zoon is:

Nicolaas Verbrugge, lakenkooper te Rott., woont in de Hoogstraat, dood aang. 7/13 Sept. 1692, tr. *Geertruid Driessen,* nog in leven 19 Nov. 1700, op welken datum zij de volgende kinderen heeft:

1. *Joost* (Justus) *Verbrugge,* geb. 28 Nov. 1680, hoofdman der lakenbereiders ald., † ald. 1743 (dood aang. 3/9 Nov.), tr. Gouda 2 (9?) Juli 1709 *Cecilia Antwerpen,* geb. Gouda 25 Dec. 1690, † Sept. 1745, dr. v. *Gijsbert* en *Suzanna Looten.*
2. *M argrieta V.*
3. *Jacobus V.*
4. *Nicolaes V.*

Alle verdere gegevens omtrent deze kinderen en hun voor+ ouders (kwartieren) zullen mij zeer welkom zijn. Het geslacht *Verbrugge* behoorde vrij zeker tot de Remonstrantsche Gemeente.

Amsterdam. P. VAN EEGHEN.

Vreede-Markon. Volgens de genealogie *Vreede* in „Nederland's Patriciaat" zou de bekende patriottenleider *Pieter Vreede 26* Sept. 1773 te Leiden (stadhuis) gehuwd zijn met *Aletta Markon* (dr. van Paulus en *Aletta* Voegen), geboren te Amsterdam en vervolgens in tweede huwelijk 16 Sept. 177.. . te ..... met *Geertruy Aletta Markon,* zuster zijner eerste vrouw. Een onderzoek te Leiden bracht aan het licht, dat de eerste echtgenoote *Geertruy Aletta* heette, terwijl — blijkens het doopregister van de Chr. Gemeente der Remonstranten te Leiden — de voornaam der tweede echtgenoote *Susanna* is. Waar en wanneer het tweede huwelijk werd gesloten kon niet worden gevonden, noch waar en wanneer *Susanna Markon is* 'geboren en gestorven.

Kan een der medeleden hier helpen?

Berlijn- Wilmersdorf. M. R. A. CALMEYER.

Witten. Gegevens worden gevraagd van: *Elsabé Maria Theodora Witten,* geb. ..... 1738, † ..... 1791, tr. ..... *Herman Otto Roelvink,* geb. Winterswijk 28 Febr. 1727, † ..... 9 Sept. 1791, Rentmeester der Domeinen van de heerlijkheid Bredevoort. Behoorde zij ook tot de familie *Witten,* behandeld in de aflevering van Januari. 1939?

Zeist, J. M. VAN HAERSMA DE WITH.

INHOUD 1939, No. 2.

Bestuursberichten. -- Geldersche geslachten. Bijdrage tot de genealogie van Lintelo, door Jhr. H. H. Röell. — Odilia van do Merwede („une pucelle de plus de cinquante ans"), door J. P. de Man. — De Rayneval, door Mr. W. F. Leemans. — De gemeenschappelijke afstamming van twee geslachten van Son, door H. J. A. van Son. — Korte mededeelingen: De Barensteel; De afstamming van het geslacht den Beer Poortugael; Schimmelpenninck van der Oyc; Slingsbie; Voltelen; Oude kerkregisters van Wassenaar; Do Zevenaarsche Vermeer's uit Bemmel; Gemeentewapen; Waterschapswapen. — Boekbespreking door J. P. de Man en W. J. J. C. Bijleveld. — Inhoud van Tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden: Brocx; Doeveren (van); Dijck (van), Utrecht; Godeffroy; Heerman; Jongh (do); Jutting; Luckner; Martin de Clarencieux; Middendorp; Schallig-Willink; Stcenhardt-ter Burgh; Verbrugge; Vreede-Markon; Witten.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 193-197. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, huize *Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Kiouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Bedactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, Bleyenbwrg 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 3. LVIIe. Jaargang. Maart 1939.

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, behoorende bij het artikel Stamreeksen Van den Pavordt.

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid is benoemd:

N. J. A. C. VAN ROSSEM . . . . . *Rotterdam. Westerkade 23.*

Adreswijzigingen:

DR. W. PH. COOLHAAS . . . . . Zutphen. *Rozenhof* laan 25.

JHR. 1. F. BURMANIA VAN HUMALDA VAN EYSINGA . . . . . *'s-Gravenhage. Thomsonlaan 136.*

Het Genootschap is in ruil getreden met „Eigen Volk". Tweemaand. tijdschrift voor de volkskunde van Groot-Nederland met geneal.-herald. bijvoegsel „de Liebaert".

Geslacht Van Tricht,

door DR. H. W. VAN TRICHT.

1. Een afstammingsbewijs door eliminatie.

Niets maakt het werk van den speurenden genealoog zoo spannend, maar ook menigmaal zoo teleurstellend, als het hiaat: het telkens ontbreken van de bron waaruit hij meent te kunnen putten. De andere groote moeilijkheid is het tegenovergestelde: de overvloed, zoowel van materiaal (de notarissen in de groote steden) als van gegevens: de overvloed waaronder het gezochte spoor niet te herkennen is. Ieder kent die gelijknamige germain-neven, die elkaar voor het oog van den vorscher voor de voeten loopen, en die oorkonden, die een van hen betreffen, zonder dat met zekerheid blijkt, wien.

Jaren geleden werd door wijlen Th. van Tricht, burgemeester van Heerde, als stamvader onzer familie gevonden:

Johannes van Tricht, j.m. van Dordrecht, begr. 's-Gravenhage 8 Mei 1738, tr. le ald. 7 Nov. 1717 ***Lenora Charlotta Palm,*** ged. Sluis 27 Nov. 1691, begr. 's-Gravenhage 23 Juni 1718, dr. v. ***François P.,*** kapitein bij een regiment ter reparatie van Zeeland, en ***Apollonia Lips;*** tr. 2e 's-Gravenhage 6 Nov. 1718 ***Cornelia van Doornick,*** geb. Renkum c. 1694, ov. (aang.) 's-G. 5 Jan. 1768.

Uit het tweede huwelijk:

Dirk, Diederik, Johannes Pieter, Cornelis, Cornelia, Hendrik, Franciscus, Annetje, Cornelis.

Toen wij ons voor 20 jaar ten gemeente-archieve Dordrecht vervoegden om de doopinschrijving van dezen ***Johannes*** te zoeken, ontving de archivaris, de Heer J. L. van Dalen, ons met de ontmoedigende opmerking „als het zand der zee". Niet ten onrechte, want toen wij er eindelijk in geslaagd waren, het toen nog vigeerende verbod om zelf de doopboeken te raadplegen, te verbreken, noteerden wij tusschen 1675 en 1700 dertig naamgenooten, onder wie zes Jannen en Johannessen:

Matthijs v. T. en ***Catharina Labeen: Joannes,*** ged. 24 Juni 1681 (a);

Govert v. T. en ***Anna van de Poel: Johannes,*** oed. 7 Jan. 1688 (b);

Jacobus v. T. en ***Digna Verhey: Johannes,*** ged. 19 Dec. 1692 (c) en ***Jan,*** ged. 1 Jan. 1698 (d);

Johannes v. T. en ***Margrita Spaen: Johannes,*** ged. 29 Maart 1693 (e);

Pieter Jansz. v. T. en ***Cornelia van Sanfen: Jan,*** ged. 31 Juli 1692 (f).

De geïndiceerde methoden om onder dezen den Haagschen Johannes aan te wijzen faalden alle: zijn huwelijken zijn te Dordrecht niet afgekondigd: de Haagsche lidmatenboeken [1]) en burgerboeken zwijgen; het Dordtsche lidmatenboek begint te laat: de doopgetuigen bij Johannes' kinderen zijn allen niet-verwante Hagenaars. Het woord is nu blijkbaar aan de rechterlijke archieven. Maar de voor de hand liggende registers (wees- en transportacten, belastingkohieren, enz.) geven geen uitsluitsel, zoodat de onderzoeker belandt in den straks genoemden bronnenrijkdom, die dagen en weken geduld vergt: de notarissen. En nadat, dank zij de medewerking van den huidigen archivaris, Mr. J. J. Beyerman, en speciaal den commies, den Heer C. J. P. Lips, vele dozijnen folianten tevergeefs waren doorgebladerd, scheen het onderzoek te moeten worden opgegeven.

Toen deed zich evenwel de in den titel van dit hoofdstukje genoemde mogelijkheid voor: de uitsluiting van alle Johannessen op één na. Zou die gelukken, dan was de situatie herleid tot de normale, nl. dat er in de geboorteplaats maar één doopeling in de termen valt: langs dien weg ware een bepaalde afstamming „logisch aannemelijk" te maken, zooals de Heer Van Reineck Leyssius het onlangs (LVI, 439) formuleerde. Voor zoodanige eliminatie moest in de eerste plaats aangetoond worden, dat er geen zevende Johannes in 't spel kon zijn. Nu had ons onderzoek zich reeds over zóó talrijke series acten van uiteenloopenden aard uitgestrekt, dat het onbekend blijven van een ***van Tricht*** te Dordrecht tusschen 1670 en 1720 uitgesloten was; ons restte nog, in de doopregisters een mogelijke inschrijving onder patronymicum na te sporen. Er kwam echter niets aan het licht, dat twijfel kon wekken aan de volledigheid onzer, elkaar onderling volkomen dekkende en het „zand der zee" tot afgeronde geheelen ordenende, Dordtsche gegevens.

En dat „j.m. van Dordrecht" in de Haagsche trouwacte Dordrecht als de geboorteplaats en niet als de woonplaats van Johannes v. T. aanwijst, volgt uit het feit, dat zijn beide huwelijken in Dordrecht niet werden afgekondigd (wat zoowel wijlen de Heer van Dalen als de Heer Lips een sprekend bewijs achtten, dat de betrokken bruidegom al lang vertrokken was) en dat de doop der bruid, „j.d. van Sluis in Vlaanderen", wel degelijk te Sluis gevonden werd.

In de tweede plaats zou de niet-identiteit van vijf van zes Johannessen of Jannen met den Haagschen aangetoond moeten worden. Dit bewijs systematisch opbouwen is onmogelijk, omdat de dood- en begrafenisboeken de voornamen van gestorven kinderen doorgaans niet vermelden. Men moet dus uit erflatingen e.d. afleiden dat een bepaald kind gestorven is, maar testamenten en boedelscheidingen vermelden de erfgenamen zoo zelden hoofdelijk, dat men daar niet naar kan gaan zoeken. Wij konden dezen weg dan ook alleen kiezen, doordat wij bij ons onderzoek reeds twee dergelijke acten in handen hadden gekregen.

Tot de gevonden stukken behoorden nl. twee straks nader te bespreken testamenten, waarin de kinderen van *Matthijs* en ***Gouert v. T.*** opgesomd werden, waarbij blijkt dat *Johannes* (a) in 1709 en ***Johannes*** (b) in 1702 dood was. Omtrent ***Johannes*** (c) van 1692, en ***Jan*** (d), van 1698 en dus rijkelijk jong, is gebleken, dat er uit het volgende huwelijk van hun vader terstond weer een ***Johannes*** (***1701)*** en een ***Jan*** (***1704)*** gedoopt worden (welke laatste *Jan* in 1730 te Dordrecht huwt). ***Johannes*** (e) werd gevonden in een testament van

1714, straks nader te beschouwen. ***Jan*** (f) bleek een bemiddelde wees, over wiens bezittingen een reeks uitvoerige acten werd gevonden bij notaris C. van Aensurgh, wiens protocol echter in 1713 eindigt. In 1709 koopen de voogden een lijfrente ten laste van Holland en Westfriesland ten lijve van hun pupil, en uit het register no. 121 C der „Finantiën van Holland" (Alg. R ijksarchief) blijkt op fol. 11703 verso, dat de trekker, *Jan van Trigt,* op 23 Dec. 1766 stierf. Nu werd de Haagsche ***Johannes 8*** Mei 1738 begraven (en compareerde zijn vrouw in 1748 als weduwe), maar omdat *Jan* (f), wat de voornamen zijner ouders betreft, de waarschijnlijkste candidaat was, werd er, om hem met nog grootere zekerheid te kunnen uitsluiten, nog een onderzoek gedaan in het rechterlijk archief van 's-Gravendeel, waar zijn familie vandaan kwam en gegoed was. Inderdaad werd ***Jan*** (f) hier gevonden in een proces over de nalatenschap van zijn oom ***Hendrick*** *Jansz.* ***v. T.*** Op 14 Mei 1718 compareert „*Jan van Tright,* meerderjarig jongman en eenige naergelaten zoon ende erfgenaem van ***Pieter*** *Janse v.* ***T.,*** geassisteert (voor zoveel desnoots) met Hendrick Gruyter zijn gewesene voogd" — het is duidelijk, dat deze comparant niet de in het vorige jaar met Lenora Palm gehuwde Hagenaar is.

Daarmede zijn dan inderdaad vijf van de zes naamgenooten geëlimineerd. ***Johannes (e),*** zoon van ***Johannes*** en ***Margarita*** *Spaen,* moet de gezochte zijn. Wij dienen de aldus gevonden filiatie nu op haar innerlijke waarschijnlijkheid te toetsen.

Gevonden acten. Wij troffen ***Johannes (e)*** in de Dordtsche notarissen tot dusverre éénmaal aan. 10 Jan. 1714 vermaakt zijn tante ***Maria de Later-van Tricht*** hem, „jegenwoordigh wonende by d'Heer Schimmelpenninck", bij huwelijk of „eyge affaires" een legaat van *f* 200 [2]). Deze acte verdraagt zich, daar hij niet te Dordrecht trouwt, goed met zijn huwelijk, drie jaar later, in den Haag, maar levert geen positieve aanwijzing op. Wij konden dezen heer Schimmelpenninck niet identificeeren; in Dordt komt geen S. in de klappers voor, des te meer in den Haag. Wel is van positieve beteekenis, dat ***Lenora Palm,*** wier vader bij haar geboorte te Sluis in garnizoen lag, tot een goede Dordtsche familie behoorde.

Milieu. Reeds tijdens het onderzoek hadden wij ons afgevraagd, of het verschil in gegoedheid tusschen deze oorspronkelijk bemiddelde Dordtsche familie en de onbemiddelde Haagsche geen contra-indicatie vormde. Maar bij nauwkeuriger toezien bleek de daling van den welstand volkomen geleidelijk. In de generatie van ***Johannes'*** ouders komen verscheidene leden voor „sine bonis", die in de 4de klasse of pro Deo begraven worden evenals later ***Johannes'*** kinderen. Zijn vader moge, althans aanvankelijk, wijnkooper geweest zijn: zijn halfbroeder *Wilhelm* ***Paradijs,*** zoon van ***Margarita*** *Spaen* uit haar eerste huwelijk met ***Laurens P.,*** kon zijn naam niet zetten, terwijl zijn moeder en haar tweede man nog vlot teekenden; in dit milieu detoneert de echtgenoot van ***Lenora Palm*** volstrekt niet. Deze laatste, die pro Deo begraven werd, was vermoedelijk óók verarmd, en ***Johannes*** slaagde er niet in, vóór zijn vroegen dood zijn maatschappelijke positie te verbeteren.

Dvernoeming. Het eenige wat niet volkomen bevredigt, is dat de kinderen van het Haagsche echtpaar niet duidelijk op de gebruikelijke wijze naar de grootouders vernoemd schijnen. Die van moederskant zijn onbekend: men

1) Waarin wij meer personen tevergeefs zochten.

2) Nots. B. v. Gelsdorp, no. 676 fol. 3.

zou echter onder de kinderen een Margarita verwachten [3]). Wij meenen deze aansluiting evenwel van zoovele kanten bekeken en zoo critisch overwogen te hebben, dat wij haar op grond van het voorgaande logisch aannemelijk mogen achten, hopende dat vroeg of laat een direct bewijs uit den bronnenovervloed te voorschijn komen zal.

Over het geslacht waartoe Johannes' ouders (en de met a t/m d aangeduide echtparen) behoorden, levert het rijke Dordtsche archief tal van gegevens op. Het blijkt een familie van tamelijk welgestelde kooplieden, meest wijnkoopers, op de Nieuwe Haven. Wie nu weet, dat daar de zetel van de belangriike Maashandel was, en dat in Limburg oudtijds „Tricht" de gewone naam voor Maastricht was — gelijk nog in den volksmond —, gaat vermoeden hier oorspronkelijk met Maasvaarders te doen te hebben, wat ook door de aangetrouwde families — *Paradijs, Rouffaer, Pergens* — gesteund wordt. En inderdaad blijkt de stichter dezer Dordrechtsche familie te zijn: *Geurf Geurfsen.* „schipper van Maestricht", die in 1605 te Dordrecht met *Mariken Jan Hozzben,* van Roermond, trouwt, in 1615 een ledig erf op de Nieuwe Haven koopt en zich in 1622 in het Grootkoopliedengilde laat inschrijven. Hij vestigt zich als ijzerhandelaar in zijn nieuwgebouwde huis en wordt in 1646 in de Groote Kerk begraven als *„Geurt Geurfsen van Maesfrichf".* Deze toenaam, waarmede hij in de registers van schepenen en notarissen nooit voorkomt, werd hem blijkbaar in de wandeling gegeven: zoo heet een zijner dochters, hoewel te Dordt gedoopt, bij huwelijk in 1630 *„Aelken Guerf Guerfsen dochter van Maesfrichf";* wij zien hier het ontstaan van een familienaam met „van" duidelijk voor oogen. Sinds c. 1650 komen dan zijn kinderen als „van Tricht" — nooit „van Maestricht" — in de registers voor. 31 Juli 1677 koopt *Matthys Cornelis Paradijs* een huis c.a. op de Nieuwe Haven „achter de huisinge van outs genaemt Maestricht en Maeseyck": zou dit, daar *Geurt Geurfsen* uit Maastricht stamde en zijn vrouws familie *(Scherers* alias *Houben)* uit Maaseick, het huis niet kunnen zijn dat *Geurf* op den in 1615 gekochten grond had laten bouwen? Het ontstaan van de familienaam zou hierdoor te duidelijker worden.

De eenige groote moeilijkheid bij het samenstellen van een volledige genealogie te Dordrecht (zie hierachter) was het gelijktijdig voorkomen, naast deze en de 's-Gravendeelsche. van nog een derde, even talrijke, gelijknamige familie [4]), die in de 17de eeuw het mandemakers-, in de 18de en 19de het chirurgijnsberoep uitoefende, en waartoe o.a. de kunstschilder H. A. van Trigt (1829-1899) behoorde. Diens zoon, Dr. H. van Trigt te Aerdenhout. die waarschijnlijk de eenige stamhouder dezer familie is, bezit een cachet in empire-stijl. dat in een blauw veld een verkort en versmald St. Andrieskruis toont, aan weerszijden vergezeld van twee staande versmalde blokken, faasgewijs geplaatst. De hier behandelde familie heeft in goud een verkort en gepunt St. Andrieskruis, in de 19de eeuw soms vervormd tot twee gekruiste, aan beide einden gepunte pijlen. Ofschoon deze wapens uit hetzelfde

3) In 1761 woonde er, blijkens de Buurtboeken, op de Markt in den Haag een Margarita van Tricht. Dit kan een elders gedoopte dochter zijn. Maar al is dit niet zoo: ook in de volgende generatie (B VII der straks volgende genealogie) werd de (eenige) dochter naar de moeder i.pl.v. de grootmoeders genoemd.

4) De naam Johannes komt in dit geslacht in de horen besproken periode niet voor, evenmin een echtpaar, waaraan Johannes kinderen wèl duidelijk vernoemd konden zijn.

merk schijnen te zijn ontstaan, hleken de beide geslachten niet verwant [5]).

II. Verwantschap met Vossius.

In hun testament, op 19 Sept. 1624 verleden voor nots. H. van Zevender te Dordrecht, waarvan alleen de ter weeskamer geregistreerde clausule bewaard is gebleven, benoemen *Geurf Geurfsen* en *Mariken Jans* (de naam *Houben* komt na haar huwelijk in 1605 niet meer voor) tot toezienden voogd over hun kinderen: „D. Gerardus Vossius, regent van den Collegie van wegen de E. Mo. Heeren Staten dezer landen tot Leyden, haer testatrices neve". Het overkomt den genealoog zoo hoogst zelden, dat hii als verwant van een onbekende familie een beroemd man vindt, dat deze ontmoeting met den hooggeleerden Vos ons wel even mag bezighouden. De gedrukte genealogieën Vossius, die zich more maiorum in Latijnsche éloges op het roemrijke voorgeslacht te buiten gaan, zullen omtrent de namen van *Vossius'* ouders wel te vertrouwen zijn, en worden daarin dan ook gevolgd door lateren: de vader is ongetwijfeld *Joannes Alopecius,* pred. Heidelberg 1572, Dordrecht 1584, de moeder wordt genoemd *Cornelia Maffhaeusdr. van Biele* of *van Buel* [6]). Het huwelijk zou in 1573 te Wassenberg. Protestantsche vluchtelingengemeente over de Guliksche grens, gesloten zijn. Nu is het opvallend, dat zoowel *Vossius* als de stamouders van het hier behandelde geslacht aan hun derden zoon, na de beide oudste naar de beide grootvaders vernoemd te hebben, den naam *Maffhaeus* gaven. *Matthaeus van Buel* (deze naam komt in Limburg veel voor, *van Biele* zagen we nooit) zou dan de gemeenschappelijke stamvader ziin, en *Mariken Houben's* moeder een zuster van *Cornelia Matthaeusdr.* Zekerheid hieromtrent is alleen te krijgen in de schepenacten van Roermond, daar de kerkregisters van Wassenberq pas in 1601 beginnen. Een onderzoek in de Roermondsche protocollen bevestiade voorloopig alleen het bestaan van *Thijs van Buel,* die 27 Tuni 1560 met zijn vrouw *Marie* compareert, en die volgens Van Hasselt [7]) 21 Juni 1569 door Alva verbannen werd „pour avoir fort conversé et hanté avec le dict prédicant (sectaire), esté en armes et ung des principaulx, avant aussy esté envoyé au dict Anvers vers les consistoriens." *Jan Houben* compareert, „consensu Barbara uxoris" als *Johan Scherers alias Houben;* hij verkoopt vast goed en stelt een zaakwaarnemer aan. Deze *Barbara zou* dan de dochter van *Thijs van Buel* moeten ziin.

Dit kon o.i. bevestigd worden door een plaats in J. L. Meulleners' verhandeling „De Scheepvaart in het tegenwoordig Hertosdom Limburg tijdens de beroerten in de 16de en 17de eeuw" [8]), een beschrijving van het monsterproces, dat zich van 1621 tot 1641 tusschen de Maasschippersfamilies Enaelen en Conincx afspeelde. Meulleners vermeldt dat Anneken Engelen 13 October 1608 te Venlo huweliiksche voorwaarden opmaakte met „Reinier Huyben, of Houben, zoon van Johan Houben, burger dezer stad. en Barbara Mattewis". Er zou hier dus sprake zijn van een Venloschen *Johan Houben,* die met den onzen niet identiek kon ziin. Daar wij zekerheid wilden hebben, of „deze stad" soms Roermond en niet Venlo was, stelden wij een onderzoek in in het register „Acta und actitata so 1ae als 2ae instantiae zu Elslo und Aach in causa Joh. Engelen contra Konings Erbgenahmen", dat de bron van

5) De in deze eeuw te Dordrecht zetelende v. T's behooren tot een Zalt Bommelsch geslacht. dat met geen der genoemde verwant schijnt.

6) Zie N.L. 1921, k. 342, en Limb. Jaarb. 1901, p. 346 v.

7) G. v. Hasselt, Stukken Vad. Hist. I, no. 175, waarnaar verwezen wordt door F. Sagers in Limb. Jaarb. t.a.p.

8) Roermond (1885).

Meulleners' artikel geweest is en in het Rijksarchief te Maastricht aanwezig bleek [9]). Volgens onze verwachting vonden wij daarin een afschrift van de, genoemde huwelijksche voorwaarden van 1608, en eveneens volgens onze verwachting bleek Meulleners' citaat foutief, echter op andere wijze dàn wii verwachtten. De acte is inderdaad 13 October 1608 te Venlo opgemaakt, maar de aangehaalde passage luidt: „Reiner Huben, als Ehelichen Soon Johan Huyben ende Berberen Matthewis": de woorden „burger dezer stad" zijn fantasie van Meulleners. Onze onderstelling wordt voorts versterkt:

1°. door de passage „dat..... tot onderstant dese(r) voergenoemde Ehestant Johan Huben bij desen beloefft sijnen soen te geven, soe vuel gereijde penningen, als hij voer desen heeft gegeven sinder dochtter op het houwelijck": die dochter is dan onze stammoeder ***Mariken,*** drie jaar tevoren met *Geurt Geurtsen* getrouwd;

2°. doordat de bruid van 1608 op 8 October 1622 compareert als weduwe van ***Renier Huyben*** te Roermond.

Het schijnt thans nauwelijks meer gewaagd, ***Thijs van Buel*** te beschouwen als den vader van ***Barbara,*** moeder van ***Mariken Jans Houben,*** en van ***Cornelia,*** moeder van ***Gerardus Vossius.***

En ook hierom zijn deze Roermondsche voorouders voor het onderhavige geslacht interessant, omdat wij hier de Protestantsche traditie zien ontstaan. Dat die niet uit Maastricht kwam zal in het vervolg blijken.

III. De afstamming uit Van der Bruggen.

Een onderzoek naar ***Geurt Geurtsen's*** voorgeslacht te Maastricht stuit op zeer groote moeilijkheden. De kerkregisters beginnen te laat, de notarissen op een enkele uitzondering na ook, en de moeilijkheden, welke de tweeheerigheid der stad den onderzoeker in den weg legt, heeft de heer J. Philippens in zijn belangwekkend artikel over het geslacht de Pesters nog onlangs te dezer plaatse uiteengezet (jg. **1937,** k. 331 v.). In het onderhavige geval is er bovendien geen familienaam bekend! Immers „Geurtsen" schijnt een patronymicum, en dan weten wij van zijn vader dus niets dan den voornaam. Het andere gegeven is, dat *Geurt* Maasschipper was, maar het archief van het betrokken gilde bevat over het betrokken tijdvak niets. Het doorlezen van de drie evenwijdige series gichten [10]), de Luiksche, de Brabantsche en de Vroenhofsche, schijnt de eenige weg, maar hierover luidde, wederom terecht, het ontmoedigende oordeel: „une mer à boire". Het lijkt inderdaad onmogelijk. in deze eindelooze series 16de-eeuwsch „current"-schrift — elke acte 'moet men ontcijferen om de namen te vinden — naar een willekeurigen Geurt te gaan zoeken, met de weinig troostrijke gedachte dat Geurt *Geurtsen* wellicht al als kind Maastricht verlaten had, en dat hij of zijn ouders er wellicht geen vast goed bezeten hadden.

Dat er toch aan een onderzoek begonnen kon worden, was te danken aan de oude klappers op de gichtregisters, die vanaf 1470 van de Brabantsche, vanaf 1542 van de Luiksche, en vanaf 1600 van de Vroenhofsche gichten de koopers, althans één der beide compareerende partijen, jaar voor jaar (naderhand register voor register) vermelden. Doordat dit klappers op de voornamen zijn, konden wij slechts door ze heelemaal door te lezen een indruk krijgen van de voorkomende familienamen. Daarbij bleek de eigennaam ***Guertsen*** in die jaren niet te bestaan, terwijl de onderzoeker zich buitendien kon vleien met de gedachte, dat àls de naar Dordrecht verhuisde Geurt *Geurtsen* te Maastricht vast goed verhandelde, dit ongetwijfeld eer als vèrkooper dan als kooper zou zijn, in welk geval de klappers hem hoogstwaarschijnlijk niet zouden vermelden. Naar den vader zoeken scheen ondoenlijk, omdat men noch dien s patronymicum, noch zijn eventueelen familienaam kende. Hoe zou het onderzoek aan een der vele Goert'en eenig houvast krijgen?

Onze aandacht viel toen, bij het doorlezen van de Luiksche klappers, op den naam ***Goert Goertszoon van Brugghen,*** omdat patronymica reeds in de jaren omstreeks 1600 te Maastricht vrij zeldzaam waren. De acte was van 1590 en kon dus den Dordtschen ***Geurt*** moeilijk betreffen: als die in 1590 mondig ***was, zou*** hij ***op*** 40-jarigen leeftijd getrouwd zijn. Tot onze ontijdige vreugde bleek er in de gicht een Dordrechtsche schepenacte geïnsereerd te zijn, die echter niets bevatte dan een procuratie van den te Dordrecht wonenden vèrkooper aan een zaakwaarnemer te Maastricht: ***Goert Goertszoon van der Brugghen*** kocht een „coolhoff" te Maastricht van een naar Dordrecht verhuisden Maastrichtenaar: dit bewijst voor Dordrechtsche relaties van den kooper al heel weinig. Toch besloten wij, dit spoor nog ***even*** te volgen, en de op ***Goert van der Bruggen*** slaande gichten na te gaan. Zoo leerden wii gaandeweg zijn verwanten kennen en zijn huis „dat Reypken" in de Stock, en tenslotte vonden wij hem in 1597 vermeld als *Goert van der Bruggen der alde,* waaruit blijkt dat er inderdaad ook een jonge *Goert* **bestaan moest hebben!** Dit zou dan de Dordtsche stamvader moeten zijn. Maar later dan 1597 troffen wij geen ***Goert van der Bruggen*** meer aan, zoodat van dezen zoon elk spoor ontbrak. Hoewel alle vondsten gedaan waren in de Luiksche protocollen, besloten wij ten einde raad, ook de Brabantsche klappers over een groot tiidvak door te lezen, en toen wij daarin 25 jaar later, in 1622 ***„Guert Bruggen"*** vermeld vonden, was het duidelijk dat ons kaartenhuisje weldra zou instorten: deze zóóveel latere gicht betrof, zoo verwachtten wij, den zoon, en als deze ***„Guert Bruggen"*** heette en te Maastricht als koop er optrad, was hij zeker niet identiek met den reeds in 1615 te Dordrecht een erf koopenden ***Geurt Geurtsen.*** Ook was het nauwelijks aan te nemen dat wij onder zóó vele en vage mogelijkheden terstond goed gekozen zouden hebben.

De acte, dd. 12 Maart 1622, vermeldt dat voor schepenen van Maastricht compareerden ***„Jan Henricx*** als man ende momboir sijnder huijsfrouwen ***Anna Bruggen, Jan Bruggen soe*** voor hem als volmechtiger van sijnen broedere *Guert* ***Guerts*** Maesschipper ende borger tot Ruremondt, luijdt der Constitutie in date vanden 25. Februarij lestleden daervan sijnde, item ***Maria Henricx,*** weduwe van wijlen ***Ghilis Henricx*** (enz.), item *Gerardt Guerts* ende *Geertruijt Guerts* weduwe van wijlen *Ghilis Pellens* (enz.) t'saemenderhandt als kinderen ende erffgenaemen van wijlen *Guert* ***Bruggen*** der comparanten respective vaeder ende schoenvaeder", die het huis in de Stock, genaamd het Reepken, verkoopen voor *f* 1275 brab.; ***Jan Guerts is*** „tochtenaer" en laat zijn aandeel als hypotheek staan ten behoeve van zijn kinderen, bij ***Anna Willem*** verwekt; *Geertruijt Guerts* heeft consent van haar twintigjarige dochter ***Catharina Pellens.***

Deze gicht bevat voor onze nasporingen wel zeer belangrijke dingen. Niet alleen ligt het familieverband volledigier voor ons dan in transportacten gewoonlijk het geval is, maar onze afstammingshypothese is, boven verwachting, bevestigd. De zoon *Geurt* bestaat, is Maasschipper, en woont, wel niet

---

[9]) Schepenbank van Elsloo. Processioneele dossiers.

[10]) „Gicht, zie gifte = opdracht of overdracht van een vast goed in den voorgeschreven vorm" (Verdam).

te Dordrecht [11]), maar toch in de stad waar de Dordtsche stammoeder, *Mariken Jans Houben,* vandaan kwam. Het bewijs zou geleverd kunnen worden door het Roermondsche burgerboek, en nu dient het geluk ons nogmaals: dit is ten Rijksarchieve aanwezig, en het onvermijdelijke hiaat zit niet in de betrokken jaren. Ons schoot te binnen, dat wie met een poortersdochter getrouwd was, het burgerrecht gemakkelijker verkreeg, en de vermelding van den schoonvader in Geurt's poorteracte zou iederen twijfel aan de identiteit van den nieuwen burger uitsluiten. Deze verwachting vonden wij letterlijk vervuld; het burgerboek vermeldt dat op 13 Feb. 1606 als burger ontvangen is „GuertGuertsenge trouwt hebbende die dochter van Johan Houben, burgeralhyr". Daarmede is de afstamming der Dordtsche van Tricht's uit de Maastrichtsche van der Bruggen's, bewezen.

Het wordt nu waarschijnlijk, dat de definitieve vestiging te Dordrecht in 1622 in oorzakelijk verband staat met het overlijden van *Goert van der Bruggen* enkele maanden tevoren. Daarover zullen de Maastrichtsche notarissen mogelijk meer weten.

Intusschen stelt de gicht van 1622 ons tevens in staat, hooger op te klimmen. Het onderzoek profiteert nu, anders dan te Dordrecht, van het *zeer* zelden voorkomen van den gezochten naam. Om kort te gaan:

19 Maart 1597. *Goert van der Bruggen der alde* ontslaat zijn zwager *Jan Meessen* en diens vrouw *Cathrine* van een schuld van 160 gld. brab. (Luiksch prot.).

27 Aug. 1590. *Mees van Lymborch* als man van *Cecilia van der Bruggen,* en *Ghijs Pellens* als man van *Gertruyd v. d. B.* machtigen „hunnen swegherhere *Goert van der Bruggen",* d.w.z. hun schoonvader, om hypotheek te nemen op zijn huis „dat Reypken, gelegen in den Stock" terwille van de schulden „daerinne hij gevallen is staende ende gemaeckt bij sijn afflijvige huysfrouwe *Thrijn Guerts* ende daer hij noch tegenwoerdelicken in is". (Luiksch prot.).

28 Dec. 1567. („stijl van Ludick"). Pauwels van Houtem en Anna, zijn hvr., koopen een huis te Wijk naast het St. Gielisgasthuis [12]) en verklaren de terstond van de koopprijs (ƒ 1050) te betalen 100 dalers alias ƒ 650 trichter peyen ontvangen te hebben van *de kinderen van Guirt van der Bruggen* seliger, te weten *Goert* en *Cathrijn van der Bruggen,* welke som *Guirt* sel. hun met testament gelaten had „na sijns Goertten ende sijnre huysvr. doot". (Luiksch prot.).

Hiermede zijn wij (verg. de gicht van 19 Maart 1597) een generatie opgeklommen, en over dezen ouderen Goert komt nog het volgende aan het licht:

12 Febr. 1562. *Goert van der Brugge,* schipper, en zijn vrouw *Lucie,* koopen voor ƒ 600 trichter peyen twee derde ged. van hetzelfde huis en eenige weken later de rest. (Luiksch prot.).

5 Febr. 1562. *Goert van der Brugghen,* schipper en burger, verkoopt voor 305 daalders aan Philippe van den Berghe te Zalt-Bommel een schip met zijn toebehooren, en

18 Febr. d.a.v. een dito voor dezelfde prijs aan Jan Maeslender van Wessem te Maastricht. (Luiksch prot.).

31 Juli 1550 *Goert van der Bruggen* en *Lucia,* zijn huisvr., koopen een huis te Hoegenbruggen voor 25 merck, waarvan 400 gld. current terstond. (Brab. prot.).

2 Mrt. 1549. Dezelfden koopen een huis te Hoogenbruggen voor 35 mark; borgen: Claes Gruijssen en *Gerart van der Bruggen.* (Brab. prot.).

Eerder troffen wij *Goert* nog niet aan, en behalve de zooeven als borg genoemde *Gerart,* die ongetwijfeld een broer van *Goert* was (hij was in 1545 nog ongehuwd), kunnen er verder aan de hand der gichtenklappers geen verwanten worden aangesloten. Opmerking verdient nog:

5 Feb. 1538 *Goert van de Schaepsbruecke* en *Marie,* zijn huisvr., koopen een huis op de Saterdachsmerkt voor 26 mark à 10 gld het stuk. (Brab. prot.).

Geduld zal moeten leeren, of wij hier wellicht een oudere generatie voor ons hebben. Voorloopig moeten wij afscheid nemen van Maastricht, met een woord van warmen dank aan de met arbeid overladen en toch steeds bereidwillige ambtenaren, speciaal aan den hoofdcommies, den Heer J. M. van de Venne.

(Slot volgt).

[11]) Het burgerboek van Dordrecht uit die tijd is niet bewaard gebleven.

[12]) D.i. in de Hoogbruggenstraat, oudtijds „te Hoegbruggen". Wijk is het op de rechter Maasoever gelegen deel der stad Maastricht.

De Amsterdamsche wijnkooper François van de Poll (1648-1728) en zijn geslacht,

door H. J. VAN 'T LINDENHOUT.

De hier volgende gegevens werden reeds geruimen tijd geleden verzameld, doch bleven ongebruikt liggen, aangezien nog enkele aanvullingen noodig waren en enkele data ontbraken.

Nu gebeurde het, dat ik binnen betrekkelijk kort tijdsverloop tot tweemaal toe inzage mocht nemen van een kwartierstaat waarin o.a. voorkomt bovengenoemde *François* (of *Frans) van de Poll,* „geb. Amsterdam en overl. aldaar in 1728". Beide malen was zijn naam vergezeld door het wapen van het bekende, thans tot de Ned. Adel behoorende, geslacht „van de Poll".

Aangezien deze *Frans van de Poll* echter *niet* tot dit geslacht behoort en ook nooit dit wapen voerde — maar integendeel een geheel ander — zoo meende ik niet langer te mogen wachten met de publicatie van de reeds verzamelde gegevens.

Het is genoeg bekend, welk een taai bestaan overgeleverde onjuiste afstammingen e.d. kunnen hebben en dikwijls duiken nog tientallen jaren nadat zij zijn gerectificeerd, toch weer de zelfde onjuistheden op: voortkomende, hetzij uit onwilligheid om de waarheid als zoodanig te aanvaarden, hetzij uit naschrijverij en onwetendheid.

Een kort onderzoek te Amsterdam bracht nog enkele aanvullingen, welke in combinatie met het reeds bekende, tot samenstelling van het hier volgende heeft geleid:

1. *Gillis (Jillis, Jelis) van de Poll,* geb. c.a. 1550 en overl. na 1617, samoureus schipper [1]).

[1]) Vermoedelijk was zijn rader: *Aleff*ean de Poll, schipper, die in 1546 het Nijmeegsehe Burgerrecht verkreeg. (cf. lijst van Burgers op het Gem. archief te Nijmegen). Deze toenmalige „schippers" zijn niet gelijk te achten, met wat mij tegenwoordig daaronder verstaan.

tr. Nijmegen als wedr. van N.N. op 13 Dec. 1601 met *Beelia (Beel) Cacken,* wede. *Jan van Graes.*

Uit zijn voorgaande huwelijk(en) de navolgende kinderen: (volgorde onbekend)

1. *Frans van de Poll,* volgt II.
2. *Jenneke van de Poll,* geb. Nijmegen c.a. 1580 en overl. vóór 1603, tr. Nijmegen (otr. 7 Jan.) 1599 *Johan Jansz. de Post.*

   Johan Janssen blijkt 17 Nov. 1603 reeds te zijn hertrouwd met *Jaexken Bonerfs.* Hij is dan met *Jelis van de Poll* voogd [2]) over het kind uit zijn eerste huwelijk, met name *Pefer Janssen* [3]).

   Naar alle waarschijnlijkheid was, de vader van *Johan de Posf* een *Johan Hendrickssen* die 16 Aug. 1586 een erfjaarrente van 36 Keizer Carol. guldens uit der stad renten aankocht, met recht van afkoop voor 600 Car. gld. [4]) en welke rente later, zonder dat er van een overdracht blijkt, in het bezit van *Johan Janssen* is.
3. *Hansken van de Poll,* geb. Nijmegen c.a. 1583 en overl. na 1630, tr. *Hendrik Janssen.*

   Dit echtpaar komt verschillende malen in verband met de v. d. Poll's voor. Zij bezaten een huis aan de Gruitberg bij de Landschaps Munte, welk bezit zij in 1617 van de hand deden [5]).

II. *Frans van de Poll,* geb. Nijmegen c.a. 1580 en overl. na 1630, tr. Nijmegen le 17 Jan, 1604 *Trijntje Hammers* van Hiensberg en 2e 14 Aug. (otr. 3 Maart) 1605 *Wilmke Weyers,* j.d. van Nijmegen.

Frans van de Poll en *Wilmke Weyers* E.L. bezaten een huis in de Bottelstraat, welk bezit zij eveneens in 1617 van de hand deden [6]). Ook Frans v. d. Poll was vermoedelijk schipper,

Uit het laatste huwelijk:

1. *Willem van de Poll,* volgt 111.
2. *Gerrit van de Poll,* volgt IIIa.

III. *Willem van de Poll,* geb. Nijmegen c.a. 1606 [7]) en overl. vóór 1688 [8]). Grootschipper en lid van het schippersgilde te Nijmegen [9]), tr. Hees bij Nijmegen (otr. Nijmegen 8 Maart) 29 Maart 1629 *Naeleke van Sanfvoorf,* ged. Nijmegen 23 Mei 1609 en overl. tusschen Juni 1688 en Juli 1689, dr. van *Coenraad van Sanfvoorf* en *Wende2 Jordaens (Jordens)* [10]).

Willem van de Poll was niet onbemiddeld. Hij bezat o.a. een huis in de Grootestraat [11]) en verschillende vaste goederen in het Schependom en daarbuiten. Zoo b.v. te Hees „achter de Laar" (de Nonnenkamp) en uiterwaarden te Weurt en Beuningen.

2) Joosting, Oud-archief der Nijmeegsche Broederschappen 1 no 1175.

3) Hij is vermoedelijk identiek met *„Peter Janssen Kruitmaker"* die in latere jaren meerdere malen in verhand met leden en aanverwanten van het geslacht „van de Poll" te Nijmegen voorkomt.

4) Joosting, als boven I no. 1139.

5) Schepenprotocol Nijmegen over dat jaar. Gem.archief.

6) Als voren.

7) De Goreformeerdc doopboeken vangen eerst aan in 1608.

8) In dit jaar maakte zijn weduwe haar testament. (12 Juni 1688).

9) Als zoodanig zijn naam en wapen (A° 1648) op één der zilveren schildjes, aan de groote drinkhoorn van het Schippersgilde hangende. (Gem. Museum te Nijmegen).

10) Een lid van het geslacht *Jordaan Rampers?*

11) *Oud* Protocol Nijmegen no. 1 fol. 53v. Krachtens testament van *Naeke van Santvoort* Wede van *Wilhem van Je Poll* komt dit huis aan haar zoon *Gerard van* de Poll (testament dd. 12 Juni 1688).

Op *22* Febr. 1655 treedt hij op als medevoogd over *Willem van de Poll,* nagelaten kind van ziin Zalr. broeder *Gerrit van de Poll* [12]).

Zijn wapen was: Een boven uit de linker schildhoek komende gebogen arm, welke met de hand rust op een golvend water in de schildvoet. Helmt. de arm uit het schild uitkomend. Helm met wrong en dekkleeden.

Zijn vrouw behoorde tot een oud-Nijmeegsch geslacht, dat zijn intrede in de Nijmeegsche samenleving deed met *Derick van den Zanfvoerf,* die Burger der stad werd in het jaar 1452.

Het is opmerkelijk dat na 1633 geen doopen van kinderen van het echtpaar v. d. Poll-v. Santvoort in de Geref. doopboeken te Nijmegen staan ingeschreven, terwijl er nog wel kinderen zijn geboren. Waarschijnlijk is het gezin na 1633 Remonstrant geworden [13]). De zoon *François* was dit in ieder geval. Door dit feit zou dan zijn verklaard waarom de doopinschrijvingen na 1633 niet zijn gevonden en tevens een verklaring zijn gegeven voor de betrekking die er heeft bestaan met de familie *Aemilius* [14]). Meerdere malen toch treden leden van dit geslacht als gevolmachtigden e.d. voor de van de Poll's op.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. *Jelis van de Poll,* ged. Nijmegen 9 Febr. 1630 (get. *Frans van de Poll; Jan Weyers; Wendelina Jordaens).*
2. *Frans van de Poll,* ged. Nijmegen 19 April 1631 (get. *Jan van Uden; Christina van Zeller; Jenneke Jordens).*
3. *Neuleke (Naleke, Naletta) van de Poll,* ged. Nijmegen 20 Juni 1633 (get. *Johannes de la Mer; Johan van Sanfvoorf; Willemke Weyers)* en overl. kort na 1711, tr. Nijmegen (otr. 6 Mei) 20 Mei 1660 *Jacob Ingenool,* Kapitein, ged. Arnhem 22 Juni 1636 en overl. vóór 1711, zn. van *Evert Ingenool (IngenOel) en Hendrina Zeebus (Sebis)* [15]).

„De Capitain *Jacob Ingenoel* en *Naleffa van de Poll* E.L. kochten 12 Febr. 1678 seeker huys ende hofdstad staende en gelegen in de Grootestraat op den hoek van de Muchterstraat" [16]).

Op 12 Nov. 1711 schonk *„Naleke van de Poll,* wede *Jacob Ingenool"* dit huis, „waer sij tegen-'

12) Protocol van bezwaar etc. Rijk van Nijmegen 1653-1672 f. 29.

13) De Nijmeegsche schippers waren n.m.l. in het algemeen Arminiaansch gezind. Vgl. de werken van „van Schevichavon" over „Oud-Nijmegen" passim en in het bijzonder „Kerken, Kloosters enz." Nijm. 1909 blz. 335.

14) Johannes *Aemilius* otr. Nijmegen (als j.m. van Rotterdam) 2 Sept. 1649 met *Maria Isfording,* een dochter van den Remonstrantsehen Predikant tc Nijmegen *Wilhelmus Isfording.* (Hij stond te Nijm. van 1634 tot zijn dood in 1649). Een zoon uit dit huwelijk, Ds. *Isaäc Aemilius,* Rem. Predikant te Amsterdam, werd in 1686 een zwager van *François van de Poll* door zijn huwelijk met *Johanna* Bosyn. In 1702 hertr. hii met *Albertina van* der *Kaay* uit Nijmegen. *(Petrus van* der Eaay was de laatste Rem. Predikant in Nijmegen' en ging in 1703 met omeritaat. De vacature werd niet meer vervuld).

In de Nav. jaargang 1857 e.v. is nogal eens aandacht aan verschillende Predikanten „Aemilius" gewijd. Vgl. in het bijzonder Nav. 1860 blz. 72.

15) Vgl. Gcref. Doopboek Arnhem, R.A. Arnhem en N.L. 1923 kol. 267.

16) Schepenprotocol Nijmegen over dat jaar.

woordig is wonende" aan haar zoon *Arent Ingenool* [17]).

4. *Gerard van de Poll,* volgt IV.

5. *Wendelina van de Poll,* geb. Nijmegen c.a. 1640 en overl. vóór 1713, tr. Weurt (otr. Nijmegen 11 Maart) 26 Maart 1666 *Hendrik van Triest,* schipper, lid van het Nijmeegsche schippersgilde [18]), ged. Nijmegen 20 Febr. *1642 en* overl. vóór 1713, zn. van *Claes van* Triest en Catharina *Lesier.*

Dit echtpaar bezat verschillende vaste goederen in en om Nijmegen. Hun nalatenschap werd verdeeld tusschen hun kinderen: *Willem van Triest,* Gemeensman en Borgerluitenant, geh. met *Martina Momma* [19]); *Peter van Triest* en *Cornelia van Triest,* geh. met den Borgerluitenant *Johan Boonders.*

6. *Helena van de Poll,* geb. Nijmegen c.a. 1643 en overl. na 1688, tr. Ubbergen (otr. Nijmegen 23 Jan,) 9 Febr. 1676 *Johan van Triest,* ged. Nijmegen 15 Febr. 1635 en overl. na 1688, zn. van *Claes van Triest* en *Catharina Lesier.*

Johan van Triest was een broeder van den voorgaande en was vermoedelijk eveneens schipper. Ook dit echtpaar bezat verschillende vaste goede. ren. Hun nalatenschap werd verdeeld tusschen hun kinderen: *Willem van Triest,* rentmeester der stad Nijmegen, geh. met *Anna Levoldiger: Nicolaas van Triest.* Kerkmr. der St. Stevenskerk en Gemeensman der stad Nijmegen, geh. met *Ida Boonders* en *Hendrik van Triest,* Vaandrager onder het reg. van den Heer Generaal van Huffel, geh. met *Aleida Elisabeth Galenkamp.*

7. *Jannette van de Poll,* geb. Nijmegen c.a. 1645 en overl. te Beuningen in Maart 1707, tr. Weurt (otr. Nijmegen 18 Dec. 1664) 2 Jan. 1665 *Sander van Lyndenholt* [20]), Brouwer te Beuningen, Schout van Beuningen en Weurt; Gerichtsman van het Rijk van Nijmegen (1677) ; Kerkmeester te Beuningen: Maander der Ambtslasten, Dijkplichtige zaken en Appelternsche sluisgelden over de kerspelen Beuningen en Weurt, ged. Hees (in 't Schependom van Nijmegen) 1 Febr. 1646 en overl. te Beuningen omstreeks 1705, zn. van den Schout van Weurt *Derck van Lyndenholt* en *Steventje van Kesteren.*

Dit echtpaar bezat eenige huizen te Nijmegen, o.a. „Het huis met de drie Sterren" in de Hezelstraat. Zij waren ook eenigen tijd eigenaren van de bekende taveerne „de Storm" door hen 23 Mei 1689 aangekocht [21]). Verder bezaten zij een aantal boerderijen te Weurt, Beuningen, Ewijk en Winssen benevens de brouwerij te Beuningen.

Hun niet onaanzienlijke nalatenschap werd verdeeld [22]) tusschen hun kinderen: *Wilhelmina* [23]); *Geertruyda,* geh. met *Jan van Essen,* Mr. van het St. Eloysgilde; *Wilhelmus,* geh. met *Elisabeth Sweers; Neuleke,* geh. met *Cornelis Verwoert,* Schout te Ewijk; *Maria,* geh. met *Adriaan Cnuyver; Hendrik,* geh. met *Anna Maria de Haardt.*

8. *François van de Poll, volgt* IVa.

IV. *Gerard van de Poll,* geb. Nijmegen c.a. 1636 en overl. vóór Juli 1693 [24]), tr. Weurt (otr. Nijmegen 5 Mei) 21 Mei 1689 *Petronella Hardenton,* geb. c.a. 1660 [25]). (Zij hertr. met *Laurens van Herwerden).*

Uit dit huwelijk:

Willem van de Poll, volgt V.

V. *Willem van de Poll,* ged. Nijmegen 26 Juli 1689 (get. *Frans van de Poll* en *Aeltje Ysevording* [26])) en overl. 1745, begr. in de St. Stevenskerk op 2 Maart. Koopman en schipper; Grootburger van Nijmegen 13 Mei 1721, tr. Nijmegen (otr. 26 Oct.) 21 Dec. 1710 *Alletta van Hatturn.*

Dit echtpaar neemt 24 Nov. 1713 en 13 Jan. 1722 hypotheek op land, mede behoorende aan hun moeder, *Petronella Hardenton* [27]).

IVa. *François (Frans) van de Poll,* geb. Nijmegen [28]) in 1648 [29]) en overl. te Amsterdam 6 Sept. 1728. Begraven in de Nieuwekerk aldaar [30]). Wijnkooper op het Singel, tr. Amsterdam (aangeteekend 2 Dec.) 1678 *Maria Bosijn,* geb. Amsterdam in 1659 en overl. vóór 1723, dr. van *Jeremias Bosijn* en *Neeltje Alberts.*

Hij kocht 27 Juni 1691 een huis op het Singel te A'dam, aan de Z.zijde naast de ronde Luthersche Kerk.

Verder kocht hij onder Weurt 10 Mei 1694 „een huis en hof, van ouds genaemt het huis „ter Laeck" groot 9½ mergen" [31]). Nadien genaamd „het huis van den Heer van der Poll".

Hij maakte zijn testament voor Nots. Willem Lageman te A'dam op 6 Maart 1723 en nog een codicil voor Nots. M. Maten de Jonge, ook te A'dam op 6 Oct. 1725. Hij benoemde tot voogden over zijn minderjarige kleindochters en tot executeurs van zijn uitersten wil: *David Walschaart: Jan Aemilius* en *Nicolaas van Triest,* „Gemeensman tot Nimwegen". Bij het codicil substitueerde hij nog: *Hendrik van Triest* „tot Zwolle" en *Jan Willink.*

Bij zijn overlijden liet hij een aanzienlijk fortuin na, blijkens Inventaris opgemaakt door Nots. Paulus van Voorst, eveneens te A'dam.

De Boedelscheiding had weer plaats ten overstaan van Nots. Maten de Jonge op 26 Aug. 1738.

17) Als voren.

18) Eveneens zijn naam en wapen op de reeds vermelde drinkhoorn van het schippersgilde in het Gem. Museum te Nijmegen.

19) Hij hertrouwde na het overlijden van *Martina Momma* (begr. 25 Mei 1736) met *Maria Verbeek.*

20) Thans *„van 't Lindenhout".*

21) Schepenprotocol van dat jaar. Zie over deze Taveerne: van Schevichaven, „Oud-Nijmegens Straten, Markten enz." blz. 92 en 93. Van Schevichaven noemt de kooper echter foutief *„Hendrik* v. L."

22) Blijkens Magescheid dd. 27 Nov. 1720.

23) Zij huwde nadien met den Procureur *Carolus van Severer.*

24) Protocol Beuningen: Reg. Maart 1704, Afgoeding aan het onmundige kind van *Gerard van* de *Poll,* door *Laurens van Herwerden* en *Petronella Hardenton* E.L. en *Hendrik van Tryst en Everhard Ingenool* in qualité als gevolmachtigde van siju E. schoonvader, de Heer Frans *van de Poll,* momberen en voogden van *Willem van de Poll,* dd. *21* Juli 1693.

25) Zij was vermoedelijk een dochter van *Alexander Hardenton en Catharina Born.* Onder de kinderen die dit echtpaar te Nijmegen laten doopen komt zij echter niet voor.

26) Isfording, vgl. noot 14).

27) Protocol van Bezwaar Beuningen over deze jaren.

28) En niet te Amsterdam zooals men wil doen voorkomen.

29) Volgens zijn verklaring bij zijn ondertrouw te A'dam was hij toen 30 jaren oud.

30) Volgens Inv. van zijn nalatenschap: Park D no 104.

31) Protocol van Bezwaar Weurt over dat jaar.

Zijn erfgenamen waren zijn twee kleindochters, stammende uit twee huwelijken van zijn eenige dochter *Wilhelmina Elisabeth.*

Uit dit huwelijk:

1. *Wilhelmina Elisabeth van de Poll,* ged. A'dam (Remonstrant) 21 Juli 1683 en overl. aldaar vóór 1723, tr. le Abcoude (ingeteekend A'dam Puy 4 Juli en ook otr. Nijmegen) 27 Juli 1703 *Everhard Ingenool,* wijnkooper, ged. Nijmegen 13 Sept. 1681 en overl. A'dam 1713 (aangegeven 14 Febr.), zn. van *Arnold Ingenool* en *Johanna Ribbius* [32]).

   Uit dit huwelijk werd geboren *Maria Ingenool,* ged. A'dam (Remonstrant) 7 Mei 1713. Zij overleed te Beers 12 Jan. 1805 (oud 91 j.) en huwde *Willem Arend de Quag,* Heer van den Dukenburg [33]) en Barendonk, Domheer te Utrecht [34]). tr. 2e Amsterdam (inget. Puy 12 Nov.) 1714 *Adam Huggens,* wijnkooper, geb. A'dam 1692 en overl. vóór 1723, zn. van *Steven Huygens,* „horlogemaker" en *Janneke Adams.*

   Adam Huygens werd 4 Juni 1715 Burger van Amsterdam en woonde met zijn echtgenoote op de Heerengracht, waar deze laatste ook reeds met haar eersten man woonde.

   Uit hun huwelijk werd geboren *Johanna Wilhelmina Huggens,* die huwde met *Hendrik Schrijver,* Schout en secretaris der Hooge en Vrije Heerlijkheid Koudekerke.

IIIa. *Gerrit van de Poll,* ged. Nijmegen 24 Sept. 1609 en overl. vóór 1645, tr. 1e Hees (in 't Schependom van Nijmegen) 2 Sept. 1638 *Griefje Peters,* geb. Winssen en overl. kort na Oct. 1642, dr. van *Peter Hendriksz en Alijdis van de Camp:* tr. 2e Hees (otr. 23 Juli) 13 Aug. 1643 *Willemke Peters,* zuster van le. Zij hertr. 18 Jan. 1646 *Abraham van den Heuvel,* ged. 15 Maart 1615, zn. van *Dirck van den Heuvel* en *Trijneke Tillemansdr. Buygskamp* [35]).

Uit het le huwelijk:

1. *Frans van de Poll,* ged. in 't Schependom 26 Oct. 1638 (get. *Peter Jansen Kruytmaker; Alert Roelofs Buddingh: Leentje Weyers).*
2. *Frans van de Poll,* ged. Nijmegen 28 Jan. 1640.
3. *Willem van de Poll,* ged. in 't Schependom 22 Aug. 1641 (get. *Willem Boener; Hendrik van Santvoort; Enneke Janssen).*
4. *Willem van de Poll,* ged. als voren 20 Oct. 1642 *(get. Willem Ouwens; Aernt Willemsen; Judith de Haardt).*

Uit het 2e huwelijk:

5. *Willem van de Poll,* ged. als voren 22 April 1644 *(get. Willem van de Poll; Anthony Braem; Heil van de Camp).* Hij overl. vóór 1720, tr. Emmerik (otr. Nijmegen 6 Jan.) 1667 *Hester Brandts,* van Herwerden, wonende te Emmerik.

Uit dit huwelijk de navolgende kinderen:

1. *Gerardus van de Poll,* ged. Nijmegen 5 Jan. 1668 en overl. in 1732.
2. *Willem van de Poll,* ged. Nijmegen 22 Maart 1669.
3. *Otto van de Poll.* ged. Nijmegen 14 Dec. 1670.
4. *Abraham van de Poll,* ged. Nijmegen 30 Jan. 1671.

Hiermede zijn de door mij verzamelde gegevens over dit geslacht „van de Poll" zoo ongeveer uitgeput. Ik ben mij er ten volle van bewust dat er nog een ruime gelegenheid tot completeering overblijft en houd mij hiervoor, evenals voor eventueele verbeteringen, gaarne aanbevolen.

Het samenstellen van kwartierstaten mag zich op het oogenblik in een ruime belangstelling verheugen, mede dank zij het feit, dat de wetenschappelijke waarde ervan, steeds meer wordt erkend. Willen zij echter deze waarde hebben, dan moeten zij, evenals de genealogiën in engeren zin, aan strenge eischen van betrouwbaarheid en objectiviteit voldoen.

Moge anderen in deze bijdrage, naast eventueele bouwstoffen voor kwartierstaten, een aansporing vinden de genealogie van dit geslacht „van de Poll" mede verder te helpen opbouwen [36]).

Geldersche Geslachten.

Bijdrage tot de **genealogie van Lintelo,**

door JHR. H. H. RÖELL.

(Vervolg en slot van LVII, B3).

B.

van Lintelo tot de Marsch.

VIbis. *Johan van Lintelo tot de Marsch,* geb. op de Marsch 12 Nov. 1603, ingeschr. als student te Leiden 27 Mei 1623, beleend met de Marsch 15 Juni 1637, raadsvriend te Zutphen 27 Febr. 1629, gecomm. in den Raad van State 20 Aug. 1645, overl. op de Marsch 22 Juli 1652, huwde op Weleveld 24 Febr. 1636 (huw. v.w. 8 Jan.) *Agnes Reiniera Schele,* dr. van *Sweder Schele tot Weleveld en Welbergen* en *Reiniera van Coeverden tot Rhaen,* overl. Mei 1682.

Zij tuchten elkaar 6 Nov. 1636 (Zutph. Kent. 1636-'39, fol. 28). Magescheid tusschen hunne kinderen 11 Juli 1682 (Archief van het geslacht *van Lintelo, No. 39).*

Van Rhemen zegt van hem: Ao. 1646 is hij haestich fantastijck geworden en in het volg. j. 1647 op Sond. den 28 Mrt. st. v. Godt de Here (sond. te medicineern) hem hetselvige wederom haestel. affgenomen hebbende, is hij van blijschap opgesprongen en seijde: „nu voel1 ick dat Godt

---

32) 'Zie N.L. 1923 kol. 287 en 285. „Genealogische fragmenten. (Van der Marck, Ribbius, Verspyck, van der Horst, van Blankesteyn e.a.)" medegedeeld door A. J. Domis. Als aanvulling hierop moge dienen dat in 1703 zijn beide ouders reeds waren overleden. Hij werd toen geassisteerd „met sijn swager en voogd *Leonard van Spijck* (sic.), ontvanger van 't quartier van Nimwegen".

33) De Dukenburg kwam in 1688 in het bezit van *Willem van Schuylenburg* en na zijn overlijden aan zijn zoon *Adriaan. van Schuylenburg* geh. met *Hendrina Ingenool* (zie N.L. 1923 kol. 287). Adriaan van Schuylenburg verkocht in 1736 het' goed voor een som van f. 50.000 aan zijn stiefzoon *Willen Arend de Quay. Stephen* Adriaan van *Welderen en Brigitta Catharina van Schuylenburg* E.L. kwamen hiertegen in verzet, als zijnde in strijd met de huwelijksvoorwaarden hunner moeder. Er volgde een proces voor het Hof van Gelderland, waarbij het goed aan Stephen Adriaan van Welderen werd toegewezen onder verplichting om de koopsom terug te geven. Hij schijnt hieraan niet tc hebben voldaan, aangezien de Quay in het bezit van het, goed is gebleven.

34) Zie N.L. 1923 kol. 288.

35) Zie N.P. 1910 blz. 193 en 1912 blz. 159 in voce *„van den Heuvel".*

36) In dit verband moet ik er nog op wijzen, dat er verschillende groepen van de Poll's zijn, waarbij de namen *Willem* en *Frans* veelvuldig voorkomen. Men kan b.v. zulke personen aantreffen te Arnhem; Zalt Bommel; Lobith; enz.

in mijn schijnbaerl. werckt, Sijn naeme sij geloofft en(de) gedanckt, ick ben mijn passie nu wederom quijdt".

Uit dit huwelijk 13 kinderen:

1. *Arnoldina,* ged. te Zutphen 25 Jan. 1637, overl. te Zutphen, de stadsroeden toegestaan 16 Mei 1666, huwde (o. te Zutphen 9 Jan. 1664, naar buiten geatt.) *Joost van Welvelde tot Lemferdinge,* zn. van *Johan van Welvelde ter Klencke* en *Barbara van Warmelo,* ritmeester en sergeant majoor, overl. te Zutphen vóór 23 Dec. 1671.

   Zij passeeren hun besl. disp. 11 Mrt. 1664 (Zutph. Kent. 1663-'67, fol. 61 v°.); zijn univ. erfgen. zijn zijn broeders *Seino Joachim van Welvelde,* heer tot Woltersum en Vredeveld, ontvanger generaal der Landschap Drenthe en *Johan van Welvelde,* heer tot Oosterbroeck en Eelerwolde, gedep. der Landschap Drenthe (Zutph. Kent. 1671-'77, fol. 65).

2. *Reiniera Anna Geertruid,* ged. te Zutphen 5 Dec. 1638, overl. 26 Mei 1700, begr. te Warnsveld, huwde te Zutphen 17 April 1658 (o. 28 Mrt.) *Osewold van Keppel tof de Voorst,* zn. van *Derk van Keppel tot de Voorst en het Velde* en *Theodora van Sallandt,* beleend met de Voorst 18 Dec. 1657, in de Ridderschap van Zutphen 27 Sept. 1661, gecomm. ter adm. te Amsterdam 1667, overl. 11 Oct. 1685, begr. te Warnsveld.

3. *Johanna Elsabe,* ged. te Zutphen 4 Oct. 1640, als kind overl.

4. *Johanna Agnes,* ged. te Zutphen 29 Oct. 1641, overl. nà 18 Nov. 1696. huwde le te Aalten 11 April 1665 (o. te Zutphen 12 Mrt., geprocl. te Nieuw Rees 22 Mrt., naar buiten geatt. 7 April, huw. v.w. 8 Mrt.) *Otfo de Rode van Heeckeren tof Peckedam,* zn. van *Reinier de Rode van Heeckeren tof Peckedam* en *Elisabeth van Limburgh,* kapitein en commandeur van Nieuw Rees, in de Ridderschap van Overijssel 1 Mei 1668, overl. te Amsterdam.

   Zijn besl. disp. van 19 Febr. 1671 en op dato gepasseerd te 's-Gravenhage voor notaris Willem Nolet, geopend, na door den Richter van Haaksbergen te zijn overgezonden, te Zutphen 19 Aug. 1684; univ. erfgen. zijn eenige zoon *Reinier Jan de Rode van Heeckeren:* tot momberen benoemd *Jacob van Coeverden tot Stoevelaer, Carel Otfo Schele fof Venebrugge,* zijn neef *Arnolt van Limburgh,* landrentmeester der Graafschap Bentheim en *Philips van Goltstein fof den Dam.* (Zutph. Kent. 1683-'89, fol. 29 v".). *Reinier Jan* is thans ook overleden en de erfgen. van vader en zoon zijn *Arenf Otto de Rode van Heeckeren tof Tongerlo* en *Otto Bernhard de Rode van Heeckeren,* vaandrig in het reg. van Buloe (Zutph. Kent. 1683-'89, fol. 27 v".).

   Zij huwde 2e vóór 26 Nov. 1679 *Peter de Battier,* buitengewoon gezant te Madrid Mei 1681, overl. te Madrid 19 Febr., begr. te Deventer 4 Juni 1690 in de Gr. kerk.

   Zij passeert 21 April 1686 haar besl. disp. (Zutph. Kent. 1683-'89, fol. 117); don. inter vivos aan haar nicht *Agnes Reiniera van Linfelo,* oudste dochter van de Marsch 30 Oct. 1693 en 18 Nov. 1696 (Zutph. Kent. 1689-'98, fol. 118 v°. en 226).

5. *Elisabeth,* ged. te Zutphen 5 April 1643, als kind overl.

6. een kind, doopnaam in het Zutphensche doopboek onvermeld, ged. te Zutphen 10 Juni 1644, als kind overl.

7. *Evert Sweer.* ged. te Zutphen 2 Juli 1645, als kind overl.

8. *Assueer Joachim, tot de Marsch,* ged. te Zutphen 10 Juni 1646, beleend met de Marsch 2 Sept. 1653, doet meerderjarig den eed 19 Mrt. 1672, in de Ridderschap van Zutphen 30 April 1669-'72 (mits de Marsch hem toebehoort en ƒ 400 opbrengt), en 18 Mrt. 1675-'82, innocent overl., de Zutphensche stadsroeden toegestaan 18 April 1682, ongehuwd.

   Om zijn ,,begangene excessen", na ,,gehoort en geëxaminiert die daegelijcxe meenichvoudige clachten", wordt bij Res. van 22 Juni 1668 besloten ,,dat dievelve daerover alhier in die stadt sall worden gebracht om voor den tijdt van ses weecken in een caemer geconfineert en(de) bewaert te worden", maar ,,op desselffs moeder instantelijck versoeck en (de) voorbeede dieselve resolutie in soo veele gealteriert en(de) gemoderiert, dat namentlijck dieselve Jo^r^. Linteloe op den huijse den Marsch den tijdt van 4 weecken door twee stadtsboden offte twee militaire personen in een caemer sall moeten bewaert worden, sonder in die voorss. tijdt dan met kennisse van een Ed. Raedt daer uijt te moogen coomen, en(de) bij soo verre hij niet in stilheijt sijn caemer mochte coomen te bewaeren, offte sich sunsten al verder ongeregelt kwam aentestellen, dat hij alsdan met stercker handt van daer hier binnen sall gehaelt worden om hierover nae bevinde van saecke weder gecorrigiert te worden sooals het behooren sall".

   Tien jaar later is de toestand er niet op verbeterd. Ofschoon de vrouw van de Marsch in haar schrijven verklaart dat haar zoon ,,dagelijck beterde", en derhalve verzocht, ,,dat Haer Ed. en Achtb. met de genomene resolutie gelieffden te supersederen", en bij Res. van 27 Febr. 1678 de schout *Bolderen* bevolen wordt ,,all twe daghen na 't huijs de Marse te gaen om te sien hoe het daer gelegen is", wordt bij Res. van 14 Mrt. 1678 Jonker *Assueer Joachim van Lintelo* ,,ten huijse van *Joachim Crouse* op de Nieuwstadt in verwaer gebracht". Laatstgen. zal daarvoor ƒ 10.— per week ontvangen en ,,hem mede aengesocht van geen wijn, brandewijn offte eenige stercke drancken aen meergemelten Jo^r^. *van Linfeloe* te laeten toekomen, offte dat deselve niet en sullen betaelt worden". Aan dit besluit is blijkbaar geen gevolg gegeven of het is slechts kort van toepassing geweest, want bij Res. van 21 Mrt. 1678 wordt besloten ,,hem wederom te relaxeren, nadat het geweer van 't voorss. huijs de Mars sal gehaelt sijn, en voorts door den secr. doen aenseggen, dat sijn Ed. sich sal moeten wachten van eenige excessen te doen" [4]).

[4]) Ten slotte wordt bij Res. van 5 April 1678 nogmaals goedgevonden ,,de vercoopers van cruijt en loot, voorts sweertvegers en roormaeckers

9. *Elsabe Benedicfa,* ged. te Zutphen 1 Jan. 1648, als kind overl.
10. *Mechtelt Sophia,* ged. te Zutphen 1 Jan. 1648, overl. 17, begr. te Dwingelo 30 Juni 1718, huwde 1668 *Frederik Zeger van Wyenhorst fot den Geysberg,* zn. van *Henrick Cornelis van Wyenhorst tof den Geysberg* en *Johanna Maria van Asselt,* kapitein en commandeur van Ommerschans, overl. nà 1 Mei 1683.
11. *Elsabe Benedicta,* ged. te Zutphen 13 Juni 1649, kanonikesse ter Hunnepe, begr. te Deventer 23 Mei 1732, huwde te Colmschate 7 April 1698 (o. te Deventer 19 Mrt., naar buiten geatt. 5 April, huw. v.w. 2 Mrt.) *Reinier van Rechteren tot Westerveld,* zn. van *Joachim Adolph van Rechteren fof Rechteren* en *Margaretha van Haersolte,* geb. 1659, *in* de Ridderschap van Overijssel 28 Mrt. 1690, kolonel van een reg. infanterie, brigadier 1 Jan. 1709, generaal majoor 11 Mrt. 1727, commandeur van Doesburg, later van Deventer, overl. 19, begr. te Deventer 24 Juni 1732 in de Gr. kerk.

    Haar besl. disp. *van* 23 Mei 1729, en gepasseert voor Schepenen van Deventer 27 Mei d.a.v. geopend 16 Juni 1732: erfgen. haar neef en nicht *Arnold Willem Tyman* en *Cornelia Mechteld van Lintelo* (het Archief van het Geslacht *van Lintelo, No. 44).*
12. *Evert Emanuel, tot de Marsch,* ged. te Zutphen 4 Oct. 1650, beleend met de Marsch 26 Juni 1682, ritmeester 30 Juli 1691, overl. vóór 27 Mei 1691, ongehuwd,

    Magescheid tusschen zijn broeder en zusters 27 Mei 1691 (Archief van het Geslacht *van Lintelo, No. 42).*
13. *Johan,* die volgt VII.

VII. *Johan van Lintelo tof de Marsch,* ged. te Zutphen 2 Dec. 1652, ingeschr. als student te Leiden 25 Sept. 1671, vaandrig 14 Mrt. 1673, kapitein 1678, majoor 13 Febr. 1699, beleend met de Marsch 27 Mei 1691, in de Ridderschap van Zutphen 10 Mei 1693, gedep. 1693-'98, burgemeester te Lochem, extraord. raad in den Hove van Gelderland 8118 Jan. 1700, scholtus binnen en buiten Zutphen 29 Aug./6 Sept. 1701, landdrost der Graafschap Zutphen 7 Febr./4 Mrt. 1702, overl. op de Marsch 15, begr. te Zutphen 30 Nov. 1705 in de Gr. kerk, huwde (geprocl. te Leeuwarden 16, 23 en 30 Oct., naar buiten geatt. 30 Oct. 1687) *Johanna Florenfina van Linfelo,* dr. van *Arnoldus van Linfelo tot Burchgraef* en *Ida Maria van Unia,* (A. VIIbis, a), ged. te Leeuwarden 6 Jan. 1671, overl. op de Marsch 19 Juni 1707, begr. te Zutphen in de Gr. kerk.

Uit dit huwelijk 7 kinderen:

1. *Agnes Reiniera,* geb. 21 Aug. 1688, overl. te Zutphen 14 Juli 1712, begr. aldaar in de Gr. kerk, huwde te Colmschate 24 Mei 1708 (o. te Zutphen 6 Mei, huw. v.w. 17 April) *Wolter Harmen Sloet,* heer van Kerssenberg, Oye, Diepenbroeck en Westerborg, *zn.* van *Adriaan Sloet,* heer van Kerssenberg, Oye, Diepenbroeck en Westerholt, en *Margarefha Elsebetha van Haftum,* ged. te Zutphen 23 Febr. 1676, leerling Zutph. Gym. 1 Aug. 1683, raadsvriend te Zutphen 30 Mrt. 1700, door het volk herbenoemd 22 Febr. 1705, majoor der stad Zutphen 3 Juni 1705, gecomm. ter adm. op de Mare 1726, overl. te Zutphen 15 Mrt. 1736, begr. aldaar in de Gr. kerk. Hij hertr. op Walfort 18 Mrt. 1717 (o. te Zutphen 26, te Aalten 28 Febr., van Zutphen naar buiten geatt. 14 Mrt., huw. v.w. 11 Febr.) *Cornelia de Gennes de Flin,* wed. van *Frederik Goossen Everhard van Coeverden tot Walfort.*
2. *Arnoldina Maria,* geb. op de Marsch, ged. te Warnsveld 24 Aug. 1690, stiftsjuffer ter Hunnepe, begr. te Zwolle 17 Aug. 1722 in de Gr. kerk, huwde te Colmschate 28 Mei 1709 (o. te Kampen 10, te Deventer 11 Mei) *Rutger Andreas van Patkull tof Posendorf,* heer van den Cranenburg, zn. van *Ernst Gustaf van Patkull tot Posendorf* en *Anna van Breda,* geb. 4, ged. te Kampen 6 Sept. 1685, ingeschr, als student te Leiden 18 Sept. 1702, te Harderwijk 18 Juli 1707, landrentmeester van Twenthe 1708, overl. te Kampen 17 Jan,, uitgev. naar Zwolle 21 Jan., begr. aldaar 25 Jan. 1744 in de Gr. kerk, Hij hertr. (o. te Zwolle 6, naar Vollenhove geatt. 21 Mei 1724) *Susanna Eleonora van Tuyll van Serooskerken,* wed. van *Jan Arent de Vos van Steenwijk,* heer van Nyerwal en Havixhorst, welk huwelijk in 1735 ontbonden werd.
3. *Johanna Elisabeth,* geb. op de Marsch, ged. te Warnsveld 21 Febr. 1692, de stadsroeden toegestaan 22 Juli, begr. te Zutphen 26 Juli 1747 in de Gr. kerk, ongehuwd.
4. *Johan Osewold Joost,* die volgt VIII.
5. *Cornelia Mechteld,* geb. op de Marsch, ged. te Warnsveld 10 Juli 1698, overl. op de Woolbeek 9, begr. te Laren 14 Mei 1763, huwde te Vorden 27 Dec. 1729 (o. aldaar 8, te Deventer 10, te Maastricht 12 Dec., van Deventer naar Vorden geatt. 25 Dec.) *Derk Jan van Keppel tot de Woolbeek,* zn. van *Derk van Keppel tot Oolde* en *Anna Geerfruid van Keppel,* geb. op Oolde, ged. te Laren 29 Mei 1692, kapitein in 't reg. Crommelin 11 April 1727, lt. kolonel, overl. op de Woolbeek 27 Sept., begr. te Laren 2 *Oct.* 1762.
6. *Arnold Willem Tyman,* die volgt VIIIbis.
7. *Adolph Evert,* geb. op de Marsch, ged. te Warnsveld 13 Jan. 1704, overl. te Deventer 6 Aug. 1717 aan de pokken.

    Magescheid tusschen de kinderen, kindskind en erfgen. van *Johan van Lintelo tot de Marsch en* zijn vrouw *Johanna Florenfina van Linfelo* van 28 Dec. 1734, geapprobeerd 30 Sept. 1735 (Register op de Leenaktenboeken, kwartier *van* Zutphen, blz. 4).

VIII. *Johan Osewold Joosf wan Lintelo tot de Marsch,* geb. op de Marsch, ged. te Warnsveld 15 Sept. 1695, richter te Doesburg 6 Aug. 1701 (!), ingeschr. als student te Harderwijk 9 Oct. 1712, onmondig beleend met de Marsch 20 Dec. 1706, overl. 5 Jan. 1716 aan de pokken, huwde te Almen 17 Juli 1715, nog student zijnde (o. te Zutphen 30 Juni, naar buiten geatt. 15 Juli) *Jeannefte Gabrielle van Eck,* dr. van *Lubbert van Eck tof Nergena en Overbeek* en *Jeannette de Lannoy,* geb. op Overbeek 1 Oct. 1695, overl. op Blijwerve te Ingen 31 Jan, 1778. Zij hertr, te Velp 18 Mrt. 1733 (o. te Zutphen 22 Febr.

aenteseggen, geen cruijt oft geweer te laeten volgen aen (don) Jr. van (de) Mars en voorts dat de scholtis het geweer soo noch op het huijs de Mars mocht, sijn, sal hebben afte haelen, en in een vcrseekerde plaetse te brengen, en is sulx den scholtis Bolderen in den vollen Raet om het geresolveerde te excuteren, aengesegt,

naar buiten geatt. 7 Mrt.) *Willem Hendrik van den Heuvel tot Beychlingen gez. Bartolotti*, heer van Blijwerve.

Bij Res. van 6 Febr. 1733 worden tot momberen over den onmondigen zoon van *Jeannette Gahrielle van Eck*, douarière w. *Johan Osewold Joost van Lintelo tot de Marsch*, met name *Johan*, in zijn 18e jaar oud, benoemd *Samuel van Eck tot Overbeek* en *Frederik Augustijn Hondorff*. *Johan van Lintelo* bedankt zijn momberen 14 Oct. 1735 (Weesboek van Zutphen 1728-'39, fol. 153), nadat hij bij Res. van 1 Febr. te voren meerderjarig verklaard was.

Uit dit huwelijk één zoon:

1x. *Johan van Lintelo fot de Marsch*, ged. te Zutphen in de W. kerk 15 Dec. 1715. onmondig beleend met de Marsch 9 Jan. 1717, leerling Zutph. Gym. 13 Sept. 1724, meerderjarig 1 Febr. 1735, kolonel der cavalerie 30 Sept. 1746, overl. 12, begr. te Farmsum 17 Juli 1767, huwde te Farmsum 19 Dec. 1747 (o. te Groningen 2 Dec.) *Catharina Rengers*, dr. van *Egbert Rengers*, heer van Farmsum, Siddeburen en Ten Post, en *Margaretha Bouwina Tjarda van Starkenborgh*, geb. 7, ged. te Groningen 9 Juni 1723, overl. 15 April 1765, begr. te Farmsum.

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. *Johan Osewalt Joost*, heer van Oosterwijtwerd, geb. 14, ged. te Groningen 18 Oct. 1748, ingeschr. als student te Groningen 20 Jan. 1766, lid der Staten van Groningen voor de Ommelanden 1791, overl. te de Leek 21 Oct. 1814, huwde (o. te Loppersum 15. te Groningen 16 Mrt. 1771) *Petronella Plantina Geertsema*, dr. van Mr. *Petrus Geerfsema* en *Sibylla Plantina Clant van Ayckema*, ged. te Griinskerk 22 Mrt. 1752, overl. op Veenlust onder Westerbroek 10 Febr. 1827.

   Uit dit huweliik geen kinderen.

2. *Margaretha Bouwina*, ged. 6, ged. te Groninqen 8 April 1750, overl. te Groninqen, collecteboek 18 Juli 1805, huwde te Groningen 20 Juni 1773 (o. te Loppersum 6 Juni) Mr. *Gajus Johannes Engelma*, zn. van Mr. *Jacob Engelma* en *Aleida Engelma*, ged. te Groningen 12 Jan. 1748, ingeschr. als student te Groningen 16 Sept. 1767, gepromoveerd 13 Juli 1772, overl. te Groningen, collecteboek 30 Mei 1788.

3. *Jeannette Gabrielle*, geb. 3, ged. te Groningen 4 Juni 1751, overl. te Groninqen 20 April 1820, huwde te Groningen 31 Mei 1772 (o. aldaar 16, te Loppersum 17 Mei) Mr. *Duco Gerrold van Burmania Rengers*, heer van Farmsum en Ten Post, zn. van *Sjuck Gerold van Burmania Rengers*, heer van Camminqaburq en Oosterbroek, en *Odilia Amelia* des H. R. Riiksgravin *van Welderen*, ged. te Leeuwarden in de W. kerk 13 Juni 1750, ingeschr. als student te Groninqen 8 Sept. 1766 en 18 Oct. 1769, qepromoveerd 25 Nov. 1769, luit. in het reg. Orange Friesland 30 Juli 1764, kapitein 29 April 1769, drost van het kwartier Appingedam, curator der Groningsche Hoogeschool 7 Juli 1802-1 Aug. 1805 als lid van het Depart. Bestuur van Stad en Lande, overl. te Groningen, collecteboek 17 Mrt. 1810.

4. *Egbert*, die volgt X.

X *Egbert van Lintelo*, heer van Oosterwijtwerd, geb. 30 Dec. 1756, ged. te Groningen 2 Jan. 1757, vaandrig in het reg. Lewe 19 Sept. 1771, luit. 22 Juli 1777, gecomm, raad der Ommelanden 1788, 1792-'93, overl. te Hoogezand 9 Febr. 1797. huwde te Breukelen 10 Oct. 1788 (o. te Amsterdam 18 Sept.) *Catharina Graafland*, dr. van Mr. *Joan Graafland*, heer van Schotervlieland, en *Hester Hooft*, geb. 12, ged. te Amsterdam in de Westerkerk 19 April 1765, overl. 22 Juni, begr. te Utrecht in de St. Jacobskerk 27 Juni 1805. Zij hertr. *Scato François van Iddekinge*, wedr. van *Maria Jacoba Veltman*.

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1. *Catharina*, geb. 2, ged. te Hoogezand 4 Oct. 1789, overl. te Utrecht 7 Aug. 1863, ongehuwd.
2. *Hester*, geb. 10, ged. te Hoogezand 13 Mrt. 1791, overl. te Utrecht 2 Jan. 1870, huwde te Utrecht 18 Sept. 1811 Jhr. *Anthony Gustaaf de Geer*, zn. van Jhr. *Barthold de Geer*. heer van Jutphaas en Plettenborch, en *Jacoba Gijsbertha Beatrix van Vianen*, geb. 18 Febr., ged. te Utrecht in de Domkerk 2 Mrt. 1788, kerkmeester der St. Jacobskerk en kapitein der dd. schutterij aldaar, overl. te Utrecht 16 Febr. 1871.

VIIIbis. *Arnold Willem Tyman van Lintelo tot de Marsch*, geb. op de Marsch 30 Jan., ged. te Warnsveld 6 Febr. 1701, leerling Zutph. Gym. 1712, beleend met de Marsch 30 Sept. 1735, voor de tweede maal, na het overlijden van zijn zoon *Jan Everhard August* 24 April 1756, vaandrig in het reg. van Plettenberg 9 April 1707, kapitein in het reg. van Els 16 Oct. 1720, majoor in het reg. van Brake11 10 Oct. 1737, luit. kol. in het reg. van Brake11 18 Oct. 1742, kolonel tit. 10 April 1747, generaal majoor 16 Mei 1747, luit. generaal 14 Mrt. 1766, commandeur van 's-Hertogenbosch 8 Oct. 1745, commandeur van Zutphen 6 Febr. 1749, grootburger van Zutphen met zdjn twee oudste kinderen 2 Mrt. 1731, overl. op de Marsch 15, begr. te Zutphen 21 Juni 1774 in de Gr. kerk, huwde te 's-Hertogenbosch in de W. kerk 26 Jan. 1728 (o. 8, huw. v.w. 6 Jan.) *Elisabeth Louise des Villafes*, dr. van *Alexandre Auguste des Villates* en *Louise Christine von Cronman*, geb. 18, ged. te 's-Gravenhage in de Kl. kerk 29 Nov. 1702, overl., mogelijk op Nettelhorst 23 Febr., overluid te Lochem 23 Febr., begr. te Zutphen 26 Febr. 1785 in de Gr. kerk.

Arnold Willem Tyman van Lintelo draagt de Marsch op aan zijn zoon *Jan Evert August*, die er 28 Nov. 1752 mee beleend wordt. Als erfgenaam van dien zoon er ten tweede male mede beleend 24 April 1756 draagt hij het leen op aan zijn kleinzoon *Evert Willem van Heeckeren*, die er onmondig mee beleend wordt 9 Mei 1767. Zijn ouders *Reinhard Burchard Willem van Heeckeren*, heer van Molecaten, en *Henriette van Lintelo*, dragen, mede namens hun onmondigen zoon, de Marsch op aan *Robbert Jasper van der Capellen*. die er 8 Nov. 1769 mede beleend wordt. (Register op de Leenaktenboeken, kwartier van Zutphen, blz. 4).

Uit dit huwelijk 12 kinderen:

. *Johanna Louise Isabelle Florentine*, geb. 2, ged. te Maastricht in de Janskerk 5 Jan. 1729, overl. op Nijenhuis 5 Mei 1789, huwde te Zutphen 6 Jan. 1767 (o. te Deventer 20, te Zutphen 21 Dec. 1766, van Deventer naar Zutphen geatt. 4 Jan., huw. v.w. 19 Dec.) *Jan Adriaan van Höevell tot Nijenhuis*, zn. van *Roelof van Höevell tot Nijenhuis* en *Anna Marga-*

retha Elsabe Sloet, geb. op Nijenhuis 21, ged. te Diepenheim 25 Febr. 1731, vaandrig, richter en ontvanger van Kedingen 20 Mei 1766, beleend met Nijenhuis 6 Dec. 1766, overl. op Nijenhuis 23 Febr. 1782.

2. *Jan Everhard August,* geb. 3, ged. te Maastricht in de Janskerk 5 April 1730, sous luit. in het reg. van Broeckhuysen, ontslagen 25 Mrt. 1754, beleend met de Marsch 28 Nov. 1752, in de Ridderschap van Zutphen 29 Mei 1754, overl. aan de kinderziekte te Zutphen, begr. aldaar 23 Mei 1755 in de Gr. kerk, ongehuwd.
3. *Anna Adriana,* geb. 8, ged. te Zutphen 9 Mei 1731, kanonikesse ter Hunnepe, overl. op de Marsch aan de kinderziekte 18, begr. te Zutphen 22 Juli 1765 in de Gr. kerk, ongehuwd.
4. *Maria Elisabeth Petronella,* geb. 20, ged. te Zutphen 22 Aug. 1732, kanonikesse te Gevelsberg 14 Mei 1754, overl. 7, begr. te Zutphen 11 Febr. 1792, ongehuwd.
5. *Charlotte Wilhelmine,* geb. 15, ged. te Zutphen 17 Nov. 1733, overl. 6, begr. te Hattem 10 Juli 1766, huwde te Nederhorst den Berg 1 Dec. 1758 (o. te Zutphen 12, naar Nederhorst geatt. 28 Nov.) *Esaias Storm,* vanaf 20 Oct. 1768 *Storm de Grave,* zn. van *Martinus Storm* en *Jacoba Elisabeth Dubbeldecop,* ged. te Batavia 18 Febr. 1731, kapt. in het reg. Orange Stad en Lande 27 Mrt. 1751, majoor 29 Juli 1766, luit. kolonel 28 April 1768, begr. te Groningen 1 Juli 1769.
6. *Henriette,* geb. op de Marsch 30, ged. te Zutphen 31 Juli 1735, overl. op Molecaten 19, begr. te Hattem 23 Juni 1777, huwde te Vorden 1 Aug. 1758 (o. te Zutphen 16 Juli, huw. v.w. 14 Juli) *Reinhard Burchard Willem van Heeckeren,* heer van Molecaten, zn. van *Evert van Heeckeren,* heer van Nettelhorst en Molecaten, en *Jacoba Judith Isabella van Rechteren,* geb. op Nettelhorst 25, ged. te Lochem 30 Mei 1721, kolonel van 't reg. van Eck 25 April 1754, generaal majoor 24 Aug. 1772, luit.-generaal 15 Oct. 1787, commandant van Zutphen 9 Juli 1774, gouverneur van Sluis, chef van het reg. Hussaren van Heeckeren 1793-'95, overl. op Molecaten 29 April, begr. te Hattem 4 Mei 1799.
7. *Theodora Cornelie,* geb. op de Marsch 22, ged. te Zutphen 25 Juli 1736, overl. op de Marsch aan de kinderziekte 29 Juni, begr. te Zutphen 2 Juli 1765 in de Gr. kerk, ongehuwd.
8. *Carel Lodewijk,* geb. op de Marsch 24, ged. te Zutphen 26 Mrt. 1738, page van den Erfstadhouder overl. 9, begr. 's-Gravenhage 15 April 1749 in de Kloosterkerk.
9. *Agnis Reiniera Woltera Josina,* geb. op de Marsch 16, ged. te Zutphen 20 Juli 1740, overl. op Zwanenburg (Vorchten, gem. Heerde) 22 Aug. 1779, huwde te Hattem 7 Juli 1775 (o. aldaar 13, te Zutphen 18 Juni, naar Hattem geatt. 3 Juli) *Johan Albert* Baron *van Dedem,* heer van Vosbergen en Zwanenburg, zn. van *Gijsbert Frederik van Dedem,* heer van Vosbergen, en *Catharina Elisabeth Sloet,* geb. op Vosbergen 28, ged. te Heerde 28 Juli 1748, cornet in het reg. van Eck 19 Mrt. 1767, ritmeester 13 Mrt. 1775, majoor in het reg. van Tuyll van Serooskerken 1 Oct. 1791, lid der prov. staten van Gelderland, overl. op Vosbergen (gem. Heerde) 7 Mrt. 1827.
10. een doode zoon, 16 Oct. 1741.
11. *Anna Maria Dorothea,* geb. op de Marsch 27, ged. te Zutphen 30 Aug. 1743, overl. op Hackfort 17. begr. te Vorden 21 April 1809, huwde te Zutphen 13 Jan. 1761 (o. 28 Dec., huw. v.w. 24 Dec. 1760) *Frederik Borchard Lodewijk' van Westerholt,* heer van Hackfort, zn. van *Johan Frederik van Westerholt,* heer van Hackfort, Scherpenzeel, Peursum, Baar en Lathum, en *Sophia Charlotta* des H. R. Rijksgravin *von Wartensleben,* geb. op Hackfort, ged. te Vorden 10 Febr. 1726, in de Ridderschap van Zutphen 20 Oct. 1755, overl. op Hackfort 24 Juni, begr. te Vorden 1 Juli 1775.
12. *Maurits Carel Georg Wilhelm,* geb. op de Marsch 3, ged. te Zutphen 8 Jan. 1747, overl. op de Marsch aan de kinderziekte 9, begr. te Zutphen 13 Juli 1765 de Gr. kerk.

Stamreeksen **Van den Pavordt.**

Van de(n) (of Van der) Paadervoort, Paadevoort, Padefort, Pade(n)voirde, Padervoort, Padevoirdt, Padevoert, Padevoort, Padevort, Padevorde, Paeferdt, Paeffert, Paeffoerdt, Paeffoert, Paffort, Paeuwordt, Paeverden, Paevert, Paffert, Paffordt, Paffort, Paifferdt, Pauijverden, Pauvoort, Pauw, Pauwerd, Pauwers, Pauwert, Pavert, Pavoirdt, Pavoordt, Pavordt, Pavort, Pauvert, Pawordt, Pervoert, Pavoritius, à Pavort) [1]),

door MR. W. DE **VRIES.**

1.

Inleiding.

§ 1. **De Havezathe „De Padevoort".**

Omgeven door hoog-opgaand geboomte ligt een weinig ten Oosten van Zeddam, noordelijk van den grintweg naar Etten-Terborg, de oude havezathe „De Padevoort".

Eens bakermat van het geslacht *Van den Padevoort,* in de 17e eeuw in andere handen gekomen, geraakte het in September 1666 door naasting in het bezit van de Heeren van Bergh, die het sedert dien langen tijd als jachthuis gebruikten [2]). In het begin van de vorige eeuw verkocht, wordt het thans als St. Josephsgesticht bewoond door de eerwaarde zusters Franciscanessen van Heythuizen. Het huis ontleende zijn naam aan het erf, waarop het verrees. Als oudste eigenaar van het goed wordt vermeld een *Hendrik van Hessehusen,* die het in 1272 overdroeg aan Heer Jacob, pastoor der kerk

---

1) Reeds in de oudste acten. waarin leden van het geslacht *Van den Pavordt* (Van *den Padevoort)* 'worden vermeld, wordt de naam op do meest-uiteenloopende wijzen gespeld. De zoon schreef dikwijls zijn naam weer anders, dan zijn vader; jà, dezelfde persoon schreef zijn naam herhaaldelijk op verschillende manieren. De schrijfwijze *Van den Padevoort* (in haar talrijke differentiaties) is uiteraard de oudste. In het oorspronkelijk-riddermatige, Berghsche geslacht van dien naam gaat tegen het einde van de 16e eeuw de spelling *„Van de(n) Pauord(t)"* overheerschen. Tegen het einde van de 17e eeuw wordt méér en meer de schrijfwijze Van *de(n) Pauwert* gebruikelijk. Alle drie genoemde spellingen treft men echter ook reeds in de oudste acten aan. Thans vindt men nog zoo wel *Van de Pavoort, Van, de Pavord (Smits),* als *Vnn den Pauwert (Van der Pawwert).* Do *Van de Pnvomts* beweren. dat hun naam oorspronkelijk „Van do Paardevoort" zou hebben geluid; de *Van den Pauwerts* meenen, dat zij van Friesche (!) afkomst zouden zijn, en dat „Pauwert" Pauwenhoeve zou beteekenen. Daarmede in overeenstemming is het aannemen en voeren van een wapen, dat in het schild een pauw in natuurlijke kleuren vertoont (zie Rietstap).

2) Navorseher 1884, blz. 55.

VAN DEN PADEVOORT.

BERGHSCHE HOOFDLIJN

Zegels van (v.l.n.r.) *Rutgher van den Paidvort, Geryt van der Coernhorst Derixz.* en *Geryt van der Coernhorst Hermansz.* aan charter A.H.B. 8 Aug. 1449, Inv. No. 5365, regest No. 634.

Zegel van *Henrick van Paedvart (Henrick van den Padevoort)*, aan charter A.H.B. 5 Nov. 1547, Inv. No. 1390, regest No. 2643.

OCHTEN-EMMERIK-NIJMEEGSCHE LIJN.

NIJMEEGSCHE BASTAARDLIJN.

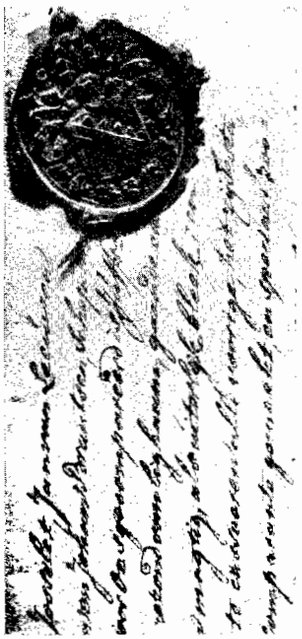

Zegel van *Maria van de Pavord* op haar besl. test. d.d. 8 Sept. 1784, G.-A. Nijmegen, Recht. arch., Besl. Test. No. 179.

Zegel van *Gerrit van den Pavort*, richter te Gendt (1597), aan ch. Rijksarch. Gelderland, verz. Royaards 16 Juli 1597, Inv. No. 13.

Zegel van *Godert van den Pavort*, aan ch. R.A. Gelderland, Rekenkamer 3 Aug. 1628. Inv. No. 861.

Zegel van *Jan van de Pauwert* op zijn besloten testament d.d. 15 Oct. 1788, Gem.-arch. Nijmegen, Recht. arch., Besl. Test. No. 193; eenzelfde van zijn zoon *Wouter van de Pauwert* op denzelfs besl. test. d.d. 15 Oct. 1788, ibidem No. 194.

Behoort bij Maandblad „De Nederlandsche Leeuw", No. 3, Maart 1939.

te Zeddam [3]), die op zijn beurt met zijn drie kinderen 21 Maart 1281 den „akker genaamd Pedelvort" [4]) ten geschenke gaf aan het klooster Bethlehem bij Doetinchem [5]). Na dien datum moet op dit erf de latere havezathe verrezen zijn,

§ 2. De Havezathe en het Bergsehe geslacht Van den Padevoort.

In zijn genealogie Van den Padevort -Genealogieën deel VII, blz. 226 en vlg. [6])— maakt reeds Van Spaen melding van een *Johan van den Padevort,* die in 1375 betrokken was bij de regeling van den landsvrede van Zutphen. Vermoedelijk is hij identiek met den mede-oprichter van de vicarie van het H. Kruis te Zeddam, *Joannes Paedvort,* vermeld op 28 September 1385 [3]), en ontleende hij zijn naam aan het door hem bewoonde goed. Mogelijk was hij de stamvader van het gelijknamige, tot den kleineren, Berghschen adel behoorende geslacht, welks zegel in schild en helmteeken op treffende wijze overeenkomt met dat van het naburige geslacht *Van den Cornhorst,* zoodat gemeenschap in afstamming reeds op het eerste gezicht vermoed moet worden. Van dit Berghsche geslacht *Van den Padevoort* konden wij de geregelde stamreeks opvoeren tot een in het begin der 15e eeuw levenden *Rutger van den Padevoort* [7]), die een zoon *Johan* had (aldus genaamd naar zijn grootvader van vaderszijde? j. Eerst van Johan's zoon *Otto van den Padevoort* (overleden 1535) weten wij met zekerheid, dat hij de havezathe bezeten moet hebben [8]).

Het goed bleef tot het begin der 17e eeuw in zijn geslacht; als laatste Van den Padevoort, die de havezathe in eigendom bezat, vonden wij dan vermeld Otto's achter-kleindochter *Henrica,* „wonende buitenlands" te Emmerik [9]). Door aankoop of erfenis geraakte het goed daarna in andere handen: in 1638 worden als eigenaren van den Padevoort („den Pauort") en bijbehoorend land genoemd Jkr. Albert Schaep en zijn zusters Jofferen Eva en Henrica van Zuylen, beiden weduwen van Brakel [10]).

§ 3. „Van den Pavordt"

Als dienaren van de Graven van Bergh hebben de leden van het geslacht Van den Padevoort tot ongeveer het begin van de 17e eeuw een bescheiden plaats ingenomen onder den adel van het graafschap Bergh. In het einde van de 16e eeuw (tot 1626) vindt men hun nakomelingen (bastaarden??) ook in Ochten als rentmeesters van de Berghsche goederen in de Neder-Betuwe, nadat zij daarvóór voornamelijk in het graafschap Bergh talrijke functies vervuld hadden. Deze Berghsche tak zullen wij hieronder met den naam „Berghsche Hoofd-lijn" aanduiden.

Als rentmeesters der Berghsche goederen vinden wij de *Van de Pavordt's* omstreeks dien tijd ook in den Byland en Millingen vermeld. De uit die streken bewaard gebleven bronnen zijn schaarsch, en hoewel wij daarin herhaaldelijk

3) Archief van het Aartsbisdom Utrecht, jg. 37 (1911), blz. 81 en vlg. (Bijlagen).

4) Ter plaatse lag vermoedelijk oorspronkelijk een doorwaadbare plaats (voorde).

5) Archief klooster Bethlehem no. 94 (R.A. Arnhem).

6) Hooge Raad van Adel.

7) Van hem wordt reeds bij een belecning in 1410 vermeld, dat hij een hofstede te Zeddam bezat.

8) Zie Mr. A. P. van Schilfgaardc: Het Archief van het Huis Bergh (3932) — voortaan aan tc halen als A.H.B. — Inv. no. 300. brief van *Berte van der Hovelwick,* weduwe *van de Paidfort* (1537).

9) Gerichtsprotocol Landdrostambt Bergh (R.A. Arnhem) — voortaan aan te halen als G.L.B. — 8 September 1600 en 12 Juli 1603.

10) G.L.B. 22 Februari en 30 October 1638.

Van de Pavordt's aantroffen, was het ons nog niet mogelijk uit de bijeengebrachte gegevens een volkomen-bewezen, geregelde stamreeks samen te stellen. Ofschoon wij dus gaarne gesproken zouden hebben van één „Millingschen tak", komen wij met de benaming „Millingsche groepen" de waarheid meer nabij. Vermoedelijk verspreidden de Van de Pavordt's zich van Millingen uit in de omgeving. In het midden en einde van de 18e eeuw vonden wij talrijke Roomsch-Katholieke *Van de Pavert's* in Leuth, die gedeeltelijk geleidelijk naar Nijmegen verhuisden, en wier afstammelingen daar thans nog onder den meer gezeten middenstand voorkomen. Anderen vestigden zich op Pruisisch gebied, waar omstreeks 1800 Van de Pavert's woonachtig waren in Kellen, Kleef en Kranenburg en omgeving. Op 21 Juli 1778 testeerde te Millingen een *Jordaen van de Pavordt,* wiens broeder *Bart* dan te Bimmen woont: comparant bepaalt, dat na zijn overlijden voor hem zielemissen gelezen zullen worden in de kerken te Kekerdom, Kleef en Elten.

Als na de verovering van Emmerik door de Staatsche troepen daarheen een sterke trek uit de Nederlanden ontstaat, komt kort na het midden van de 17e eeuw ook een zoon van *Derck van de Pavordt* uit Ochten, *Rijk* genaamd, derwaarts. Velen zijner nakomelingen blijven daar gevestigd: anderen emigreeren bij het economisch verval van Emmerik, na het verdwijnen der Nederlandsche bezetting, weer naar de Nederlanden, o.a. naar Nijmegen („Ochten-Emmerik-Nijmeegsche lijn"). Op 29 Augustus 1803 overlijdt te Emmerik de laatste naamdrager van dezen tak, *Johannes van de Pavordt* [11]), „zoodat met hem zijn geslacht uitstierf en zijn naam datzelfde lot zoude hebben ondergaan, ware die niet met den naam Smits verbonden". Aan zijn neef *Gerrit Bernhard,* zoon van *Frederik Salomon Smits* en *Johanna Christina Smits,* werd nl. bij zijn doop te Gendringen op 4 September 1803 den naam *Van de Pavord Smits* geschonken naar zijn, den dag vóór zijn geboorte overleden oom. De laatste draagster van dezen naam leeft thans, ruim 70 jaren oud, te Leiden.

Van Ochten uit verspreidden de Van de Pavordt's zich voorts verder over de Neder-Betuwe. Een gezeten boerengeslacht uit IJzendoorn, met hen in vrouwelijke lijn vermaagschapt, neemt omstreeks het midden van de 17e eeuw den naam *Van de Pavort* (Van den Pauwert) als geslachtsnaam aan [12]) („IJzendoornsche lijn"). Een tak verplaatst zich naar Tiel. Het doopboek der Gereformeerde gemeente te IJzendoorn van 1706-1770 is „zeer onvolledig en later aangevuld met vele getuigenissen". Ofschoon het ons juist op dit punt in den steek laat, achten wij het op andere gronden aannemelijk, dat een deel der in het begin der 19e eeuw te Rotterdam voorkomende *Van der Pauwert's* tot de IJzendoornsche lijn behoorden. Misschien was dit eveneens het geval met een in de 18e eeuw en later te Schiedam voorkomende familie van dien naam („Schiedamsche lijn"), die in de eerste helft van de 18e eeuw uit de Neder-Betuwe derwaarts kwam en van wie een lijn, na huwelijk met een lid van het Loenensche geslacht *Van der Pauw* in mannelijke lijn dezen naam (Van der Pauw) aannam. Volgens de familie-overlevering zou deze „Schiedamsche lijn" verwant zijn geweest aan den in 1721 en 1723 te Rijswijk (Geld.) vermeld gevonden *Jordaen van der Pauwert,* van wien in het doopboek ter plaatste uitdrukkelijk vermeld wordt, dat zijn naam eigenlijk *Van Padevoort* moest

11) De naam wordt in de Emmeriksche bronnen meestal *Van de Pavert* geschreven.

12) Begrijpelijk dus, dat deze Van de Pavort's in de 17e en 18e eeuw niet voor riddermatig golden (Nav. 1880, blz. 255).

luiden, en wiens nakomelingen zich *Van der Paadevoort* noemden („Rijswijksche lijn").

De sedert omstreeks het midden van de 17e eeuw te Rotterdam vermelde *Van de(n) Pavort's (Pavert's* en *Pauwert's)* behoorden — voor zoover wij konden nagaan [13]) — tot verschillende lijnen, Een aparten tak vormde (voorzoover de naam „tak" niet een te wijdsche benaming is voor amper drie generaties!) de, ook te Leerdam, Gorinchem en Brielle vermeld gevonden rector scolae *Jordaan van de Pavort* (Jordanus Pavortius) met zijn nakomelingen (±1630-± *1715:* „Rotterdamsche lijn"). Volgens zijn inschrijving als student aan de Leidsche Universiteit kwam hij uit Arnhem, waar de naam *Van de Pavort* slechts zéér sporadisch in enkele acten voorkomt. Echter komen — met één uitzondering (een doopacte uit 1641) — sedert de 18e eeuw in de Rotterdamsche archiefstukken herhaaldelijk ook Nijmeegsche *Van de Pavort's (Van den Pau wert's)* voor.

Zooals reeds uit het bovenstaande bleek, is het onjuist de in vroeger eeuwen en thans nog te Nijmegen en omgeving voorkomende *Van de Pavort's (Van de(n) Pauwert's)* als één familie-groep te beschouwen. Indien zij allen tenslotte één en denzelfden oorsprong hebben, ligt deze zoover in het verleden, dat hij veelal niet meer te bewijzen is. Als de uit Emmerik naar Nijmegen verhuizende leden van de Ochten-Emmerik-Nijmeegsche lijn in hun nieuwe woonplaats komen (begin 18e eeuw) vinden zij ter plaatse reeds verschillende naamgenooten gevestigd. De meesten van hen (en onder hen vele schippers, veelal varende op Rotterdam), behoorden tot de nakomelingen van den bastaard *Goert van den Paidtfordt.* gehuwd met Joest van Boetzelaer, die sedert de tweede helft van de 16e eeuw te Nijmegen vermeld worden. Alleen van deze twee lijnen kunnen wij met groote waarschijnlijkheid den gemeenschappelijken stamvader aanwijzen: te weten den, in par. 2 genoemden *Otto van den Padevoort* (overleden 1535) [14]). In de eerste vier generaties was deze „Nijmeegsche Bastaardliin" gegoed onder Herwen [15]), waar wij in het midden van de 17e eeuw nog een *Johan van de Pavort,* als erfpachter en richter [16]) (leeft nog 21 Juni 1664, is dood 29 Augustus 1665) [17]) vermeld vonden, gehuwd met *Toenisken de Beijer* (overleden nà 9 Juni 1671) [18]).

Goert van den Paidtfordt (Van den Pavort) voornoemd had twee zoons, uit den jongsten waarvan twee takken sproten. De oudste tak, waarvan de leden in den loop der tijden het procureursambt van hun eerste Niimeegsche voorouders vaarwel zegden en langzamerhand geheel in den Nijmeegschen schippersstand werden opgenomen, bleef hoofdzakeliik te Nijmegen woonachtig. Varende op Rotterdam komen zij echter enkele malen ook in Rotterdamsche archiefstukken voor. De jongste tak — in 1826 met den Bosschen notaris *Hendrik Jan van den Pavort* uitgestorven — was meer am-

[13]) De afstamming van een groot aantal was niet nader vast te stellen.

[14]) *Otto's* kleinzoon *Rijck van den Padevoort* (Riek van den Paefferdt), rentmeester der Berghsche goederen te Ochten (1550-1602) noemt zijn tijdgenooten Gerrit en ***Otto van den*** *Pavort,* beide zonen van den bastaard *Goert,* herhaaldelijk zijn neven (A.H.B. Inv. no. 5892, fol. 8vso—10; 5896, fol. 11vso; 5897; fol. 14vso; 5899, fol. 11).

[15]) Mr. A. P. van Schilfgaarde: Register op de Leenen van het Huis Bergh (Arnhem; 1929) — voortaan aan te halen als R.L.B. — blz. 268.

[16]) Kohier van verponding van het kwartier van Nijmegen, 1649—1650, afd. Herwon., fol. 28—30vso (R.A. Arnhem, Inv. no. 497).

[17]) Gerichtssignaat van Herwen en Aerdt 1642—1707 (R.A. Arnhem).

[18]) Ir Protocol van Bezwaar van Herwen en Aerdt, fol. 85vso. Zij liet slechts dochters na (a.v. fol. 82vso), die tusschen 1671—1687 in het trouwregister van Herwen (en Aerdt) vermeld worden. Onder deze dochters was er één die den naam *Jorden (Jordana)* droeg,

oulant. Haar leden treffen we o.m. aan in Bemmel, Brielle en s-Hertogenbosch.

In Bemmel vonden wij in de eerste helft der 17e eeuw herhaaldelijk een *Elis* (of *Gillis,* ook wel *Aegidius) van den Pavort,* schout van het schoutambt Bemmel, vermeld. Zijn zoon *Jordaen* vestigde zich in 't eind der 17e eeuw als procureur te Nijmegen. Hem en zijn nakomelingen vatten wij samen ander den naam „Bemmelsche lijn".

Ongetwijfeld is de naam *Van den Padevoort* (Van de Pavort, Van den Pauwert) in zijn talrijke vormen oorspronkelijk een herkomstnaam. Als hij later tot geslachtsnaam is geworden, schenken de dragers weer op hun 'beurt hun naam san door hen bezeten goederen. Bij Hattem, waar gedurende de eerste helft der 16e eeuw *Johan Ottensz van den Padevoort* woonachtig was, lag oudtijds een terrein „Padevoortscampen" genaamd. [19]). Op 6 Maart 1660 verbindt *Otto van den Pavort* Geurtz (behoorende tot de Nijmeegsche Bastaardlijn) voor zekerheid van een schuld het „Pavortsgoet" onder Herwen [20]); de „Pavorts-akker" behoorde in het begin van de vorige eeuw tot het bezit van *Willem van de Pavert* (van de Pavordt), geërfde van het ambt Millingen [21]).

Deze wetenschap moet tot voorzichtigheid manen: de wisselwerking kan zich verder hebben dóórgezet. Mogelijk hebben latere bezitters van „Pavorts-goederen" hun geslachtsnaam aan het door hen door aankoop verworven bezit ontleend, en beperkt de gemeenschappelijke herkomst van verschillende *Van de Pavort's* zich tot den „bodem", en is van gemeenschap van „bloed" geen sprake meer. Eén lichtpunt doet zich veelal voor: waar een *Van de Pavort* den voornaam *Jordaan* (Jorden) droeg, daar is afstamming langs mannelijke of vrouwelijke lijn uit de Berghsche hoofdtak wel zeker te achten. Ook in ander opzicht is voorzichtigheid geboden: nog heden ten dage vindt men in de buurtschap Velthunten (gemeente Gendringen) een boeren-hofstede, „De Pavert" genaamd. Talrijk komt daar in de omgeving de naam *Van de Pavert* voor. Het betreft hier een zéér eenvoudig Roomsch-Katholiek geslacht, waarvan wij den samenhang met de hierboven vermelde „Berghsche Hoofdlijn" zóó dubieus achten, dat wij juister meenen te doen, het vooralsnog niet op te nemen onder de hier besproken stamreeksen. Klakkeloos voegde de Navorscher van 1884 (blz. 53 en vlg.) den vermoedelijk tot deze groep behoorenden *Hermanus van de Pavert* en zijn drie dochters in onder de nakomelingen van *Derck van de Pavort* (1676-1770), die weliswaar te Gendringen overleed, maar overigens behoorde tot de protestantsche Ochten-Emmerik-Nijmeegsche lijn.

§ 4. Wapen-zegels. (Zie de plaat).

Bewaard gebleven zegel-afdrukken van leden van de Berghsche Hoofdlijn vertoonen in het schild een getanden (uitgeschulpten) schuinbalk [22]), waarboven, op een traliehelm, als helmteeken drie tot zeven aaneengesloten vogelveeren

[19]) Naar een oud register, getiteld „Burgermeesteren, Schepenen en Raaden der Stad Hattem van 1534 af tot op huidigen dag", eenmaal in het bezit van Dr. Cremer uit Boulogne (volgens mededeeling van den heer E. W. baron van Heeckeren van Molecaten).

[20]) le Protocol van Bezwaar van Herwon en Aerdt, fol. 23 (R.A. Arnhem).

[21]) Collectie Transporten, testamenten enz. van Milliugen (R.A. Arnhem), Pak II, 19 September 1803.

[22]) Zegel aan een charter van het klooster Clarenwater bij Hattem, d.d. 1 Juni 1426; talrijke zegels in A.H.B.; familie-archief van Limburg Stirum (R.A. Arnhem), charter no. 36; archief Culemborg (R.A. Arnhem), charter no. 778d; familie-archief Cremers, map 28, no. 230; archief Van Rhemen, portef. no. 120, stuk d.d. 16 Maart 1603 (R.A. Arnhem).

(pluimen), die naar rechts [23]), of deels naar rechts, deels naar links, ombuigen. Als kleuren worden opgegeven: „een rode balken in een wit velt, op den helm 7 [24]) graauwe veren, in ieder een swarte Brantair [25])". De zegels komen overeen met die van het uit dezelfde streek stammende geslacht *Van den Cornhorst* (een huizinge nabij den Padevoort), zoodat Van Spaen opmerkt: „dus gelove eenen stam en oorsprong te hebben".

In andere lijnen werd, met kleine afwijkingen een zelfde wapen gevoerd. Vooral de weergave van het helmteeken schijnt herhaaldelijk moeilijkheden gebaard te hebben. Het ontaardde nu eens in den vorm van eenige korenaren, dan weer in een soort van plant met omgebogen stengels, aan het einde waarvan papaverbollen hangen. *Derck van de Pavordt* te Emmerik (1676-1770), bovengenoemd, voerde als helmteeken een pluim van zeven struisveeren, waarvan één recht omhoog, drie rechts daarvan en drie links daarvan omgebogen boven elkaar [26]). Zijn nicht *Maria van de Pavordt (1719-1797)* zegelde te Nijmegen haar besloten testamenten met een zelfde wapen [27]). Als kleuren worden voor deze wapens vermeld: het schild van zilver, de balk van rood en de pluimen beurtelings rood en wit [28]).

Als *Jordaen van de Pavordt* te Millingen op 21 Juli 1778 testament maakt, zegelt hij met een wapen, dat, onder twee helmen, op het schild een rechten schuinbalk vertoont [29]). Met het wapen met den getanden schuinbalk zegelde *Johan (Jan) van de Pavort,* stadhouder in den Byland (1635) en Millingen [30]). Hoe juist het echter is, eenige voorzichtigheid te betrachten met het in genealogisch verband brengen van alle uit die streken afkomstige Van de Pavert's (Van de Pavordt's), blijkt uit een zegel van den in 1773 te Leuth, later (in 1780 en '89) te Hees woonachtigen *Hendrik (Henricus) van de Pavert,* wiens zoon *Johannes* later als Mr. hoedenmaker te Nijmegen woont. Deze Hendrik van de Pavert (hij komt ook onder den naam Van de Pavordt voor) [31]) maakte 13 Januari 1778 testament met zijn vrouw Theodora Ursula Thijssen en drukte toen op den omslag in de vier hoeken de afdrukken van een cachet, dat niet een wapen *Van de Pavordt,* maar een gecombineerd wapen vertoonde, t.w. twee ovale schilden onder één kroon. Het linksche schild vertoont een dwarsbalk, waarboven een lelie: het rechtsche: doorsneden: boven: een ossekop, beneden een *lelie* [32]). De vraag doet zich voor, of deze Hendrik van de Pavert wellicht geen familie was van zijn naamgenooten, die het wapen met den (getanden) schuinbalk voerden, en deswege dus ook niet hun zegel gebruikte, dan wel of hij op 14 Januari 1778 — den dag der deponeering — alleen maar zijn cachet vergeten had en een ander leende.

Jorden van de Pavorf (Jordaen van de Pauwert, ook wel genoemd *Jordanus a Pavoirdt),* schout te IJzendoorn (1640-1725) en behoorende tot de „IJzendoornsche lijn", had wel den geslachtsnaam van zijn Moeder aangenomen, maar verheelde in zijn wapen zijn afstamming in manlijke lijn uit anderen stam niet. Hij voerde nl. in zwart een zilveren roos, goud geknopt en goud gepunt, vergezeld van drie gouden hoefijzers (2 en 1) met de kalkoenen omlaag. Zijn helmteeken was één der hoefijzers van het schild tusschen een zwarten vlucht: dekkleeden: zwart en goud [33]). Vermoedelijk stamde zijn naam- en tijdgenoot, de rector scolae *Jordanus a Pavorf* (Pavortius, Van de Pavort), stamvader van de Rotterdamsche lijn, wel in manlijke linie uit het Berghsche geslacht: hij voerde immers het wapen met den uitgeschulpten rooden schuinbalk, zij het dan op een gouden veld, terwijl het helmteeken bestond uit een torenvormig zilveren voorwerp, waaruit zeven pauwenveeren in natuurlijke kleuren, waaiersgewijs gerangschikt, oprijzen [34]).

Ook de leden van de Nijmeegsche Bastaardlijn voerden het wapen van de Berghsche Hoofdlijn. *Goert van den Paidtfordt's* oudste zoon Gerrit, eerst procureur bij de Nijmeegschen schepenbank, later richter tot Gendt in Overbetuwe (1595 en 1597), deed den balk links boven vergezeld gaan van een zespuntige ster [35]). Bij de andere leden van zijn lijn vond hij ten dezen echter geen navolging. Het helmteeken bestaat nu eens uit vijf, dan weer uit zes, deels naar rechts, deels naar links ombuigende vogelveeren of pluimen, sams oprijzende uit één hoofdschacht; de getande schuinbalk neemt nu en dan den vorm van een tegengekanteelden schuinbalk aan, of gelijkt een rechten schuinbalk met staketsels aan beide zijden [36]).

Thans zegelen nog verschillende leden van de „Schiedamsche lijn" met het wapen met den (uitgeschulpten) schuinbalk.

Na deze uitvoerige inleiding stellen wij ons voor de, soms verkorte, stamreeksen der hierboven vermelde lijnen van tijd tot tijd in dit maandblad te publiceeren. Als eerste volgt de genealogie van de Berghsche (riddermatige) Hoofdlijn. Voor iedere aanvulling houden wij ons warm aanbevolen. Hier zij een woord van oprechten dank gebracht aan al diegenen, die in de afgeloopen jaren behulpzaam waren bij het samenbrengen der verschillende gegevens, in het bijzonder aan talrijke bezoekers der leeszaal van het Rijksarchief in Arnhem, die mij dikwijls attent maakten op bronnen, welker raadpleging niet zonder meer voor de hand gelegen had.

(Wordt vervolgd).

---

23) A.H.B. charter Inv. no. 1390, Reg. no. 2643

24) Het aantal varieert herhaaldelijk.

25) Zie aant. 19. Van Rhemen, Genealogieën, deel III, blz. 161 (R.A. Arnhem; Archief Geldersche Toren) — voortaan aan te halen als: Van Rhemen — noemt eveneens als helmteeken: „7 swarte veeren", en in zijn Wapenboeck (no. 14) blz. 177 een „swarte pluim" (van zeven veeren). Hij teekent steeds een (rooden) *linker*schuinbalk op een (wit) veld.

26) 23 December 1719 als momber van Anna Toor (mededeeling van den heer R. T. Muschart).

27) G.A. Nijmegen: Besloten Testamenten no's 179 en 200.

28) Nav. 1880, blz. 225.

29) Testamenten Millingen (R.A. Arnhem).

30) Helmteeken: zes vogelveeren naast elkander. Zie Civiele Processen Hof van Gelderland 1637 II, losse stukken, 4 Mei 1634, en Archief Geldersche Rekenkamer, portef. no. 255 (Berge contra Berge) (R.A. Arnhem) 10 Maart 1635.

31) Notariecle Protocollen Nijmegen (R.A. Arnhem); notaris J. Vermasen: 3e Prot., acte no. 306 en 4e Prot. acte no. 584. — G.A. Nijmegen, Protocollen van Acten enz. (Inv. IIIe afd. no. 5 (E); fol. 51).

32) G.A. Nijmegen: Besloten Testamenten no. 154. Het cachet vertoont de wapens van *Jacobus Poelman* en zijn vrouw *Elisabeth Maria Taree* Jacobsdr. (Mededeeling van den heer R. T. Muschart).

33) Wapenboek der Geldersch-Overijsselsche Studentenvereeniging aan de Utrechtsche Hoogeschool (1635—1671), deel III, no. 102 (R.A. Utrecht).

34) Wapenboek der Geldersch-Overijsselsche Studentenbond te Leiden, deel II, fol. 84 (1 December 1652).

35) Zie o.a. Collectie Royaards, charter no. 13 (R.A. Arnhem).

36) Wapen van *Hendrick van den Pavort* op een zilveren wapenplaatje, hangende aan een drinkhoorn van het Nijmeegsche Schippersgilde (Gemeente-Museum Nijmegen) uit 1697.

De heer R. T. Muschart deelde mij nog mede, dat het wapen van *Hector van de Pavordt,* gerichtsman te Herwen en Aerdt in 1604 was: een uitgeschulpte schuinbalk in het schild, waarboven een helm met een pluim van vijf veeren, de middelste omhoog, de andere paarsgewijze naar links en rechts omgebogen.

BOEKBESPREKING.

Nederland's Adelsboek 1939 (37e jaargang).

Met de bekende regelmaat is ook thans weer omstreeks Kerstmis bij de N.V. Boekhandel en Uitgevers Maatschappij v/h W. P. van Stockum & Zoon het nieuwe Adelsboek verschenen. Het onderhavige 'deeltje vormt de afsluiting van alweer een nieuwe alphabetische reeks van de verkorte uitgave, die sinds 20 jaar is ingevoerd. Het is alleszins begrijpelijk, dat de Redactie zich in dit stadium heeft afgevraagd: Wat nu? En het is met bijzondere voldoening, dat wij in het Voorwoord lezen, dat na rijp beraad besloten is nogmaals een uitvoerige reeks, zooals die van 1912-1918, het licht te doen zien. Wij hebben immers in onze bespreking van het jaarboek 1937 (Maandblad LV, kol. 82) de wenschelijkheid hiervan naar voren gebracht. De Redactie is voornemens zich eenige 'beperking op te leggen, door tal van Belgische geslachten, die maar kortstondig in den Nederlandschen adel hebben stand gehouden en in andere uitgaven, waar zij thuis hooren, beter en doeltreffender kunnen worden behandeld, alsmede een paar Duitsch-Limburgsche geslachten weg te laten. Doch met die beperking is de taak, die de Redactie hiermede op zich neemt, verre van eenvoudig, zoodat haar beroep op de medewerking onzer leden en lezers (zie Maandblad LVI, kol. 567/'8) alleszins gerechtvaardigd is. In haar Voorwoord wijst de Redactie er bovendien op, dat critiek noodig en nuttig is, doch beter doel treft, wanneer die wordt aangewend ten algemeenen nutte door mededeeling vooraf aan haar, dan wanneer die achteraf wordt uitgebracht. Later uitgebrachte critiek kan wellicht persoonlijke voldoening geven, het aanbrengen der verbeteringen in het Adelsboek wordt er echter jaren door vertraagd.

Als wij ons ten aanzien van de 'komende nieuwe *serie* nog een suggestie mogen veroorloven, dan is het deze, dat een onderlinge vergelijking van de artikels nuttig zou zijn. Het komt thans nog te vaak voor, dat opgaven omtrent een echtpaar in het artikel gewijd aan de familie van den man afwijken van die in het artikel, waarin het geslacht van de vrouw behandeld wordt. Dit is begrijpelijk als men bedenkt, dat de Redactie-leden ieder een deel der stof van elken bundel voor hunne rekening nemen, doch meer onderlinge samenwerking zou aan den reeds zoo voortreffelijken arbeid ongetwijfeld nog ten goede komen.

Bepalen wij ons thans tot den inhoud van den 37en jaargang, waarin de tot den Nederlandschen adel behoorende qeslachten zijn behandeld, wier namen met de letters S t/m Z beginnen. Ook thans niets dan lof voor de nauwgezette bewerking der états présents, die tot op het laatste ooqenblik zijn bijgehouden. De laatste vellen zijn afgedrukt op 15 December 1938 en in de „Aanvullingen en Verbeteringen" is zelfs een sterfgeval op 13 Dec. 1938 opgenomen. Dat hier en daar nog wel eens een enkele mutatie aan de aandacht der Redactie ontsnapt blijkt te zijn, is onvermijdelijk, waar zij in verschillende gevallen de medewerking van de betrokken families moet ontberen. Wij kunnen er dan ook niet genoeg op aandringen, dat ieder, die fouten of onnauwkeurigheden ontdekt, hoe onbelangrijk zij op het oog ook mogen schijnen, daarvan mededeelinq doet aan de Redactie.

Ook dit jaar werd weer van 3 qeslachten de volledige stamreeks opqenomen. In de eerste plaats betreft dit de uit Zürich stammende familie von *Schmid,* van wier stamreeks niet minder dan 7 generaties kwamen te vervallen. De generaties, die behandhaafd konden worden, zijn echter zeer belangrijk aangevuld en verbeterd. Verder is een nieuwe bewerking gegeven van het oud-adellijk, in mannelijke lijn uitgestorven, geslacht *van Splinter,* welks stamreeks met 7 generaties kon worden opgevoerd. Dat deze zeer belangrijke aanvulling te danken is aan de nasporingen van ons correspondeerend lid, den Heer W. Wijnaendts van Resandt, is onzen leden en lezers bekend uit zijn interessant artikel in dit Maandblad (LVI, kol. 481-186). Ook werden de reeds vroeger bekende generaties aangevuld, o.a. met een lid van dit geslacht, dat waarschijnlijk door zijn vertrek naar Indië, tot dusverre aan de Redactie onbekend gebleven was. De stamreeks *den Tex* kon met een generatie worden opgevoerd, zoodat de genealogie van dit uit Culemborg stammende geslacht thans omstreeks 1580 een aanvang neemt.

Als nieuwe aanwinsten vinden wij verder een in 1935 verleven tak van het geslacht *Stoop,* alsmede den in 1938 geadelden tak *van Buttingha Wichers* van het Groningsche geslacht *Wichers.*

De illustratie bestaat dit jaar uit de fraaie portretten van Mr. F. F. Baron de Smeth, Jhr. Mr. A. W. L. Tjarda van Starkenborgh Stachouwer, Jhr. W. Laman Trip en Jhr. Mr. H. M. van Haersma de With. Ook ditmaal 'bleef het „voor- en nawerk" in opzet ongewijzigd.

In het gedurende vele jaren pijnlijk gevoelde gemis van een lexicographisch naamregister voorziet de Redactie door afzonderlijke uitgaven, waarin alle namen, voorkomende in een reeks van Adelsboekjes, worden opgenomen. Zoo verscheen in 1933 het register op de serie 1912-1918, in 1938 dat op de serie 1919-1927, terwijl het in het voornemen der uitgevers ligt binnen afzienbaren tijd een derde deeltje te laten verschijnen, dat dan bijgewerkt zal zijn tot en met jaargang 1938. Wij zouden dringend willen adviseeren dit derde deeltje ook uit te strekken tot den jaargang 1939, aangezien met dezen laatste weer een complete serie is afgesloten, zoodat dan t.z.t. een afzonderlijk register kan worden gegeven op de nieuwe in 1940 aan te vangen serie van complete stamreeksen.

DEL CAMPO HARTMAN.

Nederland's Patriciaat 1939 (25e jaargang).

Het doet prettig aan, dat ook ditmaal weer het bekende „blauwe boekje" prompt op tijd in December j.l. is verschenen. Het Bestuur der Stichting Nederland's Patriciaat heeft terecht ingezien, dat de vrienden van hare uitgave groote waarde hechten aan een regelmatige verschijning van het jaarboek en men is er zich langzamerhand op gaan instellen die verschijning in December met een zekere nieuwsgierige spanning tegemoet te zien. Voor die spanning bestond ditmaal te meer reden, omdat een jubileum-uitgave voor de deur stond: het 5e lustrum van Nederland's Patriciaat stond herdacht te worden.

Wij zijn in onze verwachtingen ten aanzien van dit jubileum-jaarboek zeker niet teleurgesteld. Het Bureau der Stichting, dat in zijn zeer beperkte samenstelling in het afgeloopen jaar nog te kampen had met ziekte en afwezigheid van zijn leden, blijkt er niettemin in geslaagd te zijn een mooi stuk genealogisch werk te leveren, dat een waardigen sluitsteen vormt voor de eerste serie van 25 jaarboeken. De omvang (399 pagina's) moge al iets geringer zijn dan die van zijn 5 directe voorgangers, de inhoud doet voor die van die voorgangers zeker niet onder.

In het bereiken van dezen mijlpaal op den weg der uitgave

heeft het Bestuur der Stichting aanleiding gevonden tot het geven van een uitvoeriger „Voorwoord" dan in vorige jaargangen een plaats vond. Een terugblik op hetgeen in de afgeloopen 30 jaar tot stand is gebracht is dan ook zeker op zijn plaats, temeer, waar in de leiding en den opzet der uitgave in die periode groote wijzigingen zijn gekomen.

Het mag de tegenwoordige leiding zeker als een verdienste worden aangerekend, dat zij er in geslaagd is een, zij het ook ruime omlijning te vinden voor den stof, die in een jaarboek als het onderhavige thuis hoort. Ook thans wordt verklaard, dat zij zich aan de in het Voorwoord tot den 24en jaargang opgenomen „beginselverklaring" zal houden „al is het uit den aard der zaak niet gemakkelijk een duidelijke grens te trekken". De inhoud van het 25e jaarboek geeft blijk, dat het de leiding met dit streven ernst is.

Lieten vorige jaarboeken veel te wenschen over ten aanzien van de eenvormigheid in de behandeling van den stof, daar speciaal in de latere jaren „complete genealogieën" en stamreeksen met „état présent" in bonte afwisseling dooreen werden opgenomen, thans is men tot een soort compromis tusschen beide wijzen van bewerking gekomen, die wel voldoet. Door de complete genealogieën tusschen 1750 en 1800 te doen aanvangen is bereikt, dat het „groote publiek" niet onnoodig verveeld wordt met gegevens, waarvoor het geen interesse heeft, terwijl den genealogen veel wordt geboden, wat b.v. voor uitwerking van kwartierstaten onmisbaar is. Voor ons genealogen is dit te meer aanvaardbaar, omdat er een verheugende „Aufschwung" te constateeren valt in de genealogische vakliteratuur, die zooveel meer brengt dan enkele jaren geleden nog het geval was, getuige o.a. de belangrijke uitbreiding, die ons maandblad in den laatsten tijd heeft ondergaan, terwijl daarnaast ook andere bladen in Nederland en Koloniën meer brengen op zuiver genealogisch gebied.

De eenvormigheid in den technischen opzet der artikelen, die in het 12e jaarboek verstoord dreigde te worden door de invoering van een systeem, dat de generaties niet meer deed onderkennen, is sindsdien gehandhaafd en het deed ons genoegen thans te mogen lezen, dat die tijdelijke wijziging door de huidige Redactie als een mislukking wordt beschouwd evenals het prijsgeven van de alphabetische volgorde der artikelen, zoodat wij voor een herhaling daarvan niet meer beducht behoeven te zijn.

Eveneens wordt voor goed afgerekend met de destijds gedane pogingen om de jaarboekjes een regionaal karakter te geven, zooals geschied is met de jaargangen XV en XVI, die uitsluitend aan Rotterdamsche geslachten gewijd waren. De tegenwoordige leiding stelt zich niet voor in die richting verder te gaan, aangezien ons land daarvoor te klein is en de geslachten te verspreid over ons land en zijn gebiedsdeelen buiten Europa wonen. Deze motiveering komt ons minder gelukkig voor, daar de aanduiding van een geslacht als Haagsch, Drentsch etc. ook nu nog pleegt te geschieden naar de vroegere plaatsen van vestiging en/of oorsprong en niet naar de huidige. Hoewel wij gaarne toegeven, dat vele families ook in de oudere generaties een regionaal karakter missen (b.v. verschillende officiersfamilies), zijn er toch taliooze, die wel in regionaal verband samen te vatten zijn. Aan de samenstelling van regionale deeltjes zijn ongetwijfeld vele voordeelen verbonden: de onderzoekingen in de oude en nieuwe archieven kunnen gecombineerd worden en worden daardoor minder korstbaar en tijdroovend; de behandelde stof kijgt meer samenhang: de gelegenheid wordt geschapen om meer aandacht te besteden aan provincies, die tot dusverre vrij stiefmoederlijk bedeeld zijn (Zeeland, Groningen, Drenthe, Noord-Brabant).

Ook de quaestie der opname van „uitgestorven geslachten, die een belangrijke rol in onze geschiedenis hebben gespeeld", waardoor de „uitgave ook van belang zou worden voor hen, die zich voor de geschiedenis interesseeren" wordt aangesneden. Dat aan het voornemen (Voorwoord jaargang XIX) om nu en dan dergelijke genealogieën op te nemen tot dusverre geen gevolg werd gegeven, verklaart de Redactie uit een gebrek aan hulpkrachten. Moge dit beletsel, dat bij de tegenwoordige zeer groote activiteit op genealogisch gebied als motiveering niet geheel voldoet, spoedig worden weggenomen!

Zou het voorts, waar nog eens uitdrukkelijk de redactioneele verantwoordelijkheid voor het gebodene geheel op de bewerkers der verschillende artikels wordt af gewenteld, niet aanbeveling verdienen, dat de initialen dezer bewerkers worden vervangen door hunne volledige namen?

Als een weinig geslaagde nieuwigheid beschouwen wij de samenvoeging der voetnoten aan het einde van elk artikel. Dit komt aan de overzichtelijkheid zeker niet ten goede en wij spreken dan ook de hoop uit, dat het volgend jaar de oude methode zal worden hersteld.

Met groote instemming hebben wij tenslotte nota genomen van de toezegging, dat binnenkort tot publicatie van een algemeen lexicographicch register alsmede van een register der illustraties, betrekking hebbende op de eerste 25 jaargangen, het licht zal zien. Waar ook de Redactie van Nederland's Adelsboek den laatsten tijd in dit opzicht zeer verdienstelijk werk heeft geleverd, zullen beide handboeken na voltooiing dezer registers ongetwijfeld nog zeer aan bruikbaarheid winnen.

Van de 22 gepubliceerde genealogieën zijn slechts 4 nieuwe bewerkingen van reeds eerder opgenomen artikels. Het boekje brengt dus niet minder dan 18 geslachtslijsten, die voor het eerst zijn opgenomen, waaronder enkele betreffende families, waarover, voor zoover wij kunnen nagaan, nog nimmer eenig samenhangend genealogisch materiaal gepubliceerd werd,

Voor de samenstelling van de oudere generaties der genealogie van het waarschijnlijk uit Aabo in Denemarken stammende geslacht *(d')Abo* is een dankbaar gebruik gemaakt van de rrsultaten van een onderzoek, ingesteld door ons correspondeerend lid, den Heer W. Wijnaendts van Resandt, terwijl ook de gegevens, voorkomende in den „Stamboom der Peltten" zijn benut. Het onderhavige artikel brengt slechts den Hollandschen tak, zonder echter aan te geven uit wie(n) de blijkbaar nog in Denemarken voortlevende tak(ken) stamt (stammen). De wapenbeschrijving klopt niet geheel met de opgenomen afbeelding van het uiterst sinistere familiewapen, daar deze laatste o.m. een knekelhuis, beladen met 10 doodshoofden in *drie* rijen boven elkaar, 2, 4 en 4 doet zien, terwijl de beschrijving spreekt van *vier* rijen boven elkaar, 2, 3, 3 en 2. De geneaolgie *Adema*, reeds opgenomen in jaargang V, is in de oudere generaties belangrijk aangevuld en verbeterd, terwijl vanaf de 5e generatie thans de volledige genealogie is opgenomen. Ook de oudere generaties der geslachtslijst *Beelaerfs* vertoonen verschillende rectificaties, terwijl de tak van Emmichoven te beginnen met de 15e generatie compleet *is* opgenomen. De genealogie *(van) Bienema is* een uitwerking van het in dit maandblad LVI, kol. 63-72 verschenen artikel van ons mede-lid. den Heer Mr. S. B. van Haersma Buma. De genealogie *Conrad* is een typisch voorbeeld van „modern patriciaat". Zij vangt eerst aan met een koffie- en theever-

kooper, die in de tweede helft der 18e eeuw leefde, doch wiens zonen blijkbaar over groote wiskundige gaven beschikten. De familie heeft dan ook sedert dien niet minder dan 5 hoofdinspecteurs en hoofdingenieurs van den Waterstaat opgeleverd. Het uit Leerdam stammende geslacht *Droogleever*, waarvan de oudste twee takken thans *Droogleever Fortuyn* heeten, terwijl de jongste den naam *Fortuyn Droogleever* voert, vindt een vrij uitvoerige behandeling, die wel in hoofd zaak aan de in 1930 verschenen familie-uitgave zal zijn ontleend. Ook *Gaade* behoort tot het patriciaat van jongeren datum, De stamvader Martijn Gaade, die zich in het begin der 18e eeuw te 's-Gravenhage vestigde, was afkomstig uit Duitschland, terwijl zijn zoon Christiaan Johannes, die eerst in 1802 overleed, zadelmaker in de hofstad was. Een in 1853 uitgestorven, uit een anderen zoon gesproten tak is niet uitgewerkt. Een nieuwe bijdrage tot de zoo lang verwaarloosde Drentsche genealogie vormt de geslachtslijst *Homan*. In het moderne gedeelte is alleen de tak, die thans *Linthorst Homan* heet, uitgewerkt. Een aanduiding, dat van dit geslacht nog verschillende andere takken in Drenthe voortleven, ontbreekt, merkwaardigerwijze, geheel. Zeer belangrijk is de uitvoerige genealogie *Hoynck van Papendrecht*, die vier generaties hooger 'opgevoerd werd dan in de tot dusverre over dit geslacht verschenen publicaties. Deze nieuwe generaties zijn onzen leden en lezers reeds bekend uit het artikel van ons mede-lid, den Heer J. C. Hoynck van Papendrecht, in dit maandblad LV, kol. 79-81. Toch kunnen wij het met de wijze, waarop de stamreeks werd opgevoerd, niet eens zijn. De tegenwoordige familie stamt nl. slechts in vrouwelijke lijn uit de Hoynck's te Wesel. Het is o.i. daarom niet juist de genealogie met die Hoynck's aan te vangen, daar de rechte voorvader van het huidige geslacht Joannes Uffenufer, gehuwd met Hillechina Hoynck, is. Wij mogen in dit verband ook verwijzen naar de stamreeks Beelaerts, die terecht aanvangt met Zegher Lycop en diens zoon Henric Lycop, 'gehuwd met Catharina Beelaerts, wier zoon Henric zich Beelaerts noemde.' Het reeds in 1911 opgenomen geslacht *Kam*, dat van Zwitserschen oorsprong is, is niet slechts veel verbeterd en aangevuld in de oudere generaties, terwijl thans te beginnen met de 6e generatie een volledige genealogie is opgenomen, doch heeft ook een ander wapen gekregen op grond van nadere onderzoekingen te Glarus. De samenstellers van de genealogie van het Harderwijksche geslacht *Koning*, waarvan een tak thans *Wittop Koning* heet, hebben zich kennelijk groote zelfbeperking opgelegd, daar van deze uitgebreide familie veel meer takken zijn gesupprimeerd dan opgenomen, Ook onder de wel vermelde leden dezer familie komt nog heel wat „kleine burgerij" voor, zoodat een nog verdere besnoeiïng meer in overeenstemming zou zijn geweest met de door de Redactie op dit punt gehuldigde principes. Nu het hernieuwde onderzoek in de Archives Nationales te Parijs en de genealogische collecties der Bibliothèque Nationale aldaar niet tot eenig positief resultaat heeft geleid met betrekking tot de aansluiting aan het Fransche geslacht van dien naam, brengt de genealogie *de Monchy* in de oudere generaties niet zoo heel veel nieuws, temeer niet, waar ook in jaargang 111 reeds een complete genealogie werd opgenomen. Dat de état présent na 27 jaar een belangrijke uitbreiding kreeg, behoeft bij een zoo vertakt geslacht niet te verwonderen. Vrijwel geheel in Indië speelt zich de geschiedenis af *van* de familie *Neys*. De eerste vier generaties zijn echter wel heel erg summier en komen zeker nog voor aanvulling in aanmerking. Overigens is het een verheugend teeken, dat de Redactie de laatste jaren voor de Indische Nederlanders meer belangstelling aan den dag

legt. Welkome aanwinsten voor de genealogische literatuur vormen de genealogieën *Oorthuys* en *Rahder*, waaromtrent tot dusverre nog *geen* publicaties bestonden. Het artikel *Rambonnet* 'beperkt zich tot de geschiedenis dezer familie sedert de vestiging in Nederland in het begin der 18e eeuw. In de afbeelding van het wapen ontbreekt in het Ze kwartier de roode dwarsbalk, waarvan in de wapenbeschrijving melding wordt gemaakt. Voor de oudere generaties van het geslacht *(IJssel) de Schepper* is een dankbaar gebruik gemaakt van de artikelen van ons correspondeerend lid, den Heer W. Wijnaendts van Resandt, in dit maandblad XLVII, kol. 137-151 en XLIX, kol. 162-171 [1]). Te beginnen met de 10e generatie is een volledige genealogie opgenomen: slechts de Belgische Katholieke tak en een takje, stammende uit Abraham Theodoor IJssel de Schepper, waarvoor naar de Addenda et Corrigenda wordt verwezen, doch waar men het tevergeefs zoekt, zijn weggelaten. Thans volgt een artikeltje, gewijd aan het uit Roosendaal stammende geslacht *Schippers*. Ook hier is de wapenteekening niet in overeenstemming met de beschrijving: afgebeeld is een zwart anker op goud, terwijl de beschrijving luidt: in zwart een zilveren anker. Het Noord-Hollandsche geslacht *Tasman* blijkt niet tot denzelfden stam te behooren als dat, waaruit de bekende zeevaarder Abel Jansz. Tasman sproot. Dat de jongere generaties tot voor kort de meening waren toegedaan dat dit wel zoo was, blijkt uit het invoeren van den voornaam Abel in 1900. Bij het uit Visé stammende en sedert het begin der 19e eeuw te 's-Hertogenbosch woonachtige geslacht *Tilman* valt op, dat in de eerste 8 generaties geen enkel beroep vermeld is, zoodat men over den maatschappelijken status gedurende 3 eeuwen volkomen in het onzekere wordt gelaten. Dat hieromtrent inderdaad niets te vinden zou zijn lijkt onaannemelijk. Thans volgt de meest omvangrijke genealogie van dit deeltje, nl. die der uit Schiedam afkomstige familie *de Veer*. Met weglating van tallooze al dan niet uitgestorven takken te Amsterdam, Dantzig, in Rusland, Canada, Mexico, Pommeren en geheel Duitschland, wordt thans in hoofdzaak de West-Indische tak geboden, die ongetwijfeld een hoogst interessante bijdrage vormt tot de genealogie in dit deel van het Nederlandsche imperium. Aldaar heeft dit geslacht o.m. zijn naam gegeven aan een tak van het geslacht de Rochemont, die nog als de Veer de Rochemont voortleeft, doch hoe die verwantschap is worden wij uit het onderhavige artikel niet 'gewaar. Kan een der samenstellers dezer genealogie daaromtrent inlichtingen verstrekken? Een belangwekkende geslachtslijst *Vriesendorp* (waarin 12 echtscheidingen vermeld worden; het geheele boekje vermeldt er overigens niet minder dan 81!) vormt een waardig slot van het vele, dat dit jaar geboden wordt. Voorts geven de Addenda et Corrigenda eenige belangrijke aanvullingen op vroeger verschenen genealogieën, t.w. een West-Indische tak van *Meeteren*, een opvoering van de stamreeks *de Mist* op grond van het artikel van wijlen ons medelid, Ir. P. Binkhorst van Oudkarspel, in dit maandblad LVI,

[1]) Hierbij is echter diens belangrijk slotartikel in N.L. LI, kol, 99-109 over het hoofd gezien, alwaar de herkomst uit Santbergen bij Geeraardsbergen (waarom in het hoofd de Waalsche vorm Grammont verkozen?) is bewezen. Aldaar werd tevens aangetoond, dat de echtgenoote van *Pieter de Sceppere* (II) niet *Smits* heette, doch dat haar naam moet luiden *: j. Lyvinne de Mil (Smils) Adriaensdr.*, uit Brugge.

Aan de hand van de tabel aan het slot van dit artikel (en ook van XLVII, 150-151) hadden de gegevens betreffende de oudere generaties nog eenigszins kunnen zijn aangevuld en gepreciseerd. Dat de ± 1520 geboren *Balthasar de Sceppere* (IV) reeds in 1529 huwde met *Lysken Smits*, zal wel op een drukfout berusten. Hiervoor leze men: 1549. — Red.

kol. 357-361, doch men heeft, merkwaardigerwijze, een der daar vermelde nieuwe generaties laten uitvallen. En tenslotte een Duitsche tak *Suermondt,* die met één blik in het „Deutsches Geschlechterbuch", 83e Band pag. 227-230, tot grooter volledigheid ware te brengen geweest.

Aan de illustratie van dezen jaargang is weer veel zorg besteed. Tegenover den titel vindt men een porttret van Mr. S. J. R. de Monchy, Burgemeester van 's-Gravenhage, terwijl de artikels d'Abo, Homan, Hoynck van Papendrecht, Oorthuys, Rahder, de Veer en Vriesendorp met reproducties van familieportretten verlucht zijn. Volledige wapenteekeningen zijn slechts opgenomen van de geslachten d'Abo, Neys, Rahder en Vriesendorp (het laatste in kleuren), terwijl verder de gebruikelijke 'kleine wapenschildjes boven elke geslachtslijst zijn aangebracht.

Een lexicographisch naamregister op dezen jaargang en een naamregister op de verschenen 25 jaargangen besluiten het belangwekkende geheel.

DEL CAMPO HARTMAN.

Nederlandsche kloosterzegels vóór 1600, uitgegeven door wijlen Jhr. Dr. W. A. Beelaertsvan Blokland, Jhr. Mr. D. P. M. Graswinckel, Mr. Elisabeth Prins en P. Dalmatius van Heel, O.F.M. 1935-1938.

De in den loop van drie jaren verschenen afleveringen vormen een eerste deel, dat gewijd is aan 17 mannen- en 18 vrouwenkloosters van de orde der Benedictijnen. Het werk bevat 180 bladzijden tekst, XVI bladzijden inleiding, benevens een register op persoons- en plaatsnamen, alsmede een lijst van Heiligen, attributen enz., op de zegels voorkomend. Het doorbladeren van deze lijsten is reeds voldoende om een indruk te krijgen van den rijkdom aan historische en iconografische gegevens, welke in de studie zijn verwerkt. Bedenkt men hierbij, dat de beschrijvende tekst verlucht wordt door omtrent 250 afbeeldingen, waarvan de helft wapens weergeeft, dan 'behoeft het wel geen betoog, dat dit zoo toegankelijk gemaakt materiaal een bron is, die onmisbaar is zoowel voor den genealoog als voor den heraldicus. Een woord van welgemeenden dank aan de samenstellers is hier op zijn plaats, terwijl wij met verlangen uitzien naar de voltooïing van het volgende deel.

VAN NISPEN TOT SEVENAER.

Wilhelm Karl Prinz von Isenburg. Die Ahnentafeln der Regenten Europas und ihrer Gemahlinnen. Berlin. Verlag J. A. Stargardt. 12.50 R.M.

Wederom werd de Bibliotheek van ons Genootschap verrijkt met een werk van de hand van dezen kundigen vorscher.

Naast voorwoord en inleiding omvat het werk 29 kwartierstaten van de regeerende vorsten en hun gemalinnen, van den gewezen Duitschen Keizer, van den gewezen Koning van Spanje en van den Grootvorst Kirill Wladimirovitch van Rusland, alsmede die hunner gemalinnen.

In het „Vorwort" wordt het werk aangeduid als een noodzakelijke vernieuwing van het bekende werk van Stephan Kekule von Stradonitz (verschenen tusschen 1898-1904), waarin destijds 38 dynastieën met 81 tabellen werden behandeld. Heden ten dage telt Europa echter nog slechts 12 regeerende dynastieën.

Het is interessant na te gaan welke veranderingen sinds ± 1900 zijn ingetreden en hoe de democratische geest dezer tijden ook in de huwelijken van vorstengeslachten wijziging bracht.

De uitvoering is zeer overzichtelijk, het geheel is daardoor een werk geworden, dat zeker herhaaldelijk zal worden geraadpleegd en dan met goeden uitslag.

Ik moge tevens de aandacht onzer lezers vestigen op de bespreking van dit werk, voorkomende in de *„Familiengeschichtliche Blätter, Deutscher Herold* van 1938, Heft **12,** van de hand van Dr. Hohlfeld (in het archief van het Genootschap).

J. P. DE MAN.

Die Matrikel der Universität Duisburg 1652-1818. Herausgegeben von Wilhelm Rotscheidt. Rheinische National-Druckerei und Verlag G.m.b.H. Duisburg. 1938.

Reeds in 1926 heeft de Schrijver in ons Maandblad gepubliceerd: *Nederlandsche studenten aan Duitsche universiteiten en andere instellingen van hooger onderwijs.* Men zal dan ook in dit werk vele bekenden terugvinden.

De nu verschenen publicatie geeft veel meer, zij is gemakkelijk te raadplegen en een 'bijzonder voordeel is wel, dat een opsomming gegeven wordt van alle studenten uit een bepaalde plaats afkomstig.

Hoeveel Nederlanders in dit werk voorkomen telde ik maar niet, er zijn er zeer velen.

Blijkens het „Vorwort" was de oorspronkelijke bedoeling persoonsbijzonderheden omtrent de studenten mede te deelen. Om der kosten wille moest hiervan worden afgezien.

Ik kan den lezers van ons blad aanraden kennis van het werk te nemen. Ik durf te zeggen: „Zoekt en gij zult zeker iets vinden".

De prijs in linnen band bedraagt R.M. 7.45.

J. P. DE MAN.

Geschiedkundige Publicatiën der stad Brugge. Indices op de Brugsche Poorterboeken, door R. A. Parmentier, Conservator van het Stadsarchief te Brugge. Brugge. Desclée de Brouwer en Cie. 1938.

Een keurige publicatie van een hoogst bekwame hand.

Na een zeer lezenswaardige inleiding volgen de „Indices op de Poorterboeken" van deze aloude stad, aanvangende met het poorterboek van 1418-1434 en vervolgende met die over de jaren 1434-1450, 1450-1460, 1454-1478, 1479-1496, 1530- naast een uitvoerigen klapper op de persoonsnamen — nog 1588, 1588-1794, dus slechts één lacune van 1497-1530.

Aan elk register is een beschrijving gewijd. De ingeschreven poorters vindt men in alphabetische volgorde, waardoor het opzoeken zeer eenvoudig is. Naast den naam worden ook de geboorteplaats en de datum van inschrijving vermeld en hier en daar bijzonderheden.

De geheele uitgave is uitstekend verzorgd, goed papier en uitstekende druk maken dat ook een woord van lof voor den uitgever niet achterwege mag blijven.

De prijs van het werk — dat in de Bibliotheek van het Genootschap is opgenomen — bedraagt Fr. 725.—.

J. P. DE MAN.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Dupont.

Bij K.B. van 16 Sept. 1815 La. F.F. werd *Willem* (Guillaume) *Dupont,* geb. Maastricht 1751, Luitenant Generaal en Inspecteur Generaal van de Artillerie, „bij gelegenheid der vestiging van de Koninklijke magt en de Inhuldiging" en als „bewijs van genegenheid gegeven aan verschillende onderdanen, over welker diensten Z.M. steeds reden heeft gehad; van ten uiterste voldaan te zijn" verheven in den Ned. Adel met den titel van B a r o n, overgaande bij recht van eerstgeboorte.

Hij overleed ongehuwd te Lausanne 11 Dec. 1829.

Volgens Nw. Ned. Biogr. Wbk., II, k. 1119 was hij een zoon van den Kolonel *Antoine l'Espérance* (baron) *du Pont,* geb. Rijssel 30 Juli 1707, 6 Jan. 1785 benoemd tot hoofd van het wapen der Artillerie, † 's-Gravenhage 5 Febr. 1788.

Hoewel deze familie reeds na 14 jaren uit den Ned. Adel verdween, meenen wij toch, dat haar stamreeks ten onrechte nimmer in Ned. Adelsboek werd opgenomen. Wellicht ware er aanleiding in de met 1940 beginnende nieuwe stamreeksenserie volledigheidshalve deze omissie te herstellen.

Baron *Duponf* behoorde tot een ander geslacht en voerde ook een geheel ander wapen dan *Perpefre Florenf Joseph Dupont d'Aherée,* die bij K.B. van 30 Mei 1824 No. 116 in den Ned. Adel werd ingelijfd, doch wiens familie voor België opteerde en aldaar eerst later den baronnentitel verwierf.

VALCK LUCASSEN.

Leemans.

Bij een onderzoek in de doop-, trouw- en begraafregisters van Meurs (Mörs) werden de volgende gegevens gevonden; die de eerste twee generatie's van de genealogie Leemans in N.P. 21ste jrg. kunnen vervangen.

In de spelling van den naam komen vele variatie's voor: meestal *Leeman(s)* of *Lehman(s),* met of zonder *s,* maar ook *Leheman, Lemans,* etc.

1. *Pefer Leeman,* geb. 16 April 1617 (volgens familie-aanteekeningen, zijn 'doop werd te Meurs niet gevonden), waarsch. dezelfde die als „Gemeinsman" te Meurs werd begr. 2 Oct. 1701. tr. [1]) *Elisabefh N.*

   Uit dit huwelijk:

   1. *Caspar Leeman,* ged. Meurs 29 Mei 1640.
   2. *Johannes,* volgt 11.
   3. *Gossen Leeman,* ged. Meurs 29 Dec. 1643, begr. ald. 29 Juli 1646.
   4. *Susanna Leeman,* ged. Meurs 12 Dec. 1645 [2]), † 4, begr. Meurs 8 April 1722, tr. (ondertr. Meurs 28 Aug. 1677) *Wilhelm Leewen,* apotheker te Meurs, wedr. (wellicht van *Chrisfina N.,* begr. Meurs 3 Nov. 1676).
   5. *Gossen (Goswin) Leeman,* ged. Meurs 20 Dec. 1647, † 24 Mei 1724, tr. (ondertr. Meurs 30 Maart 1680) *Cafharina Wefzels.*
   6. *Grietge (Gerdruif) Leeman,* geb. Meurs 17 Febr. 1652, begr. ald. 14 Febr. 1653.
   7. *Gerdruit Leeman,* ged. Meurs 4 Sept. 1654, waarsch. dezelfde die tr. (ondertr. Meurs 15 April 1678) *Henric Bruckhoff,* wedr. te Duisburg [3]).
   8. *Wilhelmken Leeman,* ged. Meurs 14 Sept. 1657.
   9. *Alijt (Ahlfgen) Leeman,* ged. Meurs 25 Jan. 1664, begr. ald. 15 Nov. 1665.

II. *Johannes Leeman.* geb. Meurs 25 Nov. 1641 [4]), † 13, begr. Meurs 15 Dec. 1688, tr. le [5]) *Hilleken N.,* begr. Meurs 25 Mei 1666, 2e (tegen den wil zijns vaders) 12 Mei 1667 *Mechelf (Janssen) von Bommel,* geb. Meurs 20, ged. ald. 26 Maart 1638, begr. Meurs 16 Jan. 1681, dr. van *Conrad* [6]) en *Trinfgen Hüsers.*

   Uit het eerste huwelijk:

   1. *Susanna Leeman,* ged. Meurs 15 Juli 1664, † 27, begr. Meurs 31 Jan. 1726 als wed. van *Johannes van der Borg,* die *in* de na te noemen transportacte *Johannes Biffer* en in familieaanteekeningen *Johannes Bitter van der Borg* wordt genoemd, eigenaar van een branderij te Asberg (bij Meurs). Voor schepenen van Meurs transporteerde hij, mede namens zijn vrouw Susanna, op 7 Maart 1712 een perceel, genaamd Coillers, bevattende „hausplatz, garten und baumgarten", gelegen te Asberg aan Tilman Steinberg. Deze droeg op 14 Oct. 1712 hetzelfde perceel (dan genoemd Coulliers) op aan Conradus Leemans, burgemeester van Heusden (11, 2).

      Te Meurs ondertr. 22 Juli 1685 *Hans Reiner von der Burg* en *Susanna Leemans,* mogelijk zijn dit dezelfden.

   Uit het tweede huwelijk:

   2. *Conradus Leemans,* geb. Meurs 10, ged. ald. 21 Febr. 1668 (get. *Elisabeth Leeman* en *Aelfgen Bommelt),* vestigde zich te Heusden, zie N.P.
   3. *Catharina Leeman,* ged. Meurs 8 Sept. 1671, begr. ald. 27 Juni 1676.
   4. *Elisabefh Leeman.* ged. Meurs 6 Dec. 1672, begr. ald. 21 Juli 1676.
   5. *Peter (Petrus) Leemans,* geb. Meurs 4, ged. ald. 11 Jan. 1675 (get. o.a. *Peter Leeman);* te Leiden ingeschreven als theol. stud. 18 Sept. 1696, † als proponent Leiden 20 Mei 1699, begr. ald. (Pieterskerk).
   6. *Gossen Leeman,* ged. Meurs 17 Jan. 1677.
   7. *Catharina Leeman,(s),* geb. Meurs 29 Jan., ged. ald. 1 Febr. 1679 (get. *Wilhelm Leewen, Gertraud Leeman, Wilhelmina von Bomelen).* † Meurs 30 April 1731, tr. *Joannes Hendrik Puls,* geb. Schwelm 1667 [7]). † Meurs 6, begr. ald. 11 Maart 1730 [8]).
   8. *Elisabefh Leeman,* ged. Meurs 26 Nov. 1680.

---

1) Het huwelijk werd te Meurs niet gevonden.

2) Get. o.a. *Susanna Leman,* waarsch. dezelfde als *Susanna Lehmans,* begr. Meurs 23 Sept. 1647.

3) Tc Meurs werd gedoopt 14 Aug. 1646 *Henrick,* zn. van *Dieterich Bruckhoff en Jenneken N.*

4) Zijn doop werd te Meurs niet gevonden.

5) Trouwboek van Mcurs ontbreekt van 1648-1666.

6) *Conrad (Janssen) von Bommel.* soldaat onder den kapt. van Overschie, begr. Meurs 10 Maart 1647, tr. le (ondertr. Meurs 1 Nov. 1633) *Margriet Fünders,* 2e (ondertr. Meurs 10 Jan. 1637) *Trintgen Hüsers,* begr. Meurs Sept. 1640, 3e (ondertr. Mcurs 23 April 1641) *Alitgen Rutgerd.*

Uit alle drie huwelijken werden kinderen geboren.

7) Hot Doopboek van Schwelm begint in 1707. Wellicht was hij een zoon van *Caspar Puls,* van Schwelm, begr. Meurs 29/30 April 1699.

8) Uit dit huwelijk (volgens familie-aanteekeningen, volgorde onbekend):

1. Joanncs *Caspar Puls,* geneesheer en schepen te Meurs, † ald. 5 Sept. 1734.
2. *Wilhelmus Puls,* wijnkooper, t tusschen 1732 en 1746.
3. *Petrus Puls,* apotheker te Düsseldorf, t voor Mei 1746.

Mocht een der leden, die in Westphalen en het Rijnland heeft gewerkt, aanvullingen op de bovenstaande, tijdens een slechts kort bezoek aan Meurs verzamelde, gegevens kunnen verschaffen, dan zijn deze aanvullingen ondergeteekende zeer welkom.

W. F. LEEMANS.

Portretten van Hollandsche officieren op Schloss Bückeburg.

Graaf Albrecht Wolfgang zu Schaumburg Lippe (geb. Bückeburg 27-4-1699, † ald. 24-9-1748) was tot Sept. 1747 chef van een Holandsch Infanterie-regiment, dat te Venlo in garnizoen lag. Hij behield deze charge ook gedurende het grootste gedeelte van zijne 'regeering in Schaumburg Lippe (1728-1748), eerst als Kolonel en sedert 18-9-1742 als Luitenant-Generaal.

Het zal in Holland wel niet bekend zijn, dat zich op Schloss Bückeburg nog zeven portretten in olieverf bevinden van officieren van het regiment Lippe. Het zijn goed geschilderde doeken, waarop de officieren in uniform zijn afgebeeld: blauwe rok met roode opslagen, rood vest, witte das, roode sjerp, wildlederen gele handschoenen met kappen, staartpruik.

Aan de achterzijde der portretten zijn de namen als volgt aangegeven:

1. Captn. ***Ayloa.***
2. Captn. ***Humalda.***
3. Captn. *Groin.*
4. Captn. *Jh. van Beilanus.* Capitain geworden 18 Mai 1708.
5. Captn. *Brans.*
6. Captnlt. *van Vilsferen* (geteekend: „1739 von B. Accamo") .

Bij het zevende portret is de naam helaas niet vermeld.

DR. FRHR. v. ULMENSTEIN.
Bückeburg.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

Taxandria. Ve reeks, 6e jaargang, afl. 1.

G. C. A. Juten, pastoor. *„Van Stembor".*

Vele belangrijke gegevens betreffende dit geslacht, loopende over het tijdvak van ± 1545-1741.

Alph. G. J. Mosmans. *„Franz M. J. Kilian".*

Vele genealogische gegevens betreffende zijn geslacht en aanverwanten. Een volledige genealogie *Kilian* is — blijkens het gestelde in den slotzin — voor publicatie gereed.

Eigen Volk. Tweemaandelijksch tijdschrift voor de Volkskunde van Groot-Nederland met Genealogisch-Heraldisch 'bijvoegsel „de Liebaert", o.a.

Jos. A. W. Banning. ***Het Wapen van Groenlo.***

A. G. de Bruyn. ***Het beroep op het zvapen.*** Bij dit artikel lette men op de opmerking van de redactie.

De Indische Navorscher. Jaargang 4, No. 12.

Fragment genealogie ***Reinfs Bok.***

Genealogie ***Clarenbach — w.i.*** afstammelingen van ***Johan Peter Hilger*** — en aanverwanten. (Vervolg).

Gegevens geslacht *van Polanen (de Beveren).*

Vervolg *„Familiewapens"* (zie vorig No.).

Gegevens *Blancke, Bleyck, Hustaert c.s., Lakeman, Lemon* en enkele anderen.

4. *Gosewinus Puls*, had een lakenwinkel te Crefeld, † ongeh. na Jun 1746.
5. *Conradus Puls,* † na **Mri 1746.**
6. *Frederik Wilhelmus Puls,* † *na* **Mei 1747.**

De Indische Navorscher. Jaargang 5, No. 1.

Genealogie ***van Slooten.*** (Vervolg).

Vervolg *„Familiewapens",* beschrijving *Coster* t/m *van der Feltz;* de bijbehoorende plaat geeft de wapens *van Duivenbode* t/m *Gratama.*

Gegevens ***Kircher*** en *Hodenpijl, Lakeman, Oudenhoorn, Ross* en enkele anderen.

Amstel o d a m u m. Maandblad voor de kennis van Amsterdam.

De aandacht wordt gevestigd op het artikel van Mej. Leonie van Nierop w.i. vermeld het ***Naamregister van alle de koop-lieden van Amsterdam.***

Het oudst bekende exemplaar dateert van 1767 en is aanwezig op de Koninklijke Bibliotheek.

Jaarboek van de Nederlandsche Handels-Hoogeschool te Rotterdam. 1937-'38.

In Bijlage 1 een lijst van ingeschreven studenten met vermelding van geboorteplaats en geboortedatum.

Jaarboekje Oud-Utrecht 1938.

O.a. W. Graadt van Roggen. ***Utrechtsche schimmen uit Goethe's kring.***

Geeft bijzonderheden omtrent ***Betty Strick van Linschoten,*** geb. 4 April 1800, en haar naaste familieleden. (Met aardige illustraties).

Hoogstraten's Oudheidkundige Kring. Tijdschrift voor Geschiedenis en Oudheidkunde, 6e jaargang 1938, IV.

Bevat: ***Gedenkboek 1838-1938*** gewijd aan ***Lodewyck de Koninck,*** bevat diens stamboom, ontleend aan het archief van Hoogstraten, aanvangende met Cornelius ***de Koninck,*** †1-7-***1748.***

Mitteilungen des Roland. 24. Jahrgang. Heft 1. Januari-April 1939.

Bevat o.a. een wapenplaat met ***nieuw*** ontworpen wapens ***Hecker, Pfannenberg*** en ***Ranft.***

Zeitschrift der Verein für Hamburgische Geschichte. Band XXXVII. A° 1938.

Bevat o.a. een opgave van Hamburger studenten in *Helmsfedt,* w.i. ook enkele in ons land voorkomende namen als ***Heise*** (a° 1639), *Westermann* (***1643,*** 1672), ***Borgesius*** (1646), *Hartman* (***1649). Booth*** (1656) en ***Hoyer*** (1657).

Voorts pag. 121 e.v. Hans Konrad Röthel. ***„Die Sammlung von Bildnisminiaturen Hamburger Rafsherrn aus der ersten Hälfte des 18 Jahrhunderts.***

Vermeldt o.a. *Sillem (7* X), ***Wilkens, Faber.***

Mitteilungen der Niederländischen Ahnengemeinschaft e.V. Sitz Hamburg. Band 1. Heft ***2.*** Dec. 1938.

Dr. Kurt Kauenhoven. ***Sippenforschung in Holland.***

Overzicht van gedrukten, bronnen enz.

W. Westphal. ***Niederländer-Forschung in der Mark Brandenburg,*** geeft waardevolle aanwijzingen.

Karl Egbert Schultze. ***Ueber die Niederländer in Schleswig-Holstein.***

Dezelfde schrijver. ***Glaubens- und Herkunftzeugnisse*** im ***Archiv der Deutsch-reformierte Gemeinde Hamburg*** (Schlusz).

Beihefte zu den Julich-Bergischen Geschichtsblättern. Heft 2.

Dr. Wilhelm Thöne. ***Die Edelherren von Stein mit dem Rautenwappen,*** uitstekend gedocumenteerd artikel met belang-

rijke gegevens over dit ook in Nederland bekend geslacht, verwant o.a. aan *van Renesse* en *van de Merwede.*

(Een afzonderlijke bespreking volgt).

Dr. jur. Otto Merckens. *Die 32 Ahnen der Jutta van Graffschaft,* Ergänzungen und Berichtigungen.

Hierin als No. 40 en 41 Arnold I, Hr. van Stein a.d. Maas 1230-1263, geh. met Margaretha van Aa.

The New York Genealogical and Biographical Record. Januari 1939 vol. LXX No. 1.

O.a. pag. 19. William J. Hoffman M. Sc., F. G. B. S. *A Cousin of Rembrandt in New Amsferdam.* Gegevens *Jacobus van Cortlandt,* gehuwd met *Eva Philipse,* aangenomen kind van *Frederik Philipse. Zij* was in feite *Maria de Vries.* Voorts gegevens *de Vries, Uylenburch, Artopeus.*

Pag. *55.* Dezelfde schrijver. *An Armory of American families of Dutch descent* (vervolg van Vol. LXIX. 346): *de Hulter, de Laef, Ebbingh.*

Pag. *33.* Dirck P. de Young. *Notes on the Roosa-de Jongh families. Gegevens* uit het gerechtelijke archief van Tuil 1588-1681. Ook afstammelingen te Herwijnen.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Antwerpen-de **Grande.** In het Maandblad 1918, kol. 319, in een beschrijving van de genealogische en heraldische gedenkwaardigheden *in* het museum te Gouda, komt onder no. 21 voor een kwartierstaat van *Catharina de Grande,* geb. *6* Aug. 1688, geh. met *Adriaan van der Does.* Haar kwartieren van vaderszijde zijn: *Antwerpen, Maaten, de Grande, Knollaerts.* Klaarbliikeliik was haar vader een zoon van *Adriaan Gijsbrechtsz. de Grande,* die op 19 Jan. 1650 te Bergen op Zoom huwt met *Tanna Maeten,* ged. ald. 15 Juli 1625, † Gouda 7 Jan. 1709, dr. v. *Matthijs* en *Tanneken Stoffels Knollaert. Zie* hiervoor Oorkondenboek van Lennep II, 340-342.

In deel I van datzelfde werk (pag. 162) wordt van *Adriaan d. G.* gezegd, dat hij geboortiq is van Gouda en een zoon van *Gijsbrecht Adriaansz. d. G.,* geb. Moordrecht, tr. Gouda 10 Dec. 1623 *Trijnken Jansdr.,* van Gouda. Volgens bovenqenoemden kwartierstaat zou hij dus echter *Antwerpen* geheeten moeten 'hebben en gehuwd geweest zijn met een *de Grande,* welke laatste naam door zijn zoon werd aangenomen.

Van het geslacht *Anfwerpen* zijn mij de volgende personen bekend: *Gijsbert Antwernen,* tr. vóór 1619 *Niesgie Heyndricx,* † *ná* 12 Juli 1641. Hun dochter is:

Goutie Antwerpen, geb. Gouda 16181'19, begr. ald. 14 Dec. 1655, tr. (ondertr. Amsterdam 12 Juli 1641) *Dirck Willink,* geb. 1604, zeemleerbereider, † 1674, zn. v. *Jan* en *Judith Busschers,* wedr. v. *Anna van Laer.*

Hendrik Antwerpen (mogelijk dezelfde als *Hendrik Gijsbrechtsz.,* in 1665 lid van de Doopsgezinde Gemeente te Gouda), de vader van: *Maria Antwerpen,* geb. Gouda 1640' '41, † 1712, tr. 1 e (ondertr. Amsterdam 29 April 1666) *Simon Zoutman,* geb. ald. 16381'39; tr. 2e vóór 1676 *Abraham Verbeek,* † Utrecht 1723, zn. v. *Jacob* en *Jacomina Ampe.*

Gijsbert Antwerpen, geb. Gouda 28 Febr. 1649, zeepzieder ald., † ald. 22 Dec. 1731, tr. Amsterdam 5 Aug. 1674 *Susanna Looten,* geb. ald. 16551'56, † Utrecht 21 Febr. 1724, dr. v *Marten* en *Christina Rutgers.* Uit dit huw.:

1. *Christina Antwerpen,* geb. Gouda 19 Aug. 1678, † Amsterdam 14 Juli 1765, tr. 22 Sept. 1699 *Johannes Terwen,* geb. 2 Nov. 1677, † tusschen 22 Sept. 1724 en 22 Dec. 1731, zn. v. *Johannes* en *Levina de Graad.*
2. *Cecilia Antwerpen,* geb. Gouda 25 Dec. 1690, † Sept. 1745, tr. Gouda 2 (9?) Juli 1709 *Justus Verbrugge,* geb. Rotterdam 28 Nov. 1680, hoofdman der lakenbereiders ald., † ald. 1743 (dood aang. 319 Nov.), zn. v. *Nicolaas* en *Geertruid Driessen.*

Alle nadere inlichtingen over dit geslacht zullen mij zeer welkom zijn.

Amsterdam. P. VAN EEGHEN.

Arkel (van). Volgens akten van openbaren verkoop van roerend en onroerend goed, gedaan ten overstaan van Schout en Schepenen te *Asperen,* verkochten de kinderen van wijlen *Wouter van Arkel* op 8 November 1725:

I. een huis en erf, staande en gelegen aan de Westzijde van de Voorstraat te Asperen.

II. 13¼ hond land, gelegen in de 23ste hoef en 15 hond land, *gelegen* in de 34ste hoef.

Volgens het kohier voor de verponding van het jaar 1632 te Asperen wordt door *Gerrit van Arkel* jaarlijks voor het onder I genoemd 'huis *f* 2-5-0 aan verponding betaald.

Verzoeke inlichtingen wanneer en op welke wijze huis en landerijen in het bezit der familie *van Arkel* kwamen.

's-Gravenhage. VAN ARKEL.

Brocx. (LVII, 41-43 en 88). Omtrent den onder IIbis genoemden *Leendert Pieter Brocx en zijne* verwanten vermag ik uit mijne familiepapieren de volgende mededeelingen te doen:

Willem Leendert Brocx, secretaris van Geffen en Nestelroy, tr. Dinther 29-1-1778 *Josina Margaretha van Bronckhorst,* geb. den Dungen 6, ged. ald. 13-10-1754, dr. van Ds. *Gerard van Bronckhorst,* pred. te den Dungen en daarna te Heeswijk en Dinther (zn. van *Jacob* en *Josina van Breugel)* en van *Anna van Breugel* (dr. van *Hendrik Tielmanszn.* en *Anna Akkermans).*

Uit dit huwelijk:

1. *Gerard Alexander Brocx,* geb. Geffen 15-12-1778;
2. *Anna Cornelia Bcocx,* geb. Geffen 17-10-1780, tr. *Jan Willem Brocx;*
3. *Jan Jacob Brocx, geb.* Geffen 1782:
4. *Maria Brocx,* geb. Geffen 1-1-1783;
5. *Jan Brocx,* geb. Geffen 2-9-1785;
6. *'Wilhelmina Leonarda Brocx,* geb. Geffen in Februari 1787;
7. *Alexander Brocx,* geb. Geffen 23-3-1788;
8. *Anna Brocx,* geb. Geffen 28-3-1789;
9. *Leendert Pieter Brocx,* geb. Geffen 20-6-1790, st. Apeldoorn 20-1-1864, tr. *Jacqueline Pauline Brocx;* hij hertr. Stad Vollenhove 6-8-1840 *Petronella Jannetta Jacobson,* geb. 4, ged. Stad Vollenhove 13-2-1798, st. Wijhe 27-2-1875, dr. van Dr. med. *Gerard Jean* en van *Gijsberta van Eé.*
10. ..... *Brocx,* geb. Geffen 23-10-1791;
11. doodgeboren kind.

De broeder van *Josina Margaretha van Bronckhorsf* voornoemd was Mr. *Jacobus Hendricus van Breugel van Bronckhorst,* schout en secretaris van Heesch en Berchem en ook hij huwde wederom met eene *van Breugel* nl. met *Margaretha van Breugel,* dr. van Ds. *Herman Gerard* en *Maria Aadriana Luucx Massis,* zuster mijner overgrootmoeder.

Omtrent den hierboven vermelden *Jacob van Bronckhorst,* dijkgraaf en secretaris te Oyen (Gelderl.) vind ik aangeteekend, dat hij een kleinzoon was van Frederik Hendrik. Hij stierf 22-5-1731. Waar zijn vader niet vermeld staat, zal men met deze mededeeling wel hebben willen aangeven, dat hij afstamde van den Stadhouder Frederik Hendrik; zijne moeder

zou dan eene (natuurlijke) dochter geweest moeten zijn van dien Prins. Kan een onzer Medeleden hieromtrent nader licht verspreiden? Hij kwam blijkens Ned. Leeuw 1903. k. 244 met zijne vrouw 7-9-1727 van Oyen naar den Bosch.

Een broeder van den hierboven vermelden *Tielman van Breugel* was *Hendrik van Breugel,* die huwde *Maria Cuchlinus* en daarna *Beerfruyda ten haghen* en die voorkomt in de stamreeks, gepubliceerd in Nederl. Adelsboek 1912 van het geslacht van Breugel.

Driebergen. J. R. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL.

Brocx. (LVII, *88).* *Casparina Frederika Maria Diena Brocx* werd geboren te 's-Gravenhage *3* Maart 1836 en overleed 20 December 1913 (te Bennekom?). Zij trouwde 31 Maart 1858 te 's-Gravnhage met *Pierre Marie Brutel de la Rivière,* geb. te 's-Gravenhage 29 Januari 1827, overl. te Bennekom 2Y Juni 1903), luit. ter zee, later doctorandus in de Wis- en Natuurkunde. daarna hoogleeraar aan het Koninklijk Instituut *voor* de Marine te Willemsoord. Uit dit huwelijk 6 kinderen.

Nederl. Patr. 1914 (5e Jaarg.), genealogie Brute1 de la Rivière, geeft als voornamen *Casparina Frederika Maria Dina.*

Baarn. BRUTEL DE LA RIVIÈRE.

Doeveren (van). (LVII, 88). In de LVI, 286 genoemde genealogie van de Wall *en* de aanvullingen daarop van Mr. H. A. kreet komen de volgende gegevens voor, die ter aanvulling van het door den heer del Campo Hartman medegedeelde kunnen dienen:

Aleffa Everhardina Eck, geb. 29 Jan. 1736, † 21 Mei 1777, was dr. van Prof. Mr. *Jacobus Eck* (zn. van Stephan en Mechteld Margaretha Schramm) en *Aletta van de Wall* (dr. van Bartholomeus en Johanna Drakenborg). Uit haar huwelijk met Prof. *Gualfherus van Doeveren* werden geboren:

1. *Anthon(y) Jacob van Doeveren,* geb. 1764, tr. 21 Oct. 1791 *Elisabeth van Reverhorst.*
   Uit dit huwelijk:
   a. *Aleffa Cornelia Ester van Doeveren,* geb. 15 Febr. 1794.
   b. Dr. *Herman François van Doeveren.*
2. Mr. *Cornelis Emilius van Doeveren.*
3. *Johannes Arnoldus van Doeveren,* geb. 1771, tr. Mei 1799 *H. I. E. den Hartog.*

Hilversum. W. F. LEEMANS.

Heyer. Volgens zeer onvolledige aanteekeningen, die zich in Duitschland bevinden, moet deze aldaar voorkomende familie (Protestant) uit Nederland afkomstig zijn. De navolgende leden worden genoemd:

1. *Johann Anton Heyer* (Heijer), geb. 1695, huwt *Anna Margarethe Elisabeth Bendixen,* geb. 1699.

ll. *Chrisfian Nikolaus Heyer,* geb. 1721, gest. 1791, huwt 1750 *Johanna Sophia Matfhiessen,* geb. 1730.

111. *Johann Heinrich Heyer,* geb. 1751.

Daar iedere plaatsaanduiding mankeert is het niet bekend, wie van de bovengenoemde generaties zich het eerst in Duitschland vestigde. Kan één onzer medeleden mij misschien nadere gegevens hieromtrent verstrekken?

Amsterdam. J. H. DE VEER.

Jongh (de). (LVII, 92). Het is onwaarschijnlijk, dat de onder III genoemde *Johan de Jongh* tevens den naam *van Hedikhuisen* voerde, aangezien die heerlijkheid nimmer aan hem heeft behoord.

Omtrent dit geslacht kan ik het volgende mededeelen;

Jan de Jongh. schout van Hedikhuisen, kocht in April 1724 bij den publieken verkoop van heerlijkheden door de Staten van Holland, de heerlijkheid Hedikhuisen voor zijn zoon *Leonardus.* Uit zijn huwelijk met *Anna de Jong(h)* werd geboren:

Leonardus de Jongh, heer van Hedikhuisen, ged. te Hedikhuisen 6 Juli 1717: werd, oud 7 jaar, 28 Juni 1724 met voornoemde heerlijkheid beleend. Na zijn vaders dood gaf Leonard's moeder, *Anna de Jongh, 6* December 1726 volmacht om op nieuw hulde te doen. In zijn testament van 23 Juni 1778 voor Notaris Hijmans te Raamsdonk bepaalde hij, dat aangezien na zijn huisvrouws overlijden de heerlijkheid Raamsdonk aan zijn oudsten zoon *Simon de Jongh van Son zou* komen, de heerlijkheid Hedikhuisen c.a. moest komen aan zijn zoon *Johan de Jongh. Leonard de Jongh* was kolonel der Cavalerie en Luitenant-quartiermeester-generaal, woonde afwisselend in zijn garnizoen Breda en op de buitenplaats Chartroise te Raamsdonk, die aan zijn vrouw behoorde; overleed te Kaamsdonk 9 September 1778, tr. te Raamsdonk 31 October 1749 *Anna Elisabeth Geerfruyd van Son,* vrouwe van Raamsdonk, geb. Raamsdonk 3 Maart, ged. aldaar 10 Maart 1726, overl. Brussel 1 Februari 1789, begr. te Raamsdonk, dochter van *Simon,* heer (sinds 1724) en schout van Raamsdonk en *Anna van der Pijpen.*

Uit dit huwelijk 3 kinderen:

1. *Anna de Jongh,* geb. 17 September, ged. Breda 18 September 1752, tr. Breda 23 Februari 1773 *Frederik Herman d'Aulnis (de Bourouill).*
2. Mr. *Simon de Jongh van Son,* heer van Raamsdonk. Zijn grootvader *Simon van Son* bepaalde in zijn testament, dat de descendenten van zijn dochter, die heeren of vrouwen van Raamsdonk zullen worden, gehouden zullen zijn den naam en het wapen van van Son te voeren, echter hun vrij latende hun vaderlijke „van" en wapen daar bij te voegen. De familie *de Jongh van Son* voerde dan ook inderdaad het gedeelde wapen *de Jongh* en *van Son,* zooals o.a. blijkt uit cachetten van dien tijd.
3. Mr. *Johan de Jongh,* heer van Hedikhuisen, waarmede hij 10 December 1778 werd beleend; geb. 28 October, ged. Breda 29 October 1759, student te Leiden, schepen van Dordrecht 1795-1797, representant voor Dordrecht in het prov. bestuur van Holland 1795, lid van het Wetgevend Lichaam van het Bataafsch Gemeenebest 1802-1803, ongehuwd overleden te 's-Gravenhage aan een beroerte en begraven te Raamsdonk 8 November 1803. De heerlijkheid Hedikhuisen vererfde op den zoon van zijn zuster.

's-Gravenhage. H. J. A. VAN SON.

Jongh (de). (LVII, 92). *Chirstiaan Johan de Jongh,* geb. Hedikhuizen 28-4-1842. † Zalt Bommel 21-3-1894. tr. Ammerzoden 29-5-1872 *Anna Chrisfina van der Panf,* geb. ald. 1-2-1846, † Zalt Bommel 27-2-1928 (dr. van Mr. *Philip Chrisfiaan* en *Elisabeth Hester van Dieden).*

Kinderen en behuwd-kinderen: *H. C. de Jongh* en *W. H. de Jongh-Bosch,* Ammerzoden, *Ph. C. de Jongh* en G. *de Jongh-Freemann,* en *J. A. C. de Jongh,* Rotterdam.

Elisabeth Anna de Jongh, geb. Haarsteeg 30-11-1840, † Passaic (U.S.A.) 1917 (dr. van *Hendrik Cornelis* en *Maria Louise van Dieden),* tr. Ammerzoden 13-5-1862? *Jan Hendrik van der Pant,* geb. ald. 6-3-1836, † Passaic (U.S.A.) 19-1 1-1894 (zn. van Mr. *Philip Christiaan* en *Elisabeth Hester van Dieden).*

's-Gravenhage. M. C. SIGAL.

Verbrugge. (LVII, 95). I. ***Nicolaes Pietersz. Verbrugge,*** geb. Zierikzee, begr. 'Rotterdam in de week van 31 Mei-7 Juni 1643 [1], tr. Rotterdam 28 Dec. 1615 als **wedr.,** toen nog wonende Zierikzee, ***Agnietge Lieve van Hoorn,*** geb. Luik, overl. Rotterdam Oct. 1619. Hij hertr. Rotterdam 8 Maart 1620 ***Catalina de Smef Joostdr., geb.*** Gent, begr. Rotterdam in de week van 11-17 Juli 1677.

Uit dit huwelijk:

II. Joost ***Verbrugge.*** geb. Rotterdam, lakenkooper, begr. ald. 25 Febr. 1682, won. Haringvliet [2], tr. Rotterdam 19 Juli 1648 [3] ***Griefie Jacobsdr. van Alckemade,*** geb. ald., begr. ald. 31 Aug. 1700, won. Haringvliet, nalatende 4 mondige kinderen.

Uit dit huwelijk:

III. ***Nicolaes Verbrugge,*** lakenkooper, geb. Rotterdam, begr. ald. 9 Sept. 1692, won. Hoogstraat hoek Hoofdsteeg [2], nalatende 4 onmondige 'kinderen, tr. Wesel, aanget. Herv. Rotterdam 6 Oct. 1675, ***Geerfruid Driesen,*** geb. Wesel, begr. Walenkerk on. 150 Rotterdam 12 Jan. 1715, oud 59 jaar, nalatende 2 mondige kinderen.

Uit dit huwelijk:

1. ***Joost Verbrugge,*** geb. Rotterdam, begr. ald., Walenkerk no. 150, 8 Nov. 1743, oud 63 jaar.
2. ***Margriefa Verbrugge,*** geb. Rotterdam, begr. ald., Walenkerk no. 150, 31 Maart 1711, oud 32 jaar.
3. ***Jacob,*** volgt IV.
4. Begr. 26 Jan. 1701 kind van *Niklaes* ***Verbrugge.***

IV ***Jacob Verbrugge,*** geb. Rotterdam, koopman, begr. ald., Walenkerk no. 150, 20 Nov. 1719, oud 36 jaar [4], nalatende 2 minderj. kinderen, tr. Rotterdam 8 April 1711 ***Maria Verburg,*** geb. Rotterdam, begr. ald., Walenkerk no. 150, 18 Juli 1733, nalatende 2 minderj. kinderen. Testament 4 Febr. 1733 voor notaris W. Boon te Rotterdam.

Uit dit huwelijk:

1. ***Dionys Jacob,*** voglt V.
2. ***Geerfruyt Jacoba Verbrugge,*** Remonstr. gedoopt Rotterdam 3 Juli 1737, oud 18 jaar, begr. ald. 16 Dec. 1747, oud 29 jaar, nalatende 3 minderj. kinderen, testament 24 Febr. 1747 voor notaris Willem van Rijp te Rotterdam, tr. Rotterdam 3 Mei 1741 ***Barent van Lockhorst.***

V. *Dionys Jacob* ***Verbrugge,*** Remonstr. ged. Rotterdam 3 Juli 1737, oud 22 jaar, koopman, begr. ald., Walenkerk no. 150, 25 Febr. 1762, oud 47 jaar, tr. le Rotterdam 15 Nov. 1741 ***Beatris van Lockhorst,*** geb. Rotterdam, begr. ald. 17 Febr. 1753, Groote Kerk Trans no. 129, oud 42 jaar, tr. 2e aanget. Rotterdam 18 Jan. 1755 *Aletta de Gaeij,* geb. Delft, begr. Rotterdam, Walenkerk no. 150, 27 Maart 1758, oud 37½ jaar.

Uit dit huwelijk:

1. ***Maria Jacoba Verbrtzgge,*** Rem. ged. Rotterdam 23 Juni 1756 (getuigen bij den doop Jan Dionys Verburgh en Petronella van Bortel), begr. ald., Walenkerk no. 150, 10 Jan. 1771.
2. ***Willem Adriaen Verbrugge,*** Rem. ged. Rotterdam 7 April 1758, overl. op de buitenplaats Hilvoorde bij Rijswijk, begr. Rotterdam, Walenkerk no. 150, 28 Sept. 1830, oud 72 jaar, tr. Rotterdam 3 Febr. 1782 ***Emmerenfia Viruly,*** Rem. ged. ald. 4 Dec. 1763. overl. 's-Gravenhage 13 April 1825, begr. Rotterdam 18 April 1825, oud 61 jaar, dr. van ***Michiel*** en *Clara* ***Verburgh.***

Uit dit huwelijk:

2 doodgeb. kinderen, begr. resp. 18 Nov. 1782 en 12 Mei 1784.

Rotterdam. W. J. L. POELMANS.

Vos (de). Gezocht de kwartieren van den Doopsgezinden predikant ***Willem de Vos,*** geb. Amsterdam 7 Jan. 1739, † 1823, achtereenvolgens geh. met ***Elisabeth Kops*** en ***Jacoba Stockelaar.*** Zijn ouders waren:

Jacob de Vos, geb. Amsterdam 24 Aug. 1704, † 1780, tr. (ondertr. Amsterdam 30 Juli 1734) ***Catharina van den Brie,*** geb. Haarlem 1710/'11, staat ten tijde van haar huwelijk onder voogdij van Cornelis van Putten en Abraham Heems. Hij is de zoon van:

Jacob de Vos, geb. 1671, † 1735, geh. met ***Margrieta Weedeman,*** † 1736.

Gevraagd aanvulling van het bovenstaande en alle verdere gegevens omtrent de voorouders van ***Willem de Vos.***

Amsterdam+ P. VAN EEGHEN.

Onbekend wapen. Een cachet vertoont het volgende wapen: een dwarsbalk, vergezeld boven van een visch, beneden van drie ossenkoppen (2 en 1). Aan welk geslacht behoort dit wapen?

Hilversum. W. F. LEEMANS.

---

[1]) Huis Hoogstraat prot. no. 36 koop 22 Juli 1619, verkoop 7 Mei 1706 door Nicolaes de Stoppelaer en Catharina de Stoppelaor wed. Arent Sonnemans, erfgenamen van Catharina Verbrugge wed. Anthoni de Stoppelaer.

[2]) Huis Hoogstraat z.z. hoek Hoofdsteeg o.z. prot. no. 277A koop 4 Mei. 1658, verkoop 14 Sept. 1702 aan Nicolaes Verbrugge. Huis Korte Hoofdsteeg o.z. prot. no. 277B koop 19 Mei 1666, gaat later over aan Elisabeth Verbrugge, wed. Dirk de Veth. Huis Korte Hoofdsteeg o.z. prot. no. 278 koop 7 Mei 1672, verkoop 27 Aug. 1696 aan Cornelis van der Hoeven, kruidenier. Huis Haringvliet z.z. prot. no. 3971B koop 1 Mei 1671, verkoop 4 Oct. 1741 door exec. test. van Cornelia Verbrugge, gehuwd met Adriaen van Alkmaar, aan Willem van Ryekevorscl.

[3]) Huwel. voorw. 30 Juni 1648 voor notaris Jacob Delphius te Rotterdam, hij geassisteerd met Cathalyna Smets, wed. Nicolaes Verbrugge, zijn moeder, zij geassisteerd met Jacob Royaert, haar oom, won. Leiden.

4) Huis Haringvliet z.z. prot. no. 3973 koop 3 Mei 1714, verkoop 22 Jan. 1743 door Gerrtruydn Jacoba Verbrugge, gehuwd met Barent van Lockhorst.

INHOUD 1939, No. 3.

Bestuursberichten. — Geslacht Van Tricht, door Dr. H. W. van Tricht. — De Amsterdamschc wijnkooper François van de Poll (1648-1728) en zijn geslacht, door H. J. van 't Lindenhout. — Geldersche gcalachtcn. Bijdrage tot de genealogie van Lintelo, door Jhr. H. H. Röell. (Slot), — Stamreeksen Van den Pavordt, door Mr. W. de Vries. (Met een plaat,). — Boekbespreking, door W. F. del Campo Hartman, Jhr. Dr. E. 0. M. van Nispen tot Sevenaer en J. P. de Man. — Korte mededeelingen: Dupont; Leemans; Portretten van Hollandsehe officieren op Schloss Bückeburg. — Inhoud van Tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden: Antwrepen-de Grande; Arkel (van) ; Brocx; Docveren (van) ; Heyer; Jongh (de) ; Verbrugge; Vos (de). — Onbekend wapen.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en -Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize* Eikenrode, ***Driebergen.***

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, ***gelieve*** men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, ***Riouwstraat 4, 's-Gravenhage.***
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, ***Bleyenburg 5,*** 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 4. LVIIe. Jaargang. April 1939.

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, beboorende bij bet artikel: Het wapen en de Graventitel van den Nederlandschen tak van het geslacht van Rechteren Limpurg.

BESTLIURSBERICHTEN.

Mr. F. F. Baron de Smeth †.

Het Bestuur geeft met groot leedwezen kennis van het overlijden, door een noodlottig ongeval, van Mr. F. F. Baron de Smeth, Hofmaarschalk en Kamerheer i.b.d. van H.M. de Koningin, te 's-Gravenhage.

In Baron de Smeth, die in 1911 tot ons Genootschap was toegetreden, verliest dit een trouw vriend en zeer belangstellend lid. De overledene, die eene zeer complete bibliotheek de zijne mocht noemen, was een kundig en scherpzinnig beoefenaar der geslacht- en wapenkunde en heeft hiervan meermalen in de kolommen van ons Maandblad doen blijken. Nog veel zou in de toekomst voor ons van hem te verwachten zijn geweest, ware hem hiertoe tijd en gelegenheid gegund geweest. Zijne verdiensten op ons gebied vonden erkenning in zijne benoeming tot lid van den Hoogen Raad van Adel.

Met diepen weemoed herdenken zijne talrijke vrienden, waaronder wij het voorrecht hadden ons te mogen rekenen, zijne voortreffelijke eigenschappen als mensch, zijne groote hartelijkheid, vriendschapshoudendheid, aangeboren hoffelijkheid en eenvoud, en met zijne zwaar getroffen weduwe en kinderen treuren ook wij om zijn ontijdig heengaan. R. I. P.

V. L.

Ook 'bereikte het Bestuur de droevige tijding van het overlijden van de Heeren H. E. Koopmans van Boeker en, te Utrecht, Mr. S. Baron Creutz, te Arnhem, B. A. Gry s eels, te Haarlem en L. D. J. Sc ha s, te Lausanne, respectievelijk sinds 1927, 1915, 1897 en 1908 gewoon lid van het Genootschap.

Wijlen de Heer B. A. Gryseels heeft aan het Genootschap bij testament, vrij van successie, al zijne boeken en drukwerken, op genealogie en heradiek betrekking hebbende, alsmede zijn collectie lakafdrukken nagelaten.

Het Bestuur heeft dit legaat met groote dankbaarheid aanvaard.

Tot lid zijn benoemd:

DR. H. BRUCH . . . . . ***Ter Neuzen.***
verlengde *van* Steenbergenlaan *1.*

MEVR. BURMANIA VAN HUMALDA VAN EYSINGA GEB. DE VRIEND . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Thomsonlaan 136.

MR. K. N. KORTEWEG . . . . . ***Dordrecht.***
Advocaat. ***Groenmarkt 64.***

F. J. MIJNLIEFF . . . . . ***Tiel.***
St. Walburgstraat 15.

H. J. WUNDER . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Suezkade 131.

Adreswijzigingen:

IR. A. F. H. BLAAUW . . . . ***Croydon (Surrey) England.***
„Maryland", Pampisford Roaa.

MR. J. H. BYBAU . . . . . ***Wansveld.***
„Koepel Erve", Rijksstraatweg 117.

C. PAMA . . . . . ***Voorburg (Z.H.).***
Roodelaan *32.*

W. H. VAN TIJEN . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Parkflat Marlot. Flat 29.

Het Genootschap heeft zich op onderstaande tijdschriften geabonneerd:

Nederlandsch archief voor genealogie en heraldiek [onder red. van] H. L. Kruimel. Amersfoort 1938 — jrg. 1 (1938).

Sippenkunde des Deutschtums im Ausland. Jahrbuch herausgeg. vom Deutschen Ausland-Institut. Stuttgart 1938— jrg. III (1938).

Staat van Aanwinsten.

A. Afdeeling Familie-Archieven.

Archivalia Bruyn.
(Geschenk van den heer W. J. J. C. Bijleveld).

Archivalia de Gijse1 aar.
(Legaat van Jhr. Dr. N. C. de Gijselaar).

Archivalia Wi11inck.
(Bruikleen van Mevrouw J. Willinck- Wiemer te Naarden).

Archivalia van verschillenden aard. 17de-19de eeuw.
(Geschenk van het Archief der Gemeente 's-Gravenhage).

Archivalia van verschillenden aard. 17de-19de eeuw.
(Geschenk van het Archief der Gemeente Dordrecht).

Stukken uit een proces tusschen de ette F. Hiddingh, Jan Hiddingh en Wi11em Hiddingh te Gasselte, eischers, en Jan Willems Hiddingh te Gasselte, gedaagde, over het pooten van boomen door of van wege gedaagde op grond van eischers. 1762, 1763.
(Geschenk van Mr. L. van der Poel Hiddingh).

Brieven van Mr. Joachim Rendorp, vrijheer van Marquette, burgemeester van Amsterdam, meesterknaap van Holland enz., aan Mr. A. van der Meersch, advocaat te 's-Gravenhage. 1779-1784.
(Geschenk van Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven).

B. Afdeeling Handschriften.

Genealogieën, genealogische aanteekeningen en varia, nagelaten door Mr. B. F. W. von Brucken Fock. 18de-20ste eeuw.
(Geschenk van Mejuffrouw C. J. de Waal te Peacehaven, Sussex, Engeland).

Huydecoper van Nigtevecht, Mr. E. Genealogie Rendorp. 19de eeuw.
(Geschenk van Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven).

Wa11is, Mr. W. Genealogie Wa11is en fragmentgenealogieën van Wisse1t, van Strijp, van Eyndhoven, Croes, Sayon en Moens. 18de eeuw.
(Aangekocht).

Genealogieën van Buren. 19de eeuw. *(Aangekocht).*

Genealogie Ruychaver. 19de eeuw. *(Aangekocht).*

Genealogie van de Wall (Wesel).
(Geschenk van den Secretaris).

Fragment-genealogie van 0yenbrugge. 19de eeuw.
(Geschenk van het Archief der Gemeente 's-Gravenhage).

Rhoen, J. Stamreeks de Hesse11e.
(Geschenk van den Heer J. Rhoen te Haarlem).

Scheltus van Kampferbeke, L. J. H. Genealogische en heraldische aanteekeningen 'over geslachten, wier naam met een E begint. 19de eeuw. *(Aangekocht).*

Coevorden, Jhr. F. W. W. van. Aanteekeningen Vosch van Avesaet, gemaakt uit de Ned.-Herv. kerkeboeken en het burgerboek van Zwolle.
(Geschenk van den Heer W. J. J. C. Bijleveld).

Wormer, J. en S. Wormer-Roothoofts. Familieaanteekeningen Wormer over de jaren 1667-1708. 18de eeuw. *(Aangekocht).*

Pronck, Mr. Gerhard. Aanteekeningen omtrent de Ridderschap van de Graafschap Zutphen, en gegevens over dit onderwerp bijeéngebracht. 18de eeuw. *(Aangekocht).*

Varia. *(Aangekocht).*

C. Afdeeling Zegels en Wapenafbeeldingen.

Eeneuitgebreide verzameling zegelsvanbijzondere personen. 16de-20ste eeuw.
Met index.
(Geschenk van W. Baron Snouckaert van Schauburg).

Stamreeksen **Van den Pavordt,**

door Mr. W. de Vries.

(Vervolg van LVII, 126).

II.

De Berghsche riddermatige Hoofdlijn.

I. ***Rutger van den Padevoort*** [1], bezat hofstede te Zeddam') (1410), beleend met een tiende te Beek [3]) (1410 en 1441), den Wolberinckhof onder Gendringen [4]) (1421) en het Geddengoet in het kerspel Didam, buurtschap Loel [5]) (14 Mei 1433 en 11 Mei 1439); landdrost van Bergh [6]), nog vermeld 1454 [7]); tr. ***Gadert [van Diest]*** [8]).

II. ***Johan van den Padevoort,*** beleend met de tiende te Beek [3]) en den Wolberinckhof [4]) (1459), het Geddengoit [5]) (1459), het goed te Diepenbroeck [9]) (1465) en ter Smytten [5]) (1467). leeft nog 1 Augustus 1481 [10]); tr. ± 1441 [11])-1466 ***Jutte van Bylandt,*** wede van Heer Willem van Rees [10]) (ridder), beleend met een tiende te Düffelward [12]) (1447), is dood 1483, dr. van Otto en N.N. [van Aeswijn [13])].

Uit welk huwelijk [14]):

a. ***Otto,*** volgt onder III.

en voorts mogelijk

b. ***Rutger van den Padevoort,*** gerichtsbode (1500) [15]),

---

1) Zoon van Johannes ***Paedvort?*** Zie Inleiding par. 2.

2) R.L.B., blz. 213 (no. 223).

3) R.L.B., blz. 15 (no. 9).

4) R.L.B., blz. 137 (no. 141).

5) Leenactenboeken Keppel (Mededeeling te danken aan den heer Jlu. Mr. D. P. M. Graswinckel te 's-Gravenhage).

6) Als zoodanig vermeld in 1442, 1450 en 1454. Zie A.H.B. Reg. no. 331, 332, 445, 472 enz; 1147; Gelre, Mededeelingen enz. 1900 blz. 119; Archief Klooster Bethlehem (R.A. Arnhem) no's 477, 489, 496 en 507,

7) Klaarboek Bergh 1454—1539, fol. 8vso (R.A. Arnhem)

8) *Rutger* van, den ***Padenvoirde*** en zijn vrouw ***Gadert*** worden vermeld 1 Juni 1426 (Charter klooster Klarewater, R.A. Arnhem). Zij zegelde met drie kepers. Van Rhemen noemt haar Pan ***Diest.*** Zie ook Van Spaen: Genealogie Van den Padevort (Genealogieën, deel VII, pag. 226 en vlg; Preuves 1). In tegenstelling met Van Rhemen noemt hij haar als vrouw van een ***Johan van den Padevort,*** vader van den hierboven sub III genoemden Johan. Deze tusschenliggende generatie is ten onrechte ingevoegd (Ned. Leeuw 1930, kol. 58 en vlg.). Merkwaardig is echter, dat het wapen Van Deest geen drie kepers vertoont, maar Rietstap wel een zoodanig wapen vermeldt onder den naam ***Van Deese.***

9) W. Wynaents van Resandt en Dr. J. S. van Veen: Register op de Leenen der Bannerheerlijkheid Baer en Lathum (Arnhem 1926), blz. 66 (§ 107).

10) R.L.B., blz. 251 (no. 259).

11) *Willem* aan Rees, Jutte's eerste man, † 1440 (R.L.B. blz. 251).

12) R.L.B., blz. 307 (no. 316).

13) Van Spaen, Genealogieën t.a.p., Preuves I.

14) Waar de volgorde der kinderen met letters is aangegeven — en niet met cijfers — staat de juiste volgorde niet vast.

15) G.L.B. 1488-1503, fol. 188.

vermeld met zijn vrouw 7 November 1520 [16]); tr. ***Hermke.***

III. ***Otto van den Padevoort,*** eigenaar van het Huis den Padevoort [17]), beleend met de tiende te Düffelward [12]) (1483), te Beek [3]) en den Wolberinckhof [4]) (1486;): gerichtsman (1502 en 1513) [18]); † 13 Mei 1535 [19]), begr. Zelhem; tr. ***Bertha van der Hoevelick, t 1540*** [19]), begr. Zelhem, dr. van Jorden [20]) en Barbara Baak [21]).

Uit welk huwelijk [22]):

1. ***Johan,*** volgt onder' IV.
2. ***Henrick,*** volgt onder IVbis.

[3. ***Evert van den Padevoort].***

4. ***Jorden,*** volgt onder IVter.
5. ***Barbara van den Padevoort,*** leeft nog 1564 [23]), tr. vóór 1532 [24]) ***Hendrick van Essen*** tot Swanenburg en Vorchten, † in of na 1579, zn. van Rijckwijn en Dorothea van Leysten [25]).

f. ***Anna van den Padeooort,*** leeft nog 24 Juli 1537 [17]); tr. ***Wilhem die Greeff*** [26]), die † vóór 24 Juli 1537 [17]).

g. een dochter, kloosterzuster in het klooster te Grieth-huizen (Oct. 1538) [17]).

h. een dochter, kloosterzuster in het klooster te Grieth-huizen (Oct. 1538) [17]).

i. een dochter, kloosterzuster in het klooster te Diepenveen (Oct. 1538) [17]).

IV. Johan Ottensz. van ***den Padevoort,*** bezat huis, hof enz. onder Hattem [27]), beleend met het Geddengoet (16 Dec. 1535) en ter Smvtten (16 Dec. 1535) [5]), leenman van het Huis Dorth [28]) (1539), gegoed onder Giethoorn [28a]), schepen, raadsvriend [29]) en burgemeester van Hattem (sedert 1491) [30]), verwaerer (opziener) der armen aldaar [31]) (sedert 1492), gedeputeerde ter landdag wegens de stad Hattem (1539) [32]), leeft nog 22 October 1547 [33]), is dood 1550 [5]); tr. ***Heilwig*** [34]) van ***Holthe*** [35]), weduwe van Johan van Yrdt [36]), dr. van Pasman en Mette te Water [37]).

Uit welk huwelijk:

a. ***Johan van den Padevoort,*** hulder van het klooster Diepenheim (1540) [38]), gegoed onder Wijhe, in het sticht van Utrecht en in het land van Gelre [38a]), beleend met de Keppelsche leenen zijns vaders (6 Mei 1550) [5]), is dood 1551 [9]).

b. ***Jutta van den Padevoort,*** beleend met de Berghsche leenen van haar grootvader [2]) (1551). leeft nog 1594 [39]); tr. in of vóór Mei 1551 [3]) ***Evert van den Zande,*** leeft nog 14 Augustus 1561 [39a]), is dood 159339).

c. ***Sophia van den Padevoort,*** vermeld 1535 [28a]) en 1549 [38a]).

d. ***Catharina van den Padevoort,*** vermeld 1535 [28a]) en 1549 [38a]).

en voorts [40]), voor zoover niet identiek met de twee laatst genoemden:

e. een dochter, gehuwd met ***Derrick van Diepenbroeck.***

f. een dochter, gehuwd met ***Frerick Ripperbant,*** beleend met die Beckhorst c.a. (1531) [41]), zn. van Dirck en Aleid van Keppel, genaemt van Oelde.

g. een dochtere, gehuwd met ***Derrick Ripperbant*** [35]) (de Olde), in de ridderschap van de Veluwe 1555, '65; '70 en '79: drost van Ulft (Bergh) en richter van Gendringen (1563), pevansen genomen bij Deventer (1579), beleend met die Beckhorst c.a.. [41]), † Anholt 15501'81 [42]), zn. van Dirck en Aleid van Keppel [35]) genaemt van Oelde.

16) A.H.B., Reg. no. 1969.
17) A.H.B., Inv. no. 300.
18) G.L.B., 1488-1503, fol, 216vso; X.H.B., Reg. no. 1835.
19) Van Spaen, Kwartierenboek A 74.
20) A.H.B., Reg. no. 1999 en 2000 en Inv. no. 339.
21) Haar voornaam blijkt uit A.H.B., Reg. no. 1999. Van Spaen noemt haar *Van* der *Cornhorst* en D'Ablaing van Giessenburg in: Bannerheeren en Ridderschap van Zutphen (blz. 67) *Van* der *Cornmarck.* Volgens den kwartierstaat van haar kleinzoon *Johan Hendricksz. van den Padevoort,* berustende op de bibliotheek van ons genootschap. behoorde zij tot het geslacht *Baak (Baeck).* Zie ook Mr. J. J. S. baron Sloet en Dr. J. S. van Veen: Register op de Leenactenboeken van het Vorstendom Gelrc en het Graafschap Zutphen (blz. 134) en Van Spaen zelf, Genealogieën t.a.p., Preuves I, II, (VI) en VII.
22) De volgorde 1—5 is naar Van Rhemen. Een zoon *Evert* werd verder nergens vernield gevonden. Volgens A.H.B. Inv. no. 300 hadden vóór Anna drie broers rechten op den Padecoort. Van Spaen t.a.p. noemt Anna vóór Barbara.
Behalve van de hiergenoemde kinderen was Otto zeer waarschijnlijk de vader van *Goert van den Pavort,* bastaard, stamvader van de Nijmeegsche Bastaardlijn (Zie Inleiding § 3).
23) Judicieele Protocollen Brederoort — voortaan aan te halen als J.P.B. — 1564, fol. 78 (R.A. Arnhem): haar broeder Jorden verklaart te haren huize ongesteld te zijn geworden (27 Oct. 1564).
24) G.L.B. 1518-1535, fol. 240vso.
25) Aldus D'Ablaing van Gicssenburg t.a.p. (blz. 67) en Van Rhemen t.a.p.
26) A.H.B., Inr. no. 300. Van Spaen, Genealogieën t.a.p. noemt als echtgenoot van *Anna* een *Johan van Diepenbroeck* tot Haminkele.
27) Van Rhemen t.a.p. en ook F. A. Hoefer: De kerk te Hattem (Arnhem 1900), blz. 138. Voorts Civiele Processtukken Hof van Gelderland 1555 I (R.A. Arnhem, omslag 7x); *in* het dossier ligt een kaart van zijn huis en omgeving.
28) Charter Archief Tiendcommissie (R.A. Arnhem) 13 Sept. 1539. (Mededeeling van den heer R. T. Muschart).
28a) Zie Mr. J. G. C. Joosting: Archief der Abdij te Assen. (Lelden 1906), Reg. no. 136.
29) G.L.B. 1518—1535, fol. 306 (3 Maart 1532).
30) Richtboeken Hattem 1478-1550 en 1512-1521 (RA. Arnhem). Zie -ook Hoefer t.a.p. Johan wordt nog als schepen vermeld 1 Mei 1547 (Civiele Processtukken Hof van Gelderland 1555 1, omslag 7x; R.A. Arnhem).
31) Richtboek Hattem 1478-1550 (R.A. Arnhem).
32) Ned. Leeuw 1925. kol. 277.
33) Civiele Processtukken Hof van Gelderland 1555 I (R.A. Arnhem. omslag 7x). Volgens het in Inleiding sant. 19 genoemde register overleed hij in 1548. Ten onrechte vermeldt dus R.L.B. blz. 307. dat Johan reeds dood was 1540 Dec. 15. Blijkens A.H.B. Inv. no. 3175, reg. no. 2426 werd *Henrick van* den *Paidfort* Ottensz toen met de tiende te Düffelward beleend „up alsulcke ballinge ind woirden as Johan van den Paidfort des vurz. Henricx broeder hiir bevoerens mit mvnen gen. lieven Jonekeren then Berge upten huvse ind mit synen broeder Henric gehailden hefft".
34) Stadt-boeck Hattem 1534, fol. 55 (R.A. Arnhem).
35) Mr. W. J. baron d'Ablaing van Giessenburg: De Ridderschap van de Veluwe, blz. 61 en Alg. Ned. Familiehlad 1893.
36) R.L.B. blz. 15 (no. 19) en Van Rhemen t.a.p. Van Spaen, Genealogieën t.a.p. vermeldt den voornaam evenals het in Inleiding aant. 19 genoemde register.
37) Van Spaen t.a.p.. en voornoemd register; eveneens Polvliet in zijn genealogieën no. 703 (bibliotheek van ons Genootschap).
38) Beleening met het goed Odvngh. Zie aant. 5.
38a) Joosting t.a.p. Reg. no. 141.
39) G.L.B. 1593-1594 (R.A. Arnhem): 10 Juli, 22 Sept. en 2 Dec. 3593; 17 Febr. en 9 Juli 1594.
39a) Archief Schimmelpenninck v. d. Oije (R.A. Arnhem) no. 23h.
40) Volgens Van Rhemen en Van Spaen Genealogieën t.a.p., die beiden de kinderen *Sophia* en *Catharina* niet vermelden; Van Spaen noemt de kinderen in de volgorde a, h, e, g, f en b. Sehepensignaat van Arnhem a° 1539, fol. 45 (los ingeheeht blad) (R.A. Arnhem) vermeldt ren *Ghisbert Kipperbant,* die volmacht verleend aan zijn zwager *Johan van* den *Padeforth (31* Mei 1539).
41) R.L.B., hlz. 170 (no. 174).
42) Dr. J. N. Bakhuizen van den Brink en B. Stegeman: Het Ambt Bredevoort enz. 1562-1612 (Arnhem 1933), blz. 70.

h. *Barbara van den Padevoort,* prioresse van het klooster Klarewater bij Hattem.

IVbis. *Henrick van den Padevoort Ottensz.,* beleend met de Berghsche leenen van zijn vader [43] (1540 en 1551), ambtman [44], richter [45] en rentmeester in den Bvland [46] (1534-1559), bevelhebber van het land van Bergh [47], † vóór of in 1564 [48]); tr. le *Henrica van Appeltern,* † 5 April (Paaschavond) 1550 [49]), begr. Zelhem [49]), dr. van Henrick en Geertruyt van Bronckhorst (tak Hulsen) [49]); tr. 2e *Anna van Karvenheim* [50]).

Uit het eerste huwelijk [51]):

a. *Anna van den Padevoort* [52]), † *vóór 25* November 1613 [53]); tr. vóór 28 Augustus 1584 *Hendrick van Zuylen* tot Loel [54]), beleend met het Huis tot Loel [55]), en het Geddengoet onder Didam (11 Aug. 1596) [5]); hofmeester van den graaf van den Bergh [56]); landdrost van Bergh [57]) (1602-1617), † 1619, zn. van Willem v. Z. van Hardenberg en Eva van Baerl tot Loel [58]).

b. *Henrick van den Padevoort,* eigenaar van het Huis den Padevoort [59]), beleend met leenen zijns vaders [60]), gegoed onder Zeddam [61]), † 1580 [62]); tr. vóór 29 Juli 1571 [63]) N.N.

c. *Johan,* volgt *onder* V.

Uit het tweede huwelijk:

d. *Geertruyd van den Padevoort.* Zij begiftigt 4 December 1591 haar nicht *Maria,* dr. van haar neef *Derck van den Pauordt,* den secretaris, met een rente, haar bij 'testament vermaakt door haar broeder *Henrick* [64]).

V. *Johan Henricksz van den Padevoort* [65]), in 1581 beleend met de leenen zijns broeders [60]), eigenaar van het Huis den Padevoort [66]); tr. vóór 29 Augustus 1581 [3]) *Sisinna van den Camp* [67]), dr. van Johan en Beatrix van der Cruisse [68]).

Uit welk huwelijk:

a. *Henrica van den Padevoort,* beleend met ter Smytten (5 Oct. 1603) [69]) en in 1610 met de leenen haars vaders [60]) eigenaresse van het Huis den Padevoort [70 en 71]), gegoed onder Zuidwolde en elders in Drenthe [71a]), overluid Utrecht 30 December 1633 [72]), begr. 's Hertogenbosch 1634 [73]); tr. le *Johan van Herteveld* [70]), hofmeester [74]), † vóór 29 Augustus 1600 [70]); tr. 2e ± voorjaar 1623 [71a]) *Henrick van Tuyll* tot Bulckesteyn, kapitein van een compagnie voetvolk [75]), kol. ct. van 's Hertogenbosch, † 23 Mei 1646, zn. van Willem en Barbara van Wassenaer-Duivenvoorde tot Obdam [76]).

IVter. *Jorden van den Padevoort* tot den Balkenschot, ge-

---

43) R.L.B. blz. 15' en 307. Na overlijden van zijn neef Johan Johansz. (V.a) „tho Hattem sonder innige achtergelate echte Geburt'' maakte hij aanspraak ook op het Keppelsche leen, het Geddeugoet. Wegens zijn gedrag („nijt... wie eijnem vom Adel1 thostendich") verklaart Johan van Pallandt hem echter als „Ehrlose, Lugenhafftige, onfrome, lichtferdige, ungetruwe Boeuen ind Boisswicht" van het leen vervallen (A.H.B. Inv. no. 3305).

44) A.H.B. Reg. no. 3107. Zie ook over hem G.L.B. 6 Oct. 1578.

45) A.H.B. Inv. no. 6135; Archief Heerlijkheid Doornonburg, charter no. 6 (R.A. Arnhem).

46) A.H.B. Inv. no. 301; no. 5028-37 en 5041-53; Van Spaen Genealogieën t.a.p.

47) A.H.B. Inv. no. 3305; Reg. no. 2607 en 2644.

48) Kentenissenboek 'Zutphen 1564—'66, blz. 73 (R.A. Arnhem; a°. 1565: huwelijksvoorwaarden van *Henrick van der Capellen en Joffer Anna* van *Karvenheim,* wed. *Henrick van de Padefort).* Volgens van Spaen, Genealogieën t.a.p. was hij reeds dood in 1555.

49) Genealogie Appeltern (Collectie Wagner; bibliotheek van ons genootschap) in verband met den hierboven reeds vermelden kwartierstaat van *Johan van den. Padevoort* (zie aant. 21), en Mr. J. J. S. bar. Sloet D.S.. Register on de Leenactenboeken van het kwartier van Nijmegen, blz. -10 (no. 6). Ook Van Spaen, Genealogieën t.a.p.

50) Zie aant. 48. Volgens van Rhemen en Van Spaen, Genealogieën t.a.p. was zij een dochter van Zwier en *Lambrechten de Gruiter.*

51) Kentenissenboek Zutphen 1564—'66, fol. 120vso en vlg. en G.L.B. 17 Oct. 1581.

Behalve van de hier onder a-d genoemde kinderen was *Henrick* waarschijnlijk onk vader van een bastaard *Jorden* van den *Padevoort,* vermoedelijk dezelfde als zijn naamgenoot. als dienaar van Henrick vermeld in A.H B. Reg. no. *2866 (7* Juni 1559). Deze Jorden wordt met name genoemd („Paidfoirtz bastertsoon Jorden'') in G.L.B. 1518—1535, fol. 246 (31 Jan. 1532) ; over hem sprekende, noemt *Johan Ottensz van, den Padevoort* hem „mijnes broders bastert soon" (a.v. fol. 305vso; zie ook kentenissenboek Zutphen t.a.p.). Als rentmeester der Berghsche goederen te Ochten wordt, hij vermeld A.H.B. Inv. no. 5867-75 en Regesten no's 2868. 2951, 2978, 2979 e.a.

52) Zie over haar A.H.B., Reg. no. 3691.

53) Op dien datum compareeren *Hendrick van Zuylen,* landdrost en zijn tweede vrouw, *Hester* van der *Borch* (G.L.B.)

54) R.L B. blz. 36 (no. 35).

55) A.H B Reg. no. 4006.

56) R.L.B. blz. 53 (no. 58).

57) R.L B. hlz. 32 (no. 30 § 1) : Gelre. Mededeelingen enz. 1900, blz. 119:' Klaarhoek Bergh April 1609 (R.A. Arnhem) ; voorts G.L.B. passim.

58) Aldus genealogie Van Zuylen, blz. 199. bchoorende tot de collectie Polvliet on de ms. bibliotheek van ons genootschap.

59) G.L.B. 14 Febr. 1604; A.H B. Inv. no. 2904.

60) R.L.B. blz. 15 (no. 9) en 137 (no. 141).

61) G.L.B. 26 Febr. 1577 en 23 Juli 1579.

62) G.L.B. 14 Febr. 1604. waar hij tevens genoemd wordt als „olste sohn und eygendomber von den Pauordt".

63) G.L.B. 29 Juli 1573 (verschijnt *Henrick van* de *Pauert* als man en momber zijner niet met name genoemde huisvrouw).

64) G L.B. 4 Dec. 1591. Deze acte noemt tevens haar momber *Henrick van Nijenhuijs.*

Noch Van Rhemen, noch Van Spaen vermelden haar. Wel noemt eerstgenoemde een *Geertruyd* als dochter van *Jorden* van *den Padefort* en *Margaretha van Twenthe* (Zie onder Vter). Zij zou gehuwd geweest zijn met *Herman van den Heuvell tot Ottenstein.*

65) De kwartierstaat van hem en zijn vrouw met gekleurde wapens berust op do bihliotheek van ons genootschap.

66) G.L.B. 17 Ort. 1581.

67) Aldus ook Van Rhemen en Van Spaeu, Genealogieën t.a.p. In R.L.B. wordt zij *Van Lanip* (Van Lennep) genoemd, ten onrechte echter gelijk hij onderzoek in het Leenregister zelf bleek (het handschrift der betreffende acte — die drie beleeningen bovat — is zeer onduidelijk). Volgens Van Spaen t.a.p. hertr. zij *Ryckwijn van* den *Sande.*

es) Zie o.m. den in aant. 65 genoemden kwartierstaat en Van Spaen, Genealogieën t.a.p.

69) Bij de beleening met ter Smytten (5 Oet. 1603) wordt zij „eenige dochter van wijlen Johan *van den Pavert* genoemd" (zie aant. 5).

70) G.L.B. 8 Sept. 1600.

71) G.L.B. 12 Juli 1603. Als eenig erfgename erfde *Henrica* de goederen van haar oom *Henrick* (G.L.B. 16 April 1604).

71a) Archief van Tuvll van Bulckestein (R.A. Arnhem) no. 18: Huwelijksvoorwaarden van *Henrick van T. v. B. en* Henrioa *van den Padefoordt,* dochter tot den Padefoort. Hasselt 23 Februari 1623.

72) Navorscher 1891, blz. 134.

73) Van Spaen. Genealogieën t.a.p., Preuves III en Smits: De Grafzerken in de St. Janskerk te 's Hertogenbosch (blz. 354). Zie voor haar testament d.d. Utrecht 16 Oct. 1629 Loofsignaat Zaltbommel 1630—'35, fol. 205 (opening 12 Jan. 1634). Blijkens dit testament vermaakte zij haar goederen deels aan het gasthuis te Hasselt (waar zij een huis bezat), deels aan het oude-vrouwengasthuis te Zaltbommel. Zie ook Loofsignaat a.v. 1627—'30, fol. 128vso en 144vso en Testamenten Culemborg 1607—'31, 10 Maart 7628.

74) A.H.B. Inv. no. 548. Brief d.d. 26 Aug./5 Sept. 1603, Bijlage 3.

75) Testamenten Culemborg a.v.

76) C. J. van Polvliet: Geslacht van Tuyll van Serooskerken enz. (Oisterwijk 1874),

goed onder Bredevoort [77]), koopt het goed Balkenschot en vestigt zich aldaar [78]), † tusschen 14 November 1564 en Juli 1570 [79]); tr. le *Agatha van (der) Voorst* [80]), dr. van Gerrit [80]) en N.N. [Splinter [81])]; tr. 2e vóór 20 Mei 1546 [82]) *Margarefha van Twenthe* [83]) (ook wel genoemd *Tweentz* of *Wentz),* gegoed onder Bredevoort [84]), beleend met het goed te Huebinck [84]) (1577), † nà 5 Februari 1588 [85]), dr. van Henrick en Lisabeth [86]) [Tenckink [87])].

Uit het eerste huwelijk [88]):

1. *Jorden* [80]), volgt onder V.
2. *Bette van den Padevoorf* [89]), verbleef in *1572* te Kampen.

Uit het tweede huwelijk:

a. *Offo van den Padevoort,* vermeld 11 October 1571 [90]).
b. *Derck* of *Diderick,* volgt *Vbis.* Hij had een broer [91]), genaamd
c. *Rijck,* of *Richard* (mogelijk uit een andere moeder [92]), volgt Vter.
[d. *Geerfruid van den Pavordf* [93])].
e. *Anna van den Padevoorf* [94]), leeft nog 13 Mei 1614 [95]); tr. vóór 5 Februari 1588 [96]) *Hendrick van Nijenhuijs* (tot den Balkenschot), beleend met land onder Gendringen [97]) (1580), burger van Emmerik [98]), lid van het St. Antoniusgilde aldaar [99]) (1586), gildemeester van de buurtschap Meddo [100]) (ambt Bredevoort), leeft nog *4* November 1619 [98]), zn. van Simon [97 en 101]) en Gerrit [97]) N.N.

V. *Jorden van den Padevoorf* [102]), beleend met het goed Nuysinck [103]) (1572); tr. *Geerfruid Sfrick,* vrouwe tot Horstmar, dr. van N.N. Strick en N.N. van der Recke [104]).

Uit welk huwelijk:

a. *Ida van den Padevoorf* [105]), vrouwe tot Horstmar, † 20 November 1640, begr. Gendringen [106]); tr. le vóór *20* December 1609 [107]) *Jorden van den Padevoort,* Dercksz [108]) tot den Oevelgun (zie onder VI); tr. 2e vóór *26* Februari 1628 [109]) *Gijsbert van Twickelo,* beleend met het leen „Bennekedelle" c.a. in Voorst [110]), † Gendringen ± 1650 [111]), zn. van Herman v. T. van der Blaecke op de Middelbeecke en Anna van Mekeren [112]).
b. *Jorden van den Padevoort Jordensz* [108]), gegoed onder Gendringen [113]), *en* te horstmar in het Sticht

77) J.P.B. 1547/49, fol. 3vso.

78) 'Zie: B. Stegeman: Het oude Kerspel Winterswijk, 2e druk blz. 94. Daar in 1555 ontkend wordt, dat het goed een havezathe is, procedeert Jorden in 1556—'57 over den adelijken vrijdom van het goed (Processen Hof van Gelderland 1557 no. 23; R.A. Arnhem).

79) J.P.B., acten van vermelde data

80) Kondschappenboek statl Zutphen 1573, fol 12vso, 32vso, en 62; Dingsignaat Schoutambt Zutphen 1573—1577, 27 Mei 1573 (8e blad) (R.A. Arnhem).

81) Aldus Van Spaen, Genealogieën t.a.p. Preuve VII. Hij noemt haar in zijn genealogie Van den Padevort *Goverde Splinter,* en haar man ten onrechte *Evert.* ***Van*** Rhemen — die Jordens vrouw ten onrechte Anna noemt — vermeldt in zijn genealogie Van der Voerst (in de Voorst) als Jordens schoonouders Gerrit (Gysbert) *van der Voorst* en *Gaert Splinter.*

82) J.P.B. 1545/46, fol. 77vso—80.

83) Zij was 15 Dec. 1541 nog onmondig (J.P.B.).

84) R.L.B. blz. 212 (no. 219).

85) J.P.B. 1585, fol. 22vso.

86) J.P.B. X42-44, fol. 49vso—50vso (24 Jan. 1544).

87) Van Spaen, Genealogieën t.a.p., Preuve 1 en Van Rhemen.

88) De verdeeling is naar Van Rhemen, die echter de zoons uit het tweede huwelijk niet noemt.

89) Van Rhemen deelt mede, dat zij „een kind (had) bij hopman Splinter"; volgens Van Spaen, Genealogieën t.a.p. trouwde zij Johan Splinter. Een nader bewijs van deze „verbintenis" (?) vond ik echter niet (vgl. Ned. Leeuw 1938, kol. 484).

Kentenissenboek stad Zutphen 14 April 1572 vermeldt *Jordenn van* denn *Padeforth* mede als gemachtigde van zijn zuster Juffer ***Bette van Padeforth,*** krachtens volmacht d.d. 20 Maart 1572 voor schepenen van Kampen verleden. Hij draagt hun aandeel iu ecu huis aan de Zoutmarkt te Zutphen over aan Henrick van der Leeuw.

90) J.P.B. 1571/72, fol. 78.

91) A.H.B. Reg. no. 1580 en 3763

92) In tegenstelling met de andere hier vermelde Van den Padevoort's (Van den Pavordts) worden hij en zijn nakomelingen nimmer vermeld met eenige op adeldom wijzende titulatuur, zoodat met mogelijke bastaardij rekening gehouden moet worden.

as) Aldus Van Rhemen. Zie echter aant. 64.

94) J.P.B. 1574, fol. 7.

as) Volontaire acten Bredevoort 8 Sept. 1618.

as) J.P.B. 1588, fol. 22vso; zie ook G.L.B. 25 Aug. 1589: Zij bezaten „die Iselhorst" in het „Haijbroick" in hrt land van Bergh.

97) R.L.B. blz. 146 (no. 150).

98) G.L.B. 4 Nov. 1619. Als burger van Emmerik wordt hij reeds vermeld 5 Februari 1588 (J.P.B. 1588, fol. 22vso).

99) Stadtarchiv Emmerik. Het in de 15e eeuw gestichte gilde, bestaat nog en staat in hoogen aanzien. Nog heden wordt het het „Herren-gilde" genoemd.

100) J.P.B. 1614, fol. 175.

101) G.L.B. 18 Juli 1590.

102) Zie over hem als gevolmachtigde G.L.B. 19 Dec. 1564, 23 Jan. ***en 29 Mei*** 1565.

103) Mr. J. J. S. baron Sloet c.s.: Register op de Leenactenboeken van het kwartier van Zutphen blz. 13 (no. 6).

104) Zie van Spaen, Genealogieën t.a.p., Preuves VII en kwartierenboek A 74, blad 227. In zijn Genealogie van den Padevort verwart Van Spaen vader en zoon, door eerstgenoemde te laten hertrouwen met ***Anna de Greve.***

Volgens Van Rhemen, Genealogieën 111, blz. 35 (R.A. Arnhem) hertrouwde *Geertruid Strick* na Jordens dood Henrick Vriese. Hij noemt ook haar ouders (zonder voornamen). Zie over de goederen te Horstmar: Gerichtsprotocol stad 's Heerenberg 30 Jan. 1611 (blz. 472; R.A. Arnhem) en ook Heinrich Börating: Geschichte der Stadt Horstmar (Münster 1928, S. 32 f.), waar de ***Van den*** *Padevorts* vermeld worden, als Horstmarsche Burchtleenmannen en erven der familie Strick. De genealogie Van de Padevoort, behoorende tot de collectie Wagner op de ms. bibliotheek van ons genootschap, vermeldt, dat *Geertruid Strick* ***na*** Jordens dood met haar kinderen woonde in het Strickenhuis te Münster en noemt een rouwbord (P) van *Dietherich Strick* zu Horstmar (met acht kwartieren) en opschrift „zu Münster in Stricken jetzt der Weduwe van der Pavort und Ihrer Kinder in deren von der Padefort behauserung". Te Münster werd echter van de Van *den Padevoorts* ter plaatse geen spoor gevonden. Wegens hun adellijke afkomst komen zij uiteraard niet ***in de*** stedelijke belastingsregisters voor. Ook zou, volgens mededeeling van den Stadsarchivaris, *Jorden*'s weduwe slechts korten tijd in Münster gewoond hebben.

105) Van Spaen vermeldt in zijn kwartierenboek A 74 fol. 227 (los blaadje) de kwartieren van haar en haar man. Deze kwartieren zijn onjuist weergegeven in de Sed. Heraut 1584, blz. 210. Met de kwartieren, zooals ze in werkelijkheid op het wapenbord voorkwamen, is echter ook geknoeid, „derhalve" zegt Van Spaen, „moet met de moeder niet rigtig zijn geweest". Ten onrechte beschouwde hij Jorden van de *Padevoort,* tot Oevelgun, als een zoon van een *Henrick* Jordens *van* de *Padevoort,* gehuwd met *Van den* ***Busch;*** dit laatstgenoemde echtpaar heeft nimmer bestaan. Hij was een zoon van ***Derck,*** gehuwd met ***Van*** den *Busch,* zooals hieronder vermeld wordt. (Zie ook Ned. Leeuw 1930, kol. 58 en vlg., waarin op Van Spaens onjuiste opvatting voortgebouwd wordt).

106) Van Spaen, Genealogieën t.a.p.

107) Gerichtsprotocol Gendringen 20 Dec. 1609.

108) Gerichtsprotocol stad 's Heerenberg (R.A. Arnhem), 30 Jan. 1611 (blz. 472): *Jorden van* ***de*** *Pauordt Jordens* volmachtigt zijn zwager ***Jorden*** *van* ***de*** *Pauordt* ***Dirricksz,*** om namens hem geld op te nemen op zijn erfdeel in de te Horstmar gelegen goederen.

109) Kentenissenboek Stad Zutphen 1628-'30 (R.A. Arnhem) fol. 2.

110) Mej. A. J. Maris: „De Leen- en Keurmedige en Tynsgoederen van de St. Salvator-abdij te Priin in Gelderland", § 51.

111) Kondschappenboek Stad Zutphen 23 Januari 1655.

112) Ondertr. acte Zutphen d.d. 20 Mei 1610 van *Gysbert*'s zuster *Hermanna* ***van*** *Twickelo* en Van Rhemen, Genealogie Van Twickelo fol. 3vso (R.A. Arnhem).

113) Gerichtsprotocol Gendringen 1610-1613, 17 Febr. 1610.

Munster [114]), ruiter in keurvorstelijken-Brandenburgschen dienst (1610) [115]), † na 7 December 1621 [116]); tr. vóór 17 Februari 1610 [113]) *Anna de Greve,* † na 7 December 1621 [116]).

c. *Anna van den Padevoort,* tr. *Willem van Meverden* [117]) tot Pennecamp, zn, van Kleihorst v. M. tot Harmhuizen en Margaretha von Elverfeld [19]).

Vbis. *Diderick van den Padevoort (Derck van de Pauordt* [118]), secretaris en leenschrijver van den graaf van Bergh [119]) (1574-1603), gerichtsman van het Landdrostambt Bergh [61]), ambtman van Gendringen *en* Etten [120]), burger van Emmerik [121]), beleend met een koelhof bij 's heerenberg [122]) (1579) en begiftigd met de pastorie te Millingen [123]) (1580), betrokken in het verraad van graaf Willem van den Bergh, † (19 Juli-17 Sept.) [124]) **1603;** tr. N.N. *van den Busch,* dr. van N.N. en N.N. Poll [125]).

Uit welk huweliik [126]):

a. *Margaretha van den Pavordt* [127]), tr. le vóór 22 Augustus 1601 [128]) *Derck Strijtholt,* ambtman van Millingen en den Byland (1613-1614), † Augustus 1615 [129]); tr. 2e in of vóór 1618 [129]) *Johan Rom,* landschapsschrijver te Millingen, rentmeester van den Byland en Heteren (12 Nov. 1627) [130]), stadhouder in den Byland (14 Mei 1629) [131]), leeft nog 23 Juli 1632 [132]).

b. *Maria van den Pavordt* [133]), † Mei 1636 [134]); tr. le vóór 14 Februari 1604 *Reijner van Broekhuysen,* gerichtsman te Emmerik [135]), landrentmeester van het graafschap Bergh (1604 [136]-1 616 [137])), † 1 Oct. 1616-4 Febr. 1617 [138]); tr. 2e Zutphen **16** November 1617 *Daniel Wiericx,* majoor [140]) (wachtmeester [141]), commies der stad Zutphen, wedr. van Agneta Becker [133]), † 1621 [141])-1623 [141a]).

c. *(Margaretha) Wilhelmina van den Pavordt* [142]) leeft nog 3 Juli 1636 [97]); tr. le vóór 1615 [143]) *Pierre Reynaulf,* luitenant van een compagnie kurassiers van graaf Hendrik van den Bergh [143]), beleend met land onder Gendringen [97]) (1610), † vóór of in (voorjaar) 1619; tr. 2e vóór 26 Mei 1620 *Johan van Saevelant,* luitenant van een compagnie te paard onder den Hertog van Beieren [144]).

d. *Jorden,* volgt onder VI.

VI. *Jorden van den Padevoort Dercksz* [108]) *(Jordenn vann denn Pauordf* [118])) tot den Oevelgun [145]), lid van het St. Antoniusgilde te Emmerik [99]) (1604), beleend met de Roelofstient van Sinderen onder Gendringen [146]), gerichtsman te Gendringen (1612) [147]), was „van jongs aen in den oorlogh, en daer wt commende nae een langhdurige sieckte gestorven" [148]); tr. vóór 20 December 1609 [107]) *Ida van den Padevoort,* vrouwe tot Horstmar (zie onder V, a).

Uit welk huwelijk [126]):

a. een zoon, „in sijn minderjaerigheyt nae Italien vertrocken en aldaer gestorven" [148]).

b. *Geertruid van den Padevoort* [149]), vrouwe tot Oevelgun, gegoed onder Gendringen [150]), leeft nog (oud en blind) 22 Juli 1680 [151]), 'doch is 'dood 10 Maart 1681 [152]); tr. le (over-gehuwd) Leusden 30 Maart (Paaschmaandag) 1635 [153]) *Walraven* baron *van Gendt,* heer tot Oijen, proost van Deventer, overste in keurvorstelijken-Brandenburgschen dienst, gou-

---

114) 'Zie aant. 108. Omstreeks dezen tijd (1612) verkoopen *Jorden van den* Padevoort *Jordensz* en zijn vrouw achteréénvolgens hun bezittingen in het Graafschap Bergh (G.L.B.). Vermoedelijk verlieten zij toen die streek voorgoed. 9 Juni 1618 en 23 Nov. 1619 verkrijgt Jorden, wiens voorouders zijn „Gennerische und in der Grafschaft Berge gelegene Güter" bereids verpand hadden, toestemming om op zijn leengoederen te Horstmar geld op te nemen (Staatsarchief Munster; Bisschoppelijke Leenregisters, Ms. VII, 413a, fol. 162vso en 164vso).

115) Gerichtsprotocol stad 's Heerenberg (R.A. Arnhem), blz. 463.

116) G.L.B. 7 Dec. 1621. Vermoedelijk waren zij 5 Juli 1641 overleden, want op dien datum werd op grond van een overeenkomst met Otto van Gendt (oudsten zoon van *Geertruid van den Padevoort* (VI b)), den door dezen gevolmachtigden secretaris Cornelius Lepper met Jordens burchtleenen te Horstmar c.a. beleend. (Staatsarchief Münster; Bisschoppelijke Leenregisters Ms VII, 413 b, fol. 53).

117) Ned. Leeuw 1912, kol. 253 en Van Spaen, Genealogieën t.a.p., Preuves VIII.

118) Aldus teekent hij herhaaldelijk zelf.

119) A.H.B. passim.

120) A.H.B. en Gerichtsprotocol Gendringen 1601-'02 passim.

121) G.L.R. 7 Juli 1602.

122) R.L.B. blz. 165 (no. 163).

123) A.H.B. Reg. no. 3649.

124) G.L.B. 19 Juli en 26 Nov. 1603; A.H.B. Inv. no. 548, brief d.d. 7/17 Sept. 1603.

125) Van Spaen, kwartierenboek A 74, fol. 227 (los blaadje).

126) Zie ook Ned. Leeuw 1938, kol. 333-334.

127) Zie o.a. A.H.B. Inv. no. 548, brieven d.d. 7/17 Sept. 1603 en 4/14 Jan. 1604 *(Reyner van Broekhuysen* noemt *Diderik Strijtholt zijn* zwager) en Inv. no. 5940 (Johan *Rom* noemt 10 Nov. 1626 en 16 Jan. 1629 *Henrick van* de *Pauert Jordensz* (zie onder VIbis a), rentmeester der Ochtensche goederen, zijn neef).

128) G.L.B. 15 Juni 1615. Zij tuchtigen elkaar aan goederen in Bergh en Gendringen. Margaretha teekent als wede een brief d.d. 31 Aug. 1615 (A.H.B. Inv. no. 618)

129) A.H.B. Reg. no. 2866. Zie ook A.H.B. Inv. no. 1161, 2e Katern, fol. 13.

130) A.H.B. Inv. *no.* 1168, fol. 19.

131) A.H.B. Inv. no. 1168, fol. 98vso.

132) A.H.B. Inv. no. 1170, fol. 153.

133) Gelre, Mededeelingen enz. 1937, blz. 196 noot.

134) Kentenissenboek Stad Zutphen 1633-'36, fol, 485. Haar erfgenamen aanvaarden haar nalatenschap onder beneficie van inventaris (31 Mei 1636). Zij wordt nog vermeld 6 Dec. 1633 (Kentenissenboek Stad Zutphen 1636-'39, blz. 1.94.

135) G.L.B. 27 Juli 1603.

136) G.L.B. 14 Febr. 1604.

137) G.L.B. 1 Oct. 1616.

138) G.L.B. 4 Febr. 1617 (zijn weduwe compareert).

139) Trouwregisters Zutphen en 's Heerenberg. Zie ook Kentenissenboek Zutphen 1615-'18, fol. 150vso.

140) G.L.B. 9 Oct. 1613

141) G.L.B. 9 Febr. 1621.

141a) Kentenissenboek Stad Zutphen 1619-'23, blz. 692 (25 Juni 1623).

142) G.L.B. 26 Nov. 1603.

143) G.L.B. 15 April 1615.

144) G.L.B. 26 Mei 1620.

145) Hij kocht de havezathe de Oevelgun in Gendringen in 1605, nadat het huis en goed reeds tevoren aan zijn vader verpand was (A.H.B. Inv. no. 3988, processtukken, tweede stuk fol. 46 en 52vso en retroacta eerste stuk).

146) Gerichtsprotocol Gendringen 1610-1613 (20 Dec. 1609) en Leenregister Keppel.

147) Gerichtsprotocol Gendringen 1610-1613 (2 Oct. 1612).

148) A.H.B. Inv. no. 3988, processtukken, tweede stuk, fol. 54vso.

149) Als weduwe van Crangh vermeld A.H.B. Inv. no. 3988.

150) Klaarboek Bergh 30 Mei 1654.

151) A.H.B. Inv. no. 3988, processtukken, tweede stuk, fol. 73vso.

152) A.H.B. Inv. no. 3988, processtukken schadevergoeding, 2e stuk. Zeer waarschijnlijk is zij dus identiek met de door Van Spaen niet met name genoemde dochter, waarvan hij als overlijdensdatum 4 Dec. 1680 vermeldt Volgens hem was *Geertruid* eerst staatsjuffer bij de vrouw van Gendt tot Oijen.

153) Ned. Leeuw 1936, kol. 69.

verneur van Rees [154]), wedr. van Anna van Arkel, † 1644, begr. Rees, zn. van Johan en Wilhelmina van Wachtendonck; tr. 2e *Christoffel* van *Rump*, tot Cranghe [155]), † vóór 14 October 1677 [156]).

c. *Agnes Margaretha van den Padevoort* [157]), leeft nog 15 September 1688 [158]); tr. vóór 22 Januari 1646 [159]) *Jacob van Dunnewold* [160]) tot den Balkenschot, kapitein [161]), later overste-wachtmeester in keurvorstelijken-Brandenburgschen dienst [162]), † 1669 of 1670 [163]), zn. van Evert [164]) en Geertruid van Nijenhuis [165]).

d. een kind, † 2 September 1578 [166]).

(Mogelijke Bastaardtak).

Vter. *Rijck* [92]) *(Richard* [166])) *van den Padevootf (Rick van den Paefferdt* [118])), rentmeester der Berghsche goederen te Ochten [167]) (1580-1602), eigenaar van een huis met hofstede aldaar [166]), richter van Homoet [168]) (1601); woonde in 1603 te Heteren [169]); (tr. N.N.?).

Kinderen [170]):

a. *Henrisken van de Pavordf*, tr. vóór 7 September 1612 *Jan van Ewijck*.

b. *Heylken (Helena) van de Pavordt*, gegoed onder Driel, Heteren en Randwijk, leeft nog 6 Januari 1672 [170a]), tr. vóór 7 September 1612 *Peter van Cruchten*, † 13 November 1645 [170b]) — 14 December 1648 [170c]), zn. van Jacob en Weyndel van de Wardt [170d]).

154) Zie o.a. ook: Stukken behandeld voor de Lage Bank, 1644 (Recht. Archief Arnhem) en Procuratiebock Arnhem 1644-1650, fol. 208vso (R.A. Arnhem).

155) Vergl. voor het bovenstaande ook D'Ablaing van **Giessenburg** : Ridderschap van het kwartier van Nijmegen, blz. 4 en 276.

156) A.H.B. Inv. no. 3958, processtukken, eerste suk, bijlage copie H.

157) Haar plaats in deze genealogie blijkt uit A.H.B. Inv. no. 3988, processtukken, eerste stuk, bijlagen copieën J en L.

158) Volontaire acten Ercdcvoort 15 Sept. 1688.

159) Volontairc acten Bredevoort 22 Jan. 1646; 5 Febr. 1646; 20 Nov. 1647; 31 Dec. 1656; 4 Juni 1657. Zie ook A.H.B. Inv. no. 3988, processtukken, eerste stuk, bijlage copie J. Uit bijlage, copie C zou af te leiden zijn, dat zij reeds ± 1640 gehuwd moet zijn.

160) 10 Mei 1661. verklaart de Gravin van den Bergh, dat zijn neef van „einem, guten, alten und adelicken Geschlecht herkommen" (A.H.B. Inv. no. 1176, fol. 219).

161) Volontaire acten Bredcvoort 1 Nov. 1652.

162) Proces-dossiers Didam, Berghsche serie, 23 Nov. 1671. Zie ook aast. 159).

163) Volontaire acten Bredevoort 11 Mrt. 1669, 15 April 1670.

164) Zie Ned. Leeuw 1938, kol. 334 aant. 7. Bovenstaande gegevens -Van Dunnewold te danken aan den Heer J. J. Kleinhoonte te Arnhem.

165) Een dochter van *Hendrick van Nijenhuijs* en *Anna van* de ***Padevoort*** (zie onder IVter, d).

166) Gerichtssignaat Bank van Kesteren — voortaan aan te halen als G.B.K. — (R.A. Arnhem) 9 Sov. 1601.

167) A.H.B. Inv. no's 5522-27, 5580-5931 en Regesten passim.

168) Brieven Hof van Gelderland met het kwartier Sijmcgen 1600-1601 (10 April 1601) (R.A. Arnhem; Medrdeeling van den Heer Muschart) .

169) A.H.B. Inv. no. 548, brief d.d. 30 Juli/9 Aug. 1603. Hij is dan reeds zwaar ziek. Zijn zoon Willem diende blijkens A.H.B. Inv. no. 5905 de rekening in over het rentmeestersjaar 1602 van zijn dan overleden vader.

170) G.B.K. 1611-'28 vermeldt in een acte d.d. 7 Sept. 1612 de onder a-c genoemde kinderen als Ryeks erfgenamen. Daar een huwelijk van Ryck nergens vermeld wordt, moet rekening gehouden worden met mogelijke bastaardij. *Ryck* zelf noemt *Willem* en *Jorden* herhaaldelijk als zijn zonen (zie sant. 171 en 172).

170a) Protocol van Bezwaar van Heteren (R.A. Arnhem).

170b) Protocol a.v. 2'2 Juli 1670.

170c) Gerichtssignaat Bank van Elst (R.A. Arnhem).

170d) Gerichtssignaat Bank van Elst (R.A. Arnhem), 28 Juni 1640.

c. *Willem* [171]), volgt onder VI.

d. *Jorden* [172]), volgt onder VIbis.

VI. *Willem van den Pavordf*, woonde te Ochten (1599) [173]), rentmeester en admodiateur der Berghsche goederen te Ochten [174]) (1604-1613), † 1613 of 1614 [175]); tr. *Peterke de Kemp*, † na 14 Januari 1627 [176]).

Uit welk huwelijk onder meer [177]):

a. een dochter, die dood is 20 Mei 1633 [178]); tr. *Lou van de Water*, † nà 20 Mei 1633 [178]).

en voorts vermoedelijk:

b. *Derck van de(n) Pavordt*, vermeld 1636-1673 [179]), gegoed onder en wonende te Ochten [180]) stamvader der Ochten-Emmerik-Nijmeegsche lijn [181]).

c. *Jorden van den Pavordt*, gegoed onder Ochten (1625) [182]), en IJzendoorn (1650) [183]), die een zuster [184]) had, genaamd:

d. *Cornelia van de* ***Pavort***, † vóór November 1632 [184]).

VIbis. *Jorden van den Pavordt*, woonde in het Ambtshuis den Beverspol te Heteren (sedert 1605 [185])), rentmeester en admodiateur der Berghsche goederen te Ochten (12 Febr. 1614 [186])-1623 [187])), is dood 1627; tr. *Jutgen Elissen*, die nog leeft te Heteren 1632 [188]).

171) A.H.B. Inv. no. 5898, fol. 12; 5899, fol. 10vso.

172) A.H.B. Inv. no. 5897, fol. 13vso en G.B.K. 31 Jan. 1603.

173) G.B.K. 28 Februari 1599.

174) A.H.B. Inv. no. 5932-33; 6109. G.B.K. 3 Dec. 1604.

175) A.H.B. Inv. no. 5940. Merkwaardig ***is,*** dat op 4 Oct. 1612 vermeld worden *Willem van* de ***Pavordt*** (A.H.B. Inv. no. 5935) en zijn weduwe (A.H.B. Inv. no. 5934).

176) A.H.B. Inv. no. 5934, 5935.

177) Volgens A.H.B. Inv. no. 5942, fol. 3 leefden in 1632 de kinderen en erfgenamen van *Willem van* den ***Pavordt*** te Ochten, Randwijk, Herveld en Doornenburg. (Zie ook A.H.B. Inv. no. 1168, fol. 144).

178) Register van Opdrachten Kesteren 1630-'57, fol. 31vso.

179) G.B.K. 16361645 en vlg.

180) Kohier van verponding over het kwartier van Nijmegen 1649-'50 (R.A. Arnhem no. 499), afd. Ochten, en trouwboek der Geref. Gemeente te Emmerik, ondertrouwacte d.d. 7 Dec. 1668.

181) *Derck van* ***de*** ***Pavordt*** had drie kinderen, *Willem, Peterke* ***en*** *Rijck* genaamd.

182) G.B.K. (Vrijwillige Rechtspraak) 1613'30, fol. 123vso. *Jordan van de Pavert* van Uchteren (= Ochten?), soldaat onder Cap. Middaghten tr. Deventer 25 Maart 1623 *Lysbeth Hendriksen*, dr. van Hendrik van Soest ; *Jorden* ***van*** *de Pavert* wedr. tot IJsendoorn tr. Deventer 20 Maar: 1637 *Geertruyd van Wulfraet*, wede van Jan Henrix.

Jorden van ***de*** *Pavordt* was vader ***van:***

a. *Hendrick*, volgt onder A.

b. *Lysbeth Jordense van* ***de*** *Pavordt*, tr. le vóór 14 Febr. 1675 (zit doopboek Gcref. Gcm. Ingen) *Adriaan Cornelissen*, lidmaat der Geref. Gem. te Ingen; tr. 2e 1680-1682 (zie doopboek a.v.) *Claes Aelbertsen*, eveneens lidmaat der Geref. Gcm. te Ingen.

c. (vermoedelijk) *Willemken* ***van de Pavordt,*** wier zoon *Jorden* den geslachtsnaam zijner moeder aannam (IJzendoornsche lijn).

A. *Hendrick Jordense van* ***de*** *Pavort*, geb. ± 1628 (zie Gerichtssignaat IJzendoorn 1666-1700, fol. 7), wonende te IJzendoorn. Hij was vader van:

a. *Susanna Hendrickse van* ***dc*** *Pavordt*, woonde te IJzendoorn, lidmaat der Geref. Gcm. te Ochten 24 Mei 1690; tr. Ochten 22 Juni 1690 *Cornelis Hendricksen*, geb. Ochten.

b. *Hendrick van de Pavort*, ged. Ochten 21 Maart 1675.

c. *Lysbeth van de Pavort*, ged. IJzendoorn 23 November 1679.

183) Kohier van verponding over het kwartier van Nijmegen 1649-'50 (R.A. Arnhem no. 499). afd. IJzendoorn, fol. 10. Hij was eigenaar van „een eygen huis met vijff bont Boomgarts".

184) G.B.K. 19 Nor. 1632.

185) A.H.B. Inv. no. ***5937.***

186) A.H.B. Inv. no. 5937 en 5940; no. 1161, 1e katern, fol. 13.

187) A.H.B. Inv. no. 5936.

188) A.H.B. Inv. no. 5942, fol. 3vso. Zij noemt zich zelf een schamel weduwe.

Uit welk huwelijk:

a. *Henrick,* volgt onder VII.

b. *Jut Jordens van den Pavordt,* nog vermeld 9 Juni *1634* [189]).

c. Rijck van den Pavordt, nog vermeld *21* September *1648* [170c]).

d. *Elis,* stamvader van de Bemmelsche lijn, volgt onder VIIbis.

VII. ***Henrick van den Pavordt,*** begiftigd met de Heer Rueben-vicarie in 's Heerenberg (20 Februari 1614) [190]), rentmeester en admodiateur der Berghsche goederen te Ochten [191]) (1523-1626). richter der heerlijkheid Homoet (22 Oct. 1626) [192]), wonende te Heteren [193]), † 5 Januari 1629 [194]) -Maart 1637 [195]); tr. ***Anna de Bruijn,*** † (als vrouw van Johan Busser) 2 Maart 1637 [195]) -28 December 1643 [170c]).

Uit welk huwelijk eenige kinderen [196]), 21 Sept. 1648 nog onmondig [170c]), waaronder mogelijk:

a. ***Jordaan van de Pavordt,*** stamvader van de Rotterdamsche lijn.

De **Bemmelsche Lijn** [197]).

VIIbis. *Elis* (of *Gillis;* ook wel ***Aegidius) van den Pavort,*** schout en geswore peinder van het schoutambt Bemmel [198]) (benoemd 29 Maart 1633 [199])), gerichtsman te Elst (11 Mei 1637), pachter aldaar en gegoed onder Lent (1650) [200]), † 10 Sept. 1651 [201])-18 Jan. 1652 [202]); tr. le 1638 [203])-1 644 ***Jenneke Henricx van Ooij,*** wede. van Jan Wanners, † Bemmel [204]) vóór 2 Februari 1645 [201]), dr. van Henrick en N.N.; tr. 2e ***Ermgardt van Cruchten*** [205]), † na 12 December 1682 [206]).

189) G.B.K. 1628-1635.

190) A.H.B. Inv. no. 1161, le katern, fol. 30.

191) Na den dood van Willem. van den ***Pavordt*** (VI) blijkt de afrekening over de Berghsche goederen veel te wenschen te hebben overgelaten. ± 1626 wordt deze zaak met kracht aangevat, en dan blijkt, dat de goederen „seer ondercommen en qualick geregeert (zijn) sedert *Jorden, Wiltem* en *Henrick van* den *Pauordt* deselve in ndmodiatie hebben gehadt". Henrick wordt deswege ontslagen (A.H.B. Inv. no. 1168, fol. 24).

192) Volgens mededeeling van den heer R. T. Muschart, die als zijn zegel vermeldt het wapen met den getanden schuinbalk.

193) A.H.B. Inv. no. 5940.

194) G.B.K. 16 April 1627 en 21 Juli 1628; A.H.B. Inv. no. 5940.

195) Raadsignaat Arnhem 1637-'41, fol. 16 (G.A. Arnhem).

196) Misschien was Henrick de vader van de in R.L.B. blz. 276 (no. 285) genoemde *Wilhelm,* Garryt en *Wendelina van den Pavert,* in 1646 beleend met „eynen hoff" onder Homoet. Laatstgenoemde tr. ***Folquin*** *Fiebus,* geb. Alten 22 April 1620, burger van Aken, „Kupfermeister" (1648) en vroedschap aldaar, zn. van Goddart en Catharina Kreymans (vgl. H.F. Macco, „Aachener Wappen und Genealogien", Bnd. 1, 8. 132 ff.).

197) Verkort.

198) Gerichtssignaat Herwen en Aerdt 1642-1707, 27 Juni 1648; idem Bemmel 1637-1654 passim (R.A. Arnhem).

199) 3e Commissieboek Hof van Gelderland. Hij werd 24 Sept. 1634 beëedigd.

200) Kohier van verponding van het kwartier van Nijmegen 1649-'50 (R.A. Arnhem Inv. no. 495), afd. Bemmel fol. 39vso en 40; afd. Lent, fol. 14vso.

201) Gerichtssignaat Bemmel 1637-'54 (R.A. Arnhem).

202) Gerichtssignaat Bemmel 1637-'54, 18 Jan. 1652; zie voorts onder 13 Mei en 21 Oct. 1652.

203) Overlijdensjaar van ***Jan Wanners*** (Gerichtsprotocol a.v. 1 Juni 1647).

204) Gerichtssignaat Elst 9 Mrt. 1649.

205) Zij was wede. van Johan *Heyendael* (le Prot. van Bezwaar van het schoutambt Heteren, fol. 172vso; R.A. Arnhem), en in 1682 van Jan ***Jansen,*** schout van Dodewaart (zie aant. 206). Vermoedelijk was zij een dochter van ***Peter van Cruchten*** en *Helena van* de ***Pavordt (zie*** le Prot. van Bezwaar van Heteren, fol. 42vso en 172vso).

206) 2e Prot. van Bezw. van het schoutambt Heteren (R.A. Arnhem), fol. 39.

Uit het eerste **huwelijk** [207]):

1. *Jordaan* [208]), volgt onder **VIII.**

Uit het tweede huwelijk:

2. ***Johan van den Pavort,*** **leeft** nog 12 December 1682 [209]).

VIII. ***Jordaan van den Pavort,*** geb. ± 1640, gegoed onder Bemmel (1661) [210]), notaris (procureur) te Nijmegen, burger van Nijmegen (3 Dec. 1673) [211]), leeft nog 29 Dec. 1696 [212]), is dood 28 Febr. 1709 [212]); tr. Ubbergen 29 December 1661 ***Margaretha Pels,*** die nog leeft 4 Mei 1691 [212]).

Uit welk huwelijk drie kinderen, o.a.:

3. ***Maria van de Pavort,*** leeft nog 10 Febr. 1722 [213]).

(Wordt vervolgd).

Geslacht Van Tricht,

door DR. H. W. VAN TRICHT.

(Vervolg en slot van LVII, 106).

IV. Genealogie, historisch gedeelte, (c. 1545—c. 18 11) .

1. ***Goert van der Bruggen,*** schipper te Maastricht, koopt in 1549, 1550 en 1562 met zijn vrouw ***Lucie*** huizen „tot Hoegenbruggen" aldaar; verkoopt in 1562 twee schepen; is, evenals zijn vrouw, dood 28 Dec. 1567.

Uit dit huwelijk:

1. ***Goert,*** die volgt **11.**

2. *Catharina van der Bruggen,* tr. ***Jan Meessen;*** bezitten een huis naast de O.L. Vrouwenkerk.

Ibis. ***Gerart van der Bruggen,*** hoogstwaarschijnlijk broeder van den voorgaande, keurmeester der „scheversteindeckere" (schaliedekkers) in 1555, komt voor sinds 1545, bezit met zijn vrouw ***Noet*** het huis „die Kanne" tegenover de Cruysbroederen; zij komt als weduwe voor 30 Maart 1570.

Uit dit huwelijk misschien een zoon ***Goert,*** sloetmekere die met zijn vrouw ***Marie 2*** Sept. **1578 een huis in de** Kieseruwe koopt; deze gicht k a n ook gen. 11 met een ons overigens onbekende vroegere vrouw betreffen.

II. ***Goert van der Bruggen,*** geb. voor 1542, vermoedelijk schipper, en niet identiek met den zoojuist genoemden slotemaker, bezit o.a. het huis „dat Reypken" in de Stokstraat, † voor 12 Maart 1622, tr. ***Thrijn Guerts, † voor 27*** Aug. 1590.

Uit dit huwelijk (verg. het onder Ibis opgemerkte):

1. ***Cecilia van der Bruggen,*** tr. voor *27* Aug. 1590 ***Mees van Lymborch,*** beiden schijnen voor 12 Maart 1622 kinderloos overleden te zijn.

2. ***Anna van der Bruggen,*** tr. ***Jan Henricx.***

3. Jan van der Bruggen, gouverneur van het schippersgilde, tr. ***Anna Willem,*** **† voor 12 Maart 1622.**

207) Gerichtssignaat Bemmel a.v. 2 Febr. 1645; 29 Nov. 1656.

208) Prot. van Opdrachten (G.A. Nijmegen, Inv. no. 242), fol. 23vso.

209) Tweede Protocol van Bezwaar van Heteren (R.A. Arnhem), fol. 39. In verband met een tot de „Millingsche groepen" behoorende tijd- en naamgenoot. wonende onder Lent en gegoed aldaar en onder Gendt, was het niet mogelijk over hem nadere, bewijsbare gegevens bijeen te brengen.

210) le Prot. van Bezw. van Bemmel fol. 250 (R.A. Arnhem). Zie ook idem van Valburg, fol. 259.

211) Met zijn zonen *Elias* en Hendrik.

212) Prot. van Opdrachten (G.A. Nijmegen).

213) Protocol a.v. Inv. no. 270 (testament van haar nicht *Theodora* Maria Ertpagen, dr. van ***Johan*** en ***Maria Wanders).*** Zij was universeel erfgenaam harer ouders.

Uit dit huwelijk o.a. *Maria,* ged. Maastricht (St. Nic.) 10 Sept. 1606.

4. Guert, die volgt III.
5. *Gerardt van der Bruggen,* tr. *Marie.*
   Uit dit huwelijk opgemerkt:
   1. *Lucia,* ged. (St. Nic.) 21 Aug. 1614.
   2. *Arnoldus,* ged. id. 3 Aug. 1623.
   3. *Jacobus,* ged. (St. Cath.) 16 Mei 1625.
6. *Claes van der Bruggen,* pater in het Cellebroederen-klooster te Luik, renuncieert 27 Aug. 1611 op zijn kindsgedeelte ten behoeve zijner zuster *Geertruyt,* on voorwaarde dat deze haar zoon *Guert Pellens* bij zijn intrede in het klooster van al het noodige voorziet.
7. *Gertruyt van der Bruggen,* tr. Maastricht (St. Nic.) 8 Nov. 1587 *Ghijsbrecht Pellens,* 16 Dec. 1588 kooden zij een huis op de Groote gracht. 7 Juni 1611 renuncieert de zooeven genoemde *Guert Pellens* op ziin kindsgedeelte op dezelfde voorwaarde, mits aan de uitzet noq wordt toeqevoegd „een pot wijns tot dartich gulden brabants".

III. *Geurt Geurtsen (van Maestricht).* geb. Maastricht, poorter te Roermond 13 Feb. 1606, Maasschipper, koopt 19 Sept. 1615 een ledig erf aan de Nieuwe Haven te Dordrecht, vestigt zich daar als ijzerhandelaar, lid Grootkoopliedenqilde 13 Juli 1622 ook voor ziin zes kinderen, overl. Dordrecht 15 Juli 1646 en begr. in de Groote Kerk („viermael luyens") [13], tr. aldaar 28 Aug. 1605 *Mariken Jans,* geb. Roermond 15791'80. overl. Dordrecht 30 Oct. 1652 en begr. in de Groote Kerk, dr. van *Johan Scherers* alias *Houben,* Maasschipper [14], en *Barbara Matthaeusdr. van Buel(?).*

Uit dit huwelijk (volaorde slechts ten deele bekend):

1. *Govert,* die volgt A IV.
2. *Aeltgen van Tricht,* ged. Dordrecht in Mei 1608. overl. ald. 17 Oct. 1686 en begr. Gr. K., tr. aldaar 14 Mei 1630 *Maerten Paradijs,* geb. Luik c. 1600 (niet gedoopt in een der R.K. parochies), Maasschipper in 1628 en 1629 blijkens de tolregisters te Venlo, later koopman in Namensche steen te Dordrecht, overl. ald. 1 Nov. 1652 en beqr. Gr. Kerk [15].
3. *Catharina van Tricht,* tr. 1 e Dordrecht 5 Aug. 1636 *Isack Leyniers,* geb. Alblas, zn. van Ds. *Hubrecht Leyniers,* schilder, later pred. aldaar en *Tanneken Wagemaeckers; 2e* (ond. Dordrecht 7 Nov. 1655) *Johan Havershoeck,* wedr., chirurqiin te Delft: 3e IJselmonde (ond. Dordrecht 22 Mei 1661) *Pieter Holthuysen,* wedr. van Düsseldorf, koopman te Rotterdam.
4. *Maeyken Geurts,* overl. voor 2 Maart 1651, tr. (ond. Dordt 27 Oct. 1647) *Jan Gerritsen Boeyen,* Maasschimper, geb. Els100 [16].
5. *Barbara van Tricht.* qed. Dordt in Maart 1618, beqr. aldaar 25 Nov. 1704 (classis van *f* 6.—), tr. (ond. Dordt 10 Mei 1654) Ds. *Guilielmus van de Poel,* aed. Dordt in Feb. 1627, predikant te Streefkerk 1654-1664, ov. 1664 en beqr. te Streefkerk, zn. van *Jacob Damissen van de Poel* en *Tanneken Wagenaers.*

   Haar testament. verleden voor nots. B v. Gelsdorp 4 Aug. 1702, bevat enkele merkwaardige beschikkingen. Zij prelegateert aan haar nicht Maria Paradijs. huisvr. van Sr. Matthijs Bas „het portret van haar testatrice, gedaan door Cuijp", en aan haar nicht Anna van Tright, huisvr. van Sr. Adriaen Heckenhoeck „haar testatrices man zars. portret mede geschildert door Kuijp. alsmede dat van haar testatrice geschildert door Maas". Onder de erfgenamen worden genoemd „de gesamentlijcke kinderen van Jan van Tright haaren broeder zar. off bij vooroverlijden van ijmant van de selve haere wettige kint off kinderen bij representatie voor 't vierde vijfde part, onder conditie dat de portie van Govert van Tright. soone van den voorn: Jan van Tright sal werden genoten bij desselfs doghter genaampt Jannetta van Tright, huijsvrouw van Jacob van der Spoor": dit is de straks genoemde clausule, die Johannes (b) uitsluit als voortzetter van het geslacht. Deze Govert was n.l. reeds overleden.

6. *Johannes,* die volgt B IV.
7. *Matthaeus,* die volgt C IV.

A IV. *Govert Geurts van Tricht,* koopman op de Nieuwe Haven te Dordrecht, overl. 1653, tr. Vlaardingen (ond. Dordt 7 Mei 1651) *Rachel Leyniers,* wed. te Vlaardingen. Zij hertr. Dordt 10 Nov. 1654 met *Steven Blouck,* korenkooper, wedr. van *Ida van Gelder.*

Uit dit huweliik:

1. *Govert van Tricht,* ged. D. 6 Maart 1652, in leven 22 Juni 1672, door Balen vermeld onder de „Voluntaire, die op er eygen Beurs uyt trokken" in 1672, vertrekt met attestatie naar Londen 3 Mei 1674, wordt daarna niet meer vermeld, ook niet onder de erven in bovenstaand testament van Barbara v. T. [17].
2. *Maria van Trichf,* ged. D. 30 Jan. 1654, begr. D. 23 Jan. 1700 (classis van *f* 6.—), tr. aldaar 10 Mei 1672 *Adrianus van de Schepper,* geb. Dordt, bij zijn huwelijk koster van de Augustijnekerk, koopman in 1702.

   Uit dit huwelijk o.a. Gerard van de Schepper, Gouverneur van Suriname 1737-1742.

B IV. *Johannes van Tricht,* ged. D. in Maart 1620, lid Grootkoopliedengilde 12 Jan. 1650, wijnkooper op de Nieuwe Haven, overl. 1666 (seclusie der weeskamer geëxhibeerd 22 Dec.), tr. D. 11 Oct. 1650 *Maria Paradijs,* geb. in het land van Luik, overl. na 2 Jan. 1696, dr. van *Matthijs,* Maasschipper, en *Anneken Hermansdr. Lensen.* Zij hertr. Puttershoek 26 Maart 1673 met *Marten van der Cade,* geb. Bleiswijk.

Maria Paradijs was de zuster van de Veertigraden Laurens en Matthijs P., en van Anna P., geh. met Aert Melchior, die in haar op 25 Nov.1709 voor nots. J. v. Dijck verleden testament

---

13) De sterk afgelopen grafsteen, door Mr. B. v. T. Prins onder no. 70 ten deele beschreven, draagt een afgesleten of uitgekapt wapen en het opschrift: „Hier leyt begraven Ian Houben sterf den 20 Iunius 1616. Hier leyt begraven Geurt (Geurts)en van Maestricht is gestorven int iaer onses heren 1646 den 15 July oudt (s)inde (...) iaeren. Ende hier leyt begraven (Mariken Ja)ns huisrrou van (Geurt Geur)tsen van Maes(tricht) oud 73 iaer sterf (den) 30 October 1652".

14) Opzettelijk vermelden wij de beroepen der schoonvaders. Deze zijn voor een familie menigmaal van zoo groote beteekenis, dat wij ze in de standaardseries (Ned. Adelsb., K.P.) noode missen.

15) Deze goed bewaarde steen draagt een uitgekapt wapen. Het in de Registres de mambournies (geklapperd voor 1600) en in de — uitsluitend R.K. — kerkregisters te Luik ingestelde onderzoek bracht een of meer uitgebreide families Paradis en de Paradis aan het licht. De Protestanten onder hen waren Maasschippers en de voornaamste grondeigenaars op „le dos Fanchon", een eiland in de Maas onder de parochie St. Pholien.

16) Tusschcn hem en de kinderen van Geurt Geurtsen en Mariken Jans ontspon zich na de dood dezer laatste een proces, dat zich eenige jaren voortsleepte. totdat er in appèl voor den Hoogen Raad van Holland en Zeeland 17 Maart 1666 een „minnelijck verdrach" tot stand kwam. Boeyen eischt als erfgenaam ab intestato van het overleden kind zijner overleden vrouw (Gerrit Boeyen, ged. Dordt 19 Sept. 1649, in de Waal voor Nijmegen verdronken 28 Oct. 1661) de legitieme portie op. Bij de schikking wordt hem *f* 4000 uitgekeerd.

17) Zoowel de vermelding door Balen als de attestatie kan ook betrekking hebben op zijn neven B. V 1 en C IV sub 1.

o.a. legateert: *f* 250.— aan elk der kinderen van wijlen haar neef Matthijs van Tricht: Maria, Matthijs en Lucija, op grond van welke clausule straks Johannes (a) als voortzetter van het geslacht werd uitgesloten.

Uit dit huweljik:

1. *Govert,* die volgt B V, 1.
2. ***Matthijs,*** die volgt BV, 2.
3. ***Maria,*** ged. D. 5 Nov. 1655, jong †.
4. ***Maria,*** ged. D. 3 Jan. 1657, begr. Gr. k. 30 Jan. 1714 (cl. van f 3.—), tr. (ond. D. 3 Jan. 1683) ***Simon de Later,*** geb. D.. wijnkooper. Zij vertrekken met attestatie naar Middelburq 7 Mei 1685.
5. ***Johannes,*** die volgt B V, 3.
6. ***Anna,*** ged. D. 9 Sept. 1665, beqr. D. 27 Oct. 1738 („sine bonis"), tr. D. 19 April 1693 *Glaude de Boers,* geb. D.

B V, 1 *Govert van Tricht,* ged. D. 10 Maart 1652, wijnkooper op de Nieuwe Haven, aspirant op de 12de stadplaats in de Munt van Holland, overl. D. 12 Sept. 1689, tr. aldaar 1 Sept. 1676 ***Anna van de Poel,*** ged. D. 7 Oct. 1658, misschien begr. Gr. k. 15 Mei 1709, dr. van *Damis v. d. P.,* wijnkooper, en ***Jannetfa Wagenaers.***

Uit dit huweliik:

1. *Jannetta van' Tricht,* ged. D. 14 Maart 1681, begr. Gr. k. 10 Jan. 1722, tr. D. 2 Mei 1700 *Jacobus van der Spoor,* geb. Steenbergen, qarentwiinder, begr. Nieuwe K. 28 Mei 1720 („sonder goet").
2. ***Johannes,*** ged. D. *7* Jan. 1688, hierboven met (b) aangeduid, is dood 4 Aug. 1702.

B V, 2. *Matthijs van Tricht,* ged. D. *22* Sept. 1653, koopman in ***1678,*** commissaris ter recherche in 1688, beur. Gr. k. 29 Juni 1688 („2 × luien"), tr. D. 23 Oct. 1678 *Catharina Labeen,* geb. Dordt, begr. aldaar 11 Febr. 1690 („eens luvens"), waarschijnlijk dochter van ***Johan L.,*** deurwaarder bij het comptoir der gemeenelandsmiddelen.

Uit dit huweliik:

1. ***Maria van Tricht,*** sed. D. ***24*** Mei 1679, tr. le Dordt 13 Maart ***1702 Thomas van Diepenbrugge,*** geb. Dordt, overl. 30 Dec. 1712, zn. van *Johannes* ***v. D.*** en ***Mayken v. d. Thuynen; 2e*** Dordt 19 Jan. 1716 *Jan van Beers,* geb. Moerdiik.
2. *Joannes,* ged. D. ***24*** Juni 1681, hierboven aangeduid met (a), is dood 25 Nov. 1709.
3. *Matthijs,* ged. 9 Maart 1684, in leven 3 Dec. 1715, verder niet qevonden.
4. *Belia,* aed. D. 9 Febr. 1688. niet verder vermeld.
5. ***Lucia (Ceija, Sija) van Tricht,*** niet in het doonboek maar wel in twee testamenten vermeld als kind van dit echtpaar, tr. Dordt 23 Dec. 1714 *Jan* ***Hermanse.*** geb. Oudhuizen, overl. voor 13 Mei ***1730.***

B V, 3. ***Johannes van Tricht,*** qed. D. ***5 Nov.*** 1663, wijnkooper, overl. na 11 Sept. 1715, tr. (ond. D. 20 Juli 1692) *Margrita* ***Swaen,*** qeb. Utrecht [18]), wed. ***Laurens Paradijs.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Johannes,*** die volgt B VI.
2. *Susanna* ***Maria,*** ged. D. 20 Juni 1694, begr. 10 Aug. 1695.
3. ***Johanna Helena,*** ged. D. 17 Aug. 1697
4. *Matthijs,* ged. D. 8 Juli 1699
5. ***Helena,*** ged. D. 18 Aug. 1700

} niet verder gevonden.

B VI. ***Johannes van Tricht,*** hierboven aangeduid met (e), ged. D. 29 Maart 1693, begr. 's Gravenhage (pro Deo) ***8*** Mei ***1738,*** tr. le aldaar 7 Nov. 1717 ***Lenora Charlotta Palm,*** ged. Sluis 27 Nov. 1691, begr. 's-Gr. 23 Juni 1718, dr. van *François* ***P.,*** kapitein bij een regt. tier repie van Zeeland, en ***Apollonia Lips; 2e*** ald. 6 Nov. 1718 *Cornelia van Doornick,* geb. Renkum ± 1694, overl. (aang.) 's-Gr. 5 Jan. 1768.

Uit het tweede huweliik:

1. ***Dirk,*** ged. 's-Gr. ***20*** Áug. 1719, blijkbaar jong †.
2. ***Diederik,*** ged. 's-Gr. 18 Sept. 1720, uit wien een tak te 's-Gravenhage, die tot 1840 onderzocht werd en toen tot de kleine burgerij behoorde.
3. ***Johannes Pieter,*** die volgt B VII.
4. ***Cornelis,*** ged. ald. 13 Sept. 1724, blijkbaar jong †.
5. *Cornelia,* ged. ald. 3 Maart 1726, begr. ald. (p. D.) ***30*** Maart 1753.
6. ***Hendrik,*** ged. ald. 13 Juni, begr. (p. D.) 22 Juni 1728.
7. ***Franciscus,*** ged. ald. 26 Feb. 1730, wiens eenige zoon ***Johannes van Trigt*** (sic), burgemeester en notaris te Zoetermeer, in 1826 waarschijnlijk kinderloos stierf.
8. *Annetje,* ged. ald. 4 Oct., begr. (p. D.) 21 Nov. 1733.
9. ***Cornelis,*** ged. ald. 13 Juli 1735, begr. (p. D.) 2 Nov. 1737.

B VII. ***Johannes Pieter van Tricht,*** ged. 's-Gr. 22 Maart 1722, schoenmaker, Hoofdman van het St. Crispijnsgilde ald., begr. Gr. k. 4 Oct. 1796, tr. ald. 5 Nov. 1747 ***Anna Catharina Gieben,*** ged. Wezel 22 Maart 1711, overl. 's-Gr. 14 Nov. 1765, dr. van ***Cornelius G.,*** militair onder Oberst Ramel, en *Clara* ***Elisabeth Päpels.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Johannes Cornelis,*** ged. 's-Gr. 4 Aug. 1748, begr. ald. (p. D.) 16 April 1753.
2. *Christophel Carel,* die volgt B VIII.
3. ***Anna Catharina van Tricht,*** ged. 's-Gr. 21 Sept. 1755, „cathegiseermeesteresse", overl. ald. 18 Feb. 1802.

B VIII. Ds. *Christophel Carel van Tricht,* geb. 's-Gr. 1 Juli 1750, predikant te Schellinkhout 1773, Maasland 1775, Maassluis 1776, Leeuwarden 1782, Leiden 1788, em. 1813, schrijver van het anoniem verschenen werk „Aanwijzing van uitlegkundige schriften, zoo over den geheelen Bijbel als over bijzondere gedeelten van denzelven. Amsterdam 1816-1818, 4 dln." [19]), overl. Amsterdam 1 Feb. 1830, tr. Alphen a/d Rijn 8 Maart 1773 ***Elisabeth van der Meer,*** geb. 's-Gr. 1 April 1744, overl. Aarlanderveen 4 Sept. 1814, dr. van ***Gerardus v. d. M.,*** koopman, en *Josina* ***van der Heyde*** [20]).

Uit dit huwelijk:

1. Ds. ***Johannes Gerardus van Tricht,*** geb. Schellinkhout 4 Feb. 1774, predikant te Nieuwenhoven 1797, ter Aa 1803, Wassenaar 1806, Doesburq 1816, em. 1825, overl. Arnhem 22 Oct. 1847, tr. Doesburg 28 Feb. 1817 ***Maria Albertina Luyken,*** geb. 's-Gravenhage 18 Aug. 1778, overl. Arnhem 11 Jan. 1841, dr. v. Mr. *Johannes* ***Gerardus L.,*** advocaat-fiscaal, lid Nat. Verg. 1796, en ***Medina Catharina Sandra,*** en wed. van Ds. ***Frederik Glashorst.***

[18]) Doopacte nog niet gevonden,

[19]) Zie: v. Doorninck, Anoniemen en Pseudoniemen, in voce.

[20]) Zie voor de door het tweede huwelijk van G. v. d. Meer ontstane relatie met het geslacht van Hoey: N.L. LIV, 218,

Uit dit huwelijk een tak, die in 1913 in manneliike lijn uitstierf met ***Théodore v. T.,*** burgemeester van Heerde.

2. ***Charles Christophe,*** geb. Maasland 6 Aug. 1775, overl. ald. 27 Mei 1776.
3. ***Maria Adriana,*** geb. Maasland 4, overl. ald. 30 Aug. 1776.
4. ***Adrianus van Tricht,*** geb. Maassluis 15 Juni 1778, vertrok in 1794 naar West-Indië, was blijkens een acte de vita in 1799 commies ten bureele van J. M. Magens, rechter en notaris op St. Thomas.
5. *Neeltje Antonia,* zich noemende en schrijvende ***van der Kemp van Tricht,*** en aldus in de reqisters v. d. B. St. te Delft ingeschreven, geb. Maassluis 15 April 1780, overl. Delft 4 Dec. 1812, tr. Delft 27 Juni 1809 ***Gerardus van Kuyk,*** geb. ald. 11 Aug. 1782, apotheker, secr. der Pl. Commissie v. Geneeskundig Toevoorzigt, diaken, overl. Terborg 19 Aug. 1851, zn. van ***Johannes v. K.,*** regent Kamer v. Charitaten, en ***Sara van Leeuwen.*** Hij hertr. met N. ***A. Campbell.***
6. Dr. ***Carolus Petrus van Tricht,*** geb. Maassluis 14 Nov. 1781, arts te Zalt Bommel, overl. ald. 5 Dec. 1806, tr. Arnhem 24 Oct. 1806 ***Louisa Maria*** barones ***van Alderwerelt,*** geb. Wapeningen 25 Feb. 1780. overl. 's-Gravenhage 14 Feb. 1821, dr. van ***Jean Constantijn*** baron ***v. A.,*** raadsheer Hooqqerechtshof te 's-Gravenhaqe, en ***Petronella van Leyden.*** Zij hertr. met Mr. Dr. *H.* ***Wijnbeek,*** die sub 7 volgt.
7. ***Maria Elizabeth van Tricht,*** geb. Leeuwarden 30 Juni 1784, overl. Utrecht 28 Maart 1849, tr. Arnhem 28 Juli 1837 Mr. Dr. (hon. c. Leiden 1818) *Hendericus Wijnbeek,* geb. Leiden 17 Nov. 1772, gouverneur ten huize van R. J. Schimmelpenninck, Directeur der Nederlandsche Staatscourant bij haar oprichting op 1 Januari 1814, Commissaris (1816), daarna (1818) Inspecteur der Latiinsche scholen in de Noordelijke Provinciën, sinds 1832 tevens van het Middelbaar en Lager Onderwiis, Adviseur voor de zaken van het Onderwijs 1849-'50, overl. 's-Gravenhage 11 Dec. 1866, zn. van ***Johannes W.*** en ***Johanna van de Kasteele,*** en wedr. van ***L. M.*** barones ***van Alderwerelt,*** voornoemd.
8. ***Theodorus ten Bokkel van Tricht,*** geb. Leeuwarden 21 Juni 1786, apotheker, lid Prov. Commissie v. Geneesk. Toevoorzigt te Arnhem, overl. aldaar 9 Dec. 1850, tr. ald. 19 Feb. 1813 *Jacoba Maria Nijhoff,* geb. ald. 28 Aug. 1788, overl. ald. 8 Sept. 1870, dr. van ***Johan N.,*** apotheker, natuurkundige, kerkmeester enz. en ***Johanna Gertreud von de Wall.***

Zij zetten het geslacht voort.

C IV. ***Matthaeus van Tricht,*** ged. Dordrecht in Jan. 1624, koopman op de Nieuwe Haven, lid Grootkoopliedenqilde 27 Jan. 1654, begr. D. 7 Oct. 1663, tr. ald. 21 Oct. 1653 ***Maria van de Poel,*** ged. D. in April 1630, dr. van ***Jacob Damissen v. d. P.*** en ***Tanneken Wagenaers.*** Zij tr. 2e Heukelom 8 Nov. 1666 ***Arnoldus Rouffaer*** de jonge: 3e Dubbeldam 18 Nov. 1672 ***Johannes van Keppel.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Gooert,*** ged. D. 22 Juli 1654 } verder niet
2. ***Maria,*** ged. D. 16 Aug. 1655 } gevonden.
3. ***Anna (Tanneken) van Tricht,*** ged. D. 2 Oct. 1656, begr. D. 20 April 1743 (cl. van *f* 30), tr. Oud Beverland 4 April 1677 ***Adriaen Heckenhoeck,*** geb. Dordrecht, notaris aldaar, begr. 13 Mrt. 1730 (cl. van *f* 15).
4. ***Maria van Tricht,*** ged. D. 13 Jan. 1659, overl. voor 1692, tr. D. 19 November 1680 *Dirck van der Wal,* geb. Dordt, wijnkooper, kapitein van een burgervendel, verm. begraven 20 Mei 1717 (cl. van *f* 6).
5. ***Jacobus,*** die volgt C V.
6. ***Matthaeus,*** ged. D. 22 Nov. 1663, verder niet gevonden.

C V. ***Jacobus van Tricht,*** ged. Dordt 20 Dec. 1660, koopman, lid Grootkoopliedengilde 1690: kapitein van een burgervendel; begr. (Gr. K.) 12 Juli 1730 (cl. van *f* 3.—), tr. le (ond. Dordrecht 6 Feb. 1684) ***Cornelia van Keppel,*** geb. Zalt Bommel, begr. Dordt 1 Nov. 1686 („2 × luyen"); 2e Dordrecht 20 April 1687 ***Digna Verhey,*** geb. Standdaarbuiten; 3e (ond. Dordrecht 11 Maart 1699) ***Anna van Mariënhoff,*** ged. Utrecht 6 Jan. 1676, dr. van ***Johannes v. M.*** en *Aertje van Wijck;* **4e** Dordrecht 27 Aug. 1713 ***Elisabeth Boeff,*** verm. begr. 11 Nov. 1773.

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Cornelia van Tricht,*** ged. D. 11 Dec. 1684, overl. (aang.) 15 Dec. 1738, tr. D. 15 Oct. 1713 ***Pieter Pergens*** de jonge, ged. D. 22 Sept. 1685, glazenmaker, zn. van ***Pieter P.*** en ***Rachel Voetius, Adriaen Gijsbertsz.dr.***

Uit het tweede huwelijk:

2. ***Maftheus,*** ged. D. 16 Nov. 1689
3. ***Catrina,*** ged. D. 2 Juli 1691
4. ***Johannes,*** ged. D. 19 Dec. 1692 hierboven aangeduid met (c)
5. ***Anna,*** ged. D. 28 Juli 1694

} verder niet gevonden.

6. ***Anna Cornelia van Tricht,*** ged. D. 29 Oct. 1695, tr. D. 9 Aug. 1735 *Cornelis van der Meulen,* wedr. van Utrecht, ov. voor 1 Juli 1736.
7. ***Jan,*** ged. 1 Jan. 1698. hierboven aangeduid met (d), verder niet aangetroffen.

Uit het derde huwelijk:

8. *Adriana,* ged. D. 27 Sept. 1700
9. ***Johannes,*** ged. D. 12 Nov. 1701
10. ***Adriana,*** ged. D. 9 Jan. 1703

} verder niet gevonden.

11. ***Jan.*** die volgt C VI, 1.
12. ***Adriaan,*** ged. D. 26 Dec. 1705
13. ***Maria,*** ged. D. 17 Aug. 1707

} verder niet gevonden.

14. ***Maftheus,*** die volqt C VI, 2.
15. ***Maria,*** ged. D. 20 Juni 1710
16. ***Maria,*** ged. D. 29 Juli 1711

} verder niet gevonden.

C VI, 1. ***Jan van Tricht,*** ged. D. 6 Oct. 1704, tr. ald. 17 Sept. 1730 ***Maeyken Vierlingh,*** wed. *Jan de Bruyn.*
Verder niet gevonden.

C VI, 2. ***Mattheus van Tricht,*** ged. D. 12 Dec. 1708, tr. ald. 17 Oct. 1730 *Jacomijntje van Seyst,* geb. Rotterdam.
Verder niet onderzocht.

Het wapen en de Graventitel **van den Nederlandschen tak van het geslacht** van Rechteren **Limpurg,**

door DR. J. PH. DE MONTÉ VERLOREN.

Het is gebleken, dat leden van het geslacht van Rechteren Limpurg hun wapen voeren, gedekt met een gesloten kroon en omgeven met een mantel. Zulks is onjuist en daarom is het

noodig dit aan te toonen, temeer, omdat onze oude ridder-matige geslachten, waartoe de Rechteren's behooren, een dergelijke opsiering allerminst noodig hebben.

De leden van het geslacht van Rechteren Limpurg, die deel uitmaken van den Nederlandschen Adel, behooren het wapen te voeren, zooals dit is vastgesteld bij hunne adelserkenning. De 'officieele afbeelding daarvan vertoont geen mantel. Daar het wapen gedekt is met twee helmen, komt op deze teekening geen rangkroon voor. Wenscht men het wapen zonder helmen, maar met een 'kroon af te beelden, dan geldt de algemeene regel, dat die rangkroon gevoerd moet worden, welke officieel is bepaald voor de Nederlandsche Graven. Den 4den Februari 1816 zijn de rangkronen voor den Nederlandschen Adel door den Koning vastgesteld. Blijkens de officieele afbeelding 'dezer kronen [1]) is een Graaf gerechtigd tot het voeren van een open, ongevoerde kroon met drie bladeren en twee paarlen [2]).

Daar aan de leden van het geslacht van Rechteren Limourg nimmer door den Koning vergunning is verleend een andere kroon te voeren, behooren ook zij de officieel vastgestelde ongesloten Gravenkroon te gebruiken.

Betreffende den Graventitel van den Nederlandschen tak van het geslacht van Rechteren Limpurg bestaat eveneens een vrij algemeen verbreide misvattinq, n.l. dat 'deze titel zou berusten op het diploma van 15 October 1705, waarbii Adolph Hendrik van Rechteren, 'heer van Almelo en Vriezenveen met ziine wettiqe afstammelingen verheven werd tot Graaf des H.R. Rijks [3]).

Aan dit diploma kunnen echter de Rechteren's Limourg geen enkel recht op den Graventitel ontleenen, noch de Duitsche, noch de Nederlandsche tak, omdat zij niet in mannelijke liin afstammen van den tot Graaf verhevene [4]).

Hun stamvader was Johan Zeger van Rechteren, heer van Rechteren, een broeder van den verhevene. De zoon van genoemden Johan Zeger, Joachim Hendrik Adolph van Rechteren, heer van Rechteren Schulenborg en de Ehze, huwde 1 December 1711 met Amalia Alexandrina Frederica, één der drie erfdochters van Georg Eberhard Graf von Limpurg Speckfeld.

Het bovengenoemde „Versuch eines Geschlechtsreqisters der Familie der jetzigen Grafen von Rechteren Limpurg" zegt over het huwelijk van Joachim Hendrik Adolph op blz. 41:

1) Daar deze afbeelding zeldzaam is geworden, gaat hierbij een reproductie er van. Bij de vaststelling der rangkronen werd door den Koning bepaald. dat de Ridderkroon ook door de ongetitelde edelen, m.a.w. door de Jonkheeren, gevoerd zou worden.

2) De veel gebruikte Gravenkroon met negen paarlen wijkt dus af van de officieel vastgestelde. Alleen in die gevallen, waarin een negenparelige kroon werd verleend, is dus het gebruik daarvan rechtmatig.

3) In het „Versuch eines Gesehlechtsregisters der Familie der jetzigen Grafen von Rechteren Limpurg", door een ongenoemden schrijver- samengesteld, blijkbaar in opdracht van de familie en verschenen in 1813, leest men op blz. 46: „Die mittlere Linie des Hauses Rechteren stammet ab von Adolf Heinrich von Rechteren, Herrn von Almelo und Vriesenveen, — Dcputirter zu Feld bey der Aliirten Armee. Envoyé extraordinäre bey dem Kaiser Joseph 1 und Carl VI, —. Wegen seiner Verdienste um das Haus Oesterreich und das teutsche Reich während der damaligen kriegerischen Zeitläufte erhielt Adolf Heinrich von Rechteren; Herr zu Almelo und Vriesenvocn vom Kaiser Joseph am 15ten October 1765 die Würde und die Rechte eines Reichsgrafen für sich und alle seine eheliche Nachkommen".

4) Van den tot Graaf verhevenen Adolph Hendrik van Rechteren stamden in mannelijke lijn af de Graven van Rechteren Appeltern. Zijn tak stierf uit met Petronella Geertruida Agnes Gravin van Rechteren, vrouwe van Appeltern, overleden 26 September 1928, gehuwd met Mr. Alexander Baron van Dedem.

„Durch diese Heirath erhielt Joachim Heinrich Adolf von Rechteren zu Rechteren, Schulenburg und Ehse. für seine Nachkommen einen Theil an der fränkischen Grafschaft Limpurg mit Sitz und Stimme in fränkischen Grafen-Collegium auf dem Reichstage, wesshalb ihm auch den gräflichen Titel zu führen gestattet wurde". Deze laatste mededeeling is echter onjuist [5]), want een onderzoek in de volledig bewaarde adelsarchieven van het H. R. Rijk, berustend te Weenen. heeft uitgewezen, dat de Graventiteel noch aan hem, noch aan zijn afstammelingen is verleend.

Joachim Hendrik Adolph van Rechteren en zijn nakomelingen hebben dus den Graventitel eigenmachtig aanqenomen. Op dit feit vestigt ook Prof. Dr. Ernst Heinrich Kneschke de aandacht in deel VII van zijn „Neues allegemeines Deutsches Adels-Lexicon", waar men op blz. 379 leest, dat „Joachim Heinrich Adolph zu Rechteren, Schulenburg und Ehze, — den gräflichen Titel angenommen" heeft.

De Graventitel van den Nederlandschen tak van het geslacht van Rechteren Limpurg heeft eerst een rechtsgrond aekreqen door het Koninklijk 'besluit van 23 Augustus 1822, No. 10, bepalende, „dat voortaan in alle officieele stukken aan Adolph Frederik Lodewijk van Rechteren Limpurg en aan Willem Reinhard Adolph Carel van Rechteren Limpurg en hunne wettiqe nakomelinsen zal gegeven worden de hen competerende [6]) titel van Graaf met het praedicaat van Hoog-Geboren".

Vreemde titels, welke na de invoering der grondwet van 1814 aan het qeslacht van Rechteren Limpurg mochten zijn verleend, hebben qeen waarde voor die leden van dit geslacht, welke Nederlanders zijn. Immers de grondwet van 1814 heoaalde in artikel 45: „Insqeliiks wordt tot het aannemen van vreemde titels, waardigheden en charqes het bijzonder verlof van den Souvereinen Vorst vereischt.

Het is oeenen Nederlander qeoorloofd in het vervolg vreemden adeldom aan te nemen." Ook de volgende grondwetten hebben deze bepaling gehandhaafd.

Bijdrage tot **de geschiedenis van het geslacht Liotard (met aanvullende gegevens over de aanverwante families Maizonnet, Mollet, de Fernex en Congnard),**

door Jhr. H. van **de Poll.**

Een familie-archief betreffende dit geslacht, eigendom van den Heer E. S. Schudel te Leiderdorp, werd mij ter inventarisatie qeqeven en is de aanleiding geweest tot onderstaand artikel. Het archief bestaat uit tal van notarieele afschriften en andere officieele stukken, brieven, m.s. genealogieën — ook van aanverwante geslachten —, aanteekeningen, enz. en schijnt afkomstig te zijn uit de nagelaten papieren van *Jean*

5) Deze fout komt ook voor in het opschrift van de bekende graftombe in de kerk te Dalfsen, luidende:

„In memoriam — illustrissimi comitis ac Domini, Domini Joachimi Henrici Adolphi, comitis a Rechteren, Schulcnburg et Eze — *qui — ab imperatore Josepho sacri romani imperii comitum* dignitate *auctus*, praematura morte — ad superos abiit —.

Monumentum hoc poni curavit moestissima ejus vidua Amalia Alexandrina Friderica nata comitissa de Limburg".

Hier blijkt weer, hoe voorzichtig men met schijnbaar betrouwbare grafschriften moet zijn. Het opschrift, aangebracht op last van de weduwe van den overledene, vermeldt, dat haar man door Keizer Joseph tot Graaf des H. R. Rijks was verheven, terwijl dit onjuist blijkt.

6) De „hen competerende titel" wil zeggen, dat de titel reeds door de betrokkenen gevoerd werd, zonder dat de Koning daarmede het bestaan van een rechtsgrond voor dit voeren erkende,

Officieele Nederlandsche Rangkronen

Prins.

Hertog.

Marquis.

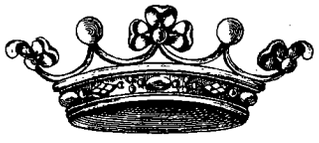

Graaf.

Burchgraaf.

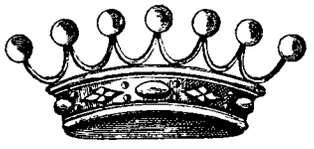

Baron.

Ridder.

Behoort hij Maandblad „De Nederlandsche Leeuw", No. 4, April 1939.

Efienne ***Liofard*** (zie de hier volgende genealogie bij III), gezien het vele, dat er in voorkomt over het geslacht Crommelin en dat hij zal gekregen hebben uit de nalatenschap van zijn schoonvader. En het is blijkbaar door zijn nakomelingen voortgezet.

Voor zoover noodig heb ik het ontbrekende aangevuld met onderzoekingen in binnen- en buitenlandsche archieven: hetgeen volgt berust, indien niet afzonderlijk vermeld, uitsluitend op officieele gegevens en ik acht daarom verwijzing naar de nummers van het archief voor den lezer overbodig.

Volgens eene in het archief berustende genealogie Liotard, samengesteld door E. Graaf d'Adhémar de Panat te Toulouse, zou het geslacht van oude Fransche origine zijn en de naam in Frankrijk veelvuldig voorkomen. Hij vond als oudste van dien naam een „*Godefridus de Liaufard* eques dominus de Faverges in Delplimata anno 1231". Doch de aansluiting van zijn overgrootmoeder *Jeanne Félicifé Josèphe Liofard* kon hij niet hooger opvoeren dan tot een Jean ***Liofard,*** die in 1553 te Montélimar (Dauphiné) woonde. Deze zou dan de overgrootvader geweest zijn van den ***Anfoine Liofard,*** met wien ik mijn genealogie zal aanvangen.

Er 'bestaat een andere lezing over de afkomst van dit geslacht, die ik, hoewel met het bovenstaande volkomen in strijd, niet onvermeld wil laten.

„Des faits peu connus, rapportés par Marcha, vieux chroniqueur du Vivarais, jettent une lueur inattendue sur la sombre et mélancolique figure de Richelieu, qui avait accompagné son maître au siège de Privas" [1]. „Les entrailles du grand ministre s'émurent à la vue des misères et des atrocités de la guerre civile. Il fit conduire au château d'Entrevaux douze jeunes filles que menaçait la brutalité des soldats et adopta un enfant de sept mois trouvé sur le sein de sa mère morte. Cet enfant, baptisé sous le nom de ***Fortuné de Saint-Privas,*** fut élevé chez les cordeliers de Montélimart, ***et*** devint la tige de la famille ***Liotard,*** qui existe encore" [2].

Men vindt twee verschillende wapens ***Liotard.*** J. B. G. Galiffe geeft in zijn „Notices Généalogiques sur les Familles Genevoises", III, blz. 305, het volgende: „d'azur au lion tourné à sénestre sur une terrasse de sinople en face d'un soleil couchant". De onbekende lezer van het exemplaar, dat ik uit de Schweizerische Landesbibliothek te Bern ter leen had, heeft met potlood erbij geschreven: „ce n'est qu'un mauvais rébus".

In Rietstap vindt men: „de sinople à trois lapins accroupis d'or".

Jean Efienne Liotard (zie genealogie II) heeft zijn eigenhandig gesloten testament verzegeld met een wapen, dat met de beschrijving van Rietstap vrijwel overeen komt. „Le testament était scellé de cinq cachets de cire rouge qu'on voit encore en partie; le cachet porte une palette entourée de laurier, sur laquelle sont placés en triangle trois petits animaux qui ont l'air de trois souris ou de trois marmottes" [3].

Een zijner dochters heeft blijkbaar het door haar vader nagelaten cachet gebruikt om haar brief van 19 Febr. 1793 te verzegelen. Hier ziet men duidelijk de „trois petits animaux, placés en triangle", hoewel ik geen opstaande konijnenooren kan ontdekken. Misschien was Prof. C. B. Tilanus gelukkiger, toen hij 29 April 1907 schreef: „Wat het wapen van de Liotards aangaat, zoo is dit zonder twijfel dat met de drie konijnen op groen veld: bijna alle brieven van den schilder, in bezit van papa, zijn dichtgelakt met dit wapen".

De Liotard's in Nederland voeren het wapen met de drie konijnen; het is gedekt door een gravenkroon. Zinspreuk: „Plus esse quam videri".

Thans laat ik allereerst volgen de genealogie van het in Nederland levende geslacht, met de opmerking, dat te Rotterdam talloozen van den naam Liotard waren en zijn te vinden, wier aansluiting aan den stamvader niet is gelukt. Daar ik mij hoofdzakelijk tot de feiten in het archief heb willen bepalen, vang ik aan met:

I. ***Antoine Liotard,*** geb. Montélimar 1660/'61. Koopman en huiseigenaar aldaar; verliest zijn fortuin door de „Compagnie du Mississipi" [4]) en vlucht bij de herroeping van het Edict van Nantes in 1685 met vrouw en kinderen naar Genève, waar hij 19 Febr. 1701 met vier zoons het burgerrecht verkrijgt [5]). St. aldaar 4 Maart 1740. Tr. Montélimar ***Anne Sauvage,*** geb. 1658/'59, st. Genève 17 Juni 1731.

Zijn kwartieren [6]):

Liotard	Charbonnier*.
Garnier *.	Revergier *.

Van haar afstamming is mij niets bekend.

Uit hen o.a.:

II. ***Jean Etienne Liotard, geb.*** Genève 22 Dec. 1702, st. aldaar 12 Juni 1789.

Voor dezen wereldberoemden schilder verwijs ik naar de literatuur [7]); het Rijksmuseum bezit verschillende van zijn werken. Slechts één enkele biographische bijzonderheid, die ik nergens vermeld vond, wil ik hier inlasschen.

Bekend wordt geacht, dat in 1781 te Genève van zijn hand in druk verscheen: „Traité des Principes et des Règles de la Peinture" [8]). Waar hij dit geschrift aanvangt met een aanhaling uit Horatius, verdient een brief van zijn vrouw de aandacht. Zij schrijft aan haar zoon [9]): „Nous avons communiqué a ton Papa ta lettre.. ....il a fait un petit traite sur la Peinture, que tu dois avoir LU je ne sai sil est imprimé [10]). ***Mr. Tronchin en aooit un peu corrigé le stile*** [11]). „Je te dirai se quil est devenu; il a des idées tres juste, et examte de Préjugé sur bien des choses, mais comme il eté obligé de se tirer d'affaire et qu'il a fait sa Maison par lui même, et sans secour humain a peupres, il na pas eu le tems d'acquérir des connoissances universelles, comme un homme riche, qui auroit le loisir et le gout, le Prejuger tien lieu alors de connoissance, sans quon croye en avoir, et lage les affermit...".

Hetgeen zij schrijft over het weinige schoolonderwijs van haar man, komt geheel overeen met wat over zijn jeugd door zijn verschillende biographen wordt bericht. Het komt mij voor, dat zij wat Mr. Tronchin gedaan heeft, wel heel zacht uitdrukt met „un peu".

1) 1629.

2) Paul Bonnaud in „Revue Britannique, sous la direction de M. Amédée Pichot". Nouvelle Série. No. 11, Nov. 1874.

3) Daniel Baud-Bovy „Peintres Genevois 1 702-1817", Première Série, blz. 137.

4) Baud-Bovy, t.a.p. blz. 14.

5) Alfred L. Covelle „Le Livre des Bourgeois de l'ancienne Genève". blz. 390.

6) Het teeken * geeft aan, dat gebruik is gemaakt van de m.s. genealogieën uit het archief.

7) Zie o.a. het genoemde werk van Baud-Bovy; Humbert, Revilliod on Tilanus „La Vie et les Oeuvres de Jean Etienne Liotard"; Francois Fosca „Liotard", alle met reproducties van zijn portretten en schilderijen.

8) In extenso overgenomen in Humbert Rerilliod en Tilanus.

9) De orthographie onveranderd.

10) Toen nog niet; dc brief is van 28 Oct. 1779.

11) Cursiveering van mij.

Tr. Amsterdam 24 Aug. 1756 ***Marie Fargues,*** geb. aldaar 5 Nov. 1728, st. Genève 14 April 1782; dr. van *Jean* en ***Marie Anne Congnard.***

Haar kwartieren:

Fargues	Congnard
de Lutger *	Batailhey
.....	Torin *
.....	Haye

In de kennisgeving van het huwelijk wordt, naar de gewoonte dier tijden, gezegd, dat het huwelijk zal plaats hebben „avec l'acquiescement de nos Parens réciproques". Blijkbaar is verzuimd de drukproef na te zien: de ouders van den bruidegom waren in 1731 en 1740 overleden!

Uit hen o.a.:

III. ***Jean Etienne Liofard,*** geb. Genève 18 Nov. 1758, st. Amsterdam 26 Nov. 1822.

Volgens zijn dagboek [12]) heeft hij schoolgegaan te Coire en is daarna werkzaam geweest op het kantoor van zijn oom Nadal te Genève. In 1777/'78 maakt hij ***met*** zijn vader een reis naar Weenen, waar zij beiden in het keizerliik paleis logeeren, terwijl deze portretten schildert. In 1780 is hij eerste employé bij Streikeisen en Gavanon te Amsterdam; in 1784 terug te Genève, waar hij enkele jaren vertoeft. Wederom te Amsterdam richt hij 26 Nov. 1792, te samen met zijn twee aanstaande zwagers Daniel Wigbold en Benjamin Jeremias Crommelin en Elisabeth Jeanne Voûte, wed. Jean Philippe Nairac, de handelsfirma Wed. Nairac, Liotard en Crommelin op. 31 Juli 1793 leqt hij den Poorter-eed te Amsterdam af en maakt tusschen 1805 en 1809 eenige reizen naar Hamburg, Bremen, Lubeck en Copenhagen. Na zijn terugkomst is de firma geliquideerd en zet hij onder zijn eigen naam een commissiehandel op. Hij woont tot zijn dood te Amsterdam, waar hij diaken van de Waalsche Kerk is en een dankbetuiging krijgt van Burgemeester en Wethouders voor zijn verleende hulp tijdens de cholera epidemie. Uit zijn naqelaten geschriften is op te maken, dat hij een niet onverdienstelijk dichter moet zijn geweest. Volgens D. Boissevain in „Onze Voortrekkers" behoorde hij in 1771 tot de mede-oprichters van het letterkundig disouut gezelschao „Société du Mercredi. Pour unir l'Utile à l'Agréable", wat, gezien zijn leeftijd, onwaarschijnlijk lijkt; hii zal later lid aeworden ziin.

Tr. Amsterdam 7 Mei 1793 ***Johanna Susanna Crommelin,*** geb. aldaar 9 Aug. 1769, st. op haar buitenverblijf Welgelegen te Heemstede 7 Sept. 1841: dr. van Mr. ***Benjamin Martinus Andreas*** en *Susanna* ***Crommelin.***

Haar kwartieren:

Crommelin	Crommelin
Orrock	le Plastrier
Slicher	Sinclair
van Heurn	Congnard.

Uit hen:

1. *Susanne* ***Marie Liofard,*** geb. Amsterdam 15 Febr. 1794, st. aldaar ongehuwd 16 Mei 1834.
2. ***Jean Daniel Liofard,*** geb. Amsterdam 24 Juli 1795, st. aldaar 13 Maart 1800.
3. *Judith* ***Liofard,*** geb. Amsterdam 28 Oct. 1796, st. Naarden „tot Sandbergen alias Jan Tabak" [13]) 18 Aug. 1801.
4. ***Marie Anne Liofard,*** geb. Amsterdam 7 Juni 1798, st. aldaar ongehuwd 2 Aug. 1873. Zij vermaakt verschillende portretten, door haar grootvader geschilderd, aan het Rijksmuseum.
5. ***Charles Aimé Liofard,*** volgt IV.
6. ***Daniel Robert Liofard,*** geb. Amsterdam 12 Sept. 1801, st. Curaçao 27 Mei 1818 als adelborst 2de klasse op „Z.M.'s Fregat van Oorlog Euridice".
7. ***Marie Therèse Liotard,*** geb. Amsterdam 8 Mei 1803 [14]), st. Nice 27 Maart 1865. Tr. Amsterdam 21 Mei 1840 Mr. ***Wilhem Parker de Ruyter Rocher van Renays,*** geb. Delft 29 Aug. 1804, st. Nice 28 Dec. 1859; zn. van ***René Chrisfiaan Marie Rocher*** en *Jacoba* ***Maria Parker*** (later getr. met ***Jacobus de Ruyter de Wildt).***

Zijn kwartieren [15]):

Rocher de la Renays	Parker
du Pont	Dingmans
de Pichon	van Bueren gez. van Regteren
de Boisnard	van Maurick

Hij is 1831 lste Luitenant van de Mobiele Noord Hollandsche Schutterij bij de compagnie artillerie te Willemstad; 1836 Kapitein bij de Schutterij der Provincie Noord Holland: 1840 eervol ontslag. Officier van Justitie bij de Arrondissements Rechtbank te Hoorn: lid van de Commissie van Administratie over de Huizen van Correctie en lid van den Gemeenteraad aldaar, „In het jaar des lichts 5833" Meester bij de Loge de Eensgezindheid te Willemstad (N.Br.). Bij K.B. van 16 Juni 1846 No. 93 verheven in den Ned. adel met het praedicaat Jonkheer onder 'bepaling van verwisseling tegen inliiving, indien hij de vereiscbte bewijzen van zijn afstamming uit het oud adellijk geslacht ***de Rocher*** in Frankrijk zal hebben 'overgelegd. Dit besluit werd bij Kab. Besch. van 4 April 1847 No. 8 buiten effect gesteld. 13 Febr. 1852 met zijn vrouw en manneliike nakomelingen als „Comte" ingeschreven in den Toscaanschen adel. Drager van het Metalen Kruis. Vóór zijn dood overgegaan tot den R.K. Godsdienst. Het huwelijk bleef kinderloos.

8. ***Jean Etienne Liotard,*** geb. Amsterdam 13 Maart 1806, st. ongehuwd Voorburg gem. Stompwijk 21 Sept. 1835. Studeert rechten te Amsterdam en Leiden. Draaer van het Metalen Kruis.
9. *Judith Jeanne* ***Liofard,*** geb. Amsterdam 5 Jan. 1808, st. aldaar April 1808.
10. *Jean* ***Théophile Liofard,*** volgt IVbis.

IV. ***Charles Aimé Liotard,*** geb. Amsterdam 8 Aug. 1800, st. Parijs 25 April 1840. Koopman te Amsterdam. Na in 1835 zijn zaken aan zijn broeder Jean Théophile te hebben over gedaan, vestigt hii zich te Parijs, waar hij tot ziin dood woont, verschillende betrekkingen heeft bekleed en zonder veel succes zaken heeft gedaan.

12) Een gedeelte daaruit door N. S. Trivas in „Journal do Genève" van 7 Oct. 1935 en aanhalingen in Baud-Bovy.

13) Deze „auberge" behoorde aan haar vader, die ze omstreeks 1810 verkocht.

14) Fiches Bibliothèque Wallonne te Leiden.

15) Volgens „Armorial Général D'Hozier", continué par M. D'Hozier en opgave van de Red. Ned. Leeuw.

16) Handschriften-verzameling Bloys van Treslong Prins, Bibliotheek van het Genootschap.

Tr. 1. Amsterdam 9 Juni 1824 ***Elisabeth Maria Abbema,*** geb. aldaar 3 Aug. '1803, st. aldaar 5 Febr. 1826; dr. van ***Jan Fredrik en Maria Elisabeth Martin.***

Haar kwartieren [16]):

Abbema	Martin
Smissaert	Molière
Testas	Molière
de Famars	Véron

Uit hen:

1. ***Elisabeth Marie Caroline Liotard,*** geb. Amsterdam 19 Dec. 1825, st. aldaar 26 Mei 1826.

Tr. 2. Genève 15 Febr. 1830 ***Agnes Bernardine Elise Marie Joséphine Pallard,*** geb. Rochefort 14 Nov. 1806, st. Parijs 25 Dec. 1845; dr. van ***François Auyuste*** en ***Sophie Fréderique Marianne Waldenberg.***

Haar kwartieren:

Pallard	Waldenberg
Viollier	Bohr
Marchier	Birsch
Roy	.....

Uit hen:

2. ***Johanna Victoire Liotard,*** geb. Amsterdam 10 Febr. 1831, st. Bussum 20 Oct. 1906. Tr. Amsterdam 5 Oct. 1855 Dr. ***Jan Willem Reinier Tilanus,*** geb. Arnhem 12 Mei 1823, st. Amsterdam 9 Nov. 1914; zn. van Dr. ***Chrisfiaan Bernard*** en ***Elisabeth Margaretha van Leeuwen.*** Hoogleeraar te Amsterdam.

Zijn kwartieren [17]):

Tilanus	van Leeuwen
Feriet	Dutilh
Goldbach	van Altena
Westenberg	Martin

3. ***Charles Anyusfe Liotard,*** geb. Amsterdam 3 Dec. 1832, st. aldaar 17 Oct. 1835.
4. ***Edouard Siyismund Liotard,*** volgt V.
5. ***Mafhilde Liofard,*** geb. Parijs 13 Dec. 1837, st. aldaar 1 Nov. 1845.

De weduwe, zich noemende ***Pallard de Waldenberg,*** hertr. ***Sully Jaques de Leiris;*** de kennisgeving is gedateerd Parijs 26 Juli 1845.

V. ***Edouard Sigismund Liofard,*** geb. Amsterdam 10 Jan. 1836, st. Oldenzaal 16 Jan. 1922. 1855 in militaire opleiding te Zutphen; 1862 in dienst te Haarlem: 1863-1866 Wachtmeester bij de O.I. Cavallerie te Salatiga. Directeur Gasfabriek te Nijkerk: Kapitein Commandant der Schutterij aldaar. Later te Haarlem: Diaken en Ouderling Waalsche Kerk. Tr. Almelo 6 Aug. 1869 ***Gerritdina Maryarefha Hulshoff,*** geb. Vriezenveen 29 Juli 1844, st. Oldenzaal 18 Jan. 1922; dr. van ***Jan Hendrik*** en ***Juliana Helena Jansen.***

Haar kwartieren [18]):

Hulshoff	Jansen
.....	Winter
.....	Lubbers
.....	Gerrits

15) Volgens „Armorial Général D'Hozier", continne par M. D'Hozier.
17) Nederland's Patriciaat en opgave van de Redactie van de Ned. Leeuw.
18) Uit de advertentie-verzameling Ned. Patr.

Uit' hen:

1. ***Charles Aimé Liotard,*** geb. Nijkerk 21 Mei 1870, st. aldaar 22 April 1871.
2. ***Charles Aimé Liofard,*** geb. Nijkerk 20 Aug. 1871, st. Ede 29 Juli 1936. Bedrijfsleider op suikerfabrieken in Duitschland.

   Tr. Breslau 19 Sept. 1914 ***Maryarefhe Marie Hilscher,*** geb. Militsch 28 April 1891; dr. van ***Maxe Marie Triebel.***

   Haar kwartieren:

Hilscher	Triebel
Lange	Wolkenstein

   Uit hen:

   Ingeborg Gerhardine Marie Maryarefe Liotard, geb. Uerdingen a. Rh. 1 Juli 1915 (Ede).
3. ***Jan Hendrik Liofard,*** volgt VI.
4. ***Bernard Julius Liotard,*** geb. Nijkerk 29 Dec. 1874 (Arnhem). Oud employé suikerfabrieken in Indië.
5. Doode dochter, geb. Haarlem 3 Juli 1877.
6. ***Martinus Johannes Liotard,*** volgt VIbis.
7. ***Eva Gerrifdina Margaretha Liofard,*** geb. Haarlem 21 Aug. 1880 (Wassenaar). Tr. Amsterdam 25 Aug. 1899 ***Carl Frederik Schudel,*** geb. Leiden 17 Sept. 1871, st. Leiden 11 Febr. 1939; zn. van ***Frantz Adolph Wilhelm en Wilhelmina Vervooren.*** Directeur der N.V. Wijnkooperij „de Condor".

   Zijn kwartieren:

Schudel	Vervooren
Alstein	Oziemblowsky
Pfeiffer	Heddingh
Verlijn	Alstein.

8. ***Juliana Helena Liofard,*** geb. Haarlem 27 Jan. 1882 (den Haag). Tr. Rijswijk 29 Sept. 1909 ***Marinus Jacobus Werlemann,*** geb. Amsterdam 28 April 1876; zn. van ***Marinus Jacobus*** en ***Gezina Maria Anna Reinecke*** en wedr. van Marie ***Elisabefh Piefernella Lamberf,*** geb. Middelburg 28 Oct. 1875, st. Rijswijk 22 Sept. 1908; dr. van ***Anfheunis Ferdinand*** en ***Maria Cornelia de Oude.*** Manager van eene afdeeling van de N.V. Nationaal Kasregister [19]).
9. ***Marie Thérése Liofard,*** geb. Haarlem 12 Sept. 1887 (Purmerend). Tr. Purmerend 22 Aug. 1929 ***Fredrik van Leyen,*** geb. de Rijp 11 Febr. 1868; zn. van Jan en ***Antje Dubbeld*** en wedr. van ***Cornelia Veen.***

VI. ***Jan Hendrik Liofard,*** geb. Nijkerk 7 Juni 1873 (Haarlem). Oud Boekhouder op suikerfabrieken in Indië.

Zijn door hem erkende zoon bij de Inlandsche vrouw ***Kasmirah:***

Jean Etienne Liofard, geb. Bangil (Java) 3 Oct. 1912 (den Haag). Tr. Rotterdam 16 Nov. 1932 ***Nelly Visser,*** geb. aldaar 24 Maart 1915; dr. van ***Henricus Jacobus*** en ***Celina Moppes.***

Uit hen:

Jean Efienne Liotard, geb. den Haag 4 Febr. 1937.

VIbis. ***Marfinus Johannes Liofard,*** geb. Haarlem 14 Juli 1878, st. tengevolge van een autoongeluk Lahat (Sumatra) 17 Dec. 1910. Inspecteur bij den Gouvernements Automobieldienst te Palembang.

Zijn door hem erkende zoon bij de Inlandsche vrouw ***Kasmirah:***

19) Gedeeltelijk opgaven van Mevrouw Werlemann-Liotard.

Martinus Johannes Liotard, geb. Moeara Enim (Sumatra) 13 Aug. 1909 (den Haag). Tr. den Haag 29 Juli 1936 *Wilhelmina* ***Adriana Oosenbrug,*** geb. aldaar 26 Febr. ***1915,*** dr. van ***Matthijs*** *Gerardus Wilhelmus* en ***Anna Geertruida Huberdina Lorié.***

Uit hen:

Anna Geertruida Huberdina Liofard, geb. den Haag ***27 Nov. 1936.***

IVbis. ***Jean Theophile Liofard,*** geb. Amsterdam 5 Oct. 1811, st. Nice ***24*** Juli 1865. Eervol vermeld wegens gehouden gedrag in den Tiendaagschen Veldtocht bij het Korps Noord Hollandsche Vrijwillige Jagers; drager van het Metalen Kruis. 1839 1 ste Luitenant, 1842 Kapitein, 1843 eervol ontslag bij de Dienstdoende Schutterij te Amsterdam. Koopman aldaar. ***1842*** Vice Consul, 1849 Consul van Zwitserland: 1854 Consul van Sardinië. 1857 Commissaris Rhijn Spoorweg Maatschappij. 1862 Ridder, 1863 Officier Orde van de H.H. Mauritius en Lazarus.

Zijn twee dochters bij ***Wilhelmina Louisa Tausenf,*** geb. Amsterdam 18 Juni 1824, st. aldaar 27 Juni 1878, dr. van ***Johan*** *Mauritz Ludwig* en ***Helena*** *Resinger,* erkend bij zijn testament d.d. 19 Juni 1865 voor Notaris Daniel van Dijk te Amsterdam:

a. *Jeanne* ***Wilhelmine Louise Liotard,*** geb. Amsterdam 2 Sept. 1849, st. Apeldoorn 21 Sept. 1905. Tr. Amsterdam 18 Sept. 1879 ***Adriaan Pefer Scheltema, geb.*** Zutphen 4 Sept. 1848, st. Apeldoorn 16 Sept. 1918; zn. van ***Jan*** en ***Anna Hendrika Scholten.*** Hoofd-Inspecteur van Politie te Amsterdam [20]).

b. ***Suseffe Theophania Liofard,*** geb. Amsterdam 1 Febr. 1854 (Amsterdam). Tr. aldaar 29 Aug. 1881 den broeder van haar zwager ***Hendrik Jan*** *Scheltema,* ***geb.*** 's Heerenberg 7 Dec. 1853, st. Amsterdam 7 Dec. 1931. Ingenieur bij den dienst der Publieke Werken aldaar. Ridder Oranje Nassau Orde.

Hoewel hiermede de genealogie dezer Liotard's in Nederland is beëindigd, is het mogelijk verschillende Nederlandsche families langs de vrouwelijke lijn bij het uitgangspunt Antoine Liotard te 'bereiken. Indien hier of daar iets wordt mede gedeeld, wat niet in direct verband daarmede staat, geschiedt dit omdat het mij gebleken is, dat in de m.s. genealogieën in het archief verschillende fouten voorkomen, die wellicht in den loop der jaren hun weg naar anderer fiches hebben gevonden.

Maieonnet.

Uit het huwelijk ***Anfoine Liotard*** en ***Anne Sauvage*** (zie hierboven onder 1) o.a.:

Anne Liofard, geb. 1685/'86, st. Genève 17 Juni 1731. Tr. aldaar 30 Nov. 1706 ***Louis Maizonnet*** uit Nimes, geb. 1678/'79, st. Genève 18 Nov. 1750; zn. van ***Pierre*** en ***Marie*** *Triboullet.* Hij wordt 17 Febr. 1706 burger van Genève [21]).

Uit hen (o.a.?):

Jean Louis Maizonnef, aeb. Genève 13 Mei 1712, st. Delft 31' Jan. 1783. Predikant bij de Waalsche Kerk aldaar [14]). Tr. den Haag 7 Juli 1744 ***Marie Anne de Marconnay,*** ged. aldaar ***15*** Juni 1721, st. Delft 16 Maart 1812; dr. van ***Lancelot en Marianne de Larrey.*** Volgens de huw. voorwaarden d.d. 28 Juni 1744 voor Notaris J. Sythof te 's-Gravenhage [22]) is haar vader overleden en haar moeder eerder wed. van ***Pierre François de*** *Chalon,* Heer de Delieure.

[20]) Gedeeltelijk opgaven van den Heer N. van Maanen tc Amsterdam.
[21]) Alfred L. Covelle, t.a.p. blz. 396.
[22]) Gemeente Archief 's-Gravenhage.

Uit hen o.a.:

1. ***Louis Lancelof Maizonnet,*** tr. Dordrecht 26 Oct. 1772 ***Cornelie Anne de Court,*** dr. van ***Jean*** en *Petronella* ***van Steenbergen.***
2. ***Marie Anne*** *Françoise* ***Maizonnet,*** tr. Delft 28 Febr. 1773 *Samuel* ***Elie Voûte.*** zn. van ***Jean*** *Jacques* ***en*** *Susanne* ***Icard*** [14]).
3. *Jeanne* ***Marie Maizonnet,*** tr. Delft 30 Sept. 1776 *Josué* ***David*** *Valeton,* zn. van *Josué* en ***Marie Anne Christine le Challeur*** [14]).
4. ***Anne Louise Maibonnet,*** tr. Delft 1. 27 Dec. 1785 ***Henri Remy;*** tr. 2. Delft 11 Aug. 1794 *Jacob Scheidius.*

Mokt.

Uit het huwelijk ***Antoine Liofard*** en ***Anne Sauvage*** (zie hierboven onder 1) eene andere dochter:

Jeanne ***Judith Liofard,*** geb. Genève 30 Jan. 1697, st. aldaar 10 Juli 1737. Tr. aldaar 17 Oct. 1717 ***Jaques*** *Mollet,* geb. aldaar 3 Juni 1695, zn. van *Samuel* en *Susanne* ***Colladon*** [23]).

Uit hen o.a.:

Jean Louis *Mollet,* geb. Genève 16 April 1728, st. aldaar 17 Dec. 1778. „Commis en Chancellerie"; lid .van den Raad van Honderd in 1752 en schrijver [23]).

Tr. Genève 5 Juli 1767 ***Marie*** *Nicole* ***Raymond,*** geb. Parijs 27 Oct. 1750, st. vóór 1796. Volgens de huw. voorwaarden d.d. Genève 15 Mei 1767 voor Notaris S. L. Delorme is zij „Marie Nicole" ***een*** „fille naturelle" van ***Jean Etienne Liotard*** (den schilder): de naam van haar moeder wordt nergens genoemd dan in de biographie door diens zoon [24]); in de trouwregisters wordt zij eveneens „Marie Nicole" genoemd. Bij de huw. voorwaarden zijn Jean Etienne Liotard en zijn vrouw aanwezig en de eerste geeft als huwelijksgift „cinq cent livres de France de rente annuelle et viagère constituée à son profit sur la tête et vie de lad. Dlle Marie Nicole". Haar dochter trouwt in 1796 als „fille des défunts Jean Louis Mollet et Marie Nicolle". De geboortedatum komt voor in de huw. voorwaarden: mijn poging om haar geboorteacte te Parijs te lichten had geen succes.

Van haar is mij verder niets bekend, dan dat zij in het huisgezin van haar vader is opgevoed [25]) en na den dood van haar man, met achterlating van haar twee kinderen, die bij de familie onderdak vonden, naar Parijs vertrok, waar zij het leven gaf aan een dochter, die spoedig na de geboorte overleed. Volgens de brieven van de vrouw van haar vader is dit 'kind buiten echt geboren.

Uit hen:

1. ***Jean Etienne*** *Mollet,* geb. Genève 17 Sept. 1768, st. Amsterdam 5 Nov. 1851.
   In 1793 woont hij te München, 1794 te Manchester en 1797 te Londen. Bij zijn huwelijk is hij koopman te Dusseldorf en heeft daarna blijkbaar te Marseille

[23]) J. B. G. Galiffe, t.a.p. V blz. 533.
[24]) L. Gielly „La Biographie de Jean-Etienne Liotard. écrite par son fils" in „Genava" X1, 1933. Gielly citeert: „.....Il avait grand train, équipage et une maîtresse, nommée Raymond, qu'il entretenait chez sa couturière et dc laquelle il eut ....."; Baud-Bovy t.a.p. blz. 134: „..... et de laquelle il eut uno fille .....". Waar de biographie en het dagboek zich thans bevinden is mij niet bekend.
[25]) Baud-Bovy, t.a.p. blz. 32: „Il vit en effet heureux parmi les siens: ses frères Abraham et Michel, l'enfant qu'a euo de Mlle Raymond la potite Narie Nicole dont la bonne Nme Liotard l'aide à diriger l'éducation". En uit een brief van eene der dochters van Mme Liotard: „Les enfans Mollet sont toujours dans des pensions. . . . . pour la mere je ne sai ou alle est? je lai fais ecrire par son fils que Mama en mourant lui pardonnait tout ce quelle lui avait fait et quelle priait D. de lui pardonner ses ecart et de la ramener ds le bon chemin....." [8]).

gewoond, waar eenige van zijn kinderen zijn geboren. Achteruitgang van zaken zal wel de reden geweest zijn, dat hij zich 16 April 1816 als onderwijzer te Amsterdam gevestigd heeft [26]). Tr. Wixhausen (Hessen) [27]) 16 Febr. 1801 *Sophie Regine Heinrike Cotta,* geb. Tübingen *(Sophia Heinrica Regina) 8* Maart 1777, stt. Amsterdam *(Sofie Reine Henrietta) 18* Mei 1842; dr. van *Johann Ulrich* (eerder wedr. van *Elenore Elisabefha Dorothea, wed. Laurentius Carl Wilhelm Neydecker)* en *Heinrica Elisabeta Schuler* (eerder wed. *Georg Friederich Taubmann)* [28]).

Haar kwartieren:

Cotta	Schuler
Schaber	Müller.

Uit hen:

a. *Sophie Gabrielle Elisabeth Mollet,* geb. Dusseldorf 1 Mei 1802. Tr. Amsterdam 25 Oct. 1827 Ds. *Anasthase Laurent Charles Coquerel* [14]).

b. *Lydie Mollet,* geb. Marseille 24 Maart 1807 [29]), st. Amsterdam 13 Nov. 1887.

c. *Elisabeth Mollet,* geb. Marseille 29 April 1808 [29]). Tr. *Albert Herman Adolphe Kleinmann* [30]).

d. *Caroline Louise Mollet,* geb. Marseille 7 Febr. 1811 [29]), st. Amsterdam 15 Jan. 1894. Tr. aldaar 5 Juni 1838 *Daniel Boisseuain* [31]).

e. *Jacques Henri Mollet.* Volgens zijn brief d.d. Southampton 4 Mei 1842 was hij voornemens 7 Mei d.a.v. te Londen te trouwen: den naam van zijn bruid noemt hij echter niet. In het telefoonboek van Londen komt de naam *Mollet* nog voor.

2. *Gabrielle Mollet,* geb. Genève 13 Juni 1770. Tr. Marseille 24 Dec. 1796 *Jean Malvesin,* geb. Chenac Maart 1750; zn. van *Jean* en *Marie Villem.*

de Fernex.

En dan nog uit het huwelijk Jean *Etienne Liotard* en *Marie Fargues* (zie hierboven onder II) o.a.:

Marie Anna Liotard, geb. Genève 18 Aug. 1767, st. aldaar 18 Mei 1830. Tr. aldaar 23 Nov. 1797 *Moize de Fernex,* geb. aldaar 27 Maart 1763; zn. van *François* en *Jeanne Claudine Delarue en* wedr. van *Louise Esther Sacirère,* geb. aldaar 16 Oct. 1765, st. aldaar 28 Oct. 1789; dr. van *Gabriel* en *Charlotte Deglant.*

Uit zijn tweede huwelijk o.a.:

Jean Marc de Fernex, geb. Genève 18 Mei 1805, st. (genoemd en zich reeds eerder genoemd hebbende *John de Fernex)* Turijn 28 Jan. 1882. Tr. Lyon 4 Oct. 1836 *Jeanne Louise Adrienne Adélaide Blanc,* geb. aldaar 21 Jan. 1817; dr. van *Jean Louis* en *Susanne de Fernex.* Zij waren neef en nicht: de oudste halfbroeder van den bruidegom — *Charles Pierre Henry de Fernex'* — was getrouwd met de zuster van de bruid. Deze teekent de trouwacte: *Adèle Blanc.*

Uit hen o.a.

1. *Marie Théophanie de Fernex,* geb. Turijn 8 April 1844, st. Genua 24 Nov. 1909. Tr. Turijn 11 Aug. 1866 *Henri Dapples,* geb. Genua 24 Sept. 1831, st. aldaar 15 Dec. 1902; zn. van *Jean Christian* en *Caroline Fiers.*

Uit hen o.a.:

Dr. *Carlo Alberto Dapples,* geb. Genua 1 Juli 1875 (Florence). Tr. Haarlem 10 Nov. 1910 *Elise van Vloten,* geb. Haarlem 12 Oct. 1884, st. Amsterdam 27 Maart 1936; dr. van Dr. *Willem Abraham* en *Ada de Vries* [32]).

Deze Elise van Vloten is ook terug te brengen tot Antoine Liotard: Dr. *Willem Abraham van Vloten,* tr. *Ada de Vries;* Mr. *Gerrit de Vries Azn.* tr. *Marie Everardine Reuvens;* Prof. *Casper Jacob Christiaan Reuvens* tr. *Louise Sophie Blussé; Abraham Blussé de Jonge* tr. *Jeanne Petronelle Maizonnet; Louis Lancelot Maizonnet* tr. *Cornelie Anne de Court;* enz. zie hierboven [33]).

2. *Mathilde de Fernex,* geb. Turijn 2 Sept. 1840, st. aldaar 16 Febr. 1905. Tr. aldaar *Eugène Frédéric van Eeckhout,* geb. St. Omer 9 Febr. 1827, st. Lyon 24 Oct. 1874; zn. van *Benjamin Aubert Ernest* (geb. St. Omer 1 Nov. 1791, st. Clermont Ferrand 30 Oct. 1858) en *Emily Anne Mac Gregor* (geb. Wormhoudt 22 Aug. 1790, st. Clermont Ferrand 14 Maart 1867; dr. van *David* en *Cathterine Eliza Fraser)* [34]).

Congnard.

Ten slotte nog enkele opmerkingen over een genealogie *Congnard,* (zie hierboven onder II en III) die in het archief aanwezig is. Deze vangt aan met een *Richard Congnard* te Rouen, die vóór 1530 daar moet geleefd hebben. Zij zal geschreven zijn in het laatst der 18de eeuw en komt overeen met de uiteenzetting van den Heer W. L. van den Akker in „Familiegeschrift 11 Eschauzier". De *Jean Congnard,* die door zijn erfenis in 1855 zooveel pennen in beweging bracht, wordt zoon genoemd van *Lenfranc Congnard* en *Marguerite Marc;* Lenfranc en Daniel, de overgrootvader van het echtpaar Varin-Eschauzier, waren broeders.

Ook een lid van de familie *Crommelin* schijnt zich met deze erfenis te hebben bezig gehouden. Er komt in het archief een notitie voor over de relatie Congnard-Crommelin, gehecht aan het afschrift van een 'brief d.d. Havre 26 Jan. 1855 van zekeren Sénécart aan B. en W. van Rotterdam, waarin informaties gevraagd worden over de afstammelingen van *Jean Congnard* en *Judith Simon,* die zich mogelijk te Rotterdam zouden bevinden. De Secretaris van Rotterdam berichtte mij, dat de beantwoording van dit schrijven hoogstwaarschijnlijk aan den toenmaligen archivaris is overgelaten, wiens correspondentie uit dien tijd niet is bewaard gebleven.

Het trof mij dat, terwijl de genoemde genealogie tot op allerlei nakomelingen is uitgewerkt, de kinderen van het echtpaar Congnard-Simon niet worden genoemd. Dat er kinderen waren blijkt uit de onderzoekingen van den Heer van den Akker.

Een woord van hartelijken dank wordt gebracht aan alle genoemden en ongenoemden, die mij bij de samenstelling van dit artikel behulpzaam zijn geweest.

26) Dit, laatste opgegeren door den Gemeente archivaris van Amsterdam.

27) In do trouwregisters te Tübingen, waar de aanteekening van dit huwelijk plaats vond-op 25 Jan. 1801, is rermeld, dat het huwelijk gesloten werd te Frankfort a.M. Dit is mij gebleken een fout te zijn.

28) Heinrica Elisabeta Schuler wordt in de verschillende registers te Tübingen ook Schulerin genoemd. Zooals bekend werd dit „in" gebezigd bij wijze van vrouwelijke verbuigingsuitgang; ik rond ditzelfde bij de namen Taubmann en Mögler en ook elders.

29) Opgegeven door den Heer B. H. Boissevain te Amsterdam.

30) Nederland's Adelsboek 1907, blz. 200.

31) Uit B. H. Boissevain „Stamboek der Boissevains".

32) Meerendeels opgegeven door Dr. C!. A. Dapples te Florence.

33) Opgegeven door den Heer T. van Vloten te Rijswijk.

34) Opgegeven door Mevrouw L. Engelhard-Vaneeckhout te Parijs. Ik liet mij leiden door den Hollandschen klank van den naam van Eeckhout, hopende aansluiting te krijgen met anderen, die voorkomen in de genealogie Hoynck van Papendrecht

Grafzerken te Heemskerk,

door MR. J. BELONJE.

Door vriendelijke uitnoodiging van den plaatselijken gemeente-secretaris' den Heer H. van Benthem, was ik dezer dagen in staat een aantal oude grafzerken te inventariseeren, welke op het kerkhof om de Ned. Herv. kerk te Heemskerk kortelings te voorschijn waren gekomen. Deze vondst geschiedde ter gelegenheid van het in orde brengen van het Oostelijk gedeelte van dit kerkhof, dáár voornamelijk, waar voorheen het koor der kerk gestaan heeft (vgl. de afbeeldingen, o.a. bij: H. de Leth en M. Brouerius van Nidek: „Het Zegepralent Kennemerlant", Amsterdam, z.j. plaat 6 en „Het verheerlijkt Nederland", IV, Amsterdam 1752, plaat 329).

De zerken hadden dooreengenomen onder bedekking van 15 c.M. zand gelegen en waren hierdoor dus, ofschoon het meerendeel reeds in vroegeren tijd aan afslijting onderhevig was geweest, redelijk geconserveerd gebleven.

Behalve de grafsteen voor den huiskapelaan van de bewoonster van het kasteel Assumburg, *Anna* Baronesse *van Renesse van Elderen,* n.l. heer *Antonius Verheerent,* † 22 Maart 1672, zijn geen van, deze ateenen nog beschreven in onze „Gedenkwaardigheden" van Noord-Holland [1]). Het thans te Heemskerk gevondene moge hier daarom volgen:

1). Op de hoeken vier kwartieren:

[assendelft] cralingen.
[haarlem] [s]wietten.

De r. kwartieren waren verloren gegaan; de naamsaanduiding van de kwartieren ïs boven de schilden aangebracht in gothische minuskels. Het wapen *Cralingen,* de 8-puntige ster. is nog zeer duidelijk en van de violen van *Swieten* is er nog één zichtbaar.

Randschrift, wederom in gothische minuskels:

Hier — leggen begrauē — willem — ende —/ claes gebroderē — Sonen — des — herē — van — assendelft — xliii (?) — willem — starf — opten xxix dach — in meij / Int iaer Ons — herē — m — cc .....*. xxix(?) — bit — god / (midden:) voer hoer beijder sijele — Om goods — willen.

(Deze zerk zal waarschijnlijk betreffen twee zoons van *Dirk II van Assendelft en Christina van Cralingen,* waarvan jhr. *Willem* op Hemelvaartsdag 1467 te Haarlem is doodgeslagen, hetgeen dan echter niet geheel overeenkomt met diens grafschrift volgens het ms. wapenboek no. 7 litt. C. 1, aanwezig in het Muscum Meermanno-Westrenianum te 's-Gravenhage, vgl. ook „Gedenkwaardigheden" N. Holland 111, t.a.p. bladz. 263, 264. — Merkwaardig is wèl, dat deze zerk stijlcritisch bezien, zooveel overeenkomst vertoont met die, vermeld in de „Gedenkwaardigdigheden" N. Holland III, bl. 240 sub 6, nl. voor heer *Bartout van Assendelft,* Ridder, † St. Lucasdag 1443 en begraven in de voorm. St. Janskerk te Haarlem. Zie voorts: Bijdragen V. Vaderl. Gesch. en Oudheidk. 4e reeks VII, 1909, bl. 145-181).

2). [Hier] Leyt Begraven Bovwen / Willems van Poelenbvrch / starf den 5en Octoberis Anno 1579 / Met Syn Hvysvrov Anna Isaacks Dr / Sterf den 16 Novemb. Anno 1570. /.

(Deze steen vertoont groote overeenkomst met den sub 5 hierna genoemden; hij schijnt, te oordeoleu naar hot gebruikte lettertype eerst in de 17e eeuw te zijn vervaardigd. Het is aannemelijk dat ook hij het na te noemen, aan Egmond leenroerige huis Poelenburg onder Heemskerk bezat. Over Poelenburg, vgl. N.L. 1937, LV, kol. 217; voor Bouwen Willemsz. zie S. v. Leeuwen: „Batavia Illustrata", bl. 1049).

3). Randschrift: Hie Leyt Begraven / Elyas de Haes Casteleyn vant / (boven de laatste regel: „Stadho[u]der van Leenen"/) Huys t Heemskerk / Is Gervst..... Anº 1596. /

Midden: het gedeelde wapen De *Haes,* gelijk aan dat van *Frans Eliaszoon de Haes,* vgl. „Gedenkwaardigheden" N. Holland 11, bl. 154, sub 155, doch hier met helm, wrong en dekkleeden en als helmteeken een naar voren springende (haas?) tusschen een antieke vlucht.

(Naar alle waarschijnlijkheid behooren beiden, *Elias* en zijn zoon *Frans* tot het geslacht van den medicus *De Haes,* die door *Vondel* wordt genoemd in zijn „Beekzang aan Catharine". *Elias* de *Haes* voornoemd was de eerste mij bekende kastelein en stadhouder van de leenen van het huis Heemskerk — het latere Marquette" — voor Karel de *Ligne,* Graaf van *Aremberg.* Blijkens de gedrukte resolutiën van de Staten van Holland d.d. 8 Januari 1602 komt blijkbaar als zijn opvolger *Splinter van Manen).*

4). Een kleine zerk. — Hier Leyt Begraven / Maerten Francken / Sterf Den 29 Iannvari / Anno 161 1 — Een merk (M.).

5). D. 0. M. / Hier Leyt Begraven Daniel-Van den Tempel / In Syn Leeven Heer van — Poelenbvrgh — Ovdt / 43-Jaeren — Is — Gestorven Den 22 Maert Aº-1680 / Ende — Syne Hvisvrovwe — Jvdith Cathrine De Schodt — In Haer Leeven Vrouwe van Poelenbvrgh Ovdt (niet ingevuld) Jaeren — Is / Gestorven (niet ingevuld) / Bidt — voor — De — Zielen.

(Daniel van den *Tempel* kocht Poelenburg onder Heemskerk omstreeks een maand voor zijn overlijden; zijn weduwe hertrouwde te Heemskerk — archief R.K. Parochie Heemskerk, medegedeeld door den Heer H. van Benthem aldaar — 11 Mei 1681 met *Reinier* de *Swaen,* † 1714; zij † Heemskerk 3 Mrt. 1704.

Daniel van *den* Tempel behoort waarschijnlijk tot het geslacht van Olivier *van* den Tempel, die o.a. 1637-'47 als stadhouder van de leenen van Marquette voorkomt. Een *Olivier* v. *d. T.* † Heemskerk 5 April 1694).

6). Cornelis Deutz / van Assendelft.

(De zerk betreft Mr. *Cornelis Deutz van Assendelft,* † Assumburg 17 Mrt. 1788, zoon v. *Jean en* van *Cornelia* Maria *Bors van Waveren,* vgl. Joh. E. Elias: „De Vroedschap v. Amsterdam" 11, bl, 912 sub 378 en Ned. Adelsboek 1913, XI, bl. 770. De zerk ligt tegen den O.-muur van de kerk).

7) 'Als no. 6.

(Ligging als voren).

8) Een merk (tegel).

9) Een merk (tegel).

1) Deze steen wordt vermeld in de „Gedenkwaardigheden" N. Holland 111 bl. 263 sub 15. In don tijd, toen Mr. Bloys van Treslong Prins de kerk te Heemskerk inveutariseerde was hij vrijwel geheel (op het beeldhouwwerk na) onder zand on gras bedolven. Tevens zij hier nog vermeld een kleine *gedenksteen,* welke in den voet van den 0. muur der kerk aldaar gemetseld is. Hiervan luidt het opschrift : 1 :L: Vesper/Anno 1833. Laatstgemelde muur is dus blijkbaar in dat jaar hersteld.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Eilbracht.

In jaargang LIII, 186 en 187 worden door den Heer Heinrich Müllers in verband met den predikant *Abraham Tielenius* ook mededeelingen gedaan over den vader van zijn vrouw *Maria Eilbracht,* Ds. *Philippus Eilbracht.*

De Heer Gottlieb Kremers te Herrath verschafte mij eenige gegevens over de Nederrijnsche familie Eilbracht, waaraan ik, aangevuld met mededeelingen van den Heer J. T. Strommenger te Geilenkirchen, het volgende ontleen:

De vader van Philippus Eilbracht was *Johannes Eilbracht,*

een Franziskaner monnik, die later Luthersch werd en 14-2-1543 op Eilbrachtshof bij Herford was geboren. Hij studeerde te Munster en te Rostock, en vestigde zich als predikant te Schwalenberg, later te Odenkirchen. Hij huwde in 1574 *Margarete Resen,* die in 1599 stierf. Hijzelf stierf in 1626.

Zijn zoon Philipp Eilbracht zou, ongeveer 1577, te Horn bij Detmold geboren zijn. Van 1600-1601 studeerde hij te Heidelberg, was 1605-'09 predikant te Sittard en Heinsberg, 1609-'13 te Xanten aan den Nederrijn, in 1614 te Grevenbroich en moest vandaar naar Duren vluchten. Later ging hij naar Keulen en werd Katholiek; doch in 1624 legde hij voor de Geldersche synode opnieuw de Protestantsche geloofsbelijdenis af en kwam daarop als predikant te Bemmel. In 1634, het laatste jaar van zijn predikantschap, was hij te Rees. Hij heeft veel ongeluk gehad, een vrouw en verscheidene kinderen stierven aan de pest. Zelf overleed hij te Rees in Nov. 1635.

Hij was vóór 1604 gehuwd met *Metgen van der Brüggen.* Zijn tweede vrouw ***Anna Renbach*** stierf vóór 1628 te Duren aan de pest evenals in 1624 een zoon ***Abraham*** uit dit huwelijk. Zijn derde vrouw ***Elsken ten Oort*** was de dochter van een Hollandsch predikant. Volgens het kerkelijk archief te Bemmel stierf zij aldaar op 11-3-1634.

Hij had een broeder ***Caspar Eilbracht,*** die 27-7-1575 te Horn werd geboren. Deze was eveneens predikant, eerst te Odenkirchen, later te Oyen bij Nijmegen (na 1627). Hij volgde zijn broeder Philipp als predikant te Bemmel op en stierf daar 25-12-1640. Zijn vrouw was ***Anna Coenen,*** dochter van den schoolmeester ***Johannes Coenen*** en *Sibylla Strommenger.*

Een zoon van Caspar Eilbracht was ***Johannes Eilbracht, 31-1-1602*** te Odenkirchen geboren, van 1626-1677 predikant te Juahen, Otzenrath en Wickrathberg, waar hij 4-1-1677 stierf. Hij was tweemaal gehuwd, eerst met ***Anna Kemmerling,*** van Waat, daarna met ***Anna Coenen,*** dochter van den schepen ***Goerdt Coenen.***

Het derde kind uit dit tweede huwelijk was ***Agnes Eilbracht,*** geboren omstreeks 1646 te Wickrathberg. Deze huwde eerst den predikant ***Matthias Pelzer,*** in 1673, en in 1677 ***Anton Kramer*** of *Kremer,* die later hertrouwde met ***Johanna Maria Tielenius.***

C. VAN WESSEM.

Lieftinck.

(LVI, 425, 513, 514).

Jacob Lieftinck, 4e zoon van *Reijnier* en ***Sara Tamineau,*** werd niet 7 Jan., doch 7 ***Februari*** 1683 in de N.Z. Kapel te Amsterdam gedoopt. Daar er bovenaan de blz. van het doopboek ***Januari*** staat en halverwege dezelfde blz., klein geschreven, ***Februari, is*** dit laatste begrijpelijkerwijze over het hoofd gezien.

Volgens den Heer del Campo Hartman was de moeder der echtgenoote van ***Reynier Lieftinck „de Jonge"*** (LVI: 321. vermeld onder IX) „waarschijnlijk ***Maria de Helt,*** die in tal van acten voorkomt als huisvrouw van den Raad van Indië, Mr. ***Jacob Faes. Zij*** overleed 19 Juni 1735".

Nu huwde Mr. ***Jacob Faes,*** (zoon van ***Jacob*** en ***Alida Bas),*** gedpt. A'dam N.K. 6 Febr. 1657, gest. Batavia 1722, na den dood zijner eerste vrouw vertrokken naar Oost-Indië, waar hij in 1710 tot Raad-Extraordinaris en in 1716 tot Raad ordinaris van Ned.-Indië benoemd werd, le te Sloten 4 Mrt. 1681 ***Susanna Boddens,*** geb. 15 April 1662, begr. A'dam N.K. 27 Oct. 1694, dr. van ***Abraham*** en van *Abigaël Man;* hij trouwde 2e in Oost-Indië *Jeanne Sophia Gerrits,* wede van den Gouverneur op Coromandel ***Coomans.*** Uit het eerste huwelijk sproten acht kinderen. (Zie Joh. E. Elias: De Vroedschap v. Amstm 1578-1795. 11 : 932.

Indien ..... *Faes,* de echtgenoote van ***Reynier Lieftinck „de Jonge",*** met wien zij ±1714/'15 huwde (LVI: 322), een dochter was van Mr. ***Jacob Faes,*** Raad van Indië en van ***Maria de Helt,*** dan zou deze laatste de ***derde*** vrouw geweest moeten zijn van voorn. Mr. ***Jacob Faes,*** gest. 1722.

Kan ***Maria de Helt*** ook de vrouw geweest zijn van een eventueelen ***gelijknamigen zoon*** van Mr. ***Jacob Faes,*** genoemd naar ***diens*** vader, ***Jacob?***

Daar uit het huwelijk van *Reynier* ***Lieftinck „de Jonge"*** en ..... *Faes* een dochter, ***Szzsanna,*** werd geboren (LVI: 322), kan deze laatste mogelijk genoemd zijn naar *Susanna Boddens,* eerste echtgenoote van Mr. ***Jacob Faes,*** Raad van Indië, bovengenoemd.

Gemeente Archief Amsterdam: Huwelijks Inteekenregr. van de Kerk: D. T. en B. 597: folio 128.

den 8 Febr. 1754.

Compareerden als vooren, dese personen sijn alhier op de acte van L. v. Copenole, Coster te Edam, ingetekent:

Mr. ***Gerrit Jacob Lakeman,*** j.m. op de Heeregragt *& Margretha Teengs,* j.d. te Edam.

(In margine:) Acte verleent den 24 Febr. 1754 om te Edam te trouwen.

H. MIJNSSEN.

Van Lintelo.

Naar aanleiding van het zeer interessante artikel van Jhr. H. H. Röell in ons maandblad, schijnt het mij van belang mededeeling te doen van een Amsterdamsche familie ***van Lintelo,*** waarover tot dusver, voor zoover mij bekend, zeer weinig gepubliceerd is en die gezien de voornaam van den stamvader ***Evert*** en het gebruik van het wapen van het Geldersche geslacht van Lintelo, wellicht een zijtak van dit geslacht zal zijn.

Volgens een 19e eeuwsch handschrift, aangevuld met gegevens uit in mijn bezit, zijnde testamenten uit het midden der 18e eeuw, zou de genealogie van deze Amsterdamsche familie als volgt zijn:

1. ***Evert van Lintelo,*** overl. ca. 1620, woonde in de Waterlooesstraat te Amsterdam, tr. N.N., had 3 kinderen:
   a. ***Hendrik van Lintelo,*** geb. 1594, tr. 16-4-1626 *Catharina van Hensberch,* geb. 1603, d. v. Jan en van Elysabeth Pijnakker.
   b. *Marritgen van Lintelo,* tr. 13-1-1616 *Gijsbert van Bronchorst,* van Weesp, geb. 1591.
   c. ***Evert,*** volgt 11.

II. ***Evert van Lintelo,*** geb. 1601, tr. 17-7-1625 *Trijntie Ooms,* d. v. Jan Ooms Claasz en Aeltie Ellerts. Uit dit huwelijk:
   a. ***Catharina van Lintelo,*** geb. 1632, tr. 7-8-1654 *Patritius Creaghe van Limmetigh,* geb. 1629 in Ierland.
   b. ***Johannes,*** volgt 111.

III. ***Johannes van Lintelo,*** geb. 1634, tr. 10-10-1658 *Christina van der Mije,* geb. 1635, d. v. Cornelis van der Mije Davidsz en Christina Moenen Willemsdr. Uit dit huwelijk:

IV. ***Cornelis van Lintelo, geb. 1661,*** overl. 1720, tr. 1-10-1686 *Charlotta Eduarda Ingels,* d. v. Johannes Benedictus en Johanna Catharina Losson.

Uit dit huwelijk:

a. ***Johannes Benedicfus,*** volgt V.

b. ***Cornelis Giacomo,*** volgt Vbis.

V. ***Johannes Benedictus van Lintelo,*** geb. 1693, overl. 1749, tr. 4-5-1716 ***Hendrina Paulina van Anrae,*** geb. 1692, d. v. Juan en van Cornelia van Bergen. Uit dit huwelijk:

a. ***Agatha Françoise van Lintelo,*** tr. Mr. ***Wolterus Meyer,*** auditeur-militair van het garnizoen van Iperen en Vurnes. Z woonden in 1758 te Campen.

b. ***Theresia Maria van Lintelo,*** geb. Amsterdam, ged. R.K. 5-9-1731, overl. St.-Michielsgestel 16-10-1762, tr. Ankeveen **21-4-1752** ***Johan Hoynck van Papendrecht,*** geb. 's-Gravenhage 31-10-1721 (zie Ned. Patr. 1939).

Vbis. ***Cornelis Giacomo van Lintelo,*** geb. 1698, trt. 24-4-1727 ***Agatha Françoise van Bergen,*** d. v. N.N. en Deboxa Bekom. Uit dit huwelijk:

a. ***Cornelis van Linfelo,*** van wien niets naders bekend.

b. ***Debora Carolina van Lintelo,*** dito.

Nadere aanvullingen en/of correcties zullen zeer welkom zijn.

J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Bisschop Boudewijn van Utrecht.

Op bladz. 299 van het door mij gepubliceerde boek „Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden in en uit de Kerken van de provincie Utrecht" leest men dat het te Westbroek treurig gesteld was met het beeld van ***Boudewijn van Sferkenborch,*** bisschop van Tripoli in partibus, Cistercienser monnik en wijbisschop van bisschop ***Jan van Arkel,*** die **23** Maart 1366 † en in de St. Servaasabdij te Utrecht werd begraven. Zijn tombe in de kerk te Westbroek werd in 1372 opgericht, 'doch is geheel verdwenen; alleen het geschonden beeld ligt in een nis tegen den muur.

Volgens een handschrift D'Yvoy (eind 18e eeuw) las men er op: MCCCLXVI die XXIII mensis Marcii obiit dñs. ***Baldewinus de Sferkenborch*** ..... epṡ.

Nu lees ik op bl. **232** van den Navorscher van 1938 in een Beknopte Geschiedenis van het Bisdom Utrecht van de 7de tot de 16de eeuw door J. Rasch: „29. ***Boudewijn van Benthem van Holland*** (1178-1195) enz. De bisschop gaat naar Mainr om daar de hulp des Keizers in te roepen, doch sterft daar in 1196. Begraven in de oude St. Maartenskerk, terwijl de graftombe zich zou bevinden te Westbroek (V. d. Bosch bl. 89) enz.

Volgens mijn onderzoekingen heette de bedoelde bisschop ***Boudewijn van Sterkenborch*** en † hij in 1366. Volgens den Navorscher heette hij ***Boudewijn van Benthem van Holland*** en † hij in 1196. Wat is nu juist?

BLOYS VAN TRESLONG PRINS.

BOEKBESPREKING.

Bijdrage tot de kennisvanhet leenstelsel in de Republiek Holland door Dr.J. J.A. Wijs.

Door schenking van den Schrijver werd de bibliotheek van het Genootschap verrijkt met bovengenoemd boekwerk, zijnde het academisch proefschrift, waarop ons geacht medelid op **3** Maart 1.1. tot doctor in de rechtsgeleerdheid promoveerde.

Zelfs zonder de groote verdienste van deze studie — waarover zoo dadelijk meer — past een woord van eerbiedige hulde voor de werkkracht en de levenslust van den Schrijver, die als

doctor in de chemie op reeds zeer bejaarden leeftijd den moed vond zich voor de vermelde promotie te bekwamen.

Dr. Wijs geeft ons in zijn studie achtereenvolgens een overzicht over de leenverhoudingen in Holland, de geschiedenis der Hollandsche leenkamer, bijzonderheden betreffende de leenen, gegevens over Zeeuwsche leenen, een finantieele en economische beschouwing, een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan de leenkamer van den Huize van Wassenaer, een en ander gedurende het tijdperk van de Republiek, om ten slotte te eindigen met de afschaffing en opheffing van de leenkamer.

Deze studie biedt zooveel, dat elk onderzoeker in de oudere bronnen — en daarvan vormen nu eenmaal de leenregisters, zooals bekend, een hoogst belangrijk gedeelte — goed zal doen ervan kennis te nemen. Ter voorbereiding van een onderzoek in de leenregisters raadplege men dit geschrift; de begrippen hooge en lage heerlijkheid, ambachtsheerlijkheid, recht leen, onversterfelijk leen, heergewaad, enz. zijn dan geen holle phrasen meer. Wat — nog niet ter zake ingewijd zijnde — den lezer van ons Maandblad al dadelijk zal opvallen, is de begrenzing van het oude Holland ten aanzien van de daaronder vallende leenen, waar onder „Holland" immers moet worden begrepen zoowel Noord- en Zuid-Holland als een gedeelte van Noord-Brabant, ongeveer begrensd door de lijn, die, van het Hollandsch diep beginnend, westelijk om de stad Klundert heen buigt en dan zuidelijk van Zevenbergen op 's Hertogenbosch aanloopt en kort voor die stad ombuigt naar de Maas, daarbij Vlijmen en Engelen omvattend, voorts een deel van het eiland Schokland en Bommenede als Hollandsche enclave in Zeeland,

In Hoofdstuk III vindt men o.a. een opsomming van een reeks stadhouders en registermeesters van de leenen, benevens de namen van de griffiers van de leenkamer (1582-1747).

Hoofdstuk IV licht ons in over enkele grootte 'heerlijkheden en de leenboeken en repertoria daartoe behoorende; speciaal aan de leenen en leenkamer van Egmond zijn vele bladzijden gewijd.

De heerlijkheid Wassenaer en het leenhof vormen een afzonderlijk hoofdstuk. Het archief berust op het kasteel Twickel. De nu gepubliceerde gegevens dienaangaande zijn — voor zoover mij bekend -- geheel nieuw. Deze korte opsomming zegt genoeg.

Mogen wij den wensch uitspreken, dat de bestudeering der oude leenverhoudingen den Schrijver nog eens mogen nopen tot meer publicaties uit deze materie.

J. P. DE MAN.

Leidsch Jaarboekje. Uitgave ver. „Oud-Leiden". 1939.

Dit bekende Jaarboekje bevat — naast de gebruikelijke rubrieken — eenige arikelen, die ik gaarne onder de aandacht van de lezers van ons Maandblad wil brengen.

Ik noem de studie van Mr. W. F. Leemans 'genaamd ***„Twee oude Hofsteden te Warmond"*** (Oostergeest en het voormalige Schoonoord), waarin de opvolgende eigenaars voorkomen.

Een interessant artikel van de hand van het bestuurslid van ons Genootschap, den Heer W. J. J. C. Bijleveld, getiteld ***„Boerhaave's Schoonzoon"*** bevat een massa gegevens, waaronder zeer curieuse, over ***Frederik de Thoms,*** op **26** September 1741 'gehuwd met Boerhaave's dertigjarige dochter, en hun beider nakomelingen.

Tal van aardige foto's en afbeeldingen verluchten deze uitgave.

J. P. DE MAN.

Die Edelherren von Stein mit dem Rautenwappen von Dr. Wilhelm Thöne in „Beihefte zu den Julich-Bergischen Geschichtsblättern", Heft 2.

In verband met het m.i. groote belang van deze publicatie, ook voor de kennis van eenige oud-Hollandsche geslachten, besloot ik tot een afzonderlijke bespreking van dit artikel.

In 54 bladzijden en een pagina foto's van 8 wapenzegels vindt men een bijzonder zorgvuldige studie over dit onderwerp.

'Geput uit een schat van bronnen en voorzien van zeer overzichtelijke stamtafels geeft deze studie ons een massa gegevens betreffende het genoemde geslacht, dat aanvangende met *Arnold I van Elslo* vir nobilis — voorkomende 1111-1125 — in den oudsten tak uitsterft met *Arnold V Herr zu Stein* 1356-138 1, wiens zuster N.N. (mij bekend als *Agniefe,* zie Hollandsche Leenkamer 50 fol. 268v.) huwt met *Daniel van de Merwede.* heer van Merwede en Stein, den voorlaatsten vertegenwoordiger uit den hoofdstam van dit geslacht. Doch reeds vroeger bestaat verband met Holland door het huwelijk van *Arnold III, heer van Stein en Gouda* 1283-1329, met *Margaretha van Renesse.*

Het is mij niet mogelijk in een betrekkelijk klein bestek uitvoerig over het werk van Dr. Thöne uit te weiden, een werk waaraan verschillende personen — op bladz. 54 genoemd — hunne medewerking verleenden. Het geheel is met groote zorg en toewijding samengesteld en ik meen dan ook onzen medeleden de lezing van dit artikel warm te moeten aanbevelen. Doordat steeds nieuwe bronnen toegankelijk worden, kan ik belangstellenden nog verwijzen naar het archief van den Nassauschen Domeinraad, waarvan de Charters door de bekwame hand van Mejuffrouw Dr. S. W. A. Drossaers zijn bewerkt en waar zij in Inventaris No. 856, 857 en 860 nog eenige nadere gegevens zullen vinden omtrent de laatste overgangen van het slot Stein.

J. P. DE MAN.

Sippenkunde des Deutschtums im Ausland. Herausgegeben vom „Deutschen Ausland-Institut". Hauptstelle für die Sippenkunde des Deutschtums im Ausland. 3. Jahrgang, 1938.

Het is met gemengde gevoelens dat ik mij zet aan een bespreking van dit zoo juist verschenen werk, omdat het eensdeels bewondering, andersdeels verwondering wekt.

Het geheel getuigt van een groote liefde voor de zich gestelde taak en de lezer zal er vele belangrijke gegevens in vinden. Over hetgeen mij minder bekoorde zal ik straks spreken.

Van de voor ons Nederlanders belangrijkste artikelen vermeld ik het artikel van Erik Amburger, genaamd *Deufsche und Holländische Familien in Russland in ihren Wechselbeziehungen,* waarin de belangstellende zeer veel gegevens zal vinden over de Nederlanders die zich — hetzij blijvend, hetzij voor langen tijd — in Rusland vestigden.

Teneinde zich op de hoogte te stellen van hetgeen in Duitsohland gedaan wordt om den band met het vaderland in stand te 'houden, leze men bladzijde 105 en volgende *Wegbereiter der Sippenkunde des Deutschtums im Ausland.*

Men neme ook kennis van de uitgebreide bibliographie op bladzijde 156 en volgende.

Het doet echter zonderling aan, wanneer men onder *Das Deutschtum in Russland* op bladzijde 162 als eerste een artikel genoemd vindt over de *van Brienen's,* die toch m.i. een tak van een *Nederlandsch* geslacht zijn.

Maar 'bepaald bezwaren moet ik inbrengen tegen het artikel van den heer Hellmut Culmann, *Deutsche Adelsnamen in Brasilien,* ein Beitrag zur deutsch-brasilianischen Sippenkunde.

'Waar deze Schrijver de door hem gebezigde bronnen nauwkeurig opgeeft, kan ik hem slechts een al te goed geloof toeschrijven, naast een gebrek aan critischen zin. Hij geeft een opsomming van 181 namen van personen, die hij vrij wel allen rekent te behooren tot den Duitschen adel (bij enkelen staat een vraagteeken, wanneer de Schrijver twijfelt aan hun *adel);*

Maar wat nu te zeggen van de navolgende Duitschers?

No. 2 *d'Allemaigne, Wilhelm,* um 1400, normannischer Edelmann (sic!).

No. 3 *d'Andrac* um 1400, idem idem.

No. 13 *von Berneval, Berfin,* um 1400, idem idem.

No. 14 *von Bethencourt, Johann,* um 1400, met n.b. de bijvoeging „Ritter und Kammerherr des Königs Karl VI. von Frankreich" en nog eenige soortgelijke edelen uit Normandië, die men toch moeilijk als *Duitsche* edelen kan beschouwen, afgezien van het feit, dat van vestiging in het nog niet ontdekte Zuid-Amerika in 1400 toch moeilijk sprake kan zijn.

De bron, waaruit deze merkwaardige gegevens zijn geput, is een werk van F. von Löher: *Das Kanarierbuch. Geschichfe und Gesittung der Germanen auf den Kanarischen Inseln.* München. Schweitzer 1895.

Van weinig critischen zin getuigt ook m.i. het in bedoelde lijst opnemen van zekeren *Jacome de Bruges (Brugge),* † *1472.* Afgezien van het feit, dat ik vermeen, dat Columbus op 1 Augustus 1498 de Orinocodelta en daarmede het vaste land van Zuid-Amerika ontdekte en Jacome's sterfjaar dus niet juist kan zijn, zie ik in Jacome de Bruges een eenvoudig matroos in Spaanschen dienst, afkomstig uit de Vlaamsche stad Brugge en geen adellijk persoon en zeker geen adellijken Duitscher.

Maar er is meer.

Onder No. 75 wordt vermeld zekere *de Hollanda, Arnao,* die 9-3-1535 in Pernambuco landt en de stamvader zou zijn van een bekend Braziliaansch geslacht. De Schrijver ontleent dit gegeven aan een artikel in het eerste „Jahrbuch für auslanddeutsche Sippenkunde 1936", van de hand van Th. Kadletz, welk artikel getiteld is *Linz und Hollanda, die ersfen deutschen Siedler in Amerika und ihre Nachkommen.*

Nu moge de naam *de Hollanda* voor dezen schrijver wellicht „deutsch" klinken, maar ook hier doet zich m.i. een soortgelijk geval voor als met den bovenvermelden de Bruges, een Hollandsch zeeman vestigt zich in Brazilië en slaagt er in zich daar een positie te scheppen en stamvader te worden van een tot aanzien komende familie.

Men leze nu echter op welke wijze deze *de Hollanda* tot Duitscher wordt gemaakt!

Onder No. 135 wordt gezegd en ik neem dit in extenso. over:

„von Rheinburg oder Rodenburg, Heinrich, Baron × „Margarethe Boyens von Utrecht, der Schwester des „Papstes Hadrian VI. Beide wurden die Stammeltern „der bedeutendsten Familien der Pernambucaner Land- „adels. Ihr Sohn Arnao de Hollanda's. Nr. 75".

Ook deze genealogische zotternij is ontleend aan het artikel van den Heer Kadletz, blijkens de door den Schrijver aangehaalde bron.

Een nasporing in de registers van den burgerlijken, stand der stad Rotterdam ten aanzien van den „edelman" *Albert von Groll* (No. 59), geb. *1838* of *1839,* had geen succes, de naam komt niet voor.

En wat nu te zeggen van de vermelding:

„von Waerdenburg, Junker Dietrich, Oberst (auch „Jonker Diederik van Waerdenburch, Weerdenburch" geschrieben), aus dem Elsass stammend, 1637 mit Graf „Moritz von Nassau in Recife, Pernambuco".

Ieder eenigszins ingewijde herkent in dezen Elzasser (sic!) ***Dirk van Weerdenburch*** [1]), verschijnt in de Ridderschap van Gelre 1633, kolonel in Brazilië onder het bestuur van graaf Johan Maurits van Nassau-Siegen [2]), neemt Olinda in 1630, begraven te Otterloo, zoon van ***Adam*** en ***Elisabeth van der Voort.***

De onder No. 175 vermelde ***von der Voorde,*** a° 1645 te Bahia is wellicht een familielid van Dirk's moeder.

De inlijving van de voornoemde personen door den Schaijver in den Duitschen adel moeten wij om vermelde redenen van de hand wijzen.

Ook wij Nederlanders stellen prijs op de mannen,' die onze vlag 'over de zeeën voerden en hun vaderland met eere dienden. Wij wenschen hen tot de onzen te blijven rekenen.

J. P. DE MAN.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

De Navorscher. Jrg. 87. Afl. 11 en 12. 1938.

M. C. Sigal. Het geslacht *Mecklenbroick.* W. E. van Dam van Isselt. *Herman Coenraad Wipperman en zijn gezin* (vervolg). Mr. H. L. Hommes. Een geslacht ***Ter Borgh*** en aanverwante families in de Provincie Groningen. Bevat behalve over Ter Borgh ook gegevens over het geslacht ***Snip.***

Nederlandsch Archief. Jrg. 1. Afl. 4. December 1938.

M. C. Sigal. Grafzerken in de Nederduitsch Hervormde Kerk te Kethel. C. L. van Es van den Have. Grepen uit Doop-, Trouw- of Begraafboeken; betreft het geslacht *Pasman* te Rijsoord. A. Bijl Mz. Het wapen der familie *Broek.* De voormalige ***Elama-Heerd*** te Uithuizen in Groningerland (± 1430-± 1680) (vervolg). Losse gegevens betreffende *Stalpaert,* ***Haesbaert, Scholten,*** *Vulder* en vragen betreffende ***van Vledder, Claerbout*** en ***Polderman.***

Idem. Afl. 5. Januari 1939.

De voormalige ***Elama-Heerd te Uithuizen*** enz. (vervolg). C. L. van Es van der Have. Grepen uit Doop-, Trouw- en Begraafboeken; 'betreft het geslacht ***Vink.*** H. J. Wunder. Het testament van ***Johan Wilhelm Maschop, w.i. von Leenhoff, Wunder, de Beyer.*** Het geslacht ***van Groeningen (vervolg).*** Inbrengregister No. **30. 1656-'60** Amsterdam (vervolq). Losse gegevens ***Melchior, Middendorp, Wynen*** en ***van Vledder.***

Idem. Afl. 6. Februari 1939.

Ir. William Hoffmañ. Genealogie in de Vereenigde Staten. De voormalige ***Elama-Heerd*** te Uithuizen enz. (vervolg). Dr. C. R. Vermaas, oud-archivaris van Schiedam, en A. Bijl Mz. Genealogische en Heraldische Gedenkwaardig'heden in en uit de Ned.-Herv. Kerk ***te*** Schiedam. (Aanvullingen en toelichtingen op de beschrijving door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins). Inbrengregister No. 30. 1656-'60 Amsterdam (vervolg). C. L. van Es van der Have. Grepen uit de Doop-. Trouw- en Begraafboeken: betreffen de geslachten ***de Zeeuw*** en ***Schansheer. C.*** Rodenburg. Ambachtsbewaarders en Molenmeesters van de „Spaense Polder" (Polder Spangen onder Overschie). Bevat o.a. gegevens ***Starrenburgh, van Velde, Hoornwech, Berckel, Cool, Romein,*** Het geslacht ***van Groeningen*** (vervolg). Vragen en antwoorden ***Caldenberg, van Olphen. Reitsma en Melchior.***

Taxandria. Jrg. 6. Afl. 2.

Mr. H. L. Hommes. ***Waltheri*** of ***Gueltheri*** en aanverwante geslachten. B. v. S. en B. v. B. ***van Bokhoven (van Bochoven);*** losse gegevens

Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg. Tome LXXIV. 1938.

O.a. Dr. A. Kessen. In memoriam ***Dr. P. M. H. Doppler*** (zoon van Lambertus Nicolaas en Maria Gertrudis Gadet, geb. Maastricht 22-7-1861, sterft ald. 19-10-1938), w.i. opsomming van diens werken. Dr. P. Doppler. Lijst der Kanunniken van het vrije Rijkskapittel van St. Servaes te Maastricht 1050-1795. In dit No. over 1050-± 1425. (Wordt vervolgd). Dr. J. Langohr. Het land van Overmaas en de Karolingische of Wachtendonksc'he Psalmvertaling. Veel gegevens over de geslachten ***van Wachtendonk, van Este*** met bronnenopgave (pag. 234-235) en de -wijze waarop de uiteindelijke stamreeks uit de genoemde gedrukte bronnen is opgebouwd. De ***betrouwbaarheid*** van verscheidene der gebezigde bronnen is twijfelachtig!

De Indische Navorscher. Jrg. 5. Afl. 2.

Genealogie ***van Slooten*** (vervolg). B. v. T. P. Extracten uit de eerste overlijdensregisters van ***de Preanger. (1828-1840).*** Familiewapens (vervolg), beschrijving ***Fetmenger tot en met Gratama.*** Gegevens ***de la Haye, Gerlings, Lemon.***

Le Parchemin. Jrg. 3. No. 10. December 1938.

Onder het hoofd „Réponses", pag. 388, gegevens betreffende ***van Lidth de Jeude,*** ingezonden door den Heer Vürtheim. Gegevens ***Bouvy,*** pag. 390-392, door D. P. R. A. Bouvy. Onder besproken werken 'vermeld ik: pag. 430: Catalogue des Manuscrits de la Bibliothtèque Royale de Belgique tome XII Héraldique-Armoriaux par Fred. Lyna, Conservateur-adjoint au cabinet des Manuscrits. Bruxelles 1936, Lamertin. 1 vol. in-8 (oct.). VII-515 pp. Prix 100 francs. Pag. 432: Genealogie ***Bogaert.***

Adler. Jrg. 1. Afl. 1. Januari 1939. (Nieuwe uitgave).

O.a. Dr. Rudolf Geyer. Sippenforschung in Osterreich, noemt bronnen (wordt vervolgd).

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Adrichem (van) -Schouten. Gevraagd de -grootouders van Ds. ***Thomas van Adrichem,*** geb. 's Hage **16** April 1708, zoon van ***Adriaan*** en ***Wendelina Manschot*** en van zijn vrouw ***Margaretha Schouten,*** geb. Leiden, dochter van ***Hendrik*** en ***Catharina van Diest.***

's-Gravenhage. R. C. C. DE SAVORNIN LOHMAN.

Barbin de Telliers, In Nederland's Adelsboek 1915 en 1918, resp. Melvill van Carnbee en Tulleken, wordt genoemd ***François Chrétien Bartin de Telliers.*** Dit moet ***Barbin de Telliers*** zijn.

In mijn bezit zijn familieportretten dezer familie nl.:

1°. *Jeanne Derval,* geb. Parijs, dochter van ***Jeremie Derval*** en *Elisabeth Brunier,* huwde in 1673 *Jean Barbin de Telliers.* Zij moesten Frankrijk verlaten bij de herroeping van het Edict van Nantes.

2°. Colonel ***Barbin de Telliers,*** aan de wang gewond in den slag bij Malplaquet (1709).

3°. ***Pierre Raimond Barbin de Telliers,*** luitenant colonel, sedert 1788, overleden Breda 27-4-1802.

[1]) Zie van Meurs. Ridderschap van Gelre, pag. 231.

[2]) „de Braziliaan" zoon van Jan II den Middelste, Graaf van Nassau-Siegen uit diens tweede huwelijk met Margaretha van Holstein.

No. 2 kan een zoon geweest zijn van het echtpaar No. 1, terwijl No. 3 dezelfde kan ziin als de in het Adelsboek 1915 genoemde Pierre ***Remon,*** die gehuwd was met ***Louisa Baldina Mandt.***

Overigens is mij nog bekend: ***Marie Antoinette Barbin de Telliers,*** overl. 1784, gehuwd met ***Marinus Jan van der Horst (1721-1764).***

Kan iemand mij nadere inlichtingen omtrent dit geslacht geven en tevens het wapen?

Rotterdam. ***N.*** J. A. C. VAN ROSSEM.

Buskirk (Van). Gedurende de geheele ambtsperiode van mijn voorvader Lewis Morris of Morrisania, eerste Britsche gouverneur van New Jersey (**1738-1746).** was ***Lawrence Van Buskirk*** lid van de „Assembly" dier provincie. Hij was vermoedelijk de grootvader van zekeren ***Cornelius Van Buskirk,*** die in 1776 in Holland geboren zou zijn (waar?) en **20** Febr. 1863 in Kentucky overleed. Gegevens gevraagd over dit geslacht. Mag ik hierbij in het bijzonder een beroep doen op de welwillende medewerking van ons geacht medelid Ir. W. J. Hoffman J.Jzn. te New-York?

Driebergen. VALCK LUCASSEN.

Coevenhove(n) (van). (LII, *154;* LIII, 125). Ter aanvulling diene nog nader, dat de door mij genoemde ***Cornelis v. C.,*** baljuw van Bakkum en ***Johannes van C.,*** schout van Heemskerk, ***broeders*** waren. Beiden. woonden te Beverwijk, waar laatstgenoemde bovendien schepen en raad is geweest. In een acte d.d. 20 Juli 1732 verleden voor notaris A. Klaver te Alkmaar, komt ***Cornelis v. C.*** nog als baljuw van Bakkum voor. (Inventaris gem. archief Alkmaar, no. 495), terwijl hij bij testament, voor dienzelfden notaris verleden d.d. **12** Mei ***1732*** (hetzelfde register) verschillende zijner relatiën opsomt.

Van ***Adriaan van C.,*** insgelijks schout van Heemskerk, † Beverwijk (zijn woonplaats) 18 Juli 1801, komt de memorie aang. successie voor op fol. 111 in deel 295 Oud-Recht. archief v. Nd. Holland (Heemskerk). In latere jaren (1804-'06) vermeldt ditzelfde register nog als landeigenares te Heemskerk ***Cornelia v. C.***

Alkmaar. J. BELONJE.

Duncan-van der Walle. Gezocht de ouders en verdere gegevens van ***Jacobus Duncan,*** geb. Heusden 18 Januari 1639, trouwt Brouwershaven 12 Mei 1693 ***Pieternella Geertruida van der Walle.***

's-Gravenhage. R. C. C. DE SAVORNIN LOHMAN.

Dijck '(van) (Utrecht). (LVII, *44).* Naar aanleiding van de vraag van William J. Hoffman over de familie ***van Dijck*** (Utrecht) kan ik mededeelen, dat in het Gemeentearchief te Utrecht de volgende acten aanwezig zijn:

„Den 1 Mey 1664.
Peter de Peister, j.m. van Roaen
Geertruyt van Dyk

Get. { wegens de bruidegom wert verwacht consent van broeder. Vidimus Veniam etatis. wegens de bruid Lysbeth van Elmoy.

„***Bartholomeus van Dyk*** j.m. won. alhier
Margaretha Meul, wed.e. won. tot Leiden.
Ondertroud tot Leiden 8 Aug. 1669 F. van Werff.
Proclam. tot Leiden."

Voorts in de overlijdensregisters:

„11 Mei 1635 een kint van ***Hendrick van Dyck,*** nalatend vader ***en*** moeder. (Begr.) Buurkerk 3.0.-."

„30 Nov. 1635 ***Cors. van Dyk*** in de Muntstraat nalatend zijn huysvr. met een egte mundige zoon. St. Claes(kerk)".

„20 Aug. 1685 ***Richarda (Rykje?) van Dyck,*** huysvr. van ***Jurrianus Bosch".***

Utrecht. A. P. J. VAN DER BURG.

Guette (de La). Van buitenlandsche zijde vraagt men mij gegevens over zekere Madame ***de La Guette, neé Catherine Meurdrac,*** die zich in 1672 in Den Haag vestigde, alwaar zij een zoon had wonen, die officier was in dienst bij Prins Willem III. Zij gaf er in 1681 een boek uit, waarvan de titel luidde: „***Mémoirs de Madame de la Guette escrits par elle-même*** — A La Haye chez Adrien Moetjens. Marchand libraire près de la Cour. A la Librairie Françoise".

Gevraagd plaats en datum van haar overlijden, Heeft haar zoon hier te lande afstammelingen nagelaten van den naam ***de La Guette*** of ***Mariot de La Guette?***

Driebergen. VALCK LUCASSEN.

Hagen. (LVI, 234, 377). Het in kolom 377/8 medegedeelde kan nog door het volgende worden aangevuld:

Dirk Hagen, die nog in leven is op 6 Mei 1745, hertr., als wedr. van ***Anna Bleeker,*** Amst. Walenkerk 26 April 1729 ***Sara Vorsterman,*** geb. ald. 9 Sept. 1686, dr. van ***Jacob*** en ***Emilia Soutman*** (zie kolom 379; beide ouders waren overleden vóór 7 April 1729).

Zijn zoon ***Hendrik Hagen,*** geb. Amst. 24 Feb. 1716, tr. ald. 25 Mei 1745 ***Maria de Vries,*** 'geb. ald. 30 Sept. 1713, dr. van ***Hendrik Hendriksz.*** en ***Dieuwertjen Blok,*** weduwe van ***Leendert Scholvanger.***

Amsterdam. P. VAN EEGHEN.

Herdringh. Gevraagd het wapen der familie ***Herdringh*** omstreeks 1800 te Leiden gevestigd.

Vincent Herdringh, geb. te Cleeff, huwt te Haarlem (aangeteekend te Leiden 11 Juni 1734) ***Anna Everaars.***

Hun zoon ***Leendert Herdringh.*** geb. Leiden 6-8-1752, gest. Leiden 31-10-1815, huwt Leiden 6-4-1783 ***Anna Maria van Sittert,*** geb. te Zutphen.

Hun dochter ***Dina Herdringh,*** geb. Leiden 17-10-1788, gest. Harlingen 2-12-1856, huwt Leiden 7-8-1817 ***Sjoerd Hannema,*** geb. te Harlingen.

's-Gravenhage. R. N. DE RUYTER VAN STEVENINCK.

Jongh (de). (LVII, 12, 92, 141, 142). Tijdens een onderzoek naar het geslacht Schilders te Vlijmen, (LVI, 573), vond ik de volgende doopakten betreffende het geslacht ***de Jongh:*** „25 Sept. 1705 gedoopt ***Arnoldus*** sone van ***Jan De Jongh*** schout tot Hedikhuyzen en ***Anna de jongh,*** ten huyse van haer vader tot Vlijmen geboren". Anna de Jong(h) zal dus van Vlijmen afkomstig zijn.

Van hetzelfde echtpaar werd 23 December 1714 een zoon ***Gerardus*** gedoopt.

De volgende aanteekening staat boven eene doopakte van 3 October 1728: „D. 17 Octob. 1728 schynt alhier gedoopt te syn de Heer ***Johannes de Jongh,*** zoon van de Heer ***Johan De jongh*** in leven schout te Hedickhuysen En Mejuffrouw ***Elisabeth De Bye*** (siet myn attestatie van den 27 Decem. 1757 voor het Capitaalboek van Vlijmen, sooals deselve volgens rapport voor de E. Classis van Alkmaer den 4 jan. 1758 gedient heeft en aldaer gerespecteert is)."

De sub 111, le in kolom 92 genoemde ***Anna de Jongh*** werd te Vlijmen gedoopt op 9 October 1735, terwijl uit het huwelijk de J. — de Bye op 3 November 1737 ***Adriana Geertruy*** en op 12 Mei 1743 ***Goverdina*** gedoopt werd.

Van ***Jacobus Walraven*** en ***Johanna de Jongh*** werd 16

Januari 1709 eene dochter Helena gedoopt, een tweeling, *Gerardus* en *Arnouf* genaamd, op 13 April 1712.

Hendrina, dochter van *Gerrif van Diden* en *Hendrina Janse de Jongh*, werd 21 Juli 1719 gedoopt.

Ten slotte vond ik nog een echtpaar Claes *Somers-Adriaentje de Jongh*, dat 16 Januari 1724 *Maria Cafaryn* laat doopen. (Bron: Doopboek van Vlijmen, R.A. 's Bosch No. 6).

Breda. VAN ROOSMALEN.

Jongh (de). (LVII, 12, 92). In de laatste jaren der zestiende eeuw komt te Wijk, bij Heusden, voor een *Jan Jansz. de Jongh* of *de Jonghe*, alias *Sfroysnijder*, wiens broeder *Gerit Jansz.* in 1590 en 1601 eveneens te Wijk wordt vermeld.

Voornoemde Jan, wiens weduwe hertrouwde met *Simon Maffheusz.*, was de vader van:

1. *Jasper de Jongh*, die tusschen 1633 en 1660 secretaris van Aalburg was en eene dochter had die 'gehuwd was met *Willem Jansz. Poorter*,
2. *Adriaen de Jongh*, vermeld te Wijk in 1650.
3. *Jan de Jongh*, vermeld tutsschen 1645 en 1648.

's-Gravenhage+ BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Kell (van). (LVI, 573). Uit het notarieel archief van de provincie Noord-Holland blijkt, dat *Hendrik van Kell* als notaris de volgende standplaatsen heeft gehad: Klein-Muiden (1770-1771) , Nederhorst-den-Berg (1771-1789) en tenslotte Muiden, (1789-1802).

Of er te Diemen in 1826 een *Hendrik van Kell* 'begraven is, hiervan had ik nog geen gelegenheid mij te overtuigen, zeker is het dat hij daar niet overleden is.

Amsterdam. J. H. A. RINGELING.

Outhuysen. Op 9 Mei 1675 wordt van de pui te Amsterdam afgekondigd het 3e huwelijk van *Gerard Vermeulen* met: *Helena Outhuys* (zij teekent Helena Outhuysen) van Amsterdam, out 21 jaar woont op de blaauwe burghwal geass. met *Hendrik Oufhuys* haar vader.

Waar G. Vermeulen Katholiek was, was H. Outhuysen dat vermoedelijk ook.

Met deze gegevens lijkt het nu heel eenvoudig den naam van de vrouw van Hendrik Outhuysen te vinden. Toch is dit niet, het geval. Helena 0. moet volgens deze inschrijving in 1653 of 1654 'gedoopt zijn. Ik vond haar doop niet in de Kath. 'doopboeken. Evenmin vond ik het huwelijk van den vader in de puiboeken. Wie kan mij aan den naam van zijn vrouw helpen?

's-Gravenhage. H. WIJNAENDTS.

Schaerweyde te Zeist. Door ondergeteekende zijn een aantal gegevens verzameld over deze buitenplaats. Deze zijn echter, vooral wat de bezitters van *Schaerweyde* betreft, nog niet volledig. Zijn er soms familieleden van bezitters van dit goed, die meerdere gegevens kunnen verschaffen?

Ter oriënteering het volgende:

„In 1677 verkrijgt *Willem* Grave *van Nassau* etc., het hoge en lage rechtsgebied over de dorpen Zeist, Driebergen en de onderhoorige gehuchten Kattenbroek, *Schaerweide* etc."

In 1727 was *Schaerweide* een tiende en strekte zich uit van de Poort van Blikkenburg tot voorbij den Zeister molen en vandaar tot den Stoetwegenschen dijk. Bezitter was toen luit.-generaal *Ruysch.*

In *1797 (7* Sept.) is *Schaerweide* een „Heerehuysinge met tuynmanswoning, stallinghe voor 8 paarden, koetshuys, koepel etc., moestuynen, Broeyerijen, Plantagieën vijvers en bosschen staande en gelegen op den Brink onder den gerechte van Zeist enz". Bezitter was toen *Bernardus Sluyterman*, drossaard van Zeist, oud majoor b.d. Pruiss. Gendarmerie etc.

In 1829 is eigenaar Jhr. Mr. *J. W. van Loon*, 'daarna in 1860 mej. N. *Pols*, in 1880 *I. D. Fransen van de Putte*, oud.-min. van koloniën, in 1902 Mevr. de wed. *Fransen van de Pufte-Cornefs de Groot, vervolgens* in 1904 Mr. Dr. *J. H. Fransen van de Pufte* en in 1907 Mevr. *van Reenen-Fransen van de Puffe*, waarna het goed eigendom werd van Prof. Dr. *Spronck*, Mevr. wed. Prof. Dr. *Spronck-Neve* en mej. Dr. *Hamburger.*

Utrecht. C. A. N. POLS A.E.KZN.

Sittert (van). Gevraagd het wapen der familie *van Sifferf*, omstreeks 1800 te Zutphen (en Deventer?) gevestigd.

Anna Maria van Sifterf, dochter van *Sander van Sitterf* en *Diena Bouvy*, geboren te Zutphen omstreeks 1762, gestorven te Osdorp 11-9-1824, huwt Leiden 6-4-1783 *Leendert Herdringh*, geboren te Leiden.

's-Gravenhage. R. N. DE RUYTER VAN STEVENINCK.

Vriese (de), Nadere mededeelingen beleefd verzocht omtrent *Claes de Vriese*, ontvanger-generaal van Holland, wiens dochter *Aleid* eerste vrouw was van *Barthout van Assendelff (1471-1549).*

Alle gegevens over hem, zijne vrouw, ouders, schoonouders en dochter zijn welkom.

Leiden. BIJLEVELD.

Namen op vijzels. (LVII, *47).* Wellicht behoorde *Matijs Bockel* tot de uit de Nederlanden stammende familie van den Hamburgschen „Pestarzt" en Stadsphysicus *Johan Böckel (1565-1605). 0*ver hem, zijn voorouders *en* afstammelingen (de laatsten meerendeels artsen) publiceerde ik gegevens in „Zeitschrift für Niedersächsische Familienkunde", Hamburg 1935, blz. 4 e.v. In de aldaar medegedeelde stamlijst (beginnende ± 1450) komt *Matijs Bockel* echter niet voor.

H a m b u r g NIEDERL. AHNENGEMEINSCHAFT E.V.

Onbekend wapen 111. (LVII, 48). In v. Rijckhuysen (Bode m.d. Busse te Leiden) 11, 16 vindt men o.a. het gezochte wapen, behoudens eenige 'kleine afwijkingen, idem op eene origineele afbeelding in een dossier *fe Water* (Centr. Bureau, thans Ned. Patr.) voor *J. P. D.* (= *de) Water. — Te Water* Zeeland 1702, Leiden 1817 vond ik er nog bij. De initialen A D W op het bedoelde bord zullen dus *A. de Water* beteekenen [1]).

's-Gravenhage. STEENKAMP.

[1]) 'Zie ook het wapen *te Water,* 'Zél. in het Arm. Gén. van Rietstap 11, p. 1053. — Red.

INHOUD **1939, No.** 4.

Bostuursberichten. — Stamreeksen Van den Pavordt, door Mr. W. de Vries. (Vervolg). — Geslacht, Van Tricht, door Dr. H. W. van Trieht. (Vervolg en Slot). — Het wapen en de Graventitel van den Nederlandschen tak van het geslacht van Rechteren Limpurg, door Dr. J. Ph. de Monté ver Loren. (Met een plaat). — Bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht Liotard (met aanvullende gegevens over de aanverwante families Maizonnet, Mollet, de Fernex en Congnard), door Jhr. H. van de Poll. — Grafzerken te Heemskerk, door Mr. J. Belonje. — Korte mededeelingen: Eilbracht; Lieftinck; Van Lintelo; Bisschop Boudewijn van Utrecht. — Boekbespreking, door P. J. de Man. — Inhoud van tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden: Adrichem (van) -Schouten; Barbin de Telliers; Ruskirk (Van); Coevenhove (n) (van); Duncan-van der Walle; Dijck (van) (Utrecht); Guette (de La); Hagen; Herdringh; Jongh (de); Kell (van); Outhuysen; Schaerweyde te Zeist; Sittert (van); Vriese (de), — Namen op vijzels; Onbekend wapen.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1 en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 5. LVIIe Jaargang. Mei 1939.

BESTLIURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heeren A. G. Everts, te Hilversum, en F. H. de Kock van Leeuwen, te Haarlem, respectievelijk sinds 1923 en 1929 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

J. H. BEKOUW ..... *Amsterdam.*
Heerengracht 124.

G. FERGUSON ..... *'s-Gravenhage.*
1e Luit. Mil. Adm. K.N.I.L. *Ieplaan* **82.**

F. KOLLER ..... *Brussel.*
Place Gaucheret **7.**

JHR. MR. G. F. TULLEKEN ..... 's-Gravenhage.
Dir. Bankierskantoor de Bas & Co. *Heerengracht 17.*

Adreswijzigingen:

G. ANSOUL ..... *'s-Gravenhage.*
Tournooiveld 2.

M. E. J. F. VAN DISSEL ..... Goes.
Patijnweg **4.**

JHR. W. A. GEVERS DEYNOOT ..... *'s-Gravenhage.*
Nieuwe **Uitleg** *26.*

MR. W. F. LEEMANS ..... *Warmond.*
Huize **Oostergeest.**

IR. A. J. J. VAN DER REST ..... *Semarang (Java).*
p/a Internatio.

N. MESSCHAERT SNELLEN . *Padang (Sumatra's Westkust).*
Oranje ***Hotel.***

Het Genootschap is in ruil getreden met het Provinciaal Museum van oudheden en geschiedkundige voorwerpen in Drenthe te Assen: tijdschrift: Nieuwe Drentsche volksalmanak, en met de Vereinigung für Sippenforschung im Gau Düsseldorf, Haus Jägerhof, Düsseldorf: tijdschrift: Volkstum und Sippenkunde.

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Poortman, J. J. Iets over het voorkomen van den geslachtsnaam Po(o)rtman(n) en over de afstamming van het aldus genaamde Zuid-Hollandsche geslacht. [z. pl. 1938].
Qverdr. uit „Eigen Volk", X.
(Geschenk van den Schrijver).

Scheffer, J. G. Tabel van de afstammelingen van Herbert Rahder en Maria Christina Cölsch. [z. pl.] 1938.
(Geschenk van den Schrijver).

Geschiedkundig overzicht van het 4e regiment infanterie 1814-9 Januari-1 939. Rotterdam 1939.
(Geschenk van den Heer J. J. Viirtheim Gzn.).

Klemm, H. Otto Christian Hattenbach, Amtmann in Sontra (1735-1808) und seine Nachkommen. Heilbronn a.N. 1938.
Proefschrift Wiirzburg.
(Geschenk van de Universiteitsbibliotheek te Amsterdam).

Gebhardt, P. von. Stephan Kekule von Stradonitz; Lebensabriss und Schriftenverzeichnis. Groitzsch 1938.
(Geschenk van den Verein „Herold" te Berlijn).

Leyssius, Th. van Rheineck. Geschiedkundige atlas van Nederland. Tekst bij de bladen Holland ten zuiden van het IJ in 1300 (zuidelijk gedeelte) en Holland omstreeks den St. Elizabethsvloed van 1421 (zuidelijk gedeelte). 's-Gravenhage 1938.
(Geschenk van den Schrijver).

Mededeelingen der familievereeniging Kalff. Krommenie 1939. No. 19.

(Geschenk van de familiever. Kalff).

Scho 11, R. Die Familie Fahr in Gottmadingen. Die Nachkommen des Matthäus Fahr († 1 Febr. *1707).* [Stuttgart 1938].

(Geschenk wan den Heer J. G. Fahr).

Wijs, J. J. A. Bijdrage tot de kennis van het leenstelsel in de republiek Holland. 's-Gravenhage 1939.

Proefschrift Leiden.

(Geschenk van den Schrijver).

Thöne, W. Die Edelherren von Stein mit dem Rautenwappen. Wuppertal-Elberfeld 1938.

hierbij:

Mercken s, 0. Die 32 Ahnen der Jutta von Grafschaft. Ergänzungen und Berichtigungen. Mit einem Vorw. von r. Müllers.

Wuppertal-Elberfeld 1938.

Beihefte zu den Jülich-Bergischen Geschichtsblättern, II.

(Recensie-exemplaar).

Vercauteren, F. Actes des comtes de Flandre, 1071-1128. Bruxelles 1938.

Kon. commissie voor geschiedenis; verzameling van de akten der Belgische vorsten.

(Ruil „Kon. Belgische Academie").

Vethem, L. van. Voortzetting van den Spiegel historiael, uitgeg. door H. Van der Linden, P. de Keyser en A. van Loey. Brussel 1938. dl. 111.

Kon. Belgische Academie; Kon. commissie voor geschiedenis.

(Ruil a. b.).

Brenner, S. 0. Konsistorialraad Jacob Christian Schmidth's samtliae Efterkommere. København 1938.

(Geschenk van den Schrijver).

Coninckx, H. J. B. Cinq siècles d'architecture civile à Malines du XIIIe au XVIIIe siècle. Malines 1938.

(Geschenk van den „Kon. kring voor oudheidkunde, letteren en kunst van Mechelen"),

[Montigel, R.]. Stammliste des Geschlechts Montigel-Muntigler-Mundigl. Samarinda 1938.

(Geschenk van den Schrijver).

Mitteilungen zur Stammliste Monticulus. Samarinda 1938, 1939. Nr. 1-4.

(Geschenk van den Heer R. Montigel).

Berchem, E. v[on], D. L. Galbreath u. 0. Hupp. Beiträge zur Geschichte der Heraldik. Berlin [1939]. Schriftenreihe der Reichsstelle f. Sippenforschung, III.

(Recensie-exemplaar).

Wencker-Wildberg, F. Das Haus Napoleon. Geschichte eines Geschlechts. Stuttgart 1939.

(Recensie-exemplaar).

Blockmans, F. Het Gentsche stadspatriciaat tot omstreeks 1302. Antwerpen enz. 1938.

Rijksuniv. te Gent; werken uitgeg. door de faculteit van de wijsbegeerte en letteren, afl. 85.

(Recensie-exemplaar).

Vrijland, J. S. M. en C. W. D. De buitenplaatsen Elswout, Duinvliet, Sandenhoeff, Koningshof enz. [Haarlem 1939].

(Geschenk van den Heer W. J. J. C. Bijleveld).

Rotscheidt, W. Die Matrikel der Universität Duisburg 1652-1818. [Duisburg 1938].

Parmentier, R. A. Indices op de Brugsche poorterboeken. Brugge 1938. 2 dln.

Geschiedkundige publicatiën der stad Brugge, 11, 1 en 2.

dl. 1. Poorterboeken over 1418-1450.

d. 11. Poorterboeken over 1450-1794.

Westerveld, J. en C. Pater. De erfenis van vrouwe „Neeltje Pater" wed. Corn. Corns. Schoon. Amsterdam 1938.

Bijdrage tot de genealogie

Gansneb genaamd Tengnagel,

door Jhr. H. H. Röell.

Wapen: in blauw drie rechtsgewende gouden wassenaars: het schild omboord met goud.

Over den oorsprong van dit geslacht wordt in het Ned. Adelsboek van 1925 gezegd, dat reeds in 1305 te Arnhem vermeldt wordt ***Gerardus,*** zoon van *Arent* ***Gansenebbe,*** ridder, en dat in 1326 voorkomt ***Arnt Heine*** (zoon) ***Ganzenebbe*** als beleend met 10 morgen genaamd de Lutteke Winekensweren bij Driel; met ditzeltde goed wordt in 1403 beleend ***Henrick*** *Gansneb* en in 1417 diens zoon *Arent Gansneb,* welke laatste tot 1501 in de leenactenboeken van Gelderland wordt vermeld. *Arent Gansneb* zegelt 3 Mei 1418, en *Arent* en ***Hendrik Ganseneb,*** gebroeders, zegelen 17 April 1436 den verbondsbrief tusschen ridderschap en steden van Gelderland, allen met de drie wassenaars. De geregelde stamreeks vangt echter bewijsbaar aan met *Arent Gansneb,* vermeld in 1473 en 1489, die misschien een zoon is van *Arent* of ***Hendrik,*** bovengenoemd, van 1436.

Over de eerste bewezen generaties handelt ook een artikel van *J. D. Wagner* in den Ned. Leeuw van 1915, k. 3. In een verklaring, afgegeven ten verzoeke van de gebroeders ***Otto*** en ***Johan Gansneb gend. Tengnagel*** door de raadsvrienden ***Gerhard van Ryswyck, Johan van Ryngenberg*** en ***Johan van den Berg,*** d.d. Arnhem 15 Aug. 1576 komen verschillende leden der drie oudste generaties voor en men kan aannemen dat ***van Rhemen*** dit stuk kende, toen hij zijne genealogie opstelde.

1. *Arent Gansneb,* koopt 1473 goed te Oosterbeek, vermeld 25 Febr. 1489, 1501, huwde ***Johanna van Beers.***

   Van Rhemen noemt hem „to Hemelryck, Drost to Vredenstein" en vervolgt: „die van Nimwegen hebben het slodt Vredesteyn ende Hemelryck te gelijcke verbrant ende hem van alle sijne goederen 'berooft, waerom hij sich tot Arnhem nedergesett ende aldaer -gestorven is".

   Uit dit huwelijk 'minstens 5 kinderen:

   1. ***Henrik*** „heeft bij den doop den naeme van *Tengnagel* ontfangen, welcke niet alleene hij, maer oock alle sijne broeders ende susters, uitgesundert den jongsten (die bij den naeme van *Gansneb* verbleven) hebben beholden" (van Rhemen).
   2. ***Johan,*** beleend met Hasenberch in Bakerweerd bij Steenderen 5 Juli 1535, vernieuwt den eed 15 Sept. a. *Corenlis,* priester, beleend met Hasenberch 7 Juli 1558.

      Hij heeft één zoon:

      a. ***Cornelis,*** priester, beleend met Hasenberch. 7 Juli 1558, dat hij transporteert aan *Jasper* ***van Broeckhuysen,*** die er 2 Nov. 1559 mede beleend wordt (Register op de Leenaktenboeken, kwartier van Zutphen, blz. 56).

3. *Reyner,* die volgt 11.
4. *Ulandt,* beleend met de Lutteke Winekensweren 1501 bij transport van haar vader *Arent Gansneb,* overl. nà 12 Nov. 1550, huwde *Otto van Hoeclzzm,* te Borculo, overl. vóór 1506. (Register op de Leenaktenboeken, kwartier van Nijmegen, blz. 172).
5. *Willem.* ongehuwd overl.

11. *Reyner Gansneb gend. Tengnagel,* huwde *Elisabeth van Armelo* (cognom. *Lyse* op de klumpen), dr. van *Geert (Jacob?) van Armelo* en ..... *van Barmentlo (Nese Splinter?).* beiden begr. te Deventer in de Broederkerk.
Uit dit huwelijk 4 kinderen:
1. *Otto,* die volgt 111.
2. *Maria,* huwde le *Johan van Steenre; 2e Joost Haene.*
3. *Arne,* huwde *Derck Mentinck.*
4. Nese, huwde *Henrik Voet.*

111. *Otfo Gansneb gend. Tengnagel,* woonde te Deventer, 11 Jan. 1548 te Kampen, schepen en burgemeester aldaar 1558, overl. 18 Oct. 1571, begr. te Kampen in de Broederkerk, huwde te Deventer 1542 *Aleida Sfegeman,* dr. van *Otto Sfegeman* en *Geertruit ten Water,* overl. 2 Sept. 1592, begr. te Kampen in de Broederkerk.
Haar disp. 11 Juli 1576 (Kampen, Boek van Oplatinge, 1568-'76).
Uit dit huweliik 5 kinderen:
1. *Otto,* volgt IV (A).
2. *Arent,* volgt IV (B).
3. *Geerfruif,* overl. nà 3 Juli 1586, huwde te Deventer 1564 *Marten de Quade,* zn. van *Marten de Quade* en *Geerfruit Cosfer,* overl. vóór 3 Juli 1586.
4. *Johan,* die volgt IV (C).
5. *Reynier,* die volgt IV (D).

A.

IV. Dr. Otto *Gansneb gend. Tengnagel,* schepen te Kampen, overl. te Kampen 22 Nov. 1584, huwde *Margaretha van Wyssel,* dr. van *Hendrik van Wyssel* en ..... *Keldonck.*
Uit dit huwelijk 4 kinderen:
1. *Otto,* volgt v.
2. *Johan.*
3. *Reynder,* bij zijn huweliik vaandrig onder kapt. Crijn de Blaeuws, overl. 21 Oct. 1636, huwde (o. te Kampen 15 Sept., huw. v.w. 30 Sept. 1610) *Maria van Ittersum,* dr. van *Johan van Ittersum tot de Hofstede* en *Anna Mom.* overl. vóór 12 Aug. 1622.
Uit dit huwelijk, behalve 4 jong overl. kinderen, één zoon:
a. *Otto,* kapitein luitenant, lid van het St. Jorisgilde te Harderwiik 1637, burgemeester te Kamuen. gecomm. ten landdage van Overijssel 31 Jan. 1677, overl. vóór 11 Nov. 1687, huwde te Nunspeet 2 Dec. 1649 (o. te Harderwiik 11 Nov., huw. v.w. 2 Dec.) *Theodora van Brienen,* dr. van *Johan van Brienen tot Byssel* en *Swene van Brienen,* overl. vóór 23 April 1693.
Hij tucht zijn vrouw aan zijn deel van de Brakelsche tiende als hun door doode van zijn vader *Reyner Gansneb gend. Tengnagel is* aan bestorven, gelegen in het Scholtambt Doornspijk, leen van Putten (Inv. der huisarchieven op Oolde, No. 126). Hun disp. d.d. Kampen 26 Juni 1682 (idem, No. 164).
4. *Hendrik,* die volgt Vbis.

V. *Otfo Gansneb pend. Tengnapel,* ingeschr. als student te Leiden 10 Mei 1601, begr. te Kampen 3 Aug. 1637 in de Bovenkerk. huwde 1604 *Elisabeth Clant,* dr. van *Alert Clant* en *Geertruid van Doornick,* overl. 25 Oct., begr. te Kampen 2 Nov. 1631 in de Bovenkerk.
Uit dit huwelijk 4 kinderen:
1. *Geerfruid,* begr. te Kampen 16 Dec. 1690 in de Bovenkerk.
2. *Johan,* luitenant tot 1647, burgemeester te Kamoen. gecomm. ten landdage van Overiissel 11 Mrt. 1651, ter admiraliteit op de Maze 13 Nov. 1654, in den Raad van State 1659, gecomm. ter Generaliteitsrekenkamer, overl. 1676, huwde te Kampen 19 Mrt. 1650 (o. 1 Mrt.) *Margaretha Droste,* wed. van *Matthijs Hoemaecker,* kapitein, dr. van *Alard Droste tot Meulenbeecke* en *Geerfruid Bischoninck,* overl. 2. begr. te Kampen 13 Dec. 1687 in de Bovenkerk.
Uit dit huwelijk 2 kinderen:
a. *Elisabeth Geertruid,* geb. 9, ged. te Kamuen 12 Mei 1652, overl. 6, begr. te Kampen 7 April 1715 in de Bovenkerk, huwde le te Sloterdiik 2 Nov. 1684 (o. te Kampen 3 Oct.) *François van Ingen,* wedr. van *Geertjen Veen,* zn. van *Jurrien van Ingen* en *Odilia Martens,* ged. te Kamnen 29 Juni 1639, ingeschr. als student te Leiden 26 Sent. 1658, burgemeester te Kampen, gecomm. ten landdage van Overijssel 1679, overl. 5, begr. te Kampen 11 Dec. 1688 in de Bovenkerk. Zij huwde 2e haar neef *Harmen Otto Gansneb gend. Tengnagel tot Bonkenhave* (C. VII).
b. *Ida Aleida,* geb. 16 Nov. 1657. stiftsjuffer te Zwartewater 2 Juli 1664. overl. 22, begr. te Kampen 25 Juni 1717 in de Bovenkerk. ongehuwd.
3. *Otto,* in den slag bij Lützen, bij zijn huweliik kaoitein en majoor te Gennep, gebleven voor Maastricht 1676, huwde te Kampen 21 Aug. 1663 (o. 31 Juli) *Margaretha Voorne,* dr. van *Hendrik Voorne* en *Jurriana Sloet,* overl. 1664.
Uit dit huwelijk geen kinderen.
4. *Margaretha,* huwde (o. te Kampen 4 Aug. 1648) *Gedeon de Courcelles,* geb. te Fontainebleau, wonende te Amsterdam.

Vbis. *Hendrik Gansneb gend. Tengnapel,* ingeschr. als student te Leiden 30 Juli 1602, in de Ridderschap van Veluwe 22 Aug. 1640, comp. tot 1659, burgemeester te Harderwiik, overl. 19 Juni 1660, huwde te Harderwijk 2 Oct. 1619 (o. te Kampen 10, te Harderwiik 19 Sent.) *Alifhe Ripperbant,* dr. van *Gijsbert Ripperbant* en *Margaretha van Spuelde.*
Uit dit huweliik 6 kinderen:
1. *Otfo,* die volgt VI.
2. *Reyner,* ged. te Harderwijk 30 Dec. 1621, overl. als kind.
3. *Cunegond Margaretha,* ged. te Harderwijk 28 Dec. 1623, overl. als kind.
4. *Maria,* geb. 1, aed. te Harderwiik 4 Jan. 1626, huwde te Nunspeet 17 Tan. 1656 (o. te Harderwiik 16 Dec. 1655) *Johan Wiffen,* zn. van *Johan Witten* en *Johanna van Brienen,* ged. te Harderwijk 22 April 1629,

burgemeester te Harderwijk, in de Ridderschap van Veluwe 12 Oct. 1661, comp. tot 1670.

5. *Gijsbert,* ged. te Harderwijk 22 Juni 1628, ingeschr. als student te Harderwijk 30 Oct. 1648, kapitein, (o. te Harderwijk en te Zutphen 7 Jan. 1672) Johanna *van den Wall,* dr. van *Derk van den Wall fof Hoog-helbergen* en *Maria van Hoevell,* overl. in de bruidsdagen te Zutphen 11 Jan. 1672, begr. te Brummen.
6. *Reyner,* ged. te Harderwijk 10 Sept. 1630, ingeschr. als student te Harderwijk 28 Jan. 1651, lid van het St. Jorisgilde aldaar 1661, '67, ongehuwd.

VI. Dr. *Otto Gansneb gend. Tengnagel,* ged. te Harderwijk 12 Juli 1620, ontvanger van de kapitale hoofdschatting en redemptie over het ambt Doornspijk, lid van het St. Jorisgilde te Harderwiik 1651, '60, '65, burgemeester te Harderwijk, in de Ridderschap van Veluwe 12 Oct. 1661, comp. tot 1677, overl. vóór 22 April 1680, huwde te Drempt 3 Mrt. 1661 (o. te Harderwiik 10, naar Doesburg geatt. 27 Febr.) *Elisabeth van Tellinckhuysen,* van Bemmel, overl. nà 17 April 1692.

Haar disp. van 17 April 1692 (Rec. Harderwijk 1666-'94, fol. 225 v°.).

Uit dit huwelijk geen kinderen.

B.

IV. *Arenf Gansneb gend. Tengnagel tof Encke,* in de Ridderschap van Overijssel 2 Dec. 1580, overl. te Steenwijkerwold 7 Mrt. 1595, huwde *Henrica van Warmelo,* dr. van *Hermen van Warmelo* en *Anna Vockink.*

Uit dit huwelijk 8 kinderen:

1. *Anna,* huwde 1602 *Ernsf van der Veen,* zn. van *Luitjen van der Veen* en *Anna van Isselmuden.*
2. *Offo,* onmondig 19 April 1609, kapitein, vrijde in 1626 Enekenerve te Steenwiikerwold, gecomm. ten landdage van Overijssel 9 Mrt. 1630, overl. vóór 26 Oct. 1631, huwde te Oostburg 2 Juni 1630 (o. 4 Mei) *Maria Margaretha Drosfe,* dr. van *Alard Drosfe tot Meulenbeecke* en *Geertruid Bischopinck.*

   Uit dit huwelijk geen kinderen.
3. *Hermen,* ongehuwd overl.
4. *Geertruid,* ongehuwd overl.
5. *Assueer,* luitenant, begr. te Zwolle 10 Nov. 1657 in de Gr. kerk, huwde te Zwolle 9 Sept. 1610 *Wendele de Goyer,* dr. van *Jacob de Goyer.*

   Uit dit huwelijk 2 kinderen:

   a. *Beatrix,* huwde *Gijsberf van Eck,* overl. vóór 11 Juni 1687.

      Hij tucht zijn vrouw 29 April 1686 met de Zutnhensche of Vorstercampen, waarmede hij 14 April 1664 beleend werd (Register op de Leenaktenboeken, kwartier van Nijmegen, blz. 376).

   b. *Henrica,* huwde *Dithmar Grevinck.*
6. *Elisabeth,* overl. nà 21 Nov. 1662, huwde *Derk ten Oever,* scholtus van IJsselham, overl. vóór 19 Mrt. 1653.
7. *Wibbolf,* overl. vóór 1645, huwde *Gerharda de Wolffs,* wed. van *Gerrit van Heerdt,* richter te Nijbroek, dr. van *Wolter de Wolffs* en *Agnes van Kennel,* overl. nà 23 Sept. 1662.
8. *Hilleken,* huwde Dr. *Wilhelm Willekes,* zn, van *Otto Willekes,* scholtus te Olst,

C.

IV. *Johan Gansneb gend. Tengnagel fot den Camp,* kapitein, overl. na 13 Juli 1624, huwde 1576 *Wendele van der Wyck,* dr. van *Frans van der Wyck,* drost te Bocholt, en *Catharina von Rhede,* overl. 25 Sept. 1602, begr. te Deventer in de Broederkerk.

Hij passeert zijn besl. disp. 1 Mrt. 1616 (Zutph. Kent. 1615-'18, fol. 28 v°.) en 13 Juli 1624 (Zutph. Kent. 1623-'25, fol. 110).

„*Egbertus van Lennep,* unser stadt burger end van wegen hoichstmilder gedachtenisse Keijser Rodolph binnen Spier Anno Domini 1588, mense Augusto gepromovirter notarius publicus, sijnes olders 68 jaaren end *Derrick Biermans,* onser stadt secret., 54 jaaren oldt sijnde", hebben op 3 Juli 1615 „ther instantien van den Edelen, Eerentfesten end Manhafften *Johan Gansneb genandf Tengnagell,* capiteyn, alhier binnen onsere stadt guarnisoun holdende bij oeren ehdt end waarheit verklaret ende beholden, datt sye den voern. Capitein *Tengnagell* end sijner Ed. zal. huisfr. Joffr. *Wendele van d. Wyck,* gewesene ehelicke dochter van den Edelen end Eerentfesten *Frans van der Wyck,* tijdt sijnes levents gewesen end gestorven Drost tho Boeckholt ennige veele jaaren seer well bekandt hebben end den voorsz. Hopman *Tengnagel* noch kennen, und datt dieselve echte, ordelicke, eerlicke end aensienlicke personen gewesen end alsoo alhier binnen dese onsere stadt end binnen Boeckholdt mitten anderen ehelicken geprocreiret end verworven hebben neffens andere soonen oeren oldesten soene den Edelen end Eerentfesten *Frans Gansneb genandt Tengnagel,* geboren van den huize Camp in de Heerlickheit Borkulo (Zutph. Kent. 1613-'15, fol. 173).

Uit dit huwelijk 7 kinderen:

1. *Elisabefh.*
2. *Frans,* ridder van St. Marcus, „Raedt des Ershert. Leopoldi ende van denselven in veele en verscheijden Ambassaden gebruict" (van Rhemen), huwde 1601 *Elisabeth Braë,* dr. van *Tycho Braë,* uit Bohemen, woonden in Oostenrijk.
3. *Offo,* die volgt V.
4. *Berent.*
5. *Jacob,* huwde *Ursula von Romberg,* dr. van *Conrad von Romberg zu Bruninghausen* en *Anna von Vaerst zu Kaldenbeck,* wed. van .....

   Zij leven 25 Mrt. 1626 (Zutph. Kent. 1625-'28, fol. 91).

   Uit dit huwelijk 3 kinderen:

   a. *Wendelken,* ged. te Zutphen 25 April 1614.

   b. *Coert,* ged. te Zutphen 8 Dec. 1616.

   c. *Zda,* geb. op den Camp, ged. te Neede 5 Sept. 1619.
6. *Ida Cafharina,* overl. 1601.
7. *Reyner.*

V *Offo Gansneb gend. Tengnagel tof den Camp,* kapitein en commandeur van Oostburg, lidmaat aldaar 2 Mei 1626, overl. vóór 4 Juni 1641, huwde *Ida Droste,* dr. van *Alard Droste tot Meulenbeecke* en *Geerfruid Bischopinck,* lidmaat te Oostburg 1 Aug. 1626, begr. te Kampen 3 Juli 1688 in de Bovenkerk. Zij hertr. *Herman van Doetinchem,* kapitein.

Hendrik Gansneb gend. Tengnagel en *Eusfaes*

van *Hemert,* momberen over de onm. kinderen van w. *Ofto Gansneb gend. Tengnagel,* in leven kapitein en commandeur tot Oostburg en onderhoorige forten in Vlaanderen gelegen, 4 Juni 1641 (Zutph. Kent. 1640-'43, fol. *254).*

Uit dit huwelijk *3* kinderen:

1. *Alard,* die volgt VI.
2. *Everhard,* geb. te Oostburg, ingeschr. als student te Harderwijk 25 Sept. 1651, te Utrecht 1651, bij zijn huwelijk cornet onder majoor van Ittersum, overl. te Zwolle vóór 29 Jan. 1690, huwde le te Kampen in de Paterskerk 9 Febr. 1670 (geprocl. te Kampen in de W. kerk 15, te Deventer 22 Jan., naar Kampen geatt. *6* Febr.) *Maria Geerfruid van Twickelo,* dr. van *Rodolf van Twickelo* en *Henrica Morrhe,* ged. te Kampen 13 Aug. 1638, overl. te Kampen 16 Nov. 1672. Hij huwde 2e te Zwolle in de Koestraat en voor de wet 30 Nov. 1676 (o. 11 Nov.) *Elisabefh Geerfruid Knopperf,* dr. van *Hendrik Knopperf* en *Arnolda Knopperf,* overl. 2, begr. te Zwolle 9 Juli 1731 in de Gr. kerk.

   Uit het tweede huweliik 5 kinderen:

   a. *Maria Gerfrudis,* ged. te Zwolle in de Koestraat 27 Mei 1678, overl. als kind.
   b. *Arnolda Ida,* ged. te Zwolle in de Koestraat 14 Febr. 1680, overl. als kind.
   c. *Maria Ida(letta),* ged. te Zwolle in de Koestraat 31 Mei 1681, overl. 23 Sept., begr. te Zwolle 3 Oct. 1747 in de Gr. kerk, huwde te Zwolle in de Koestraat en voor de wet 13 Juli 1705 (o. 20 Juni op att. van Heino) *Franciscus Palick van Oldenneel,* zn. van *Franciscus Ignafius van Oldenneel fof den Heerenbrinck en de Cuile,* en *Elisabefh van Hoevell,* geb. op den Heerenbrinck *14* April 1671, overl. 28 Juli, begr. te Zwolle 3 Aug. 1714 in de Gr. kerk.
   d. *Henrica Arnoldina,* ged. te Zwolle in de Koestraat 23 Aug. 1682, overl. op Aerdt 10 Febr. 1743, huwde te Zwolle in de Hoornsteeg en voor de wet 22 Juni 1716 (o. 6, huw. v.w. 4 Juni) *Simon Hermannus,* genoemd *Cornelis Simon van Doetinchem,* zn. van *Jan Lodewijk van Doetinchem* en *Arnolda Geerfruid Glauwe,* ged. te Zwolle in de Koestraat 14 Aug. 1678, luit. in 't reg. van Slangenburg. overl. 22, begr. te Zwolle 28 Sept. 1718 in de Bethl. kerk.
   e. Otto *Franciscus,* ged. te Zwolle in de Koestraat 6 Sept. 1683, overl. als kind.

3. *Anna Elisabeth,* overl. *1673,* huwde 4/14 Nov. 1657 (o. te Kampen 2 Oct.) *Gerhard Schimmelpenninck,* zn. van *Johan Schimmelpenninck* en *Wilhelma van der Hell,* ambtman te Bronkhorst, later kapitein, overl. te Blokzijl 19 Dec. 1672.

VI. *Alard Gansneb gend. Tengnagel fof den Camp,* later *tot Bonkenhave,* geb. te Oostburg, ingeschr. als student te Utrecht 1650, burger van Zutphen 26 Mei 1668, rentmeester der Geestelijke Goederen in de Graafschap Zutphen, gecomm. ten landdage van Overijssel 16 Mei 1682, beleend met Bonkenhave 11 Juni 1689, overl. 26 Mrt. 1704, huwde le te Zutphen 6 Jan. 1658 (o. te Neede 13 Jan., te Zutphen 20 Dec. 1657) *Beatrix Schimmelpenninck van der Oye,* dr. van *Herman Schimmelpenninck van der Oye tof Selsham en de Clouse* en *Sfephana van Brienen,* geb. 1625, overl. 14 Febr. 1673. Hij huwde 2e 8 Aug. 1679 (o. te Zutphen 13 Juli, huw. v.w. 10 Juli) *Beatrix van Sfeenwyck,* dr. van *Rudolf van Sfeenwyck fof Bonkenhave* en *Hendrina van Brienen,* overl. te Zutphen 10 Juni 1689.

   Beatrix van Sfeenwyck wordt na overlijden van haar broeder *Joan 20* Oct. *1681* met Bonkenhave beleend; bij disp. van 6 Mei 1682 maakt zij haar man de tucht (als koop aangemerkt) van bonkenhave (Zutph. Kent. 1677-'83, fol. 243 v°. en Gedep. 16 Oct. 1684). Zij passeert 6 Febr. 1686 haar besl. disp. (Zutph. Kent. 1683-'89, fol. 100), die zij 6 Juni 1689 revoceert en een nadere besl. disp. passeert (Zutph. Kent. 1683-'89, fol. *232* v°.). bij deze laatste disp., geopend 12 Oct. 1689 maakt zij haar man den vollen eigendom van Bonkenhave (Zutph. Kent. 1683-'89, fol. 250 v°. en Ov. Leenregister, 11 Juni 1689).

   Uit het eerste huwelijk 6 kinderen:

1. *Harmen Otto,* die volgt VII.
2. *Jan Jacob,* ged. te Zutphen 12 Oct. 1662, in de Ve klasse Zutph. Gym. *30* Oct. 1674, ingeschr. als student te Leiden 11 Oct. 1680, rentmeester der Geestelijke Goederen in de Graafschap Zutphen, raadsvriend te Zutphen 12 Juli 1699, verzoekt wegens lichaamszwakte ontslag, dat hem bij Res. van *24* Jan. 1736 wordt toegestaan, overl. te Zutphen, de stadsroeden toegestaan 3 Mrt. 1739, ongehuwd.
3. *Ida Sfephanea,* ged. te Zutphen 19 Aug. 1664, overl. te Zutphen, de stadsroeden toegestaan 5 Mei 1735, ongehuwd.
4. *Hendrik,* geb. op den Camp, ged. te Neede 5 Aug. 1666, leerling Zutph. Gym. 24 Juli 1676, vaand. ig, overl. 5/15 Juni 1694, ongehuwd.
5. *Alard,* ged. te Zutphen 16 Juli 1669, leerling Zutp'. Gym. 24 Juli 1676, kapitein in het reg. van Delen commandeur van Zutphen 30 Mei 1705, commissie 1 Mei 1706, overl. vóór 2 Mrt. 1739, ongehuwd.
6. *Alexander,* ged. te Zutphen 10 Mrt. 1671, kolonel, overl. 19 Mrt. 1727, ongehuwd.

VII. *Harmen Offo Gansneb gend. Tengnagel fof Bonkenhave,* geb. 28, ged. te Zutphen 31 Juli 1659, in de le klasse Zutph. Gym. 30 Oct. 1674, ingeschr. als student te Leiden 11 Oct. 1680, burgemeester te Lochem 26 Jan. 1687, bedankt 19 Mrt. 1692 „vermits gedachten heft sijn fortuin in de provincie van Overijssel te soecken", gecomm. ten landdage van Overijssel 18 Nov. 1692, ter admiraliteit op de Maze 27 April 1705, beleend met Bonkenhave 12 Mrt. 1709, gedep., overl. 25 Nov. 1733, huwde (geprocl. in de W. kerk te Kampen 4/14 Jan., te Zutphen 1 Mei 1692) *Elisabeth Geerfruid Gansneb gend. Tengnagel,* wed. van *François van lngen,* dr. van *Johan Gansneb gend. Tengnagel* en *Margarefha Droste,* geb. 9, ged. te Kampen 12 Mei 1652, overl. 6, begr. te Kampen 17 April 1715 in de Bovenkerk. (A. V. 2. a.).

   Uit dit huwelijk één zoon:

VIII. *Alard Johan Gansneb gend. Tengnagel fof Bonkenhave,* geb. op Bonkenhave, ged. te Beulake 30 Jan. 1692, leerling Zutph. Gym. 5 Aug. 1700, ingeschr. aan het Dev. Ath. 10 Sept. 1710, gecomm. ten landdage van Overijssel 4 Juli 1715, raad en rentmeester generaal te 's-Hertogenbosch, beleend met Bonkenhave 30 Nov. 1735, gedep.,

verhuist in 1738 van Bonkenhave naar Zutphen, overl. te Kampen 23 Mei, begr. te IJsselmuiden 28 Mei 1774, huwde le 11 Mei 1716 (geprocl. te Beulake en te Kampen 24 April) ***Johanna Judifh Blankvoort,*** dr. van ***Johan Blankvoort*** en *Judith* ***van der*** *Beeck,* geb. 5, ged. te Kampen 7 Juni 1693, overl. te 's-Hertogenbosch 29 Mrt. 1726. Hij huwde 2e 11 Mei 1727 (o. te 's-Hertogenbosch 26 April) ***Maria Mechfeld Florenfina van Hambroeck,*** dr. van ***Lamberf Joost van Hambroeck tot Luffenberg*** en *Mechteld*. ***Anna Benfinck,*** geb. op Bulinck 10, ged. te Aalten 18 Mrt. 1706, overl. 21 Aug. 1738. Hij huwde 3e te Beulake 8 Juni 1739 (o. aldaar 19, te Nijmegen 24 Mei) ***Adriana*** *Eleonora* ***Cafharina*** *Hofman* ***van*** *Someren,* zn. van ***Willem*** *Hofman* ***van*** *Someren,* heer van Aalst, commandeur van Nijmegen, en ***Johanna van*** *Bloemendael,* geb. op de Leemcuyl te Bemmel, ged. te Lent 5 Juni 1692, overl. te Kampen 27 Nov., begr. te IJsselmuiden 3 Dec. 1776.

Alard Johan *Gansneb* ***gend. Tengnagel*** grootburger van Zutphen bij Kes. van 19 Febr. 1739 met zijn kinderen *Lambert Joost,* ***Borchard*** *Harmen, Robert Hendrik,* ***Alardina Elisabeth Beafrix*** en ***Alexandcina Sfephania.***

Uit het eerste huwelijk 8 kinderen:

1. ***Alardina Elisabeth Beafrfix,*** geb. op Bonkenhave, ged. te Beulake 21 Febr. 1717, overl. als kind.
2. ***Judith Maria Elisabeth,*** geb. op Bonkenhave, ged. te Beulake 8 Mei 1718, overl. als kind.
3. *Elisabeth* ***Geerfruid,*** geb. op Bonkenhave, ged. te Beulake 30 April 1719, overl. als kind.
4. ***Harmen Offo,*** ged. te 's-Hertogenbosch 9 Mei 1721, overl. als kind.
5. ***Alardina Elisabefh Beafrix,*** ged. te 's-Hertogenbosch 17 Juni 1722, stiftsjuffer te Weerselo 1733, overl. op den Krytenberg 30 Nov., begr. te Wijhe 6 Dec. 1790, huwde te Wijhe 19 Aug. 1749 (o. te Zwolle 31 Juli, naar Wijhe geatt. 18 Aug., geprocl. te Joure 3, 10 en 17 Aug.) ***Gerrit Maurifs van*** *Hemert* ***fof den*** *Krytenberg,* zn. van ***Jan Hermen van*** *Hemert* ***tof den*** *Kryfenberg* en ***Maria Elisabefh Blankvoort,*** bij zijn huwelijk kapitein in het reg. d'Envie, overl. op den Krytenberg, begr. te Wijhe 9 Aug. 1779.
6. ***Harmen*** *Otto,* ged. te 's-Hertogenbosch 2 Juli 1723, overl. als kind.
7. *Judith* ***Agnes Elisabefh,*** overl. als kind.
8. ***Alexandrina Sfephania,*** ged. te 's-Hertogenbosch 10 Mrt. 1726, stiftsjuffer te Zwartewater 1736, overl. te Zwolle 10 Aug., uitgevoerd naar Wijhe 11 Aug. 1753, ongehuwd.

Uit het tweede huwelijk 8 kinderen:

9. ***Johanna Judifh,*** ged. te 's-Hertogenbosch 7 April 1728, overl. als kind.
10. ***Harmen Offo,*** geb. te 's-Hertogenbosch 6 Mei 1729, overl. als kind.
11. ***Lamberf Joost,*** die volgt IX.
12. ***Borchard Harmen,*** die volgt IXbis.
13. ***Johan Jacob Hendrik,*** overl. als kind.
14. ***Johan Jacob Hendrik,*** overl. als kind.
15. *Robert* ***Hendrik,*** geb. op Bonkenhave, ged. te Beulake 6 Juni 1735, luit. in het reg. Nassau Weilburg 24 Mei 1752, later kolonel in Portugeeschen dienst, overl. tusschen 1772-'73, of volgens d'Ablaing later ongehuwd in Oost-Indië.

16, ***Willem Eusebius,*** geb. op Bonkenhave, ged. te Beulake 23 Sept. 1736, overl. als kind.

IX. ***Lamberf*** *Joosf Gansneb* ***gend. Tengnagel*** *tot* ***Bonkenhave,*** geb. 16, ged. te 's-Hertogenbosch-17 Mei 1730, gecomm. ten landdage van Overijssel 27 Juni 1754, kapitein in het reg. d'Envie 9 Febr. 1750, majoor 18 Mrt. 1766, luit.-kolonel 19 Juli 1768, kolonel 9 Jan. 1776, overl. te Vollenhove 24, overluid aldaar 25, begr. te IJsselmuiden 29 Dec. 1804, huwde te Oldebroek 12 Dec. 1751 (o. 19, te Zwolle 20 Nov., naar Oldebroek geatt. 7 Dec.) ***Anfhonia Johanna van Haersolfe,*** dr. van ***Anfhony Zwier van*** *Haersolte* ***fof*** *Elsen* ***en Bredenhorst*** en ***Coenradina*** *Wilhelmina* ***van Dedem,*** geb. ***18,*** ged. te Zwolle 19 Jan. 1726, overl. te Vollenhove 30 Aug., overluid aldaar 2 Sept., begr. te IJsselmuiden 3 Sept. 1785.

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. ***Alard*** *Johan,* ***fof Bonkenhave,*** geb. 8, ged. te Zwolle 11 Dec. 1754, gecomm. ten landdage van Overijssel 19 Febr. 1779, ontvanger van den 20en en 40en penn. der stad en Meijerij van 's-Hertogenbosch, ontvanger der verponding van het kwartier van Oisterwijk, overl. te Zwolle 2, begr. te IJsselmuiden 6 Oct. 1781, ongehuwd.
2. ***Anfhony Zwier,*** die volgt X.
3. ***Willem Adriaan,*** geb. op Bonkenhave 7, ged. te Beulake 8 Nov. 1758, overl. te Vollenhove 31 Dec. 1775, overluid aldaar 1, begr. te IJsselmuiden 4 Jan. 1776.
4. ***Maria Mechfeld Borc,hardina Florenfina,*** geb. op Bonkenhave 21, ged. te Beulake 28 Oct. 1759, stiftsjuffer te Zwartewater, overl. te Groningen 1, collecteboek 6 April 1798, ongehuwd.

X. Jhr. ***Anthony Zwier*** *Gansneb* ***gend. Tengnagel fof*** *Bonkenhave,* geb. op Bonkenhave 11, ged. te Beulake 14 Nov. 1755, luit. in het reg. d'Envie 8 Jan. 1776, kapitein 29 Mrt. 1779, gecomm. ten landdage van Overijssel 15 Mrt. 1782, drost van Haaksbergen 1789-'95, overl. te Zwolle 22 Febr. 1815, huwde op den Grimberg te Rijssen 9 Oct. 1785 (o. 24 Sept., van Zwolle naar Rijssen geatt. 9 Oct.) ***Henrieffe Louise Margarifa de Vaillanf,*** dr. van *Jean* ***Guillaume de*** *Vaillant* en ***Isabella Anthonia van*** *Imhoff,* geb. 6, ged. te Zwolle 11 Nov. 1767, over1 te Vollenhove 27 Mrt., overluid aldaar 1 April 1799.

Bonkenhave in 1811 verkocht.

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. ***Lamberf*** *Joost,* die volgt XI.
2. Jkvr. ***Wilhelmina Isabella Emerance,*** geb. 25, ged, te Zwolle 29 Juli 1787, overl. op Oldruitenborch (stad Vollenhove) 19 Sept. 1826, ongehuwd.
3. Jkvr. ***Samuelle Theophile,*** geb. 15, ged. te Zwolle 21 Dec. 1788, overl, te Utrecht 8 Mei 1861, huwde le te Stad Vollenhove 2 Juli 1810 (o. 15 Juni) ***Hendrik*** *Joan* ***van der*** *Wyck,* zn. van ***Johan Derk van der*** *Wyck* en ***Françoise Maria*** *Lulofs,* geb. 23, ged. te Zwolle 24 Aug. 1777, ingeschr. als student te Harderwijk 24 Sept. 1795, 24 Sept. 1797, overl. te Zwolle 12 Juli 1813. Zij huwde 2e te Zwolle 3 Nov. 1821 Mr. ***Cornelis Charles*** baron ***Six,*** heer van Oterleek en Laag Teylingen, wedr. van ***Anna Helena ter Borch,*** zn. van Mr. ***Willem Fabricius Six,*** heer van Oterleek, en ***Alphëda Louisa de Visscher,*** geb. 30 Sept., ged. te Amsterdam in de Oude W. kerk 7 Oct. 1777, ingeschr. als student te Leiden 29 Febr. 1792, kerkmeester Oosterkerk 1791, commissaris te Amsterdam

1792, thesaurier 1805, lid der Tweede Kamer, secretaris van Staat, directeur van 's lands Amortisatiekas, minister van Financiën en van Staat, overl. te Utrecht 3 Juni 1833.

4. Jhr. *Jan* ***Willem,*** geb. 22, ged. te Vollenhove 28 Juli 1793. overl. te Krawang (Java) 3 Mei 1820, ongehuwd.

XI. Jhr. ***Lamberf Joost*** *Gansneb* ***Tengnagel,*** geb. 17, ged. te Vollenhove 23 April 1786, commies ontvanger te Haarlem, overl. te Batavia 20 April 1819, huwde te 's-Gravenhage 2 Febr. 1810 (o. 11 Jan.) ***Johanna Maria*** *Nicoletta* ***de Gyselaer,*** dr. van *Nicolaes* ***de Gyselaer*** en *Marfha* ***Francina*** *Collot d'Escury,* geb. 31 Jan., ged. te Gorinchem 2 Febr. 1785, overl. te Breda 23 Jan. 1854.

Hunne afstammelingen Ned. Adelsboek 1925, blz. 4.

IXbis. ***Borchard Harmen*** *Gansneb gend.* ***Tengnagel tof*** *Luttenberg,* geb. op Bonkenhave 2, ged. te Beulake 3 Juni 1731, kanunnik te Oldenzaal 1738, luit. in het reg. van Randwyck, grootburger van Zutphen 13 Mrt. 1756, gecomm. ten landdage van Overijssel 17 Mrt. 1759, bewindhebber der O.I.C. ter kamere Delft 1760-'62, '64-'65, der W.I.C. ter kamere Amsterdam 1770-'71, ter admiraliteit op de Maze 1771, rentmeester der Geestelijke Goederen in de Meijerij van 's-Hertogenbosch 1774, drost van IJsselmuiden, van Haaksbergen 1 Juni 1786, gecomm. in den Raad van Staat, lid der 111. Vr. Broederschap te 's-Hertogenbosch 1780, overl. te Zwolle 25 Febr., begr. te IJsselmuiden 3 Mrt. 1787, huwde 31 Mei 1763 (o. te 's-Hertogenbosch 11, te Kampen 20 Mei) ***Samuelle Theophile Smits,*** dr. van ***Leonard Jan Smifs,*** en ***Samuelle Theophile van*** *Voorburgh,* ged. te 's-Hertogenbosch 31 Dec. 1738, overl. te Zwolle 18, begr. te IJsselmuiden 24 Dec. 1803.

Hij is eigenaar van het huis Leemcuyl onder Bemmel, koopt den Luttenberg van *Lambert Joost* ***van Hambroeck*** (Ov. Leenregister, 16 Febr. 1759), en den Bredenhorst met het huis door w. ***Catharina*** *Muntz* bewoond en het erve de Molenstege publiek van haar erfgenamen voor ƒ 32850 op 17 juli 1777 (Reg. van den 50en penn. van Heino, 21 Juli 1777).

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. *Jan* ***Jacob, tot*** *Luttenberg,* geb. 4, ged. te Kampen 7 'Dec. 1768, beleend met Luttenberg 6 Mrt. 1788, gecomm. ten landdage van Overijssel 3 Dec. 1792, wethouder en burgemeester te Kampen, lid der prov. Staten van Overijssel, overl. te Kampen 10 Mrt. 1836, ongehuwd.
2. ***Samuelle Theophile Leonora,*** ged. te Kampen 1 Juni 1766, overl. te Kampen, begr. te Vollenhove 28 Aug. 1769.
3. ***Elisabefh Geerfruid,*** ged. te Kampen 9 Sept. 1767, overl. te Kampen, begr. te Vollenhove 18 Sept. 1769.
4. ***Maria Mechfeld Florenfina,*** geb. 12, ged. te Kampen 14 Nov. 1764, beleend met Bredenhorst 6 Mrt. 1788, overl. te Zwolle 4 Febr. 1847, huwde te Heino 25 Oct. 1789 (o. te Zwolle 10, naar Heino geatt. 25 Oct.) ***Coenraad Willem*** baron ***Sloef fof*** *Tweenyenhuizen,* zn. van *Arent* ***Sloet tot Tweenyenhuizen,*** *Hagensdorp,* ***Oldruifenborgh,*** *Toutenburg* ***en ter*** *Heyl,* en ***Johanna Philippina van Dedem,*** geb. 26, ged. te Vollenhove 27 Sept. 1767, ingeschr. als student te Utrecht 1787, gecomm. ten landdage van Overijssel 20 Oct. 1791, lid van gedep. Staten van Overijssel, commandeur der D.O. 21 Jan. 1831, overl. te Zwolle 23 Nov. 1849.

D.

IV. ***Reyner*** *Gansneb* ***gend. Tengnagel,*** in 1581 24 jaar oud, burgemeester te Kampen, overl. 6, begr. te Kampen **1 4** April 1630 in de Bovenkerk, huwde 1 e 20 Aug. 1581 ***Aleid van Haersolte,*** dr. van *Jurrien* ***van Haersolfe*** en ***Geerlofken? van Twennuysen,*** overl. 27 Oct. 1590. Hij huwde 2e 10 Jan. 1599 ***Margaretha toe Boecop, wed. Jan de*** *Wolfts,* dr. van ***Arenf toe Boecop*** en ***Agnes Morrhe,*** overl. 26 Dec. 1618.

Uit het eerste huwelijk 7 kinderen:

1. ***Otto,*** geb. 23 Juli 1582, ongehuwd overl.
2. *Geerlofken,* geb. 5 Sept., overl. 7 Sept. 1583.
3. *Geerlofken,* geb. 29 Juli 1584, overl. 12, begr. te Kampen 17 Mrt. í654 in de Bovenkerk, ongehuwd.
4. *Jurrien,* die volgt V.
5. ***Elisabefh,*** geb. 26 Jan. 1587, overl. 16 Mei 1605.
6. ***Gesina,*** geb. 26 Mrt. 1588, overl. 1633, huwde te Kampen 20 Aug. 1626 (o. 21, te Zutphen 23 Juli, n. Kampen geatt. 8 Aug., huw. v.w. 10 Juli) ***Johan Ruyfer,*** wedr. van ***Geertruid van den*** *Wall,* zn. van ***Henrik Gerrifsz Ruyter*** en ***Geertruid van der Helt,*** luit. te paard in de comp. van kapitein Ernst van der Lauwick 17 Nov. 1628, overl. 4/5 Dec. 1640. Hij hertr. le (o. te Deventer 25, te Zutphen 26 Jan., naar Terwolde geatt. 8 Febr. 1634) ***Gesina*** *Splytloff,* wed. van *Volkier Scherff,* en 2e te Zutphen 9 Sept. 1638 (o. 12 Aug.) ***Magdalena*** *Streuff* ***van Lauwenstein,*** wed. van *Derk* ***van Rhemen.***

Zij tuchtigen elkaar 8 Dec. 1627 (Zutph. Kent. 1625-'28, fol. 302), nogmaals 13 Sept. 1630 (Zutph. Kent. 1630-'33, fol. 104). De laatste disp. met een wijziging geratificeerd 22 Juni 1631 (idem fol. 206 v°.). Hij passeert 14 Sept. 1630 zijn besl. disp. (Zutph. Kent. 1630-'33, fol. 104), die, d.d. Zutphen 1 Sept. 1630, geopend wordt 12 Febr. 1641 (Zutph. Kent. 1640-'43, fol. 179).

7. *Reyner,* die volgt Vbis.

V. *Jurrien Gansneb* ***gend. Tengnagel,*** luitenant van Wilt van Broeckhuysen, comm. van Deventer, begr. te Kampen 9 April 1647 in de Bovenkerk, huwde le (o. te Kampen 12 Jan. 1621) ***Cafharina Margarefha*** *Nagell,* van Osenbrugge, begr. te Kampen 13 Juli 1632 in de Bovenkerk. Hij huwde 2e (o. te Kampen 27 Mrt. 1635) ***Alithea van*** *Limburgh,* ***van Lingen,*** begr. te Kampen 28 Sept. 1638 in de Bovenkerk. Hij huwde 3e 9/19 Dec. 1640 (o. te Kampen 20 Nov.) ***Agnes Droste,*** dr. van *Alard* ***Drosfe fot Meulenbeecke*** en ***Geertruid Bischopinck,*** begr. te Kampen 10 Juni 1649 in de Bovenkerk.

Uit het eerste huwelijk 3 kinderen:

1. *Ertwijn,* anders ***Erfwich,*** genoemd in het test. van zijn stiefmoeder, d.d. Deventer 3 Aug. 1638.
2. ***Alithea,*** overl. nà 29 Mei 1681, huwde 15/25 April 1649 (o. te Kampen 9 Mrt.) *Johan* ***van der*** *Beeck,* zn. van ***Robert van der*** *Beeck* en ***Elisabeth van*** *Brandenburch,* ged. te Zwolle 16 Dec. 1621, ingeschr. als student te Leiden 12 Juni 1640, overl. 1670.
3. ***Lucrefia,*** ged. te Kampen 18 Febr. 1631, overl. nà 29 Mei 1681, ongehuwd.

Uit het 3e huwelijk één zoon:

4. *Reyner,* over wien 29 Mei 1681 tot momberen worden gesteld *François van Ingen* en *Willem van der Merwede,* in plaats van de burgemeesters *Johan* en *Reyner Gansneb gend. Tengnagel,* en van wien de wed. *van der Beeck* en *Lucretia Gansneb gend, Tengnagel de* naaste erfgenamen van vaderszijde zijn.

Vbis. *Reyner Gansneb Tengnagel,* geb. 30 Oct. 1589, burgemeester te Kampen, overl. 25 Sept., begr. te Kampen 4 Oct. 1652 in de Bovenkerk, huwde te Zwolle 15 Aug. 1620 (o. te Kampen 14 Juli) *Johanna Voorne,* dr. van *Lodewijk Voorne* en *Cathtarina van Averenck,* overl. 18 Jan., begr. te Kampen 1 Febr. 1672 in de Bovenkerk.

Uit dit huwelijk 3 kinderen:

1. *Aleida,* geb. *26* Aug. 1621, overl. vóór 17 Juli 1679, ongehuwd.
2. *Lodewijk,* die volgt VI.
3. *Reyner,* die volgt VIbis.

VI. *Lodewijk Gansneb genaamd Tengnagel tot Marxveld.* geb. *24* Juli 1622, ingeschr. als student te Groningen 27 April 1642, gecomm. ten landdage van Overijssel 8/18 April 1654, ter admiraliteit te Amsterdam 7 Oct. 1660, ter Generaliteitsrekenkamer, overl. 9/19 Jan., begr. te Volienhove *24* Jan, 1680 [1]), huwde te Vollenhove 1 Dec. 1650 (o. aldaar en te Kampen 1 Nov.) *Margaretha Sloet,* dr. van *Arent Sloet tot Tweenyenhuizen* en *Ermgard van der Marck,* overl. te Vollenhove 5 Nov. 1694.

Uit dit huweiiik 6 kinderen:

1. *Ermgardina Margaretha,* vrouwe van Marxveld, ged. te Vollenhove 17 Juni 1652, overl. aldaar 17 Oct. 1723, huwde (o. te Deventer 10, naar Vollenhove, Wijhe of elders geatt. 31 Dec. 1698) *Gijsbert Frederik Sloet,* zn. van *Harmen Jan Sloet,* heer van Kerssenberg, en *Reinira Aleida van Hemert,* geb. *8 Nov.,* gcd. te Deventer 16 Dec. 1666, ingeschr. aan het Dev. Ath. 11 Febr. 1684, luit. te paard in het reg. Hessen Homburg, gecomm. ten landdage van Overijssel 12 Nov. 1722, eigenaar van Scherpenzeel onder Olst, overl. 8, overluid te Vollenhove 9 Febr. 1757.
2. *Johanna Catharina,* ged. te Vollenhove 18 Febr. 1655, overl. aldaar 26 Dec. 1727, huwde 1685 *Boldewyn Sloet tot Slotenhagen en Lindenhorst,* zn. van *Coenraad Willem Sloet tot Slotenhagen en Lindenhorsr* en *Judith van Isselmuden,* ged. te Vollenhove 29 Jan. 1660, ingeschr. als student te Leiden 3 April 1684, kanunnik te Oldenzaal 2 Juni 1664, gecomm. ten landdage van Overijssel 3 April 1684, overl. te Vollenhove 8 April 1721.
3. *Reyner,* geb. *22,* ged. te Vollenhove 24 Febr. 1656, overl. als kind.
4. *Adriana Geertruid,* geb. 22, ged. te Vollenhove 24 Febr. 1656, overl. als kind.
5. *Adriana Geertruid,* geb. 22, ged. te Vollenhove 25 Juli 1658, stiftsjuffer te Zwartewater, overl. te Kampen 7, uitgevoerd naar Vollenhove 12 April 1720, ongehuwd.
6. *Aleida Gerdelina,* ged. te Vollenhove 4 Juli 1660, overl. 11, begr. te Kampen 17 April 1736 in de Bovenkerk, huwde haar neef *Reyner Lodewijk Gansneb gend. Tengnagel tot Oldhuis* (D VII).

[1]) Rouwklacht, Ov. Bijdragen, V, blz. 139.

VIbis. *Reyner Gansneb gend. Tengnagel,* geb. 1 Oct. 1623, ingeschr. als student te Groningen 27 April 1642, commissaris van de monstering Oct. 1660, burgemeester te Kampen, overl. 17, begr. te Kampen 23 Aug. 1678 in de Bovenkerk, huwde te Warnsveld 17 Febr. 1665 (o. te Kampen 21, te Zutphen 22 Jan,) *Adriana Sibylla Sloet,* dr. van *Wolter Sloet,* heer van Kerssenberg, en *Anna Cathtarina van Wynbergen,* ged. te Zutphen 24 Nov. 1643, overl. 13, begr. te Kampen 22 Nov. 1693 in de Bovenkerk.

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. *Reyner Lodewijk,* geb. 18, ged. te Kampen 18 Aug. 1667, overl. als kind.
2. *Reyner Lodewijk,* geb. te Kampen 9 Juni 1669, overl. als kind.
4. *Wolter Herman,* geb. *8,* ged. te Kampen 21 Febr. 1676, gecomm. ten landdage van Overijssel 18 Mrt. 1707, burgemeester te Kampen, begr. aldaar 30 Sept. 1715 in de Bovenkerk, huwde (o. te Kampen 15, in de W. kerk 8 Mei 1705) *Johanna Margaretha Lemker,* dr. van *Caspar Hendrik Lemker* en *Margaretha Maria van Breda,* ged. te Kampen 18 Sept. 1685, overl. 29 Oct., begr, te Kampen 4 Nov. 1738 in de Bovenkerk.

   Uit dit huwelijk 6 kinderen:

   a. *Reyner Lodewijk,* ged. te Kampen 16 Jan. 1707, ingeschr. als student te Harderwijk 14 Sept. 1723, begr. te Kampen 5 Sept. 1730 in de Bovenkerk, ongehuwd.
   b. *Margaretha Maria. Geertruid,* ged. te Kampen 19 Aug. 1708, begr. aldaar 28 Mei 1712 in de Broederkerk.
   c. *Casper Hendrik,* ged. te Kampen 18 Juni 1710, begr. aldaar 6 Mrt. 1711 in de Broederkerk.
   d. *Adriana Sibylla,* ged. te Kampen 15 April 1712, begr. aldaar 5 Sept. 1730 in de Bovenkerk.
   e. *Casper Hendrik,* ged. te Kampen 13 Sept. 1713, overl. als kind.
   f. *Casper Hendrik,* ged. Kampen 10 Mrt. 1715, begr. aldaar 4 April 1716 in de Bovenkerk.

VII *Reyner Lodewijk Gansneb gend. Tengnagel tot Oldhuis,* geb. *4,* ged. te Kampen 5 Juni 1670, gecomm. ten landdage van Overijssel 8 April 1697, overl. 27 Dec. 1705, begr. te Kampen 2 Jan. 1706 in de Bovenkerk, huwde 15 Dec. 1695 (o. te Kampen 22 Nov.) *Aleida Gerdelina Gansneb gend. Tengnagel,* dr. van *Lodewijk Gansneb gend. Tengnagel tot Marxveld* en *Margaretha Sloet,* ged. te Vollenhove 4 Juli 1660, overl. 11, begr. te Kampen 17 April 1736 in de Bovenkerk. (D VI 6°).

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. *Reyner Adriaan, tot Oldhuis,* later *tot het Hogehuis,* geb. 14, ged. te Vollenhove 15 Nov. 1696, gecomm. ten landdage van Overijssel wegens Oldhuis 12 Nov. 1722, wegens het Hogehuis 17 Mrt. 1735, gecomm. ter admiraliteit te Amsterdam 12 Mei 1727, drost van IJsselmuiden 18 Mrt. 1734, overl. aan de kinderziekte 17 Nov., begr. te Kampen 23 Nov. 1750 in de Bovenkerk.
2. *Louisa Margaretha,* geb. 13, ged. te Vollenhove 16 Febr. 1698, overl. 1, begr. te Kampen 7 Mei 1700 in de Broederkerk.
3. *Lodewijk Arend,* die volgt VIII.
4. *Wolter Johan,* geb. 1, ged. te Vollenhove 5 Febr.

1702, overl. 27 April, begr. te Kampen 4 Mei 1731, in de Bovenkerk. ongehuwd,

VIII. *Lodewijk Arend Gansneb gend. Tengnagel tot het Hogehuis,* later *tot Oldhuis,* nog later *tot Oldenhof,* geb. 4, ged. te Vollenhove 4 Febr. 1700, gecomm. ten landdage van Overijssel wegens het Hogehuis 23 Juni 1724. wegens Oldhuis 17 Mrt. 1735, wegens Oldenhof 12 Mrr. 1743, gecomm. ter admiraliteit in het Noorderkwartier, ter admiraliteit te Amsterdam 30 Oct. 1745, overl. aan de kinderziekte 22, begr. te Kampen 28 Nov. 1750 in de Bovenkerk, huwde te Vollenhove 4 Oct. 1731 (o. te Kampen 14 Sept.) *Margaretha Wilhelmina Frederica Mulert,* dr. van *Derk Boldewijn Mulert tot Oldenhof* en *Judith Margaretha Sloet,* ged. te Hasselt 15 Juni 1704, overl. 22, begr. te Kampen 29 Dec. 1767 in de Bovenkerk.

Hij koopt 30 Mei 1743 den Oldenhof van de familie *Mulert;* zijn wed. wordt er 30 Mrt. 1763 mede beleend.

Uit dit huwelijk 3 kinderen:

1. een onged. kind, geb. 27, begr. te Kampen 30 Aug. 1732 in de Bovenkerk.
2. *Reyner Jan,* geb. 13, ged. te Kampen 14 Dec. 1735, kannunnik te Oldenzaal, overl. 1, begr. te Kampen 8 Jan. 1763 in de Bovenkerk, onaehuwd.
3. *Derk Boldewyn Hiddo, tof Oldhuis,* later *tot het Hogehuis,* geb. 29 Oct., ged. te Kampen 1 Nov. 1739, gecomm. ten landdage van Overijssel wegens Oldhuis 16 Mrt. 1764, wegens het Hogehuis 17 Mrt. 1778, beleend met den Oldenhof 16 Jan. 1769 en verkoopt dit 25 Oct. 1776 aan Jan *Arend de Vos van Steenwijk:* door de magistraat van Kampen 2 Febr. 1781 prodigus verklaard, overl. op den Ruytenborch 3, overluid te Dalfsen 4, begr. te Kampen 7 Mei 1781 in de Bovenkerk, ongehuwd.

Michiels en Folckers,

door MR. H. L. HOMMES.

De bovengenoemde Groninger geslachten kunnen het beste samen behandeld worden, daar ik van het eerste slechts een fragment heb. Beider namen zijn patronymica, die in het begin van de 17e eeuw in geslachtsnamen zijn overgegaan.

Tot mijn spijt heb ik niet kunnen vinden, door welke ondernemingen of bedrijven verschillende leden zóó tot welstand kwamen, dat zij tot het medebestuur der stad Groningen geroepen werden. De ondertrouwboeken vermelden nooit de gewone beroepen, en ook de transportregisters hebben mij geen enkel gegeven opgeleverd. Ik kan dus alleen hun verschillende bestuursfuncties opgeven, zooals die in het Regeeringsboek vermeld staan.

Als bronnen noem ik, behalve de gewone doop- en trouwboeken, uit het Rijksarchief te Groningen:

Het rechterlijk archief, IIIx, protocol van verzegelingen, verleden voor burgemrs. en raad der stad.
IIIy, minuten en concepten van verzegelingen.
IIIhh, register van aanzwering van voogden.
Familiearchief Van Bolhuis.
Charterverzameling Fransema.
Schenking Mr. H. J. Schönfeld, Aanwinsten 1935, No. V, 6.
Het Statenarchief: S13, Resolutien van gedeputeerden.
S 102. Rekeningen van den rentmeester.

Uit het gemeente-archief:
Rekeningen van den stadsrentmeester, voor de lijfrenten.
Register van het coopman- en cramergilde.
id. van het giltrecht.

Michiels.

Het zou me niet gelukt zijn de volgende fraqment-genealogie samen te stellen, wanneer *Abel Eppo van Bolhuis in* 1704 niet zoo vriendelijk geweest was een „geslachtsregister van de afstammelingen van *Jacob Michiels* en *Assele Folckers"* op te maken, waarvan een copie in het Rijksarchief in Groningen berust. Behalve den datum van het huwelijk van dit echtoaar en de geboortedata van hun kinderen noemt hij overigens slechts namen, maar dank zii deze aanwiizing waren de overiqe data betrekkeliik gemakkelijk aan te vullen. Men zou anders niet vermoed hebben, dat een *Lammichien Jacobs,* die in 1609 trouwt, een zuster was van *Elsjen Michiels,* die in 1629 huwt. Bovendien had men dan hooelooze pogingen qedaan om *Elsien Folckerts* bij de familie Folckers onder te brenqen.

Als laatsten noemt Van Bolhuis *Margreta Michiels.* qehuwd met adv. *Sluiter,* en *Michiel Michiels,* gehuwd in Friesland. Dit laatste is een te vage aanduidinq om verder te zoeken. Ik heb nog een vermoeden, dat dit Harlingen zou kunnen ziin, waar ziin moeder met zijn stiefvader heentrekt, maar ik had geen gelegenheid om dit verder na te gaan.

Toch is het fraqment ook al van belanq, daar tallooze geslachten een Michiels in hun kwartieren zullen aantreffen.

Abel beqint zijn lijst met Jacob, die hii „Sondaeqs na St. Jacob 1586" laat huwen. Evenwel heeft hij ook andere aanteekeningen [1]) overgenomen en daar staat: „Des Sondages voor Sunte Jacobi was onse warschap Anno 1586 doe weer Jacobydag op een Vrijdag. Nog qeven in schoenen en muilen weg voor 16 Daler, ende wij hebben ingeschoten in het warschop wal 60 Emder gulden, behalven de schoenen ende muilen". Men zou haast kunnen concludeeren, dat die bruiloft niet zoo geslaagd is geweest, dat de schrijver of schriifster nog spijt heeft over het daarvoor uitgegeven geld! Ik heb nu de laatste aanteekening gevolgd.

I. *Jacob Michiels,* in 1598 met 4 kinderen [2]) ingeschreven in het coopman- en cramergilde, gezworene 1597, '98, 1600, '01, 03, '04, '06, '07, '09, '10, '12, '13, '15, '16 giltrechtheer 1615, diaken in 1605, overl. Groninqen 9 December 1617 [2]), tr. Groningen 20 Juli 1586 (Greq. stiil) *Assele Folckers,* lidmaat der Herv. kerk 29 Mei 1605 [4]), overl. Groningen 20 Augustus 1619 [2]), dochter van *Folckert Jansen* en *Elsjen. Zij* woonden in de Waagstr. Oostzijde [3]).

---

[1]) Inv. v. Bolhuis No. 62.

[2]) Boek van het coopman- en cramergilde: „Anno 1598 hebben dese nabeschreven frunden Dc gilde angenomen" o.a. „iackop michels, met 4 kinders geheten folckert — michel — feneien — Lamme".
Idem: „Anno 1617 binnen des undergeschr. ghilde Broeders ende Susters in den Heeren verstorven.
(No.) 12. olderman Jacob Micheels den 9 Decemb."
Idem: „gestorven 1619 sal. Jacob Michells frouwe Assele den 20 Augustus".

[3]) IIIx 4, fol. 247. Akte van verkoop d.d. 1 Juni 1620 door Berent Fokkers als voormund en de twee voogden over wilant Jacob Micheels en Assele Folckerts e.l. twee onmondige kinderen Jantien en Elsien, Tie van Heerk en Lammetijen Jacobs e.l., Reiner Eisinge en Fennien Jacobs e.l., Folckert Jacobs en Susanna Roeloffs e.l. aan hun broer en zwager Michael Jacobs van 5/6 part van het huis, van hun ouders geerfd, en door hen gekocht in 1590. De ligging van het huis wordt omschreven: „ten suidenn an wilant Swane Harmens arffgenamen huis, ten noorden ant huis daer Johann Hindrix hoepenbinder, die E. Pastorenn van de A-kercke

Uit dit huwelijk:

1. *Lammetjen Jacobs,* geb. Groningen *2* November 1587, begr. aldaar 19 Oct. *1635,* tr. Groningen 10 December 1609 (procl. 11 Nov. [5])) *Matthias van Heeck.* geb. ca. 1578, gezworene, lid van de Prov. Rekenkamer enz., overl. Groningen *2* Juni 1649, zoon van *Johan* en *Jantien Sickens.* (Zie genealogie in Ned. Leeuw 1938, kol. 5).
2. *Folckert,* volgt 11.
3. *Fennie Jacobs* of *Michiels,* geb. Groningen *8* Maart 1592, overl. ?, tr. Groningen *22* Januari 1615 (procl. 26 Nov. 1614: huw. contr. *27 Nov.* [6])) *Reiner Eissinghe,* in 1615 ingeschreven in het brouwersgilde, lid van de Prov. Rekenkamer, overl. (volgens het regeeringsboek) 17 Sept. 1647, zoon van den olderman *Sicco* en *Maria Cnol.* Hun kinderen waren:
   a. *Jacob Eissinghe,* geb. Groningen 1618[7]), overl. 1650.
   b. *Sicco Eissinghe,* geb. Groningen 1628 [7]), ingeschreven als student aldaar 3 Sept. 1646, sedert 1658 lid van de Provinciale Rekenkamer, overl. Groningen 13 November 1666, tr. Groningen 15 Aug. 1654 (procl. 10 Juni) *Roleffjen Gebhardus* [8]), geb. Groningen Nov. 1630, overl. aldaar 30 Sept. 1666, begr. 4 Oct., dochter van Prof. *Jan* en *Margaretha Schuring.* Hun zoon
   bb. *Reyner Eissinghe,* ged. Groningen 12 October 1656, stud. ald. 2 Juli 1672, overleed aldaar vóór 1687 zonder nakomelingen [2]).
4. *Michael,* volgt IIbis.
5. *Jan Jacobs,* geb. Groningen 19 November 1595, jong overl.
6. *Hindrick Jacobs,* tweeling met 5, jong overl.
7. *Annighjen Jacobs,* geb. Groningen 30 Aug. 1597, jong overl.
8. *Hindrick Jacobs,* geb. Groningen 14 October 1601, jong overl.
9. *Jantien Jacobs* of *Michiels,* geb. Groningen 4 Febr. 1603, overl. ?, tr. 1638 (procl. Gron. 19 Jan.: huw. contr. 10 Jan. [10])) *Abel Eppens van Bolhuis,* geb. ca. 1617, *mede-gecomm. v.* d. Prov. Rekenkamer enz., zoon van *Eppo Abels* en *Grete.* (Zie verder genealogie v. Bolhuis in Ned. Leeuw 1911, kol. 252).
10. *Elsyn Michiels,* geb. Groningen 4 April 1608, overl. na 1639, tr. Groningen 20 December 1629 (procl. 20 Nov.) Prof. med. Dr. *Conradus Matthaeus* [11]), geb. Herborn 26 Mei 1603, kwam in Groningen in 1626, gepromoveerd aldaar 13 Sept. 1627, buitengew. hoogleeraar in de geneeskunde 1630, gewoon hoogl. 1631, overl. Groningen 12 Sept. 1639, zoon van Prof. *Antonius* en *Elisabeth Schuler.* Zij hadden 2 zoons
    a. *Antonius Matthaeus,* geb. Groningen 5 October 1630 (?), stud. ald. 6 Jan. 1647, pred. te Garnwerd 1653, te Gron. 1662, overl. aldaar 29 April 1688, tr. 1655 (procl. Gron. 27 Jan.) *Jantien Widmarius,* dochter van Prof. Dr. *Abdias* en *Sara Bourgeois.* Zij hadden o.a. een dochter
    aa. *Elisabetha Matthaeus,* ged. Groningen 11 Januari 1663, tr. 1684 (procl. Gron. 8 Nov.) *Samuel Bossier,* geb. Ommen, luitenant, *zoon* van Ds. *Anthonius* en *Susanna Roothuis, uit* welk huwelijk kinderen.
    b. *Jacob Matthaeus,* geb. Groningen, kapitein, overl. 1690 [12]) in Charlois. tr. le 1657 (procl. Gron. 15 Aug.) *Geertruit Berniers,* wed. *Erenst Pispinck;* tr 2e 1662 (procl. Gron. 12 Juli) *Maria Widmarius,* zuster zijner schoonzuster. Uit het tweede huwelijk o.a. een dochter
    bb. *Elisabeth Matthaeus,* tr. Gron. 3 Juli 1703 (procl. 16 Juni) *Jan Alberthoma,* ged. Appingedam 21 April 1678, zoon van Ds. *Albert* en *Alegonda Meints.* (Zie verder gen. Alberthoma in Alg. Ned. familieblad 1891).

II. *Folckert Jacobs,* geb. Groningen 27 October 1589, vaandrig, overl. ?, tr. Groningen 22 Mei 1614 (procl. 23 April) *Susanna Roleffs,* dochter van raadsheer *Roleff Symens.*
Uit dit huwelijk:
1. *Elsjen Folckerts,* geb. Groningen, overl. ?, tr. Groningen 23 Sept. 1651 (procl. 30 Aug.; huw. contr. 29 Aug. [13])) *Abraham Frylinck,* uit welk huwelijk kinderen.

IIbis. *Michael Jacobs,* geb. Groningen 26 Febr. 1594, vaandrig, olderman, neemt in 1620 het ouderlijk huis in de Waagstraat [3]) over, overl. 1643, begr. Groningen 28 December 1643 [2]), tr. aldaar 4 Febr. 1621 (procl. 6 Jan.) *Annetien Cloodt,* dochter van *Johan Cloodt.*
Uit dit huwelijk (volgorde onzeker):
1. *Jacob Michiels,* geb. Groningen, ingeschreven in het giltrechtregister in 1627, particulier ontvanger, overl. na 1669, waarschijnlijk, zonder nakomelingen. In het laatstgen. jaar koopt hij met zijn broer *Folkert* lijfrenten bij de provincie [14]) voor zijn neven en nichten *Lubbers.*
2. *Folkert Michiels,* leeft op 7 Juni 1669 [14]).
3. *Assele Michiels,* geb. Groningen, tr. Groningen 21 Febr. 1649 (procl. 3 Febr.; concept huw. contr. zonder datum [15])) *Brunne Sickens.*
4. *Grietien Michiels,* geb. Groningen, overl. ?, tr. 1654

---

thocomende, meierwise wonet, geswettet, ten oosten het herenn Ráethuis, ten westen Suipenstraete vor bij gaenn hebbende".

4) Lidmatcnboek Herv. kerk: 1605, „29 May, Assele Jacobs, huysfrouw van Jacob Micheels, diaken".

5) Proclamatieboek Gron. 1609: „Tije van Eeck present ende Lammije Jacobs absendt daer voor Jacob Michels present voer haer caverende, is die proclamatioen neaccorderth den 11 November.
per Arnoldum den 10 December".

6) IIIx 1, fol. 179.

7) Rek. stadsrentmr. 1644, fnl. 232. Lijfrenten:
Jacob Eisinge, olt 26 jaar, soon van rekenmr. Reiner Eisinge, beurt 20 Febr. 60,—.
Sicke Eisinge, olt 16 jaar. enz.
In rek. 1650, fol. 264 blijkt Jacob overl.; in die van 1666, fol. 208 Sicco.

8) Gegevens over haar in Effigies et vitae professorum Academiae Groningae rt Omlandiae, Gron. 1654, bij art. over Gebhardus. Bovendien in de Univ. bibl. onder nr. M. v. 0. portef. XLVII, 24, een rouwgedicht: Droevige lyektranen enz. in 1666 bij F. Bronchorst te Groningen gedrukt.

9) IIIx 65, fol. 168. Akte van verkoop van 2 graven in de Martinikerk door erfgenamen van Reynder Eissinghe, nl. Raadsheer Wicher Wichers en Beerta Tammen c.l., Lucas Nisinck als volmacht van Jantien Schuyringhe, wed. Ebbinge lot Peyse, Folckert Michiels, Jacob Matthae, capt. Jr. Dionisius Junius nomine matris, Samuel Bossier nomine patris, pastor Anth. Matthae. 8 Sept. 1687.

10) Inv. v. Bolhuis, No. 62 no. 16,

11) Levensbeschrijving bij Boeles in Jonckbloet, Gedenkboek der Hoogeschool, en in Effigies et vitae etc.

12) Statenarch. S. 102. 1690, fol. 392, lijfrenten.

13) Inv. v. Bolhuis, No. 62, no. 38.

14) S. 102. 1672, fol. 395.

15) Inv. v. Bolhuis, No. 62, no. 35,

(procl. Gron. 9 Dec. 1654; huw. contr. 8 Dec. [16]) *Friderich Lubbers*, geb. Groningen, solliciteur, overl. ?, zoon van den raadsheer *Derk Lubbers*. (Zie over het geslacht Lubbers in de Navorscher 1937, blz. 128). Zij hadden 7 kinderen, waarvan door aanhuwelijking takken *Bijmolt* of *Bymholt*, *Wolphius Ducher*, *à Wullen* en *Mefelerkamp*.

5. *Joachim*, volgt 111.

III. *Joachim Michiels*, geb. Groningen 1643(?), ingeschreven als stud. aldaar 30 Januari 1651 (oud 18 jaar), gepromoveerd aldaar tot i.u.dr. 16 Febr. 1658 op proefschrift getiteld: De querela inofficiosi testamenti, overl. vóór Juni 1673 [20]), tr. 1665 (procl. Gron. 22 April) *Johanna Rosinck* of *Rosingh*, zuster van *Willem Rosinck*. Zij hertr. 1683 (procl. Gron. 27 Oct.) Ds. *Henricus Boeckholt* [17]), geb. Steinfurt, cand. te Lutkegast 1682, pred. te Huizinge 1684, Kollum 1687, Harlingen 1693, overl. Harlingen 11 October 1727. Het echtpaar Michiels woonde in 1666 in de Jacobijnerstr., later in de Poelestraat.

Uit het huwelijk:

1. *Margcefa Michiels*, ged. Groningen 3 Juli 1666, overl. na 1705 [18]), tr. Groningen 18 Sept. 1691 (procl. 29 Aug.; huw. contr. 26 Aug. [19])) *Jodocus Henricus Sluiter*, geb. Gronau, advocaat v. d. Hooge Justitiekamer, overl. vóór 1705 [18]), zoon van Ds. *Johannes*, pred. te Gronau, en *Elisabefh Alfena*. *Zij* hadden 5 kinderen, waarvan door aanhuwelijking o.a. een tak *Oorsinga*.
2. *Michael Michiels*, ged. Groningen 3 Febr. 1671, trouwt in Friesland. Gezien den levensloop van zijn stiefvader, zal dit wel te Harlingen zijn.
3. *Jochum Michiels*, ged. Groningen 8 Juni 1673 [20]), jong overl.

Folckers.

Het wapen is volgens Rietstap: in blauw een springende eenhoorn van zilver: helmt. de eenhoorn uitkomend; h.k. blauw en zilver. In het wapenboek der Friesch-Groningsche studentenvereeniging aan de Utrechtsche hoogeschool 1648-1656, dat in de Ned. Leeuw van 1924 beschreven is, komt een uitgebreider wapen voor van Andries Folckers, nl.: in blauw op een beboschten grond van groen een naar links springende eenhoorn van zilver en een omgewende naar rechts schrijdende vos van rood. H.t. de eenhoorn uitkomend, h.k. blauw en zilver, en een spreuk: omnis a Deo Victoria. De rest van de familie schijnt het bij den enkelen eenhoorn gelaten te hebben, zooals b.v. op den grafsteen van Frederica Folckers [21]) te Appingedam blijkt.

Van dit geslacht had ik bij verschillende gelegenheden telkens notities gemaakt, maar tot een geheel lieten deze fragmenten zich niet voegen. Gelukkig vond ik toen in den catalogus van de Prov. Bibliotheek van Friesland in de aanwinsten van 1933 op blz. 117: „F. F. Folckers: Gedenkschrift van mijn geslagte, van mijne geboorte en leeftijd 174." en „Op

16) Inv. v. Bolhuis, So. 62, no. 39.

17) Romein, T. A., Naamlijst der pred. in de Herv. Gem. van Friesland. Sneek 1886.

18) In 1705 koopt Margreta Michiels als weduwe van J. H. Sluiter, lijfrenten bij dc provincie op het leven van haar kinderen. S. 102. 1720, fol. 467.

19) Univ. bibl. Ms. 298, fol. 87.

20) Doopb. Gron.: 8 Juni M.k. „Jochum, s. van Dr. Michiels sal. en Joanna Rosingh in Poelstraat".

21) Grafschriften in Stad en Lande, blz. 13 en 14,

de zeer bedroefde dood van Albert Folckers 1708", welke mij verder op weg hielpen.

Deze stukken bleken afkomstig uit de collectie van wijlen Meekhoff Doornbosch. Met meerdere genealogieën van zuiver Groninger geslachten zijn deze zeer misplaatst in de Friesche bibliotheek, waar niemand ze zou verwachten. Het had dan ook op den weg van den bibliothecaris gelegen om deze over te dragen aan de archieven of Universiteitsbibliotheek te Groningen.

Het genoemde „gedenkschrift" bevat vele bijzonderheden en aanwijzingen en is alleen onvolledig en onjuist in de oudste generaties. Uit akten uit het rechterlijk archief kon ik dit echter verhelpen.

Door een toeval heb ik den naam van den stamvader gevonden, hoewel het voor mij al vaststond, dat zijn voornaam Folckert zou zijn. De schenking Schönfeld, aanwinsten 1935 van het Rijksarchief in Groningen bevat nl. het huwelijkscontract d.d. 24 April 1594 van *Berenf Folckerts*, zoon van wijlen *Folckerf Jansen* en *Elthien*, met *Albertien*, dochter van *Derck Berents*.

Uit de charterverzameling Fransema had ik al gevonden, dat de moeder *Elsyn* heette. No. 227 (voorl. nr. 386) wordt nl. aldus omschreven: Verklaring van Berendt Folckers en Alberdt e.l., Jacob Michiels en Assele e.l., Frans Folckers en Anna e.l., Peter Folckers en Dewer e.l., Berendt Jansen in drie webben en Anna Folckers e.l., dat zij de scheiding aan de hand der op 23 Nov. 1604 opgemaakte inventaris der nalatenschap hunner moeder Elsien Folckers aanvaard hebben, en dat zij eventueele nakomende lasten, wanverhuring van landen enz., welke zich binnen een tijdsverloop van 10 jaar mochten voordoen, gemeenschappelijk zullen draqen. 1606. Oct. 29. 1 charter, verleden voor burgemr. en raad van Groningen.

Uit het vorenstaande volgt dus:

1. *Folckert Jansen*, overl. vóór 24 April 1594, tr. *Elsien*. .., overl. vóór 23 November 1604.

   Uit dit huwelijk:

   1. *Berend*, volgt II.
   2. *Assele Folckers*, geb. Groningen ca. 1562, overl. aldaar 20 Augustus 1619, tr. Groningen 20 Juli 1586 (N.S.) *Jacob Michiels*. (Zie hiervóór genealogie Michiels.)
   3. *Frans*, volgt IIbis.
   4. *Peter*, volgt IIter.
   5. *Anna Folckers*, overl. Groningen 13 Februari 1624 [22]), tr. *Berend Jansen*, in de drie webben, bewindhebber van de West-Ind. Comp. [23]), overl. Groningen 13 Januari 1628 [22]).

   Zij hadden een dochter

   Elsien Berends, geb. Groningen, overl. na 1660, tr. 1627 (procl. Groningen 5 Mei) *Johan Celos* [23]), geb. Emden 20 Augustus 1602, ingeschreven als student te Groningen 30 Mei 1622, raadsheer aldaar, enz., overleden Groningen 17 Maart 1660, zoon van *Pieter* en *Anna Boofs*. Uit hun huwelijk 12 kinderen, van

22) Register van hrt coopman- en eramergilde: overleden:
„13 Febr. 1624 Berent Jansen vrouwe Anneyen Folckers in de drie webben.
13 Jan. 1628 Bercnt Jansen in de 3 webben.
16 Dec. 1640 Berent Folkers.
17 Nor. 1624 Olderman Berent Folckers frouwe".

23) Proeramma funebre van Johan Celos, in de Univ. bibl. Hierin wordt vermeld, dat zijn schoonvader Berend Jansen bewindhebber van de West-Indische Comp. 'is.

wie in 1660 4 zoons en 2 dochters in leven waren. (Door aanhuwelijking stammen hiervan af *Sichterman* en Gomarus [24]).

II. *Berent Folckers*, geb. ?, koopman, overl. Groningen 16 Dec. 1640 [22], tr. Groningen 1594 (huw. contr. 24 April [25]) *Albertien Derks* of *Popkens* [26], overl. Groningen 17 November 1624 [22], dochter van *Derck Berents*.

Uit dit huwelijk:

1. *Assele Folckers*, leeft 1651 [27] ongehuwd.
2. *Elsjen Folckers*, geb. ?, overl. Groningen 14 Mei 1636, tr. Groningen 18 December 1631 (procl. 5 Nov.) Dr. *Henrdick van Heeck*, aeb. Gron. 1598, raadsheer enz., overl. Groningen 13 Dec. 1652, zoon van *Johan* en *Jantien Sickens*. Hij hertr. Groningen 17 Dec. 1637 *Anna Hoendricks*. Uit het eerste huwelijk twee jong overleden zoons. (Zie verder genealogie Van Heeck [28]).
3. *Johanna Folckers*, geb. ?, tr. Groningen Mart. k. 23 Juli 1637 (procl. 17 Juni: huw. contr. 5 Juni [29]) *Regnerus Tjaarda*, ingeschr. als stud. te Groningen 29 Januari 16.35, giltrechtheer 1639, gezworene 1640, raadsheer 1651, burgemr. 1663, overl. aldaar 14 Juli 1668, zoon van *Eyso*, i.u.dr., en *Anna Harckens Therinckveldt* [30].

   Een portret van Regnerus hangt in het Stadhuis, een van Johanna in het Museum van Oudheden. (No. 1290).

   Uit hun huwelijk:

   a. *Eisso Tjaarda*, ged. Gron. 2 Juni 1642, jong overl.
   b. *Abbertien Tjaarda*, ged. Groningen 13 Mei 1645, tr. ald. 21 April 1664 (procl. 19 Maart) *Johan de Drews*, geb. ca. 1635, raadsheer enz., overl. 1709, zoon van *Johan* en *Wibbina Meinders*. (Zie verder Gen. De Drews in Ned. Leeuw 1913).
   c. *Berent Tjaarda*, ged. Gron. 8 Febr. 1649.
   d. *Eisso Tjaarda*, ged. 15 Febr. 1656, beiden waarschijnlijk jong overl.
4. *Frans Folckers*, verschijnt bij den ondertrouw van zijn zuster Johanna, overl. vóór 8 Mei 1651 [27].

IIbis. *Frans Folckers*, koopman, overl. Groningen 25 November 1610 [31], tr. Groningen 1599 (proc]. 30 Juni [32]) *Anneke Bruens* of *Bruins*, geb. Gron., overl. aldaar, begr. 2 Juni 1638 [33].

24) Zie: Afstammelingen van Gomarus. in De Navorscher 1937, blz. 128. Als drukfout is daar blijven staan Ettyn i.pl. van Elsyn Berends.

25) Schenking Schönfeld, No. 108.

26) Volgens progr. funebre van Henricus van Heeck.

27) IIIx 32, fol. 308 vso. Akte van verkoop d cl. 6 Juni 3651 door Assele Folckerts, Regn. Tjnarda en Johanna Folrkerts e.l., kinderen en erfgenamen van Berend Folckerts en mede-erfgenamen van hun zal. broeder Frans Folckerts van een huis in 0. Boteringestr. bij de poort O.z., genaamd „de Helle".

28) Ned. Leeuw 1938.

29) Schenking Schönfeld, No. 45.

30) Fransema, No. 64. Akte van scheiding tusschen Dr. Otto Valcke en Anna Harckens Theringhveldt. e.l. ter eener zijde en Tiaert Frix, Berent Julsingh en Willem Drews als voogden over Regnerus Tiaarda, minderjarigen zoon uit het huwelijk van Anna voornd. met Dr. Eysso Tiaarda, ter anderer zijde met betr. tot de nalatenschap der ouders van laatstgenoemde: 1627, Sept. 4.

31) coopm. en cramerg.: „25 Nov. 1610 Frans Folkers is gerustet inn denn herren den 25 Novembre 1610".

32) Procl. boek Gron.: „ffrans ffolkerts, ende Anneke Bruens is geaccorderth d publicat. den 30 Juny 1599. 1-0-".

33) Coopm. en cramerg.: „Den 2 Juny 1638 is Frans Folckers frouwe begraven".

Uit dit huwelijk:

1. *Anneyen Folckers*, geb. Gron., overl. na 1645, tr. Gron. Mart.k. 19 Januari 1623 (proc]. 28 Dec. 1622 [34]) *Lambert Muntinck* of *Muntinghe*, geb. Groningen, lid van de gezworen meente 1639, '40, '42, '43, '45, '46, '48, '49, '51, '52, kluftheer 1647-'52, weesheer 1650-'52, overl. ald. 18 Sept. 1652, zoon van *Hendrick* en *Grietie*. Hun 7 kinderen waren:

   a. *Hendrick Muntinghe*, geb. ca. 1628, burgemeester enz., overl. 24 Maart 1692, tr. 1663 *Yckien Haickens*, wed. *Lenart Eppens*. (Zie gen. Haickens, Ned. Leeuw 1938).
   b. *Greetjen Muntinghe*, overl. Juni 1694, tr. Bedum 15 Nov. 1654 Ds. *Johannes Hoisingius*, geb. Middelstum, stud. te Groningen 23 Jan. 1645, pred. Bedum 1651-'81, overl. ald. 9 Febr. 1681, zoon van Ds. *Godefridus*, pred. te Middelstum. (Zij hadden 12 of 13 kinderen: hiervan stammen takken *Themmen*, *Berghuis* en *Hofsnijder)*.
   c. *Folkert Muntinghe*, redger, ongehuwd overl.
   d. *Joan Muntinghe*, solliciteur, later secretaris van de Weeskamer, overl. Groningen 30 Januari 1693, tr. ca, 1679 *Maria Backer*. Zij hadden 2 dochters en 1 zoon. (Hieruit takken *Fockens*, *Valentijn*, *Doesborgh)*.
   e. *Elteke Muntinghe*, geb. Groningen ca. 1640, overl. vóór 11 Maart 1690 [35], tr. 1e Gron. 7 Mei 1662 (proc]. 5 April) *Hoycko Hoedenborgh;* tr. 2e 1673 (procl. Gron. 15 Febr.) Ds. *Simon Hoisingius*, geb. Middelstum, stud. Gron. 30 Aug. 1664, pred. Belteweer (O.Fr.) tot 1673, Niezijl in 1673, ten Boer 1683-'95, 1698-?, zoon van Ds. *Godefridus*, pred. te Middelstum. (Twee kinderen, gedoopt te Niezijl).
   f. *Frans Muntinghe*, ged. Groningen 6 Maart 1642, overl. zonder nakomelingen.
   g. *Elsien Muntinghe*, ged. Groningen 20 Maart 1644, tr. Bedum 8 April 1667 *Johan Haickens*, solliciteur. (Zie aen. Haickens, Ned. Leeuw 1938).
2. *Albert*, volgt III.
3. *Jan Folckers*, leeft in 1635 [36]. Mogelijk zijn van hem afstammelingen de aan het slot te noemen leden Fokkers, die niet niin onder te brengen.
4. *Jantje Folckers*, geb. Groningen, tr. 1635 (procl. Gron. 25 Juli) *Conraed Kiste*, ingeschr. als stud. te Gron. 20 Aug. 1622, schulte te Anlo van 1629-1653 [37]. Hun dochter *Derktien Kiste* tr. *Wolter Ellents* [37a]. (Hieruit takken *Kymmell*, *Nysingh*, *v. Iddekinge)*.

III. *Albert Folckers*, geb. Groningen, goudsmid, overl. ?, tr. 1631 (proc]. Gron. 26 Maart) *Barbara Mus*, uit Amsterdam.

Uit dit huwelijk:

1. *Frans*, volgt IV.
2. *Elteke Folckers*, tr. Ds. *Sixtus Brunsvelt*, pred. Joure

34) Procl.boek Gron.: „De Erb. Lambert Muntinck, zal. raetsheer Muntincks soene, absent, de moeder daervoor responderende, ende de deuchtsame dochter Annijen Fransens, zal. Frans Folckers dochter, mede absent, daervoor haar moije, de E. hopman Derck Lubbers huisfr. compareerde. Gecop. 19 Januarij 1623".

35) IIIhh 2. 11 Martii 1690: „D Gesworen Peter Berckhuys angesworen als voormont over het dochtertijn van D. Pastor Simon Hoisingius hij Elteke Muntinghe in eghte verweekt".

36) Compareert bij den ondertrouw van zijn zuster Jantje.

37) Drentsche volksalm. 1902, blz. 187.

37a) Mededeeling van Mr. A. J. Ellens te Almelo,

1656, Sneek 1668, Harlingen 1674, Leeuwarden 1677, overl. Leeuwarden begin Januari 1683.
Zij hadden een zoon
Albert Brunsvelt.

IV. *Frans Folckers,* geb. ?, aangesteld als ambtman van het Klei-Oldambt te Termunten op 26 Mei 1673 [38]), verdronken in den watervloed van 1686, tr. *Frederica Edzens,* dochter van *Doedo Edzens.* Het schijnt mij toe. dat zij weduwe was met 2 kinderen, te weten *Kenna* en *Doedo Aepkens.* In het lidmatenboek van Termunten komen deze in 1673 met Frans Folkers en zijn huisvrouw Fred. Edzens met attest. van Farmsum. In 1694 wordt Kenna samen met de kinderen Folckers genoemd bij den verkoop van het huis, geërfd van hun ouders [39]).

Uit dit huwelijk:

1. *Albert.* volgt V.
2. *Frans,* volgt Vbis.
3. *Johanna Folckers,* geb. ?, aangenomen als lidmaat van Termunten in 1679, tr. *Warnerus Clock,* ged. Groningen 11 Oct. 1666, kapitein, zoon van den hopman *Cornelis Gerrits Clock* en *Imke Warners.*

(Een gedicht op hun bruiloft komt voor in: Gockinga, Lud., Zegezang an . . . . . Willem III. Lofdichten, klinkdichten enz. Groningen 1699.)

V. *Albert Folckers,* geb. ?, kapitein, overl. bij Oudenaarde 1708 (zie het in de inleiding Folckers genoemde gedicht) tr. ca. 1695 [40]) *Luberfha Anna Michorius,* geb. Coevorden 16 Juni 1671, ged. ald. 18 Juni, overl. na 1707, dochter van Ds. *Johannes,* pred. te Coevorden, en *Willemina van Eyll.*

Uit dit huweliik:

1. *Frans Frederik,* volgt VI.
2. *Jan Wilm Folckers,* ged. Coevorden 26 Sept. 1697, heeft eerst gevaren, afslager van de visch te Gron., gezworen 1734, '35, '37, '38, '40, '41, '43, '44, kluftheer 1746-'49, raadsheer 1749, '50, '52, '53, '55, '56, '58, '59, '61, '62, meesterknaap Prov. Jagtgerigt 1749-'76, burgemeester 1764, '65, '67, '68, '70, '71, '74, '75, overl. 1777, begr. Gron. 23 Maart.
3. *Hindrik Warner Folckers,* ged. Coevorden 30 April 1699, landmeter en ingenieur der Prov. Stad en Lande, ongehuwd overl. 1730, begr. Groningen 21 Juli [41]).
4. *Wilhelmina Folckers,* ged. Groningen Mart.k. 28 Januari 1701, geb. in de Turftorenstr., jong overl.
5. *Bernardus Folckers,* ged. Coevorden 7 Juni 1702, havenmeester te Groningen, ongeh. overleden 1727.
6. *Albert Doede Folckers,* ged. Groningen 5 October 1704, jong overl.
7. *Willemina Geertruif Folckers,* ged. Coevorden 4 November 1705, handelt in sitsen kindergoed enz. te Amsterdam.

[38]) Register Feith, 1e vervolg. 1673, No. 31.

[39]) IIIx 72, fol. 240. Akte van verkoop d.d. 1 Mei 1694 door Albertus Folckers, lieutenant, Frans Folckers, vaendrich, Johanna Folckers, huisvr. van capt. Clock en Kenna Aepkens, wed. pastor Martini, van een huis aan de Ossenmarkt, geërfd van hun ouders Frans Folckers, ambtman, en Frederica Edzens, aan ontf. B. Snip.

Kenna Aepkens huwde te Termunten 29 Febr. 1680 met Ds. Martinus Martini.

[40]) In het trouwboek van Coevorden is in dat gedeelte een stuk uitgeknipt!

[41]) Breukenb. v. h. begraven: 1730, 21 Juli, „H. W. Folkers Landmeter ten huyse van de Heer Pastor Folkers in Poelestraat".

8. *Albert Doede Folckers,* ged. Coevorden 2 Dec. 1707, overl. na een paar dagen.
9. *Frederika Johanna Folckers,* ged. Coevorden 2 Dec. 1707, overl. 1713 of 1714.

VI. Ds. *Frans Frederik Folckers,* geb. Coevorden 25 Juli, ged. 29 Juli 1696, ingeschr. als stud. te Gron. 13 April 1717, samensteller van het gedenkschrift van zijn geslacht, predikant te Noordlaren 1721, Groningen 1728, overl. Groningen 1 Sept. 1768 (levensbeschrijving in Boekzaal Sept. 1768, blz. 375), tr. 30 Mei 1723 (procl. Noordlaren 15 Mei) *Tjadina Suilman,* geb. Bunde, overl. 1772, begr. Gron. 25 Januari, dochter van *Jan Suilman Namkes* en *Heylina Hoedenborgh* (die 1686, procl. Gron. 28 Aug., huwden). Te Groningen woonde het echtpaar Folckers eerst in de Poelestr., later Heerestraat.

Uit dit huwelijk:

1. Ds. *Albert Folckers,* geb. Noordlaren 5 Mei, ged. 7 Mei 1724, ingeschreven als stud. te Gron. 7 Juli 1740, pred. Noorddijk 1750, emeritus 1755, overl. Donkerbroek 16 Aug. 1766 [42]).
2. *Jan Zuilman Folckers,* geb. Noordlaren 1 Dec., ged. 2 Dec. 1725, boekhouder v. d. stadswaag, vaandrig des borgerlijken regiments, ongeh. overl. Febr. 1778, begr. Gron. 15 Febr.
3. *Luberta Anna Folckers,* geb. Noordlaren 17 Jan., ged. 19 Jan. 1727, jong overl.
4. *Helena Folckers,* ged. Groningen 17 Nov. 1728, overl. aldaar 27 April 1803 [43]).
5. *Johanna Frederika Folckers,* ged. Groningen 19 Febr. 1730, overl. aldaar 8 Juli 1807 [43]).
6. *Luberfa Anna Folckers,* ged. Groningen 15 Januari 1732, overl. aldaar 6 October 1805 [43]).
7. *Elberdina Folckers,* ged. Groningen 21 Mei 1734, overl. aldaar 25 Januari 1797.
8. *Wilhelmina Folckers,* tweeling met voorgaande, overl. 1765, begr. Groningen 6 Juli, wonende in de Heerestr.
9. Ds. *Willem Hendrik Folckers* [44]), ged. Groningen 9 Juni 1736, ingeschr. als stud. te Gron. 30 Juli 1753, pred. Woltersum 1763, Oostwold (Old.) 1766, Scheemda 1771-1807, emeritus 1807, overl. Groningen 28 Juli 1807, tr. Woltersum 9 Febr. 1766 *Joosfina Cranssen, ged.* Groningen 9 Nov. 1740, overl. ald. 7 Nov. 1813, dochter van *Berenf* en *Roelfke Gonggrijp.*

Willem Hendrik was waarschijnlijk de laatste van zijn geslacht.

10. *Nantko Folckers,* ged. Groningen 13 October 1739, jong overl.

Vbis. *Frans Folckers,* geb. Farmsum, luitenant, overl. na 1716, tr. Noordbroek 1698 (procl. Gron. 3 Dec. 1698) *Margrifa Edzens,* ged. Noordbroek 21 Januari 1674, overl. na 1716, dochter van den landschrijver *Edsardus Edzens* en *Nisa Hiddingh* (dochter van *Cacel Hiddingh* en *Margaretha Emmen).*

Uit dit huwelijk:

1. *Frans Folckers,* ged. Noordbroek 1 October 1699, koopman in kruidenierswaren te Amsterdam, ongeh. overl.

[42]) Levensbeschr. in: 1'. Boeles, Het 250-jarig bestaan der Herv. gem. te Noorddijk. Groningen 1846, blz. 91.

[43]) Advertenties in de Prov. Gron. Courant.

[44]) Overlijdensbericht in Boekzaal 1807, dl. 85, blz. 465, en advert. in de Prov. Gron. Cour.

2. *Frederyke Folckers,* ged. Noordbroek 18 Sept. 1701, jong overl.
3. *Johanna Folckers,* tweeling met voorg., jong overl.
4. *Nisa Johanna Folckers,* ged. Noordbroek 13 Januari 1704, overl. ?, tr. Noordbroek 3 Juni 1740 *Tiddo Geerts* of *Geertsema* uit Winschoten.
5. *Frederika Folckers,* ged. Noordbroek 1 Januari 1707, overl. Appingedam 20 Febr. 1781 [21]), tr, Noordbroek 5 Juni 1740 *Harmannus Huys,* geb. Sappemeer, chirurgijn te Appingedam, overl. aldaar 22 October 1776 [21]) (oud 62 jaar).
6. *Edzardus Folckers,* ged. Noordbroek 9 Nov. 1710, ingeschr. als student te Groningen 4 Dec. 1727, advocaat te Winschoten, overl. ?, tr. Winschoten 10 Januari 1734 *Bouwina Blenke,* ged. Groningen 7 Aug. 1700, dochter van *Gerrif* en *Bouwina Huisman,* en weduwe van Dr. *Theodorus Theodori.* Geen kinderen.
7. *Frans Folckers,* ged. Noordbroek 31 Dec. 1713, jong overl.
8. *Johanna Folckers,* ged. Noordbroek 20 Sept. 1716, *jong* overl.

IIter. *Peter Folckers,* geb. Groningen, gezworene 1617, '18. '20, '21, giltrechtheer 1618, '19, '21, '22, stadsrentmeester 1622-'27, raadsheer 1627, '28 '30, '31, '33, '34, '37, '38, '40, gedeput. '1629, '32, '35, '36, '39, burgemeester 1641, „tho Lellens hoveling" 1625-'35 [45]), overl. Groningen 22 Januari 1643, begr. 27 Januari [46]), tr. le Groningen 4 Aug. 1605 (procl. 14 Juli) *Dewertien Roleffs* of *Simons,* lidmaat der Herv. kerk in 1611 [47]), dochter van den raadsheer *Roleff Symens:* tr. 2e Groningen 13 Febr. 1631 (procl. 22 Jan.) *Lewe ten Holfhe,* wed. van *Johan de Mepsche.*

In 1611 woonde hij aan de Vischmarkt N.Z. in Het Claverbladt.

In 1623 kocht hij bij de stad lijfrenten op het leven van zijn kinderen [48]). Op 20 Dec. 1644 vond de boedelscheiding plaats van zijn nalatenschap [49]).

Uit het le huwelijk:

1. *Folckert,* volgt 111.
2. *Peter,* volgt IIIbis.
3. *Elsabet* of *Elsjen Folckers,* geb. Groningen 1610, overl. aldaar 1637 [48]).

[45]) Ommelander borgen, blz. 124.

[46]) Rijksarch. No. 2061': Uytvaerts Rouwdicht op Poter Folckcrs.

[47]) Lidmatenboek Herv.k. 1611 Maart : „Deuwer de huisfr. van Peter Folckcrs in 't claverbladt an de Kremerrijpe".

[48]) Lijfrenten in de rekeningen van den stadsrentmeester. 1623, fol. 242. (Aehter elk kind heb ik het jaar genoteerd, waarin hot voor het laatst voorkomt).

„De Rentemester Pieter Folckcrs boert by de stadt jaerlix op drie coeningendach enz. op

Folcerus Folcerij, int seeventynde jaar	(overl. 1660).
Pieter Folckers der jonger, in 't vijftijnde jaar	(ov. 1641, fol. 207).
Roeleff F. in de darde maent olt	(ov. 1652, fol. 188).
Elsien F., int. dartijnde jaer	(ov. 1637, fol. 205).
Annetien F. int achte jaer	(ov. 1687, fol. 189).
Teelke F. omtrent vijf jaren olt	(ov. 1625, fol. 242).
Asseltien F. int darde jaer	(ov. 1655, fol. 192).

[49]) Reg. Feith. Geschreven vervolg 1644, No. 32. Boedelscheiding d.d. 20 Dec. der nalatenschap van wijlen burgemr. Peter Folckers door de kinderen :

Folkert Folkerts, Elteke de Mepsche, wed. Peter Folckers als voogdes over haar zoon Johan de Mepsche Folckers (met haar broer Jr. Roedolph

4. *Anna Folckers,* geb. Groningen 1615, maakt haar testament in 1685 [50]), overl. Gron. 1686 [48]), tr. le 1638 (procl. Gron. 24 Nov.) Jr. *Johan Cannegieter,* overl. vóór 1644: tr. 2e 1650 (procl. Gron. 2 Nov.; huw. contr. 30 Oct. [51])) Jr. *Johan Ernst van Aswede,* luitenant, zoon van Jr. *Coert* en *Geertrui van Besten.* Uit het tweede huwelijk 5 kinderen.
5. *Teelke Folckers,* geb. Groningen 1619, overl. ald. 1624 [48]).
6. *Assele Folckers,* geb. Groningen 1620, overl. 1654 [48]), vóór 21 Sept. [52]), tr. vóór 1650 Jr. *Rudolph de Mepsche,* zoon van Jr. *Johan* tot Duirsum in den Ham te Loppersum en *Lewe ten Holthe.*
7. *Roelef Folckers,* geb. Groningen October 1622, ingeschr. in het giltrechtreg. in 1631 [53]), ingeschr. als stud. 19 Febr. 1639, vaandrig, later luitenant, overl. 1652 [48]).
8. *Frans Folckers,* geb. Gron. ca. 1624, ingeschr. in het giltrechtreg. in 1631 [53]), als stud. in Groningen 31 Maart 1643, lid van de Prov. Rekenkamer in 1654 [52]), overl. vóór Nov. 1663 [55]).
9. *Andries Folckers,* geb. Groningen ca. 1628, ingeschr. als stud. te Gron. 18 Juli 1646, te Utrecht 1650, leeft nog in 1663 [55]). Hij voerde het uitgebreidere wapen, in den aanvang vermeld.

111. *Folckert Folckers* [50]), geb. Groningen 28 Mei 1606, ingeschreven als student te Gron. 11 Nov. 1624 (als *Folkerus Petri)* [54]), daarna in Frankrijk, verkrijgt het giltrecht in 1631 [53]), bewindhebber van de West-Indische Compagnie (voorzitter hiervan van 1631 af), gezworene 1633, '34, '36, '37, '39, '40, '42, raadsheer 1643, '44, '46, '47, '50, '51, '53, '56, '57, '59, burgemeester 1654, admiraliteitsheer te Amsterdam 1645, gedeput. 1648, '49, '52, '55, '58, curator van de Acad. 1650, '51, '54, overl. Groningen 5 Januari 1660, begr. 10 Januari, tr. 1648 (procl. Gron. 25 Maart: huw. contr. 21 Maart [57])) *Ava d'Em bda,* overl. na 1664, dochter van *Everardus* en *Gelmera de Mepsche* (dochter van Jr. *Remmert* van Ulrum). Zij hertr. 1664 (procl. Gron. 6 Febr., att. 21 Febr.) Jr. *Mello Broersema.*

dc Mepsche), Roedolf Folckcrs vaendrich, Anna Folckcrs wed. Johan Cannegieter, Asseltien Folckcrs, en de voogden van Frans en Andries Folckers.

[50]) Reg. Feith, geschr. verv. 1685, No. 51. Testament d.d. 13 Maart van Anna Folckers, wed. Asswede.

[51]) Reg. Feith, geschr. verv. 1650, No. 52.

[52]) Reg. Feith, geschr. verv. 1654, No. 63. Scheidbrief d.d. 21 Sept. 1654 als erfgenamen van hun broer Lieutenant Rudolph Folkers, door Borgmr. Folkert Folkers en Ave d'Embda c.l., Eltekc de Mepsche, wed. van Peter Folkers voor haar zoon, Anna Folkers en Joh. Erenst van Asswede c.l., Jr. Rudolph de Mepsche als tutor over zijn kinderen bij wijlen Asscle Folckers, rekenmeester Frans Folkers en Andries Folckers.

[53]) giltrechtreg.: 1631 „Bewynthebber Folckers
Peter Folckers
Roelef Folckers
Frans Folckers } broeders

[54]) In Univ. bibl. een Disputatio iuridica: De duobus constituendi patriam potestatem modis, nuptiis et legitimationc. Ad diem Junii. Gron. 1627.

[55]) IIIx 45, fol. 116. Akte van verkoop d.d. 28 April 1663 door Andries Folckers van zijn helft van een huis in de Poelestr. N.Z., geërfd van zijn broer Frans.

[56]) Programma funebre van F. Folckers, in Univ. bibliotheek.

[57]) Rog. Feith, geschr. verv. 1648, No. 47,

Het echtpaar Folckers woonde aan de Groote Markt. Uit dit huwelijk:

Dieuwer of *Debora Folckers,* ged. Groningen 12 Mei 1650, overl. aldaar 1666 [58]), na 12 Febr. [59]).

IIIbis. *Pefer Folckers,* geb. Groningen 1608 [48]), ingeschreven in het giltrechtregister 1631, als student aldaar 31 Juli 1627, luitenant 1636 [60]), ten gevolge van een schotwond, bij het Huis te Gennep, gestorven in 1641 [61]), tr. ca. 1638 *Elteke d'Mepsche,* overl. na 1654 [52]), dochter van Jr. *Johan* en *Lewe* ten *Holthe.* Zij woonden in 1667 aan het Martinikerkhof.

Uit dit huwelijk:

IV. *Johan de Mepsche Folckers,* geb. 1639, luitenant, overl. 1669 vóór 6 Nov. [62]), tr. 1667 (procl. Gron. 18 Mei) *Anna de Sighers,* geb. ?, overl. na 1711 [63]), dochter van *Rudolph,* commandant van Lieroort, en *Anna de Coninck.*

Uit hun huwelijk:

V. *Peter Folckers,* ged. Groningen 6 December 1667. Waarschijnlijk jong overleden.

Er zijn nu nog verscheiden personen met den naam Folckers en Folkers, die tot het bovengenoemde geslacht zouden kunnen behooren. Het is echter even goed mogelijk, dat dit niet het geval 'is, juist omdat de naam een patronymicum is. Mijn aanteekeningen hierover zijn verre van volledig.

In de eerste plaats is er in het alb. stud. van Groningen nog een inschrijving op 22 Febr. 1653 van *„Franciscus Folckers,* Groninganus, Phil." Hij zou een zoon kunnen zijn van *Jan Folckers* (IIbis, 3), want de beide andere „Fransen" komen niet in aanmerking: Frans, de' zoon Van Berent (11, 4) is overl. vóór 1651, en die van Peter (IIter, 8) is al ingeschreven in 1643. Aangezien in alle akten deze laatste Frans altijd vóór zijn broer Andries vermeld wordt en laatstgenoemde student was in 1646, moet die inschrijving van 1643 wel op hem toepasselijk zijn.

Dan is in Groningen in 1699 de volgende ondertrouw: 14 October „Luitenant *Johannes Folckers* van Groningen ps. en *Henrika Meseroi* van Roon pro qua Henricus Meseroe als broeder. Hiervan att. gepasseert." Zij was een dochter van *Lambertus Meseroy,* den schulte van Roden [64]).

58) Lijfrenten in rekeningen stadsrentmeester 1666, fol. 214 verso: „Debora Folckers Olt 16 jaren, dochter van Borgemr Folekert Folckers, beurt bij de Stsdt jaarlix gedairende haar levent op den 28en Novembris enz.. ..... Dese persoen sijnde verstorven sall na desen worden wechgelaten".

59) IIIhh 2, 12 Febr. 1666. „Dr. F. Zaunslipher als voogd aangezworen over wylen borgmr. Folckers dochter bij Ave Emda".

60) S 13, No. 8. 4 Juni 1636. „De nominatic gedaen bij den Heeren Gedeputeerden van Pieter Folkers der Jonger tot Lieutenant onder capt. Ernst van Isselmuyden in plaetse van w(ijlen) Johan Cnattc".

61) Stadsrekening. Lijfrenten 1641, fol. 207. „Dese persoen voor 't huis te Gennep geschooten sijndc daer an hij is gestorven, sal hij alhijr na desen niet meer worden gedacht, maar wechgelaeten, dit alleen dienende voor memoriac"

62) Rekeningen stadsrentmr. 1669, fol. 197. Lijfrent en beleeht 1641. Johan de Mepsche Folekers 30 jaar. zoon van lirut. Pieter Folckers, rente versch. 6 Nor. 1669. onbetaalt. Verstorven zijnde sal na desen worden wegh gelaten.

63) Charterverzameling v. Iddekinge (bij Jhr. T. v. Iddekinge). Testnmeut d.d. 11 Maart 1711 te Lehr van Maria de Sighers, wed. v. Swaart, waarbij zij als erfgenamen instelt: le haar zuster Anna Folckers, geb. de Sighers, Ze kinderen van wijlen haar hrorr Hendrik de Sighers, commandant van Lieroort, en een legaat voor haar nicht Anna Rolina de Sighers.

64) Drentsche volksalm. 1902, blz. 182.

Waarschijnlijk is een dochter uit dit huwelijk:

Froukje Folckers, tr. le *Lambertus Meseroy,* zoon [65]) van *Hendrik* en *Margaretha Alting;* tr. 2e Groningen 17 Januari 1731 *Frederik Willem van Halsema,* geb. Loppersum 1682, zilversmid, overl. op Huis Rusthoven 29 Mei 1767 [66]), zoon van *Derk* en *Bieuwke Wiebes.*

Vervolgens *Johannes Folckers,* vaandrig, overl. Groningen. 1776, begr. aldaar 22 Mei, tr. Gron. 5 April 1755 (procl. 15 Maart) *Sara van Wartum,* uit Termunten, overl. na 1776. *(Zij* heeft een broer Dr. Henricus Gerhardus van Wartum).

Van de volgende personen lijkt het mij minder waarschijnlijk, dat zij tot het behandelde geslacht behooren, dat over het algemeen nogal vasthoudt aan de c in den naam. De dissertatie van den hierna volgenden Herman Folkers laat deze c weg, zooals ook reeds bij de inschrijving gebeurde.

Martinus Folkers, stud. te Groningen 21 Januari 1688, tr. *Lummina Meintjes.* Zij hadden o.a.?

1. *Harmannus Meintjes Folkers,* i.u.dr., geb. Groningen. stud. aldaar 13 Juli 1711, gepromoveerd 26 Juli 1715, tr. Groningen 1 Aug. 1723 (procl. 17 Juli; huw. contr. 16 Juli [67]) *Maria Christina Altink* of *Altingh,* uit Wezel, dochter van den boekhouder *W. Alfink* en *Johanna Chrisfina van Leenhoff. Zij* hadden een zoon
   a. *Willem Folkers,* ged. Groningen 3 Augustus 1725, overl. aldaar 19 Juni 1809 [68]), tr. 1761 *Johanna van Omphal,* overl. na 1809.
2. *Anna Folkers,* geb. Groningen, tr. 1722 (procl. Gron. 4 April) *Antonius Edink,* med. dr., uit Harderwijk.

Tot dit laatste geslacht Folkers behoort ook *Hermannus Folckers,* overl. vóór 29 Dec. 1689 [69]), die 20 Maart 1664 (procl. Gron. 20 Febr., att. 14 Maart) trouwt met *Catharina Maria Daey* [70]), qed. Maartensdijk 15 Aug. 1645, dochter van *Martijn* en *Johanna Machteld van Doorn. Zij* hertr. *Pieter Eybels* of *Ebels.*

Over hun dochter is in 1693 op 21 Juni voogd *Martinus Folckers* [72]). Deze dochter is

Mechelina Folkers, geb. 1675 te Groningen, overl. Huizinge 1705 [71]), begr. aldaar, tr. Huizinge 6 Juni 1697 (huw. contr. 20 Mei [73])) Ds. *Wilhelmus Beckeringh,* predikant te Huizinge 1696-1709, overl. aldaar en begraven 1709 [71]), zoon van Ds. *Lamberfus,* pred. aldaar van 1659-1683, en kleinzoon van Ds. *Wilhelmus Joannis Beckeringh.* eveneens pred. te Huizinge van 1609-1642.

Voorts is er nog een solliciteur *Timen Folkers,* gehuwd met *Margarefha Somberg,* die te Groningen op 3 Mei 1711 een zoon laten doopen met den naam *Peter Nicolaas,* en tenslotte heb ik genoteerd den ondertrouw op 16 April 1664 te Groningen van *Samuel Folckerts* met *Claesjen Uit ten Bogaert,* uit Amsterdam.

De overige Folkersen en Folckertsen behooren m.i. zeker niet tot het behandelde geslacht.

65) Volgens mededeeling van Ds. B. van Halsema.

66) Artikel over Rusthoven, in Gron. rolksalm. 1926, en Grafschr. in st. en L. blz. 436.

67) Huw. contr. in IIIy. 16 Juli 1723.

68) Overlijdensadvertentie in Pror. Gron. cour.

69) IIIx 68, fol. 100. Akte d.d. 29 Dec. 1689 waarin optreden de voogden over wijlen Hermannus Folkers' dochter Mechelina Folkers, 14 jaar, in echte verwekt bij Catharina Maria Dacy.

70) Genealogie Dacy. in Wapenheraut 1898, blz. 41.

71) IIIhh. 3. Aanzwering van Martinus Folkers als voogd over Herm. Folkers' kind.

72) Grafschr. in Stad en Lande, blz. 145.

73) IIIy. 20 Mei 1697.

Stamreeksen Van den Pavordt,

door MR. W. DE VRIES.

(Vervolg van LVII, 160).

III.

De Ochten-Emmerik-Nijmeegsche lijn [1]).

(Protestant).

1"). *Derck van de(n) Pavordf,* gerichtsman in den Kesterenschen schepenbank [3]), woonachtig te Ochten [4]), waar hij eigenaar en pachter was van verschillende perceelen land [5]), kerkmeester adaar [6]), beleend met „den Mandenmaker" [7]), † 1 Jan. 1673-Juni 1674 [8]); tr. vóór October 1636 [9]) *Gijsbertje Pelgrums,* wedc van Willem Reijers [9]), † nà 12 Jan. 1663 [10]).

Uit welk huwelijk:

a. *Willem* [11]), volgt onder 11.

b. *Rijck,* volgt onder IIbis.

c. *Peferke van de Pavordf,* † vóór Mei 1680 [12]), tr. *Derck van den Bergh* [13]), geb. ± 1629 [14]), schepen der heerlijkheid IJzendoorn, beleend met „den Mandenmaker" [7]), zn. van Derck van den Bergh, Dercksz. en (Margaretha van Wyck? [16])).

11. *Willem van de Pavordf.* armmeester te Ochten [17]), † vóór December 1693 [15]); tr. 1e Ochten (ondertr. IJzendoorn 20 Juni) 1674 *Aeltje van Wesfrheenen,* † 16881'89. dr. van Jan Gerritsen en Gerritje Jelissen [15]) van Lienden [7]); tr. 2e ± Februari 1690 [18]) *Neeltje Cornelis Bosman, wede* van Hans van Wyck.

Uit het eerste huwelijk o.a. (6):

4. *Gijsbertje van de Pavorf,* ged. Ochten 26 December 168 1; tr. IJzendoorn 25 Nov.-17 Dec. 1699 *Aarf Offen (van der Hern* [19])), geb. Druten [20]).

[Ibis. *Rijck van de Pavordf* [21]), burger van Emmerik [22]), † Jan. 1693 [7])-6 Maart 1700 [23]); tr. Emmerik 15 Januari 1669 *Catharina Brinckman(s),* † *14* Febr. 1706 [24])-22 Febr. 1708 [25]), dr. van Jan en Hester Jegerinck (of Jägeringh) [26]).

Uit welk huweliik:

1. *Hendrick, volgt* onder 111.
2. *Gijsberfha van de Pavordt,* ged. Emmerik 16 October 1671, † nà 22 Juli 1714 [27]); tr. Emmerik (ondertr. 5 Januari) 1697 *Hendrick Smits,* wedr van Helena van Asperen, burger van Emmerik [28]), † vóór 2 Maart 1725 [28]).
3. *(Derck) Jan,* volgt onder IIIbis.
4. *Derck,* volgt onder IIIter.
5. *Willem,* volgt onder IIIquater.
6. *Geerfruidt van de Pavordt,* ged. Emmerik 6 November 1683, lidmaat geref. gemeente Nijmegen 6 April 1703 [29]), † Nijmegen 8 November 1752, begr. aldaar 14 Nov. 1752: tr. Nijmegen 7 Maart 1706 *Johannes van Rees,* geb. Amsterdam 24 Juni 1676, koopman, † Nijmegen 9 December 1728, begr. aldaar 15 Dec. 1728, zn. van Willem en Catharina van Nuys.
7. *Jodocus,* volgt onder IIIquinquies.
8. *Peter,* volgt onder IIIsepties.

111. *Hendrick van de Pavordf,* ged. Emmerik 9 Februari 1670, burger van Emmerik [30]), † nà 8 December 1731: tr. (ondertr. Deventer 10 December 1710) *Maria Krijt* (ook wel genoemd *Kreits* of *Kriest),* dr. van Arnoldus.

Uit welk huwelijk o.a. (3):

2. *Rijck van de Pavordf,* geb. 1713 [31]), † Emmerik 12 November 1783: tr. Emmerik (aan huis; ondertr. 8 December) 1731 *Petronella Bernardina Janssen.* ged. Emmerik 23 December 1704. † aldaar 11 Februari 1770 [32]), dr. van Dr. Johan Hendrik en Johanna Elisabeth von Hausen [33]).

(Uit dit huwelijk vier kinderen).

IIIbis. *(Derck) Jan van de Pavordt,* ged. Emmerik 8 Juni 1674, gemeensman van Emmerik [34]); tr. 1 e Emmerik (on-

---

1) Bij het publiceeren vau de thans volgende lijnen is tor wille van de plaatsruimte afgezien van het vermelden van do volledige genealogieën. Van *ieder* echtpaar zijn slechts die kinderen vermeld, waarvan wij konden vaststellen, dat zij den leeftijd van twintig jaar bereikt hebben. Het cijfer vóór elken naam geeft, aan het hoeveelste kind het hier betreft, terwijl het tusschen haakjes geplaatste cijfer aan het eind van de zinsnede „Uit welk huwelijk" aangeeft hoeveel kinderen in totaal uit het betreffende echtpaar gesproten zijn. Zoo beteekent hierboven sub 11 „Uit het eerste huwelijk o.a. (6) : 4) *Gijsbertje van de Pavort cm.*", dat uit het eerste huwelijk van den daar vermelden *Willem van* de *Pavordt* in totaal zes kinderen geboren zijn, waarvan Gijsbertjc het vierde was.

2) VIIe generatie van de Berghsche Hoofdlijn? Zie aldaar.

3) G.B.K. 1628-'35, 7 Sept. 1633.

4) Trouwinschrijving van zijn zoon *Rijk* te Emmerik 7 Dec. 1668.

5) Kohier van verponding over het kwartier van Nijmegen 1649-'50 (R.A. Arnhem no. 499), afd. Ochten, fol. 19vso, 27vso, 38, 44vso, 61vso, 65vso, 76, 86, 100. Zie ook afd. IJzendoorn fol. 27. Hetzelfde kohier vermeldt onder Ochtcn een Jan *van de Pavort* als eigenaar van eenig bouwland (fol. 66vso en 76vso). Mogelijk was dit een broeder van Derck.

6) G.B.K. 14 Nov. 1642. Hij wordt aldaar het eerst vermeld onder datum 10 Oct. 1636.

7) Mr. J. J. S. baron Sloet c.s. Registor op de Leenactenboeken van Gelre en Zutphen; het kwartier van, Nijmegen.

8) 1e Protocol van Bezwaar van Ochten (R.A. Arnhem), fol. 32vso, 34.

9) G.B.K. 10 Oct. 1636.

10) 1e Protocol van Bezwaar van Ochtcn, fol. 36.

11) 1e Protocol van Bezwaar van Ochten fol. 42. Zie ook Register van Volmachten der Neder-Betuwe (1654-'98), stuk N.N., waarin hij een broeder van *Rijk van de Pavort* wordt genoemd (R.A. Arnhem).

12) Trouwregister IJzendoorn (huwelijksproclamatie van haar weduwmaar voor zijn tweede huwelijk).

13) Zie aant. 7 en Gerichtssignaat van IJzendoorn 1666-1700, fol. 142vso (R.A. Arnhem).

14) Gerichtssignaat van IJzendoorn a.v., fol. 66 (27 Juli 1669); R.A. Arnhem.

15) Register van Volmachten der Neder-Betuwe t.a.p.

16) Trouwregister Echteld 6 Juni 1625 (R.A. Arnhem).

17) 1e Protocol van Bezwaar van Ochten, fol. 50 (R.A. Arnhem).

18) 1e Protocol van Bezwaar van Ochten fol. 72. Zijn weduwe hertr. in April 1696 *Jan Otten de Leeuw* (Navorscher 1850, blz. 255 en Ned. Leeuw LVI, kol. 382), wedr van Heyltje Ariens van 't Geijn (trouwfiches Kesteren, R.A. Arnhem).

19) 1e Protocol van Bezwaar van Ochten, fol. 132.

20) Een dochter uit dit huwelijk, *Maria van* der *Hern,* ged. Ochten 2 Sept. 1703, was vóór 30 December 1721 gehuwd met een mij niet nader bekenden *Willem van de Pavort,* gegoed onder Ochten (1e Protocol van Bezwaar van Ochtcn, fol. 132vso).

21) In dc Emmeriksche archivalia is de schrijfwijze *Van de Pavert* de meest gebruikelijke. Het Protocol van Bezwaar van het Landdrostambt Bergh 1674-1681 (R.A. Arnhem) noemt hem op 28 Febr. 1679 *Van* de *Padevoort.*

22) Zie zijn ondertrouwacte d.d. 7 Dec. 1668 te Emmerik.

23) Ondertr. acte van zijn zoon *Jan* te Emmerik.

24) Ondertr. acte van haar dochter *Geertruid* te Emmerik.

25) 10 Protocol van Bezwaar van Ochten, fol. 102.

26) Ondertr. acte Emmerik d.d. 19 April 1648.

27) Doopdatum van haar zoon *Theodorus (Derck) Smits* te *Emmerik.*

28) Ondertr. acte van zijn dochter *Hester Helena Smits,* tc Emmerik d.d. 2 Maart 1725. Volgens de familieoverlevering was Hendrick gouden zilversmid te Emmerik.

29) Lidmatenregister der Ned. Hervormde Gemeente te Nijmegen.

30) Ondertr. acte Emmerik d.d. 8 Dec. 1731.

31) Hij was bij zijn overlijden 70 jaar oud.

32) Wonende op den Nieuwen Steenweg.

33) Vgl. Ned. Leeuw 1937, kol. 283.

34) Emmerik Huwelijksregister 18 Maart 1714 en doopboek 30 Mei 1717. Vergelijk voor zijn overlijden A.H.B. Inv. no. 4079.

dertr. 6 Maart) 1700 ***Elisabeth Jegeringh,*** ged. Emmerik 3 Augustus 1661, †1710[35])-1713, dr. van Gerrit en Beatrix Bomaarts (of Bömerts); tr. 2e Emmerik (ondertr. 18 Maart) 1714 *Margaretha Stricklincks* (of ***Strickling),*** geb. Wesel, dr. van Arnoldus en Ursula Cummels.

Uit het eerste huwelijk:

1. een dochter *Beatrix* (ged. Emmerik 29 Sept. 1701) en uit het tweede huwelijk o.a. (4):
3. *Arnoldus,* volgt onder IV.
4. ***Maria van de Pavordt*** [36]), ged. Emmerik 23 Juni 1719, burgeres van Nijmegen 4 Juli 1753, begr. Nijmegen 31 Maart 1797.
5. ***Johannes van de Pavordf,*** ged. Emmerik 17 October 1721, begr. Nijmegen (ongehuwd) 4 April 1808.

IV. *Arnoldus* ***van de Pavordt,*** ged. Emmerik 30 Mei 1717, mr. bakker[37]), luitenant bij de Altemarkts burgercompagnie te Emmerik [37a])(1786), † Emmerik 20 December 1786; tr. Rees 12 April 1746 ***Wendelina Bunck,*** geb. en ged. Rees 1723, † Emmerik 29 Augustus 1790, dr. van Johannes en Wilhelmina Noot.

Uit welk huwelijk o.a. (7):

1. *Johanna Margaretha van de* ***Pavordt,*** ged. Emmerik 27 April 1747, † nà 8 Sept. 1784 [38]).
2. ***(Catharina) Wilhelmina van de Pavordf,*** ged. Emmerik 8 Mei 1749, lidmaat Geref. gemeente Nijmegen 25 Juni 1766 [29]), begr. Nijmegen 21 Mei 1810; tr. Nijmegen 24 Mei 1778 ***Barthold van der Kruyssen,*** ged. Nijmegen 23 Februari 1744, koopman, begr. Nijmegen 28 Maart 1795, zn. van Isaak en Anna Limpers.
3. ***Johannes van de Pavordf,*** ged. Emmerik 5 Juli 1752, mr. bakker, † Emmerik 29 Augustus 1803 [39]), begr. aldaar 1 Sept. 1803; tr. Gendringen (gerecht) Maart 1792 ***Anna Maria Smifs,*** ged. Gendringen 29 Mei 1757, wede van Ferdinand Stirn, dr. van Gerhard (of Gerrit) en Sara Boeveldt [40]).
4. ***Maria van de Pavordf,*** ged. Emmerik 14 November 1754, † Bemmel 4 Augustus 1833; tr. Nijmegen 29 Juli 1781 *Jan Hendrik* ***Smifs,*** ged. Beek (bij Nijmegen) 21 November 1745, koopman en grootburger te Nijmegen, grondbezitter te Haalderen [41]), † Bemmel 10 September 1794, zn. van Derck [42]) en Geertruy Breunissen.
7. ***Wijnand van de Pavordf,*** ged. Emmerik 16 Juli 1761, † Emmerik 28 April 1792.

IIIter. ***Derck van de Pavordt,*** ged. Emmerik 25 September 1676, lakenkooper, burger van Emmerik, † Gendringen 5 September 1770; tr. Emmerik (ondertr. 2 Aug.) 1704 ***Sara Verheyen,*** ged. Emmerik 10 April 1682, dr. van Herman en Maria Preuters.

Uit welk huwelijk o.a. (5):

2. ***Maria van de Pavordf,*** ged. Emmerik 7 November 1706, † nà 29 Mei 1757 [43]); tr. (ondertr. Emmerik 16 Januari) 1727 ***Salomon Boeveldt,*** geb. ± 1706 [44]), wonende te Gendringen, † aldaar 23 December 1758, zn. van Ahasverus.
4. ***Catharina van de Pavordt,*** ged. Emmerik 11 September 1712; tr. Emmerik (aan huis; ondertr. 12 Nov.) 1735 ***Peter Hart.*** ged. Lennep 26 Mei 1712, zn. van Peter Melchior en Anna Buchholz.
5. *Rijck* ***van de Pavordf,*** ged. Emmerik 6 Juni 1717, koopman te Emmerik [45]), † 8 April 1751 [45]); tr. Gendringen 12 November 1742 ***Maria Atnelia Fischer,*** geb. Wesel 3 October 1713 [45]), ged. aldaar 9 October 1713, dr. van Ds. Johannes en Johanna Maria Schluiter.

(Uit dit huwelijk twee kinderen).

IIIquater. ***Willem*** *van de Pavordt,* ged. Emmerik 14 Maart 1681, kwam via Dusseldorp naar Nijmegen (1703) [29]), waar hij burger werd (Juli 1705) [45a]), begr. aldaar 10 September 1737; tr. le Nijmegen 12 October 1704 ***Debora Brons*** (of *Brunsius),* dr. van Hendrik [46]); tr. 2e Nijmegen 4 October 1716 ***Maria*** *Jolemans* [47]), begr. Nijmegen 18 September 1736.

Uit het eerste huwelijk o.a. (4):

2. ***Anna Catharina van de Pavordf,*** ged. Nijmegen 14 Juli 1709, woonde 17311'32 in Den Haag [29]), begr. Nijmegen 24 December 1757; tr. Nijmegen 21 April 1734 ***Jan Cornelis Wijs,*** geb. 2 Maart 1710, ged. Nijmegen 5 Maart 1710, † Nijmegen 26 October 1761, begr. aldaar (Groote Kerk) 30 October 1761, zn. van Cornelis en Hendrina Vogel.
3. ***Beatrix van de Pavordt,*** ged. Nijmegen 16 December 1711, woonde achtereenvolgens te Heemse (1731). 's Hertogenbosch (1732), Goes (1738-'46), Kleef (1750) en Arnhem [29]), begr. Arnhem 19 October 1783; tr. Hees 11 Juni 1753 ***Derck Wentinck,*** wedr van Hendrina Alpherts, opzichter van het Provinciaal Tuchthuis te Arnhem [48]), † aldaar Januari 178 1, begr. Steenderen [49]).

IIIquinquies. *Jodocus van* ***de Pauordf,*** ged. Emmerik 9 Januari 1686, woonde te Nijmegen (1704) [29]), later te Delft [50]), † na 1 Maart 1753; tr. le *Josina van Wessem,* begr. Delft (Nieuwe Kerk) 4 Maart 1715: tr. 2e (ondertr. Delft 1 Mei) 1717 ***Catharina*** *Block,* † nà 1767.

---

35) De gemeensman *Van de Pavert* en *Elisabeth Jegerings* E.L., wonende „in den, Diamant" in de Steenstraat te Emmerik bekennen 27 Juli 1710 hun broeder Peter *van de Pavert* geld schuldig te zijn (Staatsarchiv Düsseldorf; Akten Stadt Emmerich B VI no. 7).

36) Zij compareerde 23 Aug. 1782 te Nijmegen met haar broeder Johannes voor notaris A. van Daelveld. Zie voor haar beide besloten testamenten met wapenzegels G.A. Nijmegen, Inv. no's 179 en 200. Zie ook G.A. Nijmegen, Protocol van geopende testamenten 1791-'95, fol. 45 en 1796-1800, fol. 148.

37) Volgens overlijdensacte.

37a) A. Dederich, Annalen der Stadt Emmerich, blz. 586.

38) G.A. Nijmegen; Besloten testament van haar tante *Maria van* de *Pavordt* (Inv. no. 179).

39) Zie Inleiding § 3.

40) 'Zij was een dochter van *Salomon Boeveldt* en *Maria van* de *Pavordt.* (Zie onder IIIter 2.).

41) Wonende op de Essenpas aldaar.

42) Jongste zoon van *Hendrick Smits* en *Gysbertha van* ***de*** *Pavordt.*

43) Doopdatum van haar kleindochter *Anna Maria Smits,* dr. van Gerhardt (of Gerrit) Smits en Sara Boeveldt. Uit den jongsten zoon van dit echtpaar *Frederik Salomon Smits* sproot de stamvader van het geslacht *Van de Pavord Smits.* (Zie Inleiding § 3).

15 Oct. 1786 overleed te Gendringen *Maria Boelsvelt.*

44) Crimineele processtukken Gendringen B 111 29b (R.A. Arnhem).

45) Geslachtsregister Van Sonsveld (behoorende tot de papieren Metelerkamp in het bezit van Mr. F. M. A. Sehokking te 's Gravenzande).

45a) G.A. Nijmegen; Rekenboek (22 Juli 1705).

46) Ondertr. acte Emmerik 28 Sept. 1704.

47) ***Zie*** voor ***haar*** testament Protocol van Opdrachten G.A. Nijmegen no. 259, 19 Mei 1711 en no. 268, 14 Juni 1720.

48) Testamentenregister Arnhem no. 10 (1776-1781), fol. 380 (G.A. Arnhem).

49) R.A. Arnhem Inv. no. 160.

50) In het huis De Roode Lantaarn op het Marktveld, dat hij 1 Maart 1753 verkocht. Te Delft bezat hij ook een huis aan de Oostvest.

Uit het eerste huwelijk:

a. *Catkarina van de Pauorf,* geb. ± 1716 [51]), leeft nog 23 Juli 1751 [52]), tr. *Christoffel Albertus Eichelberg.*

Uit het tweede huwelijk negen te Delft 'gedoopte kinderen (1718-1732), waarvan acht te Delft jong overleden en aldaar begraven werden [53]).

III septies. *Peter van de Pavordt,* ged. Emmerik 27 Februari 1688, koopman te Nijmegen, burger aldaar (22 Juli 1705) en grootburger (24 Sept. 1711), begr. Nijmegen 11 November *1749;* tr. Cuyk 9 Januari 1715 Helena *Muller,* geb. Amsterdam.

Uit welk huwelijk o.a. (11):

9. *Aafje van de Pavordt,* ged. Nijmegen *29* Februari 1728, woonde enkele jaren (± 1749 en 1751-'58) te Emmerik [29]), begr. Nijmegen (Regulierskerk) 24 Januari 1795.

11. *Maria Wilhelmina van de Pavordt,* ged. Nijmegen *7* October 1734, begr. aldaar (Regulierskerkhof) 26 Januari 1805; tr. Hees 12 October 1766 *Hendrik Jansen.*

IV.

De Rotterdamsche Lijn [1]).

I [2]). *Jordaan van de Pavort (Jordanus à Pavort,* of *Pavortius),* student te Leiden („Arenaco-Geldrus", 8 Sept. 1652), rector der Latijnsche school achtereenvolgens te Leerdam, Gorinchem, Rotterdam en Den Briel, † Den Brie1 29 Augustus 1688; tr. Rotterdam 23 Juni 1655 *Cornelia van Nes (van Es,* ook wel geschreven *van Nesck).* geb. Rotterdam 1630, † aldaar Januari 1708, begr. Rotterdam (Groote kerk) 19 Januari 1708, dr. van Jan Jacobse (Jonge Boer Jaep) en Annetje Cornelis de Bagijn [3]).

Uit welk huwelijk (10):

1. *Johan,* of *Jan,* volgt onder 11.

9. *Anna van de Pavort,* ged. Den Brie1 6 October 1669, begr. Rotterdam 2 Januari 1762.

10. *Aletta van de Pavorf,* ged. Den Brie1 2 1 October 1673, begr. Rotterdam 16 November 1746.

II. *Johan van de Pavort,* ged. Leerdam 2 Juli 1656, notaris te Rotterdam (1678-1713), † Rotterdam 5-11 Maart 1713. begr. aldaar; tr. Rotterdam (voor schepenen) 23 April 1682 *Maria van 't Wedde,* ged. Rotterdam (Remonstrantsche kerk) 16 October 1657, dr. van Cornelis Huybertsz. en Aefje Jansdr. Vinckesteyn [4]).

Uit welk huwleijk:

1. *Cornelis van de Pavort,* ged. Rotterdam (Remonstrantsche kerk) 26 Februari 1683.

---

51) Notaris F. Bogert, Delft, A.R.A. Inv. no. 2632 (19 April 1735).

52) Notaris H. Halder, Delft, A.R.A. Inv. no. 2835 (23 Juli 1751).

53) Do begraafboeken vermelden de namen der kinderen niet, zoodat niet uit tc maken is, welke kinderen begraven werden. Het begraafregister vermeldt voorts ook een kind van een *Theodorus van den Paverde* „op de mart", begr. 22 Aug. 1718.

1) Verkort.

2) VIIIe generatie van de Berghsche riddermatige Hoofdlijn? Zie dit Maandblad LVII, 139. Hij had een derde kind, *Hendrik* genaamd.

3) Rotterdamsche Historiebladen 1880, blz. 458.

4) Mededeeling te danken aan den **Heer** W. A. van Rijn **tc** Rotterdam.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Van Lintelo.

(LVII, 182).

Naar aanleiding van de bijdrage van den heer J. C. Hoynck van Papendrecht inzake het geslacht van Lintelo, moge ik verwijzen naar het door Th. van Ryckevorsel geschreven werk „Geschiedenis van het R.C. Maagdenhuis te Amsterdam (uitgave de Haas, Amsterdam 1887), waar op de blz. 55, 103, 112, 131, 132, 136 de familie *van Linfelo* besproken wordt. Ik kom dan tot het volgende resumé.

Uit het huwelijk van *Joannes Benedictus Ingels* en *Johanna Catkarina Losson* werden drie dochters geboren:

a. *Joanna Isabella Ingels,* die getrouwd was met *Huybert van de Mortel.*

b. *Charlotte Ingels,* gehuwd met *Cornelis van Lintelo* (van 1709-1723 regent van hét Oude Armenkantoor, in welke betrekking hij werd opgevolgd door zijn zoon *Joannes Benedictus van Lintelo,* gehuwd met N.N. *van Anrae,* uit welk huwelijk *Tkeresia Marie van Lintelo* werd geboren, gehuwd met *Johan Hoynck van Papendrecht.*

Of *Cornelis van Lintelo,* regent van het Jongenswees-huis van 1733-1765, die getrouwd was met *Agatha Francisca van Bergen* (gestorven 1767), dochter van *Debora Beckx,* Regentesse van het Maagdenhuis van 1756-1764, een zoon was van *Joannes Benedictus van Lintelo,* blijft aan van Ryckevorsel onbekend.

c. *Maria Eleonora Ingels,* huwde met *Arent Cornelis de Jongh.*

Tot zoover van Ryckevorsel.

Uit mijn aanteekeningen blijkt verder, dat *Huyberf van de Mortel* bij zijn huwelijk met *Joanna Isabella Ingels te* Amsterdam op 24 April 1686 „geassisteerd werd met *Jan Lintelo".* Dit moet dus zijn *Joannes van Linfelo,* gehuwd met *Christina van der Mye,* genoemd door den heer H. v. P. onder 111.

Wanneer wij dus de bijdrage van den heer H. v. P. vergelijken met de studie van den heer van Ryckevorsel, blijkt daaruit:

1e. dat de datum van het overlijden van *Cornelis* (IV) in 1720 niet klopt met de gegevens van den heer v. R., die denzelfden Cornelis regent van het Oude Armenkantoor laat zijn van 1.709-1723.

2e. De heer H. v. P. deelt mede, dat *Cornelis van Lintelo* (Vbis) een zoon was van *Cornelis van Lintelo* (IV). Hij is dus een broer van *Joannes Benedíctus van Lintelo,* terwijl van R. hem eerder een zoon van Joannes Benedictus van Lintelo wil laten zijn.

3e. *Agatha Françoise van Bergen is* geen dochter van *Debora Bekom,* maar van *Debora Beckx* (Vbis).

Of dit geslacht *van Lintelo* iets heeft uit te staan met het door Jhr. H. H. Röell beschreven geslacht, kan ik niet beoordeelen.

VAN DE MORTEL.

Ziehier eene kleine aanvulling:

Op 3 Mei 1736 testeerde voor notaris Mr. Simon de Knuyt te Amsterdam *Jan Boes,* die benoemde tot executeurs Jan Hendrik van Braak, Nicolaas de la Naye en *Cornelis van Lintelo.*

Jan Boes was gehuwd te Amsterdam 27 Dec. 1709 met *Eleonora Cornelia van Lintelo,* weduwe van *Willem Sckaep.*

Uit haar eerste huwelijk sproot *Johannes Stephanus Schaep,* wiens zoon *Willem* huwde met Marie *Barbou,* uit welk huwelijk *Johannes Stephanus Schaep,* gehuwd le met Jkvr. *Geertruyd Maria van Wykerslooth van Grevenmachern* en 2e met C. *F. Charlé,* die hertrouwde met *Frederik Ludolf* Graaf *van Westerholt.*

WITTERT VAN HOOGLAND.

Merens.

Volgens het geslachtregister „Merens" werd Mr. *Meyndert Merens* (generatie IV der stamreeks in Ned. Patr. 1915) op den 3den September 1622 te Hoorn uit *Jan Martensz. Merens* en *Maria van Segwaert* geboren. De aanteekening van zijn doop is evenwel in de Doopboeken der Groote en Oosterkerken niet te vinden, omdat gedurende het tijdvak van 23 December 1618 tot 22 December 1624 geen aanteekeningen zijn geplaatst, zooals blijkt uit een notitie in Doopboek No. 277d., berustende bij het Rijksarchief voor de Provincie Noord-Holland te Haarlem, luidende:

„Als ik Meester Anthonis Cornelisz., Coster, mijnnen Be-
„dieninge van dese kercke betreffende het Coster Ampt,
„naegelaten ende nedergelegd hadde ende Gelis Claesz. in
„de plaetse die bedieninghe wederom in mijn plaetse die heeft
„aangevanghen den 23 December A(nno) 1618 heeft (sic),
„soo is hy ontslapen en in den Heere gestorven den 9 Nov.
„A(nno) 1624.

„Soo is 't, dat ick wederom met gunst van mijn Heeren
„Burgem(eerste)r(en) in dienselve bedieninghe van het Cos-
„ter Ampt gestelt ben, als Gelis Claesz. Sa. de werelt ver-
„laeten heeft ende alsoo, dat die aenteyckeninghe van den
„doopinghe van de kinderen haer naemen hier in dit boeck
„niet achtervolcht syn, ten wylen ick dit selve Ampt niet
„bedient hebbe, soo hebbe ick dit (nu in deselve dienst was)
„wederom aengevanghen den 22 December A(nno) 1624".

Ik was evenwel zoo gelukkig de volgende notarieele akte aangaande deze afstamming te vinden in het Protocol van Notaris H. van Hoolwerff te Hoorn, eveneens onder berusting in bovengenoemd Rijksarchief onder No. **2208;** zij luidt als volgt:

„Op huyden den 24 Aug(ustus) 1676 compareerden voor
„my Henricus van Hoolwerff, Openbaer Notaris by den Ed.
„Hove van Hollandt geadmitteert, tot Hoorn residerende,
„present de nagenoemde getuygen de Eerbaere *Grietje Theu-*
„*nis doghter* ende S (igneur) *Pieter Etsen,* Out-Commissaris,
„haer broeder, mitsgaders *Geertje Pilgroms Hullemans* en Dr.
„*Herman Hulleman,* haer broeder, dewelcke gesamentl(ijck)
„verclaren ten versoecke van den Ed(elen) H(ee)r ende
„M(eeste)r Burgerm (eeste) r *Meynard Merens* deser Stede,
„wel te weten als dat den voors(egden) H(ee)r Burgem(ees-
„te)r Merens is een wettige zoon van *Maria van Segwaert*
„en *Jan Martse Merens* in sijn leven vroetschap en Oud-
„Burgerm(eeste)r tot Hoorn en dat desselfs Jan Martse
„Merens wettige ouders zijn geweest, *Jan Joost Taemsz.;*
„alias *Jan Martsz.* (in sijn leven Ontfanger van des gemene
„lants impositie, alhier volgens geslotene reeck(eninghe) in
„dato den 6 Decemb(er) 1577 haer geexhibeert en vertoont)
„en *Mary Theunis Verduyn,* wettige doghter van *Claesje*
„*Verlaen en Anthony Verduyn,* in sijn leven vroetschap en
„schepen alhier, gevende *Grietje Theunis* en *Pieter Etsen*
„voorn(oem) t voor reden van wetenschap, als dat *Mary*
„*Theunis Verduyn* voors(egd) is geweest een volle suster
„van *Griet Theunis Verduyn,* haer deposanten overgroot-

„moeder, welcke beyde zijn geweest wettige doghters van
„*Claesje* Verlaen en Anthony *Verduyn,* gelijck deselve de-
„posanten nogh uyt dien hoofde met de voors(egde) H(ee)r
„Burgerm(eeste)r Merens ende de vrinden van de Verlaenen
„en Verduynen diverse gemene graven onverdeelt sijn heb-
„bende als uyt het extract van 't Kerckeboeck comt te blycken,
„en gevende *Geertje Hulleman* en Docter *Hulleman* voor-
„noemt voor reden van wetenschap, als dat *Jan Joost Taems,*
„alias *Jan Martsz.* voorn(oem)t, man van *Mary Theunis Ver-*
„*duyn is* geweest haer deposantes overgrootmoeders *Aeghf*
„*Joosten* broeder, welcke *Jan Martsz.* en *Aeght Joosten* sijn
„geweest wettige kinderen van *Imme Jans* en *Joost Jan*
„*Taemsz.,* in sijn leven vroetschap alhier, waermede sy depo-
„santen sijn eyndigende haere verclaringe, die sy desnoots en
„daertoe versoght zijnde, naerder met solemndes Eeden pre-
„senteren te bevestigen.

„Aldus gedaen tot Hoorn ter presentie van Wijnandt
„Woutersz. Bloem en Coenraet Hardi, Swartveger, als ge-
tuygen hiertoe versoght.

w.g. Griet Teuns.
Pieter Etsen.
Geertjen Hullemans.
Herman Hulleman.
Wijnandt Woutersz. Bloem.
Coenraet Hardi, Swartveger.

My present
H. van Hoolwerff. Nots. Publ.

A. MERENS.

Rechteren Limpurg.

(LVII, 166-168).

De Graven van Rechteren Limporg voeren de zoogenaamde „couronne fermée" niet als Nederlandsche Graven doch als behoorende tot één der gemediatiseerde Duitsche Huizen, *„Maisons princières ou comtales ayant eu égalité d'Etat du Saint Empire et qui ont les droits d'égalifé de naissance avec les maisons souveraines",* voorkomende in de 2e Partie de l'Almanach de Gotha. Ook in Oostenrijk en Duitschland voeren de grafelijke families, voorkomende in deze afd., de gesloten kroon.

De in 1705 tot Rijksgraaf verheven oom van Joachim v. Reohteren Limpurg, nl. Adolph Hendrik v. Rechteren-Almelo en zijne nakomelingen behooren niet tot dien kring en komen dan ook niet voor in de 2e Partie, doch staan vermeld in het Taschenbuch der Gräflichen Häuser als Graven van Rechteren (zonder Limpurg).

Er zou zeker alles voor te zeggen zijn geweest, indien de Graven van Rechteren Limpurg evenals de wegens het bezit van Vare1 en Knyphausen gemediatiseerde Graven von Bentinck, die zelfs een vorstenmantel en vorstenkroon voeren, ook een „standesherrliches Wappen" hadden gekregen bij hun opneming in den Nederlandschen adel.

Dat deze Graven van Rechteren Limpurg hun titel hebben aangenomen, na door huwelijk deel te hebben verkregen in de regeering van het Graafschap Limpurg-Speckfeld en zitting en stem in het Frankische Graven Collegium, is niet abnormaal en zulks heeft ook voldoenden rechtsgrond. Toen Graaf Willem van Nassau het Prinsdom Oranje erfde, werd hij ook niet eerst door den Keizer tot Prins verheven.

De Graven v. Rechteren-Limpurg en de Graven Bentinck-Aldenburg staan dan ook niet op één lijn met de andere

Nederlandsche Grafelijke en voormalig Rijksgrafelijke geslachten, op welke de „Ebenbürtigkeit" met de souvereine Huizen niet van toepassing is en voor welke de door Dr. de Monté ver Loren verkondigde regels wél gelden.

Afgescheiden van deze aangelegenheid zij er nog op gewezen, dat hier te lande bijna alle Baronnen- en enkele Graventitels in de 18e eeuw motu proprio zijn aangekomen. Men leze o.a. over deze „titres de courtoisie" het thans zeldzame werk: *„Notice et souvenirs biographiques du comte van der Duyn de Maasdam et du baron de Capellen, recueillis, mis en ordre et publiés par leur ami le baron C. F. Sirtema de Grovestins"* 1852. blz. *96*.

FALCK.

Van Schueren — Van Groesbeeck — De Croix,

1. N. *van Schueren* tr. N. *Audenaller van Vanevelt*. Hieruit:

II. *Everhard van Schueren*, heer van Schueren, Haagoort en Lievendael, ridder van St. Michel, tr. *Maria van Cuijl*, van Gorinchem, dr. van N. *van Cuyl* en van N. *Blocklant*. Zijn wapen is: tegengedwarsbalkt van drie stukken. zilver en zwart; een blauw hartschild, beladen met een gouden lelie. (Het bovenstaande is ontleend aan Geneal. en Herald. Gedenkwaardigheden N. Brabant, 1, blz. 80 sub 23. Zie wellicht ook „Navorscher" 46 (1896) bl. 281 en 36, (1886) blz. 586).

Uit dit huwelijk drie kinderen:

a. Herman, volgt 111.

b. *Margriet*, † *8* Aug. 1643, overluid Dom Utrecht 11 Aug. d.a.v.

c. *Florentius*, verdronken in den Dommel 30 Nov. 1648, begr. te Boxtel.

111. *Herman van Schueren*, heer v. Haagoort, wordt door Keizer Leopold in 1664 tot Rijksvrijheer van Schueren en van Haagoort gemaakt, overl. 1667; tr. *Ida Jacot van Axel*, dochter v. *Eduard*, heer van Dussen, Munsterkerk en Heer-Aartswaard, en van *Margrieta Coetenburgh;* met wie hij te Alkmaar huw. voorw. maakte voor notaris A. C. Heemskerk aldaar 21 Nov. 1657. Zij werd begr. Gr. kerk Alkmaar 17 Jan. 1662 en zijn wapen komt voor op het door hem in 1666 verbouwde 'huis Burgerhoudt nabij Burgerbrug, gem. Zijpe, Nd. Holland: onder een veelparelige kroon een gedeeld schild: *a.* gedwarsbalkt en tegengedwarsbalkt, als voren: *b.* gevierendeeld: 1 en 4 een schuinbalk; 2 en 3 in zilver twee blauwe leliën met afgesneden voet: 1 van boven links en een aan de schildpunt geplaatst; en een rood vrijkwartier beladen met een zilveren leeuw: over alles heen een hartschild, beladen met een leeuw (kleuren onbekend); spreuk: „Amor Fundamentum". Kinderen:

a. *Eduard François van Schueren van Haagoort*, heer v. Dussen (beleend 11 Sept. 1682).

b. *Jan Louis van Schueren van Haagoort*, volgt IV.

IV. *Jan Louis van Schueren van Haagoort*, heer v. Heindonck en van Dussen (beleend 28 Jan. 1692, oud 29 jaar) en Munsterkerk; woont te Utrecht; hoofdingeland van de Zijpe en Hazepolder en van de Wieringerwaard: † 1726; tr. 1693 *Anna Isabella Heereman van Zuijdwijk*, geb. 24 Sept. 1662, † Utrecht 1725, dr. van *Dirk* en v. *Anna Ramp*. Hij zegelt als 11. hiervoor, zonder hartschild. Vgl. archief Zijpe en Hazepolder, Inv. L. 125. Kinderen:

a. *Ida Maria van Schueren van Haagoort*, geb. Utrecht, Mandaetshuijs, 4 Apr. 1697, † Dussen 14 Sept. d.a.v.

b. *Harman François*, geb. Utrecht, Minrebroedersstraat 1 Juni 1699, leeft nog 1716.

c. *Elisabeth Catharina Barbara*, vrouwe van Haagoord en Dussen, ged. te Utrecht 26 Jan. 1701, tr. 7 Sept. 1727 *Alexandre André François* des H. R. Rijks Graaf *van Groesbeeck* en v. Wemelingen, Vicomte d'Aublaing, te Namen (hunne wapens ziet men thans nog, ofschoon zeer vervallen, op koper, boven den toegang van het kasteel Dussen te Dussen), uit welk huwelijk drie kinderen: 1. *Maria Anna Francisca*, geb. 3 Febr. 1729, tr. 3 Juni 1750 *Alexandere Louis François*, Markies *de Croix* de Heuchin, wonend te Frélinghien (bij Armentières a.d. Leije), afgevaardigde v. d. Adel v. Artois, zn. v. *Alexandre Maximilien François* Markies v. Heuchin en v. *Isabelle Claire Eugénie* Gravin *de Houchin; 2. Elisabeth Catharina Francisca, geb. 29* Oct. 1730, woont nog te Namen in 1787 en 3. *Jacob Francis Joseph* Graaf v. *Groesbeeck*, ged. 1 Nov. *1731*, † 28 Sept. 1757 in Keizerlijken dienst in Lusatië (Bohemen).

Kan iemand mij misschien nadere bijzonderheden over de vermelde personen opgeven en wellicht aanvullingen met betrekking tot de afkomst van dit 'geslacht *Van Schueren?* (Aan Mej. Mr. E. C. M. Prins dank ik reeds verschillende aanvullingen).

J. BELONJE.

Vermeer.

(LVI, 548).

Een zeer kleine aanvulling van de genealogie van dit geslacht is te vinden in Heraldieke Bibliotheek 1876, p. 212 vlgg. waar onder de huwelijken in Hörstgen (de 18de eeuwsche toevluchtsplaats om elders niet te sluiten huwelijken toch voltrokken te krijgen) vermeld staat: 22-7-1790 *Leonhatd Henrich Vermehr* (let op deze bij huwelijk passende schrijfwijze!) vaandrig en juffrouw *Barbara Christina Mackay* uit Nijmegen.

Wij hebben hier blijkbaar te doen met den onder Vb No. 2 bedoelden *Henricus Leonardus Vermeer*.

J. R. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL.

Nieuwe Polderwapens.

Bij K.B. van 16 Maart 1939, No. 75, is aan het Polderdistrict *Hattem*, Provincie Gelderland, het navolgend wapen verleend:

In azuur een versmalde golvende dwarsbalk van zilver, over alles heen een gekroonde leeuw van goud, onder de bovenste kromming van den staart een zespuntige ster van hetzelfde: een zilveren schildhoofd, beladen met drie elzebladeren van sinopel naast elkander.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

Bij K.B. van 22 Maart 1939, No. 12, is aan het Polderdistrict *Tielerwaard*, Provincie Gelderland, het navolgend wapen verleend:

In keel 'drie palen van vair en een doorsneden schildhoofd, boven van azuur en onder van goud.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

J. PH. DE MONTÉ VER LOREN.

BOEKBESPREKING.

Het geslacht Greydanus, Greijdanus, Greidanus, Pluym Greidanus, Idema Greidanus, van Wimersma Greidanus door M. R. Idema Greidanus.

Eenigen tijd geleden werd de Bibliotheek verrijkt met een schenking van ons medelid den Heer Ir. M. R. Idema Greidanus, die wederom blijk gaf van zijn belangstelling voor de verzamelingen van ons Genootschap en wel door de aanbieding van een exemplaar van de door hem 'bewerkte bovengenoemde genealogie.

De leden, die reeds in de gelegenheid waren inzage van dit werk te nemen, zullen mijn meening wel deelen, dat eenige woorden, gewijd aan deze uitgave, niet overbodig zijn.

Het werk draagt het kenmerk van een volkomen eerlijk onderzoek, waarbij naar waarheid is gestreefd en de Schrijver zich wist vrij te houden van alles wat naar verfraaiing van de stamreeks zweemt.

Men leze slechts het „Voorbericht" om zich een denkbeeld te vormen omtrent de werkwijze door hem gevolgd en het doel, dat hij zich stelde, een en ander zal zeker aller sympathie hebben.

In het „Overzicht en inhoud" (blz. 14) vindt men de verdeeling in een vijftal hoofdstukken resp. gewijd aan de algemeene geschiedenis van het geslacht (Hoofdstuk I), het familiewapen (Hoofdstuk 11), de afkomst van den eersten „Greydanus" (Hoofdstuk III), den persoon van den eersten Greydanus (Hoofdstuk IV), de genealogie (Hoofdstuk V).

Verder bevat het werk tal van toelichtende opgaven, waarvan ik enkele nader zal bespreken, terwijl ik voor de overige den belangstellenden lezer naar de inhoudsopgave verwijs.

Hoofdstuk I dan vermeldt Johannes Theodardi (Jan Tyaerds), geboren te Franeker a° 1630 of '31, zoon van Tyaerd Jans en Jannetje Jans, als eerste, die den naam „Greydanus" voert. Deze naam dankt zijn ontstaan aan de vroegere Greyde, een straat te Franeker.

Drie zoons van dezen Johannes Greydanus nl. Tjardus, Sixtus en Petrus waren de stamvaders van verschillende takken.

Van den oudsten zoon Tjardus, predikant te Achlum en Hitsum, stamt uit zijn eerste huwelijk een tak, die nu nog slechts vrouwelijke afstammelingen heeft; uit Tjardus' tweede huwelijk o.a. zijn gesproten de families Idema Greidanus en Pluym Greidanus en nog later van Wimersma Greidanus.

De tak van Sixtus Greidanus, geneesheer en conrector te Farneker, was spoedig uitgebloeid, terwijl de derde (broeder, Petrus Greidanus, predikant te Rijperkerk en Hardergarijp, het aanzijn heeft gegeven aan tal van nakomelingen.

Ook van een stiefbroeder van den voornoemden Jan Tyaerds met name Benedictus Tyaerds, turfmeter te Franeker, bleven nakomelingen, die den naam Greidanus overnamen.

Omtrent de verspreiding van deze familie over Friesland geeft het kaartje bij blz. 18 een duidelijk beeld.

Het geslacht mag een door en door Protestantsch geslacht genoemd worden, al telt het heden ten dage onder de leden ook enkele Katholieken.

In Hoofdstuk II worden, naast een beschrijving, gegevens aangetroffen omtrent het familiewapen, dat voor het eerst voorkomt op een zilveren mosterdpotje — in de familie bewaard gebleven — met het jaartal 1689, terwijl een variant van dit wapen voorkomt op een zerk in de Hervormde Kerk te Achlum, dekkende het graf van den predikant Ds, Tjardus Greydanus, overleden 12 Maart 1712.

Hoofdstuk III is gewijd aan de afkomst van den eersten „Greydanus": den Professor Dr. Johannes Greydanus Tyaerdszoon en zijn stiefbroeder Benedictus.

Uit de aangehaalde bescheiden wordt aangetoond, dat Johannes' vader, de reeds genoemde Tjaerd Jansz o o n, een zoon moet zijn geweest van het echtpaar Jan Buwes, g ortmolenaar op de Greyde te Franeker, en Trijntje Tjaerdsdochter, terwijl medeverscheidene bijzonderheden worden vermeld omtrent de moeder van den professor. Een en ander wordt toegelicht door een uitvoerigen staat bij blz. 36.

Een nauwgezet onderzoek heeft het den Schrijver mogelijk gemaakt den aan het licht gekomen samenhang van de verschillende patronymica in staten vast te leggen.

Hoofdstuk IV, ruim honderd bladzijden, is gewijd aan den eersten naamvoerder, den reeds genoemden professor in de philosophie, tevens geneesheer Johannes Greydanus te Franeker, zijn leven en zijn werken, en bevat ook weder vele gegevens omtrent aanverwanten, mede van de zijde van zijn vrouw.

In Hoofdstuk V wordt nu verder de genealogie behandeld. Dit geschiedt generatiegewijze, hetgeen voor-, doch ook nadeelen biedt. Het familieverband wordt moeilijker te volgen, de verwijzingen, bij elk behandeld lid vermeld, maken terugzoeken echter niet moeilijk. Opmerkeijk mag heeten, dat ik in de opgave, bij elken persoon, verwijzende naar zijn directe voorouders, een soortgelijk systeem meen terug te vinden als waarop destijds wijlen Mr. L. G. N. Bouricius, gemeente-archivaris te Delft, mijn aandacht heeft gevestigd en dat inderdaad een bepaald persoon onmiddellijk doet herkennen als bijv. den 2en zoon van den 3en zoon van enz.

Op het eerste gezicht doet het eenigszins vreemd aan, wanneer men bij de verschillende generaties eenige der voornaamste geschiedkundige gebeurtenissen uit het tijdvak, waarin de betrokken persoon leefde, vermeld vindt. De Schrijver geeft hiervoor een verklaring in de inleiding van dit hoofdstuk en wel dat hij deze methode gevolgd heeft, teneinde het mogelijk te maken zich gemakkelijk in den tijd te orienteeren. Ik meen te mogen betwijfelen of dit echter succes zal hebben, Bij de behandeling van zijn stof streeft de Schrijver er naar zooveel mogelijk een volledig beeld te geven van de betrokken personen en hun aanverwanten. Men verlieze niet uit het oog, dat het den bewerker blijkbaar te doen is om zijn verwanten zoo volledig mogelijk in te lichten: voor hem, die zich niet tot *studie* van het behandelde geslacht wil zetten, bemoeilijkt de overvloed van details weleens het overzicht.

Ik wil de (bijzondere aandacht van de lezers van ons Maandblad vestigen op de „Lijst van de genealogische schema's en van de staten", omdat ook velen, die niet direct belang hebben bij de genealogie Greydanus, in die schema's en staten zeer waardevolle gegevens zullen vinden.

Voorts wil ik nog wijzen op de merkwaardige verzameling photo's van familieleden, die de Schrijver wist bijeen te brengen en die hij deed afbeelden in zijn werk. Een „dorado" voor ons medelid Professor van Bemmelen!

Ook de overige indices geven ons een beeld van de zorgvuldige wijze, waarop de Heer Idema Greidanus zijn stof bewerkte en het gebodene ook voor anderen wist bruikbaar te maken; ik vermeld slechts de lijsten van beroepen, van woon-

plaatsen en ten slotte den „Index van de allianties van het geslacht Greydanus".

Een enkel woord nog over de uitvoering, waaromtrent de Schrijver o.a. mededeelt, dat 'het werd gedrukt bij de N.V. van de Garde en Cos. drukkerij te Zaltbommel, terwijl de. benoodigde cliché's geleverd werden door de N.V. Chemigrafische Kunstinrichting voorheen H. F. Maks Jr. te 's-Gravenhage.

Wij mogen den Schrijver en de uitvoerders van zijn opdracht gelukwenschen met het resultaat.

J. P. DE MAN.

Das Haus Napoleon: Geschichte eines Gechlechts door F. Wencker-Wildberg. (Strecker und Schröder Verlag, Stuttgart).

De Bibliotheek van het Genootschap mocht een recensie-exemplaar ontvangen van bovenstaand werk.

Reeds bij het nagaan van den inhoud dezer publicatie wordt onze nieuwsgierigheid geprikkeld. Deze zoo uitgebreide inhoudsopgave toch geeft een duidelijk beeld van hetgeen de Schrijver den lezer aan bijzonderheden zal mededeelen.

In het kort vermeld zal men er vinden den stamboom der families *Bonaparfe* — de juistheid daarvan te beoordeelen ligt buiten mijn bevoegdheid —, bijzonderheden omtrent *Napoleon I* zelf, zijn wettigen zoon, *Napoleon*'s natuurlijke nakomelingen, zijn broeders en hun nazaten.

Zooals de Schrijver in zijn „Vorwort" zegt, zal deze publicatie vooral den genealogen welkom zijn. Ik onderschrijf dit gaarne.

Niet minder dan 31 afbeeldingen van in het werk vermelde personen versieren het boek, terwijl uitvoerige geslachtstafels het geheel besluiten, waardoor het een ieder mogelijk is zich spoedig op de hoogte te stellen van de genealogische gegevens der in de publicatie voorkomende personen.

Ik wil slechts vermelden, dat de lezer op Tafel 11 de afstamming vindt van den huidigen troonpretendent der Bonapartisten *n.m. Louis Napoleon,* geb. 23 Januari 1914, wiens portret men naast het titelblad zal aantreffen.

De priis van het werk bedraagt RM. 7.80, voor hetgeen wordt geboden zeker niet te 'hoog.

J. P. DE MAN.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

Taxandria, jrg. XLVI, afl. 3.

Mr. J. W. M. van Heyst, De Bossche procureur *Claes van Heysf* en aanverwante geslachten; bevat oòk gegevens *Wijts.* — Mr. J. W. M. van Heyst, Over een orgelbouwer *(Willem van Heysf).*

Nederlandsch archief voor genealogie en heraldiek, jrg. 1, no. 7.

Ir William J. Hoffman, Genealogie in de Vereenigde Staten, 11. — F. J. H. Banning, Het geslacht *Bruns.* — Dr. C. R. Vermaas en A. Bijl Mz., Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de Ned. Herv. Kerk te Schiedam, 11: bevat afbeeldingen van zerken *van Cleef* X *van Beveren, Huybrechf Corsz.* × *van Berendrechf, de Jeger, Kruyck* X *de Wijs.* — De voormalige „Elama-Heerd" enz. (vervolg). — C. L. van Es van der Have, Grepen uit doop-, trouw- of begraafboeken, welke nog niet naar het Rijksarchief zijn overgebracht: Rijsoord (vervolg) ; bevat gegevens *Baes, Barenzonius, Becius, van den Berg, Bollaert, Buervelf, Bottelier, Cool, Dorsman, Driesprong, Droogendyck, Francken, van Gilsf, Goeree, Gou(w).* — Inbrengregister van de weeskamer te Amsterdam, no. 30: 1656-1660 (vervolg) ; hierin o.a. aanteekeningen *van Neck, Oosferhoff, Bruyn, Cleyn, van Hulst, Croon, Hoyer, Volfen* X *J. Hidding,* predikant te 1 Jsselmuiden.

De Indische Navorscher, jrg. V, no. 3.

Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, Genealogie *van Sloofen* (vervolg). — W. F. del Campo Hartman, Biidrage tot de genealogie van het geslacht *van Polanen (de Beveren).* — De familiewapens in het Landsarchief te Batavia (vervolg); *van 's Gravenbroeck tot* en met *Hasevelf,* de plaat geeft echter de wapens *van 's Gravenbroeck tot* en met *Holmberg de Beckfelt.* — Vragen en antwoorden: hierin o.a. *Akersloot, Ringeling, Canter Visscher* X *Reep, Velingius.*

Revue Belge d'archéologie et d'histoire de l'art, dl. VIII, afl. 4.

A. Visart de Bocarmé, Brisures de bâtardise dans les armoiries: belangrijk artikel, met vele voorbeelden. — R. A. Parmentier, Bronnen voor de geschiedenis van het Brugsche schildersmilieu in de XVIe eeuw (vervolg): hierin vele gegevens uit archieven betreffende *Jan vander Gauwe, Albrechf van Eekele, Simon Pieters.* — In „Bibliographie" zie het artikel van P. Rolland over het werk: J. Meurgey, Armorial de l'Eglise de France.

Jülich-Bergische Geschichtsblätter, jrg. XV, afl. 3/4.

Blz. 72 bockbesprekinq van „175 Jahre *Abr. Frowein* Jun., *Abr. & Gebr. Frowein-Frowein & Co.* A. G. Ein Beitrag zur Wuppertaler Wirtschaftsgeschichte".

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Appels. Gevraagd de geboorteplaats en de namen der ouders van *Andries Appels,* gewoond hebbende te Lichtenvoorde en ± 1712 gehuwd met *Wilhelmina Akkerveld.* Hij zou geboortig zijn van Nijmegen en als militair deel hebben uitgemaakt van een legercorps onder Baer van Slangenburg. Nasporingen te Nijmegen (archief Arnhem) bleven zonder resultaat.

Amsferdam . GUNDERMAN.

Barbin de Telliers. (LVII, 188). Ik vond over deze familie nog het volgende:

1. *Jean (Joan) Barbin de Telliers,* Predikant bij de Waalsche kerk te Marchenoir (bij Blois), kwam in Haarlem 6-2-1686, vertrok vandaar naar Leiden in 1698, waar hij in 1701 predikant werd. Hij overleed in November 1727 [1]). Huwde te Parijs September 1673 *Jeanne Derval,* geb. Parijs, dr. van *Jeremie* en *Elisabefh Brunier.* Uit dit huwelijk:

11. *Claude Barbin de Teltiers,* geb. Marchenoir eind 1681, eerst Fahnenjunker (cadet-porte-étendard) in Pruissen in het regiment Plötz, vraagt zijn ontslag 20-3-1702, krijgt het den 26sten; 19-6-1703 benoemd als vaandrig in de compagnie van kapitein Adrien Caesar Duyck, regt. Heukelom: 7-12-1708 luitenant comp. kapitein de Bourgelles, regt. Vicoure; kort na 1709 kapitein: 18-11-1729

[1]) Gedeeltelijk uit fiches der Bibliothèque Wallonne te Leiden.

„capitaine propriétaire" regt. Vicouze; colonel 1767. Hij werd gewond te Ramillies, nam deel aan de slagen bij Oudenaerde en Wijnendael, redde de regimentsvlaggen bij Malplaquet waar hij ernstig aan de wang gewond werd. Hij maakte 9 veldslagen en 14 belegeringen mee. Hij werd begraven te Maastricht 6-11-1769. Huwde te Menin 10-9-1719 *Anfoineffe Gilly,* ged. den Haag 8-10-1699, lid Waalsche kerk te Menin 21-4-1715, dr. van *Simon* en *Marquerife Oliviere* [1]).

Uit dit huwelijk 4 kinderen [1]):

a. *Simon,* volgt III.

b. *Marie Anfoineffe,* geb. Menin 9-8-1723, lid Waalsche kerk te Veere 1744, Gorcum 22-6-1755, overleed waarschijnlijk 1784, huwde te Bergen op Zoom 22-4-1746 *Marinus Jan van der Horsf* 1721-1764(?), kapitein, zoon van *Balfhasar Jan* en *Johanna Wilhelmina von Pritzelwitz.*

c. *Esfher,* geb. Maastricht 6-2-1737.

d. *Pierre Raimond Barbin de Telliers,* geb. Montfoort 1738 (?), luitenant-colonel sedert 1788. Overleed te Breda 27-4-1802, begraven te Schiedam 1-5-1802. Huwde Breda (Groote Kerk) 14-8-1775 *Louise Baldine Mandf* [1])en [2]).

Uit dit huwelijk zeer waarschijnlijk geen of vroeg gestorven kinderen.

III. *Simon Barbin de Telliers,* geb. Menin 21-8-1721, vaandrig 12-2-1745 in het regt. Gadelliere, krijgsgevangen te Sas van Gent 1747; luitenant in het Waalsche regt. van generaal-majoor Carnabé comp. kapitein Constant 9-7-1751; aide de camp van generaal Schwarzenberg 1751-1753; kapitein comm. van de grenadiers in het Waalsche regt. van generaal-majoor Grenier 20-10-1768; „capitaine propriétaire" in hetzelfde 26-7-1780. Hij overleed tengevolge van de vermoeienissen van den oorlog te Maastricht 30-9-1781. Huwde *Marie Salomée Roux* [2]). Uit dit huwelijk:

IV.A *Anfoine Barbin de Telliers,* onder-luitenant in het corps van de „mineurs et sappeurs" 16-8-1786 in de comp. van generaal-majoor de Moulin; luitenant 1-7-1788 in de comp. van luitenant-colonel Pierre Raimond Barbin de Telliers in het Waalsche regt. van generaal-majoor Grenier. Hij maakte de veldtochten van 1793 en 1794 mee, waarin hij steeds een compagnie gecommandeerd heeft. Vraagt zijn ontslag 27-4-1795. Luitenant in de comp. van kapitein Barchon in het derde regt. de ligne in de Hollandsche brigade in dienst van Engeland 25-12-1799. Gepensionneerd in Duitschland, 1800. Krijgsgevangen te Maastricht in 1804. Hij overleed 18-12-1813 [2]).

IVB. *François Chréfien Barbin de Telliers,* geb. te Namen 24-5-1778. Vaandrig 1792 in de comp. van kapitein Louis de Cronsar van het Waalsche regt. van generaal Prins van Nassau-Usingen. 6-11-1794 krijgsgevangen te Maastricht. Vraagt en krijgt ontslag 27-4-1795. Wederom vaandrig 25-12-1799, luitenant 15-9-1800, kapitein 1813, majoor 1816. Krijgt 20-2-1816 ridderkruis M.W.O. en op 17-11-1817 de eeremedaille ter herinnering aan 17-11-1815. Krijgt op zijn verzoek zijn ontslag

2) Een en ander gevonden in een foliohoek in handschrift van François Chrétien Barbin de Telliers, berustende bij het Krijgsgeschiedkundig Archief te den Haag, waaruit dus hlijkt dat Nederland's Adelshock fout is, waar het als de ouders van François Chrétien opgeeft Pierre Raimond en Louise Bsldine Mandt.

Met toestemming ran gcuoemd Archief gepubliceerd.

17-4-1818. Overleden Breda 21-7-1828. Hij huwde 1814 Jkvr. *Wilhelmina Adriana Melvill van Carnbee,* geb. den Haag 1-8-1778, overleden 31-3-1851 aldaar, dr. van Baron *Pieter,* heer van Op- en Neder Andel en *Johanna Alberfina von Daehne. Zij* hertouwde Jhr. *Jan van Hoogenhouck Tulleken,* vice-admiraal [2]).

Uit dit huwelijk geen kinderen.

Nog werd gevonden [1]):

2-12-1590 als Waalsch kerklid opgenomen te Leiden *Daniel de Telier,* zoon van kapitein *Telier.*

28-3-1639 opgenomen als Waalsch kerklid te Heusden Mademoiselle *Barbin,* dr. van Mr. *Barbin de Tellier.*

Rotterdam. N. J. A. C. VAN ROSSEM.

Brocx. (LVII, 41-43, 88, 140-141). In het Rijksarchief te 's Hertogenbosch noteerde ik indertijd:

Doopboek van Terheyden (Hervormde Gemeente).

Den 23en Nov. 1760 sondagnamiddag is alhier gedoopt de dogter van *Alexander Brocx* en *Maria Leenders,* egtel. (geboren zijnde den 19 Nov.) en genaamt: *Jacoba Johanna.*

Peter en Meter zijnde Johannes Oosterwalder en Jacoba Chrystie. Egtel.

Trouwboek van Geertruidenberg.

Volgens ingekoomen attestatie van Ds. W. van Walchren V. D. M. te Terheyden zijn aldaar den 8en Februari 1787 in ondertrouw opgenoomen:

Pieter Swaan J.M. gebooren en woonende alhier (Geertruidenberg, J.P.E.) en *Jacoba Johanna Brocx* J.D. gebooren en woonende te Terheyden. Attestatie gegeven, zeggende te Terheyden te zullen trouwen.

Zijn getr. voor het geregt te Terheyden (trouwbk. Terheyden).

N.B. Dit trouwboek heb ik niet gezien, bevond zich vermoedelijk niet te 's Hertogenbosch.

Delden. J. P. ENKLAAR.

Heerdt (Palick van). In het protocol van notaris Gerrit Jansz. van Woerden te Rotterdam, komt een procuratie voor van „capitain Joncheer *Palick van Heerdt* op Joncheer *Franchoys du Quesnoy,* ofte metten heeren Advocaat *du Quesnoy* sijnen broeder wonende in 's-Gravenhage" tot verkoop van een rente „t voorsegde weeskindt aenbestorven deur afflijvicheyt van Jouffrou *Margaretha Creyts,* specialyck opte stadt van Antwerpen ende fortificatiën van dyen gehypotequeert".

Deze procuratie vangt als volgt aan:

„Op huyden den IIIIen July 1610 compareerde voor mij notaris ende getuygen naegeschreven capitein Joncheer *Palick van Heerdf,* wonende binnen deser stede Rotterdam, als geordonneerde bloetvoocht van 't naegelaten weeskindt *(Claes Adriaensz van der Maerle)* van *Adriaen Claeszn van der Maerle* en *Ida Russings,* ende constitueerde *Lenerf Habrechtsz* cleermaecker binnen Rotterdam, als medevoocht, enz."

Kan iemand mij nader inlichten omtrent deze personen en hun onderlinge verwantschap?

Amsterdam. A. VAN DER MAREL.

Meurs (van). Gevraagd het wapen der familie *van Meurs,* omstreeks 1750 te Delfshaven gevestigd.

Pieter van Meurs is op 6 April 1738 te Delfshaven ondertrouwd met Johanna *Decker; zij* huwden 20 April daaraanvolgende te Delft.

Hun dochter *Helena van Meurs,* geb. Delfshaven 5-2-1739,

huwde aldaar 16 October 1759 *Hendrik van Wicheren,* geb. te Leeuwarden, weduwnaar van *Hendrika Huidekoper.*

Pieter van Meurs is vermoedelijk een zoon van *Zuphritus van Meurs,* die 17-10-1706 te Delfshaven ondertrouwde met *Helena van Leeuwen.*

's-Gravenhage. **R. N. DE RUYTER VAN STEVENINCK.**

Reidanus, In het boekje van Mr. W. J. van Harn, Iets over *Everardus Reidanus* Nassawsche Raët (geb. 1550, overl. 1602) in verband met vele aanzienlijke geslachten in ons vaderland, die voor en na dezen voortreffelijken staatsman geleefd hebben, Gorinchem 1852, deelt de schrijver mede, dat onder hem berust een geslachtregister betreffende de afstammelingen van de broeders en zusters van *Everardus Reinadus* en aan hem verwante geslachten. Verder deelt de schrijver mede, dat ,,tot zijn archieven behoort een wapenboek" dateerende van 1593.

Is het bekend onder wien bedoeld geslachtregister en wapenboek zich thans bevinden? De schrijver had twee zusters, een gehuwd met *Benjamin Donker Curtius,* directeur v/h Postkantoor te Amsterdam en de andere met *Willem Overduyn,* Ned. Herv. predikant te Arnhem, Hij zelf was gehuwd met *Johanna Chrisfina Swaving.*

Leiden. **E. PELINCK.**

Ringeling. (LVI, 238). Uit de gegevens van den Burgerlijken stand te Nijmegen bleek, dat *Thomas Wood Ringeling,* ged. te Curaçao 12 April 1812, op 13 Januari 1838 in het huwelijk trad met *Christina Pifernella Theunissen.*

Hun zoon *Thomas Chrisfiaan Ringeling* werd op 8 September 1838 te Nijmegen geboren.

Amsterdam. **J. H. A. RINGELING.**

Ruysch. (XLVI, 35 1). Gevraagd werden de ouders van *E(d)mond Ruysch;* gedeeltelijk beantwoord in XLVII, 63, waar blijkt, dat hij ,,van Kuilenburg" was. Als aanvulling daarop en op wat ik gaf in Navr. 1908 in den kwartierstaat van mijn van hem afstammende voormoeder Elisabeth Pith ad de geneal. aanteekeningen-van Dam. VI aldaar, kan dienen wat ik heden op het Alg. R.A. vond omtrent het begin van zijn ,,staat van dienst" in O.I. In de ,,Benaminge, hoedanich de militaire gequalificeerde personen der N.O.I.C. in Oriënten gecomen ende verbetert syn [nl. in rang en/of betaling] tot ult. 1654 (0.1. Comp. Uit Batavia overgecomen brieven. 1655. R.R.R. Eerste boek) leest men fol. 214 onder het hoofd Gale (bij de burgers: S[a]. Cruys d'Gale), zijnde het tegenwoordige Point de Galle, een havenstad aan de Z.W. kust van Ceylon: *Edmonf Ruys* van Cuylenburch, aangekomen 1639 met de Meerman als gewoon soldaat op f 9 (p. mnd.); 1642 corpl. op 16; 1644 vendrich op 40; 1647 luytenant op 50; 1653 dito op 60; 1654 capt. op f 75". Zie verder vorenbedoelden kwartierstaat. Kent iemand zijn ouders te Kuilenburg of elders, dan houd ik mij aanbevolen.

Den Haag. **W. E. VAN DAM VAN ISSELT.**

Sablonière (de la) -de Lussanet. Beleefd wordt mededeeling verzocht van plaats en datum van geboorte en namen van ouders betreffende *Jean* (of *Jean Joseph) de la Sablonière.*

Hij is 15 April 1702 ,,na gedaene belijdenis" aangenomen als lidmaat der Ned. Herv. Kerk te Nijmegen, werd 20 Sept. 1713 Poorter van Nijmegen, 10 Maart 1714 aldaar beëedigd als Procureur, huwde er 2 April 1714 en werd 10 April 1726 in de St. Stevenskerk begraven.

Tevens zijn welkom gegevens omtrent geboorteplaats en -datum van zijn schoonvader *Jean de Lussanef,* die 18 Sept. 1667 O.S. trouwde met *Aurelia de Langh,* afk. van Aarhausen.

Hij werd 7 Juli 1669 met attestatie uit Wesel aangenomen als lidmaat der Ned. Herv. Gemeente te Gorinchem.

Volgens de ,,Staten van Oorlog" was hij officier sedert 1668. Hij stierf 18 Mei 1703 als ,,Capitein en Commandeur" van het Fort Isabella bij 's Hertogenbosch.

Is iets bekend omtrent den vader van *Jean de Lussanef?* Zijne moeder: *Elisabeth Caprons* (of *Capperoens)* is hertrouwd met *Jacob Mirop (Mierop),* die in 1669 vermeld wordt als ,,Capt. luit".

's-Gravenhage. *C.* **J. DE LUSSANET DE LA SABLONIÈRE.**

Uytrecht (Uytregt, Utrecht) (van). Gevraagd het wapen der familie *van Uytrecht,* in de 18de eeuw op den voorgrond tredend op Curaçao.

Anna Maria Cornelia van Uytrecht, geboren Curaçao 22-7-1 771, huwt 27-9-1789 *Albert Kikkert,* geboren Vlieland, later Gouverneur-Generaal van Curaçao.

's-Gravenhage. **R. N. DE RUYTER VAN STEVENINCK.**

Wunder-Ver Huell. *Hendrik Wunder,* Luitenant t/Z, overl. 18 Sept. 1749, huwde 28 Mei 1730 te Zevenaar met *Cunigunda Helena Ver Huell,* ged. 5 Febr. 1707 te Gendringen, dr. van *Everhard,* Drost te Gendringen, en *Christina Sophia Sels.* Zij werd op 30 Mei 1772 als lidmaat der Herv. Gemeente te Doetinchem ingeschreven als komende van Zevenaar.

Gevraagd plaats van overlijden van *Hendrik Wunder* alsmede plaats en datum van overlijden van zijne echtgenoote *Cunigunda Helena Ver Huell.*

's-Gravenhage. **H. J. WUNDER.**

Namen op vijzels. (LVII, 47). *Cornelis Danckersz, 1619.* Dit kan betrekking hebebn op den Amsterdamschen bouwmeester en stadsmetselaar: *Cornelis Danckerfs de Ry,* geb. en gest. Amsterdam 1561-1634 en aldaar gehuwd: le 5 Januari 1586 (Nieuwe-Kerk) met *Neelfje Lootsman, Jacobsdr, 2e* met *Oede Seyl, Dirksdr* op 18 Maart 1601 (Oude-Kerk) [1]), waarschijnlijker nog heeft het betrekking op zijn gelijknamigen zoon: *Cornelis Danckerfs de Ry,* eveneens 'bouwmeester en stadsmetselaar, geb. en gest, Amsterdam 1596-1662, welke aldaar op 17 November 1619 (Oude-Kerk) huwde met *Maritge Jacobsdr* en op 29 Augustus 1621 hertrouwde (Nieuwe-Kerk) met *Geerfruy de Wildt, Davidsdr.*

Hun neef: *Cornelis Danckersz* (zoon van *Dancker Cornelisz* en van *Lysbefh Jansdr),* boek-, kunst- en kaartverkooper, geb. en gest. Amsterdam 1604-1656, welke te Leiden huwde (Hoogl.-Kerk) 1 Maart 1633 met *Anna Minne, Joostendr.*

Ten slotte is er de Zeeuwsche familie *Dankerts,* waarin de voornaam *Cornelis* eveneens voorkomt.

's-Gravenhage. **H. L. KRUIMEL.**

1) **Uit** dit huwelijk: *Elisabeth Danckerts,* die door haar huwelijk met *Claes Calkoen* de stammoeder werd van den adellijken tak van het geslacht *Calkoen,* dat door den passer in haar wapen hlijkhaar de herinnering bewaart aan het horenvermelde beroep van zijn voorouders uit het geslacht *Danckerts.* Red.

INHOUD 1939, No. 5.

Bestuursberichten. — Bijdrage tot de genealogie Gansneh genaamd Tengnagel, door Jhr. H. H. Röell. — Michiels en Folckers, door Mr. H. L. Hommes. — Stamreeksen, Van den Pavordt, door Mr. W. de Vries. (Vervolg). — Korte mededeelingen: Van Lintelo ; Merens; Rechteren **Limpurg** ; Van Schueren Van Groesbeeck Do Croix; Vermeer; Nieuwe Poldcrwapcns. — Boekbespreking, door J. P. de Man. — Inhoud van tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden: Appels, Barbin de Telliers ; Broex; Heerdt (Palick van) ; Meurs (van) ; Reidanus; Ringeling; Ruysch; Sablonière (de la) -de Lussanet ; Uytrecht (Uytregt, Utrecht,) (van) ; Wunder-Ver Huell. — Namen op vijzels.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1 en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Rouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, ***Bleyenbwg 5, 's-Gravenhage.***

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 6. LVIIe. Jaargang. Juni 1939.

Mej. Mr. E. C. M. Prins.

Het zal onzen medeleden genoegen doen te vernemen,. dat onze archivaris Mej. Mr. E. C. M. Prins, commies-chartermeester aan het Algemeen Rijksarchief, bij K.B. van **12** Mei 1939 en te rekenen vanaf 1 Mei j.l. bevorderd is tot hoofdcommies aan genoemd archief.

Op laatstgenoemden datum was het tevens 10 jaren geleden, dat Mej. Mr. Prins door den toenmaligen Algemeenen Rijksarchivaris bij ons Genootschap werd gedetacheerd en dat aan haar het beheer van de bij hetzelve berustende familie-archieven werd toevertrouwd.

Het spreekt vanzelf, dat het Bestuur dien dag niet ongemerkt voorbij liet gaan. Bij monde van zijn Voorzitter heeft het de jubilaresse gehuldigd om de bekwaamheid, hulpvaardigheid en toewijding, waarmede zij in het afgeloopen decennium de belangen van het Genootschap heeft bevorderd en haar in haren nieuwen rang nog vele jaren van vruchtbaren arbeid toegewenscht.

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer C. A. N. Pol s A.E.Kzn., Theol. stud. te Utrecht, sedert 1937 gewoon lid van het Genootschap.

Het Bestuur deelt mede, dat het gewone lidmaatschap van Dr. (W. Univ.) H. Kits Nieuwenkamp. te Doorn. krachtens art. 5, 2e lid, en met inachtneming van de artt. 11.c. en I (overgangsbepalingen) der Statuten is geëindigd.

Tot lid zijn benoemd:

J. H. O. Graaf VAN DEN BOSCH . . . . . **'s-Gravenhage.**
Vice-Admiraal, Lid v/h Hoog Milit. Gerechtshof. *Statenlaan 116.*

JHR. DR. J. N. VAN DER DOES . . . . . ***Arnhem.***
Eusebiusbinnensingel 6.

H. SCHOUTEN . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Jur. Cand., Ambt. **Dept.** v. Soc. **Zaken.** *Corn. Speelmanstraat* 15.

S. J. Baron VAN TUYLL VAN SEROOSKERKEN VAN HEEZE EN LEENDE . . . . . ***heeze (N.-Br.).***
Kasteel Heeze.

Adreswijzigingen:

J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT . . . ***'s-Gravenhage.***
***Ridderlaan* 108.**

JHR. P. BEELAERTS VAN BLOKLAND . . . . ***'s-Gravenhage.***
Heulstraat 5.

J. H. BENIER . . . . . ***Velp (Gld.).***
Arnhemschestraat 16.

MR. S. M. VAN HAERSMA BUMA . . . . . ***Sneek.***
Hotel de Wijnberg, Yarktstraat ***23.***

L. J. HANNEMA . . . . . ***Harlingen.***
Voorstraat 56.

JHR. IR. O. C. A. VAN LIDTH DE JEUDE . . ***'s-Gravenhage.***
Adelheidstraat 10.

IR. J. G. VAN KUYK . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Van *Neckstraat 33.*

E. J. MAC GILLAVRY . . . . . 's-Gravenhage.
Ernst Casimirlaan 23.

Het Genootschap is in ruil getreden met: The genealogical Society of Utah, Joseph F. Smith Memorial Building. 80 North Mainstreet, Salt Lake City, Utah.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering

op Zaterdag 1 Juli 1939 des n.m. te 2½ uur in Hôtel Witte Brug te Scheveningen.
(De agenda zal den leden later worden toegezonden).

Een en ander over den Eenhoorn als Friesche wapenfiguur,

door MR. A. S. MIEDEMA.

Wanneer men schrijft, dat de eenhoorn in de Nederlandsche heraldiek een zeldzame figuur is, zal hem, die dit neerschrijft niet licht worden tegengeworpen, dat dit boud gesproken is. Want hij zou, ten bewijze zijner bewering kunnen verwijzen naar het door J. B. Rietstap gepubliceerd Wapenboek van den Nederlandschen Adel. Op 616 weergegeven wapens doen slechts 14 wapens den eenhoorn zien, Aylva, van Brienen, de Court, Aebinga (v. Humalda), Lampsins, Rethaan Macaré, Paspoort, de Pélichy, von Quadt (Huchtenbroek), von Scherff, v. Sytzama, Taets (v. Amerongen), Versluys, v. Wrangel [1]). Wegens hun oorsprong moeten uit deze opgave als niet oud-Nederlandsch vervallen: de Court (Fransch), Lampsins (Vlaamsch), Macaré (Henegouwsch), de Pélichy (Bourgondisch), von Quadt Huchtenbroek (Rijnlandsch), von Scherff (Saksisch), v. Wrangel (Zweedsch). Daarna blijven over: Aylva, Aebinga van Humalda, van Sytsema (Friesche geslachten), van Brienen (Geldersch), Taets van Amerongen (Stichtsch), Paspoort (Delftsch), Versluys (Zeeuwsch). Zeven Nederlandsche geslachten op de 616 weergegeven wapens van den toenmaligen adel.

Ook in het Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche Familiën van Vorsterman van Oyen is de eenhoorn een zeldzame verschijning. Tweemaal komt deze voor bij de 624 weergegeven wapens. Eerstens bij het wapen van het in dat werk eenigszins misplaatst geslacht van Aebinga, dat er ook niet genealogisch wordt behandeld. Daarnaast nog bij 't geslacht Beeftingh.

In den vreemde schijnt de eenhoorn ook in beperkte mate als hoofd- of bijfiguur in de wapens voor te komen. In de van ± 1340 dateerende Zürcher Wappenrolle werden op 587 wapens er 9 genoteerd met den eenhoorn. In het Berner Wappenbuch van 1932, met de wapens der regeeringsfamilies dier stad, van de oudst bekende uit de middeleeuwen af, vindt men op 1821 wapens er 7 met den eenhoorn. In het Armorial Vaudois, in 1936 door D. A. Galbreath gepubliceerd, worden op 1120 wapens er 10 gevonden met den eenhoorn als hoofd- of bijfiguur.

Breeder onderzoek zou elders hetzelfde verschijnsel aantoonen [2]).

Het trekt daarom wel de aandacht, dat, wanneer Abraham Ferwerda in 1760 zijn Wapenboek publiceert, hij in het eerste stuk, Oude Friesche Adellijke Families, ten getale van 23, bij zes daarvan: Albada, Aylva, Aebinga, Camstra, Roorda en Sytsama doet zien, dat ten minste in één der takken de eenhoorn wordt gevoerd; bij Aebinga als schild- en helmfiguur, bij de 5 anderen als helmteeken.

Beschouwt men het Stamboek van den Frieschen Adel van Jhr. de Haan Hettema en Mr. van Halmael, critisch, dan komt men tot de slotsom, dat van de daarin behandelde geslachten, met hun wapen weergegeven, er ongeveer 35 van on,-friesche herkomst zijn, waarna een 150 overblijven. Daarvan wordt door 13 de eenhoorn gevoerd: Adelen, Aylva, Aebinga (v. Humalda), Camstra, Heringa, Hillema, Hottinga, Jarla, Kee, Oenema (v. Douma), Roorda, Sytsama, Tietema,

Bij het raadplegen van oude Friesche heraldische bronnen als: de Conscriptio Exulum, het lineage-boek van R. van Solckama, het ms. Roorda, het ms. Adelen van Cronenborch (allen te Leeuwarden in de bibliotheek van het Friesch Genootschap of in de Provinciale Bibliotheek) zoomede bij het nagaan van een ms. Friesch Wapenboek van 1740 (eigen aan Mr. A. P. van Stolk) en de lijst van uitgestorven of niet in den adel opgenomen oude adellijke geslachten, voorkomende in Rietstap, krijgt men bij de 13 hiervoor genoemde geslachten nog: Albada, Bonga, Bontsma, Dootnia, Douma, Heerema, Humalda, Jelgerhuis, (Jelgersma), Oenema, Remminga, Ringe of Rinia, Stapert, Tzigera en Wobbinga. Met de van elders gekomen, in Friesland levende geslachten Haubois, Knijff en Vervou, die in Friesland den eenhoorn als helmteeken voeren, komt men, voor Friesland ten westen van de Lauwers, op een 30 tal wapens, waarbij de eenhoorn; voorkomt. Steeds als helmteeken behalve bij Aebinga en Jarla, waar hij ook in het schild wordt gevonden.

Dit is, naar evenredigheid, een opvallend hoog aantal, en vraagt bijzondere aandacht. Zoowel wegens het zoo nauw begrensde landelijk gebied, waarop dit voorkomt als om het verschijnsel, dat de eenhoorn bijna steeds helmsieraad is. Men zou haast kunnen spreken van een opvallend gewestelijk heraldisch verschijnsel, naast dat van den (reeds vakterm geworden) Frieschen halven adelaar. Deze komt in dat gewest van ouds zoo veelvuldig voor, dat de veelvuldigheid het toeval uitsluit en de Friesche halve-adelaar meer een rasaanduiding is geworden, dan de rechterhelft van een persoonlijk wapen. Met gelijk recht mag men zeggen, dat het zoo veelvuldig voorkomen van den eenhoorn in Friesland, terwijl hij in onze andere gewesten zich nauwelijks een enkele maal vertoont, evenmin een toeval kan zijn, maar een gewestelijken grond moet hebben. Een concrete verklaring te vinden voor dit verschijnsel, dat reeds diep in de middeleeuwen zich openbaart, mag men tot de onmogelijkheden rekenen. Maar soms kan een aanwijzing of een vermoeden dienstig zijn tot verheldering van eenig verschijnsel.

Het wil mij voorkomen, dat inderdaad zulk een aanwijzing mogelijkerwijze bestaat. Om tot die aanwijzing te komen, dient eerst te worden nagegaan de eerst symbolieke, daarna heraldische beteekenis van den eenhoorn.

Een standaardwerk „Die Ikonographie der Christlichen Kunst" van, Karl Kuntze (1928) vermeldt, dat de eenhoorn, als christelijk symbool, reeds voorkomt in de Physiologus, een ongeveer 100 jaar na Chr. ontstaan werk, ten deele van Oosterschen oorsprong, dat dierfiguren allegorisch verbindt aan christelijke begrippen. Kort na 400 komt er een latijnsche vertaling van dat werk, die aan de eenhoornsage, die hem teekent als een schuw, onstuimig dier, slechts te temmen aan den schoot eener ongerepte maagd, meerdere verspreiding gaf. Doch algemeene bekendheid ontstond voor deze sage toen ongeveer 1100 uit de Physiologus het Bestiarium was geworden en de eenhoornsage met andere in de volkstaal werd overgebracht. Het begrip „wilde kracht" voor den eenhoorn kende men ook reeds uit den bijbel, b.v. Deuteronomium 33 vs. 17. Zijn hoornen zijn hoornen des eenhoorns, met dezelve zal hij de volken samen stooten tot aan de einden des lands. Psalm 22 vs. 22: Verlos mij uit der leeuwen muil en verhoor mij van de hoornen des eenhoorns en Job 39 vs. 12: Zal de eenhoorn U willen dienen?

1) Sinds 1908 nog *Graswinckel*, helmt. ZR. eenhoorn, met go. hoeven en *Reigersman*, linker schildhouder zi. omziende eenhoorn. Volgens Nederl. Adelsboek valt ook te vermelden de *Crassier*, schildhouders 2 zi eenhoorns, met go. hoorn, baard, manen? hoeven en staart.

2) Het wapenboek Grünenberg (1493) op een paar duizend wapens 19 met den eenhoorn; Wappenbüchlein Virgin Solis (1555) op 353 twee met den eenhoorn; Jost Ammans Wappen-und Stammbuch (1589) op 85 wapenplaten geen enkel eenhoornwapen; Armorial de Flandres du 16me Siècle op 816 wapens evenmin.

Dr. Friedrich Münter, bisschop van Deensch Seeland en archeoloog, wijdt in zijn 1825 te Altona uitgegeven geïllustreerd werk: „Sinnbilder und Kunstvorstellungen der alten Christen" het 5e Hoofdstuk aan den eenhoorn. Kort samengevat vindt men bij hem den volgenden ontwikkelingsgang van den eenhoorn als symbool. De eenhoorn (waarvan men in de pyramide van Cheops ook een afbeelding zou hebben gevonden) kwam reeds voor in de leer van Zoroaster als symbool voor de reinheid. Deze vond uiting in zijn hoorn [3]) die een tegengift bevatte voor elk mogelijk vergift, als hoedanig de hoorn in de middeleeuwen ook door de Westersche Vorsten werd gewaardeerd. Later, tot in het midden der 18de eeuw, was unicornu een panacee in de oude apotheken, Men vindt thans nog de herinnering voortleven in de Eenhoornapotheken.

In den tijd der allereerste Christenen zou de eenhoorn een verborgen aanduiding van het kruis zijn geweest, waarbij teruggegrepen werd op het naar voren uitstekend balkje veelal op het kruis aangebracht, waarop de veroordeelde moest gaan zitten als hij aan het kruis genageld werd. Deze gedachtenassociatie heeft men volgens den bisschop reeds vroeg weder laten varen.

Een paar eeuwen later kwam de eenhoornsage uit den Physiologus in omloop. Opnieuw maakte de kerk zich van het dier meester als symbool, „so ward das Einhorn ein Bild „Christi; die Jungfrau ward die heilige Jungfrau und das „ganze ein Symbol der Menschwerdung Christi.

„In der Folgezeit ging das Einhorn in die Wappen der „adeligen Familiën über; man war mit einem religiösen Sinne „des Bildes nicht befriedigt, zog die dem Einhorn nachge„rühmte Stärke und Tapferkeit mit hinzu, liess solchergestalt „das Einhorn ein Bild der kriegerischen und sittlichen Tugen„den werden" (blz. 43) [4]).

Heeft de middeleeuwsche geestelijkheid medegewerkt tot verspreiding van den gekerstenden eenhoorn als wapendier? Het heeft er wel wat den schijn van, wanneer men de laatmiddeleeuwsche Zürcher-Wappenrolle (±1340) nagaat, met de toelichtingen van de commentatoren der nieuwe uitgave van 1930, Dr. Merz en Prof. Hegi. Men vindt in die Wapenrol als wapen met den eenhoorn: Tengen (72), Helmenstorf (107), Reusegg (135). Iberg (194), Schrundholz (243), Lochnau (240). Rizner (414). Gachnang (457), Rumlang (502).

Zonder dat blijkt, dat te dezer zake een opzettelijk onderzoek heeft plaats gehad, vermelden de commentatoren, dat 6 dezer 9 geslachten ministerialen van geestelijke instellingen waren: Helmenstorf was dienstman van Konstanz; een Reusegg was 1085 voogd van Klooster Muri; Schrundholz was dienstman van St. Gallen: Rizner der abdij Kempten: Gachnang van Reichenau: Rumlang 1257 meier der abdij Zurich.

Uitingen, waaruit blijkt, dat de eenhoorn wordt opgevat als de menschwording van Christus en dus als verpersoonlijking van het geloof, zijn b.v. de weergave van de heilige Justina, die alle verleidelijke redeneeringen had weerstaan en daarom met den eenhoorn wordt afgebeeld. Als Prof. Byvanck in het Oudheidkundig Jaarboek 1935 weergeeft een

[3]) Dr. van Andel (Klassieke Wondermiddelen) acht den oorsprong van 't begrip zuiverheid en zuivering bij den eenhoorn, afkomstig van diens hoorn, waarmee hij bij 't drinken 't water in beweging bracht en aldus onreine dieren en stoffen verdreef. Van den zuiverenden hoorn zou 't begrip op 't dier zelf zijn overgegaan.

[4]) Breeder uitcenzetting omtrent dit onderwerp vindt men in mijn monographie „Van den eenhoorn en diens symbolieke beteekenis". Aanwezig in onze genootschapbibliotheek, de Koninklijke- en de Universiteitsbibliotheken,

miniatuur met het wapen van bisschop George van Egmond (1504-1559) met de kwartieren 1 en 4 Egmond 2 Baden, 3 Erkel, dan zijn de daarbij geplaatste eenhoorns niet symbool van kuischheid of dapperheid, maar van zijn geloof.

De daarna komende beteekenis, aan den eenhoorn gehecht, is die van den opgejaagden zondaar, die in de schoot der kerk bekeering zoekt. Deze uitleg is van na 1300. Kunze vermeldt een werk van E. Wernicke, dat 50 voorstellingen bevat van den eenhoorn in Maria's schoot gevlucht, opgejaagd door den aartsengel Gabriël, die, terwijl hij den jachthoorn blaast, vier honden aan de lijn heeft, met de namen Misericordia, Justitia, Veritas, Pax. In de 15e eeuw kwam. deze voorstelling in de Mysterie-spelen (blz. 125 en 338).

Na deze laatste phase. waarbij de fiere onstuimige. eenhoorn, die aan den in 1015 begonnen Straatsburger Dom de menschwording dan wel de kuischheid weergeeft, tot een opgejaagden schuldbeladen zondaar is verworden, verdwijnt midden 16e eeuw de eenhoorn uit de geestelijke bouwkunst Een laatste uiting vindt men op een relief van 1545 aan de Universiteit van Freiburg i B.

Men komt dus tot deze conclusie, dat de naar de heraldiek overgebrachte eenhoorn zoowel een wereldsche als een geestelijke gedachte vertegenwoordigt. Dat de ontwikkeling van het geestelijke eenhoorn-symbool is geweest: onverschrokkenheid, kuischheid, menschwording en bekeering. Dat deze laatste beteekenis ook naar de heraldiek is overgegaan, daarvan werd geen voorbeeld tot nog toe aangetroffen.

Dat de Eenhoorn, als drager van de reinheidsgedachte werd weergegeven van zilver spreekt voor zichzelf [5]). Ook al werd bij de verscheidenheid van wapens (een niet te ontkomen noodzakelijkheid) daarvan wel afgeweken.In de Zürcher Wappenrolle (1340) zijn van de 9 voorkomende Eenhoornwapens er 6 met den Eenhoorn van zilver. Reusegg zwart in zilver, Iberg 2 blauwe afgewende eenhoorns in zilver, Schrundholz rood in zilver met groenen hoorn. In het Berner Wappenbuch zijn alle 7 wapens met zilveren eenhoorn. In het Armorial Vaudois zijn van de 7 met kleuren weergegeven eenhoorns er 6 van zilver en één van goud. In de ruim 1800 wapens, die van het msc. Ghelre (2e helft 14e eeuw) gepubliceerd zijn, vond ik voor den sire d'Estouville den zilveren helmteeken, le sire de Waerin eveneens, met gouden hoorn, doch met hoofdstel en toom, en Myson of Meissau in goud een zwarten eenhoorn met rood oog.

In het Stamboek van den Frieschen Adel wordt den eenhoorn steeds zijn gouden versierselen gegeven, naar oude traditie.

Reeds vroeg [6]) was de eenhoorn versierd met gouden hoorn en hoeven, ook met gouden manen en baard daarbij. In het Armorial Vaudois vermeldt Galbreath op 1303 eene uit Fribourg stammend geslacht Cornaz, dat in blauw voert een zilveren eenhoorn met gouden hoorn en hoeven en halsband met ketting.

Het Berner Wappenbuch en het Armorial Vaudois beiden vermelden als wapen van het in 1420 te Bern voorkomend

[5]) Dieren, die in den reuk van heiligheid staan, het paasehlam, het paard van St. George en van st. Nicolaas zijn wit. Dit is in analogie met Openb. v. Johs. 19 vs. 11 en 14 : „Ik zag den hemel geopend en ziet een „wit paard en die op hetzelve zat was genaamd Trouw en Waarheid en de heirlegers in den hemel volgden hem op witte paarden".

[6]) In de Vedas, gewijde geschriften uit Zowasters tijd (600 v. Chr.) leest men: „Wij eeren het gewijde dier. den eenhoorn, die aan het water „staat, zijn hoorn is van *goud* en hol". Bij de beschrijving van de Ichtarpoort te Babylon (570 v. Chr.) waarvan een tegel-relief in het Staatliches Museum tc Berlijn is, vindt men omtrent den eenhoornige: „Es giebt weissfellige, mit roten Locken; Horn und Hufe sind meist *goldgelb*".

geslacht Ougsburger: d'azur à la licorne d'argent accornée et onglée d'or.

In de Zuricher Wappenrolle vind ik deze zeer veel voorkomende gouden versieringen niet aan den eenhoorn. Bij Schrundholz heeft de roode eenhoorn den hoorn groen [7]), bij Lochnau rood, Rumlang den eenhoorn als helmteeken met een rooden, Iberg met een gouden kam. Correspondeert de later vrij algemeene versiering van den eenhoorn met gouden extremiteiten (strijdende met den ouden heraldischen grondregel: kleur op metaal en metaal op kleur) met de hooge geestelijke beteekenis aan het eenhoornsymbool toegekend ?

In verband hiermede zij gewezen op andere gelijksoortige afwijkingen, eveneens van geestelijken aard: het Pauselijk wapen met de sleutels; dat van den Koning van Jeruzalem met de gouden krukkenkruizen in zilver. Ik moge hieraan toevoegen het wapen van den Abt van Dokkum, gevonden in een exemplaar der Conscriptie exulum: gedeeld rechts Dokkum, links in zilver een gouden dwarsbalk, waarover heen van goud een staande Abtsstaf.

In dit kader zou de gouden versiering van den eenhoorn, in verband met het geloofssymbool, eene verklaring kunnen vinden. Wordt tegengeworpen, dat ook de ram herhaaldelijk voorkomt met vergulde hoornen, dan kan, rekening houdend met de middeleeuwsche religieuze tendenzen, er op gewezen worden, dat, denkend aan Abraham's offer, ook de ram een schriftuurlijke beteekenis kan hebben, zoowel offervaardigheid als bevrijding.

Na deze aanteekeningen omtrent den eenhoorn als religieuse en heraldieke verschijning terugkeerende naar Friesland, moge een en ander volgen over de deelneming van Friesland aan de Kruistochten, welke voor Europa van zoo groote beteekenis zijn geweest ten opzichte van de heraldiek.

Mr. J. Dirks heeft in 1842 (in de Vrije Fries deel 11 Bl. 135-331) een sterk gedocumenteerd artikel gewijd aan dat onderwerp. Hij vermeldt hoe, blijkens het getuigenis van den Bisschop van Tyns, meerdere Friesche Edelen van den beginne af zich in 1096 onder de vanen van Godfried van Bouillon schaarden. Sicco Liauckama en Feike Botnia zouden door Koning Godfried tot ridder zijn geslagen. Als bij een volgende Kruistocht in 1120 Koning Boudewijn 11 verslagen en gevangen wordt genomen sneuvelen daarbij (volgens den Middeleeuwschen schrijver Ocko Scarlensis) Watze Herama en Homme Hommema, die beiden in 1101 reeds in het Heilige Land worden vermeld. Hessel Hermana en Gosse Roorda werden in dienzelfden strijd zwaar gewond en Watze Ockinga en Sikke Cammingha werden met den Koning gevangen genomen. Men mag hieruit concludeeren. dat de Friezen in de naaste omgeving van den Koning streden.

De groote deelname van de Friezen aan de Kruistochten valt een eeuw later. Dan komt in opdracht van Paus Innocentius 111 de scholasticus Olivier, met een gevolg van Abten. na Westphalen ook in Friesland. Olivier maakte den kruistocht later mede, werd daarna Bisschop van Paderborn, in 1226 Kardinaal. Hij beschreef den kruistocht in eene Historia Damiaciana.

Hij komt in Dokkum, de stad waar Bonifacius, de martelaar en Heilige van Friesland, was vermoord. De stad, waar tot de Kerkhervorming (ingevolge waarvan ze naar Fulda' werden gebracht) de reliquien van Bonifacius aanwezig waren, die, naar de historicus Schotanus mededeelt, jaarlijks eene processie tengevolge hadden, die duizenden bij duizenden Friezen in Dokkum bijeen bracht. In Dokkum, het bij uitstek goed Roomsche centrum, verschijnt op 5 Juni 1214 te midden van die duizenden devoten de Pauselijke Legaat met zijn hoog geestelijk gevolg. Olivier vermeldt later, dat er een hemelteeken verscheen: aan den blauwen hemel zag men een wit kruis, dat zich langzaam van het noorden naar het zuiden verplaatste. Hijzelf en duizenden met hem, schrijft Olivier, aanschouwden dit. Laaiende geestdrift. Niet minder dan 50.000 Friezen, waaronder 8000 schildknapen en 1000 geharnaste ridders hebben het kruis aangenomen, schrijft Olivier aan den graaf van Namen, die later ook aan dezen kruistocht deelneemt.

Emo, abt van Wittewierum, schrijver van een bij Antonius Matthaeuc voorkomende Friesche kroniek over de jaren 1205-1257 bevestigt het bezoek van den legaat en meldt: dat hij een menigte „van beiderlei kunne" overhaalde om het kruis aan te nemen. Allicht was Emo als abt in het gevolg van den legaat.

Alle goede zaak eischt behoorlijke voorbereiding en zoo werd het Mei 1217 voordat de Friezen kwamen tot nakoming hunner belofte tot den kruistocht. Inmiddels blijkt het aantal werkelijke deelnemers zeer geslonken. Olivier deed ook in de kerken bussen plaatsen voor bijdragen voor de uitrusting van de tocht. Men krijgt den sterken indruk, dat er in de 50.000 van 1214 meer contribuanten dan participanten waren, als men leest, dat het Friesche contingent vertrok in 86 schepen, die toen nog niet van groote afmetingen waren. Deze zullen zelfs niet in staat geweest zijn de opgegeven „1000 geharnaste ridders en 8000 schildknapen" naar 't Heilige Land te brengen.

Abt Emo geeft in zijn kroniek een verhaal van den tocht, door een ongenoemden deelnemer aan de reis, waarin wel bijzonderheden worden vermeld b.v. tot twee maal toe de behendigheid wordt verteld, waarmede de Friezen hun werpspiesen slingerden. Doch namen van op den voorgrond tredende Friezen vindt men noch bij dezen verslaggever vermeld, noch in het verhaal van een anderen tijdgenoot, Godfried den Monnik.

Van het Heilige Land trokken de Friezen naar Egypte, naar de monden van den Nijl, waar op 22 Augustus. ten slotte, na herhaalde mislukkingen, de toren van Damiate — met 70 gewelfde vertrekken — met een daartoe gebouwde drijvende stellage werd geënterd en veroverd. De eersten. die in den toren sprongen waren Heinrich, een jong ridder uit Lubeck. „Dij ora (andere) hiet Hayo en was een Fresa, bern (geboren) „van Wolwagha: disse hied een yseren flegh hel in der hant", heet het in de Gesta Fresonum.

Het is wel zeer opmerkelijk, dat, terwijl bij de oudere kruistochten mannen uit oude en aanzienlijke Friesche geslachten met name en in verschillende bronnen worden aangeduid, geen namen worden genoemd bij een volgenden kruistocht, die honderd jaar dichterbij ligt. De eenige met roem genoemde naam is die van een Wolvega'ster jongen van het land, die met zijn ijzeren vlegel ruim baan slaat onder de Sarracenen.

Het heeft den schijn, dat over den kruistocht der Friezen naar Damiate een andere, een meer democratische tint ligt. Dat, na een eeuw van maatschappelijke ontwikkeling, het

7) In een art. in dc Vrije Fries 1937, (dl. XXXIV bl. 35 c.v.), dat een wapenwijziging van de Friesche gemeente Menaldumadeel ten gevolge had, wraakt mr. C. J. Tjessinga het vervangen gemeentewapen, dat als hoofdfiguur had een liggenden omzienden *rooden* eenhoorn met groenen hoorn in zilver. Nochtans blijkt, dat reeds in 1340 het Zwitsersch geslacht Schrundholz als historisch bezit voerde: in zilver een *rooden* eenhoorn met groenen. hoorn,

individueele optreden van enkele machtigen en rijken, blijkt vervangen te zijn, door een gemeenschappelijk optreden van velen, waarbij de enkeling op den achtergrond is geraakt.

Hoe dit zij, vast staat toch wel, dat, zij het ook in bescheidener cijfers dan Olivier geeft, er een krachtige deelneming is geweest uit West-Lauwersch Friesland aan dien kruistocht.

De Pauselijke legaat Olivier, met zijn gevolg aan abten, zal wel allereerst de plaatselijke geestelijkheid, ter gelegenheid van de jaarlijksche processie te Dokkum in grooten getale bijeen, hebben aangespoord tot werving van deelnemers aan den kruisvaart tegen de Sarracenen.

Waar kon de Friesche geestelijkheid deze deelnemers vinden? Eerstens had men in Dokkum zelf, de beroemde, door bonifacius' opvolger Willehad kort na 770 gestichte kloosterschool, waarheen van ouds de kinderen der aanzienlijken in Friesland ter opvoeding werden gezonden. Onder de oudere leerlingen en de oud-leerlingen dier school waren er zeker te vinden, die door herkomst en materieele positie voor den kruistocht in aanmerking kwamen. Daarnaast was er mogelijk nog een tweede rubriek.

De door Bonifacius gestichte abdij Fulda was nauw met Friesland verbonden gebleven. Door de vereering in Friesland van den bij Dokkum gevallen martelaar verkreeg, ook na Bonifacius' dood, deze abdij steeds weer schenkingen in landbezit of de opbrengsten daarvan. In W. L. Ph. C. van der Bergh's oorkondenboek (1 bl. 5) vindt men de lange lijst der schenkingen tusschen 750 en 1150. Dr. 0. Postma (een kundig beschrijver van den West-Lauwerschen bodem, ook in de middeleeuwen) schrijft (Vrije Fries XXVII bl. 268): De Friesche bezittingen van het in 744 door Bonifacius gesticht klooster Fulda liggen verspreid over West-, Midden- en Oost-Friesland, met de tegenwoordige provincie Friesland als centrum.

Hierdoor kwam Fulda in een machtspositie te staan tegenover de Friezen, die in hun gewest een deel van hun opbrengst aan de kloosterheeren jaarlijks hadden af te dragen.

Anderzijds was juist het grondbezit de voornaamste maat, waarmede toen en later het aanzien der Friezen werd gemeten. Daardoor konden onder hen, die jaarlijks aan Fulda tribuut opbrachten, en daarmede contact hadden, de mannen worden gevonden, die uit eerbied voor kerkelijken aandrang bereid waren en door hun bezit in staat waren aan een kruistocht persoonlijk, dan wel door volwassen verwanten, deel te nemen. Ook hier was dus een veld voor werving door de Friesche geestelijken.

Uit de reeds hiervoor vermelde „Sinnbilder" van bisschop Münter blijkt, dat men in Fulda een bijzondere waardeering voor het symbool van den eenhoorn had. „Man erklärt das „als ein Symbol der in einer Einsamkeit angelegten Abtei „Fulda, weil das Einhorn die Einsamkeit liebe (43)".

Munter geeft een afbeelding van den staf, die òf door Bonifacius zelf als bisschop gevoerd zou zijn, dan wel door den eersten abt van Fulda Sturmius, door Bonifacius zelf gewijd, In de kromming van dezen staf ziet men een knielenden zich naar het kruis omwendenden eenhoorn. Bisschop Munter, naar uit zijn werk blijkt, deskundig, stelt deze ivoren staf uit de achtste eeuw te zijn. [2]) Münter heeft de afbeelding ontleend aan Eccard's De rebus Franciae Orientalis.

[8]) Prof. Gosses vermeldt in zijn art. over „De Friesche hoofdeling" (bl. 25), dat velen der Friesche hoofdelingen in hun stinsen een aantal „ruters" als permanent inwonende bezetting ter beschikking hadden. Mogelijk zijn deze de voor Dokkum genoemde schildknapen der geharnaste ridders, deelnemers aan den kruistocht.

Deze Eccard geeft nog twee afbeeldingen uit Fulda, die den eenhoorn betreffen. De eene is die van zekeren Troandus, die een eenhoorn in zijn armen houdt; volgens bisschop Münter een zinspeling op zijn geloof, daar hij een klooster heeft gesticht.

De derde afbeelding is de weergave van een miniatuur, uit een oud manuscript. Daarop staat een latere abt van Fulda, Katgar, met den abts-staf in de hand voor een gothisch gebouw (denkelijk de abdij?). Naast hem springt een eenhoorn op een kudde schapen in, zinspeling op een door den abt gewenschte kloosterzuivering. „Hier ist also das Einhorn das „Bild klösterlichen Zucht und Keuschheit" (bladz. 43).

Uit een en ander blijkt, dat in de abdij Fulda, met haar groot bezit en sterken invloedssfeer in Friesland, een duurzame veneratie van het eenhoorn-symbool heeft bestaan.

Deze is ook aan Friesland niet vreemd gebleven. In het Friesche Museum te Leeuwarden zijn teekeningen aanwezig in kleur van tijdelijk vrijgekomen, doch weer overgewitte zolderschilderingen in de oude kerk te Kollum, niet ver van Dokkum af.

De afbeeldingen werden omstreeks 1880 overgenomen onder de kundige leiding van den daar wonenden Frieschen historicus Mr. A. J. Andreae. Ik constateerde op een der teekeningen, dat in het kruisgewelf van het koor, dus het belangrijkste gedeelte van de kerk, de volgende voorstelling voorkwam. Aan de uiteinden der kruising waren de zinnebeelden der 4 evangelisten weergegeven. In het kruispunt boven elkander een hert en een eenhoorn. Het hert, ingevolge Ps. 42 de naar God zoekende mensch, vindt dien in den eenhoorn (de mensch geworden Christus) terug in de 4 evangeliën.

Hoe oud is het gebruik der helmteekens?

Tot het verdienstelijke in de beperkte Nederlandsche lectuur over dit onderwerp behooren de resumptie's van twee Duitsche artikelen. Zij komen voor in de Heraldieke Bibliotheek 1872. De eene geeft een overzicht van wat de Duitsche heraldicus Dr. C. ridder von Mayer in zijn Heraldisches A. B. C. Buch (München 1857) over de helmteekens heeft geschreven. De andere resumptie heeft een weergave van het betoog van Prins F. K. v. Hohenlohe Waldenburg „Ueber den Gebrauch der Helmzierde".

Naar blijkt schreven Hartman von der Aue en Wolfram von Eschenbach (± 1210) over „gezimierte Helmen". Op de grafzerk van Otto von Bozenlauben († 1244) te Frauenrode bij Kissingen, staat naast den helm in een afzonderlijk schildje het helmteeken. In een oorkonde van 1286 vergunt Bisschop Bruno van Brixen zijn neef Koenraad van Kirchberg zijn helmteeken te voeren, zooals hij dit zelf 36 jaar in Rijks dienst en in oorlogen wegens zijn bisdom en bij menig andere gelegenheid heeft gevoerd (p. 203). Begin der 13e eeuw komen op ridderzegels helmteekens voor (259). Men komt derhalve tot de conclusie, dat omstreeks 1200, een weinig vroeger of iets later, de helmteekens op helmen komen.

Hieraan is een andere periode vooraf gegaan, waarin een helmteeken op de helm zelve werd geschilderd. Als voorbeelden worden genoemd: de stormhoed van Godfried de Schoone, die in 1150, terwijl hij 6 leeuwen in zijn wapen voerde, als helmteeken op den helm zelf een halven leeuw geschilderd had. In het zegel van Philips de Schoone van 1164 ziet men op den ketelhoed zelf den Vlaamschen Leeuw aangegeven (bl. 100).

Dit werd nog lang gehandhaafd. Op den grafsteen van Nic. Glockner († 1372) die in de St. Zenokerk bij Reichen-

hall ligt, heeft de helm een vlucht als helmsieraad, maar op den helm zelf is tevens de klok (sprekende wapenfiguur) afgebeeld. Iets dergelijks vond men op den helm van Graaf Lodewijk v. Savoye (1101). In „Trachten des Christlichen Mittelalters" (1840) geeft men een aantal met helmteekens beschilderde helmen in afbeelding weer, ontleend aan miniaturen op perkament in de bibliotheken te Leipzig en München.

Uit het vorenstaande moet geconcludeerd wonden, dat noch de Friesche kruisvaarders Liauckama en Botnia ten tijde van Godfried van Bouillon, noch Herama, Hommema, Hermana, Roorda, Ockinga, Cammingha, die in 1120 de strijdgenooten van den onvoorspoedigen Koning Boudewijn II waren, een op den helm staand helmsieraad hebben gekend, noch hebben gevoerd. Hieruit volgt logisch, dat het helmteeken van den eenhoorn in Friesland niet zijn grond heeft gevonden in die oudste kruistochten.

In de eeuw, die ligt tusschen 1120 en de levée en masse te Dokkum van 1214, was het eenhoorn-symbool, reeds een paar eeuwen als gekerstend symbool in Fulda in eere. Naar bisschop Munter (bl. 43) mededeelt, geseculariseerd: „ging „es in die Wappen der adelichen Familiën über — ein Bild „aller kriegerischen und sittlichen Tugenden": kracht, ridderlijke hoffelijkheid, kuischheid.

Van ouds heeft de Roomsche kerk zich weten aan te passen.

Is het dan uitgesloten, dat de abdij Fulda, met haar machtssfeer in Friesland en talrijke relaties met de inwonenden, hen, die zich in een tijd van godsdienstige opwinding als in 1214 en 1217, uit haar cijnsplichtigen ingevolge den oproep beschikbaar stelden voor de kruistocht, heeft geëerd en aan zich weten te binden, door hen toe te staan het aloude symbool van Fulda: den eenhoorn, als teeken van onderscheiding, van samenhorigheid en van herkenning te voeren? Den eenhoorn, door den heiligen Bonifacius persoonlijk in den herdersstaf opgenomen! Het symbool der christelijkheid paste zich hier aan bij dat der krijgsmansdeugden.

Is het aldus gegaan, dan kwamen uit de massa daarvoor in aanmerking zij, die bij hun uitrusting den helm zouden dragen.

Uit de grondbezitters in Friesland kwam op zijn nobilitas; een grondadel, waarbij de „hoofdelingen" de groote en politieke figuren werden.

Tot de deelnemers aan den kruistocht van 1218 hebben, wanneer er in de geschriften dier dagen wordt gesproken van „geharnaste ridders en schildknapen" die zich te Dokkum tot den kruistocht verbonden, zonder twijfel ook behoord mannen uit die nobilitas, die konden beschikken over „ruiters". Al gingen zij ook min of meer in de massa en in het groepsverband verloren, hunne materieele positie en de traditie van vroegere generaties brachten hen, onder hun helm, toch naar voren.

Zij zelven, maar ook hunne nazaten, hun ter eere, kunnen het zijn geweest, die den eenhoorn, het gesecuraliseerde symbool van Fulda, als helmteeken in Friesland zijn blijven voeren en dit, in tal van geslachten, gedurende vele eeuwen in dat gewest hebben gehandhaafd.

Het hiervoor neergeschrevene is niet bedoeld als een „waarschijnlijkheid". Daarvoor zijn de aanduidingen veel te zwak. Er wordt alleen een „mogelijkheid" uitgesproken, die dan een aanwijzing zou kunnen zijn om de veelvuldigheid

te verklaren, waarmede in een zoo beperkt gebied als het West-Lauwersch Friesland de eenhoorn als helmteeken voorkomt.

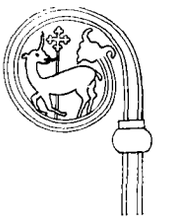

De bisschopsstaf van Bonifacius in Fulda.

Geslacht Diodati,

door JHR. MR. DR. J. R. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL.

Literatuur.

Dr. G. D. J. Schotel: Jean Diodati ('s Hage 1844 bij P. H. Noordendorp).

E. de Budé: Vie de Jean Diodati (Genève 1869 bij Georges Bridel).

Ch. Dardier: Jean Diodati à Nîmes en 1614 (in Bulletin Historique et littéraire Tome XXXI p. 481).

J. B. G. Galiffe: Le réfuge italien (Genève 1881).

G. Fatio: Genève et les Pays Bas.

Fichesverzamelingen van de Bibliothèque Walonne, van het Kon. Genootschap voor Gesl. en Wapenkunde, van de Stichting Nederl. Patriciaat en van het Haagsch Gemeentearchief.

Maandblad de Nederlandsche Leeuw X k. 87, XXIII k. 68 en 69, XXIV k. 22, XXX k. 19 en 20, XXXI k. 381, XLVII k. 344, LVI k. 377, 380, 429 en 430.

Alg. Nederl. Familieblad 1883/84 No. 75 p. 4a, No. 81 p. 5, No. 112 p. 4, No. 113 p. 12a noot, en derde jaargang p. 231, 232 en 253.

Wapenheraut II p. 78, XI p. 273 en 544, XII p. 156 en 5 17.

Schweizerische Geschlechterbücher II en VI.

Jaarboekje Nederl. Patriciaat IX p. 189.

De Navorscher XXV p. 533, XXVI p. 546, XXIX p. 222, XL p. 587 en XLI p. 196.

Nieuw Biogr, Woordenboek I 718.

Bloys van Treslong Prins: Kerken in Noordbrabant I134.

De Haan Hettema: Stam- en Wapenboek in voce van Hoytema.

Voorts werden door mij nog geraadpleegd het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen en een Ms. genealogie, welke zich in mijn bezit bevindt.

A. de Montet: Dictionnaire Biographique des Genevois et des Vaudois I p. 239 vlgg.

Inleiding.

Het zeer oude en aanzienlijke geslacht *Diodati* heeft een merkwaardige geschiedenis. Na gedurende meer dan twee eeuwen aan de republiek Lucca vele Regenten te hebben geleverd, nadat een telg uit dit geslacht gedoopt was door den Paus Zelf en door Keizer Karel V Persoonlijk ten doop gehouden, gingen vele zijner leden over tot den Protestantschen godsdienst. Weldra moesten dezen om der wille van hun geloof hun vaderland, familie en bezittingen verlaten. Maar ondanks de zeer zware materieele verliezen die de geloofsvervolging hun berokkende, brachten zij het in Genève, de Nederlanden, Engeland, Duitschland en Frankrijk weldra weder tot aanzienlijke posities. Zoo kon het gebeuren, dat, terwijl de Roomsch gebleven Generaal sergeant majoor

Julius Diodati door Keizer Ferdinand III tot graaf werd verheven en benoemd tot Keizerlijk Raadsheer van Oorlog, en diens broeder *Giovanni Diodati,* prior van Venetië, het bracht tot Grootmeester der souvereine Orde van Malta, te zelfder tijd Prof. Dr. *Jean Diodati* de algemeen erkende leider was van de theologische Akademie van Genève, die op haar beurt het centrum vormde van de geheele Calvinistische Protestantsche wereld van die dagen. In de achttiende eeuw bracht weer een andere *Jean Diodati,* als Gezant van Mecklenburg het eveneens tot de waardigheid van Graaf, terwijl een naamgenoot in 1711 Raad extraordinair van Nederlandsch Indië wordt.

Tenslotte is het geslacht hier in Nederland uitgestorven, maar bloeit nog in Genève en wellicht ook nog in Italië.

Eene opzettelijke genealogische behandeling van dit geslacht is bij mijn weten nimmer gepubliceerd, tenzij men als zoodanig wil aanmerken de zeer oppervlakkige stamreeks en de meer uitgebreide, doch onvolledige état présent, gegeven in de Schweizerische Geschlechterbücher II en VI betreffende den Geneefschen tak van dit geslacht. In Genève waren van den aanvang van het Italiaansche Refuge af 2 takken der Diodati's, de Geschlechterbücher behandelen slechts uitvoerig den eenen tak, die van Genève naar de Nederlanden emigreerde en waarvan een deel na ongeveer 1½ eeuw weer naar Genève terugging. Het is dan ook deze tak, die mijn grootste aandacht had. Ik heb ernaar gestreefd dezen Nederlandschen tak uit de beschikbare gegevens zoo volledig mogelijk te reconstrueeren. De Italiaansch gebleven Diodati's en de telgen uit den anderen Geneefschen tak geef ik, voor zoover genealogische data omtrent hen bij mijne nasporingen naar de Nederlandsche Diodati's en hunne afstammelingen mij onder de oogen kwamen.

Ik voeg er zooveel mogelijk biografische bijzonderheden betreffende ieder der behandelde personen bij, teneinde de lezers niet te vervelen door eene dorre opsomming van namen en data.

Het tijdperk der Reformatie was voor deze familie uiteraard zeer bijzonder 'bewogen. Om den lezers eenigszins een beeld te geven van de toestanden van dien tijd en de beproevingen, waaraan de Italiaansche réfugié's waren blootgesteld, moge hieronder een eenigszins omstandig relaas volgen van de avonturen van *Pompeo Diodati,* van *Michele Burlamacchi* en van hunne gezinnen. Zoowel in dit relaas als in de daarop volgende genealogie heb ik mij bij de spelwijze der namen zooveel mogelijk aan de oorspronkelijke gehouden en niet de verfranschte of verdietschte versies gebruikt.

De avonturen van eenige réfugié's uit Lucca.

Evenals in vele andere deelen van Italië groeide in den aanvang der zestiende eeuw ook in de republiek Lucca het verzet tegen de in de Roomsch-Katholieke kerk ingeslopen misbruiken. Hier was het vooral Petrus Martyr, uit het oud-adellijk geslacht der Vermigli's te Forence, die door zijn preeken als Prior van het Stift San Tridiano de harten opende voor de Nieuwe Leer. Deze oud-Generaal-Visitator der Augustijnen in Italië had door strenge tucht die orde willen bevrijden van misbruiken en was er slechts in geslaagd om zich in die orde vele vijanden te maken, die wisten te bewerken, dat hij koud werd gesteld als Prior te Lucca. Hier begon hij in 1526 zijne prediking. In 1544 moest hij voor de Inquisitie de wijk nemen uit Lucca, maar het door hem uitgestrooide zaad had stevig wortel geschoten in de harten van vele burgers dier republiek, waaronder een groot aantal leden waren van de aanzienlijkste familie's. Tot deze familie's behoorden de Diodati's, de Burlamacchi's, de Calandrini's, de Balbani's,

de Buonvisi's, de Cenami's, de Mei's, de Micheli's, de Minutoli's, de Arnolfini's en de Turrettini's.

Eenmaal overtuigd van de waarheid der Nieuwe Leer, wenschten velen de Roomsche ritualiën niet langer te volgen. Dit moest weliswaar opvallen, maar aanvankelijk durfde de Inquisitie in Lucca geen slachtoffers te maken, wel wetende, dat in die republiek de meerderheid, althans de meest invloedrijke personen overhelden tot de Nieuwe Leer. Doch onder de leiding van de Heilige Stoel werd ook daar de ketterjacht voortdurend verscherpt. Men begon met de Protestantsche onderdanen op een lijst te schrijven, ze te verbannen en hunne goederen verbeurd te verklaren. Daarna vaardigde Lucca in 1558 een decreet uit, behelzende een verbod aan zijne onderdanen in het buitenland om te handelen en te converseeren met hun oud-medeburgers, die door de „Heilige Inquisitie" tot ketters verklaard waren en door den „Conseil Magnifique" tot rebellen. De straf hierop was 500 gouden schilden, waarvan ¼ voor den aanbrenger, en de doodstraf bij recidive.

Dit decreet werd in 1562 gevolgd door een ander, waarbij diezelfde onderdanen in het buitenland werden uitgenoodigd om die ketters uit Lucca te dooden, overal, waar ze ze aan mochten treffen, tegen eene belooning van 300 gouden schilden. Slechts kinderen beneden de 16 jaren en gehuwde vrouwen waren hierbij uitgezonderd. Naar aanleiding van dat decreet stuurde Paus Pius IV een gelukwensch aan de Republiek over „dit schoone voorbeeld van den ijver, waarmede men moet voorzien in de vernietiging van de ketterij" en zijn opvolger zond aan Lucca als belooning de gouden roos, het zinnebeeld der deugd.

Kon men derhalve aanvankelijk volstaan met op kerkelijke hoogtijdagen op reis te gaan, teneinde absentie bij de misse niet te doen opvallen, later bleef voor den Protestant, die èn zijne conscientie èn zijn leven wenschte te bewaren, slechts ééne mogelijkheid open, nl. zijn vaderland te verlaten en te trachten zich in den vreemde een nieuw bestaan te scheppen.

Dit beteekende voor de zonen uit de aanzienlijke families niet alleen het verlaten van vrienden en magen en van alles, wat met hun vaderland samenhing, maar ook groote geldelijke offers bij het te gelde maken hunner in de republiek gelegen bezittingen en bovenal het opgeven eener gemakkelijke en eervolle carrière, waarop hunne geboorte hun aansprak gaf.

Groot moet dan ook wel hunne geloofsovertuiging geweest zijn, alvorens zij bereid waren zulke offers te brengen en hierdoor alleen laten zich verklaren de bewonderenswaardige blijmoedigheid en standvastigheid, waarmede het meerendeel dezer réfugié's de ontzaglijke ontberingen en 'beproevingen wisten te doorstaan, waaraan zij en hunne gezinnen soms tien jaren achtereen waren blootgesteld, alvorens zij eene veilige haven vonden in Genève, de Nederlanden of Engeland.

Een goed denkbeeld omtrent hetgeen deze menschen moesten doormaken verkrijgt men uit het volgende relaas omtrent de lotgevallen van de gezinnen van de schoonouders van Prof. Dr. *Jean Diodati* en van *Pompeo Diodati,* den cousin germain van den vader van bedoelden professor. Dit relaas is samengesteld uit aanteekeningen van *Renée Burlamacchi,* eene schoonzuster van Prof. *Jean Diodati, en* eene autobiographie van *Pompeo Diodati.*

Tevoren moge hier echter nog een korte schets ingelascht worden omtrent de vrij ingewikkelde familieverhoudingen tusschen deze beide gezinnen. *Elisabeth Arnolfini* tr. le *Nicolo Diodati,* uit welk huwelijk o.a. *Pompeo Diodati; zij* tr. 2e *Juliano Calandrini,* weduwnaar van *Sara Balbani.* Uit het eerste huwelijk van *Juliano Calandrini* waren o.a. twee dochters geboren, nl. *Laura Calandrini,* die huwde met den voor-

zoon harer stiefmoeder *Pompeo* voornoemd en *Chiara Calandrini,* die huwde met *Michele Burlamacchi* (dit werden de schoonouders, van Prof. *Jean Diodati).* Een broer van *Juliano Calandrini, nl. Benedetto Calandrini,* was gehuwd met *Magdalena Arnolfini,* eene zuster van *Elisabeth* voornoemd.

Zoowel *Pompeo Diodafi* als *Michele Burlamacchi* waren in 1566 ondertrouwd en deze omstandigheid was voor hen waarschijnlijk de laatste aanleidende oorzaak om Lucca te verlaten. Immers zij wenschten het huwelijkssacrament niet volgens den Roomschen ritus te ontvangen en zoo togen zij dan op reis. *Pompeo* ging in Maart 1566 naar Parijs, waar in September van dat jaar zijn bruid, zijne moeder, zijn broeder *Nicolo* en zijn stieftoom *Benedetfo Calandrini* zich bij hem voegden. De beide laatstgenoemden gingen weer naar Lucca terug. *Michele* van zijn kant verliet Lucca in Maart 1567, vergeteld van zijn vrouw *en van* haren oom en tante *Benedetfo Calandrini* en *Magdalena Arnolfini,* Zij vestigden zich in Frankrijk, *Pompeo* pachtte het op 7 mijl van Parijs gelegen landgoed Lusarches, *Michele* en de zijnen gingen in Parijs wonen, doch toen in datzelfde jaar 1567 de godsdienstoorlog in Frankrijk weer opleefde, trok ook *Michele* met de zijnen naar Lusarches, waarheen zich ook *Juliano Calandrini* had begeven om zijne echtgenoote te rejoigneeren, die daar bij haren zoon *Pompeo* vertoefde.

Toen werd op 13 November 1567 het Protestantsche leger onder Condé bij St. Denis verslagen en de vluchtende soldaten kwamen langs Lusarches. Hoewel de echtgenooten van *Pompeo* en *Michele* beiden zwanger waren, besloten de Italiaansche réfugié's te vluchten met achterlating van al hun bezittingen. Lusarches werd daarop door de bevolking en de muitende soldaten totaal geplunderd. Gedurende 2 weken volgden onze Italianen het terugtrekkende leger en kwamen toen te Montargis. Hier ontving hen de Hertogin van Ferrara, geboren Prinses Renée van Frankrijk, die den Protestanten welgezind was.

In December beviel *Laura Diodati* geb. *Calandrina* aldaar van een onvoldragen zoon, die zes uur na de geboorte stierf en in Maart 1568 beviel haar zuster Mevr. *Burlamacchi* aldaar van eene dochter, Renée, bij wier doop hun gastvrouw meter was en die de bovenvermelde aanteekeningen samenstelde.

De Koning van Frankrijk had aan de Hertogin van Ferrara bevolen om alle Protestanten, die op haar kasteel gevlucht waren, te verjagen. Voor zoover het 't meerendeel dier vluchtelingen 'betrof, gehoorzaamde zij zeer tegen haar zin aan dat bevel, maar de Italiaansche réfugié's liet zij op Montargis blijven. Op 11 Juni 1568 beviel Mevr. *Diodati* wederom van een onvoldragen zoon, die 18 dagen leefde.

Inmiddels was in Frankrijk de vrede weder hersteld en *Michele* en de zijnen trokken in Juni 1568 weer naar Parijs terug, waar op 10 Juli 1569 zijne dochter *Camilla* geboren werd. De Diodati's daarentegen begaven zich in Augustus 1568 naar Sedan. Hoewel *Pompeo* de heerlijkheid Lusarches nog steeds in pacht had, bleef hij tot October 1570 in Sedan, vooral ook, omdat men in Lusarches geen Protestantsche preeken kon hooren. Op 14 Mei 1570 wordt dan aan het echtpaar hun eerste dochter geboren, nl. *Judith Diodati,* die later met *Fabrice Burlamacchi* huwde. Inmiddels werd aan het echtpaar Burlamacchi op het kasteel St. Cosme te Lusarches den 25 October 1570 een zoon *Jacques* geboren, die later huwde met *Anna Diodafi,* eene dochter van *Carlo,* den cousin germain van *Pompeo.*

Deze laatste was dus in October 1570 met de zijnen naar Lusarches getrokken, en leefde daar tot aan den Bartholomeusnacht (24 Augustus 1572) steeds in angst en beven voor de vele gevaren, die hen omringden. Mevrouw Diodati beviel hier op *24* Maart 1572 van een zoon, die 22 dagen leefde. Haar zuster kreeg haar vierde kind, *Susanne Burlamacchi, te* Parijs op 27 Maart 1572, die later huwde met *Vincenzo Minutoli;* een kind uit dit huwelijk trouwde met *Alexander Diodati,* een zoon van *Pompeo* uit diens na te melden tweede huwelijk.

De afschuwelijke moordpartijen tijdens en na den Bartholomeusnacht joeg de Italiaansche réfugié's weer op, de Diodati's begaven zich met hun dochtertje en met Pompeo's moeder en stiefvader naar Sedan. Zij konden slechts het hoognoodige medenemen; alles wat zij te Lusarches achterlieten, werd den volgenden dag geroofd en geplunderd door de bevolking. Op hun vlucht waren zij in voortdurend levensgevaar. Te Brienne ontmoetten zij de Hertogin van Bouillon, die van Parijs naar Sedan vluchtte. *Pompeo* dankt in zijne autobiografie God, dat zij onderweg geen van allen voor de pressie gezwicht zijn om door het bevestigen van een wit kruis op den Boed te veinzen Roomschen te zijn. Hoewel de Gouverneur van Sedan order gegeven had om alle Protestantsche vluchtelingen, die binnen Sedan gekomen waren, er weer uit te jagen, wist de Hertogin van Bouillon voor *Pompeo* en de zijnen te verkrijgen, dat zij in haar huis mochten blijven, mits zij eenige dagen huisarrest namen. Behalve door de gevaren, die henzelve omringden, werden de réfugié's te Sedan verontrust door het gerucht, dat al hun lotgenooten te Parijs den dood hadden gevonden. Wat was hiervan waar?

Michele Burlamacchi had een vriend uit Lotharingen, den Thesaurier *Clerc;* naar diens woning vluchtten hij en de zijnen. Men liet eerst de kinderen achter onder de zorgen van dienstboden, maar deze werden 's avonds naar het huis van den Heer *Clerc* gebracht. Er was inmiddels een verbod uitgevaardigd om Protestanten te herbergen en de réfugié's konden dus niet in het huis van den Heer *Clerc* blijven. Te middernacht kwamen den 25 Augustus derhalve 100 Zwitsers de volwassen gasten van den Heer Clerc halen, om ze naar het huis van den Hertog van Boillon te brengen. Men liet de kinderen wederom achter, omdat men bang was, dat hun schreien op zulk een nachtelijk uur op straat hen zou verraden. Zij bleven onder de zorgen van een Gouvernante uit Lucca en een ander meisje in het huis van den Heer Clerc. Spoedig daarop werden zij, op voorspraak van eenige Roomsche bloedverwanten, die in Parijs woonachtig waren, nl. *Gasparo di Poggio* en *Fabricio Burlamacchi* overgebracht naar het huis van den Hertog de Guise. Deze, het gerucht geloovende, dat hun ouders dood Waren, wilde ze weer Roomsch maken en hen over laten doopen. Toen *Michele* dàt hoorde, wendde hij zich tot de Koningin Moeder en verkreeg van Haar, dat zij hem werden teruggegeven. Acht dagen later werden zij dus van het paleis van den Hertog de Guise naar dat van den Hertog van Bouillon gebracht. Deze laatste was zelf echter in groot gevaar en had er zich zelfs toe laten verleiden, om naar de mis te gaan. Tot deze geloofsverzaking was geen der Italianen te bewegen. Parijs werd voor hen echter te gevaarlijk en men ging met den Hertog van Bouillon naar Sedan. Onderweg in Reims kwam *Michele* een van zijne schuldenaren tegen, die hem — hoewel bij de plundering van zijn huis alle bewijsstukken verloren waren gegaan — de verschuldigde 4000 livres betaalde. Vele zijner andere schuldenaren onttrokken zich aan hunne verplichtingen, wetende, dat de bewijzen 'ervan toch vernietigd waren. Met dit geld kon hij voor zich en de zijnen een bestaan scheppen in Sedan, dat toen overvol met vluchtelingen was en waar een zeer groote duurte heerschte.

Al onze réfugié's waren dus nu in Sedan vereenigd onder bescherming van den Hertog van Bouillon. *Juliano Calandrini* stierf er in December 1573 en omstreeks dien tijd stierf ook de Hertog van Bouillon, die door zijne Gemalin werd opgevolgd in het bestuur.

Op 13-6-1573 werd aan het echtpaar *Diodafi* een tweede dochter geboren, nl. *Susanne,* terwijl 9-7-1573 Mevr. ***Burlamacchi*** *een* zoon kreeg, die *26* dagen leefde. Op *21-4-1575* werd daarop weer een zoon *Philippe Burlamacchi* geboren.

In *1574* was de familie *Diodafi* naar Spa gegaan, om daar herstel van gezondheid te verkrijgen voor Mevrouw Diodati, die — ook 'blijkens hare vele ontijdige bevallingen — aan eene vrouwenziekte leed. Vandaar trokken zij in den winter naar Aken en op 7 April 1575 verlieten zij deze laatste stad met bestemming naar Genève. Daar schonk Mevrouw Diodati haren echtgenoot nog twee zonen, waarna zij in 1580 stierf. In 1579 had *Pompeo* nog eene poging gedaan om in Lusarches wat van zijne bezittingen te redden, doch zonder veel resultaat en met groot levensgevaar. Ondanks zijne enorme verliezen, door de herhaalde plunderingen veroorzaakt, schijnt hij toch nog wel wat te hebben behouden, immers hij kocht een landgoed Saconnex in de balye van Gex. In 1582 deed de Hertog van Savoye een inval in het gebied van Genève, met het doel die stad te nemen. Deze overval mislukte, maar de Hertog bleef met zijn legers den inwoners van Genève steeds overlast bezorgen, totdat in 1589 openlijk de oorlog tusschen Savoye en Genève uitbarstte. Het landgoed van Diodati werd in dien oorlog geheel verwoest.

Uit voorzorg had hij bij het uitbreken van den oorlog zijne kinderen naar Bazel gezonden onder geleide van *Magdalena Calandrini* geboren *Arnolfini,* de zuster zijner moeder. Deze laatste was in 1584 te Genève gestorven. Toen *Pompeo* in 1591 zijne kinderen in Bazel ging terughalen, trouwde hij daar zijne tweede vrouw, *Sara Balbani,* dochter van den bekenden dominé *Nicolas Balbani* uit Genève.

Inmiddels waren in *1579* de *Burlamacchi's* van Sedan naar Muret verhuisd, eene bezitting van den Prins van Condé op twee kleine dagreizen van Parijs. *Michele* wilde nl. dichter bij Parijs zijn om er orde op zijne zaken te kunnen stellen. Daar in Muret werd op *23* Augustus 1579 (Mevr. Burlamacchi was dus weer in zwangeren toestand op weg gegaan uit Sedan!) geboren *Magdalena Burlamacchi,* die later de echtgenoote zou worden van den in den aanvang genoemden Professor Dr. *Jean Diodafi* en daardoor de stammoeder der Nederlandsche Diodati's. Op 15-9-1580 kreeg zij een zusje *Chiara,* doch dit kind kostte aan de moeder het leven, Mevrouw Burlamacchi stierf op 16 September 1580 te Muret, iets vóór hare zuster Diodati, die, zooals we hierboven zagen, op 24-8-1580 te Genève stierf.

Spoedig daarop ontbrandde in Frankrijk de oorlog van de Ligue, waardoor *Burlamacchi* met zijne kinderen, evenals *Benedeffo Calandrini* en zijne vrouw genoodzaakt werden te vluchten. *Calandrini* was juist zwaar ziek geweest en kon nog niet goed op zijn beenen staan. De tocht ging naar Genève. Te Fontenay werd hun door stortregens het verder reizen onmogelijk gemaakt. Toen zij eindelijk vandaar weg konden, liepen zij vele malen het gevaar om te verdrinken door de vele overstroomingen in het gebied, dat zij doortrokken. Doch hun rijtuig kantelde niet en behouden kwamen zij op 28 September 1585 te Genève aan, hartelijk begroet door hunne familieleden *Carlo Diodafi, Pompeo Diodafi, Manfredo Balbani* en *Horazio Micheli.* Alles, wat zij te Muret hadden achtergelaten, ging verloren, zoowel door de vele oorlogen als door

een ontrouwen mandataris Etienne Grimois, wien *Michele* zijne bezittingen had toevertrouwd.

Korten tijd na hunne vestiging in Genève wilde *Michele* alleen teruggaan naar Muret, om te zien wat er nog te redden viel, maar hij bracht het niet verder dan Nancy, daar werd het te gevaarlijk.

In 1587 stierf *Benedeffo Calandrini* te Genève, zijne weduwe, die de zorg voor de kinderen van *Michele Burlamacchi* had op zich genomen, had een buitenkansje, doordat hare Roomsche broeders in Lucca, die haar bruidschat nog altijd onder zich hadden, haar die uitkeerden. Dit geld besteedde zij door aan elk harer achternichtjes Burlamacchi, die huwde, een bruidschat van 1000 écu's d'or sol uit te keeren.

2 Augustus 1590 droegen *Horazio Micheli* en *Arrigo Balbani* aan *Michele Burlamacchi* op om een zakenreis naar Frankrijk te maken voor de zaken van Arnolfini en Micheli te Lyon. Hij had zich juist geassocieerd met zijn schoonzoon *Francesco Turreffini.* Geheel berooid als hij was, zou dit misschien het begin hebben kunnen zijn van een nieuw fortuin, doch hij stierf op deze reis midden September 1590 in Frankrijk. Zijne kinderen bleven dus in behoeftige omstandigheden achter onder de hoede hunner oudtante. Gelukkig kreeg toen een Roomsche te Lucca gebleven broeder van *Michele,* nl. *Frederico Burlamacchi* gewetenswroeging en stuurde een som van 500 scudi naar Genève, die nog altijd aan wijlen zijn broer toekwamen wegens de onroerende goederen der familie te Lucca. Dit geld werd in de handelszaken van *Francesco Turreffini,* den man van *Camilla Burlamacchi* voornoemd, gestoken en bracht zoodanige winsten op, dat de opvoeding der andere kinderen eruit betaald kon worden. Toen dan ook op 7 Maart 1601 de pleegmoeder *Magdalena Calandrini* geb. *Arnolfini* op 73-jarigen leeftijd het hoofd neerlegde, waren de kinderen Burlamacchi allen verzorgd.

Pompeo Diodati stierf op 31-10-1602 te Genève als laatst overgeblevene van de hier behandelde oorspronkelijke réfugié's uit Lucca.

Staatsrecht in Genève.

Tot goed begrip van de titels en waardigheden, waartoe leden van het geslacht Diodati in de republiek Genève werden geroepen, diene het volgende schetsmatige overzicht:

Genève kende in nederdalende volgorde: *bourgeois,* dit waren de volledige burgers met burgerrecht, waartoe behoorden de oude familie's van het land en de genaturaliseerde familie's; dan de *nafifs,* zij die zonder het burgerrecht te bezitten te Genève geboren waren, de *habifants,* d.w.z. zij die te Genève woonden zonder burgerrecht en zonder er geboren te zijn en eindelijk de *sujefs de la seigneurie genevoise,* burgers van door Genève onderworpen streken.

De genaturaliseerde familie's waren eerst in het tweede geslacht van hun burgerschap verkiesbaar in de hooge magistratuur.

De magistratuur bestond uit een syndic en conseillers d'état, de geheele magistraat of uitvoerende Raad bestond uit 25 leden. Voorts was er een raad van 60 leden en een van 200 leden, die later de Grand Conseil werd genoemd.

De Italiaansche réfugié's, hoewel zeer gehecht aan hun nieuwe vaderland, aan hetwelk zij vele diensten onverplicht bewezen, moesten er dikwijls bijna toe gedwongen worden, om den eenvoudigen status van habitant te verwisselen in dien van bourgeois, zóó weinig streefden zij naar politieken invloed. Zeer dikwijls werd hun het burgerrecht gratis verleend. Nog heden heet de Protestantsche club der Italianen te Genève de Circolo Diodati,

Wapen en portretten der Diodati's.

Toen Keizer Karel V in 1541 den zoon van den Gonfaloniere van Lucca ten doop hief, vereerde hij den kleinen Diodati behalve met zijn eigen voornaam en met waardevolle pillegiften ook met een kwartier van zijn Keizerlijk waper. Het is niet recht duidelijk wat hiermede bedoeld wordt, want het schild, zooals dat door de afstammelingen van bedoelden *Carlo* Diodafi gevoerd werd, vertoont: Gedeeld 1 een gouden leeuw op rood en 11 gedwarsbalkt van zes stukken goud en rood. Dus van een toegevoegd kwartier is hier geen sprake. Men zou eraan kunnen denken, dat een roode leeuw op een goud veld het wapen van Habsburg is en dat de rechterhelft van het schild der Diodati's dit wapen met eene verwisseling der kleuren vertoont, maar dit gaat niet op, daar ook de niet van *Carlo* afstammende Diodati's hetzelfde wapen voeren.

Dit wapen vindt men aldus beschreven in de Schweizerische Geschlechterbücher VI, bij Schotel pag. 13, die echter de linkerhelft omschrijft als fascé de 3 pièces d'or en champ de gueules timbré; Bloys van Treslong Prins in Kerken van Noordbrabant 1 p. 134 zegt: op goud drie roode dwarsbalken, terwijl de Budé op pag. 14 mededeelt, dat op sommige zegels het linkerveld van 8 stukken is.

Als helmteeken werd oorspronkelijk gevoerd een uitkomende gouden leeuw: zoo vindt men dat vermeld bij Schotel en op eene wapenteekening in de verzamelingen van de Stichting Nederl. Patriciaat. Doch bij de Budé en in de Schweizerische Geschlechterbücher vinden we als zoodanig vermeld een dubbelen adelaar. Dit kan slechts op deze wijze verklaard worden, dat men in deze familie het speciale eerbewijs, dat Keizer Ferdinand 111 aan *Julius Diodafi* verleende, voor alle leden van het geslacht in Genève heeft overgenomen. Genoemde Keizer stond nl. bij de benoeming tot graaf aan *Julius* toe om zijn wapen met den 'dubbelen Keizerlijken adelaar te vermeerderen.

Dekkleeden: goud en rood.

Schildhouders: Twee zilveren leeuwen, soms worden dezen als omziende beschreven.

Wapenspreuk: Deus dedit (God gaf).

Blijkens eene mededeeling, vervat in het te Haarlem 1914-1930 in drie deelen verschenen werk „Het geslacht Nolthenius" door Rudolph Tutein Nolthenius (niet in den handel, doch te vinden in de bibliotheken van ons Genootschap en van Nederl. Patriciaat), deel 1, pag. 125 en vlgg., zijn de portretten van den Nederlandschen tak der Diodati's overgegaan in het bezit van de echtgenoote van *Johannes Jacobus Perk,* administrateur aan het Dept. van Koloniën, welk echtpaar in de jaren 1920 en 1921 is gestorven; voor hunne nakomelingen zij verwezen naar „De Nederlandsche Leeuw", jaarg. 1937, k. 126. Voor belangstellenden in de iconographie van dit geslacht moge met deze enkele aanduiding worden volstaan.

Genealogie.

Het Schweizerische Geschlechterbuch 11 vermeldt als oudste der ononderbroken geslachtslijst *Deodafo,* wiens zoon stierf 1154, doch het noemt nòch den naam van dien zoon, nòch de verdere stamreeks, die zou moeten aansluiten aan

1. *Cornelio Diodafi,* vermeld in 1300.

11. *Arrigo Diodafi.*

111. *Alessandro Diodafi,* tr. *Isotta Guinigelli.*

IV. *Michele Diodafi,* geb. Lucca, tr. *Nicolosa Luppi,*

V *Nicolo Diodafi,* st. Lucca 1442, was volgens Schotel medisch doctor te Venetië, tr. *Francesca di Poggio,* dochter van *Anfonio.*

VI. *Michele Diodafi,* geb. Venetië 1410, st. Lucca 1477, hoogleeraar in de medicijnen te Padua en Pisa en later te Lucca op eene jaarwedde van 3000 kronen, tr. *Cafharina Buonvisi.*

Uit dit huwelijk:

1. *Alessandro,* volgt VII.
2. *Anfonio Diodafi,* st. zeer oud, bekleedde hooge ambten te Lucca en kreeg de opdracht de brug te Mariano te doen bouwen. Was driemaal anziano (senator) en 4 maal Gonfaloniere (Hoofd der Republiek)+
3. *Hieronymus* (is dit latijn voor *Girolamo?) Diodafi,* stichtte in 1512 een kapel in de kerk van het Augustijnenklooster te Lucca met opdracht om den anderen dag tot in eeuwigheid missen voor het zieleheil der Diodati's te lezen.
4. was *Efienne (Sfefano?) Diodafi,* die in 1504 uit Lucca in Genève kwam om er eene acte te passeeren ten behoeve van Nicolas Gapt (de Budé t.a.p. blz. 19 noot) ook een zoon uit dit huwelijk?

VII. *Alessandro Diodafi,* geb. Lucca 1459, Gonfaloniere, st. 1520, tr. le *Jeanne Nocefo,* dr. van ridder *Nicolo* [1]). Zij sterft 1509; tr. 2e in 1510 *Angela Balbani,* geb. 1495, dr. van *Giovanni Balbani.*

Uit het tweede huwelijk:

1. *Michele,* volgt VIII.
2. *Nicolo,* volgt VIIIbis.
3. *Girolamo,* geb. 1513, anziano van Lucca.
4. *Vincenzo,* geb. 1519, anziano van Lucca [2]).

VIII. *Michele Diodafi,* geb. Lucca 1510, st. 1583, Gonfaloniere in 1541, was vijfmaal anziano en vijfmaal Gonfaloniere, bezat het paleis Diodati, tegenwoordig palazza Orsetti genaamd. Hij bleef tot 1542 met zijn drie broers samen in Lucca; toen scheidden zij van elkaar en van Lucca, hij en zijn broer *Nicolo* kwamen later weer terug naar Lucca met den zoon van *Nicolo* en bleven er tot 1564, daarop verlieten zij Lucca weder. Hij tr. 1534 *Anna Buonvisi,* dr. van *Marfino* en van N. N. *Burlamacchi.*

Uit dit huweliik:

1. *Alessandro,* volgt IX.
2. *Anfonio Diodafi,* geb. Lucca 30-10-1539, st. jong.
3. *Carlo,* volgt IXbis.
4. *Catharina Diodafi,* geb. Lucca 11-10-1542, tr. 1559 *Francesco Arnolfini,* zn. van *Girolamo.*
5. *Anfonio Diodafi,* geb. 14-4-1544, anziano.
6. *Marfino Diodafi,* geb. 1547, st. 20-4-1553.
7. *Cesare Diodafi,* geb. 14-10-1548, st. 1617 kinderloos

[1]) Schotel zegt, dat *Alessandro* in 1510 op vijfenvijftigjarigen leeftijd huwde met een vijftienjarige. Hij zou dan niet in 1459 maar in 1455 moeten geboren zijn. Zijn eerste vrouw bracht een bruidschat van 2000 fiorini mede ten huwelijk.

[2]) Dat *Michele* drie broers had staat vast; ook, dat *Pompeo*'s vader *Nicolo* er een van was. De namen der beide anderen zijn niet zeker. Als zoodanig komen van de mij bekende Diodati's uit dien tijd slechts de beiclc hier genoemde senatoren in aanmerking. Was eon van hen de in 1551 te Antwerpen vermoorde Diodati (moordenaar was Turqui) ? Dan had hij een zoon ***Paolo Diodati,*** die huwde met *Camilla Neri,* waaruit:

Scipione ***Diodati,*** geb. St. Truyen 29-7-1584, st. Antwerpen 1634, meet-, vestingbouw- on sterrekundige, werd door den Hertog van Neuburg tot ridder geslagen; was in dienst van Spanje. Hij was bevriend met Rubens en vergezelde deze op zijn reizen door Italië (bij was zelf ook schilder, zijn portret werd door Ant. van Dijck geschilderd),

8. *Fabio Diodafi,* geb. 22-11-1549, st. 1562.
9. *Lucrezia Diodafi,* geb. 17-4-1551, tr. *Pandolpho Cenami,* zn. van *Andrea.*
10. *Girolamo,* volgt IXter.
11. *Angelica Diodafi,* geb. 16-3-1554, tr. *Sepfimio Bernardi.*
12. *Offauiano,* volgt IXquater.
13. *Camilla Diodafi,* geb. 1556, tr. *Barfholomeo Cenami,* zn. van *Girolamo.*
14. *Susanna Dioodafi,* geb. 10-7-1556, dus vermoedelijk een tweeling met de vorige, st. 1596.
15. *Ludovica Diodafi,* geb. 1560, tr. 2-1 1-? *Laurenio Dati.*

IX. *Alessandro Diodati,* was tweemaal Gonfaloniere, tr. *Angelica Bernardi,* dr. van *Andrea.*

Uit dit huwelijk:

1. *Olimpia Diodati,* tr. 18-2-1595 *Fabio Diodafi,* zn. van *Nicolo.*
2. *Anna Diodafi.*
3. *Cassandra Diodati.*
4. *Hortensia Diodati.*

IXbis. *Carlo Diodati,* geb. Lucca 17-9-1541, gedoopt door Paus Paul 111 en ten doop geheven door Keizer Karel V, die juist een politieke samenkomst te Lucca hadden. De Keizer logeerde 'bij de Diodati's en beide souvereinen wilden aan den Gonfaloniere der Republiek. waarin zij vertoefden, eene beleefdheid doen. Het kind kreeg als pillegift van den Keizer de graafschappen Sarsano en Via regia. Verder kreeg hij een kwartier van het Keizerlijk wapen. Deze pillegift wordt ook als volgt omschreven: un bien seignieurial situé près de Venice, de plus une rente annuelle dans les douanes dudit lieu et quelques biens situés dans la république de Lucques. Hij werd Katholiek opgevoed. Omstreeks 1570 ging hij naar Lyon om er te werken in het bankfiliaal der familie Buonvisi. Hij ging daar veel om met Protestantsche dominé's en werd bekeerd. Na den St. Bartholomeusnacht week hij uit naar Genève, waar Ds. *Nicolo .Balbani,* het geestelijk hoofd der Italiaansche uitgewekenen aldaar, hem als een zoon in ziin huis opnam. Hij werd burqer van Genève in 1572, lid van de CC in 1573, van de LX in 1603. Reeds in 1572 had hij in het vooruitzicht van den oorlog tusschen Genève en Savoye, die pas in 1589 uitbrak, eene compagnie van Italiaansche réfugié's in Genève verzameld, die de Seigneurie in 1574 afdankte, daar zij voorloopig omtrent het niet uitbreken van den oorlog gerustgesteld was. Hij bezat landgoederen te Cologny, Perrov, Vernier en landen in de balije van Gex. In 1614 vergezelde hij zijn zoon, Professor *Jean Diodati.* naar Nîmes. Hij was toen bedlegerig en van ziin zoons was toen behalve *Jean* nog slechts in leven *Theodoro,* arts te Londen. Dit was voor Jean mede aanleiding om zijn beroep naar Nimes eerst te weigeren (vergelijk de kerkeraadsacten van Nîmes). Hij sterft te Genève 3-2-1625. Hij tt. le *Flaminia Micheli,* dr. van *Francesco,* anziano van Lucca; tr. 2e Genève ..... *Maria Mei,* dr. van *Vincenzo,* burger van Genève 1560, CC-raad 1568 en van *Felice Bernardini.*

Uit het eerste huweijk een zoon, die in 1569 geboren werd en jong stierf.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Jean,* volgt X.
3. *Anna Diodafi, zij* liet als erfgenaam achter *Theodore Diodafi,* zoon van haren broeder *Jean; zij* tr. Genève in December 1598 *Jacques Burlamacchi,* geb. kasteel St. Cosme te Lusarches 25-10-1570, ged. La Versine 11-3-1571, peter *Pompeo Diodati.* meter Mevr. *Thourquet:* hij was de zoon van *Michele* en *Chiara Calandrini.*
4. *Maria Diodati,* tr. *Paolo Offredi,* zn. van *Marco,* uit Cremona.
5. *Magdalena Diodati.* tr. *Giovanni Antonio de Mattei* gen. *Pelissari.*
6. *Giuseppe Diodati.* Was dit de *Jozef Diodati,* waarvan ik aangeteekend vond, dat hij in 1597 in de Walekerk te Amsterdam werd aangenomen en die stierf vóór 1614?
7. *Theodoro Diodati,* beroemd arts te Londen.
8. *Samuele Diodati,* gestorven vóór 1614.

X. Professor Dr. Theol. *Giovanni* of *Jean Diodati,* geb. Genève 3-6, ged. aldaar 6-7-1576, doopheffer *Horazio Micheli.* Op 19-jarigen leeftijd promoveerde hij in de theologie, doceerde spoedig daarop (1597) Hebreeuwsch aan de Akademie te Genève. Hij biedt in 1603 zijne Italiaansche bijbelvertaling aan aan de „vénérable compagnie" (de classis) van Genève. Hij had er 14 jaren aan gewerkt. Deze vertaling wordt in Italië nog altijd gebruikt door de Protestanten. Hij vertaalde den Bijbel ook in het Fransch, verder vertaalde hij in die taal het boek van Sarpi over het concilie van Trente en het boek van Sandys over den toestand van den godsdienst in West-Europa (1626). In 1606 werd hij beroepen tot dominé in Genève, doch excuseerde zich wegens zijn jeugd. Hij organiseerde een Protestantschen zendingsarbeid in Italië, speciaal in Venetië. Men zegt, dat door een brief van hem, die door den biechtvader van den Franschen Koning werd onderschept, het overgaan van Venetië tot de Nieuwe Leer werd verhinderd. In 1608 keerde hij naar Genève terug en aanvaardde er 4 November van dat jaar zijn predikantsambt. Hij was tweemaal Rector der Academie nl. in 1608 en 1618. In 1599 nam hij eene benoeming tot Predikant en Hoogleeraar te Saumur aan. In 1611 ging hij bij de Protestantsche Kerken in Frankrijk collecteeren ten bate van de Republiek Genève, die — financieel geheel berooid — dreigde hare zelfstandigheid te verliezen: deze missie had volledig succes. In 1617 werd hij Predikant te Pont-de-Veyle in Frankrijk. In 1614 vroegen de Protestanten van Nîmes hem aan het „vénérable college" van Genève te leen. De Protestantsche voorganger aldaar, Jérémie Ferrier, was door het Fransche Hof omgekocht om zich weer tot het Roomsche geloof te bekeeren; hij kreeg eenige honderden écu's zoogenaamd als reisgeld en een landgoed te Bellegarde. De gemeente was hierdoor in groote verwarring geraakt en had iemand noodig, die met krachtige hand weer orde op de zaken zou kunnen stellen. Genève schreef aan die van Nîmes, dat men Diodati niet kon missen, dat hij, de eenige jonge professor aan de Akademie, er de steun en het sieraad van uitmaakte. Ook Jean excuseerde zich o.m. wegens de bedlegerigheid van zijn 73 jarigen vader, doch Nimes hield vol en hij ging er voor een half jaar heen, waarvan hij er maar 3 maanden in werkelijkheid bleef. Hij telde zijn vrienden onder de invloedrijkste Protestanten van die dagen, zoo o.a. Villarnoul en het geestelijk hoofd der Fransche Hugenoten Duplessis Mornay. Hij werd door de kerk van Genève naar vele

synodes gezonden o.a. naar Saumur en naar de beroemde synode van Dordrecht, waar hij een proëminente plaats innam; hij vertegenwoordigde er de streng orthodoxe Calvinistische leer. Van hem moet de cynische, woordspeling zijn, dat „les canons de Dordrecht ont coûté la tête 'à Oldenbarneveldt".

In Ned. Leeuw XIX, k. 110 vindt men eene ordonnantie van de Generaliteit d.d. 26-6-1619 om de verteering van *Jean Diodafi* en eenige anderen, gemaakt in den Vergulden Leeuw te 's-Gravenhage, op 's lands kosten te betalen.

Hij nam zijn emeritaat in 1645 en overleed te Genève 3-10-1649. Dominé Bernardo Basso trouwde hem in de Italiaansche Kerk te Genève op 10-12-1600 aan *Magdalena Burlamacchi*, geb. Muret 23-8-1579, ged. te St. Pierel, 'doopheffers de Heer *Defossez* en *Magdalena Calandrini* geb. *Arnolfini*, dr. van *Michele* en *Chiara Calandrini*.

Uit dit huweliik (volgorde onnauwkeurig) :

1. *Philippe*, volgt XI.
2. *Charles Diodati*, vertrekt naar Londen, wordt een vriend van Milton, in wiens gedichten hij voorkomt.
3. *Theodore*, volgt XIbis.
4. *Samuel Diodati*, vertrekt 1648 van Genève naar Nederland, wordt lidmaat van de Waalsche gemeente te Haarlem 3-1-1664 op attestatie uit Genève, associeert zich met den koopman ridder Cooymans te Haarlem en sterft aldaar kinderloos 15-3-1676.
5. *Marco Diodati*, wordt bij ongeluk door zijn reismakker in 1641 te Amsterdam doodgeschoten.
6. *Dorothea Diodati*.
7. *Maria Diodati*.
8. *Elisabeth Diodati*.
9. *Renée Diodati*, sterft 20-12-1697. Zij erfde van haren broer *Theodore* (zie onder XIbis).

(Wordt vervolgd).

Stamreeksen **Van den Pavordt,**

door **MR.** W. DE **VRIES.**

(Vervolg van LVII, 227).

V.

De Nijmeegsche Bastaardlijn [1]).

(Protestant).

I [2]). *Goert van den Paidtfordt* [3]) *(van den Pavorf* [4])), bastaard, † vóór 15 April 1570 [3]); tr. vóór 20 Augustus 1554 [4]) *Joest van Boetzelaer* (van den Boitzeller [3])), beleend met land onder Herwen, † vóór 3 Mei 1583, dr. van Gerryt en Lysbeth van Hoeckelom [3]).

Uit welk huwelijk [5]):

1. *Gerhardt van den Paidtfordt* [3]) (ook wel genoemd *Gerrit* of *Goert van den Pavort) Goertz,* burger van Nijmegen (1563) [6]), wonende aldaar [7]) (1587), later te Gendt [8]) (1597), na overlijden van zijn Moeder met haar leenen beleend [3]), procureur bij de Nijmeegsche schepenbank [9]), richter te Pannerden, Millingen en den Byland (1569) [10]) en Gendt [11]), † vóór 28 December 1607 [12]).
2. Otto [12]), volgt onder 11.

II. Mr. *Otto van den Pavordt*, burger van Nijmegen (1581) [6]), procureur bij de Nijmeegsche schepenbank [13]), erft het Herwensche leen na doode van Gerhardt, leeft nog 28 December 1607 [12]), † vóór 2 Augustus 1610 [3]); tr. (2e?) [14]) vóór 7 Maart 1597 [15]) *Catharina Vijgh*, gegoed onder Nijmegen [16]), † 3 Aug. 1642-29 Juni 1644 [17]).

Uit welk huwelijk [18]):

1. *Henrick, volgt* onder III.
b. *Godert* [19]), volgt onder IIIbis.
c. *Jenneken van de Pavorf*, leeft nog 21 Juni 1664 [17]); tr. le Nijmegen (ondertr. 11) October 1635 Dr. [20]) *Johan Lesier*, wedr. van Geertje Evertsdr. van der Burght [21]); tr. 2e Nijmegen (ondertr. 16 Februari) 1645 *Reynier Por*, geb. Huissen [6]), wedr. van Cornelia Palmers [22]), burger van Nijmegen [6]) (4 April 1610) , lakenkooper, pachter onder Bemmel, gegoed onder Lent [23]), nog vermeld 23 April 1646 [24]) en 1649 [23]), † vóór 18 Februari 1659 [25]) .

III. *Henrick van de Pavort,* woonde te Nijmegen, na doode van zijn Vader beleend met het leen onder Herwen [3]) (2 Aug. 1610), † vóór 25 Sept. 1631 [26]); tr. Nijmegen 13 December 1603 [25a]) *Anneke Singendonck*, leeft nog 2 Mei 1645 [26]), † vóór 13 Juli 1664 [27]), dr. van Thomas en N.N.

Uit welk huwelijk (5):

1. *Otgen van de Pavorf*, ged. Nijmegen 28 Mei 1609, † nà 23 Januari 1663 [27]); tr. le Nijmegen 14 Mei 1633 *Derck van der Burght,* ged. Nijmegen 2 September 1612, † 8 Nov. 1636 [26]) — voorjaar 1638, zn. van

---

1) Verkort.

2) Vermoedelijk IVe generatie van de Berpschc Hoofdlijn, Zie aldaar en inleiding § 3, aant. 14.

3) R.L.B. blz. 268 (Land onder Herwen).

4) 1e **Protocol** van Bezwaar — voortaan aan te halen als P. v. B. — Herwen en Aerdt, fol. 4 (Rente) (R.A. Arnhem).

5) A.H.B. Inv. no. 5592, fol. 8vso-10; 5896, fol. 11vso.

6) Burgerboek van Nijmegen (G.A. Nijmegen).

7) A.H.B. Inv. no. 5891 ; 5892 fol. 8vso.

8) A.H.R. Inv. no. 5897, fol. 14vso. Zie ook Inleiding (slot).

9) Schepenprotocol Nijmegen (G.A. aldaar) — voortaan aan te halen als S.P.N. — 1572, fol. 118; 1578, fol. 140; 1579 (9 Mei 1579) ; Recht. archief van Grave, Protocol van Vesten. 1575-1582 (procuratie dd. 3 Nov. 1571).

10) Mededeeling van den heer R. T. Muschart.

11) Civiele processen Hof van Gelderland 1598 1 (proces contra Otto van Wijhe) 18 Nov. 1595; idem 1598 IV, pak 11, 367 (R.A. Arnhem).

12) S.P.N. 1607, fol. 130 (28 Dec.).

13) S.P.N. 1586, fol. 80; 1591 (21 Febr., 10 Mei, 4 Sept.); 1596 (7 Sept.) ; 1597 (16 April, 21 Mei, 27 Juli, 9 Oct.); 1600, fol. 133-159 passim.

14) Zie N.L. 1935, kol. 311 (overluiding van „Ot Pavers frou").

15) S.P.N. 1597, fol. 25.

16) S.P.N. 1626, fol. 39.

17) Gerichtssignaat Herwen en Aerdt 1642-1704 (R.A. Arnhem).

18) Zie aant. 1%. Deze acte noemt *Henrick* als oudsten zoon, en vermeldt verder het bestaan van (onmondige) broers en zusters. Vermoedelijk waren er dus meer dan drie kinderen.

19) Gerichtssignaat a.v., 5 Mei en 3 Aug. 1642.

20) Doophock Ger. gemeente Nijmegen 25 Sept. 1631.

21) Doopboek a.v. 25 Aug. 1613 in verband met idem 27 Juli 1621 en 18 Oct. 1624.

22) S.P.N. 1624, fol. 19vso en 123vso.

23) Kohier van verponding van het kwartier van Nijmegen 1649-'50 (R.A. Arnhem no. 495), afd. Bemmel fol. 28vso en 42; afd. Lent fol. 10.

24) Gerichtssignaat Bemmel (R.A. Arnhem).

25) 1e P. v. B. Herwen en Aerdt, fol. 19.

25a) Getuige: een mij niet nader bekende *Trijntgen van* de *Pavert*.

26) Doopboek Geref. Gemeente Nijmegen.

27) 1e P. v. B. Herwon en Aerdt, fol. 50 (opdracht).

Vincent en Jaepken van Mechelen [28]); tr. 2e Nijmegen 19 December 1638 *Jan Lasz,* geb. Nijmegen, wedr. van Catharina van Poelwijck [29]), leeft' nog 23 Juni 1663 [27]), burger van Nijmegen [30]), zn. van Marten en Elsken Baijen [31]).

3. *Johan,* volgt onder IV.
5. *Geertruid van de Pavorf,* ged. Nijmegen 19 September 1623, leeft nog 13 Juli 1664 [27]); tr. le Nijmegen 21 Juli 1644 *Cornelis van der Burght,* ged. Nijmegen 8 October 1622, † ± zomer 1645 [32]), zn. van Vincent en Jaepken van Mechelen [28]); tr. 2e Nijmegen 4 Februari 1646 *Jan Vijgh,* geb. Zwolle, ruiter onder ritmeester Vane (1646), † nà 13 Juli 1664 [27]).

IV. *Johan van de Pavort* (of *van den Pauwerf),* ged. Nijmegen 30 October 1614, beleend met het leen onder Herwen [3]), grootburger van Nijmegen 30 Juli 1639 [33]), schipper, † nà 8 Juni 1684 [26]); tr. Nijmegen 19 Juli 1639 *Lysbeth Dircx van Leeuwen* (ook wel genoemd *de Lieeu, van Lieuen,* of *van Lijwen),* geb. Nijmegen, wed. van Peter Florissen van Triest [34]), † nà 13 Juli 1664 [27]), dr. van Dirk en N.N.

Uit welk huwelijk (10):

1. *Hendrick,* volgt onder V.
2. *Neeltje Jans van de Pavorf.* ged. Rotterdam 29 December 1641, begr. Nijmegen 15 April 1728; tr. Nijmegen 5 September 1675 *Laurens de Jager,* geb. Deest, schipper, burger van Nijmegen (4 Aug. 1675) [6]), † nà 31 December 1690 [35]), zn. van Steven [6]) en N.N.
6. *Cornelis Jansen van de Pavort,* ged. Nijmegen 18 December 1650, leeft nog (blind) 24 Juni 1696 [36]); tr. *Tänneke Tiemans.*

   (Uit dit huwelijk een dochter *Elisabeth,* ged. Nijmegen 1 Februari 1682 [37])).
7. *Thomas* [38]), volgt onder Vbis.
8. *Margrietje van de Pavert* (ook wel genoemd *Pauwerts* of *Pavorts),* ged. Nijmegen 2 Januari 1655, grootburgeres van Nijmegen (22 Mei 1695) [33]), † nà 27 Mei 1718 [39]); tr. 1 e Nijmegen 6 Mei 1684 *Jurriaen Cornelisz de Hoogh,* zn. van Cornelis Jansz en Hester Jurriens; tr. 2e Hees 29 Januari 1699 *Abraham Hendriks Boterbloem,* schipper [40]), † nà 27 Mèi 1718, zn. van Hendrik en N.N.
10. *Geurt,* volgt onder Vter.

V *Hendrick Jansen van de Pavort (van de Pauwer(t)),* ged. Nijmegen 28 Juli 1640, (begr. Nijmegen 25 Juli 1722 of 2 Maart 1723?); tr. Nijmegen 25 Juni 1671 *Marycke Francken.*

Uit welk huwelijk (7):

2, *Geertruy van de Pavert (Pouwers),* ged. Nijmegen 7 November 1673, begr. aldaar (Groote kerk) 30 Januari 1759; tr. Nijmegen 8 Mei 1707 *Arien de Jager* (of *J (a) egers* [41])), burger van Nijmegen (6 Maart 1715) [6]), † 9 Nov. 1742 [39])-30 Jan. 1759, zn. van Derck en N.N. [42]).
3. *Cornelia van de Pavort (Pauwerts).* ged. Nijmegen 15 November 1676; tr. le Neerbosch 6 November 1700 *Marten Huysman,* soldaat, † vóór 8 Mei 1727 [39]); tr. 2e Nijmegen 10 April 1729 *Lodewijk Bloems.*
5. *Johannes,* volgt onder VI.
6. *Elisabeth van de Pavort,* ged. Nijmegen 18 Maart 1683 [37]).
7. *Derck van de Pauort,* ged. Nijmegen 1 December 1686, schipper, eigenaar van een huis aan de Pauwstraat te Nijmegen (30 April 1742) [39]), begr. Nijmegen 28 Augustus 1743; tr. le Rotterdam 27 April 1732 *Christina van Wiel,* geb. Nijmegen, begr. aldaar 23 October 1733; tr. 2e Neerbosch 29 September 1737 *Jenneke K(o)ockers,* begr. Nijmegen 15 Juli 1749 [43]).

VI. *Johannes van de Pavert (van den Pauwert),* ged. Nijmegen 19 September 1680, begr. aldaar (kerkhof) 30 Juli 1768: tr. 1 e Dordrecht 12 November 1708 *Maryke Visser;* tr. 2e Nijmegen 8 Juli 1714 *Susanna van Bruust,* † nà 1 Juni 1743 [44]).

Uit het eerste huwelijk twee kinderen en uit het tweede huwelijk:

3. *Pefer van de Pavort,* ged. Nijmegen 12 Mei 1715, begr. aldaar (Broerekerk) 13 October 1780; tr. Nijmegen 17 Augustus 1749 *Anna Maria Penders,* ged. Nijmegen 3 November 1723, begr, aldaar (Broerekerk) 31 October 1778 [45]), dr. van *Willem* en *Maria Koockers.*
4. *Maria Elisabeth van den Pauwert,* ged. Nijmegen 11 November 1716. † vóór 15 Februari 1771 [46]); tr. Hees 30 October 1746 *Louis van Endt,* ged. Nijmegen 5 Mei 1712, begr. aldaar 4 April 1755, zn. van Bastiaen en Aaltje Hendriks.
5. *Susanna van de Pavert,* ged. Nijmegen 26 April 1719, begr. aldaar (kerkhof) 1 Juni 1743.
6. *Hendrina van de Pauorf,* ged. Nijmegen 2 Februari 1721; tr. vóór 27 Juli 1763 [47]) *Atien de Lint.*
7. *Dirck,* volgt onder VII.
8. *Jan,* volgt onder VIIbis.

VII. *Dirck van den Pauwert,* ged. Nijmegen 25 December 1724, † nà 15 Mei 1793 [48]); tr. Rotterdam 8 November 1757 *Adriana Middelhoek,* geb. Rotterdam, † nà 15 Mei 17934").

Uit welk huwelijk:

1. *Neeltje van den Pauwert,* ged. Rotterdam 9 November 1758, lid der Geref. gemeente te Nijmegen 16 April 1794.
2. *Johannes,* volgt onder VIII.

---

28) Doopboek a.v. 18 Nov. 1618.
29) Trouwboek Geref. Gemeente Nijmegen 7 Oct. 1627.
30) Gerichtssignaat Herwen en Aerdt 2 Juli 1645.
31) S.P.N. 1629, fol. 66.
32) 2 Mei 1645 liet hij te Nijmegen nog een zoon doopen.
33) G.A. Nijmegen, Raadssignaat 22 Mei 1695.
34) Trouwboek Geref. Gemeente Nijmegen 3 April 1636.
35) S.P.N. 1690, fol. 87vso.
36) G.A. Nijmegen, Raadssignaat.
37) *Elisabeth van de Pauwert,* begr. (als weduwe) Nijmegen 14 Dec. 1740, tr. Nijmegen 4 April 1717 *Willem Merts,* † nà 3 Mei 1726 (S.P.N.).
38) G.A. Nijmegen, Raadssignaten 4 Aug. en 29 Sept. 1697.
39) S.P.N. t.a.p.
40) S.P.N. 1699, fol. 31 en 79vso; 1715 (6 April) en 1718 (27 Mei).
41) P. v. B. Heteren 1728/'35, fol. 146vso.
42) Mededeeling van den heer H. J. van 't Lindenhout.
43) Zie voor haar testamenten S.P.N. 1744 (19 Nov.) en Protocol van geopende testamenten (G.A. Nijmegen) 15 Juli 1749. Zie ook S.P.N. 1744 (4 Mei).
44) Begraafregister Nijmegen (R.A. Arnhem).
45) Haar besloten testament met zegel berust op het G.A. Nijmegen (no. 116). Zie ook Protocol van geopende testamenten a.v. 21 Nov. 1778.
46) Protocol van geopende testamenten (G.A. Nijmegen) 21 Nov. 1775.
47) Besloten Testament (G.A. Nijmegen) no. 1 27.
48) Protocol van Testamenten en Tochten (G.A. Nijmegen).

3. *Johanna van den Pauwert.* ged. Rotterdam 17 April 1768 († Rotterdam 1 Oct. 1807 als vrouw van Pieter Helkes?).

VIII. *Johannes van den Pauwert,* ged. Rotterdam 11 Maart 1761, 'beurtschipper van Nijmegen op Rotterdam v.v.[48]), lid van het Nijmeegsche schippersgilde (24 April 1786): tr. 's-Gravenhage (Hoogduitsche kerk) 23 September 1792 *Helena Margaretha van der Weppen,* geb. Duisburg.

Uit welk huwelijk (5):

1. *Adriana Anna van hen Pazzwert.* ged. Nijmegen 26 Mei 1793.
2. *Jan van den Pauwert,* ged. Nijmegen 22 Januari 1797.
3. *Anna Catharina van den Pauwert,* qed. Nijmegen 9 Mei 1798, † Nijmegen [49]); tr. *Hendrik Wolff*[50]).
4. *Wouter Derk Hendrik van den Pauwert,* ged, Nijmegen 29 December 1799.

VIIbis. *Jan van den Pavordt (van den Pauwert),* ged. Nijmegen 21 Juli 1728, schipper, begr. Nijmegen (Groote kerk) 7 Januari 1802; tr. Nijmegen 18 Augustus 1766 *Anna Theunissen.* begr. Nijmegen 16 Juli 1805 [51]).

Uit welk huwelijk (2):

1. *Wouter van den Pauwert,* ged. Nijmegen 24 Januari 1770, schipper, qrootburger van Nijmegen (29 Juli 1795), lid van het Nijmeeqsche schippersgilde (1 Maart 1806); tr. Nijmegen 5 October 1788 *Hendrina Heyligers*[52]).

Vbis. *Thomas van de Pauwert* (ook wel genoemd *Pauwerts, Pavers* of *Pavor),* woonde te Nijmegen op de Lage Markt (1704) [53]), beqr. Nijmegen 9 Mei 1732; tr. 1 e Nijmegen 4 Januari 1671 *Margrietje Hendricx Hawiks,* † nà 15 Mei 1695 [54]); tr. 2e Grave Februari 1710 *Johanna Marga,* wede. van Lambert Boon, begr. Nijmegen 18 Augustus 1739.

Uit het eerste huwelijk (7):

1. *Margaretha van de Pazzzvert,* ged. Nijmegen 12 Maart 1671, † nà 27 Aug. 1716 [39]); tr. le *Jan Leenderts:* tr. 2e Nijmegen 26 September 1708 *Peter Peters,* geb. Valburg, † nà 27 Aug. 1716 [39]).
2. *Hendrick,* volgt onder VI.
3. *Anneke van de Pavert,* ged. Nijmegen 28 October 1677, begr. aldaar 3 September 1768: tr. Hees Augustus 1697 *Roelof Sitters* (of *Cyters),* ged. Nijmegen 17 Juni 1670, † 27 April 1758 [55])-Sept. 1768, zn. van Jan Arents (Citers) en Aeltje Abrahams.
4. *Peter van de Pavert (Pauwerf).* ged. Nijmegen 19 November 1679, begr. aldaar 16 Juni 1733; tr. Vreeswijk 30 October 1702 *Johanna de Piper (Pyper),* qed. Nijmegen 3 November 1682, † nà 17 Dec. 1714 [39]), dr. van Arent Petersz en Neeltje Gerrits.
5. *Elisabeth van de Pazzwert,* qed. Nijmegen 21 September 1684, † nà 11 Mei 1743 [39]); tr. Neerbosch 20 Mei

[49]) Begr. Zuid-Nederhemert (Wapenh. 1918, blz. 148).
[50]) Zie Ned. Adel. 1913, blz. 22.
[51]) Besloten testament (G.A. Nijmegen) no. 193, met wapen *Van den Pavordt* en *Heyligers.*
[52]) Als voren (aant. 51) no. 194.
[53]) S.P.N. 1704, fol. 23.
[54]) S.P.N. 1695 fol. 82vso.
[55]) Gerichtssignaat Tirl (Recht. Archief no. 59; R.A. Arnhem) 1739-1762, fol. 145.

1708 Willem Kinf, smalschipper, † nà 27 Aug. 1716 [39]), zn. van Willem [56]).

7. *Dionysius van de Pauwert,* ged. Nijmegen 2 September 1688, schipper, lid van het Nijmeegsche schippersgilde, qrootburger van Nijmegen (26 Januari 1756), begr. Nijmegen (Broerekerk) 3 December 1789 [57]); tr. Hees 29 December 1726 *Hendrina Berframs* (of *Betferams),* ged. Wesel 6 December 1684, wede. van Jacob Abrahams [58]), begr. Nijmegen 30 Juli 1771, dr. van Hendrick en Catharina Kruckelings.

(Uit dit huwelijk één zoon *Thomas Hendrick,* ged. Nijmegen 28 Sept. 1727).

VI. *Hendrick van de Pavort (van de Pauwert),* ged. Nijmegen 27 October 1674, schipper (Maas-handelaar), lid van het Nijmeegsche schippersgilde [59]), grootburger van Nijmegen (4 Aug. 1697). † 13 Mei 1715 [39])-19 April 1716; tr. Eysden 30 Januari 1698 *Elisabefh Marga,* geb. Grave, qrootburgeres van Nijmegen (als wede.; 19 April 1716), † (19 April-19 Aug. [39])) 1716, dr. van Jan en Geertruy Huijbuijk [60]).

Uit welk huwelijk (4):

2. *Johannes van den Pazzwerf.* ged. Nijmegen 24 Augustus 1700, grootburger van Nijmegen (9 Dec. 1746) [61]). schipper.
3. *Dionysius van den Pauwert,* ged. Nijmegen 10 Februari 1702, † vóór 31 Maart 1747 [62]); tr. Friemersheim 24 Januari 1742 *Christina Margaretha Faber,* ged. Friemersheim 18 Maart 1717, dr. van Ds. Henricus en Johanna Petronella Harx.
4. *Geerfruid van den Pauwert* [63]), geb. Nijmegen, † 4 Jan. 1757-27 April 1758 [55]); tr. Nijmegen 15 Augustus 1740 *Jan Bzzt,* geb. Tiel, † 31 Maart 1747 [62])-27 April 1758 [55]).

Vter. *Geurdt Jansen van de Pavert (van den Pauwert). ged.* Nijmegen 15 Juli 1659, † 20 Oct. 1713-4 Maart 1722 [39]); tr. le Nijmegen 13 April 1684 *Catharina Dulks;* tr. 2e Nijmegen 21 April 1689 *Magdalena Roblo* (of *Robels),* qed. Nijmegen 2 Juni 1661, dr. van Jan (Robbels) en Barber Jans: tr. 3e Neerbosch 20 Juli 1704 *Hendrina van Buuren,* † nà 2 Sept. 1724 [39]).

Uit het eerste huwelijk (2):

2. *Elisabeth van den Pauzvert,* ged. Nijmegen 2 October 1685 [37]).

Uit het tweede huwelijk (7):

4. *Elisabeth van den Pauwert,* ged. Nijmegen 2 September 1691 [37]).
5. *Catharina van de Pauwert,* ged. Nijmegen 7 Mei 1693; tr. Nijmegen 3 Mei 1711 *Hermen Knipscheer,* geb. Kleef.
9. ..... [64]) *van de Pauwert,* ged. Nijmegen 10 Augustus 1697.

[56]) Raadssignaat Nijmegen 16 Nov. 1698 (G.A. Nijmegen).
[57]) Alzoo ruim 103 jaar oud!
[58]) S.P.N. 1730 (26 Aug.); trouwboek Geref. gem. Nijmegen 6 Mei 1708.
[59]) Zijn wapen komt voor op één der zilveren schildjes, hangende aan den gildehoorn van het Nijmeegsche schippersgilde in het Nijmeegsche gemeente-museum. Aan de achterzijde van het schildje staan de letters H. V. D. P.
[60]) S.P.N. 1730 (20 Dec.).
[61]) G.A. Nijmegen, Raadssignaat.
[62]) G.A. Nijmegen, Protocol van geopende Testamenten t.a.p.
[63]) R.P.N. 1716 (19 Aug.).
[64]) Naam in het doopboek niet vermeld. Op 28 Octohrr 1770 overleed te Nijmegen Willem *van* de *Pavort* (begr. aldaar 2 Nov. d.a.v.); geboren

Uit het derde huwelijk (4):

12. *Derck van de Pauwert,* ged. Nijmegen 23 Augustus 1710 [65]).
13. *Cornelis van de Pauwert,* ged. Nijmegen 2 October 17 18 [66]).

IIIbis. Mr. *Godert van den Pavorf* (ook wel genoemd *Geurt, Goert of Godefridus),* notaris [67]) en procureur bij de Nijmeegsche schpenbank [68]), erfpachter van het schoutambt Herwen en Aerdt [69]), gegoed onder en richter te Bemmel [70]), † 7 Febr. 1656 [71])-Mei 1659 [72]); tr. Nijmegen 20 Juni 1624 *Margriefje Mouw,* † vóór Februari 1656. dr. van Willem en Beeltie van Kessel [73]).

Uit welk huwelijk [74]) (8):

1. *Otto van den Pavorf,* ged. Nijmegen 26 Juni 1625, woonde te Bemmel (1661) [75]), pachter van „verscheide lantsmiddelen" aldaar [76]), † 26 Sept. 1667-10 Juni 1675 [24]); tr. vóór 6 Maart 1660 [77]) *Mechteld van Toorn,* wede. van N.N. *Nemius* (Bartholdz) [78]), † nà 17 Januari 1664 [24]).
3. *Severijn* of *Steven,* volgt onder IV.
6. *Josina van de Pavordf* (ook wel genoemd *Jusfina),* ged. Nijmegen 15 Februari 1635, begr. Poortugael 11 Februari 1700, tr. Neerbosch 11 Januari 1666, Ds. *Rogerus Blankarts,* predikant der Geref. gemeenten te Niftrik en Ballegoy, daarna te Poortugael, begr. Poortugael 14 September 1689, zn. van Ds. Bartholdus (Joachimi Blanckers) en Susanna den Bongaard.
8. *Willem van de Pavort,* ged. Nijmegen 30 Mei 1641; tr. Nijmegen 7 Juli 1662 *Sibylla (Belia) de Munnik.* (Uit dit huwelijk twee zonen: 1 e *Godert* (ged. Nijmegen 3 Mei 1663) en 2e *Jan* (ged. Nijmegen 20 Juni 1665)).

IV. *Severiin van den Pavorf* (ook wel aenoemd *Steven van de Pa'verf).* ged. Nijmegen 11 Augustus 1629, notaris en procureur bij de Nijmeegsche schepenbank [80]), † vóór 23 December 1692 [39]); ondertr. Nijmegen 25 September 1659 *Margaretha de Munnik.* aan wie na het overlijden van haar man wordt toegestaan „het continueren met het annoteeren op de Erfhuysen.. . . . . en heeft den eedt (daertoe gestelt) 28 Dec. 1692 gepresteert" [81]).

Uit welk huwelijk (7):

2. *Margaretha van den Pavorf,* ged. Nijmegen 19 Februari 1662, † na 23 Dec. 1692 [39]).
3. *Maria van den Pavort,* ged. Nijmegen 3 April 1664, † nà 23 Dec. 1692 [39]).
4. *Sibylla van den Pavort,* ged. Nijmegen 10 Augustus 1666, † nà 23 Dec. 1692 [39]).
5. *Johannes van den Pavort,* ged. Nijmegen 21 Juni 1668, † nà 23 Dec. 1692 [39]).
6. *Godert,* volgt onder V.

V. *Godert van den Pavort (van den Pauwerf).* ged. Nijmegen 28 Februari 1671, † nà 9 Juli 1728 [82]); tr. *Anna Labousen.*

Uit welk huwelijk:

1. *Severijn* of *Zeverinus,* volgt onder VI.

VI. *Severijn van den Pavort (Zeverinus van de Paverdt),* ged. Nijmegen 1 October 1702, luitenant, commandant van het Fort St. Anthony (1735) en 't Fort Isabella bij 's Hertogenbosch, † Juni 1738-2 Augustus 1743 [82]); tr. Fort Isabella 14 Mei 1724 *Bertruyda Agafha Johanna van Breugel.* ged. 's Hertogenbosch 3 Maart 1702. † Kleef 19 Juni 1764, begr. aldaar 24 Juni 1764 [83]), dr. van Mr. Herman en Jeanette van der Graeff.

Uit welk huwelijk:

1. *Hemen van de Pavort,* ged. 's Hertogenbosch 21 Maart 1725.
2. *Godart van de Pavort,* ged. 's Hertogenbosch 9 Juli 1728.
3. *Jeanette van de Pavort,* ged. Brielle 4 November 1732.
4. *Cornelia Hendrica van de Pavort,* geb. 's Hertogenbosch, † Schenkenschans 28 Februari 1771 [83]); tr. (ondertr. Kleef 31 Juli) 1769 *Geurt de Raadt,* ged. Druten 22 September 1726, wedr. van Frederica Elisabeth Margarita Steenhoff (of Stijnhof) [85]), commies op Schenkenschans [86]), zn. van Rijck en Johanna Dorothea van Rotterdam.

te Nijmegen uit „borgeren ouderen". Hij was knecht op het jacht van de Raden van Staten; zijn zoon *Willem van de Pavert* woonde te Rotterdam op de Hoogstraat (Missiven aan Burgemeesters van Rotterdam, deel 33; mededeeling van den heer R. T. Muschart).

Deze *Willem* wordt in het doopboek te Nijmegen niet vermeld, en vermoedelijk is hij identiek met bovenbedoeld, niet bij name vermeld kind.

A. *Willem van de Pavort,* wonende te Rotterdam (1721), tr. aldaar 13 Mei 1721 *Maria Terlagen,* geb. Wesel.

Uit dit huwelijk:

1. *Gerridt van den Pavert,* geb. Rotterdam; tr. aldaar voor schepenen 8 Aug. 1751 *Aeltje Jacobse Hardenberg,* wede. van Jan Olyshoek, † vóór 22 Maart 1782 (Boedelpapieren weeskamer Rotterdam, omslag 863).

Willem van de Pavort was voorts 18 April 1751 getuige bij den doop te Rotterdam van *Maria van de Pavert* (begr. Rotterdam 10 Juli 1807), dr. van *Jan Steven van de Pavert* en *Teuntje Lot* (gehuwd Rotterdam 18 Oct. 1750).

65) *Dirk van de Pauwert* j.m. van Nimwegen op de Voldersgracht, tr. Haarlem 26 Februari 1730 *Wijntie Stroete,* j.d. van Haerlem in de Groote Houtstraat.

66) Identiek met zijn op 11 Sept. 1782 in de Fransche kerk te Haarlem begraven naamgenoot??

67) Gerichtssignaat Herwen en Aerdt 5 Mei en 3 Aug. 1642; Civiële processen Hof van Gelderland 1630 I (1 Juli 1622) (R.A. Arnhem).

68) S.P.N. 1627. fol. 111 en 121vso; gerichtssignaat Herwen en Aerdt 7 Juni 1651; idem Bemmel 20 April en 22 Juni 1640; 24 Aug. 1651; e.a.

69) Eigenaar o.a. van het „Pavorts goed" aldaar (1e P. v. B. Herwen en Aerdt, fol. 23).

70) 1e P. v. B. Bemmel fol. 150; gerichtssignaat Bemmel 22 Aug. 1654, 2 Juli en 3 Aug. 1660; kohier van verponding 1649-'50, fol. 29vso.

71) 1e P. v. B. Valburg. fol. 216.

72) Gerichtssignaat Bemmel 2 Juli 1660 (peinding van 10 Mei 1659).

73) Navorscher 1893, blz. 343 en vlg. (zéér onbetrouwbaar!) en Gerichtssignaat Bemmel 12 Mei 1659 en 20 Juli 1660.

74) Gerichtssignaat Herwen en Aerdt 5 Juni 1661; 3 Sept. 1662; 11 en 21 Nov. 1663; 21 Juni 1664; idem Bemmel 9 Mei 1654; 2 Juli en 3 Aug. 1660; 14 Mei 1663; 1e P. v. B. Herwen en Aerdt fol. 33 en 50. In deze laatste acte worden ook genoemd een *Geritje van de Pavort,* wede. van *Cornelis Kegelingh,* en haar dochter *Ryerken.* De familie-verhouding van deze Geritge tot de andere *van de Pavorts* is mij niet bekend geworden.

75) Gerichtssignaat Herwen en Aerdt 1 Mei 1662; idem Bemmel 13 Mei 1661.

76) Gerichtssignaat Bemmel 25 Juli 1660.

77) 1e P. v. B. Herwen en Aerdt, fol. 23.

78) Gerichtssignaat Bemmel 10 Mei 1661; 22 Oct. 1663; 17 Jan. 1664 en 10 Juni 1675.

79) Zie „De Betuwe" van 12 Maart 1937, waarin geciteerd wordt het werk van Ds. David Heyster uit ± 1657.

80) S.P.N. 1692 fol. 26vso en Gerichtssignaat Herwen en Aerdt 5 Sept. 1662.

81) G.A. Nijmegen, Raadssignaat 14 Dec. 1692.

82) Doopboek Geref. gemeente 's Hertogenbosch.

83) Totenregister Kleve (Gemeinde-amt Evang. Gemeinde Kleve).

84) Trauregister Kleve. (bron als voren).

85) Zie ook Ned. Leeuw LIV, kol. 167 en vlg.

86) Archief Hof van Gelderland Inv. no. 128; stukken betreffende Schenkenschans, 20 Dec. 1771 (R.A. Arnhem). Zie ook Ned. Leeuw LVI, kol. 382.

5. *Hendrik Jan van den Pavort,* geb. 19 April 1735, ged. 's Hertogenbosch 22 April 1735, administrator en collator van de Fundatie van Hester van Grinsven, notaris te 's Hertogenbosch [87]), † aldaar 22 September 1826: tr. le (vermoedelijk Vught) 15 October *1770 Emmerentia Schilperoort,* geb. 6 April 1730, ged. Delft (Oude kerk) 9 April 1730, † 's Hertogenbosch 20 Augustus 1805, begr. aldaar (St. Janskerk) 23 Aug. 1805, dr. van Tielman en Anna Barbara van Rijk: tr. 2e St. Michielsgestel 7 Juli 1806 *Hendrika Johanna Ruëhl,* ged. 's Hertogenbosch 2 November 1749, wede. van P. H. van Fenema, † 's Hertogenbosch 23 October 1822, dr. van Joachim Friederich en Johanna Barbara Bertets.
6. *Jean François van de Pavort,* ged. 's Hertogenbosch 8 Mei 1737.
7. *Johannis van de Pavort,* ged. 's Hertogenbosch 25 Juni 1738.

Een onderzoek, ingesteld te 's Hertogenbosch en elders in den lande zal vermoedelijk op het bovenstaande nog verschillende aanvullingen kunnen opleveren.

(Wordt vervolgd).

Een oudere generatie van het geslacht **Osy.**

door J. P. VAN DER WEELE.

Reeds eerder is in dit maanblad [1]) een deel van den sluier opgelicht, die tot dusverre over de afkomst van het geslacht *Osy* heeft gehangen. Door het onderzoek van den heer W. J. L. Poelmans is nu zekerheid verkregen ten opzichte van *Barbara Steendijck,* die in 1697 met *Jan Osy* trouwde en de stammoeder werd van het bankiersgeslacht, dat in de volgende eeuw geadeld en in menig opzicht zoo'n groote rol zou spelen.

De herkomst van Osy zelf heeft bij die gelegenheid geen punt van onderzoek uitgemaakt. De onzekerheid daaromtrent is dientengevolge blijven bestaan. De tot dusverre gepubliceerde stamreeksen [2]) vangen aan met *Jan Osy,* die in 1737 te Rotterdam stierf en aldaar — volgens de inschrijvingen in het trouw- en begraafregister — in 1665 geboren moet zijn. Als oudere generatie, de eerste tevens in Nederland, komt nu in aanmerking het echtpaar *Jan Balthensz.* en *Stijntje Hartigsdr.,* uit wier huwelijk, dat op 4 Februari 1646 voor burgemeesteren van Rotterdam werd voltrokken, de volgende kinderen werden geboren, die van den pastoor der Roomsch-Katholieke kerk aan den Oppert den doop ontvingen [3]):

1. *Eva,* 15 October 1653;
2. *Balthasar, 5* Augustus 1655;
3. *Elisabeth,* 1 Mei 1658;
4. *Hartich, 26* Januari 1660;
5. *Balthasar, 3* October 1662 en
6. *Johannes, 30* Maart 1665.

Opmerking verdient, dat de ouders, als gevolg van het verbod tot openlijke uitoefening van den Katholieken eeredienst, om de overheid in haar toezicht daarop te bemoeilijken, in het doopregister slechts met hun voornamen Joannis en Christina staan ingeschreven. Zij hebben evenwel de goede Hollandsche gewoonte gevolgd hun kinderen naar de wederzijdsche grootouders te noemen.

Enkele kinderen sterven jong, waaronder ook die, welke vóór 1651 zijn geboren. Van de overigen is *Hartich* identiek met *Hartigh Osy,* die op 25 Augustus 1683 met *Aeltje de Bruyn* in het huwelijk trad. *Balthasar,* mr. zadelmaker van beroep, trouwde in 1701 met *Maria Sonnenberg,* weduwe *Nicolaes Maggon;* in 1699 werd hij eigenaar van een huis in de Goudschewagenstraat. *Johannes,* de jongste zoon, is de latere echtgenoot van *Barbara Steendijck;* zijn eerste kinderen noemt hij naar zijn vader en moeder resp. Johannis en Christina. Zeer snel is deze tak in rijkdom en maatschappelijk aanzien gestegen. Oefent Jan Balthensz. nog het beroep van paardenkoopman in de Maasstad uit, zijn zoon is wijnkooper en ziet zich door zijn huwelijk opgenomen in de kringen der aanzienlijke Katholieken; zijn kinderen zet de kroon op het werk en wordt om zijn verdiensten later met een adelsdiploma beloond.

Jan Balthansz. is volgens zijn trouwacte Franschman van geboorte en afkomstig uit Gascogne. Aan zijn komst te Rotterdam is in de Maasbode één dezer dagen een beschouwing gewijd. Hier kan dus worden volstaan met de mededeeling, dat hij volgens eigen verklaring in of omstreeks 1619 is geboren [4]). Misschien is, zooals in vele gevallen vóór en na hem, aan zijn geboorteplaats de familienaam zijner 'kinderen ontleend [5]). Het behoeft een verklaring, waarom hij zich vanuit den vreemde vóór 1646 in Rotterdam komt vestigen. Een geloofskwestie kan het onmogelijk geweest zijn: hij is altijd het Katholicisme trouw gebleven. Een aanwijzing is misschien het bericht van den Rotterdamschen kroniekschrijver Pieter de Raedt [6]), die in 1635 melding maakt van een troep Fransche cavaleristen, die in Staatschen dienst hebben deelgenomen aan de krijgsverrichtingen in de Zuidelijke Nederlanden en uit Thienen naar Rotterdam gekomen waren om zich naar hun vaderland in te schepen. Ongunstige wind dwong hen meer dan een jaar tot wachten. Zij leden bittere armoede en moesten hun paarden verkoopen. Niets belet ons aan te nemen, dat Jan Balthensz. deel van dezen troep heeft uitgemaakt, niet als soldaat, omdat hij daarvoor nog te jong was, maar misschien als toegevoegd aan een der officieren. Later moet hij dan den militairen stand vaarwel gezegd en zich toegelegd hebben op den handel in paarden; aanvankelijk wisten misschien reeds Rotterdamsche kooplieden bij het opkoopen van de legerpaarden van zijn diensten als tusschenpersoon gebruik te maken.

Jan Balthensz. sterft in Augustus 1683 en wordt in de week van 22-28 Augustus begraven in de „straet" rondom de St. Laurenskerk, hetgeen op eenigen welstand wijst. Hij woonde tegenover het Weeshuis in de Goudschewagenstraat, welk huis evenwel niet zijn eigendom was. Mogelijk is het dezelfde woning, die zijn zoon Balthasar in 1699 kocht. Hoewel de transacties in paarden, waarvoor hij enkele malen het buitenland bereisde, vrij omvangrijk waren, werd hij niet tot de gegoede kooplieden van zijn tijd gerekend. In het kohier van het „Cleyn familiegeld" (1674) wordt hij niet aangeslagen. Verwonderlijk is het geenszins in dezen tijd, waarin van algemeen onderwijs nog geen sprake is, dat hij zijn eigen naam niet schrijven kan.

---

87) Woonde aldaar St Jorisstraat no. 11 (Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van IJsselt: De voorname huizen en gebouwen van 's Hertogenbosch enz., deel I, blz. 370).

1) Jaargang 1987, kolom 456.

2) W. J. F. Juten, Genealogische kwartierstaten van Nederlandsche Katholieken uit vroeger en later tijd, 1907—1910.

3) Het doopregister der R.K. kerk aan den Oppert begint met 1615, maar heeft een lacune van 1632 tot 1651.

4) Volgens een notarieele attestatie (inv. not. archief R'dam nr. 558, folio 832) d.d. 4 December 1657 is hij 38 jaar oud.

5) Ten zuiden van Bordeaux, in de Landes, ligt het stadje Eauze.

6) Bronnen voor dc geschiedenis van Rotterdam, deel II, blz. 502,

Stijntje Hartigsdr. overleefde haar man, maar schijnt elders gestorven te zijn. Zij was geboren te Rotterdam en in de kerk aan den Oppert op 29 Mei 1627 gedoopt als oudste dochter van *Hartogh Christiaensz.* en *Yeffgen Matthijsdr.*, die aldaar op 10 Mei 1626 waren getrouwd. *Hartogh.* geboren te Hoeswinckel in het Sticht van Munster, stierf te Rotterdam tusschen 4 en 11 October 1643. Zijn naam leefde nog langen tijd als Aristarchus in de familie voort. *Yeffgen* of *Eva,* naar wie Jan Balthensz. ook een dochter noemde, was geboortig uit Glabbeek (Gladbach) en stierf tusschen 9 en 15 Juni 1658 in het huis „De beurs van Amsterdam" (Breestraat), na te zijn hertrouwd met *Jan Moy.*

Uit de kerkelijke registers van Voorhout,

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

Ter gelegenheid der herdenking van Boerhaave's sterfdag voor twee eeuwen bezocht Oud-Leiden op 8 Oct. 1938 kerk en pastorie van Voorhout. De predikant, Ds. J. J. H. Klomp, had voor dit bezoek zijne oude registers opengelegd, zoodat men Boerhaave's doopinschrijving op 1 Jan. 1669 kon zien. Die doopregisters dagteekenen van 1661, die van trouw van 1684 en zijn in 1811 blijkbaar niet opgevorderd, wijl die toen nog steeds in gebruik waren. Voorhout vormde dan ook eene zeer kleine gemeente. Elders heeft men echter vaak pas begonnen registers meegenomen.

Ik doe hier volgen eenige inschrijvingen, waarvan de openbaarmaking wellicht eenig nut kan afwerpen.

Trouw.

7 Oct. 1687 Ds. *Isaac Hazeu* en *Maria Dagevos* m. att. v. Leiden.

7 Oct. 1687 Ds. *Jacobus Dagevos,* predt. te Waalwijk, en *Margaretha de Vivie* m. att. v. Leiden.

30 Dec. 1691 Ds. *Egidius van Binnevest,* predt. te Jaarsveld, en *Rachel van Rouveroy* m. att. v. Leiden.

10 April 1695 *Johannes Musquetier* en *Sara de Respie* m. att. v. Leiden.

3 April 1729 *Simon Musquetier* en *Elisabeth Constantia Trigland m.* att. v. Leiden.

10 Jan. *1747 Jan Joel* van Hoesem in Holstein en *Abigael Maria Pook van Baggen,* geb. te Amsterdam.

30 Jan. 1755 *Nicolaas Jan van Baggen,* geb. te Baarn, en *Cornelia Oosterland,* geb. te Lexmond.

1 Juni 1763 Ds. *Jan de Vooght,* predt. te Voorhout, en *Maria de Vooght,* geb. te Vlaardingen.

11 Nov. 1777 *Lambertus Aartsen Ant.z.,* geb. te Zunderdorp, predt. te Voorhout en *Helena Schrader,* geb. te Gildenhaus in Bentheim.

27 Nov. 1782 Mr. *Maarten Marcus,* raad en oudburgem. van Leiden en *Catharina Henriette van Hespel,* wed. Ds. *Johan Bernardus van Houten.*

3 Febr. 1803 *Johs. Henricus Prins van Lochorst,* oud-raad en schepen van Leiden, geb. te Woerden, en *Agatha Johanna Veltman,* van Rotterdam: getr. door Ds. Johs. Veltman, predt. te Arnhem.

20 Sept. 1808 *D. H. Anemaet Pzn.*. van Nieuwe Tonge, en *Maria Johanna Arnoldina Lette.*

14 Maart 1809 Mr. *Cornelis van der Maes,* wedr. (13 weken erna overleden) en *Wilhelmina Frederika Gronsveld.*

Doop.

15 Nov. 1665 *Maria,* dr. van Ds. *Jacobus Boerhaave.*

24 April 1667 *Magdalena,* dr. van Ds. *Jacobus Boerhaave.*

1 Jan. 1669 *Herman,* zn. van Ds. *Jacobus Boerhaave.*

28 Febr. 1672 *Maria,* dr. van Ds. *Jacobus Boerhaave.*

(N.B. deze allen ex matre *Hagar Daelder).*

12 Mei 1675 *Sara ex* matre *Eva du Bois.*

29 Jan. 1690 *Johannes,* zn. van Ds. *Isaac Hazeu* en *Maria Dagevos.*

18 Jan. 1693 *Coenraad,* zn. van Ds. *Isaac Hazeu* en *Maria Dagevos.*

19 Febr. 1694 *Abraham,* zn. van Ds. *Isaac Hazeu* en *Maria Dagevos.*

1 Dec. 1697 *Maria,* dr. van Ds. *Isaac Hazeu* en *Maria Dagevos.*

18 Nov. *1751 Hendrik Eduard Lodewijk,* zn. van *Pieter Pook van Baggen* en *Dina Jannette van der Laake.*

6 *Nov. 1757 Bartholomeus Adrianus,* zn. van dezelfden.

29 April 1759 *Abraham,* zn. van dezelfden.

25 April 1754 *Maria Anna,* dr. van *Nicolaas Jan van Baggen* en *Cornelia Oosterland.*

5 Oct. *1779 Johanna Antonetta,* geb. *26* Oct., dr. van Ds. *Lambertus Aartsen* en *Helena Schrader.*

12 Oct. *1783 Antonius Johannes,* geb. *29* Sept., zn. van dezelfden.

22 Juli 1798 *Andries Martinus,* geb. 16 Juli, zn. van Ds. *P. Marinus van de Laar* en *Antie Varkevisser.*

17 Aug. 1800 *Gerrit Jacob,* geb. 12 Aug., zn. van dezelfden.

10 Aug. 1800 *Willem Hendrik,* geb. 23 Juli, zn. van *Willem Stiphout d'Allens* en *Henriette Magdaleine Eschauzier.*

Dan is er eene lijst van bejaarde gedoopten, waarop bijzonder opvallen 9 personen uit de nauw verwante Leidsche koopmansgeslachten *Hennebo* en le *Pla.* Ik beschouw hen, als gekomen uit de Doopsgezinde gemeente, waar men toen begon te gevoelen voor de voordeelen, die het lidmaatschap der Staatskerk medebracht. Ik betreur slechts, dat de Heer Felix Driessen, die zoo uitstekend op de hoogte was van deze families, deze vondst niet heeft mogen beleven.

Bejaarden.

7 Maart 1665 *Jacomina le Pla.*

19 Dec. 1666 *Johanna Hennebo en Jacomina le Pla,* vrouw van *David van Ruyven.*

8 Dec. 1667 *Adriaen le Pla.*

4 Maart 1668 *Arent Hennebo.*

23 Dec. 1668 *Johannes Adriaens le Pla.*

21 Sept. 1669 *Eleonora le Pla.*

10 April 1677 *Jan le Pla.*

Zoo men ziet een mager beetje. Buiten het jachthuis op Te y 1 i n g e n. onder Voorhout gelegen, doch waarvan de bewoners in Sassenheim kerkten, was er slechts 1 kasteel bij het dorp, nl. B o u c h o r s t e n b u r g, tegen 1400 gebouwd door *Jan van der Bouchorst Jan Florisz.* Een fraaie grafsteen in de kerk herinnert aan dit geslacht, doch deze tak stierf in 1615 uit met *Magdalena van der Bouchorst* wede. van *Dirc van Broechuysen,* die in Overlangbroek woonde. Zij was wel de laatste bewoonster. Het goed vererfde op de laatste leden der familie *van Wttenwaerde;* het gebouw, in vele opzichten merkwaardig, verviel steeds meer en werd vrijwel als ruïne verkocht aan de Leidsche regeeringsfamilie Goes *van Abtsmade.*

In Voorhout waren nog twee aanzienlijke huizen:

1°. Verlaen, aldus genoemd naar zijne bewoners, die er tot omstreeks 1700 verbleven, de bekende van *der Laen's*. Het stond ten O. van de huidige spoorweghalte en verviel tot boerderij vóór het midden der 18e eeuw, Zij waren R.C. en komen vandaar niet voor in deze registers.

2°. Schoonoord, dat in de 17e eeuw het buitengoed was der Leidsche *Witfert's van der Aa* en door eene erfdochter kwam aan *Dominicus Franciscus van Cammingha*, heer van Loenen en Cronenburch, die er in den aanvang der 18e eeuw vaak vertoefde. Het werd in 1847 ingericht tot klein Seminarie van ons Bisdom, verkreeg den naam Hagevel d naar het vorig gebouw onder Velsen en was als zoodanig algemeen bekend tot de verplaatsing naar Heemstede; sindsdien zijn de vaak uitgebreide gebouwen zetel der Bisschoppelijke Nijverheidsschool.

Het lijkt mij niet onwaarschijnlijk, dat daar de enkele, hierboven vermelde gezinnen, niet ter pastorie gevestigd, hun buitenverblijf hadden; b.v. de *van Baggen's*.

KORTE MEDEDEELINGEN.

T. v. d. Laars †.

Slechts enkele maanden na den dood van zijn zoon is thans ook T. van der Laars in den leeftijd van 77 jaar van ons heengegaan. Hoewel hij, door verschillende omstandigheden, nimmer lid van ons genootschap is geweest, wettigen zijn welbesteed leven en zijn groote verdienste voor de Nederlandsche heraldiek meer dan genoeg het feit dat wij aan deze beteekenis enkele woorden te dezer plaatse wijden. Wie, die v. d. Laars kende, kwam niet onder den indruk van zijn persoonlijkheid! Artist in hart en nieren, een zonnige natuur die voor ieder een vroolijk of bemoedigend woord had en toch tevens ..... de harde werker, wien geen arbeid te veel was.

Fries van geboorte, ontving hij van zijn leeraar op de H.B.S. te Leeuwarden, W. B. G. Molkenboer, zijn teekenopleiding. Hier bleek al spoedig zijn groote aanleg en met medewerking van de Mij. t.b.v. Schilder- en Teekenkunst zette hij zijn studie te Amsterdam voort, eerst onder leiding van Prof. Sturm en later onder die van Prof. Allebé. Na volbrachte studie zag hij zich daarna geplaatst als teekenaar op het zoo bekende architektenbureau van Dr. P. J. H. Cuypers en Eduard Cuypers. Zijn zelfstandige natuur deed hem ten slotte echter een eigen atelier oprichten en spoedig daarna werd hij benoemd tot leeraar aan de Rijksschool voor Kunstnijverheid, Rijks Museum te Amsterdam, waar hij later Prof. Sturm opvolgde.

Inmiddels had van der Laars groote belangstelling voor de heraldiek gekregen. Het was de tijd van de herleving der Gotische idee. De werkzaamheden van Cuypers op dit gebied zijn overbekend en ook van der Laars kwam onder den invloed van de Middeleeuwsche gedachtensfeer. Hieruit ontwikkelde zich echter een liefde voor de heraldiek als wetenschap en vooral ook, als kunst. Zijn teekeningen op heraldisch gebied raakten bekend en zoo volgde al spoedig zijn benoeming tot docent in de heraldiek bij het Voortgezet Hooger Bouwkunst Onderricht te Amsterdam. In 1927 werd hij gepensioneerd en woonde verder te Hilversum waar hij zijn studie en teekenwerk steeds is blijven voortzetten en ook nog zeer lang les bleef geven. Tot het laatste toe bleef hij een man vol vuur en geestdrift, bereid iedereen te helpen die die hulp noodig had. Zelf heb ik dat meer dan eens mogen ondervinden.

Lang is de lijst van werken en publicaties die v. d. Laars teekende en schreef. Ik memoreer daarvan de stamboomen van het Koninklijk Huis, in opdracht van de Nieuwe Rotterdamsche Courant tot stand gebracht, de vele vlaggen, oorkonden, glas-in-loodramen, exlibris en zoo heel veel meer. Ook zijn boek „Wapens, Vlaggen en Zegels van Nederland" dat in 1913 voor het eerst uitkwam, trok veel belangstelling. Van verschillende zijden is gewezen op fouten die dit boek aankleven, vooral op historisch gebied. Deze critiek is soms niet geheel ten onrechte. Van der Laars was in de eerste plaats heraldisch kunstenaar en geen historicus. Het doel van deze uitgave werd echter, ondanks de fouten die het moge bevatten, bereikt. Er kwam belangstelling voor heraldiek en heraldische kunst ook onder menschen die daar vroeger geheel onverschillig tegenover stonden. Geheel in deze lijn lag ook het werk van zijn zoon, S. G. v. d. Laars, den samensteller en teekenaar van de bekende Hag-albums. Het werk van den vader is soms moeilijk van dat van den zoon te onderscheiden, ja, velen wisten niet eens dat er eigenlijk twee waren! Wat mij in het werk van beiden altijd het meest aangetrokken heeft is de juiste wijze waarop zij het karakter van de Nederlandsche heraldiek troffen. Geen al te strakke Gotiek kenmerkte hun teekeningen, ook de uitbundigheid van Renaissance, Rococo en andere dergelijke stijlen was hen vreemd. Veeleer zijn hun teekeningen sober, zonder strak te zijn, een groote vastheid van lijn die toch den humor niet uitsluit. Zij schiepen een eigen stijl, zooals die past bij een heraldiek die voor het overgroote gedeelte gevormd wordt door de wapens van kooplieden- en boerengeslachten. Dit is m.i. de groote beteekenis van het werk, door T. van der Laars begonnen, door *S. G.* van der Laars voortgezet en thans nagevolgd door een steeds groeiend aantal teekenaars, graveurs, glasbranders en anderen. Ik zie in hen voor alles de baanbrekers voor een eigen Nederlandsche heraldische kunst en welke kritiek men dan misschien op onderdeelen van hun werk moge hebben, dit groote feit dringt al het andere naar den achtergrond. In de toekomst zal blijken hoe groot hun invloed wel is geweest.

C. PAMA.

„Nederlandsche Familiewapens".

Dr. H. Kits Nieuwenkamp F.W.U. is de schrijver van een uiterlijk keurig werk, getiteld „Nederlandsche Familiewapens". Druk, lettertype, papier en wapenteekenigen, het is alles le klasse en doet vermoeden, dat ook aan den inhoud, het voornaamste waar het op aankomt, in alle opzichten de zelfde waarde kan worden toegekend.

In deel II van dit keurige werk wordt op blz. 28 e.v. het wapen en de stamreeks van een Drentsche familie besproken. Weike familie hier wordt bedoeld, kan een ieder ter plaatse opzoeken, maar het doet er feitelijk niets toe, want hetgeen wij hier te lezen krijgen omtrent het wapen, is evengoed van toepassing op vele andere families, mits men als voorwaarde stelt: een familie, waarvan de leden in de 18e eeuw de schrijfkunst nog niet machtig waren!

Het artikel begint met een wapenbeschrijving: Een schild van goud, 'beladen met een hamer- of krukkenkruis van sabel. Na nog te hebben verteld hoe het helmteeken, de wrong en dekkleeden er uit zien en zelfs aan dit alles een wapenspreuk te hebben toegevoegd, komt de bron: „het kruis komt als merkteeken voor bij de onderteekening van een schuldbekentenis van Assyn Jacobs, gepasseerd 28 April 1746, Arch. *No. 91* fol. 156 vso alsmede van dezelfde op een momberstel-

ling van 10 Oct. 1750, Arch. No. 95 fol. 26; Schultengerechten Hoogeveen", waarop de schrijver onmiddellijk doet volgen: „Van oudsher doelt het kruis op geloofsijver". Acht U het nu nog noodig die oude registers na te slaan? Immers neen, het kan niet anders of zoo een betrouwbare aanwijzing met No. en blz. van de archiefstukken is natuurlijk volkomen in orde. Maar toen onze aandacht er op werd gevestigd, dat er iets haperde, deed dit den wensch ontstaan die bronnen toch eens nader te onderzoeken.

Inderdaad komen op de aangegeven plaatsen acten voor, waarin de genoemde persoon compareert. De acten eindigen met de vermelding, dat zij zijn onderteekend door de comparanten. Daar deze registérs niet de minuten, doch afschriften van de acten bevatten, staat er onder elke acte: „was geteekent" en dan volgen in het handschrift van den klerk de namen der comparanten, zooals zij in het oorspronkelijke stuk die namen hadden geschreven. In de 18e eeuw was er nog geen leerplicht-wet en het is dan ook begrijpelijk, dat eenvoudige lieden hunne kinderen niet leerden schrijven. Zoo was het ook met het gezin van vader Jacob gegaan en zijn zoon Assyn, die de acten moest onderteekenen, nam de hem toegestoken pen wat onwennig in de hand en zette met veel moeite een kruisje. De Schout, willende vastleggen, wie dat kruisje had gesteld, schreef er omheen, bij acte 28 April 1746: „dit is het merk van Asseyn Jacobs selfs getogen, 't welk wij getuigen" (volgen twee handteekeningen), bij acte 10 Oct. 1750: „dit is 't mark van Assijn Jacobs selfs getrocken, attestere ik C. Steenbergen, Scholtes".

De lezer oordeele zelf of met dit merk, dit armzalige kruisje van een eenvoudig man, die niet kon schrijven, als bron voor het hamer- of krukkenkruis als wapenfiguur, het Nederlandsche publiek, dat zich voor heraldiek interesseert, al dan niet is misleid en eene Nederlandsche familie van eenvoudige afkomst belachelijk is gemaakt in haar voorgeslacht! [1]).

H. J. A. VAN SON.

Van Heek.

De stamreeks dezer in Ned. Patriciaat 1924 opgenomen familie kan als volgt aangevuld worden:

Gen. II.

Gerrit van Heek, † 1733, ⚔ Delden 27-8-1693 ***Berendina Couper,*** geb. Goor 2 4-1 0-1 6 6 3, dr. van den Magister ***Wolterus Couper*** († 1672) en ***Berendina van Hengel.***

De Heer Snuif vergiste zich in het familieboek van Heek, waar hij *Wolter Couper* burgemeester noemt; dit was een andere, zooals uit de transportboeken duidelijk blijkt.

Gen. III.

Helmich van Heek enz. ⚔ Delden 20-5-1721 ***Fenna Geertruijd ten Oever,*** geb. Steenwijkerwold 4-1 2-1 6 9 8, † 8-8-1 7 6 8, dr. v. Ds. Wilhelmus ten Oever (geb. Hasselt 1646, † Steenwijkerwold 28-1-1722) en nv. ***Johanna Elisabeth Sichterman*** (geb. Kolderveen 27-12-1658, † Mei 1729).

G. M. LEDEBOER.

[1]) Moge al door den eigenaar van een bepaalde hoeve wel eens met het huismerk dier hoeve zijn onderteekend, hiervan is in dit geval geen sprake, daar het betrokken kruisje in al zijn eenvoud (een horizontaal en een verticaal lijntje) allerminst een huismerk was, doch het gewone merkteeken van alle analphabeten. Een ontelbaar aantal Nederlandsche families zou op deze wijze met evenveel recht aanspraak kunnen maken op een kruis als wapen.

Uitenhage de Mist.

Het artikel van wijlen ir. P. Binkhorst van Oudcarspel in dit maandblad (LVIe jaargang, kol. 357 e.v.) kan op de volgende wijze worden aangevuld en bevestigd: Jacob ***de Mist*** en ***Evertje Scholten*** laten te Nijmegen doopen (Herv.):

1. *Arent.* 4 Oct. 1642.
   Getuigen: Rector Verheyden, Mons Repelaer en Juffr. Bellefontaine.
2. *Reynier.* 28 April 1644.
   Getuigen: Isaac Schorier, Jan Vervoort en Pr Pruyts.
3. ***Gerrit.***
4. ***Martinus.*** Tweelingen 7 Oct. 1645.
   Getuigen: Cap Jan van Weerden en Eldert van Nieymeghen.
5. ***Elisabeth.*** 6 Oct. 1646.
   Getuigen: Antony van Walbeeck, de huysvrouw van Rentmr Leydecker en de huysvrouw van Bartelmees Jansen.
6. ***Zda.*** 12 Sept. 1648.
   Getuigen: Hendrick Rutgers, . . . Verheyden en vrou Nevels.
7. *Hester.* 24 Maart 1650.
   Getuigen: Pelgrom Helmonts, Hester van der Merwen [1]) en de huysvrou Peter Pluys [2]).

H. L. KRUIMEL.

Van Schueren-van Groesbeeck-de Croy.

(LVII, 131-132).

Voor schepenen van Gorinchem trouwen op 13 Januari 1591 ***Vranck van Cuyl Adriaensz*** en ***Jenneken van Blocklant Geritsdr.***

Het huwelijk van ***'Maria van Cuyl*** met ***Everard van der Schuer(en)*** kan te Gorinchem niet gevonden worden, aangezien de inschrijvingen van 1603-1615 mankeeren. De doopinschrijvingen beginnen te Gorinchem met 1619, zoodat de doop van het eerste kind of de eerste kinderen uit dit huwelijk evenmin gevonden wordt.

Wel komen daarin voor:

7 Juli 1622: ***Johannes.*** D'ouders *Joncker* ***Everard van Schuyre*** eñ *Joff.* ***Maria van Cuyl.*** Getuygen de stad van heukelem en Asperen, Joff. Willemina van Arckel huysv. van mijn heer drossart en Marten van Blocklandt.

9 April 1624: ***Johanna Maria*** 't kindt van den Borgemeester ontvanger ***van der Schueren*** ende Joffrouwe ***Maria van Kuyll;*** getuygen die stadt Gorinchem, die stadt Huisden, ende steden Leerdam eñ Iselsteyn.

15 Juny 1627: ***Everard.*** D'ouders Burgemr ***Everard vañ Schueren*** eñ..... ***van Cuyl.*** Peeters 't land van Arckel, de stadt Worcom en 't land van Altena. Meeters Juffr. Beveren en Juffr. Cuyl.

3 Juli 1629: ***Margaretha*** 't kindt van den Burgemr ***van der Schueren;*** getuygen de Heere Baron van Hueckelom in wiens plaatse stond Joncker Paffenroode, Jonathan van Luchtenborch, secr. en raet van Noorthollandt, Joffrouwe van Arckel, dochter van Werdenborch ende Joffrouwe Versteech, huysv. van den secrtaris des lants vañ Veluwe ende der stadt Aernehem.

16 Mei 1632: ***Floris.*** D'ouders Burgemr ***Everard van der Schuer*** ende Juffr. ***Maria van Cuyll.*** Get. de Heer Dimmer,

[1]) Zal wel bedoeld worden Hester van der Werven geboren de Mist.
[2]) Vergelijk bij 2, Pr Pruyts.

Burgemr. Wevelinckhoven, Jacob Vervoorn Jacobsz., juffr. (niet ingevuld).

28 Augustus 1633: *Ludovicus.* D'ouders *Joncheer Everaerf van der Schuer* burgemr eñ Joffr. *Maria van Cuyll.* Getuygen Joncker Jacob van Paffenrode, Drossard, Jacob Vervoorn Jacobsz ende Joffrou Buissens.

In het schepen- en in het notariëel archief van Gorinchem zal nog veel over deze familie te vinden zijn. O.a. staat in dl. 19 van Aanw. 1890 no. 27 litt. b. een acte van 19 Oct. 1632, waarbij comp. Johan van Megen als ter saecken naerbeschreven speciale procuratie hebbende van Joffr *Anna van Brecht,* canonickesse van Mabuse, vrouwe van Haachoort c.a. breeder blijckende bij de vs. procuratie daer van sijnde, gepass. voor Schepenen eñ Raidt van Maulbeuce in dato den 9 Juni 1632 etc. Hij verklaart ontvangen te hebben van *J. Euerardf van Schuyren,* borgemr van Gorcum, 5325 gld. als 2e en laatste termijn van de opdracht van de heerlijkheid Haagoorr.

Voor notaris Kemp te Gorinchem verschijnt op 18 November 1639 Joff. *Maria van Kuyl,* wedue wijlen *Jr. Everardt van der Schuyre,* ridder van St. Michiel, heere van Haechoordt en protesteerde tegen het toemetselen van de opening door de muur van de kerk bij de sepulture van haar man, wat zonder haar consent en tegen haar wil geschied was.

Everard van der Schueren is dus tusschen Aug. 1633 en Nov. 1639 overleden en zal begraven zijn in graf no. 32 van den 4en regel in het dwerspant, dat blijkens het Boeck van de kercke grave tot Gorinchem ten name stond van: de heer Burgemr Verschuer.

Op 2 Juni 1614 verscheen voor schepenen van Gorinchem *Evert van der Schuer* ende constitueerde ende maecte machtich Hendrick van Middeldorp geseyt Estvelt ende Goort van Middeldorp zijnen broeder mitsgrs. Coop Schrassert, gevende deselve gesamenderhant eñ elcx van henl. int bysonder, volcomen last etc. omme alle zijns constituants zaken, die hij jegenwoordich zoo tot *Barnevelt* in de Veluwe als elders op en jegens een yegelijck uytstaen heeft, waer te nemen etc. (FXIV, dl. 38). De herkomst van Evert van der Schuer zal dus wel te Barneveld gezocht moeten worden, en zal hij wellicht blijken een spruit te zijn uit het geslacht, waaraan wijlen Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland in N.L. 1919 k. 347 e.v. een belangrijk artikel wijdde.

H. WIJNAENDTS.

I. *Goert Claeszn* en *Maragretha Hendriksdr. van der Schuer* hebben oa. twee zoons, nl. *Evert van der Schuer,* volgt later, en *Claes van der Schuer,* geh. met *Ryckjen Aertsdr. van Oldenbarneveld,* uit wien de in Duitschland nog levende Freiherrliche familie *von Verschuer* en de nog hier te lande bestaande Baronale familie *van Verschuer.*

II. *Evert van der Schuer,* overl. 1561, begr. te Voorthuizen, geh. met *Margriet Hermansdr. Schrassert.* Uit dit huwelijk:

1. *Herman,* volgt later.
2. *Hendrik,* vermeld 1564 en '79.
3. *Goert,.* vermeld 1579, '80 en '93.
4. *Alydt,* tr. 1. *Evert van Nulde* en 2. *Andries van Mehen.*

III. *Herman van der Schuer,* vermeld 1564 en '79, geh. met *Johanna Scholten van Vanevelt,* wed. van *Evert Schrassert.* Volgens de kwartieren van Everhard van der Schuer op diens grafzerk was zij eene *Audenaller van Vanevelt,* evenzoo op de grafzerk van haren kleinzoon in de kerk te Boxtel. Als wapen van Hermans vrouw wordt opgegeven een in blauw schuins rechts geplaatste visch van goud, ook wel gevierendeeld met het wapen van Arckel. Uit dit huwelijk:

IV. *Eoerard* of *Evert van der Schuer* of *van Schueren,* komt in 1616 in de vroedschap van Gorinchem, wordt aldaar 1617 thesaurier, 1620 schepen, 1624, '25, '26, '27, '31 en '32 burgemeester en 1633 schepen. Hij koopt in 1632 van de chanoinesse Anna van Breght de hooge en vrije heerlijkheid Haeghvoort in Brabant, sterft in 1634, was geh. met *Maria van Cuyl,* die nog in 1674 als weduwe voorkomt. Everart van Schueren en zijn vrouw zijn begraven in de Groote Kerk te Gorinchem aan St. Maerten en Vincent met de volgende kwartieren:

Schueren van Haeghvoort	Cuyl
Audenaller van Vanevelt	de Kemp
Schrassert.	Blokland
Arckel	van de Haar
Schueren van Appeit	Steenwijk
Beukelaar	Leerdam
Delen	Houwingen
Bloemendaal	Buys.

Zie over hem A. Kemp, Beschrijving van Gorinchem, anno 1655.

Behalve *Herman,* den 12 Nov. 1632 ingeschreven in het album studiosorum te Leiden als „Hermanus van der Schuer a Haechvoort, nobilis Batavus, aet. 20 stud. polit." en den 16 Maart 1634 mits doode zijns vaders, Everard van der Schueren, beleend met de Heerlijkheid Haechvoort (leenboek van den Raede en Leenhove van Brabant, charters van Oisterwijck) en erfgenaam zijns vaders van het goed Terschuur (dominiaal tinsboek), had Everart van der Schuer nog de volgende kinderen:

1. *Johan François,* geb. omstreeks 1621, komt voor tot 1687.
2. *Eduard,* komt voor 1663 en '73, geh. 1 *Charlotte Cannerts* en 2 N. *van Kerkhove,* dr. van den Kanselier van Gelderland. Hij overleed kinderloos.
3. *Johanna Maria,* tr. *Godefrey Gaix* of *Gaise.*
4. *Frans,* ongeh.
5. *Margaretha,* ongeh. gest. 8 Aug. 1643.
6. *Louis,* ongeh.
7. *Florentius,* verdronken in de Dommel 1648.

VERSCHUER.

Nieuw **Gemeentewapen.**

Bij K.B. van 2 Mei 1939, No. 26, is aan de Gemeente *St. Odiliënberg,* provincie Limburg, het navolgend wapen verleend:

Doorsneden:

1. In goud een leeuw van keel:

11. In azuur drie zilveren vijfbladeren met gouden harten, geplaatst twee en één.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

BOEKBESPREKING.

Het Gentsche stadspatriciaat tot omstreeks 1302 door Fr. Blockmans. Rijksuniv. te Gent: werken uitgeg. door de faculteit van de wijsbegeerte

en letteren, afl. 85. (De Sikkel, Kruishofstraat 223, Antwerpen: Martinus Nijhoff, Lange Voorhout 9, 's-Gravenhage).

De Bibliotheek van het Genootschap mocht een recensie-exemplaar van dit werk ontvangen. De eisch mij gesteld, een oordeel over dit werk te geven, is wel heel zwaar. Immers dit werk staat m.i. op een dergelijk hoog peil, dat ik me slechts met grooten schroom, maar ook vol enthousiasme aan een bespreking waag.

Reeds het tijdperk vóór 1302 — een periode der geschiedenis voor Noord-Nederland nog zoo schaarsch aan gegevens — doet ons deze publicatie met vreugde begroeten.

Dr. Blockmans bespreekt in zijn boek de zoogenaamde „viri hereditarii", bekend uit XIIe en XIIIe eeuwsche teksten, een groep bezittenden, die kastedoeleinden nastreefde en tot ± 1302 te Gent overheerschte.

Men leze de „Voorrede" teneinde zich eenigszins in te leven in hetgeen verder te verwachten is. Men verzuime ook niet kennis te nemen van het hoofdstuk „Bibliografie". Welke schatten bergen toch de Belgische archieven, hoeveel is er reeds 'beschreven en gedrukt en toch hoeveel meer blijkt nu nog slechts in handschrift te bestaan!

Het eigenlijke werk is in een zevental hoofdstukken verdeeld. Allereerst geeft de Schrijver ons een omschrijving van het onderwerp: daarna behandelt hij de viri hereditarii, bespreekt hij naam en beteekenis; leert ons in een volgend hoofdstuk den oorsprong van het Gentsche stadspatriciaat kennen, waarna hij in hoofdstuk IV de basis behandelt, waarop dit patriciaat berustte, om daarna in hoofdstuk V het kader van dit patriciaat te bespreken om uiteindelijk den ondergang van deze klasse te beschrijven.

Reeds dadelijk rijst de vraag — ook door den Schrijver gesteld en beantwoord -: heeft er te Gent een patriciaat bestaan, waar is die kaste vandaan gekomen en hoe is zij verdwenen?

Inderdaad, zegt hij, treffen wij te Gent in de XIIe en XIIIe eeuw een groep burgers aan, de „viri hereditarii," de feitelijke bezitters van den grond der stad, die wij als patriciërs kunnen beschouwen; in de laatste decennia der XIVe eeuw verrijst een nieuwe klasse van aanzienlijken, de „poorterij".

Het is dus de oudste kaste te Gent, waarvan men den groei, bloei en ondergang zal leeren kennen.

En op welk een voorbeeldige wijze schildert de Schrijver ons dit alles!

En hoe zien wij ook hier de menschelijke eigenschappen blootgelegd: den hoogmoed, den trots, het streven naar oligarchie. En in hoevele opzichten blijft het wereldbeeld zich gelijk en hoe waar is de oude spreuk: „in het verleden ligt het heden, in het „nu" wat komen zal".

Kortom een boek, dat ik warm aanbeveel, niet om eens in te zien, maar om ernstig te bestudeeren.

Voor de wijze, waarop deze uitgave is verzorgd, staan ons de namen der uitgevers borg.

J. P. DE MAN.

Nieuwe Drentsche volkalmanak, 57e jaar, 1939. (Van Gorcum & Comp. N.V., uitgevers, Assen).

Behalve de gebruikelijke rubrieken bevat deze uitgave eenige artikels, waarop ik meer in het bijzonder de aandacht onzer leden wil vestigen.

Ik noem dan „De ***uitinxcedule van Warmolt Lunsingh",*** medegedeeld door Mr. W. Lunsingh Tonckens. Hierin vindt men vele genealogische gegevens aangaande ***Warmolt Lunsingh,*** geb. 16 Febr. 1651 en overl. te Zwolle 12 Nov. 1708, en zijn nakomelingen: deze tak stierf echter reeds met Warmolt's kleinzoon, mede ***Warmolt*** genaamd, 14 Jan. 1789 uit.

Raadpleging van ***„Memorie van nofificafie"*** en ***„Cedule geschreven door Focco Lunsingh"*** (zoon van Warmolt Sr.) raad ik aan; er komen tal van bekende namen in voor met vermelding van de plaats van inwoning.

Verder wil ik noemen het artikel gewijd aan ***„Het wapen der gemeente Zweeloo"*** door Mr. G. A. Bontekoe, oud-burgemeester van Sleen.

Voor hen, die zich hiervoor interesseeren vermeld ik nog het artikel van Dr. A. E. van Giffen: Oudheidkundige aanteekeningen van Drentsche vondsten (VI).

Het geheel is wederom — ook als uitgave — een lofwaardige publicatie.

J. P. DE MAN.

Kirchenbucher und Standesregister für alle Wohnplätze im Land Hessen door 0. Praetorius. Darmstadt 1939.

Arbeiten der Hist. Kommission fiir das Land Hessen.

Een handig boekje voor hen, die onderzoekingen in Hessen willen doen. Heldere inlichtingen omtrent kerkelijke registers enz.

Op blz. 18 en volgende vindt men een opgave van de gemeenten en de aanwezige doop-, trouw- en sterfregisters.

J. P. DE MAN.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

De Navorscher, jrg. LXXXVIII, afl. 1 en 2.

W. E. van Dam van Isselt, ***Herman Coenraad Wipperman*** en zijn gezin (vervolg). — M. C. Sigal, Grafschriften van Hollanders in Zwitserland.

Taxandria, jrg. XLVI. afl. 4.

J. Cunen, De tienden van Echternach in Oss; hierin worden in afschriften van brieven genoemd ***de Kock, de Ro(o)ver, van Bruheze, Oerlemans, van Vladeracken, van Laervenne, van Roden, Stamelaert.*** — Genealogische fragmenten: ***de Hertoge, Manmaecker van Liedekerke, Michault, van Bokhoven.***

Nederlandsch archief voor genealogie en heraldiek, jrg. I, no. 8.

De voormalige „Elama-Heerd" enz. (vervolg). — Dr. C. R. Vermaas en A. Bijl Mz., Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de Ned. Herv. Kerk te Schiedam (III); bevat afbeeldingen van zerken ***Danecop, Pesser, Asteley.*** — De afkomst van het Nederl. geslacht ***d'Ailly.*** — H. L. Kruimel, ***Bruno Spanceerder,*** kunstig boekbinder: hierin een overzicht van nakomelingen van ***Bruyn Duynen,*** ondertr. Amsterdam 25 aart 1589 ***Anna Hooghkamer Pietersdochter.*** — F. J. H. Banning, Het geslacht ***van Blarcum, van Blarkom, van Blaricum.*** — Vragen betreffende duistere punten: hierin ***Sombeek, van Doorn, Herman*** waarin gegevens ***van Schutterop.***

De Maasgouw. jrg. LIX, afl. 2.

J. Verzijl, ***Henricus Theodorus Bisterveldt*** 1680-1723; bevat genealogische gegevens.

De Indische Navorscher, jrg. V, no. ***4.***

Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, Genealogie ***van Slooten*** (vervolg en slot). — Familie-aanteekeningen ***Mensma, Suydstrand, Offringa. Passamier, van der Mey, van der Meer,*** medegedeeld door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins.

— De familiewapens in het Landsarchief te Batavia (vervolg); *Hasselaer* tot en met *Holmberg de Beckfelt.* — Chertbon. De eerste overlijdensregisters (1828-1840). — Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, De 8 kwartieren van *Frans Jacob Leonard Mersen Senn van Basel.* — Vragen en antwoorden; hierin gegevens *van Grasstek, Hacquebard, van Hogerlinden, Sichterman, Snethlage, Swemmelaar.*

Oud-Holland, jrg. LVI, afl. 2.

A. Bredius, Archiefsprokkelingen; bevat gegevens *de Wee*, gehuwd met *Deulincx, de Preys*, gehuwd met *de Swart.*

Belgisch tijdschrift voor oudheidkunde en kunstgeschiedenis, dl. IX, afl. 1.

R. A. Parmentier, Bronnen voor de geschiedenis van het Brugsche schildersmilieu in de XVIe eeuw (vervolg); hierin vele gegevens uit archieven betreffende *Klaas Cornelis*, zn. van *Albrecht Cornelis* en *Kathelijne de Gheselle*, getr. le met *Barbara Manghelscot* en 2e met *Jozine van Bommele;* en *Jacob vanden Coornhuuse*, getr. met *Maria Roose.*

G. Hennen. Inventaire des protocoles de notaires, conservés aux archives de l'état à Liége. Tongres 1938; bevat behalve de opgave van notarissen en hun protocollen in een „Annexe" een opgave van acten, verleend voor priesters.

Revue française d'héraldique et de sigillographie, dl. 11, no. 1.

L. Jéquier, Les armes des Comtes *de Montbéliard:* bevat wapenafbeeldingen en genealogische tafels. In tafel 11 wordt o.a. vermeld *Jeanne de Montbéliard*, overl. 1445, getr. met *Louis de Chalon*, prince *d'Orange.*

Bulletin [de la] Société de l'histoire du protestantisme français, dl. LXXXVIII, afl. Jan-Maart.

Onder „Documents" o.a.: Les archives de Lourmarin 1525-1792; hierin wordt genoemd 4-4-1673 *Savornin.*

'Archiv für Sippenforschung, jrg. XVI, afl. *4*.

Bevat afbeeldingen van wapens *Tinctorius, Ringk, Halbach, Volckh, Querckh, Sennutig, Ebertz, Merck;* nieuw ontworpen wapens.

Familie, Sippe, Volk. Monatsschrift für Sippenkunde und Sippenpflege, jrg. V, afl. 4.

Blz. 64 onder „Bücherschau" boekbespreking van: H. Krusy, Stammtafel des Geschlechtes *von Dedem.*

Zeitschrift für Niedersächsische Familienkunde, jrg. XXI, afl. 1.

K. R. Möller, Die Holländerfamilien auf den Gütern Schleswig-Holsteins; het meerendeel der vermelde namen zijn patronymen of daarvan afgeleide familienamen.

Ostfriesische Sippenforschung, 6 Mei 1939.

E. Esselborn, Belege zum Leerer Heiratsregister aus dem Jahre 1814: bevat o.a. onder 53. *Teunnies van der Brugge (Verbrügge)*, geb. Waardingen (sic), arrondissement Rotterdam: onder 68. ***Johanna La Fosse,*** geb. Rotterdam, ouders: Jean *Baptiste La Fosse* en *Marie Anne Debirat;* haar grootmoeder *Magdelaine Ladeveze,* wed. *François Debirat,* overl. Rotterdam 26-12-1802.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Appels. (LVII, 236). Volgens het Geref. trouwboek van Nijmegen zijn aldaar op 6 Maart 1712 ondertrouwd: *Andries Appels*, Soldt onder Slangenborg en *Wilmijn Ackerveld* j.d. te Nijmegen. Hij vertoonde zooals gebruikelijk schriftelijk consent van zijn Commandant. Getuige was *Algonde Berns.*

Uit het trouwregister blijkt niet, dat het huwelijk ook te Nijmegen is voltrokken. Elke daarvoor gebruikelijke aanduiding ontbreekt.

Uit het feit dat geen enkele der ouders van bruid of bruidegom onder de getuigen voorkomt en de bruid daarenboven wordt aangeduid als „j.d. *te* Nijmegen" (en niet „van Nijmegen"), blijkt m.i. voldoende, dat beiden slechts tijdelijk te Nijmegen vertoefden.

Leden van het geslacht „Appels" ben ik nimmer in eenig verband met Nijmegen tegengekomen en ik vermoed dan ook, dat de geboorteplaats van *Andries Appels* zal moeten worden gezocht in die streek van ons land, waar het Regiment „van Baer van Slangenburg" in hoofdzaak soldaten recruteerde. Naar ik meen was dit de achterhoek van Gelderland.

Nijmegen. H. J. VAN 'T LINDENHOUT.

Bellefroid (de). Waar is te vinden een portret van: Jhr. *Joës Baptiste Burchard de Bellefroid*, Heer van Mathena, Generaal Majoor der Cavalerie, Ridder Militaire Willemsorde 3e klasse, geb. Ambt Delden 31 December 1790, ongehuwd overleden te Zutphen 5 April 1876, zoon van Jhr. *Philippe Jacques* en *Isabella Elisabeth Johanna van Westerholt?*

Arnhem. R. D. STORM BUYSING.

Brederode (van). Tot welken tak der van Brederode's behoorde *Johan van Br.*, gehuwd met *Cath. v. Riemsdijk*, wier dochter *Marie* omstreeks 1630 tweede vrouw werd van *Christiaan van Wijhe?* (Zie Riddersch. van Nijmegen).

Leiden. BIJLEVELD.

Bruinsvelt. Gevraagd de afstamming van *Catharina Bruinsvelt* van Harlingen, overleden na 5 Mei 1700, huwde Sneek 2 Mei 1669 (door ds. Sixtus Bruinsvelt voltrokken) *Johannes Quicklenborgh* van „Dijnslaker", wijnkooper en burgemeester van Harlingen, wegens overlijden vervangen op 20 Febr. 1690.

Zwolle. G. L. MEESTERS.

Burnick. Wie kan mij eenige gegevens verschaffen omtrent deze familie, waarvan enkelen in de 2e helft 18e eeuw te Utrecht woonden? Aldaar stierf: 20 Jan. 1726 *Robertus B.*, laet nae syn vrouw en mundige kinderen int Coffyhuys aent Domskerckhoff: 30 Oct. 1731 *Isabella B.*, jongedr., laet nae haer moeder int Zuyckerland, doch is overleden aent Domskerckhoff; 27 Jan. 1766 *Cornelia Borninck*, mondige vrijster op het Nicolaïkerkhof. Geen ouders of vrienden". Wellicht was dit *Anna Cornelia Burnick*, waarvan 1721 in een notatieele acte de eerste naam is tusschengevoegd? Blijkbaar geen echte Utrechtsche familie, want de klappers doopen 1665/1704, trouwen 167111710 en begraven 1721/'74 gaven overigens nihil; zoo ook het burgerboek 1650/1721.

's-Gravenhage, W, E. VAN DAM VAN ISSELT.

Buskirk (van). (LVII, 189). De stamvader van dit geslacht was *Laurens Andriesz*, die als „j.m. Uyt Holsteyn" in de Dutch Reformed Church te Nieuw Amsterdam op 12 Dec. 1658 aanteekende met *Jannetje Jans* wed. van *Chrisfiaen Barenfs.*

Hij wordt het eerst vermeld te Nieuw Amsterdam op 25 Dec. 1654, toen hij er als doopgetuige optrad. Hij was een „drayer" van zijn ambacht en wordt ook wel als Laurens de Drayer aangeduid. Maar weldra komt hij met den naam van Buskerk voor.

Na eenigen tijd te N. Amsterdam te hebben gewoond, ging hij eerst naar Bergen, N.J., daarna naar Mingachque en ten slotte naar New Hackensack, N.Y. waar hij overleed. Zijn testament was „probated" 19 Maart 1692. Hij liet vier zoons en drie stiefzoons na.

Laurens van Buskerk, het lid van de Provincial Assembly, was een kleinzoon van den settler, namelijk een zoon van diens zoon *Pieter,* 1666-1738 en *Trijntje,* dochter van *Hans Harmense.* Laurens was gehuwd met Fifje *Vreeland* uit een familie uit Schrabbekerke, Zeeland stammende. Hij stierf in 1752. De in de vraag genoemde *Cornelis van Buskerk* kan geen zoon van dezen Laurens zijn geweest, want Laurens had slechts een eenigen zoon Cornelis, die zelf een eenigen zoon Cornelis had, geb. in 1747, die echter als kind overleed.

Ik heb geen Cornelis van Buskerk kunnen vinden met de aangegeven data, daar de gepubliceerde genealogieën niet zeer volledig zijn, maar vermoedelijk komt wel in aanmerking *Cornelis van Buskerk,* die le op 24 Dec. 1800 *Peggy van Horn* huwt en 2e *Sophie La Toureffe.* In de genealogie zijn geboorte- en overlijdensdata niet aangegeven? Deze Cornelis van Buskerk was een nakomeling van een anderen zoon van den settler, namelijk: *Laurens van Buskerk,* die met *Hendrikje van der Linde* was gehuwd en die in 1709 Representative in the 5th Provincial Assembly was. Hij had een zoon *Laurens,* gehuwd met *Eva.. . . .* en deze een zoon *Abraham,* geh. . . . . wiens zoon *Cornelis van Buskerk,* 1743-1829, *Jane Demarest,* 1749-1844, huwde en bij haar vader was van *Cornelis van Buskerk* den echtgenoot van *Peggy van Horn.*

Genealogische gegevens betreffende deze familie zijn te vinden in: Winfield's *Hisfory of Hudson Counfy,* N.J. en New *Jersey Hisforical Society Proceedings,* 3rd Series, vol. 3, p. 159-171; vol. 4, p. 24-33, 75-89 en vol. 5, p. 140-159.

U.S.A. WILLIAM J. HOFFMANN.

Dirkzwager, Voor een binnen enkele weken ter perse gaande genealogie van dit geslacht worden nog event. aanvullingen gevraagd, bijv. frament-genealogieën van kleinere takken in diverse plaatsen.

Met het oog op den nog resteerenden'korten tijd van voorbereiding zal ik het op prijs stellen, deze mededeelingen *rechfsfreeks* te mogen ontvangen (ten Hovestr. 52).

's-Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM GZN.

Elst (van). Als *Hendrick* van *Brecht* 2 Jan. 1677 in de Kleine Kerk te 's Hertogenbosch ondertrouwt met *Johanna van Elst,* heet zij: j.d. van den Bosch, wonende aan de Marct.

Aangezien het betrokken doopboek niet wordt opgezonden, verzoek ik vriendelijk aan één onzer leden te 's Bosch voor mij te willen nazien of haar doopinschrijving tusschen 1647 en 1657 in het doopboek der Hervormden voorkomt.

's-Gravenhage. H. WIJNAENDTS.

Hoogendijk. Gezocht worden genealogie en wapen van het geslacht *Hoogendijk,* sedert eeuwen te Gouda en omstreken

(Waddinxveen, langs den Holl. IJssel, enz.) gevestigd. Tot dit geslacht behoorden o.a. ook *Neonardus Hoogendijk* Sr. en Jr. (grootvader en kleinzoon), ambachtsheeren van Krimpen aan den IJssel, respect. van 1856-1874 en 1874-1895.

's-Gravenhage. VÜRTHEIM.

Kesteren (van)-Hessels. Is *Johannes van Kesferen,* ged. te Lathum (G.) 7 Februari 1692 (Ned. Geref.) als zoon van *Peter v. K.* en *Hendrijna ten Busch* identiek met *Johan van Kesferen* die, getrouwd met *Johanna Jacoba Hessels,* te Arnhem van 1715 tot en met 1724 5 kinderen laat doopen (Ned. Geref.), o.a. een dochter *Pefronella* en een zoon *Peter?*

Wanneer en waar had dit huwelijk *van Kesferen-Hessels* plaats en wie waren haar ouders?

Tegelen (L.). C. J. SIERTSEMA-HEUVELINK.

Lombaerts. In de XIVe en XVe eeuwen bezat een familie *Lombaerts* aanzienlijke eigendommen te Oisterwijk en te Tilborch. In 't Algemeen Rijksarchief te Brussel vind ik in: Rekenkamer nrs. 45072 tot 45074:

In 1380: *Frederic Lombaerfs* te Oisterwijk.

In 1448150: *Jan, Frederic* en *Wilhelmus Lombaerfs* te Oisterwijk.

Zelfde tijdstip, altijd te Oisterwijk: *Arnoldus Lombaerts,* zoon van † *Barfholomeus,* kleinzoon van † *Laurenfius.*

Kan iemand mij de afstamming geven dezer familie en het wapen?

N. *Lombaerfs* × *Anna Pijpers,* † in 1612. Deze laatste huwde in 2e huwelijk *Jan Brouwers,* burgemeester der stad Maastricht. Uit het 1 e huwelijk is gesproten: *Anna Lombaerfs,* die × *Hendrik Loijens,* schepen, schatbewaarder en burgemeester der stad Maastricht.

Die familie *Lombaerfs* voerde: in zwart een zilveren klimmend schaap? of hond?

Van welke plaats is die familie herkomstig? Welke is hare afstamming? (De tak Lombaerts, van 's Hertogenbosch, is mij bekend).

Alle andere mededeelingen betreffende de Lombaerts' in de Nederlanden zullen welkom zijn.

Brussel. FORTUNÉ KOLLER.

Luckner. (LVII, 93/94). *Nicolaas* graaf *von* (de) *Luckner,* maarschalk van Frankrijk, werd op 11-1-1722 te Cham (Beiersche Ostmark) geboren, als voorlaatste van 8 kinderen uit het huwelijk van den keurvorstelijken hophandelaar en Stadtkammerer *Samuel Luckner (1683-1730)* en van *Maria Franziska Billig* (1690- ?). Zijn vader was te Cham ook brouwer en eigenaar van het Gasthaus zur Schwanne, hetgeen thans nog door een zijner nakomelingen gehouden wordt.

Gevraagd wordt o.a., wáár *Nicolaus Luckner* heeft gewoond in Nederland, nadat hij te Maeseyck op 25-9-1749 met zijn regiment was afgedankt en voordat hij in 1757 in Hannoverschen dienst was getreden, dus van 1749-1757. Luckner was gehuwd met *Johanna Cornelia Cuypers,* afkomstig van Stevensweerd. Aangezien Luckner te Maeseyck in garnizoen is geweest en wist, dat hij afgedankt zou worden, heeft hij zeer vermoedelijk bezoeken gebracht aan Stevensweerd, ongeveer 5 K.M. Noorwaarts van Maeseyck aan den anderen oever van de Maas gelegen. De kleine vestingstad Stevensweerd, — teitelijk méér schans dan vesting —, was ingevolgde het 18e artikel van het derde (het Antwerpensche) Barrière Tractaat op 15-11-1715 aan de Republiek der Zeven Gewesten overgegaan, die er sindsdien doorgaans uit Maastricht en som-

tijds uit Venlo een klein garnizoen detacheerde. Luckner legde daar bezoeken af, deels wellicht uit kameraadschap, voornamelijk veeleer om over te gaan in Staatschen huurdienst. Daar maakte hij kennis met zijne latere echtgenoote Johanna Cornelia Cuypers, die rijk beërfd was in het toenmalige Deensche Holstein. Het echtpaar Luckner-Cuypers heeft ná hun huwelijk, vooral toen Luckner in 1792 in Franschen dienst overging en een hoog tractement genoot, deze bezittingen steeds vermeerderd en bracht er herhaaldelijk zijn verlof of zijn vrijen tijd, nadat hij „afgedankt" was, door, o.a. staat dit vast, na zijn ontslag uit Hannoverschen dienst in 1763, dus na den zevenjarigen oorlog (1756-1763). Zeer vermoedelijk is Luckner er ook toe gekomen om in Hannoverschen dienst te gaan, toen hij, zooals ik met grond meen te mogen vermoeden, van 1749-1757 op de Holsteinsche goederen zijner vrouw vertoefde. Immers: daar in Holstein had hij vlugger militaire connecties met Hannover dan bijv. te Stevensweerd.

De goederen, welke Luckner in Holstein, deels vanwege zijne vrouw en deels uit eigen aanwinst, bezeten heeft, zijn bekend: het zijn Schulenburg en Blumendorf in het amtsgericht Oldesloë, Depenau en Löhndorf in Plön en Tüschenbeck in Ratzeburg. De goederen in Oldesloë zijn vermoedelijk afkomstig van zijne vrouw; hoe deze, een Limburgsche, aan goederen in Holstein kwam, is mij onbekend.

Uit bovenstaande hypothese volgt, dat de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat Luckner niet te Stevensweerd of elders in Limburg gehuwd is, maar in Holstein, vooral indien zijne vrouw het Katholieke geloof zou verlaten hebben, hetgeen op het Limburgsche platteland eene uitzondering was en waarvan zij van hare familie wel last zal hebben ondervonden. Ook de geboorteplaats van hun kind is daar eerder te zoeken dan in Stevensweerd, vooral indien het kind buitenechtelijk zou geboren zijn en dus later geëcht zou zijn.

Men zoeke dus niet in Nederland om de verblijfplaats van Luckner van 1749-1757, alsmede zijn huwelijk en de geboorte van een zijner kinderen vast te stellen, maar in bovengenoemde landstreek van Holstein.

Vanwege deze goederen in Holstein, waar hij grootgrondbezitter was geworden, is Luckner in 1778 in Denemarken verheven tot Baron en in 1784 tot Graaf, In 1792 gaat hij over in Franschen dienst en wordt benoemd tot Maarschalk van Frankrijk en Commandant van het Fransche Rijnleger. Als zoodanig faalde hij. Luckner was een houwdegen en hoogstens een handige tacticus, als strateeg en organisator kon hij zich niet handhaven. Ongetwijfeld is hij een hoogst merkwaardige homo novus van de 18e eeuw, een der voorloopers van de mannen met een bliksemvlugge carrière, waaraan het Fransche „Consulat et l'Empire" kort daarop zoo rijk is geweest. In 1793 reist Luckner naar Parijs om zijne persoonlijke geldelijke voorschotten aan het Fransche Rijnleger terug te vorderen. Middels allerlei intriges wordt hij beschuldigd van hoogverraad en samenzwering tot bevrijding van leden der familie „Capet". Op 4-1-1794 wordt hij op last van Robespierre onthoofd onder de guillotine. In 1795 verklaart de Nationale Conventie de beschuldiging van hoogverraad en samenzwering voor onhoudbaar en worden zijne geconfiskeerde goederen teruggegeven aan zijn zoon *Nicolaus*.

Amsterdam. J. GRAAFLAND.

Pama. Naar mij werd medegedeeld moet in West-Indië een familie *Pama* uitgestrekte bezittingen (plantages) gehad hebben. Kan iemand *mij* over deze Pama's inlichtingen verschaffen, zoo ook over een (vermoedelijk Doopsgezinde) familie Pama, die in de 18e eeuw te Surhuisterveen woonde en naar men zegt uit Oost-Friesland afkomstig was?

Voorburg. C. PAMA.

Uytrecht (van). (LVII, 240). In een in mijn bezit zijnd Ms. Wapenboek uit de 18de eeuw staan 4 verschillende wapens dezer familie afgebeeld nl.

A. Doorsneden schild met een gevleugelden klimmenden leeuw over alles heen, de bovenhelft zwart op goud, de benedenhelft goud op rood.

B. Gevierendeeld 1 en IV drie zwarte lelies op zilver (2 en 1), 11 en 111 van zilver met 3 palen van rood. Met een hartschild gelijk aan A.

C. Gevierendeeld 1 en IV gelijk aan B., doch met een hartschild van zilver beladen met twee roode kepers. 11 van goud met een zwarte vreemdsoortige figuur, die zich ongeveer aldus laat beschrijven: drie met krullen versierde zwarte gebogen lijnen, die samen ongeveer de letter U vormen, welke figuur vergezeld is rechts van de letter A, boven van de letters RA, links van de letters BI en onder van de letter A, alle van zwart. 111 op goud een zilveren man, een degen in de rechterhand omhoog houdend, rechts aan zijn voeten liggend een door hem verwonde zilveren man met rooden bloedstroom uit een hartewond.

D. Gevierendeeld 1 en IV gelijk aan 1 en IV van C, 11 en 111 een zilveren springend hert op zwart. Over alles heen een blauw hartschild, op zijn beurt beladen met een hartschild van zilver met een rood St. Andrieskruis, welk laatste hartschild vergezeld is van drie gouden korenschoven (2 en 1).

Blijkens de toevoeging aan het onderschrift van wapen A der woorden „van den Tempel" betreffen deze wapens dezelfde familie als waartoe behoorde de echtgenoote van den Raadpensionaris van Oldenbarnevelt.

Driebergen. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL.

Zinzerling-Costenburg. Gevraagd de geboorteplaats en de namen der ouders van *Cornelia Adriana Baldina Costenburg* (of *van Costenburg*), † 4-2-1730, die × *François Adolphe* baron *de Zinzerling?*

Wie waren de ouders en -de grootouders van dezen *François Adolphe de* Z.?

Alle andere mededeelingen betreffende de familie *Zinzerling* in de Nederlanden zullen welkom zijn. (De Belgische afstamming is mij 'bekend).

Brussel. FORTUNÉ KOLLER.

INHOUD 1939, Na. 6.

Bestuursberichten. — Een en ander over den Eenhoorn als Friesche wapenfiguur, door Mr. A. S. Miedema. — Geslacht Diodati, door Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel. — Stamreeksen Van den Pavordt, door Mr. W. de Vries. (Vervolg). — Een oudere generatie van het geslacht Osy, (door J. P. van der Weele. — Uit de kerkelijke registers van Voorhout, door W. J. J. C. Bijlereld. — Korte mededeelingen: T. v. d. Laars †; „Nederlandsche Familiewapens" ; Van Heek; Uitenhage de Mist; Van Schueren-van Groesbeeck-de Croy; Nieuw gemeentewapen. — Boekbespreking, door J. P. de Man. — Inhoud van tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden: Appels; Bellefroid (de) ; Brederode (van) ; Bruinsvelt ; Bnrnick; Buskirk (van) ; Dirkzwager ; Elst (van) ; Hoogendijk; Kesteren (van) ; Lombaerts ; Luckner; Pama ; Uytrecht (van) ; Zinzerling-Costenburg.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize* **Eikenrode, *Driebergen.***

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, ***Rouwstraat 4, 's-Gravenhage.***
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, ***Bleyenburg 5,*** 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 7. **LVIIe. Jaargang.** **Juli 1939.**

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, beboorende bij het artikel: Een wapeusteen te Eibergen.

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heeren Mr. N. G. van Taack Kranen, oud-voorzitter van den Pensioenraad te 'Wassenaar, en G. D. C. Valewink, notaris te Oosterbeek, respectievelijk sedert **1934** en 1923 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

B. J. J. TER MEULEN ..... *Twello.*
„'t Kerkenkampje".

MR. A. M. DE VRIES ..... *'s-Gravenhage.*
Dir. Twentsche Bank. *Ruychrocklaan 203.*

Adreswijzigingen:

Mej. TH. J. VAN ALFF ..... *'s-Gravenhage.*
Anna van Hannoverstrnat 18.

S. DE CLERCQ ..... *'s-Gravenhage.*
Emantsstraat 29.

Mej. DR. E. J. M. CONRADIE ..... *Amsterdam C.*
p/a Suid-Afrikaanse Instituut, Bibliotheek der Universiteit, Singel 431.

MR. DR. L. CARSTEN ..... *'s-Gravenhage.*
(tijdelijk) Hotel Wittebrug.

H. L. KRUIMEL ..... *'s-Gravenhage.*
2e Schuytstraat 11.5.

JHR. G. A. VAN NISPEN ..... *'s-Gravenhage.*
Jan van Nassaustraat 27.

C. J. W. VAN WANING ..... *Bafavia C.*
p/a Depart. der Marine.

MR. N. WENTHOLT ..... *Heemstede.*
Koedieflaan 41.

C. VAN WESSEM ..... *'s-Gravenhage.*
Verhulststraat 47.

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Hennen, G. Inventaire des protocoles de notaires conservés aus Archives de l'état à Liége. Tongres 1938.
Archives de l'état à Liége.
(Ruil „Alg. Rijksarchief" te Brussel).

Biographisch woordenboek van protestantsche godgeleerden in Nederland. Onder hoofdred. van J. P. de Bie. 's-Gravenhage 1939. afl. 25.
(Geschenk van het Ministerie van 0. K. en W.).

Praetorius, 0. Kirchenbiicher und Standesregister für alle Wohnplätze im Land Hessen. Darmstadt 1939.
Arbeiten der Hist. Kommission f. das Land Hessen.
(Recensie-exemplaar).

Esselborn, E. Das Geschlecht Garrels aus Leer (Ostfriesland). Berlin-Pankow 1938.
(Geschenk van den Heer H. Garrels).

Bijlevelt, [W. J. J. C.]. Uit de geschiedenis van het huis de Zwarte Leeuw, Rapenburg 69. [Leiden 1938].
(Geschenk van den Schrijver).

Bemmelen, J. F. van. Het begrip parenteel. ['s-Gravenhage 1939].
Overdr. uit „Afkomst en toekomst", V.
(Geschenk van den Schrijver).

Strutz, E. 175 Jahre Abr. Frowein jun., Abr. u. Gebr. Frowein, Frowein u. Co. A. G. Ein Beitrag zur 'Wuppertaler Wirtschafts-geschichte. [Düsseldorf 1938].
(Geschenk van den Schrijver).

Hul 1 u, J. d e. De hofsteden van Schoondijke en hunne bewoners in vroeger en later tijd. Oostburg 1939.
(Recensie-exemplaar).

H u 1 1 u, J. d e. De hofsteden van Waterlandkerkje *en* hunne bewoners in vroeger en later tijd. Oostburg 1939.
(Recensie-exemplaar).

A 1 d e r w e r e 1 t, J. K. H. de R o o van. De grootmeester en de inspecteurs der artillerie van de Kon. landmacht van 1814 tot 1939. Met een inl. betreffende de opperbevelhebbers en bevelhebbers van de Ned. artillerie van 1568 tot 1810, toegelicht met gegevens omtrent de samenstelling van het wapen. Uitgeg. bij de herdenking van het 125-jarig bestaan van de inspectie der artillerie. ['s-Gravenhage 1939].
(Geschenk van den Schrijver).

L a r g i a d è r, A. Die Entwicklung des Zürcher Siegels. Weimar 1938.
Overdr. uit „Ztschr. der Savigny-Stiftung f. Rechtsgesch.", LVIII, Germanistische Abt.
(Geschenk van den Schrijver).

D o e s, J. A. van der. Het huis Ter Does: [uitgeg. door] G. W. van der Does, J. A. H. van der Does, J. B. van der Does. [z. pl. z. j.].
(Geschenk van Jhr. Mr. G. W. van der Does).

H e l b e r s, B. C. Geschiedenis der Luthersche Kerk te Winschoten. [z. pl. 1939].
Overdr. uit „Gron. Volksalm.", 1939.
(Geschenk van den Schrijver).

P r i n s, 1. Het faillissement der Hollandsche steden: Amsterdam, Dordrecht, Leiden en Haarlem in het jaar 1494. Amsterdam 1922.
(Geschenk van den Heer J. J. Viirfheim Gzn.).

Regimenten Grenadiers en Jagers. Gids voor het Historisch Museum te Waalsdorp. [Waalsdorp 1937].
(Geschenk a.b.).

B a r l e b e n, 1. Geschichte der Familie Lüps. Der geneal. Teil unter mitwirkung von W. de Joncheere. Düsseldorf 1937. 1 dl. 2 bdn.
(Geschenk van Mevrouw E. Lüps).

S c h e e 1 e, H. Ahnentafel des Feldherrn Erich Ludendorff. Leipzig 1939.
Ahnentafeln berühmter Deutscher, 5. F., 1.

D r o s t e z u H ü 1 s h o f f, H. v o n u. J. Hohlfeld. Ahnentafel der Dichterin Annette Freiin von Droste zu Hülshoff. Leipzig 1939.
Ahnentafel berühmter Deutscher, 5. F., 2.

R a u s c h e n b e r g e r, W. Ahnentafel des Komponisten Hans Pfitzner. (Zur Vollendung seines 70. Lebensjahres am 5. Mai 1939). Leipzig 1939.
Ahnentafeln berühmter Deutscher, 5. F., 3.

F o l b e r t h, 0. Ahnentafel des Führers der Siebenbürger Sachsen Stephan Ludwig Roth (zu seinem 90. Todestag am 11. Mai 1939 herausgeg.). Mit einer Nachfahrenliste Stephan Roths von G. Servatius. Leipzig 1939.
Ahnentafeln berühmter Deutscher, 5. F., 4.

S c h u r e r, B. J. De Friesche eigennamen verklaard. Merkwaardige afkomst, vorming, beteekenis. Sleutel voor de verklaring van het grootste deel der Nederlandsche familie- en plaatsnamen. Den Dolder 1939.

W o r i n g e r, A. Die Studenten der Universität zu Rinteln (Academia Ernestina). Leipzig 1939.
Mitt. der Zentralstelle f. Deutsche Personen- u. Familiengesch., LIX.

Geslacht Diodati,

door **Jhr. Mr. Dr. J.** R. Clifford Kocq **van Breugel.**

(Vervolg van LVII, 263).

XI. *Philippe Diodati,* geb. Genève 17-9-, ged. ald. 20-9-1620 (peter: *Cesare Balbani),* studeert te Genève en Montauban theologie, op een reis door Normandië maakt hij kennis met baron La Lecque en vergezelde dien edelman naar Holland, Op 3-12-1651 wordt hij beroepen als predikant bij de Waalsche Kerk te Leiden, in welke bediening hij 5-5-1652 wordt bevestigd. Op een uitstapje naar Dordrecht, waar hij de vrienden van zijn vader uit den tijd der Synode van 1618 wilde opzoeken, maakte hij kennis met zijne toekomstige vrouw. Hij sterft Leiden 6-10-1659. Hij tr. Dordrecht 7-4-1654 (o. 's-Gravenhage 15-3-1654 en o. Leiden 13-3-1654) *Elisabeth Franken,* geb. Dordrecht, dr. van *Sebasfiaan,* burgemeester van Dordrecht en Raadslid van den Hove Provinciaal van Holland en *Jacomina van Casferen.* Zij hertr. met een Duitscher *Richter,* die een verkwister was en het goed van Diodati verbraste en had ook bij dezen kinderen.

Uit haar eerste huwelijk:

1. *Jean Diodafi,* geb. 26, ged. Leiden 29-8-1655, sterft in de wieg.
2. *Philip Sebasfiaan,* volgt XII.
3. *Jean,* volgt XIIbis.
4. *Rodolphe Diodafi,* geb. 3-3-, ged. Leiden 21-3-1660, posthumus [3]), wordt koopman en boekhouder in het Ambachtskwartier te Batavia op 4-1-1707, opperkoopman en opperhoofd van Japan 31-5-1720, van dat vaarwater ontslagen 15-5-1722, st. tusschen 8-1- en 3-6-1723. Bij den doop op 1-2-1709 te Batavia van een kind *Lodewijk* is doopgetuige *Roelof Diodafi,* echtgenoot van *N. N. Trip.* Is dit dezelfde? Hij was op 23-10-1721 (bij den doop te Batavia van een kind *Reyndertsz)* gehuwd met *Maria de Blocq,* geb. 1671, dr. van *Jacob* en *Aleffa Backers* en (volgens de Haan Hettema) weduwe van G. *Myendonck* en van *N. N. de Leeuw.* Zij maakt haar testament 16-6-1738 voor notaris Schouten te Batavia. Zij en haar man zijn ettelijke keeren doopgetuigen bij kinderen van anderen, hij het laatst op 8-1-1723 bij een kind *Ferment* en zij het eerst als weduwe van *Roelof Diodati* op 3-6-1723.

XII. Mr. *Philip Sebasfiaan Diodati,* geb. Leiden 3-12-1656, student aldaar 25-9-1673, schepen van Rotterdam in 1704 en 1706, inspecteur van de troepen van den Koning-Stadhouder in de Nederlanden, begr. Rotterdam in graf No. 110 op 16-9-1710 in de Waalsche Kerk, waarvan hij ouderling was. Hij testeert 15-11-1684 voor notaris Johan van Waal en 3-9-1710 voor notaris Arnoldus Meysterus. Hij tr. 1684 met *Lydia Blanckerf,* ged. Rotterdam Walekerk 6-3-1661, begr. ald. in graf No. 110 als kraamvrouw 31-10-1693, dr. van Mr. *Eewouf,* heer

[3]) Een *Rudolf* ***Diodati*** trouwt op het eiland Mauritius met *Catharina Saaymans,* deze sterft te Batavia 10-3-1723.
Uit dit huwelijk:
1. ***Elisabeth*** *Diodati.*
2. *Johannes Diodati.*
3. *Samuel Diodati.*
4. ***Agatha*** *Diodati.*

Deze *Rudolf* kan zeer moeilijk dezelfde zijn als *Rodolphe,* de zoon van *Philippe.* Over hem is mij verder niets bekend, evenmin als over zijne kinderen.

van 's-Gravenambacht, en *Petronella van Eyck.* (Haai: zuster tr. *Jacob van Casteren).*

Uit dit huwelijk:

1. *Eewouf,* volgt XIII.
2. *Elisabeth Diodati,* ged. Rotterdam Walekerk 5-1 1- 1687, doopget. *Jacob van Casteren* en *Johanna Blanckerf,* st. ongehuwd 's-Gravenhage 11-3-1715, het lijk vervoerd naar Rotterdam, impost ƒ 60.— betaald 17-4-1715, begr. in Rotterdam Walekerk graf No. 110 op 13-3-1715.
3. *Petronella Diodati,* geb. Rotterdam 1689, st. 's-Gravenhage 17-11-1756 aan tering, lste klasse begr. in de Kloosterkerk ald., impost ƒ 30.— betaald (haar sterfdatum wordt ook wel opgegeven 11-2-1757, doch de hiervoren opgegeven sterfdatum is gegrond op de officieele gegevens uit het Haagsch Gemeente-archief). Zij ondertr. als *Petronella Cornelia Diodati* in de Groote Kerk te 's-Gravenhage 14-2-1717 met *Jacob Brouwer.*
4. *Jean Diodafi,* ged. Rotterdam 23-1-1689, gett. *Jean Diodati* en *Pieternella Blanckert.*
5. *Marie Diodati,* ged. Rotterdam 26-7-1690, gett. dezelfden.
6. *Jacoba Renée Diodati,* ged. Rotterdam 22-10-1692, gett. *Jacob van Casteren* en *Piefernella Blanckert,* st. ongehuwd 's-Gravenhage 26-1-1724, vervoerd naar Rotterdam en aldaar begr. in de Walekerk in graf No. 110 31-1-1724.

XIII. *Eewout* (soms *Eeuwout* geschr.) *Diodati,* ged. Rotterdam 16-3-1686, doopgett. Jean *Diodafi* en Mevrouw *Vredeberg,* poorter van Amsterdam 19-5-1725, kerkmeester van de Eilandskerk 1729, vóór zijn huwelijk woonde hij te 's-Gravenhage, bij zijn huwelijk te Vianen, tr. Walekerk te 's-Gravenhage 25-10-1722 (ondertr. dien zelfden datum Groote Kerk aldaar) *Geerfruida Cornelia Levingstone,* tevoren wonende in Amsterdam en destijds te Vianen, dr. van Sir *Alexander Levingstone,* ridder baronet, kapitein (later kolonel) eener compagnie Schotten en van *Sara Tiellens* (zie Elias, Vroedschap van Amsterdam II, p. 560).

Uit dit huwelijk:

Sara Lydia Diodati, geb. Vianen 1 l-, ged. ald. Nederl. Herv. Kerk 12-12-1723, zij komt met attest van de kerk te Helvoirt op 10-11-1746 te 's-Gravenhage en wordt ald. lidmaat. Zij wordt universeel erfgename van hare grootmoeder *Levingstone* geb. *Tiellens,* van wie men zeide, dat zij wel een millioen guldens naliet. Deze maakte een testament, waarbij zij aan haar ander kleinkind, den secretaris *Lesfevenon* de keuze liet tusschen een legaat van ƒ 80000.— gulden of wel zijn legitieme portie. Aanleiding hiertoe was, dat haar ongehuwde zuster *Elisabeth Tiellens* aan *Lestevenon* een aanzienlijk vermogen had nagelaten en aan *Sara Lydia* maar een klein legaat: deze laatste sterft te 's-Gravenhage 14-3-1766 en wordt begr. te Vianen. Zij ondertr. 's-Gravenhaqe 2-10-1740 *Dirk Huybert Verelsf,* geb. Veere 1717, Gecommitteerde in den Raad van State 5-12-1737 tot 1758 voor Zeeland, werd als Gezant der Republiek van de Ver. Nederlanden naar Sardinië en Napels gezonden en was van 26-6-1758 tot zijn dood Nederlandsch Gezant te Berlijn. Hij werd op 10-9-1767 door Frederik den Groote tot Pruisisch Graaf verheven naar aanleiding van het huwelijk van den Erfstadhouder Prins Willem V met een Pruisische Prinses. Hij hertr. Berlijn November 1773 met Gravin *Sophia von Platen,* weduwe *von Kraut* en sterft aldaar 24-1-1774. Hij was zoon van Jean *Louis,* Burgemeester van Veere, Rentmeester der geestelijke goederen van Walcheren en van *Elisabeth Sappius. Sara Lydia* was doopgetuige in de Groote Kerk te 's-Gravenhage bij den doop van *Dirk Hubert Verelsf* op 2-8-1741.

XIIbis. *Jean Diodati,* geb. Leiden 28-7-, ged. ald. 31-7-1658, werd in Dordrecht voor den handel opgevoed, hij werd door de Walekerk ald. gedeputeerd naar de Synode van Delft, hij scheepte zich met zijn gezin op 13-5-1697 in om als Opperkoopman der O.Ind. Compagnie naar Batavia te gaan (zie hierover de Librye 1889 No. 8 pag. 63a), wordt als Opperkoopman aldaar in 1698 gedesigneerd tot independent fiscael te Suratte, doet den eed 8-8-1698, wordt Schepen van Batavia 9-12-1705, krijgt permissie om in Batavia te blijven 2-8-1706, vertrekt naar Suratte in bovengenoemde qualiteit 12-7-1707, wordt Raad Extraordinair van Indië 21-7-1711, nam op 20-10-1710 deel te Suratte aan de begrafenis van Cornelis Bezuyen, Directeur in Hindoestan en Nederlandsch Ambassadeur bij den Grootmogol. Hij sterft Suratte 16-6-1711. Zijne dochters stichtten hem een magnifiek grafmonument, dat 24000.— guldens kostte. Hij tr. Middelburg 2-4-1680 (ondertr. 's Hage Gr. Kerk 17-3-1680) *Aldegonda Trouwers.* geb. Middelburg 1662. Zij woonde bij haar huwelijk te Dordrecht en sterft te Batavia 1-2-1698, dus zeer spoedig na aankomst. Zij was een dochter van *Salomon* en *Maria Turken.*

Uit dit huwelijk:

1. *Maria Elisabeth Diodati,* geb. 9-, ged. Dordrecht 10-3-1681, st. 26-10-1692.
2. *Elisabeth Renée Diodafi,* ged. Dordrecht 14-10-1682, st. Suratte 8-6-1713, tr. aldaar *Daniel Hurgronje.*
3. *Isabella Cornelia Diodati,* geb. 23-, ged. Dordrecht 24-11-1684, sterft 9-8-1732.
4. *Philippe Diodati,* geb. Dordrecht 19-, ged. ald. 21-10-1686, Directeur van het Granenmagazijn der O.Ind. Compagnie te Batavia, was onder de Heeren, die de Gezanten van den Pakoeboeana geleidden bij de begrafenis van den Gouverneur Generaal Mattheus de Haan op 4-6-1729. Hij werd onderkoopman en confrontist der Batavia'sche administratieboeken 17-8-1725, koopman en eerste administrateur van het granenmagazijn 24-8-1728, vendrig der ongetrouwde pennisten 9-6-1730, luitenant der Kasteels pennisten 12-6-1733. Hij was getuige te Batavia op 25-5-1717 bij den doop van een kind van zijn broer Salomon en sterft ongehuwd 18-3-1734, Hij legateerdegroote sommen aan kerken in Dordrecht o.a. aan de Groote Kerk 15000 Rijksdaalders, waarvoor werden aangekocht 4 gouden bekers en drie gouden schotels, aan de Augustijnerkerk een zilveren avondmaalservies, alles in gebruik genomen in 1738, voorts een koperen afsluithek in het Hooqkoor van de Groote Kerk.
5. *Salomon,* volgt XIII.
6. *Simon Diodati,* geb. 9-, ged. Dordrecht 20-6-1689, wordt secunde te Amedabaad 8-9-1711, onderkoopman 29-7-1712, opperhoofd in Agra 30-7-1715, fiscaal te Suratte 4-8-1719, sterft aldaar 28-9-1719.
7. *Jeanne Aldegonda Diodati,* geb. Dordrecht 1690. Zij

geeft aan haar petekind *Aldegonda Diodati* een Bijbel,. die nu in de Universiteitsbibliotheek te Genève berust. Zij woonde als weduwe en rentenierster in 1742 te 's-Gravenhage aan het Voorhout noordzijde, had toen een jaarlijksch inkomen van 20.000 guldens, haar huis had ƒ1700.— huurwaarde, zij bezat een buitenplaats, hield 8 dienstboden en een koets met 2 paarden. Zij erfde van haren man ƒ191190.—. Zij stierf aan het „water" te 's-Gravenhage op 18-7-1759, begr. ald. in de Kloosterkerk in het graf, dat zij 25-3-1747 op haar naam overgeboekt kreeg, de impost van 30 gld. begrafenisrechten wordt op 24-7-1759 geboekt. Zij legateert 5-6-1758 aan de Kloosterkerk te 's-Gravenhage ƒ2000.— tot onderhoud en behoud van dat graf. Zij tr. Batavia 14-7-1725 Mr. *Joan François de Witte van Schooten*, Raad van Indië, bij zijn huwelijk lid van den Raad van Justitie te Batavia, admiraal over 24 schepen, geb. te 's-Gravenhage. Bij de begrafenis van den Gouverneur Generaal Mattheus de Haan was hij tegenwoordig als Raad extraordinair van Nederl. Indië en Resident van het Heemraadschap der Batavia'sche Ommelanden. Hij kreeg van de O.Ind. Cie. een medaillon aan gouden keten en repatrieerde met een vermogen van ƒ 900.000.—. Hij st. 's-Gravenhage en werd begr. in de Kloosterkerk aldaar in Januari 1742. Hij was weduwnaar van *Anna de Haan*, een dochter uit het eerste huwelijk van den Gouverneur Generaal *Mattheus* met *Francina Zivett*, ged. Batavia 9-3-1692, tr. le *Anthony Chastelein Corneliszn.* en hertr. Mr. *Joan François de Witte van Schooten*, wien zij het landgoed Weltevreden ten huwelijk bracht. Deze verkocht dit landgoed in 1733 voor 39000 Rijksdaalders aan Justinus Vinck.

8. *Magdalena Diodati*, ged. Dordrecht 13-10-1692, st. jong.
9. *Maria Magdalena Diodati*, ged. Dordrecht 12-12-1693, st. jong.
10. *Abraham Trouwers Diodati*, geb. Dordrecht 30-5-1695, st. 23-3-1703.
11. *Mathieu Emanuel Diodati*, geb. 22-, ged. Dordrecht 31-3-1697, st. 27-10-1718.

XIII. *Salomon Diodati*, geb. Dordrecht 25-, ged. ald. 28-1-1688. Hij wordt als onderkoopman Commissaris van huwelijksche en kleine zaken te Batavia 2-6-1719, vice president van dat college 7-6-1720, ouderling te Batavia 28-5-1726, koopman en secretaris van Weesmeesteren 29-8-1727, was in 1729 tegenwoordig bij de begrafenis van Gouverneur Generaal Mattheus de Haan, wordt als secretaris van de Weeskamer naar Nederland „verlost" 24-6-1732. Hij schreef een belangwekkend rapport over de lotgevallen der Oost Indische Compagnie sedert 1697 en nog een klein dagboek over 1732, beiden bevinden zich in handschrift in het archief Diodati te Genève (zegt de Budé p. 290). Hij sterft 's-Gravenhage 13-4-1753 en werd er eerste kl. begr. in het graf, dat hij 28-9-1746 van de Kloosterkerk voor ƒ 460 plus 24.— gekocht had, en wel bij avond. Hij tr. Batavia 7-12-1713 *Geertruida Colombine Sloft*, geb. ald. 21-8-1697 (dus bij haar huwelijk amper 16 jaar oud). Den 1sten April 1758 wordt op haar verzoek het graf van haar man op haar naam overgeschreven: op 27-4-1765 geeft zij bij acte, verleden voor notaris Glaser, dat graf aan haar beide zoons, op 30-5-1765 verkoopt de jongste harer zoons zijne helft aan den oudste bij acte van notaris Aansorg en laat deze op 5-10-1765 overschrijven: volgens Alg. Ned. Fam. 111 p. 253 verkrijgt die oudste zoon het graf van zijn vader op 9-10-1769, hij heeft zich dus met de aanvaarding niet gehaast. *Geertruida* werd in het graf in de Kloosterkerk begr. in den ochtend van 12-12-1780 [4]). Zij was eene dochter van *Jeronimo Slott* en *Anna Gustave Schreuder*. Het echtpaar wordt met attest uit Batavia in 1738 lidmaten der Waalsche Kerk te 's-Gravenhage.

Uit dit huwelijk:

1. *Martin Jacob Diodati*, volgt XIV.
2. *Antoine Jozué Trouwers Diodati*, volgt XIVbis.
3. waarschijnlijk nog een kind, ged. Batavia 25-5-1717, getuige *Philip Diodati*.

XIV. *Martin Jacob Diodati*, geb. 13-12-, ged. Batavia 17-12-1722. Hij stond aan zijnen jongeren broeder de beide landhoeven *in* de balye van Gex af, die sedert den onder IXbis vermelden *Carlo Diodati* in de familie waren. Hij st. 31-1-1781 en wordt op 5-2-d.a.v. in het familiegraf in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage lste kl. begraven. Volgens de Haagsche grafboeken zou hij 58 j. 1 mnd. en 18 dagen oud geworden zijn: de koster heeft blijkbaar als geboortedatum 18 in plaats van 13 December gelezen. Hij stierf aan een borstkwaal. Hij maakte op 29 Januari 1781 zijn testament te Amsterdam. Dit testament werd op een veiling van de firma van Stockum te 's Hage op 25-11-1929 gekocht door de firma Halwasse. Hij vermaakt het familiegraf aan zijn beide zoons en stelt tot executeurs testamentaires en tot voogden over zijne kinderen aan Heeren Weesmeesteren van Delft. Hij legateert onder zekere voorwaarden aan zijn zoon *Jacob* zijn geheele bibliotheek, verder physische en mathematische instrumenten, telescopen, sphaeres, globes enz., benevens de nog onvoltooide orgels alsmede de horologiën door hem geinventeerd en onvoltooid zijnde, de thermometers en barometers door hem en door Hendrik Prins gemaakt, alle des testateurs gouden en zilveren medailles, automaten, bewegende beelden en andere rariteiten, nog: al zijn geweren en andere wapenen alsmede de twee bureaux door hemzelf geinventeerd en aan zijn huis doen maken, en tenslotte nog allerlei gouden en zilveren byoux en snuisteryen, waaronder een groot gouden horloge met het portret van zijne moeder G. C. *Sloft*. Hij woonde op de Zuidwestbinnensingel te 's-Gravenhage. Op gevorderden leeftijd trouwt hij aldaar in de Hoogduitsche Kerk 14-6- 1778 (ondertr. 's Hage 31-5-1778) *Elizabeth Stephnez*, geboren te Verviers, die voor hem haar godsdienst afzwoer en op 18-8-1778 als lidmate der Walekerk te 's Hage werd aangenomen. Dat hij zoo laat in zijn leven pas huwde kan te wijten zijn aan zijn mislukte huwelijk met *Sara Burlamacchi*, met wie hij 28-12-1749 ondertrouwde te 's-Gravenhage, welke ondertrouw op 6-2-1750 werd geroyeerd.

Elisabeth Stephnez hertr. Hörstgen 1-5-1783 *Charles*

4) Omtrent dezen datum zijn de schrijvers het niet eens. De Budé zegt, dat zij twee jaar na haren man in 1755 zou zijn overleden, Schotel stelt haar sterfdatum op 27-4-1765, geen van beiden kan gelijk hebben, daar zij op laatstgemelden datum nog een acte passeert over het graf (zie hoven), de in mijn bezit zijnde fragment Ms. genealogie geeft op 27-4-1777 en Alg. Nederl. Familieblad t.a.p. vermeldt den in de tekst opgenomen datum. Deze laatste heeft de grootste waarschijnlijkheid, men lette ook op den steeds terugkeerenden datum van den 27 April, die alleen voor de acte van notaris Christoffel Glaser onomstootelijk vaststaat.

Ludwig de Quen, kapitein in het regiment von Radicke ten dienste dezer landen (Her. Bibl. *1876* p. 212).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jacob Diodati,* volgt XV.
2. *Geertruid Diodati,* geb. . . . . st. Oudendijk onder Kralingen 4-7-1829 na een korststondige ongesteldheid. Zij krijgt attest naar Delft 27-11-1796, lidmate ald. 11-12-1796, zij tr. Delft, ondertr. 15-4-1796 Dr. *Abraham van Stipriaan Lzziscius,* geb. Oudewater 10-10-1764, arts en lector in de chemie te Delft, ridder Nederl. Leeuw, President der Prov. Commissie van geneeskundig onderzoek en „toevoerzicht", lid van de lste kamer van het Kon. Nederl. Instituut van Kunsten en Wetenschappen, Raadslid van Delft. Hij st. Delft 2-5-1829, was zn. van *Herman van Stipriaan* en *Agatha Kopper* en wedr. van *Theodora Jacoba Luïscius. Nog* op 17-2-1821 wordt aan dit echtpaar een dochtertje geboren, terwijl hun oudste zoon 4 maanden later huwde met zijn nicht *Maria Elisabeth Diodati* (zie hieronder).
3. *Elisabeth Jacoba Diodati, geb.* in Mei of Juni 1779 en ongehuwd overleden aan waterzucht op 4-11-1795. Executeurs waren *Jacob Diodati* en *Jan Jacob Gouverneur.*
4. *Salomon Diodati,* volgt XVbis.

XV. *Jacob Diodati,* geb. 's-Gravenhage 26-10-1776. Op verzoek van Weesmeesters van de stad Delft wordt op 18-12-1790 het familiegraf in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage op zijn naam verboekt. Hij werd vaandrig effectief in het regiment van generaal majoor Graaf von Wartensleben 31-3-1790, eervol ontslag 2-12-1793. Hij schonk aan de in 1809 gestichte Protestantsche kerk te Cuyk in 1812 een orgel, waarop hij zijn wapen plaatste. Hij sterft aldaar 13-11-1826 aan verval van krachten na langdurige ongesteldheid. Hij tr. 3-10-1792 *Maria Elisabeth Nolthenius,* geb. Tilburg 17-7-1774, st. Rotterdam 13-12-1851, dr. van Mr. *Anthony Willem Hendrik* en van *Catharina Martina Nagelmakers.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jacoba Diodati,* geb. Mons in Henegouwen 4-11-1793, st. Breda 21-7-1873.
2. *Wilhelmina Henriette Diodati,* geb. Leidschendam 24-10-1795, st. Nijmegen 18-2-1810.
3. *Maria Elisabeth Diodati,* geb. 's-Gravenhage 24-6-1797, ged. Scheveningen 2-7-1797, st. 's-Gravenhage 3-2-1880 als laatste der Diodati's hier te lande, tr. Delft 27-6-1821 Dr. *Abraham Gerard van Stipriaan Luïscius,* geb. ald. 6-2-1797, arts, st. Prinsenhage 1864, zn. van Dr. *Abraham* en *Geertruid Diodati* (zie XIV No. 3).

XVbis. *Salomon Diodati,* geb. Delft April 1780, ondertr. Dordrecht 18-3-1803 *Anna Maria van Lidth de Jeude,* geb. ald. 13-2-1783, st. Antwerpen 23-12-1806, dr. van *Hendrik* en van *Szzzanna Cornelia van Eelden.* Haar overlijdensadvertentie geeft op, dat zij 23 jaar en 10 maanden was en ruim 3 jaar gehuwd: het elders vermelde geboortejaar 1782 en huwelijksjaar 1804 kunnen dus niet goed zijn. Zij heette naar haar Grootmoeder *Anna Maria van der Beek,* echtgenoote van *Johan van Lidth de Jeude.*

Uit dit huwelijk:

1. *Martin Jacob* (of *Jacobus) Dodati,* ged. Dordrecht 17-3-1805, st. ongehuwd als adelborst hij de Koninklijke Nederl. Marine.

2. *Suzanna Cornelia Diodati,* geb. Antwerpen 18-6-1807. st. Culenborg 11-3-1857, tr. ald. 8-7-1837 *Johan Cornelis François van Hoytema,* geb. ald. 25-4-1807, oud-lid van Gedeputeerden van Gelderland, oud-wethouder van Culenborg, ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, drager van het Metalen Kruis, zn. van *Marinus Perpetuus Adriaan Roos van Hoytema* en van *Johanna Cornelia Francina de Vries.* (De Haan Hettema geeft als zijn geboortedatum 26 April).

XIVbis. *Antoine Jozué Diodati,* geb. Batavia 28-1-1728, ged. ald. 1-2-d.a.v.; hij noemde zich *Trouwers Diodati;* werd in April 1744 lidmaat der Waalsche Kerk te 's-Gravenhage en in datzelfde jaar lidmaat te Leiden op attest uit den Haag. Hij vertrekt van Leiden naar Zwitserland met attest van 7-7-1748, studeert te Genève theologie, wordt hofprediker bij het Stadhouderlijk Hof te 's-Gravenhage, beroepen 20-2-, bevestigd 24-6-1753 als Predikant der Walekerk te 's-Gravenhage, vraagt als zoodanig ontslag 1761; op 2-4-1761 wordt voor hem eene attestatie afgegeven (Rotterdamsch Gemeentearchief), hij begeeft zich dan naar Genève, waar hij Predikant en Bibliothecaris wordt. Hij sterft te Genève in 1790. Hij tr. 's-Gravenhage 30-8-1750 (ondertr. ald. Gr. Kerk 26-7-1750) *Marie Aimée Rilliet,* dr. van *Isaäc,* lid van den Grooten Raad te Genève, en van *Marie Aimée Lullin.*

Uit dit huwelijk:

1. *Isaäc,* volgt XV.
2. *Jean Diodati,* zijn tweelingbroer, geb. 's-Gravenhage 6-8-, ged. ald. W.k. 12-8-1751, peter *Salomon Diodati,* meter *Gertrude Sloft.* Begr. 's-Gravenhage Kloosterkerk bij dag 14-10-1752, begr.recht van ƒ 30.— ontvangen 13-10-1752. De koster teekent hierbij aan: oud 14 jaar, wat zal moeten zijn 14 maanden.
3. *Aldegonda Françoise Diodati,* geb. 's-Gravenhage 16-, ged. ald. Walekerk 23-8-1753, gett. *Martin Jacob Diodati* en *Jeanne Aldegonde Diodati,* gedoopt door haren vader, tr. N. N. *Massé.*
4. *Colombine Diodati,* geb. 's-Gravenhage 8-9-1756, ged. ald. Walekerk 16-9-d.a.v., gett. Monsieur *M (artin Jacob) Diodati* „représentant *Madame Gertrude Colombine Diodati née Sloft",* ged. door Ds. Robineau.
5. een dochter.

   NB. De onder 4 en 5 genoemde dochters huwden met de Heeren *Baraban* en *Piteu, wij* konden echter geen zekerheid verkrijgen omtrent de vraag, wie van haar met eerstgenoemde en wie met den andere huw-

6. ? *a;omon Diodati,* wordt CC-raad te Genève en kreeg bij N.N. drie dochters (vgl. de Budé p. 290).
7. *Jacques Amédée,* volgt XVbis.

XV. *Isaäc Diodati,* geb. 's-Gravenhage 6, ged. ald. Walekerk 12-8-175 1, peter *Charles Lullin* voor en in naam van *Isaäc Rilliet,* meter *Marie Aimée Lullin,* ged. door Ds. Royer. Wordt CC-raad te Genève. Had twee dochters, waaronder *Amélie Diodati,* die in 1844 nog te Genève leefde.

XVbis. *Jacques Amédée Diodati,* geb. 's-Gravenhage 16, ged. ald. Walekerk 26-6-1760, gett. zijn vader in naam van *Jacques Rilliet* en *Marie Aimée Rilliet geb. Lullin,* ged. door zijn vader. Wordt CC-raad te Genève; st. in Maart 1838. Hij tr. *Sophie de Morsier.*

Uit dit huwelijk:
1. *Alexandre Amédé Edouard Diodafi,* volgt XVI.
2. *Elisabefh Sophie Diodafi,* geb. Genève 13-1-1792, st. ald. 13-2-1878, tr. *Charles Leonard Lullin,* magistraat van Genève, syndic, geb. Genève 20-4-1781, st. ald. 25-9-1847.

XVI. Ds. *Alexandre Amédé Edouard Diodafi,* geb. Genève 31-7-1789, schreef Essai sur !e Christianisme (1830), had veel invloed op het kerkelijk en geestelijk leven te Genève, studeerde aldaar in de theologie, was eerst predikant te Vevey en te Cartigny, werd bibliothecaris van Genève in 1819 en in 1839 Hoogleeraar in de theologie aldaar. Hij sterft te Perroy 12-7-1860, tr. *Charlotte Susanne Vernef,* geb. Genève 5-12-1796, st. Présinges 16-5-1862, dochter van *Isaäc,* een der eerste magistraten van het kanton. Prof. Ernst Naville publiceerde eene biographie *over* prof. Diodati (1861). Deze laatste bezat landgoederen te Cologny, les Fougères, la Dullive (Vaud), het buitengoed Perroy, een huis in de rue Eynard te Genève en een landgoed te Massa Lombarda in de Romagna.

Uit dit huwelijk:
1. *Marie Salomon Théodore Diodafi,* volgt XVII.
2. *Charles Aloys Diodafi,,* volgt XVIIbis.
3. *Charles Gabriel Diodafi,* geb. Genève 24-11-1828, st. 14-7-1914, architect en Zwitsersch officier, tr. Genève 7-3-1862 *Amélie Plantamour,* geb. ald. 30-8-1842, st. 27-2-1927, dr. van Prof. *Emile* en van *Marie Prévost.*

XVII. *Marie Salomon Théodore Diodafi,* geb. Genève 8-11-1816, bankier en Zwitsersch officier, st. Genève 28-4-1878, tr. ald. 27-5-1845 *Emilie Jeanne Rigaud,* geb. La Boissière 13-6-1823, st. Genève 5-2-1906, dr. van *Edouard Pierre Paul,* President van het Hof van Justitie, Professor en Afgevaardigde ter Volksvertegenwoordiging van Genève en van *Henriette Aimée Louise de Constant.*

Uit dit huwelijk:
1. *Aimée Marguérite Diodati,* geb. Genève 11-3-1846, st. 29-7-1931, tr. Genève 9-5-1867 *Henri François Lucien de Candolle,* afgevaardigde in den Grooten Raad.
2. *Albertine Emma Diodati,* geb. Collex Bossy 9-9-1848. st. Genève? 6-4-1917, tr. Genève 19-12-1867 *Edouard Sarasin,* geb. 20-5-1843, natuurkundige, afgevaardigde in den Grooten Raad, Burgemeester van Grand Saconnex, st. 21-6-1917, zn. van *Jean Charles,* rechter en afgevaardigde en van *Louise Marie Emilie Rigaud.*
3. *Emilie Gabrielle Diodati,* geb. Parijs 11-1-1863, tr. 21-12-1885 *Edmond Fréderic Gautier,* doctor in de rechten, notaris, geb. 20-7-1855, st. 26-7-1895, zn. van *Horace Charles Vicfor* en van *Eugénie Augusta Berthout van Berchem.*

XVIIbis. *Charles Aloys Diodati,* geb. Genève 27-5-1826, kolonel in het Zwitsersche leger, Consul Generaal van Griekenland te Genève, st. ald. 27-5-1895, tr. 1853 *Hilda Sophie Eynard,* geb. Genève 28-5-1835, st. ald. 4-1-1905.

Uit dit huwelijk:
1. *Anna Helène Diodafi,* geb. Genève 27-9-1858, st. ald. 3-9-1932, tr. Genève 11-8-1880 *Henri Louis Le Fort,* doctor in de rechten, rechter in het Hof te Genève,

majoor der infanterie, Lid van den Grooten Raad, zn. van Ds. *Frédéric* en *Antoinefte Rigot,* geb. 28-7-1855, st. Genève 27-3-1932.
2. *Charles Diodafi,* geb. Genève 23-3-1861, Majoor-instructeur der artillerie, st. Genève 22-5-1906.
3. *Jean Diodafi,* volgt XVIII.
4. *Marie Mathilde Diodati,* geb. Genève 10-6-1866, tr. le Genthod 5-10-1891 *Jules Camille Pictet,* geb. 28-6-1864, dr. ès sciences, st. 29-1-1893, zn. van *Albert Edouard* en *Louise Emilie Mallet;* tr. 2e Parijs 3-7-1897 *Maurice Bedot,* dr. ès sciences, Professor aan de Universiteit, Directeur van het Museum van Natuurlijke Historie, st. 29-8-1927. [Genève].
5. *Artur Jules Diodati,* geb. Genève 5-2-1871. architect, st. Parijs 5-11-1932.

XVIII. *Jean Diodati,* geb. Genève 10-8-1864, st. ald. 24-1-1909, tr. 1 e Cologny 2-2-1891 *Blanche Olga Boissier,* geb. Petit Saconnex 4-9-1865, dr. van *Emile,* Staatsraad, en van *Natalie Duval;* dit huwelijk door echtscheiding ontbonden 12-12-1904, waarna zij 24-11-1905 hertr. met *Marcel Aubert.* Ook dit huwelijk werd door echtscheiding ontbonden, zij st. 11-5-1934. Hij tr. 2e Genève 13-8-1905 *Laetifia Jeanne Picard,* dr. van *Emile* en van *Alphonsine Petel; zij* hertr. N. N. *Straudin.*

Uit het eerste huwelijk:
Marguérite Helène Diodati, geb. Genève 21-4-1893, tr. 27-2-1930 *Bartholomeo Clementi. [Genève].*

XIbis. *Theodore Diodati,* arts te Londen, tr. Jkvr. *Vernatfi,* dr. van *Philiberf,* knight baronet, en ridder van St. Marco.

Uit dit huwelijk:
1. *Charles Diodati.*
2. *Jean Diodati.*
3. *Renée Diodati.*

NB. *Theodore* overleefde zijne kinderen en liet aan zijn zuster *Renée* na twee hofsteden in de Balije van Gex, de eene in het dorp en de parochie van Fernex en de andere in de dorpen en parochieën van Verni op een uur afstand van Genève, welke hofsteden door zijn vader *Carlo* gekocht waren. Nog in 1844 waren zij in de familie.

IXter. *Girolamo (Jérome) Diodati,* geb. 1552, tr. *Laura Arnolfini,* dr. van *Bernardo.*

Uit dit huwelijk:
1. *Michele Diodati,* st. 1658 kinderloos.
2. *Martino Diodafi,* st. kinderloos.
3. *Diodato Diodati,* st. 1663 kinderloos.
4. *Marco Antonio Diodafi,* st. 1633 kinderloos.

IXquater. *Oftaviano Diodati,* geb. Lucca? 1-8-1555, tr. *Eleonora Casa Nova,* genaamd *Maison Neuve.*

Uit dit huwelijk:
1. *Lorenzo Diodati,* volgt X.
2. *Vincenzo Diodafi.*
3. *Ottaviano Diodati.*
4. *Artemisia Diodati.*
5. *Giulio Cesare Diodati.*

X. *Lorenzo Diodati,* tr. *Catharina Arnolfini.*

Uit dit huwelijk:
Lorenzo Diodati, st. 1669.

VIIIbis. *Nicolo Diodafi,* geb. Lucca in 1512, st. ald. in September 1544, koopman ook eenigen tijd te Antwerpen, werd door Peter Martyr Vermigli bekeerd tot de Nieuwe

Leer, wilde van Lucca weg, maar zijn nog niet bekeerde echtgenoote wilde niet. Hij tr. Lucca 1540 *Elisabeth Arnolfini,* geb. 1523, st. Genève 14-12-1582, dr. van *Girolamo (Jerôme).* Zij werd na den dood van haren man bekeerd door een Augustijner monnik, die haar den biecht zou afnemen. Daarop wilde zij weg van Lucca maar haar familie en later haar zoons weerhielden haar tot het jaar 1566, om aan dat voornemen gevolg te geven. Toen toog zij in September op weg naar Parijs. Hare verdere lotgevallen als réfugiée vindt men in de inleiding. Zij hertr. 1566 *Giuliano Calandrini,* geb. Lucca, gest. Sedan December 1573, wedr. van *Catharina Balbani.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Pompeo Diodati,*** volgt IX.
2. *Nicolo* ***Diodati,*** volgt IXbis.

(Slot volgt).

Stamreeksen Van den Pavordt,

door MR. W. DE VRIES.

(Vervolg van LVII, 271).

VI.

Een „zwevend" Nijmeegsch Fragment [1]).

(Protestant).

De wijze van samenhang van de hier thans volgende Nijmeegsche ***Van den Pavordt's (Van den Pauwert's)*** met hun 17e eewsche plaats- en naamgenooten is ons niet met zekerheid kunnen blijken. Dat samenhang bestaan heeft is zeker — vandaar dat wij in onze Inleiding van dit fragment geen melding maakten als van een aparte „lijn". ***Jan van den Paoerf,*** vermeld sub II, was lid van het Nijmeegsche schippersgilde, dus burger van Nijmegen. Waar hij, noch zijn vader dit burgerrecht verworven hebben, moet het hun door afstamming in mannelijke lijn van een Nijmeegsch burger aangeorven zijn. Alleen de leden van de Nijmeegsche Bastaardlijn en de Bemmelsche lijn behoorden in de 17e eeuw tot de Nijmeegsche burgers. De naam ***Jordaan is*** in de eerstgenoemde lijn nimmer gebruikelijk geweest: wel daarentegen in de Bemmelsche. Samenhang met deze lijn, en afstamming uit den Nijmeegschen „notaris" ***Jordaan van den Pavort*** lijkt dus in de rede te liggen.

1. ***Jordaan van de Pauwert,*** tr. (als j.m.) Neerbosch 28 Mei 1699 ***Hendrina Everfs,*** † nà 28 Nov. 1723 [2]).

   Uit welk huwelijk:

   1. ***Hendrik van de Pauwert,*** ged. Nijmegen 29 November 1699.
   2. ***Petronella van de Pauwert,*** ged. Nijmegen 7 Januari 1703; tr. Nijmegen 15 December 1723 ***Basfiaen Baars,*** soldaat, wonende te Rotterdam (1726) [3]).
   3. ***Johannes,*** volgt onder II.

II. *Johannes* (of ***Jan) van den Pavert*** (ook wel genoemd ***Van den Pauwert, Van de Pauwort,*** en ***Van de Paart),*** ged. Nijmegen 17 Juli 1708, lid van het Nijmeegsche schippersgilde (1760). begr. Nijmegen (kerkhof) **19** Juli 1763; tr. Nijmegen 17 Juni 1742 ***Maria Elisabeth van Drie1*** (ook wel genoemd ***Van der Hage).*** ged. Nijmegen 6 September 1716, begr. aldaar (kerkhof) 14 October 1772, dr. van Jan en Maria van der Hagen.

   Uit welk huwelijk (9):

   3. ***Jordaan,*** volgt onder III.
   4. *Johanna* van ***de Pauwert,*** ged. Nijmegen 31 October 1749; tr. Breda (Groote Kerk) 23 Juli 1780 ***Willem Hodding,*** wedr, kanonnier in de compagnie van Lt. Kolonel Gelinck (1780).
   5. ***Maria van den Pauwert,*** ged. Nijmegen 5 Maart 1751, † nà 4 April 1774 [4]).
   6. ***Elisabeth van de Pauwert (Pavordt),*** ged. Nijmegen 11 October 1752; tr. Nijmegen 31 Juli 1774 ***Everr Franke,*** muskettier.
   7. *Hendrick* ***van de Pauwert,*** ged. Nijmegen 4 September 1754.

III. ***Jordaan van de Pauwert (van de Pavordf).*** ged. Nijmegen 13 September 1747, begr. Nijmegen (Regulierskerkhof) 23 Mei 1794; tr. Nijmegen 5 Januari 1772 ***Aleyda Masson,*** ged. Nijmegen 3 December 1747, begr. aldaar (Regulierskerkhof) 17 October 1803, dr. van Hermanus en Maggelina Locken.

   Uit dit huwelijk (6):

   1. *Herman van de Pauwert,* geb. Nijmegen 31 Mei, ged. aldaar (Waalsche Kerk) 7 Juni 1772, begr. Nijmegen (Regulierskerkhof) 13 Juni 1794.
   2. ***Marie van de Pavordt,*** ged. Nijmegen (Waalsche Kerk), 4 April 1774.
   3. ***Maggelina van de Pavordt,*** geb. Nijmegen 22, ged. (Waalsche Kerk) 27 Juli 1777, lidmaat Herv. gemeente te Nijmegen 29 Maart 1820.
   4. ***Jean van de Pavordt,*** ged. Nijmegen (Waalsche Kerk) 22 Juni 1781.
   5. ***Sibylla Cafharina van de Pavordt (Van de Pauwert).*** ged. Nijmegen 11 Februari 1784, † Nijmegen 20 Januari 1855; tr. ***Adrianus Leemans,*** wever.

VII.

De Schiedamsche Lijn [1]).

(Protestant).

1. ***Jan van de Pauwert*** [2]).

II. *Ary* ***Jansen van de Pauwert,*** woonde in 1723 te Eck, later te Geldermalsen, † nà 8 Januari 1739 [3]); tr. Ie ***Zarke Wijnanse van Ingen,*** dr. van Wynand; tr. 2e Eck ± 9 Mei 1723 [4]) ***Maria Johannesse van Eck,*** geb. Rijswijk (G.), wede. van ***Johannes Laurense,*** dr. van ***Johan.***

   Uit welk huwelijk:

   a. ***Jan van der Pauwert,*** † nà 9 Sept. 1750 [5]).
   b. ***Wynand,*** volgt onder III.

---

1) Verkort.
2) Trouwboek Geref. gemeente Nijmegen.
3) Doopboek Geref. gemeente Rotterdam 3 Juli 1726.

4) Zij is dan doopgetuige te Nijmegen (Waalsche Kerk).
1) Verkort. Vele gegevens zijn te danken aan den heer A. Bijl Mzn. te Vlaardingen.
2) Volgens de — o.a. op dit punt zéér onbetrouwbaar gebleken — familie-orerlererina. was deze dan (of *Johannes)* ***wan de*** *Pavord* († ***18*** Dec. 1680) tevens de stamvader van de Ochten-Emmerik-Nijmeegsche Lijn. Verwantschap blijft echter mogelijk (zie hfdst. III, aant. 5). Op 18 Aug. 1737 is bij den doop van *Ary,* zoon van *Wynand van* ***der*** *Pauwert* (zie boven sub III) getuige een *Beletje* ***van der*** *Pauwerde,* mogelijk een zuster van Wynand. In dit verband kan van helang zijn dat ***'in*** 1673 en 1674 een ***Jan,*** ***van de Pacort*** en *Beetje Willemsen* kinderen te Ingen deden doopen (t.w. *Geertje,* ged. 13 Maart 1673 en Willem, ged. 6 Dec. 1674).
3) G.A. Schiedam, oud Recht. Archief Inv. no. 873, fol. 15.
4) Ondertr. Rijswijk (G.) 24 April 1723.
5) Doopregister Geref. Gem. Schiedam en oud Recht. Archief Inv. no. 573, fol. 293 (G.A. Schiedam).

III. *Wijnand* van *der Pauwert,* geb. Geldermalsen [6]), kleinburger van Schiedam (30 Oct. 1735), begr. Schiedam 11 Februari 1792; tr. Schiedam (als wedr. van *Cornelia van der Meer)* 7 Mei 1738 *Jannefje van der Weegen,* ged. Schiedam 21 Juni 1709, dr. van Daniel en Elisabeth Rochusdr. Backer.

Uit het tweede huwelijk (6):

1. *Ary,* volgt onder IV.
3. *Johannes van der Pauwert,* ged. Schiedam 3 Juni 1739; tr. *Anna de Blom* (van der Blom), ged. Schiedam 11 April 1745, † aldaar 14 April 1824, dr. van Pieter en Willemijntje Rodenburg.

(Uit dit huwelijk twee kinderen: le *Jannefje,* begr. Schiedam 1 Nov. 1777; 2e *Adrianus,* ged. Schiedam 1 Februari 1778).

4. *Daniel,* volgt onder IVbis.
5. *Sara van der Pauwert,* ged. Schiedam 23 Juni 1747, † aldaar 21 December 1816; tr. Schiedam 22 Februari 1769 *Tobias Faber,* ged. Schiedam 31 Januari 1742, zn. van Willem en Belia Rodenburg.

IV. *Ary van der Pauwert,* ged. Schiedam 3 Juni 1739, † aldaar 19 Mei 1822; tr. (ondertr. Schiedam 11 Juni) 1763 *Maria Elisabeth van der Pauw,* geb. Loenen (U.) in of vóór 1741, dr. van Gerrit en Maria Elisabeth Buys.

Uit welk huwelijk (6):

2. *Gerrif,* volgt onder V.
3. *Jannefje van der Pauwert,* ged. Schiedam 26 Augustus 1767; tr. aldaar 3 Mei 1801 *Jan van Thiel,* wedr. van *Anna Muller.*
4. *Wijnand,* volgt onder Vbis.
6. *Maria Elisabefh van der Pauwert* (zich ook wel noemende *Van der Pauw),* ged. Schiedam 14 Augustus 1774; tr. le Schiedam 20 December 1795 *Arnoldus van der Beek,* ged. Schiedam 17 Augustus 1774, begr. aldaar 28 Mei 1802, zn van Jan en Aagje Gouka; tr. 2e Schiedam 15 April 1804 *Cornelis van der Velden,* geb. Schiedam 13 October 1776, zn. van Ary en Anna Janson.

V. *Gerrif van der Pauw Az.,* geb. Schiedam 13, ged. aldaar 18 October 1765, stadsarchitect van Haarlem, † Koudekerke a.d. Rijn 8 Juli 1828; tr. Haarlem 29 Mei 1791 *Anna Hillegonda Klaarhouf,* geb. Haarlem 23 November 1'769, † aldaar 28 September 1851, dr. van Salomon en Anna Ambeek.

Uit welk huwelijk (8):

2. *Salomon,* volgt onder VI.
4. *Jan van der Pauw,* geb. Haarlem 11 Augustus 1799.
5. *Martinus van der Pauw,* geb. Haarlem 29 Augustus 1801.
6. *Anna Geerfruida van der Pauw* (ook wel genoemd *Van der Paauw),* geb. Haarlem 2 October 1804, Zij tr. *Cornelis Heineken.*
7. *Marrefje Elisabefh van der Pauw,* geb. Haarlem 12 November 1806, † Koudekerke 14 December 1886.
8. *Adriaan,* volgt onder VIbis.

VI. *Salomon van der Pauw,* geb. Haarlem 10 Juni 1794, stadsarchitect te Leiden, † aldaar 20 Maart 1869: tr. Haarlem 1 November 1816 *Wilhelmina van der Plaat,* geb. Haarlem 2 Maart 1790, dr. van Johannes en Wilhelmina Buddingh.

Uit dit huwelijk een tak te Leiden.

[6]) Burgerboek Schiedam en trouwacte aldaar 11 Nov. 1736.

VIbis. *Adriaan van der Pauw Gz.,* geb. Haarlem 3 October 1808, steenfabrikant te Koudekerke; tr. Haarlem 18 September 1829 *Cornelia Rookmaker,* geb. Haarlem 19 November 1805, † Koudekerke 5 September 1830, dr. van Derk Wouter en Maria Vereeken.

Uit dit huwelijk een zoon, geb. Koudekerke 3 Juli 1830.

Vbis. *Wijnand van der Pauwert,* ged. Schiedam 26 Januari 1770 [7]), koperslager, † Voorburg 19 September 1836; tr. le Aug. 1797 *Johanna Boer,* geb. ± 1762, † Schiedam 8 April 1808; tr. 2e Schiedam 2 Juli 1812 *Anna Boele,* geb. Rotterdam ± 1772, winkelierster te Delft, † Voorburg 6 Januari 1859, dr. van Jan en Maria Hunsbergen.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Johanna Wijnanda Elisabeth van der Pauwert,* geb. Schiedam 15 Juli 1801.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Maria Anna Jacoba van der Pauwert,* geb. Schiedam 30 Januari 1814, † Zoeterwoude 7 Maart 1878; tr. Voorburg 6 November 1840 *Johannes Bokhoven,* geb. Rijnzaterswoude 15 September 1818, † Zoeterwoude 29 April 1879, zn. van Cornelis en Johanna Wilhelmina van der Breggen.

IVbis. *Daniel van der Pauwert,* ged. Schiedam 26 September 1745, bouwkundige, † Schiedam 7 October 1833; tr. Schiedam 23 Mei 1774 *Maartje van der Burg,* ged. Schiedam 1 Maart 1747, begr. aldaar 4 Juni 1821, dr. van David en Geertruyda van Weenen.

Uit welk huwelijk (4):

2. *David,* volgt onder V.
3. *Ary van der Pauwert,* ged. Schiedam 27 Februari 1780, † aldaar 20 Mei 1822.
4. *Jannefje van der Pauwert,* ged. Schiedam 24 Februari 1782, † aldaar 25 Augustus 1827; tr. Schiedam 16 September 1804 *Johannes Groenewegen Cz.,* ged. Schiedam 30 Augustus 1783, † aldaar 19 April 1841, zn. van Cornelis en Helena Rodenburg.

V. *David van der Pauwert,* ged. Schiedam 8 December 1776, Mr. timmerman, † Schiedam 11 Juni 1838; tr. aldaar 1 September 1799 *Sophia de Zwart,* ged. Schiedam 6 Juli 1777, † aldaar 1 Juni 1840, dr. van Jacobus en Neeltje Labenjo.

Uit dit huwelijk:

1. *Maartje van der Pauwert,* geb. Schiedam 24 Juni 1800; tr. aldaar 23 Juli 1820 *Leendert van der Tas,* ged. Schiedam 28 Mei 1882, zn. van Leendert en Cornelia Catharina de Vos.
2. *Jacobus van der Pauwert,* geb. Schiedam 1 Februari 1806, goud- en zilversmid, † Maassluis 9 Mei 1875; tr. Schiedam 22 September 1830 *Commerina Bernauw,* ged. Schiedam 1 November 1807, dr. van Hendrik en Jacomina Lambinon.
3. *Daniël,* volgt onder VI.
4. *Ary,* volgt onder VIbis.
5. *Maria Anna Jacoba van der Pauwert,* geb. Schiedam 30 Januari 1814.

[7]) Volgens Missieven aan Burgemeester van Rotterdam, deel 33 (G.A. Rotterdam) werd hij 23 Febr. 1783 aldaar op de Beestenmarkt in de herberg „De Beer" geronseld voor dienstneming op het oorlogsschip „Alkmaar", en daartoe buiten den wil zijner ouders getransporteerd naar Amsterdam. 10 April 1783 bracht één der substituut-schouten van Rotterdam hem naar Schiedam terug, waar hij in handen zijner ouders werd gesteld. (Ingekomen stukken van Burgemeester van Schiedam ; G.A. aldaar no. 404).

VI. *Daniël van der Pauwert,* geb. Schiedam 17 April 1809, bouwkundige, † Schiedam 17 Mei 1862; tr. le Schiedam 6 November 1828 *Johanna Maria de Kroes,* geb. Schiedam 8 November 1807, † aldaar 3 September 1833, dr. van Gijsbertus en Clasina Duyser; tr. 2e Vlaardingen 22 April 1835 *Alberdina Petronella Hellman,* geb. Vlaardingen 13 Mei 1811, † Schiedam 26 September 1849, dr. van Adrianus Carolus en Wilhelmina Susanna Muller.

Uit het eerste huwelijk:

1. *David van der Pauwert,* geb. Schiedam 3 Maart 1829, † aldaar 31 October 1853.
2. *Clasina van der Pauwert,* geb. Schiedam 5 Maart 1831, † 's Gravenhage 16 Maart 1919; tr. Schiedam 2 April 1856 Ds. *Dionysius Gerrit Maurits Roldanus,* geb. Doesburg 26 Augustus 1834, predikant achtereenvolgens te Wilnis, Oostzaan en 's Hertogenbosch, † 's-Gravenhage 1 Januari 1901, zn. van Dr. Nicolaas Jacob Aarland en Aafke Gerardina Mauritia Dolleman.

Uit het tweede huwelijk o.m.:

3. *Johannes van der Pauwert Dzn.,* geb. Schiedam 27 December 1835, † aldaar 16 November 1875; tr. *Dirkje Neeltje van der Laan,* geb. ± 1838, † Schiedam 20 Maart 1876.

   (Uit dit huwelijk een tak te Schiedam en elders).
4. *Adrianus Carolus van der Pauwert,* geb. Schiedam 11 Januari 1838, † 1 November 1876.
5. *Sophia van der Pauwert,* geb. Schiedam 12 Juni 1840; tr. *Cornelis Maas,* Hendrikzn.
6. *Wilhelmina Susanna van der Pauwert,* geb. Schiedam 2 Maart 1843.
7. *Daniel van der Pauwert,* geb. Schiedam 25 Juli 1845.
8. *Johannes Lorentz van der Pauwert,* geb. Schiedam 8 Juli 1849, journalist, † Zeist 28 Januari 1913; tr. Middelburg 16 December 1880 *Anna Johanna Wilhelmina Appel,* † Utrecht 21 Juni 1928.

   (Uit dit huwelijk een thans nog bestaande tak, waarvan leden in 1928 leefden in Utrecht en Ned.-Indië).

VIbis. *Ary van der Pauwert,* geb. Schiedam 14 November 1811, Mr. loodgieter; tr. Schiedam 1 Juni 1836 *Frederika Elisabeth Redding,* geb. Schiedam 18 September 1818, † aldaar 19 Juni 1879.

Uit welk huwelijk:

1. *Sophia Cornelia van der Pauwert,* geb. Schiedam 1844.

VIII.

De Rijswijksche Lijn [1]).

(Protestant).

1. *Joordaen van de Pavoort* [2]) *(van der Pauwert* [3])), tr *Jannetje N.N.*

Uit welk huwelijk:

1. *Bastiaen van de Pavort,* geb. Rijswijk (G.) 17, ged. aldaar 19 Januari 1721.
2. *Jordaen,* volgt onder 11.

[1]) Verkort.

[2]) Volgens de familie-overlevering zou hij een broeder geweest zijn van den tot de Schiedamsche Lijn behoorenden, aldaar onder II genoemden *Ary Jansen van de Pauwert,* die 24 April 1723 te Rijswijk (G.) ondertrouwde.

[3]) „dog 't welk moet zijn *van Padevoort*" (doopboek Geref. gem. Rijswijk (G.)).

II *Jordaen van der Paadevoort,* geb. Rijswijk (G.) 6, ged. aldaar 9 Mei 1723; tr. Haarlem 14 November 1756 *Jannetje Smits,* ged. Haarlem 27 Januari 1736, † Haarlem 9, begr. aldaar (Groote Kerk) 14 September 1796, dr. van Arent en Maria de Ruyter.

Uit welk huwelijk:

1. *Maria van der Paadevoort,* ged. 's-Gravenhage (Groote Kerk) 17 Januari 1759, † nà 9 September 1796 [4]).
2. *Arent van der Paadevoort,* ged. 's-Gravenhage 30 Januari 1761, garde du corps te 's-Gravenhage (1779), woonde Sept. 1796 te Amsterdam: tr. 's-Gravenhage (Duitsche kerk) 3 October 1779 *Henrietta* (of *Hendrika) Jacoba van Drecht,* ged. 's-Gravenhage (Groote kerk) 7 Februari 1751, dr. van Jacob en Iohanna Jacoba Boevink.
3. *Jordaan,* volgt onder 111.

III. *Jordaan van der Paadevoort (van de Padevoort),* ged. 's-Gravenhage (kloosterkerk) 22 April 1763, planter, raad en fiscaal van de kolonie Rio Demerary, † aldaar 13 Maart 1812; tr. le N.N. *Lester;* tr. 2e Haarlem (voor schepenen) 31 Augustus 1802 *Susanna Smits,* geb. Haarlem 1, ged. aldaar 6 Februari 1778, † Haarlem 14 Juni 1818, dr. van Gerrit en Maria Elisabeth Keun.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jacoba Henriette Elisabeth van der Paadevoort,* geb. en ged. Demerary 4 Januari 1790, † kast. Rentills (Seine et Marne) 27 November 1844; tr. Londen in 1808 *Isaac Thuret,* ged. 'Weesp 22 Augustus 1771, consul-generaal der Nederlanden te Parijs (6 Jan. 1815-1852), † Versailles 10 Juli 1852, wedr. van Cornelia Henrica Steenbergen en zn. van Daniel en Susanna Maria de Putter.

Uit het tweede huwelijk (2):

2. *Maria Elizabeth van der Paadevoort,* geb. Velsen 20 April 1803, ged. aldaar 1 Mei 1803, † Haarlem 7 Januari 1861; tr. 's-Gravenhage 8 April 1829 *Daniel Pronk,* geb. Scheveningen, baddokter aldaar, † Haarlem 24 September 1857, zn. van Jacob en Willemina Sarter.

1x.

De (vrouwelijke) IJzendoornsche Lijn [1]).

(Protestant).

1. *Henrick Ricken,* beleend met het leen „den Mandenmaker" onder IJzendoorn [2]); tr. N.N. [3]).

Uit welk huwelijk [4]):

1. *Jerephaes Henricks,* volgt onder 11.
2. *Huybrecht Henricks,* † nà 13 Jan. 1660.
3. *Jan Henricks,* † *nà* 13 Jan. 1660.
4. *Cornelia Henricks,* † nà 13 Jan. 1660.
5. *Otto Henricks,* verkreeg den Mandenmaker (1610), tr. N.N.

[1]) Overlijdens-advertentie van Jannetje Smits.

[1]) Verkort.

[2]) Mr. J. J. S. bar. Sloet e.s., Register op de Leenactenboeken ene., Het kwartier van Nijmegen, blz. 434; kohier van verponding over het kwartier van Nijmegen 1649-'50 (R.A. Arnhem no. 499), afd. IJzendoorn, fol. 29vso en 38vso.

[3]) Een *Hillegunda Leydeckers,* wede. van *Henrick Ryckens,* wordt vermeld Schepensignaat Zandwijk 162%'40 (R.A. Arnhem, Recht. Archief Tiel no. 563), fol. 98 (21 Mei 1635).

[4]) Gerichtssignaat IJzendoorn (R.A. Arnhem) 1666-1700, fol. 62vso (13 Jan. 1660).

(Uit dit huwelijk een zoon Jan *Offen* [5]), beleend met ¼ van den Mandenmaker, † nà 1 Nov. 1660).

6. *Antonia Henricks*, † *vóór* 13 Jan. 1660; tr. *Reinier de Kemp*, † nà 13 Jan. 1660.

II. *Jerephaes Henricks*, geb. ± 1598 [6]), schout [7]) en gesworen pander der heerlijkheid IJzendoorn; (gesubstitueerd) richter aldaar [8]), als momber q.q. beleend met den Mandenmaker, † nà 10 Mei 1672 [9]); tr. *Willemken van de Pavorf* [10]), † nà 5 Mei 1671 [11]).

Uit welk huwelijk:

a. *Jordaan*, volgt onder III.

b. *Johan Jerephaes van de Pavort (van de Pauwert)* schout der heerlijkheid I Jzendoorn [12]), richter aldaar (1675) [13]).

c. *Henrick*, volgt onder IIIbis.

III. *Jordaan van de Pavort (Jordanus van de Pauwerf)*, geb. ± 1640 [14]) of 1644[15]), theologisch student te Utrecht, vicarius van de vicariën in de kerk te IJzendoorn [16]), schout der heerlijkheid IJzendoorn, † IJzendoorn 8 December 1725, begr. aldaar 15 December 1725 [14]); tr. 1 e *Janneke lansen;* tr. 2e IJzendoorn 25 September 1681 [17]) *Elisabeth Roelofse*, geb. Dodewaard, † 28 November 1740-6 Maart 1742 [18]), dr. van Roelof Jansen en Udelia Gerrits [19]).

Uit het eerste huweliik:

1. *Willemken van de Pavorf*, ged. IJzendoorn 5 September 1680, † nà 11 Juni 1746 [20]); tr. Tiel 19 November 1721 *Jan Ernstz. van Beest*, wedr. van Jenne Marie de Kock [21]), eerder wedr. van Jenneke Hendriks, wonende en gegoed [22]) onder Zennewijnen, † nà 11 Juni 1746 [20]).

Uit het tweede huwelijk (4):

2. *Jenneke van de Pavorf*, ged. IJzendoorn 16 Juli 1682, † vóór 8 Februari 1739 [23]); tr. Tiel 5 Mei 1711 Peter *Berenfse Haasf*, geb. 1 Jzendoorn.
3. *Roelof*. volgt onder IV.
5. *Udelia* (of *Odelia*, ook wel *Uliana) van de Pavort*, ged. IJzendoorn 20 Februari 1698, † nà 21 December 1742 [23]); tr. I Jzendoorn 14 December 1721 *Dirck Peterse de Haas*, ged. IJzendoorn 29 Januari 1699, † 21 Dec. 1742-24 Febr. 1746 [23]), zn. van Peter Adriaansz. en Elisabeth van den Bergh [24]).

IV, Roelof *van de Pavorf (van de Pauwerf)*. ged. IJzendoorn 21 April 1689, † 1756-28 Dec. 1758 [25]); tr. (ondertr. IJzendoorn 27 April) 1749 *Cornelia van Zanten*, begr. IJzendoorn 7 Juli 1796.

Uit welk huwelijk (4):

1. *Elisabeth van de Pavorf (van de Pauwerf)*. ged. IJzendoorn 12 April 1750, begr. aldaar 19 Januari 1802; tr. vóór 16 December 1792 [25]) *Teunis van Kleef*.
2. *Peter*, volgt onder V.
3. *Jenneke van de Pavorf*, ged. IJzendoorn 9 December 1753.
4. *Ida van de Pavorf*, ged. IJzendoorn 27 December 1756.

V. *Peter van de Pavorf (van de Pauwert)*, ged. IJzendoorn 2 Juli 1752, begr. aldaar 6 October 1798; tr. IJzendoorn 25 Januari 1784 *Geertje van Alfen (van Alphen)*, ged. IJzendoorn 27 Juni 1751, begr. aldaar 6 November 1801, dr. van Rijk Franse en Anna Stevense.

Uit welk huwelijk (8):

2. Otto *van de Pavorf*, geb. IJzendoorn 21 Maart 1786.
3. *Cornelia van de Pavort*, geb. IJzendoorn 22 September 1788.
5. *Jan van de Pavorf*, geb. IJzendoorn 6 December 1792.
6. *Aaltje van de Pavorf*, geb. IJzendoorn 18 November 1795.
7. *Peter van de Pavorf*, geb. IJzendoorn 17 Mei 1798.
8. *Roelof van de Pavorf;* geb. IJzendoorn 17 Mei 1798.

IIIbis. *Henrick Jerephaes van de Pavorf*, gegoed onder Echteld (Medel), † nà 1 Aug. 1720 [26]); tr. le *Elisabeth de Hooft*, † nà 7 Mei 1690 [27]); tr. 2e *Maria Everts van Wilp*.

Uit het eerste huwelijk:

a. *Jerephaes*, volgt onder IV.

b. *Jan*, volgt onder IVbis.

c. *Gerrit*, volgt onder IVter.

d. *Cuynera Hendriks van de Pavordt*, lidmaat der Geref. gemeente te IJzendoorn 10 April 1696.

IV. *Jerephaes Henricks van de Pavord (van de Pavert)*, wonende te Beesd (1708); tr. (als wedr. van *Anna IJsbrands) 2e* (ondertr. Tiel) 1708 *Hendrina van Segen*.

Uit welk huwelijk drie kinderen, geboren te Tiel:

1. *Hendrik*, ged. 11 Oct. 1716: 2. *Elisabeth Maria*, ged. *30* Aug. 1718; 3 *Albertus*, ged. 12 Januari 1721.

IVbis. *Jan Hendrickse van de Pavert*, wonende te Tiel (1711) ; tr. le Tiel 14 April 1711 *Jenneke Roofbeen*, begr. Tiel 1 Juli 1721, dr. van Cornelis: tr. 2e (ondertr. Tiel Aug.) 1721 *Hendrina van Segen*, ged. Nijmegen 16 November 1687, dr. van Henrick Goossens en Mary Henriks.

Uit het eerste huwelijk (6):

2. *Maria van de Pavert*, ged. Tiel 28 Mei 1713, begr. Arnhem 4 Januari 1738; tr. Rheden(?) [28]) ± 11 Mei

---

5) Vermoedelijk identiek met Jan *Otten* Tap, schepen der heerlijkheid IJzendoorn (Gerichtssignaat IJzendoorn 1666-1700, fol. 14, 16vso, 17vso enz.); tr. Maria *Elisabeth Beltjens*, die 3 Aug./4 Sept. 1679 hcrtr. mrt *Willem* de *Haes*, schepen.

6) Gerichtssignaat a.v., fol. 66.

7) Gerichtssignaat a.v., fol. 51 (1669) en Gerichtssignaat Veluwe (R.A. Arnhem) 1650-'53 (2 Nov. 1651).

8) Gerichtssignaat a.v., fol. 88vso en vlg.

9) a.v. fol. 121.

10) dr. van *Jorden van den Pnvordt en Lysbeth Hendriksen?* Zie hfdst. 11, aant. 182.

11) Gerirhtssignaat a.v. fol. 95.

12) a.v., fol. 90vso.

13) a.v., fol. 146. *Jan* van de *Pavort* (van de Pauwert), woonde in 1681 te Dodewaard, † 18 April-30 Mei 1681; tr. Andelst 17 April 1681 *Jenneke Willems Nab*, geb. Wely, woonde in1681 tc Hien, dr. van Willem. Zij hcrtr. Dodewaard 5 Maart 1682 *Jan Cornelissen* Schipper.

14) Ned. Leeuw 1924, kol. 113 en 1911, kol. 306.

15) R.A. Arnhem, Recht. Archief Tiel, kondschappen; portef. no. 21.

16) Gerichtssignaat IJzendoorn, fol. 51.

17) Ondertr. Hien en Dodewaard 3 Sept. 1681.

18) Gerichtssignaat IJzendoorn.

19) le P. v. B. Hion en Dodewaard, fol. 117.

20) P. v. B. IJzendoorn 1719-1763, fol. 139.

21) Ondertr. Zennewijnen 26 Juni 1717.

22) Geloftesignaat Tuil 1732-'39, fol. 52 en 98vso; zie ook fol. 60.

as) P. v. B. IJzendoorn t.a.p.

24) Trouwacte IJzendoorn 28 Sept. 1688. *Elisabeth van* den, *Bergh* was een dochter van *Derck* en *Peterke* van de *Pavordt* (zie Ochten-Emmerik-Nijmeegsche lijn 1 onder c).

25) Doopboek IJzendoorn.

26) le P. v. B. Echteld (R.A. Arnhem), fol. 130 en 172.

27) A.v. fol. 89vso.

28) Ondertr. Arnhem 17 April 1737.

1737 *Joost* van *Hulst,* bode van het Hof van Gelderland.

3. *Lysbeth* van *de Pavert,* ged. Tiel 28 November 1714.
6. *Cornelia van de Pavert,* ged. Tiel 5 Februari 1721,

Uit het tweede huwelijk:

7. *Hendrina van de Pauerf,* ged. Tiel 10 Februari 1723.

IVter. *Gerrit Hendrikse* [29]) *van de Pauerf,* pachter te Tiel (sedert ± 1697) [30]); tr. (ondertr. IJzendoorn 11 Jan.) ± Februari 1691 *Trijntje Hendricks,* geb. Ophemert: tr. 2e (ondertr. Ophemert 31 Januari) 1722 *Johanna Verwey,* dr. van Wouter.

Uit het eerste huwelijk (2):

2. *Cornelia van de Pavert,* ged. Ijzendoorn 11 December 1692.

En uit het tweede huwelijk vermoedelijk:

3. *Hendrik.* volgt onder V.

V. *Hendrik van de Pavert (van de Pauwerf),* geb. IJzendoorn [31]), soldaat onder graaf Totleben te Tiel (1748), constabel (1750), wonende op 't Fort St. Andries (1783); tr. Echteld 4 Juli 1748 *Ariaanfje Muijen,* ged. Ommeren Juli 1715, wede. van Jan Hidding, dr. van Dirck en Willemijntje Cornelis [32]); tr. 2e St. Andries Juli 1783 *Regina van Wesfrheenen,* geb. Kerk-Avezaath, ged. Avezaath 12 September 1734, wede. van Johannes de Bont, dr. van Otto en Maria Willemse van Meeteren.

Uit het eerste huwelijk (4):

2. *Gerrit van de Pavert,* ged. Echteld 29 Augustus 1750.
3. *Derck,* volgt onder VI.
4. *Johannes,* volgt onder VIbis.

VI. *Derck van den Pauwert,* geb. Fort St. Andries: tr. Rotterdam 8 Juni 1784 *Catharina Elisabeth Hollander,* geb. 's-Gravenhage.

Uit welk huwelijk:

1. *Anna Regina van den Pauwert,* ged. Rotterdam 9 Juni 1784.

VIbis. *Johannes van der Pauwert,* ged. St. Andries 2 Juni 1754: tr. le *Wilhelmina van der Elst;* tr. 2e Rotterdam 15 Maart 1820 *Anfonia den Buyzer,* ged. 19 Februari 1787, dr. van Ary en Elisabeth de Vries.

Uit het eerste huwelijk (4):

4. *Hendrik van der Pauwert,* ged. Rotterdam 10 December 1789.

(Wordt vervolgd).

Een wapensteen te Eibergen,

door MR. J. BELONJE.

Eenigen tijd geleden verzocht de Heer H. Odink te Eibergen mijn aandacht voor een ouden grafsteen in de Ned. Herv. kerk aldaar. Bij herstelwerkzaamheden, welke voor enkele jaren daar plaats hadden, kwamen grafschrift en wapens voor den dag op de zijde van een zerk, die sinds menschenheugenis omgekeerd in de bevloering gelegen had en die dan ook aan ons medelid Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, toen deze de kerken van de provincie Gelderland voor zijn publicatie in „De Wapenheraut" [1]) inventariseerde, met reden moest ontgaan!

Op de zijde, welke laatstelijk boven gelegen heeft, leest men: „Año 1621 den 29 Maij is ..... entslaffen der ..... seel Gott gnedich sij Amen", een tot dusver weinig zeggende inscriptie.

De nu tevoorschijn gekomen keerzijde onthult ons echter iets, dat véél belangrijker kan worden genoemd. Gelijk de bijgaande foto weergeeft, betreft de vondst een zeer elegant bewerkten steen. In het midden maakt een ruitvormig (!) schild onder een ietwat ineengedrongen kroon de verbinding tusschen twee cartouches, die respectievelijk de boven- en benedenzijde van den steen uitmaken. Terzijde staan acht kwartieren, vier schilden, eveneens in ruitvorm en onder gelijksoortige kronen, op elke kant beneden op een banderol telkens voorzien van een bijbehoorende naamsaanduiding.

Het hoofdwapen is gedeeld: a) *Von Dalwigk* — het hertengewei met de rozen [2]) — b) *Von Dersch* (gd. *Viermiind?),* te weten: wederom gedeeld: 1. twee boven elkaar geplaatste weerhaken, dwars gesteld, 2 en 1. Onder deze wapens leest men op de slip der uitgewerkte rand van de cartouche:

Dalwich. *Tersch.*

De laatstgemelde cartouche, dus die onder de wapens, geeft te lezen:

Iob am XIV
Der Mensch Vom Weib geboren
lebt Kurze Zeidt undt ist vol un
ruhe gehet auF Wie ein Blume
undt Fellet ab, Fleuht Wie ein
Schatten — undt bleibt nicht undt du
thuest deine augen — über Solchë auF dadu mich
Für dir ins gerihct Zehest

Het zijn dus woorden, getuigend van groote vroomheid, uit het Boek Job, gemakkelijk te volgen door vergelijking met onze Statenvertaling (Job XIV, vs. 1, 2 en 3), terwijl er alle aanleiding bestaat tot eenige verwantschap van de spreuk, die klaarblijkelijk doelt op een sterfgeval van een jeugdig persoon, met dengene voor wien deze zerk vervaardigd is. Wie daarvoor in aanmerking komt, wijst ons de bovenste cartouche, waar de volgende (iets beschadigde) inscriptie te vinden is:

Aö 1647 — 29 martii Obijt
Ioēs Adolphu'-e-stirpe Praeno
bili Daluuichen natu [s] ..
Februarij

Tengevolge van de plaatsing van het slotwoord „Februarij" geheel alléén (vóór en achter zijn geen symptomen van uitslijting zichtbaar!) en zuiver in het midden van de regel, kan het moeilijk anders of nà het woord „natus" heeft niets dan de datum, waarschijnlijk dus uit twee cijfers bestaande, gestaan. En daarmede ligt de conclusie voor de hand, dat *Johannes Adolphus von Dalwigk* een kind geweest is van hoogstens één maand oud.

Bij totale onbekendheid van dit kind in de bestaande literatuur en zelfs in het familiearchief op Haus „Auf dem Campf" (Dalwigksthal bij Korbach, Duitschland) van de Familien stiftung van de Freiherren von Dalwigk, bieden de kwartieren thans een welkom hulpmiddel om verder op te bouwen. Zij zijn n.l. deze, genomen naar de onderschriften:

---

[29]) Ondertr. Ophemert 31 Jan. 1722.
[30]) Archief stad Tiel, Portef. Inv. no. 70 (R.A. Arnhem).
[31]) Ondertr. acte St. Andries.
[32]) Ondertr. acte Ommeren 29 April 1714.

[1]) XXI, 1917, bl. 341.
[2]) Goth. Freiherrl. Taschenbuch in voce.

Dalwich.	*[Tersch].*
Gogreue.	.....
Hattenbach.	*Vermöt.*
Schade.	*Hoen* (een helm?) .

Aan de hand van de literatuur, bestaande uit het „Gothaisches Geneal. Taschenbuch der Adeligen Häuser" (I, Gotha 1900, bl. 206) en de ms. genealogieën in bezit van voormelde „Familienstiftung" op het kasteel Campf [3]), laten zij zich echter aldus analyseeren:

3) Welwillend mij medegedeeld door Freiherr Alexander F. E. G. von Dalwigk zu Lichtenfels, Polizei Präsident a.D., te Kassel.

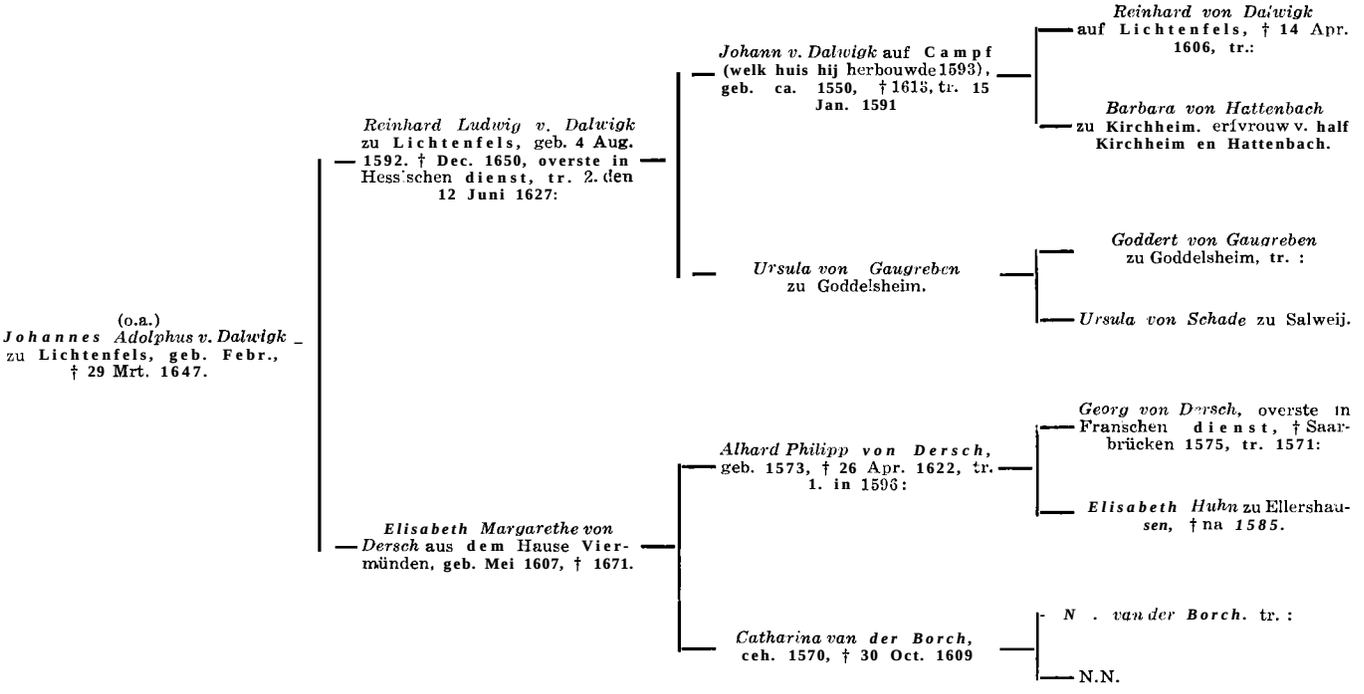

Beziet men nu den steen, dan springt aanstonds in het oog, dat de kwartieren — die ernstig afgesleten zijn! — afwijken. Want, naar de groepeering, die de zerk schijnt te volgen, zouden zij immers moeten luiden in plaats van:

1. *Dersch; 2.* onbekend; 3. *Viermünd* en 4 *Hoen* in gelijke volgorde:

1. *Dersch; 2. van der Borch; 3. Huhn* en 4. onbekend.

Nemen wij aan, dat hier een onderlinge verwisseling van de kwartieren *v. Hoen* (lees ook: v. *Huhn)* en v. *Viermündt* heeft plaats gegrepen, op de wijze, zooals men herhaalde malen tegenkomt, dan ligt voor de hand, dat wij, teneinde den kwartierstaat volledig te kunnen maken, aangewezen zijn op het zoeken naar een echtpaar *Van der Borch* X *Van Viermiind,* uitmakende de ouders van *Catharina van der Borch.*

Slechts één alliantie komt daarvoor in aanmerking en wel met name die, welke door A. Fahne in zijn „Geschichte der Westphälischen Geschlechter" (bl. 68) wordt aangegeven. Een *Catharina van der Borch* vinden we daar genoemd als de oudste dochter van *Dietrich van der Borch* tot Holthausen, drost van Blomberg in het Graafschap Lippe en zijn echtgenoote *Catharina van Viermiind tot Bladenhorst* ('dr. van *Johan* en van *Anna de Bever).* Ook het mij door Freiherr *von Dalwigk* opgegeven geboortejaar van *Catharina van Viermünd* (1570, zie boven) schijnt hiermede in volkomen overeenstemming, vooral wanneer wij dit vergelijken met de door Fahne loc. cit. aangehaalde leeftijden en geboorten van haar zestal jongere broeders en zusters. Veilig kunnen wij derhalve op grond van het een en ander de kwartieren aan moederszijde op den steen bepalen als te zijn geweest:

(1) *v. Dersch:*
(*3) v. d. Borch;*
(4) *Viermünd;*

(2) *Huhn* of *Hoen,* waarbij dan tevens door voorgeplaatste cijfers aangeduid is naar welk schema de kunstenaar de kwartieren op den steen naar behooren had kunnen aanbrengen. —

Rest ons thans nog de vraag hoe wij de aanwezigheid van deze zerk juist te Eibergen te verklaren hebben, Eenvoudig is de oplossing niet. Na veel over en weer correspondeeren verklaarde Freiherr von Dalwigk als „Schriftführer des Dalwigkschen Familienverbandes", mij dan ook, dat hij hier voor een onoplosbaar raadsel stond, waarmede ik helaas ten volle moet instemmen. Ofschoon er nog een enkele aanwijzing bestaat over het verblijf van de familie *von Dalwigk* te Eibergen, leverde verder voortgezet onderzoek geen resultaat. Te Eibergen werd, naar de Heer Odink mij berichtte in het Geref. lidmatenboek (1653-1755) op het jaar 1660 vermeld als te zijn aangenomen bij de gemeente *„Herman Dalwich".* Onder de bekende kinderen van het echtpaar *R. L. von Dalwigk* en *E. M. von Dersch* komt deze evenwel niet voor. Evenmin is zulks het geval met den naam van een zekeren *Theodorus van Dalwigh,* die als getuige compareert bij een pachtcontract met betrekking tot den hof te Olminghoff onder Eibergen, eigendom van het adellijk stift Vreden, d.d. 3 Januari 1663 [4]).

Over de havezathen en de Ridderschap van Borculo zijn wij, afgezien van een belangwekkende korte inleiding, gegeven door ons medelid Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven [5]) helaas nog maar weinig ingelicht. Wanneer de

4) Ned. Leeuw 1913, XLIX, kol. 200. Of hier misschien nog gedacht moet worden aan eenige relatie met een steenbakkerij ter plaatse, do z.g. „Viermuntens Tiechelöfen" (vgl. „De Navorscher" 1928, LXXXVII, bl. 104), welke hier in 1600 vermeld wordt8

5) „De Ridderschap van Borculo" in „Bijdragen en Mededeelingen" van „Gelre", XXVII, 1924, bl. 229 sqq.

Grafzerk in de kerk te Eibergen voor Johannes Adolphus v. Dalwigk-Lichtenfels.

wensch van den Heer Martens van Sevenhoven, dat er iemand gevonden zal worden, bereid om de geschiedenis daarvan te schrijven, in vervulling gaat, zal het zeker niet onmogelijk zijn. dat daarbij ook de naam *Van Dalwigk* nogeens naar voren komt. Maar misschien kan ook een van onze lezers reeds eerder helpen? —

KORTE MEDEDEELINGEN.

Adelsgunst.

Bij K.B. van 31 Maart 1939, No. 27, is Mr. *Johan Fredrik Theodoor van Valkenburg,* wonende te Bloemendaal, met al zijn wettige nakomelingen in de mannelijke lijn in den Nederlandschen Adel verheven met de 'praedicaten van Jonkheer en Jonkvrouw.

„Nederlandsche Familiewapens".

(LVII, 276-277).

Het valt te betreuren, dat mijn geachte opponent de heer H. J. A. van Son, alvorens zijn „ingezonden" ter Redactie te deponeeren, niet even ter bevoegder plaatse inlichtingen ingewonnen heeft: veel misverstand ware voorkomen en wellicht was het desbetreffende stukje van den heer v. S. in de pen gebleven.

Inmiddels nogmaals op deze plaats mijn dank aan Bestuur en Redactie waardoor het mij mogelijk wordt gemaakt in de kolommen van een vakblad als „De Nederlandsche Leeuw" het door mij ingenomen standpunt nader uiteen te zetten en te verdedigen. Laten wij daartoe het gestelde van den heer v. S. op den voet volgen.

In de eerste plaats zijn zoowel de uitgeefster als ik erkentelijk voor de ons toegezwaaide lof wat de uiterlijke verzorging van bedoelde serie-uitgave betreft.

Het feit echter waar het hier in 't bijzonder om gaat, wordt geaccentueerd door het al of niet (wetenschappelijk) toegestaan zijn van het opnemen van een merk in een familiewapen, waar een vroegere generatie akten mede bekrachtigde: uit hoofde van analphabetisme. In een vakblad als dit behoeft het geen nader betoog, dat het in vroegere eeuwen herhaaldelijk voorkwam, dat stukken werden bekrachtigd door het een of ander merkteeken, hetzij dan al of niet vergezeld van de handteekening van de(n) gecompareerde(n). Eveneens is het feit bekend, dat bedoelde merken in vele gevallen vroeg of laat verhuisden in de wapenschilden van in 't bijzonder niet adellijke families, hetzij boeren of burgers. waarvan ons de oudere en ook de nieuwere (schepen)zegels tal van voorbeelden kunnen verschaffen. Een erkenning van deze stelling vinden we in de voetnoot afgedrukt onderaan kolom 277, doch was men daar *onvolledig* en wensch ik hier in 't bijzonder den nadruk te leggen op de niet te ontkennen omstandigheid, dat bij dergelijke (huis)merken, die dan wel toelaatbaar zijn in wapens, tevens vele uiteindelijk ook niets meer zijn *dan feekens of merken van analphabefen,* in 't bijzonder wanneer daarbij de eigenlijke en door den comparant zelf geschreven handteekening ontbreekt. Elk (rechterlijk- en notarieel-) archief kan ons daar ettelijke voorbeelden van verschaffen en niet het minst de archieven in het Noorden van ons land!

Ik vraag mij hierbij af, waarom zijn dan dàt soort van analphabetenteekens wèl getolereerd om opgenomen te worden in de wapenschilden van onze Nederlandsche geslachten?

En waarom het kruisje. ons mooiste en eenvoudigste zuiver Chr. symbool dan niet? (Bedoeld wordt het *rechtstandige* kruisje, het schuinkruisje en zijn beteekenis laat ik hier uiteraard, mede vanwege de plaatsruimte, buiten beschouwing).

Volgens den bekenden Nederlandschen folklorist den *heer* J. Rasch in „Ons Volksleven", blz. 99 was het teekenen met een kruisje *oorspronkelijk* een oude rune, die „naam, wezen, eigendom" beteekent, ons plusteeken, later *gekerstend. Daarnaast* bestond het in wezen heidensche teeken de cirkel of ring, eveneens meerdere malen voorkomende in wapens (v. Suchtelen, Romswinckel, etc.). Ook de beteekenis van den ring laat ik hier verder rusten, als zijnde hier niet primair ter zake dienende.

Waarom dan het thans zuiver Chr. rechtstandig (analphabeten-)merkkruis veroordeeld, zooals ik het opnam in het wapenschild van een van oorsprong eenvoudige Drentsche Familie van kleine landbouwers en later verveners, (turf)schippers en nog later grondbezitters, waaronder in de oudere generaties ook arbeiders voorkwamen? D.i. m.i. toch *beter,* dan een ander „daverend" wapen te ontwerpen?

Men werpt mij tegen: „maar zulk een kruisje heeft niets eigens, is algemeen". Mijn antwoord daarop is: het kruisje is „eigen" gezet en daarbij is het thans een algemeen erkend Chr. symbool, klaar, duidelijk en fraai juist door zijn eenvoud. Ware men consequent, dan zou men alle (heraldische) rechtstandige kruisjes in wapens moeten weren en evenzeer alle (huis)merken in wapens, welke merken gebezigd werden door analphabeten en hoevelen zijn er dat wel niet? Wij kunnen hierbij al vast een tweetal memoreeren: Drent(h) en Duyzings. Wie volgt? Men behoeft niet eens lang te zoeken!

Van de vele eenzelfde wapenfiguren, (huis)merken en symbolen zou dan bitter weinig „eigens" overblijven door hun veelvuldig voorkomen!

Er is echter nog één belangrijk punt, zoo niet het belangrijkste, waar ik (het zij mij vergund) bij dezen op zou willen wijzen. Van „algemeen" gesproken en „nieteigen" is het in dit geval van overwegend belang te wijzen op het volgende blijkbaar niet *algemeen* bekende.

In mijn bezit zijn een 5-tal origineel oude kopergravures uit omstreeks het midden der 18 eeuw, zijnde „voorbeelden van goudsmeden", waarvan de volledige titel luidt: „Allerhande voorbeelden van doorgebroken silver-smitswerk etc. — om naar te drijven en te graveren".

Behalve 48 motieven en modellen, vele met Chr. symbolen in den vorm van *heraldische* (wapen) signetten, is speciaal één nlaat gewijd aan het *(huis)merk* en wel aan het *algemeen bekende* Chr.-monogram, de zgn. antieke „4", hetzij al of niet omgekeerd, voorkomende in tal van huismerk-wapens; tezamen 24 stuks gebaseerd op hetzelfde thema en voorzien van verschillende initialen van de verschillende bezitters van de signetten.

Welnu, deze voorbeelden hielden onze goud- en zilversmeden „in voorraad" en... ... kon men zich zoo'n algemeen Chr. signet kiezen, voorzien van eigen initialen! Wat blijft er nu nog over van het „eigene" van zoo'n „merk", vraag ik mij nogmaals af? Het laatste woord aan den heer van Son latende, of aan een ander bevoegde, hoop ik, dat men mij daar eens een afdoend antwoord op zal kunnen geven. Men bliive consequent: veroordeelt men het *algemeen* „oneigene" Chr. symbool van het analphabeten-kruis, dan diene men eveneens dit „algemeen oneigene" Chr.-monogram als merk gebruikt in het wapenschild af te wijzen . . . . . en toch . . . . . hoevele families zijn er niet, welke zulk een Chr.-monogram als *wapen* voeren, waar soms het „eigenlijke familiewapen *daarnaast* optreedt, zooals bij Kotting aan één en hetzelfde cachet, hetwelk men evenzeer kan aantreffen in het tweede deel van

N.F.W., pag. 75-79 met afb., zoowel van het wapen, als van het merk en onder vele anderen de familie de Jongh, waar ik op wees in dit Maandblad, XLVI (1928), kolom 121.

Trouwens het is ook in de numismatiek bekend, dat de goud- en zilversmid voor zijn geachte clientèle talrijke *voor*beelden in voorraad hield van alle soorten familie-penningen, geb.-, huw.- en begr. penningen, etc., waar men maar de desbetreffende datum op behoefde te graveeren, of het (de) verlangde 'familiewapen (s), ook met het avondmaalszilver was het zoo gesteld en kon men zijn keuze bepalen uit voorraad, waarna het graveeren slechts een kleinigheid was en.. .... heden ten dage is het nòg zoo, o.a. bijv. met wisselbekers e.a. trophéeën. Het apart laten ontwerpen, kwam naar verhouding minder voor, ook al omdat het duurder was, dus volkomen begrijpelijk. In het aan het eind van dit jaar te verschijnen Dl. V van N.F.W. zal een dergelijk voorbeeld van een familiepenning worden opgenomen en beschreven van een oude Gron. familie.

Het cliché van de oude goud- en zilversmeden- (huis)-merken-modellenplaat gaat hierbij, terwijl men mij gaarne bereid vindt de andere 4 platen aan belangstellenden tegen vergoeding der porto *ter inzage* toe te zenden als *overtuigingsmateriaal.*

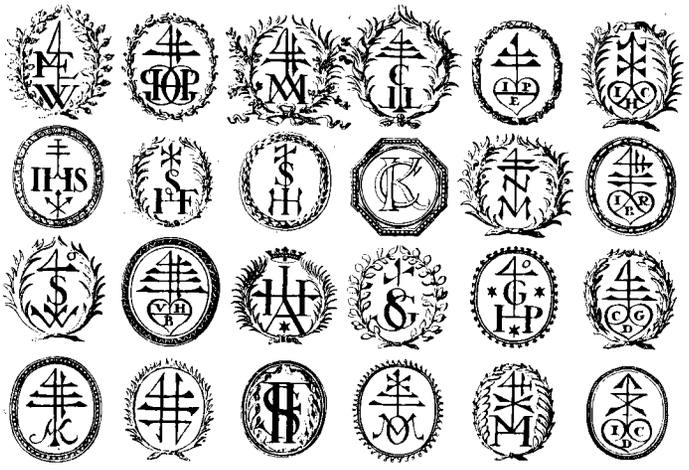

Ten derde male vraag ik mij af, wat in vroegere eeuwen geschiedde, het kiezen en ,,koopen'' van een algemeen erkend' (oneigen) symbool (merk), zou men dat dan, de traditie getrouw, in de 20e eeuw niet mogen doen en dan nou wel op historischen grond, doordat bij het mij aangemerkte geval het bewuste kruisje inderdaad nawijsbaar is, in de archivalia? De geachte lezer(es) oordeele, maar dan onbevooroordeeld en objectief.

Ik gaf slechts dat, zooals ik het vond, niets meer en niets minder in overleg en volkomen instemming met de betrokken familie en volledige bronaanhaling, welke laatste de heer v. Son trouwens ook erkent. M.i. kan men daarom noch den heer v. Son, noch mij van ,,misleiding'' betichten, doch gaat het hier au fond om een verschil van meening en opvatting. welk verschil ten deele is voortgevloeid door een onvoldoende, begrijpen of weten hoe of eigenlijk die merken-quaestie dient opgevat en hoop ik met deze uiteraard beknopte uiteenzetting, iets er toe te hebben mogen bijgedragen dit ,,merken-begrip" te verduidelijken.

Valt men ten slotte nog over de 4 dwarsstreepjes aan het kruis, dan zij opgemerkt, dat elk ,,merk'' bij heraldisch teekenwerk als geheel veelal ,,afgemaakt'' wordt, door de uiteinden van de lijnen, waaruit het merk bestaat af te sluiten door een

iets breeder uiteinde of dwarslijntje. Essentiëel verschil maakt dat dus niet en is zulks in de heraldiek veroorloofd.

En wat de wapenspreuk betreft is deze de persoonlijke kernspreuk van den eersten wapenvoerder. Ook dat is toelaatbaar en meen ik ook hierin *niets* te hebben misdreven, of misleidend te hebben voorgesteld.

Nogmaals, ik gaf het kruis, omdat ik het aantrof in de oude archivalia en gaf ik verder alles voor mijn verantwoord weer, gezien ook het bovenstaande en laat ik thans het laatste woord aan mijn bestrijder, mij verder ook in den vervolge warm aanbevolen houdende voor *gegronde* op- en aanmerkingen, welke ik als steeds 'gaarne ter harte zal nemen, met het doel de uitgave ,,Nederlandsche Familiewapns" door alle tijden heen een alleszins *betrouwbaar* naslagwerk te doen *blijven,* volkomen beantwoordende aan het gestelde doel, m.a.w. inderdaad wetenschappelijk op peil!

Tot zoover de beantwoording van het betoog van den Heer van Son.

In het algemeen zou ik het volgende nog willen opmerken: Mijn richting, de Folkloristische Heraldiek, verschilt dermate van de door het Genootschap gehuldigde, dat het niet wel mogelijk zal zijn in de principieele geschillen elkaar te kunnen begrijpen.

Dat het Bestuur van het Genootschap, op grond van het feit, dat ik beroeps-genealoog ben, heeft gemeend mij als lid te moeten afvoeren, is zijn recht op grond van de desbetreffende art. 5, 2e lid, met inachtneming van art. 11/c en 1 (overgangsbepalingen) der Statuten. Evenwel mag het verwondering wekken, dat het Bestuur eerst thans daartoe overging, dus eerst 2 volle jaren na verschijning van Dl. 11 van mijn werk, waarin het gewraakte wapen is opgenomen. De lezer vorme hierover evenwel zelf een oordeel.

H. W. M. J. KITS NIEUWENKAMP.

Het Bestuur heeft den Heer Kits Nieuwenkamp voor zijn verweer de volle maat willen schenken en uit dien hoofde hierboven zijn breedvoerig betoog onverkort geplaatst. Het wenscht hier tot besluit slechts eenige opmerkingen aan toe te voegen.

Over het ontstaan van wapens uit (huis)merken zou op het voetspoor van den Schrijver inderdaad heel wat te zeggen zijn, maar de door dezen naar voren gebrachte spitsvondige beschouwingen doen niet ter zake, aangezien in de onderhavige quaestie van geen huismerk af daarmede gelijk te stellen teeken sprake is.

De argelooze lezer van ,,Nederlandsche Familiewapens" immers, die als bron voor het schild van goud, beladen met een hamer- of krukkenkruis van sabel, op schijnbaar wetenschappelijke wijze naar acten van 1746 en 1750 uit de Schultengerichten van Hoogeveen verwezen wordt, kan niet anders dan pijnlijk verrast zijn, wanneer hij, zich de moeite getroostende ter plaatse deze bron na te slaan, tot de ontdekking komt, dat hij aldaar in stede van het krukkenkruis (t.w. een kruis, waarvan elk uiteinde van een tegen den schildrand aansluitenden dwarsbalk is voorzien) het povere teekentje van den analphabeet onder de oogen krijgt, het kruisje, dat van ouds en tot op den huidigen dag alge meen gebruikt wordt door personen, die niet in staat zijn eene handteekening te plaatsen. Zijne verrassing moet wel tot verontwaardiging stijgen, wanneer hij dit als een symbool voor ,,geloofsijver'' ziet aangediend en bovendien te lezen krijgt: ,,Inderdaad, er

zijn sterke aanwijzingen, zoowel door het merkteeken [1]) als door den naam, dat we in de leden (van het bedoelde geslacht) de nakomelingen van een oer-oud Germaansch priestergeslacht te zien hebben". En dan vraagt men zich terecht af: wordt het publiek hier voor den gek gehouden of niet?

Het Bestuur heeft voor zich deze vraag bevestigend beantwoord en op grond 'hiervan den Heer Nieuwenkamp, zoodra het bovenstaande ter zijner kennis kwam, van de ledenlijst afgevoerd.

HET BESTUUR.

Van Audenaller van Vanevelt.

(LVII, 279-280).

De mededeeling van Mr. B. F. baron van Verschuer, dat *Johanna Scholfen van Vanevelf,* wed. van *Everf (Coopsz) Schrassert,* in tweeden echt gehuwd met *Herman van der Schuer,* eigenlijk eene *Audenaller van Vanevelt* zoude zijn, bracht mij er toe mijn aanteekeningen ten deze nog eens te raadplegen. Bekend toch is, dat het wapen van het geslacht *Van Aller (Van Oudenaller)* bestaat uit een zilveren ossekop, gehoornd van goud, op een veld van sinopel. Mij trof het daarom, dat als wapen van *Johanna Scholten van Vanevelt* wordt gegeven een in blauw schuins rechts geplaatste visch van goud, ook wel gevierendeeld met het wapen *van Arckel.* Het resultaat van mijn onderzoek wees uit, dat Johanna, althans in mannelijke lijn, met de *Van (Ouden)-Aller's* niets te maken heeft. Wel is het vermoeden groot, dat zij eigenlijk een *Van Arler* was, waarvan verschillende leden ook voorkomen als *Scholt* en *Scholten,* en een tak, door het bezit van Vaneveltcampjen of Hein-Abelensoonsmate onder Putten [1]), later ook als *Scholten van Vanevelt,* of kortweg *Van Vanevelt.* Al deze personen voerden het wapen met den visch, als boven-vermeld. Volledigheidshalve worde medegedeeld, dat een enkele maal een *Van Arler* ook wel als *Van Aller* wordt vermeld, doch het wapen en zijn vermelding verder in den tekst het vermoeden wettigt, dat hier een verschrijving in het spel is.

Ondanks het feit, dat mijn gegevens verre van volledig zijn, en een diepgaand onderzoek nog menige aanvulling en nader bewijs zal kunnen brengen, moge een kleine verduidelijking volgen.

Bliikens Civiele Processen Hof van Gelderland 1626 1, dossier „De Landrentmr. en momber contra Goessen van Curler" (R. A. Arnhem) heeft in 1437 *Reyner Henricks* aan Hertog Arnold van Gelre een som gelds geleend, en daarvoor het schoutambt van Nijkerk en Putten in pand ontvangen. Sedert dien hebben deze pandhouder en zijn erfgenamen het schoutambt bekleed, volgens Van Curler ruim tweehonderd jaren. De 'lijst der schouten wordt vermeld in Gelre, Bijdragen enz. XIX, blz. 231 en vlg.. waaruit reeds onmiddellijk naar voren springt, dat *Reyner Henricks* tot het geslacht der *Van Arlers* behoord heeft, één der rijkste geslachten uit den omtrek van Nijkerk (Gelre, Bijdragen enz., XV. blz. 87). Gecombineerd met de gegevens, vermeld in Gelre, Register Leenactenboeken Gelderland, Kwartier van Zutphen, blz. 228 (dat qoed tot Wullinck), is de volgende korte stamreeks op te stellen:

1. *Reyner Henricks,* peinder 1442, schout van Putten en Nijkerk, 1444, 1458.

[1]) Spatieering van het Bestuur.

[1]) Archief Kelnerij van Putten (R.A. Arnhem), no. 170.

11. *Henrick Reyners van Arler,* schout a.v. 1474, 1481, 1488; tr. *Cafrin van Scherpenseel,* vermeld 1522.

III. *Reyner Henricks van Arler,* schout 1493, 1525, 1529, leeft nog 1544.

IV. *Hendrick van Arler.* onmondig in 1551, uit wien twee zoons:

1. *Reinier van Arler,* vermeld 1621.
2. *Johan van Arler,* vermeld 1632.

De schoutambten Nijkerk en Putten, oorspronkelijk één, zijn in het begin der 16e eeuw gesplitst. In laatstgenoemd ambt bleven de *Van Arler's* met het schoutambt bekleed, gelijk de qerichtssignaten van de Veluwe aantoonen [2]). Uit de lijst der Nijkerksche schouten schijnen zij echter te verdwijnen. Kwam hier het ambt aan een groep, die in vrouwelijke lijn van *Reyner Henricks* afstamde? Ik betwijfel het. Want van *Henrick Henricks Scholten,* schout in 1547, wordt reeds weer medegedeeld, dat hij eigenlijk een *Van Arler* was, en ook *Aelt Henriks,* die in 1530 als opvolger van *Reyner Henricks van Arler* wordt vermeld, zal vermoedelijk een rechte afstammeling in manlijke lijn van den eersten pandhouder geweest zijn. Is er veel fantasie voor noodig, om aan te nemen, dat na de splitsing de oudere tak het schoutambt van Putten bleef bekleeden, maar een jongere dat van Nijkerk verkreeg? Ik vermoed althans, dat *Aelt Henriks* een jongere broer van zijn voorqanger was. Er was reden, om hem apart te begunstigen, want Aelt had in 1517 Hertog Karel opnieuw geld voorgeschoten, en daardoor het pandschap verhoogd [3]). Hij liet drie kinderen na: een zoon, *Henrick Aeltsz Scholfen,* zijn opvolger in het schoutambt. en twee dochters, de een, door huwelijk met Wulf van Ommeren, de moeder van Celeman van Ommeren, later burgemeester van Harderwijk: de ander, gehuwd met Reinier van Arler, de moeder van Aelt van Arler, later gehuwd met Elisabeth Schrassert. De naam van deze laatste dochter, bleek volgens aanteekeningen van den 'heer Muschart, *Bie Scholten* te zijn [4]). *Henrik Aeltsz Scholten, Celeman van Ommeren Wulffsz,* en *Aelt van Arler* verklaren 31 December 1595, dat hun neef Goessen van Curler en zijn vrouw hun hun deel in het pandschap van het schoutambt Nijkerk hebben voldaan.

Behalve deze verklaring ligt in bovengemeld procesdossier een charter van 17 Maart 1597, volgens hetwelk *Reynier Scholfen van Vanevelt,* gehuwd met joffer Mechteld van Oldenbarneveld, mede namens zijn nicht (oom-zegster) *Elysabefh,* nagelaten dochter van zijn neef *Matfhys Scholten, Henrick van der Schuyr* en zijn vrouw *Claesgen Scholten. Evert Schrassert Coopsz* en zijn vrouw *Jannetje Scholten, Aelf Beernfsz* (Brouwer) en *Catharina Scholten,* ook man en vrouw, met anderen verkoopen aan hun neef en zwager Goessen van Curler, schout te Nijkerk, en zijn vrouw Geertruyt Boldewijns hun deel in de gerechtigheid in de pandpenningen op het schoutambt staande. Volgt dus uit dit charter — waaraan alleen nog het geschonden zegel (wapen met den visch) hangt van Reynier Scholten van Vanevelt —, dat *Jannetje Scholfen* behoord heeft tot de afstammelingen van *Reyner Henricks.* den eersten pandhouder, tevens volgt daaruit, in verband met de verklaring van 1595, dat zij geen dochter geweest kan zijn van *Henrick Scholten Aeltsz.* Van de

[2]) Deze mededeeling wordt bevestigd door talrijke heraldische gegevens, verzameld door den heer R. T. Muschart.

[3]) Procesdossier bovenvermeld.

[4]) Recht. Archief Harderwijk, portef. minuten pleidooien, gemerkt A rood 4 Maart 1580 (Gerryt van Arler scholtus tot Putten, broer van wijlen Reyner van Arler, scholt tot Putten, wiens weduwe was joffer Bie Scholten).

ons bekende *Scholten*'s blijft dus alleen als mogelijke Vader van *Johanna Scholfen van Vanevelf* bovenvermelde *Henrick Henricksz Scholfen* over. Sterk is dit afstammingsvermoeden-door-eliminatie niet, maar positieve bewijsmiddelen verschaffen meer zekerheid. In de volontaire acten van de Veluwe 1538-1610, fol. 215 vso. komt een acte voor, waarbij *Mathijs Scholten Henricksz* en zijn vrouw Andriesgen Schrassert elkander op 4 December 1584 lijftochten aan land onder Nijkerk gelegen. Blijkens het Gerichtssignaat Veluwe 1607-'13 (Nijkerk 13 Juni 1610) was deze vrouw de moeder van bovengenoemde *Elysabefh Scholten,* waarmede dus het bewijs geleverd is, dat in ieder geval de in voornoemd charter vermelde Matthys een zoon van een *Hendrick Scholfen* was. Verder verklaarde 4 October 1623 *Johan van Vanevelf* ten verzoeke van zijn neef Goessen van Curler meergemeld, dat hun beider ouders afstamden en erfgenamen zijn geweest van *Henrick Henricks,* in leven medepandhouder van het schoutambt Nijkerk. Tenslotte geeft ook het kwartier *Van Arckel* in Johanna's wapen een aanwijzing. Want 15 April 1585 blijkt het goed „Vaneveltscamken of Heinabelensoonsmate" eigendom te zijn geweest van joeffer *Elisabeth van Erckell,* die naegelaeten vidua van z. *Henrick Scholtz Henricks* [1]).

Waar van samenhang met de Van Oldenaller's (Van Aller's) niets gebleken is, en samenhang met de *Van Arler's,* ook — uit hoofde van het eeuwenlang door hen bekleede ambt — *Scholt* of *Scholfen* genoemd, wel zeer waarschijnlijk is, meen ik, dat *Johanna Scholten van Vanevelf* geene *Audenaller van Vanevelf* geweest zal zijn.

DE VRIES.

Van der Merwede,

Onlangs vestigde ons medelid H. Wijnaendts mijn aandacht op het voorkomen van een lias *van der Merwede* in een bundel in het rechterlijk archief te Heusden onder no. 364, le gedeelte, anno 1643.

Deze bundel geeft inderdaad eenige waardevolle aanvullingen op het artikel van Mr. H. L. Hommes in het Februarinummer van 1937 van ons Maandblad.

Het noemt n.m. nog een derden zoon en geeft bijzonderheden omtrent de lotgevallen der kinderen van het echtpaar *van der Merwede-Doys.*

De bundel draagt tot titel: „Reeckeningh, bewijs enz. door françoys van den Broũck als gestelde curator neffens de Heeren Sebastiaen Beelaerts president en oudt-borgemeester deser stede over de goederen toebehoorende jonckeren *Dirck, Johan* ende *Everwijn van der Merwede* alle kinderen ende erfgenamen van wijlen Jr. *Adriaen van der Merwede* in leven casteleyn, drost ende dyckgraef over Stadt ende lande van Heusden, 'beginnende tsedert sijne eerste reeckeninge gedaen ende gesloten opten letsten Maert XVI^{c} drie ende veertich".

In het kort vermeld ik hieruit het bezit van een paar huizen te Heusden, land onder Herpt, Wijck, Veen en Genderen en onder Hagestein buiten Vianen en eenige renten.

Omtrent Jr. *Dirck* kan uit de verschillende posten het volgende worden afgeleid:

Jr. *Dirck* (ged. Heusden 6 Juni 1621) reisde 3 Mei 1643 naar Ravestein, waar hij in garnizoen lag; te voren was hij 1641/1642 ten huize van Thomas Crathorn te Ravestein gelogeerd geweest, daarna — tusschen Maart en Mei 1643 — ten huize van Johan van Kerckwijck te Heusden, gedurende 1643/1644 verbleef hij te Ravestein, komt echter in Nov. 1643 en in April 1644 nog eenigen tijd te Heusden terug, waar hij dan weer zijn intrek neemt ten huize van van Kerckwijck.

24 Juni 1644 vertoeft hij in het leger te Maldegem en 18 Sept. 1644 is hij in het leger te Assenede in Vlaanderen om 27 Nov. 1644 naar Rees te worden gezonden. In 1645 reist hij naar 's-Gravenhage, waarvoor hem 20 Maart 1645 eenig geld wordt gezonden, terwijl hij 6 Sept. 1646 weer reisgeld krijgt „vertreckende naar het leger".

De overige posten geven geen inzicht omtrent zijn omzwervingen.

Omtrent Jr. *Jan van der Merwede* (ged. Heusden 1 Juni 1622) vond ik, dat hij 1 Mei 1643 naar den Haag reist, waar hij „dier tyt leerde de konste van fortificatie ende geometrie", daar komt hij dan ten huize van Genesis Paes Dingemans, die voor huisvesting enz. „over drie maenden montcoste ende onderwysen van den voorn. Joncker in de conste van de fortificatie met den aencleve van dien" voor het tijdvak van 24 Jan.-6 Juni 1643 136 £ in rekening brengt.

Blijkbaar is *Jan* dan voldoende onderlegd in de versterkinqskunst, want 16 Juni 1643 bevindt hij zich in het leger te Lithoijen. In October 1643 toog hij van Heusden uit naar Ravestein om aldaar een bezoek te brengen aan zijn oom Jr. *Doys,* terwijl wij hem in een post van 23 April 1644 vinden als ontvangende geld „om te reysen naer den Hage en aldaer te vervolgen de aengevangen sollicitatie van een extra-ordinaris ingenieursplaetse". In October 1644 (post van 25 Oct.) treffen wij hem aan te Bergen op Zoom onder de compagnie van den colonel den E. Heere van Beverwyck, gouverneur aldaar, terwijl Jr. *Jan* zich daarna 10 Aug. 1646 in het leger te Loockeren (Lokeren) bevindt. Het volgend jaar 11 Nov. 1647 is hij te Zwolle, waar hij in December zal huwen.

De desbetreffende post *in* de rekening zinspeelt reeds op het huwelijk, want volgens Jr. *Jan*'s schriftelijke begeerte meldt de voogd „gesonden aan Jr. *Jan* te dier tyt bruydegom synde tot Zwoll de somme van 150 £".

De overige posten, waarin *Jan*'s naam voorkomt, zijn zonder belang voor diens levenslot.

Omtrent den derden zoon, Jr. *Everwijn,* wiens geboortejaar niet vermeld is, doch die blijkbaar de jongste is en dus tusschen 1623 en 1625 geboren, blijkt. dat ook deze 28 Mei 1643 afreist uit Heusden naar het leger „alsdoen tot Litthoyen". Op den 26en Febr. 1644 verschijnt dan een post, waar 16 £ geboekt wordt voor den aankoop van „een rapier, sporen en dierqelyck tuyg".

Everwijn kwam nogal eens te Heusden, blijkens overigens onbelangrijke posten. Hij blijkt een vechtersbaasje 'geweest te zijn, want 19 Oct. 1644 wordt aan Mr. Paulus Godefroy, chirurgijn, 12 £ 10 st. uitbetaald „over de onre, die den selven gedaen hadde aen den tambour van den Heer Commandeur die van Jr. *Everwijn* voors. gequetst was".

De overige posten betreffende betaling voor kleeding enz. geven ons geen beeld omtrent *Everwijn's* verdere avonturen.

Uit hetgeen vermeld wordt omtrent de opheffing der voogdii op 14 Juli 1648 en de afrekeninq met de drie gebroeders blijkt nog, dat in handen van Jr. *Dirck* werden gesteld een inventaris van brieven en papieren enz. „afkomstig van het sterfhuis van den Heer Drossaert Jr. *Adriaen van der Merwede* ende van wijlen Jr. Johan Doys ende jonckvr. Sophia van Houten", alsmede een testament van wijlen Jr. *Adriaen* beginnende „Op huyden den XVII dach in Octobor int jaer ons Heeren XVI^{c} vyff ende veertich" (sic!). Dit jaartal is natuurlijk een verschrijving en zal 1625 moeten zijn (Zie: Ned. Leeuw 1937, kolom 42).

Als curiositeit kan ik nog mededeelen, dat aan *Johan* bij deze gelegenheid een zilveren kom werd ter hand gesteld, afkomstig van zijn grootvader Johan Doys.

Het verdere leven van *Dirck* en ***Jan*** speelt zich in de noordelijke provinciën af. Hoe het met *Everwijn* ging is mij onbekend.

J. P. DE MAN.

Van **Suchtelen.**

Uit de Renunciatieboeken van Deventer nam ik de volgende uittreksels over, die het artikel van den Heer Wijnaendts van Resandt over dit geslacht in het Maandblad van Nov. 1925, kol. 322 kunnen aanvullen.

1-9-1559. ***Lysken van Venloe,*** wed. *Gerdt van Venloe,* verkoopt aan ***jenneken*** haar dochter, huisvrouw van ***Arendt van Zuchtelen,.....*** Hierdoor leert men dus de ouders der in dat artikel genoemde Jenneke kennen.

Verder, in 1529. ***Jan Claessen van Suchtelen*** bekent dat ***Dirk ter Steghe*** heur schuldig is.....

Ik zou, daar mij wat verder over deze familie verscheen, onbekend is, niet durven zeggen in welk verband deze personen staan tot de in genoemd artikel vermelde, maar dat de connectie ***van Suchtelen-ter Steghe*** toen al bestond, lijkt me van belang voor latere onderzoeken,

G. **M.** LEDEBOER.

Bisschop Boudewijn van Utrecht.

(LVII, 183).

De tombe, indertijd in de kerk te Westbroek aanwezig, was opgericht ter eere van ***Boudewijn van Sterckenborch,*** die evenwel slechts wijbisschop is geweest, doch nimmer ,,Bisschop van Utrecht" was. Hij zal vermoedelijk wijbisschop geworden zijn onder den bisschop van Utrecht Jan IV van Arkel (1342-1364) en hij overleed tijdens het bewind van diens opvolger Jan V (1364-1371). Tot mijn spijt heb ik in de mij ten dienste staande gegevens noch iets omtrent hem, noch zelfs zijn naam kunnen vinden.

De andere ***Boudewijn is*** inderdaad Bisschop van Utrecht geweest en wel van 1178 tot 1196, in welk laatste jaar hij te Mainz overleed en te Utrecht in de oude St. Maartens kerk, d.i. de Dom, werd begraven. Alzoo staat vermeld in het ,,Groot algemeen enz. Woordenboek" van v. Hoogstraten & Schuer" 1733, in ,,Geschiedenis der 17 Nederlanden" van Witkamp 1882 en in de ,,Tegenwoordige Staat der Ver. Nederlanden", elfde deel, beschrijv. v. d. Prov. van Utrecht, 1758.

Hij wordt daar genoemd *Boudewijn* of ***Balduinus De Ile,*** zoon van Graaf Dirk VI, broeder van Floris III.

Het gaat met andere woorden om twee verschillende kerkvorsten, dragende den naam ***Boudewijn.***

J. A. HOEUFFT.

Nederland's Patriciaat XXIV (1938).

Voor hen, die dit deeltje van Nederland's Patriciaat raadplegen, is het wellicht van belang te weten, dat de pagina's 264 t/m 272 niet in het lexicographisch naamregister zijn verwerkt, zooals mij onlangs bij toeval bleek.

DEL CAMPO HARTMAN.

BOEKBESPREKING.

Grondbezit en standen in het Oosten des Lands vóór de feodaliseering door J. Ph. de Monté ver Loren, ('s-Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1939, 150 blz.).

Ingevolge eene uitnoodiging van den Hoofdredacteur tot recensie van dit veelzijdig geschrift moge daaraan eene bespreking in dit maandblad worden gewijd.

Voor de leden van ons genealogisch genootschap ligt het belang van deze in hoofdzaak rechtshistorische verhandeling in de uiteenzetting van toestanden en verhoudingen in een tijdvak, waarvan in hun onderlingen samenhang in systematischen vorm weinig bekend is. Een goed inzicht in de beteekenis van de verschillende in dit middeleeuwsch tijdperk op den voorgrond tredende geslachten, die vaak ***in*** menig opzicht de ontwikkeling en de geschiedenis van tal van onze landstreken hebben beheerscht, kon tot dusver niet verkregen worden zonder zelf de meeste bijzonderheden moeizaam bijeen te garen. Korreltje voor korreltje moest in de wijd en zijd verspreid liggende terreinen der oorkonden worden opgepikt en op zijne waarde getoetst. In deze hinderlijke leemte voorziet thans ,,het boek van Ver Loren". Een omstandig deel van den geschetsten vóórarbeid zullen wij voortaan ons kunnen besparen, want aan ons medelid Dr. de Monté ver Loren hebben wij onderwerpelijk een veiligen gids, in het bijzonder voor het door hem aangegeven Oostelijk deel des lands, waar primitieve toestanden wegens langdurige handhaving het best te onderkennen waren.

Het geldt hier namelijk een pioniersarbeid op het gebied van de prefeodaliteit, waardig voorafgegaan door 's schrijvers verhandeling in ons jubileum-nummer van 1933 over den prefeodalen adel (eene vrucht, die naar meer smaakte). Vóórdat het leenstelsel en de dienstmanschap hun verreikenden invloed hadden doen gelden en aan den adel geleidelijk nieuwe, riddermatige groepen toevoerden, waren het de eigenlijke nobiles of liberi, tot wie de adel zich bepaalde. Wel vindt men den nobilis tevens ministeriaal — zooals den graaf van Goor, tevens signifer van den Utrechtschen kerkvorst —, maar nog prevaleert de stand van nobilis boven de functie van ministeriaal.

Duidelijk doet de schrijver ook thans weder uitkomen hoezeer het grondbezit destijds de maatstaf was voor de verdeeling in standen: aan dat grondbezit toch ontleende men ten platten lande zijne staatsrechtelijke positie, zijn stand. In eene korte samenvating op blz. 132 besluit de schrijver in dezer voege:

De grondeigenaren bestaan uit die van hoven (curtes) en die van volle hoeven (mansi), beiden eigenerfden, welke als zoodanig stem in staat hebben, en eigenaren van keutersteden (casae), die geen stem hebben. De eigenerfden kunnen zijn edelen en niet-edelen. Weliswaar hebben door de feodaliseering ook andere factoren hun invloed doen gelden, maar toch blijft het grondbezit de basis van de standenindeeling.

Worden tal van termen met voorbeelden verklaard, inzonderheid aan het begrip ,,curtis" wordt door den schrijver groote aandacht geschonken en terecht, want dezen term ontmoet men telkens bij het genealogisch onderzoek van de oudste geslachten van ons land.

Naar de schrijver op blz. 66 in het licht stelt, waren de curtes, ook wanneer zij niet tot een castrum (slot) werden verbouwd, gewoonlijk omgeven met een wal en eene gracht. De huizen der gewone volle hoeven daarentegen waren in het algemeen niet versterkt; in tijden van gevaar genoten zij echter van de markgenooten bescherming binnen de grenzen van de buurschap.

De eigenaren van de hoven namen als zoodanig eene bevoorrechte positie in en vormden dus een geprivilegieerden stand, een adelstand: den praefeodalen adel. Het criterium daarvoor was het bezit van een curtis als stamgoed, dat,

zoolang de herinnering terugging, als allodiaal erfgoed in de familie was geweest (blz. 123 v.v.).

Zonder naar volledigheid te willen streven, heeft de schrijver een zeer groot aantal curtes behandeld en daarbij belangwekkende bijzonderheden omtrent deze centrale punten medegedeeld. Herhaaldelijk geeft hij een deel van den tekst der desbetreffende oorkonden, soms zelfs den geheelen tekst, en wij vinden er vele genealogische gegevens.

In de eerste plaats trekt op blz. 36-37 de curtis dominicata (hoofdhof) onze aandacht. Omstreeks 950 bezat Uda (Uota), eene tante van den Roomsch-Koning Otto (keizer Otto 1 de Groote, 936-973) een dergelijken hoofdhof te Deventer, die bij haren dood op hem overging. Dezen hof schonk hij, met vele andere van haar geërfde goederen, in 952-960 aan een door hem gesticht klooster te Maagdenburg, hetgeen tal van betrekkingen schiep tusschen Maagdenburg en Overijssei [1]). Wij zien hier ca. 950 allodiaal goed, niet alleen in Deventer en omgeving, maar ook op de Veluwe (Ermelo en Twello) en eveneens op den Veluwezoom, alwaar eene hoeve in Rethon (Reden) werd overgedragen, in het bezit van eene tante (amita) van een keizer uit een Saksisch huis. Diens moeder Mathilde. de gade van Hendrik I den Vogelaar (919-936), was blijkens den ingelaschten primitieven stamboom, eene dochter van graaf Theoderich, een

Primitieve stamboom.

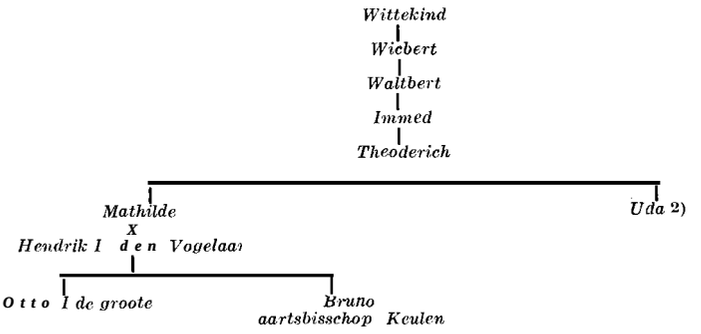

agnatischen bet-achterkleinzoon [3]) van Wittekind, (Widukind), den bekenden aanvoerder van de Saksers tegen den Frankischen koning, den lateren keizer Karel den Groote. Theoderich was op rijperen leeftijd niet alleen bisschop van Paderborn, maar ook rector van het klooster Wildeshausen (Oldenburg), waar Wittekind zijn huisgoederen had. Dit klooster is evenals de abdij van Vreden gesticht door Wal: Eert, kleinzoon van Wittekind en grootvader van Theoderich, terwijl in 834 [4]) aan de Utrechtsche kerk van St. Maarten Waltbert's goederen in Oosterbeek (nabij het voormelde Reden) en Praest (bij Emmerik) werden overgegeven [5]).

1) In 1176 (Cod. Anhalt., 5, 297, no. 550a) verschijnt de eerste *Henricus* de *Conre* (Kuinre) als getuige van Wichman, aartsbisschop van **Maagdenburg.**

2) Sloet no. **94** houdt haar voor eene zuster van Hendrik den Vogelaar, maar men vindt haar niet in Stamtafel 3 van W. K. prins von Isenburg, deel 1; volgens Sloet was zij gehuwd met Zwentihold, koning van Lotharingen, en kon zij daardoor goederen bij Deventer verkregen hebben, maar blijkens Stamtafel 2 zou Zwentibold, die zelf in 900 stierf, (in 879) gehuwd zijn met Ota, dochter van een graaf Otto. Toevallig heette ook de rader van Hendrik den Vogelaar Otto.

3) Naar Freiherr Edm. von Uslar-Gleichen, Das Geschlecht Widukund's des Groszen (1902), maar achterkleinzoon volgens Dr. Otto Freiherr von Dungern, Aua dem Blute Widukinds (1938), blz. 16.

4) Oork. hoek Sticht no. 62 en Sloet no. 30.

5) Nog in 1359 (Fürstl. Arch. Anholt, Abt. Baar und Latum) behoorde zoowel de hof te Oosterbeek als het patronaatsrecht van de kerken aldaar en te Velp (bij Reden) als Utrechtsch leen aan het geslacht der nohiles van Baer, te voren Reden geheeten.

Circa 950 was ook groot grondbezit in en om Deventer bij Uda in Saksische handen, zoodat een Saksische inslag valt te bespeuren over de lijn Wildeshausen (Oldenburg)-Vreden-Oosterbeek-Reden-Deventer.

Bezien wij thans eene tweede curtis dominicata, door mij in een charter van ongeveer 1100 aangetroffen, dan wordt het geval nog interessanter. Op blz. 60 vermeldt de schrijver, dat de graven van Loon (Stadtlohn) in het gebied, waar hun de grafelijke rechten toekwamen, een oud familiebezit van curtes hadden. Tot dat gebied rekende graaf Godschalk 11 van Loon in 1152 [6]) ook (Geldersch) Hengelo. Hij was echter aldaar niet de eenige rechthebbende. Keizer Otto 1 voornoemd had een broeder Bruno, aartsbisschop van Keulen, die blijkens diens testament van ± 965 o.a. de villa Heingelon vermaakte aan het stift van St. Pantaleon te Keulen [7]), hetwelk nog in 1207 [8]) „curtem nostram Hengelo" bezat. Ter verduidelijking diene, dat de villa volgens Dr. verloren (blz. 21) in oude latijnsche oorkonden het gebied was, waarin de curtis gelegen was. Omstreeks 1100 [9]) trad bij eene overeenkomst van dat stift over zijne curtis Urck in het meer Almere als getuige o.m. op Theodoricus de Gemino (Gemen) advocatus dominicate curtis Heingelo.

Ook de Gemen's- stamden volgens verschillende schrijvers [10]) buiten twijfel van Wittekind af. Het is dus alleszins verklaarbaar, dat zij ca. 1100 voogd van voormeld stift Vreden waren [11]). Dat zij echter toen bovendien voogd waren van den hoofdhof Hengelo, wijst nogmaals op Saksischen inslag van denzelfden Wittekindschen aard. Te zijner tijd hoop ik in een ruimer verband hierop meer uitvoerig terug te komen en dan zoowel de voormelde graven van Loon als die van Looz daarin te betrekken. Bruno's opvoeder, de aanvankelijk te Deventer zetelende Utrechtsche bisschop Balderik (918-976) [12]), was namelijk gesproten uit den huize Loon (Looz), welks hoofdtak later vermoedelijk door de graven van Loon (Stadtlohn) werd voortgezet. Van Bruno's broeder Otto 1 was Balderik een raadsman, die hem (Otto)

6) Sloet no. 300 en W.U.B. 111 no. 284.

7) Ibid. no. 98. Wel identificeert Sloet dit Heingelon blijkens zijn register van plaatsnamen met Hengelsom in Horst (Limb. Leanhoeken), maar dit lijkt niet juist. „Heingelon" wordt gevolgd door Lidron, terwijl in de z.g. Stichtingsakte van het klooster Bethlehem bij Doetinchem van ± 1200 (Sloet no. 395), dus niet zoover van Hengelo, Litteren wordt genoemd, waar Sweder van Wisch gegoed was. Of in Lidron en Litteren de buurschap Liedern van het kerspel Bocholt valt te herkennen, laat ik daar. Bruno's moeder, Keizerin (Koningin) Mathilde, bezat niet ver daarvandaan bij Gemen den Coninginchof. Zie Graaf F. von Landsberg-Velen, Gesch. der Herrschaft Gemen (1884), blz. 30-31.

8) Sloet no. 418.

9) Versl. en Med. Ver. Over. Regt en Gesch.. Stuk 44 (1927), **hz.** 13 en 21-22, alsmede Dr. Erich Kufahl in Mitt. Stadtarchiv. Köln, Heft 38 (1926), pag. 221-225.

10) Vgl. Reigers, Geschichte der Stadt Bocholt (1891), pag. 86, en de aldaar aangehaalde literatuur.

11) In 1092 (Kindlinger, Miinst. Beitr., 11, blz. 64, en W.U.B. 1, C.D. no. 166, Reg. 1260) wordt als voogd een Weremboldus vermeld, een karakteristieke voornaam der Gemen's. terwijl zij voorts blijkens menige oorkonde nog eenige eeuwen deze voogdij uitoefenden. Zie ook Dr. Bresser, Entstehung und Ausbildung der Landeshoheit im Westfälischen Hamaland, 1928. pag. 67.

12) Hij wordt door sommigen als heilige vereerd; zie G. Brom in Nieuw Ned. Biogr. Wdhk., IV, **hlz. 80.** In den Navorscher van 1938 (hlz. 228) noemt J. Rasch hem daarom in eene lijst van Utrechtsche kerkvorsten St. Baldricus (van Goor), maar de H. Balderik is toch een ander. Hetzelfde geldt voor Bruno. Vgl. voorts over Balderik Mr. Pynacker Hordijk's prelatenlijsten in Ned. Arch. blad, XX (1911-'12), blz. 33, en N. B. ten Haeff, Dipl. studiën over Utr. oork. der Xde tot XIIde eeuw (dissertatie), 1913, eerste gedeelte, alwaar ook Balderik's broeder Nevelung wordt genoemd. (Zie daarvoor mede O.B. Sticht no. 105).

in 937 [13]) te Maagdenburg als zoodanig ter zijde stond. Otto's zuster Gerberga werd door aanhuwelijking tante van Balderik's broeder Nevelung, uit wien het verdere geslacht Looz sproot. Een onmiskenbaar verband Looz-Kuinre (noot 1) — Urk komt tegelijkertijd aan de orde.

Uit de voormelde twee curtes dominicatae ontwikkelen zich dus allerlei gewichtige perspectieven omtrent de herkomst, verspreiding en verwantschap van zeer vóóraanstaande geslachten uit een nog weinig overzichtelijk tijdperk van de geschiedenis van ons land. Dit is althans reeds één vruchtbaar gevolg van den noesten arbeid van Dr. de Monté ver Loren.

Eene curtis kan niet alleen het eigendom zijn van een stift, doch ook van een wereldlijk heer. Wijzende op de 14 curtes van Herbert van Putten van 1313, ziet de schrijver hier eene bevestiging van het feit, dat de hoven, voor zoover zij niet in geestelijke handen waren, aan wereldlijke grooten toebehoorden (blz. 45, noot 2). Het ontstaan van grootgrondbezit bespreekt hij vervolgens o.a. op blz. 68-69.

Reeds werd gewag gemaakt van een dergelijk bezit, door keizer Otto 1 aan een Maagdenburgsch stift geschonken. Die schenking omvatte o.a. eene hoeve in villa Borglo, tot dusver steeds met Borculo geïdentificeerd; ook ik heb in mijne verhandeling „Het geslacht Borculo" mij aan die traditie gehouden [14]). In noot 5 op blz. 37 toont echter Dr. ver Loren aan, dat Borculo hier niet bedoeld kan zijn, doch gedacht moet worden aan Bergel in het kerspel Wilp.

Daarentegen zoekt de schrijver op blz. 61 den hof te Rechene, toebehoorende aan Everardus de Hekere, blijkbaar in Rekken bij Groenlo, doch in feite betreft het onderwerpelijk een hof nabij Emmerik, die reeds in 1210 aan eene domina Christine toebehoorde [15]). Het ware ongetwijfeld gewenscht, dat ook van de curtes in de aangrenzende streken van Duitschland eene breede studie werd gemaakt, in even nauwgezette overweging van de factoren als door Dr. ver Loren aangaande het Oosten van ons land is geschied [16]); hier en daar 'beweegt hij zich reeds op dit gebied.

Zijne jongste aanmerkelijke prestatie behelst een aantal treffende bijzonderheden [17]) en verschaft dan ook een goed uitgangspunt of houvast voor allerlei belangrijke beschouwingen met nuttig effect [18]). Inderdaad heeft hij uitnemend opbouwend werk verricht, waarmede wij ons medelid van harte gelukwenschen.

De toevoeging van afzonderlijke registers van persoons- en plaatsnamen, zoomede van een zaakregister verhoogt de waarde van dit door den uitgever Martinus Nijhoff deugdelijk verzorgd werk.

J. DE GROOT.

De hofsteden van Schoondijke en hunne bewoners in vroeger en later tijd door J. de Hu 11 u. (Fa. A. J. Bronswijk N.V., Oostburg 1939).

De hofsteden van Waterlandkerkje en hunne bewoners in vroeger en later tijd door J. de Hu 11 u. (Fa. A. J. Bronswijk N.V., Oostburg 1939).

Voor de samenstelling van deze werkjes heeft de Schrijver gebruik gemaakt van de aanteekeningen van Abraham Vermeulen, geb. te Oostburg omstr. 1765, overl. Cadzand 1844, en van Jozias de Bruijne, geb. te Cadzand 1833, overl. Groede 1913.

Het geheel bevat een massa gegevens omtrent de onder deze gemeenten gelegen hofsteden en hun bewoners.

Goede klappers maken het nazoeken gemakkelijk.

In het eerstgenoemde werkje spant de familie *Risseeuw* in het aantal vermelde leden de kroon.

Belangstellenden raad ik aan kennis te nemen van de inleidende hoofdstukken.

Overigens voor de kennis van Zeeuwsche boerenfamilies een waardevolle bron.

J. P. DE MAN.

Beiträge zur Geschichte der Heraldik, von E. Frhr. v. Berchem, D. L. Galbreath und Otto Hupp, Verlag für Standesamtwesen G. M. B. H., Berlin.

Onder dezen weinig zeggenden titel geeft de Duitsche „Reichsstelle für Sippenforschung" een goed gedrukt en rijk verlucht boek over wapenkunde uit, dat in ieder opzicht eene aanwinst voor de heraldische studie en literatuur mag worden genoemd.

Toch is het voornaamste deel van den inhoud niet nieuw. Volgens het voorwoord van den bewerker, Dr. phil. Kurt Mayer, hoofd van deze Reichsstelle, is dit boek eene tweede vermeerderde uitgaaf van eene serie artikelen uit het tijdschrift „Schweizer Archiv für Heraldik" van de „Schweizerische heraldische Gesellschaft", verspreid *over* de jaren 1925/6 en 1928/9, van de in het hoofd dezes vermelde heraldici: buiten het tijdschrift werden slechts een honderdtal losse afdrukken gemaakt, thans verschijnt de inhoud dier artikelen, gecodificeerd, als een kloek werk van 223 bladzijden. Eene nog niet verschenen studie van Frhr. v. Berchem over dc wapenherauten en hunne betrekkingen tot het wapenwezen vormt het tweede deel van het boek.

Voor de bestudeering der middeleeuwsche perkamentheraldiek is het een kostbaar en gemakkelijk te raadplegen naslagwerk geworden, als volgt ingedeeld:

De eerste honderd bladzijden handelen over alle tot 1500 bekend geworden *wapenboeken* met inbegrip van wapenverzamelingen als de heraldisch beschilderde zolderbalken uit het huis „Zum Loch" te Zürich, de wapens „aus dem Turm zu Erstfelden" en een met wapens van Duitsche ridders versierde oorkonde van 1361 uit Mantua; de wapenboeken en wat hiermede gelijkgesteld is, staan naar tijdsorde van ontstaan gerangschikt. Zij zijn voorzien van eene zoo nauwkeurig mogelijke aanduiding van hun ontstaan, van den naam van hun eigenaar en van alle over het document verschenen literatuur: hierna volgt eene meer of minder uitvoerige inhoudsbeschrijving, naar gelang der beteekenis van de verzameling.

De wapenboeken zijn op ruime schaal verlucht in zwart en wit, naar photo's van de oorspronkelijke teekeningen.

Slechts van de beroemde Zürcher Wappenrolle (1335/45) zijn, vóór den titel, een dozijn wapens *in kleuren* weergege-

---

13) O.B. Sticht no. 102.

14) N.L. LIII (1935), k. 226.

15) Zie Ilgen, Quellen, Herzogtum Kleve, I, Band I, blz. 392*-393*. De naam van dien hof is sedert verdwenen.

16) In het voortreffelijk werk van ons betreurd medelid Dr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop over de oudere generaties van het geslacht van Karnebeek (N.L., L., 1932, k. 359-361) werd de curtis Kernebeke in het kerspel Vreden reeds ter sprake gebracht.

17) Zoo vermeldt hij ook op blz. 57 het vergaderen onder een linde. Een voorbeeld daarvan in Duitschland levert eene oorkonde van 1270 (W.U.B. III no. 872), luidens welke eene rechtshandeling in de buurt van Osnabrück „sub tilia" plaats vond.

18) Eene onopzettelijke verwisseling van sekse ten aanzien van de persoon van Dr. T(itia) Heeringa zij hier even hersteld.

ven, kleine oud-gothische juweeltjes, stralend van kleur, pittig van lijn, op de wijze zooals ook Ströhl ze geeft.

De oorspronkelijke artikelen vertoonden meér gekleurde wapens, alsmede eene nauwkeurige afbeelding van een blad uit de Z.W.: in dit opzicht biedt het boek minder dan de schrijvers in hunne artikelen!

Dit eerste deel van het boek heeft als vervolg een studie van Otto Hupp, Zur Datierung einiger Wappenhandschriften, overgenomen uit het „Schweizer Arch. f. Heraldik" van 1928, waarin deze gezaghebbende wapenkundige en wapenkunstenaar met de hem eigen scherpzinnigheid, op grond van kleine afwijkingen in stijl en van heraldisch-technische en teeken-technische bijzonderheden en steunend op een enorme hoeveelheid historische détails, nieuwe opvattingen omtrent ontstaan en inhoud van een drietal heraldische handschriften onweerlegbaar vastlegt.

Het tweede deel van het boek, getiteld „Die Herolde und ihre Beziehungen zum Wappenwesen", is van de hand van Egon Frhr. v. Berchem en dient zich aan als „eene voorloopige verzameling van materiaal voor de geschiedenis van het herautwezen".

Ook deze schrijver is een deskundige van den eersten rang. Hij bestrijdt met grooten nadruk en met een overvloed van materiaal de meening van Hauptmann [1]), dat de herauten in de middeleeuwen volstrekt géén bijzondere kennis van de heraldiek, noch gezag hadden als toeziende ambtenaren en rechters in wapenzaken, en zeker niet de macht 'bezaten tot bestraffing van misbruiken en wapen-usurpaties, doch gelijk waren te stellen met de boden en omroepers, de zangers en gelegenheidsdichters, de muzikanten, het keukenpersoneel, de deurwachters, jagers en hondenjongens, anders gezegd, behoorden tot het dienstpersoneel.

Hauptmann heeft deze opvatting vrij apodictisch, zonder vermelding van belangrijke bronnen, gegeven: zonder partij te kiezen, mogen wij er onze vreugde over uitspreken dat v. Berchem's ijver tot weerlegging van Hauptmann's stelling geleid heeft tot het aanhalen van eene eerbiedwaardige reeks uitspraken van schrijvers, doch vooral tot het openbaar maken van een schat van gegevens uit middeleeuwsche handschriften en het afbeelden van vele portretten van wapenkoningen, herauten en persevanten. Oók reproducties van bladen uit tournooiboeken, van voorstellingen van helmschouw, triomftochten e.a. plechtigheden maken v. B.'s studie tot een lust voor oog en gemoed.

Wat prof. dr. Hauptmann tegenover dit overstelpende bewijsmateriaal zou (had) kunnen aanvoeren? [2]).

Dat ook in andere landen, zooals Frankrijk en Engeland, de positie der herauten er niet eene van minderen rang was, wordt door v. B. nog kort aangestipt, o.a. met eene verwijzing naar de acten der Orde van het Gulden Vlies, welker wapenkoningen van 1430 tot 1700 gewoonlijk edellieden waren, van wie sommige tot geschiedschrijvers der Orde zijn geworden,

Het werk wordt besloten door drie handige overzichten: eene chronologische lijst van de behandelde wapenboeken, een lijst van de eigenaren dier boeken en eene chronologische lijst der herauten tot 1668.

Bij het doorbladeren van het boek worden wij allereerst

[1]) *Wappenkunde* von Dr. Felix Hauptmann, Universitätsprofessor in Freiburg (Schweiz), blz. 5.

[2]) Ook de Nederlandsche heradicus Jan H. Junius, niet door v. Berchem genoemd, staat geheel aan zijn zijde. Zie Junius' „Heraldiek", blz. 11 e.v.

Andere Nederlandsche schrijvers over heraldiek, zooals Rietstap, v. d. Bergh en v. d. Laars, roeren het onderwerp der herauten in hunne werken niet aan.

gedrongen tot een woord van dank aan den bewerker, dr. Mayer, hoofd van de Duitsche Reichsstelle für Sippenforschung, die het in een tijdschrift versnipperde werk van drie groote heraldici in een boek samenbracht en het zoodoende onder de oogen van een groot aantal belangstellenden, buiten de leden der „Archives héraldiques suisses", bracht.

Bij het doorbladeren van dit mooi verluchte boek gevoelt men, niet alléén met een heraldisch prachtwerk, maar tevens met een standaardwerk, een studieboek, te doen te hebben. Hetgeen allerminst behoeft te verwonderen, wanneer men bedenkt dat de bronnenstudie van drie wapenkundigen van Europeesche vermaardheid er de bouwstoffen toe leverde.

Het eerste deel dat over de middeleeuwsche wapenboeken handelt, achten wij het belangrijkste: met dankbaarheid merken wij op, dat de bewerker de 69 uit archief- en museumstof naar voren gehaalde wapenboeken met 11 heeft vermeerderd.

Hoewel Zwitserland, en in het bijzonder de omgeving der Bodensee, een hoogst belangrijk aandeel aan de wapenboeken leverde, zoo zagen wij toch met vreugde dat ook Nederland en zijn vorstenhuis hierin niet achterbleven.

Aan het beroemde wapenboek „Gelre", ontstaan 1369 tot 1396, wijden de schrijvers ruim vier bladzijden, terwijl zij er 22 wapens uit afbeelden; van „Beyeren's Wapenboek' ontstaan circa 1400, aangelegd door Claes Heinenszoon, heraut van Hertog Willem VI van Beieren, graaf van Holland en Zeeland, vinden wij de blazoenen der heeren van Haemstede (het ongebroken wapen van Holland!), Heenvliet en Borssele: op blz. 69 treft ons een „Kodex Nassau-Vianden", (1480), van welken een mooi wapen van Kleef in laatgothischen stijl wordt gereproduceerd, terwijl op blz. 99 een „Nederlandsch Wapenboek" (kort vóór 1500) wordt vermeld. van hetwelk wij wapens van Albout, Boschhuysen, Wijngaarden, Zuylen e.a. vinden weergegeven.

Onder de talrijke herauten met prachtige wapenmantels merken wij op blz. 164 een heraut uit het wapenboekje Nassau-Vianden op, dragend de wapens Nassau en Vianden gevierendeeld, en op blz. 217 de weergave van een titelblad van den „Nederlandtsche Herault", beschreven 'door Thomas de Rouk, Amsterdam 1672; de afgebeelde heraut draagt een wapenmantel Oranje-Nassau-Châlons met hartschild Saksen (?).

Van ganscher harte hopen wij dat dit werk bij de Nederlandsche vrienden der heraldiek de belangstelling moge vinden, welke het ongetwijfeld ten volle verdient.

Het mag in geene heraldische boekerij ontbreken!

P. C. LABRIJN.

Naschrift. Nadat het bovenstaande was geschreven en gezet, werd ik er door onzen voorzitter-hoofdredacteur, Dr. Valck Lucassen, aan herinnerd dat in 1933 eene zéér belangrijke studie verscheen van wijlen onzen betreurden-voorzitter, Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland, getiteld „Beyeren quondam Gelre Armorum Rex de Ruyris", aan welke de Heer Lucassen eene uitvoerige en waardeerende beschouwing wijdde in De Ned. Leeuw (LI, kol. 299/301).

In deze studie behandelt Jhr. Beelaerts o.m. op de hem eigene grondige wijze de vraag, wie de vervaardigers waren van de wapenboeken Gelre en Beyeren; Schr. komt tot de conclusie, door een reeks naast elkaar geplaatste wapenteekeningen gestaafd, dat *Claes Heynenszoon*, de heraut Beyeren, niet alléén de vervaardiger is van het wapenboek Beyeren, doch *identiek* is met den heraut Gelre en ook de

auteur is van het wapenboek Gelre. Hiermede is in overeenstemming dat de heraut Beyeren zichzelf noemt „quondam Gelre", d.i. voorheen Gelre.

Hoewel de schrijvers der „Beiträge" van de studie des Heeren Beelaerts kennis hebben genomen, heeft zulks hen er niet toe kunnen bewegen, diens stelling over te nemen: de herauten Gelre en Beyeren zijn *identiek*. Zij noemen als auteur van het wapenboek Gelre *Heynen* en als dien van Beyeren *Claes Heynenszoon*, op deze wijze de door niets gesteunde legende van Victor Bouton te Brussel handhavend dat Gelre en Beyeren vader en zoon zouden zijn geweest. Slechts teekenen zij bij den auteur van het wapenboek Beyeren, *Claes Heinenszoon*, aan: „Nach Beelaerts van Blokland wäre Beyeren mit Gelre identisch".

Wij staan als leden van ons Genootschap ietwat pijnlijk verbaasd dat het zoo goed gedocumenteerde en overtuigende betoog van van wijlen onzen kundigen voorzitter de schrijvers niet ten volle van eene dwaling heeft bekeerd. L.

---

175 Jahre Abr. Frowein jun. — Abr. & Gbebr. Frowein — Frowein & Co. A.G. Ein Beitrag zur Wuppertaler Wirtschaftsgeschichte door E. Strutz. [Düsseldorf 1938].

Voorzien van eenige overzichtelijke stamtafels, waarvan tafel 1 vermeldt nakomelingen van Peter *von Carnap* (1607-1673) en *Margareta von der Scheuren* (*1609-1692)*, die a° 1631 in het huwelijk traden, en de uit dit echtpaar stammende leden der familie *Frowein*, terwijl tafel 11 de latere nakomelingen *Frowein* noemt, vormt dit werk een lezenswaardige geschiedenis van een geslacht van fabrikanten en kooplieden.

De uitgave verdient overigens ook alle lof wegens goeden druk en keurige illustraties.

J. P. DE MAN.

Die Studenten der Universität zu Rinteln (Academia Ernestina) door A. Woringer. Leipzig 1939. Mitt. der Zentralstelle f. Deutsche Personen- u. Familiengesch., LIX.

De afd. „Alba studiosorum" van onze Bibliotheek werd met bovenstaand werk, dat ter gelegenheid van het 700-jarig bestaan der stad Rinteln werd uitgegeven, vermeerderd.

Na het „Vorwort", dat de stichting der Universiteit behandelt, volgen, voorafgegaan door een kleine „Vorbemerkung" in lexicographische volgorde, de te Rinteln ingeschreven studenten. Behalve de gebruikelijke vermeldingen als voornamen, jaar van inschrijving enz. worden bij velen zoowel biographische bijzonderheden als namen der ouders gegeven. Het geheel wordt gesloten door een register op de geboorte- resp. woonplaatsen.

Wij noteerden o.a. de volgende namen: *Avenarius, Deterding, Ebeling, Kallmeier (Anfonius*, uit Hessen-Oldendorf, ingeschr. 1706-'08, vader: Konrektor te Hessen-Oldendorf), *von Lindern, Manger. Pestolozzi-Camerling, Vietor.*

THa. J. VAN ALFF.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

De Navorscher, jrg. LXXXVIII, afl. 3 en 4.

J. W. van der Breggen, Aanteekeningen betreffende de West-Eunopeesche heraldiek. — Mr. J. Belonje, Nederlandsche grafschriften, (111). — A. van der Hoeven, Geslachtsregister der familie *Amenf.*

Nederlandsch archief voor genealogie en heraldiek, jrg. 1, afl. 9.

C. Pama, Heraldiek in Engeland. — A. J. d'Ailly, De afkomst van het Nederl. geslacht *d'Ailly* (vervolg). — Dr. C. R. Vermaas en A. Bijl Mz., Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de Ned. Herv. Kerk te Schiedam, (IV); hierin o.a. *Welhouck, Pichot, Pielat van Bulderen (8* kwartieren). — F. R. Elema Gzn., De voormalige Elema-heerd te Uithuizen in Groningerland (±1430— ± 1680) (slot). — c. L. van Es van der Have, Grepen uit doop-, trouw- of begraafboeken, welke nog niet naar het Rijksarchief zijn overgebracht: Rijsoord (vervolg) ; letters G en H, waarvan ik meer in het bijzonder vermeld *van der Hoeven, Hoogerwerff, Hordijk.* — Klappers op de inbrengregisters van de weeskamer te Amsterdam, no. 30: 1656— 1660 (vervolg).

De Indische Navorscher, jrg. V, afl. 5.

Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, Genealogie *Cordesius.* — W. F. del Campo Hartman, Aanvullingen op de in de eerste 25 jaargangen van Nederland's Patriciaat verschenen qenealogieën uit de fichescollectie van het Landsarchief te Batavia; letter A. — De familiewapens in het Landsarchief te Batavia (vervolg); *Holsteyn-van Kervel*, de bijbehoorende plaat geeft de wapens *Holsteyn* t/m *Levier.* — De eerste overlijdensregisters van Cheribon 1828-1840 (vervolg). — Vragen en antwoorden: *Begemann-Canter Visscher, Hornung, Ringeling, Roelfzema, van Swiefen* (veel gegevens), *Velingius, Wolff.*

Rheinische Heimatpflege, jrg. X, afl. 3.

Zeer belangrijk nummer met veel gegevens omtrent bronnen voor hen, die onderzoekingen willen doen in de Rijnprovincie. Uitvoerige gegevens over het archief in Kalkar; voorts van de hand van W. Kisky een inhoudsopgave van de genealogische oegevens, verzameld door wijlen ons eerelid, den Luitenant-Generaal b.d. Dr. phil. h.c. *Ernst von Oidtman*, waaruit ik noem o.a. *Bentinck*, graven *van Berg, Berghe gen. Trips. Brienen, Bronckhorst-Batenburg, Kaldenbach, Colijn, Cox* in Roermond (met wapenvermelding), *Daniels. Heereman von Zuydtwyck, Hompesch, Marchant d'Ansembourg, Meinertzhagen, Merode, Neufville, Oeyen, Overschie, Pelser-Berensberg, Pinfo, von der Portzen, Quadt, Raesfeld, Reede, Rheineck* (Burggrafen), *Schenk von Nideggen, Sickingen, Snellen, Sfael von Holstein, Stein* Edelherren zu Lewenberg, W.: 3 ruiten), *Steprath, Tengnagel, Till, Uttenhoven, Wevelinghoven, Wylack, Wylich* (in totaal 1333 familienamen!). — C. Wilkes, Neubürger der Stadt Kalkar; zeer belangrijk artikel, noemt namen van nieuwe bugrers tusschen 1408 en 1650, waaronder verscheidene personen van Nederlandsche herkomst, te veel om op te noemen, slechts een enkele volgt hier: v. *Till, v. Rijswyck, Spaen, Vermasen, Voege11 (Vogel?), ten Haeff, v. Lynteloe. 1621 Bitter Rueb* met kinderen *Jan* en *Claes.* Belangstellenden verzuimen niet van deze opgave kennis te nemen!

Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft f. Familienkunde, jrg. XI, afd. 1.

Dr. G. Becker, *Anton van Dorfh's* „Inschriftensammlung" als familiengeschichtliche Quelle; hierin worden te Wesel o.a. vermeld: *Rappardus, Rotberg (Rodenberg), Schade, Schluyter, de Veer, Westenberg, van Wylick.*

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Arnold-van Bockhoven. Ouders en voorouders (kwartieren) gevraagd van:

Mr. *Willem Arnold,* geb. Amsterdam 1654, Advocaat en Courantier te Amsterdam, overl. aldaar 2 Febr. 1723, tr. den Haag (ondertr. Amsterdam 23 Mei 1680) *Ida van Bockhoven,* wonende te den Haag.

Ook aanvulling van het vorenstaande zal mij welkom zijn. Zijn biographie in N.N.B.W. IX. kol. 28/30 is mij bekend.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Boomkamp-van Cingel. *Cornelis Jansz. Boomkamp* (overl. te Alkmaar 14 Januari 1739). van 1699 tot zijn dood leeraar der Friesch-Doopsgezinde Gemeente te Alkmaar, trouwde aldaar 3 April 1701 met *Anna* of *Annetje Gijsberts van Cingel,* overleden te Alkmaar 26 September 173 1. Hij hertrouwde 10 Januari 1735 *Marijtje Groofenacker.* Uit het eerste huwelijk o.a. de bekende stadsbeschrijver van Alkmaar *Gijsbert Boomkamp.* Alle gegevens betreffende *Cornelis Boomkamp* en *Anna van Cingel* en hun voorgeslacht zijn welkom.

Wormerveer. JAN ATEN.

Bo (u) ckhoven (van). Ouders en voorouders (kwartieren) gevraagd van *Maria van Bo(u)ckhoven,* die 3 Febr. 1636 te den Haag ondertrouwde met Mr. *Adriaen Snewijns,* Advocaat voor den Hove van Holland. Haar vader was *Jacob van Bockhoven,* Commies van de Artillerie der Staten Generaal, die overleed tusschen 20 Apr. 1643 en 15 Mei 1644.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Dassevael. Kwartieren gevraagd van *Clasina Dassevael,* aeb. Terneuzen, tr. Oud-Vossemeer 8 Aug. 1688 *Johan de Kokelaer,* geb. Middelburg 1659, begr. Middelburg (Choorkerk) 7 Mei 1718, Opperboekhouder der O.I.C. ter Kamer Zeeland. Zii was een dochter van Dr. med. *Pieter Dassevael* en *Jacoba Vermuyden.*

Voorts aanvulling gevraagd van het volgende:

Steven Dassevael, zoon van *Johan Pieter Dassevael* en *Levina Miseras,* geb. Goes 26 Jan. 1771, Klerk bij het Gewestelijk Bestuur van Zeeland 1790, Griffier der Staatssecretarie 1798-1810, Griffier bij een der Vredegerechten te Amsterdam 1810, Archivist en Griffier der Staats-secretarie 1813. Secretaris der Alqemeene Rekenkamer 1815-1838, overl. den Haag 16 Jan. 1838. Hij tr. als weduwnaar van *Jeannette Perrenoud* (ondertr. Zwolle 22 Maart 1804) met *Carolina Francoise Bartha Stolte,* geb. Zwolle 23 April 1783, overl. den Haag 10 April 1821, dochter van Dr. *Jan Hendrik Stolte* en *Francoise Herbertine Spiering.*

Uit het 2e huwelijk:

1. *Marianne Françoise Caroline Dassevael,* geb. 1805, overl. den Haag 5 Oct. 1825.
2. *Adrienne Cornelie Dassevael,* geb. Amsterdam 3 Aug. 1811, overl. Amsterdam 23 Febr. 1813.
3. *Jacqueline Adrienne Cornelie Jeanne Dassevael,* geb. Amsterdam 13 Mei 1813, overl. Amsterdam 6 Juli 1813.
4. dochter, geb. den Haag 18 Juli 1814.
5. *Abraham Etienne Perenoud Dassevael,* geb. den Haaq 24 Juni 1816, overl. aan boord van de Claudius Civilis 9 Febr. 1844.
6. dochter, geb. den Haag 18 April 1818.
7. *Lodewijk Herman Dassevael,* geb. den Haag 8 Febr. 1820, overl. aldaar 6 Juli 1822.

Bafavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Doeveren (van). (LVII, '88). Omtrent de voorouders van *Wouter (Gualtherus) van Doeveren* valt het volgende te melden:

1. *Adriaen Claesz.* (genoemd in een acte verleden voor schout en schepenen van Werkendam 16 Nov. 1625), tr. *Commerke Woufersdr.* Uit dit huwelijk o.m.:

11. *Wouter Adriaensz.* gen. *Iserman,* geb. ± 1600, tr. *Cuneerfje* ..... Uit dit huwelijk o.m.:"

111. *Wouter Woutersen van Doveren,* ged. te Werkendam 7 Maart 1632, tr. *Ariaentie Cornelis Groenevelt,* j.d. van den Nieuwendijk, 2 Juni 1661.

Uit dit huwelijk:

IV. *Wouter Wouterse van Doveren,* ged. te Werkendam 23 Sept. 1668, tr. *Teuntje Teunisdr.,* j.d. van Hardinxveld. Uit dit huwelijk:

1. *Teunis,* volgt V.
2. *Ariaantje,* geb. in de Werken, ged. te Werkendam 25 Febr. 1700.
3. *Pieternel, geb.* in de Werken, ged. te 'Werkendam 5 Juni 1702, tr. *Jan Goudriaan* te Hardinxveld ± 1726.

V. *Teunis van Doeveren,* geb. in de Werken, ged. te Werkendam 26 Febr. 1698, opzichter-generaal van 's lands zeewerken in Staats-Vlaanderen, meermalen burgemeester van Philippine, † te Sas van Gent 6 Juni 1776 en begraven te Philippine, tr. ± 1722 als weduwnaar *Pieternella Jacobs de Haas.*

Uit dit huwelijk o.m. *Wouter,* ged. te Philippine 19 Nov. 1730.

s-Gravenhage. COUVÉE.

Francken. Ouders en voorouders (kwartieren) gevraagd van Ds. *Henricus Gerardsz. Francken,* geb. Amsterdam omstr. 1634, Predikant te Dordrecht, begr. aldaar 6 Febr. 1704. Zijn biographie in N.N.B.W. III. kol. 414 is mij bekend.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Heel (van). Uit het huwelijk van *Jacob Petrus van Heel* met *Cornelia 'van Limburg* werden aeboren:

1. *Josua,* van Heel," ged. Rotterdam (Rem.) 12 Sept. 1784.
2. *Johanna Wilhelmina van Heel,* ged. Rotterdam (Rem.) 14 Mei 1786.
3. *Joannes Rembertus Bremer van Heel,* geb, 17 Juli 1788, ged. Rotterdam (Rem.).
4. *Petronella Maria van Heel,* ged. Rotterdam (Rem.) 23 Maart 1791.
5. *Daniël van Limburg van Heel,* ged. Rotterdam (Rem.) 9 Juli 1793, † ald. 7 April 1796.
6. *Theodorus Marinus van Heel,* ged. Rotterdam (Rem.) 8 Nov. 1794.

Nadere gegevens gevraagd betreffende deze kinderen en t.q. hun nakomelingen.

Oegstgeest. W. F. LEEMANS.

Heermans. *Antonie Heermans,* drossaard van Waalwijk en Baardwijk, tr. *Jacoba van Nederveen,* † 1790.

Hieruit:

Antony Gerrard Heermans, tr. le *Josina Leemans, 2e Jacoba Maria Pand* (zie N.P. 21ste jrg., 235).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Paul Heermans,* geb. 18, ged. Waalwijk 25 Dec. 1768, eerste luit., † Dinther 30 Jan. 1742, tr. *T. L. M. Nolet.*

Hieruit een of meer kinderen.

2. ***Antonie Willem (Antonius Wilhelmus) Heermans,*** geb. **6** Febr. 1771, eerste luit., † Berlicum (N.Br.) 30 Mei 1840.

   Volgens een advertentie had hij een aangehuwde zoon ***P. W. Heermans,*** eerste luit., adj. inspecteur, † Soerabaja begin Dec. 1833.

3. ***Petrus Wilhelmus Heermans,*** geb. Waalwijk 17 Mei 1773, apotheker te Geertruidenberg, tr. (onderrr. Amsterdam 7 April 1797) ***Maria Elisabeth Muller.***

   Hieruit een zoon, geb. Geertruidenberg 24 Dec. 1799.

Nadere gegevens gevraagd betreffende dit geslacht.

Oegstgeest. W. F. LEEMANS.

Leeuwen (van Leyden genaamd? van), Wie kan de onderstaande fragment-genealogie hooger opvoeren en verder aanvullen? Bekend is mij de studie van Ir. G. L. Driessen over „De Geslachten Van Leyden en Gael", bevattende een uitvoerige genaloogie van de ***Van Leyden, genaamd van Leeuwen's,*** waarin echter onderstaande personen ***niet*** voorkomen.

I. ....., tr. .....

Uit welk huwelijk (volgorde onbekend) :

a. ***Dirck,*** volgt onder II,

b. ***Maria van Leyden, gen. van Leeuwen,*** † nà 15 Aug. 1673'). tr. Arkel 3 Jan. 1644 ***Willem de Viry.*** Zie over hem Ned. Patriciaat 1933/34, pag. 374-'75 ***(de Virieu).***

c. ***Anna van Leeuwen,*** † Gorinchem 1673-'75 [1]).

II. ***Dirck van Leeuwen*** (Ds. ***Theodorus Lewius).*** geb. te ..... 1602, proponent 1625, predikant te Pernis 1625, Schiedam 1638, emeritus aldaar (1668), wonende op de Hoogstraat (1695), † Schiedam Januari 1695, begr. aldaar 13 Jan. 1695; tr. te ? wanneer ? ***Margarieta Everts,*** geb. en overleden te ?, wanneer ?, ouders?.

Uit welk huwelijk:

1. ***Clasina van Leeuwen de Leyden*** [1]), geb. Rotterdam (wanneer?), weesmoeder te Schiedam (1690), † Schiedam 1 Aug. 1716, begr. ald. 6 Aug. 1716; tr. le Schiedam 11 Maart 1654 *Wijnand* ***'s Gravenhage,*** kapitein der burgerij, † Schiedam, begr. aldaar 11 Dec. 1655; tr. 2e Schiedam 3 Mei 1665 ***Sebastiaen Pesser van Velsen,*** geb. **25 Nov. 1624,** wijnkooper te Schiedam, schepen, vroedschap en burgemeester aldaar, gecomm. raad, vaandrig, later kapitein der schutterij, tresorier van oorlog, Heilige Geestmeester, hoofdman van de Doelen, brandmeester; wedr. van Maria Sempels, † 24 Dec. 1680, zn. van Anthony en Hester Corenwinders.

Velp (G.). W. DE VRIES.

Middeldorp (van). Kan een onzer leden soms nadere inlichtingen verschaffen over deze familie (ook voorkomende onder den naam ***van Middendorp),*** die uit Voorthuizen afkomstig schijnt en als wapen voerde: 3 vuurpotjes op zilveren veld?

Mijn uitgangspunt is: ***Clementia van Middeldorp, No. 28*** mijner 128 kwartieren. Geboren te Amersfoort omstreeks 1660, huwde zij aldaar in de St. Joriskerk 16 Juni 1683 (en later nog eens over in de parochiekerk van 't Zand 16 April 1685) met *Rogier Camerbeecq,* den lateren Raad en Burgemeester van Amersfoort. (Zie N. Ned. Biogr. Woordenb. X, kol. 167-168). Zij overleed te Amersfoort 25 Jan. en werd in de St. Joriskerk begraven 4 Febr. 1743.

[1]) Ned. Leeuw 1937.

Een broer van haar was: ***Cornelis v. M.,*** die, geassisteerd door zijn oom en momboir ***Heymen v. M.,*** te Amersfoort 30 Jan. 1680 voor schepenen trouwde met ***Maria van Burch (Verburgh,*** ook ***van der Burgh),*** weduwe van ***Gerrit Verhaer.*** Uit dit huwelijk werden te Amersfoort 'gedoopt in de parochie Elleboog:

1. ***Heymen,*** ged. **29** Oct. 1680,
2. ***Heymen,*** ged. **26** Jan. 1682,
3. ***Heymen,*** ged. 13 Aug. 1683,
4. ***Aleyda,*** ged. 17 Sept. 1684, susceptore ***!Wernero Verburgh,***
5. ***Haymo Franciscus.*** ged. **22** Dec. 1685, susceptrice ***Clementia van Middeldorp.***

Zeer waarschijnlijk is hij de ***Hyman van Middeldorp,*** die. geassisteerd met ***Cornelis v. M.,*** zijn vader, op 15 April 1712 te Amersfoort voor schepenen ondertrouwt met ***Theodora van Doejenbroeck,*** geasb. met ***Frans van Duyn,*** haar oom, vertoonende consent van ***Willem Andrieszn. van Doejenbroeck,*** 's bruids vader, wonende in de dorpe en dingbank van Lierop.

6. ***Gerardus,*** ged. **27 Nov.** 1688, quem suscepit R.D. ***Rutgerus Verburgh,***
7. ***Gerardus,*** ged. 16 April 1690, susceptrice ***Clementia Verhaer.***

Misschien was de vader van ***Clementia*** en ***Cornelis*** de ***Cornelis van M.,*** die 1666 als Heimraad met zijn wapen vermeld wordt op een kaart van de Polders der Eemlandsche Leege Landen, welke kaart ik jaren geleden in het Museum Flehite te Amersfoort aantrof, doch welke ik bij een later bezoek niet meer kon vinden.

En mogelijk was dan ***Hyman v. M.,*** de voornoemde momboir, identiek met ***Hyman v. M.,*** die 17 April 1667 voorkomt als leenman van Ysselstein (archief Leenkamer Geldrland). De leenprotocollen uit dezen tijd heb ik ten rijksarchieve alhier geraadpleegd, doch zij geven geen enkel uitsluitsel.

Voorts vond ik nog te Amersfoort 2 huwelijken vermeld van een andere ***Clementia van Middeldorp:*** (beide Groote Kerk) nl. op 7 Juli 1660 met Mr. ***Ghysbert van Dompselaer,*** schepen, met de bijvoeging:

„Getrout tot Voorthuysen 22 Juli 1660", en 17 Jan. 1667, als weduwe van Mr. Ghysbert van Dompselaer, met ***Adriaan de Coninck,*** raad dezer stadt, wedr van Willemina van Duverden van Voort. Mogelijk een tante van mijne voormoeder?

De „Wapenheraut" 1918, blz. 434 vermeldt een ***Evert Heyman v. M.,*** wiens wapen, drie kookpotten, voorkomt op den lessenaar van den preekstoel der kerk te Voorthuizen met de vermelding „1710, aldaar". Tenslotte acht ik waarschijnlijk, dat tot deze familie behoord hebben: *Hendrick v. M. geseyt Estveld* en ***Joost v. M.,*** zijn broer, die op 2 Juni 1614 voor schepenen te Gorinchem gemachtigd werden door ***Evert van der Schuer*** om zijn zaken, „die hij ***zoo te Barnevelt*** als elders uitstaen heeft", waar te nemen. (Mdbl. N.L. Juni 1939, kol. 279). Heel aannemelijk zou dit zijn, als zij te Voorthuizen, dus vlak in de buurt, woonden.

's-Gravenhage. JOAN MULLER.

Nievelt (van). In het R. C. doopboek van Woerden vond ik op 13 Juli 1672 gedoopt ***Petronella Johanna*** filia praenob. domini et dominae ***van Nievelt.***

Het was de tijd van den Franschen inval in dat gewest en geen wonder, dat eene a.s. moeder het wellicht veiliger Woer-

den opzocht. Doch wie zijn hiermede bedoeld? *Van Zuylen's* komen dan m.i. niet meer in aanmerking.

Leiden. BIJLEVELD.

Scholten (van Wesele). Aanvulling gevraagd van het volgende:

Mr. *Hendrik Valerius van Wesele Scholten,* zoon van Mr. *Benjamin Petrus v. W. S.* en *Lydia Johanna Maria van Hoogeveen,* Rechter in de Rechtbank van Eersten aanleg te Hoorn, overl. tusschen 1832 en 1838, tr. *Josina Petronella Swart.*

Uit dit huwelijk:

1. *Lydia Johanna Maria van Wesele Scholten.*
2. *Johanna Cornelia van Wesele Scholten.*
3. *Henrietta Valeria Christina van Wesele Scholten.*

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Spiering **(van** Broyel). Aanvulling gevraagd van het volgende:

Hendrik Arend van Broyel Spiering, zoon van *Pieter van Broyel Spiering* en *Catharina Aletta van Lelyveld,* geb. Leerdam 3 Nov. 1793, Majoor der Inf., Ridder M.W.O., overl. Leiden 8 Jan. 1868, tr. Den Haag 3 Maart 1830 Jonkvr. *Johanna Francina Radermacher,* geb. Vlissingen 3 Febr. 1798, overl. Leiden 20 Febr. 1876, dochter van Jhr. Mr. *Frans Reinier Radermacher,* Heer van 's-Gravenpolder, en *Johanna Margaretha van Hoorn.*

Uit dit huwelijk:

1. zoon, geb. den Haag 11 April 1831.
2. *J.* C. *van Broel Spiering* (dochter), 'geb. den Haag 21 Aug. 1834, zou gehuwd zijn.
3. *Pieter Reinier van Broyel Spiering,* geb. Utrecht 9 Febr. 1837, overl. Bloemendaal 4 Maart 1869.
4. G. *J. T. S. van Broyel Spiering* (dochter), geb. Amsterdam 17 Dec. 1840.

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Stolte. Aanvulling gevraagd van het volgende:

Dr. *Jan Hendrik Stolte,* zoon van Ds. *Antonius Stolte* en *Christina van Niel, ged.* Heemse 19 Mei 1737, medicinae doctor te Zwolle, Burgemeester aldaar, overl. Zwolle 18 Febr. 1795, begr. aldaar (Michaelikerk) 23 Febr. 1795, tr. le 5 Mei 1771 *Barbara Wichers,* geb. Groningen 25 Aug. 1743, begr. Zwolle 29 Juli 1774, dochter van Mr. *Arend Ludolph Wichers* en *Wibbina Gerlacius,* tr. 2e Zwolle 12 Febr. 1781 *Françoise Herbertine Spiering,* geb. Zwolle 21 Juni 1758. overl. Zwolle 17 Nov. 1815, dochter van *François Ewoud Daniel Spiering* en *Bartha Johanna Boogaert.*

Uit het 2e huwelijk 11 kinderen, o.a.:

1. *Anthony Christiaan Stolte,* geb. Zwolle 29 Dec. 1781.
2. *Carolina Françoise Bartha Stolte,* tr. *Steven Dassevael* (zie mijn vraag Dassevael).
3. *Willem Stolte,* geb. Zwolle 13 Mei 1787.
4. *Anna Bartha Stolte,* geb. Zwolle 8 Nov. 1791, overl. Zwolle 21 Maart 1794.

Françoise Herbertine Spiering, voornoemd, hertr. Zwolle 29 April 1799 met *Derk Jan van der Laen,* geb. Zwolle in April 1759, overl. aldaar 26 Febr. 1829, Lid van den Raad van Zwolle, bekend kunstschilder. Zijn uit dit huwelijk nog kinderen gesproten?

Batavia C. DEL CAMPO HARTMAN.

Wyck (van der). Gezocht wordt een portret van *Ida Judith van der Wyck,* geb. Zwolle 24 Aug. 1769, † Amsterdam 26 Febr .1816, dr. van *Joan Derk* en *Françoise Maria Lulofs.* Zij tr. Heino 17 Aug. 1790 Mr. *Jean Philippe (de la Fontaine) Schluiter* (zie N.P. 1938, p. 251).

Oegstgeest. W. F. LEEMANS.

Zinzerling-Coetenburgh. (LVII, 288). Aanvrager heeft den tweeden naam niet juist gespeld: deze luidt niet *Costenburg,* maar *Coetenburgh.* Het geslacht *Coetenburgh is* afkomstig uit Holland's Noordkwartier en behoorde tot de eerste familiën in de stad Alkmaar, vgl. Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins en Mr. J. Belonje: „Gedenkwaardigheden in en uit de kerken der prov. Nd.-Holland" 1, bldz. 172 sub 647 in verband met bldz. 45 sub 109.

De eerste van dit geslacht, die te Alkmaar voorkomt, is *Maerten Lubbrandsz.,* raad der stad, † 10 Dec. 1585, gehuwd met *Mabelia Dirksdr.* De naam *Coetenburgh* wordt echter het eerst gevoerd door zijn zoon *Adriaan Maertsz. Coetenburgh,* mede-bedijker van de Wieringerwaard (ook octroiant) en van de Zijpe en Hazepolder; burgemeester, schepen en raad van Alkmaar, hoofdingeland en heemraad van de Zijpe en Hazepolder, enz., begr. Gr. kerk te Alkmaar 3 Oct. 1618, oud 55 of 56 jaar. Deze was gehuwd met *IJdtge Reiniersdr. Cromhout.*

Achterkleinzoon van den laatstgenoemde was Mr. *Reinier Jacob Coetenburgh,* zoon van den Amsterdamschen advocaat op 't Singel Mr. *Jan Coetenburgh* en van *Cornelia Hannema.* Deze Mr. R. J. C. werd penningmeester van de Zijpe en Hazepolder en tr. le *Baldina Margrieta Fonteijn,* dr. van *Eugenius* en van *Margaretha Zegers Lastman.* Hij tr. 2e *Adriana Johanna Poppen,* die te Alkmaar testeerde voor de notarissen A. v. d. Hoeven en Theod. v. Heijmenbergh, respectievelijk den 24 November en den 4 December 1707.

Uit dit eerste huwelijk nu werd (naar alle waarschijnlijkheid te Amsterdam of anders in de Zijpe, waar zij R.K. gedoopt zal zijn) geboren de door aanvrager bedoelde *Cornelia Baldina Adriana,* die driemaal huwde: a. *Hendrik Cromhout,* heer van Nieuwerkerken; b. *François Adolph* Baron *von Zinzerling,* gezant van Karel III bij Hunne Hoog Mogenden; c *Valentinus Benignus* Bàron *Stauthals,* te Gent. Over de familie van den laatstgenoemde zie men Eug. de Seyn: „Dictionnaire Historique et Géografique des Communes Belges" I, Brussel 1933, bldz. 367.

Alkmaar. J. BELONJE.

INHOUD 1939, No. 7.

Bestuursberichten. — **Geslacht Diodati, door Jhr. Mr. Dr. J. R.** Clifford Kocq **van** Breugel. (Vervolg) • — Stamreeksen **van** den Pavordt, door **Mr. W. de** Vries. (Vervolg). — Een wapensteen te Eibergen, door Mr. J. Belonje. (Met een plaat). — Korte mededeelingen: Adelsgunst; „Nederlandsche Familiewapens"; Van Audenaller van Vanevelt; Van der Merwede; Van Suchtelen; Bisschop Boudewijn van Utrceht; Nederland's Patriciaat XXIV (1938). — Boekbespreking, door J. de Groot, J. P. de Man, P. C. Labrijn en Tha. J. van Alff. — Inhoud van Tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden: Arnold-van Bockhoven; Boomkamp-van Cingel; Bo (u) ckhoven (van) ; Dassevael ; Doeveren (van) ; Francken ; Heel (van) ; Heermans; Leeuwen (van Leyden genaamd9 van) ; Middeldorp (van) ; Nievelt (van) ; Scholten (van Wesele) ; Spiering (vnn Broyel) ; Stolte; Wyck (van der) ; Zinzerling-Coetenburgh.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode,* Driebergen.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, Biouwstraat 4, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 8. LVIIe. Jaargang. Augustus 1939.

Algemeene Vergadering van het Genootschap op Zaterdag 1 Juli 1939 in Hotel Witte Brug te 's-Gravenhage.

Aanwezig zijn het Correspondeerend lid W. Wijnaendts van Resandt en de gewone leden Mej. Th. J. van Alff, W. N. Arntzenius, J. Boer, L. A. Boeré, Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel, W. J. J. C. Bijleveld, Mr. T. J. Naudin ten Cate, Ir. D. W. van Dam van Hekendorp, H. Donkersloot, G. F. E. Gonggryp, H. 's Graeuwen, J. de Groot, Prof. Dr. M. van Haaften, L. T. Wilhelmy van Hasselt, J. J. van Helsdingen, F. Hers, Jhr. Mr. D. J. P. Hoeufft, Jhr. J. A. Hoeufft, F. van Hoogstraten, J. W. P. van Hoogstraten, E. J. Koppeschaar, Mr. K. N. Korteweg, Mr. A. F. van Lakerveld. Mr. W. F. Leemans, Jhr. Dr. H. J. L. Th, van Rheineck Leyssius, Jhr. W. J. P. van Rheineck Leyssius, Dr. Th. R. Valck Lucassen *(Voorzitter),* Jhr. Mr. Dr. A. J. C. Rethaan Macaré, J. P. de Man, P. W. Modderman, Mej. Mr. E. C. M. Prins, Jhr. J. J. van Raab van Canstein, J. B. W. M. van Roosmalen, W. A. van Rijn, W. A. A. J. Baron Schimmelpenninck van der Oye, H. J. A. van Son, Jhr. H. Trip en J. J. Vürtheim.

Te 2¾ ure opent de Voorzitter de vergadering en heet den aanwezigen welkom. Deze vergadering is ditmaal te 's-Gravenhage belegd, alwaar de zetel van het Genootschap gevestigd en ook het grootst aantal leden woonachtig is. Te gelegener tijd zal wederom in eene andere stad worden vergaderd, zooals ten vorigen jare is geschied. Door bijzondere omstandigheden heeft zij één dag te laat plaats, aan welke kleine afwijking der statuten de Vergadering hare sanctie verleent. Het ligt in de bedoeling van het Bestuur de Jaarvergadering in den vervolge zoo mogelijk omtrent einde Mei te doen houden.

Spreker deelt mede, dat het Bestuur de aanvankelijk op einde September van het vorig jaar bepaalde excursie naar Zuid-Limburg in April j.l. had willen doen doorgaan, maar hiervan vanwege den gespannen internationalen toestand wederom moest afzien.

De notulen der vorige vergadering werden reeds in het Maandblad opgenomen. Voorlezing dezer notulen wordt door geen der aanwezigen verlangd, waarna zij worden gearresteerd.

Vervolgens leest de eerste secretaris het jaarverslag voor. Het geeft geen aanleiding tot opmerkingen en zal evenals gebruikelijk in het Maandblad worden afgedrukt.

Daarna is aan de orde het verslag der commissie tot het nazien van de rekening van den Penningmeester, bestaande uit de Heeren G. F. E. Gonggryp en Mr. T. J. Naudin ten Cate. Bij monde van eerstgenoemde wordt den Penningmeester dank betuigd voor zijn nauwgezet beheer en voorgesteld het Bestuur te dechargeeren. Aldus geschiedt bij acclamatie. De Voorziter brengt den leden der commissie dank voor hun arbeid en verzoekt hun ook het volgend jaar deze taak op zich te willen nemen. Beide heeren verklaren zich hiertoe bereid.

Het volgend punt der agenda is de bestuursverkiezing wegens periodiek aftreden van Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius. die terstond herkiesbaar is. Op voorstel van Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel wordt de aftredende functionaris bij acclamatie herkozen.

Bij de rondvraag spreekt de Heer H. Donkersloot de wenschelijkheid uit van het doen vervaardigen van een gedrukten catalogus der in de bibliotheek aanwezige werken. De Voorzitter deelt mede, dat bedoelde werken op fiches zijn gecatalogiseerd. Het uitgeven van een gedrukten catalogus zou naar het oordeel van het Bestuur te kostbaar worden; bovendien zou deze reeds snel verouderen. De Heer Donkersloot zou gaarne vernemen hoeveel deze kosten zouden bedragen. De Voorzitter zegt toe deze prijsopgave te zijner tijd te zullen verstrekken.

De Heer Gonggryp vraagt, wanneer het Bestuur zich voorstelt de excursie naar Zuid Limburg te houden. Dit zou b.v. in de eerste helft van September kunnen geschieden. Verder wijst hij op de wenschelijkheid van het verschijnen van een gedrukte ledenlijst.

De Voorzitter antwoordt, dat het Bestuur inderdaad overweegt de excursie op het voorgestelde tijdstip te doen houden, doch zulks van de ontwikkeling van den internationalen toestand zal doen afhangen. Wat de ledenlijst betreft, deze wordt den leden uit financieele overwegingen op aanvrage gestencild toegezonden, tegen betaling van ƒ 0.25.

De Heer Gonggryp bepleit gratis toezending. De Voorzitter belooft dit in overweging te nemen, doch meent op grond van de ervaring, dat slechts een beperkt aantal leden een ledenlijst wenscht te bezitten en toezending derhalve tot de aanvragers zou kunnen worden beperkt.

Niets meer aan de orde zijnde, verleent de Voorzitter na eene korte pauze het woord aan het correspondeerend lid den Heer W. Wijnaendts van Resandt, uit Velp (G.), tot het houden van diens aangekondigde voordracht over: „Eene Engelsch-Nederlandsche afstamming". Deze voordracht, waarin Spr. op boeiende en humoristische wijze een overzicht geeft van zijne nasporingen naar de oudere generaties van het aanzienlijk Engelsch-Nederlandsch officieren-geslacht Sayer, welks afstamming hij dank zij zijn voortreffelijken speurzin en met overwinning van talrijke moeilijkheden wist te ontsluieren, oogst warmen bijval.

De Voorzitter, zich tot tolk van alle aanwezigen makende, brengt den Heer Wijnaendts van Resandt warmen dank voor diens belangwekkende en onderhoudende voordracht en verzoekt hem haar inhoud in het Maandblad te willen vastleggen, waartoe de Heer Wijnaendts van Resandt zich gaarne bereid verklaart.

Na de aanwezigen voor hunne belangstelling te hebben bedankt, sluit de Voorzitter de vergadering.

Jaarverslag 1938,

Het jaar 1938. waarover den Leden verslag wordt uitgebracht, is in menig opzicht voor het Genootschap een belangrijk en gunstig jaar geweest.

Vangen wij als gebruikelijk aan met eenige mededeelingen over de Leden, dan kunnen wij met erkentelijkheid vaststellen, dat het aantal der gewone leden, hetwelk ultimo December 1936 nog 540 bedroeg en op ultimo 1937 tot 573 was gestegen, aan het einde van dit verslagjaar het cijfer 603 aanwees, waarbij nog 5 eereleden, 10 correspondeerende leden en een 20 tal abonné's kunnen worden gevoegd. Voorwaar een gunstig beeld van den gestadigen groei van ons Genootschap!

Hiertegenover staat het bedroevend maar onafwendbaar feit, dat wederom een aantal leden — waaronder eenige, die zich op ons gebied zeer verdienstelijk hebben gemaakt — den tol aan de natuur betaalden. Wij noemen hier in het bijzonder de leden W. M. C. Regt en Ir. P. Binkhorst van Oudcarspel die beiden in het maandblad werden herdacht.

In den aanvang van het verslagjaar kwam de Commissie, aan wie op de Algemeene Vergadering van 8 Mei 1937 was opgedragen eene herziening der Statuten voor te bereiden. met haren arbeid gereed en in de Buitengewone Algemeene Vergadering van 12 Maart werd haar ontwerp, nadat eenige amendementen op punten van ondergeschikten aard door de Commissie waren overgenomen, in zijn geheel aanvaard.

Reeds in het vorig jaarverslag is aan deze Commissie, bestaande uit de Heeren Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, Mr. R. Bylsma, Dr. Th. R. Valck Lucassen, Mr. Dr. L. H. N. Bosch Ridder van Rosenthal en Mr. F. W. R. Wttewaall, bijzondere dank betuigd voor het door haar in het belang van het Genootschap verricht en met zooveel succes bekroond werk. De nieuwe statuten werden bij K.B. van 21 Mei 1938 No. 46 goedgekeurd.

Krachtens deze had in de Algemeene Vergadering van 2 Juli de verkiezing van een Voozitter plaats en als zoodanig werd bij acclamatie Dr. Th. R. Valck Lucassen verkozen, terwijl tevens de Heer H. J. A. van Son tot bestuurslid werd herkozen.

Deze vergadering was de eerste die — ter tegemoetkoming aan een van verschillende zijden geuite wensch — ter afwisseling niet te 's-Gravenhage doch ditmaal te Utrecht werd gehouden. Zij werd besioten met een belangwekkende voordracht van het correspondeerend lid R. T. Muschart over: „de barensteel in de wapens, zijn beteekenis en oorsprong", waarvan op verzoek van de aanwezigen een verslag in het Maandblad werd opgenomen.

Conform het nieuwe artikel 14 der Statuten werd op 28 November te 's-Gravenhage voor het eerst de tweede verplichte Algemeene Vergadering gehouden, waarin de begrooting van ontvangsten en uitgaven voor het volgend Genootschapsjaar werd vastgesteld. Op deze vergadering werd tevens mededeeling gedaan van het door het Bestuur vastgesteld Huishoudelijk Reglement, waarvan een exemplaar ter raadpleging door de Leden op de Bibliotheek is gedeponeerd.

Ingevolge artikel 111 der overgangsbepalingen der Statuten besliste het Bestuur, dat de direct herkiesbare bestuursleden behalve de Voorzitter thans zijn de Heeren Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius, W. J. J. C. Bijleveld, Jhr. H. Trip en H. J. A. van Son.

Het correspondeerend lid G. Halwasse werd als zoodanig voor een tijdvak van 5 jaar herkozen.

De Maandelijksche Bijeenkomsten te 's-Gravenhage hadden geregeld plaats en werden over het algemeen goed bezocht.

Op 23 April werd een zeer geslaagde excursie naar Amsterdam gehouden ter bezichtiging van eenige der mooiste grachtenhuizen aldaar. Een speciaal woord van dank aan de Commissie van Voorbereiding, bestaande uit de leden Mr. F. Daniëls, Mr. P. van Eeghen en Mr. A. F. van Lakerveld, die uitstekend werk verrichtten door o.m. aan de deelnemers, ongeveer 60 in getal, een voortreffelijk overzicht van de opvolgende eigenaren dier huizen te doen toekomen, alsmede aan allen, die tot het succes dezer excursie bijdroegen, is hier zeker op zijn plaats.

Eene op 1 en 2 October vastgestelde excursie naar Zuid-Limburg moest wegens den ernstigen internationalen toestand in September j.l. tot een minder zorgvol tijdstip worden uitgesteld.

Ook de Provinciale groepen, wier vorming in het nieuwe artikel 6 statuair werd vastgelegd, gaven het beeld van een opgewekt gemeenschapsleven,

De groep „Gelderland", waarvan het ledenaantal aan het einde van dit verslagjaar 46 bedroeg, hield te Arnhem een aantal bijeenkomsten, die in totaal door 229 leden werden bezocht en waarop door de Heeren J. Loeff, Dr. A. J. van de Ven, R. T. Muschart, G. J. Lugard, W. Wijnaendts van Resandt, Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, P. M. van Walchren, F. van Hoogstraten en Mr. J. H. Bybau inleidingen werden gehouden.

In September zag haar volijverige secretaris, de Heer R. T. Muschart, aan wien het niet het minst te danken is, dat deze Groep een intens levend onderdeel van het Genootschap is geworden, zich in verband met zijn eigen drukke werkzaamheden genoodzaakt zijn taak tijdelijk neer te leggen. In zijn plaats werd verkozen de Heer J. Loeff.

Met ingang van 1 October werden de leden der Groep „Gelderland" door het Bestuur van het Genootschap in de

gelegenheid gesteld de leesportefeuille in de Openbare Bibliotheek regelmatig te raadplegen. De groep beschikt bovendien over een eigen Bibliotheek die ook dit jaar met een aantal geschenken werd verrijkt en waarvan de Heer Loeff ten gerieve der leden een overzicht samenstelde.

De bijeenkomsten van de Groep „Noord-Holland" werden in de wintermaanden geregeld door 15 à 25 leden uit Amsterdam en omstreken bezocht. Zij werden in Juni besloten met een excursie naar Koog a/d Zaan, Beverwijk en Santpoort.

De betrekkingen van het Genootschap met buitenlandsche vereenigingen op het gebied der genealogie, heraldiek en aanverwante wetenschappen vonden ook in dit jaar een steeds grootere uitbreiding.

Op het in Mei te Brussel aehouden eerste congres van het nieuw opgerichte Comité d'Etudes Généalogiques et Héraldiques werd het Genootschap vertegenwoordigd door het Correspondeerend lid A. P. M. A. Storm de Grave aldaar. terwijl het Bestuurslid Mr. A. F. van Lakerveld namens het Genootschap aanwezig was bij de viering op 9 en 10 Juli te Keulen van het 25-jarig bestaan van de „Westdeutsche Gesellschafft für Familienkunde" en bii die aeleaenheid aan den Voorzitter dier Vereeniging Prof. Dr. A. Huyskens, ingevolge het besluit van de Algemeene Vergadering van 2 Juli t.v., het eerelidmaatschap van ons Genootschap aanbood.

Ook zij hier vermeld, dat het Bestuur ten behoeve van de leden, die belang stellen in Rijnlandsche- en Westfaalsche geslachten, een regeling trof met den verzorger van het genealoqirch radio-halfuurtje „Wir treiben Familienforschung" van den Rijkszender Keulen, welke maatregel reeds zijn vruchten heeft afgeworpen.

Ook voor het Maandblad *„De Nederlandsche Leeuw"* was het in menig opzicht een zeer belangrijk jaar.

Wij herinneren hierbij in de eerste plaats aan het aandeel, ook van de zijde van het Genootschap genomen in de huldiging van het Koninklijk Huis, eerst bij de geboorte van H.K.H. Prinses Beatrix en daarna bij het 40-jarig regeeringsjubileum van H.M. de Koningin, aan welke voor ons volk zoo belangrijke gebeurtenissen hoofdartikelen werden gewijd.

Teneinde aan het Maandblad uitbreiding te kunnen geven. werd naar een verdere verlaging der drukkosten gestreefd en in verband hiermede besloot het Bestuur het drukken van het orgaan toe te vertrouwen aan de N.V. Drukkerij „De Residentie" te 's-Gravenhage die haar taak tot volle tevredenheid van het Bestuur verricht. Mede dank zij dezen maatreael kon de inhoud van het maandblad met ingang van 1 Januari 1938 met de helft worden uitgebreid.

Aan het einde van het verslagjaar kwam de Commissie van Redactie, bedoeld in artikel 13 der Statuten, tot stand en werden hierin door het Bestuur benoemd de leden Dr. Th. R. Valck Lucassen, J. P. de Man en Mr. A. P. van Schilfgaarde. Als voorzitter dier Commissie werd aangewezen de Hoofdredacteur Dr. Th. R. Valck Lucassen. Het is voor laatstgenoémde een aangename plicht den Heeren de Man en van Schilfgaarde te dezer plaatse ten zeerste dank te zeqgen voor de belanqelooze wijze, waarop zij zich bereid verklaarden hem bij zijn veel omvattende taak met hunne kunde en ervaring terzijde te staan.

Hoewel feitelijk buiten het bestek van dit verslag vallende, moge hier met erkentelijkheid gewezen worden op de invoering met inaang van Januari j.l. van de vaste rubrieken „Boekbespreking" en „Inhoud van Tijdschriften enz.", waarmede de Heer de Man een lang gekoesterde, maar voorheen nimmer te realiseeren wensch van den Hoofdredacteur in vervulling deed gaan.

Een staf van bekwame medewerkers bleef ook dit jaar „De Nederlandsche Leeuw" trouw. Als zoodanig worden hier met erkentelijkheid vermeld: het Eerelid Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland; de Correspondeerende leden R. T. Muschart en W. Wijnaendts van Resandt; de leden Jhr. P. Beelaerts van Blokland, Mr. J. Belonje, wijlen Ir. P. Binkhorst van Oudcarspel, Jhr. Mr. P. A. J. van den Brandeler, Mr. S. M. van Haersma Buma, W. J. J. C. Bijleveld, Mr. J. C. Baron Creutz. Mr. F. Daniëls, J. de Groot, L. Bruin Grupstra, Mr. A. Haga, W. F. del Campo Hartman, Mr. H. L. Hommes, G. J. Honig, Mr. W. F. Leemans, Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius, J. P. de Man, Dr. M. J.C. Maris van Sandelingenambacht, H. Mijnssen, Mr. Elisabeth C. M. Prins, Jhr. H. H. Röell, W. A. van Rijn, Mr. A. P. van Schilfgaarde, M. C. Sigal, Mr. W. de Vries en H. Wesselius, alsmede W. H. E. Baron van der Borch van Verwolde en Hilde Grantscharowa.

Ook aan de vele medewerkers aan de rubrieken „Korte mededeelingen" en Vragen en Antwoorden" brengen wij onzen dank voor hun aandeel in den bloei van het orgaan.

Evenals in vorige jaren belastten ons Correspondeerend lid A. P. M. A. Storm de Grave en Jhr. P. Beelaerts van Blokland zich respectievelijk met de samenstelling van het Register en de verzorging van de rubriek „Officieele naamsveranderingen en naamsaanneminqen", waarmede zij het Genootschap ten zeerste aan zich hebben verplicht.

De *Bibliotheek* werd in het afgeloopén vereenigingsjaar door schenking alsmede door aankoop met ongeveer tachtig werken, welke reeds in het Maandblad werden vermeld, vermeerderd. Tevens verwierf deze Afdeeling in bruikleen de genealogische en heraldische boekerij van wijlen Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop. Deze bruikleen betreft uitsluitend werken, welke niet in onze Bibliotheek aanwezig zijn. Daar het niet doenlijk is al deze boeken, welke ongeveer 4½ M. beslaan, afzonderlijk te noemen, volstaan wij met de vermelding van o.a.: Histoire généalogique de la maison de Hornes door F. V. Goethals (1848). Proben des hohen Deutschen Reichs Adels, enz. door J. 0. Sa'lver (1775). Geslacht-rekening der doorluchtigste vorsten van Nassau, enz. door M. Smallegange (1690), Beiträge zur Genealogie der adligen Geschlechter door J. Strange (1864-1877), Die Westfälischen Siegel des Mittelalters, door F. Philippi, G. Tumbült en Th. Ilgen (1882-1900); dit laatste werk is niet compleet. Doordien werken welke ons Genootschap in bruikleen heeft. onder geen voorwaarden worden uitgeleend, tenzij de bruikleengever (-geefster) anders beschikt, bestaat er voor de leden alleen de mogelijkheid de collectie van der Hoop op de Bibliotheek te raadplegen.

Aan de catalogiseering der „Bibliotheek van Dam" wordt qeregeld gewerkt. De Afdeeling monographieën is bijna geheel gereed, terwijl de Afdeeling topographie-Nederland ook een eind gevorderd is. De Afdeelingen topographie-buitenland en genealogie-buitenland zijn ingeschreven in het stamboek: de deze categorie omvattende werken zijn tevens voorzien van stamboeknummers en boekmerk.

Op deze plaats mogen wij van onze bijzondere erkentelijkheid getuigen voor al hetgeen Mevrouw A. C. Boogaard-Bosch wederom voor het Genootschap heeft gedaan. Zonder de hulp van dit voor onze vereeniging zoo werkzame lid zou de ordening van de „Bibliotheek van Dam" zich nog niet in dit stadium bevinden.

Het Genootschap is met drie buitenlandsche vereenigingen in ruil getreden.

Het repertorium op de boeken en tijdschriften werd geregeld bijgehouden. Aan 152 personen en instellingen werden geschriften uit onze verzamelingen geleend, terwijl de leeszaal door circa 400 personen werd bezocht.

Van het Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen mochten wij voor de verzameling familieberichten wederom een collectie Nederlandsche dagbladen ontvangen. Aan de evengenoemde collectie werd geregeld gewerkt, evenals ten vorige jare in hoofdzaak door Douairière L. Chr. Barones van Heerdt-Leemans, die wij hiervoor onzen dank betuigen.

Dank zij de welwillende tusschenkomst van de Directrice van de Openbare Bibliotheek te Arnhem werd — gelijk hierboven vermeld — met ingang van 1 October een regeling getroffen, waardoor het mogelijk is geworden, dat de Leden van de Groep Gelderland van het Genootschap van de leesportefeuille op de Openbare Bibliotheek inzage kunnen nemen. Deze portefeuille wordt eens in de vier weken gewisseld.

Bij den *Inlichtingendienst* kwamen 163 verzoeken om genealogische en heraldische inlichtingen in; een groot gedeelte hiervan kon worden beantwoord. Met ingang van 1 Februari is als Assistente bij deze Afdeeling benoemd Mejuffrouw J. A. C. M. Wittenaar. Niettegenstaande deze vermeerdering van werkkracht is het niet mogelijk alle aanvragen om inlichtingen binnen korten tijd te beantwoorden. De spoedige behandeling dezer aanvragen kan worden bevorderd, indien de leden ter voorkoming van dubbel werk, bij hun schrijven zouden willen vermelden welke bronnen door hen reeds geraadpleegd zijn.

De Afdeelinq *Familie-Archieven* blijft zich in de belangstelling onzer Leden verheugen. Zoo werd aan het familiearchief de Gijselaar, hetwelk ons reeds eerder was geschonken, een aantal archivalia toegevoegd ingevolge legaat van Jhr. Dr. N. C. de Gijselaar. Voorts verwierf ons Genootschap naast verscheidene kleine schenkingen, welke men in het Maandblad vermeld vindt, het bruikleen van het uitgebreide familie-archief Willinck.

Op verzoek van den Algemeenen Rijksarchivaris werd de verzameling van Heteren, grootendeels afkomstig van den solliciteur-militair Hendrik van Heteren († 1749), ons in 1932 geschonken door Jhr. W. A. Gevers Deynoot, afgestaan aan het Algemeen Rijksarchief, ter hereeniging met een ander aedeelte van bedoelde verzameling, hetwelk dat Archief in 1933 van de erven van Jhr. L. A. C. Gevers van Endegeest en Oegstgeest had verworven. Tot deze schenking aan het Algemeen Rijksarchief kon ons Genootschap gereedeliik overgaan, omdat bedoelde verzameling meer uit oeconomisch dan uit genealogisch ooqpunt merkwaardig is, terwijl de archivalia bovendien in het Algemeen Rijksarchief evenzeer voor onze Leden toegankelijk blijven als ten onzent. Het feit, dat zoowel de vorige als de tegenwoordige Algemeene Rijksarchivaris, alsook de Rijksarchivarissen in verscheidene provinciën herhaaldelijk blijk geven van groote belangstelling in de verzamelingen van ons Genootschap, vergemakkelijkte de inwilliging van dit billijk verzoek.

Door bemiddeling van ons Genootschap droeg Jhr. A. D T. Gevers de bewerking van het Huisarchief Marquette op aan Mejuffrouw M. C. G. Diemont te Bussum, nadat Mejuffrouw Dr. A. J. Maris per 1 Juli 1938 tot ander werk was geroepen.

Mejuffrouw J. A. C. M. Wittenaar zette de beschrijving van het familiearchief de Marez voort buiten hare werkuren in dienst van ons Genootschap.

Tenslotte dient hier nog te worden bericht, dat de inventaris van het familiearchief Prins (van Westdorpe) door Mejuffrouw M. A. P. Roelofsz is voltooid.

Ook de Afdeeling *Handschriften* groeit gestadig. Met erkentelijkheid moge hier worden melding gemaakt van een vrij omvangrijke verzameling genealogieën, genealogische aanteekeningen en varia uit de nalatenschap van Mr. B. F. W. von Brucken Fock, ons geschonken door Mejuffrouw C. J. de Waal te Peacehaven. Voor de kleinere schenkingen moge worden verwezen naar den Staat van Aanwinsten in „De Nederlandsche Leeuw".

De toegankelijkheid van eenige aanwinsten op dit gebied uit vorige jaren werd aanzienlijk verhoogd, doordat de genealogieën uit de collecties van Dam en Werner in onzen handschriften-catalogus werden opgenomen, terwijl de verzameling Bloys van Treslong Prins werd geordend. In dit verband past een woord van oprechten dank voor hare groote hulp aan Mevrouw Dra. A. Hunningher-Korthals van Schooten, die ook verder de Archivaris terzijde stond bij menigerlei bureau-werkzaamheid.

Van onze verzamelingen Fiches werd die, welke voornamelijk gegevens uit archieven bevat, uitgebreid door schenkingen van de Heeren W. J. J. C. Bijlveld, Ir. D. W. van Dam van Hekendorp en Mr. W. F. Leemans. Voor de collectie gegevens uit Nederlandsch-Indische archieven schonk Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins ons weder een bijdrage van vele honderden fiches.

Jhr. J. A. Hoeufft verleende ook dit jaar weder zijne zeer gewaardeerde hulp aan het Bureau door een groot aantal fiches in lexicographische volgorde in te voegen in de bestaande collecties; door dit tijdroovende, maar uiterst nuttige werk voor zijne rekening te nemen, heeft de Heer Hoeufft de tallooze Leden aan zich verplicht, die van onze fichesverzamelingen gebruik maken.

De Afdeeling Zegels *en Wapenafbeeldingen* onderging uitbreiding door een groote schenking van zegels van bijzondere personen door het Eerelid W. Baron Snouckaert van Schauburg en twee ingelijste kwartierstaten met gekleurde wapens, afkomstig uit de collectie H. H. van Dam, ons aangeboden door Ir. H. H. Schotanus à Steringa Idzerda.

Ten aanzien van de *financiën* kan het volgende worden medegedeeld.

Aan contributies werd ontvangen ƒ 6.488.58. Het Rijkssubsidie bedroeg wederom ƒ 500.—. Voor het Feithfonds werd slechts ƒ 20.— ontvangen. Dit Fonds bedraagt thans ƒ 194.91, doch daar er gestadig afgaat en weinig bijkomt, zal het weldra uitgeput zijn. Mogen wij nog eens de leden opwekken dit Fonds te gedenken, waaruit extra aankoopen voor onze verzamelingen bekostigd worden?

Onder de uitgaven komen o.a. voor: drukkosten en verzending maandblad ƒ 3.665.83; aankoopen bibliotheek ƒ 213.93; onkosten op de bibliotheek ƒ 396.69; salarissen ƒ 1.976.06 en huur ƒ 800.—.

Zooals men ziet geeft dit verslag in het algemeen over 1938 een gunstig beeld van den toestand van het Genootschap. Wij eindigen niettemin met een dringend beroep op de leden, om ons hun vollen moreelen en materieelen steun te blijven schenken. Moge een steeds wassend ledenaantal ons in staat stellen, onze in den loop der jaren tot een belangrijk instituut gegroeide organisatie steeds beter aan hare bestemming te doen beantwoorden. HET BESTUUR.

Nogmaals het geslacht Hiddingh,

door J. DE GROOT.

§ 1. Inleiding.

Einde 1937 verscheen in dit maandblad van mijne hand eene verhandeling, behelzende „Nieuwe gezichtspunten aangaande den oorsprong van het geslacht de Vos van Steenwijk", in welker slotparagraaf het vraagstuk Hiddingh-de Vos van Steenwijk in beschouwing werd genomen. In den loop van het vorig jaar werd deze verhandeling door Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius geleidelijk in een drietal artikelen (LVI, 86, 177 jo. 230 en 529 v.v.) op verschillende punten bestreden. Aangezien deze bestrijding blijkens k. 530 (regels 7-9) ten aanzien van het geslacht de Vos van Steenwijk nog niet is afgeloopen, zal ik in d i t opstel mij bepalen tot eene weerlegging van de opmerkingen, door mijn opponent met betrekking tot het geslacht Hiddingh voorgebracht. Zijne zienswijze, dat tot den adel der 15de eeuwsche Hiddingh's moet worden geconcludeerd, komt mij namelijk ongegrond voor.

§ II. Was het geslacht Hiddingh in de 15de eeuw riddermatig?

a. Geen lid van de Drentsche ridderschap.

Reeds vóór het ontstaan van de Republiek der Vereenigde Nederlanden bestond in Drenthe eene ridderschap. Wel ligt de opkomst van de Drentsche Staten, Ridderschap en Eigenerfden, nog vrij in het duister, maar reeds vóórdat de Utrechtsche Kerkvorst Frederik van Blankenheim in 1412 als Landsheer het Landrecht van Drenthe opnieuw bekrachtigde, schijnen uitsluitend die twee standen dit 'landschap te hebben bestuurd [1]). Bisschop Frederik stierf na een 30-jarig bestuur in 1423 en de regeling van zijne opvolging verliep niet zonder strijd. Van het bestaan der Drentsche ridderschap blijkt daarbij op 7 Aug. 1425 [2]), toen *Johan van den Clooster, Arent van Steenwich, Berent van Munster* en *Johan Clencke* van wege „die Ridderschap uyt Drenthe" het verbond der „gemeene Ridderschap der Lande van Sallant, van Vollenhove, van Twenthe ende van Drenthe", alsmede de steden Deventer, Kampen, Zwolle en Oldenzaal onderteekenden. Dit verbond strekte tot ontzetting van Sweder van Culenborch en aanneming van Rudolf van Diepholt als bisschop van Utrecht [3]). Kortheidshalve beperken wij ons tot de mededeeling, dat Sweder in 1433 stierf en door Rudolf werd opgevolgd (1433-1455).

Van dezen bisschop Rudòlf verkreeg *Herman Hidding* in 1433 n a d o o d e z i j n s v a d e r s het leengoed Mensinge in het Noord-Drentsch kerspel Roden, ook bekend als het huis te Roden. „Ik ben niet op de hoogte van de verdere geschiedenis van het geslacht Hiddingh", schrijft de Heer Leyssius in zijn eerste stuk in k. 87, „maar durf veilig te zeggen, dat dit goed later voor hen verloren moet zijn gegaan, d a a r zij a n d e r s u i t h o o f d e v a n d i t g o e d [4]) in de(n) ridderschap zouden zijn beschreven".

Welnu, 'blijkens de bijlage van mijn onderwerpelijk verweer bestaat eene authentieke lijst van de ridderschap van Drenthe van circa 1435, doch in weerwil dat destijds de Hidding's dat goed bezaten, komen zij in die lijst n i e t voor [5])!!

Bedoelde lijst werd, zij het ook in een ander verband, reeds in mijne verhandeling genoemd (Maandblad 1937, k. 434, noot 133). Zij is in druk verschenen in een artikel van den vroegeren Drentschen Rijksarchivaris Dr. J. G. C. Joosting, getiteld „De ridderschap van Drenthe ca. 1435". Dit artikel, waarop ons medelid Dr. J. Ph. de Monté ver Loren mijne aandacht had gevestigd, is verschenen in den Nieuwen Drentschen Volksalmanak van 1903, 21ste jaargang, blz. 143-147 en thans — met weglating van het niet ter zake doend slot — als bijlage aan mijn stuk toegevoegd.

Het bevat in de eerste plaats den inhoud van eene in originali in het Rijksarchief te Utrecht aanwezige lijst van „Die Ridderscap van Drenthe" [6]). Deze lijst heeft naar de meening van den sedert overleden Rijksarchivaris te Utrecht Mr. S. Muller Fz. [7]) blijkbaar gediend voor de adressen der door de panders rond te brengen publicatiën. Zij telt niet minder dan 22 namen, welk cijfer niet veel verschilt met het op 8 Maart 1698 op 18 vastgesteld aantal der havezathen [8]). Vermoedelijk wegens overlijden, enz. van eenige dezer 22 personen zijn vervolgens aan de lijst nog 7 namen toegevoegd. Zoo stierf b.v. in 1442/4 Bernt van Monster (Munster) voornoemd, die in de ridderschap was opgenomen als momber van zijne gade, Johanna, vrouwe van Ruinen, en zich dan ook heer van Ruinen noemde. Reeds in 1444 was zij hertrouwd met *Roloph van Laer,* die nu als nieuwe heer van Ruinen — na doorhaling van Bernt's naam — eene plaats in de lijst verkreeg [9]).

In deze 'lijst komt geen enkele ridder voor; wel zijn het natuurlijk allen riddermatige personen. Indien de conclusie van den Heer Leyssius juist ware, zou uiteraard in haar oorspronkelijke opstelling of in hare latere aanvulling een Hiddingh hebben moeten verschijnen. Dit is echter — ik herhaal het — niet het geval, en zulks ofschoon van 1433 tot ongeveer 1453 *Herman Hidding* en te voren diens vader met Mensinge beleend was.

Het artikel van Dr. Joosting bevat nog eene tweede lijst [10]), waaruit o.m. blijkt, waar het grootste deel van de leden der Drentsche ridderschap destijds gevestigd was. Blijkens eenige kantteekeningen heeft deze lijst, naar Mr. Muller aangeeft [11]), gediend als formulier van adressen. Aan dit overzicht kleeft

---

1) Vgl. J. Linthorst Homan, Het ontstaan van de gemeenten in Drenthe, Proefschrift, 1934. blz. 60.

2) Racer, Overijsselsche Gedenkstukken, I, Bijl. no. 2.

3) Ongeveer eene eeuw later, op 24 Febr. 1521 (Tijdr. Rcg. Overijssel, V, blz. 479), traden in eene, op last van bisschop Philips van Bourgondië bijeengeroepen algemeene vergadering te Deventer tot het beslechten der geschillen aangaande het varen der schepen, als gedeputeerden „voor de Riddersehnp van Drenthe" *Bernt van Munster, Reynier van den Clooster* en *Henric de* Vos op. Behoudens Clencke, wederom dezelfde geslachten!

4) De spatieering is van mij.

5) Natuurlijk houd ik er rekening mede, dat de verschrijving onder de riddermatigen op de landsvergaderingen een begrip van lateren tijd kan zijn, doch dit vermag aan de strekking van mijn betoog geen afbreuk te doen.

6) Zij staat in de linkerkolom van fol. 69 van deel II van het Liber Officiatorum van voormelden Rudolf van Diepholt, bisschop van Utrecht (Catalogus Bisschoppelijk archief, thans no. 372). Bij dit nummer is in den gedrukten catalogus aangeteekend, dat enkele bladen van dat 2de deel zijn verkregen door ruiling met het archief der stad Utrecht. ..dat ze in Oct. 1868 op eene auctie te Utrecht had aangekocht". Een 'dier ingeplakte bladen behelst de bewuste lijst, welke door mij in het R. A. te Utrecht werd ingezien.

7) Zie zijne Regesten van het archief der bisschoppen van Utrecht (1918) onder no. 2409, luidend: Z.j. (1423-1455) Reg. no. 372 11 fol. 68/71. „Lijst van kapittelen en kloosters in het Oversticht, van de leden der ridderschap van Drenthe en van de gerechten in Sallant, Vollenhoe en Twenthe".

8) Daartoe behoorde toen ook Mensinge (Tcgenbetoog over de Staatsstemmingen in Drenthe, 1788, blz. 277).

9) Vgl. de noten *a, b* en *c,* door mij aan het slot der bijlage ingelascht.

10) Overgenomen van fol. 199 van deel 1 van het in noot G aangeduid bisschoppelijk register.

11) Muller omschrijft het stuk in zijn in noot 7 aangehaalde Regesten onder no. 2408 : Z.j. (1423-1455). „Lijst van de leden van de ridderschap en van het derde lid der Staten, van de dorpen onder de kwartieren van Renen en Amersfoort, van de kerspelen en dingspelen in Drenthe en van de leden van de ridderschap in Drenthe". Reg. 372 1, fol. 198.

ongetwijfeld het gebrek van onvolledigheid, maar toch valt het op, dat alweder de naam Hiddingh ontbreekt.

Een dergelijk onvolledig beeld vertoont de eerstbeschreven lijst niet. Het aantal der daarin opgenomen 'leden van de ridderschap is zelfs nog iets grooter dan het normaal cijfer onder de Vereenigde Republiek. Indien dus b.v. de naam Ansen daarin ontbreekt, zal dit zijn gegronde reden hebben en wel deze, dat het goed Ansen door het huwelijk van Hadewich van Ansen met Johan de Vos van Steenwyk (omstreeks 1350) — naar Jhr. Mr. R. 0. van Holthe tot Echten waarschijnlijk acht — aan het geslacht van haren echtgenoot kwam [12]). In eene derde lijst, behoorende tot die a'ls omschreven in noot 7, verschijnt trouwens *Berfolf van Ansen* onder de leden van de gerechten in V o 11 *e* n h o v e (fol. 69), dus niet in Drenthe.

De Heer Joosting wijst overigens nog er op, dat aan de keerzijde van een deel der verschillende naamlijsten gedagteekende aanteekeningen voorkomen omtrent vrijgeleide, door den bisschop in 1433, 1434 en 1444 verleend. Zou er dus aanleiding zijn voor de veronderstelling, dat de eerste lijst bij het optreden van bisschop Rudolf in 1433 is opgemaakt, terwijl wij voorts door de toevoeging van den naam van Roloph van Laer voornoemd eene aanvulling van 1444 kennen, nochtans wenschen wij ten volle rekening te houden met de uit noot 7 blijkende opvatting van Mr. Muller, dat die ongedateerde lijst afkomstig zou kunnen zijn uit 1423/55. In 1423 leefde Ghisel Pipe [13]), weduwe van Johan Hidding, die in 1408 onder hulderschap van haren reeds als momber opgetreden zoon Herman Hidding I met Mensinge was beleend, nog steeds. Haar ontbreken in de lijst der ridderschap zou dan kunnen worden verklaard door de onmogelijkheid om haar als vrouw in die ridderschap toe te laten, Hiertegenover moge evenwel de vraag worden gesteld: Indien Ruinen — naar wij zagen — in de ridderschap door een momber kon worden vertegenwoordigd, waarom dan ook niet Mensinge? Intusschen komt dit er niet veel op aan, want na Ghysel's dood is er immers — indien de lijst van het jaar 1423 afkomstig mocht zijn — driemaal gelegenheid geweest om de lijst met een Hidding aan te vullen, eerst met den vader van Herman II, vervolgens in 1433 met Herman II zelven en in 1453 met Johan II. Geen van drieën komt echter in die aanvulling te voorschijn. Bij toepassing van dezen bruikbaren maatstaf moet de riddermatigheid van de Hidding's worden ontkend.

Omtrent de oudste generaties van dit geslacht vóór het jaar 1600, alsook aangaande zijne mogelijke herkomst, ben ik er trouwens in geslaagd meer dan 150 oorkonden bijeeen te brengen, die vaak de onderlinge verwantschap doen kennen of vermoeden, hetgeen den kijk op den bouw van deze familie aanmerkelijk heeft verhelderd. De regesten van deze oorkonden, vaak ook de volledige teksten, werden, overeenkomstig de steeds door mij gevolgde werkwijze, op afzonderlijke bladzijden op naam van de(n) betrokkene overgebracht. Ook dit uitgebreid materiaal vermocht evenwel geen riddermatigheid aan te toonen. Wel is het echter duidelijk, dat de Hiddingh's tot de oudste Nederlandsche patricische geslachten behooren. Mag ik als bijdrage voor deze opvatting een rijmpje uit veel lateren tijd, uit de 17de of 18de eeuw, ontleenen aan de reeds in mijne verhandeling van 1937 (k. 437) aangehaalde ,,Aanteekeningen betreffende de familie Hid-

[12]) N.L. 1937, k. 432, en Nieuwe Drenthsche Volksalmanak, 1892, Jaargang 11, blz. 198 v.v.

[13]) Ghisel was blijkens blz. 179 van het bisschoppelijk judiciaal, omschreven in noot lö, de dochter van Fosse Pipings of Pypens.

dingh" van nu wijlen Mr. H. J. van der Poel Hiddingh [14])? Dit rijmpje werd gevonden onder de nagelaten papieren van den met eene dochter uit den huize Hiddingh gehuwden advocaat Mr. N. Oosting (1678-1748), wonende in huize ,,den Hof" onder de Drentsche gemeente de Wijk, en luidde:

,,De *Alingh*'s, de *Alting*'s, de *Hiddingh's*, de *Pelinck's* en *Papinck's*,
,,De *Manfing's*, de *Nysingh's*, de *Oosfing's*, de *Willinge's* en *Tabingh's:*
,,Zijn in het Landschap Drenthe (buiten de Ridders) volgens algemeene gedachten,
,,Onder de Eigenerfden voorzeker de tien alleroudste geslachten."

Zóó heb ook ik het verstaan, Oude aanzienlijke eigenerfden, nochtans zonder riddermatigheid.

b. Mensinge in 1408 geen borchleen meer.

Was Mensinge echter geen borchleen? De Heer Leyssius meent zelfs, dat het mij niet gemakkelijk zal vallen om aan te toonen, dat dit leengoed geen a d e 11 ij k borchleen was. Dit toch is — onder speciale overdracht van den bewijslast — ,,op zijn minst" zijn eisch.

De zaak staat evenwel eenigszins anders. Allereerst vordert immers de primaire vraag beantwoording of überhaupt dat goed ten tijde, dat de Hiddingh's daarmede beleend waren, nog wel een borchleen was [15]). Ditmaal bestaat namelijk ruimschoots aanleiding om de theoretische opvatting ,,stilzwijgen is in dergelijke zaken als regel continuatie" buiten toepassing te laten. Men oordeele zelf.

Wanneer achtereenvolgens in 138113 *Sfeven Zyghers*, op 1 Dec. *1392* en *6 Nov.* 1393 *Goessen Roelf Dusse(n) wolfs wijf* en op 9 Jan. 1394 *Fosse Pypens, Sfeven Zygherszuster,* met Mensinge beleend worden, staat er niet alleen in het eerste geval, waarbij een overzicht van de Utrechtsche leenen in het Oversticht wordt gegeven, bepaa'ldelijk bij, dat dit goed een borchleen van Vollenhove was, maar dit geschiedde evenzeer in elk der drie volgende gevallen. Hier dus g e e n stilzwijgen! Wanneer echter in 1408 *Ghysel Hidding* — de dochter [16]) van Fosse Pypens en de moeder van *Herman Hidding I* — met het goed wordt beleend, wordt wèl in het bijzonder gewag gemaakt van eene beleening met eene volle waar, maar plotseling zwijgt de beschikking van een borchleen. Ook bij de latere beleeningen van de Hiddingh's met Mensinge — die van 1433, 12 April 1453, 21 April 1457, 24 Juli 1478 en 2 Oct. 1485 [17]) — wordt niet van een borchleen gewaagd, ja zelfs niet bij den overgang van het leen op 2 Oct. 1485 op een nieuw geslacht, dat der Ewsum's in den persoon van *Onno Ewesma*, ridder. De anders bij beleeningen soms ook wel gebezigde formule ,,ende daertoe al sulk guet

[14]) Uitgave van 1913, Bijlage C.

[15]) Voorbeelden van het te loor gaan van borchleenen geeft Dr. A. ten Doesschate in zijne verhandeling over den vermoedelijken oorsprong van Goor (Versl. en Med. Ov. Regt. en Gesch., stuk 54, 1938, blz. 48). Hier was de reden van het niet meer vermelden van het borchleen bij eenige beleeningen gelegen in de verwoesting van den borch te Goor en het niet wederopbouwen daarvan.

[16]) Deze verwantschap, welke reeds uit Tijdr. Reg. Ov. 11, blz. 161-162, viel te veronderstellen, blijkt met stelligheid uit blz. 179 van het daarin verwerkt bisschoppelijk judiciaal (R. A. Utrecht, Inv. bissch. arch. no. 199, Judiciaal Register van bisschop Frederik van Blankenheim, 1393-1423, van Salland, Twente en Vollenhove).

[17]) De b e l e e n d e n waren toen onderscheidenlijk *Herman Hidding II (na* doode zijns vaders), *Johan Hidding II*, dezelfde (er was een nieuwe bisschop opgetreden), Johan's zuster *Vosse Wigbolts* en haar zoon *Wigbolt Wigbolts*. Wegens het niet meer aanwezig zijn van het leenbock van bisschop Sweder van Culenborch (1423-1433) ontbreekt de beleening van Herman I na doode van zijne moeder Ghysel.

als" ..... (een voorganger in het leen) „te hebben plach" werd 'bovendien bij de beleening van Ghysel Hidding niet aangetroffen. Ook bij de achtereenvolgende beleeningen van Onno's zoons *Hendrik van Eewessum* (21 Oct. 1492), *Aebeko* (*16* Sept. *1495* en *9* Juli 1497) en *Roloff* (1 Oct. 1505 en 31 Dec. 1517) werd evenals bij de Hidding's steeds de volle waar genoemd, maar nimmer was er sprake van een borchleen [18]). Toen hertog Karel van Gelder in 1521 den Utrechtschen Kerkvorst als leenheer van Mensinge had vervangen en Roloff van Ewesum op 5 April 1530 [19]) den eed als vazal hernieuwde, werd nogmaa'ls de volle waar vermeld [20]) evenals op 30 Maart 1533 [19]) bij de beleening van diens zoon Onno *van Ewesum*, maar dat het leengoed bij de Ewsum's mede een 'borchleen van Vollenhove zou hebben gevormd, bleek alweder niet [20]). De inzage van de nadere inschrijvingen in de leenregisters van Overijssel in 1567 en later leidde — luidens gewaardeerd bericht van den Rijksarchivaris aldaar Mr. A. Haga — evenmin tot het vinden van een borchleen bij de Ewsum's [21a]).

Dit alles zegt mijns erachtens genoeg.

Voor zoo iets belangrijks als riddermatigheid en dus ook voor het bezit van een z.g. adellijk borchleen vraag ik trouwens, zooals ik de vorige maal reeds uiteenzette, p o s i t i e f bewijs. Waar de Hooge Raad van Adel ten opzichte van het beroep op adeldom dezelfde gedragslijn volgt, is dit mijn goed recht.

Baart het nochtans verwondering, dat Ghysel Hidding en haar zoon Herman het borchleen n i e t verwierven? Ook hier spreke de practijk een woordje mede. Wat was dat voor een borchleen? Het gold hier een borchleen van Vollenhove, d.w.z. van den bisschoppelijken hof van Vollenhove. De houder van dit borchleen behoorde tot de borchmannen van dien hof: zij vervulden dus een v e r t r o u w e n s p o st van den bisschop. Bestond er nu voor den meergenoemden bisschop Frederik van Blankenheim (1393-1423) voldoende zekerheid in 140618, dat Herman Hidding 1 als hulder van zijne moeder een gewenscht borchman in het slot Vollenhove zou zijn? Denkelijk niet, want Herman's vader *Johan Hidding* had in 1395 in den beslissenden strijd tegen de Coevorden's aan de zijde van 's bisschops tegenstanders gestaan. Dit bewijst de reeds herhaaldelijk in dit debat ter sprake gebrachte lijst van „Ridder ende knechte uyt den Lande van Drenthe, die vyant geworden syn". En dat de bisschop niet onjuist had gezien, toont het verloop der bestuursverandering in de stad Groningen in 1415-1417, waarbij Herman Hidding een

[18]) De zes beleeningen van de Hidding's en die van dezen Onno van Ewsum zijn door mij geverifieerd in de ten R. A. in Utrecht berustende leenregisters; de laatste twee der Hidding's zijn ook vermeld in Tijdr. Reg. Ov. IV, pag. 324 en 439. Zie voorts voor de vorengenoemde zes beleeningen van de Ewsum's ditzelfde Tijdr. Reg., IV, pag. 439, 580 en 627, zoomede V, blz. 42, 223 en 347, en voor enkele dier beleeningen (1492 en 1497) Mr. J. A. Fcith, Inv. Huisarchief de Nienoord, nos. 8 en 9. In het bijzonder zij voor de Ewsum's als bezitters van het huis te Roden verwezen naar de verhandeling van J. A. R. Kymmell, Het geslacht van Ewsum, in den Nieuwen Drentschen Volksalmanak van 1917, 1918 en 1919.

[19]) Geldersche Leenregisters, Uitheemsche leenen, n o. 139, blz. 1 9 0, en Mr. J. A. Fcith, Inv. Huisarchief de Nienoord, nos. 23 (1530) en 27 (1533).

[20]) Deze waar „holts" bleef o o k n a d e n overgang op de Ewsum's de H i d din g e w a e r heeten (oorkonde van 4 Febr. 1561, R.A. Groningen, Arrh. Ewsum, Reg. 548, en Mr. H. 0. Feith, Registcr Arch. Groningen, 11, 1561 no. 34).

[21]) Ook in Vollenhove was inmiddels de temporaliteit voor den bisschop verloren gegaan. Zie o.m. Van der Aa, S c d. Aardr. Woordenboek, SI, pag. 322.

[21a]) De in 1938 over dit geslacht verschenen dissertatie van Mevr. M. Hartgerink geb. Koomans behandelt dit punt niet.

zetel als raadsman in die stad verkreeg, doch met het stadsbestuur zich tegenover denzelfden bisschop stelde, waarop de kerkvorst aan dit verzet een eind maakte [22]).

De Hidding's werden geen bisschoppelijk castellanus in het slot te Vollenhove. Ook van de hen in 1485 in het leen opvolgende Ewsum's is dit niet gebleken. Evenmin blijkt, dat de Hidding's na dien overgang het borchleen afzonderlijk zouden hebben bezeten: het Tijdr. Register van Overijssel toch (deel IV, blz. 573) doet op 22 Aug. 1492 een *Johan Hidding* in Onna (bij Steenwijk) slechts kennen als „hoorig in den Oldenhof te Vollenhoe" [23]).

c. De beteekenis van den staat van Ridder ende knechte van 1395.

Van zelf rijst de vraag, welke waarde uit een oogpunt van stand men dan heeft te hechten aan eene p'laatsing op de hierbedoelde lijst, krachtens welke *Jan Hidding* als *knape zou* zijn te beschouwen.

Eene stellige meening daaromtrent kan ik niet verkondigen en zulks reeds, wijl deze lijst, welke ik reeds dadelijk vermeldde, niet in originali kan worden nageslagen, doch slechts een afdruk van dien verzamelstaat naar een gebezigd afschrift bekend is [24]). De typeerende omstandigheid, dat in dezen staat van „Ridder ende knechte" geen enkele ridder verschijnt, vormt echter wel een motief om den staat even in zijn geheel in oogenschouw te nemen. Het valt dan op, dat van de 36 familienamen, die in dezen staat van Drentsche „knechte" voorkomen, „mehrere" toebehooren aan geslachten, waarvan — ten minste in dit tijdvak — overigens niets of niets van afdoend belang blijkt, zoodat hunne riddermatigheid wel wat in de lucht zweeft.

Hoe verder te denken over de riddermatigheid van *Evert Hubbelding,* die in de lijst onmiddellijk aan Jan Hidding voorafging, wanneer men overweegt, dat op 26 April 1419 [25]) — dus slechts eene kwart eeuw later — het praedicaat „jonker" in één en dezelfde Drentsche oorkonde wèl wordt gegeven aan *Bertolt Klencke,* doch onthouden aan *Beernt Hub-*

[22]) Magnin, Geschiedk. O v e r z i c h t Besturen Drenthe, II, 2 (1842), blz. 18-23.

[23]) Dat deze Hidding als een nazaat mag worden beschouwd van voormelde Fossc Pypens geb. Z v g e r s, ware af te leiden uit zijn bezit van den Z y g e r s acker in Onna van 1504-1508; Fosse zelve was luidens hare beleeningsakte van 1394 toen „tot Vollenhoe" woonachtig.

Van dezen Zygersakker is evenals van een viertal andere goederen van Johan Hiddiny, waaronder „Wolferdinge toe Dwyngelloe", melding gemaakt in de rekeningen van den bisschoppelijken rentmeester te Vollenhoe, afgedrukt in het werk van Dr. K. Heeringa, Rekeningen van het bisdom Utrecht 1378-1573, deel I (Werken van het Hist. Gen., Derde Serie, no. 50, 1926), blz. 615-715, in het bijzonder pag. 618, 674 en 715. Dit Wolferdinge ging in 1507/8 over op „die erffgenamen Conrat Sloers" (lees: van Conrat Sloet; vgl. **T. R. Ov. IV,** p. 555).

Ook op deze rekeningen maakte Dr. de Monté ver Loren mij opmerkzaam.

[24]) Deze staat zou volgens het Oork. boek van Groningen en Drenthe no. 902 op fol. 28 van het leenregister van bisschop Frederik van Blankenheim voorkomen onmiddellijk na de opgaaf van Drenthen, die — in tegenstelling met bedoelde ridders en knapen — den kerkvorst wèl gehuldigd hadden. Zij werd echter aldaar niet aangetroffen, ofschoon genoemde blz. van dat register (R. A. Utrecht, Catal. Bissch. Arch. no. 271) daartoe nog rui&& bood. Elders in het leenregister staat zij ook niet. Het stuk werd ontleend aan de andere in het 0. B. genoemde bron, te weten Magnin, Grschiedk. overzicht van do besturen in Drenthe vóór 1814, II, I, blz. 180 v.v. Op pag. 183-184 van dit werk wordt, vermeld, dat de lijst was „geextraheert uyt seker oud Register van verscheydene acten, gepasseert ten tijde van Bisschop Frederic van Blankenheim, in tlo jaren 1420, 1421 en 1422, ende daermede na collatie bevonden te accorderen bij mij Griffier 's Hofs Provinciaal van Utrecht" (w.g.) Berck, d.i. Mr. Jacob van Berck, die omstreeks het midden der 17de eeuw dit griffiersambt vervulde. Bedoeld register is in het R.A. te Utrecht niet teruggevonden. Een oorspronkelijk stuk is dus tle lijst van 1395 niet.

[25]) R.A. Assen, Abdij Assen, R e g. 38.

belding [26]). Hier komt een bepaald standsverschil duidelijk tot uiting.

Dit moge op zich zelf nog niet den doorslag geven, maar nu eenige der naaste agnatische afstammelingen van voormelden Johan Hidding 1 niet als riddermatig kunnen worden aangemerkt, treedt ook de veronderstelde riddermatigheid van Johan zelf in een ander licht. De lijst van 1395 schijnt althans hiervoor niet meer ten volle maatgevend en een andere grond is daarvoor niet aanwezig.

d. Slotsom.

Mijne slotsom kan geen andere zijn dan dat de Heer Leyssius er niet in geslaagd is het bewijs van de door hem opgeworpen riddermatigheid van het geslacht Hiddingh te leveren. Feitelijk was m.i. het pleit reeds in tegenovergestelden zin beslist door de lijst der ridderschap van Drenthe van ca. 1435, welke door mij reeds van den aanvang af is vermeld. doch door mijn opponent over het hoofd is gezien.

De mede ter sprake gebrachte vraag of het goed Mensinge reeds onder de Hidding's eene havezathe was, hetgeen ik ontkende, moet inderdaad ontkennend worden beantwoord. Gelijk ik opgaf, geschiedde de verbouwing van het huis eerst onder den ridder Onno Ewsma; zelfs in 1514 heette het echter onder Joncker Roelof van Ewsma nog slechts „eene suyverlycke woninge". Zie de kroniek van hun beider tijdgenoot Sicke Benninghe (uitgave van M. Brouerius van Nidek, blz. 34 en 246).

Nog veel had ik aan deze paragraaf kunnen toevoegen, ook ter verdere bestrijding van mijn opponent; dit geldt evenzeer voor de volgende paragraaf. Op verzoek van de redactie heb ik mij echter bekort,

§ III. Het wapen van het geslacht Hiddingh.

a. De afstamming van de Hiddingh's van Johan Pipe.

De Heer Leyssius heeft bezwaar tegen de z.i. tamelijk gewrongen afleiding als zou Johannes Pipe, die ca. 1335 op het van de Norch's afkomstige goed Batinge zit, op grond daarvan het wapen Norch hebben overgenomen, welk wapen dan blijkbaar nog eens in de vrouwelijke lijn overgaande, aan diens veronderstelde nazaten, de Hiddingh's, zou zijn gekomen (k. 18011938).

Op Johan (Jan) Pipe, alsook diens door den Heer Leyssius veronderstelde afstamming uit Norch, hoop ik later in verband met het geslacht de Vos van Steenwijk terug te komen, Reeds thans wensch ik echter vast te leggen, dat op het huwelijk van Johan Hidding 1 met Ghysel Pype geen beroep kan worden gedaan om eene riddermatigheid van de Hidding's te bewijzen, omdat ook van de Pipe's g een adeldom valt aan te toonen. Deze lijken daarom ook geen leden van het geslacht Norch. 'Op het Norchsche goed Batinge zittende, zal Johan Pype dus pachter of leenman, waarschijnlijk leenman van Norch zijn geweest, hetgeen mede aanleiding tot het voeren van het schuinbalkenwapen kan hebben gegeven.

Mijne veronderstelling, dat de Hiddingh's van de Pipe's afstamden, berustte op vier feiten, waarvan ik in mijne verhandeling van 1937 slechts de eerste twee aangaf ten einde het stuk niet te overladen:

1. Nadat op 26 Nov. 1406 en later *Ghisel Pipe(ns),* weduwe van *Johan Hiddingh I,* herhaaldelijk is aangemaand

[26]) Toch leverde dit patricisch geslacht blijkens de Fasti consulares van Ubbo Emmius (De agro Frisiae, blz. 76 v.v.) van 1428-1478 meermalen een burgemeester aan de stad Groningen. In § III, litt. b, komen wij op deze met de Hidding's saamhoorige familie terug.

haar Stichtsch leen te verantwoorden, bestaat op 1 Oct. 1407 onzekerheid of zij en ook haar in 1394 beleende moeder *Fosse Pypens (Pipings)* voldoet aan de daarvoor gestelde eischen van schildboortigheid en gegoedheid.

2. In 1443 vertoont zich nevens *Herman Hidding II,* die destijds met Mensinge beleend was, in dezelfde oorkonde een *Johan Hiddinge,* anders geheten *Pype.*

3. Van 1478 tot 1485 is met Mensinge beleend eene zuster van *Johan Hidding II,* te weten *Vosse Wigbolts,* op wie dus de voornaam van Vosse Pype(ns) was overgegaan.

4. *Herman Hidding I* van 140718, zoon van de sub Ie genoemde Ghysel, had in 1415 een broeder *Arp,* ook genaamd *Pype* [27]).

Het ligt eenigszins voor de hand om aan te nemen, dat *Johan Hidding,* anders geheten *Pype,* van 1443 een zoon was van *Arp Hidding,* ook genaamd *Pype,* van 1415 en deze was door zijne moeder Ghysel (Pipe) een kleinzoon van Vosse Pype(ns) geb. Zyghers van 1394-1408. De door mij veronderstelde cognatische Pipe-afkomst is dan door zijn toenaam in dezen Johan Hidding belichaamd [28]).

Mijne constructie nu was deze, dat omstreeks 1335 een oudere Johan Pipe in het bezit van Batinge was, dat dit toenmalige Norchsche goed de Norschsche schuinbalken zal hebben gevoerd en derhalve eveneens de bewoner Pipe [29]), dat onder dit Batinge het erf Hiddinge lag [30]) en dat na het huwelijk van den ouderen Johan Hidding met Ghysel Pipens (Pipe) het Batinge- of schuinbalkenwapen der Pipe's b.v. op hun vermoedelijken afstammeling Johan Hidding, anders genaamd Pype overging. Wij dienen dan echter tevens de mogelijke consequentie in het oog te houden, dat het geslacht Hidding zelf te voren een ander wapen zal hebben gevoerd.

b. Een gegrond vermoeden van een primair wapen der Hidding's.

Nog vóór *Johan Hidding,* de latere schult van Rolde, in 1460 met het schuinbalken-wapen voorkwam, vertoont zich

[27]) Kroniek van Sickc Benninghe, uitgegeven door J. A. Feith en P. J. Blok, 1887, blz. 69/70 (Werken Hist. Gen., Nieuwe Serie, no. 48) juncto Tijdr. Reg. Overijssel, Aanhangsel, blz. 223.

De voornamen Arp en Erp (Erpo) worden door elkander gebruikt. Zie bij P. von Gebhardt, Die ältere Genealogie des aus dem Erzstift Bremen stammenden schwedischen Geschlechts von Horn (1938) op p. 16, 1 8 enz. *Erp of Arp* von Horn (1467-1480).

[28]) Zou hij dezelfde zijn als *Johan Pype,* die op 19 Aug. 1453 (Mr. H. 0. Feith, Ordelboek Drenthe, pag. 50, en Prof. Dr. A. S. de Blécourt, Kort, begrip oud-vad. burg. recht, Bewijsstukken, II, pag. 309) een geschil over eene grondrente had met Elleken Nikinge?

Dergelijke naamsveranderingen kwamen toenmaals veel voor (vgl. Jhr. Mr. W. G. Feith, Iets over naam- en wapenwijziging in de Middeleeuwen, in N.L. XXXIX, 1921. k. 83-87). Blijkbaar moest hij onderscheiden worden van andere naamgenooten als b.v. *Johan Hidding* to Raden, die blijkens noot 17 in 1453 en 1457 met Mensinge in het kerspel Roden beleend werd en op 19 Aug. 1457 Johan Hiddinck tho Roeden genoemd wordt (Mr. H. 0. Feith, Ordelboek Drenthe, blz. 62).

[29]) Dat in de middeleeuwen een wapen aan een goed inhaerent kon zijn, leert de zoogenaamde „Radicirung", d.i. de verbinding van het wapen met het grondgebied, door mijlen Dr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop beschreven in N.L., XXXVIII (1920), k. 132-133 en 209, en XL (1922), k. 272.

[30]) Van dit goed brachten de Hidding's de Hiddinge-tienden op, waarmede sinds 1404 de inmiddels op Batinge gevestigde de Vos'sen van Steenwijk door den bisschop van Utrecht werden beleend. Zie blz. 13-14 van het niet in den handel zijnde, doch wel in de bibliotheek van ons genootschap aanwezige geschrift: „Het wapen van de Vos van Steenwijk", enz. (1908), dat beschouwingen daaromtrent van wijlen Mr. J. A. G. baron de Vos van Steenwijk van Voorstonden van 1902 behelst.

Op 1 Mei 1443 waren Herman Hiddinge en Johan Hiddinge anders geheten Pype leenmannen van Henrick de Vos van Steenwick. Waren zij of was een hunner dit wellicht wegens Hiddinge? Niets eenvoudiger dus dan dat, Johan Pipe van ca. 1335 wegens Batinge leenman was van Norch!

veertien jaren te voren een ander wapen-Hidding. In 1446 (en ook verder nog in 1466 en 1472) zegelde namelijk *Willem Hidding* met een haan. Op dit bij Rietstap voorkomend wapen is laatstelijk de aandacht gevestigd door ons medelid Mr. L. van der Poel Hiddingh, die het in zijne verhandeling in N.L.. LV (1937), k. 47-49, aan een afzonderlijk Groningsch geslacht toeschreef.

Behoort deze Willem echter niet tot het Drentsch geslacht van dien naam? Zulks zullen wij nagaan uit het twaalftal oorkonden van 1444 tot 1478 [31]), dat omtrent zijn persoon licht verspreidt.

Reeds met de eerste oorkonde, die van 19 April 1444, zitten wij met hem midden in Drenthe. Wilhelmus Hiddynghe blijkt er erfgoed te hebben. Hij heeft dan een geschil met *Johan Lunsche* over den naercoep (naarkoop of nakoop) van diens akker, welke vroeger Hidden guede (Hid din g's goed) was; de Etstoel, te Rolde vergaderd, staat Willem toe zijn recht op dien nakoop — in casu het recht om den verkochten akker tegen den verkoopprijs terug te koopen [32]) — naar landrecht te bewijzen. Vervolgens vernemen wij, dat hij ten behoeve van de abdij van Assen zoowel op 21 Sept. 1446 als 20 jaren later op 21 Jan. en 12 Maart 1466 eene overdracht van Drentsche renten of goederen bezegelde. Als Roelof *Hubbelding*, een neef van de Assensche abdis Wibbe Hubbelding, nog onmondig zijnde, op 21 April 1457 door den bisschop van Utrecht met het goed Hubbelding en de tienden van een drietal erven in het kerspel Emnichem (Neder-Bentheim) wordt beleend. is Willem Hidding hulder. Uit een en ander blijkt reeds genoegzaam van Drentsche betrekkingen zijnerzijds. En dat Willem denkelijk tot het Drentsch geslacht Hidding behoorde, valt na het voorgaande af te leiden uit het feit, dat bij de beleening van Vosse Wigbolts met Mensinge op 24 Juli 1478 na den dood van haren broeder *Johan Hiddinc*. wel haar zoon Wigbolt Wigbolts voor haar heeft „gehuldet", maar nevens Gerrit Leuwe [33]) ook *Willem Hidding* bij de beleening door den bisschop van Utrecht in het verafgelegen Wijk bij Duurstede aanwezig was. Waarschijnlijk was hij dus meer dan een toevallige tijdgenoot.

Opvallend is de saamhoorigheid van Willem Hidding met het geslacht Hubbelding, waarmede de Drentsche Hidding's evenzeer van ouds voorkomen. De in § II, litt.c, besproken lijst van 1395 van „Ridder ende knechte uyt den Lande van Drenthe, die vvant geworden syn" vermeldt onmiddellijk achter elkander *Evert Hubbelding* en *Jan Hidding*. Goede betrekkingen zullen ook wel hebben bestaan tusschen de gebroeders *Herman* en *Arp (Pype) Hidding* en *Evert Hubbeldinck*. die tezamen op 13114 Sept. 1415 ten behoeve van de partij der vetkoopers zich van de macht over de stad Groningen meester maakten en aldaar tot medio 1417 bleven [34]). Coenraet de Vos van Steenwyck en Arent van Steenwyck

[31]) Zeven daarvan zijn genoemd in evenvermeld artikel. De achtste, eigenlijk de eerste, namelijk die van 19 April 1444, is gedrukt bij Gratama, Tweede Supplement Ordelboek Drenthe, pag. 76, no. 511; eene van 1e Mei 1452 vindt men bij Mr. H. 0. Feith, Register Arch. Groningen, 1e vervolg, 1452 no. 13. Voor de oorkonden van 21 April 1457. 18 Mei 1469 en 24 Juli 1478 zij naar Tijdr. Reg. Ov., IV, blz. 39, 211/2 en 324 verwezen.

[32]) Verwijs en Verdam, Middelnederl. Woordenboek, IV, pag. 2151. Vgl. voor den naam der rechtshandeling Prof. Dr. A. S. de Blécourt, Kort begrip v/h oud-vaderlandsch burg. recht, 2de druk, pag. 65, no. 58, en Stelling V in voormeld proefschrift van Mevr. Hartgerink.

[33]) *Gerrit Lewe*, ambtman van Selwerd en in Drenthe gegoed (zie de baanbrekende verhandeling van Mr. A. Haga *in* N.L., LV, 1937, k. 239).

[34]) Zie meer uitvoerig Magnin, Gcschiedk. Overzicht Besturen Drenthe, 11, 2 (1842), blz. 18-23; de *in* noot 27 aangehaalde Kroniek van Sicko Benninghe; alsook (H. Hofsnijder), Kronyk van Groningen en de Ommelandcn (1743). blz. 84.

werden toen met twee Groningers burgemeester van deze stad evenals o.m. Evert Hubbelding, Johan en Ludolf Sicking(e) en ook Herman Hidding Raetlude van die stad werden. *In* 1446 [35]) staat Willem Hidding de voornoemde abdis te Assen Wibbe Hubbelding bij de regeling van de prebende van haar verwante Grete Hubbeldinge als „jonfer" in het convent aldaar bij, terwijl hij in 1457 voor Roelof Hubbelding heeft „gehuldet". Allicht zal Willem dus een lid van hetzefde geslacht Hidding zijn geweest als Jan, Herman en Arp voornoemd.

Wanneer men nu voorts er op let, dat *Johan Hidding*, de Schult van Rolde, die no. I van de stamreeks in Ned. Patr. 1938 (blz. 130 v.v.) is. onder zijn naaste verwanten mede een *Willem Hidding* telde (volgens N.P. zijn zoon), dan is er eene aanleiding te meer voor de mogelijkheid om Willem Hidding, dien wij in 1444 te Rolde voor den Etstoel ontmoetten, bij dit geslacht in te lijven.

De eventueele toedeeling van Willem Hidding aan het geslacht Hidding dat ons hier bezig houdt, is deswege zoo gewichtig, omdat wij wellicht nu zouden mogen *aannemen*, dat deze familie oorspronkelijk den haan en niet de schuinbalken voerde. Magnin, de Drentsche archivaris, zag ongeveer eene eeuw geleden nog verscheidene zegels van eenige leden van het geslacht Hiddingh uit de 15de en 16de eeuwen met den haan [36]). Ook Magnin — en met hem Rietstap in diens tweede editie — is daarom van gevoelen, dat de haan het primair wapen vormde en de schuinbalken secundair zijn. Dit punt zal thans nader worden onderzocht.

c. De haan waarschijnlijk het primaire wapen.

Zou het niet mogelijk zijn eene bevestiging te erlangen van mijne opvatting, dat de haan het primair wapen der Hidding's zou zijn? Een ander haan-zegel dan dat van Willem Hidding was evenwel mij niet bekend. Hoe nu?

Thans kwam het voornamengebruik ons te hulp. Ofschoon Herman Hidding II in 1433 zijn vader (denkelijk Herman 1) in het leen opvolgde, zal hij vermoedelijk niet diens oudste zoon geweest zijn, wijl zijn agnatische grootvader Johan heette. Er zal dus een oudere broeder Johan geweest zijn, die òf geestelijke werd òf jong gestorven is dan wel op andere wijze erfde. In Drenthe was echter tijdens Herman Hidding 11 (1433-1453) geen priester Johan Hidding te vinden [37]); thans dus gezocht in bescheiden aangaande Groningen, waar Herman Hidding 1 in 1415-1417 raadsman was. Inderdaad wordt in de gedrukte inventarissen van Groningsche archivalia een *Johan Hiddinge* als priester in de St. Maartenkerk te Groningen aangetroffen (oorkonden van 25 Febr. 1450 en 20 Jan. 1463 [38]), maar van een zegel, waarom het in casu juist

[35]) Oorkonde van 21 Sept. 1446 (R.A. Assen, Abdy Assen, Roe, 55).

[36]) *Zie* genoemd artikel-van Mr. L. van der Poel Hiddingh. Deze bestreed toen den Heer Magnin, waar die schrijver beweerde, dat de Hiddingh's in de 15de en 16de eeuwen nog niet met dc schuinbalken zegelden, maar de zaak komt thans in haar geheel in ren ander aspect. Van de Hiddingh-zegels met do schuinbalken, welke behouden bleven, volgt in onderdom na die van den Schult te Rolde Johan Hidding (1460 en 1466) dat van *Roleff Hyddinghe* te Norch van 1545 (R.A. Gronineen. Huisarch. Ewsum, Inv. 245, Reg. 367*, niet opgenomen in den gedrukten inventaris).

[37]) Een *Johan Hidding was* op 6 Aug. 1419 conventuaal in de abdij Dikninge en kerkheer (pastoor) der kerke te Blydenstede (Ruinerwold). Deze ware echter eerder te beschouwen als een broeder van Herman 1 en Arp (Pype) Hidding, die blijkens het voorgaande in 1415 met anderen Groningen veroverden. *Zie* voor de oork. van 1419 R.A. Assen, Abdij Dikninge, Reg. 217, en Magnin, Dc voormalige kloosters in Drenthe, 2e druk, 1846, pag. 275-280.

[38]) R.A. Groningen, Arch. Gron. parochiekerken, Reg. 131, en Mr. H. 0. Feith, Register Arch. Groningen, 1, 1463 no. 21.

te doen was, wordt geen gewag gemaakt. Geestelijken heeten intusschen ook wel naar de plaats van herkomst en dus werden de inventarissen ook op dezen factor onderzocht. Na eenig speuren kwam daarop een *Johan van Roden* of *Roeden te* voorschijn, die eveneens en in denzelfden tijd priester in de Martini-kerk was (oorkonden van 1 Oct. 1461 en 22 Juni 1464) [39]). Dit was eene sterke aanwijzing en toen nog verder ontdekt werd, dat van heer Johan van Roeden te Groningen — als dedingsman bij eene boedelscheiding in den huize Rengers — een zegel behouden was gebleven, hangende aan een charter van 24 Febr. 1469 [40]), wendde ik mij tot het R.A. te Groningen om uitsluitsel omtrent de wapenfiguur in dat zegel.

Aan de hand van de door mij verstrekte gegevens heeft daarop de tegenwoordige Rijksarchivaris aldaar Drs. J. A. Brouwer ter zake een onderzoek in het oorkondenmateriaal ingesteld, waardoor deze titularis mij zeer aan zich verplicht heeft. Zijn antwoord stelde mij namelijk in staat daaruit de slotsom te trekken, dat het door mij gevolgd spoor tot het vrij stellig bewijs van het gezochte had geleid.

In de eerste plaats kon met zekerheid worden vastgesteld, dat de priesters Johan Hiddding en Johan van Roden identiek waren. Aan de oorkonde van 1463 bevond zich n.l. een transfix van 28 Aug. 1467, waarbij *Johannes Hiddinge,* anders geheten van Roden, priester, wonende to den geesteliken magheden bynnen Groningen [41]), eene jaarlijksche rente verkoopt. Bovendien stond aan de achterzijde der oorkonde van 1450, waarbij Johan Hiddinge, priester in Sancte Martenskerke, eene ioodanige rente koopt, met gelijktijdige hand geschreven: Her Johan van Roden, d.i. eene andere benaming van den kooper.

Thans het wapen. Aan het evengenoemd transfix van 1467 hing het zegel van Johan Hiddinge, anders geheten van Roden. Naar verwachting vertoonde dit den haan. Deze haan wordt eveneens aangetroffen op het nog al afgesleten zegel van den priester Johan van Roeden van 1469. Een derde haanzegel kwam te voorschijn bij een transfix van 1461, behoorende bij het aangehaald charter van dat jaar; dit transfix betrof een verkoop van even te voren aangekocht veenland onder Gieten door Johannes van Roden, priester in Sancte Mertenskercke [42]).

Uit dit drietal zegels van 1461, 1467 en 1469 weten wij nu onweersprekelijk, dat een Hidding van Roden een haan en niet de schuinbalken voerde. Met den haan werd ook gezegeld door Willem Hidding (1444-1478), die in laatstgenoemd jaar te Wijk bij Duurstede getuige was bij de beleening van Johan Hiddinc's zuster Vosse met Roden.

Dit alles is zeer belangrijk, omdat het geslacht Hidding reeds geruimen tijd vóórdat het tusschen 1408 en 1433 Mensinge in het kerspel Roden verwierf, in diezelfde parochie Roden qegoed was. Blijkens eene lijst van ca. 1335 [43]) bezat namelijk *Alaerdus Hiddinc,* de vermoedelijke vader van

39) Mr. H. 0. Feith, id., 1461 no. 6, en R.A. Groningen, Arch. Farmsum, Reg. 140, in Versl. R.A. XXIII, 1900, blz. 578.

40) Mr. C. P. L. Rutgers, Inv. Huisarchief Farmsum, Reg. 155, a.v., blz. 582, alsmede Gen. Her. Bladen, V (1910), blz. 333, 336 en 346.

41) Het kwam destijds veelvuldig voor, dat seculiero geestelijken op meer gevorderden leeftijd hun intrek namen in een vrouwenklooster of convent. Op 23 April 1478 is deze priester reeds ter ziele (Tijdr. Reg. Ov., IV, pag. 319; vgl. ook Mr. H. 0. Feith, Ordelboek Groningen, blz. 129, Pinksteren 1481).

42) In Drenthe was hij — heer Johan van Roden of Roeden, priester — blijkens de in noot 41 aangehaalde bescheiden hulder van het Utrechtsch koddenlecn Tedinge te Meppen in het kerspel Zweele (Zweelo).

43) O.B. Gr. Dr. no. 340 ***(deel*** 1, pag. 242).

den eersten *Johan Hidding* [44]), in Roden een erf (domus) van welks tiend hij aan het Domkapittel te Utrecht jaarlijks 1 Lov. verschuldigd was. Niet alleen Herman Hidding 1, de momber en hulder van zijne moeder Ghysel Pype voor Mensinge, doch ook zijn broeder Arp (Pype) woonde blijkens de in noot 27 aangehaalde kroniek, op 13 Sept. 1415 „to Roden".

Een en ander wijst stellig niet op hunne agnatische afstamming van Johan Pipe, die ook naar de veronderstelling van Jhr. Leyssius met de schuinbalken zou hebben gezegeld [45]). Deze agnatische afstamming, waaraan hij in noot 11 in k. 53314 nog eene kans geeft, verdwijnt daarmede op den achtergrond.

De cognatische overgang van het veronderstelde wapen van Johan Pipe op de Hiddingh's geeft den Heer Leyssius aanleiding te zoeken naar een belangrijk goederenbezit, welks overgang daaraan ten grondslag zou liggen. In diezelfde noot 11 acht hij het een open vraag of de Hiddingetienden daarvoor belangrijk genoeg waren. Eerder ware echter m.i. te denken aan Mensinge, dat door Ghisel Pipe aan de Hidding's vererfde, waarna wij achtereenvolgens Arp en Johan Hidding, beide ook genaamd Pype, ontmoeten.

De verwerving van het schuinbalkenwapen is derhalve op eenvoudige wijze te verklaren. Logisch zou echter tevens hieruit in verband met het verder te voorschijn gebracht materiaal volgen, dat — ofschoon het volledig bewijs ontbreekt — de haan dan toch waarschijnlijk het primair wapen der Hiddingh's weergeeft. Dit primair haanwapen duidt geenszins op eene agnatische afstamming uit een adellijk geslacht, dat met de schuinbalken zegelde, welke wapenfiguur later ook door de Hidding's gevoerd werd. Ook hier dus geen spoor, dat naar hunne door mijn bestrijder beweerde riddermatigheid zou leiden!

Rietstap beschrijft den haan als een coq chantant (vgl. hierbij de afbeelding van het zegel op de plaat, behoorende bij ons maandblad van Febr. 1937). Het wekkend geluid van dezen chantecler wees ons onderwerpelijk den weg.

Bijlage.

Uittreksel.

De ridderschap van Drente c. 1435 *).

In het Liber officiatorum van Rudolph van Diepholt, bisschop van Utrecht (Rijksarchieven in Utrecht, Bisschoppelijk archief no. 11, deel 2) zijn achterin blijkbaar later ingeplakt ren paar bladen met naamlijsten. Eene onkundige hand heeft deze inhechting verricht, zooals blijkt uit de in die bladen aanwezige wormgaten en watervlekken, die thans niet meer op elkander liggau. Daardoor is natuurlijk verstoord de regelmatige volgorde dor namen.

In die lijst komt ook voor de achterstaande rubriek. Deze neemt slechts eene halve bladzijde in beslag, zoodat ondanks de verkeerde inhechting de zekerheid aanwezig is van hare volledigheid.

Gelijk te vermoeden valt, zijn de lijsten niet gedagteekend, doch het schrift wijst ons den weg. En verder hebben wij op een drr bladzijden, aan de keerzijde van een deel der naamlijsten, gedagteekenda aanteekeningen omtrent vrijgeleide door den bisschop verstrekt in 1433, 1434 en 1444. De aanteekeningen d.d. 1433 en 1434 zijn blijkbaar van dezelfde hand als de namen, oorspronkelijk op onze lijst gebracht. Het vermoeden ligt dus voor de hand, dat, de hierachter gegeven lijst der Drentsche ridderschap dagteekent van omstreeks dien tijd, en dus van omstreeks 1435.

Die Ridderscap van Drenthe.

Johan van den Cloester
* Reynolt van den Cloestcr

44) Eene groote eeuw later, op 1 Mei 1461, treft men te Peyse *Johan* ***Hiddinge*** *Alaerdszone* aan (R.A. Assen, Abdy Assen, Reg. 78).

45) In bedoelde lijst van ca. 1335 komt Johan Pipe trouwens in een ander verband voor dan Alaerd Hiddinc.

*) Enkele noten, geletterd a/m c, zijn door mij aan dit stuk toegevoegd. J. d. G.

Bernt van Monster [1])
* Johan van Echten
Steven van Runen
* Henric van Echten
* Aernt die Voss
* Henric die Voss -- * *Roe loph die Vos* [2])
* Reynolt van Echten
Aernt van Steenwiie [1])
Coenraet Klencke
Johan Klencke
* Gert Klencke
Johan die Mepsche
* Steven ter Borch
* Tese Stralen
Johan Polleman
Otto Polleman
Symon Polleman [1]) *Roe oph Polleman* [3])
Hermen Polleman
Otto Duyswolde
* Volkyr van Schalewye
* *Roeloph van Lair* [4])
* *Johan van Steenwyc* [2])
* *Aelbert van Steenwyck* [2])
* *Johan van Steenwyck* [2])
Roeloph die Mepsche [2])

Eene gelijksoortige lijst, als ik hierboven mededeel, komt voor achter in het genoemd officiatorium. Zij mist echter het hoofd. Ook is zij niet volledig, immers zij mist alle namen, die op onze lijst niet van een * zijn voorzien; zoo dien van Bernt van Monster, den heer van Ruinen a). Zij bezit echter de deugd, ons mede te deelen, waar velen der genoemde ridders wonen b). Het schijnt mij daarom gewenscht, daarvan een overzicht te geven:

Rrynolt van den Cloester — bij den Reist (n.l. op den Havixhorst),
Johan van Echten — tot Echten,
Henric van Echten — toe Ruynen,
Reynolt van Echten — toe Dwyngell,
Aernt die Vos — tot Ansen,
Henric die Vos, Roeloph die Vos, Johan die Vos (gebr.) — Dwyngel,
Steven ter Borch, Otto ter Hanzouwe, (Tese) Strale van Eelde — tot Eelde,
Gerit Clencke — tot Hessclen (n.l. op de Klenke)
Johan van Steenwyc, Aelbert, Johan — gebr. — tot Dalen
Folkier van Schalckwyck c) — tot Dalen
Roloph van Laer c)

Deze lijst is blijkbaar van wat later dagteekening dan de eerste. Dit vermoeden wordt gewekt, wanneer wij hier naast Roeloph die Voss zien optreden zijn broeder Johan. Immers in de eerste lijst is de naam van Roeloph eerst *later* bijgeschreven, terwijl die van Johan (misschien nog minderjarig) daarop in hrt geheel niet voorkomt. Een gelijk verschijnsel is waar te nemen omtrent Johan van Steenwyc en zijn gebroeders. In de eerste lijst zijn hunne namen eerst later bijgeschreven; in de tweede daarentegen zijn zij terstond bij het opmaken ingeschreven.

Eindelijk enz. (w.g.) J.

1) In het handschrift is deze naam doorgehaald.

2) In hot handschrift is deze naam door dezelfde hand later bijgeschreven.

3) In het handschrift is deze naam bijgeschreven, boven dien van Symon Polleman.

4) In hot handschrift is deze naam later doorgehaald.

Noten, door den Heer de Grootingelascht:

a) Deze, gehuwd met Johanna, vrouwe van Runen, stierf tusschen 20 Mei 1442 en 23 Nov. 1444 (Gratama, Aanvulling Ordelbock Drenthe, pag. 71, no. 490, en R. A. Assen, Abdij Dikninge, Reg. 285). Op laatst. genoemden datum blijkt Johanna reeds hertrouwd te zijn met hoogervermelden *Roloph van Laer*, die zich dan Roloff van den Laer, heer van Runen, noemt en in de beide lijsten wordt opgenomen. Ook de in de eerste lijsr genoemde Steven van Runen betitelt zich wel als heer te Ruene tijdens zijne voogdij over zijne nicht Johanna voormeld (oork. 9 Nov. 1410, R.A. Assen, Abdij Dikninge, Reg. 180).

b) Geen van deze personen was ridder. Berent van Munster, de heer van Runen, heet nog op 4 Febr. 1442 (RA. Assen, Abdij Dikningo, Reg. 280) „knape".

c) Abusievelijk bij J. weggevallen. Blijkens het hoogerstaand sterretje had hij echter wel met hen rekening gehouden. In het handschrift is Roloph van Laer later bijgeschreven.

Geslacht Diodati,

door Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel.

(Vervolg en slot van LVII, 301).

IX. *Pompeo Diodati*, geb. Lucca? 14-8-1542, studeerde in de door Peter Martyr gestichte school te Lucca in de letteren, begaf zich daarna in den handel, vooreerst in het filiaal te Lyon van het handelshuis Buonvisi. Hij werd te Lyon bekeerd tot de Nieuwe Leer en verliet in 1566 Lucca voorgoed.

Zijne omzwervingen als réfugié zijn beschreven in de inleiding. Hij werd tot Fransch burger genaturaliseerd 13-3-1567, werd burger van Genève 2-11-1576. CC-raad aldaar 1584, LX-raad aldaar 1594, koopt in 1581 de „domaine Saconnex" nabij Genève, zijn huis aldaar wordt door de troepen van Savoye verwoest, hij schreef latijnsche treurdichten, eene door zijn kleinzoon *César* in het Fransch vertaalde autobiographie en een eveneens door deze in het Fransch vertaald „Discours" over de verschillende genadebewijzen, die hij sedert zijn geboorte van God mocht ontvangen (Aken 1575). Hij st. Genève 31-10-1602, tr. le (ondertr. Lucca 1566) *Laura Calandrini*, st. Villette bij Genève 24-8-1580, dr. van *Giuliano* en *Catharina Balbani;* tr. 2e Bazel 7-5-1591 *Sara Balbani*, geb. Genève 7-5-1570, st. ald. 20-1-1648, dr. van *Nicolo* en van *Vittoria* gravin *de Thiène;* zij hertr. *Paschat de Lusselières*, heer van du Long in Picardië.

Uit het eerste huweliik:

1. zoon, geb. Montargis December 1567, st. na zes uren, onvoldragen.
2. zoon, geb. Montargis 11-6-1568, st. na 18 dagen, onvoldragen.
3. *Judith Diodati*, geb. Sedan 14-5-1570, tr. Genève 1592 *Fabrice Burlamacchi*, die aan de pest sterft in -1598 te Genève.
4. zoon, geb. Lusarches 24-3-1572, st. na 22 dagen.
5. *Susanne Diodati*, geb. Sedan 13-6-1573, bij haar doop waren peter en meter *Benedetto Calandrini* en diens vrouw *Magdalena Arnolfini*, tr. Genève 1597 *Jean Baptiste de Saussure de Domptmartin*, wonende te Lausanne, heer van Morrens. Hij st. 73 jaar oud in 1647, zij in 1624.
6. *Elie Diodati*, geb. Genève 11-5-1576 om half acht vm. in het huis genaamd du Seau, ged. denzelfden dag in de Italiaansche Kerk van St. Germain ald., peter *Carlo Diodati;* hij bezocht verschillende universiteiten en werd doctor in de rechten, was advocaat bij het Parlement van Parijs en een zeer bekwaam rechtsgeleerde. Hij stierf aan een brandwond te Parijs op 17-12-1661 en werd begr. te Charenton.
7. *Diodato Diodati*. geb. Genève 4-3-1579, werd Conseiller d'Etat in Genève 1631 en sterft aldaar 1642.

Uit het tweede huwelijk:

8. *Nicolas Diodati*, geb. Genève April 1592.
9. *Elisabeth Diodati*, geb. Genève Februari 1594.
10. *Theodore Diodati*, geb. Genève November 1595, te vroeg geboren en jong overleden.
11. *Paul Diodati*, een tweelingbroeder van den voorgaande en eveneens jong overleden.
12. *Alexandre Diodati*, volgt X.

X. *Alexandre Diodati*, geb. Genève 20-5-1598, doopheffer *Francesco Turrettini*, studeert geneeskunde te Padua, CC-raad te Genève 1629, geneesheer in 't Fransche leger

in de Valteline op een jaarwedde van 2400 livres, daarna 26-2-1635 Raad en gewoon geneesheer (Lijfarts) van den Koning van Frankrijk. Hij vestigde zich te Genève en verwierf er door zijn artspractijk en door zijne geschriften veel roem. Hij stierf tengevolge van een val op 27-7-1676. Hij tr. 5-1-1626 *Maria Minutoli,* geb. 1606, st. 8-4-1685, dr. van *Vincenzo* en *Susanna Burlamacchi.*

Uit dit huwelijk:

1. *Susanne Diodafi.*
2. *Pompée Diodafi,* volgt XI.
3. *César Diodati,* volgt XIbis.
4. *Judith Diodafi,* tr. *Samuel Rilliet.*
5. *Jean Diodafi,* tr. *Sara Paffac.*
6. *Marie Diodati.*
7. *François Diodafi,* geb. 7-5-1647, plaatsnijder, sterft 1690.

   Hij was vanaf zijn geboorte doofstom en wijdde zich als amateur aan de schilderkunst. Hij graveerde zelf zijne werken: men heeft van hem vele gezichten op bouwwerken in Genève, eene gravure 'getiteld: Vraie représentation de l'escalade (de overval van Savoye op Genève) en een portret van Mayerne-Turquet.

XI. *Pompée Diodati,* tr. N.N.

Uit dit huwelijk:

XII. *César Diodafi,* CCraad te Genève 1677. Was hij de vader van

XIII. *Gabriël Diodati,* tr. *Judith Mestrezaf,* dr. van *Pierre* en *Elisabeth Bramerel?*

Uit dit huwelijk:

XIV. *Abraham Diodati,* tr. *Anna Tranchin,* dr. van *Jean,* waaruit:

XV. *Jean Diodafi,* geb. 8-5-1732, tr. 1770 *Maria Elisabeth Tronchin,* geb. Amsterdam 24-2-1748, ged. ald. Zuiderkerk 26-2 d.a.v., dochter van Dr. *Theodore,* arts te Amsterdam en te Alken, 1er médecin van den Hertog van Orléans en Professor in Genève, en van *Helena de Wiff. Jean* was Gezant van Mecklenburg te Parijs en verkreeg den graventitel. Hij was 9-11-1788 doopgetuige in de kapel van den Hollandschen Ambassadeur te Parijs bij den doop van *Maria Johanna Elisabeth de Witf.*

XIbis. *César Diodati,* geb. Genève 10-12-1633, letterkundige en genealoog, st. 24-10-1702, tr. le 25-4-1665 *Anna Paffac,* st. 7-2-1687, dr. van *Pierre* en *Anne Gaelatin.* Hij hertr. *Cathérine de Wulson.*

Uit deze huwelijken: (nauwkeurige gegevens onbekend).

1. *Cafhérine Anne Diodati,* tr. *Barfholomée du Hamel.*
2. *Jean Louis Diodati,* schreef Mémoires.
3. *Pierre Diodafi.*
4. *Jacques Diodafi.*
5. *Marie Anne Diodati.*

IVbis. *Nicolo Diodoafi,* geb. Lucca in September 1544, bleef Roomsch-Katholiek. was zevenmaal Gonfaloniere aldaar, tr. ald. 1566 *Giulia Buonvisi,* dr. van *Benedeffo.*

Uit dit huwelijk:

1. *Offavio Diodafi,* st. na 1-3-1670 en vóór 1672, tr. *Hilaria N.N.,* beval het oprichten van een monument voor zijn broer *Julius.*
2. *Giovanni (Johannes) Diodafi,* geb. Lucca 27-5-1584, st. Maltha 10-4-1676, Commandeur Grootkruis der Maltheser Orde en Generaal der galeien van Maltha,

tevoren Grootprior van Venetië, in verband met zijne opname in de Maltheser Orde werd in 1602 zijn adel onderzocht en in orde bevonden.

3. *Benedefto Diodati,* volgt X.
4. *Julius (Giulio) Diodafi,* geb. Lucca 27-6-1594, sneuvelt voor Mainz 26-7-1635. Hij klom onder de Keizers Ferdinand II en Ferdinand III op tot Sergeant Majoor Generaal „de bataille" in het Keizerlijk leger. Hij werd in zijn loopbaan zesmaal gewond en ontkwam eens door een wonder in het kleed van eene Karmelitesse aan een wissen dood. Hij stond in den dertigjarigen oorlog aan het hoofd van een regiment van 3000 man, was in den slag bij Lützen, waar Gustaaf Adolf sneuvelde, aanvoerder van den linkervleugel der Keizerlijken. Hij veroverde Linz en Regensburg. Wallenstein zond hem na den slag bij Lützen naar den Keizer, om mondeling de overwinning te melden: deze maakte hem tot Kamerheer, Raadsheer van Oorlog en Graaf van het Heilige Roomsche Rijk en stond hem toe zijn wapen met den Keizerlijken adelaar te vermeerderen. Hij meldde zijne benoeming tot Sergeant Majoor Generaal aan de Republiek Lucca bij brief van 14-7-1634. Hij sneuvelde bij het beleg van Mainz door een geweerkogel en werd met groote statie op 20-8-1635 in de cathedraal te Worms begraven. Daaraan namen o.a. deel: Prins Matthias van Toscane, Prins Borso d'Este, de Markgraaf van Baden, de Hertog du Carte de Braganza, de graven van Mansfeld, van Gronsfeld, van Raesfelt enz. Men stelde de begrafenis zoolanq uit, om de aankomst van den neef van den overledene Dom. *Fabio Diodati* (zie X hieronder) af te wachten. De broers *Otfavio* en *Giovanni* bevalen dat er een prachtig grafmonument te zijner eere in de Augustijnerkerk te Lucca zou worden opgericht. De broer van Dom. *Fabio* genaamd *Nicolo Diodafi* voerde in 1671 dit bevel uit.

X. *Benedeffo Diodafi,* tr. N.N.

Uit dit huwelijk:

1. *Fabio Diodati,* priester.
2. *Nicolo Diodati,* volgt XI.

XI. *Nicolo Diodati,* geb. Lucca 1637, ambassadeur van Lucca te Florence (1698), tweemaal Gonfaloniere en zevenmaal Anziano te Lucca, tr. N.N.

Uit dit huwelijk:

dochter, die tr. N.N. *Luchasini.*

Eenige onaangesloten Diodati's.

1. Of men met dezelfde familie te doen heeft bij de Provençaalsche Diodati's is zeer de vraag. De oudst bekende van deze Provencalen zijn:

   a. *Diodafi de Gozon* bijgenaamd de Slangendooder, Grootmeester van Rhodus, en zijn broer, wiens zoon en dochter waren:

   b. *Gui Diodafi,* heer van Gozon en Melac, en

   c. *Jeanne Diodafi de Gozon,* die 6-10-1438 tr. *Jean Montcalm,* heer van S. Veran.

   Verder kunnen hiertoe gerekend worden:

   d. *Pierre Diodé (Dieudé* en later *Deodati)* die tr. le *Rixende Audouard,* dr. van *Jean;* tr. 2e *Moneffe Adulfe,* die hem overleefde.

   Uit het tweede huwelijk:

   aa. *Antoine Diodati, 7* jaar oud bij het overlijden zijns vaders, Consul van Marseille 1360, sterft kinderloos.

bb. *Louis Diodati,* 5 jaar oud bij het overlijden zijns vaders, leefde nog 1396, hij had een zoon:
aaa. *Lazare Diodati,* ridder, die vele aanzienlijke ambten in Marseille bekleedde, wiens zoon
aaaa. *Louis Diodé,* leefde in 1492 en behoorde tot de aanzienlijksten van Marseille. Hij stelde in 1492 den Etat du Conseil samen.

2. *Alardus Diodaty,* tr. *Witske Abes,* volgens Schotel zou dit echtpaar een dochter gehad hebben:
a. *Cesilia Diodaty,* die gedoopt zou zijn Amsterdam N.K. 26-4-1730.
3. Was eene zuster van haar de eveneens door Schotel vermelde *Johanna Diodaty,* die tr. Amsterdam 19-6-1764 *Teunis Vos?*
4. *Domenico Diodati,* geb. Napels 31-10-1736, schreef eene verhandeling over het Grieksch als algemeene taal in de Levant, eene verhandeling over munten en een artikel over Herculanum. Catharina II van Rusland vereerde hem een groote gouden medaille en een prachtexemplaar van het Russische Wetboek.
5. *Luigi Diodati,* schreef in 1788 Vita dell'abate Ferd. Galiani, uitgegeven te Napels.
6. *Marguérite Diodati,* tr. *Jacques Bertrand,* was als Grootmoeder van den doopeling meter bij *Jacques Philippe Bertrand,* ged. Emmerik 22-10-1724 en bij den doop van een ander kleinkind *Jacques Gravier,* ged. Emmerik 22-6-1727.

Tot zoover hetgeen ik heb kunnen bijeenbrengen omtrent dit geslacht. Herhaalde pogingen om het Diodati-archief, dat zich waarschijnlijk in Zwitserland bevindt, op te sporen, leden schipbreuk, doordat van die zijde geen antwoord mocht worden ontvangen. Dankbaar zal ik zijn voor elke aanvulling van deze genealogie, die uit geschiedkundig oogpunt van niet geringer belang is dan de vele stamboomen, waarvan Heinrich Heine in zijn Jehuda ben Halevy spottend gewaagde:

„Denn geschätzet wird ein Stammbaum
Nicht ob seinen guten Friichten,
Sondern nur ob seinem Alter-
Drei Jahrtausend zählt der unsre".

NaschriEt. Uit een door den Heer van Dam van Hekendorp te Overveen welwillend te mijner beschikking gesteld overdrukje uit de Kunst- en Letterbode van 1842 No. 46 blijkt, dat de veronderstelling geuit in noot 2 in k. 260 juist was. Inderdaad waren *Girolamo* en *Vicenzo* zonen van *Alessandro;* deze had beha'lve de in den tekst genoemde 4 zoons nog 4 andere kinderen. De genoemde zoons waren allen verbonden aan het agentschap te Antwerpen van het huis Buonvisi uit Lucca.

Het was *Girolamo (Jerôme, Jeronimo) Diodati,* geboren volgens Schotel t.a.p. in 1517, die te Antwerpen vermoord werd. Uit de Mémoires tant généalogiques qu'autres de la Maison Diodati et alliances d'icelle avec plusieurs autres particularités van den onder XIbis vermelden letterkundige en genealoog *César Diodati* blijkt voorts, dat hij gehuwd was met *Maria* dr. van *Giovanni Bernardini,* van wien hij één zoon *Paolo* had. Hij werd te Antwerpen vermoord door *Simon Turqui* te Antwerpen in het huis van den moordenaar wegens een klein verschil van meening. Deze moord had de ruïne en tenslotte den dood van Turqui tengevolge. *Girolamo,* die een goed koopman was, werd op lateren leeftijd verkwistend, zoodat zijn boedel insolvent was toen hij stierf. Zijn weduwe

ging met haar zoon eerst inwonen bij haren zwager *Vincenzo Diodati,* doch verhuisde na eenige jaren naar haren broeder *Giuseppe Bernardini,* waarna zij hertrouwde met *Giovanni Baptista Arnolfini.* De moord geschiedde volgens de Mémoires vd. in Maart 1551 en volgens de Antwerpsche gebod- en vierschaarboeken in 1550, hetgeen brabantsche stijl kan zijn geweest, dus vóór 21 Maart 1551.

Paolo Diodati vd. huwde met *Camilla Nieri,* dr. van *Paolo,* die hem 10 kinderen schonk, van welke, volgens Schotel, *Scipione* in 1643 kinderloos overleed.

Kruythoff - Tielenius Kruythoff - Krauthofen,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

In jaarg. 1935 van dit Maandblad mochten wij een artikel publiceeren over de afstamming van dit geslacht, waardoor de stamreeks, zooals deze in Ned. Patriciaat 1912 was opgenomen, met 2 generaties kon worden opgevoerd.

Na ons artikel verschenen van de hand van 2 belangstellende mede-leden beschouwingen en aanvullingen op onze publicatie (jg. 1935, k. 146 e.v. en jg. 1936, k. 137), terwijl wij zelf in jg. 1935, k. 181 e.v. nog een vervolg-artikel konden plaatsen.

Het resultaat onzer toenmalige nasporingen was, dat het geslacht zou afstammen van een *Conrad von Vreden,* provoost-geweldige te Meurs, overleden aldaar 10 Nov. 1607, wiens weduwe *Beeltgen* in Dec. 1608 hertrouwde met *Hans van Soest,* eveneens provoost te Meurs.

Genoemde *Beeltgen* liet 4 zonen na, *Andries, Peter, Wilhelm* en *Conrad,* die den naam *Krauthofen* droegen en te Meurs woonden, zoodat wij aanvankelijk meenden, dat *Beeltgen* eene *Krauthofen* was en dat haar zoons hun moedersnaam hadden aangenomen. Deze opvatting moest losgelaten worden, op grond van de inzendingen hooger bedoeld van onze medeleden H. Müllers en wijlen generaal Kist, terwijl uit het artikel van dezen laatste afdoende bleek, dat de moeder der 4 gebroeders *Beeltgen von Druyff* geheeten was, zoodat het vraagpunt open bleef of *Conrad von Vreden wel* de vader van de 4 *Kraufhofen's* was en zoo ja, waarom deze dan een anderen geslachtsnaam droegen.

Na deze publicaties waren wij in de gelegenheid op verschillende tijdstippen onze nasporingen voort te zetten, en ten einde te voorkomen, dat later iemand anders naar deze afstamming nog eens onderzoekingen zou gaan doen en dan dubbel werk zou verrichten, achten wij het gewenscht van onze bevindingen in dit Maandblad nog eens mededeeling te doen. Ook voor het geval, dat dit geslacht nog eens in Ned. Patriciaat zou worden opgenomen, is het van belang al onze nieuw gevonden acten te publiceeren.

Aanvankelijk bleven wij vasthouden aan het denkbeeld, dat *Conrad von Vreden* de vader was van *Andries, Peter, 'Wilhelm* en *Conrad Krauthofen,* die geboren waren omstreeks 1595. immers ware hij hun stiefvader geweest, dan was het toch niet aan te nemen, dat hun moeder één harer zoons *Conrad zou* hebben genoemd naar iemand met wien zij later pas zou trouwen.

Verder onderzoek bracht echter aan het licht, dat ook in de familie *von Druyff* de voornaam *Conrad* voorkwam, zoodat hiermede al dadelijk verviel het verband van naamgeving tusschen *Conrad von Vreden* en zijn (stief)zoon *Conrad Krauthofen,* en daarmede de noodzakelijkheid, dat hij de vader moest zijn geweest. Wij vonden n.l. in het oud rechterlijk

archief van Meurs [1]) 2 acten, waarin een *Conrad von Druyff* en zijn onmondige kinderen worden vermeld, op een zelfde tijdstip, dat *Beeltgen von Druyff* daar met haar onmondige kinderen voorkomt, zoodat het zeer waarschijnlijk is, dat deze 2 tijdgenooten te Meurs — ook gelet op den voornaam *Conrad* — broeder en zuster waren.

Die 2 acten houden het volgende in:

18 Maart 1606. *Goert Raeff* [2]), *Bernt Hussen* en *Hans Schlotmaecker,* als beëedigde voogden van zaligen *Conraedt van Druiff*'s onmondige weeskinderen, bevolmachtigen *Jan van Ruirmondt,* inwoner van Meurs, om namens de weeskinderen betaling te eischen van een bedrag van 163 ponden 4 stuivers, welke *van Druiff* bij zijn leven voorgeschoten had voor de werken ten behoeve van Zijn Excellentie alhier (n.l. verbetering van de vestingwerken door Prins Maurits), en zulks krachtens 5 nader gespecificeerde betalings-attestatiën.

Juli 1609. *Henrich von Strahlen* en *Hans Schlossmacher* maken een accoord over het bedrag, dat beschikbaar is voor de 4 kinderen van wijlen *Conrad von Druyff,* genaamd *Peter, Johan, Beatrix* en *Barbara,* waarvoor deze in de kost zullen komen bij *von Strahlen* en nadat te voren deze laatste zich ter zake verstaan had met *Godefreid Raab* [2]), thans richter te Orsoy, die voogd over die kinderen is.

Alzoo is de voornaam *Conrad* in het later geslacht *Kruythoff* stellig niet ontleend aan *Conrad von Vreden,* maar mogelijk aan *Conrad von Druyff,* denkelijk de broeder van *Beeltqen von Dru yff,* sedert 1607 weduwe van *Conrad von Vreden.*

Beeltgen moet dan 3 malen zijn getrouwd geweest, eerst met een *Krauthofen* en wel vóór 1595, daarna ± 1600 met *Conrad von Vreden* en ten slotte in Dec. 1608 met *Hans von Soest.*

Het is op deze wijze logisch, dat zij 4 zonen had, die den naam *Krauthofen* droegen en nu moest nagegaan worden, welke *Kraufhofen* hun vader was,

Zooals wij in ons eerste artikel in jg. 1935 mededeelden, komt in een acte van 6 Mei 1596 een *Peter Krauthofen* te Meurs voor, die gehuwd was met *Catharina Wetzels* van aldaar. Voortgezette onderzoekingen hebben ons geleerd, dat deze *Peter Krauthofen* echter te Duisburg woonde en een tijdgenoot van *Beeltgen von Druyff* was en slechts in een Meursche acte voorkomt in verband met de erfenis van zijn schoonvader *Michel Wetzels,* die o.a. in 1584 en 1585 schepen van Meurs was geweest.

Te Meurs komt vóór 1600 de naam *Krauthofen* overigens niet voor en de eenige plaats waar zulks van af omstreeks dit jaar het geval is, is Duisburg. Wij hebben reeds in onze beide artikelen in jg. 1935 mededeelingen gedaan over de *Krauthofen's* te Duisburg; hernieuwd onderzoek aldaar leerde ons, dat deze Duisburgsche naamgenooten uit Uerdingen stammen, aan de overzijde van den Rijn dus, een stadje toen gelegen op de grenzen van het Graafschap Meurs en het Kur-Keulsche gebied, doch niet behoorende tot eerstgenoemd Graafschap.

Het Burgerboek van Duisburg, deel 1408-1634, bracht n.l. de volgende inschrijvingen aan het licht:

29 May 1591. *Peter Kruithaven* burger geworden, geeft 16 daler to betalen in 3 terminen.

21 Febr. 1600. *Johann Kruithoffen,* von Urdingen, seines Handtwercks ein Schoemecher, sall geben 16 thaller, etc.

[1]) Staatsarchiv Düsseldorf, Haupt- und Stadtgericht Mörs, III, 1, vol. 2. fos. 17vso en 152vso.

[2]) Uit beide acten blijkt, dat Goert Racff dezelfde persoon is als Godfried Raab, richter te Orsoy. Hij is een der stamvaders van het geslacht Raab von Canstein, zie sub V van Ned. Adelsboek 1913, blz. 20 en werd 30 Juni 1607 benoemd tot Cleefsch richter van Orsoy.

2 October 1603. *Henrich Kruthoffens,* ein Schumecher, gibt 16 thaler in 4 terminen, etc.

Blijkens mijn mededeelingen in jg. 1935 en blijkens het daar aangehaalde boek over de familie *Böninger* te Duisburg (zie k. 80, noot 6) waren deze personen elkaar nauw verwant, denkelijk broeders, en staan zij en hun vrouwen als doopgetuigen bij elkaars kinderen,

Daarbij treedt ook op een andere *Henrich Krauthofen,* n.l. de op 29 Dec. 1614 [3]) tot predikant van Duisburg aangenomen *Henricus Kruithoven* (reeds overleden aldaar op 29 Aug. 1616).

Voornoemde Duisburger *Krauthofen's* stammen derhalve uit Uerdingen en vrij uitgebreide onderzoekingen in allerlei archieven van Meurs, Cleve, Wesel, Duisburg en Uerdingen hebben aangetoond, dat vóór 1600 deze naam alleen te Uerdingen voorkomt [4]).

De onbekende voornaam van den gezochten *Krauthofen,* dus van den vader van de 4 gebroeders *Andries, Peter, Wilhelm* en *Conrad,* was te vermoeden uit de voornamen, welke zij gaven aan hun eigen zonen. *Wilhelm* had slechts één zoon, *Wilhelm* genaamd en *Conrad* overleed ongehuwd, doch *Andries* had tot zonen: Conrad, geboren 1635, *Wilhelm,* geboren 1637, *Peter,* geboren 1647 en nog eens *Peter,* geboren 1649; zijn broeder *Peter* had tot zonen: Conrad, geboren 1622, nog eens Conrad, geb. 1624, *Johan* geboren 1630 en *Wilhelm* geb. 1633. Hieruit blijkt, dat dezen hun oudste zonen *Conrad* noemden, blijkbaar naar hun eigen vader. Eene naamgeving naar hun stiefvader *Conrad von Vreden* of naar hun oom *Conrad von Druyff,* die reeds resp. in 1607 en 1606 overleden waren, op een tijdstip, dat de broeders *Krauthofen* nog kinderen waren, is niet aan te nemen en zeker niet voor de naamgeving Conrad aan hun *oudste* zonen.

Zonder bezwaar mag men dus veronderstellen, dat de eerste echtgenoot van *Beeltgen von Druyff* een *Conrad Krauthofen* was en nu werd het de vraag of wij een persoon met dezen voornaam in de archivalia over Uerdingen omstreeks 1595 konden ontdekken.

Het oude stadsarchief van Uerdingen berust daar ter plaatse, doch begint te laat voor ons doel: het bleek ons echter, dat dit stadje met het nabijgelegen stadje Linn destijds het *Amt Linn und Herdingen* vormde en van dit ambt berusten op het Staatsarchief te Düsseldorf onder de afdeelingen *Kurköln, Gerichte und Aemter,* en *Kurköln, Akten, nog* allerlei Protokollen en oorkonden.

Zoo komt in het Gerichtsprotocol van Linn en Uerdingen, dl. 1593-1594, een *Gerhardt von Kruthoven* voor, ook *Kruthover Gerhardt* genoemd (dit laatste wijst stellig op een *goed* Krauthofen aldaar).

In een register, waarin opgeteekend zijn alle landen, hoven, pachten en schattingen in het ambt Uerdingen van 1454 tot 1595 [5]) komt op fo. 23 vso. voor, dat de pastoor te Budberg op 10 Mei 1582 zijn geheele leen heeft doen overschrijven te name van *Hr. Wilhelm Krauthoven. Nu* vonden wij aanvankelijk de andere *Krauthofen's,* die uit Uerdingen vanaf

[3]) Zie zijn aanneming als predikant in het *Rathsprotokol* van Duisburg, dl. 1606-1626, fo. 123vso.

[4]) Wel hebben wij in noot 7. k. 85, in ons eerste artikel van 1935 een *Krauthaven* in 1445 te Wesel vermeld, doch onze verdere onderzoekingen hebben uitgewezen, dat die naam in het ons aanbelangende tijdvak vóór 1600 dam niet meer voorkomt.

[5]) Kur Köln, (repert. A 2, a, 1), Amt Linn und Uerdingen, VI r; nr. 1: *Uerdinger Heumahl oder Scheffen-Weistum über die Gerechtigkeiten des Amts Uerdingen an Gränzen und Kurfürstliche Gerechtsamen, sowohl an Land als Schatz,* Diensten, *Hofen und Pächten ab 1454.* Copia von *1660.*

1591 te Duisburg gekomen waren, niet, maar wij bedachten, dat de predikant te Duisburg *Heinrich Krauthof* (1614-1616), als student te Herborn in 1601 en 1604 nog *Henricus Reinharf* en *Henricus Reinharts alias Krauthof* heet [6]) en dat dus de oorspronkelijke naam *Reinharts* was en *Kraufhof* de naam van een goed of hof was. En inderdaad vonden wij in bovenbedoelde bron eenige generaties *Reinharfs* te Uerdingen, waaronder de voornamen der latere *Krauthof*'s en bovendien juist in den gewenschten tijd tot 1595.

Die inschrijvingen luiden:

fo. 14, item diesen nachfolgenden Zins ist man auf Tag Marie geburth auff Zinsrecht zu bezahlen schuldig und ist radergelt, jeden rader albus ad 32 cöllnische Müssen: *Carl Reinharts* an den Lütthen gehörig ..... 3 daler, nun *Wilhelm Reinhardts,* itzo seinen Sohn *Coenrad Reinhardts;* noch derselben von Kemna guth ..... 2 daler, noch derselb von dem Freden ..... 1½ daler.

fo. 17, item diese hernachgeschriebenen haben die banden hinder dem Niers zum Leibgewinn und seindt schuldig den Pfacht mit Geldt zu bezahlen als zu Uerdingen gilt, itzo aber mit Cöllnischem Gelde zu zahlen:

Johan Reinhardts von 1 banden ..... 2½ gld. helt ½ morgen — 4 ruden -- 11½ fuesz. etc. nun *Henrich Reinharts.* jetzo aber *Carl Reinhardfs,* nun *Wilhelm Reinharts,* nun *Coenrad Reinharts* ..... 2½ gld. current.

Deze inschrijvingen over de laatste helft der 16e eeuw (tot 1595) geven dus eenige generaties *Reinharfs* te Uerdingen en waar deze naam de oorspronkelijke naam der *Krauthof*'s schijnt te zijn geweest en de eerste hunner in vroeger tijden uiteraard dan als *Reinharfs* in dit register is ingeschreven, daar staat vast, dat als laatste hunner is ingeschreven *Conrad Reinharfs,* zoon van *Wilhem Reinharts,* die 3 tinslanden en 1 pachtgoed onder Uerdinqen bezit en die mogelijk dezelfde is als de gezochte *Conrad Krauthofen,* die tusschen 1595-1600 bij *Beelfgen von Druyff* 4 zonen verwekte.

Een andere oplossing kunnen wij in deze niet geven.

Met het ooq op een volledige qenealogie *Kruythoff,* b.v. later eens in Ned. Patriciaat te publiceeren, geven wij hieronder noq een aantal acten over de eerste generaties hier te lande, welke wij op verschillende plaatsen noteerden.

Vooraf herstellen wij een fout, welke voorkomt in ons artikel in dit Maandblad jq. 1935, k. 82, waar wij de 2e vrouw van sub B, 2, *Anna Catharina Catris* noemden: zij heet *Anna Cafharina Lemmen* en leefde nog als weduwe van *Conrad Krufhoff* op 30 Sept. 1678 [7]).

Gehuwd te Lobith *14* Aug. 1675.

Theodorus Kruthof, apotheker, j.m. van Moers, meines Bruders sel. nachgelassener Sohn, u. *Elisabeth Funck,* dochter von Beseher *Johannes Funck.*

Gedoopt te Ravenstein 30 Nov. 1664.

Catharina, dochter van *Wilhelmus Cruithoff,* predicant tot Neftrik en Balqoyen, en *Theodora van Elst;* getuigen *Conradus Kruythof* en *Catharina Kruythof.*

Ondertrouwd te Goch 18 Januari 1688.

Peter Ten Poll nagel. ehel. sohn van sal. *Anton Ten Poll* alhier, en *Catharina Kruyfhoff* nagel. ehel. dochter van sal. *Wilhelmus Kruythoff,* in zijn leven predicant tot Oyen en Dieden.

Alhier copulirt.

[6]) Zie ook de mededeeling van Heinrich Müllers, in jg. 1935, k. 146.
[7]) Zie: Haupt- und Stadtgericht Mörs, 111, 4, Obligationen, X79-1747.

Ondertrouwd te Goch 23 September 1696:

Johannes Kruythoff sel. *Wilhelm Kruythoff,* prediger zu Oyen und Dieden nachgel. ehel. sohn, und *Maria Sophia Hopp, sel. Wilhelm Hopp,* in sijn leven Seiner Vorstelijke Genade vom Kloster auf dem Borg Rentmeester nachgel. ehel. sohn.

Ondertrouwd te Herwen 5 Juni 1697.

Gijsbert Vermeer, richter te Herwen, en weduwnaar van *Judith Wijnen,* met *Agnieta Kruithoff,* j.d. van Meurs.

Copulati Lobith.

Ondertrouwd te Goch 22 Februari 1699.

Augustus Arnoldus Rebenscheidt, des *Rebenscheidts* der Schule alhier praeceptor ehelicher sohn, en *Catharina Kruythoff* nagel. wed. van sal. *Peter fen Poll.*

(Dit huwelijk werd in Maart 1699 te Kervenheim voltrokken).

Het West-Brabantsche geslacht de Lint,

door J. B. W. M. van Roosmalen.

1. Inleiding.

Het ook in den tegenwoordigen tijd voortlevende geslacht de Lint, waarover deze bijdrage handelt, stamt — voor zoover tot op heden viel vast te stellen — uit West Brabant, te weten uit Klundert en heeft in deze plaats tot aan den Franschen tijd eene vooraanstaande positie ingenomen, zoowel in het stadsbestuur als in het kerkbestuur, terwijl verschillende leden weesmeester waren of waterschapsfuncties bekleedden.

Dit geslacht voert hetzelfde wapen als het Rotterdamsche geslacht de Lint [1]), te weten: gevierendeeld, 1 en IV in blauw een uit een antieke gouden vlucht komende rechtervoorarm. naar links gewend, rood bekleed en zilver gezoomd, de hand in natuurlijke kleur, houdende eenen zandlooper; 11 en 111 in goud drie zwarte loopende vogels, 2 en 1.

De hier behandelde familie placht zich te beschouwen als een tak van het evengenoemde gelijknamige geslacht, dat afkomstig was uit Brielle.

Ondanks mijne daarop gerichte nasporingen, mocht ik er nog niet in slagen verwantschap tusschen de beide geslachten vast te stellen.

Verwantschap is bijvoorbeeld in dier voege denkbaar, dat de stamvader van het West Brabantsche geslacht Cornelis Adriaensz. de Lint, die zich in of omstreeks 1653 te Klundert vestigde, een kleinzoon was van Ewout de Lint, „chercer" te Breda in 1618 [2]), wiens zoon Pieter o.a. land bezat onder Terheyden [3]).

Een onderzoek in deze richting leverde echter geen resultaat op. Ewout de Lint moet Breda in of kort na 1618 hebben verlaten [4]).

Denkbaar is ook, dat beide geslachten eenen gemeenschappelijken stamvader hebben, die dan misschien in de Zuidelijke Nederlanden gezocht zou moeten worden. Tenslotte blijft de mogelijkheid, dat het hier behandelde geslacht in vrouwelijke lijn afstamt van het Rotterdamsche, eveneens open.

Voor verwantschap kan pleiten, dat mij van het bestaan van andere gelijknamige geslachten — buiten de beide vorenbedoelde — niet is gebleken, zoodat aan een afzonderlijk ontstaan zijn van den geslachtsnaam niet gemakkelijk kan worden

[1]) Zie over dit laatste geslacht N.L. 1937, kol. 445 e.v.
[2]) Breda, R.A.
[3]) Breda, R.A. 649 (Terheyden) fol. 68vo.
[4]) cf. N.L. 1938, kol. 189.

gedacht. Ook de vraag van het lid van het Genootschap, Mr. G. J. de Lint, in den jaargang 1938 van dit maandblad, kolom 189, leidde tot heden niet tot mededeelingen betreffende andere gelijknamige geslachten.

Rietstap geeft het wapen van een geslacht de Lindt (Holl.): D'or à trois losanges de sable. Dit is het wapen van Heerjansdam, gevoerd door Pieter Hugensz., heer van Heerjansdam en mede van de Kleine Lindt, en diens geslacht [5]). Men vindt dit wapen, als herkomstig van vorenbedoeld geslacht, o.m. in de kerk te Hardinxveld en in de Ned. Herv. Kerk te Brandwijk, onder de kwartieren respectievelijk van Pompejus de Roovere en van Mr. Samuel Onderwater (kleinzoon van Cornelia de Roovere), in beide gevallen als wapen „de Lindt".

Voor de vraag of beide bovenbedoelde geslachten de Lint althans tot eenzelfden stam zijn terug te voeren, is uiteraard van belang of het, gezien oorsprong en beteekenis van den naam, aannemelijk kan worden geacht, dat deze naam meer dan eens en onafhankelijk van elkaar is ontstaan.

Indien de naam van aardrijkskundigen oorsprong is, moet deze vraag wellicht ontkennend worden beantwoord op grond van het ontbreken van het voorvoegsel „van" [6]). Immers geslachtsnamen van aardrijkskundigen oorsprong, ontleend aan de aardrijkskundige namen, zonder dat die namen door voor- of achtervoegsels zijn veranderd of gewijzigd, komen betrekkelijk zeldzaam voor [7]). Hierbij mag er op worden gewezen, dat men den naam „van de(r) Lin(d)t" veelvuldig kan tegenkomen.

Over den oorsprong van het woord „lint" in zijn verschillende schrijfwijzen, is o.m. volgens het Woordenboek der Ned. Taal (bewerkt door J. Heisius) niets met zekerheid te zeggen. Ook het Middel-Nederlandsche Woordenboek van Verwijs en Verdam wijst op de onzekerheid van dezen oorsprong, onzeker, daar waarschijnlijk verschillende woorden dooreengeloopen zijn. Ook het West-Vlaamsch kende, blijkens laatstbedoeld woordenboek, twee dooreengeloopen woorden „lint" en wel een in de beteekenis van „band" en een in den zin van „linie", „lijn", „streep". Aan deze laatste beteekenis vasthoudende kan men zich den naam „de Lint" ontstaan denken (dus in Vlaanderen) als oorspronkelijken bijnaam, aan iemand, om welke reden dan ook, toegekend [8]). Maar deze afleiding ligt zeker niet zeer voor de hand, wat weer voor de vraag of de naam meerdere malen en 'onafhankelijk kan zijn ontstaan, niet zonder belang is.

Mijn onderzoek in de archieven betreffende Klundert in de 17e eeuw leverde de navolgende gegevens op, welke mogelijk in verband met nadere onderzoekingen of toevallige vondsten den sleutel zullen kunnen vormen voor de vaststelling van de herkomst van Cornelis Adriaensz. de Lint, den stamvader te Klundert.

1. Blijkens eene acte van 26 Februari 1671 [9]) compareerde voor schepenen van Hooge en Lage Zwaluwe: Adriaen Claes Neelmans, zoo voor hem selven ende als sterck makende voor syn swager *Cornelis de Lint*, Servaes van Thooren ende Peeter Jans. Rut, alle erfgenamen van Jan Jansen van Steensel, alias Ophoeck ende Hendrick Corn. Boer, bekennen schuldig te wesen Jan Dingman Mathys als voocht vant weeskind van Willem Leenderts. 150 car. gld.

2. Blijkens eene acte van 7 April 1656 [10]) moest Cornelis Adr. de Lindt in dat jaar „syne saken en sollicitatie in *'s gravenhage* vervolgen".

3. Blijkens eene acte van 2 Januari 1668 [11]) was Cornelis de Lint toen oud „omtrent de XXXIIII jaren". Hij moet dus in 1633 zijn geboren.

5) Vergl. over dit geslacht o.m. Geschiedenis der Polders Oud- en Nieuw Reyerwaard, door W. H. van Bilderbeek.

6) Van een Fransch voorvoegsel kan n.m.m. hier geen sprake zijn.

7) cf. Winkler, De Ned. Geslachtsnamen, blzz. 207/208.

8) cf. Winkler, blzz. 447/448.

9) R. A. 's Bosch, H. en L. Zwaluwe No. 75, Schepenactboek.

10) R.A. 's Bosch, Klundert No. 131.

II. Genealogie (17de en 18de eeuw).

1. *Adriaan de Lint*, geboren omstreeks 1600, huwt N.N. Zijn zoon:

11 *Cornelis Adriaanszoon de Lint*, geboren in of omstreeks 1633, overleden te Klundert omstreeks 1683, vestigt zich vóór 26 Maart 1653 te Klundert, alwaar hij woont „aen den Groenenwegh, omtrent den Noortschans". Blijkens een inventaris van de door hem nagelaten goederen dd. 18 Januari 1684 [12]) bezat hij o.m. land in den Klaverpolder onder Zwaluwe.

Hij huwt le in 1653 *Ghielken Adriaansdr.* weduwe van *Claes Janszoon Cramer*, overleden in 1667; 2e *Pieternella Jansdr.*, overleden na 1711.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Lyntie*, jong overleden.
2. *Adriaan*, volgt 111.
3. *Neeltie de Lint.* huwt vóór 1697 *Jan van der Linden.* In 1721 wordt zij als zijne weduwe vermeld.
4. *Jan*, volgt IIIa.
5. *Tanneke*, geboren in 1674, gestorven vóór 7 Mei 1718.
6. *Meerten*, geboren in 1677, gestorven vóór 7 Mei 1718.
7. *Lyntie*, geboren 1681, overleden vóór 1711, huwt te Klundert 27 Januari 1706 *Cornelis Leest*, ouderling, schepen te Fijnaart, geboren te Klundert 1683, zoon van Laureys Leest en Anneke Adriaansdr. van Heuckelum. Hij hertrouwt 26 Juli 1711 Pietertje van Asperen.

111. *Adriaan de Lint*, ouderling, schepen te Klundert in 1701, '04, '05, '07, '08 en 1710, luitenant der schutterij, overleden vóór 18 Juli 1726, huwt te Klundert 1 Mei 1688 *Neeltje Elant.*

Uit dit huwelijk:

1. *Cornelis*, volgt onder IV.
2. *Maaike de Lint*, huwt te Klundert 18 October 1719 *Adriaan Hoorenaar*, j.m. van Heiningen.

IIIa. *Jan de Lint*, geboren te Klundert in 1672, overleden aldaar 5 Augustus 1736, diaken en ouderling, schepen te Klundert in 1710, '11, '13, '14, '15, '21, '22, '23, '24, '26, '27, '28 en 1732, buiten-burgemeester en thesaurier in 1716, '17, '19, '20, '24 en 1727, waarnemend pretor 1723, gezworene van den polder van Niervaert. Hij huwt te Klundert 10 Mei 1699 *Sijke van Tilburgh*, gedoopt te Capelle (in de Langstraat) 6 December 1664, dochter van Gerrit Woutersz. en Engeltje Jansdr. [13]). Zij was weduwe van Jan van Eenhuys, schepen van Klundert en van Leendert Wassenbergh.

Uit dit huwelijk:

1. *Cornelis*, volgt IVa.
2. *Gerrit de Lint*, geboren te Klundert 8 Augustus 1703, overleden aldaar 3 Juni 1776.

11) R.A. 's Bosch, Klundert No. 134.

12) Weeskamerarchief, Gemeentehuis Klundert, portef. over 1680/1689.

13) B.A. 's Bosch, Herv. Doopboek Capelle No. 2. fol. 37vo.: „december 6 dito (1664) gedoopt Tkint van gerit Wouters ende Engeltie „Jans Kuyke tkint is Sijke genaemt". De familienaam der moeder is zeer onduidelijk geschreven. In de doopacten der 8 andere kinderen uit dit huwelijk geboren, wordt nimmer de familienaam van den vader, noch die der moeder vermeld. Eerst op het laatst der 17e eeuw schijnt deze familie den naam „van Tilburgh (Tilborg(h))" te zijn gaan voeren.

Aan de hand van eenige testamenten (R.A. 's Bosch, Testamenten van

IV. *Cornelis Adraanszoon de Lint*, schepen te Klundert in 1742/'46,1748/'53, burgemeester 1749, plaatsvervangend pretor 1743, commissaris der gemeene middelen 1750/1753, gezworene van verschillende polders, overleden te Klundert 24 Maart 1762, huwt te Hooge en Lage Zwaluwe in Maart 1720 *Sijke Boot*, gedoopt te Zwaluwe 8 Maart 1691, overleden te Klundert 28 December 1754, dochter van Adam Hendrikszn. en van Adriaantje Willemsdr.

Uit dit huweliik:

1. *Adriaan*, volgt V.
2. *Neeltje de Lint*, gedoopt te Klundert 3 Maart 1723, overleden te Zevenbergen 6 October 1783, huwt te Klundert 4 Mei 1749 *Jan Verhoeff*, gedoopt te Klundert 20 Februari 1724, genoemd als gezworene te Zevenbergen, gestorven vóór 10 Augustus 1803, zoon van Gerard en Maria Fuyckschot.
3. *Adriana de Lint*, gedoopt te Klundert met hare voornoemde zuster, 3 Maart 1723, overleden vóór 16 Maart 1776, huwt te Klundert 18 Januari 1750 *Gerardus Hoogendijk*, gedoopt te Zevenbergen 18 Maart 1722, zoon van Egbert en Maria Basen.
4. *Wilhelmina de Lint*, geboren te Klundert 15 April 1728, overleden aldaar 13 Augustus 1807, huwt 1 e te Klundert 3 Mei 1750 *Cornelis van Riel*, gedoopt te Klundert 21 October 1724, overleden aldaar 19 Juni 1786, schepen van Klundert. vaandrig en luitenant der schutterij, zoon van Frans en Emmeke Holleman. Zij huwt 2e te Klundert 19 Juni 1803 *Willem Mense*, diaken en ouderling, geboren te Westkerke, gedoopt te Scherpenisse 1 Januari 1735, overleden te Klundert 13 September 1808, zoon van Jacobus en Janna Kranks en weduwnaar van Martyntje de Graaf.
5. *Adam*, volgt Va.

IVa. *Cornelis Janszoon de Lint*, geboren te Klundert 23 Februari 1700, overleden aldaar 9 Augustus 1764, ouderling, armmeester, weesmeester 1741/'44, '46, '47, '48/1752, opperweesmeester van 's Prinslant, commissaris der gemeene middelen, huwt te Hooge en Lage Zwaluwe 25 December 1730 *Maria Boot*, gedoopt aldaar 21 Februari 1694, gestorven te Klundert 13 November 1767, dochter van Adam Hendrikszn. en Adriaantje Willemsdr.

Uit dit huweliik:

1. *Jan de Lint*,' geboren te Klundert 17 Januari 1732, overleden aldaar, huwt te Klundert 8 Februari 1761 *Pieternella Korteweg*, gedoopt aldaar 14 December 1732, dochter van Robrecht, ouderling, schepen en weesmeester te Klundert en van Pieternella Leest.
2. *Adriana*, overleden te Klundert 16 Juni 1733.
3. *Willem*, volgt Vb.
4. *Sijke*, geboren te Klundert 3 Juni 1736.

Capelle, Sprang No. 130) en deze gegevens aangevuld uit het doop- en trouwboek, is het navolgend staatje op te stellen:

Wouter (van Tilburg?) geb. pl.m. 1580
× N.N., waaruit

Gerrit, geb. omstr. 1610 x te Capelle 2-9-1640 Engeltje Jansdr., geb. te 's Gravenmoer; hieruit 9 kinderen. waaronder Sijke vnd.	Adriaan X Maayke Cornelisdr., waaruit o.a. Claes, x te Capelle 3-4-1678 Dingentke Rombout Adr.dr. Testeeren 23-1-1678. Hij wordt dan: „Nicolaes van Tilborch" genoemd.	Jan X N.N. waaruit Wouter. Jan. Hendrik en Anneken, allen „van Tilborch" genoemd in testament der 2 eerstgen. dd. 15-7-1704.

5. *Adriana*, geboren te Klundert 27 October 1737, overleden aldaar 4 Augustus 1763.

V. *Adriaan Corneliszoon de Lint*, geboren te Klundert 5 Januari 1722, overleden aldaar 14 Juni 1802, ouderling, schepen te Klundert in 1758, '59, '60, '62/'70, '71, '73, '78, '79, '80, '82, '83, '86/'88, 1790, binnen-burgemeester alsmede president-schepen 1791 en 1792, gezworene van het Waterschap Bloemendaal en Annexe Polders, luitenant der schutterij, huwt te Klundert le 27 Juni 1745 *Cornelia van Riel*, gedoopt te Klundert 20 December 1721, overleden aldaar 15 Maart 1757, dochter van Frans en van Emmeke Holleman; 2e 16 April 1759 *Helena Korteweg*, geboren te Klundert 19 April 1729, overleden aldaar 27 December 1763, dochter van Christiaan en van Martyntje van den Hil.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Sijke de Lint*, gedoopt te Klundert 23 Januari 1746, overleden aldaar 27 Juli 1802, huwt te Standdaarbuiten (ondertr. Klundert 10 April 1789) 3 Mei 1789 *Jan Punt*, gedoopt te Fijnaart, 21 Januari 1748, zoon van Ary Leendertszoon Punt, schepen en burgemeester van Heiningen en van Anna Huibertsdr. Coomans [14]), weduwnaar van Maria Biert Maartensdr.
2. *Francina*, gedoopt te Klundert 17 Juli 1747, overleden aldaar 3 Augustus 1747.
3. *Frans*, volgt onder VI.
4. *Cornelis*, gedoopt te Klundert 8 Maart 1750, overleden aldaar 24 April 1750.
5. *Cornelis, volgt* onder VIa.
6. *Ernmeke*, gedoopt te Klundert 15 Juli 1753, overleden aldaar 22 Augustus 1753.
7. *Mayke*, gedoopt te Klundert 15 Juli 1753, overleden aldaar 10 September 1753.
8. *Adam*, volgt onder VIb.

Va. *Adam de Lint*, geboren te Klundert 30 December 1733, overleden aldaar 13 Juni 1782, luitenant en kapitein der schutterij, huwt te Klundert 31 October 1756 *Maria Boot* [15]), gedoopt te Klundert 28 December 1732, overleden aldaar 15 Februari 1793, dochter van Egbert, ouderling, schepen te Klundert 1741-1767, kapitein der schutterij en van Anna Vrient.

Uit dit huwelijk:

1. *Syke*, gedoopt te Klundert 17 Juli 1757, overleden aldaar 9 Augustus 1763.
2. *Egbert*, gedoopt te Klundert 5 November 1758, overleden aldaar 30 October 1759.
3. *Anna*, gedoopt te Klundert 13 Februari 1760.
4. *Cornelia*, gedoopt te Klundert 15 November 1761, huwt aldaar 30 Januari 1785 *Adam de Lint* (VIb).
5. *Egbert*, geboren te Klundert 15 December 1762, gedoopt 19 December, overleden aldaar 27 Januari 1763.
6. *Cornelis*, volgt onder VIc.
7. *Egbert*, gedoopt te Klundert 10 Augustus 1766, overleden aldaar 25 Augustus 1766.
8. *Egbert*, volgt onder VId.
9. *Adriaan*. volgt onder VIe.
10. *Syke*, geboren te Klundert 23 Mei, gedoopt 26 Mei 1771, huwt te Klundert 10 November 1793 *Govert de Vries*, jongeman van Teteringen.
11. *Egbertina*, geboren te Klundert 7 October, gedoopt 11 October 1772.

14) cf. N.L. 1936, kol. 304.
15) Zij testeeren voor schepenen van Klundert 13 Januari 1763.

12. *Egberfina*, geboren te Klundert 10 November, gedoopt 12 November 1775, overleden te Klundert Februari 1776.

Vb. *Willem de Lint*, geboren te Klundert 23 Mei 1734, overleden aldaar 27 November 1804, ouderling, schepen sedert 1778, weesmeester 1763/'71, 1773, vaandrig der schutterij, huwt te Klundert 17 Februari 1765 (ondertr. 25 Januari) *Lijntje Knook* [16]), 'gedoopt te Klundert 10 November 1737, overleden na 1809, dochter van Cornelis Hendrikszoon, ouderling, schepen te Klundert 17531'71, kapitein der schutterij, en van Cornelia Leest [17]).

Uit dit huweliik:

1. *Cornelis*, geboren 1 Mei, gedoopt te Klundert 4 Mei 1766, overleden aldaar 10 Mei 1766.
2. *Cornelis*, volgt onder VIf.
3. *Jan*, geboren 16 November, gedoopt te Klundert 19 November 1769, overleden aldaar 21 September 1778.
4. *Cornelia*, geboren 12 Juni, gedoopt te Klundert 14 Juni 1772, huwt aldaar 11 Maart 1798 *Leendert van Dis*, gedoopt te Fijnaart 21 Juli 1771, zoon van Meeuwis Leendertszoon, schepen en burgemeester van Fijnaart en van Lijdia Jansdr. Maris [18]).
5. *Maria*, geboren 8 April, gedoopt te Klundert 12 April 1775, overleden aldaar 16 Augustus 1799, huwt te Klundert 18 November 1798 *Johannes Mense*, geboren 6 Februari, gedoopt te Klundert 8 Februari 1767, zoon van Willem, diaken en ouderling en van Martijntje de Graaf (zie IV sub 4). Hij huwt 2e te Klundert 23 Mei 1802 *Maria Korfeweg Cornelisdr.*
6. *Hendrik*, geboren 13 Maart, gedoopt te Klundert 16 Maart 1778, overleden aldaar 30 Maart 1778,

VI. *Frans de Linf*, 'gedoopt te Zevenbergen 1 December 1748, diaken, ouderling, lid der Municipaliteit, huwt te Oudenbosch 12 Mei 1788 (ondertr. Klundert 25 April) *Maria Sulkers*, gedoopt te Almkerk 25 April 1762, dr. van Jacob en Adriaantje Dubbelt.

Uit dit huweliik:

1. *Cornelia*, gedoopt te Klundert 15 November 1789.
2. *Adriaan*, gedoopt te Klundert 18 Juli 1791.
3. *Jacob*, gedoopt te Klundert 20 Februari 1793.
4. *Adriana*, geboren 30 Juni, gedoopt te Klundert 5 Juli 1795, overleden aldaar 12 October 1852, huwt te Klundert 26 Februari 1820 *Cornelis Korteweg*, gedoopt te Klundert 10 Januari 1790, overleden aldaar 11 Augustus 1856, zoon van Hendrik en van Sija van der Made.
5. *Sijke*, gedoopt te Klundert 31 Maart 1797.
6. *Neeltje*, gedoopt te Klundert 4 Februari 1799, overleden aldaar 30 November 1808.
7. *Francina*, gedoopt te Klundert 19 Februari 1801.
8. *Cornelis*, geboren 30 April, gedoopt te Klundert 6 Mei 1804.

VIa. *Cornelis Adriaanszoon de Linf*, gedoopt te Klundert 25 April 1751, diaken, lid der Municipaliteit, huwt le te Standdaarbuiten 13 Mei 1790 (ondertr. Klundert 23 April) *Cornelia Korfeweg*, geboren te Willemstad 27 Mei 1753, dr. van Johannes en van Mayke van den Hil: 2e

16) Zij testeeren voor schepenen van Klundert 15 Februari 1766 en 22 November 1780.

17) Cornelia Leest testeert als weduwe van Cornelis Knook, voor schepenen van Klundert dd. 14 December 1778, boven 100.000 gld. gegoed.

18) Van haren broeder Cornelis Maris en diens echtgenoote Johanna van Mourick, stamt het geslacht Maris (Ned. Patr. jg. 1919).

te Klundert 30 Januari 1803 *Cornelia Radewald*, gedoopt te Fijnaart 20 December 1761, dochter van Christiaan en Adriana den Engelsen.

Uit het eerste huwelijk:

Adriaan Cornelis, geboren 23 Juni, gedoopt te Klundert 4 Juli 1790.

VIb. *Adam Adriaanszoon de Linf*, gedoopt te Klundert 31 Augustus 1755, huwt aldaar 30 Januari 1785 *Cornelia de Lint*, dochter van Adam en Maria Boot (zie Va sub 3).

Uit dit huwelijk:

1. *Adriaan*, gedoopt te Klundert 13 November 1785.
2. *Maria*, geboren 9 October, gedoopt te Klundert 15 October 1786.
3. *Cornelia*, geboren 5 Maart, gedoopt te Klundert 9 Maart 1788.
4. *Wilhelmina*, geboren 25 Januari, gedoopt te Klundert 31 Januari 1790.
5. *Adriana Adamina*, geboren 22 Februari, gedoopt te Klundert 31 Maart 1793.
6. *Adam*, geboren 19 April, gedoopt te Klundert 26 April 1795.
7. *Adriaan*, geboren 12 Juli, gedoopt te Klundert 16 Juli 1797.

VIc. *Cornelis de Linf*, gedoopt te Klundert 13 Mei 1764, huwt aldaar 1 e 16 November 1788 (ondertr. 24 October) *Maria Zeemans*, geboren 14 Maart, gedoopt te Klundert 19 Maart 1769, overleden aldaar 21 October 1809, dochter van Willem en van Jacoba de Krom; 2e 14 Maart 1811 *Maria Josina Donswijk*, weduwe van Gerard Janssen.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Adamina*, geboren 5 Juli, gedoopt te Klundert 15 Juli 1790.
2. *Willem*, geboren 27 Juli, gedoopt te Klundert 29 Juli 1792.
3. *Adam*, geboren 11 Maart, gedoopt te Klundert 15 Maart 1795.
4. *Jacobus*, geboren 12 Juni, gedoopt te Klundert 16 Juni 1799.
5. *Egbert*, geboren 30 Juli, gedoopt te Klundert 3 Augustus 1806.

Vld. *Egberf de Lint*, geboren 24 Augustus, gedoopt te Klundert 30 Augustus 1767, ingeland, huwt te Klundert 3 Augustus 1797 *Anna Hagens*, geboren en gedoopt te Klundert 22 Juli 1770, dochter van Cornelis, ouderling, gezworene, lid der Municipaliteit van Klundert en van Adriana Korteweg.

Uit dit huwelijk:

1. *Adam*, geboren 27 Augustus, gedoopt te Klundert 2 September 1798.
2. *Cornelis* [19]), geboren 26 April, gedoopt te Klundert 3 Mei 1801.
3. *Corsfiaan Adriaan*, geboren 26 Augustus, gedoopt te Klundert 28 Augustus 1803.
4. *Egberf*, geboren 25 Februari, gedoopt te Klundert 9 Maart 1806.

VIe. *Adriaan Adamszoon de Linf*, geboren 26 Juni, gedoopt te Klundert 2 Juli 1769, diaken, armmeester, huwt te

19) Hij had een dochter Adamina, geboren te Zevenbergen 13 October 1545, huwt te Puttershoek 28 April 1872 Dirk Dirkzn. Verloop, N.L. 1938, kol. 236.

Klundert 28 Mei 1797 *Anna Boot,* geboren te Klundert 22 Januari, gedoopt 4 Februari 1776, dochter van Adriaan, schepen te Klundert en van Pietertje Leest.

Uit dit huwelijk:

1. *Pieferfje,* geboren 12 Augustus, gedoopt te Klundert 19 Augustus 1798.
2. Maria, geboren 12 Mei, gedoopt te Klundert 18 Mei 1800.
3. *Adamina Adriana,* geboren 28 Juli, gedoopt te Klundert 1 Augustus 1802.
4. *Adamina Adriana,* geboren 28 September, gedoopt te Klundert 2 October 1803.
5. *Adam,* geboren 3 Mei, gedoopt te Klundert 11 Mei 1806.
6. *Adriana.* geboren 2 December, gedoopt te Klundert 4 December 1808.
7. *Adamina.* gedoopt te Klundert 4 December 1811.

VIf. Cornelis *de Linf,* geboren 4 December, gedoopt te Klundert 6 December 1767, vestigt zich te Zevenbergen (attestatie 2 Juli 1790). van 27 April 1791 tot aan zijn dood gezworene van den „Noord-Toren- Oost- en Westmeerenpolder" te Zevenbergen, overleden aldaar 17 April 1807, huwt te Klundert 4 April 1790 *Johanna van Dis,* gedoopt te Fijnaart 8 Februari 1769, overleden te Zevenbergen 19 April 1845, dochter van Meeuwis Leendertszoon, schepen en burgemeester van Fiinaart en van Lydia Jansdr. Maris[20]). Uit dit huwelijk stamden verschillende kinderen.

Johanna van Dis hertrouwde te Zevenbergen 23 van Bloeimaand 1810 *Adriaan van Eeckelen,* zoon van Servaas en van Adriana Nelemans.

Ten aanzien van de in dit artikel vermelde overlijdensdata van personen, die in de 18e eeuw te Klundert zijn overleden, is op te merken, dat deze geput zijn uit het Register van het middel op begraven en trouwen te Klundert van 1732-1805 (R.A. 's Bosch Klundert Nos. 292 en 293). In vele gevallen zal de aangifte geschied zijn op den dag van het overlijden, in andere hoogstens 1 of 2 dagen daarna.

De verwantschap tusschen het hierboven herhaalde malen genoemd geslacht Korteweg en het geslacht de Lint, wordt verduidelijkt door onderstaand overzicht.

De gegevens zijn voor een deel ontleend aan Ned. Patr. 1934.

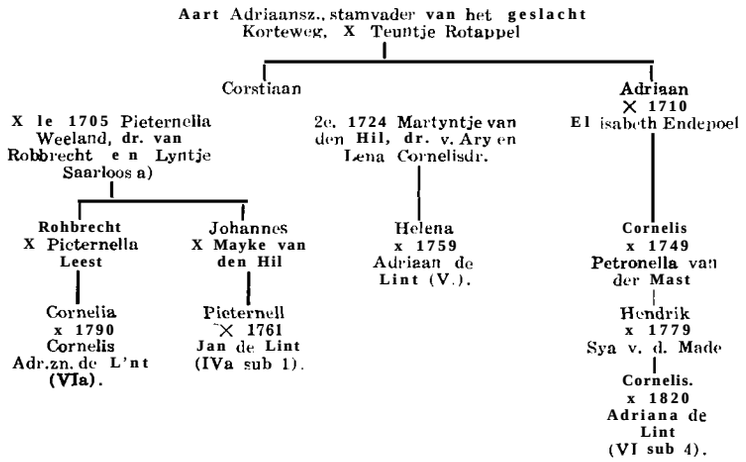

a) Zie over dit echtpaar genealogie Coomans, VI sub 1.

[20]) Als 18, zie Vb sub 4.

Een Gorcumsche familie van Hoey,

door H. WIJNAENDTS.

Behalve de familie van Hoey, door den heer C. J. Polvliet n het Familieblad van 1887 behandeld, — van welke familie k in N.L. LIV, k. 136 den oorsprong besprak — heeft te Gorinchem nog een ander geslacht van dien naam gedurende enige generaties gebloeid en met enkele leden deel uitgenaakt van het stadsbestuur.

Tusschen beide families heeft, zoover ik kon nagaan, geen erwantschap bestaan en evenmin vond ik eenig bewijs voor ıtstamming uit de oudere van Hoey's, die reeds vroegtijdig e Gorinchem voorkomen.

De eerste van het hier te behandelen geslacht was:

1. *Adriaen Dirksz. van Hoey.* Hij was schipper en heet in een acte van 3 Sept. 1624 deken van het grootschippersgilde. (FXIV, dl. 41). Nog op 13 Maart 1637 verschijnt hij voor schepenen van Gorinchem en heet dan: oudt omtrent LXXX jaren, zoodat hij omstreeks 1557 geboren moet zijn. Hij trouwde drie maal. Zijn eerste vrouw was *Thoentgen Adriaensdr. van de Giessen.* Met deze verschijnt hij op 16 November 1598 voor schepenen van Gorinchem en deelt met de andere rechthebbenden de door haar ouders, *Adriaen Rochusz* en *Commer Henricksdr.,* nagelaten goederen. (Aanw. 1919 V, dl. 85).

   Thoentgen Adriaensdr. was vóór 23 Dec. 1603 overleden, want toen had voor schepenen de scheiding van den achtergelaten boedel plaats tusschen haar man en haar kinderen Dirck en Hendrick. (Aanw. 1890 no. 27b dl. 3).

   Op 29 Mei 1623 — blijkbaar waren beide zoons toen meerderjarig geworden — verschijnen voor schepenen van Gorinchem Dirck Adriaensz Verhoey ter eenre ende Henrick Adriaensz Verhoey ter andere zijde, beyde geassisteerd met Adriaen Dirxs Verhoey, Hendrick Adriaenss van de Gyssen *en* Willem Boot Dirxs heurl. vader, oom en bloetmaech respective. Hendrick Adriaenss van de Gyssen heurl. oom ende regeerende bloetvoochd doet rekening en verantwoording van de erfenis van Toontgen Ariensdr. heurl. za. moeder.

   Elk der kinderen ontvangt 2925 gl. en 7 st. in rentebrieven, obligatiën en gereed geld, terwijl onverdeeld blijven de helft van het huis, waarvan de vader de andere helft heeft en 2200 gld. die van moeders goed aan den vader gekomen zijn. (FXIV, dl. 27).

   Uit het bovenstaande volgt, dat de eerste vrouw van Adriaen Dircks van Hoey tot de familie van de Giessen behoorde.

   Waar in December 1603 de scheiding tusschen den vader en de twee zoons had plaats gehad, was Adriaen Dircksz toen vermoedelijk van plan voor de tweede maal in het huwelijk te treden, welk huwelijk dan ongeveer 1604 moet hebben plaats gehad.

   Die tweede vrouw was *Grietgen Goossendr. van Besoyen.* Zij verschijnt 24 Aug. 1609 met haar man voor schepenen van Gorinchem als: naegelaten dr. ende eenich erffgen. van *Goossen Corneliss van Besoyen* ende *Anna Lambertsdr..* haer vader ende moeder za.ge. (FXIV, dl. 37).

   Uit dit huwelijk sproten twee dochters.

   Na het overlijden van zijn tweede vrouw trad Adriaen Dircksz van Hoey voor de derde maal in het huwelijk, dit maal met *Peferke Dircksdr. Zij was* vermoedelijk reeds

weduwe van een ander, want in een acte van 11 Mei 1639 heet zij: lest weduwe van Adriaen Dircksz van Hoey za. Zij overleefde dezen man vele jaren, want zij komt nog voor in een acte van 16 Febr. 1653 als Peterke Dircxs wed. van Adriaen van Hoey out 82 j., zoodat zij omstreeks 1570 geboren zal zijn. (FXIV, dl. 58).

Uit dit laatste huwelijk sproten geen kinden.

De kinderen uit het tweede huwelijk waren:

1. *Dirck* (volgt onder 11).
2. *Hendrick* (volgt onder IIA).

Die uit het tweede huwelijk waren:

3. *Teuntgen.* Zij trouwt te Gorinchem 18 Februari 1637 Boudewijn *Geritsz* j.m. *van Tricht*, brouwer te Gorinchem. Zij is overleden vóór 17 Febr. 1650, op welken datum haar man als haar weduwnaar genoemd wordt (FXIV, dl. 55). Hij zelf overleed omstreeks 3 jaar later, want 5 Maart 1653 compareeren voor schepenen de erfgenamen van Boudewijn Geerits van Tricht za. in zijn leven brouwer alhier (FXIV, dl. 58).
4. *Cathalina. Zij* trouwt te Gorinchem 19 December 1646 met *Hendrick Bartholomeuss. van Batenburch.* Deze laatste overleed vóór 14 Jan. 1665, want op dien datum verschijnt voor notaris van Osch te Gorinchem Catalina Ariens van Hoey, weduwe en testamentair voochdesse van haren minderjarigen zoon, die Hendrick van Batenburch za. hij haar geprocreëert heeft. (dl. 3992). Deze zoon moet kort daarna overleden zijn, want reeds 1 April 1668 verschijnt zij voor notaris P. Heucklum te Gorinchem en benoemt tot haar erfgenamen de kinderen van haar halfbroeder Hendrick. (dl, 4006).

II. *Dirck Adriaensz van Hoey is* geboren te Gorinchem, want 20 Juni 1639 geven schepenen een verklaring af, dat Dirck Adriaensz van Hoey een ingeboren burger van Gorinchem is. (FXIV, dl. 49).

In die plaats trouwt hij dan ook op 5 September 1623 voor schepenen met *Maria de Raet,* j.dr. Hij bleef hier echter niet wonen want in een acte van 9 Dec. 1632 heet hij Dirck Adriaensz van Hoey, wonende binnen 's Hertogenbosch. (FXIV, dl. 46). Daar is hij vermoedelijk bierbrouwer geweest en vóór 9 Dec. 1645 overleden, want op dien datum verschenen voor schepenen van Gorinchem Jacob Janss.. .... (papier verteerd), wonende tot Arckel als behoutoom van 's moederszijde, Boudewijn Gerits van Tricht als behoutoom van 's vaderszijde ende Marten van de Giessen, schepen mitsg. raedt ende vroetschap deser stadt als rechte neef, mede van 's vaderszijde van de onmondige kinderen van Dirck Adriaensz van Hoey za. geprocr. bij Maria de Raet etc. en dragen op Mr. Aert van Broeckhoven, licentiaet in beyde rechten ende out raedt der stadt van 's Hertogenbosch om te verkoopen het huis en erf de Brouwcuyp in de Orthenstraat. (FXIV, dl. 51).

Wie de kinderen uit dit huwelijk waren, blijkt o.a. uit een schepenacte van Gorinchem van 18 November 1653, waarin — met de andere erfgenamen — Johan Marcelis van Os, notaris en procureur, opkomt voor *Jacob* en *Henrick van Hoey,* beyde nagelaten kinderen van *Dirck van Hoey* zal., alle tesamen naeste vrinden van Teuntgen van Hoey. (FXIV, dl. 58).

Hun kinderen waren dus:

1. *Jacob van Hoey,* vermoedelijk omstreeks 1630 geboren, want, terwijl hij in 1645 nog minderjarig was, treedt hij 5 Maart 1653 op voor zich zelf en voor zijn minderjarigen broeder Hendrik. Deze laatste noemt zich echter 19 Oct. 1671 in een acte, verleden voor notaris v. Osch: eenige soon ende mede-erfgenaem van Dirck Adriaenss van Hoey sal., zoodat Jacob tusschen 1653 en 1671 moet zijn overleden. Van een huwelijk of van nakomelingen bleek mij niets.
2. *Hendrick van Hoey* (volgt onder 111).

III. *Hendrick van Hoey* is na het overlijden van zijn vader, naar Arkel vertrokken en daar opgegroeid. Immers voor notaris T. Dael te Gorinchem wordt 24 September 1668 getuigenis afgelegd voor Sr. Hendrick van Hoey, notaris, die van zijn jeugd af te Arkel heeft gewoond. (dl. 4012).

Hij huwt *Maria van Rossum.* De inschrijving van dit huwelijk heb ik niet gevonden, doch zij wordt in verschillende acten als zijn vrouw vermeld. Evenmin vond ik kinderen, uit dit huwelijk geboren.

Hendrik van Hoey werd 6 Augustus 1661 geadmitteerd als notaris te Gorinchem. Hoewel zijn protocol daar tot 1681 doorloopt, woonde hij er niet, want in een schepenacte van Gorinchem van 13 Mei 1664 heet hij reeds Hendrick van Hoey, notaris publ., wonende te Arkel. (FXIV, dl. 65). Als hij 19 Oct. 1671 voor notaris van Osch te Gorinchem verschijnt, heet hij: notaris 's Hofs van Hollandt en rade in den leenhove van Brabant.

IIA. *Hendrick Adriaensz. van Hoey* heet in een schepenacte van 29 Januari 1632: oudt omtrent XXIX jaren en in een dergelijke acte van 13 Maart 1637: oudt omtrent XXXV jaren, zoodat hij in het begin van 1602 geboren zal zijn.

Hij huwt — ondertrouwt te Gorinchem 20 Juni 1627 — *Maria Pijl* j.d. van Gorinchem, dochter van *Adriaen Joosten Pijl,* lakenkooper, en van *Margaretha Folpertsdr.*

Als Adriaen Joosten Pijl op 19 October 1626 als weduwnaar van Margaretha Folpertsdr. met zijn kinderen voor schepenen van Gorinchem verschijnt, verschijnt Maria in persoon, aangezien zij meerderjarig is. De andere kinderen zijn nog minderjarig (FXIV, dl. 27). Maria zal dus omstreeks 1603 geboren zijn.

Hendrick Adriaensz van Hoey was lakenkooper, deken van het lakenkoopersgilde sedert 1633 en schepen van Gorinchem gedurende meerdere jaren.

Uit het huwelijk sproten de volgende kinderen, alle in Gorinchem gedoopt:

1. *Grietgen,* gedoopt 29 Mei 1628, overleden jong.
2. *Adriaen,* volgt onder III.
3. *Joost,* gedoopt 11 November 1631, overleden jong.
4. *Hendrik,* gedoopt 8 November 1633, overleden jong.
5. *Margaretha,* ged. 23 September 1636. Zij trouwt te Gorinchem 17 September 1675 *Nicolaus van Eck,* wachtmeester van de comp. van den heer ritmeester Haaghoort. Deze heet later: luitenant te paard.
6. *Joost,* ged. 11 Augustus 1638, overleden tusschen 18 Nov. 1653 en 1 April 1668.
7. *Folpert,* volgt onder IIIA.
8. *Henricus,* volgt onder IIIB.

III. *Adriaen van Hoey,* gedoopt te Gorinchem 24 Februari

1630 en daar begraven in de Groote Kerk 24 Augustus 1703. Hij trouwt te Gorinchem 15 Mei 1667 *Maria Cools*, dochter van *Lodewijk* Cools. burgemeester, schepen, raad en vroedschap en van *Beafrix Walewijn*, gedoopt te Gorinchem 20 November 1641 en aldaar in de Groote Kerk begraven den 7 Mei 1722.

Reeds bij zijn huwelijk heet hij oud-schepen: het volgende jaar heet hij weer regeerend schepen, zoodat hij meerdere jaren in de regeering van Gorinchem zat. Ook was hij burger-kapitein.

Adriaen van Hoey was, met zijn broer Folpert samen, eigenaar van 5 graven in de Groote Kerk te Gorinchem. Twee daarvan waren afkomstig van hun grootvader Adriaen Dirksz van Hoey en waarschijnlijk in hun bezit gekomen, omdat Dirck Adriaensz van Hoey, de oudste zoon van hun grootvader, bij diens overlijden niet te Gorinchem, maar te 's-Hertogenbosch woonde. De drie andere graven waren afkomstig van de familie Pijl en dus door hun moeder in hun bezit gekomen.

Adriaen van Hoey en Maria Cools lieten te Gorinchem de volgende kinderen doopen:

1. *Hendrickien*, gedoopt 24 Februari 1669.
2. *Lodewijck*, gedoopt 26 December 1672.
3. *Maria Anna*, gedoopt 26 April 1675. Zij huwt te Gorinchem 20 December 1707 *Leendert van Barneveld*. wedr. van 's-Gravenhage.
4. *Hendricus*, gedoopt 18 December 1676.

De onder 1, 2 en 4 genoemde kinderen vond ik later niet meer vermeld, zoodat zij vermoedelijk jong gestorven zijn.

IIIA. *Folpert van Hoey*, gedoopt te Gorinchem 2 December 1639 en aldaar in de Groote Kerk begraven den 26 Juni 1721, trouwt te Gorinchem 17 September 1675 met *Arnolda van Steenbergen*, gedoopt te Gorinchem 4 Mei 1655 [1]) en aldaar begraven 24 Maart 1730, dochter van *Pefer van Steenbergen*, schepen van Gorinchem en van *Clara van Sfeenwinckel*. Hij had 28 Augustus t.v. voor zijn neef, den notaris Hendrick van Hoey, met zijn bruid huwelijksche voorwaarden gemaakt. Het echtpaar verschijnt minstens vijf maal voor verschillende notarissen, Arnolda van Steenbergen als weduwe bovendien nog tweemaal, tot het maken van testamenten.

Folpert van Hoey was lakenkooper. deken van het lakenkoopersgilde en burger-kapitein te Gorinchem.

Uit het huwelijk sproten:

1. *Clara*, gedoopt te Gorinchem 18 Januari 1678, aldaar begraven 1% Februari 1709. Zij huwt te Gorinchem 13 Augustus 1702 *Dirck van Belcom*. burger vaandrig, gedoopt aldaar 29 Maart 1675 en er begraven 17 November 1717, zoon van *Pieter van Belcom* en *Cornelia Verhelf* [2]).
2. *Maria*, gedoopt te Gorinchem 21 November 1679, aldaar begraven 24 Februari 1756 en 29 Mei 1714, gehuwd met *Johan Vink*, schepen van Gorinchem,

[1]) Vermoedelijk, en dan bij den doop ingeschreven als „Artge". Een inschrijving met den naam Arnolda komt echter onder de kinderen van dit echtpaar niet voor.

[2]) Volgens de doopinschrijving zouden de namen der ouders zijn: *Pieter van Bellecom* en *Cornelia Verschel*. Uit hun handteekeningen onder notariëele acten bleek mij echter, dat zij heetten zooals door mij aangegeven.

wiens doop ik nog niet vond en die te Gorinchem begraven werd op 27 October 1755.

IIIB. *Henricus van Hoey*, gedoopt te Gorinchem 1 April 1642, trouwt aldaar 2 Januari 1672 met *Hillegonda Quinf*, j.d. van Utrecht.

In een acte, verleden voor den notaris Hendrick van Hoey op 4 Mei 1676, wordt hij genoemd als Henricus van Hoey, appothecaris tot Middelborgh. In laatstgenoemde plaats zijn wellicht kinderen uit dit huwelijk geboren, in de Gorcumsche doopboeken komen er geen voor.

Of hij dezelfde is als de heer Hendrik van Hoey, die 15 Mei 1732 te Gorinchem begraven werd, bleef mij onbekend.

BOEKBESPREKING.

Het oud-archief van „Het Arme Weeshuys der Kerckenende der Stadt van Breda", 1606-1887. Met regestenlijst van het jaar 1308 af door A. E. R. van den Bosch en D. P. M. Graswincke 1. [z. pl.] 1939.

Wij zijn niet verwend met moderne publicaties over Breda, reden te meer om de nu verschenen beschrijving met belangstelling te begroeten en dank te brengen aan de bewerkers en de regenten, welke deze uitgave mogelijk maakten.

Ik raad den lezers van ons Maandblad het werk eens in te zien; de Inventaris van 933 nummers en de regestenlijst van 144 nummers noemen tal van bekende namen, waarvan ik hier slechts vermelden wïl: *van Rijckevorsel, Wilfens, van Haesfrechf, van den Wijngaerde, Bacx, van Nispen, Ruyssenaers*, terwijl kenners van Bredasche geslachten ook onder patronymen nog wel bekenden zullen terugvinden.

Ook druk en afwerking verdienen met lof vermeld te worden.

J. P. DE MAN.

De reformatie der geestelijke en kerke'1ijke goederen in Gelderland, in het bijzonder in het kwartier van Nijmegen door A. J. Maris. 's-Gravenhage 1939. Proefschrift Utrecht.

De Bibliotheek van ons Genootschap mocht als geschenk ontvangen een lijvige studie van de hand van Mejuffrouw A. J. Maris ter verkrijging van den graad van doctor in de letteren en wijsbegeerte.

De Schrijfster behandelt in een viertal hoofdstukken achtereenvolgens: De invoering der reformatie en de overheidsmaatregelen van algemeene strekking ten opzichte van de geestelijke en kerkelijke goederen, daarna: De geestelijke en kerkelijke goederen ten platten lande van het kwartier van Nijmegen, onderverdeeld in A.: de Tieler- en Bommelerwaarden, B.: het ambt tusschen Maas en Waal, C.: de Overbetuwe, D.: de Nedebetuwe, E.: het rijk van Nijmegen en het ambt van Beesd en Renoy. F.: de kloosters, G.: de kerkfabrieken (hoofdstuk 11). Hoofdstuk III handelt over de geestelijke en kerkelijke goederen in de hoofdstad Nijmegen, terwijl tenslotte in hoofdstuk IV de geestelijke en kerkelijke goederen te Tiel en Zandwijk en die te Zaltbommel aan een beschouwing worden onderworpen.

Mejuffrouw Maris heeft van haar onderwerp een zeer diepgaande studie gemaakt en het werk verdient dan ook de volle belangstelling van hen, die zich op de 'hoogte willen stellen van de behandelde materie.

Belangstellenden in de geschiedenis der genoemde gewesten en steden wordt de kennisname van dit proefschrift zeer aanbevolen.

J. P. DE MAN.

Inventaris van het archief van 's-Gravenhage 1482-1852 door F. G. van der Meer van Kuffeler. ['s-Gravenhage] 1939.

Deze uitgave van het oud-archief der gemeente 's-Gravenhage voldoet zeker aan een lang gevoelde behoefte en zal ongetwijfeld den dank verdienen van hen, die onderzoekingen wenschen in te stellen in dit archief.

De Schrijver geeft na een in'leiding als bijlage de „Ordonnancie van de weescamer.....", vervolgens den „Inventaris", waaruit ik o.a. wil vermelden de op blz. 7 voorkomende liisten van begravenen en naamlijsten van overledenen (de nos. 98. 99 en 100).

De administratie-registers, loopende over de jaren 1482-1852, tellen 69 deelen, terwijl voorts voor hen, die iets te zoeken hebben, raadpleging der lijst van boedelpapieren noodig is. Men leze daarbij hetgeen ter zake op blz. XXIII van de „Inleiding" wordt vermeld.

De namen *den Noever, van Noye* en *van Noyen* zijn onder den letter 0 gesteld vanwege het toegepaste phonetische systeem. Dit kan mij weinig bekoren: welk dialect moet men in zulk een geval volgen?

Het record aan boedelpapieren houdt de verzameling van 25 pakken en 9 bundels betreffende *Cornelia Agatha Gerlings,* wed. Mr. *Jan Hendrik van Dam.*

J. P. DE MAN.

Luxembourg-Nassau; précis généalogique de la dynastie grand-ducale de Luxembourg, issue des deux lignes de la maison de Nassau (1 100-1 939) door A. A. M. Stols, Maestricht enz. [1939].

Deze in de Fransche taal verschenen publicatie sluit zich op waardige wijze aan bij de vorige publicaties van de hand van den bekenden Schrijver, die ons reeds het Geslachtsregister van het vorstenhuis *Nassau* en het Geslachtsregister van het vorstenhuis *Lippe* bracht.

Dat de oudere tak van het huis *Nassau,* waarvan *H.K.H. Charlotte Aldegonde Elise Marie Wilhelmine Groothertogin van Luxemburg, Hertogin van Nassau enz. enz.* de laatste regeerende vorstin is, de belangstelling van onze leden overwaard is, behoef ik niet nader toe te lichten.

In de inleiding geeft de Schrijver nog eens een overzicht van de beide linies van het geslacht *Nassau,* zoodat ook zij, die niet in het bezit zijn van de 'beide vorige werken, gemakkelijk onderricht raken omtrent den samenhang en het familieverband tusschen H.M. onze Koningin en de bovengenoemde vorstin.

De wijze van uitgave is in overeenstemming met de vorige uitgaven, maar is bovendien voorzien van verscheidene portretten, wat de aantrekkelijkheid nog verhoogt.

Waar ik bij het opstellen van dit relaas ook nog eens de reeds vroeger verschenen publicaties doorzag, wil ik — met volle waardeering voor den geleverden arbeid — toch even waarschuwen alle gegevens niet zonder critiek te aanvaarden.

In de publicatie *Lippe* bijv. vindt men op blz. **19,** regel 3 en 4 van onder, het huwelijk van *Willem III Graaf* (sic!) *van Brederode* met *Margarete van Lippe.* Zulke verhalen mogen n.m.m. na de doorwrochte studie van Dr. Henri Obreen (zie Ned. Leeuw, Aug. 1926, kolom 235 en 236) niet meer in ernstige werken voorkomen!

J. P. DE MAN.

Armoiries de bourgeois Suédois door A. Berghman. Stockholm 1939.

Van bovenstaand fraai uitgegeven werk mocht ons Genootschap dank zij de welwillendheid van den Schrijver een present-exemplaar ontvangen.

Deze publicatie omvat de beschrijving alsmede de afbeeldingen van de wapens van een en twintig Zweedsche niet-adellijke geslachten. De wapenafbeeldingen (gravures), welke tegenover den daarbij behoorenden text gep'laatst zijn, zijn van Johannes Britze.

Het geheel is lexicographisch gerangschikt en is door de omstandigheid, dat de text zoowel in de Zweedsche als in de Fransche taal is gesteld, ook door niet-Zweden gemakkelijk te raadplegen.

Jammer is het evenwel, dat nergens een bron vermeld wordt, zoodat uit niets blijkt, uit welken tijd het wapen dateert, terwijl het tevens onmogelijk is vast te stellen, welke de nieuw-aangenomen wapens zijn.

Voorafgegaan door een inleiding en een opgave van de behandelde geslachten, wordt het boek gesloten door een lijst van inteekenaren en een colophon.

De prijs van dit uitsluitend bij den Schrijver te verkrijgen werk bedraagt 75 Zw. kronen, terwijl die van de met de hand gekleurde exemplaren 125 Zw. kronen bedraagt.

THª. A. J. VAN ALFF.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

Taxandria, jrg. XLVI, afl. 5.

O.a. B. v. S., Aanteekeningen betreffende de familie *van Herlaer (van Halder).* — G. J., Genealogische fragmenten: 5. *de Haze.* — A. G. J. Mosmans, *Willem van Heyst,* orgelmaker te 's-Hertogenbosch.

Taxandria, jrg. XLVI, afl. 6.

O.a. H. Mastboom, De familie *IJsermans* of *Isermans.* — Mr. J. W. M. van Heyst, *Van Heyst* (Brussel). — G. C. A. Juten, Genealogische fragmenten: 6. *van Hambroeck,* 7. *Heiskens.*

Nederlandsch archief voor genealogie en heraldiek, jrg. I, afl. **10.**

O.a. J. Verzijl, Genealogie *Rycksz* [1]). — F. J. H. Banning, Het geslacht *van Blarcum — van Blarkom — van Blaricum* (vervolg). — C. L. van Es van der Have, Grepen uit doop-,

[1]) Ik waarschuw tegen het min of meer misleidende verzamelen van patronymen „Ryckszʺ in de Inleiding en de conclusie „de fnmilic *Rycksz*".

trouw- of begraafboeken, welke nog niet naar het Rijksarchief zijn overgebracht: Rijsoord (vervolg) ; behandelt de geslachten H. tot en met M. — Klappers op de inbrengregisters van de weeskamer te Amsterdam, no. 30:1656-1660 (vervolg); hierin worden o.a. vermeld: van *Wyckerslooth, van Heemskerck, van Voorsf, de Gijselaer, Hooft.* — Vragen betreffende duistere punten: *van Vledder,* en *Polderman* (antwoord),

---

De Indische Navorscher, jrg. V, afl. 6.

Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, Genealogie *Cordesius* (vervolg). — Familie-aanteekeningen *Menstna - Suydsfrand - Offringa - Passamier - van der Mey - van der Meer* (vervolg en slot van jrg. V, blz. 45). — De familiewapens in het Landsarchief te Batavia (vervolg): *Ketel tot Hacforf* t/m *Liesarf.* — Cheribon, de eerste overlijdensregisters 1828-1840 (vervolg). — Korte berichten: hierin o.a. gegevens *Boreel, van Coulsfer* en verwanten, *van den Brande.* — Vragen en antwoorden: *Begemann-Canfer Visscher, van Hogerlinden, Piepers, Velingius* (diverse gegevens), *Canfer Visscher-Reep* (diverse gegevens).

De Maasgouw, jrg. LIX, afl. 3.

O.a. J. Verzijl, De Venlosche schepen *Joannes Wilhelmus van der Mersche.* — H. Boermans, Stichtingsbrief van *Nicolaas van Nyvenheim* te Venlo; hierin ook heraldische gegevens.

Oud-Holland, jrg. LVI, afl. 3.

C. L. van Balen, Het probleem *Vinckboons — Vingboons* opgelost; bevat genealogischen staat. — A. Bredius, Archiefsprokkelingen; gegevens *Leenderssen, Sfoop* of *Stom, Pieter Lantset* en *Esaias de Jonge.* — D. Th. Enklaar, Portretten van Bredasche *Nassau's* en hun gevolg; de Schrijver tracht eenige personen te identificeeren. voorkomende op een schilderstuk in het Museum te Breda.

The New York genealogical and biographica 1 record, dl. LXX, afl. 3.

O.a. W. J. Hoffman, An armory of American families of Dutch descent: *Hardenbergh-Schepmoes* (wordt vervolgd) ; genealogie te beginnen met *Job Hendricxsz van Hardenberch* te Utrecht, eind 16e eeuw. — Marriages in the Reformed Dutch Church, New York City (vervolg): hierin Nederlandsche namen, b.v. *Hoogland, Westervelt, Kip.*

Zes en dertigste Jaarboek van het Genootschap Amstelodamum. Amsterdam 1939.

Keurig verzorgd, bevat dit Jaarboek menig artikel, dat den lezers van ons Maandblad belang zal inboezemen.

Ik wil meer in het bijzonder noemen het artikel van Dr. Boris Raptschinsky: Het gezantschap van *Koenraad van Klenck* naar Moskou [ao. 1675], met genealogische bijzonderheden omtrent dezen ontleend aan Elias' Vroedschap van Amsterdam.

Dr. Leonie van Nierop behandelt „Het dagboek van *Jacob Bicker Raye* 1732-1772" en vermeldt daaruit tal van curieuse aanteekeningen.

J. P. DE MAN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Cate (ten). Op 25 October 1733 huwden te Kampen: *Egbert Jansz. Bos* j.m. van Campen en *Jannetje Hendriks fen Cate* j.d. van Goor.

Zij werd te Kampen begraven op 8 Febr. 1740.

Bestaat er eenig verband tusschen deze *Jannetje ten Cate* en de Twentsche Doopsgezinde familie van dien naam en zoo ja, kan iemand dan gegevens verschaffen omtrent haar voorgeslacht?

Wormerveer. J. ATEN.

Fischer de Monrepos. (LIV, 186; LV, 92). Hier volgen eenige aanvullingen betreffende de rechtstreeksche voorvaderen van *Charles - Louis Fischer de Monrepos,* in 1784 Luitenant in het regiment van Stürler-Goemoens [1]).

I. *Niklaus Fischer,* † omstreeks 1578, bakker en burger te Thun, lid van den Raad dezer stad.

II. *Burkart Fischer,* ged. Thun in 1538, † in 1592 (aan de pest), zeemtouwer, burger der stad Bern, lid van den Raad der 200 in 1571, baljuw van Wangen in 1579; huwt in 1563 *Cleophea Herborf,* dr. van *Peter Herborf.*

III. *Beat Fischer,* ged. 19 Juli 1577, † in 1629 (aan de pest), gouwheer van Bonmont in 1613, baljuw van Interlaken in 1623, huwt Bern 11-10-1599 *Salomé Gürtler,* dochter van *Jacob Giirfler* en van *Salomé Stettler.*

IV. *Beat Fischer* [2]), ged. 1 Juli 1613, † in 1668, lid van den Raad der 200 in 1645. baljuw van Bipp in 1648, van Aigle in 1659.

Hij huwt:

1e. Morat 5 Mei 1635 *Esther Tribolet* [3]), dr. van *Georges Tribolef.*

2e. Köniz 25-11-1661 *Elisabeth Merveilleux.*

Een belangrijke stamboom der familie *de Fischer* bevindt zich in de manuscripten von Werdt (XVIIIe) in de bibliotheek der stad Bern.

Brussel. FORTUNÉ KOLLER.

Fumal dit **d'Artet (de).** Vegiano — Herckenrode, Nobiliaire des Pays-Bas et du Comté de Bourgogne, 11 (Gent, 1865), vermeldt p. 777: X. *Philippe de Fumal,* chanoine et prévôt de St.-Aubin, à Namur, laissa un fils naturel, nommé Philippe, qui suit. XI. *Philippe de Fumal* eut un grand procès au parlement de Malines pour les biens de son père, en 1577. 11 épousa *Hubine de Houssy,* laquelle le rendit père de: 1° *Jean de Fumal,* allié en Hollande à N.. .., dont il eut plusieurs enfants. Enz., enz.

---

[1]) Inlichtingen medegedeeld door den Heer Dr. Rod. de Fischer, Directeur der Krijgsbibliotheek te Bern.

[2]) *Beat Fischer* komt voor onder de 32 kwartieren van *Charles-Louis Fischer de Monrepos,* welke ik hier in mijn vorig antwoord heb medegedeeld.

[3]) Een familie *Tribolet* heeft in Brussel bestaan en haar stamboom is opgegeven in het „Annuaire de la Noblesse belge" en in: Fortuné Koller: „Geslacht der familie de Pape d'Inckendael" — 1300-1939 — Paris 1939. 32 pp. in 8°.

Het wapen van dit geslacht is: in goud vijf roode kepers.

Is er in Nederland nageslacht bekend van dezen *Jean de Fumal?* Een 'onderzoek te Mechelen naar het proces uit 1577 bleef zonder resultaat. Voorzoover bekend bleef deze familie Roomsch-Katholiek. Leden van dit geslacht komen eveneens vóór onder den naam *Fumael.*

Ook voor inlichtingen omtrent het vóórkomen van den naam *de Fumal dit d'Artet* of *d'Artet (Darthez, Dartet)* alleen houd ik mij aanbevolen.

Mij zijn wel eenige gegevens bekend omtrent een waarschijnlijk Protestantsche officiersfamilie *de Fumal,* waarvan verscheidene leden resp. aan het einde der zeventiende en achtereenvolgens gedurende de geheele achttiende eeuw in het Staatsche leger dienden: van verband met bovenbedoelde 16de-eeuwsche *de Fumal's* is mij echter niets gebleken.

's-Gravenhage. E. C. M. PRINS.

Fygenschoen. In Noorwegen leeft heden ten dage een familie *Figenschou,* die pretendeert af te stammen van een Hollandschen voorvader *Elias Fygenschoen.* Het eenige, dat men mij mede kon deelen, is, dat Christina Duyster, zuster van den schilder W. C. Duyster (overl. 1634), *Elias Fygenschoen,* constryck schilder tot Bergen", machtigt een erfenis te ontvangen. Christina Duyster was getrouwd met den schilder S. W. Kick (overl. 1652). Verdere jaartallen wist men niet te noemen. Er zijn van *Elias Fiigenschoen* een twintigtal portretten en eenige landschappen, verspreid in musea en bij particulieren in Noorwegen, terwijl men dezen schilder daar betitelt als van de Amsterdamsche school. Indien één onzer medeleden eenige aanwijzing kan geven over het voorkomen van dezen naam in Holland, houd ik mij daarvoor ten zeerste aanbevolen.

Rotterdam. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Hoogendijk. (LVII, 285). De Heer C. Hoogendijk Kzn., leeraar Teeken-academie te Roterdam, is in het bezit van eenige genealogieën *Hoogendijk,* benevens diverse aanteekeningen. Een en ander verzameld door wijlen zijn broeder J. Hoogendijk Kzn., gemeente-archivaris te Vlaardingen.

's-Gravenhage. M. C. SIGAL.

Scholten (van Wesele). **(LVII, 335).** Uit de genealogie Verschuer(en), in bruikleen bij het Genootschap: Mr. *Hendrik Valerius van Wesele Scholfen,* geb. 18 Mei 1802, † **26 Sept. 1835, tr.** *Josina Petronella Swarf,* geb. **21** Sept. 1801.

Uit dit huwelijk:

1. *Lidia Johanna Maria van Wesele Scholfen,* geb. **Hoorn 17 Oct. 1830, † Breda** 11 Maart 1870, tr. Hoorn 27 Dec. 1852 *Cornelis Mari de Bruyn Kops.* Zie Ned. Patr. 1919, blz. 199, waar zij genoemd wordt Lydia J. M., geb. 1820 en getr. 17 Dec.: zijne namen zijn *Cornelius* Marius.
2. *Johanna Cornelia van Wesele Scholfen,* † Hoorn 18 Nov. 1846.
3. *Henriefte Valerie Chrisfine van Wesele Scholfen,* tr. Breda Sept. 1861 *N. 'Witte Eekhouf.*

Amsferdam. W. VAN MAANEN.

Umbgrove, *Magnus Umbgrove,* geb. 1614 te Zutphen, overl. 1694 te Borculo, predikant te Westervoort (1645-'46), Zelhem (1646-'57), Neede (1657-'66) en Borculo (1666-'93),

gehuwd met *Margarefha van der Maten,* had blijkens register van de kerkeraad te Borculo (1667) vier kinderen: 1. *Maria, 2. Joannes, 3. Berendf, 4. Floris.* Van deze is mij alleen bekend, dat *Joannes* theologie studeerde te Utrecht en Groningen en dat hij in 1672 in de Tielsche Classis tot candidaat bevorderd werd.

Gevraagd worden nadere gegevens over die vier kinderen en hun eventueele nakomelingen.

Gevraagd worden verder nadere gegevens (datum van overlijden, event. huwelijk en nakomelingen) van *Bernhardus Umbgrove* (zoon van *Isaac U.,* predikant te Zelhem 1657 en te Doetinchem 1673), ged. te Zelhem 28-4-1661, op de Latijnsche school te Zutphen 7-2-1676 en te Deventer 1-2-1682.

Wassenaar. UMBGROVE.

Valkenburg (van). *Lucas van Valkenburg,* geb. te Antwerpen ± 1584, koopman te Amsterdam, woonde sedert 1625 op het Huis te Bloemendaal en overl. kinderloos tusschen 29 Juli 1647 en 8 Augustus 1653 (waar en wanneer?). Hij huwde te Amsterdam 30 Juli 1619 *Susanna Coymans,* dochter van *Caspar* en *Isabella van Lemens,* geb. ± 1598 (waar en wanneer?). Hij woonde in 1659 te 's-Gravenhage en overleed na 27 Maart 1661 (waar en wanneer?). Lucas' broeder *Marcus van Valkenburg,* koopman te Amsterdam en na 1643 te Haarlem, bewindhebber W.I.C., geh. te Keulen op 20 Augustus 1618 met *Cafharina Quingetti,* had behalve de in Ned. Patriciaat 1931 vermelde kinderen o.a. nog een oudsten zoon *Johannes,* geb. ± 1619 (waar en wanneer?), vermeld als koopman te Livorno in 1646 en 1654. De Amsterdamsche koopman Isaack Hochepied was zijn gemachtigde in Holland. Bij de boedelscheiding d.d. 2 Mei 1677 na het overlijden van zijn moeder wordt Johannes v. V. niet genoemd. Hij is dan dus reeds kinderloos overleden.

Is hij dezelfde als de *Johan (van) Valkenburg* die in 1650 en 1652 fiscaal en vervolgens 1656-1659 en 1662-1667, in welk laatste jaar hij in Guinea overlijdt, directeur-generaal van de W.I.C. ter kuste van Guinea is?

Amsfelveen. C. C. VAN VALKENBURG.

Burgemeesters en Schepenen van Arnhem. Deze zijn voor de jaren 1600-1700 vermeld in een artikel van het jaar 1892 (Alg. Ned. Fam. Blad, p. 161, **177).** Gevraagd analoge gegevens van 1700-1800.

Wassenaar. UMBGROVE.

INHOUD 1939, No. 8.

Algemeene Vergadering van het Genootschap. — Jaarverslag 1938. — Nogmaals het geslacht Hiddingh, door J. tle Groot,. — Geslacht Diodati, door Jhr. Mr. J. B. Clifford Kocq van Breugel. (Vervolg en slot). — Kruythoff — Tielenius Kruythoff — Krauthofen, door W. Wijnaendts van Resandt. — Het West-Brabantsche geslacht de Lint,, door J. B. W. M. van Roosmalen. — Een Gorcumsche familie van Hoey, door H. Wijnaendts. — Boekbespreking, door J. P. de Man en Tha. A. J. van Alff. — Inhoud van Tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden : Cate (ten) ; Fischer de Monrepos; Fumal dit d'Artet ((le) ; Fygenschoen; Hoogendijk; Scholten (van Wesele) ; Umbgrove ; Valkenburg (van) . — Burgemeesters en Schepenen van Arnhem.

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Ptetterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd *voor* het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Eiouwstraat* 4, 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 9. LVIIe. Jaargang. September 1939.

De geboorte van H.K.H. Prinses Irene.

In den ochtend van Zaterdag 5 Augustus hebben klokkengelui en kanonschoten den volke kond gedaan van de blijde boodschap, dat wederom een nieuwe loot aan den Oranjestam was ontsproten. Met vreugde en dankbaarheid werd alom het bericht ontvangen, dat aan ons geliefd Prinselijk Paar op Soestdijk eene Dochter was geboren, aan wie de voornamen Irene, Emma, Elisabeth werden geschonken.

In den naam Irene, die in het Grieksch Vrede beduidt, hebben de Vorstelijke Ouders uitdrukking willen geven aan de bede, die in den huidigen zorgvollen tijd, zoo vol dreigend krijgsrumoer, uit de harten van millioenen opstijgt, een bede, die om verlossing roept uit de angstige beklemming, welke allen 'benauwt, die de heiligste goederen der menschheid met ondergang bedreigd weten.

De naam Emma spreekt voor zich zelf, het is die van onze onvergetelijke Koningin-Moeder, wier hooge Christelijke deugden Haar in de annalen van ons Volk een onvergankelijke plaats hebben doen verwerven, een naam, die bij talloos velen in den lande een gevoelige snaar zal hebben beroerd; Elisabeth is die van de Groothertogin van Oldenburg, de geliefde Zuster van wijlen Prins Hendrik.

Mogen de wenschen, die den Vorstelijken Ouders bij de naamgeving hebben voorgezeten, in vervulling gaan en moge aan de jonge Prinses een gezegende toekomst zijn beschoren, tot geluk van Hare Ouders, van Hare beide Grootmoeders en van het Nederlandsche Volk!

VALCK LUCASSEN.

BESTUURSBERICHTEN.

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, behoorende bij de artikelen „Het IJzendoornsche geslaebt de Haas (en mogelijke verwantschappen te Utrecht en Keulen)" en „Een en ander over den eenhoorn als Friesche wapenfiguur".

Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt †.

In den ouderdom van 87 jaren overleed in den nacht van 6 op 7 Augustus j.l. de nestor onzer leden Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt, Voorzitter van den Hoogen Raad van Adel, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, oud-President van het Gerechtshof te 's Hertogenbosch, enz. enz.

De overledene, die zijn lang en werkzaam leven geheel in dienst stelde van de publieke zaak, had zich ook als oudheidkundige en genealoog eene welverdiende reputatie verworven. Van zijne vele publicaties op dit terrein noemen wij in de eerste plaats zijn belangrijk werk „De voorname huizen en gebouwen van 's Hertogenbosch" (1910-1915). Voorts schreef hij o.a. „Het H. Kerstmisgilde te Haarlem" (1905), „Genealogie van het geslacht van Sasse" (1915), alsmede talrijke bijdragen in de Uitgaven van het Prov. Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant, Taxandria en andere tijdschriften W.O. ook ons Maandblad.

De overledene behoorde tot degenen, die reeds in het oprichtingsjaar (1883) tot ons Genootschap waren toegetreden, bedankte later, doch maakte sedert 1903 weer deel uit van onzen kring. Het welslagen van de excursie van het Genootschap in 1916 naar 's Hertogenbosch en de kasteelen Heeze en Helmond was in de eerste plaats te danken aan de welwillende en deskundige medewerking, die het Bestuur steeds van wijlen Jhr. van Sasse van Ysselt mocht ondervinden.

Het Bestuur geeft ook met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer J. D. Uhlenbeck, te Hilversum, sinds 1924 gewoon lid van het Genootschap.

Adreswijzigingen:

JHR. P. BEELAERTS VAN BLOKLAND . . . . *'s-Gravenhage.*
Houtstraat *22.*

IR. G. L. MEESTERS . . . . . , Nunspeet.
Laan 5.

MR. M. J. MEIHUZEN . . . . . *Rotterdam.*
Calandstraat 320.

MR. IJ. H. M. NIJGH . . . . . *Voorburg.*
Park *Leeuwensteijn 17.*

A. RINGELING . . . . . *Banjoewangi (Ned. O. Indië).*
c.o. Pasewaran.

MR. A. W. L. TALMA STHEEMAN . . . . . *Amsterdam C.*
Heerengraoht 386.

Aanwinstenlijst der Bibliotheek,

Koller, F. Généalogie de la familie Michault de Saint-Mars (branche établie en Belgique). Yssingeaux 1938.
(Geschenk van den Schrijver).

*C*heva11erau, D. Het eerste eeuw-getij van Diepenheims kerkvernieuwing, plechtig gevierd op ... den 21 sten van Grasmaand ... 1779 enz. Deventer 1779.
(Geschenk van den Heer W. J. J. C. Bijleveld).

Kuffeler, F. C. van der Meer van. Inventaris van het archief van de weeskamer van 's-Gravenhage 1482-1852. ['s-Gravenhage] 1939.
Oud-archief der gem. 's-Gravenhage.
(Geschenk van het Gemeente-Archief te 's-Gravenhage).

Bosch, A. E. R. van den en D. P. M. Graswinckel. Het oud-archief van „Het arme weeshuys der kercken ende der stadt van Breda" 1606-1887. Met regestenlijst van het jaar 1308 af. [z. pl.] 1939.
{Geschenk van het College van Regenten van het Ned. Herv. Weeshuis te Breda).

Westermann, J. C. De rekeningen van de landsheerlijke riviertollen in Gelderland 1394/1395. Arnhem 1939.
Werken uitgeg. door Gelre, XXI.
(Ruil ver. *„Gelre").*

Maris, A. J. De reformatie der geestelijke en kerkelijke goederen in Gelderland, in het bijzonder in het kwartier van Nijmegen. 's-Gravenhage 1939.
Proefschrift Utrecht.
(Geschenk van de Schrijfster).

Muschart, R. T. Grafzerken en grafmonumenten in de Groote- of St. Eusebiuskerk te Arnhem. [z. pl. 1939].
Overdr. uit „B. en M. Gelre", XLII.
(Geschenk van den Schrijver).

Enschedé, A. J. et D. P. M. Graswinckel. Des Villates en France et aux Pays-Bas. Supplément aux notes généalogiques recueillies par... L. de la Boutetière et A. J. Enschedé. Haarlem 1939.
(Geschenk van Mr. A. J. Enschede).

Berg hman, A. Armoiries de bourgeois Suédois. Stockholm 1939.
(Geschenk van den Schrijver).

Stols, A. A. M. Luxembourg-Nassau; précis généalogique de la dynastie grand-ducale de Luxembourg, issue des deux lignes de la maison de Nassau (1100-1939). Préface par A. Collart. Maestricht enz. [1939].
(Recensie-exemplaar).

ver Loren, J. Ph, de Monté. Grondbezit en standen in het Oosten des lands vóór de feodaliseering. 's-Gravenhage 1939.
(Recensie-exemplaar),

Cosemans, A. De bevolking van Brabant in de XVIIde en XVIIIde eeuw. Brussel 1939.
Kon. commissie voor geschiedenis.
(Ruil „Académie royale de Belgique").

*S*inger, N. H. Het geslacht Pauw (doopsgezind, Noord-Holland). Alkmaar 1938. Gestenc.
(Geschenk van den Schrijver).

Beonje, J. Cranenbroek. Alkmaar 1939.
(Geschenk van den Schrijver).

Ven, A. J. van de. Ds. Johannes Ceporinus en zijn nageslacht. (Een aanvulling). [z. pl. 1939].
Overdr. uit „B. en M, Gelre", XLII.
(Geschenk van den Schrijver).

Feicke, K. Stammbaum der Familie Feilcke. Linie III: Gross Godems (Meckl.). [Hannover 1939].
(Geschenk van den Schrijver).

Valvekens, E. Een premonstratenzer abdij in het midden der XVIe eeuw. [Averbode 1938].
Bibliotheca Flandro-Belgica historica, nr. 1.
(Geschenk van den Schrijver).

Gessler, E. A. Schweizerkreuz und Schweizerfahne. Zürich 1937.

Thiry, L. Histoire de l'ancienne seigneurie et commune d'Aywaille; publiée avec la collaboration de H, Burton, E. Detaille, M. Gobiet et J. Hensgens. Aywaille 1938. dl. I, 2e st.

De oudste generatiën van de familie

van Dam (van Isselt) (Amersfoort),

door W. E. VAN DAM VAN ISSELT.

Zonder ik mijn voorvader Jacob van Dam, heer van Isselt en Pylsweerd (1720/83) uit, dan werden door de latere generatiën onzer familie slechts luttele blijken gegeven van ***actieve*** belangstelling voor hare genealogie: men bezat immers het „Adelijk en Aanzienlijk Wapenboek", enz. van Abr. Ferwerda, waarin onze familie voorkomt met een genealogie t/m 1758 in 14 generatiën, aanvangende met „Hendrik Willemsz. van Dam van Vliet en Machtild Schoordyck zijn wijf, vermelt in een erfpagt brief a° 1353 door den Proost St. Mariae Johannes de Oratio". Ferwerda genoot oudtijds, zeker'in onze familie, vrijwel onbepaald vertrouwen. ***Wetenschappelijke, stelselmatige*** en ***kritische*** beoefening van de geslachtkunde vormde destijds in het algemeen nog uitzondering.

Door dit werk was onze familie zich ervan bewust te behooren tot een zeer oud, ***van oorsprong absoluut Amersfoortsch geslacht,*** reeds in de eerste helft der 15e eeuw in de vroedschap, en vanaf 1500 tot het midden der 17e eeuw vermaagschapt aan de eerste, waaronder de alleroudste geslachten ter plaatse. Immers:

Willam van Dam (6e gen.; omstr. *1450* tot *1526)* tr. 2° Febr. 1500 Beyeraet van IJsselt, dr. van J(oh)an (Carman) van IJsselt, heer van IJsselt *1462,* in de vroedschap 1467/82[1]), tr. 1 e Jacoba Bot(h). De van IJsselt's waren een zeer oud riddermatig geslacht [2]). Zij komen het eerst voor in 1290 (Bertold de Isala), mogelijk reeds 1224/5 Dirk Cosyn? [2]); in 1.326 is Cosinus van Isselt „schiltknape" [3]). De geregelde stamreeks staat vast vanaf *1328* door de beleeningen met het Hollandsche leen Isselt [4]), waarbij vanaf 1366 ter bevestiging die met het Stichtsche leen „het gerecht en de tienden van IJsselt [5]). Dieric (Theodoricus) Cosyn van IJsselt stichtte met eenige anderen 21 Aug. 1337 het kapittel van de toen tot een collegiale kerk verheven St. Joris te Amersfoort [6]), 3 Nov. 1339 alleen „op myn goed, gewoonlijk 1 Jsselt geheeten", de aan de H. Barbara gewijde kapel van IJsselt [7]). Dit riddermatig geslacht, waarvan een verklaring d.d. 3 Mei 1393 bekend is, dat de overoude moeder (3 generatiën terug, derhalve omstreeks 1290) „waelgheboren was uter edelen hofstede van IJsselt" [8]), stierf uit met „Margriete Henrics van Isselt dr., wordt verlyt met het Stichtsche leen IJsselt en voor haar dede hulde Johan Kerman, haer man 1440" [5]); hij zat in de vroedschap 1438/55. Het geslacht C(K)arman, op welken naam talrijke varianten voorkomen, vormde mede een zeer *oud* Amersfoortsch geslacht: als eerste daarvan komt voor Hermen Herman Caremanszoone, 1353 schout te Amersfoort, destiids de hoogste functie ter plaatse [9]). Harman Carman Janss., landgenoot van Coelhorst, zegelde 1370 en 1390 [10]); dit laatste jaar stichtte hij met Johannes Cairman Woutersz. het tweede altaar in de St. Joriskerk [11]). Vanaf 1404 komt dit geslacht vrij geregeld *voor* in de vroedschap, soms met 4 tegelijk, later intermitteerend, voor het laatst in 1653.

Jan Carman × Margriete van IJsselt hadden 2 zonen, Jan en Willem. Hoewel blijkens het vorenstaande ook het geslacht C(K)arman een zeer *oud* was, dat zich minstens nog 2 eeuwen ter plaatse voortzette, nam de staak van eerstbedoelden Jan weldra den naam en het wapen van de moeder, IJsselt, over, stellig omdat dit, als riddermatig nog hooger aangeslagen, anders zou uitsterven. Reeds 9 Sept. 1462 werd de oudste zoon als „Johan van IJsselt" beleend met het Stichtsche leen IJsselt, „soe Mergriete, synre moeder uytgegaen is". Als *overgangsvorm* komt hij 14 Juli 1463 voor als „ Jan Kaermans van IJsselt", toen zijn moeder hem het Hollandsche leen IJsselt schonk, zijn jongere 'broeder, schepenklerk (= secretaris van het gerecht) o.a. in 1468 als „Willam Karman van IJsselt" [12]). In de vroedschap komen zij voor als Jan en Willam van IJsselt: Jan in 1467182, Willam 1481 raad en cameraer, 1483 burgemeester. Deze 2 eenige van IJsselt's, die voorkomen in de vroedschap van Amersfoort, waren feitelijk echte Carman's. Van het oorspronkelijke, riddermatige geslacht van IJsselt heeft nooit iemand daarin ziting gehad: zij woonden op hun goederen ruim ¼ uur gaans buiten de poorten, kwamen er ook als praefeodalen adel niet voor in aanmerking [13]).

Beyeraet van IJsselt's moeder Jacoba Bot(h) was mede gesproten uit een zeer oud Amersfoortsch geslacht, waartoe ook de bekende G.G. Pieter Both heeft behoord. Het wordt er 't eerst vermeld 8 Nov. 1374, toen Herman Bot, kanunnik van de St. Joriskerk, daarin een altaar stichtte [14]). Volquin en Gheriit Both zegelen 1380 [15]). Het geslacht komt er sedert dien eerst met kleine intervallen, later vrij geregeld voor in de vroedschap t/m *1753.*

Peter van Dam (7e gen.; *1500* tot 1554) tr. uiterlijk 1529 Maria Verburgh [16]) of Verburch. zuster van Geertruyd, grootmoeder van Johan van Oldenbarnevelt. Onze genealogie bij Ferwerda zegt t.a.p.: „de geslagten van Verburgh ofte van der Burgh en van Weede waren over 1½ eeuw vóór die tijd (d.w. dus van vóór 1400) de oudste en notabelste in Amersfoort". Men treft het in de vroedschap niet aan, tenzij onder patronymicon, zooals b.v. Gheryt Gerritsz., [17]), hoedanig o.m. van Oldenbarnevelt's overgrootvader werd aangeduid.

Wyllam van Dam (8e gen.: omstreeks 1530 tot '76) tr. omstreeks 1557 Maria Freys van Dolre. Van Büchel zegt omtrent dit geslacht, dat het behoorde tot diè Utrechtsche, die van af 1300 tot zijn tijd (einde 16e eeuw) zeer bekend tot beroemd waren [18]).

Als eerste uit deze familie komt voor in de vroedschap te Amersfoort Maria's grootvader Jacob [Freys] van Dolre a° 1478 tot 1530, mede meermalen als burgemeester, die ook het schoutambt heeft waargenomen.

Peter van Dam (8e gen., 1548 tot 1624) tr. le uiterlijk 1582 Aeltgen Foutten = Foeyt, van welke familie er een raad was 1551/62 (te Utrecht reeds 1404) ; hij tr. 2e te Utrecht 27 Dec. 1590 Digna van Leemput, gesproten uit een degelijke burgerfamilie, daar vermeld sedert 1524 [19]).

Jacob van Dam (9e gen., 1563 tot 1647) tr. 1593 of eerder Margaretha Anthonis Dyersdr.. Dyer — soms Dier geschreven, d.w.z. Diër — was een zeer oude Amersfoortsche familie, die er zegelt 1402 t/m 1520, in de vroedschap 1416/70; wel te onderscheiden van het mede oude geslacht Duwer of Douwer [Dour?] .

De gebroeders Dr. ***Peter*** (1593 tot 166(3)6?) en Mr. *Willem van Dam (* 1596 tot 1673) uit de 9e gen. huwden de *gezusters*

1) Alle gegevens van dezen aard wijzen geenszins op continuïteit, doch geven begin- en laatste jaar aan.

2) Zie 2 artikelen van Jhr. Mr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland in jaargang 1923 van dit Maandblad. „De riddermatigheid van dit geslacht [tot 1450] behoeft eigenlijk geen betoog meer."

3) S. van Leeuwen. Batavia illustrata. II, 1200.

4) Geschiedenis van het Hollandsche leen: het huis, de hofstede en 4 morgen land te Isselt, van mijne hand in De Navorscher, 1905.

5) Twee werken van Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van Ysselt en mijne genealogie-van Ysselt.

6) Van Bemmel. 1, 68.

7) Een authentiek afschrift van den stichtings- en van den bevestigingsbrief, genomen van de origineelen, in de Handschriftenverzameling van de Universiteit van Utrecht, no. 1253 ; zij zijn van de hand van Prof. Anthonius Mntthaeus. den geschiedschrijver over Amersfoort 1693. Afgedrukt in een artikel van Jhr. Mr. A. F. "0. van Sasse van IJsselt „Michiel van IJsselt" in het Archief geschiedenis Aartsbisdom Utrecht, 1895. De Kapel, gerestaureerd met behulp van Monumentenzorg, is nog in het bezit van onze familie.

8) Archief van den Hoogen Raad van Adel, Elburchlade 7, no. 53.

9) Van Bemmel, 11, 472, nt; van Rootselaar, 1, 170.

10) Van Beurden. Schepenzegels Amersfoort.

11) Van Bemmel, I, 112/3; van Rootselaar, I, 356.

12) Van Bemmel, II, 71/2.

13) Hoe hoog de naam van IJsselt oudtijds stond aangeschreven, blijkt hieruit, dat toen de oudste staak in de 2e helft der 16e eeuw andermaal uitstierf met Christina, tr. 1550 Cornelis Jansz. van Vianen, hun oudste zoon zich Jan Cornelisz., genaamd van IJsselt noemde, diens kinderen weer van IJsselt. Zie mijn genealogie v. IJ., 9e t/m. 11e generatie.

14) Van Bemmel. 1, 111/2. Van Rootselaar. 1, 377 is hier 2 maanden mis, wat het Kapittelboek van St. Joris duidelijk aangeeft.

15) Volcken en Gerrit zijn echter Both-namen van vóór 1500; mijn vermoeden, dat van Rootselaar, 1, 416 zich vergiste door Bor te stellen, bleek bij onderzoek in de Amersfoortsche charters en hun klapper juist.

16) Bij Ferwerda heet zij ten onrechte Margaretha, waarvan er destijds 2 hebben bestaan. In de transportacten van Amersfoort komt zij, behalve als Maria, minder duidelijk ook voor als Merytgen of Marytgen, wat zal hebben geleid tot deze vergissing.

17) O.m. 1534, '37. '39, '41. '43.

18) Bijdragen' Historisch Gen. Utr. 1906, blz. 244.

19) Bijdragen-van Leemput van mijne hand in De Navorscher, 1911, '14, '15 en '17, alsmede in De Ned. Leeuw 1930.

Catharina en Elisabeth Poeyt, ofschoon de laatste als tweede naam „van Overryne" werd gegeven en haar ook het wapen Overryn werd toegeschreven. Zij waren dochters van Dr. Jacob Poeyt, stadsgeneesheer te Amersfoort, en van Mechteld van Ommeren. Ook Poeyt is een zeer oud Amersfoortsch regentengeslacht [20]), dat er zegelt vanaf 1381, in de vroedschap vanaf 1388, weldra jaarlijks, soms met meerdere tegelijk tot minstens 1574. De moeder van Ommeren was van een Veluwsch geslacht (schout te Ede 1519, burgemeester van Elburg en Harderwijk) [21]), dat vanaf 1615 mede in de vroedschap van Amersfoort voorkomt, vanaf 1637 ook als burgemeester.

Mr. *Peter van Dam* (10e gen.: 1621 tot 1706). de bekende advocaat [= secretaris] der O.I. Comp. van 1652 tot 1706, brak door zijn functie van wijdere beteekenis met de traditie van plaatselijke belangen en huwelijken. Hij tr. le 1648 Lydia van Segwaert, gesproten uit een zeer oud Dordtsch regenten- of patriciërsgeslacht (M. Balen), 2e 1668 Anna Hasselaar (wede Marten Ruyghaver van Loon), behoorend tot een zeer bekend Amsterdamsch geslacht van kooplieden en regenten (Elias).

Kortheidshalve stip ik hierbij slechts aan, dat bijna alle vrouwelijke van Dam's uit de 7e t/m de 9e generatie mede huwden met gezeten, meestal regentenfamilies uit Amersfoort, zooals van West-Rhenen, van Dompselaer, de Goyer, van Snuel (soms Sneul, Snoe(de)l) en van Steenbeeck.

Aangezien Ferwerda weinig meer geeft dan eenigszins uitgewerkte ***stamboomen*** — wat ons geslacht betreft vanaf de 7e generatie onder vermelding van functiën en de belangrijkste belevenissen in den geest van, doch meermalen uitgebreider dan Nederland's Patriciaat ze thans biedt — was mijn vader stellig voornemens na zijn pensionneering de ***genealogie*** onzer familie grondig ter hand te nemen met onzen stamboom bij Ferwerda tot ruggegraat. Toen dat oogenblik naderde, werd hij als 60-jarig generaal in 1902 aangezocht als eerste Voorzitter van den Centralen Gezondheidsraad de Wet op de Volksgezondheid in werking te brengen, welke betrekking hij t/m zijn 70e levensjaar kon blijven bekleeden. Daarom nam ik zomer 1903 onze genealogie ter hand. Door ruim 36 jaar geregeld navorschen kwamen zooveel gegevens aan het licht, dat vele mijner voorvaderen en voorzaten geleidelijk min of meer gingen leven.

Niet theoretisch-genealogisch onderlegd, slaagde ik er de eerste kwart eeuw van mijn onderzoekingen niet in ten aanzien van onze familie hooger op te klimmen dan de 6e generatie: van deze beperkten mijn vele vondsten zich toevallig tot den eenigen persoon, dien ik daarvan bepaald noodig heb: de schakel in onze rechte lijn, Willam van Dam tr. 2e Febr. 1500 Beyeraet van IJsselt (kol. 403).

Wat Ferwerda geeft omtrent „het geslagte van Dam" bleek mij vanaf die kern der 6e generatie in algemeenen zin ***absoluut juist*** [22]). Tevens stelden mijn onderzoekingen ontwijfelbaar vast, mede door wat er van ziin markante hand in het familiearchief bewaard is gebleven, dat mijn in den aanhef genoemden voorvader Jacob van Dam den geslachtsboom

[20]) Verg. Jhr. Mr. M. P. Smissaert. Navorscher. 1893, blz. 352/3.

[21]) Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van IJsselt. Genealogie van het geslacht van Sasse. Van Ommeren aldaar blz. 138 e.v.

[22]) Aan een' streven tot opsieren kunnen slechts doen denken: *a.* dat verschillende generatiën heer of vrouwe van IJsselt worden geheeten, die het niet waren (verwisseling van het Stichtsch met het Hollandsch leen Isselt) ; *b.* dat de moeder van Digna van Leemput (8e gen.) de Berghes ten Essendelle wordt genoemd, als hoedanig zij herhaaldelijk voorkomt; in werkelijkheid heette zij (van) Voorn(en).

onzer familie heeft opgesteld en Ferwerda ter plaatsing toegezonden; hij bewerkte groote genealogieën van Dam, Graafland en Uytenbogaert, alsmede een kleinere betreffende de familie zijner vrouw, Buyk. Hoewel er weinig meer over is aan familiepapieren van vóór Jacob van Dam's tijd, is het door verschillende gegevens zeker, dat er veel meer is geweest. Veel ging verloren: a. doordien mr. Willem van Dam, burgemeester van Amersfoort, na de overgave in 1629 aan Montecuculi is moeten vluchten, zijn papieren van waarde „tweemael heeft moeten verbrengen", eer het restant behouden te Hoorn kwam [23]); b. hij, zijn ervaringen van dat jaar indachtig, op hoogen leeftijd met zijn vrouw Juni 1672 voor de Franschen is gevlucht naar Leiden: „door die ongemacken syn seer vele pampieren ontduystert of soeck geraeckt [24]); c. er ten huize van mijn overgrootvader Mr. W. van Dam van Isselt, die te Utrecht een deel van een zeer groot huis aan de Witte Vrouwenpoort — dependance van het paleis van Koning Lodewijk Napoleon — bewoonde, 28 Nov. 1814 een hevige brand heeft gewoed [25]). Deze zal mede de oorzaak zijn, dat er van de 27 familieportretten en schilderijen, vermeld in den inventaris a° 1778 van diens grootvader, mr. Willem van Dam, heer van Pijlsweerd (1690 tot 1778), slechts 2 overgebleven zijn.

In 1920 werd ik voor goed geplaatst te 's-Gravenhage. Reeds sedert jaren geabonneerd op De Navorscher, werd ik daar bij het betreurenswaard inkrimpen van ons aantal genealogische tijdschriften — ik denk hier in de eerste plaats aan De Wapenheraut — in 1924 lid van ons Genootschap. Dit en hernieuwde bezoeken aan het Alg. R. A. brachten mij in nauwere aanraking met amateur-beroepsgenealogen; met groote belangstelling volgde ik de vele op ***streng wetenschappelijke, louter waarheidlievende*** grondslagen gebouwde genealogische studiën in dit Maandblad, meermalen sluitende als wiskundige 'bewijzen. Behalve daardoor ging toen mijn onbepaald vertrouwen in den kop onzer genealogie bij Ferwerda geleidelijk wankelen, doordien mij bleek, dat:

le. Ferwerda bijna uitsluitend boekverkooper en drukker was, sedert hij zich in 1740 te Leeuwarden vestigde. Het „Adellijk en aanzienelijk Wapenboek" vormt zijn eenige productie(?) op genealogisch gebied. „De geslachtsregisters nam „hij op, voor zoover die hem door de familiën op zijn uit„noodiging werden toegezonden. Zij zijn dus niet ten volle „betrouwbaar" [26]). Da zii niet deskundig gecontroleerd zijn zooals tegenwoordig onze 2 Jaarboekjes blijkt ook wel uit zijn „Berigt aan den leezer", dat de deelen voorafgaat. Ferwerda durfde „de Heeren" niet aanpakken. De waardeering, althans ten aanzien van de ***oudste generatiën, is*** dus wel gedaald sedert Mr. J. I. D. Nepveu vóór ongeveer een eeuw verwees naar den „veelal nauwkeurigen en, mag ik er bij voegen, nauwgezetten ***geslachtschrijver*** Ferwerda." [27]).

2e. Onze regenten- of patricische familiën, die zich in de 18e eeuw op de kussens wisten te handhaven, zichzelf zóó voornaam achtten, dat zij niet anders konden aannemen of

[23]) Bijdragen Hist. Gen. Utrecht. 1909. Brief van Mr. W. van Dam a°. 1630 aan Samuel Naeranus.

[24]) Zie den brief van kol. 399 (met nt. 53).

[25]) Zie voor dien brand: Utr. Ct. 30 Nov. 1814; De Navorscher 1854 (mededeeling van mijn grootvader v. D. v. 1. onder het pseudoniem Q. N.), alsmede 1863 in druk verschenen herinneringen van den Utrechtschen apotheker H. Keetell uit de jaren 1813/5.

[26]) Gegeven van Mevrouw R. Visscher, oud-archivaresse van Leeuwarden.

[27]) Utrechtsche Volksalmanak 1843. Catharina van Leemput. Cursiveering van mij.

hun voorvaderen hadden immer behoord tot dergelijke kringen. Zóó ging men, *dikwerf nog zonder bepaald boos opzet*, zonder onderzoek in op onsamenhangende gegevens, verbandelooze aanwijzingen en mogelijkheden, waaruit legenden omtrent afstamming voortkwamen, in het verloop der tijden nog verfraaid: „de vroeger toomelooze genealogische phantasieën" [28]), ook door hen, die beneden de regenten stonden, in blind vertrouwen aanvaard:

3e. van de gegevens aangaande onze oudste 5 generatiën bij Ferwerda in de Utrechtsche en Amersfoortsche archieven zeer weinig, en dan nog slechts ten deele viel terug te vinden. Zomer 1936 verzocht ik den heer Ph. van Hinsbergen, meer dan 30 jaar werkzaam bij de Utrechtsche oude archieven, daarnaar een onderzoek te willen instellen. Hij antwoordde mij Nov. d.a.v., dat de erfpachtbrief a° 1353 uit de eerste generatie (kol. 388) niet was teruggevonden, van een beleening uit de 3e door den bisschop met 8 dammaten lands „weegens trouwe dienst" slechts iets, wat er zeer flauw op geleek.

Wat nu de beleeningen met Vliet betreft, deze beginnen in het Stichtsch en Overijsselsch leenregister met 1394; die uit onze eerste generatie is dus oncontroleerbaar. Volgens onze 2e generatie zou de oudste zoon Willem van Dam heer van Vliet zijn geweest; „sterft zonder oir"; daarna deelden zijn broeder Hendrik en zijn zuster Alid Machtild, „die Tymen Schorren zijn wijf was", het gelijk. Volgens genoemd leenregister „ontfinc Aleit, die Tyman Schorren wyff was, Henrix dr. van den Damme [29]) 5 Febr. 1394 dat huys then Vliete mit eenre hoeve lants alse gelegen is in Lopic bider Capellen, dair dat voirs. huys op staet" [30]). De tijd kan kloppen, van een beleening met *half* Vliet blijkt in het register niets, terwijl omgekeerd in onzen stamboom, ofschoon daar ook de vrouwelijke lijnen eenigszins zijn uitgewerkt, weer niets blijkt omtrent de volgende acte ter zake van het register: „6 Sept. 1395. Marie Tyman Schorre, Peter Schorrendr. ontfinc dat huus ten Vliet met XX mergen landts, als dat gelegen is by Lopiker Capell" [31]).

Ik dien hieraan nog toe te voegen, dat de in de 4e generatie aan Pieter van Dam toegeschreven titel „J(uris) U(triusque) Licentiatus", een lagere graad dan J. U. Doctor, eerst dagteekent van omstreeks 1500, stellig van na 1410/30, toen hij moet hebben gestudeerd (verg. kol. 395,' 400 en 402), voorts, dat omtrent alle 11 in de 3e t/m de 5e generatie genoemde van Dam's met hun echtgenooten op één uitzondering in de 4e en één in de 5e na niets aan het licht kwam [32]), ook niet bij een tweede onderzoek-van Hinsbergen 1938 ter afwerking van onzen stamboom voor Nederland's Patriciaat. De ginds genoemde aangehuwde geslachten van Blokhoven. van Woldam, de Vogelaar en van der Linden kwamen destijds te Amersfoort niet voor, van der Meer als „knape" 1420, van Blocklandt 1436, alsmede Bruenis van Blocklant schout

28) Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius in zijn belangrijk artikel „Middeleeuwsche geslachtsnamen". De Ned. Leeuw, 1938, kol. 434/9.

29) Alle van Dam's (Amersfoort) worden vanaf de oudste generatiën (vóór 1400) immer aldus genoemd met uitzondering van Peter van Dam (7e gen. ; omstreeks 1500 tot 1554), die in 2 acten van de leenkamer van *Holland* a°. 1526 van Damme wordt geheeten; dit bewijst uiteraard niets ten aanzien van een poorter van *Amersfoort*. Van den Damme, zooals hier in den tekst vermeld, kwam destijds veelvuldig voor te IJsselstein e.o., waartoe ook „Vliet bij Lopikercapel" kan worden gerekend.

30) Volgens d'Yvoy. Genealogieën van Stichtsche geslachten, was Aleit's vader Hendrik van den Damme schepen te Utrecht zooals hier vermeld in kol. 399.

31) Jhr. Mr. Wittert van Hoogland. Utrechtsche Ridderhofsteden en heerlijkheden, 11, 584, liet ten onrechte haar voornaam neg.

32) Nl. Peter van Dam (4e gen.) en Peter van Dam (5e gen.), tr. N. van Cuyck.

1470/2 en 1491, raad 1473 en 1477; ook omtrent de in de 6e gen. naast den hoofdpersoon Willam van Dam, die het geslacht voortzette (kol. 403), in de andere 2 staken vermelde 6 van Dam's trok ik nergens iets aan;

4e. bij mijn onderzoekingen van latere jaren 5 mannelijke van Dam's en één vrouwelijke van vóór 1500 aan den dag traden, die naar mijn vaste overtuiging in den kop onzer genealogie thuis behooren (kol. 398/99), er bij Ferwerda niet in vallen aan te wijzen, doch op zeer aannemelijke wijze, door feiten gestaafd, vallen te groepeeren tot een nieuwen kop, wel bescheidener in omvang dan die bij Perwerda, echter een, welke er m.i. in waarschijnlijkheid beslist boven staat (kol. 399-401 en 402/3);

5e zooals onze bekende genealoog, kolonel J. P. de Man, mij mededeelde, dubbele voornamen vóór het einde der 16e eeuw hooge uitzonderingen vormen; onze generatiën le t/m 5e daarentegen tellen er 8; dit komt Z.Ed. verdacht voor.

Mijn huidige slotsom omtrent onze oudste 5 generatiën bij Ferwerda is, dat — aangezien de hoofdpersoon der 6e generatie en alle volgende op enkele bijzonderheden na *volkomen juist* zijn — er geen reden bestaat *al* het voorafgaande, hoewel onbewezen, onjuist te achten. De hier behandelde van Dam's waren van ouder tot ouder Amersfoorters, de heerlijkheid Vliet voerde hun wapen; onze bekende expert op dit gebied, de heer R. T. Muschart, noemde ze mij reeds in 1913 „absoluut dezelfde wapens: men kan veilig aannemen, dat het „huis te Vliet zijn wapen heeft gekregen van het geslacht „van Dam, niet omgekeerd, daar toch de heeren van Vliet „als afstammelingen van Woerden de bekende 3 ruiten voerden „en dus zeer oudtijds ook wel het wapen van het Huis Vliet deze 3 ruiten zal vertoond hebben". Ik kan hieraan thans nog toevoegen, dat aan charter No. 18 van Amersfoort (a° 1366) uithangt het geschonden zegel van Gisebrecht van den Vliete als borg, volkomen gelijk aan dat van van Dam (Amersfoort). Voorts zegelde Willaem van den Vliete 's Maendach na Alre Sielendach 1386 als getuige bij een transport met een wapen van Dam, behoudens, dat de 2 × 3 bijfiguren boven den keper zijn vervangen door een barensteel met 5 hangers [33]).

Onze eerste generatie, daarmede dan ook met eenige wijzigingen de 2e, bezit derhalve m.i. zekeren graad van waarschijnlijkheid. Gerechte twijfel bestaat omtrent de volgende 4 generatiën, met uitzondering van de rechte lijn der 5e en der 6e.

De eerlijkheid gebiedt mij hieraan als gevolgtrekking toe te voegen, dat, wanneer de verbindende schakels tusschen de le en 2e met onze 5e generatie bij Ferwerda op losse schroeven komen te staan, daarmede de onderstelling, door wijlen mijn neef (van twee zijden) Jhr. Mr. E. W. F. Wttewaall van Stoetwegen in dit Maandblad 1908, kol. 155 ontwikkeld — nl. „dat familie van Dam (Amersfoort) niet alleen uit het „Huis van Wassenaer stamt, maar zelfs haar sedert 1523 „rechtens de eer toekwam zich van Wassenaer te mogen „noemen" — andermaal wordt ondergraven. Zelf sta ik ten deele schuldig aan die onderstelling, want genoemde heer ging uit van een mijner maiden-artikels in De Navorscher 1908, waarin mijn verzekering, „dat Ferwerda, wat het geslacht van Dam betreft, zeer betrouwbaar is". Uit het voorgaande blijkt overtuigend, dat ik tegenwoordig daaraan de beperking zou hebben verbonden: „vanaf de 6e generatie".

Thans de onder 4e bedoelde, meest in de latere jaren aan het licht gekomen van Dam's te Amersfoort:

33) Handschrift A. van Büchel. R.A. Utrecht. No. 316, fol. 96vo./97.

a. Willem van Dam, „mit syn gesellen" met 20 + 10 roeden genoemd in de „dyckcedulle van den Slage", d.w. de 0. Eemdijk ten N. van Amersfoort, welke polder De Slaag beschermde; die cedulle vormde de bijlage van den Schouwbrief, 5 Maart 1393 gegeven door bisschop Florens van Wevelickhoven, den dijkschouw en zijn bestuur regelend [34]).

Vermoedelijk mede als gevolg van den overgang van Amersfoort tot het Protestantisme, waardoor de bisschop en de heer van Abcoude zich onthielden, is die schouwbrief „geamplieert en gecorrigeerd" door een Landbrief van de Staten van Utrecht dd. 20 Sept. 1598, blijkens welke o.m. Peter van Dam reeds was aangewezen als heemraad van dien polder [34]).

Een kwart eeuw geleden gaf wijlen de heer A. M. E. des Tombe, destijds secretaris van de Gezondheidscommissie te Amersfoort, die herhaaldelijk het oud-archief bezocht en met wien ik genealogische gegevens uitwisselde, mij op, dat hij in het Museum Flehité vermeld had gevonden „Peter van Dam, heemraad van de Malen 1393" [35]). Tijdens de drukke mobilisatiejaren in Brabant ben ik destijds niet onmiddellijk ingegaan op de vindplaats van laatstvermeld gegeven. Het is 1939/40 te Amersfoort nog niet teruggevonden. Na ontdekking van den Schouwbrief bij van de Water en Peter van Dam (8e gen.) a° 1598 of' wat eerder als heemraad van polder De Slaag, rees bij mij de vraag, of hier moet worden gedacht aan een vergissing tusschen een fictieven Peter van 1393 en dien van 1598, genoemd in het addendum ad 1393, ook al zijn het ***markgenootschap*** De Malen op het Hoogland bij Amersfoort en ***polder*** de Slaag hoogstens verwante, allerminst synonieme begrippen [36]). Derhalve Peter van Dam, heemraad 1393, hier voorloopig: „pro memorie".

Vermelde Willem van Dam valt in onze 3e generatie bij Ferwerda *niet* aan te wijzen, aangezien er daar alleen een Willem van Dam, „priester te Utrecht", voorkomt.

b. ***Peter van Dam,*** schepen te Amersfoort 1434 (van Bemmel. Amersfoort. 11, 539). Dit ***kan*** zijn geweest, behoudens vorenvermeld anachronisme: 4e generatie. 2. „Pieter van Dam. J. U. Licentiatus; obiit ongetrouwd".

c. *Willam van Dam,* vermeld in de bijlage van een raadsbesluit Amersfoort dd. 13 Nov. 1426: een lijst van 29 burgers, die toen door het stadsbestuur werden aangewezen om bisschop Rudolf van Diepholt een schenking te doen van ƒ 7200, omdat hij de stad had bevrijd van zijn mededinger Zweder van Culemborg en den hertog van Gelderland, wiens benden groote schade toebrachten. Onder die 29 burgers, die kennelijk meer of min de zijde der tegenpartij hadden gekozen, staat Willam van Dam voor ƒ 100 (maximum één à ƒ 1000) [37]).

Raad te Amersfoort 1443 (van Bemmel II, 543).

Het valt nauwelijks aan te nemen, dat deze W. v. D. kan ***zijn*** geweest: Ferwerda 4e gener. 3. „Willem Adolf van Dam, raad aan het Hof van Braband", omdat deze samenvoeging van betrekkingen vreemd aandoet, ook dat iemand uit een door en door Amersfoortsch poortersgeslacht zou geraken aan het Hof van Brabant.

d. ***Hildegont van Dam.*** Aldus vermeld:

le. Charter Amersfoort No. 416 dd. 16 Maart 1461, waarbij anderen en zij 2 hofsteden transporteeren aan de vicary van het hooge outer in de kapel van het St. Barbaraklooster.

2e. 1462. „Hillegond, Willems wyf van Dam" doet een fundatie, nl. een jaarlijksche preuve (uitkeering) van zeker gebak van weitenbrood, jaarlijks op Remigii met behulp van „der Armen Poth"broeders uit te keeren. Het klooster van Marriënberg te Soest bevestigt deze fundatie voor het gerecht [38]).

3e. 1472. Genoemd klooster bevestigt als voren „Hildegundt, die Willems wyff was van Dam [weduwe] ende haren erffgenaemen, dat het ten eeuwigen dage jaarlijks op Hemigii met behulp van de Potbroeders den gerechten armen gebakken weit(enbrood) zal doen uitdeelen tot de helft van de rente van 4 akkeren lands, gelegen onder Hamersveld [39]).

e. Peter Willamsz. Op dezen vestigde ik reeds de aandacht in mijn studie van 1914 omtrent de oudste bekende zegels en het wapen van familie van Dam van Isselt [40]), was toen echter met onze oudste generatiën nog lang niet zóó ver om daaraan gevolgtrekkingen te verbinden als thans mogelijk.

Van Peter Willamsz. zijn te Amersfoort 3 zegels bekend:

le. Charter No. 406. Woensd. na St. Luciënavond 1459 (dus 19 Dec.). Schout en schepenen bevestigen het transport van een hof. Als laatste schepen wordt genoemd en zegelt (de rechter helft nog aanwezig): Peter Willa. Precies hetzelfde zegel als aan:

2e. Charter No. 498. Woensdag op St. Luciëndag 1475 [dus: 13 Dec. 1475]. Schout en schepenen, onder wie Peter Willamsz., dragen Jan Borre den eigendom over van een hofstede. Na den schout komt als eerst zegelende schepen Peter Willam soen (de naam loopt nagenoeg rondom het wapen): een keper met 5 verticale, lange en smalle kanteelen, de buitenrand der buitenste tegen dien van het schild, de bijfiguren zijn blokjes of vierkanten; boven 2 × (2 + 1), de bovenkant der bovenste langs dien van het schild; onder: 1 + 2 + 1. Dergelijke onbeduidende verschillen met ons huidige wapen „zeggen niets" [41]).

3e. Charter No. 540. Zaterdag na S. Martijnsdag translatio 1482 [dus: 6 Juli]. De schout van Zeldert erkent de overdracht van land in de Oude Slaag [42]). Onder de goede mannen zegelde als No. 4, dus zegel No. 5 v.l., Peter Willamsz., dit maal met een nieuw', grooter zegel, hetwelk, doordien een uitkomende griffioen werd geplaatst boven het schild, in het randschrift slechts plaats liet voor „Peter Willā". Het wapen bleef precies hetzelfde.

Uit het eerste charter blijkt, dat Peter Willamsz. reeds schepen was in 1459: dit blijkt niet bij van Bemmel, waar de jaren 1456/9 oningevuld bleven, wél, dat hij schepen was in 1471, '73, '75 (zegelt) en '80. Voorts wordt hij vermeld in dit transport: 1479. 3a in profesto Michael [dus: 28 Sept.]. Peter Willamsz. scont te goede Jan Wulyz. enz. alsulck recht en toesegg. als hy heft aen de huse en hofst., gelegen op die Spoey, ... mit dat huys en hofst., dat dair naest aen gel. is

---

34) Van de Water, Groot Plakkaatboek. II, 186/9. Verkort bij van Rootselaer. 1, 441.

35) Voor de markgenootschap „de Malen op het Hoogland bij Amersfoort" zie men H. VII van Prof. Mr. W. van Iterson's werk: De historische ontwikkeling van de rechten op de grond in de provincie Utrecht.

36) T. a. p., blz. 503.

37) Diversorium van bisschop Rudolf van Diepholt over 1427/38. R. A. Utrecht. Invent. bissch. archief, no. 31, fol. 41vo. en 42.

38) Van Bemmel, 1, 394. Het „Godshuis der Armen van de H. Geest", kortweg „der Armen Poth" geheeten, vormt te A. nog een bezienswaardigheid.

39) Inventaris kleine kapittelen en kloosters. Utrecht, no. 1316, fol. 104. Notarieel afschrift van 1626.

40) Navorscher. 1914, blz. 358.

41) De heer Muschart in 1913. Ook de kleinzoon Peter van Dam (omstr. 1500 tot 1554) veroorloofde zich een kleine vrijheid op de strakke lijnen van ons wapen (Narorscher 1914).

42) Zeldert was een polder, geen gerecht; er zegelden dus geen schepenen, wèl goede mannen. Zij vormde een onderdeel van het gerecht Hoogland en stond dus ook in nauw verband tot de Malen (Prof. Dr. W. van Iterson, 486 en 494/5).

ter nye spoeywert, dair aen d'een side van de II huysing voir naest gel. pet. willa. z. voir. enz. [43]).

Peter Willamsz. is stellig een van Dam, en wel de (een) zoon van Willam(c)× Hildegont, voorts de vader van Willam van Dam (6e gen.), tr. 2e Beyeraet van IJsselt Febr. 1500. De geregelde afwisseling van deze voornamen, zich voortzettend t/m onze 12e generatie (kol. 399). maakt dit *aannemelijk. Waarschijnlijk* wordt het, doordien alle drie zitting hadden in de vroedschap van Amersfoort en de perioden, waarin zij daar vermeld worden — nl. van 1426 tot tusschen 1462 en '72, van 1459 t/m 1482 en van 1476 t/m 1526 — logisch hij elkaar aansluiten. *Nagenoeg* zeker werd 't mij, dat Peter Willamsz. een van Dam was en dan thuis behoort op de even aangewezen plaats [44]), toen bleek, dat hij driemaal zegelde met een wapen, *volkomen gelijk* aan dat, waarmede Peter van Dam (onze 7e gen., derhalve m.i. zijn kleinzoon, die weer naar hem heette), geb. 1500, st. 1554, raad, vyve, schepen en cameraar vanaf 1526, in 1531 zegelde, toen hij schepen werd (charter No. 921) [45]), tevens nog dat van familie van Dam van Isselt.

Nog komt hierbij het volgende transport, reeds afgedrukt in Navorscher 1917 bij den zoon Willam van Dam, zonder dat ik daaraan destijds gevolgtrekkingen kon verbinden zooals thans:

1482. 4a post Georgie [derhalve: 24 Apr.] Peter Willams. geeft Willam van Dam ende Jut syn wyf den eygendom van der huse ende hoffstede, gelegen in die Crommestraet after der stadthuys, d'een side peter voirs., d'ander side Willam Lambertsz. erfgenaemen, behoudens.. .... Peter Willams syn lyftocht". Naar mijn meening droeg hier de vader een hem toebehoorend huis naast zijn woonhuis, waarvan hij eveneens eigenaar was, over aan zijn zoon en schoondochter, die daarin wellicht reeds woonden? In elk geval woonden zij daar 18 Mei 1499 en 29 Jan. 1526. Dit huis is later gekomen aan Willam van Dam's zoon Peter. 11 ½ jaar na diens overlijden, nl. 30 Maart 1566. transporteerden zijn dochter Beyeraet c.u. hun aandeel in dat ,,huis, hof en hofstede achter 't stadhuis" aan haar zuster Johanna c.u. Daarnaast woonde Merritgen Jacob van Westrenen's weduwe, d.w. de zuster van Peter van Dam. Zij *had dus door vererving den eigendom verkregen van het huis, waarin haar grootvader Peter Willamsz. had gewoond als eigenaar* voor van de (Cromme) straat tot achter aan de Havickerbrugge" [46]).

Het *schijnt* eenigszins eigenaardig, dat, waar t.v. minstens 2 generatiën. reeds den achternaam van Dam voerden, de daarop volgende weer werd aangeduid met een patronymicon; het gaat hier echter niet alleen om de vraag, hoe de betrokkenen zich zelf noemden, doch vooral ook: welke naam schreven *anderen* hun toe? Het laat zich gereedelijk denken, dat in een tijd, toen de patronymica nog verre de meerderheid vormden, ,,the men in the street" Peter van Dam, die 1459 schepen werd — inderdaad een Peter Willamsz. — aldus noemden, vooral toen hij jong was, zijn vader leefde, dat dus ook de stadsgriffier hem in genoemd jaar aldus inschreef in het Raedts daegelycx of resolutieboek, later op een afzonderlijke

[43]) Verkort afgedrukt bij van Rootselaar. I, 401/2.

[44]) Zie voor deze kol. 400 en 402.

[45]) De Navorscher. 1911, blz. 348 en de afbeeldingen tegenover blz. 352.

[46]) Geneal. aanteekn.-van Dam, XVIII en XIV, in Navorscher. 1917 en 1916. Het traditioneele familiehuis in de Crommestraat was 14 Oct. 1584 nog onverdeeld bezit van 5 der 6 kinderen uit de 8e generatie. 23 Apr. 1612 transporteerde Peter van Dam (1548 tot 1624) zijn 1/5 deel; toen was het bewoond door vreemden (Geneal. aanteekn.-van Dam. XIII, Nav. 1915).

lijst van de vroedschappen. Wellicht oefende *in dien overgangstijd* ook de mentaliteit van den betrokkene invloed in dezen, zoodat de meer democratisch gestemden weer overhelden tot het algemeen verbreide, traditioneele patronymicon [47]).

Het geldt hier een zaak, voor onze genealogie van het hoogste belang: de laatste der thans op goede gronden nieuw gevonden 3 oudste generatiën, derhalve de verbindende schakel tusschen deze en onze eerste *absoluut*, tevens *volledig* vaststaande bij Ferwerda, nl. de 6e (verg. kol. 402/3). Ik moge daarom ten bewijze, dat dit *tijdelijk* terugvallen tot het patronymicon die schakel absoluut niet onwaarschijnlijk maakt, hier het oordeel aanhalen van meer bevoegden. Professor Mr. W. van Iterson schreef mij: ,,het kwam wel vaker voor, dat in een familie, welke reeds een geslachtsnaam had, toch nog patronymica werden gebezigd". Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius doelde in zijn ,,Middeleeuwsche geslachtsnamen" [48]) op dezelfde mogelijkheid: ,,namen, welke, *zij het vaak slechts gedurende bepaalde perioden*, vererfden op de thans gangbare wijze; ..... ook na het ontstaan van erfelijke familienamen bleven deze, misschien de aanzienlijkste uitgezonderd, *nog tot in de 17e eeuw iets zeer onvast";* van het hoogste belang in verband tot de onderhavige questie volgt *onmiddellijk* daarop: ,,veel onvaster dan het middeleeuwsche geslachtswapen, waardoor dan ook in den regel het middeleeuwsche zegel een veiliger leidster is dan de naam". Welnu, van de verbindende schakel Peter Willamsz. zijn *drie* zegels van Dam bekend, juist zooals zijn kleinzoon en naamgenoot die bezigde, zoodra deze schepen werd; mag men, waar ik aanstonds 4 andere argumenten aanvoer, dan nog twijfelen?

Analoge getuigenissen omtrent het wederom terugvallen op een patronymicon mocht ik ontvangen van onzen vooraanstaanden medewerker, den heer J. de Groot, alsmede van de heeren J. Bruggeman en Ph. van Hinsbergen, onderscheidenlijk tientallen jaren werkzaam geweest aan het Alg. R. A. en het R. A. te Utrecht. De heer P. J. W. Beltjes te Culemborg, die veel werkt in het oud-archief aldaar en met wien ik herhaaldelijk in briefwisseling trad omtrent mijn ouden voorvader Bouwen Adriaens. [van Crayestein] , schepen en burgemeester aldaar, schreef mij *ongevraagd, volkomen los van deze quaestie van Dam:* ,,van het voeren van patronymica sec, terwijl men toch een familienaam bezat, vond ik vele voorbeelden" [49]).

Toen vermelde 5 van Dam's stellig waren komen vast te staan, wat mijn vertrouwen in den kop onzer genealogie bij Ferwerda telkens meer aan het wankelen bracht, gaf — alle gegevens in onderling verband beschouwd — mdjn genealogisch instinct mij weldra aan, dat zij stellig de oudste bekende voorouders van familie van Dam [van Isselt] vormen, derhalve thuis behooren in den kop onzer genealogie:

1°. Komen in van Bemmel's lijsten vóór 1450 meer dan de helft der vroedschappen voor met patronymica of bijnamen: onder de eenvoudige poorters waren zij derhalve *veel algemeener*. Met inachtneming van wat Dr. van Rheineck Leyssius schreef: ,,in de eeuwen na de 14e tot in de 17e eeuw toe waren

[47]) Geheel analoog ging het één eeuw en meer later met den godsdienst; in die overgangstijden vindt men niet alleen kinderen van een ander geloof dan de ouders, doch ook kinderen met verschillend geloof in één gezin, zelfs herhaaldelijk lieden, die, soms meer dan één maal, wisselden van geloof naarmate van overtuiging of van de windrichting.

[48]) De Nederlandsche Leeuw. 1938, kol. 434/9.

[49]) Te Amersfoort was Reyner Poyt Gherytss. 1441 schepen en ryve; Reyner was reeds sedert 1388 de meest, karakteristieke Poeytennaam; 1444 was Rey(n)er Gerritsz. raad en vyve. Is dit ook een voorbeeld? Daar de raden niet zegelden, niet eenvoudig uit te maken.

gensnamen toch altijd nog tegenover het geheel der 'bevolking weinig talrijk", [50]) is de kans zeer groot, dat zij, die in het destijds kleine stadje Amersfoort één gensnaam droegen, behoorden tot één familie. Nergens bleek mij uit de oude Amersfoortsche of andere archieven het bestaan van een ***fweede familie*** van Dam ***aldaar.*** Wèl trof ik er enkele naamgenooten aan, die ik vooralsnog geen plaats vermag te geven in den kop onzer genealogie en wier voornamen vallen 'buiten onze destijds gebruikelijke, zoodat zij van elders kunnen zijn gekomen, b.v. uit Utrecht, waar reeds vanaf 1343 een schepen Hendrik van den Damme voorkomt (ook 1345, '51, '66 en '67 met zegel [51]), dan wel behooren tot een nog niet teruggevonden staak (Ferwerda biedt daartoe alle ruimte) of zijn gesproten uit een dier ***zeer talrijke families*** van Dam, die men, evenals van Dijk, van Vliet e. drgl. in een land als het onze uiteraard aantreft. Vermeld worden te Amersfoort: Raadboek 146017 viermaal Geryt van Dam, in de transporten 1520/1 Thomas van Dam en Deusgen syn wyf, hij 1526 als Thonis van Dam, zij 1526/9 als Deusgen (Deinsge), Thomas van Dam's huysfrou en 1544/7 als Deusgen (Dousge), Thomas van Dam's nagelaten weduwe;

2°. woonden de laatstelijk aan den dag gekomen van Dam's ***te Amersfoort*** evenals allen van de oudste wèl bekende generatiën 6e t/m 9e, van ouder tot ouder Amersfoorters [52]). Toen Mr. Peter van Dam, advocaat [= secretaris] van de O.I. Compie te Amsterdam 29 Sept. 1692 professor Antonius Matthaeus (111) te Leiden inlichtingen verstrekte voor diens 1693 omtrent Amersfoort verschenen werk, voor wat betrof het gebeurde met van Dam's vader, Mr. Willem, burgemeester van Amersfoort o.m. in 1629 tijdens de overgave aan Montecuculi. voegde hij daaraan toe: ,,nadat ick in die stad niet alleen ben geboren ende opgevoeth, *maer* ***mede van enighe honderde van jaren afkomstich,*** dat ick selfs noch enige leengoederen, op Isselt geleghen, possidere, die vant jaer 1328 aff, moghelyck noch langher, onder onse familie syn geweest ende waervan ick de bescheyden onder my hebbe" [53]);

3°. zat het later ontdekte viertal in de vroedschap of was belanghebbend in het gebied van de Malen op het Hoogland, juist zooals ***alle*** mannelijke van Dam's uit de volgende, geheel bekende generatiën 6 t/m 9, gezeten poorters, waaronder in de 8e en in de 9e ook burgemeester Peter en Mr. Willem van Dam, deze laatste met 2 korte onderbrekingen 46 jaar; vooral dat deze van Dam's 1393 tot 1598 gegoed waren in den kleinen polder De Slaag, grootendeels in handen van kloosters en kapittelen, pleit er krachtig voor, dat zij behoorden tot één geslacht, waarin Peter Willamsz. een schakel vormde;

4°. droeg dat viertal de voornamen Peter en Willam, welke in de volgende, wèl bekende, absoluut vaststaande generatiën 6 t/m 12 — en daarvan t/m 9 ***schier met uitsluiting van alle andere*** — geregeld voorkomen, zulks om en om, zooals ik dat ook in de thans geconstrueerde generatiën 3 t/m 5 heb kunnen doorvoeren zonder feiten of jaartallen ook maar in 't geringste te verwringen:

Willem (a), reeds 1393 gegoed in De Slaag en ***Willem (c),*** wiens weduwe nog leeft 1472, kunnen onmogelijk eenzelfde persoon zijn geweest. Er is ruimte voor de aannamen: een jongere zoon of een kleinzoon en naamgenoot. De keuze is

[50]) T.a.p., kol. 434/5.

[51]) Zie voor dezen noot 30.

[52]) Verg. kol. 388-391.

[53]) Schr. bedoelde de leenacten betreffende het Hollandsche leen Isselt. Cursiveering van mij. In originali in de handschriften van de Univers.-bibliotheek te Utrecht. Met enkele flagrante drukfouten in den voornaam en de jaartallen afgedrukt in Dodt van Flensburg's Archief. II, 93/4.

niet moeilijk want: ***Peter (b)*** en ***Willem (c)*** staan krachtens hun jaartallen op één lijn. Peter wordt Y jaar vóór Willem vermeld in de vroedschap, geen absoluut bewijs, dat hij de oudere is, o.m. omdat bij van Bemmel de raden alle jaren vóór 1434 onvermeld bleven; Willem kan dus vóór Peter hebben zitting genomen. Bovendien kwam onlangs het gegeven dd. 13 ***Nov.*** 1426, Willem betreffende, aan het licht (kol. 395). Toch blijf ik Peter, gelet op het evenvermelde omtrent de methodische afwisseling Peter — Willem in familie van Dam, rangschikken als de oudere zoon, die wel weer zal hebben geheeten naar zijn grootvader, wellicht den nog niet hervonden Peter van Dam, heemraad van de Malen 1393?

Ik memoreer hier regel 10 van Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius: ,,wanneer twee of meer broeders eenzelfden achternaam dragen, kan die naam slechts zijn ontleend aan een vader, die reeds dien naam droeg" [54]).

Hildegont(d), ,,Willems wyf van Dam" kan nauwelijks een andere zijn geweest dan de vrouw van Willam van Dam (c), raad in 1443. Daar hij in 1426 werd behandeld als gevestigd en gegoed burger, die reeds partij had gekozen in voorafgaande bisschopstwisten c.a., moet hij uiterlijk 1401 zijn geboren, waarschijnlijk eerder; leeft nog 1462 (vermeld met zijn vrouw) is dood 1472; zij leeft dan nog (kol. 396). Daar 1461, '62 en '72 daden van Christelijken of van liefdadigen aard omtrent haar bekend zijn, lieden van dezelfde ,,standing".

Peter Willamsz(e), m.i. krachtens zeer goede gronden een van Dam, zat evenals zijn voor- en zijn nazaten in stedelijke bestuursfunctiën en in De Slaag; hij vormt de verbindende schakel, zooals bedoeld in kol. 397/8 met onze 6e generatie bij Ferwerda: Willem van Dam tr. 2° Feb. 1500 Beyeraet van IJsselt. In wat gene omtrent dezen geeft, schuilen een paar kleine onjuistheden. Terugwerkend moet Peter Willamsz. dus de 5e generatie bij Ferwerda vormen, wat klopt met den voornaam; deze geeft omtrent hem: ,,was capitain en sneuvelde in Italiën. Heeft bij N. van Cuyck een zoon nagelaten". Voor een oogenblik als waarschijnlijk franje terzijde latende, dat hij kapitein was (met de gevolgen van dien), als vallende buiten de lijn der oudste generatiën van Dam — ,,vroede vaderen", dus gezeten poorters van Amersfoort — blijft over, dat hij N. van Cuyck huwde. Dit is, zooals ik reeds in De Navorscher 1917 aanteekende, zeer waarschijnlijk juist: daar worden a° 1479 voor Gerit Voel's 6 kinderen te Amersfoort bij een transport genoemd ,,hare vier vierdelen", waaronder ,,van der moeder wegen Willam Kuick ende Willam van Dam"[55]). Daar de vier ,,vierdelen" tot tegen het einde der 15e eeuw mochten voortkomen uit de 4 stellen overgrootouders, ***daarvan echter niet meer den naam behoefden te dragen*** [56]), valt het verschijnen van (van) K(C)uyck en van Dam als de 2 vierdelen van 's moeders wege op verschillende wijzen te reconstrueeren.

Van het een komt het ander. In 1917 Willam van Dam (6e gen.) behandelend in De Navorscher, vermeldde ik o.m. 3 Amersfoortsche transporten van 1480/1, waarin hij voorkomt met zijn eerste vrouw Jut(te). Het heeft destijds mijn aandacht niet getrokken, dat in die actes naast of tegenover dat echtpaar optraden ,,Coen Symanz. ende Hildegont syn wyf",

[54]) T. a. p., kol. 438.

[55]) Gerrit Voel was raad te Amersfoort 1469 en 1475 (Voill). Door een onjuiste opgave stelde ik in 1917: Boel; hoewel de vergissing verklaarbaar hleek, toonde een nader onderzoek stellig: Voel, hetgeen nader bevestiging vond door 3 Amersfoortsche charters 1388/91, waarin Peter Voel of zijn weduwe voorkomen. Voel is derhalve een zeer oude Amersfoortsohe familie. De (een?) zoon van Gerrit, evenvermeld, heette weer Peter.

[56]) Prof. Mr. W. van Iterson.

voor kort echter wèl, toen ook een Hildegont kwam vast te staan als de vrouw van een 2 generatiën ouderen Willam van Dam en ik voorts een vierde acte vond, waarin Coen Symanz. en Willem van Dam voorkomen met hunne echtgenooten. Die acten zijn:

a. 1480. 2a post Andree [derhalve: 4 Dec.]. Coen Symanz. ende Hildegont syn wyf scont te goede Willam van Dam ende Jut syn wyf de verbeterschap van een huse ende hofstede:

b. 1481. 7a post Valentini [derhalve: 17 Feb.]. Rycolant, Jacop Geritss. wedue. my(n) momber, scont te goede Coen Symans. ende Hildegont syn wyf, Willam van Dam ende Jut syn wive alle rechts, sy hebben aen een vierde1 lants:

c. 1481. 4a post Joh. Nativitatis [derhalve: 27 Juni]. Transport door Coen Zymanz. ende Hildegont zijn vrouw, en Willam van Dam ende Jutte zijn vrouw aan Rycolant, Jacop Gerytsz. weduwe, van „die verbeterscap" van een huis met hofstede:

d. 1481. 5a post Martini translationis [derhalve: 5 Juli]. Coen Zymanz. ende Hildeg. syn wyf scout te goide Willam van Dam ende Jut syn wyf alle rechts ende toeseggen. sy hebben aen alsulck lyfrenten als die zysmeister [= cyns-meester, een ontvanger of wel pachter van de accynzen] int gerichts handen leggen sellen [omstreden lijfrenten uit een gemeenschappelijken 'boedel?]

In juist 7 maanden traden Coen Symanz., raad te Amersfoort in 1467, met Hildegont, zijn vrouw, en Willam van Dam met Jut zijn vrouw daar 4-maal *samen* op: dit doet sterk denken aan afwikkeling van een *gezamenlijk* bezit, dus van een erfenis, tusschen beide echtparen, verkregen van een gemeenschappelijken ouder. Alles in onderling verband beschouwd, acht ik het wel zeker, dat Coen Symanz. × Hildegont met Willem van Dam × Jut(te) N. een gemeenschappelijke *moeder* hadden verloren — W. v. D.'s vader Peter Willamsz. leefde 1482 nog (kol. 397) — dat derhalve Hildegont ook in de actes b. en c. het eerst genoemd, een *oudere* zuster van Willam van Dam was: zij heette dan naar haar grootmoeder Hildegont, hiervoor 3-maal vermeld tusschen 1461 en 1472: *dit schenkt op ongezochte wijze aan mijn hier voor de 3e t/m de 5e generatie ontwikkelden stamboom alweer een hoogeren graad van waarschijnlijkheid.*

Bedoelde moeder zal, gelet op den datum van de eerste der 4 boedelscheidingsacten, zijn overleden in het eerste halfjaar 1480. Toen Feb. 1500 de huwelijksche voorwaarden werden ongemaakt voor Willam van Dam's tweede huwelijk met Beyeraet van IJsselt, traden voor haar op haar *vader* Jan van IJsselt en haar *oom* van moederszijde Gherryt Bot(h) Volkersz.[57]). Voor Willam van Dam traden op Willam en Roloff van Ha(e)r(de)velt, dus geen allernaaste verwanten[58]); zijn vader Peter Willamsz. was dus Feb. 1500 wel zeker overleden.

Nog kreeg ik onlangs het volgende Amersfoortsche transport: „'s Maendages post Servacii 1495 [derhalve 18 Mei]. Hillytgen Koenen mit Pyl momboir beliet Geryt Meeusz., dat si Jacop Meeus Gerytz. dochter vestigen sal sulc recht ende toeseggen als si is aengecomen ende bestorven van doede Jut Willam van Dams wyf aen den erve ende goede, geheten ter Beeck, gelegen in den gericht van Stoutenburch." Reeds uit mijn verhandeling van 1917 omtrent Willam van Dam blijkt, dat hij, 1° getrouwd met Jut(te) N., 18 Nov. 1494 weer alleen optreedt en 27 Feb. 1495 transporteerde aan zijn niet genoemde (eenige?) dochter uit dat eerste huwelijk. Het vermoeden, dat de eerste vrouw kort t.v. is overleden, vindt bevestiging in de thans gevonden acte. Daar Jut één dochter naliet en Hillytgen voornoemd erfde van „Jut Willam van Dam's wyf", is zij stellig die dochter. Daar Willam van Dam werd geb. 1450 of wat eerder (zie onder), kan hij zeer goed 1495 een gehuwde dochter hebben gehad. Hillytgen heette naar hare tante Hildegont, die wii zooëven leerden kennen, vrouw van Coen Zymanz, *al weder een bevestiging voor den hier geconstrueerden kop.* Hillytgen droeg den voornaam, door haar overgrootmoeder van Dam in de familie gekomen.

Tot slot volgt hier op grond van alle gegevens en overwegingen een tweede, wat soberder, doch m.i. waarschijnlijker kop voor onzen stamboom dan die bij Ferwerda. Vrees, dat die verzamelde gegevens c.a. nimmer tot hun recht zouden komen, doordien zij, niet verwerkt tot één geheel, wellicht meerendeels ongebruikt zouden blijven liggen, deed mij — mede in verband met het verschijnen van onzen uitgewerkten stamboom in Nederland's Patriciaat 1940 — besluiten over te gaan tot publicatie, al is, *zooals wel schier overal,* omtrent de alleroudste generatiën van Dam het laatste woord nog niet gezegd. Om de redenen, vermeld kol. 394, wordt de nieuwe kop *voorloopig* gesteld *naast* dien bij Ferwerda als materiaal ter vergelijking en tot nader onderzoek. Na 36 jaren ordennen van alle vondsten volgens een bepaalde nummering, gebaseerd op dien stamboom, is het ongeraden in dit overgangsstadium verwarring te stichten door alle generatiën over te nummeren; elk streven om het tot dusver geldend aantal te handhaven is hieraan vreemd.[59])

Voorloopig dus het volgende:

3e *Generatie.* Willem van Dam, tweemaal 5 Maart 1393 „met svn gesellen" vermeld als ingeland van, dus gegoed in polder De Slaag bij Amersfoort; derhalve geb. uiterlijk 1367. Kan een vader of een broeder hebben gehad Peter van Dam, heemraad van de Malen op het Hoogland bij Amersfoort 1393. Tr. N.N. Twee zonen.

4e *Generatie.*

A. Peter van Dam, geb. zeer waarschijnlijk vóór Willam, derhalve uiterlijk 1400, waarschijnlijk eerder. Schepen van Amersfoort 1434.

B. Willam van Dam, geb. uiterlijk 1401, waarschijnlijk eerder, doch na Peter. 13 Nov. 1426 als een der Gelderschgezinden door de magistraat van Amersfoort aangeslagen in een heffing ten bate van den bisschop. Desondanks 1443, mogelijk eerder, raad; leeft nog 1462; is dood 1472. Trouwt 1428 of eerder (zie bij hun zoon) Hildegont N., vermeld 1461, '62 en '72. Eén zoon.

5e *Generatie. Peter Willamsz. [van* Dam]. Geb. vóór 1429 (zie zijn kinderen). Schepen te Amersfoort 1459, '71, '73, '75. '80: zeqelt als zoodanig met het wapen van Dam (als zijn kleinzoon Peter a°. 1531). Transporteert een huis 1 Oct. 1479, een hem toebehoorend huis naast zijn woonhuis, waarvan hij eveneens eigenaar was, aan zijn zoon (6. B) 24 April 1482.

---

[57]) 1499. Vicarius van de St. Stevensvicary in de St. Joriskerk; o.m. 1512 schout van Isselt.

[58]) Ro(e)loff van Ha(e)rdevelt, reeds voorkomend in 1479 als een der „vierdelen van vaderwegen" in do op kol. 400 genoemde acte Voel, was zeer waarschijnlijk verwant aan de van IJsselt's, want 1526 treft men bij van Rootselaer. II, 209 Beyeraet van Hardevelt aan, een schier nimmer voorkomende voornaam.

[59]) Zelfde methode als Nederland's Patriciaat. 1937, blz. 288. Geslacht Waller.

Zegelt als voren als een der goede mannen van polder Zeldert 6 Juli 1482. St. vóór 17 Febr. 1500. Trouwt uiterlijk 1448 (zie bij dochter en zoon) N. (van) C(K)uyck, die hoogstwaarschijnlijk st. eerste halfjaar 1480. Verg. Ferwerda. 5e generatie. 2. Eén dochter en één zoon.

6e Generatie.

A. Hildegont van Dam. Heet naar haar grootmoeder van vaderszijde: geb. 1449 of wat eerder (zie bij haar 'broeder), tr. vóór *4* Dec. 1480 Coen Symanz., raad te Amersfoort 1467. geb. 1441 of eerder; leven beiden nog 5 Juli 1481. Met haar broeder c. u. die 7 maanden viermaal vermeld in Amersfoortsche transportacten.

B. Willam van Dam, raad te Amersfoort 1476, derhalve geb. uiterlijk 1450, enz., enz., tr. Amersfoort: 1° waarschijnlijk omstreeks 1475 Jut(te) N., leeft nog 26 Dec. 1489, st. waarschijnlijk kort vóór 18 Nov. 1494, stellig dood 18 Mei 1495, uit welk huwelijk één dochter Hillytgen (Hildegont), tr. vóór 18 Mei 1495 N. Koenen; 2° Amersfoort (huw. voorwn. 17 Feb.) 1500 Beyeraet van IJsselt, enz. enz. Zie mijn geneal. aanteeken. van Dam — XVIII in Navorscher 1917, aangevuld o.m. door de gegevens van dit artikel. Verg. Ferwerda, 6e generatie, 2. 1°.

Ik heb hiermede tot *het zooëven vermelde doel* een anderen kop voor onze genealogie bewerkt, wèl van slechts 3 generatiën contra 5 bij Ferwerda, doch een, welke — wel verre van gebaseerd op legendarische personen en niet teruggevonden z.g. officieele acten — op zeer aannemelijke wijze, ook met inachtneming van de zeer oudtijds in familie van Dam (van Isselt) traditioneele functiën en omwisseling van voornamen, slechts personen groepeert, wier bestaan vaststaat op grond van authentieke gegevens. Chronologisch sluit alles volkomen! aan feiten en jaartallen behoefde niet het geringste geweld te worden aangedaan.

Het thans gebodene bezit naar mijn meening *aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid;* mitsdien stel ik dat *beslist* boven den kop bij Ferwerda, al kunnen verdere onderzoekingen, naast aanvullingen, ook wijzigingen noodig maken. Aan het slot van zijn belangrijk artikel „Middeleeuwsche geslachtsnamen" oordeelt Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius volkomen terecht, dat — nadat onze onmiddellijke voorgangers tabula rasa hebben gemaakt ten aanzien van „de vroeger toomelooze genealogische phantasiën" [gelukkig!], daarvoor in de plaats hadden moeten stellen de z.g. „wetenschappelijke werkwijze: slechts met bewijzen van stap tot stap gingen met uitsluiting van alle onderstellingen" — de tijd thans rijp is om wederom gissingen te wagen, „maar nu beredeneerde gissingen, en, naast wat men zou kunnen noemen het „geslachtrekenkundig bewijs, het ruimere historische bewijs, „d.w.z. *de logische aannemelijkmaking te aanvaarden*" [60]. De door *mij* opgebouwde kop zoowel als de daarbij gegeven toelichting bewegen zich geheel in de aangehaalde lijn, houden zich aan die vooropgestelde begrippen: „beredeneerde gissingen" en „logische aannemelijkmaking", leidden tot een uitkomst, welke ik „aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid" toeschrijf, feitelijk precies hetzelfde. Men kan nu eenmaal uit de 15e eeuw en vroeger slechts bij uitzondering bewijzen leveren, en mag die m.i. dan ook niet eischen, zooals men die thans kan ontleenen aan den burgerlijken stand, uitgebreide biographische woordenboeken, een overvloedige literatuur en de dagbladpers.

[60]) Cursiveering van mij.

Het IJzendoornsche geslacht de Haas (en mogelijke verwantschappen te Utrecht en Keulen) [1]),

door A. M. LORENTZ DE HAAS,

De oudste bewezen generaties.

Van de oudste bewezen generatie van het IJzendoornsche geslacht de Haas zijn ons bekend de broeders Willem de Haes Janszoon (de Jonge) (11) en Adriaen de Haes Janszoon (11). Willem de Haes Janszoon (de Jonge) schepen, ook president-schepen en plaatsvervangend rechter van de hooge heerlijkheid 1 Jzendoorn (1674-'75-'87), is geboren in ieder geval na 1606, welk jaar namelijk het geboortejaar is van een Willem de Haes Janszoon, die genoemd wordt de Oude.') Willem de Haes Janszoon de Oude huwt 22 Mei 1653 als j.m. van Isendoorn Marike Tonisdochter j.d. van Isendoorn, wonend te Tiel. Aanteekeningen over dit echtpaar vinden wij verder in een schepenacte Tiel van 10 April 1655, folio 105v. en in een acte in het signaat van IJzendoorn van 9 Augustus 1671. Hoe de familieverhouding tusschen Willem de Haes Janszoon de Oude en zijn naamgenoot de Jonge echter is, of zij broeders, of dat zij oom en neef zijn, kunnen wij uit niets met zekerheid opmaken.

Dat Willem de Haes Janszoon de Jonge en Adriaen Janszoon de Haes broeders zijn, wordt reeds waarschijnlijk gemaakt doordat beiden schepen [3]) van IJzendoorn geweest zijn, terwijl Willem een zoon Adriaen en een zoon Peter en Adriaen een zoon Peter [4]) heeft. Bewezen wordt het echter door een acte uit het gerichtssignaat IJzendoorn, waarin zij broeders genoemd worden.') Willem de Haes Janszoon (hierbij spreek ik verder slechts van de Jonge) wordt 20 Januari 1687 wegens overlijden als schepen vervangen. Hij was gehuwd 1° met Fijke van Westreenen, dochter van Gerrit Herberenszoon van Westreenen en Ulant van Wijck. Zij zal geboren zijn voor 1626 [5]) en overleden voor 1679 [6]). 2° te IJzendoorn **11-9-1679** (ondertr. 3-8-1679) met Maria Elisabeth Beltjens, overleden na 1-1-1691[7]), weduwe van Jan Otten Tap, schepen van IJzendoorn. Alleen uit het eerste huwelijk zijn kinderen bekend [8]), en wel:

1. Gerrit, volgt 111,
2. Jan, van wien mogelijk nog afstammelingen in leven.
3. Odilia, huwt Ds. Bartholomeus Bisschop, predikant te IJzendoorn.
4. Adriaan, volgt IIIbis.
5. Herberen, volgt IIIter.
6. Peter, van wien mogelijk nog afstammelingen in leven.

[1]) Wij ronden vóór 1500 geslachten de Haas woonachtig te, of afkomstig van Alkmaar, Haarlem, Delft, Pijnacker, Rotterdam, Brielle (waaruit Tromp de Haas), Middelburg (de Haze, later de Haze Bomme, thans eveneens uitgestorven), Bergen op Zoom, Antwerpen (het Amsterdamsche regentengeslacht), Luik, Venlo, Neder-Rijn (waaruit, Udo de Haes), Harderwijk, Friesland, Groningen, Vlaanderen, Wallonië, Bremen enz.

Udo de Haes uitgezonderd, kennen wij in geen van deze gevallen aanwijzingen van verwantschap met de hier te behandelen familie.

[2]) Gerichtssignaat van IJzendoorn 1666-1700 folio 7v en 11v. (Rijksarchief te Arnhem).

[3]) Adriaen, 1668, 1670, 1673.

[4]) Acte van verwin 14-4-1685 Gerichtssignaat Y. 1666-1700.

[5]) Dit, in verband met den leeftijd van haar zoon.

[6]) Blijkens haar echtgenoot's 2e huwelijk.

[7]) Doopboek IJzendoorn. 1-1-1691 is zij, als weduwe van Willem de Haes, getuige bij den doop van haar kleindochter Maria Elisabeth Tap.

[8]) Inventaris archief van de Leenkamer Gelderland no. 90, 1691; Gerichtssignaat van IJzendoorn 23-10-1670, folio 154v. [Rijksarchief te Arnhem].

111. Gerrit de Haes, schepen van Ijzendoorn, geb. IJzendoorn 1649[9]), overleden 1 Jzendoorn, begraven 15-1-1723, huwt
1 e 1 Jzendoorn, 13-4-1679 (ondertr. 16-3-1679) Jannetje van den Bergh, dochter van den schepen en heemraad Dirk en Peterke van de Pavort[10]).
2e Maria van Maurik.

Uit het eerste huwelijk één zoon Willem, ged. 25-1-1680, die mogelijk slechts twee generaties nakomelingen gehad heeft, nakomelingen van hem in de derde generatie zijn niet met zekerheid bekend. Uit het tweede huwelijk één zoon: Gerrit, volgt IV.

IV. Gerrit de Haas, schepen, rechter, heemraad, dijkgraaf en stadhouder der leenen te IJzendoorn, rentmeester [11]) van de heerlijkheid Ochten, ged. 1 Jzendoorn 24-1-1697, overleden IJzendoorn tusschen 1759 en 1762, huwt Ijzendoorn 22-4-1731 Jacomina van Heun, ged. Ochten 20-1-1704, overleden IJzendoorn voor 1752 [12]), dochter van Jan van Heun en Heeske de Haas.

Uit dit huwelijk vijf dochters en één zoon:

V. Ds. Gerhardus de Haas, doctor der H. Godgeleerdheid. ged. IJzendoorn 13-9-1737, overleden 10-12-1817 te Amsterdam. Hij was predikant achtereenvolgens te Scherpenzeel, Amersfoort, Middelburg en Amsterdam. Wij vinden beschreven dat hij reeds in zijn studietijd de aandacht op zich vestigde. Als predikant genoot hij groot aanzien om zijn geleerdheid en zijn beminnelijk en onkreukbaar karakter, Van 1796-1804 was hij uit ziin ambt ontzet, omdat hij geen eed van trouw aan de Fransche overheerders wenschte af te leggen [13]). Uit het huwelijk met Alida Christina Cramer, dochter van Ds. Alexander Cramer, predikant te 's-Gravendeel, had hij slechts één dochter: Hendrina Jacomina. Zoo Willem de Haes Gerritszoon (zie III) dus inderdaad na de tweede hem volgende generatie geen nakomelingen gehad heeft, is met Ds. Gerhardus de Haes de tak van Gerrit de Haes Willemszoon in den mannelijken lijn uitgestorven.

IIIbis. Adriaen de Haes, geb. vóór 1662 [14]), overleden IJzendoorn, beqr. aldaar 2-10-1730, huwt IJzendoorn 7-1 1-1680 (ondertr. 23-10-1680) Gijsbertje van den Bergh, overl. vóór 22 Dec. 1739, dochter van Dirk en Peterke van de Pavort. Hieruit stamt o.a. wijlen Willem de Haas (geb. 25-2-1843, overl. 4-3-1932), burgemeester van IJzendoorn, lid van de Provinciale en Gedeputeerde Staten van Gelderland enz., die een der oprichters was van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

9) Aanteekening Burg. Stand Lienden.

10) Vier dochters: Jannetje, Gijsbertje, Adriaantje en Elisabeth uit dit huwelijk van den Bergh-van de Pavort (vermeld ook door Mr. W. de Vries in Stamrecksen van den Pavordt N.L. 1939 no. 5) huwen met de drie broers Gerrit, Adriaen en Herberen de Hars en met hun neef Peter de Haes Adriaenszoon.

11) Voor Karel Frederik regeerend vorst van Hohenzollern-Sigmaringen.

12) Lidmatenlijst.

13) Zie b.v. Huldc aan de nagedachtenis van den Weleerwaardigen en Zeer Geleerden Heer Gerhardus de Haas, S.S. Th. Doct. en predikant bij de Nederlandsche Hervormde Gemeente tc Amsterdam. (Christelijk Maandschrift, voor den beschaafden stand, No. X, Amsterdam 1822) en Huldc aan de Wel-Eerw. Heeren Gerhardus de Haas, theol. doet. en Henricus Hoffmann; in leven predikanten tc Amsterdam. Nevens beider levens schetsen. Amsterdam, A. Vink 1818.

14) Gclct op de datum van zijn huwelijk.

IIIter. Herberen de Haes, geb. IJzendoorn, begr. IJzendoorn 20-5-1730 (vermeld als armrechter 1-3-1721), [15]). huwt:
1e IJzendoorn 19-10-1684 (ondertr. 27-9-'84) Adriaantje van den Bergh, dochter van Dirk en Peterke van de Pavort, geb. IJzendoorn, overleden Echteld, 30-4-1694.
2e 30-10-1694 (ondertr. Echteld 16-9-1694) Cornelia van Raesvelt, dochter van Ds. Johan, predikant te Echteld, en Maria Glimmerus. Zij werd gedoopt te Echteld 10-2-1678 en overleed 1 0/11-7-1696.
3e Ommeren 15-9-1701 (ondertr. 26-8-1701) Geertruid van der Horst, ged. 19-1-1679, dochter van Ds. Jo(h)annes, predikant te Ommeren, en Judith van Laer.

Over de herkomst van van der Horst en van Laer is weinig bekend. Wij hebben als aanwijzing o.a. de aanteekening uit de doopboeken van Ommeren[16]): „23 Juli 1702 te Echteld gedoopt: een soontje van Herbert de Haes en mijn dochter Geertruyd van der Horst genaamd Alard na mijn vrouws broeder Alard van Laer, in sijn leven Burgemeester der stad Rienen en was Getuyge Jacomina van Laer sijn dochter". Een andere zoon uit dit derde huwelijk van Herbert de Haes was Arien de Haes, Schout van de heerlijkheid Ochten (o.a. 1743), ouderling, kerkmeester (1747) en armrechter (1744) [17]) aldaar, die 12-5-1743 te Ochten huwt met Huberta van Riemsdijk, dochter van Johannes en Johanna Rogaar. Hieruit stamt de tak waartoe schrijver dezes behoort. Op de opvolging Herberen en Arien moge noq eenige toelichting volgen. Hoewel voor zoover den nakomelingen bekend was, Arien als zoon van Herberen te boek stond en verondersteld werd geboren te zijn in Echteld, is Arien's geboorte als zoon van Herberen door leemtes in de doopboeken niet te vinden. Het bewijs dat deze filiatie inderdaad juist is, werd mij indertijd medegedeeld door den Heer J. P. de Man. Uit een acte in het Gelofte signaat van IJzendoorn 1719-1763, fol. 310 dd. 2-5-1763, blijkt de verwantschap met Herbert, maar niet hoe. Echter: bij de doop van Geertruyt de Haes te Ochten (6-1 1-1746), dochter van Arien de Haes en Huyberta van Riemsdijk, wordt als getuige vermeld „de weduwe van Cornelis Hermsse zijnde de moeder van de Haes". Verder vindt men in de huwelijken te IJzendoorn 1706-1771: 11-4-1736: „Den 11 April sijn alhier in onse kercke getrouwd Cornelis Hermsse van Doorn, weduwnaar van Maria Arisse van Luttervelt, met Geertruyd van der Horst, weduwe van Herber de Haes".

Zoo is dus het gevraagde bewijs geleverd.

. Nog oudere veronderstelde generaties.

Wij dienen allereerst op te merken, dat wij bij de pogingen de stamreeks op te voeren niet verder dan tot veronderstellinqen en waarschijnlijkheden zijn kunnen komen.

Als vermoedelijken stamvader vermeldden wij een, omstreeks 1580 geboren, Jan (1). In den tijd waarin wij zoeken, vinden wij een Johan de Haes Peterszoon en een Jan de Haes Adriaense.

Johan de Haes Peterszoon komt voor in een acte uit de leenreqisters van Gelre, Kwartier van Nijmegen (no. 179a, blz. 434), waarin wordt overgedragen:

„den Clevnen riis-weert door Alard van Isendoorn à Blois, tot behoeff van Peter de Haes Janssoon, 14 Nov. 1604, Johan de Haes, erve sijnes vaders Peters, beleent, 30 April 1613,

15) Signaat IJzendoorn.

16) Ook N.L. 1896 no. 10 en N.L. 1936 no. 4.

17) Protocollen van bezwaar Ochten 1660-1740.

Johan Ariens bij opdracht Johan de Haes beleent, 14 Juni 1623".

Wij zouden kunnen veronderstellen dat Johan Ariens identiek is met den Jan Ariens als wiens weduwe op 16 April 1638, 20 Maart 1643, 3 November 1643 en 15 November 1645 optreedt Antonia de Haes [18]). Zij is gegoed te IJzendoorn en verpacht o.a. twee morgen bouwland aan Adriaen Janssoon de Haes [19]). Zij zal dan hoogstwaarschijnlijk een dochter van Johan de Haes Peterszoon geweest zijn. Dat haar vader het land aan zijn schoonzoon doet beleenen, zou er op kunnen wijzen, dat Johan de Haes toen geen zoons in leven had. In dat geval zouden Willem en Adriaen de Haes Janszoon geen zoons van Johan de Haes Peterszoon geweest kunnen zijn. Dat is namelijk een veronderstelling, die gesteund wordt door het feit dat zoowel Willem als Adriaen een zoon Peter hebben. Dit is een naam die wij in deze streek in dien tijd weinig tegenkwamen. Een tweede mogelijkheid was dat de gezochte Jan zou zijn Jan de Haes Adriaense. Deze komt voor in het register van het signaat van bezwaar van IJzendoorn dat liep tot 1666. Het signaat zelf is verdwenen. Wij nemen aan dat het ongeveer over dertig jaar liep (zie het er op aansluitende signaat) en dat alle in het register voorkomende personen meerderjarig zijn, Wij vinden Jan de Haes Adriaense (16, 12, 105, 40, 72, 79, 82, 85, 85). Voorts ook een Peter de Haes Adriaense (24, 55). Het is zeer wel mogelijk dat wij hier met broers te maken hebben. In de opstelling van een mogelijke stamreeks kan 'hier de naam Peter weer een richtsnoer zijn.

Als wij tenslotte vermoeden dat Jan Peterszoon de Haes, die, als schepen van IJzendoorn, een acte gedagteekend 10 September 1554 zegelt [20]), de vader is van de reeds genoemde Peter de Haes Janssoon „tot behoeff" van wien 14 Novmber 1604 Johan de Haes Peterszoon met den Cleynen rijs-weert beleend wordt, dan zouden wij kunnen komen tot de volgende stamreeks:

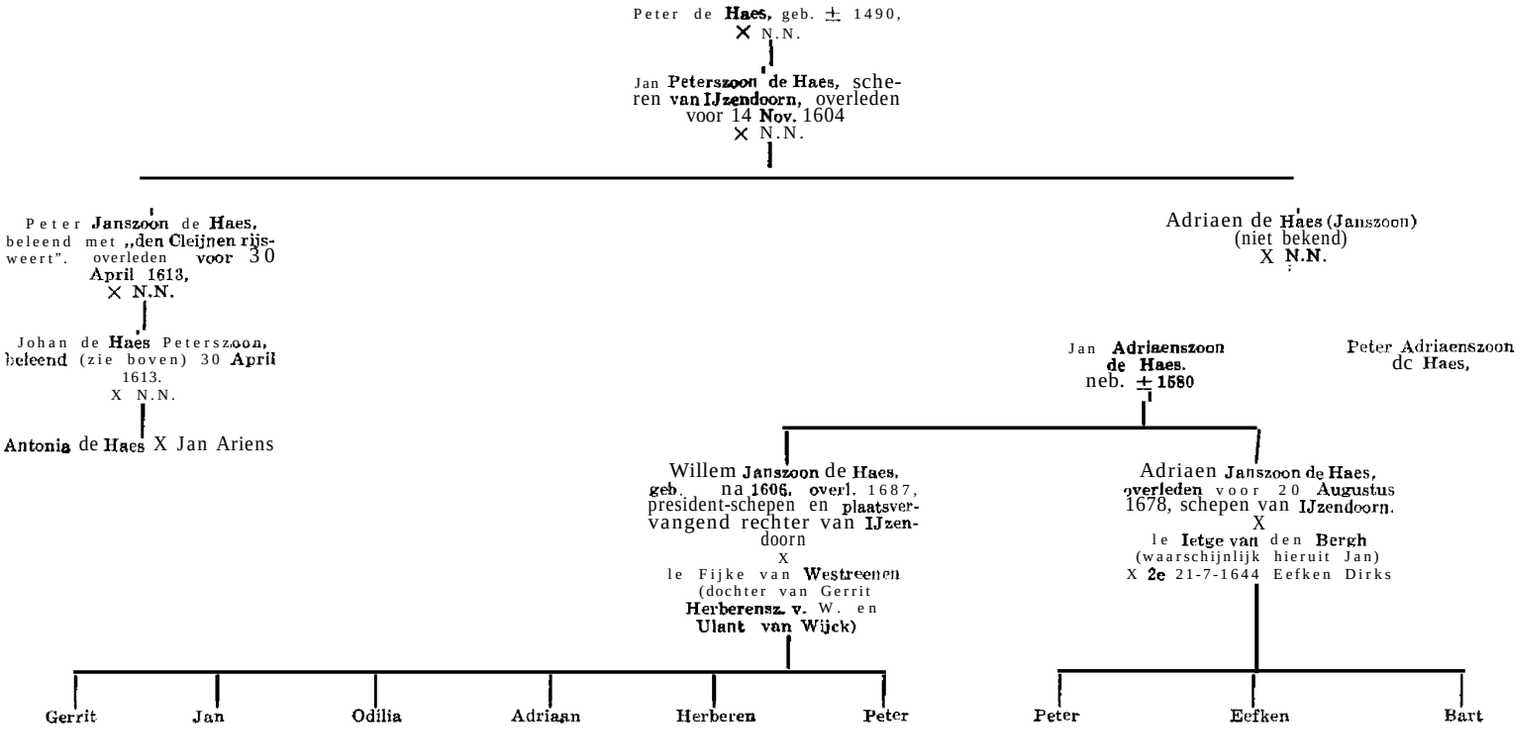

Het is overigens nog zeer wel mogelijk te achten dat Willem en Adriaan toch zoons van Johan Peterszoon en niet van Jan Adriaanszoon zouden zijn. Hoe de stamreeks dan worden zou, is gemakkelijk te zien.

. Herkomst.

le. De oudste mij bekende vermelding van een de Haes te IJzendoorn is die van Arnt die Haeze, aldaar gegoed (1 3 9 7) [21]).

2e. Verwantschap met de Tielsche de Hazen [22]), die het zelfde wapen voeren, „een der alleroudste en aanzienlijkste der oude Tielsche geslachten: zijn leden zaten in de schepenbank en waren zelfs richter aldaar, welk ambt later uitsluitend door adellijken 'bekleed werd" [23]), mag wel als zeker aangenomen worden. Waar de schakel ligt, en of de IJzendoornsche familie uit Tiel stamt is niet bekend. Van de gegevens, die tot een beantwoording van deze vraag zouden kunnen voeren, is het ons ter beschikking staande aantal helaas te gering.

Van belang lijkt het volgende raakpunt Tiel-IJzendoorn: In 1458 is Willem Claerboutszoon de Haes gegoed te IJzendoorn [24]). In den zelfden tijd (1454, 1458, 1459. 1460 enz.) is een Willem Claerboutszoon de Haes schepen en burgemeester van Tiel.

---

18) Signaat van Kesteren (R.A. te Arnhem).

19) Archief dor Gedepuuteerden van het Kwartier Nijmegen, inventaris no. 499 (R.A. te Arnhem).

20) Charters door de familie van Omphal aan het R.A. te Arnhem geschonken.

21) Dr. Schmidt-Callenberg, Inventare der nicht-Staatlichen Archive der Provinz Westfalen, Band 11, Heft 2, blz. 188.

22) Zie vooral Dr. J. S. van Veen, Rechtsbronnen van Tiel, 's-Gravenhage 1901 (Reeks oude vaderlandsche rechtsbronnen).

23) W. Wynaendts van Resandt in „Het geslacht Wynants van Resant".

24) Blijkens papieren afkomstig uit de nalatenschap van wijlen Willem de Haas, oud-burgemeester van IJzendoorn (overl. 4-3-1932).

Jan Peterszoon de Haes, schepen v/d hooge heerlijkheid IJzendoorn, 10 Sept. 1554 (R. A. Gelderland, archief heerlijkheid IJzendoorn).

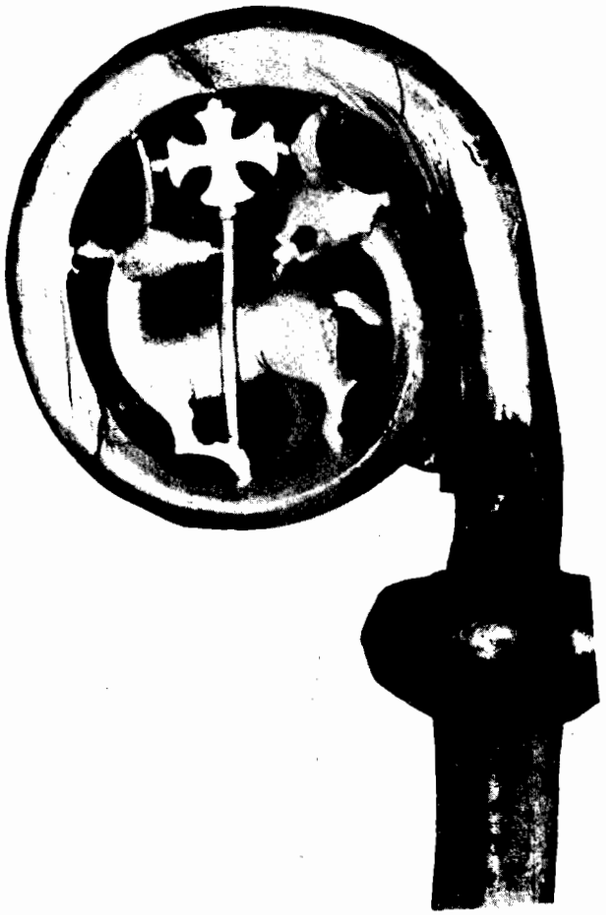

De Bisschopsstaf van Bonifacius in Fulda.

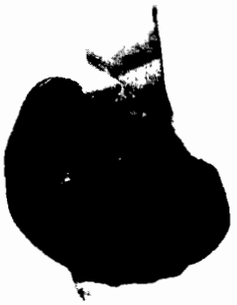

Reyer de Haes Corneliszoon, 8 Febr. 1580 (Tynsbrief bij Prof. Dr. W. J. de Haas te Leiden).

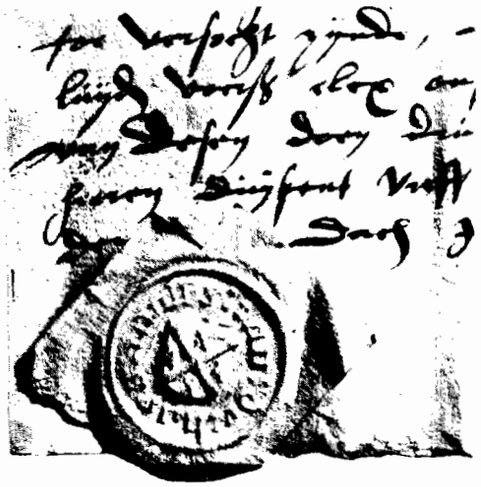

Jan Janszoon de Haes, rechter v/d hooge heerlijkheid IJzendoorn, 12 Jan. 1572 (R.A. Geld., Huisarchief Heukelom).

Dr *Gerhardus de Haas*, predikant te Middelburg 1773-1781 (K.N.G. voor Geslacht- en Wapenkunde, bruikleenverz. lakafdrukken Kon. Oudh. Gen. Amsterdam).

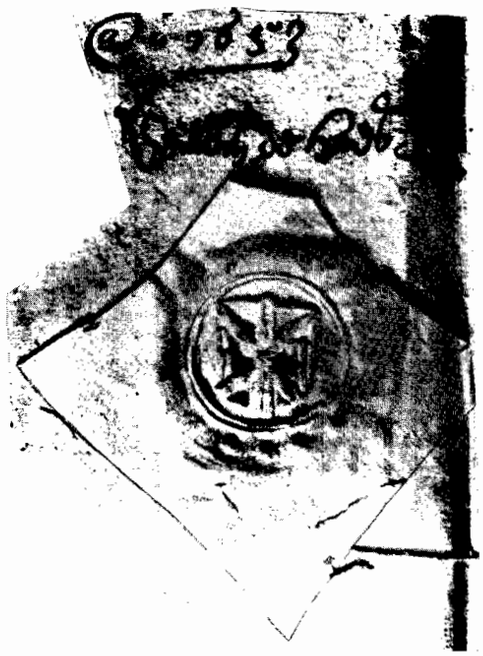

Willem de Haes, (pres.-)schepen (en gesubst.-rechter) v/d hooge heerlijkheid IJzendoorn, 27 Juni 1653 (R.A. Geld., Processen Hof van Gelderland).

Zegels van leden van het IJzendoornsche geslacht de Haas.

Behoort bij Maandblad „De Nederlandsche Leeuw", No, 9, September 1939.

Echter, ook in 1458. staat achter de Tielsche burgerinschrijving van een Willem die Haze „verwoent tot Ysendoern". Dit zal dus weer een ander zijn dan de 'Willem Claerboutszoon, die als burgemeester van Tiel sterft.

3e. Men krijgt den indruk dat de oorsprong van het geslacht zal liggen in het land van Maas en Waal. Bezien wij de „Schatting van den Lande van Gelre, voor het Overkwartier en de Betuwe, van 1369" [25]), dan vinden wij op de tienduizend hierin voorkomende namen, ruim twintig maal de naam de Hase, en wel ongeveer twintig maal in het land van Maas en Waal en slechts tweemaal benoorden de Waal.

Het gevoerde vier-schaarwapen is typisch Batenburgsch [26]).

Mogelijke verwantschappen.

Slechts in het kort wil ik op de mogelijkheid van verwantschap met twee geslachten de Haas wijzen, waarvan wordt aangenomen dat zij in den mannelijken lijn uitgestorven zijn.

le Utrecht.

J. B. Rietstap vermeldt naast de Haas (Tiel, IJzendoorn) de familie de Haze of de Haaze (Utrecht), die ook het vierschaarwapen (kleuren: zilver en rood) zou voeren. Bij de Haas staat als helmteeken „deux trompes", bij de Haze „deux tuyaux". Volgens den Heer R. T. Muschart is „die volmaakte overeenkomst natuurlijk te opvallend om hier aan verschillende families te denken, en is zulks dan ook geenszins het geval, (maar) hebben wij hier met één en dezelfde familie de Haas te doen, wier naam in de vroegere eeuwen als die Haes, die Hase of die Haze voorkomt." [26]).

Het oude stadhuis te Utrecht nu stond eertijds bekend als Hasenberch, waarnaast zich bevond de Lichtenberch. Verschillende beschrijvers van hrt oude Utrecht, (Allan, van der Monde enz.) wier mededeelingen overigens vaak wel als onbetrouwbaar te beschouwen zullen zijn, zeggen dat deze Hasenberch, zijn naam daaraan ontleende, dat hij vroeger de huizing geweest was van de regenten de Hase, evenals de Lichtenberch dat geweest was van het geslacht Lichtenberch. Wat van deze beweringen waar is heb ik niet kunnen nagaan. In de 15e en begin 16e eeuw leeft een regentengeslacht de Haes te Utrecht. In dien tijd bevond zich de Hasenberch niet in hun handen.")

Merkwaardig blijft, hoe van Liefland er toe komt bij de prent van het Stadhuis te Utrecht den 29 January 1712, eertijds de Hasenborch. het vierschaarwapen met de kleuren zilver en rood af te beelden. [28]) Mij bleek, dat er o.a. Utrechtsche (de) Hazen qeweest zijn, die voerden een schuinbalk (zie later), een ander weer drie leeuwen.[29]). Echter op de in 1769 door W. Langerak uitgegeven Wapenkaart der Oude Edele en Aansienlijke Geslachten des Stichts van Utrecht, komt maar één wapen de Haeze voor en wel het vierschaarwapen (zilver en rood). [30]).

De sleutel tot de oplossing van de zich hier voordoende vragen ligt mogelijk in het M. S. Booth (Rijksarchief te Utrecht). Wij nemen een stamreeks daaruit over:

25) Naar het handschrift te Dusseldorp in hrt Staatsarchief, afdeeling Julich-Berg-Geldern no. 10, uitgegeven door P. N. van Doorninrk (Haarlem Gebrs. van Brederode, 1903).

26) Zie ook R. T. Muschart, Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, de Haas (Tiel en IJzendoorn) en de Haaze of de Haze (provincie Utrecht). N.L. 1937 No. 6.

27) S. Muller Fzn. in „Het huis oud en nieuw" 1907.

28) J. van Liefland, Utrecht's oudheid, 1860.

29) Johan Haes zegelt de stichtingsbrief van het Sint Joosts-gasthuis 1377. Stadsarchief te Utrecht. Catalogus II no. 2505.

30) O.a. Centraal Museum te Utrecht.

1. Willem de Hase, raad te Utrecht 1415
nog geleefd 1433

X

Margriete

11. Hendrik de Haeze, raad te Utrecht, 1427, '30, 40, '42, '46, 48. Sterft 1469.
(Naast deze naam is in het M.S. geteekend een wapen zijnde een zilveren schuinbalk in rood).

X

Joffr. Fije, sterft 1490.

IIbis. Vranck de Haze, raad te Utrecht 1443, '47, '54, '57. Sterft 1459.

×

Joffr. Alijt, dochter van Frederick Crom
waaruit,
Jan (volgt 111)
Aelbert (volgt IIIbis)
Peter (volgt IIIter)
Margriet (volgt IIIquater)
Petronella (volgt IIIquinquies)
Erkenraet (volgt IIIsexies).

III. Jan de Haes, raad te Utrecht 1483, '85, '87, '89. '99, 1503, 1506, 1508.
Meenteman 1491. Hij sterft vóór 1511

X

le Joffr. Elborch, sterft 1490.
2e Joffr. Lysbeth, weduwe van Ant. van Zijl, sterft 1496.
3e Margrietha, sterft 1518.
Jan's kinderen zijn:

IV. Franck de Haes Janszoon, sterft 1522
„Clara sijn wijf 1512".
Hieruit:
Joffr. Lisbeth Franck de Haesendr.
X 1527.
1° Jan van Wely
X
2° Wolfert van Hesseling.
Zij had vier dochters.

IVbis. Joffr. Agnes (sterft 1519)
x 1510
Willem Jacobsz. van Liesvelt, schepen te Utrecht.
(hieruit Joffr. Alith van Liesvelt)

IVter. Alith Jan de Hasendr. Sterft 1485

IVquater. Joffr. Anna de Hase

X

Melis Uten Enghe
Hieruit kinderen.

IVquinquies. Joffr. Lisbeth sterft 1513
(Johan Ruysch en Willem Soest? hare mombers)

IIIbis. Aelbert de Haes (vermeld 1476).

IIIter. Peter de Haes Vranckenszoon, raad te Utrecht 1496.

X

Joffr. Geertruyd, dr. van Claes de Rijck.
hieruit Franck, volgt IV.

IIIquater. Joffr. Margriet huisvrouw van Henrick Knobbout van Osse de oude.

IIIquinquies. Joffr. Petronella de Haes, huysvrouw van Dirk Ruysch Janszoon.

IIIsexies. Erkenraet Vranck de Hazendochter stierf 1490.

IV. (Daar dit het gedeelte is dat speciaal de aandacht verdient neem ik het letterlijk uit het M.S. over:)

Franck de Haes was noch onmundig a° 1510 ibid. maeckt machtich Geertry sijn moeder, En // Frans de Hase 1529 ibid. noemende hem een schrijver ofte notaris, die van Nimwegen was, en voerde sijn wapen als batenburch, doch rood op wit. (hiernaast staat een afbeelding van het vier-schaarwapen).

(En iets onder de vorige zin:)

Franck stierf s.k. en liet tot sijn erfgenamen sijn moeder en evertgen van Lochem haer dochter, die a° 1593 wed. was van Dirck van Cleyenberch.

Hoewel het wellicht geen toeval is, dat de Nijmeegsche „schrijver ofte notaris" ook den naam de Hase draagt, zou men op het eerste gezicht geneigd zijn uit het bovenstaande de gevolgtrekking te maken dat deze Frans de Hase geen verwant is van de Utrechtsche de Hasen. In dit handschrift zou in dat geval het, dan waarschijnlijk ten onrechte, toekennen van het vier-schaarwapen aan de Utrechtsche familie zijn oorsprong vinden.

Ik opper deze mogelijkheid met de grootst mogelijke reserve.

2° Keulen.

In 1697 sterft met Ignatius Franciscus baron de Hase. Heer van Bruggrub en Obbendorp een Keulsch regentengeslacht de Haas uit. Ignatius Franciscus is in Ewijk, twintig kilometer van IJzendoorn stroomopwaarts aan de Waal liggend, gegoed, zooals voorouders van hem dit ook reeds waren. [31]).

Het geslacht was eerst te Emmerik gevestigd. De eerstvermelde Johan de Haes wordt 26 Febr. 1583, als afkomstig van Nijmegen, burger van Emmerik. [32]) Zoowel te Keulen [33]) als op qrafsteenen (9 Nov. 1588. 21 Nov. 1622-16 Mei 1633) te, Emmerik [34]) wordt het vierschaarwapen als van het behandelde IJzendoornsche geslacht gevoerd.

Aan deze Keulsch-Emmeriksche familie hoop ik' een volgend artikel te wijden.

Het wapen.

De nauwkeurige omschrijving van het wapen de Haas [35]) luidt als volgt:

In zilver een St. Andrieskruis, vergezeld van vier zoogenaamde droogscheerders-scharen met de punten naar beneden, alles van rood. Helm gekroond door een muurkroon. Helmteeken: twee trompen of klaroenen. Dekkleeden: zilver en rood.

Er bestaat een meening, dat dit vier-schaarwapen een sprekend wapen zou zijn in dien zin dat de z.g.n. droogscheerders-scharen er in voorkomend. het symbool zouden zijn van schapen scheren of laken vollen. **(Bij een geslacht** als Schorer, dat eveneens een schaarwapen voert, schijnt ook de naam in deze richting te wijzen, waardoor in zulk een geval deze interpretatie meer waarschijnlijkheid krijgt).

Anderen meenen dat de schaar een oud Germaansch rechtssymbool is. Een schaarwapen zou dan op functies, waaraan rechtspraak verbonden is, wijzen. Bij een vier-schaarwapen zou een verband met de rechterlijke vierschaar liggen [36]).

De aard van vele "der geslachten [37]), met name dat der Batenburgen, die het wapen voeren, zou hiervoor kunnen pleiten. Eveneens het bewaard blijven van rechters-functies in de bekende generaties van een geslacht, zooals dit bij het IJzendoornsche geslacht de Haas het geval is.

Enkele afbeeldingen van zegels-de Haas zijn bij dit artikel gevoegd. Hierbij bevindt zich het zegel van Dr. Gerhardus de Haas. Het is diens vader Gerrit, die bedoeld wordt in de acte, die vermeldt, dat zich in 1756 in het raam tegenover de schepenbank in de kerk te IJzendoorn bevond „het wapen van (gemelte) rigter de Haes sijn voorouders, sooals sijn Edele hetselve thans nog is voerende of gebruikende". [38]).

Het is thans niet meer in de kerk aanwezig. Ten tijde van de Fransche revolutie zal het hieruit verwijderd zijn.

Bij de bestudeering van de genealogie-de Haas waren aanteekeningen van den Heer J. P. de Man mij menigmaal van nut. Aan den Heer J. Goudswaard dank ik verschillende acten. Ook is het door hem dat ik Jan Adriaenszoon de Haes en Peter Adriaenszoon de Haes in de veronderstelde stamreeks invoerde.

Nog eenmaal „De Ommelander tak van het geslacht van Heemstra in de 15-de en 16-de eeuw en Taecke Obbema of Taecke Heemstra",

door S. SIXMA BARON VAN HEEMSTRA.

Onder bovenstaand opschrift werd in Januari 1932 in dit Maandblad plaatsruimte verleend aan een poging mijnerzijds, om te betoogen, dat de eerste generaties van het geslacht van Heemstra, zooals die voorkomen in het Stamboek van den Fricschen Adel, geheel onjuist moeten zijn, aangezien mag worden aangenomen, dat alle thans nog levende leden van het geslacht in rechte mannelijke lijn afstammen van *Abbe van Heemstra*, Hoofdeling in Dongeradeel, vermeld in 1415 (Worp van Thabor IV, bl. 22 en 68 en Schotanus, bl. 243), welke aldus als stamvader moet worden beschouwd in plaats van *Feye van Doccum*, in het Stamboek vermeld.

Deze conclusie was gebaseerd op het feit, dat mijnerzijds wordt aangenomen, dat de *Taecke Obbema*, voorkomende onder generatie 4-B en in tweede huwelijk getrouwd met *Auck van Heemstra* uit Tietjerksteradeel, niet was een *Obbema*, welke zich met zijne kinderen *van Heemstra* noemde; zooals daar wordt vermeld, doch juist omgekeerd een *Heemstra*, welke zich *Obbema* noemde, hetzij naar het „Obbema-goed" te Ee in Dongeradeel, hetzij naar zijn vader *Abbe* of *Obbe van Heemstra*, Hoofdeling te Loppersum (Kroniek Sicke Beninghe. Ed. Brouerius van Nidek, bl. **191,** Familiearchief van Ewsum No. 9 en 251 1478) en dus van den tak, welke toentertijd in de Ommelanden gevestigd was, en woonde op den burcht „Duirsum" in de buurtschap Den Ham bij Loppersum. (Groningsche Volksalmanak 1932). Deze tak

---

31) Register op de leenakteboeken van het vorstendom Gelre en Graafschap van Zutphen, Kwartier van Nijmegen, No. 18, blz. 44.

32) „Bürgerbuch" van Emmerik in depôt Dusseldorp Staatsarchiv A. No. 5.

33) A. Fahne, Geschichte der Kölnischen, Jülichschen und Bergischen Geschlechter, Deel I.

Von der Ketten's Kölnisches Geschlechter- und Wappenbuch (M.S in Historisch Stadsarchief van Keulen).

34) Mededeeling van den archivaris van Emmerik.

35) Zie ook J. B. Rietstap, Armorial Général, R. T. Muschart, I.C. W. Wynaendta van Resandt, l.c.

36) D. Buddingh, Schaar en Schaarmannen (Tiel Wed. D. R. van Wermeskerken 1865) en D. Buddingh, De Schaar en Schaarmannen tot opheldering van dit wapenfiguur (Academie d'archéologie Belgique, 1872).

37) B. v. Middeler, van Meekeren, Vaeck.

38) G. J. Brenkman in Bijdragen en Mededeelingen VII der Vereeniging Gelre, 1904.

was aldaar vermoedelijk gevestigd sinds het begin van de 15-de eeuw, toen zij door de Schieringers uit Friesland werden verdreven en Worp van Thabor noemt in het 4de boek, bl. 32 juist met name *Abbe* of *Obbe* van Heemstra, Hoofdeling uit Dongeradeel.

De bedoeling van mijn artikel in 1932 was in de eerste plaats om belangstelling te wekken en pro of contra uit te lokken van deskundige zijde, hetgeen echter helaas niet is bereikt. Inmiddels werd door mij het onderzoek voortgezet voor zoover mij dit mogelijk was, en rekening houdende met het feit dat ***Abbe*** als Hoofdeling uit den aard der zaak in Dongeradeel een grootgrondbezit moest hebben gehad, werd weder voor nader onderzoek in dezen geraadpleegd het bekende ,,Register van den Aanbreng van 1511 en verdere stukken tot de Floreenbelasting betrekkelijk", waarop dan ook in de eerste plaats mijne conclusie steunde.

Dit register, een waarlijk betrouwbare bron, welke een schat van gegevens bevat, die bij mijn weten nog nimmer voldoende onderwerp van grondige studie hebben uitgemaakt, werd uitgegeven door het Friesch Genootschap en mogelijk gemaakt door de schenking van Mr. W. W. Buma bij beschikking in 1872,

Reeds het Voorbericht van deze uitgave bevat zeer belangrijke gegevens en doordien het Register zelf daarenboven niet alleen de namen noemt van de grond-gebruikers met juiste opgave van de soort van grond en grootte, uitgedrukt in Pondematen (ook thans nog steeds in Friesland in gebruik). maar ook vermeldt het bedrag van den belasting-aanslag, en ten slotte nog uitvoerig den eigenaar (c.q. de eigenaars) opgeeft, is het niet alleen mogelijk, om met een oog-opslag het grondbezit in bepaalde gedeelten van Friesland in 1511 na te gaan, b.v. van de kloosters, 'doch kan ook het grondbezit van bepaalde personen er gemakkelijk uit gevonden worden en tevens de plaats (c.q. plaatsen), alwaar die eigenaars woonachtig waren. Ten slotte kan ook nog wel eens uit het register een jaar van overlijden worden bepaald, door de omschrijving van den eigenaar op een wijze als: ,,Renick Heemstra erwen" of ,,Andries Sickama wesen" of ,,self mit syn moer". Staat er echter vermeld ,,Landtheer Schelte oppe Geest", of ,,Syttie Aeluwe", dan wel ,,Sjurdt tho Groustins", dan moet men met Friesland bekend zijn, om te weten, dat dit beteekent Schelte Tjaerda van Starckenborqh te Rinsumageest, Sytze van Aylva of Sjurdt Sirtema van Grovestins.

Een nadere beschouwing nu van het floreen-register, uitsluitend wat betreft de personen waar het hier om gaat, gaf als merkwaardig resultaat, dat alleen in Oost-Dongeradeel, dat is dus de grietenij, waar *Abbe Heemstra* in 1415 als Hoofdeling werd vermeld, het bedrag, dat ,,*Taecke* ende ***Menke Heemstra***" gezamenlijk in de grondbelasting moesten betalen, ruim 170 floreenen was, waarboven ***Take*** alleen nog 65 floreen en ***Menke*** alleen nog 14 floreen betaalde, hetgeen dus wil zeggen, dat zij met hun beiden voor ruim 250 floreen aan grondbelasting waren aangeslagen in deze grietenij.

Als men nu bedenkt, dat de kloosters niet meer betaalden dan 100 tot 150 floreen bij een grondbezit van ruim 300 tot ruim 400 Pondemaat (klooster Sion 350 Pn., klooster Foswerd 420 Pn. en klooster Klaarkamp 425 Pn.), dan blijkt hieruit zonneklaar, dat een grondbezit van minstens 500 ä 600 Pondemaat van twee personen, en voor het overgroote deel nog wel gezamelijk bezit, in 1511 slechts afkomstig kon zijn van een zeer aanzienlijk groot-grondbezitter, zooals een Hoofdeling steeds was.

Het wil mij toeschijnen, dat men in dit gezamelijk bezit toch moeilijk iets anders kan zien dan een onverdeeld bezit van twee broeders, waarvan de een — ***Menke*** — bekend is, en de ander — ***Take*** — welke steeds het eerst wordt genoemd, de oudste moet zijn geweest. Neemt men echter aan, dat deze ***Take*** een *Obbema* was, dan zoude het bovenstaande m.i. met geen mogelijkheid zijn te verklaren.

Het bedoelde bezit nu moet ***Take*** en ***Menke Heemstra*** zijn aangeërfd van hun vader ***Abbe Heemstra*** in den Ham, Hoofdeling in Loppersum, en zeer waarschijnlijk kleinzoon van ***Abbe Heemstra,*** Hoofdeling in Dongeradeel. Bij zijn overlijden omstreeks 1478 was ***Menke*** in elk geval nog minderjarig, zijn zoon *Jasper* of ***Caspar*** is vóór 1511 overleden, terwijl zijn dochter ***Bywe,*** gehuwd met Roelof ***van Munster,*** blijkbaar het bezit in de Ommelanden heeft gekregen, zoodat het alleszins verklaarbaar is, dat zijn bezit in Friesland bewesten de Lauwers in 1511 behoorde aan zijn twee toen nog levende zonen.

Merkwaardig is nu ook, dat het Register ***Take*** in Dongeradeel uitsluitend als ***Heemsfra*** vermeldt: slechts éénmaal wordt zijn zoon *Poppe,* welke op ,,Obbema-goed" te Ee woonde, ***Obbema*** genoemd. Juist het omgekeerde echter is het geval in Tietjerksteradeel en Dantumadeel, waar ***Take*** ook veel bezit had, vermoedelijk afkomstig van ziin tweede vrouw *Auck van Heemsfra,* dochter van ***Feyo*** van Tietjerksteradeel. Hier wordt hij steeds ***Obbema*** genoemd, behalve te Oerikerk en Akkerwoude, waar hij later woonachtig was, en waar hij als ***Take Heemsfra*** wordt vermeld [1]). Hier in deze twee grietenijen zien wij ***Take*** dan ook nimmer voorkomen in vereeniging met ***Mencke,*** hetgeen alleszins verklaarbaar is, aangezien het grondbezit hier afkomstig was van een anderen tak van het geslacht.

Twee vragen doen zich nu voor en wel ten eerste: Is ***Take*** of *Taecke Heemstra,* welke in het Register in Dongeradeel voorkomt, werkelijk een en dezelfde persoon als ***Take Obbema*** in Dantumadeel en Tietjerksteradeel? Dit kan inderdaad worden aangenomen, aangezien uit de Beneficiaal boeken van 1543 blijkt, dat Take's zoon ***Sjoerdt*** dan eigenaar is van meerdere van die gronden in Dongeradeel en zijn zoon ***Feye*** van meerdere van die gronden in Tietjerksteradeel, zoodat daaruit tevens blijkt, dat ***Take*** althans voor 1543 moet zijn overleden.

De tweede vraag, welke zich voordoet, is deze: Hoe kan het verklaard worden, dat ***Take*** in de Groninger archieven niet voorkomt als zoon van ***Abbe Heemsfra*** te Loppersum en waarom zoude hij in Friesland ***Obbema*** in stede ***van Heemsfra*** zijn genoemd?

Wat de eerste vraag betreft, zoo moet men bedenken, dat het nog aanwezige archief-materiaal in Friesland en Groningen voor 1600 uitermate schaarsch is, en volkomen terecht schreef op 8 April 1869 de bekende Groninger genealoog Jhr. Hooft van Iddekinge aan Mr. B. Th. Baron van Heemstra: ,,De geschiedenis van de Groninger en Friesche geslachten voor 1600 is als een boek waaruit men de meeste bladen scheurde: hier en daar leest men iets, maar het verband is verbroken, en het weinige wat er overbleef, genoeg om ons nieuwsgierig te maken, en de belangstelling op te wekken, is niet in staat om die te bevredigen. Men loopt in het donker, zelfs zonder gloeiende spiikers om ons den weg te wijzen". Al zijn er sinds 1869 in het Noorden wel meerdere archieven te voorschijn gekomen en in bewerking genomen, zoo is deze uitspraak nu nog steeds volkomen juist en zoo is er ook van den Ommelander tak in de 15de en 16de eeuw nog veel te weinig bekend. Wij weten echter, dat ***Abbe van Heemstra,*** Hoofdeling in Loppersum, voor zijn dood gehuwd was

[1]) Zie Register van den Aanbreng, deel I, bl. 190 en bl. 249.

met *Bywe in den Ham*, welke veel jonger moet zijn geweest dan haar echtgenoot, aangezien zij na zijn overlijden is hertrouwd met *Asege tho Rasquert* en in tweede echt nog een dochter heeft gehad, *Befeke*, welke later in 1502 is getrouwd met den bekenden *Wigbold van Ewsum*.

Indien dus *Abbe* vóór zijn huwelijk met *Bywe in den Ham* reeds gehuwd is geweest, zoude *Take* een kind uit dit eerste huwelijk en dus een halfbroeder van *Mencke* zijn *geweest*, en zoude het niet zoo verwonderlijk zijn, dat wij geen gewag van hem vinden gemaakt en dit te meer, omdat hij reeds op jongen leeftijd de Ommelanden moet hebben verlaten, om naar zijne bezittingen in Friesland te gaan, Waar hij eerst korten tijd is gehuwd geweest met eene vrouw uit de Ommelanden, *Otzen Clant*, is het verwonderlijk, dat ook het bestaande archief Clant hierin geen opheldering brengt, doch zeker is het, dat hij zich eerst in Dongeradeel, vermoedelijk op het „Obbema-goed" te Ee heeft gevestigd, hetwelk later aan zijn oudsten zoon uit tweede huwelijk, *Poppe*, heeft toebehoord [2]). Later na zijn tweede huwelijk met *Auck van Heemstra*, dochter van *Feye, is* hij metterwoon in Dantumadeel gebleven, terwijl wij zijn zoon *Willem* uit het eerste huwelijk te Oenkerk terugvinden [3]).

Onsetwijfeld moet in dezen nog veel worden opgehelderd, doch de uitspraak van het Stamboek de Haan Hettema, dat hij *(Taecke)* geen *Heemsfra* doch een *Obbema* zoude zijn geweest, is blijkbaar zonder meer uit het Burmania-boek overgenomen, en ook hier wordt daarvoor geenerlei bewijs aangehaald, terwijl de geheele Ommelander tak te Loppersum nòch in het Burmania-boek nòch in het Stamboek zelfs wordt vermeld, alhoewel deze toentertijd toch wel bekend moet zijn geweest. Dat het Stamboek meermalen onbegrijpelijk onnauwkeurig is, blijkt afdoende uit de genealogie van Heemstra. Als dochter van *Ansck Heemsfra* (tweede generatie), gehuwd met *Sippe van Tiaerda*, vinden wij vermeld *Auck van Heemstra*, overleden 1428 en gehuwd met *Doecke Syfzes van Marfena*, gestorven 1424. Indien men nu weet, dat de moeder Ansck in 1491 testeert — het authentieke testament bevindt zich in handen van Mr. Dr. B. Baron van Heemstra te Nijmegen — en men ziet dan, dat de *dochter* als gehuwde vrouw met kinderen (zie genealogie van Martena eerste generatie) in 1428, dus 63 *jaar vóórdien*, reeds sterft, dan maakt de Haan Hettema het hier toch wel wat al te bont!

Ten slotte zij nog het volgende gemeld.

Bii de namen van de personen, welke van Hertog Albrecht van Beyeren in 1399 een jaargeld ontvingen, vinden wij *Abbe Heemstra* niet genoemd, doch wel volqt onmiddellijk op Feye van Doccum *„Take Aylsuma* of *Take Ailsum* [4]). Door Jhr. Mr. M. A. Beelaerts van Blokland werd mijn aandacht gevestigd op de Navorscher 1890, p. 257, alwaar Andreae aanteekent:

Take Ailsum. vrij zeker *Take Mockema* die te Aalsum (Oost-Dongeradeel) zal hebben gewoond en de zoon was van *Botte Mockema die te* Morra woonachtiq was in 1370. Taecke leefde nog in 1442. Den 8 April 1399 werd hii door den Hertog met „die ambachtheerscap ende dagelix gherecht van Ailsum mit sinen toebehoren" beleend.

Indien nu, wat niet onwaarschijnlijk is. *Abbe Heemsfra* met eene *Mockema* was qehuwd, dan zoude op deze wijze de voornaam *Take* der *Mockema's* in de *Heemstra's* kunnen zijn gekomen. In elk geval echter hebben wij reeds de reeks:

2) Zie Register van den Aanbreng, deel 1, bl. 164.

3) Zie Register van den Aanbreng, deel I, bl. 248.

4) Zie Charterbock 1, 315-317; Dr. Eelco Verwijs, „De oorlogen van Hertog Albrecht van Beyeren met de Friezen", p. 518, ook p. CXXXIV.

Abbe, vermeld in 1415-1417 en 1421 [5]).
Take, vermeld in 1441 en 1443 [6]).
Abbe, vermeld in 1475 en 1478 [7]).
Take, vermeld in 1498 en volgende jaren [8]).

Moge zich een Friesch genealoog eens geroepen voelen, om de vele en belangrijke gegevens uit alle vier deelen van het Register van den Aanbreng betreffende de Floreenbelasting eens grondig uit te werken, al ware het alleen maar uit dankbaarheid tegenover de nagedachtenis van Mr. W. W. Buma, die het groote belang voor Friesland hiervan in zijn tijd zoo terecht lìeeft ingezien, en door zijn testamentaire beschikking in 1872 de uitgave door het Friesch Genootschap mogelijk maakte.

Geslacht Kreet,

door Mr. W. F. LEEMANS.

Wapen: In rood twee schuingekruiste herderstaven, waarvan de omgebogen boveneinden uitloopen in schopjes. Helmteeken: Twee dito gekruiste staven tusschen een vlucht.

De eerste twee generatie's van de volgende genealogie berusten op een authentiek afschrift (door notaris Luzac te Leiden, 17 Oct. 1774) van aanteekeningen in een Bijbel, toentertijd in bezit van Hendrik Isacq Kreet te Leiden. Volgens deze aanteekeningen zou de stamvader uit Duitschland zijn gekomen. Naar aanleiding van deze overlevering heeft Mr. H. A. Kreet op 31 Maart 1775 te Rotterdam door J. de Lange, translat. Publ. jur. een authentiek uittreksel laten maken uit „Das Erneuerte und vermehrte Teutsche Wappenbuch" (uitgeg. te Nürnberg), waarin (deel I, 87ste wapenkaart) onder de Beiersche wapens een wapen *Kreit* voorkomt, volkomen gelijk aan het bovenomschreven wapen. Rietstap geeft een wapen Kreith zu Guteneck (Beieren), dat iets hierop lijkt.

Het is mij echter niet bekend geworden, of het hier behandelde geslacht uit het Beiersche geslacht Kreit(h) stamt. Eenige twiifel aan de juistheid van de Bijbelaanteekeningen lijkt mij bovendien gerechtvaardigd.

I. *Henrick Creet (Kreef)*, „Duitsch edelman", tr. *Geertruyd Collaerfs*, geb. Beek (Gld.). Haar moeder zou een *Linde* (?) zijn geweest.

II. *(Hans?) Hendrik Creet*, commandeur op het schip „de Liefde" 1664, „cornel" van een compagnie te paard in Statendienst 1665, gesneuveld bij Seneffe 9 Aug. 1674, tr. 30 Mei 1669 *Anna van Mare(n)*, volgens de Bijbelaanteekeningen dr. van *Pieter*, geb. in Gelderland, en *Johanna Smits gezegd van Straatsburg* (dr. van Willem en Anna van Lauwijk, uit het kwartier van Nijmegen), echter blijkens haar testament ('s-Gravenhage 9 Dec. 1669, not. P. van Groeneweghen) dr. van *Pieter* en *Jenneke Willemsdr.*

Uit dit huwelijk:

1. *Hendrik*, volgt III.
2. *Anna Sophia Willemina Creet*, † 's-Gravenhage Oct. 1732, impost begr. betaald ald. 29 Oct.

5) Zie Worp van Thabor IV, bl. 32-68; F. Sjoerds, bl. 484; Schotanus, bl. 243; S. Beninga, Ed. Feith, 73.

6) Zie Charterboek 1, bl. 521; Schotanus, bl. 310-312; Nobiliarium Coenders, 34.

7) Zie Feith, „Ommelander Borgen", bl. 112; Huisarchief Ewsum, no. 9 (Regest 65); S. Beninga, Ed. Analecta, bl. 191 en vlg.

8) Zie Worp van Thabor IV, bl. 320; Schotanus, bl. 553; Register Feith, 1495, no. 4; Register van den Aanbreng, 1511, bl. 148 en vlg.; Familiearchief van Ewsum, no. 251.

III. ***Hendrik Creet*** (sedert Oct./Dec. 1703 schreef hij zijn naam ***Kreet)***, geb. 's-Gravenhage 8 Jan. 1670 [1]), notaris te Zaandam 16951712, secretaris van Oostzaan en Oost-Zaandam, † Zaandam 23 Oct. 1712 ,tr. Zaandam 28 Dec. 1700 ***Anna Barbara Robidé,*** geb. Straatsburg 12 Maart 1677, bij haar huwelijk wonend te Amsterdam, † Leiden Sept. 1732, dr. van *Isaac* en ***Barbara Kugler.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Hendrik Zsacq,*** volgt IV.
2. *Joanna* ***Kreet,*** geb. 3, ged. Oostzaandam 4 Jan, 1705, † 6 Jan. 1705, begr. Oostzaandam.
3. ***Willem Quinfijn,*** volgt IVbis.
4. ***Anna Maria Kreef,*** geb. 8, ged. Oostzaandam 10 Juni 1708, † Amsterdam 27 April 1796.
5. ***Jan (Johannes),*** volgt IVter.

IV. ***Hendrik Zsacq Kreet,*** geb. 1, ged. Oostzaandam 3 Sept. 1702, notaris (1724-1773) en procureur te Leiden, † ald. 27 Febr. 1786, tr. Amsterdam (Oude k.) 1 Oct. 1739 ***Johanna*** *Jacoba Goris,* † 4 Nov. 1780, begr. Leiden, dr. van ***Arnold*** en ***Aemilia Ida van de*** *Wall.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Anna Aemilia Kreet,*** geb. 11, ged. Leiden (Hoogl. k.) 15 Oct. 1741, tr. Leiden (ondertr. 7 April 1763) ***Hermanus van Seppenwolde,*** ged. Leiden (Pietersk.) 14 April 1734, procureur te Leiden, later koopman te Amsterdam, † beiden voor 1796, zn. van ***Hermanus*** en ***Johanna Sfrung.***
2. ***Johanna Anna Kreef,*** geb. 12, ged. Leiden (Hoogl.k.) 17 Jan. 1754, tr. (aant. Leiden 15 April 1776) Mr. ***Henricus Christiaan van der Kop,*** geb. 25, ged. Leiden (Hoogl.k.) 26 Febr. 1749, secretaris, hoofdofficier en schout van Schoonhoven, notaris te Cabauw en Schoonhoven, baljuw van het land van Belois, etc., † Schoonhoven 15 Dec. 1829, zn. van Mr. ***Cornelis*** en ***Cornelia Elisabeth van Beusichem.*** Hij hertr. ***Anna Cafharina Croiset.***

IVbis. ***Willem*** *Quintijn* ***Kreet.*** geb. en ged. Oostzaandam 12 Aug. 1706, † Meppel 18 Juli 1766, tr. ***Sara*** *Bontan,* † 26 Oct. 1781, oud 71 jaar.

Uit dit huwelijk:

1. ***Maria Kreet,*** geb. Meppel 1 Jan. 1747, † 3 Jan. 1782.
2. ***Anna Barbara Kreet,*** geb. Meppel [2]).
3. ***Cafharina Kreet,*** geb. Meppel 15 Oct. 1752 [2]).

IVter. *Jan (Johannes)* ***Kreef,*** geb. 1, ged. Oostzaandam 4 Mei 1710, koopman te Amsterdam, † Amsterdam 19 Sept. 1781, tr. ald. 27 Nov. 1737 ***Aletfa Maria*** *Goris,* geb. 1716, † Amsterdam 22, begr. ald. (N.k.) 27 Nov. 1751, dr. van ***Arnold*** en ***Aemilia Ida van de*** *Wall.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Hendrik Arnold,*** volgt V.
2. *Jacob* ***Kreet,*** geb. Amsterdam 2, ged. ald. (Oude k.) 4 Sept. 1744, woonde 27 April 1796 te Amsterdam.

V. Mr. ***Hendrik Arnold Kreef,*** geb. Amsterdam 23, ged. ald. (Westerk.) 27 Dec. 1739, adv. te Rotterdam, vredemaker ald. 1774-'75, secretaris van Moerkapelle in 1775, schout

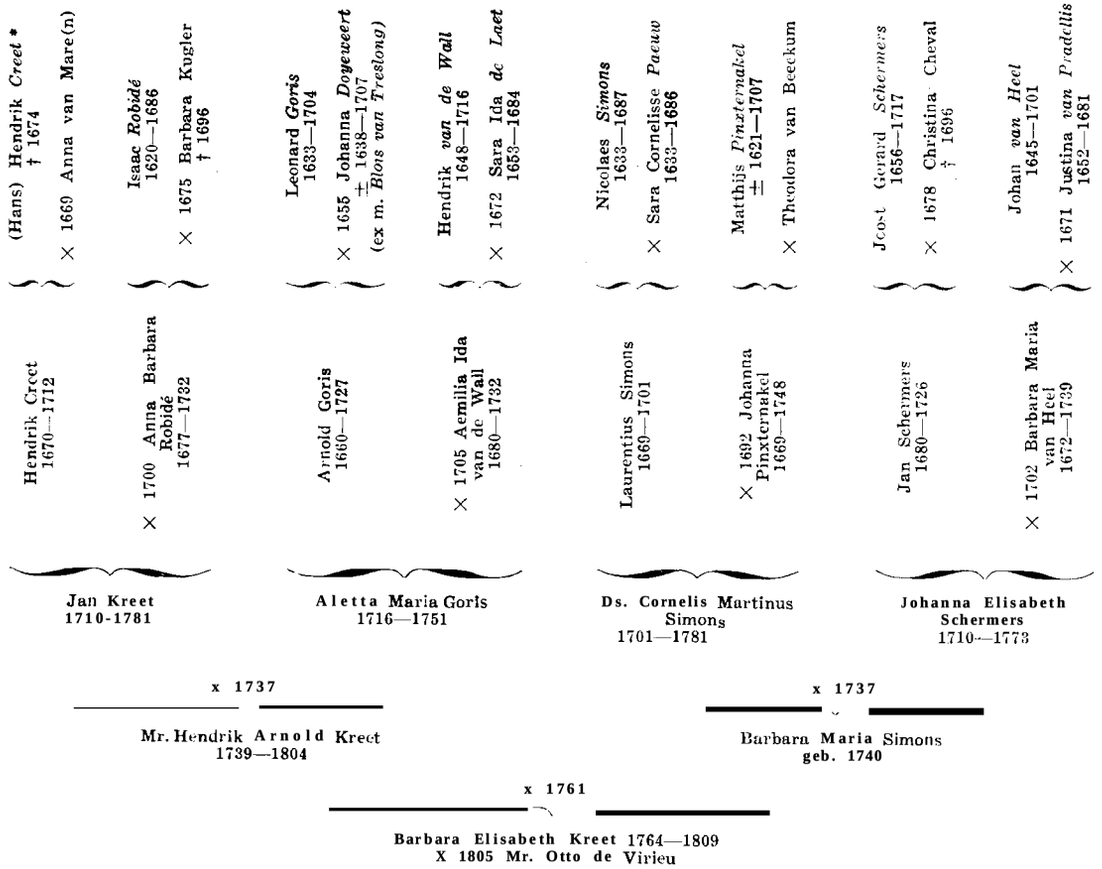

*) Betreffende de geslachten, waarvan de namen zijn gecursiveerd, werden door Mr. H. A. Kreet gegevens verzameld.

1) Zijn doop werd te 's Gravenhage niet gevonden.

2) Nadere gegevens onbekend.

in 1785 [3]), griffier van het Hof van Holland, lid van de Commissie tot het vervaardigen van het wetboek der Bataafsche Republiek, stelde genealogiën samen van alle aan hem verwante geslachten, † Amsterdam 15 April 1804, tr. Leiden 29 Juni 1761 ***Barbara Maria** Simons,* geb. Stolwijk 15, ged. ald. ***16*** Oct. 1740, dr. van Ds. *Cornelis* ***Martinus*** en ***Johanna Elisabeth Schermers.***

Uit dit huwelijk:

1. *Aletta* ***Johanna Kreet,*** geb. Leiden 10, ged. Wassenaar ***29*** Maart 1761, † Rotterdam 10 Sept. 1776.
2. ***Johanna Cornelia Kreet,*** geb. Leiden 20, ged. Wassenaar 22 Aug. 1762, † 2 Oct. 1776.
3. ***Barbara Elisabeth Kreet,*** geb. Leiden 3, ged. Wassenaar ***8*** April 1764, † Zalt-Bommel 30 Maart 1809, tr. ald. 22 Sept. 1805 Mr. ***Otto de Virieu,*** ged. Zalt-Bommel 19 Dec. 1745, schepen en burgemeester ald., districtcommissaris en dijkgraaf van Bommelerwaard, etc. (zie N.P. 2lste jrg., p. 383), † Zalt-Bommel 24 Maart 1830, zn. van Mr. ***François Willem*** en Maria ***Cornelia de** Ruuck.*[4]).

Verder komt nog voor:
***Anna** Creet,* impost begr. betaald 's-Gravenhage 22 Juli 1723.

De oudste generatiën van het geslacht Tonckens,

door **Mr. W.** Lunsingh Tonckens.

In „De Nederlandsche Leeuw" van September 1937 (LVe Jaargang No. 9) heb ik een artikel geschreven over de oudste leden van het geslacht ***Tonckens.***

Ik noemde als oudste leden:

1. ***Tonckert Frericks*** of ***Tonckhart Fredericks,*** geboren vóór 1470, woonde te Beerta.

II. ***Hayo Tonckens,*** geboren omstreeks 1487, leefde nog in 1567, woonde te Beerta.

III. ***Tammo*** (of ***Tamme) Hayo*** (of *Haye)* ***Tonckens, ge***boren omstreeks 1527, leefde nog in 1573, woonde te Beerta.

IV. ***Tonckert** Tammens,* geboren vóór 1573, leefde nog in 1629, woonde te Winschoten.

V. Ds. *Eggo* ***Tonckens,*** leefde van 1601 of 1602 tot 1665.

Voor het bewijs der afstamming van *Tonckert Tammens* (IV) uit ***Tammo Hayo Tonckens*** (111) beschikte ik in 1937 alleen over „vermoedens". Ik kan dit bewijs thans aanvullen. In Juli 1939 kreeg ik van M. Tonckens, oud-burgemeester van Zuidwolde (Dr.), wonende aldaar, mijn neef in den achtsten graad, met wien ik in 1938 kennis maakte, een aantal, mij onbekende, archivalia in bruikleen. Onder deze archivalia vond ik vele stukken, afkomstig van Ds. Eggo Tonckens van Hoevenberg, dien ik in het vervolg als Eggo zal aanduiden. Eggo was een zoon van Ds. Rudolf Hoevenbergh en Teunissien Janssens Hamhuis, een kleinzoon van Ds. Hendrik Rudolf (of Henricus) Hoevenbergh en Grietien (of Margareta) Tonckens, en een achterkleinzoon van Ds. Eggo Tonckens, hierboven sub. V vermeld. Ik verwijs hierbij naar T. A. Romein „De Hervormde Predikanten van Drenthe", pag. 81, en naar „Het geslacht Tonckens" door Mr. W. Lunsingh Tonckens (1916).

Eggo werd op 8 September 1732 te Groningen als student

[3]) Zie A. J. van der Aa, Aardrijksk. Wdbk. in voce Moercapelle.
[4]) Hieruit *Kreet* ***de** Virieu.*

in de theologie ingeschreven, werd predikant in Amerika en kwam een paar malen vandaar over naar zijn geboorteland, alwaar hij in 1768 verbleef. Blijkens door hem nagelaten stukken had hij toen genealogische belangstelling voor zijne familie, in het bijzonder voor het Oldambster geslacht Ockens. Zijn oud-overgrootvader Tonckert Tammens, hierboven sub IV vermeld, was blijkens die stukken gehuwd met Aylcke Ockens. Waarschijnlijk was die belangstelling gevolg van veronderstelde aanspraken op eene nalatenschap, doch dit is thans zonder belang. Eggo correspondeerde in 1768 met M. Busch, blijkbaar predikant te Finsterwolde, die het Finsterwoldsche protocol, dus het protocol van pastor en kerkvoogden van Finsterwolde, voor hem heeft nagezien. Dit is van eenig gewicht, omdat blijkens den „Inventaris der Rechterlijke Archieven, berustende in het Oud-Archief in de Provincie Groningen", door Mr. J. A. Feith, Rijks-archivaris in Groningen, (zonder jaartal), het protocol van Finsterwolde op 18 Maart 1664 aanvangt.

In een brief aan zijn „neef" Eggo d.d. 9 November 1768 schrijft Busch: „Hebbe de 2 eerste Protocol-delen, behelzende de jaren 1608-1624 en 1625-1639, wederom doorgezocht". De deelen betreffende 1608-1664 zijn blijkbaar zoekgeraakt. Eggo heeft verschillende genealogische tabellen en aanteekeningen vervaardigd en beroept zich op de Winschoter en Finsterwoldsche protocollen. Voor zooverre ik Eggo heb gecontroleerd bevond ik hem nauwkeurig, doch ik heb, om de vermelde reden, ten aanzien van het in aanmerking komende tijdperk hem niet met betrekking tot het Finsterwoldsche protocol kunnen controleeren. Eggo noteerde aan de keerzijde van een brief aan hem van Busch d.d. 31 Mei 1768 — onder meer — -(ik citeer letterlijk) :

„Ailke ockens huisvrouw van ***Tonckert** Tammen zoon van „Tamme Tonckerts in de Beerta*[1]) *is* geweest Dogter van „Ocko Luppes zoon van Luppo ockens in Finserwolt. „Tonckert Tammens zoon is geweest Eggo Tonkens ge„trouwt met ailke Aisens dogter van Wynke Aisens en zijn Huisvrouw aise ockens dogter van ocko ockens volgens „huwelijkx contracten en sceidbriefen in Winschoter en Fin„serwolder protocol".

Hierbij wijs ik er op, dat in eene akte d.d. 23 Februari 1632 in het Winschoter protocol, betreffende de nalatenschap van Tonckert Tammens, diens zoon Ds. Eggo Tonckens teekende „Eggo Tonckens", doch de andere zoon van Tonckert Tammens, genaamd Luppo, teekende „Luppo Tonckerts", zoodat de naam „Tonckerts" is gelijk te stellen met „Tonckens" (Rijksarchief Groningen, Rechterlijke Archieven, V d.d. 3).

Ds. Eggo Tonckens, hierboven sub. V vermeld, was blijkens Rijksarchief Groningen, Rechterlijke Archieven Ve e 2, verzegeling van ***15*** September 1625, getrouwd met Aisa, dochter van Wijncke Aisens (protocol van Beerta). Er behoeft niet aan te worden getwijfeld, dat Aisa en „ailke Aisens" identiek zijn, omdat Eggo in zijne genealogische tabellen schrijft, dat Ailke getrouwd was „an Eggo Tonkens praedicant te Westerlee" en Ds. Eggo Tonckens, hierboven sub V vermeld, aldaar van 1624-1665 predikant was.

Voor het bewijs der afstamming van ***Tonckert** Tammens* (IV) uit ***Tammo Hayo Tonckens*** (III) behoeft dus niet meer alleen beroep te worden gedaan op de „vermoedens", omschreven in mijn artikel van September 1937, doch kan ook het resultaat van het door of voor Eggo ingestelde onderzoek dienst doen.

[1]) De cursiveering ***is van mij,*** W. L. T.

KORTE MEDEDEELINGEN,

Een en ander over den eenhoorn als Friesche wapenfiguur.

(LVII, 243 e.v.).

Toen het hierbovengenoemde artikel reeds voor de Juni-aflevering van de Nederlandsche Leeuw was gedrukt, hoezeer nog niet verschenen, ontving ik van den heer P. A. de Lange, heraldicus te Heiloo, auteur van de serie-uitgave Noord-Hollandsche Gemeente-zegels, een verrassing. Hij had, na kennisneming van mijn monographie over den Eenhoorn en diens symbolieke beteekenis, aan den burgemeester van Fulda geschreven, om een photographie van den aan het slot van mijn artikel afgebeelden abt-staf van Bonifacius. Hij ontving inderdaad de gewenschte photografische, op bijgaande plaat weergegeven, opname van einde April j.l. met een briet van Prot. Dr. G. Richter, Domkapitular te Fulda, aan wien de burgemeester had verzocht de behandeling van het verzoek over te nemen en die voor deze photo van de kromming van den staf in den tegenwoordigen toestand heett gezorgd. De Heer de Lange, wien ik voor het doorgeven dezer photo zeer erkentelijk ben, is gelukkiger geweest dan Prot. Dr. Henneman van het Seminarium te Noordwijk, die in Fulda een vruchtelooze, maar niettemin door mij zeer gewaardeerde poging heeft gedaan, te mijnen behoeve zulk een photo te veroveren, nu ruim een jaar geleden.

Bij vergelijking der photo met de weergave op kolom 252 blijkt dat niet, zooals op de weergaven, ook elders, het kruis een klaverblad-kruis (drievuldigheids-symbool), maar een breedarmig kruis is (croix pattée). De als verbindingen aan het uiteinde der armen aangebrachte ronde -knopjes verklaren volkomen de onjuistheid in de weergave. Voor de figuur aan het einde der kromming vind ik geen mij bevredigende verklaring.

De staf in zijn geheel komt met 2 andere abtstaven voor op een bijgevoegde prentbriefkaart, onder bijvoeging: „Stab des hl. Bonifacius. Aus Walross. (744)." Prof. Richter schrijft evenwel: „Die ganze Krümmung betrachten wir „übrigens seit Jahrzehnte nicht mehr als frühmittelalterlich, „sondern als ein Werk des 12 oder 13 Jahrhunderts, wegen „der Parallelen aus dieser Zeit".

Dit is in verband met mijn artikel eene interessante verklaring van Prof. Richter. Laten wij aannemen, dat dit hoogste gezagsteeken voor klooster Fulda-omstreeks 1200, waarschijnlijk iets vroeger, is gemaakt. Dan blijkt daaruit dat om 1200 de eenhoorn-veneratie in klooster Fulda op het hoogtepunt was en in 1214 verschijnt de legaat Olivier te Dokkum en wekt de geestdrift voor den kruistocht, die in 1217 werkelijkheid wordt.

De Domkapitular Prof. Dr. Richter schrijft: „Vom „Ein-„horn" bin ich nicht ganz überzeugt, kömte es nicht ein „Lamm sein? Das eine Ohr länger wegen der verbindung mit „dem Kreuze und der Krümmung? Auch das linke Vorderbein „ist länger als das rechte".

Met verwijzing naar wat bisschop Dr. Friedrich Münter in 1825 in zijn werk „Sinnbilder und Kunstvorstellungen der alten Christen" schrijft over dezen zelfden staf en wat in het voor een paar jaar verschenen werk van Dom. Bruno v. Havere „Het zinnebeeld in de Christelijke Kunst", is te lezen over dien staf, meen ik dat geen redelijke grond bestaat voor den door den Heer Domkapitular uitgesproken twijfel. Het Agnus Dei, dat hij hierin zou willen zien, wordt als regel met de kruisvaan weergegeven.

Bovendien is de eenhoorn-weergave in den abtstaf in treffende overeenstemming met de eenhoorn-figuur van den eenhoornige, zooals men die vindt weergegeven in de Oostersche bouwwerken b.v. van Babylon, en zooals de Illustrated London News die heeft gepubliceerd bij vondsten tijdens opgravingen in Ur, het land der Chaldeëen.

Het verkorte linkerbeen is gevolg van het knielen van den eenhoorn, terwijl hij zich omwendt naar het Kruis.

In de heraldiek vindt men herhaaldelijk den knielenden of liggenden omzienden eenhoorn in het bijzonder aangeduid als „getemde eenhoorn".

Opmerkelijk in verband met wat ik in mijne monographie schreef over den narval als leverancier van „eenhoorn" is de mededeeling op de prentbriefkaart, dat de kromming van den abt-staf niet van ivoor is, maar „aus Walross".

Het volgende moge nog onder de aandacht worden gebracht.

Behalve door haar rijk grondbezit (Fulda had een eigen „leenhof", waaromtrent geschreven wordt „dat de kromme staf niemand uytsluyt en alle leenen, welcke geen burgh-leenen syn, mee voor wijvenleenen gehouden worden") was de abdij Fulda in Duitschland van de vroege middeleeuwen ook door haar geestelijke plaats machtig. Door beslissing in 751 van paus Zacharias was zij niet onderworpen aan eenigen bisschop, maar regelrecht aan den pauselijken stoel, waarvoor iedere nieuwe abt 400 gulden aan Rome betaalde. Daardoor was de vorst-abt primas Germaniae et Galliae in het Heilige Roomsche Rijk, met een vaak aangevochten recht van voorzitting.

De Duitsche keizers gaven hem de opper-plaats van de vier rijks-abten, die in den Rijksdag aan de voeten van den Keizer zaten en suo iure was hij kanselier en biechtvader van de Keizerin en bekroonde en ontkroondc haar bij plechtigheden (Simon de Vries. De Doorlughtige Weereld 1700 bl. 322 e.v.).

Het is dus ten volle begrijpelijk, dat in 1214 te Dokkum en in Friesland. wat van Fulda kwam en met Fulda in verband stond, eerbied en ontzag vond.

Ten slotte een paar kleine correcties in mijn artikel in afl. Juni.

Kol. 247 regel 42. Een bevriend historicus schreef mij na lezing, dat *men* Ocko Scharlensis, als wel eens onbetrouwbaar gebleken, niet meer citeert, doch dat het hier van hem aangehaalde bij betere Friesohe historici bevestiging vindt.

Kol. 248 regel 18. Van de Kroniek van Emo, den abt van Wittewierum, over 12051257, is in 1938, door de zorg van 't Genootschap Groningen, een zeer goede vertaling uitgegeven, begonnen door dr. W. Zuidema, voltooid door drs. J. Douma.

Kol. 249 voetnoot.

Het teeken *) moet staan in kolom 151, regel 14 van beneden, achter „ruiters".

A. S. MIEDEMA.

Transisalania.

(Een stukje studentenheraidiek).

Reeds voor eeuwen bestonden aan buitenlandsche en binnenlandsche universiteiten onder de studeerenden landelijke organisaties, toen meestal „nationes" genoemd. Het begrip „bloed en bodem" heeft onder de academische jongelingschap al vroeg beleving gevonden. De „alba" van meerdere dezer nationes leveren een niet onbelangrijk zelfstandig stukje heraldiek.

Die oude gedachte en behoefte leeft nog steeds voort, al dragen de kringen, waarin zij tot uiting komen, tegenwoordig den minder weidschen naam van Provinciale Genootschappen, en al hebben gewijzigde toepassingen wel geleid tot vervanging en tot wederoprichting,

het bestaan dezer gezelschappen leeft zich veelal uit binnenskamers of in een vast vergaderlokaal; slechts bij grootere studentenrepresentaties als diës- of reunie-optochten treedt men, vergezeld van het vereenigingsvaandel, naar buiten op, onder vlagvertoon van het gewestelijk wapen.

Bij de reunie 1939 te Groningen werd hiervan ook blijk gegeven. Natuurlijk, wegens het oude separatisme der Friezen, verscheen een „Selskip Frisia" van 1837. Op den grondslag van het „Stad en Lande" vond men afzonderlijk een „Societeit Omlandia" van 1837 en „Societeit Groningana", heropgericht 1854, en van 1876 is „'t Landschap Drenth". Daarmede waren de provincies, die het overgroote deel der studeerende jeugd aan de academiestad in het Noorden opbrengen, vertegenwoordigd.

In 1885 verschijnt dan, bij „wederoprichting" het „Collegium Nationale Gelriae ac Transisalaniae", dat zich dus blijkbaar niet had weten te handhaven uit Overijssel en Gelderland.

Mogelijk daaruit leering trekkende, zette het nieuwe „collegium nationale" zijn deuren wijder open. Deze conclusie mag men trekken uit het vaandel van Transisalania, waar in een samengesteld wapen, buiten Groningen, Friesland en Drenthe, alle overige provincies haar representatie vinden.

Het wapenschild op het vaandel van Transisalania heeft vier kwartieren, waarvan het 3de nogmaals vier kwartieren vertoont, Kwartier 1 en 2 geven het wapen van de beide aan het „collegium" naamgevende provincies, doch in omgekeerde volgorde: 1 Overijssel, 2 Gelderland.

Het 3de kwartier geeft in 1 voor Utrecht alleen het staande zilveren kruis in rood; in 2 het wapen van Zeeland: in 3 voor Limburg alleen den rooden leeuw in zilver; in 4 het wapen van Noordbrabant. Kwartier 4 geeft het in 1885 nog gemeenschappelijke wapen van Noord- en Zuid-Holland.

A. S. MIEDEMA.

Alemans,

(Zie Ned. Adelsboek 1912).

I. *Meynard Claesz. **Aletnan,*** waarschijnlijk herkomstig van Wijk aan Zee, aangezien 5 zijner zoons bij hun huwelijk als J.M. van Wijk aan Zee werden ingeschreven, woonde 1668 te Goedereede.

II. ***Wouter Meynardsz. Aleman,*** geb. Ouddorp (blijkens zijn huwelijksacte), tr. Ouddorp 26 Dec. 1649 ***Pieferfje** Joostdr.*, geb. Ouddorp.

III. ***Cornelis Woufersz. Aleman,*** ged. Ouddorp 14 Apr. 1658, tr. Ouddorp 26 Dec. 1682 *Neeltje Jacobsdr.*

IV. *Mijndert **Aleman,*** ged. Ouddorp 16 Apr. 1690, tr. Ouddorp 1 Mei 1712 *Neeltje Joostdr. **Courf.***

Onderzoek te Ouddorp en Wijk aan Zee zal ongetwijfeld meer licht verspreiden over de oudere generatiën van dit geslacht.

W. A. VAN RIJN.

Ledeboer.

Met het onderstaande kan de genealogie ***Ledeboer*** (zie Ned. Patr. 1919) belangrijk worden aangevuld.

Gen. I. Ds. *Christoforus **Ledeboer,*** enz. enz. ⚔ vóór 4-3-1617 ***Aleida** van Delden*, geb. 1594, † Weerselo 16-9-1663, dr. van ***Johan van** Delden*[1]).

Gen. II. Ds. ***Johan Ledeboer,*** enz. enz. ⚔ Utrecht 30-10-1655 *Josina **van Rachveld,*** geb. Utrecht 18-3-1632, † Wierden 16-10-1706, dr. van ***Pasquier Denys van Rachveld*** en *Petertje Jansdr.*[2]).

Gen, IVbis. ***Abraham Ledeboer,*** geb. Gildehaus i/W. 17-1-1711, brouwer, burgemr. van Schüttorf i/W., aldaar † 22-12-1780, ⚔ aldaar 28-7-1737 ***Henrica Poff,*** geb. aldaar 18-2-1717, † aldaar 30-6-1779, dr. van *Hendrick **Poft*** en ***Elisabena Leferingh***[3]).

Gen. V. ***Abraham Ledeboer,*** enz. enz. ⚔ Enschede 1-6-1770 ***Geerfruid Nijhoff,*** geb. aldaar 18-4-1751, † aldaar 21-12-1830, dr. van ***Gerrit** Nijhoff* en ***Gesina van Dam***[4]).

G. M. LEDEBOER.

Van der Linden.

Het onderstaande diene tot aanvulling en verbetering van de in Nederl. Patriciaat 1911 verschenen stamreeks van bovengenoemd geslacht.

Gen. I. ***Adriaan (van der Linden)*** misschien ⚔ *Vermeulen*[1]).

Gen. II. *Pieter **van der Linden,*** geb. Dordt, ⚔ Dordt 7-12-1621 *Jacomina **van der Valck,*** geb. Dordt Maart 1591, † Dordt 20-12-1669, dr. van ***Jan Jacobsz van der** Valck* en *Jacomina Jan **Hendricksdr.***

Gen. III. *Jan **van der Linden,*** enz. enz. ⚔ Dordt 10-5-1650 ***Helena van der Eijck,*** geb. Dordt Sept. 1621, † Dordt 12-8-1691, dr. van ***Jacob van der** Eijck* en ***Sara van** Well.*

Gen. IV. *Pieter **van der Linden,*** geb. Dordt 29-8-1653, † Dordt 15-3-1703, ⚔ Dordt 9-11-1676 *Clara Smits,* geb. Dordt 1-1-1653, † Dordt 1-12-1730, dr. van ***Gooerf** Smits* en *Clara Rijser.*

Gen. V. *Govert **van der Linden,*** geb. Dordt 19-7-1682, † Dordt 1-2-1754, ⚔ Dordt 13-5-1708 *Agatha **van der Gans,*** geb. Papendrecht 5-12-1688, † Dordt 26-2-1763, dr. van ***Jacob van der Gans*** en *Magdalena* Roos.

Gen. VI. ***Jan van der Linden,*** geb. Dordt 15-1-1714, † Dordt 4-2-1779, ⚔ Dordt 13-3-1740 ***Maria van den** Hespel,* geb. Dordt 27-10-1709, † Dordt 16-11-1781, dr. van ***Floris van den** Hespel* en ***Anna van Breda.***

Alle bovenstaande datums zijn overgenomen uit de doop-, trouw- en begraafboeken van Dordt.

G. M. LEDEBOER.

Een oudere generatie van het geslacht Osy.

Het vermelde in kolom 271 e.v. kan als volgt worden aangevuld:

Kinderen van ***Jan Balfhensz.** (Osy)* en *Stijntje Hartigsdr.*:

1. ***Maria** Osy,* geb. plm. 1650, begr. R'dam (Groote kerk,

---

1) Er waren verscheidene personen van dezen naam. Een nauwkeurig onderzoek in de registers van Almelo bewijst dat hij was ***Johan** Everdts van Delden* ***(zie o.a.*** Transportboek 27-1-1597). Op 14-12-1617 compareert: *Aele,* die huisfrouwe van *Christoffer Ledebuir* wege schult haeres za. vaders ***Johan** van Delden,* ***voor*** 13 jaere gestorve.

2) Volgens doop- en trouwregisters van Utrecht.

3) Volgens doop- en trouwregister van Schüttorf.

4) Volgens doop- en trouwregisters van Enschede, die niet ontbreken, zooals in Patriciaat Ao 1919 bij de genealogie Ledeboer vermeld.

1) 23-9-1638 compareert voor notaris Coplaer te Dordt, *Jacomina **Jansdr.,*** huijsvrouw ***van Pieter** Ariesz. Vermeulen.* De andere personen, in deze acte vermeld, bewijzen onomstootelijk dat het betreft *Pieter* van der ***Linden (Gen.*** 11). Een grondig onderzoek doet mij vermoeden dat *Vermeulen* de naam zijner moeder was. Het is de eenige keer, dat hij als *Vermeulen* voorkomt; hij teekent tallooze malen als ***van** der **Linden.***

zuidpand nr. 193) 13 Dec. 1706, tr. R'dam 3 Aug. 1704 *Jan* van *Eeckelen,* wedr., geb. Oudenbosch.

2. *Eva Osy,* geb. 1653, begr. R'dam (Groote kerk, verm. zuidpand nr. 193) 12 Febr. 1709.
3. *Elisabeth Osy,* geb. 1658, begr. R'dam (Waalsche kerk, huurgraf) 2 Oct. 1727, tr. R'dam 7 Juni 1693 *Nicolaes Grevenbroeck,* geb. Waalwijk.
4. *Hartig Osy,* geb. 1660, begr. R'dam (Groote kerk, zuidpand nr. 193) 9 Juli 1717, koopman, tr. R'dam le 25 Aug. 1683 *Aeltje de Bruyn; 2e* 5 Juli 1699 Clementia *Kroeser Meesdr.,* wed. *Johannes Honselaer.*
5. *Balthasar Osy,* geb. 1662, begr. R'dam (Waalsche kerk, huurgraf) 2 Sept. 1740, zadelmaker, tr. R'dam 1 Mei 1701 *Maria Sonnenberg,* wed. *Nicolaes Maggon.*
6. *Jan Osy,* geb. 1665, begr. R'dam (Groote kerk. middelpand nr. 215) 7 Nov. 1737, wijnkooper. tr. R'dam 14 April 1697 *Barbara Steendijck,* geb. Kralingen.

J. P. VAN DER WEELE.

Uit de grafboeken van Oudewater.

Bij een onderzoek in de grafboeken van Oudewater, nog bij de kerkvoogdij berustend, troffen mij de volgende inschrijvingen: *Walraet Alexander Byvoort (?)* vendrig onder cap. Dimmer 26 Febr. 1673, Luitenant *van der Plas* 7 April 1673. Juffr. *Susannetge Lidius 27* Maart 1696, allen in een graf op 't Hoogkoor.

Vervolgens Middelkerk 5e regel graf 6: eigenaar oorspr. *Adriaen de Gijselaer, Hubertus de Gijselaer 25* Juni 1662, *Cornelia van Daels* 16 Maart 1673, De Ed Heer Schepen *Jacobus de G.* 11 Mei 1679.

BIJLEVELD.

Roskam.

(Zie Navorscher 1910, 75).

1. *Adriaen Dammasz. Roskam,* geb. omstreeks 1570, tr. *Anneken Pietersdr.* Zij hertr. le 16 Mei 1614 *Wouter Cornelisz., 2e 13 Nov. 1633 Jan Louwen,* schout van Zwijndrecht.

II. *Pieter Roskam,* geb. Zwijndrecht omstreeks 1600, schout van Zwijndrecht, test. 14 Apr. 1648 met zijn vrouw voor nots. Daniel Eelboo te Dordrecht, overl. vóór 8 Nov. 1657, tr. Ridderkerk 13 Mei 1629 *Leentje van Schilperoort,* geb. Ridderkerk, overl. tusschen 16 Sept. 1658 en 8 Nov. 1669, dr. van *Jan Louwen* (zie hierboven). Zij hertr. *Jan Otten.*

III. *Wouter Roskam,* ged. Zwijndrecht 26 Oct. 1642, tr. *Maria Vinck,* dr. van *Leendert Gillisz.,* schout en secretaris van de Goote Lindt, en *Aechien Bastiaensdr.*

IV. *Leendert Roskam,* ged. Zwijndrecht 14 Oct. 1676.

W. A. VAN RIJN.

Een huwelijk van Teylingen-van Naaldwyck.

(LV, 91).

Het gestelde in genoemde kolom omtrent het tweede huwelijk van Hr. *Symon van Teylingen,* weduwnaar van *Bartha van Montfoort,* met *Haze van Naeldwyck,* zuster van *Willem van Naeldwyck,* wordt volkomen bevestigd door de navolgende acte, die ik onlangs vond *in* een handschrift van van Buchel (Rijksarchief Utrecht No. 328 1 folio 110), waaruit blijkt dat Heer Ghisebrecht van Sterckenborch, ridder op St. Jacobsavont 1375 een vidimus geeft van een brief luidende:

„Ic *Symon van Teylingen, ridder,* doe cond dat ic „gelooft hebbe *vrou Hazen Willems suster van Naeldwyck „minen wive* te maecken tot hare lyftochte 150 pond „Hollants 's jaers tusschen dit ende Kersmisse naestco-„mende" enz.

„Opten lesten dach in April int jaer o.H. 1365".

Zijn getuigen waren: Hr. Jan van Langherack, Hr. Daniel van Tolloysen, Hr. Jan van Rozendael, Hr. Gerrit van Poelgheest „ridders".

Bartholomeus van Raephorst ende Boudyn ver Mechtelden sone „cnapen".

Nu een vraag mijnerzijds: wie is de laatstgenoemde getuige?

J. P. DE MAN.

Van Schueren - Van der Schuer - Verschuer.

(LVII, 279).

A. *Hendrik van der Schuer* (zn. van *Evert en Margriet Hermansdr. Schrassert),* vermeld 1564 en '79; leeft nog 17 Maart 1597 [1]); tr. *Nicolaa* of *Claesgen Scholten van Vanevelt,* dr. van *Hendrik* [2]).

Uit welk huwelijk [3]):

a. *Brand van der Schuer,* volgt onder B.
b. een dochter, gehuwd met *Jan van Renselaer* [4]).
c. *Hendrick van der Schuer,* volgt onder Ba.

B. *Brand van der Schuer,† 1650-1654* [6]); tr. Nijkerk 3 Juli 1608 *Engel van Hennekeler,* dr. van *Ernst* en *Geertruyt van Oldenbarneveld* [5]).

Uit welk huwelijk:

1. *Hendrick van der Schuyr,* ged. Nijkerk 7 Mei 1609; tr. Nijkerk 12 Mei 1644 *Margaretha van Oldenbarneveld,* ged. Nijkerk 11 September 1605, leeft nog 29 Juni 1670, dr. van *Evert* en *Reintgen Looghen.*
2. *Claes van der Schuyr,* ged. Nijkerk 30 December 1610, jong †.
3. *Claes van der Schuyr,* ged. Nijkerk 11 October 1612, jong †.
4. *Casijn van der Schuyr,* ged. Nijkerk 14 November 1614, leeft nog 8 Juni 1671, doch is overleden 22 Juni 1675: tr. *Margaretha van Ommeren.*

   Uit dit huwelijk eenige kinderen, in 1675 nog onmondig.
5. *Ernst van der Schuyr,* ged. Nijkerk 29 December 1616, leeft nog 1671.
6. *Lysbeth van der Schuyr,* ged. Nijkerk 16 September 1621, jong †.
7. *Peter van der Schuyr,* ged. Nijkerk 23 Augustus 1626: tr. Nijkerk 21 November 1651 *Gouda van Slichtenhorst,* dr. van *Brant Aertsz.*

   Uit dit huwelijk:

   1. *Gysbertus van der Schuyr (Verschuyr).*

1) Civiele Processtukken Hof van Gelderland 1626 I (N. L. 1939, kol. 317).

2) Zie N. L. 1939, kol. 317. Blijkens acte in Archief kelnerij van Putten (R.A. Arnhem) no. 170 had zij een zuster *Catharyna Scholten,* later, volgens aanteekeningen van den heer Muschart, gehuwd met Aernt ten Hoeve, na eerst gehuwd te zijn met Aelt Beerntsz. (Brouwer). Blijkens hun trouwacte (Nijkerk 13 November 3 603) was deze Catharina een dochter van *Henrick Scholten.*

3) Volgorde onbekend.

4) Gerichtssignaat Veluwe 1607-'13 (R.A. Arnhem) 5 Sept. 1612 (Nijkerk).

5) De moeder wordt vermeld in een kwartierstaat van Hendrik Johan Schrassert, in het bezit, van den heer Schrassert Bert te 's-Gravenhage. Aldus ook fiches van den heer Muschart.

6) Gerichtssignaat Veluwe; Nijkerk 1675 Juni 22.

2. *Aleida van der Schuyr (Verschuyr),* beiden vermeld 1693, als erfgenamen van hun vader.

Ba. *Hendrick van der Schuer* de Jonge: tr. Huissen (ondertr. Nijkerk 25 October 1601) ***Anna van der Schuer,*** wonende te Huissen, dr. van ***Huiberf*** en ***Anna van Reidf*** [1]). Uit welk huwelijk:

1. ***Huiberf van der Schuer,*** op klaarlichten dag door den afgezetten pastoor van Putten gedoopt 3 Maart 1605 [7]).

DE VRIES.

BOEKBESPREKING.

De rekeningen der Graven uit het Hengouwsche Huis door H. J. Smit. Utrecht 1939. dl. 111.

Werken uitgeg. door het Hist. Genootschap, 3e serie, no. 69.

dl. III. Inleiding.

Aansluitend aan zijn publicaties in 1924 en 1929 deed Dr. H. J. Smit nu het derde deel dezer rekeningen het licht zien.

Deze Inleiding, m.i. een wetenschappelijk werk van hooge waarde, mogen wij met vreugde begroeten.

De inhoud omvat naast een voorbericht en een lijst van eenige afkortingen een zestal hoofdstukken, waarin de Schrijver achtereenvolgens behandelt: de inrichting der grafelijke herberge; het 'personeel der grafelijke herberge tijdens graaf Willem 111; het ontstaan der herberge van Willem IV [en] haar personeel: de baljuwen en rentmeesters tijdens Willem 111 en Willem IV: werkzaamheden van baljuwen en rentmeesters, financiën en munt: als VIe hoofdstuk volgt dan het opmaken en afhooren der rekeningen [en] de grafelijke raad.

In een bijlage geeft de Schrijver tenslotte een opgave van fouten door hem ontdekt in de rekeningen, destijds uitgegeven door Dr. H. G. Hamaker en in die, welke hijzelf deed verschijnen.

Het spreekt vanzelf, dat een dergelijke inhoud, door een zoo kundige hand bewerkt, een stof biedt, waaruit voor alle leden van ons Genootschap iets te putten valt.

Waar het eerste hoofdstuk ons een duidelijk beeld schept van de hofhouding en haar talrijk personeel, geeft het tweede hoofdstuk — zooals reeds uit den naam blijkt — verscheidene gegevens omtrent personen aan het hof verbonden tijdens het leven van graaf Willem 111. Een rol van beteekenis speelde aldaar ***Gozewijn van Rossem,*** zoon van ***Geraerf*** en *Hadewig,* gehuwd met een dochter van ***Gijsbrecht ufen*** *Goye,* heer van Hagestein, en ***Margarefha van*** *Teilingen.* Ook de bekende ***Willem van Duivenvoorde*** blijft niet onvermeld, voorts zal men tal van Henegouwers aantreffen. Ook omtrent den in zijn tijd zeer bekenden ***Geraerf Alewynsz.,*** den voorvader der latere ***van Rysoirde's,*** vindt de belangstellende vele gegevens.

Uit hoofdstuk 111 wil ik als meer bekende personen vermelden *Raso* ***van Liedekerke, Arnouf van*** *Gavre,* heer *Dirck* van ***Mafenesse,*** heer *Daniel van der Merwede,* heer ***Diederic van Brederode.*** heer *Tielman de Moelnaer.*

Hoofdstuk IV is uit zuiver genealogisch oogpunt wel het belangrijkste: de verschillende baljuwen en rentmeesters worden daarin, veelal met hun naaste familieleden, besproken en de uitvoerige toelichtingen in de talrijke noten leveren een hoogst waardevolle bron voor de grootere bekendheid van leden onzer middeleeuwsche geslachten.

Dat de heer ***Claes van der Merwede,*** op blz. 154 in de uitvoerige noot 3 vermeld, een broeder zou zijn van heer *Daniel,* neen ik te mogen betwijfelen. Terecht noemt de Schrijver een tweede ***Claes van der Merwede*** (geen ridder), maar de vermelding van de verwantschap van heer ***Claes*** en heer *Daniel* steunt vermoedelijk op hetgeen Ramaer ons ter zake leeft medegedeeld, en in diens genealogie zijn zeker onjuistleden.

Heer ***Claes van der Merwede*** voornoemd beschouw ik als zoon van *Jan van der Merwede* en ***Beatrix,*** dochter van ***Lodewijk (Ludooicus*** Castellano), welke ***Jan*** de oudste zoon was van Heer ***Godschalck Daniclsz. van der Merwede*** en vrouwe Mabilia.

De volgende hoofdstukken zijn gewijd aan het finantieel beheer.

Zeker mogen wij den Heer Dr. Smit dankbaar zijn voor de wijze, waarop hij ons een inzicht geeft in deze — voor den niet-ingewijde — zeer verwarde historische stof.

J. P. DE MAN.

Haerlem. Jaarboek 1938.

Het laatstverschenen jaarboek (1938) der Vereeniging Haerlem bevat tal van lezenswaardige bijdragen, zoowel van plaatselijk, als algemeen belang en maakt een welverzorgden en uitstekenden indruk onder tal van dergelijke uitgaven.

Voor genealogen is er iets zeer bijzonders onder, n.l. een artikel van de hand van Haarlem's archivaris, Mej. Dr. G. H. Kurtz: de Stamvader van eene Haarlemsche regentenfamilie, waarmede het thans uitgestorven geslacht ***Fabricius*** 'bedoeld wordt. Gelukkig de stad, waar het hoofd van het gemeentearchief op zulk eene wijze blijk geeft van plaatselijke belangstelling en degelijke kennis. Deze levensbeschrijving leert ons. dat bedoelde regent-staatsman zelf nimmer den achternaam leeft gevoerd eneenvoudig ***Arent Meindertsz.*** heette. Eerst zijn jongste zoon, die vóór den vader stierf, noemde zich ***Fabricius,*** naar de scheepsbouwerij met daarbij aangesloten houthandel, door de familie gedreven, tenzij dit duidt op het beroep van Arent's vader, want in het slot harer bijdrage maakt de schrijfster het zeer waarschijnlijk, dat deze de smid ***Meynaert*** was, vermeld in eene acte van 31 Dec. 1561, waarbij hij aan zijnen zoon *Gaef* (stamvader van een in 1729 uitgestorven tak) een huis overdraagt. Die voornaam duidt op Oostfriesche afkomst, maar het bewijs zal wel niet te achterhalen zijn, sinds Haarlem's burgemeester, C. C. van Valkenburg, het in 1824 oirbaar achtte een overgroot deel van het stadsarchief aan Amsterdamsche lorrejoden voor oud-papier te verkoopen.

BIJLEVELD.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

Nederlandsch archief voor genealogie en heraldiek, jrg. 1, afl. 11.

[J. C. P. W. A.] Steenkamp, Heraldische rariteiten. — F. J. H. Banning, Het geslacht ***van Blarcum-van Blarkom-van Blaricum.*** — J. v. d. Venne, Doopacten van Engelsche militairen te St.-Michielsgestel (N.-Br.). — H. J. Wunder, Genealogie van het geslacht ***Wunder.*** — F. R. Elema Gzn., De oudste generaties van het Groningsch geslacht ***Elama.*** — Noord en Zuid. *Nicolaes van Bambeeck* × ***Barbara Vierendeel;*** bevat gegevens ***van Bambeeck*** en ***Vierendeel.*** — Klappers op de inbrengregisters van de weeskamer te Amsterdam, no. 30: 1656-1660 (vervolg). — A. Bijl Mz., Curieuze notities [uit Schiedamsche begraafregisters].

7) Gelre, Bijdragen enz. XV, blz. 92.

Taxandria, jrg. XLVI, afl. 7.

O.a. G. C. A. Juten, *van Lie(de)kercke.* — H. Mastboom, De familie *IJsermans* of *Isermans.* (Esschen-Nispen-Bergen op Zoom, XVe-XVIIe eeuw).

Belgisch tijdschrift voor oudheidkunde en kunstgeschiedenis, dl. IX, afl. 2.

O.a. R. van Aerde, A la recherche des ascendants de *Beethoven:* voortzetting van een boek van denzelfden Schrijver, getiteld: Les ancêtres Flamands de Beethoven.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Berckum-van Ber(c)kum. Een zelden voorkomende naam van geslacht, hof of 'plaats, afgeleid van Berck = berk met uitgang um = hum (Eng. home, ham) = heim (hof); ev. van Bercke (oude mansnaam).

De naam komt verspreid voor in Friesland, Overijssel (enz.), het Rijnland (Ahrtal-Eifel) en Zwitserland en wordt Ber(c)kum, Ber(c)kman, Bercmede, Bircmede, Bercum. Berkkom geschreven.

Gezocht worden huidige naamdragers, oudere gegevens, literatuur, zegel- en wapenopgaven. Desgewenscht tegen ruil van gegevens *van Berckum* uit Ber(c)kum, Zwolle, die tot 1230 teruggaan; Kampen tot ± 1600: Enkhuizen tot ± 1700; Ahrtal-Eifel (Berckum-Marienthal-Ahrweiler) ±1580/1600-1858; *Berkkom* en *von Berkom* (Zwitserland) 1318-± 1535.

Van Berckum (Nederland): Gevierendeeld I en IV in rood een gouden zwaard; II en III in zilver een nat. berk. Volgens het Wapenb. v. E. van Engelen, I, p. 114 (Oud-Arch. der Gem. Utrecht) en coll. R. T. Muschart (Arnhem) zou het volgens grafbord in de St. Pieterskerk te Utrecht gevoerd zijn door N.N. *van Berckum (Berckman),* geb. ±1520/30 (waar en wanneer?), overgrootmoeder van *Daniel Simons van Rousselaere,* † 1-6-1671, die 23-11-1651 te Utrecht huwde met *Elisabeth Crachtwijk van Deuverden.*

Berckum (Ahrtal-Eifel): in zilver een nat. berk (zie boven), daarnaast in rood twee gekruiste zilv. molenijzers (huismerk of beroepsteeken?).

Gevraagd: a. Waar bevindt zich de archiv. nalatenschap van A. A. Vorsterman van Oyen, die gegevens *van Berckum* bevatte?

b. Is uitwijking der R. Kath. *van Berckum's* ±1570/80 (onderdrukking der R.-K. na 1579) naar Ahrtal-Eifel onder bescherming van het klooster Marienthal (1137-1801), dochter-stichting der abdij Kloosterrade, Rolduc, mogelijk en bewijsbaar? Bestaan er lijsten van vluchtelingen of uitgewekenen van vóór 1600?

c. Bestaat mogelijkheid van samenhang tusschen de Nederl. en Ahrtal-Marienthalsche *Berckum's* en de Zwitsersche *Berkkom's* (Ktn. Zug, Zürich) en *von Berkom's* (Solothurn)?

Muri-Bern. DR. JUR. H. J. BERCKUM.

Borch **(ter).** Wie mijner medeleden kan mij opgeven van wie de Utrechtsche linnenlakenverkooper *Jan Jan Jansz. Ter Borch (Rinckenraid)* een zoon was? In 1632 huwde hij voor het Gerecht aldaar met *Hendrina van Beest.* Hun kinderen zijn *Willem ter Borch, Maria* en *Catharina Ter Borch.* De eerstgenoemde dochter huwde 1674 *Johannes Swanick* en de tweede *Johan Harthals.*

Willem ter Borch, linnenlakenverkooper te Utrecht en tijdens zijn tweede huwelijk koopman te Amsterdam, huwde in 1658 met *Weynanda van Schayck* en daarna in 1687 met *Petertje van Boecam.* Kan het zijn, dat hij een kleinzoon is van den schout en secretaris van Buren? (Zie Overijsselsch Regt en Geschiedenis, Verslagen en mededeelingen, 20, eerste stuk, tweede af deeling).

Laren (N.-H.). J. D. VAN VOORST VAN BEEST.

Bruce. (LXI, 235, 277). In LXI, 277 deelde de Heer Muschart mede, dat *Gualtherus Bruce* als kapitein trouwde met *Maria de Beny, Jacquesdr.* Aan de hand van een 17e eeuwsch familieboek, aangelegd door Christiaan de Buvry, hetgeen in mijn bezit is, kan ik meedeelen dat kapitein *Bruce* trouwde met *Maria de Buvry,* dochter van *Jacques,* Ridder, Colonel en gouverneur van Ostende en *Jeanne de Jamars.* Uit dit huwelijk waren drie kinderen o.a. *Maria B.,* ged. 15 Mei 1618, *Robbert B.*. ged. 27-6-1619 en *Willem B.*. ged, 5 Febr. 1623.

Op blz. 21 van bovengenoemd familieboek vind ik nog dat bij den doop van *François 20* Febr. 1657, kind van Christiaan *de Buvry* en *Susanna de Moor,* als getuigen aanwezig waren; „Joncheer *Robbert Bruce,* ridtmeester ende *Nicoletta de Wispelaere,* huysvrouwe van den Heere Joncheer *Pieter van Brienen".*

's-Graveland. L. A. BOERÉ.

Buisman. In „Het Privilegie Semeyns", uitgegeven door P. J. Buyskes 1907 (niet in den handel, gedrukt bij Joh. Enschedé en Zonen) komt voor in Tab. VIII van de genealogie van Lisabeth (†1652), de dochter van Gerbrand Simonzn. Semeyns te Enkhuizen, zoutzieder en lakenkoper en Meinu Hermansdr., het echtpaar *Aaltje Kraak* (geb. 1719, † 1766) en *Jan Buisman* (geh. 1747). Jan B. † 1780. *Aaltje Kraak* is de kleindochter van *Hendrik Simonszn. Semeyns,* geb. 1642, † 1680, schepen te Enkhuizen, Equip. mr., geh. 1666 m. *Aaltje Backer* (geb. 1647, † 1681).

Kan iemand mij iets naders mededeelen omtrent afstammelingen van genoemd echtpaar *Buisman?*

Tiel. J. R. BUISMAN.

Delden (van). Gevraagd worden wapen, genealogie en portret van *Lodewijk Arnold Hendrik van Delden,* ambachtsheer van Krimpen aan den IJssel (1908-1929), zn. van N.N. *van Delden* en *Henriëtte Maria Jacoba Schut* (zie vraag Schut),

's-Gravenhage. VÜRTHEIM.

Fischer (de Monrepos?). (LIV, 186; LV, 92; LVII, 382). Op het kerkhof om de Pfarrkirche te Thun bevindt zich tegen den buitenmuur der kerk in een nis een monument in den vorm van een doodkist, waarboven een grafzuil, het geheel op een voetstuk.

Opschrift: Hier ruht / eine edle vortrefliche Frau / *Gertrude Stephanie Fischer* / geb. Gräfin *von Randwijck* / die beste Tochter, Freundin, Gattin, Mutter / fern von ihrer Heimath / Gelderland / starb sie in der Niederkunft / am 3ten Mai 1817 ihres Alters 38 Jahr / In Dankbarkeit und Liebe verbleibet ihr Andenken.

's-Gravenhage. M. C. SIGAL.

Ittervecht. Kan iemand mij inlichten omtrent de juiste ligging van huize *Ittervecht* onder IJsselmuiden, genoemd in noot 1, kolom 28, jaargang 1932? Ook eventueele nadere gegevens zijn zeer welkom.

Arnhem. R. D. STORM BUYSING.

Koller-Beerthuizen. Zou een vriendelijke nazoeker mij de namen, voornamen en geboorteplaatsen- en datums kunnen mededeelen van de ouders van *Hendrik Koller,* geb. te Rotterdam 21-1-1759, †25-5-1826? Had hij broeders en zusters? Kent men hun nageslacht?

Hendrik Koller huwde 13-5-1792 te Rotterdam *J. M. Beert-*

huizen (of *van Beecfhuizen),* geb. Tiel 16-3-1764, † 21-2-1828. Wie waren de ouders van laatstgenoemde?

Welk is het wapen dezer 2 families? Van waar is de familie *Koller* herkomstig?

Breedene-aan-Zee. FORTUNÉ KOLLER.

Luckner. (LVII, 93/94). Wij zijn Jhr. J. Graafland dankbaar voor zijne uitvoerge mededeelingen. Deze moeten echter gedeeltelijk op een onjuist gegeven berusten, dat sedert tientallen van jaren zijn weg vindt door de literatuur. De Holsteinsche herkomst van de echtgenoote van Graf *Luckner* wordt aldaar weliswaar dikwijls vermeld, doch dient naar het tijk der fabelen te worden verwezen. Zij mist iederen bewijsgrond. Dit is niet zonder belang voor de juiste beoordeeling van Luckner's grondbezit. Blumendorf behoorde sinds 1735 aan den Opperhofmaarschalk v. *Plessen* en werd in 1761 door koop het eigendom van Luckner. Het naburige Schulenburg kocht Luckner in 1763 van *Chcistian v. Bergfeld,* die het eerst sinds 1750 bezat. Depenau met het daarbij tot 1843 behorende meierhof Löhndorf werd in 1783 van *Chcisfiane Fciedecike v. Holzendocf,* echtgenoote van den generaal v. Cosel. door koop verworven. En ten slotte heeft Tüschenbeck den Maarschalk nimmer toebehoord; het kwam eerst na zijn dood in 1797 aan diens tweeden *zoon Ferdinand.* Het behoorde sedert 1788 aan een v. *Bcömbsen,* vermoedelijk de Ritmeester *Cacl Fciedcich v. Brömbsen,* Ferdinand's schoonvader. Zooals men ziet behoorden a 11 e goederen vóór hun verwerving door den Maarschalk aan leden van den ouden inheemschen adel. Nergens blijkt, dat Luckner door zijne vrouw *Johanna Cornelia Cuypecs* eenig bezit in Holstein verkregen heeft. De naam van laatstgenoemde heeft trouwens geen Duitschen klank. De Duitsche naamvorm zou *Kiipec* moeten luiden en is overigens ook beslist niet Holsteinsch. Daarentegen is er alles voor te zeggen, dat Luckner's blijkbaar eenige echtgenoote van Nederlandsche herkomst was. Intusschen zou hij volgens sommigen drie maal gehuwd zijn geweest. Zoo zou hij volgens eene Deensche opgave bij zijne verheffing in den adelstand eene *van Rademachec* uit Holland tot vrouw gehad hebben. Vóór 1761 kunnen geen betrekkingen van Lucker met Holstein worden aangetoond. Het eerste van zijne kinderen, waarvan de geboorte in Duitschland door bronnen gestaafd is, werd 11 Oct. 1759 te Stade in de Garnizoenskerk — evenals al zijne latere kinderen Luthersch — gedoopt. Het is ons onbekend welke redenen tot zijn geloofsovergang in 1757 hebben geleid.

De Roomsch-Katholieke kerkregisters, waarschijnlijk uit Maeseyck en omstreken, zullen wel vóór 1758 zijn huwelijk en de doopen zijner oudste kinderen (misschien gedeeltelijk onecht) behelzen. Zijn oudste zoon *Nikolaus zou* 30 *Nov,* **1750** geboren zijn, eene dochter *Johanna,* zooals reeds vermeld werd, 17 April 1753.

Hamburg. NIEDERLÄNDISCHE AHNENGEMEINSCHAFT E.V.

Rod(ius). *Jost* (Justus, Jodocus) *Rod* (Rodt, Roden, Rhod, Rodius), geb. Herborn ± 1582, kwam op 16-jarigen leeftijd (dus ± **1598)** naar de Nederlanden en keerde na een kwarteeuw naar zijn vaderland (Nassau) terug. In 1625 vestigde hij zich met vrouw en kinderen te Dillenburg, alwaar hij sergeant en eenige jaren later luitenant op het slot, alsmede burger werd. Hij overl. in 1651 te Dillenburg, terwijl zijne (tweede) vrouw *Elsbefh N.N.* naar Herborn verhuisde bij hare gehuwde dochter en aldaar in 1658 overleed. Uit zijn eerste huwelijk met eene onbekende vrouw had hij een zoon *Ludwig,* geb. ± 1607/08. Waren beide vrouwen van *Jost Rod uit de* Nederlanden geboortig? Hoe luidden hare namen en die harer ouders? Zijn beider data bekend? Het tweede huwelijk van *Jost* met *Elsbefh* (geb. ± 1596) zou ± 1615/17 hebben plaats gehad. Waar en wanneer werd *Ludwig Rod* omstreeks 1607108 geboren?

Köln-Sülz. HEINRICH MÜLLERS.

Schaerweyde te Zeist. (LVII, 191). Naar aanleiding van de door wijlen den heer Pols gestelde vraag kan het volgende wellicht anderen van dienst zijn. Over den oorsprong van den naam en het goed Schaerweyde wordt gehandeld in het boek van W. v. lterson: De Historische ontwikkeling van de rechten op den grond in de Provincie Utrecht, deel I, band II blz. 522 e.v.: De marken van Zeist, Soest en Leusden. Verder zijn verschillende eigenaars behandeld in mijn: Zeist in den loop der eeuwen, dat September a.s. bij de fa. van Lonkhuyzen te Zeist het licht zal zien. Tot mijn spijt is de copie niet meer in mijn bezit. Veel is er van deze eigenaars overigens niet bekend. Mocht dit wel het geval blijken te zijn, dan houd ik mij gaarne voor mededeelingen dienaangaande aanbevolen.

Voorburg. C. PAMA.

Schut. Gevraagd worden wapen, genealogie en portret van *Henciëffe Jacoba Schut,* ambachtsvrouwe van Krimpen aan den IJssel (1895-1908), groot-officier in de keizerlijke orde van Chéfacat, wonende aan de Prinsegracht 15 te 's-Gravenhage (1895) en ald. overl. 21 Dec. 1908 als wede van Dr. *Abraham Willem de Klecck,* doctor in de letteren, commandeur in de keizerlijke Medjidie-orde; zij was eerder wede van N.N. *van Delden (zie* vraag van Delden).

's-Gravenhage. VÜRTHEIM.

Wiedenfeld **(Weidenfeld,** Wijdevelt). 1, *Goswin Wiedenfeld, 1632-1636* H erv. predikant te Siichteln, zou in 1636 naar eene Geldersche gemeente beroepen zijn. Welke? Wordt hij wellicht ook in eene Nederlandsche plaats buiten Gelderland als predikant aangetroffen? Welke waren zijn levensdata? 11. *Goswin Wiedenfeld,* klaarblijkelijk een neef van den voorgaande, zou 20-4-1636 te Leeuwarden met de weduwe van *Claes van Aesgema* gehuwd zijn, waaruit minstens eene dochter, *Chcisfina,* die in 1677 gehuwd zou zijn met een *van Glinsfca. Is* dit juist? Wat is over deze personen bekend, welke zijn hunne verdere levensdata. Hoe heette de weduwe *van Aesgema?*

Köln-Siilz. HEINRICH MÜLLERS.

Volgens Ferwerda huwde *Watze (Valerius) van Glinsfca,* grietman van Gaasterland, met *Chcisfina van Wydevelt,* dochter van *Gosewyn van Wydevelf,* Hofmeester van Graai Willem Frederik van Nassau, en *Lolkjen Aysma.* Red.

INHOUD 1939, No. 9.

De geboorte van H.K.H. Prinses Irene, door Dr. Th. R. Valck Lucassen. — Bestuursberichten. — De oudste generatiën van de familie van Dam (van Isselt) (Amersfoort). door W. E. van Dam van Isselt. — Het IJzendoornsche geslacht de Haas (en mogelijke verwantschappen te Utrecht en Keulen). door A. M. Lorentz de Haas. (Met zegelafbeeldingen). — Nog eenmaal „De Ommelander tak van het geslacht van Heemstra in de 15de en 16de eeuw en Taecke Obbema of Taecke Heemstra", door S. Sixma Baron van Heemstra. — Geslacht Kreet, door Mr. W. F. Leemans. — De oudere generatiën van het geslacht Tonckens, door Mr. W. Lunsingh Tonckens. — Korte mededeelinaen: Een en ander over den eenhoorn als Friesohe wapenfiguur (met afbeelding) ; Transisalania (een stukje studentenheraldiek) ; Alemans ; Ledeboer ; Van der Linden ; Een oudere generatie van het geslacht Osy; Uit de grafboeken van Oudewater; Roskam; Een huwelijk van Teylingen-van Naaldwyck; Van Schueren-Van der Schuer - Verschuer. — Boekbespreking, door J. P. de Man en W. J. J. C. Bijleveld. — Inhoud van Tijdschriften enz. — Vragen on antwoorden: Berckum, van Ber(e)kum; Borch (ter) ; Bruce; Buisman ; Delden (van) ; Fischer (de Monreposf) ; Ittervecht ; Koller-Beerthuizen; Luckner; Rod(ius) ; Schaerweyde te Zeist; Schut; Wiedenfeld (Weidenfeld, Wijdevelt).

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5,* **'s-Gravenhage.**

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 10. **LVIIe. Jaargang.** **October 1939.**

BESTUURSBERICHTEN.

Wegens particuliere omstandigheden van den Hoofdredacteur ondervond de verschijning van het Maandblad ditmaal eenige vertraging.

Tot lid zijn benoemd:

E. R. S. KRUDOP . . . . . *Enschedé.*
Huize „Het Pott".

JHR. C. J. G. SIX . . . . . **'s-Gravenhage.**
Notaris. *Korte Voorhout 12 b.*

JHR. P. J. SIX . . . . . *Amsterdam C.*
Amstel 818.

Adreswijzigingen:

J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT . . . *'s-Gravenhage.*
Ridderlaan **18.**

R, W. C. 'Baron VAN BOETZELAER . . . . *Laren (N.H.).*
Herdersweg 8.

G. J. DOZY . . . . . *'s-Gravenhage.*
p.a. Wester Disconto Bank N.V., Noordeinde 37.

DR. H. E. ENTHOVEN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Benoordenhout 227.

L. T. WILHELMY VAN HASSELT . . . . . *Wageningen.*
Hinkeloordscheweg 11.

J. W. P. VAN HOOGSTRATEN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Oostduinlaan **139.**

MR. B. KOLFF . . . . . *Rotterdam.*
Boezemsingel 15 b.

MR. J. H. VAN LAER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Mauvestraat **dl.**

MR. W. F. LEEMANS . . . . . *Amsterdam C.*
Prinsengracht 514 boven.

A. VAN DER MAREL . . . . . *Amsterdam Z.*
Jacob Obrechtstraat 79.

H. F. ONDERWATER VAN BRANDWIJK . . . *'s-Gravenhage.*
van ***Holylaan 40.***

4. PATHUIS JR . . . . . *Alkmaar.*
Corfstraat 51.

IR. A. J. J. VAN DER REST . . . . . *Soerabaja.*
Baudstraat 11.

N. H. SLINGER . . . . . *Zaandam.*
J. A. Laanweg 6.

MR. J. A. WILLINGE . . . . . *Rotterdam.*
Haringvliet 74.

Van Millinga, Enens en Doenga,

door **MR. H. L. HOMMES.**

Hoewel ik niet geheel naar wensch geslaagd ben met de bewerking van deze genealogieën, toch leek mij het gevondene reeds genoeg van belang om dit te publiceeren. Het kan als basis dienen voor een voortgezet onderzoek naar deze minder bekende Groninger jonkergeslachten, die in verschillende kwartierstaten voorkomen.

Er is geen onderling verband tusschen deze genoemde geslachten, en de samenvoeging vindt alleen zijn oorzaak in het gebruiken van dezelfde bronnen voor de bewerking. Deze zijn o.a.

Uit het Rijksarchief in Groningen:
Doop- en trouwboeken, die daarvoor in aanmerking kwamen.
Huisarchieven Gruys, Nienoord, Lulema, Menkema en Dijksterhuis. Van Ewsum, Tjarda van Starkenborgh en Lewe.
Rechterlijk archief. IIIb. Protocol van geëxtendeerde ordelen in civiele zaken.
IIIx. Schuldprotocol of protocol van verzegelingen.
IIIy. Minuten en concepten van verzegelingen.
IIIhh. Prot. van aanzwering van voormonders en voogden.
Charterverzamelingen Fransema en Meekhoff Doornbosch.
Statenarchief: Statenresolutien.
S 102. Rekeningen rentmeester-generaal.
Aanteekeningen Rengers van Naerssen.
Uit het Gemeentearchief te Groningen:
Doop-, trouw- en begraafboeken der stad.
Klapper op het protocol van Alting (rechterl. arch. IIIa, 1553-1594), vervaardigd door Mr. R. van Royen.
Uit het archief der kerkvoogdij van de Ned. Herv. gem.: grafboeken en lidmatenboeken.
Van gedrukte werken:
M. Hartgerink-Koomans, Het geslacht (v.) Ewsum. Gron. 1938.
J. A. Feith, Ommelander borgen. Gron. 1906.
H. 0. Feith, Warfeconstitutien enz. Gron. 1863. Verh. Pro excol. iure patr. VII, 1.
Register Feith.
J. B. Rietstap, Armorial général.
id., De wapens van den tegenwoordigen en vroegeren Nederl. adel. Groningen 1890.
M. de Haan Hettema en A. van Halmael, Stamboek van den Frieschen adel.

Van Millinga.

Volgens v. Rietstap zouden er twee geslachten van dezen naam zijn met verschillende wapens, waarvan het eene van Friesland, het andere van Groningen herkomstig.

Er is mij echter slechts één bekend en wel in Groningerland met het wapen: in rood een kruis van goud, vergezeld rechts beneden en links beneden van een bank met 3 pooten ook van goud. Een voorbeeld is te vinden in het zegel van Van Millinga in Huisarchief Gruys no. 121.

De Friesche herkomst van dit geslacht leek mij direct al zeer twijfelachtig. In de eerste plaats klinken de afwisselende mannennamen *Ernst* en *Claes* in het geheel niet Friesch, in de tweede plaats vindt men in de oudste generaties de vormen *Millingh, Millinck* en *Milligen*. Vooral door het boek van Mevr. Hartgerink ben ik echter overtuigd, dat het geslacht uit Gelderland of Gulik komt. Op blz. 261 van deze dissertatie wordt nl. vermeld, dat Anna Millinghe bij de familie van haar vader in het land van Gulik werd opgevoed en daar in 1560 huwde. De vorm *Millinga* is dan ontstaan naar voorbeeld van namen als *Manninga, Aldringa* en derg.

Door deze herkomst kwam ik op de gedachte, of er niet een samenhang zou kunnen bestaan met het geslacht *Van Millingen*, dat in de Heraldieke Bibliotheek van 1872 wordt beschreven op blz. 219 en vlgg. Hier vindt men ook de afwisselende voornamen *Ernst* en *Claes*, terwijl het wapen is: in goud een rood kruis (de omgekeerde kleuren dus van het hier te behandelen geslacht), zonder de bankjes, doch met een barensteel met 3 hangers.

Een aansluiting kan ik door het ontbreken van verdere bronnen niet vinden, maar de eerste v. Millinga, die met

Groningen in aanraking komt, zou een zoon (misschien natuurlijke) zoon kunnen zijn van Claas van Millingen, op blz. 224 van Her. bibl. genoemd.

In de genealogische tabel bij den inventaris v. Ewsum geeft Rutgers een Claes Millinck op, gehuwd met een dochter van het echtpaar Rolof van Ewsum en zijn echtgenoote. Uit de bovengenoemde dissertatie blijkt echter dat de vrouw van Millinck een natuurlijke dochter van Rolof van Ewsum was. Zoo vermoed ik, dat Rutgers ook Claes Millinck verkeerd plaatste, die in de stukken herhaaldelijk voorkomt. Waarschijnlijk is

I. *Ernst (?) Millinghe* uit Gelderland of Gulik, tr. een natuurlijke dochter van *Roelof van Ewsum* [1]). Misschien heette zij *Elletgijn van Ewsum*. In de rekeningen van de stad van 1535/36 komt nl. een Elletgijn Millinghe voor met haar kinderen [2]).
Uit hun huwelijk:
1. *Claes*, volgt II.
2. *Anna Millinghe*, opgevoed bij familie van haar vader in het land van Gulik, sloat daar in 1560 een huwelijk met *Peter van Kaldenbach* te „Roe" [3]). Vergeefs deed zij moeite om van haar neven v. Ewsum een bescheiden bruidschat te krijgen [1]).
3. *Johan Millinghe*, in 1564 te Middelstum bij Hercules van Ewsum [1]).
Misschien is hij de vader van
a. *Barbara Millinga*, die als echtgenoote van..... op 15 Aug. 1631 overleed en in de St. Maartenskerk te Doesburg [4]) begraven werd.

II. *Claes Millinghe* hield zich eerst bij de partij van Margaretha Schenck, maar koos in 1541 de andere partij. Met veel verontschuldiging voor zijn vroegere houding verklaarde hij nu „uth groter genegentheyt" zich bij Joh. van Ewsum te willen voegen. Hij diende de familie en speciaal Wigvolt van Ewsum en hield ook na zijn #huwelijk op de Nienoord verblijf [1]). Hij heeft zich echter waarschijnlijk later te Faan gevestigd, waar in het laatst van de 16e eeuw een huis Millinga was. Hij overleed vóór Dec. 1594 [5]) en tr. vóór 1566 [6]) *Aleyt Bijma* of *Bywema* uit Faan, in 1594 [5]), lidmaat der Herv. kerk te Groningen in 1602 nog in leven [12]), doch overleden vóór 7 Dec. 1615 [7]).
Uit dit huwelijk (volgorde onzeker):
1. *Ernst*, volgt III.

1) M. Hartgerink-Koomans, Het geslacht (v.) Ewsum. Groningen 1938, blz. 261.

2) Rekeningen der stad Groningen uit de 16e eeuw, uitgeg. door P. J. Blok, 's-Grav. 1896, blz. 145. „Van schattinghe tot den landsknechten. Item Elletgijn Millinghe, myt de kinder 6 emcl. gl."

3) Inv. v. Ewsum No. 132: G VIII en G* 1 en 11. In deze brieven spreekt Anna over haar huwelijk, maar noemt niet den naam van haar man. De tweede is echter een concept-antwoord aan „Peter van. Kaldenbach zu Roe". De derde eindigt „gheschrybben zu Roe im lande van Gulich".

4) Bijdragen Gelre XLI, 1938, blz. 302. Grafzerken in de St. Maartenskerk te Doesburg no. 112.

5) Lidmatenboek der Herv. kerk te Gron.:
1 Dec. 1594. Alijt Millings, vidua in Osterstraet.
idem. J. Meyte te Nansuma. huysfrouwe van Ernst Millinck vendrich upt Schutendiep.
22 Febr. 1599. J. Barbara Millinck ionghe juffer in Oosterstr. Eltien Milling haer suster oock iongh juffer.

6) Ned. Leeuw 1938, kol. 103.

7) Inv. Lulema. No. 176. Akte van verkooo d.d. 7 Dec. 1615 door Eggerik Tiddinga en Elleyn van Millinga aan Christoffer van Diest van 15 grazen land te Faen, dat Elleyn van haar zalige moeder Alyt Bijma had geërfd. Verleden voor Bernard Jarges.

2. ***Barbara van Millinga,*** lidmaat te Groningen in 1599 [5]), wonende in de Oosterstraat, tr. 1599 (procl. Gron. 6 Oct.) ***Ffolmer Degener.***

   Mogelijk is zij dezelfde als de hierboven genoemde Barbara, die te Doesburg begraven ligt. Zij zou dan hertrouwd zijn, want de enkele nog aanwezige letters van den naam van den echtgenoot op den grafsteen kunnen niet die van Ffolmer zijn.

3. ***Eltien van Millinga,*** lidmaat te Groningen in 1599 [5]), wonende in de Oosterstraat, overl. vóór 1625, tr. vóór 7 Dec. 1615 [7]) ***Eggerik Tiddinga,*** luitenant. Hij hertr. Groningen 17 Febr. 1625 (procl. 22 Jan,) ***Susanna van Broeckhuisen,*** dochter van Jr. ***Reiner*** en ***Teteke Entens*** (die in 1595, procl. Gron. 20 Nov., huwden).

   Uit het eerste huwelijk:

   a. ***Menno Tiddinga,*** luitenant, overl. Lieroord 1660, begr. aldaar 21 Juli, tr. ***Johanna Clant*** [8]), dochter van ***Assuerus*** in Scharmer en ***Regina van Osingeweer.***

III. ***Ernst van Millinga,*** jr. en hoofdeling te Faan, in 1594 vaandrig, wonende aan het Schuitendiep [5]), kocht op 15 Nov. als hopman een huis in de Poelestr. N.z. [9]), liet in 1613 te Faan een kerk (bouwen [10]), overl. 1624 [11]), tr. 1 e vóór 1594 ***Meite te Nansum,*** lidmaat van de kerk te Groningen in 1594 [5]), overl. vóór 1602; tr. 2e in Friesland 1602 (procl. Groningen 24 Juli) [12]) ***Teete van Galama*** [13]), dochter van ***Seerp*** en ***His Sijdsdr. van Botnia.***

   Uit het eerste huwelijk:

   1. ***Claes,*** volgt IV.
   2. ***Enneke*** of ***Anna van Millinga,*** overl. vóór 1643 [14]), tr. Groningen 17 Sept. 1615 (procl. 22 Juli) ***Geert Schaffer.*** Hun kinderen waren (volgorde onzeker):
      a. ***Meidina Schaffer,*** overl. 2 Jan. 1651 [14a]), tr. vóór 1643 ***Jan Ovingh,*** kapitein, overl. vóór 1 Dec. 1 6 5 9 [14b]).
      b. ***Maria Schaffer,*** tr. 1643 (huw. contr. 3 Aug.) [14]) ***Rodolph te Nansum,*** zoon van ***Feico*** en ***Beerta Gruys.***
      c. ***Lodewijk Schaffer,*** jr. en hoofdeling te Oldehove, capitein-luitenant te paard, gesneuveld bij de belegering van Maastricht, tr. le 1656 (procl. Groningen 14 Juni) ***Anna Tjassens,*** dochter van ***Johan*** en ***Margaretha Ackema;*** tr. 2e 1667 (procl. Gron. 9 Febr.; att. 3 April) ***Hillegonda Verrucius,*** dochter van ***Julius*** op Mickelhorst en ***Isabella Canter;*** tr. 3e Wirdum 17 Januari 1675 ***Alegunda Eeck.*** (Zie genealogie Eeck in Ned. Leeuw 1938).

IV. ***Claes van Millinga,*** jr. en hoofdeling te Faan op Bijma; gedep. staat van Stad en Lande 1626, '28-'30, '41, '46, '47, gecomm. ter Admiraliteit Amsterdam 1642 en '43, lid generaliteits-rekenkamer 1645, overl. vóór 19 Juli 1651 [15]) (boedelscheiding van zijn nalatenschap 1662) [16]), tr. Groningen 8 April 1621 (procl. 10 Maart) ***Gelmer Hillebrandts,*** overl. na 7 Mei 1668 [17]), dochter van ***Jacob*** en ***Bauwe Enfens*** (die op 15 Oct. 1597 te Groningen ondertrouwden).

Uit dit huwelijk [18]):

1. ***Bouwe van Millinga,*** lidmaat der Herv. kerk te Groningen Dec. 1646 [19]), leeft nog 1 Maart 1673 [20]), tr. Groningen 9 Mei 1649 (procl. 14 Apr.) ***Johan Coenders,*** artilleriemeester der provincie, komt het laatst voor als zoodanig in 1664, overl. vóór 9 Oct. 1671 [21]), zoon van ***Hillebrand*** en ***Willemina Schaffer.*** Uit hun huwelijk hadden zij (allen gedoopt te Groningen):
   a. ***Hillebrandt Coenders,*** ged. 28 April 1650.
   b. ***Nicolaus Coenders,*** ged. 28 April 1650.
   c. ***Hillebrandt Coenders,*** ged. 5 Nov. 1651.
   d. ***Mello Coenders,*** ged. 13 Nov. 1653.
   e. ***Willemina Coenders,*** ged. 11 Sept. 1655.
   f. ***Johan Coenders,*** ged. 11 Maart 1658.
   g. ***Eernst Coenders,*** ged. 11 Maart ***1658.***
   h. ***Jacob Coenders,*** ged. 13 Mei 1664.
2. ***Ernst,*** volgt V.
3. ***Jacob,*** volgt Vbis.
4. ***Meidina van Millinga,*** leeft nog 12 December 1662 [16]).

V. ***Ernst van Millinga,*** jr. en hoofdeling te Faan op Bijma, geb. ca. 1632. ingeschreven als student te Groningen 18 Oct. 1650 (18 jaar oud), lid der generaliteits-rekenkamer 1670, lid prov. rekenkamer 1671, overl. 1671, vóór 9 Oct. [21]), tr. le vóór 7 Juni 1663 [22]) ***Anna Gruys,*** geb. Lellens, overl. Huis Bijma te Faan 7 Januari 1664, dochter van ***Hilbrant,*** jr. en hoofdeling te Lellens, en ***Geertruit Horenken;*** tr. 2e Niekerk 14 Nov. 1666 (huw. contr. 23

---

8) Genealogie Clant.

8) Chartcrverxamoling Fransema. No. 13. Akte van inbczitstelling door Burg. en raad van Gron., na gerechtelijken verkoop, ter instantie van de crediteuren van wijlen' Johan Buirwinckel en Kunny e.l., van Ernst van Millinga, hopman, van een huis cnz. in de Poelestraat 1603. Nov.15.

10) Ommelander borgen blz. 87.

11) Statenarch. Resolutien Pror. St. fol. 2928 en 2929. 6 Jan. 1625. „Joh. van Ewsum in Millinga plaatse gefungeert. Verzoek van de kinderen van Gapt. Millinga om 2 maanden soldij boven de maand, waarin hij gestorven is".

12) Prorl. boek Groningen: 1602. „Der E. E. Hopman Eernst van Mijllinga Ende Edele Ehrentriike Juffer Teete van Galcma bevde absendt, daervoer dess Hopmans 1. moeder ffrow Millinga caverdt is den 24 Julij Ao 1602 de publicatioen geaccorderth. in Frieslandt copulerth".

13) Stamboek Friesche adel. Gen. Galama.

14) Inv. Gruys, No. 121 Huw. contr. Rodolph tc Nansum en Maria Schaffer.

14a) Lijkzang op Meidina Schaffer, vrouw van J. Ovingh. Pamfletten-verzameilng Rijksarchief No. 2102. Overlijdensdatum: postridie cal. Jan. 1651.

14b) IIIx 41, fol. 164.

15) Grafboek St. Maartenskcrk. No. 385. „Anno 1651 den 19 July Heeft die E. Erent. vrouw Gelmer Hillebrandes weduwe Millinga deese legerstede met attestatie van dc E. E. Geert Schaffer op haar laeten ooverteekenen".

16) Inv. Gruys. No. 221. Boedelscheiding der nalatenschap van Claes v. Millinga tusschen zijn kinderen Erenst, Jacob, Mcidiua en Bouwe, gehuwd met Johan Conders. 1662, Dec. 12.

17) Inv. Nenkema en Dijksterhuis. No. 1131. Akte van borgstelling door Gelmer Hillebrandes. wed. Millinga, en Eernst Millinga ton bate van dochter en zuster Bauwe Millinga. 1668, Mei 7.

18) Kerkboek Niekerk, Oldekerk en Faan: „Naemen van de nieuwe communicanten. Den 6 Augusti 1654 is hot H. Sacrament des nachtmaels wederom bedeint en doe der Gemointo toegedaen navolgende persoonen
Junker Eernst Millinga
Junker Jacob Millinga
Vrouw Gelmer Hillebrants weduwe Millinga
Juffer Meidina Millinga".

19) Lidmatenboek Groniugen. Dec. 1646. „Jr. Bauwe Millinga met att. van Nykerck".

20) IIIx 53, fol. 82. Schuldbekentenis d.d. 1 Maart 1673 van Bouwe van Millinga, wed. van den Art. mr. Johan Conders.

21) IIIx 54, fol. 217. Geldleening d.d. 9 Oct. 1671 door Jacob Millinga cornet en Clara Gruys e.l., Bauwe Millinga, wed. Conders, en Jacob Millinga mede als voormond over de dochter van zijn broer Erenst.

22) Lidmatenboek Niekerk enz.: 7 Juni 1663. „Vrouw Anna Gruis, huisfrouw van Jonker Eernst van Millinga tot Faen".

Oct. 1666) [23]) *Lucretia Jarges* [24]), geb. Groningen 22 Januari, ged. Mart.k. 23 Jan. 1618, overl. na 25 Maar: 1693 [25]), dochter van *Coppen* en ***Anna van Hulten.*** Na zijn dood zal de borg zijn verkocht aan *Hajo Unico* ***Enens.***

Uit het eerste huwelijk:

1 ***Anna*** (later genoemd ***Anna Geertruida) van Millinga,*** ged. Niekerk (Westerkw.) 10 Jan. 1664, overl. vóór 3 Juli 1710 [27]), tr. Lellens 1 Nov. 1685 *Eilco* ***Clant*** [8]), geb. ca. 1640, ingeschr. als student te Groningen 2 Juli 1658, kapitein, commandant van Bourtange, overl. vóór 3 Juli 1710 [27]), zoon van *Andolph,* van Stedum. en ***Margaretha Polman,*** en weduwnaar van ***Margaretha Barbara de Sandra.***

Uit zijn tweede huwelijk:

a. ***Andolph Clant,*** ged. Leeroord 29 Aug. 1686, waarsch. jong overl.

b. ***Anna Willemina Clant,*** overl. 1722 [26]), tr. 1710 (huw. contr. 3 Juli) [27]) ***Johan Stachouwer,*** heer van Schiermonnikoog, ged. Schiermonnikoog 21 Febr. 1687, overl. 1759 [26]), zoon van ***Johan en Henrica Helmont.*** Hij hertr. 1725 (huw. contr. 18 Oct.) [28]) ***Gratia Susanna Tjarda van Starkenborgh.*** (Genealogie Stachouwer in Ned. Leeuw 1914).

Vbis Jr. ***Jacob van Millinga,*** geb. ca. 1633, ingeschreven als student te Groningen 18 October 1650 (17 jaar oud) [29]), tot vaandrig benoemd 29 Oct. 1659 [30]), in 1671 cornet, kapitein 3 Maart 1677, leeft nog 30 Maart 1681 [31]), overl. vóór 18 Jan. 1682 [32]), tr. 1665 (procl. Gron. 20 Mei; att. 6 Juni) *Clara Gruys,* geb. Lellens, overl. na 1682 [32]), dochter van ***Hillebrand*** en ***Geertruit Horenken,*** zuster van zijn schoonzuster. Zij woonden *te* Groningen in de Heerestraat.

Uit dit huwelijk:

1. ***Geertruidt van Millinga,*** ged. Groningen Mart.k. 9 Maart 1667, jong overl.
2. *Gelmer* ***van Millinga,*** ged. Groningen Nieuwe k. 12 Maart 1668, overl. Juli 1708 [33]).
3. ***Geertruida van Millinga,*** ged. Gron. A-kerk. 30 Juli 1669, jong overl.
4. ***Geertruida van Millinga,*** ged. Groningen M.k. 24 Mei 1671, overl. ?, tr. Groningen M.k. 4 Januari 1695 (procl. 8 Dec. 1694) Jacob ***van Boeckholt*** [34]), luitenant, zoon van ***Sicco*** en ***Bouwina Wyfferingh.***

Uit hun huwelijk:

a. ***Sicco van Boeckholt,*** luitenant, tr. ***Johanna Sibilla de Sighers ther Borgh,*** ged. Groningen 4 Jan. 1691, dochter van ***Gijsbert*** en ***Geertruida Losecaat.***

b. ***Clara Helena van Boeckholt,*** geb. 1696, overl. Gron. 20 Juli 1754..

5. *Nicolaes* ***Erenst van Millinga,*** ged. Groningen M.k. 31 Januari 1673, vaandrig in 1694, cornet 1702.
6. *Sibilla* ***Helena van Millinga,*** ged. Groningen M.k. 18 Sept. 1674, overl. aldaar 28 Mei 1745 [35]), begr. 4 Juni. Vermoedelijk is zij de laatste van dit geslacht.

23) Inv. Nienoord. No. 559. Huw. contr. d.d. 23 Oct. 1666 tusschen Jr. Erenst van Millinga tot Faan, wedr. van Anna Gruys van Lellens, en Lucretia Jarges. Get. aan bruidegomszijde: Jr. Jacob "Millinga, broeder, Jr. Hillebrant Gruiju van Lellens, schoonvader, Jr. Bartholt Wicheringe als oom, Jr. Lodewijk Schaffer als neef; aan bruidseijdo: Jr. Schelto Jarges als broeder, Jr. Rreint Alberda op 't Zandt als zwager.

24) Genealogie Jarges. 'Register Feith 1845 No. 1.

25) Inv. Nienoord No. 467. Scheidingsakte, waarin voorkomt Lucretia Jarges, wed. Millinga. 1693, Maart 25.

26) Ned. Leeuw 1934, kol. 363, en 1935, kol. 20. Rouwborden nrs. 46 en 80.

27) Inv. Tjarda v. Starkenborgh. No. 113.

28) Id. No. 114.

29) In het album stud. staat als drukfout: aetate 18. Het handschrift heeft a. 17.

30) Statenarch. Resolutien Pror. St. 29 Oct. 1659 :..... tot nieuwe vaendr. i.pl.v. B. Coenders, Jacob van Millinga.

31) IIIx 58, fol. 291. Schuldbekentenis d.d. 30 Maart 1681 van Capt. Jacob van Millinga.

32) IIIhh 2. „Capt. Jacob Gruys en Lieut. Jacob Wicheringe als voogden aengesworen over wijlen capt. Jacob Millinga kinderen bij Clara Gruys". 18 Jan. 1682.

33) S 102. Rek. ontv. gen. Lijfrenten 1708, fol. 563.

Bij Blok, Rekeningen van de stad Groningen vond ik nog op blz. 211 in de rek. van 1535/36 onder de Binnen rhenteners:

„*Johan van Millinghe* van weghen saleghe Geertruet Gryps. Item ***Johan van Millinghe*** verschinen jaerlix Pinxteren 6 emd. gl.". Voorts nog in den klapper van v. Royen op 12 Maart 1565 „Salige ***Sweer Millinghe".***

Enens.

In Ommelander borgen deelt Feith op blz. 87 mede, dat in 1675 ***Hayo Unico Enens*** (wiens grootmoeder een Millinga was), in het bezit geraakte van den borg Bijma bij Faan, als erfgenaam van den laatsten Millinga. Ik vond hierin aanleiding dit gegeven eens nader te onderzoeken. daar ik bij de bewerking van de genealogie Van Millinga geen alliantie met Enens had ontdekt. Waarschijnlijk heeft Feith zijn mededeeling ontleend aan het Huisarchief Menkema en Dijksterhuis inv. nr. 1368a, waarin o.a. voorkomt een door *Daniel* ***Onno de Hertoghe*** van Feringa opgemaakte kwartierstaat van zijn dochter, die als volgt luidt:

vaderszijde		moederszijde	
de Hertoghe	Eenens	Alberda	Alberda
Tamminga	Ubbena	Tamminga	Horenken
Bombergen	Millinga (!?)	Ubbena	Jarges
Rengers	Clant	Rengers	Isselmuden

Ik wil hier direct opmerken, dat m.i. ***Millinga*** fout is. *Hajo Unico* ***Enens,*** die met een dochter van *Reint* ***Ubbena*** en ***Maria Helena Clant*** huwde, zou dan als moeder een ***Millinga*** moeten hebben. Op een kwartierstaat van Alberda, hangende op den borg Menkema te Uithuizen, worden die kwartieren met een generatie meer aangegeven als ***Enens, Jarges, Millinga, Gruys.***

Nu blijkt echter uit de voorgaande genealogie, dat de twee allianties v. Millinga-Gruys van ca. 1663 en 1665 onmogelijk een moeder of grootmoeder kunnen opleveren van den in 1672 huwenden Hayo Unico Enens, terwijl ik nergens een andere verbintenis v. Millinga-Gruys ben tegengekomen. Daarenboven heb ik uit een paar akten de ouders en grootouders van hem gevonden, waarbij andere namen optreden, die straks ter sprake komen.

Ik heb dan ook alleszins reden om aan te nemen, dat De Hertoghe op een dwaalspoor is geraakt, misschien door namen die hij in aankomsttitels aantrof.

Het wapen Enens is, volgens aanteekeningen van Rengers van Naerssen, die dit ontleende aan R. van So'lckema: in zilver drie dubbele roode adelaars geplaatst 2 : 1. Helmteeken: een dubbele roode adelaar. Rietstap beschrijft dit in „De wapens

34) Genealogie v. Boeckholt in Wapenheraut 1899 en 1900.

35) S 102. Rek. ontv. gen. Lijfrenten 1745, fol. 390.

van den tegenwoordigen en den vroegeren Nederl. adel" onder Ennens evenzoo, doch geeft in het Armorial général geen kleuren aan. Een zegel met de drie adelaars komt voor in Inv. Nienoord No. 216.

De naam wordt afwisselend gespeld als ***Enens, Eenens*** of ***Eens.***

Reeds in de 14e eeuw worden leden van dit geslacht genoemd. Het Oorkondenboek van Groningen en Drenthe vermeldt onder No. 407: 1348, Mei 2, De raad van Groningen verklaart, dat ***Albertus*** en *Wicboldus,* zoons van wijlen *Johannes Enens,* eenig land aan het Heilige Geestgasthuis hebben geschonken, o.a. voor het onderhoud van hun zuster ***Geseke.***

De Navorscher 1877 blz. 372 vermeldt onder de Friesche studenten aan de Hoogeschool te Keulen: 1470, Maii 19. ***Alberfus Enenss*** de Groningen clericus Trajectensis ad artes juravit et solvit.

Het register Feith geeft op verschillende plaatsen tusschen 1552 en 1566 een ***Albert Enens,*** die samen met Hoicko Aldringa een proces voerde tegen Geert Lewe c.s., waarbij Albert als voormond optrad voor den zoon van Hoicko [36]). Op 4 Sept. 1556 [37]) blijkt hij twee zusters te hebben nl. ***Alheyt*** en ***Barbara Enens,*** terwijl hij in 1566 [38]) vermeld wordt als herkomstig van Spijk. Hij schijnt twee keer getrouwd te zijn geweest: op 31 October 1555 [39]) is er nl. een sententie van Burg. en raad van Gron. tusschen Albert Enens aan de eene, en den voormond met voogden van zijn voorkinderen aan de andere zijde, over hetzelfde recht van Alberts kinderen tot een schenking aan hem door ***Aleyd Swarte*** gedaan.

De Gemeentearchivaris van Groningen, Dr. Coster, gaf mij uit den klapper op het protocol van Alting nog verschillende namen op, die ik echter niet meer heb kunnen nazien in het protocol zelf. Tusschen 1555 en 1561 komen daarin voor ***Alberf Enens*** met zijn echtgenoote ***Lamme,*** (hijzelf van 1553-1564), ***Garmen Enens,*** licentiaat van 1570-1578, jonge ***Albert Enens*** in 1571, ***Hermannus Enens,*** broer van Albert (als zoodanig in 1576 genoemd) van 1572-1580, *Hermen* ***Enens,*** gehuwd met ***Cornelia Taelman,*** in 1591 en 1593 en bovendien ***Michel Enens*** in 1590 en 1591, met wien ik de genealogie aanvang.

In „Het geslacht Ewsum" wordt op blz. 255 genoemd een *Herman Enens,* secretaris der Ommelanden, die in Nov. 1567 een contract had met Johan van Ewsum om diens drie zoons in de kost te nemen.

Volgens den Groningschen volksalmanak 1928 blz. 229 is een van de bovengenoemde Albert's de vermoedelijke stichter van het bescheiden Enensgasthuis, dat aan den voet van den Martinitoren gelegen was en dat in 1661 in het Armhuissittenconvent werd opgenomen.

1. ***Michiel Enens,*** in 1590 en 1591 in het protocol van civiele zaken voorkomende, woonde te Spijk. Op 6 October 1592 [40]) richtte hij een request tot de Staten van Stad en Lande om vrijdom van schatting en in 1598 [41]) nog eens een request aan gedeputeerde staten over zijn schatvrije landen. In de warfsconstitutien komt hij in 1595 [42]) als redger voor. Hij tr. ***Swane Hummans,*** die *te* Groningen hertr. op 24 Dec. 1607 (procl. 28 Nov.) met *Hindrick* ***Buffel,*** oud-ambtman. (In de proclamatie wordt zij vermeld als herkomstig van Hekeren en hij van Swakenborgh).

   Waarschijnlijk zijn zij de ouders van:
   1. ***Hayo,*** volgt 11.
   2. ***Occa Enens,*** moei van Michiel, overl. vóór Nov. 1658 [42a]).

II. ***Hayo Enens.*** In zijn huwelijksprocl. wordt hij vermeld als: van Appingedam. Verder is er nog een schuldbekentenis van hem d.d. 24 Maart 1618 [43]). Hij tr. Groningen 4 Mei (procl. 14 Maart) 1617 ***Tefeke Jarges,*** dochter van ***Jemme en Sybe Ulgher.***

   Uit dit huwelijk:
   1. ***Michiel,*** volgt III.
   2. ***Jemme Enens,*** jr. en hoofdeling in Vierbuiren enz. Op 13 Maart 1662 [44]) werd „Jr. Jemme Eens als voormunt aangesworen over wijlen Jr. Michel Eens kint bij vrouw Agnes Eels" en op 22 April „Jr. Albert Eels als sibbevoogd" ***over*** hetzelfde kind. Hij overleed vóór 25 October 1672 [45]).

III. ***Michiel Enens,*** jr. en hoofdeling in Vierbuiren, overl. in 1662, vóór 13 Maart [44]), tr. 1651 (procl. Groningen 14 Juni ***Agnes Eelfs,*** dochter van ***Alexander*** en *Wennetjen van Metelen.* Dat Agnes een dochter van dit echtpaar is, blijkt uit een boedelscheiding [46]).

   Uit dit huwelijk:

IV. ***Hayo Unico Enens,*** jr. en hoofdeling in Vierbuiren enz. [47]), luitenant van een compagnie te voet. De doopdatum is niet te vinden, maar dat hij een zoon is van het 'bovengenoemde echtpaar volgt uit een akte van 5 Juni 1662 [48]), waarbij iets verkocht wordt door „Jr. *Jemmo* ***Eens*** als voormond, Jr. ***Albert Eelts*** en ***Evert Jarges*** als voogden over wijlen ***Michel Eens*** en ***Agnes Eels*** nagelaten zoon met name ***Hayo Eens".*** Het lijkt me wel een afdoend bewijs, dat hij niet afstamt van een Millinga. In 1675 was hij eigenaar van den borg Bijma, welken hij echter op 12 Juni 1678 weder verkocht. Hij overleed na 1686, tr. 1672 (procl. Groningen 24 Febr.) *Elisabeth Ubbena,* ged. Groningen 11 Oct. 1655, overl. na 1686, dochter van *Reint* en ***Maria Helena Clant.***

   Uit hun huwelijk 7 kinderen, van wie de eerste vier werden geboren in de Nieuwe Ebbingestr., het 5e in de Boteringestr., het 6e en 7e in de Broerstraat:
   1. ***Maria Helena Enens,*** ged. Groningen 8 Oct. 1675, jong overl.
   2. ***Michel Erenst Enens,*** ged. Groningen 15 Maart 1677, jong overl,

36) Ned. Leeuw 1935, kol. 103.
37) IIIb 1. 4 Sept. 1556.
38) Reg. Feith 1566 No. til.
39) Reg. Feith 1555 No. SO.
40) Reg. Feith 1592 No. 24.
41) Reg. Feith 1598 No. 73.
42) Feith, H.O., Warfsconstitutien en oordeelen enz. blz. 183.

43) IIIx 4, fol. 140. Schuldbekentenis van Hayo Eenens en Teteke Jarges e.l.
43a) IIIx 40, fol. 252. Geldleening d.d. 17 Nov. 1658 van Michael Eenens, jr. en hoofdeling in Vierbuiren en Agnes Eels 0.1. tot rembours-sement van do erfenis van hun moei Occa Eenens.
44) IIIhh 1.
45) IIIx 52, fol. 350. Akte van verkoop dd. 25 Oct. 1672 door Hayo Unico Eenens, jr. en hoveling te Vierbuiren, van een hof met boomen enz., geërfd van zijn oom Jemmo Eencns.
46) IIIx 33, fol. 286. Boedelscheiding d.d. 1 Juni 1652 der nalaten-schap van hun ouders Alexander Eelts en Wennetjen van Metelen door hun kinderen: Jr. Albert Eelts, Helena Eelts en Johan Dominicus Clant e.l., Geertruida Eelts en Jr. Junius Ulgher e.l., Agnes Eelts en Michiel Eenens e.l., en Suffridus Sieursema voormond, Datho Deetlef Broerema en Hugo Coninck voogden over Johannes Wolterus Eelts.
47) Inv. Nienoord No. 216. Zegel van Hajo Unico Eenens, 23 Aug. 1680.
48) IIIx 44, fol. 286.

3. *Maria Helena Enens,* ged. Groningen 10 April 1679, overl. Rikkerdaborg bij Lutkegast 26 Juli 1720, tr. Lutkegast 30 April 1711 *Unico Michiel de Hertoghe* van Feringa, ged. Groningen 25 Juni 1676, overl. Rikkerdaborg 27 Nov. 1735, zoon van *Daniel* en *Cecilia Elisabeth Tamminga,* en wedr. van *Ulcia Maria Clant.* (Zie verder gen. de Hertoghe in Ned. Leeuw 1933).
4. *i'itia Aurelia Enens,* ged. Groningen 1 Oct. 1680.
5. *Reint,* volgt V.
6. *Michel Enens,* ged. Groningen 28 April 1685.
7. *Icca Enens,* ged. Groningen 29 Juni 1686.

V. *Reint Enens,* ged. Groningen 13 Aug. 1682, kapitein 19 December 1702, overl. 1731 [49]), tr. *Anna Ulcya van Teyen,* geb. Beetsterzwaag 24 Febr., ged. ald. 27 Febr. 1687, overl. 1730 [49]), dochter van *Oene* en *Hima Auwema.*

Uit dit huwelijk 6 of 7 kinderen waarvan ik de volgorde niet kan vaststellen, want van slechts vier vond ik den doopdatum. De familiebijbel Van Teyen noemt 4 kinderen nl. Hayo Unico, Elisabeth, Willem Reint en Wija, maar in 1761 [50]) komen nog een Frederik Oene, Wija Etta en Anna Ulcia voor. Waarschijnlijk is dan de volgorde:

1. *Hayo Unico* (in het doopboek als *Hayonneke* vermeld) [51]) *Enens,* geb. Groningen Zwanestr., ged. Mart. kerk 22 Nov. 1709, in 1730 ongehuwd aan de pokken overleden [49]).
2. *Frederik Oene Enens,* leeft nog 20 Oct. 1761 [50]), was gehuwd en had een zoon *Reint Enens* [52]).
3. *Himmina Enens* (waarschijnlijk dezelfde als *Elisabeth Hyma),* geb. Groningen aan de Vischmarkt, ged. A-kerk 30 Aug. 1713, in 1730, ongehuwd, aan de pokken overleden [49]).
4. *Wya Etta Enens,* ged. Beetsterzwaag Pinksteren (5 Juni) 1718, overl. aldaar 1782, ongehuwd [49]).
5. *Willem Reint Enens,* ged. Beetsterzwaag 3 Febr. 1720, in 1730 aan de pokken overleden [49]).
6. *Ulcia Maria Enens,* leeft nog op 20 Oct, 1761 [50]).

Het slot van deze genealogie is vrij onbevredigend. Misschien kan een van de lezers aanvullingen geven en vertellen, of er nog afstammelingen bestaan van den laatstgenoemden Reint Enens, den zoon van Frederik Oene.

Doenga.

De naam komt met allerlei variaties voor als *Doinga, Doinghe, Doeynghe, Doynghe* en dergelijke vormen, De laatste generaties hebben den vorm *Doenga,* zoodat ik dien voor de genealogie zal gebruiken.

Het wapen is: in groen een lelie van goud. Bij Rietstap wordt ditzelfde wapen opgegeven bij *Donga,* waarmede hetzelfde geslacht bedoeld wordt.

Een zegelafdruk kan men vinden in Inv. Gruys No. 204.

49) Volgens mededeelingen van Mr. S. J. Fockema Andreae.

50) Inv. Menkema-Diiksterhuis. No. 254. Verklaring d.d. 20 Oct. 1761 van Frederik Oene, Wija Etta en Anna Ulcia Eenens, kinderen van wijlen den hoogewelgeb. Heer Reijnt Eenens bij de hoogwelgeb. Vrouw Anna Teyens in egte verwekt, over scheiding van een erfenis.

51) Doopboek Gron. 22 Nov. 1709 Gr. k.: „Hayonneke, s. v. Cap. Reint Eenens en Anna Olsie Tiens in Swanestr."

52) Volgens een geslachtslijst in Aanwinsten 1934 B 11, waarin afstammelingen Auwema genoemd worden.

De Doenga's vindt men al van oudsher in Groningerland. Waarschijnlijk stammen zij uit Wetsinge bij Sauwerd. Door gebrek aan voldoende bronnen kunnen die oudste niet met elkaar in verband gebracht worden.

In 1445 en 1446 [53]) wordt een *Hayke Doinghe* genoemd, gehuwd met een zuster van *Abel Tabbema.* Ongetwijfeld is hij een voorvader van de straks te noemen Hayke's.

De warfsconstitutien vermelden in 1466 [54]) *Tyabbe* en *Butte Doynhge,* doch hun onderlinge relatie is uit het verhaal over de drie paar ossen niet af te leiden.

Ook de 16e eeuw geeft nog weinig licht. Omstreeks 1560 treden er twee *Doenga's* op met den voornaam *Hayke,* die waarschijnlijk neven zullen zijn. De een heeft als moeder een *Grete, en* is gehuwd met een *Swane,* de andere trouwt met *Abele te Nansum* en heeft een *Fenne* als moeder.

In 1569 [55]) wordt een van deze Hayke's verbannen met confiscatie van zijn goederen, In 1579 en 1580 is er een gezworene te Groningen, die op 3 Maart 1580 in de gevangenis wordt gezet, omdat hij de gereformeerde religie was toegedaan. Vermoedelijk is dit geweest de *Hayke,* die *Swane* tot echtgenoot had, want deze namen komen ook voor in den klapper op het protocol van Alting.

Het protocol van geëxtendeerde ordelen in civiele zaken vermeldt een sententie d.d. 3 April 1560 tusschen Dr. *Writzerus Sandfoert* van wege zijn vrouw en *Hayke Doynghe* ter eener zijde, en *Hinrick Koyters* c.s. ter anderer zijde over de erfenis van doctor *Roeleff Campinck* [56]). Ik geef maar niet de geheele sententie, maar vermeld alleen de genealogische gegevens, die eruit te halen *zijn.* Dr. *Roeleff Campinck* was canonicus te Utrecht. Zijn naaste familie waren de gezusters *Grete* en *Hindrick(je),* van wie *Grete* eerst gehuwd was met een *Doinghe* en later in 1535 (huw. contr. op Sunt Kathrijnedach) met *Berent Grues,* die een broer *Hillebrant* en een zuster *Geertruidt* had. Uit het eerste huwelijk waren een dochter, gehuwd met Dr. med. *Writzerus Sandfoert,* en *Hayke,* die bij plaatsvervulling in deze erfenis opkomen.

Hindrick(je) had als echtgenoot een *Koyter,* uit welk huwelijk een zoon *Hoebe Koyter.*

Overzichtelijker gesteld voor wat betreft de Doinghe's krijgen we dan:

..... *Doinghe,* overl. vóór 1534, tr. *Grete,* overl. vóór 1550. Zij hertr. 1535 (huw, contr. 25 Nov., Kathelijnedag) *Berent Gruys,* zoon van *Roelof* en *Alyt van ter Lynden.* Laatstgen. hertr. vóór 1550 *Johanna in den Ham,* dochter van *Tamme in den Ham.*

Uit het eerstgenoemde huwelijk:

1. Peye *Doinghe,* tr. vóór 1560 [57]) med. dr. *Writzerus Sandfoert.* Zij leven nog in 1566 [58]).
2. *Hayke Doinghe* tr. vóór 17 Juni 1558 [59]) *Swane,* op welken datum zij van *Popke Doenghe* een rente koopen uit Doengheheerdt te Wetsinge.

De genealogie begint bij

1. *Eppe Doenga* en zijn huisvrouw *Fenne,* in leven op Zondag Letare = 15 Maart 1556, den dag van het huwelijkscontract van hun zoon.

53) Warfsconstitutien, blz. 12 en 23.

54) id. blz. 100.

55) Harckenroth, Oostfrirsche oorspronkelijkheden, blz. 137.

56) IIIb 1, fol. 322.

57) Genealogie Gruys. Hs. in Inv. Gruys nr. 542.

58) Reg. Feith. 1566 No. 84. Verzegeling d.d. 29 Nov.

59) Verzameling charters Meekhoff Doornbosch, No. 193. Akte van verkoop d.d. 17 Juni 1558.

11. *Hayke Doenga,* tr. 1556 (huw. contr. 15 Maart) [60]) *Abele te Nansutn,* dochter van *Wilko* en *Elteke Thedema. Zij* wonen waarschijnlijk te Wetsinge.
Uit hun huwelijk (volgorde onbekend):
1. *Eppe* volgt III.
2. *Wylko,* volgt IIIbis.
3. *Fenne Doenga,* op *21* Aug. 1598 in het lidmatenboek van Groningen ingeschreven als *Fenne Doengha* tot Wettzingh. Op 5 Juli 1600 doet zij aangifte van den ondertrouw van haar broer Wylko [66]).

111. *Eppe Doenga,* nog in leven op 24 Januari 1605 [61]), doch overl. vóór 20 Mei 1620 [62]), tr. 1599 (procl. Groningen 3 Februari) *Geerfruyt Coenders,* overl. na 20 Mei 1620, dochter van *Mello* en *Habbegje Rolteman.*
Uit dit huwelijk:
1. *Habbeyn* of *Habbichjen Doenga,* overl. na 15 Aug. 1648 [63]), tr. 1625 (procl. Gron. 27 Aug.) *Reinf Alberda,* jr. en hoofdeling te Slochteren, 't Zandt, en Zeerijp, overl. vóór 1648, zoon van *Egberf* en *Catharina van Frese.* Hun dochter *Geertruid Alberda, geb.* 1627, overl. Huis Ewsum 19 April 1665 tr. Groningen 17 October 1648 (huw. contr. 15 Aug. [63]) *Johan Lewe,* jr. en hoofdeling in Middelstum enz., geb. Groningen 10 Oct. 1622, lid Hoofdmannenkamer enz., overl. aldaar 20 Oct. 1671, zoon van *Evert* en *Anna Coenders.* Hij hertr. *Anna Maria Manninga.* (Ned. adelsboek 1921).
2. *Abele Doenga,* overl. 20 Dec. 1632, begr. Feerwerd, tr. Groningen 18 December 1625 (procl. 26 Nov.) *Jebbo Aldringa,* jr. en hoofdeling te Feerwerd, Faan en Niekerk en Humsterland, geb. ca. 1602, gedep. staat der prov. enz., overl. na 1655, zoon van Geert en *Elteke Gruys.* Hij hertr. 1635 *Franske Cammingha.* (Zie genealogie Aldringa in Ned. Leeuw 1938).

IIIbis. *Wylco Doenga,* „jr. en erffgeseten tot Wetsinge", koopt 8 Juni 1629 een graf in de Mart. kerk te Groningen in de ommegang achter het koor, leeft nog op 3 Nov. 1635 [65]), tr. 1600 (procl. Groningen 5 Juli) [66]) *Eeverdt Wyfffringhe,* nog in leven in 1636 [65]), dochter van *Johan Wyfffringhe.*
Uit hun huwelijk:
1. *Abele Doenga,* overl. na 12 Nov. 1658 [67]), tr. Groningen 28 Nov. 1624 (procl. 30 Oct.) *Albert Broersema,* jr. en hoofdeling te Zandeweer op Scheltkema, kapitein, overl. vóór 1 Dec. 1652 [68]), zoon van *Taco* en *Gese Hillebrandfs.* Zij hadden o.a.? een dochter *Evertien* of *Everdina Broersema,* overl. vóór 1666, tr. 1649 (procl. Gron. *6* Januari) *Popco Euerhard d'Embda,* zoon van *Everardus* en *Gelmer de Mepsche.* Hij hertr. 1666 *Sibranda Stachouwer,* wed. *Huininga* en 1667 *Barbara van Wigh,* wed. *Bateram.*
2. *Johan,* volgt IV.

IV. *Johan Doenga,* jr. en hoofdeling te Bedum en Onderwierum, in 1656 op Alma [69]), later op Folkerda bij Bedum tot 1674 [70]), in 1646 schepper van Innersdijk [71]), tr. Groningen 31 Januari 1630 (procl. 2 Jan.) *Johanna de Sighers,* in leven op 19 Nov. 1651 [72]), dochter van *Reynf* toe Eelde en *Sciadde te Nansum* (die te Groningen 11 Mei 1606 (procl. 11 April) 'huwden).
Uit dit huwelijk:
1. *Evertien Doenga,* ged. Bedum 27 Maart 1631.
2. *Schaddichien Doenga,* ged. Bedum Paaschmiddag = 21 April 1633 [74]), overl. vóór 16 Maart 1700 [73]), tr. Bedum 8 Juli 1670 [74]) *Johan Cannegieter* tot de Weidenburch, luitenant, overl. na 4 Sept. 1682 [75]), zoon van *Everardus Cannegieter.*
Hun kinderen waren o.a.?:
a. *Reynt Evert Cannegieter,* luitenant, tr. Groningen 25 Sept. 1694 (procl. 1 Sept.) *Johanna Maria Huninga* of *Huininga.*
b. *Anna Maria Cannegieter,* ged. Groningen 23 Maart 1675.
3. *Wilko Doenga,* ged. Bedum 17 Januari 1636 [76]).
4. *Reinf Doenga,* ged. Bedum Dominica 1 post trinitatis festum = 16 Juni 1639.
5. *Heiltien Doenga,* ged. Bedum 6 Sept. 1642 [74]), overl. na 1682, tr. Bedum tusschen 30 Aug. en 25 Sept. 1674 (procl. Gron. 1 Aug.; att. 17 Aug.) Jr. *Hendrick*

60) Reg. Feith. 1556 No. 9. Het huw-contr. is onderteekend door Eppe Donghe, Fenne Doenghe, Hayke Doenghe, Hero te Nanxum, Eltke te Nansum (=Thedema, wed. te Nansum) en Balle Froma.

61) Inv. Nienoord. No. 445. Scheidakte tusschen Hildehrandt Rolteman eenerzijds en leden van de familie Coenders, o.a. Eppe Doenge namens zijn huisvrouw Truitien Coenders, anderzijds, hetreffrnde dc erfenis van Albert Rolteman en echtgenootc. 1605, Jan. 24.

62) Aant. bij Hooft v. Iddekinge: In een charter van 20 Mei 1620 bezegeld door Reint Ubhena toe Spijk en Vicrbuiren jr. en hoveling, komen voor de zusters Jantien Coenders, gehuwd met Uhhena, en Truytien Coenders, wed. Doenghc.

63) Archief Lewe No. 35. Huw. contr. d.d. 15 Acg. 1648 tusschen Jan Lewe tot Ewsum en Geertruida Alberta, dr. van wijlen Reint en Habbichjen Doenga.

64) Grafboek Martinikerk no. 39. Den 8 Junij Ao 1629 heft die E. E. Wilcke Doenga voer dyt graft (in de ommeganck achter het koer) betalt — 1. Anno 1662 den 21 Januarij heeft de E. joncker Johan Doenga dese legerstede op hem laten overteikenen.

65) IIIx 15, fol. 292. Schuldbekentenis d.d. 3 Nor. 1636 van Wilco Doengha, jr. en erffgeseten tot Wetsinge en Evert Wiffring e.l.

66) Proclamatieboek Groningen 1600: „Die E. E. Wylko Doenga ende Juffr. Eeverdt Wyffrijnge angeven door syn suster Fenne Doenga is den 5 July geaccordeerth 12.0.-."

67) IIIx 40, fol. 174. Akte van verkoop door Abele Docnga, wed. capt. Albert Broersema, aan Dr. Jacob Gleints en Johanna Broersema e.l. Verleden voor Tiaert Christoffer Broersema 12 Nor. 1658.

68) IIIx 34, fol. 129. Akte van verkoop d.d. 1 Dec. 1652 door Abele Doenga, wed. Broersema aan haar zwager en dochter Jr. Popco Everhardus d'Embda en Evertien Broersema e.l.

69) Inv. Baarlo No.. 539, Regest No. 124. Scheiding en deeling o.a. door „Johan Doenghe op Alma tot Bedum ende Onderwerum c.a. joncker ende hovelinck." 1656, Jan. 9.
id. No. 144, Regest no. 130. Huw. contr. tusschen Peter Aggema en Maria Bibiana van Wytsma, waarbij o.a. aanwezig jr. Philippus Wytsema op *Alma* tot Bedum, Groothuisen en Underwierum jr. en hovelinck, Teteke Jarges op Alma, jr. Reynt van Monster op *Folckerda* tot Bedum, Onderwierum en Terlane jr. en h., resp. vader, moeder en zwager der bruid. 1660, Aug. 27.
Men moet het bestaan van twee borgen Folkerda aannemen, wanneer tnminste Feith in dc Ommelander borgen juist aangeeft,, dat tusschen 1631 en 1674 een Doenga op Folkerda woonde.

70) Ommelander borgen blz. 103.

71) Meekhoff Doornbosch, P. H., Catalogus waterschap Hunsingo, blz. 345. Resolutie van 1 Mei 1646 waarbij Johan Doenge i.pl.v. wijlen Ernst van Isselmudcn als schepper van Innersdijk wordt aangonomen.

72) IIIx 34, fol. 230. Akte van verkoop door Jr. Johan Doenga en Johanna de Sighers e.l. 1651, Nov. 19.

73) IIIx 79, fol. 130. Accoord tusschen Jr. Reynt Evert Cannegeter en Johanna Maria Huininga e.l., en Anna Maria Cannegeter betreffende deeling en scheiding van de nalatenschap van hun moeder Siaddina Doenge. 1'700, Maart 16.

74) In de Navorscher 1880, blz. 547 is de tekst afgedrukt van een paar doop- en trouwakten uit het kerkboek van Bedum.

75) IIIx 60, fol. 95. Akte van verkoop door Lieut. Johan Cannegieter cn Sjaddina Doenga e.l. 1682, Sept. 4.

76) In het doopboek van Bedum staat: gedoopt 17 Jan. 1636: „Wilko Doenga een kint Wilko". Aangezien echter geen enkele maal een jr. Wilko Doenga in Bedum verder voorkomt, lijkt het mij waarschijnlijk, dat de koster hier een schrijffout heeft gemaakt.

van Bushuysen, in 1674 luitenant onder capt. Gerlacus Verrutius, weduwnaar van ***Johanna van Aswede.*** Zijn kinderen (allen te Groningen gedoopt) waren uit het eerste huweliik:

a. *Walbrich* ***van Bushuysen,*** ged. 20 Nov. 1656.
b. ***Gerhard*** *Jan* ***van Bushuysen,*** ged. 23 Febr. 1658. Uit het tweede huwelijk:
c. ***Johanna van Bushuysen,*** ged. 17 Aug. 1675.
d. ***Wolbrich*** (of *Walburg)* ***van Bushuysen,*** ged. ***28*** Aug. 1677, overl. Groningen 23 April 1757, tr. 27 April 1706 ***Jan Hendrik Wichers,*** geb. Groningen 19 Mei 1675, majoor, overl. aldaar 7 April 1733, zoon van Dr. *Ludolf* en ***Helena*** *Gockinga.*
e. ***Maria*** *Henrina* ***van Bushuysen,*** ged. 27 Aug. 1682.

Het Roermondsche Regeeringsgeslacht Van Wessem,

door C. VAN WESSEM.

In 1906 publiceerde thans wijlen de Heer A. F. van Beurden, toen woonachtig te Roermond, een boek, getiteld *„Het* ***Roermondsche regeeringsgeslachf Van Wessem, van*** 1500 tot *1906",* en uitgegeven bij Bern. Claessens, Sittard.

De Heer van Beurden had voor de samenstelling van deze genealogie gebruik gemaakt van authentieke stukken, uit de registers, en van oude stamboomen, Zijn taak was moeilijk; want veel uit de oude archieven van Roermond was door de twee groote branden, die in de 16e en 17e eeuw de stad geteisterd hebben, verloren gegaan. Hiaten maakten het samenstellen van een geregelde stamreeks vóór 1500 onmogelijk, veel moest op veronderstelling geschieden, de eenige steun daarbij waren oude stamboomen in het stadsarchief, wier betrouwbaarheid niet ten allen deele voor een later onderzoek heeft kunnen stand houden.

Intusschen heb ik zelf het onderzoek nog eens ter hand genomen. Uit registers van andere plaatsen — de Heer van Beurden bestreek uiteraard vrijwel alleen Roermond en omstreken —, ook uit onbekende familiearchieven, voornamelijk dat van wijlen Jhr. Mr. H. Hoeufft van Velsen, wiens geslacht aan dat der Van Wessems verwant was, kwamen nieuwe dingen aan het licht, die met behulp van combinatie der gegevens een verder teruggaan mogelijk maakten en die tevens eenige afleidingen, door den Heer van Beurden op veronderstellingen geprobeerd, corrigeerden.

Zonder aan de verdiensten van den Heer van Beurden te willen afdoen, geef ik in het volgende ten eerste een overzicht van wat een later onderzoek mogelijk heeft gemaakt vast te stellen omtrent het oude te Roermond woonachtige regentengeslacht ***van Wessem*** en de verspreid geraakte afstammelingen, en ten tweede eenige zakelijke correcties van onjuistheden en onvolledigheden over de oudste generaties, in Van Beurden's boek voorkomend [1]).

Het is mij een behoefte in het bijzonder den Heer Jan Verzijl, vroeger wonend te Venlo, thans te Maastricht, dank te zeggen voor de welwillende wijze waarop hij mij zoowel met mededeelingen als met de textueele afschriften van acten, die vaak een ander licht op een twijfelachtig geval konden werpen, behulpzaam was.

„Het geslacht ***Van Wessem*** mogen wij veilig als een der oudste van de stad Roermond beschouwen. Hoe ver men ook terug gaat, steeds treft men Van Wessems in de stadsregeering, in de schepenbank of onder de kanunniken aan, steeds ***met*** hetzelfde karakteristieke, zeldzame wapenbeeld zegelend, de knol of raap in 't schild".

Aldus begint de Heer van Beurden zijn beschouwing.

Is wat hij over het wapenbeeld de knol zegt juist?

Inderdaad, leden van het geslacht Van Wessem worden reeds zeer vroegtijdig in de stadsregeering van Roermond aangetroffen. In September 1268 is *„Conrardus* ***de Weshem,*** scabinus in Ruremunda" samen met Lambertus de Craka (van der Craecken) getuige bij het toekennen van het patronaatschap der Parochiekerk aan de abdisse van het O.L.Vr. Munster door graaf Otto van Gelre [2]). Volgens het Inventaris van het Oud-Archief van Roermond II was „Conrardus van Wesheym" in 1278 nog schepen van Roermond.

Maar het eerste zegel van een Van Wessem vinden wij bij *Wolter* ***van Wessem,*** die in 1346 schepen, in 1351 raadsverwant, in 1356 rechter van Roermond was, en dat zegel vertoont nog niet het wapenbeeld der Van Wessems, de knol met drie bladeren, maar een geluipaarden leeuw, zooals die voor komt op het oude stadszegel van Roermond. Het blijkt, dat hij, tot de magistraat behoorend, zegelde met het „Sigillum majus burgensium de Ruremonde". Rondom het zegel staat: Wolter de Weshem. En hoewel er nog hij verschillende gelegenheden sprake is ***van*** een zegel der Van Wessems (zegels, die echter verloren gingen bij de stukken, waaraan zij waren gehecht) treffen wij, voor zoover mij bekend, feitelijk voor het eerst duidelijk en onomstootelijk het wapenbeeld met de knol aan op een grafzerk in de Nieuwe Kerk te Dordrecht, waar de op 3 December 1557 aldaar overleden Roermondsche burgemeester *Godert* ***van Wessem*** begraven ligt. Op het doorsneden schild staat in het midden van de scheidslijn een knol met drie bladeren uitgehouwen. De knol is voor Nederlandsche families ongetwijfeld een zeldzaam wapenbeeld, men treft het ten onzent vrijwel niet aan en het is dan ***nog*** van twijfelachtige authenticiteit, zooals in het wapen ***van*** het geslacht Gerlings, welks bovenste helft de knol of radijs vertoont [3]). Maar in Duitschland behoorde de „Rübe" tot de bekende oude wapenbeelden. De kleuren van het wapen der Van Wessems moeten zijn geweest: zilver op zwart met een zilveren knol met groene bladeren. Zoo vindt men het ook beschreven bij de Hoeufften en de Slichers, beiden aan oude leden van het geslacht Van Wessem geparenteerd. Een afwijkende afbeelding brengt het oude wapenbord, destijds in het bezit van wijlen den Generaal von Oidtman te Wiesbaden, waar men het schild verdeeld vindt in ***blauw op*** zwart. In ieder geval is het eenvoudig doorsneden schild het oudste (zooals het ook nog bij de Protestantsche Van Wessems bestaat) en niet het wapenschild met de tweelingsbalken, zooals de Katholieke Limburgsche Van Wessems het voeren en dat

---

1) Ook de latere generaties behoeven verbetering en aanvulling; daarover zal ik het ditmaal niet hebben.

2) Oorkondenboek Gelre-Zutphen, 11, No. 909, blz. 884, verzameling Baron Sloet.

3) In het wapen Ban *Vessem* komt ook de raap of knol voor. bliikens het wapen van *Henricus* ***Alexander*** *Leopoldus* van ***Vessem*** bij diens verheffing in den adelstand in 1.886. Het wanen is echter zoogeliik aan het oude wapen der Van Wessems: knol in natuurkleur met drie "groene bladeren op een zilver op zwart doorsneden schild (zie Rietstap's Wapenboek Nederl. Adel), dat het mij eerder een gelegenheidswapen toeijkt en om de vrijwel gelijkluidendheid der namen aan dat der Van Wessems ontleend. Ik waag-het dan ook te vragen: bestaan er *authentieke* bewijzen, dat de familie van Vessem, die uit Noord-Brabant, omstreken van Tilburg, stamt, dit wapen reeds lang voordien voerde? Het eenige wapen van een Van Vessem, dat mij bekend is, n.l. dat van *Marcelis Aersen* van *Vessem,* begraven 15 Aug. 1571 in de kerk te Tilburg. roert drie schelpen en een vrij kwartier, beladen met een klok en een schildhoofd: drie molenijzers (zie: Bloys van Treslong Prins, Gedenkwaardigheden Brabantsche kerken).

eerst eind 16e, begin 17e eeuw op de wapens en zegels der Roermondsche Van Wessems voor komt. (Over de herkomst dier tweelingsbalken heb ik niets kunnen vinden; in ieder geval heeft de Katholiek gebleven tak zich daarmee van de Protestantsche onderscheiden).

De Heer van Beurden vangt zijn stamreeks aan met ***Hendrik van Wessem,*** die in 1534 burgemeester van Roermond was.

Het is echter door het latere onderzoek mogelijk gebleken den stamboom hooger op te voeren en de oudere personen, over wie de Heer van Beurden slechts met enkele losse noties volstaat, in een onderling verband te plaatsen.

Daar is ***Johan van Wessem,*** die schout en schepen was en wiens naam in die verschillende functies van 1368 tot 1402 geregeld wordt genoemd.

Hij is waarschijnlijk dezelfde persoon als die met „Didde Wissems sone" wordt aangeduid in 1369, in de belastingcohieren van Gelre als aangeslagene te Roermond [4]). Zijn vader zou dus ***Derick*** geheeten hebben, wat waarschijnlijk is, daar Johan's tweede zoon ook Derick heet.

Zijn kinderen komen in twee acten voor. Daar worden genoemd: *Wolter,* kanunnik van 0. L. Vr. te Aken, ***Derick*** [5]), ***Johan*** [6]) en ***Geertruyd.***

De naam Wolter van den oudsten zoon, zou kunnen doen veronderstellen, dat hij genoemd is naar *Wolter van Wessem,* die in 1346 schepen van Roermond was, derhalve zijn overgrootvader, de grootvader van Johan den schout.

Geertruyd is waarschijnlijk ***Gertrudis van Wessem,*** die huwde met ***Johannes van Beeckhaven, 1419-1424*** schepen van Roermond.

Over ***Derick*** en ***Johan*** spreken wij aanstonds nader.

De schout en schepen ***Johan van Wessem*** was gehuwd met ***Catharina.*** Zijn vrouw wordt met haar voornaam in verschillende acten genoemd. Johan van Wessem bezat goederen in en buiten Roermond. Volgens een acte van 8 Maart 1379 bekent voor schepenen van Roermond Johan van Wessem en zijn vrouw Catharina in erfpacht ontvangen te hebben van de abdis van 0. L. Vr. te Roermond haar molen „mit de groide en toebehooren, met een weerd, voor 6 malder rogge". Als onderpand verder nog goed òf gelegen in de stad Roermond òf op een „mile" weg (Rijksarchief Maastricht).

Te Roermond had hij o.a. een huis tegenover de H. Geestkerk (volgens een acte van overdracht in erfpacht aan Johan Roeders, gehuwd met Jutta anno 1368). Hij bezat ook goed in het land van Horn. In een brief aan den Heer van Horn vraagt Alart, Heer van Buren en Beusichem, namens den hertog van Gelre, wiens plaatsvervanger hij is wegens diens afwezigheid, gedateerd 2 Dec. 1385, „dat gi Johan Wissems knecht quyt laten. woudt om synen (des hertogs) wil". De Heer van Horn had blijkbaar dien knecht van Johan van Wessem gevangen gezet [8]).

In de door Van Doorninck verzamelde acten Gelre-Zutphen, eerste deel, wordt meermalen gesproken over Johan van Wessem, die een „persona grata" van den Hertog van Gelre, Willem van Gulick, schijnt te zijn geweest. Hij wordt in verscheidene acten met onderscheiding genoemd. De Hertog betuigt bij acte van 2 December 1384 („Vridach na Andree") zijn hooge tevredenheid over de wijze, waarop „Johan van Wissem; onse scholtit tot Ruremonde" zijn

[4]) v. Doorninck, Schatting van Gelre, blz. 15.
[5]) Acte van 15 October 1398 Cartularium Huisarmen Roermond.
[6]) Acte van 21 Januari 1403 in het Kapittel van Thorn.
[7]) Zie v. Beurden, blz. 67.
[8]) Gelre V, blz. 307.

schoutsambt waarneemt en diens stiptheid in de afrekening, tevens sluit hij door een geldleening een soort transactie met hem: hij bekent aan hem 56 goede oude schilden (een muntsoort) schuldig te zijn, waartegenover hij belooft hem en zijn erven niet van het schoutsambt te ontzetten of te laten ontzetten. (De Hertog van Gelre benoemde n.l. den schout te Roermond). In 1385 komt „Johanne van Wessem, onse scholtit" nogmaals in een acte van Willem van Gulick voor: hij hangt met anderen zijn (verloren gegaan) zegel aan dien brief.

Johan van Wessem is waarschijnlijk ook identiek met die rijdende bode („runnere") genaamd Wissum, die in 1390 met Hertog Willem van Gelre-Gulick mee naar Londen ging, daar de hertog zich op zulke reizen tot meerdere statie door de burgemeesters en andere magistraten van zijn hoofdsteden liet vergezellen. Er ging nog een priester mee, „die voor mijns heeren (Hertog Willem's) vrienden de misse dede ende van Ruremonde Jans neve van Wissum was, om voor myne here te bidden" [9]). Wie die neef van Johan van Wessem was is niet uit te maken. Er zijn omstreeks dien tijd wel een tweetal kanunniken Van Wessem bekend: ***Gerardus van Wessem*** in 1356 kanunnik van St. Odilienberg (bij Roermond), in 1361 te Roermond, van den H. Geest [10]) en *Mathys van Wessem,* in 1369 en 1370 kanunnik van de abdij Thorn, doch omdat er geen familie-relatie is vast te stellen kan ook niet gezegd worden of een van beiden de genoemde priester van 1390 is geweest.

Uit de Roermondsche archieven blijkt, dat Johan van Wessem van 1368-1402 schepen en van 1375-1389 schout van Roermond is geweest.

Volgens het Memorieboek van de H. Geestkerk is hij 20 Mei 1412 gestorven.

Van ***Derick van Wessem,*** tweeden zoon van den schout Johan van Wessem, weten wij, dat hij van 1415 tot 1428 schepen van Roermond is geweest.

Hij had een huis aan de Markt, bij het vleeschhuis, achter uitgaande op de Lombartstraat. Het Memorieboek van den H. Geest vermeldt, dat hij in 1429 in de sacristei van de Heilige Geestkerk werd begraven („sepultus in sacristia"). Zijn jaargetijde staat geboekt op 10 October. Echter, op 10 October schenkt hij ten overstaan van schepenen van Roermond een erfcyns van 1 overlandschen Rijnschen gulden op zijn huis aan de Markt aan het Kapittel van den H. Geest [11]). Dit zou dan op zijn sterfbed zijn geschied, of men heeft zijn jaargetijde op den schenkingsdag gehouden. In het Register der afgestorven Broeders van Onze Lieve Vrouwen Broederschap Op ter Poorten wordt in de eerste helft der 15e eeuw genoemd: Dederick von Wessem [12]).

Derick van Wessem had een natuurlijken zoon Johan, die in 1431 van hem de visscherij op de Maas bij Horn erft („geerft op syn soon Jennesken van Wessem bast."). Deze visscherij, „die Johan van Wessem to te horen plach" wordt in 1483 getransporteerd voor een pondig leen op Dirk Mangelman [13]). Vermoedelijk is hij in dat jaar gestorven, maar in ieder geval was hij in 1488 reeds overleden, wat blijkt uit

[9]) v. Hasselt, Geldersch Maandwerk 1, blz. 417.
[10]) Publications Limbourg 1882, 107.
[11]) Inventaris Oud Archief Roermond, III pag. 391, 392.
[12]) Limburg's Jaarboek XXXIV.
[13]) Leenacten buiten Gelderland, baron Sloet. Volgens een acte van 1520, R.A. Maastricht, los stuk, bevestigt Jacoba van Erp, abdis Munsterabdij te Roermond de overdracht door Marie van Schuiffelt, haar medezuster, van een rente, voor de eene helft op Johan van Schuiffelt, gehuwd met Lysbeth van Erp, voor de andere helft op Dirk Mangelman, gehuwd met Lysheth Berebax.

een acte van dat jaar, waarin zijn zwager Johan van Roodenborch, gehuwd met de zuster van ziin vrouw ***Marie Tielen,*** Griet Tielen, samen met zijn zoon ***Derick van Wessem Johanszoon*** voorkomen.

Kinderen van Johan van Wessem en Marie Tielen waren ***Derick van Wessem,*** gehuwd met ***Margriet van Erp,*** en ***Agnes van Wessem,*** gehuwd met ***Sybrecht Heysfer. Zij*** beiden bezitten nog het huis aan de Markt achter uitgaande op de Lombartstraat, ieder voor de helft [14]).

Het feit, dat de kinderen van ***Dederik van Wessem en Ursula van Cruchten*** in 1586 het gedeelte achteruitgaande op de Lombartstraat nog bewoonden [15]) doet mij concludeeren. dat deze Dederik een zoon van het echtpaar Van Wessem-Van Erp moet zijn geweest. Hijzelf woonde echter in de Swa'lmerstraat, in 1555. Zijn vrouw was een dochter van Gerard van Cruchten en Agatha (Aqnes) Scherers.

De kinderen van Dederik van Wessem en Ursula van Cruchten waren: ***Hendrik,*** koopman, die ook in de Dordrechtsche acten voor komt [16]), ***Gerard,*** die gehuwd was met ***Gertrudis van Broekhuysen*** en ***Maria,*** die gehuwd was met ***Aloff*** (Adolf) ***van Sombergh*** [17]). Als kinderen van Gerard van Wessem en Gertrudis van Broekhuysen vindt men in de overdrachtsacten en doopregisters van Roermond opgegeven: ***Dederik,*** gehuwd met ***Marie, Hendrik, Ursula,*** gehuwd met ***Jan Busers, Agnes,*** ged. ***9*** Tanuari 1594, ***Margaretha,*** qed. 12 Oct. 1597 en gehuwd met ***Petrus Marcken,*** en ***Gertrudis*** (die in 1623 ***22*** jaar oud was, dus geboren in 1601) [18]).

Johan van Wessem, de jongste zoon van den schout Johan, was in 1453 reeds overleden. Hij wordt dan, in een acte van ***17*** Auqustus [19]) „wiilen Johan van Wessem de Jonge" genoemd. Uit die acte blijkt, dat hij een natuurlijken zoon ***Johan*** had, die gehuwd was met ***Else.*** Er is in die acte wederom sprake van de 6 malder rogge erfpacht aan de abdis van 0. L. Vr. te Roermond, reeds vermeld in de acte van 8 Maart 1379 van Johan van Wessem den schout en zijn vrouw Catharina (zie boven). De abdis is thans Aleyt van Bommel. Over kinderen en afstammelingen van dezen Johan, natuurlijken zoon is het niet moqelijk iets met zekerheid vast te stellen. Is ***Thiis van Wessem,*** genoemd in de schepenbrief van Herten, Merum en 001. en meldend zijn overdracht van 8 malder rogge pacht aan de Munsterabdii te Roermond (transfix van Mei 1491) een zoon [20])? Er is ook in de 16e eeuw in Roermond noq dikwiils sprake van een Johan van Wessem. qehuwd met Bela Dencken, de dochter van Steven Dencken, die daar in verscheidene acten voor komt.

Derick, de schepen, moet ook nog een wettigen of natuurliiken zoon hebben qehad, ***Derick van Wessem,*** van welke relatie ons echter niets anders qebleken is dan doordat hij, ter onderscheidinq met Derick van Wessem Tohanszoon, qehuwd met Margriet van Erp, wordt aanqeduid als „Derick van Wessem de Jonge". Derick van Wessem de Jonge had in 1458 het huis in het kapittel van den H. Geest, (dat Johan de schout in 1368 reeds bezat) en dat hij in 1458 verkoopt aan Leonard Kaix (Cox). Deze Derick de Jonge wordt in een notitie, berustend in Archief Hoeufft in 1499 nog nader aangeduid met „Diderik filius Diderici". Zelf woont hij in 1485 en 1488 met zijn vrouw Elisabeth in een huis in de Neerstraat [21]).

Zijn kinderen waren o.a. ***Gobel van Wessem*** en ***Elisabeth van Wessem.***

Elisabeth van Wessem was in 1488, volgens een rentebrief op St. Jacobsdag [22]), gehuwd met ***Gerard Cremer,*** den vader van burgemeester ***Gerard Cremer,*** gehuwd met ***Catharina Roeders,*** wiens dochter ***Catharina*** in 1439 met den lateren burgemeester ***Christoffel van Wessem*** trouwde. De vrouw van Gobel van Wessem is onbekend.

Van Gobel van Wessem was de zoon ***Hendrik van Wessem,*** burgemeester van Roermond, met wien de Heer van Beurden zijn genealogie Van Wessem aanvangt.

Dat Hendrik inderdaad de zoon van Gobel was, blijkt behalve uit den ouden stamboom, berustend in Archief Hoeufft, ook uit een zich aldaar bevindend afschrift van. een in origineel verloren gegane overdrachtsacte van Roermond, van 1520, waarin gesproken wordt van zijn vrouw ***Agnes van der Heijden,*** die van haar vader Peter van der Heijden de helft erft van het goed, hem toegevallen van zijn moeder Belyen Henkens (is Belia, Hendrik Vossels dochter). Haar echtgenoot heet daar Hendrik Gobels van Wessem (ook wel Henrick Guerts van Wessem, zooals in een acte- van 1548, als hij reeds is overleden).

Hendrik van Wessem was in 1534 (en in 1542,. volgens Archief Hoeufft) burgemeester van Roermond.

Uit ***een*** verzoekschrift aan Hertog Karel van Gelder, geteekend door de burgemeesters, schepenen en raden van de stad Roermond, blijkt, dat voor „Heynrick van Wessem, unse burgermeister" ontheffing wordt gevraagd van een borgstelling, door den drost te Middelaar gevorderd om een houtvlot op de Maas te mogen vervoeren. Dit vlot was bij Midde-, laar in klein water geraakt, „grontruyrich geworden" en „offgespleten", waarom de drost het had aangehouden en het eerst tegen borgstelling weer liet doorvaren. In gemeld verzoekschrift [23]) wordt er op gewezen, dat Roermond vrij was van tolrecht op de Maas door Geldersch gebied, een privilegie, dat reeds van 1372 dateerde.

Het 'blijkt dus, dat Hendrik van Wessem houtkooper of houtvervoerder was, een bedrijf, dat langen tijd door leden van het geslacht van Wessem is uitgeoefend en waarvan men een herleving schijnt te vinden in den houthandel van de tegenwoordige Zaandamsche, Protestantsche, familie van Wessem, vermoedelijke afstammelingen van de Roermondsche.

Volgens een acte van 1 Mei 1540 was Hendrik van Wessem ook schepen van Roermond [24]).

In 1536 bezat hij een huis op de Markt, naast dat van Christoffel Huedemeeker.

Een aanteekening in Archief Hoeufft vermeldt, dat Hendrik van Wessem in 1543 overleed. Bij de twee groote branden van Roermond, in 1554 en 1665, ging ook het stadhuis in vlammen op, waardoor het onmogelijk is geworden de juistheid van data, vermeld in aanteekeningen of copieën van stukken, berustend in familiearchieven, met de authentieke te verifieeren.

---

14) Overdrachten Roermond 1485-1491.

15) Overdrachten Roermond 1548-1591.

16) Rechterlijk Archief Dordrecht 1583, „Henrick van Wissum, eoep man van Remunde".

17) De personen, genoemd in de overdrachtsacte van 25 Maart 1580, die v. Beurden in de voetnoot op pag. 9 citeert en die hii acht betrekking te hebben op kinderen van Christoffel van Wessem en Catharina Cremer, zijn Hendrik, Gerard en Maria van Wessem, de kinderen van Derick van Wessem en Ursula van Cruchten.

18) Overdrachten Roermond 1621-1629, o.a. acte van 2 September 1623.

19) Overdrachtsacte van 17 Aug. 1453, Roermond, los stuk, Rijksarchief Maastricht. Hij is wellicht dezelfde als „Johannes Wessem de Roremunde", die in 1392 als student te Keulen staat ingeschreven.

20) R.A. Maastricht.

21) R.A. Maastricht.

22) Dit stuk was in het bezit van den Heer van Beurden.

23) Nijhoff, Gedenkwaardigheden betreffende Gelderland VI, 1057.

24) Rijksarchief Maastricht, los stuk.

Hendrik van Wessem was gehuwd met ***Agnes van der Heyden,*** ook genoemd ***Van Hoeck van der Heyden,*** „van goede geslachte".

Van hem zijn 'drie kinderen bekend:

Een dochter ***Maryke,*** vermeld in Archief Hoeufft als „Maryke, Hendrik Gobbels dochter van Wessem, die hij van Neese van der Heyden, syn wyve gehad heeft";

Een zoon ***Godert:***

En een zoon ***Christoffel*** [25]).

In een manuscript in het Archief Hoeufft, getrokken uit de aanteekeningen van ***Johan Hoeufft,*** gehuwd met Hendrik's kleindochter *Catharina,* wordt gezegd, dat burgemeester Hendrik van Wessem „bij de burgerij zeer bemind was en vele middelen bezat, zoodat Godert en Christopher van Wessem, zijn zoons, na zijn dood schepen en burgemeester zijn geworden".

Zijn vrouw Agnes van der Heyden was, blijkens een acte van 23 Aug. 1566 [26]), in dat jaar reeds overleden. Ten aanzien van den oudsten ***zoon Godert van Wessem*** vermeldt het Stadsarchief van Roermond (Lijst der burgemeesters van Roermond) dat „Geurt van Wessem" in 1550 burgemeester was (peyburgemeester volgens aanteekeningen van den stadsarchivaris wijlen J. B. Sivré, in mijn bezit). In 1552, „Vrydagh post Martini" werd hij als schepen beëedigd, in 1552 en 1555 was hij raad.

De reeds gemelde stamboom Van Wessem geeft twee vrouwen van hem aan: N. ***Vogels*** en ***Margaretha van Itter*** of ***van Thor.*** Uit het eerste huwelijk zouden zijn geboren een dochter ***Helwigis*** en een zoon ***Henricus.*** De stamboom, berustend in Archief Hoeufft, noemt geen eerste vrouw van Godert van Wessem en deelt deze kinderen in bij die van Margaretha van Itter [27]).

Volgens André Vogels, Het aloude geslacht Vogels, was N. ***Vogels*** een zuster van Frans Vogels, den vader van Arnt Vogels genaamd Van Wessem, (van wien de Roermondsche beurzenstichter Peregrinus Vogels afstamt). Er worden echter geen bewijsstukken voor deze vaststelling aangevoerd: het eenige wat op een verwantschap in nabije linie wijst is het feit, dat in het testament van Peregrinus Vogels (zie v. Beurden, Vogels' studiebeurzen) een der afstammelingen uit het huwelijk van N. Vogels met Godert van Wessem, n.l. „myn neve Peter van Wessem zoon" (d.i. een achterkleinzoon, afstammeling van Henricus Godertszoon) als een der erfgenamen voorkomt [28]). Onjuist is in ieder geval de meedeeling, dat zoowel N. Vogels als Godert van Wessem in het Sacramentskoor te Roermond begraven zouden zijn, want deze laatste ligt, zooals wij straks zullen zien, te Dordrecht begraven

Een oude aanteekening in Archief Hoeufft, van onbekende herkomst, vermeldt, dat Helwigis van Wessem 5 Maart 1536 geboren werd, Henricus van Wessem in 1539 „auff St. Paulus abent". (28 Juni).

Helwig van Wessem trouwde ***Matthys Cremer.*** Zij was in 1587 weduwe. (Zie over haar en haar afstammelingen het boek van Van Beurden).

Henricus van Wessem huwde le *Isabella Stocx,* de dochter van Johan Stocx; 2e ***Maria Hoeck,*** genaamd ***van der Heyden.*** Hij was burgemeester van Roermond en stierf 3 Febr. 1602, tesamen met zijn tweede vrouw, die 5 Dec. 1601 overleed, in het Sacramentskoor begraven. (Zie verder over hem en zijn afstammelingen het boek van Van Beurden).

De tweede vrouw van Godert van Wessem, *Margaretha van Itter,* stamde uit een Maeseyksch geslacht. Jan van Itter was in 1581 burgemeester van Maeseyck.

Uit het tweede huwelijk werden de volgende kinderen geboren:

I. ***Johan,*** geboren 14 Juni 1543.

II. ***Godfried,*** geboren 1545 „auff Sondagh voor Kerstmisdagh" (21 Dec.).

III. ***Anna,*** geboren 14 April 1548.

IV. *Christoffel,* geboren 13 Mei 1557 [29]).

Godert van Wessem stierf te Dordrecht op 3 December 1557 [30]). Hij werd begraven in het koor van de Nieuwe Kerk, waar het houtkoopersgilde een broederschap had: hij was dus waarschijnlijk houtkooper en voor zaken te Dordrecht, toen hij daar overleed. De grafsteen met het wapen Van Wessem is nog in de Nieuwe Kerk te Dordrecht aanwezig, hij dekte indertijd een grafstede, doch is later blijkbaar verplaatst en ligt thans in een der doorgangen, vlak bij de muur. Er zijn in dat graf verscheidene leden van het geslacht Van Wessem begraven geweest, blijkens opschrift:

Hic conditur
vir honorabilis Gothofridus
de Wessem cos (consul) in Ruremunda
Henrici ibid (em) cos F (ilius)
Obiit an. salutis 1557 die 3 Decemb
nec non

---

25) Op den ouden stamboom, thans, meen ik, in het bezit van Notaris van Wessem te Sittard, wordt nog een zoon vermeld, n.l. Henrieus. die met zijn vrouw zonder kinderen te Utrecht overleden zou zijn. Van Beurden gaf mij op, dat die vrouw Agnes van der Linden zou hebben geheeten, ik heb totnogtoe niets over deze beide personen kunnen vinden.

26) Overdrachten-Roermond. R.A. Maastricht.

27) Wellicht moet echter de acte van 22 Aug. 1566 Overdr. Roermond blz. 185 in dien zin gelezen worden. dat waar staat „Mathis Cremer in tegenwoordigh Margaretha van Wessem der stieffmoeder met hare kinderen" deze stiefmoeder niet zijn eigen stiefmoeder is (zooals v. Beurden aanneemt — haar bestaan hebben blijkt trouwens uit geen enkelen stamboom der Cremers en zij was daar zeker vermeld geworden, aangezien zij immers ook nog kinderen had), maar de stiefmoeder van zijn vrouw Helwig van Wessem, wier tweede moeder dan bedoeld zal zijn. Immers Margaretha van Wessem heette van zichzelf van Itter en onder haar „vrinden" komen in genoemde acte voor Johan van Itter en Goert van Itter. Dit kan worden aangevoerd als bewijs, dat Godert van Wessem wèl tweemaal getrouwd is geweest.

28) Ik wijs er nog op, dat in de acten de namen Vogels en Van Wessem geregeld door elkaar worden gebruikt, zoodat vaak niet is uit te maken welke personen worden bedoeld. In de doopacten staat dikwijls alleen de naam Van Wessem, terwijl uit de afleidingen toch bewezen kan worden, dat de betreffende een Vogels genaamd Van Wessem is geweest. Ook in het wapen van Peregrinus Vogels zijn op één schild het wapen van Vogels. drie vogels. twee-een geplaatst. en het wapen van Van Wessem: de' knol, vereenigd. Hoe dit zoo gecombineerd is geraakt heb ik niet kunnen ophelderen, evenmin als waarom leden van het geslacht Vogels eerst als toevoeging, later alleen, de naam Van Wessem aannamen. Het geslacht Vogels is wel vroeger aan de graven van Horn geparenteerd geweest, die ook heeren van Wessem waren, doch deze voerden alleen do Hornsche jachthoorns, die nog in het gemeentewapen van het plaatsje Wessem staan.

29) v. Beurden noemt nog een dochter Margarctha en haalt tot staving een acte aan van 1611, waaruit zou blijken, dat Margaretha van Thor haar moeder, Godfried vau Wessem haar broeder was. De overdrachtregisters van Roermond 1608-1620 bevinden zich volgens den archivaris van het Rijksarchief te Maastricht niet aldaar en zijn-vermoedelijk bij de overbrenging uit Roermond naar Maastricht zoek geraakt. Maar wijlen de Heer Sivré heeft, blijkens zijn opgaven, in mijn bezit, toen hij nog archivaris van Roermond was, aanteekeningen uit die registers gemaakt en het blijkt dat in de acte van 1611 de moeder niet Margaretha, maar Anna van Thoir heette. Er is hier sprake van Margaretha, de dochter van Johan van Wessem. zie hieronder.

30) De schutsbladen' van de Overdrachtsprotocollen van Roermond dateeren zijn overlijden op Ao 1557 den 12 October, wat onjuist is. Bovendien teekent Hendrik van Wessem in de Vlodropper registers aan, dat zijn vader Geurt van Wessem 3 Dec. 1557 overleden is. (Rijksarchief Maastricht).

digniss, Agneta de Wessem
Gothf. cognata uxor nob.
Gothf. de Beeck
obiit 15 Febr. 1581
(onderaan is toegevoegd:
Hier rust Marya van Wessem
Is vroue van Tieleman Eycke
Sterft 6 Juni 1671).

Margaretha van Itter stierf op 29 Mei 1599 te Maeseyck en werd aldaar op 31 Mei begraven in het graf van den raad Puytlinck.

Johan ***van*** Wessem, onder I genoemd, huwde met Anna of Anneke ***van Thoor*** [31]). Hij was houtkooper en woonde sinds 1584 te Dordrecht. Blijkens dien datum heeft „Jan van Wissem, houtkooper" een rente gekocht en in September 1587 geld op een rente ontvangen (Thesauriersrekeningen van Dordrecht). Hij stierf 27 Maart 1601 en werd in de Nieuwe Kerk te Dordrecht begraven.

Zijn kinderen waren:

Margaretha, die in 1601 23 jaar is, dus in 1578 geboren.

Govert, die in 1582 geboren is [32]).

Margaretha van Wessem werd in Januari 1623, volgens de Dordtsche begraafboeken, in de Nieuwe Kerk aldaar begraven. Zij bleef ongehuwd.

Govert van Wessem komt 1 October 1603 te Leiden voor, ingeschreven als juridisch student: Godefridus van Wessen(m), Dordracensus, 21 j. (Album Studiosorum).

Mr. ***Govert van Wessem*** wordt September 1608 leeraar aan de Dordtsche Latijnsche school („Latijnsche meester in de illustre Schoel"), waarvan 'Gerard Vossius van 1598-1618 rector was. Hij noemt zich *Wessemius;* het verlatiniseeren der geslachtsnamen was in de 17e eeuw bij gestudeerden zeer gebruikelijk. Hij was met Vossius bevriend en correspondeerde nog in 1626 met hem.

Hij trouwde op 19 Mei 1620 met ***Juliana Bor*** *Cornelisd.,* uit Utrecht, uit welk huwelijk een kind ***Johannes*** werd geboren, jong overleden.

Hij hertrouwde op 26 Juli 1625 met ***Elisabeth*** *Stierman,* dochter van Hendrik Gillesz. Stierman, en weduwe van Isaac Canyn.

Uit dit tweede huwelijk werden geboren:

Johannes, gedoopt September 1626.

Henrick (Wessemius), gedoopt Maart 1628 [33]).

Maria, gedoopt October 1631. (Zij is de vrouw van *Tielman Eycke).*

De beide echtelieden testeerden 17 Mei 1634 voor notaris J. Vekemans en maakten elkaar erfgenaam.

Mr. Govert van Wessem is in Sept. 1635 te Dordrecht gestorven [34]).

[31]) v. Beurden laat (zie pag. 24) Johan van Wessem gehuwd zijn met Bela. Dit is onjuist en betreft een anderen Johan van Wessem, gehuwd met Bela Dencken of van den Donk. De vroegste acte, waarin de beide personen voorkomen is van 1546. Toen was de bedoelde Johan 3 jaar! Uit een acte van 1602 te Dordrecht blijkt nadrukkelijk, dat Johan van Wessem, houtkooper overleden, gehuwd was met Anna van Thoor en dat zijn broeder, ook houtkooper, Christoffel heette.

[32]) Op den meergemelden ouden stamboom wordt de zoon Govert niet vermeld, wel een Henricus, die te Dordrecht „sonder oir" overleden zou zijn. Een dergelijk persoon komt te Dordrecht noch in de registers noch in andere stukken voor.

[33]) Met den zoon van Henrick Wessemius, doctor in de theologie, en Elsje Pieters Valcken, Govert van Wessem, koopman (houtkooper), die ongehuwd overleed, stierf in 1712 deze linie uit.

[34]) Deze en verscheidene andere opgaven dank ik aan de medewerking van het Gemeentearchief te Dordrecht, dat mij bij mijn nasporingen behulpzaam was.

Godfried van Wessem, onder 11 genoemd, huwde met ***Margaretha van Dulcken,*** dochter van Christoffel van Dulcken en Anna Meuters. Uit dit huwelijk werd een zoon, Godfried, geboren.

Margaretha van Dulcken hertrouwde als weduwe met 'Godfried van Beeck, weduwnaar van Agnes van Wessem, die ***15*** Februari 1581 te Dordrecht was overleden (zie grafschrift op den steen van burgemeester Godert van Wessem)

De zoon uit het eerste huwelijk van Margaretha van Ducken, ***Godfried van Wessem,*** huwde volgens stamboom in Archief Hoeufft met ***Barbara Poisson.*** Godfried van Wessem was in 1643 koopman te Pernambuco in Brazilië, waar zijn naam voorkomt onder het verzoekschrift der Hollandsche kooplieden aan de Heeren XIX der West-Indische Compagnie om gouverneur Johan Maurits van Nassau niet naar het vaderland terug te roepen [35]).

Uit het huwelijk van Godfried van Wessem met Barbara Poisson werden geboren:

Laurens, in 1667, 1670 en 1671 bankier te Rouaan, met procuratie voor zijn „neven" Mattheus en Mr. Diederik Hoeufft te Dordrecht.

Anna *Margarieta,* die huwde met kapitein ***Floris de St. dmand.*** Van haar stammen af: Laurens Wessem de St. Amand, schepen van Hulst, Mr. Godefridus Wessem de St. Amand, advocaat aan het Haagsche Gerechtshof, die huwde met Maria van Beaumont, dochter van Mr. Arnout van Beaumont, raad en rekenmeester van Prins Willem 111, en Glaudina Susanna de St. Amand, die huwde met den Hulster schepen Valentyn Oostwalt en daarna met den vaandrig Johan Wilhelm Blanche.

Met de twee ongehuwde zoons van Mr. Godefridus Wessem de St. Amand, Godfried, kapitein, en Johan Floris, kapitein, stierf in 1737 hun linie uit.

Anna van Wessem, onder III genoemd, huwde met ***Thomas Nobis*** (zie over haar en haar afstammelingen het boek van v. Beurden, blz. 23 en 24).

Christoffel van Wessem, onder IV genoemd, huwde met ***Ida van den Eerfwegh.*** Hij had een dochter ***Elisabeth,*** gedoopt 26 Dec. 1591 te Maeseyck, en religieuse annunciate. Te Maastricht komt een „Elisabeth van Wissem" voor op de lijst der religieuzen van het Begijnhof (1608 en 1616) en van het klooster St. Annadal (1624, 1626, in 1644 vicares).

Christoffel van Wessem was schipper en houtkooper en woonde in 1597 te Maeseyck, blijkens een verzoek aan de Statengeneraal om een paspoort om hout en andere gepermitteerde koopwaren Maas en Rijn op en af te vervoeren [36]).

Na den dood van zijn broeder Johan kocht hij voor diens zoon Govert op 22 November 1601 voor 100 pond een lijfrente.

Hij is 29 November 1605 overleden, volgens stukken in het Rechterlijk Archief van Dordrecht, zijn boedelverdeeling betreffend [37]). Er waren schuldeischers, o.a. zijn neven Adam en Pieter van Beeck, zoons van Godfried van Beeck en Agnes van Wessem. Christoffel van Wessem wordt in de stukken genoemd „houtkooper, van boven", d.w.z. verder de Maas op en woonde toen waarschijnlijk nog te Maeseyck.

De tweede zoon van burgemeester ***Hendrik Gobels van Wessem, Christoffel,*** werd in 1507 geboren. Bij zijn huwelijk met *Catharina Cremer,* in 1539, was hij 32 jaar oud.

[35]) Familieblad, 1889, blz. 112.

[36]) Resolutiën Statengeneraal, afdeeling Handel.

[37]) No. 141, folio 53, 73 en 81.

In 1542 was hij burgemeester, in 1545 schepen [38]), in 1555 peyburgemeester van Roermond. Hij deed zaken te Dordrecht — 1543 treedt Bartholomeus van de Poll als zijn gemachtigde aldaar op — en volgens Archief Hoeufft overleed hij te Dordrecht in 1560 [39]).

Zijn vrouw Catharina Cremer was de dochter van burgemeester Gerard Cremer en Catharina Roeders [40]) en toen zij in 1539 met Christoffel van Wessem trouwde 15 jaar oud. Zij stierf op 71-jarigen leeftijd, in Mei 1595. „Uit liefde tot haar kinderen is zij niet hertrouwd" vermeldt Archief Hoeufft.

Deze kinderen waren:

1. ***Gerard,*** ook ***Gerrit*** genoemd.

Deze Gerrit van Wessem was op 9 December 1559 student te Genève: „Gerardus Weshemius, Gelrus" (J. de Wall, Nederlanders te Heidelberg en Genève). „Gerart van Wessem wierde naar Genève gedeputeerd" leest men in Archief Hoeufft, „en is in 1570 in St. Luciano (Frankrijk) gestorven". Hij was „een geleerder man". In Genève werd hij waarschijnlijk aanhanger van den leer van Calvijn en was, samen met zijn broeder Hendrik, bij de Roermondsche godsdienstroebelen van 1566 betrokken. Beide broeders werden op 21 Juni 1569 door Alva uit hun land verbannen en hun goederen verbeurd verklaard [41]).

Catharina Cremer had haar zoon Gerrit in 1561 met den hof Breeweg, bij Linne, beleend.

II. ***Hendrik.***

Volgens een mededeeling in Archief Hoeufft huwde hij „buiten goedvinden" met ***Sandrina,*** **weduwe** *Strick.* Hij was evenals zijn broeder Gerrit bij de godsdiensttroebelen te Roermond betrokken: beschuldigd ervan „den predikant binnen Roermond te hebben gebracht [42]) en beeldstormers van spijs en drank te hebben voorzien", werd hij op 21 Juni 1569 uit Roermond verbannen.

Waarheen ging hij? Waarschijnlijk verliet hij. zooals zoovelen, die het nieuwe geloof aanhingen, zijn zwager Johan Hoeufft b.v., reeds in 1566 de stad. Ging hij naar Dordrecht? In 1566 wordt voor schepenen van Dordrecht borg gesteld voor „Henrick van Wissem, borger van Remonde".

Volgens een oude familieaanteekening, in mijn bezit, had hij een zoon Jacob. Dezen zoon heb ik nergens authentiek kunnen terug vinden [43]).

III. ***Catharina,*** geboren 1542.

Zij huwde in 1561 den Roermondschen schepen *Johan Hoeufft,* den zoon van Diederik Hoeufft en Catharina Vercken en aldaar in 1536 geboren. Johan Hoeufft week in

[38]) v. Beurden noteert uit de schutbladen van de Roermondsche overdrachtprotocollen, dat „Christoffel van Wessem Ao 1566 den 7 Dec. vereydt" is als schepen. Het jaartal klopt niet en blijkt ook gegist. komt op bedoeld schutblad niet voor. Volgens-een acte van 7 Dce. 1545, in het Rijksarchief te Maastricht, was hij toen reeds schepen.

[39]) De datum klopt niet met de vermelding hij het huwelijkscontract tusschen zijn dochter Catharina en Johan Hoeufft, waar beide de ouders „doenmaal nog int leven" worden genoemd en dat van 9 Mei 1561 dateert.

[40]) Haar vader was een zoon van Gerard Cremer en Elisabeth van Wessem, de dochter van Dedrrik, haar moeder ecu dochter van Arnold Roeders en Catharina Cremer Joostd. (niet N. van Wessem, zooals v. Beurden abuisicvelijk zegt).

[41]) Zie G. van Hasselt, Stukken voor de Vaderl. Gesch. 1. No. 175, pag. 359 e.v. 1792 en Oud-Archief Roermond 111, pag. 347.

[42]) Deze predikant, de Luthersche predikant Ludovicus Ornacus, werd 5 Septemhcr 1566 heimelijk in dc stad Roermond gebracht en preekte den Zondag daarop op de Markt.

[43]) Hoewel het mij nog niet gelukt is de hedendaagsche generatie der Protestants& Van Wessems, wier genealogie in het jaarboekje van Ned. Patriciaat 1937 gepubliceerd is, bij de Roermondsche Protestantsehe aan te sluiten, bestaat er m.i. geen twijfel, dat nog eenmaal dit verband bewezen zal kunnen worden. Opmerkelijk is nl., dat de voornaam Jacob herhaaldelijk voorkomt bij de oudst bekende leden van het Heerewaard-

1566 om geloofsredenen uit Roermond [44]), vestigde zich eerst te Aken, toen te Luik, ten slotte te Heinsberg, waar hij in 1597 het bedrijf van „schipper" uitoefende en op 5 Maart 1621 overleed. Zijn vrouw Catharina van Wessem overleed in 1626.

IV. ***Maria.***

Zij huwde met ***Adam van 't Zevel,*** den zoon van Adam van 't Zevel, die in 1497 bij Valkenburg werd geboren en 18 Maart 1565 te Bardenberg, bij Aken overleed, en van Barbara Bestolz. Hij volgde zijn broeder Peter van 't Zeve1 na diens dood in 1574 als burgemeester van Aken op en overleed in 1587. Maria van Wessem leefde nog in 1606.

V. ***Anna.***

Zij huwde te Aken met ***Antonius Slicher,*** zoon van Godert Slicher en Gertrud van der Cannen, geboren te Aken 11 Juli 1558. Zij stierf voor of in 1599. Antonius Slicher hertrouwde 22 Dec. 1599 met Johanna de Wolff te Haarlem [45]).

VI. ***Agnes.***

Zij huwde met ***Godfried van Beeck,*** uit Erkelentz bij Aken, zoon van Pieter van Beeck en Mechtild Spiegel. Zij vestigden zich eerst te Heinsburg, later te Dordrecht, waar Agnes van Wessem 15 Februari 1581 overleed en begraven werd in het graf van haar oom, burgemeester Godert van Wessem. in de Nieuwe Kerk. Godfried van Beeck hertrouwde met Margaretha van Dulcken, de weduwe van Godfried van Wessem.

Genealogie van het **Hoornsche** geslacht van **Sanen,**

door **Mr. Joan Muller en S. J. Schermer.**

Onderstaande genealogie, vrucht van onderzoekingen gedurende een reeks van jaren door beide samenstellers gedaan, moet geenszins als een volledige familiegeschiedenis worden beschouwd, doch veeleer als een proeve daarvan. De uitgebreidheid van de stof en het vele reeds bijeengebrachte materiaal billijken echter naar hunne meening het feit thans tot publicatie over te gaan, te meer daar tal van Nederlandsche Katholieke familiën leden van het hier behandelde geslacht tot hunne kwartier-voorouders mogen rekenen en de kans op aanvullingen hierdoor zal worden verhoogd. De samenstellers houden zich dan ook voor elke aanvullende of verbeterende mededeeling betreffende dit geslacht ten zeerste aanbevolen.

Het tot op heden over deze familie meegedeelde in A. F. van Beurden, „Het Oud-Adellijk Luiker Geslacht De Loen de Kemexhe gezegd van Loon uit de Looz, de Hamal en d'Alste-

sche geslacht. Aert Jacobs van Wcsscm, het oudst bekende lid, woonde bij zijn huwelijk op 23 Febr. 1656 met Hilleken Jans de Leeuw te Heerewaarden. Dat Van Wessem zijn eigenaam is en niet de naam van de plaats van herkomst bewiist dc schriifwiizc „Wessems"; wanneer de naam uit de plaats van herkomst wordt toegevoegd schrijft' men altijd „van". Het wapen met den knol (met vele kleine blaadjes en niet met 5 groote, zooals het in Ned. Patriciaat. boven de genealogie Van Wessem- staat afgebeeld) was reeds in 1750 in do familie, de helm is vervangen door do in de 18e eeuw deftiger geachte kroon met 5 punten. volgens het zilveren wapenstempel, in mijn bezit. Naar uit een notarieele acte van 1664, berustend in het Haagscho Gemeentearchief blijkt, was toen een „Jacobus Wessumsz" (niet „Wessump", zooals in de klappers aldaar staat) predikant te Ooltgensplaat. In Ooltgensplaats is echter over zijn persoon- noch zijn familie iets te vinden, doordat de bestaande registers van Ooltgensplaat eerst na 1680 aanvangen. Voor iedere inlichting, die dit nog duistere punt kan ophelderen, houd ik mij ten zeerste aanbevolen.

[44]) Johan Hoeufft week zeker niet in Januari of Februari van dat jaar uit, zooals in Genealogie van het geslacht Hoeufft, blz. 50 bovenaan wordt aangenomen. aangezien hij 22 Aug. 1566 nog in persoon aanwezig is bij een acte op dien datum.

[45]) Zie over Slicher den stamreeks in Ned. Patriciaat en Elias, de Vroedschap van Amsterdam.

ren, in verband beschouwd met de daarmede verwante families van Sanen en Koorn", Roermond 1906, is slechts van zeer fragmentarischen aard, terwijl het daarin beschreven wapen Van Sanen in 't geheel niet dat der hier behandelde familie is, doch gevoerd werd door een familie van Sanen te Edam, geparenteerd aan het geslacht Teengs en andere.

De Hoornsche van Sanen's zegelden met het navolgende wapen: gedeeld 1. doorsneden: a. in blauw een gouden takje, *b.* in goud een rood konijn, 11. doorsneden: a. in zilver 3 roode hamers, 1 rechtop geplaatst, de 2 andere schuingekruist daarover heengaande, *b.* in groen 3 gouden gegolfde dwarsbalken (Hogerbeets). Helmteeken: een rood zittend konijn. Een oud cachet en een in glas gesneden alliantie-cachet van Sanen-de Wiis zijn in het bezit van Mr. Joan Muller.

Het kwartier Hogerbeets, via de families Rol en Verduyn in het geslacht van Sanen gekomen, heeft vooral den tweeden samensteller dezes tot nasporingen naar deze familie gebracht. Daar publicatie hiervan in dit verband echter te ver zou voeren, hopen de samenstellers in een later artikel erop terug te komen, temeer daar, voor zoover zij weten, buiten hetgeen in het mdbl. van het genootschap jrg. 1924 over deze toch zoo bekende Hoornsche familie, die door Mr. Rombout Hogerbeets zelfs een naam van historische beteekenis heeft gekregen, is meegedeeld, nog nimmer iets werd gepubliceerd.

Van de met een * aangegeven personen ziin portretten aanwezig in de familie-verzameling van Sanen bij Mr. Joan Muller, den Haag. Elk spoor van portretten der oudere generaties ontbreekt helaas.

1. *Ellert van Sanen,* te Hoorn, geb. naar schatting ± 1570.

11. *Cornelis Ellerts van Sanen,* timmerman te Hoorn, leefde nog in 1640.

111. *Pieter van Sanen,* geb. ± 1630, † vóór 22 April 1704 [1]). Gehuwd ± 1660 met Duyfje Rol, geb. ± 1640, dochter van Cornelis Rol en Teunetje Verduyn [2]), wier moeder was Pietertje Hogerbeets [3]). Zij † na 1716.
Zij testeert „ziek te bed liggende" op 22 April 1704 als weduwe van Sr. Pieter van Sanen en „burgeresse deses Stads" voor' Nots. Fokkens te Hoorn (not. arch. N.-Holland, no. 2316) en benoemt tot hare eenige en universeele erfgenamen hare 4 zoons Jan, Claas, Pieter en Eldert v. S. en de 2 zoontjes van haar vóór-overleden zoon Cornelis: Jan en Pieter v. S., over welke kinderen zij als voogden aanstelt hare zoons Jan en Claas v. S.
Uit dit huwelijk 5 zoons (de volgorde is *niet* zeker [3a]):

1) Vermoedelijk ook vóór Sept. 1690, daar niet hij, doch Duyfje Rol als grootmoeder steeds als peet fungeert bij den doop der kleinkinderen, bijv. 23 Sept. 1690 bij den doop van den naar hem genoemden kleinzoon Pieter van Sanen. (V).

2) Zij was een achterkleindochter van het echtpaar Verduyn-Verlaan, waaruit ook het geslacht Merens afstamt (zie Mdbl. N. L., Mei 1939, kol. 229-230), alsmede de familie (Teding) van Berckhout, Mdbl. N. L., Mei 1928, kol. 131. O.i. behoorde ongetwijfeld óók tot deze familie: Grietje Verduyn Pietersd., geh. met Hendrick Corneliszn. Buyck (zie Bernard J. M. de Bont,, Geneal. en biogr. mededeelingen over de voorouders en afstammelingen van Joost Buyck Sybrantsz., Amsterdam 1902. blz. 70 en 73).

3) 1. Dirk Hogerbeets.
II. Heyn Dirckzn. Hogerheets, burgemeester van Hoorn 1518.
111. Pieter Hendrikszn. Hogerbeets, burgem. van Hoorn 1553, † 1557.
IV. Dr. Pieter Pietersen. Hogerheets, geb. 2 Mrt. 1542, † 12 Sept. 1599, bekend geneesheer en dichter.
V. Pietertje (Pietersj Hogerbeets, geb. ± 1580, geh. met Antonis Cornelis Verduyn.

3a) Ter staving van het, feit, dat de in deze genealogie genoemde 5 kinderen inderdaad alle geboren waren uit het echtpaar van Sanen-Rol, diene de navolgende acte, verleden voor Notaris Jacob van Beek te Hoorn

IV. 1. *Cornelis van Sanen,* geb. ± 1661, † tusschen Sept. 1690 en 22 April 1704.
Gehuwd: 1° te Hoorn (Achterom) 23 Mei 1683 met Lysbeth Pauwels, testes: Jan Rol en Peeter (of poorter, het schrift is slecht te lezen) Pauwels;
2" te Hoorn, kort na 24 Juni 1685 [4]), met Geertje Rol, geb. ± 1668, begr. Hoorn Gr. K. 8 Jan. 1740, (graf Middenkerk No. 212), eenig kind van Jan Dirkzn. Rol, gehuwd te Hoorn 17 Jan. 1667 met Magdaleentje Hases. Geertje's vader Jan Rol en hare schoonmoeder Duyfje Rol waren volle neef en nicht. Zij testeerde voor Nots. Agricola te Hoorn 6 Juni 1736.
Uit dit huwelijk 2 zoons:

a. *Jan van Sanen,* ged. Hoorn ('t Lam) 22 Dec. 1687 (matr. Duyfje Rol), brouwer in de brouwerij „'t Gebroken Hart", ongehuwd overl. te Hoorn 7 Juni 1755 en begr. Gr. K. aldaar 14 Juni 1755 in graf Z.Z. No. 383.

b. *Pieter van Sanen Corneliszn.,* ged. Hoorn (Achterom) 23 Sept. 1690 (matr. Duyfje Rol), vestigde zich, zeer waarschijnlijk als graankooper, te Riga, repatrieerde in 1744 naar Hoorn en is ald. † 26 Sept. en 30 Sept. 1751 begr. in de Gr. K. graf Z.Z. No. 383 [5]).

d.d. 4 Mei 1745 No. 2418, Rijksarchief tc Haarlem, waarin de deelgerechtigdheid in een zeker huis, het opgemeld echtpaar toebehoord hebbende, wordt besproken en wel als volgt:
Catharina Paltrock weduwe van de Heer Claas van Sanen voor 1/10 part; de Heer Jan van Sanen Corneliszn. met zijn broeder de Heer Pieter van Sanen eenige in wesen synde nagelaten kinderen van de Heer Cornelis van Sanen, mede voor 1/10 part, Cornelis Blokker gehuwd met Jannetje van Sanen en Hendrikus de Hes gehuwd met Antonia van Sanen, eenige in wesen synde kinderen van de Heer Jan van Sanen, mede voor 1/10 part en de Heeren Cornelis en Anthony van Sanen voor hen selve alsmede Dr. Nicolaas Edingh en Jacob van Dale als voogden over Thomas van Sanen en Dirk van Sanen, kinderen van wijlen de Heer Pieter van Sanen, mede voor 1/10 part en de Heer Ellert van Sanen voor de overige 6/10 parten eigenaren van een huis enz.

4) Bij de op dien datum te Hoorn voor Notaris Cornelis Nopper gepasseerde huwelijkssche voorwaarden wordt dc bruidegom geassisteerd door zijn ooms Jan Rol on Egbert Niengh (man van Petronella Rol), de bruid door haren oom Dirk van der Meulen, schout van de Beemster, (geh. met Grietje Hases) en Mr. Cornelis Cools.

5) Waar het aanvankelijk een doolhof leek om uit de talrijke Pieter's van Sanen den weg te vinden ten einde hen op de juiste plaats in deze genealogie te brengen, gaf de navolgende acte een afdoend uitsluitsel:
„Desen 8 Juli 1733 compareerden voor mij Reynier Pereboom, openb. Notaris bij den Ed. Hove van Holland geadmitteerd, binnen Hoorn residerende, present, de nabesehr. getuygen den E. Maarten Picters, baas-smit, ende den E. Claas Gouwenberg, beide burgers binnen dese Stadt van genoegsamcn ouderdom om de waarheyt te getuygen, dewelken verklaarden ten versoeke van den Heer Pieter van Banen, Corneliszn., woonaghtig tot Riga en allo anderen, die desen souden mogen aangaan soe waar ende waarachtig is. — Dat sy deposanten zeer wel kennen Pieter van Sanen Corneliszoon, wonende tot Riga, den requirant in desen, die een soon is van wijlen Cornelis van Sanen en Geertje Rol, in haar leven cchteluyden binnen dese Stadt, welke voorm. Cornelis van Sanen een soon is geweest van wijlen Pieter van Sanen en Duyfje Rol, die in egten onder meer andere kinderen hebben geteelt de gem. Cornelis van Sanen en eene Nicolaas van Sanen, welke Cornelis van Banen in huwelijk heeft geteelt bij voorn. Geertje Rol Jan en Pieter van Sanen, de laatste de requirant in desen; dat Nicolaas van Sanen getrouwt is geweest aan Catharine Paltrok, echteluyden binnen dese Stadt en daaruit onder anderen kinderen voortgebracht eene Pieter van Banen Nicolaaszoon, die tot Riga getrouwt is geweest aan de tegenwoordige huysvrouw van Pieter van Sanen Corneliszoon hiervoren gemelt, oversulks dat gemelde Pieter van Sanen Corneliszoon ende de voorn. Pieter van Sanen Nicolaaszoon zijn broederskinderen van vaderszijde en alzoo vollen neven, den anderen in den vierden graad van maagschap bestaande.
Waarmede eyndigende haare Verklaringe geven voor redenen van wetenschap, dat sij deposanten de voorn. Pieter van Sanen en Duyfje Rol, die uit een wettig huwelijk hebben voortgebragt onder anderen kinderen Cornelis on Nicolaas van Sanen en seer wel weten dat Cornelis van Banen

Huwde te Riga in de kerk der Franciscanen en Missionarissen 3 Febr. 1733 met Elisabeth (de) Voogd (Vooght), weduwe van zijn vollen neef Pieter van Sanen Claaszn. (zie hieronder sub V.), geb. 1708, overleden te Riga 15 Jan. 1744. Hare geboorteplaats en de namen harer ouders zijn tot heden niet opgespoord kunnen worden.
Uit dit huwelijk 8 kinderen:

1. *Geerfruy Elisabeth van Sanen,* geb. Riga 25 Juli 1734, † vóór 1802.
   Ondertrouwd te Amsterdam (Puy) 28 Sept. 1753 en getrouwd te Nieuwendam 16 Oct. 1753 („getrouwt als voren op Betoogen van Amsterdam en Hoorn bij de ged. 14 Oct. 1753", reg. no. 481) met Theodorus Oldenkott, J. M. op de Kolk.
2. *Johan van Sanen,* geb. te Riga *8* Oct. 1735. Mogelijk is hij de Jan v. S., die met Theodoor en Hendrik v. S. voorkomt in een akte van den Amsterdamschen notaris Morré d.d. 22 Jan, 1759.
3. *Henrico van Sanen,* geb. Riga 2 Oct. 1736, koopman te Amsterdam, „Jacobus de Roode Enrico van Sanen & Co. tot Amsterdam" (consulaire registers van Smyrna ten Rijksarchieve, den Haag), † Noordwijk 26 Nov. 1788 [6]). Ook komt hij in de „Naamregisters van alle de kooplieden enz. der Stad Amsterdam", C. S. Leeneman van der Kroe, van 1783 en vlg. jaren voor als wonende „op 't Cingel bij den Blauwburgwal, in snuyf" en handeldrijvende „op de Levant. Italiën en de Oostzee".
   Ondertrouwd te Amsterdam 11 Aug. 1758 [7]) met Gertruda Maria de Vos, ged. Amsterdam (Vrededuif) 26 Maart 1736 (patrinus Harmanus Aaltsz, matrina Geertruy van Buvtenvelder), ald. † 21 Mei 1775, dochter van Bartholomeus de Vos en Anna Aaltsz. Kinderloos.
   Beider perkamenten bidprentjes bij Mr. Joan Muller, den Haag.
4. *Cornelis van Sanen,* geb. Riga 2 Mei 1738, ongehuwd † te Antwerpen „in het gekkenhuis: krankzinnig geworden ten gevolge van een duel" (familieaanteekening bij den heer H. Schaepman te Venlo).
5. *Catharina van Sanen,* geb. Riga 10 Juni 1739, † vóór Mei 1802. Ondertr. te Amsterdam (Puy) 10 Nov. 1758 met Hermanus van Gellicum, „rooms, weduwnaar van Maria van Halffen op de Egelantiersgragt" [8]), geb. te Amsterdam, van beroep makelaar, zulks sedert 1750.
   Uit hun huwelijk 3 (of meer) kinderen.
6. *Johanna Sophia van Sanen,* geb. Mittau 1 Sept. 1740, † Haselünne (Hann.) 3 Dec. 1810, op reis zijnde en ald. begraven [9]).
   Huwde te Amsterdam 20 Oct. 1761 met Hermanus Theodorus Schaepman, cargadoor en factoir te Zwolle, geb. en ged. aldaar (statie Koestraat) 15 Mei 1733 (peter was Theodorus Zeppenvelt, hofkrijgsraad te Weenen) als zoon van Johannes Everhardus Schaepman en Joanna Sophia Ensink, † Zwolle 21 Jan. 1815 en begr. in de Bethlehemkerk, graf no. 244, weduwnaar van Eva Aleida Hanlo.
   Uit hun huwelijk 14 kinderen.
   Zij zijn de stamouders van de geheele in Nederland bloeiende familie Schaepman en o.m. de grootouders van den aartsbisschop van Utrecht Mgr. Andreas Ignatius Schaepman (zie Ned. Patr. 5e jrg. 1914, blz. 362-382, W. J. F. Juten, Kwartierstaten van Ned. Katholieken, Ie Serie no. 86).
   Verder komen zij in tallooze kwartierstaten voor o.m. in die der families Russell, Wilkens, Schermer, Doorman, Hetterschij, Trip, Verspyck enz. enz.
   Een portret van Herman Theodorus Schaepman is, voor zoover bekend, niet bewaard gebleven: het in bovengen. jaargang van Ned. Patr. naast blz. 364 gereproduceerde portret van Johanna van Sanen kan. alleen reeds door de kleederdracht, die 17e eeuwsch is, onmogelijk dat zijn van Johanna Sophia van Sanen. Een vroeger geleefd hebbende Johanna van Sanen is nog niet opgespoord.
7. *Everhardus Gustavus van Sanen,* geb. Riga 10 Mrt. 1742 (doop-peet was Baron Everhard Gustaaf de Boy), R.K. priester, was in Sept. 1768 kapelaan op 't Kalf, treedt 8 Sept. 1768 te Zwolle op als peter bij den doop van een der kinderen van het echtpaar Schaepman-van Sanen, welk kind naar hem genoemd werd: sedert Sept. 1778 pastoor te Noordwijk. Aldaar † 8 Mei 1802 en begr. in het koor der Herv. Kerk ald. in grafkelder no. 5 [10]).
8. *Apollonia (Loontje) van Sanen,* geb. Riga 1 Jan. 1744, † te Elten 15 Maart 1820.
   Gehuwd met Henricus Seegers, medicinae doctor te Elten. Uit hun huwelijk o.a. een zoon Theodoor

---

getrouwt is geweest aan Geertje Rol en daarbij in huwelijk getcelt Pieter van Sanen Corneliszoon, den reauirant in desen, alsmede dat gem. Nicolaas van Sanen in huwelijk heeft gehad Catharina Paltrok en daarbij geteelt onder anderen Pieter van Sanen, die tot Riga heeft gewoont en aldaar volgens Onderrightingc getrouwt geweest en overleden.
Oversulks de voorn. Personen seer wel kennen en ook hebben gekent, met deselve gehadt ende gehouden ommegangh ende rerkeringe en vorders als in den Text, bereydt synde desen (is 't noot) nader met Eede gestandt te doen.
Aldus gedaan enz."

[6]) „3 Dec. 1788 Everhardus Gustavus van Saanen geeft. aan 't lijk van zijn broeder Hcnrico van Sanen in dc eerste classe..... *f* 30.—" (doodboek Noordwijk).

[7]) „Vrijdag namiddag 11 Aug. 1758
Compareerden voor de heeren Deutz van Assendelft, commissaris: *Henricu* van *Sanen,* van Riga, Rooms, oud 22 jaar (veniam actatis in dato den derden December 1755), op Cingel, ouders dood, geassisteerd met zijn zwager Theodoor Oldenkott, en *Geertruy de Vos,* van Amsterdam, Rooms, oud 22 jaar op de Prinsegragt, geadsisteerd met haar Vader Bartholomeus de Vos".

[8]) in margine: „hij vrouws doot goed ingebragt, hij weeskamer voldaan den 8 Nov. 1758", gem. Archief Amsterdam D. & T. 736, fol. 181. Volgens een familie-aanteekening bij den heer H. Schaepman te Venlo: „door van Gellicum geparenteerd aan de fam. Kolthof en Speyart van Woerden."

[9]) Haar overlijdensadvertentie, gesteld in den gezwollen stijl van die dagen, komt voor in de Opr. Haarl. Ct. van 18 Dec. 1810, No. 151.

[10]) „10 Mei 1802 Ian Maarschalk (geeft aan) het lijk van E. G. van Sanen te Noordwijk binnen le classe..... *f* 30.— en vermits het ongehuwd overlijden en hot nalaten van goederen het collateraal subject nog gelijke ..... *f* 30.—" (doodboek Noordwijk). De inventaris zijner nalatenschap vindt men in het Register v. h. Collateraal te Noordwijk (Rijksarchief, don Haag, aanwinston 1900, III, 67). Het zijn meerendeels vaste goederen te Alkmaar en eenige effecten, ter gezamenlijke waarde van *f* 5122.10. De opgave eindigt: „waarvan (alzoo hetselve geerfd wordt hij een vollen Broeder, twee volle Susters en twee voor-overleden Susterskinderen, allen den overleden binnen den vierden graad bestaande, zoodat ieder der erfgenamen niet meer verkrijgt. dan hem ah intestato zou hebben gecompeteerd) is betaald de 20e Penn. ter som van *f* 256.28". Zijn overlijdensadvertentie, onderteekend „Joanna Schaapman en Apollonia Segers geb. van Sanen" in dc Opr. Haarl. Ct. van 15 Mei 1802, No 58.

Gustavus Seegers, geb. Elten 1773, † Voorburg 13 Mei 1837, 64 j. oud, pastoor ald. Een brief van hem is bewaard en berust bij Mevr. J. van de Loo geb. Muller te Rijsenburg.

Zij komen voor in de kwartieren Thijssen, de Nerée tot Babberich, enz.

IV. 2. ***Nicolaas van Sanen,*** die volgt.

IV. 3. ***Jan van Sanen,*** geb. ± 1670, † ***vóór*** Maart 1733. Gehuwd te Hoorn 9 Nov.? 1710 met Maria Rol, dochter van Lucas Rol en ?, geb. ± 1685, begr. Hoorn Gr. K. 30 Nov. 1751 in graf Z.Z. No. 256.

Zij waren achterneef en -nicht: hunne grootvaders Cornelis Rol en Dirk Rol waren broers.

Maria Rol hertrouwt als weduwe van Jan van Sanen met Jan Hendriksz. Smit, als wiens weduwe zij testeert te Hoorn voor Nots. C. Blauw op 12 Mrt. 1733 (rijksarch. Haarelm No. 2093), benoemende over hare kinderen Jannetje, Pieter, Duyfje en Toontje van Sanen en Jannetje Smit, met uitsluiting van de Weeskamer, tot voogden de heeren Cornelis Schellinger en Joan Groot Claeszn., oud-schepenen van Hoorn.

Uit haar huwelijk met Jan van Sanen de volgende 4 kinderen:

a. ***Pieter van Sanen,*** ged. Hoorn (Achterom) 5 Mei 1711 (susc. Duyfje Rol), † tusschen 12 Mrt. 1733 en 4 Mei 1745.

b. ***Duyfje van Sanen,*** ged. Hoorn (Achterom) 20 Aug. 1713 (susc. Duyfje Rol), † tusschen 12 Mrt. 1733 en 4 Mei 1745.

c. ***Jannetje van Sanen,*** gehuwd vóór 4 Mei 1745 met Cornelis Blokker.

d. ***Antonia van Sanen,*** geb. ± 1717, begr. Hoorn Gr. K. 31 Dec. 1773, graf Z.Z. No. 386.

Gehuwd vóór 4 Mei 1745 met Henricus Hes, wijnkooper te Hoorn [12]), † Hoorn, begr. Gr. K. ald. 8 April 1785 graf Z.Z. No. 386.

IV. 4. ***Pieter van Sanen,*** geb. omstreeks 1675, koopman in granen, geassocieerd met zijn 'broer Nicolaas (Claas), die volgt: † Hoorn 3 Mei [13]), begr. Gr. K. 9 Mei 1738, graf N.Z. No. 336. Gehuwd te Hoorn (Achterom) 22 Jan. 1713 met Eva Lijn, dochter van Dirk Lijn en Marytje Naamslooth, † Hoorn 20 Nov. 1743 (Dooden 't Lam: „Eva Lijn, vidua").

Mutueel testament voor Nots. Cornelis Blauw te Hoorn 14 Juni 1737, boedelbeschrijving en scheiding voor denzelfden notaris 22 Jan. 1744 en 24 Jan. 1746. Buiten eenige praelegaten aan vast goed n.l. landerijen te Berkhout en Ysselt werd de nalatenschap aan obligatiën getaxeerd op *f* 55260:12:12.

Pieter van Sanen wordt (voorwaardelijk) benoemd tot erfgenaam voor ¼ in de nalatenschap van Machteld Cools, weduwe van Gerbrant Joosten Buyck, testament gepasseerd voor Nots. Jan Munt te Hoorn, 4 Dec. 1723. Op 28 Mei 1731 voor Nots. v. Bemmel

11) Een Grietje Jans van Sanen, begr. Hoorn Gr. K. 19 Nov. 1704 graf Z.Z., No. 425, kan geen kind van hen geweest zijn; hare plaats in deze genealogie is voorloopig niet te bepalen.

12) 24 Aug. 1764 voor Nots. G. Sandt te Hoorn machtigen Cornelis van Sanen en Hendericus Hes, kooplieden in wijnen, als gemachtigden van Theodorus van Sanen, koopman tot Amsterdam, Mr. Gerard van der Ven om voor dezen te procedeeren voor het Hof van Justitie te den Haag enz.

13) „Pieter van Sanen conjugatus, 3 Mei 1738" (doodboek 't Lam, Hoorn).

te Amersfoort geeft Sr. Jan van Veerssen procuratie aan „Pieter van Saene, coopman en borger tot Hoorn" en Nicolaas Edingh, med. doctor, tot vereffening van den 100en en 200en penning in de nalatenschap van mej. Machteld Buyck geb. Cools. Een uit die nalatenschap verkregen obligatie wordt door een zijner zonen op 24 Jan. 1746 te Hoorn voor Nots. Blauw weer getransporteerd.

Blijkens akte voor nots. R. Pereboom te Hoorn, 3 Juni 1723, wordt juffrouw Eva Lijn, huisvrouw van Sr. Pieter van Sanen, coopman binnen dese Stadt, geinstitueerd erfgenaam met hare zuster (dit zal moeten zijn: „tante") juffr. Elbertina Naamslooth, van Sr. Toemas Nierop, in sijn leven advocaat te Hoorn, volgens diens testamentaire beschikking d.d. . . . Juni 1708, voor ½ eigenares. van 20 morgens land in de Beemster, welk land verkocht wordt aan Sr. Poulus Draaks, „coopman alhier".

Uit hun huwelijk 4 zoons:

a. ***Cornelis van Sanen,*** ged. Hoorn (Achterom) 6 Jan. 1714 (susc. Geurtje Rol), van beroep wijnkooper [14]). Huwde te Hoorn ('t Lam) 26 April 1739 met Lucia Boes (testes.: Eva Lijn ceterique amici) [15]), dochter van Jan Boes. Lucia Boes was regentes van het R.K. Weeshuis te Hoorn.

Hieruit:

1. ***Maria van Sanen,*** ged. Hoorn ('t Lam) 2 Mei 1740, † Hoorn, begr. Gr. K. 18 Juli 1740 graf N.Z. No. 336.
2. ***Pieter van Sanen,*** ged. Hoorn ('t Lam) 19 Oct. 1741 (susc. Eva Lijn, Thomas van Sanen), begr. Hoorn Gr. K. 15 Juni 1759, graf N.Z. No. 357 [16]).
3. ***Anna van Sanen,*** ged. Hoorn ('t Lam) 6 Oct. 1745 (susc. Cornelia Boes), ongehuwd † Hoorn, begr. Gr. K. 1 Juni 1774, graf N.Z. No. 357.

b. ***Theodorus*** of ***Dirk van Sanen,*** ged. Hoorn (Achterom) 20 Juni 1717, begr. Alkmaar (Groote of St. Laurentiuskerk) 28 Dec. 1770.

Hij werd koopman te Amsterdam: in 1744 woonde hij te Riga, waar hij voor Nots. Joh. Justinus Smalenborg op 26 Juli 1744 procuratie geeft aan Dr. Nic. Edingh.

Ondertrouwd te Amsterdam (Puy) 30 Dec. 1757 met Iudith van Loon [17]), geb. Rotterdam 1 Mei 1730, wonende te Alkmaar, dochter van Jacob van Loon en Gertrudis Hoogwoudt.

Uit dit huwelijk:

Gertrudis van Sanen, ged. Amsterdam (de Toren)

14) Cornelis v. S. en zijn broer Thomas v. S. komen in de Hoornsche notariecle protocollen herhaaldelijk voor, zoo o.m. voor nots. Sandt 23 April 1756: Cornelis v. S. erkent *f* 1000.- geleend te hebben van Lucas Krootjes; 12 Mei 1761, Cornelis en Thomas;. S., zonen van Pieter v. S., verkoopen een obligatie aan Joan Schaghen, oud-burgemeester; 17 Mrt. 1761, Thomas v. S. erkent schuldig te zijn aan zijn broer Cornelis tor zake van geldleening *f* 4000.-, enz.

15) „Cornelis van Sanen, 'wonende alhier, ende Sijtjo Jans Boes wonende tot Edam, huw-proclamatiën Hoorn 11 April 1739" (Inteekenboek van de Noorder 'en Oosterkerk, reg. no. 287*a*).

16) „12 Juni 1759 (aangifte) van het lijk van Pieter van Sanen alhier overleden in de 3e classe..... *f* 6.—" (register imaqst trouwen en begr. No. 291 + g).

17) Zie van Beurden, Het oud-adellijk Luiker geslacht De Loen de Kemexhe enz. in verband beschouwd met de daarmee verwante families van Banen en Koorn, Roermond, 1906, blz. 52-55.

29 Aug. 1759 (doopheffers Cornelis v. Sanen en Lucia Sophia Boets), † Alkmaar 15 Aug. 1825.

Gehuwd te Amsterdam in 1780 met Petrus Koorn, ged. Schagen 23 Mei 1754, † Alkmaar 26 Nov. 1791 en begr. 28 Nov. in de Gr. K. ald., zoon van Mr. Jacob Koorn, chirurgijn, en Christina Pion.

c. ***Anfhony van Sanen,*** ged. Hoorn ('t Lam) 3 Juli 1719 (susc. Duyfje van Sanen), † Hoorn [18]), begr. Gr. K. 18 Mei 1757 in graf No. 358.

Gehuwd le te Hoorn ('t Lam) 14 Juni 1744 (testes: Plechelmus Hamsingh [19]) ceterique amici) met Catharina Hamsingh, ged. Hoorn 23 Aug. 1722, † 4 Mei 1745, dochter van Plechelmus Hamsingh [19]) en Walburgis Osseweyer.

2e te Hoorn kort na 18 April 1746 (op dien dag worden de huw. voorw. gepasseerd voor Nots. C. Blaauw) met Emerentia Corton.

Uit het eerste huwelijk één kind:

Pieter van Sanen, ged. Hoorn ('t Lam) 27 April 1745 (susc. Lucia Boes), † Hoorn 1 April 1746.

d. ***Thomas van Sanen,*** ged. Hoorn ('t Lam) 30 Mrt. 1723 (susc. Albertina Naamslooth), koopman in laken, testeert voor Nots. G. Sandt te Hoorn 23 April 1763 en geeft 6 Oct. 1763 „uit hoofde van zijn voorgenomen uitlandigheid" een generale procuratie aan zijn broers Cornelis en Theodorus v. S., die hij ook tot zijn erfgenamen had benoemd.

Gehuwd le Hoorn 27 April 1749 met Wilhelmina van Leeuwen, ged. Hoorn (Achterom) 5 Sept. 1716, dochter van Cornelis van Leeuwen en Trijntje Gouwenbergh.

Cornelis van Leeuwen en Trijntje Gouwenbergh komen voor in de kwartieren Smithuysen, Schermer, Doorman, Hetterschij.

2e kort na 2 Sept. 1752 (op dien dag worden de huw. voorw. gepasseerd voor Nots. Blauw te Hoorn) met Elisabeth Branus, dochter van Jonas Branus en Veronica Spijker.

Beide huwelijken kinderloos.

IV. 5 ***Ellerf van Sanen,*** geb. ± 1676, begr. Hoorn Gr. K. 6 Nov. 1749, Middenkerk graf No. 259, wijnkooper (acte voor Nots. Agricola, Hoorn, 13 Oct. 1720).

Gehuwd te Hoorn (Achterom) 12 Juni 1699 met Maria Geusebroek (testes: Jan en Claes v. Sanen). Uit dit huwelijk:

a. ***Joanna van Sanen,*** ged. Hoorn (Achterom) 19 Mei 1701 (susc. Claes Geusebroek), † Hoorn 10 Juli 1712 en begr. Gr. K. Middenkerk graf No. 158.

b. ***'Cornelia van Sanen,*** ged. Hoorn ('t Lam) 29 Aug. 1707 (susc. Duyfje Rol), begr. Hoorn Gr. K. Middenkerk graf No. 158 16 Mrt. 1744.

c. ***Claes van Sanen,*** ged. Hoorn (Achterom) 30 Nov. 1713 (susc. Claes Geusebroek).

IV. 2. ***Nicolaas (Claes) van Sanen,*** geb. Hoorn 1669, † ald.

[18]) „16 Mei 1757 (aangifte) van 't lijk van Anthony van Sanen alhier in de 2e classe overleden *f* 15.—" (rg. impost trouwen en begr. Hoorn No. 291 + g).

[19]) Van beroep koopman (acte Nots. J. van Beek, Hoorn, 8 Jan. 1718) en makelaar (acte Nots. R. Pereboom, Hoorn 3 Jan. 1724). Zij komen voor in de kwartieren van Smithuysen, Schermer, Doorman, Hetterschij.

24 Aug. [20]) en begr. Gr. K., N.Z. graf No. 336, 29 Aug. 1713, koopman in granen, geassocieerd met zijn broer Pieter. Gehuwd te Hoorn voor schepenen 20 Jan. [21]), kerkelijk ('t Lam) 22 Jan. 1697 (testes sigr. Jan Rol, Duyfje Rol, ceterique amici) met Catharina Paltrok, dochter van Claas Paltrok en Reinoutje Opperdoes (wier vader was Gerbrandt Claaszn. Opperdoes, te Hoorn †), geb. Hoorn 23 Febr. 1678, † Enkhuizen 6 Jan. 1755 [22]). Na den vroegen dood van haren man heeft zij den graanhandel voortgezet; op 16 Dec. 1752 gaf zij voor Nots. G. Sandt te Hoorn procuratie aan Mr. Jacob Groot en Dr. Wormbout van Hoogen om al hare zaken te behandelen en vertrok toen metterwoon naar Enkhuizen, waar hare beide getrouwde dochters woonden.

Van haar zijn met bizonder fraai handschrift geschreven familie-aanteekeningen bewaard gebleven, thans berustende bij den heer H. Schaepman te Venlo.

Uit dit huwelijk 6 kinderen:

1. ***Pieter van Sanen,*** volgt onder V.
2. ***Reynolcfa van Sanen,*** geb. 23 Febr., ged. Hoorn ('t Lam) 24 Febr. 1701 (susc. Reynoutien van Bochum), † Enkhuizen 16 Sept. 1766 [23]). Gehuwd te Hoorn voor schepenen ten huize van de bruidsmoeder, op het Oost, en kerkelijk ('t Lam) 13 Mei 1725 (testes: Catharina Paltrok ceterique amici) met Franciscus Spaan, „J.M. van Enchuyse", (huw. proclam. 28 April 1725, Int. reg. Noorder- en Oosterkerk, No. 287a).
3. ***Cornelia van Sanen,*** geb. en ged. Hoorn ('t Lam) 31 Mrt. 1705 (susc. Duyfje (van) Rol), † Hoorn 29 Nov. 1745 bij de geboorte van haar 4e kind.

   Gehuwd te Hoorn voor schepenen 21 Sept. 1738 ten huize van de bruidsmoeder, op het Oost, met Nicolaas (Claas) Waardenburg (h), ged. Hoorn (Achterom) 19 April 1710, zoon van Antonie Waardenburg(h) en Geertruida Hoogtwoudt, † Hoorn 17 Febr. 1787 *en* begr. Gr. K.

   Het echtpaar Waardenburg (h)-Hoogtwoudt komt voor in de kwartieren Schermer, van Waterschoot van der Gracht, Doorman, Hetterschij.

   Hij hertrouwde te Hoorn (Achterom) 23 Nov. 1755 met Maria de Kruyf, regentes van het R.K. weeshuis te Hoorn.

   Uit het huwelijk Waardenburg-v. Sanen 4 kinderen,
4. ***Duyfje van Sanen,*** geb. en ged. Hoorn 25 Mrt. 1708 (susc. Duyfje Rol).

   Gehuwd te Hoorn ('t Lam) 17 Oct. 1746 met Pieter Groothuis (of Groothuysen), testes: Cath. Paltrok ceterique amici, te Enkhuizen,

   Pieter Groothuis † te Enkhuizen 26 April 1767 des n.m. 4 uur. (Aangifte impost 30 April 1767 „wonende op de Dijk, *f* 30.—", reg. no. 176 c).

[20]) „28 Aug. 1713 Catharina Paltrork heeft betaalt, wegens 't Lyck van Claas van Zanen verklarende tot geen 12000 gld. gegoet te zijn..... *f* 15.—" (reg. impost tr. en begr. No. 291 + c).

[21]) „Beyde borgeren alhier woonachtig"; de comparitie voor schepenen had plaats ten huize van Teetje Claas Opperdoes „voor aan op 's Heeren Gerritslant" (scabinaal trouwboek Hoorn).

[22]) „1755 10 Jan. Catherine Paltrok op de dijk overl. 6 (Jan.) voorm. 10 u. in de klasse van..... *f* 30.—" (reg. impost begr. Enkhuizen, inv. No. 176b).

[23]) „Reynildis van Sanen (aangifte van overlijden): 20 Sept. 1766, † 16 Sept. 6 u.'s nam., Breedestr. *f* 30.—" (reg. No. 176 c). Zij werd begr. in de Westerkerk, graf Middenkapel No. 454 (reg. No. 187 h, loopende van 1754-1799).

5. ***Maria (Marijtje) van Sanen,*** geb. Hoorn 5 Febr., ged. Achterom 6 Febr. 1711 (Matrina nigt Maryke .....? onleesbaar), † Hoorn 10 Dec. 1714 „aan de pokken".
6. ***Nicolaas van Sanen,*** ged. 24 Aug. 1713 volgens de bovengenoemde familieaanteekeningen; in de doopboeken is de doop niet te vinden.

V. ***Pieter van Sanen*** *Claaszn.*, geb. en ged. Hoorn ('t Lam) 9 Sept. 1698 (susc. Duyfje Rol), vestigde zich, waarschijnlijk als graankooper, te Riga en huwde te Mittau 15 Jan. 1728 met Elisabeth (de) Voogd (Vooght), geb. 1708, † Riga 15 Jan. 1744, zie hierboven onder V. b.

Pieter v. S. overleed kort na zijn huwelijk en werd 6 Juni 1728 te Riga in de St. Petrikerk begraven [24]).

Zijne weduwe hertrouwde 3 Febr. 1733 te Riga ***met*** haars mans vollen neef Pieter v. S. Corneliszn., zie hierboven onder V. b. Na zijn dood werd hem een zoon geboren:

VI. *Pieter* ***van Sanen Pieferszn.,*** geb. Riga 12 Febr. 1729, was eerst koopman te Livorno en vestigde zich omstreeks 1752 te Smyrna, waar hij 3 Oct. van dit jaar den eed aflegt als koopman van de Hollandsche natie. Hier dreef hij handel onder de firma Belcamp Clement en van Sanen. In Juli 1757 nemen de beide laatstgenoemden voor ƒ 4204.24 inboedel en kantoren over en sindsdien heet de firma Clement en v. Sanen, sedert 2 Febr. 1764 is het Clement. v. Sanen en van der Zee.

17 Febr. 1763 legt hij (met Dirk Knipping) den eed af als assessor van het Hollandsche consulaat, van welken eed hij 3 Febr. 1766 gedechargeerd wordt wegens zijn benoeming tot „Consul-Generaal van den Levant van wege zijne Pruisische Majesteit".

Later schijnen de zaken verkeerd gegaan te zijn, want 8 Dec. 1773 verzocht Nicolaas van der Zee voor den Hollandschen consul weer als Hollandsch onderdaan beschouwd te mogen worden en doet afstand van al zijn relaties met het „failliete huis Clement, van Sanen en van der Zee". Als „syndic de la masse de la maison faillite" trad op zekere Capirossi.

Waarschijnlijk heeft Pieter van Sanen zich daarna elders gevestigd, want in de consulaire registers van Smyrna (Rijksarchief den Haag, aanwinsten 1893), waaraan het bovenstaande ontleend is, komt hij niet meer voor.

Hij moet † zijn tusschen Mei 1783 en Sept. 1795.

Met zijn bloedverwanten in het vaderland bleef hij in contact: op 23 Aug. 1754 verleende ***hij*** procuratie aan Frans Spaan en Pieter Groothuys te Enkhuizen om te ontvangen van Jan van Sanen, Claas Waardenburg en Cornelis v. Sanen, als voogden over de onmondige kinderen van wijlen zijn stiefvader Pieter van Sanen Corneliszn., te Hoorn overleden, zijn aandeel in diens nalatenschap.

Hij was gehuwd te Smyrna 1 Dec. 1754 (aangeteekend voor den Holl. consul 16 Nov. d.a.v.1 met Clara Ghiassaud of Chasseaud, dochter van Pierre Ghiassaud en Félice Ghiassaud, geb. te Smyrna, ald. † aan de pest 14 Sept. 1795.

Uit hun huwelijk 5 kinderen:

1. ***Pieter van Sanen,*** geb. te Smyrna 1755; bleef ald.

[24]) In de lijst der defuncti der parochie 't Lam te Hoorn wordt hij vermeld als: „1728 14 juny Pieter van Banen, Rigae, conjugatus". Waarschijnlijk kwam op dien datum het bericht van zijn. overlijden te Room binnen.

wonen en was in 1796 nog ongehuwd. In de consulaire registers van Smyrna van 1794 wordt hij genoemd.

Hij is de schrijver van 2 uitvoerige brieven, in het Fransch, gedateerd Smyrna 16 Mei 1796 en 30 Mrt. 1797, gericht aan zijne tante de weduwe Clement geb. Chasseaud te Amsterdam, welke brieven berusten in het familie-archief van Mr. Joan Muller.

2. ***Anton*** *Philip* ***van Sanen,*** volgt onder VII.
3. ***Nicolaas van Sanen,*** van wien verder niets bekend is.

4 en 5. *Dochters,* over wie verder niets bekend is.

VII. ***Anfon Philip van Sanen*** *, geb. Smyrna 3 Oct., ged. ald. 7 Oct. 1756 (peten Pierre Ghiassaud uit Marseille en Made. Jeanne Ghiassaud), vestigde zich te Amsterdam en huwde ald. (aanget. Puy 30 Mei [25]) 22 Juni 1783 met Clementia Simonida de Wijs. ged. Amersfoort (op 't Zand) 29 Oct. 1752, † Amsterdam 18 April 1805 en begraven in de Oude Kerk [26]), dochter van Herbertus Antonius Michaël de Wijs, wijnkooper, later rentmeester van eenige polders bij Amersfoort, en Joanna Maria Ravensberg [27]).

Anton Philip van Sanen was eerst geassocieerd met zijn (half) oom Henrico van Sanen, zie boven onder V. 3. Later was hij gevestigd op de Prinsegracht bij de Noorderstraat; in 1796 komt hij voor als Eabriqueur in Snuif, carotten en Tabak, wonende op de Elantsgraft („van Sanen en Oldenkott"); in 1814 had hij een fabriek van 'blauwsel. (Zie de „Naamregisters van alle de kooplieden enz. der stad Amsterdam").

Hij † Amsterdam 12 Juli 1831, volgens de overlijdensakte „rentenier", in het Buitengasthuis.

Silhouet-portretten van hem en zijne echtgenoot bij eerstgenoemden samensteller dezes.

Uit hun huwelijk 6 kinderen:

1. ***Clara*** *Henrica* ***van Sanen*** *, ged, Amsterdam (Vrededuifje) 25 Sept. 1784 (doopheffers: Henricus van Sanen en Clara Chasseaud), † Utrecht 28 April 1863.

Gehuwd te Amsterdam (aanget. 26 Sept.) 19 Oct. 1806 met Carl Anton Joseph Muller *, commissionair, later Verificateur van de kansbilletten bij het Grootboek der Nationale Schuld, ged. Zwolle (statie Hoornsteeg) 17 Juni 1779, † Amsterdam 9 Dec. 1841 en begr. in de Oude Kerk, Middelkerk, kerkgraf No. 16, zoon van Johan Martin Muller, factoir en wijnkooper en in den Patriottentijd Gecommitteerde uit

[25]) „Den 30 Mey 1783 comp. als voren: *Anthonius Philippus van Zanen,* van Smyrna, Roomsch, oud 27 jaren, op 't Cingel, syn Vader in vreemde landen, sulks getuigt sijn oom Henrico van Zanen en sijn neeff Petrus Johannes Oldenkot, en *Clementia Simonida* de *Wijs,* van Amersfoort, en daar woonende, Roomsch, oud 30 jaren in wiens plaats compareert de Heer Henrieo van Zanen als procuratie hebbende van de Bruyd mede inhoudende het consent van haar vader Herbertus de Wijs, gepasseerd binnen Amersfoort voor den notaris Anthonis Voskuyl den 23 Mey 1783, versoekende enz.".

[26]) „20 April 1805 G. Fijtsma (geeft aan) Cl. S. de Wijs, 48 j., aan de tering, in de 4e kl. . . . . ƒ 3.—" (lijst der overledenen te Amsterdam; de leeftijdsopgave is onjuist, zou moeten zijn: „52 j.".

[27]) De door den eerstgen. samensteller dezes opgestelde genealogie de Wijs is gepubliceerd in het Mdbl. Ned. Leeuw jrg. 1926, kol. 56-61.

Uit een erfelijkheidsoogpunt is merkwaardig, dat alle 3 zoons van Clementia Simonida de Wijs militair werden, terwijl de neiging tot de militaire loopbaan in de familie de Wijs erfelijk was, daarentegen in de voorouders van vaderszijde geen enkele militair voorkomt.

Een korte biographie van Herbertus Antonius Michaël de Wijs in N. Ned. Biogr. Wbk. IX kol. 1307-1308.

de burgerij te Zwolle, en Maria Magdalena Frye [28]).

Geschilderde miniaturen van beiden bij Mevr. de Wed. Esser geb. Muller te den Haag en een, waarschijnlijk door J. W. Pieneman geschilderd levensgroot portret van Cl. H. v. Sanen bij Mr. Joan Muller, wiens overgrootouders zij zijn.

Uit hun huwelijk 10 kinderen.

2. ***Johanna Maria van Sanen,*** geb. Amsterdam 10 Sept. 1785, doop niet te vinden in het doopregister Vrededuifje; waarschijnlijk dienzelfden dag ongedoopt †.
3. ***Petrus Everhardus Johannes van Sanen,*** geb. Amsterdam 8, ged. (Vrededuifje) 9 Febr. 1787, doopheffers: Rds. Ds. Everhardus van Sanen en Joanna Tilleman; † Brouwershaven 14 April 1834. le Luitenant-kwartiermeester bij de Ned. Marine; eind Sept. 1813 met het fregat „de Wezer" onder commando van den kapitein t/zee Cantzlaar naar zee gezeild, door storm de masten verloren en na drie onderscheidene gevechten door de Engelschen krijgsgevangen gemaakt; wegens fraude in 1827 uit den zeedienst ontslagen. In Brouwershaven komt hij voor als „commies".

   Gehuwd te den Helder 8 Febr. 1816 met Antje Pal, geb. den Helder Dec. 1794, ald. † 14 Maart 1857, dochter van Jan Thijssen Pal en Neeltje van Hanxleden. Zij hertrouwde met Antony Huël.

   Uit hun huwelijk:

   a. ***Clementia Clara Henrica van Sanen*** *, geb. den Helder 30 Jan. 1816, † Groningen 11 Oct. 1880.

      Gehuwd te Groningen 26 Jan. 1852 met Fredericus Johannes Franciscus Xaverius ter Schouw *, winkelier in manufacturen, geb. Winschoten 13 Juli 1824, † Groningen 19 April 1909, zoon van Dr. Willem Johannes ter Schouw, medicinae doctor, en Antoinetta Catharina de Hosson.

      Hun eenige, op 1 Juli 1927 te Groningen ongehuwd overleden zoon W. J. ter Schouw liet zijn vermogen grootendeels na aan een na zijn dood in het leven te roepen ter Schouw-van Sanen-Stichting. Het aan de Noesstr. No. 46 verrezen gebouw dezer Stichting verleent huisvesting aan 8 personen, waarbij afstammelingen van een der beide families (thans reeds niet meer aanwezig) vóórgaan.

   b. ***Clara Cornelia Antonia van Padua van Sanen,*** geb. Rotterdam 23 Febr. 1817, jong †.

   c. een jong gestorven ***zoontje.***

   d. ***Cornelia Clara Johanna van Sanen,*** geb. Rotterdam 10 Juli 1824, † den Helder 12 Mei 1900.

      Zij is viermaal getrouwd geweest, achtereenvolgens met Klaas Platvoet, Minne Zalm, Cornelis Dol en Casper Hille, die zij allen overleefd heeft.

   e. ***Annette Francina Eleonora Hermina van Sanen*** *, geb. Vlissingen 29 Dec. 1826, † Groningen 10 Febr. 1913.

      Huwde te Groningen 25 April 1850 met Bernardus Gerardus Kempen, kruidenier aldaar, geb. Groningen 29 Maart 1828, ald. † 1 Mrt. 1905, zoon van Hermanus Kempen, winkelier, en Margaretha Joanna van der Meer.

      Uit dit huwelijk 8 kinderen.

4. ***Joanna Maria Geertruida van Sanen,*** geb. Amsterdam 1 5 Aug. 1788 en dienzelfden dag gedoopt (Vrededuifje), susc. Theodorus Oldenkot en Geertrudis de Wijs. Dienzelfden dag †.

5. ***Hubert Antoine van Sanen*** *, geb. Amsterdam 1 Oct. 1790 en denzelfden dag ged. (Vrededuifje), doopheffers: Herman Theodoor Schaepman en Joanna van Sanen; † Aalst (België) 31 Aug. 1861. Hij diende als vrijwilliger onder Napoleon en trok in 1812 mee naar Rusland, als sergeant bij de mineurs. Tijdens den terugtocht onderscheidde hij zich bij den bruggenbouw over de Berezina.

   Enkele brieven door hem in 1812 uit Moskou geschreven aan zijn zuster en zwager C. A. J. Muller-van Sanen, vol interessante bizonderheden, waren tot 1915 aanwezig bij den heer W. P. J. Muller, pastoor te Doetinchem. Na diens overlijden spoorloos verdwenen. Bij Mr. Joan Muller berusten enkele reispassen, certificaten enz. betreffende zijn wedervaren op de Russische campagne en den daarop gevolgden terugtocht.

   In 1830-'31 streed hij als Belgisch officier in den Tiendaagschen Veldtocht. Gehuwd te ? 15 Jan. 1821 met Marie Cathérine Joseph Eléonore Foury, geb. en ged. te Namen 24 Jan. 1797 (peten: Jean Lamberc Marler en Marie Cathérine Joseph Pourseille), † Aalst 21 Jan. 1867, dochter van Daniel Foury en Marie Joseph Dieudonnée Pourseille.

   3 dochters:

   a. ***Clémentine Eléonore Dieudonnée van Sanen*** *, geb. Namen 25 Oct. 1821, ongehuwd † Aalst 30 Mrt. 1882.

   b. ***Rosalie Marie Madeleine van Sanen*** *, geb. Namen 30 Jan. 1825, ongehuwd † te Herdersem bij Aalst 10 Oct. 1913 in het gesticht der Soeurs Joséphines.

      Zij was de laatste, vrouwelijke naamdraagster van haar geslacht.

   c. ***Eléonore Françoise van Sanen*** *, geb. Namen 25 April 1830, ongehuwd † te Aalst 4 Juli 1895.

6. ***Rogier Cornelis de Wijs van Sanen,*** geb. Amsterdam 8 Febr. 1794 en dienzelfden dag ged. (Vrededuifje) als: Rogier Cornelis de ***Wijs*** van Sanen, doopheffers: Rogier Cornelis de Wijs en Maria Hollingerus uxor Dni. de Wijs; † vóór Januari 1857.

   Ten tijde van zijn huwelijk was hij sergeant-majoor bij het 6e bataillon, later vuurtorenwachter.

   Gehuwd te Vlissingen 26 Aug. 1826 met Francina Huibrechtsen, geb. Vlissingen 24 Mrt. 1800, † Rotterdam 22 Juni 1877, dochter van Jan Huibrechtsen en Johanna Abrahamsen.

   Uit hun huwelijk één dochter, die bij het huwelijk werd erkend:

   Clementia Anna Hermina de Wijs van Sanen, geb. Vlissingen 12 April 1826, † Rotterdam 12 Febr. 1906. Gehuwd te Rotterdam 21 Jan. 1857 met Joseph Wil-

[28]) De Frye's waren groote en zeer vermogende kooplieden in Oostfriesland, oorspronkelijk afkomstig uit het plaatsje Haren a/d Ems, later te Emden gevestigd. Van een jongere zuster van Maria Magdalena Frye, Maria Elisabeth F., gehuwd met Hermann Anton Biederlack te Greven i. Westf., stamt de „Biederlackschе Familientag" te Münster i.W., welks ijverige secretaris Dr. Ernst Hövel, Ctadsarchivaris van Münster i.W., reeds 2 dln. „Geschichte der Stammlinie Biederlack in Greven" het licht heeft doen zien. Daar alle leden van dezen Familientag Frye's in hunnen kwartierstaat hebben, bestaat er veel belangstelling voor de familiegeschiedenis Frye.

helmus Kerkum, broodbakker, geb. Brielle 1814 [29]), † Rotterdam 14 Oct. 1881, zoon van Johannes Kerkum en Johanna Barendina Seyffert, en weduwnaar van Johanna Hendrika Catharina Janssen.
Uit dit huwelijk kinderen.

Wanneer men de misschien in Smyrna of omgeving nog levende van Sanen's buiten beschouwing laat, is deze familie van Sanen derhalve zoowel in mannelijke naamdragers als in vrouwelijke naamdraagsters uitgestorven.

Wat eerstgenoemden betreft, schreef onze toenmalige consul-generaal te Smyrna, de heer van Uye Pieterse aan Mr. Joan Muller, d.d. 25 Juni 1910 het volgende:

„Hier woont intusschen een Pierre van Sanen, geb. Smyrna 11 Febr. 1862, zoon van Hercule Antoine van Sanen, overleden te Smyrna 28 Febr. 1875, en van wijlen Catharina Masgana, terwijl deze Hercule Antoine geboortig was uit het echtpaar Pierre van Sanen, herkomstig van Amsterdam, en „assesseur du collège consulaire" en Maria Camari Summaripa.

Nasporingen in de registers van de „Eglise Protestante Néerlandaise de Smyrne" hebben een negatief resultaat gehad [30]); de consulaire matrikelen verschaften mij evenwel bovenvermelde inlichtingen, terwijl Pierre van Sanen zelf, ten Consulate ondervraagd, niet vermocht iets bizonders daaraan toe te voegen, zoodat verder onderzoek hier ter plaatse niet mogelijk is en door U in het Rijksarchief in den Haag zal moeten worden voortgezet.

Toch heb ik eenig vermoeden, dat de tegenwoordige Pierre van Sanen een afstammeling van den door U bedoelden moet zijn, hij spreekt alleen Grieksch en is aan lager wal geraakt, maar zijn voorkomen doet mij denken, dat hij van een voorname familie afstamt, gelijk dit ook het geval is met de Summaripa's (van Venetiaansche afkomst). Misschien geeft het feit, dat de Amsterdamsche Pierre van Sanen „assesseur du collège consulaire" was, eenige opheldering, hoewel diens bestaan van veel later dagteekent".

Voorts maakt de Amsterdamsche Courant in haar nr. van Dinsdag, 10 Nov. 1829, nr. 265, onder de rubriek Smyrna, melding van een roofoverval, die plaats gehad heeft in' het dorp Boudgia „bij den heer van Sanen, een Hollandsch koopman", Er werd voor een waarde van 12000 piasters gestolen, doch een snoer paarlen van groote waarde verloren de roovers bij hun overhaaste vlucht.

Tenslotte moge nog vermeld worden, dat de „Opr. Haarlemsche Courant" van Dinsdag, 26 April 1836, No. 50, een „oproeping van erfgenamen" bevatte van Claas, Pieter en Hendrik van Sanen „geleefd hebbende in de provincie Holland in het tijdvak van 1700 tot 1750", welke oproeping was geplaatst door Nots. Gijsberti Hodenpijl te Rotterdam. De geheele toen levende familie van Sanen alsook de Schaepman's kwamen in actie en poogden hunne familierelatie met genoemde personen aan te toonen. Het onderzoek geschiedde vrij hulpeloos en droeg sterk het stempel van leekenwerk. Dit is nog te constateeren, daar de correspondentie betreffende deze vermeende erfenis bewaard is gebleven. Misschien waren de bronnen destijds minder gemakkelijk toegankelijk dan

[29]) De overlijdensakte vermeldt als geboorteplaats Brielle, doch in de geboorteregisters van 1813 tot en met 1815 aldaar, komt zijn geboorteakte niet voor.

[30]) Zéér begrijpelijk; de van Sanen's zijn steeds Katholiek geweest en gebleven.

thans. De zaak is op niets uitgeloopen, daar de hier behandelde familie van Sanen niet dezelfde bleek te zijn als de in de oproeping bedoelde. Toch heeft de oproeping dit voordeel opgeleverd, dat een honderd jaar geleden de familie reeds werd „uitgerafeld" en de toen gemaakte aanteekeningen bewaard zijn.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Bloempjes uit den „Hof van Holland",

DE MAN.

Onlangs kwam in de Redactiecommissie ter sprake de wenschelijkheid van het plaatsen van enkele korte artikelen als bladvulling.

Bij mijn nasporingen eenigen tijd geleden in de registers der „*Sententien*" van genoemd Hof kon ik eenige aanteekeningen vergaren, die wellicht voor dit doel kunnen dienen.

Deze Sententien toch leveren een schat van gegevens en toonen ons bovendien het leven van den tijd in al zijn vormen. Wellicht zullen onze lezers nu en dan ontnuchterd worden, wanneer zij zullen ontdekken, hoe weinig beschaafd men in vroegere tijden was en hoe onbehouwen zelfs leden van hooge geslachten konden optreden. Men neme dien tijd zooals deze nu eenmaal was.

In het *Register van Sententien No.* 475, aanwezig op het Rijksarchief te 's-Gravenhage, loopende van 27-10-1478 tot 15-2-1479, treft men onder No. 140 aan de sententie in een proces tusschen joncfrouwe *Margariete van Egmond* Ottendochter, weduwe wijlen *Anthonis van Noirtich,* tegen haar broeder *Aelbrecht van Egmond.*

Ik wil dit „Bloempje" noemen:

„Broederliefde".

Op *24* December 1477 doet het Hof uitspraak in een proces, dat *Margaretha van Egmond,* weduwe *van Noirfich,* als eischeres aanhangig had gemaakt tegen haar broeder *Aelbrecht;* zij voelde zich te kort gedaan bij de vaderlijke erfenis, de 3 £'s jaars, haar door verweerder bij de scheiding toegezegd, waren nimmer voldaan en het gevolg was een flinke ruzie.

Zoo zegt zij o.a.

„Ende in teycken van desen was gebeurt, dat sekeren tyt „voirleden de voirsz. *Aelbrecht* bewijsende zijne quaetwil„licheyt ende gramscap, hadde hem gevordt te coomen tot „Heemskerck ten huyse van voirsz. eyscheresse, hoir groete „uploop, vrese ende verdriete aendoende, hair stootende, „treckende ende slaende ende sulcken vrese aendoende, dat „sy hoirs lijfen duchtende was", enz.

Zij was toen ten einde raad in den Haag gaan wonen en vraagt nu 50 £ voor schadevergoeding voor de behandeling en beleedigingen haar aangedaan.

In zijn repliek brengt *Aelbrecht* in de eerste plaats naar voren, dat hij zijn leengoed had verkregen door overdracht van zijn broeder *Jan,* die er te voren aangegoed was door opdracht van hun vader *Offo van Egmond,* hetgeen — zooals mij uit gegevens in de Leenkamer van Holland bleek — juist was. Hij acht dit leengoed niet met de bedoelde schuld bezwaard.

Verder verwijt hij zijn zuster o.a.

„dat zij zeer quaet in de mond soude hebben ende dat zij zeer „qualyck op hem ende zijn huysfrouwe die seer jonck waer „ende die hij corts genomen hadde geplegen te spreecken ende

„daer tegens te scelden ende te kijven ende onredelycke brie-
„ven over hun beyden te scrijven ende andere onverdrage-
„lycke manieren te houden ende hieromme soo hadde de
„voirsz. verweerder tandere tyden de voirsz. eyscheresse zijn
„suster een kinnebackslach of twee bij maniere van lichte
„castiemente gegeven gehadt ten eynde dat sy hair daer van
„verdragen ende dat oflaten soude, dat welcke de voirsz.
„verweerder wel geoirloft soude geweest hebben van doene" enz.

Hij maakt voorts nog gewag van een arbitrage in dit geschil door *Philips Say* „haere beyder suster zone".

Het Hof was het blijkens de bovengenoemde uitspraak niet eens met *Aelbrecht's* hardhandige manier van beslechten van familietwisten. Hij wordt althans op genoemden datum veroordeeld zijn zuster jaarlijks 10 £ uit te betalen voor haar onderhoud.

Van Vlissingen. Embden.

Wapen: Doorsneden met een dijk, a) een dorpsgezicht, b) een schuitje, waarin een mannetje. Dit wapen komt als lakafdruk voor op den overlijdensbrief uit Ned. Indië October 1769, waarbij Reijnier van Vlissingen en W. E. Schreuder het overlijden berichten van Clara Geertruijda de la Haye, douairière Jan Schreuder in leven raad ordinaris van Nederl. Indië te Batavia 23 October 1769 in den ouderdom van 39 jaar 9 mnd. en 21 dagen. Zij was van een zoon verlost 6 October 1769. In 1783 werd voor Reijnier van Vlissingen een wapen opgehangen in de Hollandsche kerk te Batavia.

I. Hans *Aarsen van* ***Vlissingen,*** geboortig van Embden, wordt 7 Dec. 1728 burger van Leeuwarden, overl. te Leeuwarden 10 Januari 1748, als Mons. van Vlissingen, uit de kleine Hoogstraat.

Hij huwde *Hillegonda van Daelen* (komt ook voor als Dahlen, Dallen, Daghler en Doelen). Op haar dood heeft waarschijnlijk de inschrijving te Leeuwarden 11 Juni 1766: H. A. van Vlissingen, uit de kleine Hoogstraat betrekking. Het woord „weduwe" is dan weggevallen.

Uit dit huwelijk Hervormd te Leeuwarden gedoopt:

1. ***Trijntje,*** 13 Juli 1729.
2. *Sijbrand Claas,* ***22 Nov.*** 1730, die volgt II.
3. ***Sara,*** 27 Mei 1733.
4. *Reinier,* 13 October 1734, die volgt IIbis.
5. ***Johannes, 20*** Aug. 1738.

Een dezer kinderen is overleden te Leeuwarden 8 Sept. 1738.

11. ***Sybrant*** *Claas,* ook alleen ***Sybrandus van Vlissingen,*** ged. Leeuwarden 22 November 1730.

Woont te Amsterdam Haarlemmerdijk 1752, Heijlige weg 1764; tr. 1 e Amsterdam, ondertrouw 10 Maart 1752 D.T.B. 592 fol. 132, *Clara Cruyselaar,* geb. Amsterdam 1731, dochter van Antonius en Catharina Barnard. Zij woont 1752 Haarlemmerdijk. Haar doop is niet gevonden, doch haar broeder Antonius wordt te Amsterdam 2 Februari 1735 gedoopt in de R.C. Moses en Aaronkerk.

Bij zijn ondertrouw verklaart Sijbrant dat zijn ***ouders dood*** zijn en wordt hij geassisteerd door zijn neef Caspar van der Weijde.

Tr. 2e Amsterdam, ondertrouw 25 Mei 1764. D.T.B. 608, fol. 209 ***Sophia Eggena,*** geb. Weender 1728, woont te Amsterdam, Groeneburgwal in 1764.

Kinderen:

1. ***Johannes van Vlissingen,*** ged. A'dam Noorderkerk 3 Jan. 1753.
   Doopgetuigen: Herbert en Jannetje Gantevoort.
2. *Daniel* ***van Vlissingen,*** ged. A'dam Westerkerk 27 Juni 1756.
   Doopgetuigen: Daniel Marchamp en Gesina Jeurink.
3. ***Johanna Cafharina van Vlissingen,*** ged. A'dam Amstelkerk 25 Dec. 1766.
   Doopgetuigen: Reijnier van Vlissingen en Johanna Catharina Polsdorp.

[Ibis. ***Reijnier van Vlissingen,*** ged. Leeuwarden 13 October 1734, overl. te Batavia 12 Maart 1783 en 13 daaraanvolgende begraven, als Gouverneur en Directeur van Coromandel, voor rekening van H.H. Weesmeesteren in de Hollandsche Kerk te Batavia in den kelder van den Raad ordinaris J. Schreuder binnen de kerk. In Juli 1783 werd voor hem in die kerk een wapen opgehangen.

Tr. le Batavia, ondertrouw als j.m. 9 Juli 1761 ***Johanna Cafharina Polsdorp,*** van Batavia, weduwe van den onderkoopman en lste suppoost Compt. ***Jan van*** *Onkelen.* Zij werd begraven in de Hollandsche Kerk te Batavia 6 Oct. 1768;

tr. 2e (permissie van den Gouv. Gen. 24 April 1769) ondertrouw te Batavia 29 April 1769 ***Wilhelmina*** *Elizabeth* ***Schreuder,*** van Souratte, weduwe van den opperkoopman en Sabandhaar over de Christenen Mr. ***Dirk van der*** *Sluys,* dochter — ik meen zuster — van Jan Schreuder, Raad ordinaris van Ned. Indië en Clara Geertruyda de la Haye. Wapen Schreuder: een man te paard op grasgrond, volgens lakafdruk.

Reijnier van Vlissingen, van Leeuwarden, wordt:

Extract factuurhouder	19 December 1758.
onderkoopman en negotie overdrager	8 Mei 1759.
p.l.v. negotie boekhouder	30 Dec. 1760.
koopman en negotie boekhouder	13 Febr. 1761.
vaandrig der pennisten	15 Juni 1764.
Geeligeerd als p.l.v. tweede opperkoopman van 't kasteel	21 Aug. 1764.
Bevestigd als roodanig	10 Sept. 1765
Eerste opperkoopman	2 April 1771.
Gouverneur en Directeur van Coromandel	3 Mei 1771.
als zoodanig uit Nederland bevestigd	1 Juli 1773.

Komt met zijn vrouw als doopgetuige voor te Amsterdam 25 Dec. 1766. Komt voor te Negapatnam 1773.

Komt meermalen als doopgetuige voor tusschen 28 Mrt. 1762 en 25 Dec. 1779 te Batavia.

Zijn testamenten in Test. Reg. Batavia 1767/69. fol. 412.
1770/71. fol, 300.
1782/83. fol. 395.

Mutueel testament Notaris P. W. Lammers 10 Juni 1769 te Batavia.

Zijn nalatenschap Res. Boek. Weesk. Batavia 1784/85 fol. 21. Familie papieren V. 316.

Over zijn huis aan de Spinhuisgracht. Res. boek Weesk. Batavia 17%. blz. 428.

Misschien behoort hierbij:

Johannes van Vlissingen. boekhouder der Compagnie. Op 28 Nov. 1778 op het punt te vertrekken van Japan naar Batavia met het schip „'t Huys te Spijk". Op 22 Juni 1784 wordt hij Scriba van Japan. Zijn testament bevindt zich in Test. Reg. Batavia 1784/85 fol. 176.

Gaarne betuig ik den Heeren del Campo Hartman te Batavia en den Archivaris van Leeuwarden voor hun zeer gewaardeerde medewerking bij de samenstelling van het voorgaande mijnen welgemeenden dank.

H. WALLER.

Het geslacht Lieftinck.

Een nader onderzoek in het Landsarchief te Batavia leerde mij, dat het huwelijk van Ds. *Albertus Lieffinck* met *Susanna Claudina de Villiers*, wier ondertrouw door mij vermeld werd in Maandblad LVI. kolom 514/5, niet voltrokken is. Zij werd op 15 Febr. 1778 (dus in de bruidsdagen) in de Hollandsche Kerk te Batavia begraven als weduwe van den Kapitein *Johan Hendrik Zinner*. Op *13* Dec. 1777 testeerde zij voor Nots. Egbert Blomhert als weduwe van wijlen den Manhaften *Johan Hendrik Zinner*, in leven Capitain ten dienste der E. Comp., binnen dese stad (Batavia) woonende. Eenige erfgenamen waren hare zich in Europa bevindende zonen *Daniel Claudius en Louis Johannes Adrianus Zinner*, de eerste ruim 6. de tweede omtrent 5 jaar oud. Bij minderjarig en ongehuwd overlijden van beiden erft haar broeder *Pieter de Villiers à* Cabo de Goede Hoop en bij vooroverlijden zijn wettige descendenten bij representatie, etc. etc.

De Eerw. Heer *Alberfus Liejfinck* testeert op 8 Oct. 1778 voor Nots. Mr. Anthony Cornelis Verspijck te Batavia. Hij is Predikant in de Portugeesche gemeente alhier, woonende buyten deese Stad, zijnde Siek te bedde Leggende dog hebbende sijn volkomen verstand en onverwaarde uytspraeke. Hij bespreekt aan zijn neeff den adsistent ten dienste der E. Compagnie, D E. *Jacobus Lieffinck*, alle zijne kleederen en Linne, mitsgaders kooygoed niets uytgezondert. Wijders ter Generaale Erfstelling tredende, soo verklaarde den testateur door ontstentenisse van as en descendenten tot zijn Eenige algeheele ende universeele erfgenaam tn nomineeren ende te institueeren zijn gesamentlijke susters in Groeningen en Broer in Surinam woonagtig, ieder voor een gelijk deel in alle sijn overige natelaetene goederen soo roerende als onroerende, item actien ende crediten niets ter wereld uytgezondert. Hij verklaart, dat de boedel geen 2000 rijksdaalders bedraagt.

DEL CAMPO HARTMAN.

BOEKBESPREKING.

256 Kwartieren en kwartierwapens van H. W. van Woelderen met eene nalezing op de kwartieren. Bronnenstudie door W. Wijnaendts van Resandt. Middelburg, firma G. W. den Boer, 1939.

Bovenstaand werk mooht de Bibliotheek van ons Genootschap als geschenk ontvangen van zijn medelid den Heer C. A. van Woelderen, burgemeester van Vlissingen.

Deze zeer fraai uitgevoerde publicatie omvat een „Inleiding", den kwartierstaat van *Helene Wilhelmina van Woelderen*, een Nalezing op de 256 kwartieren, de afstamming uit *Radermacher* en *de Jonge* (Bijlagen I en II) alsmede registers cn een overzicht van de geraadpleegde literatuur.

In de Inleiding geeft de bekende en zoo ter zake kundige samensteller een kort overzicht van de vele onderzoekingen op verschillende plaatsen en wijst hij op de belangrijke medewerking van de Heeren R. T. Muschart te Arnhem en J. C. P. W. A. Steenkamp te 's-Gravenhage voor wat betreft gegevens omtrent de wapens der verschillende geslachten.

Uit de genoemde „Nalezing" (Bronnenstudie) blijkt we1 heel duidelijk de enorme arbeid, door den Schrijver besteed aan de samenstelling van het genealogisch gedeelte van het werk en meermalen toont hij ons de spitsvondige wijze, waarop hij er in slaagde oudere generaties vast te stellen. De verschillende geslachten één voor één nader te beschouwen zou ons veel te ver voeren en ook van het geduld van den lezer te veel vergen.

Een enkele opmerking zij mij veroorloofd.

Naar mijn meening gaat de Schrijver wel wat ver, waar hij het mogelijk acht, dat de familie *Luyken* wellicht uit Tiel zou stammen (zie blz. 139). De aldaar vermelde Tielenaars zijn mij niet geheel onbekend, de vereenzelving van de <geslachten *van de Poll* en *van de Poell* te Tiel is echter m.i. beslist onjuist. *Van de Poll* was het adellijk Betuwsche geslacht, de *van de Poell*'s waren eerzame Tielsche burgers, die aldaar in de 16e eeuw herhaaldelijk voorkomen. Van Tielsche *„Luyken's"* mag m.i. zelfs niet gesproken worden zonder dat men de afstamming dezer *„Lucaszoonen"* nader toetst.

Ik meen nog te moeten waarschuwen voor hetgeen op blz. *191* (mededeeling van den Heer W. F. del Campo Hartman) wordt geschreven over de *van Egmond's van den Nyenburg* en de afstamming van dit geslacht uit tal van dynasten en vorsten. Deze *Egmond's van den Nyenburg*, oorspronkelijk *„van den Nyenburch"* zal men in de leenregisters en soortgeliike bronnen vóór ± 1560 tevergeefs zoeken en de afkomst uit *Egmond* steunt uitsluitend op verhalen bij van Leeuwen en soortgelijke schrijvers. Vóór genoemd jaar zal men hen uitsluitend met patronym aantreffen!

Maar de eerlijke en leerzame *wijze* van behandeling van den opbouw van zijn werk maakt, dat wij den Schrijver gaarne onze hulde brengen voor het geleverde.

Het heraldische gedeelte van het werk verdient ten aanzien van de uitvoering ook zeker lof. Ik acht het jammer, dat bij zulk een groot opgezet werk niet tevens is vastgelegd, waar de wapens dezer verschillende geslachten werden gevonden. Vele zijn onzen leden wel bekend, maar juist ten aanzien van de onbekende Duitsche wapens was een korte noot betreffende de vindplaats en oudsten datum van bijzonder belang geweest. Nu doen zich allerlei vragen voor, om maar eens een enkele te noemen: Op blz. 19 worden onder 31 en 32 de wapens *Preuss* en *Dozem* gegeven, terwijl omtrent de afstamming van *Anna Gertrud Pruissen* blijkens het gestelde op blz. 111 geen zekerheid bestaat.

Op een andere plaats (zie b.v. blz. 16, no. 2) wordt aan *Margarefha Adriaens van Heusden*, geboren te Emmerik ± 1612, een wapen toegekend van de Gorkumsche *van Heusden's*, waarom blijkt uit de noot op voornoemde bladzijde niet. Vooral waar zij in haar trouwacte slechts met patronym voorkomt, was voorzichtigheid m.i. geboden: ook het in 1921 in ons Maandblad gepubliceerde toont m.i. aan, dat de familienaam eerst later werd gevoerd.

Misschien zal een zeer critisch aangelegd persoon tegen enkele wapenteekeningen, die wat minder gelukkig uitvielen, bezwaar maken, als geheel mogen wij den samenstellers, den drukker en niet het minst den opdrachtgever onze gelukwenschen aanbieden met het geslaagde boekwerk, dat een waardige plaats in de Bibliotheek van het Genootschap zeker verdient.

J. P. DE MAN.

Genealogie van het Emmeriksch-Nijmeegsche geslacht Smits door W.de Vries. [z. pl.] 1939.

Van de hand van bovenvermelden Schrijver verscheen de genoemde genealogie, waarvan een exemplaar als geschenk aan het Genootschap werd aangeboden.

Het werk draagt het kenmerk van met zorg te zijn samengesteld en behandelt de genealogie van dit oorspronkelijk uit Emmerik afkomstige geslacht, alwaar 22 Juli 1714 de zoon van *Hendrick Stnits* en *Gijsbertha van de Pavordt* werd gedoopt, welke als *„Theodorus"* bij den doop ngeschreven, als *„Derck Smits"* 19 Nov. 1745 het stadsburgerschap te Nijmegen verwierf.

Bovendien vindt men bij doorlezing in de uitgebreide verzameling noten op de verschillende bladzijden een schat van gegevens betreffende aanverwanten.

Ik kan den lezers van ons Maandblad aanraden deze publicatie eens in te zien.

J. P. DE MAN.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

De Indische Navorscher, jrg. V, afl. 7.

O.a. Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, Genealogie *Cordesius* (vervolg en slot). — (Mr. P. C. B(loys) v(an) T(reslong) P (rins), Portretten in het Paleis op Rijswijk te Batavia-Centrum: met vermelding van de 64 Gouverneurs-Generaal. — De familiewapens in het Landsarchief te Batavia (vervolg); *von Liebeherr* tot en met *van Montfoort*, de gegevens betreffende de namen der geslachten van *„Lievens"* tot en met *„Marquart"*. — Cheribon, de eerste overlijdensregisters 1828-1840 (vervolg en slot). — (Mr. P. C.) B(loys) v(an) T(reslong) P(rins), De *Villeneuve;* korte gegevens. — id De Friezen op Java (Vervolg). — Vragen en antwoorden? o.a. *Hovy, Snethlage, van Vlissingen-Schultz.*

Nederlandsch archief voor genealogie en heraldiek, jrg. I, afl. 12.

C. Pama, Wapensymbolick (I.). — J. F. van Bemmelen, Geslachten *Ketting(h)* te Batavia, den Haag en Delft. — C. L. van Es van der Have, Grepen uit doop-, trouw- of begraafboeken, welke nog niet naar het Rijksarchief zijn overgebracht: Rijsoord (vervolg). — A. Bijl Mz., Volledige naamlijst van predikanten der Ned. Herv. Gem. van 't Woud (bij Delft); loopt over de jaren 1588-1922, omtrent enkelen hunner meer uitvoerige gegevens, in het bijzonder omtrent *Petrus Pama*. — F. R. Elema Gzn., De oudste generaties van het Groningsch 'geslacht Elama, 11.

De Navorscher, jrg. LXXXVIII, afl. 5/6.

O.a. W. Ph. Veeren, Brieven van een Nederlandsch officier uit de jaren 1812-1815; betreft *Th. C. C. Veeren.* — W. E. van Dam van Isselt, Een Nederlandsche officiersfamilie in den Franschen tijd *(Herman Coenraad Wipperman* en zijn gezin) (vervolg).

Taxandria, jrg. XLVI, afl. 8.

H. Mastboom, De familie *Ysermans* of *Zsermans* (Esschen, Nispen, Bergen-op-Zoom, XVe, XVIe en XVIIe eeuw) (vervolg). — Redactie, In Memoriam *Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van Ysselt;* met lijst van zijn artikels, gepubliceerd in Taxandria.

Eigen Volk, jrg. XI, afl. 2, 3 en 4. Met genealogisch-heraldisch bijvoegsel „de Liebaert".

O.a. P. J. Meertens, De geschiedenis van een Zeeuws-Vlaams geslacht *(Brakman).* — Vraag en antwoord: *Fentener van Vlissingen.* — Dr. H. Kits Nieuwenkamp, Het wapen van het van oorsprong Oost-Vlaamsche geslacht *van Haute* of *van den Haute.* — F. Mossinger, Boomen met meer kruinen: met voorbeelden *Abeels, Appius, Berkhout, Gijsen, Hagedoorn, van Halteren* e.a. — Dr. H. Kits Nieuwenkamp, Het Drie-Hillen-wapen *van (der) Hilst.*

Amstelodamum, jrg. XXVI, afl. 7.

O.a. Het huis Heerengracht 478; onder de eigenaars de namen van *Mr. Simon van Hoorn, Mr. Jacob Popta, van Strijen, Bors van Waveren, Trip, Boreel, Bicker, Sillem, Heldring.*

Publications de la section historique d l'Institut G. D. de Luxembourg, dl.LXVIII.

T. Kellen, La seigneurie de Fischbach; généalogie et cartulaire; op blz. 69/73 een lijst van de Heeren.

Familie, Sippe, Volk, jrg. V, afl. 8.

O.a. W. Rauschenberger, *Beethovens* Abstammung und Rassenmerkmale; met kwartierstaat.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Hennekeler (van). Een genealogie van dit oude Nijkerksche geslacht van ±1500-einde 18e eeuw stelde ik in de afgeloopen manden samen. Gegevens worden nog gezocht over leden van dit geslacht in de 19e eeuw.

Wie kan verder mededeelen, wie de ouders waren van:

1. *Gerrit van Hennekeler,* wiens zoon *Zeger* huwde le met eene *Van Aller,* dr. van *Cornelis* en *Agnietge Tymans;* 2e met *Neeltje Willems Rutgers,* als weduwe vermeld in 1656.
2. *Aleida van Hennekeler, die* 14 Mei 1671 te Nijkerk ondertr. met *Pieter Coornbreeck,* wonende te Amersfoort.
3. *Wulf van Hennekeler,* die 7 Sept. 1699 huwde met *Lgsbeth Henricx Brouwer.*
4. *Hendrik van Hennekeler,* die 6 Dec. 1722 trouwde met *Hendrikje Hendriks.*
5. *Wouterus van Hennekeler,* 16 Febr. 1721 gehuwd met *Willem Jacobs.*
6. *Melis van Hennekeler, 18* Mei 1760 gehuwd met *Annetje Hendriks.*

Bij Beantwoording wordt ook gaarne, zoo eenigszins mogelijk, opgave van bewijsplaatsen verzocht.

Velp **(G.) .** W. DE VRIES.

Houven (van der). Ouders en voorouders (kwartieren) gevraagd van Ds. *Johannes Henricus van der Houven,* geb. (waar?) 1724, predikant Loon op Zand October 1752, Nieuw-Beijerland beroepen 2-6-1761, overleden Nieuw-Beijerland 25-8-1800. Hij was 30 jaar gehuwd met *Elisabeth van Gennep,* die overleed Nieuw-Beijerland 29-9-1796.

Rotterdam. N. 1. A. C. VAN ROSSEM.

Rebel. Gevraagd ascendenten, wapens en verdere bijzonderheden van:

a. *Gerbert Rebel,* geb. Amsterdam 1716, overl. (verm. ald.) 29-3-1786, geh. le 18-11-1742 *Catharina Cranendoncq,* geb. 23-12-1719, overl. 20-1-1754; geh. 2e 25-5-1756 *Emerentia van Polanen,* overl. 19-3-1787. Uit het eerste huwelijk 4 kinderen, w.o. *Willem Rebel* (zie N.L. LIV, 110 en 144 en N.P. 1938 genealogie Jarman).
b. *Jannetje (Jannetta) Rebel,* dochter van N.N. *Rebel* en van N.N. *van Voorthuizen* (haar broeder was *Cornelis Rebel,* burgemeester van Huizen), geh. 17-12-1828 *Paulus Steen Jr.,* waaruit o.a. *Gijsbertha Jacomina Steen,* geb. Amsterdam 3-10-1829 (1830?), ald. overl. 7-3-1914, geh. Amsterdam 3-12-1857 Ds. *Joannes Rebel.* geb. Amsterdam 1-1-1829, overl. Overlangbroek 6 (16?) Maart 1860, achterkleinzoon van *Gerbert Rebel* sub a genoemd.

Koeta Radja. H. LOURENS.

Schut. Opvoering van deze stamreeks en aanvulling van de gegevens van vóór 1800 gevraagd.

I. *Dyorre Wyfsesz.*, geb. omstreeks 1570, vermeld in 1632 als lidmaat van de Ned. Herv. Gemeente te Langweer met zijn echtgenoote *Jouck Dyorres*. Hij leeft nog in 1650.

II. *Wufse Dyorresz.*, aed. Langweer in Sept. 1607. overleed na 1 653, tr. 1 e Langweer 3 Dec. 1637, *Fouck Gerrits,* ged. Langweer 6 Aug. 1616, overleed 1642-1645 [1]), dr. van *Gerryt Jellesz.* te Uitwellingerga, tr. 2e Langweer 28 April 1648 *Auck Dircks,* geb. te Sloten.

III. *Roucke Wytsesz.*, ged. Langweer 1 Jan. 1642, schuitenvoerder [2]), eigenerfde [3]), woonde aan de Oostzijde van de kerk, overl. in 1721, tr. Langweer 9 April 1665, *Roelofke Gerryts,* overl. na 1681.

IV. *Gerryt Rouckesz. (Schuyt)*, geb. omstreeks 1670, schuitenvoerder en houtkooper, armvoogd 1723, diaken 1727/28, eigenaar-bewoner van het huis met de Clinte, overleed Langweer in 1754, tr. le omstreeks 1694, *Hendrickjen Jacobsdr. Schut* [4]), geb. omstreeks 1670,0verl. omstreeks 1740, dr. van *Jacob Schut* († 1645-1700), fiscaal, executeur en collecteur-generaal van het gemaal in Doniawerstal, en diens eerste vrouw *Femtneke N.N.*, tr. 2e *Martsen Jeltes,* wed. *Berent Auckes,* overl. omstreeks 1766,

V *Jacob Gerrytsz. Schuyt* gezegd *Schut,* geb. omstreeks 1700, werd 23 Oct. 1749 burger van 's-Gravenhage, woonde echter te Langweer 1740-'44 in het Kloosterhuys, daarna in het huis met de Klinte, woonde verm. in 1757 aan de Oude-Langendijk te Delft, was o.a. eigenaar van de dorpsherberg „de drie Zwaantjes" (het wapen van Langweer), die zijn erfgenamen in 1778 aan F. J. van Eysinga verkochten, overl. Langweer in Jan. 1764, tr. omstreeks 1728, *Swytske Gabes (Schuyt),* ged. Langweer 12 Juli 1705, overl. tusschen 1757/64, dr. van *Gabe Dircksz.* [5]) en *Gaafske Albarfs.*

VI. *Gabe Jacobsz. Schut,* geb. Langweer in 1730, houtkooper, werd 22 Juli 1760 poorter van Delft, woonde evenwel in het huis met de Klinte te Langweer, overleed aldaar als rentenier 11 Juli 1814, tr. Langweer 1 Jan. 1764, *Grytje Jelmers,* overl. omstreeks 1798, kleindr. van *Sybren Jelmers,* koopman en ontvanger te Teroele, en *Grytje Albarts* [6]).

Zijn broeder *Gerrit Jacobsz. Schut,* geb. Langweer in 1741, kocht in 1776 het hoekhuis Tweebaksmarkt-Keizersgracht nabij de Druyfspyp te Leeuwarden, beroep ??, overl. aldaar 13 Maart 1810, begraven te Langweer.

VII. *Wybren Gabesz. Schut,* ged. Langweer 10 Nov. 1771, houtkooper, woonde eerst in het huis met de Klinte, daarna te Heerenveen, kocht in 1816 het huis „de Klok" [7]) aan het Achterom nabij de Rotterdamsche Poort te Delft, dat door een poortje onder de Vestwal verbonden was met de opslagplaats langs de gracht daarbuiten, overleed aldaar 20 Nov. 1859, tr. Langweer 18 Dec. 1796, *Antje Romkes van der Kooy.* geb. Joure 4 Febr. 1776, overleed Delft 22 Febr. 1848, dr. van *Romke Wybrensz.,* woonde op de Kooyzathe te Teroele, en *Antje Uilkes.*

Zijn broeder *Jacob Gabesz. Schut,* ged. Langweer 3 Febr. 1765, landbouwer en veehouder, eigenaar der hofstede „Hoflust" te Koudum, overleed aldaar 3 Maart 1831, tr. Koudum 11 Mei 1800, *Jeltje Pieters Camstra,* ged. Koudum 20 Jan. 1771, overl. aldaar 20 Dec. 1844, dr. van *Pieter Hendriksz.* en *Jeltje Syfses.*

Hieruit een tak in Gaasterland. Zijn achterkleinzoon *Pieter Jacobsz. Schut,* wethouder van Hemelum-Oldephaert-Noordwolde, woont nog op Hoflust.

Zijn zuster *Aukjen Gabes Schut,* geb. Langweer 19 Aug. 1775, overl. Molkwerum 26 Jan. 1831, tr. Koudum 16 Febr. 1800, *Popke Freerksz. Sfegenga,* ged. Oudega 8 Oct. 1769, landbouwer en veehouder te Molkwerum, overl. aldaar 4 Oct. 1848, zn. van *Freerk Popkesz. Ste(i)genga* en *Wyb Sybrens.*

Hieruit een tak *Stegenga.*

VIII. *Jacob Wybrensz. Schut,* geb. Langweer 22 Nov. 1813, houtkooper. bewoonde het door hem in 1848 gekochte huis „de Klok" te Delft, overl. aldaar 23 Juni 1863, tr. Wartena 26 Juli 1834, *Gelske Oftes Feenstra,* geb. Wartena 28 Oct. 1810, overl. Delft 9 Mei 1860, dr. van *Ofte Wybesz.,* koopman-landbouwer en *Wypkjen Annes Hoeneveld.*

Zijn kleindochter *Wypkjen Schut,* overleden te Overschie 12 Dec. 1933, tr. *Cornelis Gijsberfus Helbers,* machinefabrikant aldaar.

Zijn broeder *Anne Wybrensz. Schut,* 1816-1848, houtkooper, tr. *Teuntje Klinkenberg,* teekende op den perkamenten band van zijn koopmansboek als wapen een zeilende tjalk.

Zijn broeder *Gabe Wybrensz. Schut,* geb. Langweer 5 Maart 1807, houtkooper, later bakker te Vrijenban, overl, aldaar 24 Juli 1849, tr. Delft 7 Dec. 1831, *Maartje van den Bos,* geb. Vrijenban 5 Juli 1810, overleed Delft 29 Juni 1893, dr. van *Abraham* en *Krijntje van der Vlugt.* In de maand Juli 1849 overl. *Gabe* en drie van zijn zoons aan de cholera. Hieruit een tak in eenvoudige omstandigheden in Delfland.

Zijn zuster *Femme Wybrens Schut,* 1809-1844, tr. *Johannes Christiaan Timmers,* zoon van den heelmeester *Hugo Timmers* te Lekkerkerk. Zie art. Vroombrouck (LVI, 465).

Overschie. **G. C.** HELBERS.

1) In dit jaar wordt *Wyb Fransesdr.* als zijn huishoudster vermeld.

2) Het door hen verkochte hout vervoerden zij met hun schepen naar Holland. Men leze het Geographisch Woordenboek van Van der Aa onder Langweer. In een belastingregister van 1744 worden in dienst van leden van dit geslacht dan ook schippersknechts vermeld.

3) 22.1.1686 onderteekende hij met zijn halfbroeder *Dirck Wytsesz.* en *zijn neef Gerben Jouckesz.* acten betr. den herbouw van de kerk te Langweer: „Wij edele cpgenerfden en grontheeren van de dorpe van Langweer, etc."

4) Haar broeder Jan *Jacobsz. Schut* tr. Langweer 21 Jan. 1700 *Reynau Baerd(a),* ged. Leeuwarden 23 April 1676, dr. van *Jan Folperus Baerdt* en *Bauckjen Jeltes.* Zie art. Baerdt of Baarda (XLVIII, 42). Haar vader *Jacob Schut* bezat o.a. land te Schenkenhuizen en St. Nicolaasga, huwde 2e te..... (vóór 1686) *Berentie Jans (wed. Freerk Coelman?). Berentie* overl. 1701/02.

5) Zoon van *Dirck Wytsesz.* tr. *Gerrigje Gabes. Zij* overl. 1684. Kleinzoon van II. *Wytse Dyorresz.* en diens tweede vrouw *Auck Dircks.*

6) Zuster van de onder V genoemde *Gaatske Albarts.*

7) Thans Achterom no. 9.

INHOUD **1939, No. 10.**

Bestuursberichten. — Van Millinga, Enens en Doenga, door Mr. H. L. Hommes. — Het Roermondsche regeeringsgeslacht van Wessem, door C. van Wessem. — Genealogie van het Hoornsche geslacht van Sanen, door Mr. Joan Muller en S. J. Schermer. — Korte mcdedeelingen: Bloempjes uit den „Hof van Holland"; Van Vlissingen. Emden; Het geslacht Lieftinck. — Boekbespreking, door J. P. de Man. — Inhoud van Tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden: Hennekeler (van); Houven (van der); Rebel; Schut.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1 en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Rioumstraat* 4, 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5,* 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. II. LVII°. Jaargang. November 1939:

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, behoorende hij het artikel „Genealogie van het geslacht van Gerwen".

BESTUURSBERICHTEN.

Op Maandag 27 November ten 4 ure n.m. zal te 's-Gravenhage in een der zalen van Café-Rest.„Den Hout", Bezuidenhout 11-13, overeenkomstig art. 14, 2° der Statuten de algemeene vergadering plaats hebben ter vaststelling van de begrooting van ontvangsten en uitgaven voor het jaar 1940.

Naafloopzalin stede van op 4 Decembera.s. de maandelijksche bijeenkomstvanledenworden gehouden.

Het Bestuur geeft met groot leedwezen kennis van het overlijden te Arnhem van den Heer W. L. Koopmans, oud-ontvanger der directe belastingen aldaar, één der laatst overgebleven leden, die reeds in het oprichtingsjaar 1883 tot het Genootschap waren toegetreden en gedurende bijkans 57 jaren trouwe lezers van ons Maandblad zijn gebleven.

Tot lid zijn benoemd:

DR. F. W. J. FORNIER . . . . . *Arnhem.*
van Heemstralaan 104.

C. W. D. VRIJLAND . . . . . *Overveen.*
Huize Elswoud.

Adreswijzigingen:

J. BOER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Gsntschestroat 116.

MR. S. M. VAN HAERSMA BUMA . . . . . *IJsbrechtum.*
„De Harste".

M. R. H. CALMEYER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Delistraat 24.

JHR. A. P. A. ELIAS VAN STABROUCK . . . *Milaan.*
Hotel Principe Savoia.

J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT . . . . *Rotterdam C.*
p/a Cornelder's Scheepv. Mij.
Atlantic *House, Westplein 2.*

MR. A. F. VAN LAKERVELD . . . . . *(tijd.) Dordrecht.*
Levensverzekering&. 26.

JHR. MR. H. C. VAN PANHUYS . . . . . *Bergen (N.H.).*
Kerkelaan 5.

Het Genootschap is in ruil getreden met de Vereeniging „Haerlem". Vereeniging tot bevordering der kennis van het heden en verleden van Haarlem en omstreken. Adres: Frankestraat 42, Haarlem. Tijdschrift: Jaarboek.

Een oude Veluwsche afstamming.
Dr. Willem Bosch en zijn voorgeslacht,

(Bosch — in den Bosch — Huyscamp — toe Huyscamp — van Silvolde),

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

De bewijzen voor de in de navolgende bladen medegedeelde afstamming zijn *in hoofdzaak* ontleend aan de Gerichtssignaten der Veluwe, welke met het jaar 1418 aanvangen, aan de Tynsregisters der *Veluwe,* beginnende met 1418 en aan de oudste Tynsrollen van de hertogelijke rentmeesters

op de Veluwe, bewaard gebleven van Voorst sedert 1357 en van Apeldoorn sedert 1350, en wel voor zoover die bronnen betrekking hebben op de Scholtambten van ***Voorst*** en van *Apeldoorn,* in welke gebieden dit geslacht van de vroegste tijden af tot het einde der 18e eeuw verbleven heeft. Ook tal van andere bronnen zijn benut, welke alle onder den tekst vermeld zullen worden. Alleen die acten zijn opgenomen en alleen die bezittingen zijn vermeld, welke voor het bewijs der afstamming noodig waren. Het acten-materiaal is veel uitgebreider en zou de uitgave van een afzonderlijk oorkondenboek vereischen, terwijl het grondbezit grooter was dan de tynsregisters vermelden, omdat deze registers uit den aard der zaak geen allodiale of leengoederen vermelden, doch alleen dat gedeelte van het bezit, dat tynsplichtig was.

Daar de leden van dit geslacht steeds op hun goederen onder *Twello, **Apeldoorn*** en *Wilp* zijn blijven wonen, dus op dorpen, hebben zij geen zitting gehad in stedelijke regentencolleges, doch als vergeten geslacht ten platte lande eeuwen lang verblijvende, zijn het voorkomen als dienstmannen van den Hertog van Gelre, het stichten ±1440 van een vicarie in de kerk te Apeldoorn, welke tot na de Hervorming in het bezit van het geslacht bleef en het aanvankelijk nog voeren van den naam ***Van Silvolde*** de eenige herinneringen aan die oude afkomst. Levende op het platte land van de Veluwe, kozen zij hun vrouwen uit de omgeving. Volgens de gewoonte dier tijden, werden deze vrouwen in Gerichtssignaten, tynsregisters etc. alleen met patroniemen of voornamen genoemd en niet met een familie-naam, zoodat wij niets weten van de geslachten waartoe zij behoord hebben. Juist daardoor onderscheiden de mannen van ***dit*** geslacht zich, dat zij zich in het algemeen steeds van hun geslachtsnaam hebben bediend [1]).

Wij beginnen ons verhaal met den persoon bij wien ook de herkomst vergeten dreigde ***te*** raken, n.l. met Dr. ***Willem Bosch*** (1798-1874). Deze heeft eene levensbeschrijving voor zijne kinderen nagelaten, waaruit blijkt, dat zijne moeder ***hendrika Wanscher*** stierf, toen hij slechts 9 jaar oud was. Van zijn vader schrijft hij, dat deze in den Napoleontischen tijd zijn fortuin verloor, niet alleen door de ongunst der tijden, tierceering van de staatsschuld, doch ook door anderen tegenspoed, als langdurige ziekte, zoodat hij, toen hij dezen op 15-jarigen leeftijd verloor, als wees zonder middelen achterbleef, niets van zijn voorgeslacht afwetende. Zooals hieronder blijken zal, wist hij zich er weer geheel boven op te werken. Immers hij bracht het tot Chef van den Militairen en Civielen Geneeskundigen Dienst in Ned. Indië (12 Mei 1845-4 Dec. 1855), werd op 35-jarigen leeftijd ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw (1833) en werd 47 jaar oud zijnde med. doctor honoris causa aan de Hooge School te Utrecht (1845). (Zie hem en zijn twee echtgenooten verder onder XII van de aan het slot volgende stamreeks. Aan zijn arbeid op geneeskundig gebied in Ned. Indië wijdde Dr. D. Schoute een geheel hoofdstuk in zijn in 1937 verschenen boek, getiteld: Occidental therapeutics in the Netherlands East Indies during three centuries of Netherlands Settlement [2]). Dr.

[1]) Published by the Netherlands Health Service at Batavia on the occasion of the Intergovernmental Conference of Far-Eastern Countries of Rural Hygiene held at Bandoeng in August 1937.

[2]) Slechts een enkele maal komen wij bij toeval den naam der vrouw te weten. Marten Bosch, zoon van Herman Bosch en Jenneken Peters, vinden wij in het doopboek van Voorst steeds vermold als gehuwd met Jenneken Hendriks. In de Momberschapsverborgingen der Veluwe, dl. *1753-1760,* vinden wij onder Nr. 22 dit echtpaar wel vermeld als Marten Bosch en vrouwe Jenneken Hendriks, maar de zwagers en schoonzusters van Marten worden ook vermeld en alle heeten erfgenamen van Hendrik Hendriksen *Oldenhof,* hun resp. schoonvader en vader. Tevens vinden wij

Schoute noemt hem de centrale figuur van den geneeskundigen dienst in de 19e eeuw in Oost-Indië.

Opmerking verdient hoe verscheidene leden van zijn geslacht een *hogen* leeftijd bereikten, zoodat hierin een zekere erfelijkheid te bespeuren valt. Hij zelf stierf, toen hij 76 jaren oud was, zijn oudste zoon ***Pieter Johan Bosch*** leeft thans nog en hoopt dit jaar (1939) den leeftijd van 95 jaar te bereiken, Zijn — ***Willem's*** — grootvader zullen wij 91 jaar oud zien worden en onder hun rechte voorouders zijn er meerdere, die 80 jaar en ouder werden, zooals de in deze Verhandeling te noemen *Gijsbert **toe Huyscamp*** († 1554) en diens vader *Evert Johansz **toe Huyscamp** († 1486).*

Dr. ***Willem Bosch,*** voornoemd, was gedoopt te Amsterdam in de Nieuwe Kerk op 13 Mei 1798, als zoon van *Abraham **Bosch*** en ***Hendrika Wanscher.*** Deze vader ***Abraham Bosch*** heet bij zijn onáertrouw: geboortig van ***Deventer,*** wonende op de Singel te Amsterdam, en was daarbij geassisteerd met het consent van ***zijn vader Willem Bosch,*** wonende te Deventer, toen hij op 14 April 1797 te Amsterdam inteekende met ***Hendrica Wanscher,*** die zelf geboortig was van *Almelo* [3]).

Voor notaris Jonathan Baak te Amsterdam [4]) maken deze echtelieden op 21 Febr. 1798 hun testament; hij woont dan in de Kerkstraat bij de Spiegelstraat en benoemt, indien hij zonder kinderen na te laten komt te overlijden, tot zijn erfgenamen, ***zijn ouders Willem Bosch en Henrica van Dieren,*** echtelieden wonende te ***Deventer.*** (Zie verder over Abraham Bosch in de Stamreeks).

Deze hiervoor genoemde ouders van ***Abraham Bosch*** n.l. ***Willem Bosch*** en ***Hendrica van Dieren,*** worden in talrijke Deventer-acten vermeld.

Wij noemen in de eerste plaats de twee testamenten, welke dit echtpaar voor schepenen van Deventer, in 1770 en in 1798, passeerde.

Bij dat van 6 Febr. 1798 [5]) testeeren ***Willem Bosch*** en ***Hendrika van Dieren,*** echtelieden, en verzekeren zij wederkeerig aan de(n) langstlevende het vruchtgebruik hunner goederen; zij vermaken aan hun dochter *Aagjen **Bosch*** (men ette op dezen voornaam, omdat later zal blijken, dat ***Willem's*** noeder dezen droeg) het door hen bewoonde huis in de Smedestraat; de 2 kinderen van ***Willemina van der Zee,*** bij vijlen ***zijn*** zoon *Jan **Bosch*** in huwelijk verwekt, ontvangen alleen de legitieme portie: dit -wordt ook bepaald voor ***hun*** dochter ***Femia Bosch,*** weduwe ***H. Schornagel; zij*** stellen aan tot eenige en universeele erfgenamen in hun nalatenschap ***hun*** zoon ***Abraham Bosch*** en ***hun*** dochter ***Aagjen Bosch,*** voornoemd.

Uit het eerdere testament, dat op 9 Februari 1770 [6]) te Deventer verleden was, blijkt, dat zij toenmaals meer kinderen n leven hadden; zij 'benoemen n.l. daarbij tot hun erfgenamen hun kinderen, n.l. *Jan Bosch.* zijnde een voorzoon van den testateur bij wijlen ***Maria de Wit*** „in ehe verwekt", en voorts

bij deze acte, dat Marten Bosch en zijn zwagers met lakken met een wapen zegelen, terwijl anders de meeste zijner tijdgenooten aldaar óf slechts hun handteekening stellen óf zelfs slechts met een merk teekenen.

[3]) Kerkel. inteekenrogr. van Amsterdam, Nr. 642, fo. 74. Hoewel de naam Wanscher vrij onbekend leek, leerde een vluchtig onderzoek in over Almelo handelende bronnen haar 8 kwartieren kennen, te weten: Wanscher × Bartels, Bolck (regeeringsfamilie te Almelo) × Kremer, (gemeensmannen aldaar), Bruyns × Tonissen, Ledeboer (van het bekende geslacht uit Osnabrück) × Bolck (zie hiervoor).

4) Notar. protoc. van J. Baak, acte Nr. 75 van 1798.

[5]) Boek van opene testamenten van Deventer dl. 1793-1864 fo. 187.

[6]) Idem, dl. 1756-1776.

Overzieht van de personen in dit opstel vermeld.

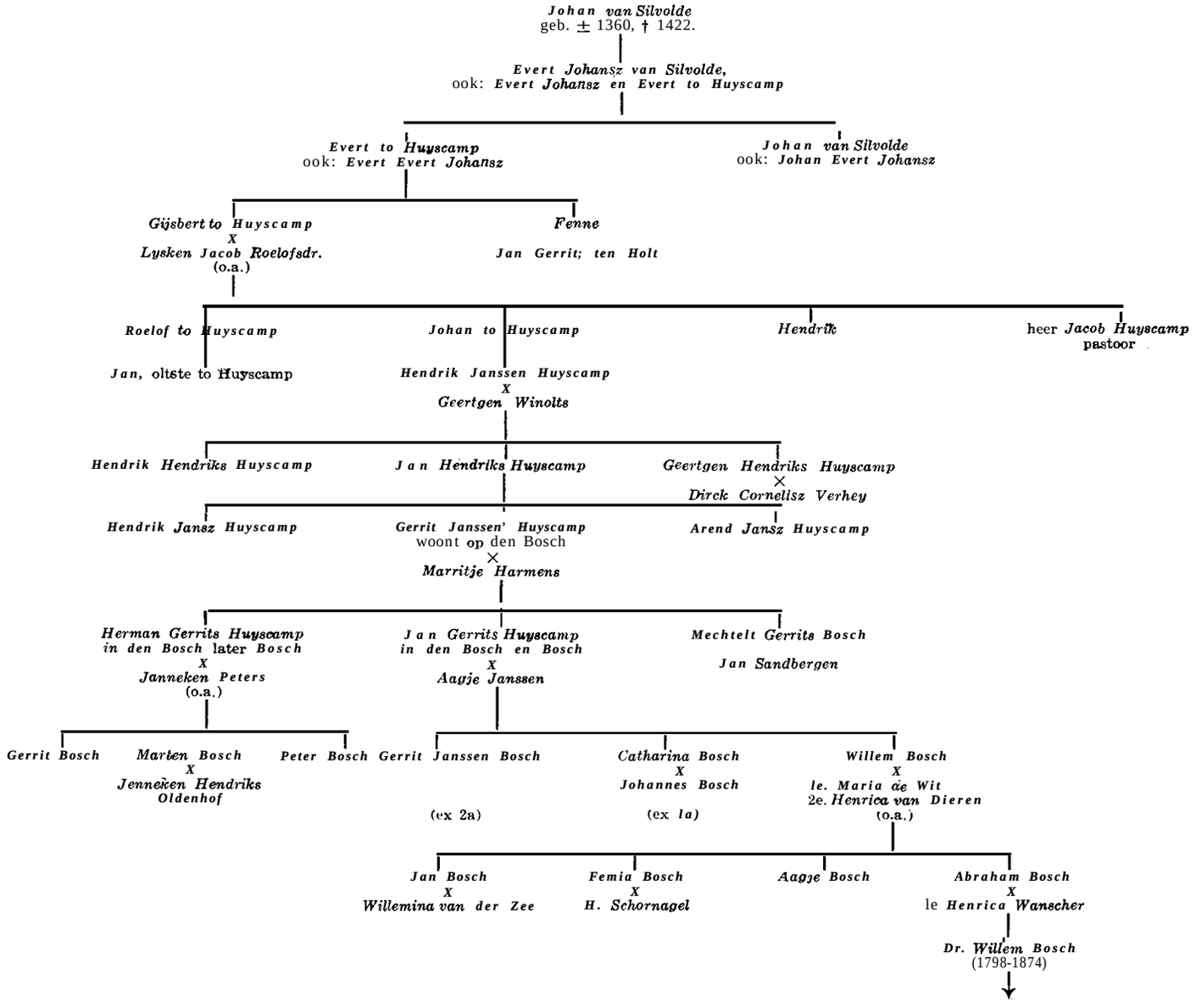

Gerhardus Bosch, Femia Bosch, Abram Bosch, Anthony Bosch, Martinus Bosch en Aagjen Bosch. Van deze kinderen waren dus in 1798 alleen nog in leven ***Femia, Abraham*** en ***Aagjen,*** #hebbende alleen ***Jan,*** de overleden oudste zoon, toen nakomelingschap.

In het Doopboek van de Hervormde Gemeente te Deventer vindt men dan ook de volgende doopinschrijvingen:

7 Mei 1741, *Jan,* zoon van ***Willem Bosch*** en ***Maria de Wit*** [7]) en

15 April 1749 ***Gerrit***
28 Jan. 1751 ***Maria***
7 Nov. 1752 ***Femia***
6 Febr. 1755 *Antony*
13 Maart 1757 ***Abraham***
1 Mei 1759 *Antony*
5 Jan. 1762 ***Martinus***
15 Febr. 1764 ***Aagjen***

} kinderen van ***Willem Bosch*** en ***Hendrica van Dieren*** [7]).

- - -

[7]) Met Maria de Wit teekende hij op 22 Apr. 1741 te Deventer in, met Hendrika van Dieren huwde hij aldaar 7 Mei 1748, in beide acten staat alleen, dat hij in de Langebisschopsbraat woonde, niet waar hij geboren was.

Willem Bosch en zijn vrouw ontvingen 13 Maart 1750 [8]) van hun resp. schoonmoeder en moeder ***Willemina Bovendorp,*** weduwe van ***Gerrit van Dieren*** het huis Nr. 15 10 in de Smedestraat te Deventer, waarin hij tot zijn overlijden woonde [9]).

Althans het sterfregister van Deventer [10]) leert ons, dat op 3 Maart 1806 overleden is ***Hendrika van Dieren*** oud 80 jaren, huisvrouw van ***Willem Bosch*** in de Smedestraat Nr. 1510, nalatende drie kinderen uit één huwelijk, terwijl hetzelfde register op 9 April 1807 vermeldt het overlijden van ***Willem Bosch, o u*** d 9 1 j a r e n, in de Smedestraat Nr. 1510, nalatende 3 kinderen en 2 verdere descendenten uit twee huwelijken.

s) Renunciatieboek van Deventer.

[9]) Blijkens het Renunciatieboek van Deventer bezat hij nog een huis in de Smedestraat aldaar, dat hij op 26 Nov. 1803 verkoopt; dit huis is niet het sedert 1750 in zijn bezit zinde huis, daar dit laatste op zijn dochter Aagjen Bosch vererfde.

[10]) Sterfregister van Deventer, dl. 18051811.

. Hij moet dus in 1716 zijn geboren, doch was niet van Deventer herkomstig: als hem op 25 Sept. 1752 [11]) met zijn kinderen *Jan Bosch, Gerrit Bosch* en *Maria Bosch, tegen* betaling van *250* gl. het groot burgerschap der stad verleend wordt, heet hij in de desbetreffende acte: *geboortig* van Twello [12]).

Hoopten wij nu in het doopboek van Twello in 1716 den doop, en daardoor de ouders, van *Willem Bosch te* vinden, die hoop werd teleurgesteld, toen bleek, dat van Mei 1715 tot 1720 aldaar wegens ziekte van den predikant geen of nagenoeg geen doopelingen zijn ingeschreven. En de eenige keer, dat de naam *Bosch* of een daarmede ongeveer overeenkomende naam in het doopboek voorkomt, is als op 13 Januari 1715 te Twello gedoopt wordt *Geertruid*, dochter van ***Jan Gerrits*** in den Bos (de naam der moeder wordt in dien tijd meestal niet vermeld).

NU hoorde Twello mèt Wilp en Voorst toenmaals tot het Scholtambt van Voorst [13]), zoodat een onderzoek in de Protocollen van dit Scholtambt noodzakelijk werd, wilde men iets naders over de herkomst van den in 1716 daar geboren *Willem Bosch* te weten komen.

In een dier Protocollen [14]) werd daarop een zeer belangrijke acte van 6 October 1767 gevonden, waarin de Deventer *'Willem Bosch* mèt zijn vrouw voorkomt en welke inhoudt, dat op genoemden datum te Twello compareeren:

Gerrit Janssen Bosch voor hem en mede namens *Willem Bosch* en *Henrica van Dieren*, echtelieden, ingelijks namens *Johannes Bosch* en *Catharina Janssen Bosch*, echtelieden, voorts nog verschillende personen meer (niet van den naam *Bosch*, echter allen eigenaars van de verschillende perceeltjes, waarin het na te komen goed verkaveld en gespleten was) en verkoopen zij „al hunlieder eigendommelijk deel of portie, zijnde te samen 115/216 deelen van het akkermaalsbosch Den Darler of Derdeler Bosch genaamd", groot ongeveer 1 ½ morgen, gelegen in het ambt van Voorst, kerspel Wilp, begrensd als in de acte aangegeven o.a. ten Westen begrensd door de Groote Wetering, zijnde vrij onbezwaard allodiaal goed, voor 333 gl. 5 st. 12 penn.

In deze acte staat Willem Bosch tusschen Gerrit *Janssen* Bosch en Catharina *Janssen* Bosch, gehuwd met Johannes Bosch: met groote waarschijnlijkheid was dus aan te nemen. dat *Willem Bosch* een broeder *Gerrit* en een zuster *Catharina* had, dat hun vader *Jan* heette (Willem's oudste zoon droeg immers ook dien voornaam) en dat zij tot 1767 eigenaars waren geweest van een deel van *Den Darler* of *Derdeler Bosch*, onder Wilp gelegen.

(Bij de verdere lezing van deze verhandeling wordt aanbevolen het aan het begin dezer verhandeling geplaatste overzicht (stamtafel) van de te vermelde personen te benutten, omdat daardoor het bewijsmateriaal beter te volgen is).

Het was dus zaak om uit de protocollen van Voorst, sub kerspel Wilp, alle acten op te diepen, welke over genoemd goed handelden om daardoor op de hoogte te komen van

11) Burgerboek van Deventer, beginnende met 1720.

12) In het. Lidmatenregister van Voorst en Wilp staat in 1733 ingeschreven als lidmaat, aangenomen op belijdenis des geloofs: *Willem Bosch.* Daar men op 17 à 18-jarigen leeftijd zijn belijdenis deed, stemt dit overeen met zijn hierboven aangenomen jaar van geboorte, n.l. 1716.

13) De tegenwoordige burgerlijke gemeente Voorst omvat nog het vroegere Scholtambt van dien naam met de dorpen Voorst, Twello en Wilp èn het vroegere riehterambt Nijbroek met het gelijknamige dorp daarin gelegen.

14) Protocol van het Scholtambt van Voorst, dl. 1759-1771, sub kerspel Wilp, fo. 31 vso.

vorige eigenaars ervan, voorzoover die den naam ***Bosch zou***den dragen. Verschillende acten werden nu gevonden, waaruit bleek, dat *den Darler* deel uitmaakte van een grooter *goed* genaamd den Bos ch, gelegen in het Kerspel Wilp, buurschap Aarderbroek: de voornaamste desbetreffende acten doen wij nu volgen:

13 April 1750 [15]) *Gerrit Bosch* en ***Willemina*** *Egberts,* echtelieden, *Marten Bosch* en *Jenneken Henrix,* echtelieden, benevens *Peter Bosch,* als kinderen van wijlen hun ouders *Herman Bosch* en *Jenneken Peters,* bekennen voor een som van 1050 gl. verkocht te hebben hun 2/5 parten van het goed genaamd den Bos ch met zijn toebehooren, in het kerspel Wilp gelegen, vrij allodiaal goed.

Het goed bestond o.a. uit de navolgende perceelen:

den middelsten Darler, met de halve hoogte dwarsaf,

de weide achter Mulderskamp,

de halve Achtersten Camp met het hooiland, en de hoogte voor tot aan de *Stougrave.*

20 Augustus *1732* [16]) *Janneken Peters,* weduwe van *Harmen Bosch,* koopt van de erfgenamen van wijlen ***Hendrik*** *Janss Huyscamp* en *Janneken* ***Janss,*** echtelieden, voor 500 car. gl. het 1/5 part van het goed den Bos ch, onder Wilp in Aerderbroek gelegen.

17 Januari 1720 [17]) zekere 2/3 parten van een 1/5 part van „de hofstede den Bos ch, den halven achtercamp met het hoyland en de hoogte vooraan tot den *Stougrave"* (zie de omschrijving op 13 Apr. 1750), in het kerspel Wilp, buurschap Aerderbroek, toebehoorende Jan Gerrits en Aagjen Janssen, echtelieden, mitsgaders *Jan Sandbergen* en *Megtelt Gerrits,* echtelieden, wordt gecedeerd en overgegeven voor 212 gl. aan *Herman Bosch* en *Jenneken Peters,* wien het resteerende 1/3 part van dit 1/5 gedeelte toebehoort,

Wij zien hieruit, dat vóór 1720 het 1/5 deel van *den Bosch,* waartoe *den Darler* behoorde, in bezit was van *Herman Bosch, Jan Gerrits* en *Mechteld Gerrits* (die gehuwd was met *Jan Sandbergen).* Daar *Herman Bosch,* bij zijn op 6 April 1700 ce Voorst gesloten huwelijk met zijn hierboven genoemde vrouw *Janneken Peters, is* ingeschreven als *Hermen Gerrits, zoon van wijlen Gerrit Jansen,* daar staat hieruit èn uit het gemeenschappelijk bezit vast, dat *Herman Gerrits Bosch, Jan Gerrits* en *Mechtelt Gerrits,* broeders en zusters waren en dat *Jan Gerrits* dus ook *Bosch* geheeten moest zijn en de in 1767 optredende *Gerrif Janssen Bosch, Willem Bosch* en *Cafharina Janssen Bosch,* die alsdan het hun resteerende deel van *den Darler* te Wilp verkoopen, zijn kinderen geweest moeten zijn. Waar wij nu gezien hebben, dat deze *Jan Gerrits,* die in 1720 zijn deel van ***den Bosch*** aan zijn broeder *Herman Gerrits Bosch* verkoopt, gehuwd was met eene *Aagjen Janssen* (een der dochters van zijn veronderstelden zoon *Willem* ontving den voornaam *Aagjen),* daar werden de onderzoekingen in de kerkboeken van Twello en Wilp op de namen van *Jan Gerrits* en *Aagjen Janssen* hervat.

Alstoen werd gevonden, dat op 19 Febr. 1755 [18]) te *Twello* overluid werd: de weduwe van *Jan Gerrits* genaamd *Aagjen,* wonende op den Elshof onder Wilp, terwijl op denzelfden dag het *Wilpsche* register [19]) vermeldt: „overluyd de

15) Protocol van het Scholtambt van Voorst. dl. 1733-1759, sub kerspel Wilp, fo. 57 vs.

16) Protocol van het Scholtambt van Voorst. dl. 1731-1733, sub kerspel Wilp fo. 18 vs.

17) Idem, dl. a. b. fo. 38vso.

18) Luyboek der kerk te Twello, dl. 1719-1754.

19) Luyboek der berk te Wilp, dl. 1750-1806.

weduwe van ***Jan Gerrits Bosch*** op den Elshof, in Twello begraven, met welke 2 acten was komen vast te staan, dat ***Aagjen (Janssen),*** de weduwe van ***Jan Gerrits Bosch,*** op den Elshof onder Wilp overleed en op 19 Febr. 1755 te Twello werd begraven.

Uit hetzelfde luyboek van Twello bleek toen ook, dat 27 December 1732 daar is overluid ***Jan Bosch.***

Waar er van ***Jan Gerrits Bosch*** en ***Aagjen Janssen*** geen andere kinderen te Twello in het doopboek voorkwamen dan de op 13 Jan. 1715 aldaar gedoopte dochter ***Geertruid, waarbij de vader is*** ingeschreven als ***Jan Gerrits in den Bosch,*** en waar uit de acte van 1767 gebleken was, dat ***Jan Bosch*** als kinderen o.m. gehad moest hebben een zoon ***Gerrit*** en een dochter ***Catharina,*** daar werden het doopboek van Wilp — onder welks gebied immers het goed ***den Bosch*** en ***den Darler*** lagen — ter hand genomen en werden de volgende doopacten gevonden en tevens de verhuizing van Wilp naar Twello (volgen de letterlijke afschriften) :

23 ***Dec. 1706*** gedoopt te Wilp ***het kind van Jan Gerrits Huiscamp*** en ***Aagjen Jans,*** eheluyden, ***wonen nu in Twello op de Hr. Kreinxgoed, is een dochter gent. Katarina.***

17 Apr. 1701 gedoopt te Wilp het kind van Jan Gerrits Huiscamp en Aagjen Janssen, eheluyden, wonen in den Bosch, is een dochter gent. Janna.

16 Aug. 1696 gedoopt te Wilp het kind van Jan Gerrits Huyscamp in den Bosch en ***Aagjen Janssen, eheluyden, is een won en gent. Gerrit*** [20].

Uit deze acten blijkt dus, dat ***Jan Gerrits*** eigenlijk *Huyscamp* heette, doch naar het goed ***den Bosch*** ook voorkomt als ***Jan Gerrits in den Bosch*** en ***Jan Gerrits Bosch.***

Alvorens nu over ***Jan Gerrits Bosch (Huyscamp)*** en zijn familieleden meer **mede** te deelen, zijn wij in staat nog op andere wijze dan middels het bezit van den *Dardeler Bosch* te bewijzen, dat ***Willem Bosch*** te Deventer van ***Jan Gerrits*** bovengenoemd afstamt.

In het 6e Protocol van bezwaar van Voorst, dl. 1780-1796 vonden wij onder het gedeelte „kerspel Wilp" op fo. 31vs. de volgende acte van 28 Juni 1785: Compareeren voor geërfden van Veluwe ***Willem Bosch*** en ***Hendrika van Dieren,*** echtelieden (dit is dus het hiervoor besproken echtpaar, dat te Deventer woonde) en bekennen te cedeeren en te transporteeren aan Bernardus Alberts, het stuk weiland met derzelver hout gewassen den ***Kleinen Deernhorst*** of ***Kreyncks Honschoten*** genaamd, gelegen in 't kerspel Wilp, 'groot bij 4 morgen, liggende ten Zuiden het land van Arent Everts, ten noorden ***aan de Stougrave,*** ten oosten het land van de erven Gerrit Alberts, ***vrij en allodiaal goed,*** voor 1200 gl.

Het land moet hem door erfenis aangekomen zijn, het komt althans te voren nimmer in de protocollen van bezwaar voor, in welke immers alleen de verkoop en de bezwaringen (hypotheken) zijn ingeschreven; daar het allodiaal goed was, komt het ook niet voor in de tynsregisters en in de leenregisters.

Daar het land aan de Stougrave lag, kwam het ons voor, dat met het oog op betaling van dijklasten, in het Markenboek van Wilp hierover iets te vinden kon zijn en inderdaad vrindt men in het Markenboek van Aerd en Aerderbroek onder Wilp, deel 1755-1815:

Ontvangsten wegens de dijklasten van de navolgende morgens land (de bedragen zijn gemeenlijk als één ontvangen bedrag geboekt, in de ondervolgende jaren zijn deze ontvangsten gespecificeerd) :

fo. 7. a°. 1755. ***Jan Gerrits Huiscamp,*** 6½ morgen ..... ƒ 2 — 12-0.

fo. 20vso. a°. 1761. ***Jan Gerrits Huiscamp,*** van Gerrit Rijks, ***Uit den Berenhorst*** 2½ morgen ..... 2½ morgen denselven van de ***Vicarien Berenhorst*** in St. Tonis en St. Maria, van Henrick Janss Ziel, . . . 4 morgen

samen 6½ morgen ƒ 2 — 12 — 0.

Co. 35. a°. 1767. ***Uyt de Berenhorst, Gerrit Jansen Bosch,*** 6½ morgen ..... ƒ 2 — 18 -- 8 [21].

fo. 51vso. a°. 1775 ***de Vicarien Berenhorst, Willem Bos, 4*** morgen 74 roeden ..... ƒ 1 — 16 — 0.

fo. 58vso. a°. 1777 de Erfgenamen van ***Gerrit Janssen Bosch een portie uit de Vicarien Berenhorst 4*** morgen 74 roeden ..... ƒ - 12 - 0.

Uit verschillende Wilpsche en Twellosche acten blijkt overigens, dat Beernhorst en Deernhorst dooreen gebruikt worden — in ieder geval is uit het Markenboek komen vast te staan, dat het bewuste land herkomstig was van ***Jan Gerrits Huiscamp*** en waar de overdracht (transport) ervan nimmer voorkomt in de protocollen van bezwaar, daar ***moet*** het langs den weg van vererving in het bezit zijn gekomen van ***Gerrit Janssen Bosch*** en van ***Willem Bosch*** (vererving van land werd uiteraard niet in de Protocollen van transport en van bezwaar ingeschreven), Hierdoor is o.i. de hierboven veronderstelde afstamming van ***Willem Bosch*** uit ***Jan Gerrits Huiscamp*** op afdoende wijze aangetoond.

Wij zullen nu nog de acten geven, waarin de hiervoor vermelde broeder van ***Jan Gerrits Huiscamp,*** n.l. *Herman Bosch* voorkomt, uit welke zal blijken, dat ook hij eveneens afwisselend ***Bosch*** en ***Huyscamp*** heet (volgen weder letterlijke afschriften) :

10 Maart 1700 ondertrouwt te Voorst Herman Gerrits, j.m. soon van wijlen Gerrit Jansen, met Jenneken Peters, j.d. van Peter Guerts; testes: parentes sponsae, mater sponsi; copulati tot Voorst 6 April 1700.

gedoovt te Voorst
1 Jan.' 1701 ***Gerrit***
1 Jan. 1704 ***Lambert***
17 Oct. 1706 ***Marten***
18 Nov. 1708 Jenneken

} kinderen van ***Herman Bosch*** en ***Jenneken Peters.***

10 Apr. 1712 [22] ***) gedoopt*** te Wilp ***het kind van Harmen Huiscamp en Jenneken Peters, ehelieden wonen op de Olden Poll*** [23]***), is een zoon gent. Peter.***

30 Juli 1719 gedoopt te Wilp het kind van Harmen Bos en

[20]) In het Lidmatenregister van Voorst en Wilp vindt men onder de aangenomen lidmaten op -belijdenis in 1714 Gerrit Jansen Bosch. Daar men op ± 18-jarigen leeftijd belijdenis deed, is de in 1696 als *Huyscamp* in den ***Bosch"*** gedoopte *Gerrit* Stellig dezelfde als het nieuwe lidmaat van 1714.

[21]) Het goed den Bosch, dat eveneens aan de Stougrave lag, komt ook onder de dijklasten in het Markenboek voor.

[22]) Oudste doopboek van Wilp, dl. 1680-1761.

[23]) Er waren 2 huizen de Poll, dichtbij elkaar gelegen: de Oude Poll en de Nieuwe Poll; in 1693 verkochten Winandt van Renesse tot den Olden Poll en Joanna van Baexen zijn vrouw, de havezathe den Olden Poll aan Ditmar van Wijnbergen.

Jenneken Peters, ehelieden op den Olden Poll onder voorst [23]*), is een zoon gen*t*. Johannes.*

Alzoo evenals bij ***Jan Gerrits*** zien wij ***Herman Gerrits*** zoowel voorkomen met den naam ***Bosch*** als met dien van ***Huyscamp.*** Met hun zuster ***Mechteld Gerrits*** waren zij eigenaars van het 1/5 deel van het goed ***den Bosch*** onder Wilp en zijn zij met weglating van hun oorspronkelijken naam ***Huyscamp*** naar het goed ***den Bosch,*** in de plaats hunner inwoning Wilp en omgeving genoemd geworden ***Bosch*** en ***in den Bosch.***

Volgen nu nog een aantal acten over hen:

6 Aug. 173 1. ***Jan Gerrifs Huyscamp*** en ***Aagjen Jans,*** echtelieden, verkoopen het land den Beernhorst, in de buurschap Aerderbroek, kerspel Wilp, Noordwaarts begrensd aan den (anderen) ***Beernhorsf,*** toebehoorende ***den verkoopers*** (er waren dus twee landen, beide de Beernhorst geheeten), aan Tonis Tonissen Romeyn, voor 500 car. gl. [24]).

9 Juni 1720. ***Jan Gerrifs Huiscamp*** en ***Aagjen Janssen,*** echtelieden, nemen een hypotheek van 500 gl. op, onder verband van het land den Berenhorst, groot 6½ morgen, van Steven van Delden te Deventer en diens vrouw.

1720. Gezien de declaratie van kosten van ***Jan Gerritsen Huyscamp*** en ***Hetman Gerrifsen Bosch,*** declaranten ter eenre, en Willem Peters Stuvenberg, thans de weduwe van Tonis Henricksen en Henrick Hesselsen etc., gedeclareerden ter andere zijden, etc. [25]).

26 Mei 1716. ***Jan Gerrits*** (dus zonder Huyscamp of Bosch) en ***Aegyen Janssen,*** echtelieden, verkoopen aan Jochem Aerts Hovenck en diens vrouw, de Groote Teugsche weide, groot 4 morgen, in de buurschap Teuge, kerspel van Twello gelegen [26]).

Wij zagen hierboven uit de trouwacte van 1700, dat de vader van *Herman* ***Gerrits Bosch*** of ***Huyscamp,*** genaamd was ***Gerrit Jans,*** deze moet dus ook ***Huyscamp*** geheeten hebben en ***den Bosch*** voor 1/5 'bezeten hebben, aangezien zijn 3 kinderen elk voor 1/3 het 1/5 deel daarvan bezaten. Blijkens de hiervoor medegedeelde acte van 20 Aug. 1732 kocht ***Janneken Peters,*** de wed. van ***Herman Bosch*** op dien datum van de erfgenamen van wijlen ***Hendrik Janss Huyscamp*** een ander 1/5 deel van het goed ***den Bosch,*** zoodat dus zoowel ***Gerrit Janss Huyscamp*** als ***Hendrik Janss Huyscamp*** elk 1/5 part van ***den Bosch*** bezaten en broeders geweest moeten zijn.

In het tynsboek van het ambt Voorst, dl. 1706-1784, vinden wij onder ***Census novus in Aerdermark-Aerderbroek*** [27]), op Eo. 88vso inderdaad ***Gerrit Janss Huyscamp*** terug als eigenaar van den Darleren wel als volgt:

item Gerrit Janssen Huyscamp geerft van Jan Henricx Huyscamp, den Derler met de halve hoogte, eerst van dimidio mansus in den Marsch.

Jan Everts op het Veen tot Wilp neemt van bovenstaande post van Gerrit Janss Huyscamp wegens den Middelsten Derler met de weijde agter de Mulderscamp . . . . . 2 st. 8 gr.

en op fo. 107, ***item Gerrit Janss Huyscamp geerft van Jan Henricx Huyscamp, census novus op ten Teuge de II morgen in Aerderbroeck op ten Cloit . . . . . XII d,***

Uit deze inschrijvingen blijkt, dat ***Gerrit Janss Huyscamp,*** en dus ook ***Hendrik Janss Huyscamp,*** tot vader hadden *Jan Hendriks* ***Huyscamp.***

Behalve ***Gerrit*** en ***Hendrik*** komt in deze jaren ook voor te Twello en te Wilp in verschillende acten een ***Arend Janss Huyscamp,*** die stellig de derde eigenaar is van het derde 1/5 part van het goed ***den Bosch;*** aangezien wij hem in ons betoog als bewijs voor de afstamming niet noodig hebben, volstaan wij met deze korte vermelding van zijn bestaan.

Het huwelijk van den eerder genoemden ***Gerrit Janss Huyscamp*** vonden wij in het oudste Trouwboek van Twello (dl, 1658-1729) en wel onder de volgende bewoordingen:

21 ***Mei 1665 geproclameerd (te Twello) Gerrit Janssen Huiscamp met Merritgen Harmens, van Twello*** [28]).

In het doopboek van Twello als gedoopt in 1669 (data niet vermeld) ***Gerrit Huiskamp's kint,*** zonder dat de voornaam is ingevuld, een bewijs hoe slordig toenmaals de inschrijvingen geschiedden [29]).

De vader van ***Gerrit, Hendrik*** en ***Arend Janss Huyscamp*** was dus ***Jan Hendriks Huyscamp*** en dezen vinden wij zoowel in de Gerichtssignaten der Veluwe, Bank van Voorst, als in het Tynsboek van Voorst meermalen terug. Dat ook hij eigenaar van ***den Darler*** was, blijkt uit een nog bestaand verpondingsregister van het ambt van Voorst van 1648 [30]), waar wij onder de aanslagen in het kerspel Wilp lezen:

6 *mergen* ***in den Darler en 3½ mergen in den Cloot, Jan Henricks Huyscamp en Albert Henricks onmondige kinderen toebehoorende ..... 8 - 0 - 8.***

Jan Henricks Huyscamp van sijn hoffstee uyt den Darler, sijnde ruim 2 mergen weijlandts met een huys daerop ..... 4—2—0.

Uit het Tynsboek van Voorst, dl. 1667-1700 blijkt onder ***Census novus in Aerdermark,*** dat een tyns op ten Toege van 2 morgen in Aerderbroek op ten Cloit en een van een half huis in ten Mars, alsboven gelegen, beide afkomstig van ***Jan Ploech den jonge*** en diens broeders, dan in het bezit is van ***Jan Henricx Huyscamp,*** die de jaarlijksche tyns ten bedrage van resp. 12d. en van 2 st. 8 gr. betaalt, terwijl boven zijn naam beide malen later is bijgeschreven: ***geërfd op Gerrit Janssen Huyscamp,*** hetgeen alles het hiervoor betoogde volkomen bevestigt. Intusschen bleek uit al het gevondene, dat ***Jan Henrix Huyscamp*** zijn goederen onder het ambt van Voorst, in het kerspel Wilp, ***door aankoop*** verkregen had; oudere ***Huyscamp's*** komen in de tynsregisters van het Scholtambt van Voorst niet voor en lag het voor de hand, dat hij

---

[24]) Protocol van het Scholtambt van Voorst, dl. 1711-1730, sub kerspel Twello, fo. 14.

[25]) Gerichtssignaat der Veluwe, dl. 17X3-1721, sub Bank van Voorst.

[26]) Protocol van het ambt van Voorst, dl. 1711-1730, sub kerspel Twello, fo. 18. Jan Gerrits Bosch (Huyskamp) was een welgesteld man, uit het Protocol van Bezwaar van het Ambt van Voorst, kerspelen Wilp en Twello, uit de Tynsregisters en uit het Markenboek van Wilp en dat van Sivoldermark blijkt, dat hij in het bezit was van 6 allodiale- en 4 tynsgoederen, benevens 1 pachtgoed; achtereenvolgens heeft hij echter alles moeten verkoopen op 6½ morgen in de Beernhorst en zijn deel van den Dardeler na. Het schijnt hem tegengeloopen tc zijn en zijn jongste zoon Willem zal uit dien hoofde wel gedwongen zijn geweest eene betrekking in de stad te zoeken; hij werd oudste rijdende bode en roedendrager der stad Deventer.

[27]) Deze mark lag in het kerspel Wilp.

[28]) Het is duidelijk, dat de meer vermelde Herman Huyscamp, later Herman Bosch geheeten, zijn voornaam ontving naar den vader van zijn moeder Marritgen Harmens.

[29]) In het Lidmatenregister van Voorst en Wilp is in 1687 ingeschreven als aangenomen lidmaat op belijdenis des geloofs: Jan Gerrits; daar deze dan omstreeks 18 jaar was, en dus geboren moet zijn omstreeks 1669, is hij dezelfde als het kind, dat in 1669 is gedoopt en tot vader had Gerrit Huiskamp.

[30]) Maancedule van de verpondinge des ampts van Voorst, 1648, kerspel Wilp, fo. 95vs, dat met andere maancedulen, o.a. van 1663/64, te vinden is in het oud-archief der gemeente Arnhem, onder no. 5958.

van elders herkomstig moest zijn. De eerste keer, dat hij onder Voorst voorkomt, is in 1631 en wel op 5 September 1631 voor de Gerichtsbank van Voorst [31]) in de volgende sententie: *Die quaestie die liepe fusschen Jan Henricksen Huyscamp, verweerder, tegens Aelbert Hermansen, aanlegger om mede te contribueren in de 1200 gl. uytgegeven tott gevanckenisse aen den vijant, is gestelt tot decisie in handen van eenige des gerichts.* Zijn verder spoor vóór genoemd jaar bleef ons bijster, toen wij bedachten, dat evengoed als zijn kleinzoons naar het bezit van het goed *den Bosch* zich *Bosch* hebben genoemd, evenzoo hij zijn naam kon ontleend hebben aan een goed *Huyscamp,* dat echter niet in het Scholtambt van Voorst bleek te liggen. Na eenig zoeken vonden wij ten slotte, dat in het Schoitambt van *Apeldoorn,* in de mark *Noord-Apeldoorn,* een goed *Huyscamp* gelegen was en bij voortgezet onderzoek in de verschillende op Apeldoorn betrekking hebbende registers vonden wij dan ook hem en zijn familie daarin terug.

19 Juni *1623* velt het gericht van de Bank van *Apeldoorn* [32]) de volgende sententie: *'t Gericht gehoort die aenspraeck van jr. Assueer van Appeltoorn, drost der Veluwe, ende gelet op t antwoort hyertegens bij Jan Henricks Huyscamp tot excuse vant schyeten omfrent* (= bij) *die kercke toe Twello gegeven, verclaerf, dat overmitz faulte van genoechsaem bewijs Jan voorn!. van sulcke aenspraeck te absolveren sij.*

Onder de rechtszaken van de Bank van *Apeldoorn* komen tusschen 1632-1642 herhaaldelijk uitspraken van het Veluwsche landgericht voor in zake *Geertgen Winolts,* weduwe van *Henrick Janssen Huyscamp, over* verschillende kwesties, waarbij genoemde weduwe meestal wordt bijgestaan door haar zoon *Henrick Huyscamp Henrickszoon* [33]), o.a. handelende over de erfenis van haar kleinkind, gesproten uit het huwelijk van haar dochter *Geet-tgen Henricks* met *Derck Corneliss Verhey en* over de pacht van het goed *de Ganseflesch* [34]).

Wanneer wij nu opslaan het Tynsregister van het Scholtambt van Apeldoorn, waarin de tynsbetalingen van 1624 tot 1667 zijn aangeteekend, dan vinden wij daarin op fo. 141 onder de Mark *Noord-Apeldoorn,* dat in 1624 *Henrick Jansz Huyscamp* staat ingeschrevenals tynsbetaler voor„de *bonis toe Huiscamp cum suis perfinenciis",* groot 3 morgen 5 hont 42 roeden. Bovendien bezat hij aldaar een tynsplichtig land, groot 4 morgen 4 hont en 83 roeden en onder de mark *Wenem* in hetzelfde Scholtambt (zie fo. 59) nog een tynsplichtig land van 6 roeden, terwijl bij alle 3 deze landen daarna is bijgeschreven als nieuwe eigenaar: *nu Gerrit Hissinck, borgemeester fo Deventer bij opdracht van 12 Maart 1634.* Hieruit volgt dus, dat het goed *Huyscamp,* met toebehooren, dat zoo als wij later zullen zien, eeuwen lang in het bezit van de voorouders van *Henrick Jansz Huyscamp* was geweest, in 1634, nà zijn overlijden, is verkocht aan den Deventer burgemeester *Gerrit Hissinck* en kan deze verkoop wel verband hebben gehouden met eene waarschijnlijke verhuizing van Apeldoorn naar Wilp, waar *Jan Henricks Huyscamp,* in wien wij een zoon van *Henrick Jansz Huyscamp* meenen te mogen zien, in het bezit

31) Signaturen der Veluwe, dl. 1631-1633, sub Bank van Voorst.

32) Gorichtssignaat der Veluwe, dl. 1622-1626, sub Bank van Apeldoorn.

33) Zie Signaturen der Veluwe, dl. 1642-1646, Bank van Apeldoorn, fo. 70, 157, 365; dl. 1638-1641, idem fo. 194, 241 vs 242, 161, 126, 119 vs; dl. 1634-1637; idem d.d. 23 en 24 Aug. 1637, 8 hug. 1638, enz.

34) Blijkens het Protocol van Voorst, dl. no. 4, fo. 56 vs was de Ganseviles vrij allodiaal goed, daarbij gehoorende een „deyling int Teugsche velt, een groeve in do kerck van Twel met noch een groeve opt kerckhof aldaar". Bovendien bezat het een wahre in Silvolder mark (fol. 59).

kwam van het goed *den Bosch* met o.a. *den Darler,* waardoor diens afstammelingen ten slotte den ouden naam *Huyscamp* hebben laten varen [35]). In een der nog bestaande *Cohieren van verponding van hef Ambt van Apeldoorn,* welke is opgemaakt op 4 Jan. 1649 [36]), staat *Huyscamp* dan ook niet meer ten name van een lid van het geslacht van dien naam, maar ten name van Burgemeester *Hissinck.* Toch willen wij hier de omschrijving van dit goed, dat in de volgende bladzijden nog herhaaldelijk ter sprake zal komen, overnemen:

't Ampt van Apeldoorn.

Broeklanf (= Noord-Apeldoorn).

Burgemeester Hissinck, eygenaer, en Derrick Gerrits, pachter, van huys, hoff en boomgaerdt, groot 3 schepel gezaay, genoemt Huyscamp, met 20 morgen hoey- en weilandt, een kalverweijde van 2 morgen, tsamen voor 100 onvrijgelt en 1 vercken is 4 g.gl.;

noch 9 molder saeylandt Deventermaet op de 3 gerven tientbaer aen de Heeren van St. Marie behalve 3½ molder aen den Heer van Indoornik, is ..... f. 167-18-1 ..... = f. 155-18-1 be las met 32 st. thins, 1 schepel en alle 5 jaeren 1 molder banckroggen;

noch belast met 9 car. gl. erfpacht aen de erffgen. van Noort Apeldoorn.

Uit deze omschrijving in het kohier der verponding zien wij, dat *Huyscamp* en toebehooren meer dan 30 morgen groot was; waar in het tynsregister slechts sprake is van 4 morgen 4 hont 83 roeden, daar is dit slechts het gedeelte van het goed, dat tynsplichtig was aan den Hertog, later aan de Rekenkamer van Gelderland: bovendien was een ander klein deel van het goed -- zooals wij later zullen zien — tynsplichtig aan het Kapittel van St. Marie te Utrecht, maar overigens was het complex tynsvrij en allodiaal goed.

Eenmaal het goed *Huyscamp* in het tynsregister van Apeldoorn teruggevonden hebbende, was het niet moeilijk de vorige bezitters ervan en daarmede de voorouders van *Henrick Janss Huyscamp* vast te stellen. Vooraf lijkt het ons wenschelijk nog eenige andere acten over hem mede te deelen. In de nog bestaande *Cedulle* van verponding van Apeldoorn, uitgezet door 5 „setters" in 1607 [37]), komen onder het hoofd „Huyscamp" voor:

Hendrik Huyscamp ..... (aanslag;: VI gl. 2 oort [38])
Jan Roelofs ..... (: 1 gl. 1 oort

en in de Verpondingscedul van 1614

alleen: *Hendrik Huyscamp* voor *V gl. 1 oort.*

In het archief van Haus Vornholz vonden wij nog verschillende acten [39]), waarin *Henrick Huyscamp* en *Jan Roelofs* bovengenoemd vermeld worden en wel van 28 Mei 1618, 11 Mei 1616 en 10 Mei 1613, uit welke blijkt, dat *Jan Roelofs oltste van Huiskamp* heet en een zoon is van den na te vermelden Roelof *Gijsberts Huyscamp,* terwijl *Henrick Huyscamp* op 11 Mei 1616, 56 jaar oud heet en dus geboren was in of omstreeks 1580.

35) Nadat het goed Huyscamp in bezit was gekomen van den Deventer burgemeester *Hissinck,* die er pachters op plaatste, eigenden deze laatsten zich geleidelijk den naam van het goed toe en noemden zich, o.a. blijkens de doop- en trouwboeken van Apeldoorn, ook *Huyskamp; een reden* te meer voor de verwisseling van den familienaam door de oude eigenaars in dien van in *den Bosch* en *Bosoh.*

36) Dit cohier berust thans in het Archief van Haus Vornholz, Kreis Warendorf, Westfalen. Afd. IX, sub 16 (Güter der von Apeldoorn).

37) Eveneens berustende op Haus Vornholz, xfd. XV, sub 16.

38) Dit is het hoogste bedrag van de aanslagen.

39) Archief Haus Vornholz, afd. XVI (Kerk, ricarie en huisarmen te Apeldoorn), sub 3 en afd. XV, sub 16.

Blijkens het tynsregister van Apeldoorn was vóór hem tynsbetaler voor *Huyscamp* zijn moeder *„de weduwe Geertgen"* en daarvoor zijn vader *Johan Huyscamp,* die in dit register is ingeschreven als *Johan toe Huiscamp* en dáárvoor *Gijsbert toe Huyscamp* (zie fo. 141 van het tynsboek van Apeldoorn, dl. 1624-1667), zoodat resumeerende, de *Henrick Jansz Huyscamp,* geboren in 1560, wiens erfgenamen in 1634 het goed *Huyscamp* verkochten, tot vader had *Jan* of *Johan thoe Huyscamp* en tot grootvader *Gijsbert thoe Huyscamp.* Wij zullen thans beginnen met eenige acten over voornoemden *Jan* of *Johan* mede te deelen:

23 Oct. 1561. Apeldoorn [40]). *Die rechtsvorderinge tusschen Rabe Lamberts ende Johan tho Huyscamp hebben beide partyen gerichflick gecompromiteert elcx aen twee guede vrinden ende wes die daervan uytsprecken werden, dat sullen sij die een den anderen vofletrecken bij een peen* (= boete) *van* 25 *olde schilden* etc.

26 Maart 1556 [41]). *Henrick Gijsberts Huyscamp* spreekt aan met recht *Jan Gijsberts Huyscamp zijn broeder,* en zegt dat hij hem onthoudt zijn aandeel in alle *gereede* goederen, have, beesten, geld en anderzins, zooals hun overleden vader heeft nagelaten. Uit het verdere van deze rechtzaak blijkt, dat er een boedelscheiding was geweest tusschen de kinderen en erfgenamen van *Gijsbert to Huyscamp,* dat diens oudste zoon vooruit had ontvangen een stuk land met het huis en hof, waar de vader gewoond had, tegenover verplichting dien vader verder te onderhouden, en dat de moederlijke goederen door de erfgenamen gelijkelijk gedeeld waren.

4 Mei 1554 [42]). *Jan Gijsberts,* als gemachtigde van *Gijsbert tho Huyscamp, zijn vader,* verzoekt 4 met namen genoemde personen om getuigenis der waarheid af te leggen en blijkt uit hun verklaring en uit de stukken, welke *Jan Gijsberts* voornd. overlegt, dat *Jacob Roelofs* en *Griet Roelofs,* echtelieden, de schoonouders waren van *Gijsbert to Huyscamp,* die n.l. met hun dochter *Lysken* gehuwd was, blijkens den huwelijksbrief van Donderdag voor Vastenavond (3 Februari) 15 13, dat die schoonouders verschillende landen bezaten onder Twello, o.a. De Twaalf Morgen, een land van 8 morgen gend. de Weyde, beide op de Teuge onder Twello en meer perceelen, welke na hun dood hun zoon *Henrick Jacobs* onder zich gehouden en gebruikt heeft. *De Huyscamp's* vorderen nu van laatstgenoemden *Henrick* restitutie van hetgeen deze hun uit die erfenis schuldig is.

8 Juli [43]). *Gijsbert to Huyskamp* heeft gerichtelicken volmachtich gemaeckt *Jan* end *Roeloff, beyde zijn zoenen,* samen end besunder deze rechtsforderinge (n.l. contra zijn zwager *Henrick Jacobs)* end voert alle andere saecken, die hij in Veluwen te doen hefft oft krigen mach mit recht.

Uit deze acten blijkt nu wel onomstootelijk, dat *Jan* of *Johan Huyscamp* een zoon was van den in 1513 gehuwden *Gijsbert to Huyscamp* en *Lysken Jacobs,* dat *Gijsbert* tusschen Mei 1554 en Maart 1556 overleed en o.a. behalve *Jan* nog tot zoons had *Roeloff* en *Hendrik Huyscamp* . Bovendien waren er meer kinderen, rooals uit andere bronnen bleek, n.l. *Jacob, Peter* en *Cornelis.*

De eerstgenoemde *Jacob Huyscamp* was als *heer Jacob* een

40) Gerichtssignaat der Veluwe, dl. 1558-1561-1563, sub Bank van Apeldoorn.

41) Gerichtssignaat der Veluwe, dl. 155.3-1556, Bank van Apeldoorn, fo. 416 vs.

42) Idem, dl. 1553-1556, Bank van Voorst, fos. 231 vs en 232.

43) Gerichtssignaat der Veluwe, dl. 1553-1556, Bank van Voorst, fo. 9s vs.

in zijn tijd bekend pastoor te Apeldoorn, die ook vicaris was van de Vicarie van het Medelijden van de Heilige Maagd aldaar. In de gedrukte *acta visitationis diocesis Daventriensis ab Aegidio de Monte factae 1571.* leest men onder Apeldoorn: *Vicarius compassionis divae Virginis juris patronatus Dominus Jacobus Gisberti d e Huyscamp, collator Ghisbertus de Huyscamp praefati domini Jacobi pater. Corpus circiter XL daler, Onus quartuor missarum, una in Dominica, reliquae ad beneplacitum* [44]).

Over heer *Jacob Huyscamp* vindt men tal van acten en oorkonden in het archief van Haus Vornholz [45]), uit welke o.a. blijkt, dat hij in 1549 tot priester was gewijd, dat hij ook vicaris was van de vicarie van St. Anna in de kerk van Beekbergen en dat hij in een stuk van 30 Mei 1553, houdende uitspraak van den Officiaal van den Bisschop van Utrecht in zake een proces tusschen heer *Jacob Huyscamp* en heer *Everard Egberti,* over het bezit van de vicarie te Apeldoorn, voorkomt als *heer Jacobus Gisberti Evertsz to Huyscamp,* zoodat de *grootvader* van Heer *Jacob,* en dus ook van *Johan Huyscamp, Evert* heette.

Over den vader *Gijsbert to Huyscamp is* het aantal gevonden acten buitengewoon talrijk: wij zagen hem hiervoor reeds in enkele acten genoemd en het bestek van dit opstel laat niet toe de tientallen acten hier te vermelden, waarin hij voorkomt. Wij volstaan daarom met de mededeeling, dat hij patroon en begiftiger heet van de vicarie van de Maagd Maria in de kerk te Apeldoorn, welke vicarie reeds in 1459 [46]) voorkomt en denkelijk gesticht was door zijn vader *Evert to Huyscamp,* dat hij processen voerde sedert 1550 tegen zijn zwager (broeder van *Gijsbert's* vrouw) *Henrick Jacobs* (hiervoor reeds aangeduid) en sedert 1518 tegen zijn zwager *Jan Gerrits ten Holt,* die gehuwd was met *Gijsbert's* zuster *Fenne Huyscamp* [47]) en dat hij in 1550 en 1533 voorkomt als kerkmeester te Apeldoorn en van de kapel in Apeldoorner Broekland [48]).

Dat *Gijsbert* tot de aanzienlijke personen in het Scholtambt van Apeldoorn behoorde, blijkt uit een Deventer acte van 8 Juli 1528 [49]), waarin hij een der 6 mannen uit dat ambt is, die borg blijven voor een schuld groot 600 philipsgulden (gouden guldens, dus 6000 gl.), welke het Ambt van Apeldoorn had aangegaan bij den Heer *van Buren,* terug te betalen in 2 termijnen aan genoemden Heer of aan *Willem van Doetinchem,* Schult te Deventer.

Uit een charter van 1529, berustende in het archief van Haus Vornholz bij Münster, handelende over eene schenking van heer *Lauwerens Willems* aan de kerk van Apeldoorn, wordt *Gijsbert Huiscamp* als *eerste* na den kerkmeester *Roloff Ottensoen* genoemd onder de acht „g u e d e m a n n e n", uit het geheele kerspel Apeldoorn gekozen om als gevolmachtigden en getuigen daarbij op te treden.

44) In het „Archief van het Aartsbisdom Utrecht", 39e deel, 1913, p. 322-323, over de 5 vicarieën in *1595* aanwezig in de kerk te Apeldoorn, leest men: 1. Heer Jacobsvicarie, wordt genoemd ad altare sanctae Mariae compassione, sol staen ter collatie van den olsten van Jacobs voirschreven vrunden, die van *Huyscamp.*

45) Haus Vornholz, Kreis Warendorf, Westfalen. Afd. XVI, no. 3 (Kirche, Vicarie und Hausarmen zu Apeldoorn).

46) Blijkens 2 charters, resp. van St. Gallendag 1459 en van St. Marie 1459, berustende in het archief te Vornholz.

47) Zie Gerichtssignaten der Veluwe, dl. 1553-1556, fo. 98; dl. 1550-1552, fo. 338 vs.; fo. 222, 144; dl. 1520-1526, fos. 82 vs, 125 vs; 38 en 37 vdl. 1518-1519, fos. 88, 42, 38.

48) Idem dl. 1550-1552, fo. 64 vs en dl. 1529-1534, d.d. Donredaeh post Lctare Jherusalem 1533.

49) Oud-archief van Deventer. Register van allerlei acten, nr. 20, dl. 1476-1546, fo. 123.

In een omstreeks 1550 op last van de Geldersche Rekenkamer aangelegd register van personen, wonende op de Veluwe en de door hen gebruikte goederen [50]), leest men onder *Apeldoorn, in 't Broeklant: Gijsbert Huyscamp, dienstman mijns gen (edigen) Heren; habet dienstwijff, besit een thinsguet.*

Zooals wij straks zullen zien, komt zijn vader *Evert Janss (tho) Huyscamp* in 1457 ook als dienstman des Hertogs voor.

In hetzelfde hiervoor bedoelde register van omstreeks 1550 komt op fo. 2 onder Apeldoorn ook zijn zooeven genoemde zwager *Jan Gerrits ten Holt* voor, en wel als volgt: in *Wenemerbrouck: Johan Garrits ten Holte, dicit dienstman toe wesen, habet dienstwijff geboeren van Husskamp,* etc.

Wij vestigen de aandacht op het *„dicit* dienstman toe wesen", waaruit blijkt hoe reeds in die tijden de bewijzen nopens den stand, waartoe men door afkomst behoorde, verloren konden gaan of vergeten worden.

In het Tynsregister van Apeldoorn, dl. 1546-1599 onder de Mark *Noord-Apeldoorn* vinden wij op f. 70 vs. *Gisbert to Huiscamp* uiteraard vermeld als tynsbetaler voor de tynsplichtige landen, welke wij hiervoor opnoemden, als zijnde later in het bezit van zijn zoon *Johan toe Huiscamp;* als tynsbetaler vóór *Gisbert,* zijn op genoemd folio vermeld: *Johan en Evert toe Huiskamp* en waar wij uit de op Vornholz berustende acte van 30 Mei 1553 zagen, dat *Evert* de vader van *Gijsbert* was, daar dienden wij na te gaan, wie *Johan toe Huiscamp* was, die te samen met *Evert* als vorige tynsbetaler voor de goederen te *Huyscamp* in het tynsregister geboekt staat.

In een der acten van het hiervoor vermelde proces, dat *Gijsbert* sedert 1518 tegen zijn zwager *Jan Gerrits ten Holt* voor het Veluwsche Landgericht te Apeldoorn voerde, vinden wij een volkomen oplossing dezer vraag: wii lezen n.l. op Donresdach post Reminiscere (4 Maart) 1518 [51]), en nemen hier de inschrijvingen letterlijk over:

Jan Geritz ten Holt seyde: kompt Gisbert Huyscamp nyet en brengt in sijn bewyss as hye sich vermeeten heefft, sal hij der aenspraick in geheel mitten lesten orde11 vellich zijn end schade mit recht dairbij.

Hyrop seyde Gysbert end bracht in vore sijn bewyss mit siinen voorspraick, in den yrsten eynen richterenbrieff, dair hii clairlick mede bewiess, dat Geertruit van Huyscamp, die Got genade, hom. end sijner erven avergegeven heefft alle hoir erve end guet, rede end onrede. in een erffpacht, vore sess enckele golden gulden van gewicht des jairs, wairvan Gisbert een losse heefft, allet nae inhalt van zegel end brieff;

end heefft Gijsbert noch ingelacht enen besegelden brieff, dair inne hij bewijst, dat Jan to Huiscamw, s ij n o e h e m, den Got qenade, alle die gerechicheit hij hadde aen den erve ende guede peheiten Huiscamw hem avergegeven heefft in eenen erffpacht, mit twee stucke lantz buyten dat guet gelegen, na inhalt der segel end brieff; end Gijsbert heefft oock ingelacht in den gericht enen hijlix brieff, dair hij dit guet vurs in mate end manieren vurs behylicht heefft, na inhalt der segel end hrieff, etc.

Was *Giisbert to Huyscamp* blijkens het Tynsregister van ambt Apeldoorn dus in het bezit van diverse tynsplichtige landen, waaronder *Huyscamp* in de mark Noord-Apeldoorn. afkomstig van *Johan* en *Evert to Huyscamp,* die zijn respectieve *oom* en *vader* blijken te zijn en komen wij straks op dit goederenbezit terug, wij moeten ook vermelden, dat blijkens

50) Archief Rekenkamer van Gelderland, nr. 1512 b, fo. 17.

51) Gerichtssignaat der Veluwe, dl. 1518-1519, Bank van Apeldoorn fo. 38.

iet Tynsregister van het ambt *Voorst, Gijsbert te Huyscamp* óók tynsbetaler was voor aangeërfde tynslanden aldaar.

In laatstbedoeld Tynsregister, dl. 1546-1566, vindt men n.l. op fo. 45 onder de *Tuylermark* de volgende inschrijvingen:

item Ghijsbert to Huyscamp, quondam Johann de Silvolde et Evert to Huntskamp de 11 jugera 11 hont XXV roiden ..... XIII d(enarii)

item de 11 jugera quondam Johan van Gamen et ultimo Henric die Buser sitas in Tuylermark ..... VI d.

met latere hand is daarop de naam van *Gijsbert to Huyscamp doorgeslagen* en daarboven geschreven als tynsbetaler *Aelbert Jansz* en waar de *Huyscamp's* later niet meer onder de tynsbetalers voorkomen, daar blijkt hieruit, dat *Gijsbert* zich ten slotte ontdaan heeft van deze tynsplichtige landen onder Voorst, welke in een ander scholtambt lagen, dan waarin hij woonde.

Intusschen werd hierdoor voor het eerst de aandacht gevestigd op den naam *van Silvolde:* de Apeldoornsche tynslanden waren afkomstig van *Johan en Evert to Huyscamp, gebroeders* en die in de *Tuylermark* onder Voorst van *Johan van Silvolde* en *Evert to Huyscamp,* welke laatste de vader van *Gijsbert* was.

Wij komen straks op den overgang van den naam van *Silvolde* in dien van *Huyscamp* terug, willen echter eerst nog meer over *Gijsbert to Huyscamp* en zijn ouders mededeelen. Immers is nu bekend, dat zijn vader *Evert to Huyscamp* heette, ook zijn moeder werd gevonden.

In 1498 en 1499 [52]) hadden *Hendrik Gijsen* en *Geertruydt tho Huyskamp* die ook voorkomt als *„die vrouwe tho Huiskamp"* een rechtzaak voor het Veluwsche Landgericht te Apeldoorn tegen *Willem* en *Arndt te Wachtefelt.* Uit de desbetreffende acten blijkt, dat *Hendrik Gijsen* en een *Johan Gijsen* broeders waren van *Geertruydt te Huyscamp* en dat *Wilhelm te Wachtefelt* gehuwd was geweest met een *overleden* zuster van de *Gijsen's* en *Arndt* met een *overleden* zuster van *Johan to Huyscamp,* ook *Geertrugt* genaamd. *Geertruidt de vrouwe tho Huyskamp* wordt op Donredaiges post Gregori (15 Maart) 1498 bijgestaan door *haar zoon Gijsbert,* zoodat *Gijsbert,* wiens vader *Johan to Huyscamp* vóór 1498 dus overleden was, tot moeder had *Geertruid Gijsen (= Gijsberts)* en hij zijn voornaam derhalve aan zijn moederlijken grootvader ontleende.

Alvorens nu van *Gijsbert to Huyscamp* af te stappen, achten wij het noodig de geheele 2 folia 70vs.-71vs. uit het Tynsboek van Apeldoorn, dl. 1546-1599 af te schrijven, waarop de tynsplichtige landen der *Huyscamp's* voorkomen. Men leert dan niet alleen het bezit van landen kennen, tynsplichtig aan den Hertog van Gelderland [53]), maar ook de bezitters vóór en nà *Gijsbert,* dus de vererving dier 'landen en de splitsing van sommige dier perceelen onder de verschillende kinderen van *Gijsbert.*

(Boven de namen van onderstaande geboeders is later bijgeschreven: *nu Gisbert to Huiskamp.*

Deze naam is later weer doorgeslagen en daarboven geschreven: *nu Johan toe Huiskamp.*

52) Gerichtssignaat der Veluwe, dl. 1497-1502, Bank van Apeldoorn, fos. 77, 56 vs., 28 vs., 28, 27, 26 en 26 vs.

53) Zooals wij reeds eerder opmerkten, waren er ook perceelen, welke tynsplichtig waren aan het Kapittel van St. Marie te Utrecht. Deze heetten Hulskamp en Lankelair, men zie hiervoor het archief van dit kapittel, nrs. M. 216, waar men de betalingen door Gijsbert gedaan in 1506, 10, 13 en 14 geboekt vindt en nrs. M. 210 en M. 215, waar heer Jacob Huysoamp van 1559-1598 voorkomt.

Deze naam is daarna doorgeslagen en vervangen **door:** *nu die weduwe Geertien,* waarna daarna daarachter is **bijge**schreven: *ende haer soen Henrick Jansz Huiscamp).*

Fol. 70vs. *Noord-Apeldoorn*

item Johan end Evert toe Hunskamp, gebroederen, quondam Johannes Johanni Wolteri de III jugera V hont XLII roiden, de bonis toe Hunskamp cum suis pertinenciis . . . . . XII d (enarii)

item de IIII jugera IIII hont LXXXIII roiden quondam Evert Janss van Silvolde . . . . . I s. VIII d. } *habet Jan Gerits* **1 s.** *seqr.*

item quondam Arnt ten Buytenhuys Jacobss . . IIs(olidi),

item de II jugera *VI hont, quondam Everhardi toe Huntskamp . . . . . XI d.*

dit is gelijck gedeilt

idem de II jugera de bonis ten Withagen sita in den Zuitbroek, quondam Henricx die Raimaicker .....VIII d. } *habet Cornelis Gijsberts VIII d. idem noch XII d. seq.*

idem de II jugera sita in de Zuitbroeck, emptis contra Gerard Arnoldi Huberti ..... XVI d. } *habet heer Jacob Gijsberts & Geertken Gisberts cum pueris. seq.:*

idem de XIIe deell, quondam Everts toe Huntskamp . . . III d.

idem de VI jugera, quondam Gisbert Jansz . . XXII d. } *habet Cornelis Gisberts, seqr.*

in margine staan de jaartallen vermeld der betalingen van 1546 tot-met 1599.

idem de VI jugera, quondam Arndt Hermes IIII s. IIIId.

idem de IIII mergen 1 hont, quondam Johans van Deelen 1 s. Vd. Im

Op fos. 71 en 71vs. volgen de hierboven vermelde afgespleten gedeelten en de betalingen daarvoor (vanaf *1562* **tot** 1599) ten name van de nieuwe eigenaars dier deelen: *Cornelis Gisbert: (2* morgen in 't Zuidbroek, 6 morgen en 1 morgen), *heer Jacob Gisberts, pastoir zijn broeder,* (1 morgen in 't Zuidbroek), *Geertken Roelofs*[54]) *cum pueris* (die Paghemaet), *Johan Gerrits*[55]) (in Kelremanshoff en 3 morgen bij Huiskampshof), *Johan Roelofs* (van de Vogelsanck) en *Peter Gisberts* (in Kaelmansland).

(Wordt vervolgd).

Opschriften van eenige grafsteenen in de Ned.-Herv. kerk te Heemse,

door W. Veldsink te Ommen,

met medewerking van Mr. Elisabeth C. M. Prins.

Toen in 1936 het kerkgebouw der Ned.-Herv. Gemeente te Heemse (Overijssel) werd gerestaureerd, kwamen van onder de vaste banken een aantal grafzerken te voorschijn, welke de beschouwing alleszins waard bleken te zijn. Daar op één na al deze steenen na de herstelling van de kerk door een planken vloer aan aller oog zijn onttrokken, heb ik gemeend goed te doen door in dit Maandblad te publiceeren, wat ik daaromtrent heb opgeteekend. Niet alleen immers zijn bij deze gelegenheid verscheidene tot nu toe geheel onbekende **steenen** ontdekt, maar ook konden enkele grafschriften worden aangevuld, welke slechts ten deele zichtbaar waren, toen Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins de gegevens verzamelde voor zijn Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden in en uit de kerken der Provincie Overijssel (verschenen Utrecht 1925).

De hierna volgende gegevens mogen tevens dienen tot aanvulling en belangrijke verbetering van het artikel „Oude zerken spreken", dat schrijver dezes publiceerde in Dagblad van het Oosten, Almelo's Dagblad, van 14 Juni 1938.

Blijkens „De Nederlandsche Heraut" 1, 1884, worden de grafmonumenten in de kerk te Heemse niet vermeld in het handschrift van A. C. Baron Snouckaert van Schauburg (1763-1841) „Afteekening van Grafzerken en Wapenborden in 46 Kerken van ons Land" (Overijssel, Gelderland en omstreken).

Aan Mr. A. Haga, Rijksarchivaris in Overijssel en den Heer J. Geesink, Secretaris der Vereeniging voor Overijsselsch Regt **en** Geschiedenis, zij hier gaarne dank gebracht voor hunne deskundige hulp bij mijne pogingen om de identiteit vast te stellen van hen, die onder deze steenen zijn begraven, en evenzoo aan Mejuffrouw C. J. Welcker, Gemeentearchivaris van Kampen.

1. Een gebroken steen, waarvan de stukken door elkander zijn gelegd. Van het opschrift is nog te ontcijferen:

   ANNO DOMINI MCCCCXCIII III DIE IN *ACTIM QUATIJL (lees:* OCTOBRJ? OBIJT?) DNS . . PASTOR ISTIUS? . . . . . .

   Noch de Rijksarchivaris in Overijssel, noch de Gemeente-archivaris van Deventer konden inlichtingen verstrekken over den naam van dezen pastoor. De uitdrukking *„istius"* (of wellicht staat er: *illius?) ecclesie* doet vermoeden, dat het hier een pastoor van een nabijgelegen kerspel gold en niet die van Heemse, in welk geval er zou hebben gestaan: *huius ecclesie.*

   Voorts staat op dezen steen de naam P. W. VAN SYTZAMA; deze naam is echter kennelijk niet door een vakman, maar veeleer door een metselaar met een beitel in de zerk gehouwen.

   Merkwaardig is, dat Mr. B. van Tr. Prins in zijne Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden in en uit de Kerken der Provincie Overijssel, blz. 115, onder No, 3 een afzonderlijken grafzerk met opschrift „P. W. van Sytzama" vermeldt, terwijl toch *deze* steen jarenlang bedekt is geweest en er geen andere zerk met dit opschrift in de kerk ligt; in een noot deelt Mr. Prins mede, dat Pyrrhus Wilhelmus v. S. werd begraven te Friens, blijkens Ferwerda's Adelijk ..... Wapenboek 1, blz. 108.

   Of het opschrift *P. W. van Sytzama* dan alleen een lateren eigenaar van den steen aanduidt?

2. Een steen met zeer eenvoudige letterteekens. Te lezen is nog:

   ANNO 1523 IN DE HERE ..... DE HUYSVROUWE VAN JAN ..... HOLT EN IS TER RUSTE GELEGT FN (HERELIC?) GELATEN EN ALHIER BEGRAVEN.

   Het is niet gelukt de identiteit van deze vrouw vast te stellen: de kerkregisters van Heemse gaan niet verder terug dan 1662 en het Rechterlijk Archief (ten Rijks-

54) Dit is Geertken de weduwe van Roelof Gijsberts Huyscamp.
55) Dit is Jan Gerrits ten Holt, gehuwd met Fenne Huyscamp.

archieve in Overijssel, Zwolle) begint pas in 1542, Schout van Hardenberg was in 1522 ***Bruyn Blanckvoort,*** zoodat de begravene ook niet de vrouw van den *scholt* kan zijn geweest. Het waarschijnlijkste is dus, dat de ontbrekende letters te zamen met „-holt" een naam als Claerholt, Diepholt of dergelijke hebben gevormd.

3. Een mooie steen met fraaie, groote letters:

INT JAER ONS HEREN 1525 . . . . . GHEERT MOLL PASTORR IN HEE(M)SE.

Gheert Moll was van 1502-1522 pastoor te Heemse.

Het onleesbare gedeelte van het grafschrift is niet uitgesleten, doch de letters zijn (vermoedelijk ten tijde der Hervorming) volgesmeerd met kalk en daardoor niet te ontcijferen.

4. Een geheel gave steen (B. v. Tr. Prins No. 4) met duidelijk opschrift:

ANNO 1609 DEN 12 DECEMBER IS IN DEN HEREN GERUSTET DIE WELEDELE ER UN DOEGENTRICK JUFFROW PIETER BLANCKVOORT WEDUWE VAN SALIGE JACOB VAN UTTERWIJCK.

Deze „eer- en deugdrijke" ***Petronella Blanckvoort*** was een dochter van ***Bruyn Blanckvoort tot Arninckhof*** en ..... ***van Laer.***

Het familiewapen is totaal uitgesleten, daar dit gedeelte van den steen juist in het gangpad lag.

5. Een buitengewoon mooie, gave steen, waarop twee wapens, opgehangen aan een lint, en een duidelijk randschrift:

ANNO 1636 DEN 3 FEBRUARI IS GESTORVEN DEN E(DELE) ARENT KRULL IN SIN LEVENDT SCHULTIS T[O]T HARDENBERG ALHIR BEGRAVEN.

DER SELE GODT GENEDIG SI.

Onder de beide wapens leest men:

ANNO 1621 DEN 20 JUNI IS GESTORVEN MARIA RUSEN, DE HUSVROW VAN ARENT KRULL SCHULTIS ALHIR BEGRAVEN.

DER SELE GODT GENEDIG SI.

Jammer genoeg heb ik de wapens niet nageteekend, in de meening, dat die voldoende bekend waren. Blijkens mededeeling van den Rijksarchivaris in Overijssel is het wapen Krull(1625): een naar rechts gewend manshoofd met krulhaar en baard.

6. Een gave steen (B. v. Tr. Prins No. 2) met duidelijke letter:

ANNO 1639 DEN 11 JUNI IS IN DEN HEER GERUST DIE DOEGENTRICKE JUFFROU ELIESABETH LOESE BOLDEWIJN BLANKVOORT HUISVROUWE WAS.

Elisabeth Loese was afkomstig uit Zwolle en gehuwd met kapitein *Boldewijn* ***Blankvoort,*** derde zoon van ***Steven Blankvoorf,*** heer van Collendoorn en van zijn eerste vrouw *Meta* ***Brand van de Rufenborgh.***

7. Een steen, welke bijna geheel in den gang heeft gelegen, zoodat daarvan zoowel de letters van het opschrift als de kwartierwapens zeer uitgesleten zijn (B. v. Tr. Prins No. 1). In het midden ziet men het familiewapen ***Uferwijck*** (drie kannen) en op den rand de wapens der acht kwartieren van den overledene. Van de namen, behoorende bij deze acht wapenschilden, zijn alleen die van *Utterwijck* en ***Echten*** duidelijk te lezen.

ANNO [1635 DE(N) 2 FEBRUARIJ IS IN DE(N) HEER

GESTORVE(N) DER EDLE ENDE ERENTFESTE JONCKER ISAACK VA(N) UTER]WICK TOT HEEMSE [GEWEEST] SIJNDE IN SIJN LEVEN CAPITEIN ENDE COMMANDEUR VAN 'T FORT TEGENOVER REES.

Het tusschen [ ] geplaatste is thans niet meer te lezen en werd hier overgenomen uit het bovenaangehaald werk van Mr. B. v. Tr. Prins, die het ontbrekende aanvulde uit de genealogieën-collectie van den Hoogen Raad van Adel. Het is echter wel zeker, dat het sterfjaar 1635 moet luiden 1645, aangezien ***Isaack van Uferwijck*** in dat jaar stierf en toen ook door zijn zoon ***Peter van Uferwijck*** werd opgevolgd als heer van Heemse.

Isaack van Uterwijck werd in 1622 verschreven in de Ridderschap van Overijssel wegens Heemse. Hij huwde in 1608 met ***Geertruid van Armel tot Alerdinck,*** weduwe van ***Steven de Reyger,*** die in 1661 overleed en bij haren echtgenoot werd begraven: door dit huwelijk kwam Alerdinck aan de heeren van Heemse.

Van de kwartieren van ***Isaack van Uferwijck*** is het volgende bekend:

Isaack was zoon [1]) van *Jacob* ***van Uferwijck*** en *Petronella* ***Blanckvoort*** *(zie* steen No. 4 hierboven) en kleinzoon van ***Johan van Uferwijck*** [2]) en hoogstwaarschijnlijk van ***Anna van Zuirbeke*** [3]).

Hij had vermoedelijk tot overgrootouders van vaderszijde: ***Jacob van Uterwijck*** en *(H)Elst* ***van Echten*** [4]).

Zijne grootouders van moederszijde waren ***Bruyn Blanckvoort tot Arninckhof*** en ..... ***van Laer;*** tot overarootouders van moederszijde had hij: ***Jan Blanckvoort*** en ***Margriet van Baer tot Arninckhof*** en voorts *Jan* ***van Laer tot Laerwold*** en *Susanna Mulert.*

De acht wapens op den rand van den grafsteen moeten dus zijn geweest:

v. Uterwijck	Blanckvoort
v. Zuirbeke	v. Laer
v. Echten	v. Baer
N.	Mulert.

8. Een buitengewoon fraaie, gave blauw-hardsteenen grafzerk, welke — in tegenstelling tot de andere hier beschreven steenen — na de restauratie van de kerk niet door den houten vloer is bedekt. Deze steen 'ligt thans in het doophek.

De zerk vertoont twee prachtige, groote alliantiewapens,

---

1) Handschrift Uterwijck, Hooge Raad van Adel; vgl. ook Mr. J. van Doorninck, Geslachtkundige Aanteekeningen ten aanzien van de Gecommitteerden ten Landdage van Overijssel, blz. 89, die twijfelt, of Isaack's vader Johan of *Jacob* heet, maar bijzonderheden over *Jacob* mededeelt.

Volgens sommigen zou Petronella Blanckvoort Jacob's tweede vrouw zijn geweest.

2) Dat Jacob ren zoon van Johan is, blijkt uit het Boek van Oplatinge in het Gem.-arch. te Kampen: 19 April 1572 koopen Jacob van Uterwijck *Johansz.* en zijn vrouw Joffer Peterken Blanckfoerts een huis te Kampen.

3) Johan van Uterwijck en zijn vrouw Joffer Anna van Zuerbeke komen vóór in acten d.d. 6 October 1561 en 4 Febr. 1566 (Gem.-arch. Kampen). Zij rerkoopen 18 Febr. 1563 een huis en erve tegenover de O.L.Vr.kerk te Kampen aan *hunnen* ZOOR *Jacob.*

Het geslacht *van* ***(der)*** *Suerbeke* is afkomstig uit Vollenhove, waar een havezate de Suirbeeck was gelegen. Wellicht is Anna van Zuerbeke een dochter van „meester Wycher apteker" en zijn vrouw Anna, die 10 April 1514 een rente op de stad Kampen koopen (Zie Register van Charters en Bescheiden ..... Kampen, Supplement). Zij zou dan een zuster zijn van den Kamper apotheker Johan Wichersz. van Zuerbeke (Zie Mr. J. Nanninga Uitterdijk, De Geneeskunstbeoefenaren te Kampen, in Bijdragen tot de Geschiedenis van Overijssel VII, blz. 338).

4) Dit echtpaar komt vóór: 14 September 1500 en 19 Januari- 1501 (Tijdrekenkundig Register ..... Overijssel V, blz. 117 en 142). Dat zij de ouders van Johan van Uterwijck zijn, wordt waarschijnlijk, doordat op onzen grafsteen een kwartier Echten voorkomt,

nl. boven dat van ***Blanckvoort*** (een leeuw) en ***van Hemert*** (drie leeuwenkoppen) en daaronder dat van ***van Sytzama*** en ***Blanckvoort.***

Voorts 16 kwartieren:

Blanckvoort	Hemert
Reyger	Reenen
Clant	Schroyestein
t e n I n d i j k	Knijf
Clant	Coenders
ten Indijk	ter Bruggen
Doornick	de G o y e r
Broeckhuysen	ten Water.

Randschrift: DE. HOOG WELGEBOREN VROUWE JOHANNA JUDITH BARONESSE VAN BLANKVOORT DOUAIRIÈRE VAN WIJLEN DE HOOGWELGEB. GESTRENGE HEER PICCO GALENUS BARON VAN SYTZAMA' IN LEVEN HEER TOE BESLINGA. OVERLEDEN DEN 1sten DECEMBER 1739.

Het opschrift onder 'de alliantiewapens is zeer uitgesleten: de woorden, welke wel leesbaar zijn, komen ook in het randschrift vóór.

Johanna Judith Blanckvoort was de erfdochter.van Collendoorn. Haar vader,. ***Willem Blanckvoort*** tot de Hofstede en Collendoorn, werd in 1.668. in de Ridderschap van Overijssel verschreven wegens Collendoorn.

Johanna Judith huwde te Heemse 31 Juli 1687' met ***Pico Galenus van Sytzama,*** kapitein in een Friesch Regiment. ***Pico Galenus van Sytzama,*** geboren op Beslinga-State onder Friens (Friesland), legde het landgoed Blanken-Heemert bij Heemse (Heemserveen) aan: thans vindt men daar alleen nog een boerderij, genaamd „Sytzama", welke de herinnering levendig houdt aan hen, die daar eenmaal hebben geleefd.

Tot slot moqe nog worden vermeld, dat in deze kerk ook is beqraven Overijssel's bekende dichteres Clara Feyoena Barones van Svtzama, qeboren Beslinqa State bij Friens 5 April 1729. overleden Heemse 1 September 1807, gehuwd 6 September 1750 met Isaäk Reinder Baron van Raesvelt, 'zoon van Evert Elbert Anton Baron van Raesvelt en Jacoba Henriette Arnolda van Uterwijck, heer en vrouwe van Heemse. (Zie S. Anema, Een vergeten dichteres uit de 18e eeuw, tierschenen 1921).

Genealogie van het geslacht van Gerwen [1],

dopr W. A. VAN RIJN.

Wapen: 5 maal doorsneden vän zilver en zwart: in een vrij kwartier: in blauw een gouden molenijzer.

1. ***Willem Willemsz. van Gerwen,*** geb. omstreeks 1460, tr. ***Elisabeth Hendriksdr. Ooms.*** Uit dit huwelijk werden 7 kinderen geboren. Het 6e kind *Ambrosius,* volgt 11.

11. ***Ambrosius Willemsz. van Gerwen,*** geb. omstreeks 1510, tr. *Anneken Hendricksdr. van den Kerckhoff.* Uit dit huwelijk werden 9 kinderen geboren.. Het 2e kind, *Matthijs,* volgt 111 en ***Jan,*** volgt IIIbis.

111. ***Matthiis van Gerwen,*** geb. omstreeks- 1540, tr. *Machtelt van Maren.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Abraham,*** volgt IV.
2. *Ambrosius,* volgt IVbis.
3. ***Anna van Gerwen,*** woonde te Amsterdam, is weduwe 30 Oct. 1650, ***tr. Dirck Jansz. Pool.***
4. *Isaacq,* volgt IVter.
5. N. ***van Gerwen.***

IV. *Abraham van Gerwen,* geb. Ravenstein omstreeks 1575, schilder, woonde op de Hoogstraat te Rotterdam over de Kerkstraat, overl. Rotterdam (aangeg. 5-11 Apr. 1637), tr. Rotterdam 30 Oct. 1605 ***Anna Coornhert,*** geb. Rotterdam omstreeks 1580, woonde op de Hoogstraat N.Z. in „de Gulde Fonteyn", bij' overlijden op de Hoogstraat Z.Z., test. 20 Febr. 1653 voor nots. Johan van Weel, overl. Rotterdam 21 Jan. 1656, dr. van ***Hugo,*** lijnwaadverkooper, en ***Maria Jacobsdr.***

Uit dit huweliik:

1. *Johan,* volgt 'V.
2. *Maria van Gerwen,* overl. Rotterdam (aangeg. 24-30 Mrt. 1669).
3. *Geertruyt van Gerwen,* ***geb.*** Rotterdam, overl. Rotterdam (aangeg. 4-11 Juli 1649), tr. Rotterdam 13 Aug. 1647 ***Gerrit van Nieuwenhoven,*** geb. Rotterdam, luit. der Schutterij 1666, 1667, kapitein 1668-1670, comm. van het Waterrecht 1669, 1670, schepen 1671, 1672, woonde op de Wijnhaven Z.Z. over „de Posthoorn", overl. Rotterdam (aangeg. 17-23 Juli 1672), zn. van *Hendrick Gerritsz.* en ***Lijsbeth Jansdr. van Druinen.***

'V. ***Johan van Gerwen,*** geb. -Rotterdam omstreeks 1615, koopman en brouwer in „de Roode Leeuw", schepen 1668, 1669, woonde op de Zuidblaak, later op de Scheepmakershaven, att. 21 Apr. 1653, oud 38 jaar, voor nots. Balthasar Basius, test. met zijn 2e vrouw 27 Aug, 1657 voor nots. Vitus Mustelius, alleen 4 Juni 1686 en 10 Febr. 1687 voor nots. Philippus Basteels, overl. Rotterdam (aangeg. 4-10 Apr. 1688), tr. le Rotterdam 25 Mei 1648 ***Geertruydt van der Haven;*** geb. Rotterdam, overl. Rotterdam (aangeg. 27 Juni-3 juli 1649), dr. van *Gijsbert Simonsz.* en *Maria Syvertsdr. van Duynen,* tr. 2e Rotterdam 12 Jan. 1653 ***Elisabeth Pesser,*** geb. Rotterdam, test. 27 Aug. 1657 voor nots. Vitus Mustelius, overl. Rotterdam (aangeg. 21-28 Sept. 1664), dr. van *Dammus Jansz.*

Uit het 1e huwelijk:

1. ***Geertruyda van Gerwen,*** overl. Rotterdam (aangeg. 9-15 Oct. 1650).

Uit het 2e huwelijk:

2. ***Anna van Gerwen,*** geb. Rotterdam 1653, overl. Rotterdam (aangeg. 6-12 Febr. 1689), tr. Rotterdam 18 Jan. 1679 (huwel. voorw. 19 Dec. 1678 voor nots. Ph. Basteels) Mr. Otto ***van Zoelen,*** ged. Rotterdam (rem.) 8 Oct. 1651, brouwer in „de Roode Leeuw", commissaris van het Waterrecht 1694, schepen 1695, 1696,' woonde op hët Haringvliet, test. 6 Apr. 1696 'voor nots. Ph. de Custer, overl. Rotterdam 22 Apr. 1702,' zn. van Mr. ***Ulrick*** en ***Catharina Jaspersdr. Cock.***
3. *Abraham van Gerwen,* ged. Rotterdam (rem.) 22 Juni 1655, jong overleden.
4. Mr. *Dammas van Gerwen,* geb. Rotterdam omstreeks 1656, commissaris van het Waterrecht 1690-1692, woonde- op de- Scheepmakershaven, test. als wedr.

---

1) De oudste generatiën ontleend aan de verzameling van Rijckhuysen en Balen's beschrijving van Dordrecht. Het Amsterdnmsche gedeelte aan Elias: De vroedschap van Amsterdam.

JOHAN VAN GERWEN
(± 1615—1688).

ELISABETH PESSER
(± 1627—1664)

10 Jan. 1725 voor nots. Jacob Bordels, overl. Rotterdam (aangeg. 27 Mrt.-2 Apr. 1729), tr. Rotterdam 18 Aug. 1689 (huw. voorw. 13 Juli 1689 voor nots. Dirk Meesters) Johanna Boon, ged. Rotterdam (geref.) 1 Juli 1665, overl. Rotterdam (aangeg. 30 Juni-6 Juli 1709), dr. van *Adriaan,* burgemeester van Rotterdam, en *Susanna van der Velde.*

5. *Dorofhea van Gerwen,* geb. Rotterdam omstreeks 1659, woonde bij overlijden in de Lombardstraat bij het Leidsche Veer, begr. Rotterdam (Gr. k.) 10 Febr. 1732, tr. Rotterdam 20 Oct. 1682 Mr. *Pieter van Couwenhouen,* ged. Rotterdam (rem.) 1 Mrt. 1654, overl. tusschen 28 Juni 1725 en 10 Febr. 1732, zn. van *Jacob Jacobsz.* en *Sara van der Graeff.*
6. *Abraham,* volgt VI.

VI. Mr. *Abraham van Gerwen,* ged. Rotterdam (rem.) Oct. 1665, woonde op de Scheepmakershaven, maakte een besloten testament, waarvan de superscriptie 20 Mrt. 1692 verleden voor nots. Zeger van der Brugge, overl. Rotterdam (aangeg. 20-26 Dec. 1699), tr. Rotterdam 16 Febr. 1684 *Eeuwouda Verschueren,* ged. Rotterdam (geref.) 6 Mei 1663, overl. Wassenaar (aangeg. 7 Juni 1752), dr. van Mr. *Pieter,* secretaris van Rotterdam, en *Maria van Muyden.*

Uit dit huwelijk:

1. *Johan van Gerwen,* ged. Rotterdam (rem.) 23 Sept. 1685, overl. Rotterdam (aangeg. 25 Nov.-1 Dec. 1685).
2. *Pieter van Gerwen,* ged. Rotterdam (rem.) 12 Febr. 1687, jong overleden.
3. *Elisabeth van Gerwen,* ged. Rotterdam (rem.) 4 Apr. 1689, overl. Rotterdam (aangeg. 26 Aug.-1 Sept. 1708), tr. Rotterdam 17 Aug. 1707 *Hendrik Selkarf,* heer van Kamerik, ged. Rotterdam (rem.) 20 Nov. 1673, brouwer in „de Staf", vendrig der Schutterij 1701-1703, woonde bij overlijden op de Hoogstraat, overl. Rotterdam (aangeg. 17-23 Aug. 1732). zn. van *Jan* en *Elisabeth van Hooff,* en wedr. van *Wilhelmina Jacoba van Nes.* Hij hertr. *Johanna van Mierop.*
4. *Johan van Gerwen,* ged. Rotterdam (rem.) 30 Juli 1691, jong overleden.
5. *Johan van Gerwen,* ged. Rotterdam (rem.) 30 Dec. 1692, jong overleden.
6. *Maria Dorofhea van Gerwen,* geb. Rotterdam omstreeks 1695, overl. 's-Gravenhage, begr. Rotterdam (Gr. k.) 15 Dec. 1772, tr. Loosduinen 15 Oct. i 730 *Anfhony Eelbo,* geb. Dordrecht (geref.) 20 Dec. 1684, overl. 's-Gravenhage, begr. Rotterdam (Gr. k.) 16 Mrt. 1764. zn. van Mr. *Roelof* en *Margarefha de Sondf.*
7. *Agatha van Gerwen,* ged. Rotterdam (geref.) 16 Juli 1698, jong overleden.

IVbis. *Ambrosius van Gerwen,* geb. 2 Dec. 1577, koopman te Leiden, vestigde zich 9 Apr. 1603 voor eenigen tijd te Rotterdam, test. 9 Juni 1612 voor nots. Pieter Gheens te Leiden, overl. Leiden 4, begr. (Hoogl. k.) 9 Nov. 1665, tr. le 1600 *Cafharina Dirksdr.,* overl. Leiden 17 Aug. 1621, tr. 2e Dordrecht 19 Febr. 1623 *Susanna de Vries,* begr. Leiden (Hoogl. k.) 28 Aug. 1652, dr. van *Reynier* en *Niesje Roelendr. van den Tempel,*

Uit het le huwelijk [2]):

[2]) Uit het eerste huwelijk werden 9 kinderen geboren en uit het tweede huwelijk 6, waarvan de meesten jong zijn overleden.

1. *Dirck van Gerwen,* geb. Leiden, koopman op de Breestraat te Leiden, test, met zijn tweede vrouw 2 Jan. 1661 voor nots. Willem van Vredenburgh te Leiden, tr. le (ondertr. Leiden 16 Apr. 1649) *Catharina Nieuwenhuys,* geb. Leeuwarden, begr. Leiden Hoogl. k.) 28 Juli 1651, tr. 2e Schiedam 9 Febr. 1653 *Cornelia van Houck Jansdr.,* geb. Amsterdam, begr. Leiden (Hoogl. k.) 14 Jan. 1661, tr. 3e (ondertr. Leiden 6 Oct. 1662) *Agniefa van Veen,* geb. Land van Altena, dr. van *Mels van Veen,* en wede. van *Gerrit Gerrifsz.*

Uit deze huwelijken verscheidene kinderen, die waarschijnlijk allen jong zijn overleden.

Uit het 2e huwelijk:

2. *Hendrick,* volgt V.
3. *Anna van Gerwen,* geb. Leiden, ondertr. Leiden 15 Apr. 1666 *Nicolaes van Rijnenburch,* geb. Leiden, begr. Leiden (Pietersk.) 8-14 Jan. 1668, zn. van *Adriaen Claesz.* en *Catharina van Warmonf.*
4. *Maffhijs van Gerwen,* overl. Rotterdam, begraven Leiden 20 Mei 1668.

V. Mr. *Henrick van Gerwen.* geb. Leiden 17 Dec. 1623, adv. voor den Hove van Holland, overl. Leiden 14 Sept. 1669, tr. 8 Febr. 1649 (ondertr. Leiden 13 Jan.) *Clara Brouwer,* geb. Amsterdam, overl. Leiden 24, begr. (Hoogl. k.) 28 Febr. 1681, dr. van *Henrick* en *Cecilia Hendricksdr. van Dorp.*

Uit dit huwelijk:

1. *Henrick van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 10 Mei 1650, begr. Leiden (Pietersk.) 30 Juni 1650.
2. N. *van Gerwen,* begr. Leiden (Hoogl. k.) 26 Aug. 1651.
3. *Johannes van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 25 Juni 1652.
4. *Hendrick van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 14 Juli 1654.
5. *Reynier van Gerwen,* ged. Leiden (Pietersk.) 25 Aug. 1656.
6. *Susanna van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 17 Nov. 1658.
7. *Cecilia van Gerwen,* ged. Leiden (Pietersk.) 23 Mrt. 1661.
8. *Abraham,* volgt VI.
9. *Gerardus van Gerwen,* ged. Leiden (Pietersk.) 7 Jan. 1665, jong overleden.
10. *Cecilia van Gerwen,* geb. Leiden 9, ged. (Hoogl. k.) 11 Juli 1666, overl. Linschoten 16 Juli 1747, begr. Utrecht, tr. Utrecht 9 Mrt. 1686 *Adriaen Sfrick van Linschoten,* heer van Linschoten en Polanen, geb. Utrecht 13 Sept. 1650, raad en vroedschap van Utrecht 1673, schepen 1677, 1680, burgemeester 1722-1724, overl. Utrecht *20 Nov. 1724,* zn. van Mr. *Johan* en *Christina Taets van Amerongen.*
11. *Gerrijt van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 11 Juli 1666.
12. *Ambrosius van Gerwen,* ged. Leiden (Pietersk.) 25 Juli 1668.

VI. Mr. *Abraham van Gerwen,* geb. Leiden 31 Jan., ged. (Pietersk.) 2 Febr. 1663, adv. voor den Hove van Holland, schepen, raad en burgemeester van Leiden, overl. 13 Oct. 1727, begr. Pietersk., tr. Koudekerke a.d. R. 10 Aug. 1688 *Clasina Vliefhoorn,* ged. Leiden (Hoogl. k.)

9 Jan. 1667, overl. Leiden 21 Juli 1706, dr. van *Simon Pietersz.* en *Alida de Bucqoy.*

Uit dit huwelijk:

1. *Aletta Clara van Gerwen,* geb. Leiden 22, ged. (Hoogl. k.) 25 Aug. 1689, overl. Leiden (aangeg. 20 Mrt. 1733), ondertr. Leiden 31 Mrt. 17'13 Mr. *Jan Baptista van der Wielen,* geb. 's-Gravenhage, begr. Leiden 22 Febr.-i Mrt. 1721, zn. van Mr. *François Louis van der Wielen,* burgem. van 's-Gravenhage.
2. *Margarita Susanna van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 29 Mrt. 1691, begr. Leiden *17-24* Aug. 1697.
3. *Hendrick van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 1 Juli 1692, begr. Leiden 12-19 Juli 1692.
4. *Hendrick van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 16 Juni 1695, overl. Leiden 1703,
5. *Simon,* volgt VII.
6. *Catharina van Gerwen,* geb. Leiden 3, ged. (Hoogl. k.) 6 Febr. 1698, overl. Leiden 13 Oct. 1769, tr. Leiden 17 Aug. 1723 Mr. *Jean Giisberto de Mey,* heer van Streefkerk, Souburg en Nieuw Lekkerland, geb. Rotterdam 12, ged. 14 Juni 1701, overl. Leiden 27 Mei 1788, zn. van *Jacob,* heer van Streefkerk, *en Anna Helena Mels.*
7. *Adrianus van Gerwen,* ged. Leiden (Pietersk.) 15 Juli 1699, overl. Leiden 1703.
8. *Susanna Margarita van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 15 Sept. 1701.
9. *Henric Anthony van Gerwen,* ged. Leiden (Pietersk.) 22 Nov. 1702.

VII. Mr. *Simon van Gerwen,* geb. Leiden 31 Juli, ged. (Pietersk.) 3 Aug. 1696, kapitein der Burgerij, schepen, vroedschap van Leiden, bewindhebber der O.I.C., overl. Leiden (aangeg. 4 Oct. 1760), tr. Leiden (Hoogl. k.) 30 Juli 1726 *Helena Maria van Leeuwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 4 Apr. 1697, overl. 1764, dr. van Mr. *Nicolaee Nicolaesz.* en *Catharina Cornelisdr. van Couwenhoven.*

Uit dit huwelijk:

1. *Abraham van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 6 Juli 1727, overl. Leiden (aangeg. 15 Oct. 1729).
2. *Katharina Johanna van Gerwen,* geb. Leiden 22, ged. (Hoogl. k.) 24 Juli 1729, woonde op de Breestraat, test. 26 Oct. 1780 voor nots. Hermanus van Waalwijk te Leiden, overl. Leiden (aangeg. 6 Juni 1785).
3. *Clasina Gijsberta van Gerwen,* geb. Leiden 4, ged. (Hoogl. k.) 8 Juni 1732, ondertr. Leiden 19 Nov. 1772 *Jan Willem Daniel de Jongh,* drossaart van Waalre, Valkenswaard en Aalst, wedr. van *Maria Johanna van Velsen.*
4. *Dina Cornelia van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 26 Juni 1733, overl. 's-Hertogenbosch, begr. Leiden (recht betaald 16 Febr. 1786), ondertr. Leiden 4 Juni 1772 *Jan Louis Jannette,* geb. 's-Hertogenbosch, overl. na zijn vrouw.
5. *Helena Maria van Gerwen,* geb. Leiden 27, ged. (Hoogl. k.) 29 Juni 1734, overl. Leiden (aangeg. 14 Mrt. 1780).
6. *Abraham,* volgt VIII.
7. *Nicolaaas Hendrik van Gerwen,* ged. Leiden (Hoogl. k.) 21 Febr. 1737, overl. Leiden 1 Juni 1737.

VIII. Mr. *Abraham van Gerwen,* geb. Leiden 3, ged. (Hoogl. k.) 6 Sept. 1735-'40, raad en schepen van Leiden, ontvanger der ordinaris verponding, woonde op de Breestraat, tr. Voorschoten 4 Juli 1775 *Jacoba Johanna Cunaeus,* ged. 's-Gravenhage (Kloosterk.) 1 Mrt. 1750, dr. van Mr. *Petrus* en *Maria Isabella Velters.*

Uit dit huwelijk:

1. Mr. *Abraham van Gerwen,* geb. Leiden 28 Apr., ged. (Hoogl. k.) 3 Mei 1778, lid van den raad van Leiden, overl. Leiden 12 Apr. 1837.

IVter. *Isaack van Gerwen,* geb. 's-Hertogenbosch 1580, wijnkooper te Amsterdam in de Warmoesstraat in „de twee Rochgen", later op den Fluweelen Burgwal, overl. Amsterdam, begr. (O.k.) 3 Juli 1647, tr. le Amsterdam 22 Mei 1605 *Duyfgen Roch,* ged. Amsterdam (N.k.) 14 Nov. 1588, begr. Amsterdam (O.k.) 10 Febr. 1613, dr. van *Frederick Claesz. en Lijsbeth Quirijnen van Rijnevelt,* tr. 2e Amsterdam 20 Apr. 1614 *Maria van Warmont,* geb. Amsterdam 14 Febr. 1586, begr. Amsterdam (O.k.) 27 Dec. 1621, dr. van *Jacob Willemsz.* en *IJdtgen Bouwer,* tr. 3e Leiden Mei 1624 *Bartha van Warmont,* geb. Leiden, begr. Amsterdam (O.k.) 6 Nov. 1632.

Uit het 2e huweliik:

1. *Ida van Gerwen,* ged. Amsterdam (O.k.) 3 Jan. 1616, begr. Amsterdam (O.k.) 8 Juni 1651, tr. Amsterdam 16 Apr. 1634 *Pieter van Buren,* ged. Amsterdam (O.k.) 14 Oct. 1612, overl. Delft 3 Dec. 1682, zn. van *Reynier Reyniersz.* en *Mary Gerritsdr. Bril.*
2. *Duyfje van Gerwen,* geb. Amsterdam 10, ged. (O.k.) 18 Jan. 1618, overl. Amsterdam 11 Dec. 1658, tr. Amsterdam 9 Juni 1637 *Jan van de Poll,* geb. Amsterdam 17 Apr. 1597, houtkooper, raad, schepen, burgemeester en Kolonel der Burgerij van Amsterdam, overl. Buikslotermeer 20 Sept. 1678, zn. van *Harmen Gijsbertsz.* en *Reymerick Dircksdr. Duyvel* alias *Del.*

Uit het 3e huwelijk:

3. *Nicolaes van Gerwen,* geb. Amsterdam omstreeks 1628, comp. 12 Febr. 1653 voor nots. Johan van de Vijver te 's-Gravenhage, tr. Haarlem 23 Sept. 1653 *Cornelia van Warmont,* geb. Haarlem omstreeks 1628.

IIIbis. *Jan van Gerwen,* tr. le *Anna Boudewijns,* tr. 2e *Maria Rijsberg,* dr. van *Steven Willemsz.* en *Maria Nicolaesdr. van Beveren.*

Uit het le huwelijk:

1. *Janneken van Gerwen,* geb. omstreeks 1545, overl. 5 Aug. 1629 (oud 84 j.), tr. *Matthijs Balen, overl.* 1600, zn. van *Cornelis Aelbertsz.* en *Mariken Adriaensdr.*

Bijdrage tot de genealogie van het Overijsselsche geslacht

Bin(c)khorst,

door MR. A. HAGA.

Inleiding.

Oostelijk van Oldenzaal ligt de marke Lutte, verdeeld in vier heurnen of lescappen en in de Hengeler heurne ligt het erve Binkhorst. Het behoorde tot de hofhoorige erven, ressorteerende onder den hof der proosdij van Oldenzaal en was dus bewoond door hofhoorige boeren. Het was een der voornaamste, wellicht een der grootste erven van dien hof en wordt in de hofboeken 'gewoonlijk steeds het eerst genoemd. De hofhoorigheid met al hare oude gebruiken heeft in Twente tot in 1811 stand gehouden [1]). Het is hier niet de plaats, verder

1) Zie de Leidsche dissertatie van W. H. J. Massink, Hoorige rechten in Twentlie. 1927.

daarop in te gaan; belangstellenden mogen worden verwezen naar de genoemde Leidsche dissertatie. Alleen is het voor een goed begrip van het hier volgende noodig, op enkele punten even de aandacht te vestigen.

Huwde een hofhoorige met een vrij persoon, dan moest laatstgenoemde — wilde hij (zij) zijn erfrecht op het hofhoorig goed voor hem en zijn nakomelingen verwerven — tegen betaling van een zekere som („opvaart"), „in de echte van den hof" opgenomen worden, d.w.z. hofhoorig worden, waarteqenover dan gewoonlijk het recht stond om (later) een „vrij" kind te mogen aanwijzen. Kinderen van hofhoorigen waren door geboorte hofhoorig; het goed vererfde steeds op den oudsten zoon. Andere kinderen, die „uit de echte" wenschten te gaan, moesten worden vrijgekocht: alleen zij die „in de echte" bleven, konden eventueel het bouw- en erfrecht op het erf verwerven. De hofhoorigen stonden onder de jurisdictie van hun eigen hofgerichten, aan het hoofd waarvan een hofrichter stond. De spaarzame protocollen, die van deze hofgerichten bewaard gebleven zijn, vormen een belangrijke bron voor de geschiedenis der hofhoorige erven en hunne bewoners.

Oldenzaal en een groot deel van Twente, dat tot 1632 onder Spaanschen invloed heeft gestaan, is hierdoor overwegend Katholiek gebleven. Vond men in de stad zelve nog een vrij groot aantal Hervormden, het omliggende platteland daarentegen was nagenoeg uitsluitend Katholiek en behoorde onder de parochie Oldenzaal [2]). Door de toename van bevolking werden in 1665, na den inval der Munstersche troepen, twee nieuwe staties (ecclesiae suburbanae Oldenzalienses) gesticht, één in Saasveld [3]), omvattende de buurtschappen Saasveld, Deurninge, Dulder, Gammelke en Hasselo en één in de Lutte [4]), omvattende de buurtschappen Lutte, Rossum, Volthe, Lemselo en de Nijstad (onder Weerselo). Het kerkhuis van deze parochie Lutte stond echter in Oldenzaal, waardoor vele parochianen meerdere uren gaans van hun bedehuis waren verwijderd. Eerst in 1732 gelukte het pastoor Lambert J. Nieuwenhuis te Rossum een nieuw kerkhuis te stichten. Vanaf dat jaar zijn ook de doop- en trouwboeken der statie Rossum, waaronder tot 1799 ook de Lutte behoorde, 'bewaard gebleven. De buurtschap Lutte kreeg eerst in 1785 een eigen kerkhuis, zij bleef echter onder de parochie Rossum ressorteeren. Eerst in 1799 werd de Lutte een afzonderlijke parochie. De doop- en trouwboeken vanaf dat jaar zijn eveneens bewaard.

Voor een juist begrip van de lijnen, waarlangs het hier volgende onderzoek, dat zich hoofdzakelijk om de Lutte concentreert, moest worden ingesteld, leek mij bovenstaande uiteenzetting qewenscht. Opgemerkt zij noq, dat de ondertrouw of huwelijksproclamaties, óók van de Katholieken, steeds in de Hervormde Kerk moesten plaats vinden en, ingevolge provinciale verordening van 19 Mei 1795, vanaf dien tijd voor de stad- en landgerichten.

§ 1. De stamreeks in Nederl. Adelsboek.

De stamreeks van dit geslacht heeft tot nu toe weinig de aandacht getrokken, temeer daar de adellijke tak van dit geslacht in 1912 is uitgestorven. Nu de redactie van Ned. Adelsboek ons een nieuwe serie der stamreeksen heeft toegezegd, moge het volgende dienen tot verbetering van den in den jaargang 1912 geplaatste stamreeks. In den jaargang 1918 van dit Maandblad (kol. 233 en 284) werd het een en ander ter aanvulling van de oudste generaties medegedeeld, maar wij kunnen deze verder buiten beschouwing laten, aangezien ons de vraag 'bezig houdt, of de latere generaties wel op deugdelijken grondslag berusten.

De gegevens in Ned. Adelsboek zijn spaarzaam. Tot ver in de 18de eeuw zat het geslacht in de omstreken van Oldenzaal en eerst generatie IX, *Johannes Theodorus Binckhorst, ves*tigde zioh als koopman te Amsterdam. Wij laten hier de generaties V-1X volgen, zooals zij in Ned. Adelsboek 1912 zijn medegedeeld.

V. *Bernardus ten Binckhorst,* ged. Oldenzaal 7 Dec. 1631, tr. Gildehaus 4 Dec. 1656 *Geertruid ten Borge.*

VI. *Johan ten Binckhorst,* ged. Oldenzaal 13 Sept. 1657, tr. aldaar 28 Febr. 1686 *Gesina Maria Wansinck.*

VII. *Gerrit ten Binckhorst,* ged. (Roomsch Katholiek) Bentheim 20 Juli 1690, tr. (gereformeerd) Gildehaus 17 Mei 1718 *Johanna Molthoff.*

VIII. *Gerrit Jan ten Binckhorst,* ged. Bentheim (Roomsch Katholiek) 1 Jan. 1732, † Oldenzaal in 1832, tr. *Catharina Weustinck.*

IX. Johannes Theodorus Binckhorst, geb. Oldenzaal 19 Aug. 1752, koopman te Amsterdam, etc.

Wahrheit und Dichtung zijn hier tot een oogenschijnlijk sluitend geheel vereenigd. Het onder V vermelde huwelijk is te Gildehaus niet te vinden, althans niet in de registers der Evang. Reform. Gemeinde, die eerst met 1664 [5]) beginnen. Wel vindt men in het Hervormde doopboek van Oldenzaal op 13 Sept. 1657 gedoopt een *Johan* als zoon van *Bernardus Binckhorst* en *Geertruidf,* maar de geslachtsnaam van laatstgenoemde staat daarbij niet vermeld, Er staat achter: Borg (met een krul), hetgeen wil zeggen, dat de ouders burgers van Oldenzaal waren en niet op het omliggende platteland woonden: men vindt deze toevoeging achter talrijke inschrijvingen vermeld, in tegenstelling met de ouders, die op het platteland woonden en waarbij de buurtschap vermeld staat, waar zij gevestigd waren. Waarschijnlijk heeft men de toevoeging Borg verkeerd geïnterpreteerd en er *ten Borge* van gemaakt, een naam die inderdaad in Oldenzaal voorkomt.

Het onder VI vermelde in 1686 gesloten huwelijk staat inderdaad óók in het Hervormde trouwboek van Oldenzaal vermeld, doch deze *Johannes ten Binckhorst* was volgens zijn inschrijving uit de Lutte afkomstig en zal dus niet identiek zijn met den in 1657 te Oldenzaal gedoopte burgerszoon *Johan.*

Moesten wij het onder V en VI medegedeelde zoo al niet onjuist, dan toch aan twijfel onderhevig achten, het omtrent generaties VII en VIII medegedeelde moet helaas grootendeels als beslist onjuist worden beschouwd. De doop van *Gerrit ten Binckhorst* op *20* Juli 1690 te Bentheim staat in het R.K. doopboek aldaar n i et ingeschreven [6]) en evenmin zijn huwelijk in 1718 in het trouwboek der Evang. Gemeinde te Gildehaus [5]). Dat uit dit huwelijk een zoon *Gerrit Jan* op 1 Januari 1732 te Bentheim katholiek gedoopt zou zijn, bleek bij informatie eveneens onjuist [6]) en zoo komen wij tenslotte bij generatie IX *Johannes Theodorus Binckhorst,* die 19 Augustus 1752 te Oldenzaal geboren zou zijn. Dit blijkt inder-

2) Behalve een oud doop- en trouwboek, loopende over de jaren 1607-1608 en 1623-1632 zijn van de latere parochie Oldenzaal alleen de doopboeken vanaf 1701 aanwezig en een trouwboek over dr jaren 1773-1783.

3) In het midden der 18e eeuw naar Deurninge verplaatst. 'Zir over deze kstholiekc staties uitvoeriger : J. Geerdink, Eenige bijdragen tot de geschiedenis van het Archidiaronaat en Aartspriesterschap Twenthe, blz. 396 en 400. De doopboeken der statie Deurninge-Saasvld beginnen bij 1692, de trouwboeken bij 1703..

4) Geerdink, a. w. blz. 423 en 434.

5) Medodceling van de Evang. Reform. Kirchengemeinde te Gildehaus.

6) Mededeeling van den Roomsch-Katholieken pastoor te Bentheim.

daad het geval te zijn, althans is hij op dien datum Roomsch Katholiek gedoopt als zoon van *Gerrit Johan Binkhorsf* en *Cafharina Woestink*, patrini *Chrisfophorus* en *Hendrica Meylink*. De doopnaam luidde volgens de oorspronkelijke inschrijving *Joannes Chrisfophorus*, maar een origineele, door de ouders op 4 Nov. 1779 onderteekende en in het doopboek vastgehechte verklaring leert ons, dat hier een vergissing heeft plaats gehad en dat de naam *Joannes Theodorus* moest zijn. Deze verklaring is door den toenmaligen pastoor geauthentiseerd.

§ 2. De voorouders van Gerrit Jan Binkhorst. (VIII).

Wie was nu deze *Gerrit Jan Binkhorst*, die in 1752 te Oldenzaal woonde en uit wien o.a. de later geadelde tak *van Binckhorst* is voortgekomen? Uit het burgerboek van Oldenzaal blijkt, dat hij 20 Maart 1752 aldaar het burgerrecht verkregen heeft. Volgens Ned. Adelsboek zou hij aldaar in 1832 overleden zijn. Hij is echter op 1 Januari 1823 te Oldenzaal overleden als weduwnaar van *Catharina Woesfinck*, oud 91 jaar en geboren in de buurtschap Berghuizen (tusschen Oldenzaal en de Lutte). Wie echter geregeld de overlijdensakten van den Burgerlijken Stand moet raadplegen, weet bij ondervinding, dat de opgaven van ouderdom en plaats van herkomst zeer dikwijls onjuist zijn. In het registre civique van het arrondissement Almelo vinden wij onder no. 6934 vermeld *Gerrit Jan Binkhorst* „sans profession", wonende te Oldenzaal en geboren 1 Januari 1733 en nu vindt men juist 'op dienzelfden datum in het R.K. doopboek der statie Rossum, waaronder ook de Lutte behoorde, ingeschreven *Gerrijdt Jan*, pater *Gerrijdt Binckhorsf*, mater *Gertrudis*. Doophefster is „de Duyvelshofsche" uit de Lutte! De herkomst van *Gerrit Jan Binckhorst* staat daarmede voldoende vast.

Zijn huwelijk met *Catharina Woestinck*, gedoopt (R.K.) te Oldenzaal 16 Juli 1733 als d.v. *Lambert Jan Woesfinck* en *Theodora Meylinck* is vermoedelijk in 1751 te Oldenzaal gesloten, doch aangezien de Katholieke trouwboeken uit dien tijd ontbreken en in de Hervormde juist een hiaat is van Febr. 1750 tot November 1757 kon in dezen geen zekerheid worden verkregen. Bovendien vertoonen ook de trouwboeken der statie Rossum een hiaat van 1738-1755.

Voor een verder onderzoek naar de herkomst van de ouders van *Gerrit Jan Binkhorsf* kwamen de doop- en trouwboeken der statie Rossum niet in aanmerking, daar deze eerst vanaf *1732* aanwezig zijn. Vastgesteld kon alleen worden, dat na 1733 niet méér broers of zusters van *Gerrit Jan* zijn gedoopt. Nu deed reeds in dit Maandblad 1918, kol. 284 de heer P. Binckhorst van Oud-Carspel de mededeeling, dat *Gerrit Jan Binkhorst* (VIII) een broeder *Jan Hendrik Binkhorst* had, gehuwd met Gese *Roterinck*. De huwelijksproclamaties van dit echtpaar vonden 25 Januari 1750 te Losser plaats, waarbij de bruidegom i.m. van de Lutte wordt genoemd. Zij hadden een zoon *Lambertus*, dien wij later als bouwman op het erve Binkhorst zullen ontmoeten, zoodat — i.v.m. het in de Inleiding medegedeelde — geconcludeerd moet worden, dat ook zijn vader *Jan Hendrik Binkhorst* dit erve heeft bewoond. Helaas is in dit Maandblad 1918 t.a.p. niet medegedeeld, uit welke akte de familierelatie tusschen *Gerrit Jan* en *Jan Hendrik Binkhorst* blijkt. In de registers van vrijwillige rechtspraak van het landgericht Oldenzaal heb ik deze relatie niet kunnen ontdekken. Gelukkig bracht ook hier het archief van het vredegerecht Oldenzaal weer de oplossing [7])! De bovengenoemde *Lambertus Binkhorst*, zoon van

[7]) Op de belangrijkheid van deze z.g. nieuwe rechterlijke archieven voor de genealogie wees ik reeds in dit Maandblad 1935, kol. 371.

Jan Hendrik, had n.l. bij zijn overleden tweede echtgenoote *Janna Schildkamp* in 1811 nog 4 minderjarige kinderen, waarover een toeziende voogd moest worden aangesteld, hetgeen geschiedde op 9 Augustus van dat jaar t.o.v. den vrederechter van het kanton Oldenzaal. Hiervoor was door den vrederechter een familieraad bijeengeroepen, alwaar drie verwanten van vaderszijde en drie van moederszijde compareerden. Ofschoon de familiebetrekkingen van de comparanten tot de minderjarigen nauwkeurig in de akte zijn omschreven, moeten hierin verschillende kleine vergissingen hebben plaats gehad. Zoo wordt *Hermen Olde Schildkamp* neef van vaderszijde genoemd, terwijl dit niet anders dan van moederszijde kan zijn, terwijl *Gerrit Jan Binkhorst*, zonder beroep te Oldenzaal woonachtig, oudoom van moederszijde wordt genoemd, terwijl het duidelijk is, dat dit slechts van vaderszijde kan zijn. Wij mogen m.i. uit deze akte dan ook gerust concludeeren, dat *Gerrit Jan Binkhorst* een broeder is van den grootvader der kinderen, van *Jan Hendrik Binkhorst;* over één zijner kleinkinderen stond *Gerrit Jan Binkhorst* dan ook als peet (zie sub A V 5). Daarmede is dus komen vast te staan, dat *Jan Hendrik Binkhorst* ook een zoon moet zijn van *Gerrit Binkhorst* en diens vrouw *Geerfruid* en dat hunne voorvaderen in de rechte 'lijn gezocht moeten worden onder de opeenvolgende bezitters van het hofhoorige erve Binkhorst.

Nu vindt men in het Herv. trouwboek van Oldenzaal op 3 Mei 1711 geproclameerd *Gerrit Binckhorsf* en *Geerfken Molthof*, beide uit de Lutte, uit welk huwelijk op 9 April 1713 te Oldenzaal een dochter *Christina* wordt gedoopt, terwijl in 1741 (zonder nadere datum) te Oldenzaal zijn geproclameerd *Jan Monninckhof*, j.m. en *Geertken Binckhorst*, wede van *Geert Binckhorsf*, beide uit de Lutte. Gezien de Overijsselsche gewoonte om de bewoners van een erve naar dat erve te noemen, kan worden aangenomen, dat met *Geerfken Binckhorst* niemand anders is bedoeld dan *Geertken Molthof*. Een aanwijzing voor de juistheid van deze opvatting meenen wij gevonden te hebben in de lijst van ingezetenen van het landgericht Oldenzaal, opgemaakt in 1748, alwaar wij in de buurtschap Lutte — als eenige familie *Binckhorst* — vermeld vinden in de Hengeler heurne (alwaar het erve Binckhorst gelegen was) *Jan Binckhorst* en vrouw *Geertken* met een zoon *Jan* boven de 10 jaar en een zoon *Gerrit Jan* onder de 10 jaar, benevens 2 knechten en 3 meiden, hetgeen op een groot boerenbedrijf wijst. In verband met de zoo juist gesignaleerde gewoonte meenen wij in genoemden *Jan Binckhorst* bovenvermelden *Jan Monninckhof* te mogen herkennen, de stiefvader van *Jan (Hendrik)*, die 1750 met *Gesina Roterinck* huwde en van *Gerrit Jan*, den stamvader van den adellijken tak. Het eenige bezwaar is, dat de leeftijd van laatstgenoemde niet klopt, want hij moet reeds 15 jaar oud zijn geweest. Het feit van de vererving van het erve Binckhorst in de lijn van *Jan Hendrik* en diens zoon *Lambert Binkhorst* geeft aan de hier geopperde veronderstellingen echter genoegzame zekerheid.

Door het ontbreken van de Katholieke doopboeken kon de doop van den in 1711 gehuwden *Gerrit Binckhorst* niet worden opgespoord, terwijl men in de rechterlijke protocollen van het landgericht Oldenzaal nagenoeg geen gegevens [7a]) vindt, aangezien alles wat op het erve Binckhorst betrekking had ten overstaan van den hofrichter moest worden geprotocolleerd. De in de Inleiding reeds genoemde hofprotocollen van de proosdij van Oldenzaal, loopende over de jaren 1606-1729, leverden dan ook een merkwaardige akte op, die hier in haar

[7a]) In het oud-archief van Oldenzaal (invent. no. 203) vindt men nog een door hem eigenhandig ouderteekendc overeenkomst uit het jaar 3735 betreffende het onderhoud van de Kribbenbrugge.

geheel moge volgen. Ter bewaring van de rechten van den hofheer werd n.l. op 2 Maart 1695 een hofdag gehouden, waartoe al de bezitters van de hofhoorige erven waren opgeroepen, ten einde aan den hofrichter op te geven de namen van al de onder hun erve ressorteerende hofhoorigen onder gehoudenheid tevens de kinderen aan te wijzen, die zij voor „vrij" bedongen hadden. Daarop volgt onderstaande "akte:

> Hyr op compareert *Herman fen Hengel,* getrouwt aen *Stine Hassink,* beyde hoffhoorigh, seght dat sijn gemelte vrouw heeft 2 voorkinderen, de eene genoemt *Henric* nu getrouw(t) aen *Anna Welpeloe* (hebbende 2 kinderen, het eene genoemt *Gerrit* omtrent 5 jaeren olt, het andere genaemt *Jan* omtrent 3 jaeren olt). Het tweede genoemt *Jan,* getrouwt aen die overleedene doghter van *Woesthoff,* genoemt *Fenna,* waer van een kindt omtrent 1½ jaer, genaemt *Geertruidf.*

Oogenschijnlijk heeft deze akte niets te maken met de familie *Binckhorsf,* in werkelijkheid bevat zij echter drie generaties van dit geslacht, zooals bij vergelijking met de volgende huwelijksproclamaties te Oldenzaal blijkt. Op 17 Januari 1657 ondertrouwen (getr. 7 Febr.) *Gerdf fen Binckhorsf* uit de Lutte en *Stiene Hassink* uit Beuningen (ten noorden van Oldenzaal), terwijl op 7 Febr. 1675 (getr. 24 Febr.) de huwelijksproclamaties gaan van *Hermen ten Hengel* en *Sfiene ten Binckhorsf,* beide uit de Lutte, welke laatste oorspronkelijk *Sfiene Hassinck* heette, gelijk zij ook weer in de boven afgedrukte akte van 1695 wordt genoemd. Haar zoon *Henrik ten Binckhorst* ondertrouwt te Oldenzaal 30 Dec. 1683 (getr. 6 Febr. 1684) met *Anna van Wilpelo* uit Losser. Zij wordt volgens het hofboek op Hemelvaartsavond 1685 in de hofhoorigheid der proosdij opgenomen en qualificeert zich naar het goed Binckhorst. Uit dit huwelijk waren in 1695 twee kinderen in leven, zooals wij boven reeds zagen. De jongste der twee, *Jan Binckhorsf,* verkrijgt 13 Mei 1722 van den hofrichter een vrijbrief, vermoedelijk in verband staande met zijn kort tevoren voltrokken huwelijk; de oudste zoon *Gerrit Binckhorst,* geboren omstreeks 1690, volgde zijn vader in het erve Binckhorst op en hij was het dus, die in 1711 met *Geertken Molthof* huwde. Hunne beide zoons zetten het geslacht voort. *Jan Hendrik Binckhorst* werd de stamvader van den boerentak en *Gerrit Jan Binckhorsf* die van de adellijke en de burgerlijke takken.

Gerrit Jan Binckhorsf, die zich in 1752 te Oldenzaal vestigde, was de schrijfkunst behoorlijk machtig. Of dit ook met zijn broeder, den landbouwer *Jan Hendrik Binckhorsf* het geval was, is mij niet gebleken. In het meergemelde hofboek vonden wij nog een akte van 6 Juli 1691, die door een *Hermen Binckhorsf* met een huismerk is onderteekend. Vermoedelijk is hij identiek met *Hermen ten Hengel,* die in 1675 met de weduwe *Binckhorsf* was gehuwd. Het huismerk vertoont een merkwaardige overeenkomst met het wapen van de geadelde tak, dat wij als een verfraaide en verbeterde editie van dit huismerk kunnen beschouwen!

Volledigheidshalve zij nog vermeld, dat wij in de 18de en 19de eeuw ook een familie *Olde Binkhorsf* in de Lutte ontmoeten, wonende op het erve van dien naam, vermoedelijk een afsplitsing van het oorspronkelijke erve Binkhorst en volgens het register van de eigenaars van landerijen en katersteden, opgemaakt in 1806, mede behoorende aan de proosdij Oldenzaal. Of er familieverwantschap met het hier behandelde geslacht bestaat, is mij niet gebleken.

§ 3. De genealogie (fragment).

De spelling van den naam is in de 17de eeuw meestal *fen Binckhorst,* in de 18de en 19-de eeuw vrijwel uitsluitend *Binkhorst.* Alle hier te behandelen generaties zijn Katholiek. Het onderzoek heeft zich niet na 1842 uitgestrekt; de naam schijnt thans in Oldenzaal niet meer voor te'komen.

1. *Gerdt ten Binckhorsf* uit de Lutte, ondertr. Oldenzaal 17 Januari 1657 (getr. 7 Febr.) *Stiene Hassinck* uit Beuningen. Zij hertrouwt 24 Febr. (ondertr. Oldenzaal 7 Febr. 1675) *Herman ten Hengel* uit de Lutte. Midvasten 1659 wordt zij in de echte der proosdij gegeven.
   Uit het le huwelijk:
   1. *Henric,* volgt 11.
   2. *Jan fen Binckhorst,* ondertrouwt Oldenzaal 14 Juni 1691 (getr. 19 Juli) *Fenneke Woesfhof* uit Berghuizen, overleden vóór 2 Maart 1695. Hij wordt 19 Octob. 1691 ingeleid in het erve Woesthof in Berghuizen, eveneens hoorende in den hof der proosdij Oldenzaal.
      Uit dit huwelijk:
      a. *Geertruidt Binckhorsf,* geb. omstreeks October 1693. Vermoedelijk is zij het, die 3 Juli 1712 te Oldenzaal ondertrouwt (getr. 24 Juli) met *Lubbert Hanhof,* j.m. uit de Lutte en die als wedᵉ te Oldenzaal voor de tweede maal ondertr. 28 Juli 1715 (getr. 11 Augustus) met *Jan fen Hengel,* j.m. uit de Lutte.

II *Henric fen Binckhorsf,* ondertr. te Oldenzaal 30 Dec. 1683 (getr. 6 Febr. 1684) met *Anna fe Wilpelo* van Losser, die op Hemelvaartsavond 1685 in de echte der proosdij wordt opgenomen. *Henric ten Binckhorst* wordt nog in het hofboek vermeld op 16 Maart 1723, doch is overleden vóór 6 November 1728 [7b]), op welken dag zijn weduwe, geassisteerd met haar zoon *Hermen Binckhorst,* „getrouwt op het erve Sculte Nisinck in Flerinaen". voor het landgericht Oldenzaal een hypothecaire vordering cedeert aan dr. *Joan Wijntjes.*
   Uit dit huwelijk:
   1. *Gerrit,* volgt 111.
   2. *Jan van de Binkhorst,* geboren omstreeks 1692, verkrijgt op den hofdag 13 Mei 1722 een „vrijbrief" en ondertrouwt te Oldenzaal 8 Maart 1722 (getr. 22 Maart) met *Fenneke Benneker* uit de Lutte.
   3. *Hermen van de Binkhorst,* geboren nà 2 Maart 1695, ondertrouwt te Oldenzaal 5 Juni 1724 (getr. te Tubbergen) *Janna van 't Scholtenhuis* uit Fleringen.

111. *Gertit Binkhorsf.* geboren omstreeks 1690, overluid te Oldenzaal 21 Januari 1741, ondertrouwt te Oldenzaal 3 Mei 1711 met *Geertken Molthof,* j.d. uit de Lutte. Zij hertrouwt (o. Oldenzaal 1741) als weduwe van *Geert Binkhorst* met *Jan Monninckhof* j.m. uit de Lutte. Beiden zijn Augustus 1748 nog in leven; zij is mogelijk als „*Jan Binkhorsf* uit de Lutte sijn vrouw" 26 April 1751 overluid te Oldenzaal.
   Uit het eerste huwelijk:
   1. *Christina,* ged. Oldenzaal 9 April 1713.
   2. *Jan Hendrik,* volgt A, IV.
   3. *Gerrit Jan,* volgt B, IV.

A.

IV. *Jan Hendrik Binkhorst,* bewoont het hofhoorige erve Binkhorst in de Lutte, ondertrouwt Losser 25 Januari

[7b]) Op 26 Febr. 1724 wordt te Oldenzaal overluid „De *Binkhorst* uit de Lutte", terwijl op 8 Maart 1748 wordt overluid de wede. van *Hendrik* Binkkorst uit de Lutte, waarmede vermoedelijk hovengenoemd echtpaar bedoeld is.

1750 met *Gesina Roterink,* ged. Losser 27 Januari 1724, overleden omstreeks 1805 (blijkens bijlage bij de huwelijksacte van haar kleinzoon), d. v. *Henricus Roterinck* (ook Koeterinck of Roeterman genoemd) en van *Bertina Hengel* (of Hengelmans). Behalve de vijf hieronder volgende kinderen zijn waarschijnlijk nog meer kinderen uit dit huwelijk geboren, die evenals de onder 1, 2 en 3 genoemde spoedig zijn overleden [8]).

Uit dit huwelijk o.a.:

1. *Gerardus Johannes,* ged. Rossum 4 Nov. 1751.
2. *Bernardus, ged.* Rossum 3 Januari 1754.
3. *joannes,* ged. Rossum 13 April 1756.
4. *Lambertus,* volgt V.
5. *Bernardina Binkhorst,* ged. Rossum 2 September 1761, overleden te Losser 30 Mei 1815.

V. *Lambertus Binkhorst,* bewoont het hofhoorige erve Binkhorst, ged. Rossum 13 Septemb. 1757, overleden in de Lutte 25 Juni 1820, huwt le te Rossum 30 April 1786 *Swenne Duivelshof,* ged. te Rossum 23 Januari 1760, overl. vóór 1793, d. v. *jan Duivelshof* en *Jenne Hengel.* Hij huwt 2e te Rossum 11 Januari 1793 (o. Oldenzaal 14 Dec. 1792) met *Johanna Schiltkamp,* ged. te Losser 19 Januari 1772, overl. in de Lutte omstreeks 1807, d. v. *joannes Henricus Schiltkamp* en *Aleida Bult.*

Biijkens het register van den 50en penning van het landgericht Oldenzaal (9 Mei 1804) heeft *Lambert Binkhorst* op 22 Maart tevoren van den lande aangekocht de tiende uit het erve Binkhorst voor ƒ 5000.

Blijkens het register van eigenaars van landerijen en katersteden in het landgericht Oldenzaal, opgemaakt c. 1806, bezat *Lambert Binkhorst* behalve het bouw- en erfrecht van het erve Binkhorst in de Lutte óók nog de katersteden Vrijkotte en Rothuis [9]), voorts in de buurtschap Losser een huis met een vierde part van het erve Vlacke benevens 'tezamen met *jan Welpelo* en *Gerrit jan Elderink* een huis met het daarbij gelegen halve erve Welpelo.

Uit het le huwelijk:

1. *Gerardus Johannes,* ged. Losser 10 Juni 1787, jong overleden.
2. *Jan,* volgt VI.

Uit het 2e huwelijk:

3. *Gerardus Binkhorst,* ged. Rossum 10 October 1793, overl. in de Lutte 6 Juni 1819.
4. *Gerrit joannes Binkhorst,* ged. Rossem 12 April 1795, is 1811 nog in leven, vermoedelijk hulpbehoevend.
5. *Zwenne Binkhorst,* ged. Rossum 19 November 1796 (patrini *Gerrit jan Binkhorst ex* Oldenzaal [10]) et *Gesina Schiltkamp).* Zij is 1811 nog in leven.
6. *jan Hendrik Binkhorst,* ged. Rossum 2 Mei 1798 (patrini *Hendrik Bulte* et *Catharina Woestinck* in Oldenzaal [10])) en vóór 1811 overleden.
7. *joannes Hendricus Binkhorst,* ged. Lutte 24 Juni 1799, overl. vóir 1811.

[8]) Zie de rekeningen en manualen van de kerkmeesters van Oldenzaal. (De oude archieven van Oldenzaal, inv. no. 391-394) waar de namen der kinderen evenwel niet worden genoemd.

[9]) Deze worden reeds als eigendom van *Binkhorst* vermeld in het omstreeks 1750 opgemaakte register van aangegraven landen en ná 1682 nieuw getimmerde huizen in het kwartier Twenthe. (Staten-archief van Overijssel, ms. invent. no. 4609).

[10]) De Oldenzaalsche familie, oudoom en oudtante van dc kinderen, was de familierelatie tot de Lutter boeren blijkbaar nog niet vergeten!

8. *Johanna Binkhorst,* ged. Lutte 21 December 1800 en vóór 18 11 overleden.
9. *jan Hendricus Binkhorst,* ged. Lutte 10 Febr. 1802 en vóór 1811 overleden.
10. *Johannes,* volgt VIbis.
11. *Johanna Binkhorst,* ged. Lutte 26 Maart 1806 en vóór 18 11 overleden.

Op 9 Augustus 1811 wordt t.o.v. den vrederechter van Oldenzaal een toeziende voogd benoemd over de 4 nog minderjarige kinderen met name *Gerhardus* (3), *Gerrit* (4), *Zwenna (5)* en *Johannes* (10).

VI. *jan Binkhorst,* ged. Rossum 15 November 1789, overleden in de Lutte 23 September 1841, huwt in de Lutte 28 Nov. 1810 met *Anna Schulte Suthof,* geboren te Engden in de graafschap Bentheim, overleden nà haar man.

Bij huwelijksvoorwaarden, voor het landgericht Oldenzaal 7 Nov. 1810 opgemaakt, geeft *Lambert Binkhorst* aan zijn zoon *jan* onder zekere voorwaarden over al zijn roerende en onroerende goederen onder voorbehoud van het vruchtgebruik en onder gehoudenheid, aan elk zijner halfbroers en halfzuster bij meerderjarigheid ƒ 800 en eenig vee uit te keeren. De bruid brengt ƒ 1000 en eenig vee in.

Uit dit huwelijk:

1. *Zwanna Maria Binkhorst, ged.* Lutte 28 April 1811, huwt te Losser 11 Septemb. 1836 *Lambertus Zanderink,* landbouwer, ged. Lutte 11 Novemb. 1804, z. v. *Johannes Zanderink* en *Hendrina Lutteke Beverborg.*
2. *jan Harm Binkhorst,* geboren in de gemeente Oldenzaal [11]) 29 Augustus 1812, overleden in de Lutte 7 Februari 1834.
3. *Janna Binkhorst,* geboren in de gemeente Oldenzaal [11]) 11 September 1814, huwt te Losser 2 Juli 1842 met *Gerrit jan Sanderink,* landbouwer, geboren te Weerselo 10 Octob. 1821, z. v. *Hendricus Sanderink* en *Geertruid Ottinkhof.*

VIbis. *Johannes Binkhorst,* ged. Lutte 8 Januari 1804, grutter, straatmaker en in 1841 militair ter zee, huwt te Losser 20 Augustus 1823 *Johanna Werger,* ged. Oldenzaal 21 October 1798, overleden aldaar 27 Septemb. 1830, d. v. *Gerhardus Johannes Werger* en *Catharina ten Bos.*

Uit dit huwelij'k:

1. *Lambertus Karolus Binkhorst,* geb. Oldenzaal 12 Juni 1824, overl. te Oldenzaal 7 Febr. 1841, was ald. smidsknecht.
2. *Lambertus Binkhorst,* geb. Oldenzaal 2 Maart 1826.
3. *Gerhardus Johannes Binkhorst,* geb. Oldenzaal 18 Febr. 1828.

B.

IV. *Gerrit jan Binkhorst,* ged. Rossum 1 Januari 1733, overleden te Oldenzaal 1 Januari 1823, waar hij 20 Maart 1752 het burgerrecht had verkregen, huwt omstreeks 175 1 met *Catharina Woestink,* ged. Oldenzaal 16 Juli 1733 en aldaar 'omstreeks 1805 overleden, d. v. *Lambert jan Woestink* en *Theodora Meilink.*

Uit dit huwelijk:

1. *Johannes Theodorus Binkhorst,* ged. Oldenzaal 19 Augustus 1752, waaruit de geadelde tak.

[11]) Do gemeente Oldenzaal omvatte van 1811-1818 o.a. óók de marke Lutte, die in 1818 bij de gemeente Losser werd gevoegd.

2. *Gerhardus,* volgt V.

3. *Maria Gertruida Binkhorst,* ged. Oldenzaal 27 Augustus 1763, doch waarschijnlijk reeds den volgenden dag begraven.

V. *Gerhardus Binkhorst,* koopman en lid van den Raad, ged. Oldenzaal 24 Mei 1755, overleden aldaar 5 Augustus 1839, huwt te Losser 21 Januari 1784 *(Anna) Margaretha (Hadewina) Peese,* ged. Oldenzaal 24 Mei 1756, overl. Oldenzaal 23 November 1834, d. v. *Henricus Peese* en *Anna Gesina Vissink.*

Blijkens een akte van het vredegerecht 1812 (no. 255) was *Gerhardus Binkhorst* koopman in wollen stoffen, terwijl hij bij het huwelijk van zijn dochter in 1819 wijnkooper wordt genoemd.

Uit dit huwelijk:

1. *Henricus Gerardus Johannes,* ged. Oldenzaal 17 Maart 1785.
2. *Christophorus Henricus,* ged. Oldenzaal 5 Februari 1788.
3. *Maria Johanna Binkhorst,* ged. Oldenzaal 24 April 1790, overleden nà haar echtgenoot, huwt te Oldenzaal 29 Juli 1819 met *Hendrik Adam Kilian Kirch,* med. dr., ged. te Vreden (Westfalen) 8 Juni 1792, overleden te Oldenzaal 13 April 1823, z. v. *Johannes Kirch* en *Adriana Spoede.*
4. *Gerardus Theodorus Bartolomeus Binkhorst,* pastoor te Denekamp en deken van Almelo, ged. Oldenzaal 17 Augustus 1792, overleden (te Denekamp?) 11 Januari 1868 [12]).
5. *Catharina Gesina Binkhorst,* ged. Oldenzaal 14 Mei 1795, huwt te Oldenzaal 24 Januari 1831 *Hendrik Bredewolt,* bakker, wedr. van *Maria Krommedijk* en zoon van *Bernardus Bredewolf,* bakker en *Geertrui Jorink;* hij was te Zwolle 14 October 1795 gedoopt.
6. *Johannes Franciscus,* volgt VI.

VI. *Johannes Franciscus Peese Binkhorst,* wijnkooper, burgemeester van Oldenzaal, ged. Oldenzaal 31 Augustus 1797, huwt te Oldenzaal 21 Mei 1830 met *Johanna Maria Gerardina Keiser,* ged. te Denekamp 5 Augustus 1804, d. v. *Albertus Keiser* en *Hendrica Heinink.*

Uit dit huwelijk zijn verscheidene kinderen geboren, waarvan mij evenwel niet *bekend is, of zij nakomelingen hebben gehad of zich wellicht naar elders hebben begeven. Zooals reeds werd medegedeeld, heeft het onderzoek zich niet na 1842 uitgestrekt.

Johannes Franciscus Binkhorst bovengenoemd werd bij Kon. Besl. van 25 April 1820 no. 24 toegestaan den naam *Peese* bij zijn geslachtsnaam te voegen.

[12]) Zie Geerdink, w. blz. 325.

Stamreeksen Van den Pavordt,

door **Mr. W.** de Vries.

X.

(Vervolg en slot van LVII, **309).**

§ 1. Aanvullingen en verbeteringen.

Met dankbaarheid kan gewag gemaakt worden van verschillende reacties op voorgaande artikelen. De heer J. Loeff te Arnhem vestigde mijn aandacht op de Correspondentie van het Hof van Gelderland, berustende op het Rijksarchief te Arnhem. Bij raadpleging bleek mij, dat *Johan van den Padevoort* (Johansz) [1]) overleden is tusschen 18 Nov. en 12 Dec. 1550 [2]). De collectie Schimmelpenninck, eveneens op genoemd archief aanwezig, bevat voorts een charter [3]), volgens hetwelk 15 Dec. 1560 *Derrick Ripperbant* en diens echtgenoote *Alidt van den Paephart* [1]) land onder Didam transporteerden. De heer Bijleveld te Leiden was zoo vriendelijk mij te melden, dat *Henrica van den Padevoort* [4]) te Zeddam huwde met den Kolonel *Henrick van Tuyll* tot Bulckesteijn, geboren op Bulckesteijn 14 Aug. 1588 [5]), terwijl de heer A. Bijl Mzn. te Vlaardingen mij eenige correcties zond op enkele mij van bevriende zijde verstrekte gegevens over de Schiedamsche Lijn [6]), waarvan als eenige stamhouder door den heer *H. E. van den Pauwert,* architect te Eindhoven, mij genoemd werd zijn zoon *Kenneth Rex van den Pauwert,* geb. Londen 5 April 1933, Door een toeval — een vergissing van den Ambtenaar van den Burgelijken Stand te Amsterdam — werd bij de geboorteinschrijving van genoemden architect (geb. Amsterdam 7 April 1895) de oorspronkelijke schrijfwijze *(van den* i.p.v. *van der Pauwert)* hersteld. Tenslotte bleek mij, dat thans de naam *Van den Pavordt* (van den Pavert) nog veel in West-Duitschland [7]) voorkomt, alsmede in Magdenburg. Een vraag via den Reichssender Köln had succes, maar het aangevangen onderzoek, dat betrekkingen met Nederlandsche families aantoonde, werd door den oorlog ontijdig afgebroken. Wij bepalen ons dus hier tot een korte samenvatting van enkele nog niet gepubliceerde gegevens. Wellicht vinden wij in rustiger tijden nog eens gelegenheid tot nader onderzoek en een definitief slotartikel.

[1]) **NL LVII,** kol. 150.

[2]) Correspondentie met het kwartier Arnhem no. 1011; idem met het kwartier Zutphen no. 1123 *(Derck Ripperbant* is erfgenaam van zijn zwager *Johan van de Paverdt).*

[3]) Inv. no. 8.

[4]) N.L. LVII, kol. 152.

[5]) Hij hertr. (aangct. 's-Gravenhage 13 Nov. 1638) *Emerentia van Lijere* (waardoor hij afvallig werd), † 's-Hertogenbosch 23 Mei 1646.

[6]) N.L. VII, kol. 303: *Johannes van* der *Pauwert,* ged. Schiedam 3 Juni 1739, moet zijn: 22 Maart 1743, † 6 Juni 1833. Kol. 304, IV bis, 4e regel, lees † i.p.l. begr.; IV bis 3: 27 Februari 1750. moet zijn 1 Februari 1778. Na IV bis 3 volgt: 4 *Johannes van der Pauwert,* ged. Schiedam 27 Febr. 1780, † Schiedam 25 October 1868 (*Jannetje was* het vijfde kind). Zelfde kolom V, 5 *Maria Anna Jacoba v. d.* **P.** vervalt.

[7]) Onder meer te Emmerik en Elten. Uit eerstgenoemde plaats stamt een thans **nog** in Nederland (Bloemendaal) levend-R.R. geslacht *Van de Pavoord.*

[8]) Zie Inleiding § 3.

[9]) **N.L. L** VII, kol. 151.

[10]) A. H. B. Inv. no. 5057.

[11]) A. H. B. Inv. no. 5867-5875; Reg. 2866, 2668, 2951, 3972, 2978, 3979, 2998, 3002, 3006, 3007, 3011, 3107. Zie ook hdstk. II, aant. 51.

[12]) A. H. B. Inv. no. 1411, 5789, 3501, 3641, 3687, 3700.

[13]) A. H. B. Inv. no. 3758.

[14]) A. H. B. Reg. 3641, 3687.

§ 2. De Millingsche Groepen.

De gegevens zijn — zooals gezegd [8]) — schaarsch. Reeds in de tweede helft van de 16de eeuw, komen personen met den naam Van den Pavordt te Millingen voor als ambtman, richter en rentmeester in den Bijland. Als eerste vonden wij vermeld *Henrick van den Padevoort Ottensz* [9]), bevelhebber van het land van Bergh. Na hem wordt in de jaren 1576-'78 [10]) melding gemaakt van den rentmeester *Johan (Jordens) van den Pavordt;* ik houd hem voor een zoon van Henrick's bastaard *Jorden,* die van 1559-1568 rentmeester der Berghsche goederen te Ochten was [11]). *Johan Jordens van de Pavordt* was pachter te Millingen [12]), en had vermoedelijk een zuster *Grietje* [13]), vermeld in 1582, gehuwd met *Gijsbert van Megen.* Johan trouwde vóór Nov. 1580 met een zekere *Aelheidt* [14]), nier familienaam onbekend bleef. In het Gerichtsprotocol van 's Heerenberg (stad) 1581-1614 wordt 1605-1607 her-

haaldelijk een ***Johan van de Pauwerd*** genoemd, die dan procedeert tegen zekeren Goossen Goltsmit in zake diens eisch tot „verburgingh van het sterfhuis van zaliger Engelbert van Schrieck". Mogelijk dus, dat ***Aelheidf*** een dochter van dezen *Engelbert* was. Ik vermoed, dat Johan de vader was van o.a.(?) twee zoons, een Hector, die later te Herwen woonde, en aldaar gerichtsman en kerkmeester was [15]), doch gegoed onder Millingen in 1612 [16]); en een ***Johan Johansz van de Pauordf,*** schepen te Millingen, later in ***1633*** stadhouder van den ambtman in den Byland [17]), Pannerden en Millingen, nog vermeld in ***1647*** [18]), en op 16 Aug. 1618 te 's Heerenberg ondertrouwd met *Geertruyd Strijtholts,* † na 26 Juni 1641 [19]) (mogelijk een dochter van ***Derck*** *Strijtholt* en *Margaretha* ***van de Pavordf*** *Dercksdr.,* behoorende tot de Berghsche lijn) [20]). Gedurende de geheele 17e eeuw worden verschillende Van de Pavordts te Millingen vermeld. Wij noemen behalve voormelden ***Hector van den Pavordf,*** pachter [21])(1613-'21), ook ***Jorden van den Pavordf*** (1622-1630) [22]), beiden mede gegoed onder Herwen; ***Jan van den Pavordf,*** schepen (1646) [23]), hiervoor genoemd; ***Derck van den Pavordf,*** schepen (1649-1660) [24]) tezamen met een ***Jan van den Pavordt*** (1660-***1663)*** [25]); ***Jorden van den Pavordf (*** 1678-1695) [26]), schepen, buurmeester [27]), kerkmeester en heemraad te Millingen, in 1696 'opgevolgd door ***Willem van den Pavordf,*** dan „in de 30 jaren oud" [27]). Tegelijk met dezen laatste vinden wij dan herhaaldelijk een ***Jan van de Pauordf*** vermeld, die tevens in 1711 stadhouder was [27]). Over de onderlinge verwantschap van ***Willem*** en ***Jan van de Pavordf*** vernemen wij alleen iets, als in laatstgenoemd jaar bij een feestmaal ten huize van ***Willemke van de Pavordf*** († ***vóór 6*** Mei 1722), weduwe van *Steven* ***Aernds, Jan*** woorden krijgt met een anderen gast, en alleen door het ingrijpen van de vrouwen en Jan's neef ***Willem van de Pavordf*** erger voorkomen wordt [28]). In het begin van de 18e eeuw vangen ook de kerkelijke registers aan, en dan blijken verschillende familie's ***Van de Pavordf*** te Millingen en omgeving gevestigd, wier onderlinge samenhang in het duister verborgen blijft. De verzoeking is groot de uit deze ***Van de Pavordf's*** gesproten lijnen te publiceeren, maar wij meenen goed te doen, in afwachting van nadere gegevens uit 't naburige Kleefsche land, belangstellenden te verwijzen naar de kerkelijke registers zelf, waaruit de gegevens met geringe moeite te putten zijn. Wij, voor ons, ontgaan daarmede den kans voortijdig over te gaan tot publicaties, die later, in grooter verband, wellicht waardevoller zullen zijn, en bepalen ons hier tot de bereidverklaring diegenen, wier belangstelling uitgaat naar bepaalde ***Van de Pauordf's,*** welke wij niet vermeldden, — het zijn er nog velen — zooveel als ons mogelijk is, nader in te lichten.

15) 4 Maart 1604 (Rekenkamer Gelderland, Charter no. 2663).
16) A. H. B. Inv. no. 5775. Hij leefde nog 17 Sept. 1662 (A. H. B. Inv. no. 1176, fol. 194).
17) A. H. B. Inv. no. 1171, fol. 31.
18) A. H. B. Inv. no. 1.173, fol. 30. Mogelijk was hij identiek met zijn naamgenoot, den secetaris van den graaf van Bergh (1629) (A. H. B. Inv. no. 1468).
19) Prot. van Bezwaar Landdrostambt Bergh.
20) N.L. LVII, kol. 153.
21) A. H. B. Inv. no. 5704, 5706, 5708-10; 5712-14.
22) A. H. B. Inv. no. 5714,' 5715,' 5740.
23) Tezamen met *Geurt de Waell* (A. H. B. Inv. no. 5686), welke laatste gehuwd was met *Jantie van* de *Pauert* (A. H. B. Inv. no. 1174).
24) A. H. B. Inv. no. 5686 en gerichtsprotocol Elst 1647-1656 (17 Febr. 1649).
25) A. H. B. Inv. no. 5686.
26) Civiele Procesdossiers Millingen 1730 (R. A. Arnhem).
27) A. H. B. Inv. no. 5692.
28) Civiele Procesdossiers Millingen 9 Mei 1713 (R. A. Arnhem). Zie ook dossier 1722/23.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Joost Jan Thaems.

Het familie-archief *„Merens"* 'bevat onder verschillende aanteekeningen over Joost ***Jan Thaems*** (generatie 1 der stamreeks in Ned. Patr. 1915) er eenige over zijn sterken aanhang tot de nieuwe leer. Dit heeft zelfs gemaakt, dat hij na zijn overlijden in de lente van 1559 „also hij het pape-sacrament „niet had willen ontfangen geen eerlijcke begraefenisse (heeft) „mogen hebben; dan is nog met gelt te weeg gebragt, dat hij „naer de meldinge bij nagt in de Vrouwenkerck [1]) wierde „begraven".

C. A. Abbing in zijn „Geschiedenis der Stad Hoorn" deel 1 blz. 34 maakt onder bijna dezelfde bewoordingen hiervan melding, terwijl Ds. J. A. Snellebrand in zijn „Geschiedenis der Kerkhervorming te Hoorn" op blz. 39 Abbing weer copieert. Nu zegt Snellebrand wel, dat hij voor zijn werk verschillende stukken in het toenmalige stadsarchief te Hoorn heeft geraadpleegd, doch geeft, jammer genoeg, ***niet*** aan welke stukken dit zijn geweest. Volgens mij heeft hij de zgn. „Poortersrollen" niet doorgewerkt; ware zulks wel het geval geweest, dan zou hij in deze stukken, welke thans onder berusting van het Rijksarchief voor de Provincie Noord-Holland te Haarlem zijn, de vonnissen gevonden hebben, die deze familie-aanteekeningen ten volle boekstaven.

Keizer Karel de Vijfde vaardigde het eerste placaat tegen de ketters te Worms uit op 8 Mei 1521; het is bekend, dat de placaten in West-Friesland mild werden uitgevoerd en nu heeft het mij getroffen, dat het eerste vonnis, hetwelk ik in de „Poortersrollen" tegen kwam, juist tegen Joost werd uitgesproken. Hij moet wel een hunner voormannen zijn geweest: het vonnis 'luidt als volgt:

Poortersrolle van Hoorn. No. 4145. 15 Meij 1527.

„Opten eysche bij den schout gedaen op Joost ***Jan Thaemsz.,*** „Simon Huyck, Oude ende Jonge Jan Mourijs zoonen, Augus- „tyn Mourijsz. ende Jan Pouwelsz., die glaesmaker, ter cause, „dat zij als Lutherane ende van dien secte suspect gehouden „hebben diverse conventicalen ende vergaringe ten huyse van „*Joost* ***Jan Thaemsz.*** voirs(eghd) 'contrarie de placate der K(eyserlijcke) M(ajesteyt), na informacie die 't gerechte daervan „heeft konnen vernemen, soe condemneren de Heren van de „gerechte den voirs(eghden) personen elcx in der peyne van „ses Karolus Guldens ende die te betalen binnen den darden „dage.

„Soe in geval Jan Pouwelsz. overmits zijn armoede de „voirs(eghde) penn(inghen) nyet betalen en mochte, sal hij „van desen dage gebanne wesen binnen zijn huys ende daer „nyet wt te gaen den tijt van twee maenden tot zwaeren ende „arbitrale correctie van den gerechte soe dick en menichwerf „hij ter contrarie dede.

„Bevelen die Heren van den gerechte den voirs(eghden) „personen ende allen anderen van dier secte suspect, dat zij „van nu voort an gheen vergaderinge en houden in 't heyme- „lick of in 't openbaer, ende men sal denselven die alsoo be- „vonden worden strafflijcken ende sonder verdrach corrigeren „naevolgende de placate van den K(eyserlijcken) M (ajestei) t „ten exempel van allen anderen".

Trof dit vonnis Joost en zijne mede-geloofsgenooten, het tweede trof hem persoonlijk: het luidt als volgt:

15 ***November 1527.***

„Opte Eysch ende conclusie bij den schout gedaen op ende „tegens Joost ***Jan Taemsz.*** nae zekere gethuygenisse gehoort

1) Thans de Noorder Kerk geheeten.

„nopende zekereinjurische woordenbij den v(oir)s(egh)d(en) „Joost gesproken in verachtinge van den ban soe condemneren „scepen(en) den v(oir)s(egh)d(en) *Joost Jan Thaemsz.* in „zes Karolus Gul(den)."

A. MERENS.

Bloempjes uit den Hof van Holland.

„Wie zijn vrouw lief heeft, kastijdt haar".

In „Sententien Hof van Holland", No. 473, komt op folio 47 de acte 28 voor, die ons wederom een beeld geeft van de ruwe zeden van de 15e eeuw.

Deze sententie beslist een proces door jouffrou *Adriana van Woude* aanhangig gemaakt tegen haar man *Matheus van Berendrechf.*

Zij zegt daarin, dat, hoewel zij zich steeds deugdzaam en eerbaar had gedragen. haar man *„zeer scandelic, wreedelic, onmenschelick ende firannelic"* met haar was omgegaan. Hij had haar de kleederen van het lijf gescheurd en die verbrand, had haar met haar hoofd tegen den muur gesmeten, haar bij de haren langs het huis gesleept, haar in het openbaar geslagen en met een mes naar haar gestoken, haar uitgescholden en zoo onmenschelijk met haar omgesprongen, dat zij de teekenen der mishandelingen nog heden ten dage droeg, zoo *„dat fselve kerkmaer ende sfraefmaer was ende elken kersten mensche verdriefen ende jammeren mochfe".*

Zij had daarom reeds meermalen haar man verlaten, maar telkens hadden buren en vrienden weer een verzoening bewerkstelligd.

Maar in stede van zich te beteren had *Matheus* zich steeds slechter gedragen en wel, zooals zij getuigt, *„in sulcke voegen, dat indien hoirluyden beider zoone den selven Matheeus zijnen vader onlancx dat mes nief benomen en hadde, die voorn. Mafheeus soude der voorn. jouffrouw Adriane syne huysvrouw bij feife van lijve ter doof gebracht hebben".*

Haar zoon was daarbij „grieflic gewont".

Zij had daarop bij vrienden haar toevlucht genomen en vraagt nu scheiding van goed.

Het Hof beslist op *7 Nov. 1475* ten haren gunste en kent haar de helft van alle goederen toe.

Belangstellenden, die iets meer omtrent de genoemde personen willen weten, verwijs ik naar mijn artikel *van Berendrechf* in ons Maandblad, jrg. 1915, kolom 133, 134.

J. P. DE MAN.

Fonds Houwaert.

Ons medelid, de Heer Fortuné Koller te Brussel, heeft vijf jaren gewerkt aan een klapper op deze merkwaardige verzameling, waaruit wijlen Dr. H. Obreen zooveel putte voor zijne studie over de familie de Kempenaer, in onze kolommen verschenen in 1937. De Heer Koller is bereid zijne medeleden te gerieven met inlichtingen uit zijn register, dat 5000 namen bevat.

Het lijkt mij gewenscht, aanvragen te voorzien van een antwoord-coupon voor porto.

BIJLEVELD.

Kwartierboek van Woelderen.

Op het onlangs verschenen voortreffelijk werk van ons correspondeerend lid, den Heer W. Wijnaendts van Resandt, „256 Kwartieren en Kwartierwapens van H. W. van Woelderen", doe ik hieronder een paar kleine aanvullingen en verbeteringen volgen.

Pag. 35. Als de geboortedatum *(3* Mei 1752) van Johanna Elisabeth Macaré juist is, is zij gedoopt als Johanna *Kornelia.* Bij een door mij op 24 Maart 1920 in de doopboeken van Middelburg ingesteld onderzoek vond ik de volgende doopinschrijving:

geboren 2, gedoopt 4 May 1752 Johanna Kornelia. Ouders: Mr. Dirk Macaré en Elisabeth Kornelia Cau. Nieuwe Kerk.

Pag. 191. De afstamming van Mr. Pieter de Beaufort uit tal van Zeeuwsche geslachten loopt ten rechte via zijn moeder Maria Stavenisse. De aldaar vermelde Anna Colve was zijn grootmoeder en behoorde tot een oud geslacht uit Brugge.

Pag. 192. De mededeeling, dat de doop van Anna Seroos-kerke te Veere niet te vinden zou zijn, moet op een misverstand berusten. Bij gelegenheid van een onderzoek, dat ik op 30 Maart 1920 in het toen nog ten gemeentehuize van Veere berustende oud-archief van die stad instelde, vond ik de volgende doop-inschrijving:

3 October Ao. 1664 dhr mr Heyndrick Seraeskercke vader
Juf fr Josynna Martins moeder
Getuygen d'hr Burgr Isaack Martins
Juffr Elysabedt Salomons
Anna t kint.

De vermelding van den familienaam der moeder als Martius berust blijkbaar op een verkeerde lezing. Martins is een oud Middelburgsch-Veersch geslacht. De overgrootvader van Josyna Martins was Burgemeester van Bergen St. Winox (het tegenwoordige Bergues of St. Winoksbergen bij Duinkerken),

Pag. 208. De mededeeling, dat over het Thoolsche geslacht Leydecker nog weinig bekend is, is slechts ten deele juist. In mijn bezit bevindt zich een uitvoerige M. S. genealogie van dit geslacht, door den bekenden Mr. Reinier van Heemskerck „gecopieerd naar een Geslaots-Lijst, door den Heer en Mr. Willem Cornelis Ockersse, Heer van 's-Graven Polder, Raad en Burgemeester der Stad Zierickzee gesuppediteerd aan den Heer en Mr. Jacobus Johannes de Bruyn, Heer van Melis en Marykerk, Raad en Burgemeester der Stad Middelburg, in den jaare 1768". Daaruit blijkt, dat Ds. Johannes Leydecker (kwartier 197) een broeder was van François Leydecker (den vader van kwartier 147).

DEL CAMPO HARTMAN.

Kreet.

(LVII. 416).

Uit het huwelijk van *Anna Aemilia Kreet,* welke werd begraven te Leiden (Hoogl. kerk) 19-3-1794, met *Hermanus van Seppenwolde,* overleden 11-4-1793, oud 59 jaar, stamt *Hendrik Hermanus Kreef van Seppenwolde,* geb. Amsterdam 1776, die trouwt Drumpt 14-9-1800 *Anna Geerfruid Hardenberg,* geb. 11-8, ged. Tiel 14-8-1777, dr. van *Jacob Adrianus* en *Antonia Noot.*

J. LOEFF.

Volgens het Wapenboek van Van Rijckhuysen is het wapen *Kreef: 2* gekruiste *hakbijlen,* doch volgens een scherpen lakafdruk uit de collectie van wijlen Lt. Genl. Jhr. Graswinckel van *H. J. Kreef,* Not. Publ. 1733 e.v., ook voorkomende in diens protocol te Leiden, zijn dit 2 gekruiste *hakken* of *schoffels.* Helmteeken 2 idem tusschen een vlucht. Kleuren niet aangegeven. Elders is het schild blauw en gedekt met een kroon.

STEENKAMP.

Millinga, Enens.

Van ons medelid Mr. A. P. van Schilfgaarde te Arnhem ontving ik de mededeeling, dat hij in het pas ontdekte oudste doopboek van Doesburg (beginnend 1613) den naam van den echtgenoot van *Barbara van Millinga* (kol. 436 en 437) had gevonden. Er werden n.l. aldaar gedoopt in Aug. 1613 *Dirricksken*, en in April 1615 *Anna Mary* als dochters van *Aelbert Bettinge* en *Barbara van Millingen*. Bij den doop van het laatstgenoemde kind waren als doopgetuigen aanwezig Jhr. *Basfiaen van Keppel*, Juffr. *Anna Barners* en Juffr. *Margriefa Barners*.

Voorts vond ik in mijn aanteekeningen den huwelijksdatum van *Elfeke van Millinga* en *Eggerik Tiddinga* nl. Groningen 7 Februari 1608 (ondertr. 10 Jan.).

Te laat om nog in het artikel te veranderen, kreeg ik het antwoord van den Rijksarchivaris in Groningen op mijn vraag over bijzonderheden in de akte, vermeld in noot 43a. In plaats van *Occa* in kolom 442 zal moeten gelezen worden: vrouw *Ecco Eenens*, waardoor het ook mogelijk is, dat zij de vrouw was van *Ecco Enens*. Daar de akte geen verdere gegevens biedt, moet ik dus in het midden laten of Hayo een broer of een zuster Ecco had.

H. L. HOMMES.

Sluyterman.

Te Kampen ondertrouwden 10 Mei 1616 *Meinert Sluterman*, ruiter onder ritmeester Abraham Pannie, j.g. van Münster en *Geertruif Swaefken*, j.d. van Deventer. Daar de naam *Seino* bij het Katholieke geslacht *Swaefken* voorkomt en een *Cent (= Seino) Sluyterman* op 26 Juni 1694 burger van Leeuwarden werd, komende van Deventer, is een afstamming van het geslacht *Sluyterman* uit bovengenoemd echtpaar waarschijnlijk. (Zie Ned. Patriciaat, 13e jaargang, blz. 359 en 364).

A. HAGA.

Nieuw Gemeentewapen.

Bij K.B. van 13 September 1939, No. 21, is aan de gemeente *Margraten*, provincie Limburg, het navolgende wapen verleend:

In sabel een getand kruis van goud, in ieder kwartier vergezeld van een merlet van zilver.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

BOEKBESPREKING.

Een Premonstratenzer abdij in het midden der XVIe eeuw door E. Valvekens. [Evere 1939].

Bibliotheca Flandro-Belgica Historica+

Ik wil mijn bespreking beginnen met den raad aan onze leden om dit werkje eens in te zien. Begin met den inhoud en zie eens, wat de Schrijver ons biedt. Het werk betreft de geschiedenis van de Abdij van Averbode, aanvangende met het. jaar 1532 en behandelende het tijdvak van ±1532-± 1590. De genealoog vindt er verscheidene gegevens in; men zie slechts de als Bijlage II „Statistiek der novicen te Averbode 1541-1575" gegeven lijst, waarvan de namen ontleend zijn aan het „Gremium Averbodiense" (Archief Averbode, I, reg. 105), in ± 1630 opgemaakt. Ik citeer hieruit de namen *Back, van Leefdael, Verhoeven, Mannaerts, Elsevier, Leyten, de Ridder* (ex Gorcum), *de Hoich* (ex Venlo).

J. P. DE MAN.

Pieter van Hulle (1585-1656), Schrijver van het Memoriael van de overkomste der Vlamingen hier binnen Haerlem door S. C. Regt door zee Greup-Roldanus. [z.pl. z.j.].

Overdr. uit „Nederlandsche historiebladen", jrg. I.

De Bibliotheek van het Genootschap ontving dezen overdruk als geschenk van de Schrijfster.

Zij bespreekt daarin een anoniem en ongedateerd uitgegeven werkje, dat zij toeschrijft aan den hierbovengenoemden Vlaming, die het a° 1646 uitgaf. Voor deze onderstelling voert zij de noodige bewijzen aan.

De Schrijver *Pieter van Hulle* blijkt te zijn een zoon van *Denijs* en *Lijsbeth Jansz. van Hulsbussche* en vestigde zich onder de heerlijkheid van Heemstede.

Behalve talrijke bijzonderheden betreffende het garenbleeken vindt men — naast gegevens omtrent zijn naaste familie — in de Bijlage I een opsomming van Vlamingen, die uit Meenen e.o. in 1578 te Haarlem kwamen en een soortgelijke lijst uit 1579: in deze laatste worden zijn ouders als *„Nijs van Hulle, van Meenen, met vrou en kinders"* vermeld.

Ik kan inzage van deze studie aanbevelen. J. P. DE MAN.

Geschiedenis van Aerdenhout door J. M. Sterck-Proot. Haarlem, Joh. Enschedé en Zonen, 1939.

In de Voorrede vermeldt de Schrijfster de bronnen, waaruit de gegevens voor dit aardige boekje zijn geput. In het kort vermeld vindt de lezer de geschiedenis van de landen en panden tusschen Elswout en Leyduin, opgemaakt uit bewaarde archieven.

Aanvangende met een geschiedenis van Aerdenhout in het algemeen, behandelt de Schrijfster daarna de geschiedenis der buitenplaatsen in het bijzonder en bespreekt zij achtereenvolgens Nuyssenburg, Spiegelenburg en Oosterduin, Boekenroode, de Koekkoeken, Zieltjesveen en Marienbosch, Groot- en Klein Bentveld, de herbergen aan het Klaphek, Bosch- en Landzicht en de boerderij aan den Viersprong en Duin en Vaart.

In Hoofdstuk C. noemt zij o.a. de eigenaars der buitens en gronden in de negentiende en twintigste eeuw, waarna zij ons uiteindelijk een register van familienamen geeft.

Een schetskaartje toont de onderlinge ligging der huidige en reeds verdwenen buitenplaatsen.

Naast den natuurliefhebber zal ook de genealoog zeker belangstelling voor het werk hebben. De Schrijfster noemt op blz. 24 eenige 16e eeuwsche Haarlemmers — onderling verwant — als eigenaars. Zij vermeldt *van Nuys, Bekestein, Berkenrode, van Huessen, van der Wielen* en *de Kies van Wissen*. In de 17e en 18e eeuw waren het voornamelijk Amsterdammers, die als eigenaars voorkomen, zij noemt *Backer, Munter, de la Court, van Loon, Lestevenon, Trip* en *Sautyn*.

De vroegste eigenaars waren overwegend katholieke Haarlemmers, op den zolder van de Koekkoek was dan ook een schuilkapel ingericht.

Het zou mij te ver voeren nader op alle eigenaars en hun familie in te gaan. Een opmerking zij mij veroorloofd. In Hoofdstuk IX wordt als eigenaar van Nuyssenburg vermeld de Haarlemsche schutter Jhr. *Dirck van Nuys*, heer van Suydewijn. Ik acht dezen naam niet juist, m.i. moet deze luiden *van Nuyssenburch;* hij is toch dezelfde, die 8-III-1594 beleend werd met de ambachtsheerlijkheid van de Zydtwinde (Suydewijn) als erfgenaam van zijn moeder jouffrouw *Margriete van der Merwede* [1]).

[1]) Holl. Leenkamer, no. 138, fol. 231verso.

Voor het overige wil ik voor zijn geslacht verwijzen naar Balen's Beschrijving van Dordrecht.

Lezing van het werk van Mevrouw Sterck-Proot moge ik onzen medeleden zeer aanraden. Dat de uitgave goed verzorgd is, spreekt van zelf, daarvoor is de naam van den uitgever ons borg.

J. P. DE MAN.

Pieterburen: geschiedenis van kerspel en borg door P. Biesta. Assen, van Gorcum & Comp. N.V., 1939.

De Bibliotheek van het Genootschap mocht bovenstaand werkje, waarin men de geschiedenis vindt van een dorp aan de Noordkust van Groningen, ontvangen.

Na een „Voorwoord" en een „Inleiding" behandelt de Schrijver in het eerste hoofdstuk de geschiedenis van het dorp, dat a° 1371 voor de eerste maal in een oorkonde wordt vermeld. Als stichtster van de kerk meent de Heer Biesta te moeten aanwijzen Oda *Ponte,* weduwe van *Focko ten Dyke,* in de eerste helft van de 15e eeuw.

Vele belangrijke gegevens betreffende Groningsche geslachten, bewoners van Dijksterhuis, worden in het vijftal hoofdstukken vermeld.

Dit Dijksterhuis, ook huis ten Dijke genoemd, was in het bezit van leden der geslachten *Rengers, Manninga, Horenken* en *Alberda,* om ten slotte in 1902 na den dood van *Gerhard Alberda van Menkema* gesloopt te worden.

Het werk is zeer smaakvol uitgevoerd, bevat tal van aardige illustraties, afbeeldingen van enkele wapenborden o.a. van *Diderik Sonoy,* overl. 1597, en diens vrouw *Maria van Malsen,* overl. 1584.

De prijs, *f* 0.95, is zeker niet te hoog voor het gebodene.

J. P. DE MAN.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

Taxandria, jrg. XLVI, afl. 9.

O.a. J. Heeren, De familie *Roeffs.* — B. v. S.. Aanteekeningen betreffende de familie *Verwiel (van der Wiel).*

Taxandria, jrg. XLVI, afl. 10.

O.a. B. v. S., Oorkonde betreffende een slachtoffer van den St. Elisabethsvloed: bevat gegevens *die Burchgreve.*

De Indische Navorscher, jrg. V, afl. 8.

Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, Genealogie *van Rijck.* — W. L. Wesselo, Gedenkpenning *Mr. Gerard Vissering.* — [W. F.] del Campo Hartman, Aanvullingen op de in de eerste 25 jaargangen van Nederland's Patriciaat verschenen genealogieën uit de fichescollectie van het Landsarchief te Batavia; bevatten gegevens *d'Abo, van Alderwerelt, van Alphen.* — De familiewapens in het Landsarchief te Batavia (vervolg); *Marfens* tot en met *Meybaum.* — *G.* G. van der Kop, De voorouders van *Samuelina, Godert Gosewinus* en *Johan Henri van der Kop;* bevat de 32 kwartieren van de kinderen van *Frederik Hendrik van der Kop* en *Aletfa Anna Johanna de Voogt.* met verwijzing naar de bronnen. — Serang (De eerste overlijdensregisters van Bantam 1828-1840). — Korte berichten: B. v. T. P., De Duc *de Penthièvre* op Java: *van den Brande en van Polanen (de Beveren).* — B. v. T. P., De Friezen op Java (vervolg). — Vragen en antwoorden: *Beyen, Claus-Ungerer, van Hoogstrafen, Kraanstuyver, van Vlissingen-Schultz* en *Volmerink.*

Nederlandsch archief voor genealogie en heraldiek, jrg. II, afl. 1.

C. Pama, Wapensymboliek (vervolg). — H. J. Wunder, Genealogie van het geslacht *Wunder* (vervolg). — F. R. Elema Gzn., De herkomst van het Drentsch landbouwersgeslacht *Assies* te Grollo. — Dr. L. J. Hut, Eenige aanteekeningen over het Groningsche geslacht *Elleri* uit de 17e en 18e eeuw; allianties met o.a. *Homan, de Windt.* — H. L. Kruimel, 32 kwartieren van de kinderen van *Abraham Danckerts* en *Johanna Borski* (gehuwd te Amsterdam 10 Sept. 1769). — H. L. Kruimel, Noord en Zuid (voortzetting en slotaanteekeningen betreffende *Nicolaas van Bambeeck* en *Barbara Vierendeel).* — *C.* L. van Es van der Have, Grepen uit doop-, trouw- of begraafboeken, welke nog niet naar het Rijksarchief zijn overgebracht: Rijsoord (vervolg) ; hierin o.a. gegevens *Ruyter, Rolandus, Speelman.*

Archiv für Sippenforschung, jrg. XVI, afl. 9.

W. Haines, Ahnenliste des Admirals *Reinhard Scheer;* interessant is de beroepsvolgorde: beul (3 generaties), beul later onderofficier, veearts, dominé en leeraar, admiraal in de opvolgende generaties in den manstam.

Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde, jrg. XI, afl. 2.

Dr. W. Ring, Die Einwohner der Stadt Duisburg im Jahre 1714; hierin worden ook in Nederland bekende namen vermeld o.a. ter *Stegen, Storck, Carpenfier, de Blécourt, Wintgens, Rademacher, Römer.*

Volkstum und Sippenkunde, jrg. I, afl. 3/4.

Dr. jur. G. Aders, Die familienkundlichen Quellen Düsseldorfs; uitgebreide opgave.

Bijdragen tot de geschiedenis der stad Deinze, no. VI-1939: Deinze en het land aan Leie en Schelde. Lees- en reisboek uitgeg. door den Kunst- en oudheidkundigen kring Deinze ter gelegenheid van zijn 10-jarig bestaan.

Alleraardigst geïllustreerd, bevat o.a. gegevens omtrent eenige Belgische kasteelen.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Brocx. (LVII, 41). De sub IIter, 4 genoemde *Stephania Gerrietta Johanna Brocx* werd geb. 6 en ged. 11 Nov. 1810 te Goor, ouders *Arnoldus Brox* en *Celia Dorsman,* echtelieden in Amsterdam, thans alhier.

Zwolle. A. HAGA.

Brunsich von Brun (ook Brunsich, **Brunsius).** Kan iemand mij eenige gegevens verschaffen over deze familie, waartoe o.m. behoorden: *Justus Hartwig Brunsich von Brun,* majoor bij het Hamelsche Garnizoensregiment 1766; woonde te Nienover en sedert 1781 te Pollen. Hij was gehuwd met *Johannette von Adlerstein.* Eén zijner dochters, *Bernhardine Friederica Louisa von Brun,* huwde 12-1-1794 *Karl Friedrich Hieronymus Freiherr von Miinchhausen* (de bekende „Lügenbaron"). Zij huwde ten tweede male 28-3-1800 *Abraham Stephan Frans de Both,* drost en baljuw te Didam, fiscaal te Millingen.

Een ander lid van dit geslacht is *Georg Brunsich Edler von Brun,* Pruisisch generaal der infanterie, † 8-12-1858.

Bovengenoemde gegevens heb ik geput uit Kneschke's Adelslexicon en „de Wolfsche Genealogische Sammlung",

berustende bij de Universiteitsbibliotheek te Göttingen.

Ik vermoed, dat de in Nederland's Patriciaat (familie Obreen, jaargang 1925) vermelde *Caroline Chrisfine Elisabeth Baronin von Brun,* geb. Uslar (Hannover) 1768, † Emmerik 25-7-1803 en gehuwd met *Herman Obreen,* eveneens tot dit geslacht behoort, gezien het feit dat ook de vader van bovengenoemde *Justus Hartwig Brunsich von Brun* in Uslar (Hannover) woonde.

Kerkrade (L.). VAN DITZHUYZEN.

Fock. De oudste generaties van dit geslacht in den achtsten jaargang van het Ned. Patriciaat kunnen als volgt worden aangevuld:

1. *Abraham Fock,* geb. Dantzig 1694/95, koopman te Amsterdam, ged. ald. bij de Doopsgezinde Gemeente „de Zon" 1 Nov. 1722, poorter ald. 11 Febr. 1723, begr. ald. N.Z. kapel 11 Dec. 1732, tr. le Amst. 7 Juni 1722 *Elisabeth ter Himpel,* geb. ald. 10 Juli 1703, ged. ald. bij de Zon 2 Nov. 1721, begr. ald. N.Z. kapel 20 Mei 1723, dr. v. *Pieter* en *Joanna Tulleken;* tr. 2e Amst. 11 Juni 1724 *Anna van Leuvenig,* geb. ald. 1 Dec. 1699, ged. ald. bij de Zon 26 Febr. 1719, begr. ald. N.Z. kapel 15 Juli 1727, dr. v. *Steven* en *Anna Kuyken;* tr. 3e Amst. 13 Nov. 1731 *Catharina Fortgens,* geb. ald. 20 Nov. 1710, ged. ald. bij de Zon 6 Nov. 1729, † 8, begr. ald. Westerkerk 13 Mei 1783, dr. v. *Isaac* en *Margaretha van Loenen. Zij* hertr. le Amst. 15 Mei 1736 *Gerrit Kuyken,* wedr. v. *Femmelia van Leuvenig; 2e* Amst. 21 Juni 1756 Jacob *de Clercq,* wedr. v. *Geertruid Margaretha Verbrugge.*

   Uit het eerste huwelijk:

1. *Elisabeth Fock,* begr. Amst. N.Z. kapel 12 Mei 1723.

   Uit het tweede huwelijk:

2. *Abraham Fock,* begr. Amst. N.Z. kapel 29 Mei 1725.
3. *Anna Fock,* geb. 12 Juni 1726, begr. Amst. N.Z. kapel 29 Nov. 1731.

   Uit het derde huwelijk:

4. *Abraham Fock,* geb. Amst. 11 Sept. 1732, koopman ald., ged. ald. bij de Zon 5 Dec. 1751, poorter ald. 29 Oct. 1754, † ald. 1, begr. N.Z. kapel 7 Juni 1796, tr. Amst. 9 Oct. 1759 zijn stiefzuster *Cornelia de Clercq,* geb. ald. 13 Nov. 1740, † ald. 17 Maart *1816,* dr. v. *Jacob* en *Geertruid Margaretha Verbrugge.*

Wie waren de voorouders van *Abraham Fock? Zeer* waarschijnlijk 'behoorde tot hetzelfde geslacht: *Marcus Fock,* die 13 Dec. 1643 bij de Doopsgezinde Gemeente der Waterlanders te Amsterdam gedoopt wordt en die afkomstig is van Dantzig, waar zijn ouders wonen en waarheen hij zelf ook spoedig weer hoopt te vertrekken; mogelijk ook: *Abraham Fock,* die 21 Sept. 1614 voor notaris J. Westfrisius te Amsterdam zijn moeder *Clara die Wolff* machtigt om van Gerardt Schepens te Wetter in Vlaanderen gelden te ontvangen voor verkochte gronden uit de erfenis van zijn vader *Nicolaas Fock.*

Ook worden portretten gezocht van bovengenoemde personen. Mij is slechts bekend een klein, in 1803 geteekend portret door J. C. Mertens van *Cornelia Fock-de Clercq,* eigendom van Mr. Chr. P. van Eeghen te Amsterdam.

Amsterdam. P. VAN EEGHEN.

Gallas. Gevraagd wie de ouders waren van *Amalia Elisabeth Gallas,* geb. Nijmegen in 1752, † Maastricht in Aug. 1789, tr. Namen in 1771 *Christiaan Frederik Hartman.* Zie „Ned. Leeuw" 1912, blz. 160 v. en „Ned. Patriciaat" 1914, blz. 110, bij Engelhard. Volgens den Rijksarchivaris in Gelderland is in de doopboeken van de Gereformeerden, Lutherschen en Walen te Nijmegen en in het doopboek van de Gereformeerden van het Schependom Nijmegen vergeefs gezocht naar de doopacte van genoemde *Amalia Elisabeth* en, naar mededeeling van den schrijver van het artikel in „de Ned. Leeuw", bevatten de bronnen, waarover hij indertijd beschikte, geen gegevens betreffende de namen harer ouders.

's-Gravenhage. C. KRUYS.

Gesel (van). In Nieuw Nederland kwam omstreeks 1655 voor *Cornelis van Gesel,* gehuwd met *Anna Catharina Ram.* Bij den doop van hun zoon *Jacob* staat als getuige *Willem van Gesel.* Ook komt nog een *Hendrick Gerritsen van Gesel* in dien tijd voor. Behooren deze personen mogelijk tot het geslacht *van G(h)esel,* vermeld in Vorsterman van Oyen? Iedere mededeeling is ten zeerste welkom.

U.S.A. WILLIAM J. HOFFMAN.

Harderwijk. *Anna Elisabeth Harderwijk,* geb. Amersfoort 24 Mei 1742, tr. ald. 19 Mei 1766 *Bruno Tideman.* Zij was de dochter van *Gijsbertus Harderwijk* en *Johanna Louisa van Letten.*

Gevraagd worden haar kwartieren en haar wapen. Heeft deze famiile iets te maken met de familie van *Gijsbertus Harderwijk,* die in 1671 Burgemeester van Amersfoort was?

's-Graveland. L. A. BOERé.

Heiden Hompesch (van). Kan men mij genealogische en andere gegevens verstrekken over *Sigismund Vencenf Gustaaf Lodewijk* Graaf *van Heiden Hompesch,* geb. Ootmarsum 1731, overl. aldaar 1791 en zijne descendenten?

Ned. Adelsboek 1925 vermeldt slechts zijn vader *Friedrich Johann Sigusmund* des H. R. Rijksgraaf *von Heiden-Hompesch* met de toevoeging: „Hieruit de uitgestorven tak *von Heiden-Hompesch".*

Denekamp. W. F. J. LAAN.

Mulet. (LIV, 368). Op 6 April 1797 schrijft *H. T. Mulet* uit Harlingen aan Mr. *D. Thomassen à Thuessink,* dat hij door zijn crediteuren wordt lastig gevallen, etc. etc. en dat hij twee kindertjes en een zwangere vrouw heeft. Buiten de drie t.a.p. genoemde kinderen (waarvan twee reeds in 1790 waren overleden), moet er dus vóór 1797 nog een vierde kind geboren zijn.

Zwolle. A. HAGA.

Silleman. Een wapen eener Hollandsche familie van dezen naam wordt in Rietstap aangegeven. Gevraagd gegevens betreffende de familie, welke dit wapen heeft gevoerd. Een *Daniel Silliman* (ook wel *Sillivant* gespeld), gezegd van Hollandsche afkomst te zijn, huwde in America kort voor 1652. Alle mededeelingen over personen van dezen naam zijn welkom.

U.S.A. WILLIAM J. HOFFMAN.

INHOUD 1939, No. ll.

Bestuursberichten. — Een oude Veluwsche afstamming. Dr. Willem Bosch en zijn voorgeslacht. (Bosch - in den Bosch - Huyscamp - toe Huyscamp - van Silvolde), door W. Wijnaendts van Resandt. — Opschriften van renige grafsteenen in de Ned.-Herv. Kerk te Heemse, door W. Veldsink te Ommen, met medewerking van Mr. Elisabeth C. M. Prins. — Genealogie van het geslacht van Gerwen, door W. A. van Rijn. (Met een plaat). — Bijdrage tot do genealogie' van het Overijsselsche 'geslacht Bin(c)khorst, door Mr. A. Haga. — Stamreeksen Van den Pavordt, door Mr. W. de Vries. (Vervolg en slot). — Korte mededeelineen: Joost Jan Thaems; Bloempjes uit den Hof van Holland; Fonds Houwaert; Kwarticrboek van Woclderen; Kreet; Millinga, Enens; Slupterman; Nieuw Gemeentewapen. — Boekbespreking, door J. P. de Man. — Inhoud van tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden: Brocx; Brunsich von Brun (ook Brunsich, Brunsius) ; Fock; Gallas; Gesel (van) ; Harderwijk; Heiden Hompesch (van) ; Mulet ; Silleman.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresvorandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur DR. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 1 en Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 12. LVIIe. Jaargang. December 1939.

BESTUURSBERICHTEN.

Jhr. H. P. Witsen Elias †.

Te 's-Gravenhage overleed in den ouderdom van **82** jaren Jhr. H. P. Witsen Elias, oud-administrateur van de Deli-maatschappij. die gedurende vele jaren in het maatschappelijk leven der Residentie eene belangrijke plaats heeft ingenomen. Vele waren de vereenigingen, die op zijn ijver en toewijding een beroep deden en hem tot een bestuurstaak riepen. Ook in ons Genootschap, waartoe hij in 1905 als lid was toegetreden, zag de betreurde overledene zich in 1913 tot Bestuurslid verkozen. Na een zestal jaren als zoodanig werkzaam te zijn geweest — het laatste jaar als Ondervoorzitter —, stelde hij zich in 1919 niet weer herkiesbaar, doch reeds het volgend jaar werd hij opnieuw verkozen en belastte hij zich met het Penningmeesterschap, welke functie hij tot 1925 vervulde.

Het was vooral aan zijne bemoeïingen te danken, dat de zetel van het Genootschap in 1921 van Heerengracht 62 naar eene ruimere localiteit in de Juffrouw Idastraat 3 kon worden verplaatst, hetgeen destijds eene groote verbetering beteekende. Eerst toen ook deze te klein werd, moest onze bibliotheek in 1925 naar het thans in gebruik zijnde perceel Bleyenburg 5 worden overgebracht.

Allen, die het voorrecht hebben gehad met den Heer Witsen Elias te mogen samenwerken, zullen zijne groote vriendelijkheid en hulpvaardigheid steeds met dankbaarheid blijven gedenken.

Bij zijne teraardebestelling op 6 November j.l. op „Oud Eik en Duinen" is den overledene ook namens het Genootschap de laatste eer bewezen. Bij ontstentenis van den Voorzitter, die tot zijn leedwezen verhinderd was, werd het Bestuur aldaar vertegenwoordigd door de Bestuursleden Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius, Vice-voorzitter en Jhr. H. Trip, opvolger van wijlen Jhr. Witsen Elias als Penningmeester van het Genootschap.

Het Bestuur geeft tevens met leedwezen kennis van het overlijden van Mej. Dr. Elisabeth J. M. Conradie, lectrice van wege de Stichting tot bevordering van de studie van taal, letterkunde, cultuur en geschiedenis van Zuid-Afrika aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam en sedert 1938 gewoon lid van het Genootschap.

Naamsveranderingen en naamsaannemingen.

Jhr. P. Beelaerts van Blokland, die zich na het overlijden van zijn Vader welwillend belastte met de verzorging van de rubriek „Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen", zag zich tot zijn leedwezen genoodzaakt deze taak in verband met zijne mobilisatie neer te leggen. Hem werd voor dezen gedurende een viertal jaren in het belang van het Genootschap verrichten arbeid bijzondere dank betuigd.

Het is het Bestuur een genoegen mede te deelen, dat Mevrouw J. H. G. Meihuizen-Landré, werkzaam aan het Bureau van den Hoogen Raad van Adel, bereid gevonden werd voortaan de hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering voor ons uit de Nederlandsche Staatscourant te verzamelen en deze naast de van het Departement van Koloniën ontvangen, in de overzeesche gewesten gedane verzoeken om naamsverandering en naamsaanneming voor den druk gereed te maken, terwijl Mej. Th. J. van Alff zich welwillend belastte met de verzorging der publicatie van de door de Departementen van Justitie en Koloniën toegezonden afschriften van besluiten betreffende alle op vorenbedoelde verzoeken genomen gunstige beschikkingen.

Tot lid zijn benoemd:

MR. J. GROESBEEK ..... *Koog a/d Zaan.*
F. KRAGTH ZN ..... *Nijkerk.*
***Holkerstraat** 35.*

Adreswijzigingen:

G. ANSOUL . . . . . *'s-Gravenhage.*
Iste Sweelinckstraat 35.

MR. **DR. L. CARSTEN** . . . . . *'s-Gravenhage.*
p/a Depart. v. Buitenl. Zaken, Plein 23.

J. C. HOYNCK VAN **PAPENDRECHT** *Putney. — London S.W. 15.*
13, Larpent Avenue.

H. W. G. RAS BD.ZN. . . . . *Naarden.*
Van Ostadelaan *72.*

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Wijn a e n d t s van Re s a n d t, W. *256* kwartieren en kwartierwapens van H. W. van Woelderen met **eene** nalezing op de kwartieren. Bronnenstudie. Middelburg 1939.
(Geschenk van den Heer C. A. van Woelderen).

Buhrow, P. Das genealogische Schriftturn in der Stadtbücherei Erfurt. Erfurt 1939. Gestenc.
(Ruil „Erfurter geneal. Abend").

Regtdoorzee Greup-Rodanus, S. C. Pieter van Hulle (1585-1656), schrijver van het Memoriael van de overkomste der Vlamingen hier binnen Haerlem. [Antwerpen 1938].
Overdr. uit „Ned. historiebladen", jrg. 1.
(Geschenk van de Schrijfster),

Vries, W. d e. Genealogie van het Emmeriksch-Nijmeegsche geslacht Smits. [z.pl.] 1939.
(Geschenk van den Schrijver).

Biesta, P. Pieterburen. Geschiedenis van kerk, kerspel en borg. Assen 1939.
(Recensie-exemplaar).

Ginolat, M. Ein waldensischer Bauernhof 1688-1938. Geschichte des Erbhofes der Sippe Ginolat in Fredersdorf in der Uckermark. Zur Erinnerung an das *250* j. Bestehens. Strausberg bei Berlin 1938.
(Geschenk van den Schrijver).

Quervain, P. de. Kleine Familiengeschichte der de Quervain. Mit einer Ahnentafel von Pfarrer Friedr. de Quervain und seiner Gattin Anna Girard. [z.pl.1939].
Verm. overdr. uit „Burgdorfer Jhrb.", 1939,
(Geschenk van den Schrijver).

Geerligs, H. C. Prinsen. Genealogie der familie Geerligs, afstammelingen van Geerlig Geerligs 1764-1839. Amsterdam 1939. Gestenc.
(Geschenk van den Schrijver).

Der Morgenstern. Zeitschrift der Deutschen Morgenstern-Sippen. Hamburg-Altona 1939. jrg. 11, afl. 9.
(Geschenk van den Heer H. Morgenstern).

Medcdeelingen der familievereeniging Kalff. Krommenie 1939. No. 20.
(Geschenk van den Heer J. Kalff).

Ebrard, Fr. Die Hugenottengemeinde Aarau 1685-1699, [z.pl. 1939].
Overdr. uit „Argovia", bd. 50.
(Geschenk van den Schrijver).

Sterck-Proot, J. M. Geschiedenis van Aerdenhout. Haarlem 1939.
(Recensie-exemplaar).

Haaften, M. van. Mr. Paulus van Haeften, pastoor e Nieuwkoop, Meye en Zegveld, omstreeks 1640. Haarlem 939.
Overdr. uit „Haarlemsche bijdragen", LVII.
(Geschenk van den Schrijver).

[Bemmelen, J. F. van]. Erfelijkheid van gelaatstype onder de nakomelingen van het echtpaar Florentius Camper en Sara Geertruida Ketting. ['s-Gravenhage 1939].
Hierbij ingebonden:
[Bemmelen, J. F. van]. De parenteel Ketting. ['s-Gravenhage 1939].
Overdr. uit „Afkomst en toekomst", 1939.
(Geschenk van den Schrijver).

Grellet, P. et F. Gilliard. Les chateaux Vaudois. Préface de A. de Meuron. Lausanne 1929.
(Geschenk van Prof. Dr. J. F. van Bemmelen).

Goch, H. A. van. Het Trippenhuis. Amsterdam 1922.
(Geschenk a.b.).

Familienblatt der Manger. Regensburg 1936-1938. jrg. IX, afl. 3/4; jrg. X, afl. 1/3; jrg. XI, afl. 3/6.
(Geschenk van Reg. Medizinalrat Dr. B. Manger).

Ikonnikov, N. La noblesse de Russie; copie des livres généalogiques de l'Union de la noblesse Russe, constitués d'après les actes et les documents existants, et complétés par le concours devoué des nobles Russes. Paris 1939. dl. B. 2.

Stackelberg-Doberan, O. M. von. Ahnentafel des Philosophen Grafen Hermann von Keyserling. Leipzig 1939.
Ahnentafeln berühmter Deutscher, 5. F., 5.

Die Wallonisch-Reformierte Gemeinde zu Magdeburg. Festschrift zur Feier ihres 250 j. Bestehens in Magdeburg 1939. Magdeburg 1939.

Van Heereboer tot Rijksgraaf in drie kwart eeuw.

De familie van der Nat,

door W. J. J. C. **BIJLEVELD.**

I. Toen *Cornelis Lenaertsz* **in 1581 zich in Leiden vestigde, als zoon** van eenen **rijken Flakkeeschen heereboer,** *Lenaert Cornelisz. van der Nat,* trouwde hij voor de magistraat met eene vermogende wees, *Wyntje Dircs van Opmeer,* die nog meer fortuin te wachten had.

Bij haar huwelijk was zij vergezeld van haren oom van moederszijde, Mr. *Frederick Brunt,* een merkwaardig man, wiens naam nog heden voortleeft in zijne pieuse stichting binnen Utrecht; doch tevergeefs zal men naar hem en zijne afkomst in de vaderlandsche litteratuur zoeken.

Mr. F. Brunt dan, had vele vaste goederen in Almkerk e.o. en stelde groot belang in bedijkingen op de Zuid-Hollandsche eilanden, waarin hij deelgenoot was, zooals Klaaswaal, Cromstryen, enz. Des zomers had hij zijn verblijf in Rijswijk, des winters op Lepelenburg aan de Vest op het eind der Bregittenstraat in Utrecht: op dat terrein stichtte hij de z.g. Bruntkameren, 16 in getal, bij testament van 1621. Helaas is hij niet in stad overleden, doch vermoedelijk in Rijswijk, waar zijn dood onvindbaar is. Ook het archief zijner stichting, mij welwillend ter inzage gegeven door den regent-administrateur, Jhr. Mr. Bosch van Oud Amelisweerd, bevat geene gegevens over zijn sterven, noch over zijn geslacht. Behalve eene onge-

huwde zuster, *Chrstina Brunt,* die hij overleefde, had hij twee zusters gehad, de vrouw van *Dirc van Opmeer* te Leiden en de vrouw van *Lambrecht van der Horst.* Hij moet in 1625 gestorven zijn, de scheiding had *26* Febr. 1626 plaats. Erfgenamen waren de erven van zijn achterneef *Dirc van der Nat* en diens zuster, benevens zijn oomzegger *Andries van der Horst;* als regent der stichting zou optreden diens schoonzoon *Cornelis (François) van der Hooch.* Het groote huis op Lepelenburg kwam aan de erven *van der Nat,* het Rijswijksche buiten aan *Andries van der Horst,* wiens zoon *Lambrecht* wij nog zullen ontmoeten, als daar wonend. Op *21* Maart 1637 kreeg deze Rijksadelbevestiging.

Van der Horst.
(in rood een gouden leeuw).

Lambrecht van der Horst
×
N.N. Brunt

Andries van der Horst
×
Wijn Jacobsdr. Bam.

Jr. *Lambrecht v. d. H.*, verkrijgt adelsbevestiging bij dipl. v. keizer Ferdinand 111 d.d. Regensburg 21 Maart 1637, woont te Rijswijk 1648. bezit den Hoogen Burch te Alphen 1656.
×
Jvr. *Catharina de Pottere*

Jvr. *Winfried v. d. Horst* × Jr. *Cornelis Bam*, heer van Aarlanderveen en Vrijhoeven.

Jvr. *Jacoba Agnes Theresia Bam*, † begr. Buurkerk Utrecht 30 Sept. 1716, tr. le Jr. *Cornelis de Nobelaer*, heer van Cabauw, † 1681. 2e 29 Oct. 1684 Jr. *Nicolaes van der Duyn*, heer van Rijswijk, den Burg en de Mije, † begr. Rijswijk 24 Maart 1698, zoon van Jr. *Nicolaes* en Jvr. *Anna Machteld van Berchem.*

Elisabeth, † Haarlem. begr. Febr. 1641. X (aanget. Raadhuis 's-Gravenhage 26 Mei 1619) Mr. *Cornelis van der Hooch*, begr. Haarlem 28 Jan. 1664. zn. van Mr. *Cornelis* en Jvr. *Jacomina de Jonge van Valckevoort.*

Wij keeren terug tot *Cornelis Lenaerfsz.* Eenmaal trof ik hem aan, vermeld als schipper. Dat was een post van gewicht; in dit geval de koerier tusschen de plaatselijke overheid op West-Voorne en Flakkee en de hooge overheid in den Haag. Des te zonderlinger is het, dat hij zich 2 Augustus 1581 in de letteren ter Academie laat inschrijven als Zelandus, evenals zijn zoon *Dirc* in 1606. Daaruit blijkt tevens, dat hij niet lang in Leiden heeft vertoefd, want de zoon is in Sommelsdijk geboren. Vermoedelijk zijn *Cornelis Lenaerfsz* en zijne vrouw jong gestorven. Zij hadden nog eene dochter *Cornelia,* die 19 Sept. 1617 voor de Leidsche magistraat huwde met *Syrick van Tritsum,* geb. te Dokkum in 1575. iur. stud. sinds 1603 en sinds- Nov. 1615 weduwnaar 'van Jvr. *Claesje Paets van Santhorsf.* Zij leefden hier op de Pieterskerkgracht tot 1631 en zijn toen vermoedelijk verhuisd. Zij stierf kinderloos vóór 1638 en haar broeders kinderen erfden, zooals zij ook van hunne oudtante *Theodora van Opmeer,* aanzienlijke vermeerdering van goederen hadden ontvangen.

II. Het is mij niet gelukt te vinden, of *Dirc van der Nat* een werkkring heeft gehad. In 1604 en 1606 is hij in de faculteit der letteren ingeschreven. Hij teekende aan ten raadhuize 17 April 1608 als S(injeu)r, met zijn oudoom Mr. *Frederick Brunt* als getuige. Van zijne ouders wordt niet gerept, zij zijn dus vermoedelijk al overleden. Een

ander over hem heb ik reeds vermeld in jg. 1926 kol. 145/6 van dit blad. Hij bezat een huis op het Rapenburg, afkomstig van de Van Opmeer's; behalve zijn groot bezit aan vast goed op Flakkee, had hij land in Hazerswoude, Zoeterwoude, Overschie, Rijswijk en op de eilanden, afkomstig van zijne moeder en grootmoeder. Vervolgens kocht hij Middelgeest of Roucoop te Voorschoten met boerderij en 31 morgen, dat evenmin als Molenaarsgraaf en Vromade onder Bodegraven, zijne verdere aankoopen, te vinden is in de registers op de Hollandsche leenkamer; 2 Febr. 1618 werd hij beleend met 's Gravenambacht onder Pernis en 1619 kocht hij Oud- en Nieuw-Beijerland, doch deze werden door de Staten genaast.

Zijne vrouw Joncfrou *Johanna van Duvelandt* bracht mede: het aanzienlijke huis Costverloren, later Ruyschenstein genoemd, aan den Amstel onder Amstelveen met boerderij en 50 morgen, los land aldaar in groote en kleine perceelen, boerderijen en land in Boxhol, Abcoude, Weespercarspel. Sloterdijk, Velsen, Castricum, Heemskerk, Texel, Hillegom en Jaarsveld. In 1614 werd zij op 4 April beleend met het Huis te Nesse bij Linschoten met boerderij en ruim 52 morgen, een prachtig bezit, dat alleen aan fruit jaarlijks 400 gulden opbracht.

Met dit goed was 21 Oct. 1561 beleend *Geerfrui,* dochter van den Amsterdamschen schepen Mr. *Dirc Pauwels* en *Duyfje Duyst.* Zij kocht het van *Jan Barry,* in wien ik eenen afstammeling vermoed van een der satelieten van den Bourgondischen bisschop, David van Utrecht. *Geertruy* was gehuwd met *Gijsbert van Blankenoorf,* wiens merkwaardig oude afstamming in Alg. Ned. Familieblad 1883 No. 94 te vinden is. Ik vermoed, dat het gekocht is als geldbelegging en door die Amsterdammers nimmer bewoond werd. Merkwaardiger wijze was het een Hollandsch leen. Het vererfde in 1572 op de dochter *Maria v. Blankenoort,* vrouw van den Amsterdamschen schepen *Willem Pauwelsz,* die zich verder *van Tenesse,* als achternaam bediende. Zij hadden 3 dochters en éénen zoon Mr. *Gijsbert v. T.,* die in 1586 huwde met Agnes *van Duvelandt* en het huis des zomers bewoonde, nadat hij het in den oorlog verwoeste gedeelte in renaissance-stijl had doen herstellen. Zijne zuster *Duyfje v. T.* was gehuwd met den neef zijner vrouw, Jr. *ddriaen van Duvelandt* uit Antwerpen. Van hunne 7 kinderen bleef alleen *Johanna van der Nat* over en bij doode van haren oom, 19 Febr. 1614, erfde zij dit schoone goed. Dan had zij nog vier huizen in Amsterdam en drie in Haarlem. Tenslotte kocht zij twee jaren na doode van haren man van de erven van Mr. *Frans van Raphelingen* het groote huis op de Breestraat N.-zijde in Leiden, dat in latere jaren de woning en daarna het Hofje van Sprongh zou worden.

Met haren man, die reeds in September 1624 stierf, (begraven St. Bavo, Haarlem 22 Sept.) woonde zij meestal 's winters in Haarlem en des zomers op Roucoop. Als weduwe verbleef zij echter eveneens vaak op Costverloren en te Nes en eindigde hare dagen in hare jongste Leidsche aanwinst 27 Nov., begr. bij haren man 4 Dec. 1638.

Het spreekt vanzelf, dat bij zulk uitgestrekt 'landbezit eene portefeuille naar trant der 17e eeuw hoorde: bladzijden vol van lijf- en losrenten tot groote bedragen en dat de inboedels der door haar bewoonde huizen overeenkomstig waren in kostbaarheid.

Op het laatst van zijn leven werd *Dirc van der Nat* doorgaans ,,de Edele" genoemd, na zijnen dood, veelal Jonker.

Zij lieten 5 zoons na, die als jongens door hunne moeder genoemd worden:

1. *Cees,* volgt 111.
2. *Ary,* later Jr. *Adriaen,* geb. Leiden 1610, ingeschr. als litt. stud. 9 Aug. 1620, als phil. stud. 6 Nov. 1627. Hij overleed in zijne geboortestad en werd 10 Nov. 1633 op het choor van St. Pieters begraven in het graf, van de Brunts afkomstig.
3. *Leen,* volgt IIIbis.
4. *Geert,* volgt IIIter.
5. *Dirc, volgt* IIIquater.

Het wapen *Van der Nat* was: in blauw een gouden keper, vergezeld van 3 gouden 5 puntige sterren; na doode hunner moeder, gevierendeeld met het hare: gedeeld ingehoekt, rood op zilver in 5 stukken, dus niet zwart op zilver.

Hunne voogden waren *Cornelis van der Hooch,* reeds genoemd, en Jr. *Cornelis Sandelijn.*

111. *Cornelis van der Nat,* heer van 's Gravenambacht (beleend 27 Maart 1625). van Molenaarsgraaf, Vromade en Roucoop, geb. Haarlem 1609, ingeschr. als student in de letteren Leiden 9 Aug. 1620, in de geschiedenis 16 Juli 1638; hij woonde meest op Roucoop en verkocht veel van het op Flakkee gelegen, hem toebedeelde bezit. Hij was voogd over zijne beide jongste broeders na zijn moeders dood.

Hij overleed te Leiden in het door zijne moeder gekochte huis aan de Breestraat en is 27 Mei 1648 in St. Pieters begraven.

Hij trouwde voor de Haagsche magistraat 30 Sept. 1631 *Wilhelmina Agatha de 'Witte,* vrouwe van Kijfhoek (van 1627-1669, toen zij het verkocht) dr. van *Jacob* en Jkvr. *Elisabeth van der Mijle,* vrouwe van Kijfhoek. Zij was in den Haag geboren en hertrouwde ten Raadhuize aldaar 31 Oct. 1649 *Guillaume Herouar,* heer van Mersselles, edelman van Prins Willem 11. Tot zijn dood toe wordt zij vermeld in de vele #beschikkingen van haren jongsten zoon, die haar met de legitieme portie bedenkt, zonder hare verblijfplaats te noemen. Zij stierf 16 Jan. 1676. onbekend waar. Uit haar eerste huweliik:

1. *Elisabeth v. d. N.* Zij is de in 1661 bezongene in het door M. G. Wildeman in de Wht. gedrukte lied en teekende 7 Jan. 1665 aan te Utrecht, waar zij en hare zusters het Bruntenhuis bewoonden na het hertrouwen der moeder, met *Hendrik van Meevoort,* heer van Hassent, de Vyvis enz., wonend op het Huis Hassent, bij Emmerik, waar zij vermoedelijk trouwden. Later woonden zij te Dordt.
2. *Maria v. d. N.* was zuster der Theresianen in de Zuidelijke Nederlanden.
3. Jr. *Adriaen v. d. N.,* heer van 's Gravenambacht en Molenaarsgraaf, geb. 1635, † Leiden en begr. St. Pieters 11-17 Sept. 1661.
4. *Columba Agnes v. d. N.;* in haar herleefde dus de voornaam Duyfje harer voormoeders. Zij trouwde voor de Utrechtsche magistraat 29 Juli 1665 *Melchior Toussaint,* ritmeester, die vaak van garnizoen veranderde, doch in acten ook voorkomt, in Amsterdam wonend en nog meer op Leeuwenburg onder Driebergen. Zij stierf ook al jong en hii hertrouwde hare volle nicht *Theodora Maria v. d. N.*

5. *Jacomina Theresia v. d. N.* huwde voor de Utrechtsche magistraat 27 Sept. 1666 *Jacob Louis Pickert van der Heyde,* kapitein in Statendienst.
6. Jr. *Johan v. d. N.,* geb. 1639; nauwelijks meerderjarig kocht hij het aandeel zijner zusters in Roucoop op, doch ontdeed zich van veel vast goed elders. De rentmeestersfamilie *van Campen,* die reeds zijne grootmoeder gediend had en wier genealogie behandeld is in Annuaire de la noblesse belge van 1868, had veel voor hem te doen. Bij doode zijns broeders werd hij 4 Sept. 1662 beleend met 's Gravenambacht, dat hij tenslotte 18 Nov. 1670 verkocht, al had hij het begin 1667 opgegeven ten verkoop, evenals Molenaarsgraaf en Roucoop bij de Van Campen's. Hij kocht daarop Seneffe en Enghien van zijn oom en voogd *Gerard,* die 11 Nov. 1667 verklaart daarvoor ontvangen te hebben 34.000 patacons. Hij vertoefde toch vaak h.t.l. en maakte 8 Nov. 1672 testament voor Nots. Van der Stoffe in Leiden: geheel ten onrechte is bij zijnen naam ,,Graaf" ingevoegd. De oudste zoon van zijn oom *Dirc zou* zijn erfgenaam zijn. Hij overleed ook jong te Leiden en is 25 Nov.-3 Dec. 1673 in St. Pieters bijgezet.

IIIbis. Jr. *Leendert,* zich later noemende *Léonard van der Nat.* Hij was 1617 te Haarlem geboren en 14 Maart 1639 bij de philosophische faculteit te Leiden ingeschreven. Uit den moederlijken 'boedel verwierf hij het huis te Nes, waarmede hij 6 Jan. 1640 is beleend: dat bezit breidde hij nog aanzienlijk uit door aankoop van Rapijnen, waarop de ruïne van het oude Huis te Linschoten stond en waarmede hij 19 Maart 1652 werd beleend. Intusschen had hij reeds, nauwelijks meerderjarig, Petten en Nolmerban gekocht, beleend 10 Febr. 1644. Dezelfde reislust, die zijne moeder kenmerkte, is ook bij hem waarneembaar. Hij wordt telkens te Leiden vermeld, ook te Petten en Katwijk, waar hij woningen bezat, al bleef zijn hoofdverblijf: te Nes. Bij diploma van Keizer Ferdinand 111 d.d. Weenen 20 Nov. 1655 werd hij met zijne twee jongere broeders tot Graaf des H. R. Rijks verheven.

Aan het gevierendeeld wapen werd toen een gouden hartschild, met den rijksadelaar beladen, toegevoegd. Deze 'keizer heeft vele adelsbrieven geschonken aan landgenooten ter belooning van hunne trouw aan het Geloof, maar de Graventitel was toch eene uitzondering, vooral voor een geslacht van eenvoudige afkomst. Zoover mij bekend, is nimmer geopenbaard, welken prijs men te Weenen zooal eischte op dit gebied, doch gering zal deze zeker niet zijn geweest in het geval *Van der Nath.* Sindsdien vond Leonard het noodig in het Fransch te onderteekenen, ofschoon hij nimmer, zooals zijne jongere broeders in de Zuidelijke Nederlanden woonde. Hij huwde ten huize van zijnen neef Jr. *Lambert van der Horst* te Rijswijk 10 Aug. 1648, de laatste telg van het vermaarde geslacht *Sasbout, Lidewy Catharina.* Hare ouders *Jacob S.* en Jvr. *Jacomina de Proost* waren 3 Jan. 1610 ten Raadhuize te Leiden gehuwd. Hare geboorte is onbekend. Daar zij echter reeds 3 Juni 1633 in den Haag gehuwd was met Jr. *Arenf Sandelyn,* zal zij vermoedelijk niet veel in leeftijd met haren tweeden man hebben gescheeld, eerder is zij zelfs ouder geweest. Toeuallig vond ik, dat hare moeder, bij haar vertoevende op te Nes overleed: op 17 Mei 1656 is Mevrouw *Sasbout* in het groote graf op het hoogchoor, dat het huis te Nes in Oudewater's kerk bezat, bijgezet. Niet lang heeft zij hare

moeder overleefd. In het begin van 1660 logeerde zij met haren man op Roucoop bij diens pupil Johan v. d. N. Op 1 Febr. 1660 maakte het echtpaar testament aldaar, waarvoor notaris Raven uit Leiden overkwam. Niets verried in de bewoordingen eenige ziekte en met mooie krachtige hand teekende zij de acte. Volgenden dag, O.L.V. ter Lichtmisse overleed zij op Roucoop en werd 8-14 Febr. in St. Pieters begraven; haar man heeft haar nog 8 jaar overleefd en is daar 29 April-5 Mei 1668 gevolgd. Nog 3 kinderen zijn uit dit huwelijk geboren:

1. ***Johan,*** volgt IV.
2. ***Jacob Lodewijk,*** volgt IVbis.
3. ***Maria Theodora,*** die vóór April 1676 trouwde met den ritmeester ***Melchior Toussainf*** op Leeuwenburg, weduwnaar van hare volle nicht *Duyfje,* reeds vermeld, Na 1679 vind ik geen spoor meer van hen.

IV. ***Johan*** rijksgraaf ***van der Nafh,*** geb. 1649, erfde Petten en Nolmerban, alsook te Nes c.a., met beide beleend 6 Dec. 1668, Bij gelegenheid noemt hij zich ook wel heer van Holensteyn of Heulesteyn: dat was een zeer oud versterkt huis ten Z. van het dorp Linschoten met 5 morgen erbij en zijn vader was er sinds 26 Nov. 1666 mede beleend bij koop. Evenals deze teekent hij zich gaarne: ***Jean comte van der Nath;*** die stomme h was er allengs bijgenomen, terwijl zijn broeder en zuster er sinds 1674 genoegen in scheppen, zich vaak ***von Dernafh*** te teekenen.

De voogden, oom ***Gerard,*** die buitenslands vertoefde en Jr. ***Cornelis de Nobelaer,*** heer van Cabauw te Utrecht, (man van *Jacoba* ***Agnes Theresia Bam,*** kleindr. van Jr. ***Lambrechf van der Horst,*** doch zelf uit een oorspronkelijk Flakkeesch geslacht, in de 16e eeuw verwant aan de ***Van der Naf's),*** hadden de beide jongens aan de academie in Parijs besteed, om zich daar te gaan bekwamen in „adellycke exercitien''. In April 1669 bekruipt hun het verlangen naar het vaderland en heimelijk komen zij in den Haag, zooals eene notarieele acte van ***19*** Sept. 1674 bij den Leidschen nots. Jac. van der Stoffe, dus vijf jaren later, ons leert. Deze is in zulke drastische termen vervat, dat de redactie opneming afwees. De korte inhoud is echter deze: In het hun vrij onbekende Haagje ontmoeten zij eenen Franschman, die niets beters weet te doen, dan die apen van jongens van 19 en 18 j. te brengen ten huize van een paar „gerijffelycke juffrouwen", geene ordinaire lichtekooien, doch dochters van ***Jean de Sydrac,*** seigneur ***de la Hiffe,*** kapitein in de comp. van den Graaf d'Estrades en ***Anna Sprey,*** uit bekende officiersfamilie. In Juni gaat het heele gezelschap voor eenige dagen naar het huis in Katwijk, dat de ouders der jongelui daar bezaten. De meer dan intieme verhouding blijft, tot in Augustus de voogden deze escapade in de gaten gekregen hebben en naar den Haag komen, waar de pupillen in de herberg de Zwaan op de Plaats ernstig „bestraft en bekeven" worden. Dan moeten zij naar hun financieel geweten, i.c. de rentmeesters ***Van Campen,*** in Leiden hunne rekening hooren en houden, waarop de oom ***Gerard*** hen meeneemt naar het Zuiden. ***Johanna Catharina la Hiffe*** met moeder en verder gevolg komt dit te weten en heeft in Roterdam al geheim contact met haren geliefden *Jan van der Nafh.* Opmerkelijk is 'het, dat ***Jacob*** in zijne verklaring van 1674 niet ontkent erbij te zijn geweest, maar van eigene exploiten zwijgt. In Antwerpen gaat de oom naar Brussel door en gelast de neven over Gent naar Parijs te gaan. Als de oom weg is, komt de familie *la Hitte* te voorschijn en men trekt naar

Middelburg, waar de voornoemde Johanna Catharina Jan v. d. Nath beweegt, haar mee te nemen naar Parijs. Drie maanden later zijn zij in den Haag terug en heeft hij de brutaliteit zijn huwelijk met haar te doen proclameeren in Oudewater; 17 en 24 Nov. 1669 gaan de geboden er, doch 27 Nov. worden ze gestuit op aanschrijving van de Haagsche magistraat en op verzoek van den bruidegom zelf en diens voogd Jr. ***Cornelis de Nobelaer.*** Zoo weinig standvastig is hij echter, dat hij nog geene week daarna (3 Dec. 1669) in den Haag eene notar. acte verlijdt, waarbij hij verklaart juffr. ***la Hitte*** trouwbelofte te hebben herhaald, de stuiting der geboden herroept en haar trouwen wil. Willem en Maurits van Nassau, (verm. uit den bastaardtak Beverweerd) zijn zijne getuigen. Dit alles heeft echter geen officieel effect, Alleen getuigen zijne knechts op 29 Dec. in den Haag, dat zij op 16 Dec. zijn aangesproken door den behuwdneef van hunnen meester, kap. Pickert, die hun elk *f* 1000.— beloofde, als zij hem van een huwelijk afhielden. Ook eene actie, door den kap. de la Hitte begonnen bij het Hof van Holland tegen de voogden, liep op niets uit. Bij sententie van 29 Jan. 1670 kregen zij gelijk.

Twee en een half jaar lang hooren wij niets meer over hem. Ik ben overtuigd, dat hij naar het buitenland is gegaan en daar toch getrouwd, welk huwelijk h.t.l. ongeldig was, daar hij minderjarig was en geen consent had van zijne voogden. Hierin word ik gesterkt door eéne notarieele acte van 13 Juli 1672 voor den Leidschen notaris Corn. van Scharpenbrant verleden, waarin J. v. d. Nath relaas houdt van de afdreiging en afpersing door twee Fransche hoofdofficieren tegen hem gepleegd een paar dagen te voren op te Nes. Deze acte publiceer ik met eenige toelichting in het Utrechtsch jaarboek. Daarin wordt de aanslag op te Nes, ondanks sauvegarde, beschreven en ook, hoe de graaf ***van Mérode hem*** dwingt, in te doen spannen en met zijne „huisvrouw en familie" te gaan naar het hoofdkwartier bij Goejanverwellesluis. En ook vermoed ik, dat hij toen reeds een dochtertje had: ***Lidewy Marie Agnes.*** Zij is in 1697 als non van de abdij Roosendael te Waelhem bij Mechelen geprofest, werd er 4 Febr. 1720 abdis en overleed er 70 j. oud 29 Jan. 1742, volgens welwillende mededeeling van den Mechelsohen archivaris R. van Aerde. Nu is deze dochter wel in de summiere genealogie Van der Nath bij de Vegiano-de Herckenrode ondergebracht als kind van ***Jacob v. d. Nath,*** maar dit is onaannemelijk, tenzij ik het bewijs vind, dat Jacob op 20 j. leeftijd is getrouwd. Zelf zegt de 38e abdis van Roosendael in hare autobiographie, dat zij is geboren op het kasteel haars vaders te Nes buiten Utrecht en ***Jacob v. d. N.*** heeft pas in 1697 dit goed geërfd, dus in het jaar dat zij geprofest werd. Wijders was het gebruikelijk, om op die manier een kind van duistere geboorte uit de samenleving h.t.l. weg te werken.

Vervolgens moet er toch tusschen den heer van te Nes en ***de la Hiffe*** een conflict gerezen zijn: waar dient anders die acte van 19 Sept. 1674 voor, die al het oude vuil van 5 jaar geleden weer oprakelt, dan om de samenwoning ten einde te brengen?

Evenals hare onwaardige moeder, 14 Mei 1701 pro deo aangegeven als overleden in den Haag, is ook zij, *Joh[a]* ***Cafh. de Ia Hiffe*** (aang. 22 Febr.) in 1727 van de armen begraven.

En toen heeft graaf ***Jan van der Nafh*** nogmaals zich in Oudewater doen proclameeren op 14, 21

en 28 Juli 1675 en wel met *Marie Hélène Nau l'Hermifage*. 10 Aug. kwam het verlof tot trouwen af, doch het huwelijk is pas 9 Sept. oude stijl voor de dorpsmagistraat van Linschoten voltrokken. Intusschen hadden zij 3 Augs bij den familie-notaris testament en huw.-voorwaarden gesteld. Zij beweerde het Dietsch wel te verstaan, doch niet te kunnen spreken of schrijven, zoodat de tekst in het Fransch luidt. Hieruit maak ik op, dat zij waarschijnlijk eene Luxemburgsche was. Den naam, heerlijken speelbal voor vaderlandsche scribenten, die zich dan ook danig eraan te buiten gingen, trof ik nergens aan en het stuk zwijgt volkomen over hare af- en herkomst,

Op 23 Juni 1676 werd op het Huis te Nes hun zoon *Karel Leonard* door den pastoor van Montfoort gedoopt. De Catholieken van Linschoten hoorden onder die parochie, maar dit is dan ook de eenige inschrijving, betreffende de Van der Naths. Het doopboek bevat wel vele 'klachten over den pater in Oudewater (zijne orde wordt niet eens genoemd) die erin volhardt onder de duiven van Montfoort's pastoor te schieten en afwezigheid des paters heeft alleen het behoud van deze inschrijving mogelijk kunnen maken. Reeds vaker wees ik op de groote voorkeur voor paters bij aanzienlijke Catholieke geslachten.

Jan wan der Nafh's hervonden geluk heeft ook bij hem niet lang mogen duren. Kort voor zijn dood vertoefde hij in Leiden en naar alle waarschijnlijkheid is hij er overleden, in elk geval werd hij 24 Oct. 1676 in het familiegraf bijgezet. Er moet nadien nog een dochtertje geboren zijn, want de weduwe noemt zich in 1677 voogdes harer kinderen en ook de Vegiano noemt haar *Maria*. Zij moet echter jong overleden zijn. Over data beschik ik helaas niet. De weduwe bleef op te Nes: zij 'komt als meter voor bij doop van 'kinderen harer 'ondergeschikten in Montfoort, Kerstdag 1677 en 6 Aug. 1678. Op 3 Dec. 1678 vond ik haar op bezoek in den Haag, waar zij eene koets voor 4 paarden bestelde ren bedrage van ƒ 600.—, doch denzelfden dag ƒ 500.— leende van D. Buysero, lid der admiraliteit op de Maas. Op 4 Juni 1680 huurde zij er een huis in de Molenstraat, doch had daarvan niet veel genoegen, want 5 Oct. werd zij overluid en denzelfden dag in St. Pieters te Leiden bijgezet.

Haar 4-jarig zoontje, sinds 30 Juli 1677 met Petten c.a. en te Nes c.a. beleend, kwam nu onder voogdij van zijnen Oom Jacob, die zich terstond op te Nes vestigde, waar hij in hetzelfde jaar 1680 al vermeld wordt met zijn gezin. Heel voordeelig hadden zijne ouders blijkbaar niet gefinancierd, want toen hij in 1691 cadet in Oostenrijkschen dienst werd, moest Petten met Nolmerban te gelde worden gemaakt voor ƒ 15.000, om zijne uitrusting te betalen. Kooper werd Jr. *Gerard van Egmond van de Nyenburg*, die zijn bezit terstond overdeed aan den beruchten Mr. *Gerard Schatter*.

In 1697 had *Karel Leonard van der Nafh* het gebracht tot majoor en sneuvelde datzelfde jaar tegen de Turken. Zijn heldendood bezorgde aan de achterkleinzoons van zijnen oudoom *Dirc van der Nafh* het Boheemsche en Hongaarsche magnaten-indignaat.

IVbis. *Jacob Lodewijk* rijksgraaf *van der Nafh;* hij had de eigenaardigheid zich, in zijn later leven vooral, te teekenen *Jacob Lovijs*. Geboren in 1650, verdwijnt hij uit onzen gezichtskring na de acte van 1674, liever gezegd, reeds

na 1669. Of hij beter oppaste, dan zijn broer en in Parijs zijne exercities beeindigde, is onbekend. In eind 1680 duikt hij weer op als voogd van zijn neefje en getrouwd man op te Nes. Zijne vrouw was *Maria Huberfina van de Velde*, die ïk voor eene Belgische hield, totdat ons geacht medelid Dr. J. Belonje, mij het bewijs bracht, dat haar broeder *François* in Alkmaar woonde, twee maal gereformeerd huwde en nog eene zuster *Pefronella* had, getrouwd met zekeren *Paeu*, doch niet van het bekende geslacht. Deze familie v. d. V. mocht ik tot nog toe niet terugvinden.

J. L. van der Nafh was kamerheer van den keurvorst van Beieren, doch bracht zijn geheele leven door op zijn slot in het liefelijk land van het Nederkwartier, dat pas in onze dagen wordt vernield door aanleg van wegen voor snelverkeer. Op 11 Dec. 1697 is hij met de erfgoederen van zijn neefje beleend. Hoogbejaard, wat, zooals men zag, in zijne familie eene groote uitzondering was, stierf hij en werd 28 Jan. 1729 te Oudewater begraven. Zijne vrouw was hem daar op 13 Aug. 1715 voorgegaan.

Behalve 2 jonggestorvene kinderen, te Oudewater begraven, hadden zij:

1. *Leonard* rijksgraaf *van der Nafh;* hij kocht de in de onmiddellijke nabijheid van het vaderlijk slot gelegene heerlijkheid van Schagen en den Engh, 'beleend 4 Maart 1713 en 13 Sept. 1729 met te Nes c.a. bij 's vaders dood. Hij leefde er het rustig leven van den landjonker met zijnen vader en zijne zuster Catharina, niet gekweld door de gestadige vexaties, die het deel waren van zijne geloofsgenooten in Holland en te midden van een beter slag volk. Op 22 Febr. 1724 kwam te Montfoort als pastoor *Godefridus* Baron *Ram van Schalkwijk* en hij bleef er tot zijnen dood op 11 Juli 1755. Dat was nu eens een geestelijke van afkomst en ontwikkeling, eene aanwinst voor zijne parochianen op te Nes. In zijn doopboek heeft hij alles opgeteekend, wat in die ruim 30 jaren zijner bediening geschied is op het gebied van weer en wind, storm en hoogwater, droogte enz. Helaas heeft hij ook en steeds meer moeten gewagen van de plagen der vee+ pest, die, zooals de geijkte term luidt, steeds meer grasseerde" en die den ondergang meebracht van de groote Huizen van die streek, doorgaans door Catholieke edelen bewoond. Zij hadden geene mooi betaalde ambten, doch moesten leven van de opbrengst van hun land en waar de boeren steeds meer verloren, konden zij geene pacht opbrengen. Interen was de boodschap voor allen, Heer en boer. Zoo verviel het slot de Haer tot ruine en de *van Sfembor's* trokken naar IJsselstein, waar het goedkoop wonen was en dat in de 18e eeuw tot een verzamelpunt werd van voorname lieden, die betere dagen hadden gekend. Zoo verging het ook den Ham, waar de erfvrouwe, de laatste der *van der Borgh's*, haar voorvaderlijk goed verliet en zich vestigde op het huis ter Horst in Loenen, dat haren echtgenoot, Baron *Olivier Hacfort* toekwam. De Veluwe was wel arm en schraal, maar de landbouw was er het hoofdbestaan, dat redding bracht. En zoo kunnen wij begrijpen, hoe graaf *Leonard*, zonder directe erven er toe kwam, te Nes aan zijne leenheeren, Holland's Staten, op te dragen op 4 Dec. 1747. Dit werd goedgekeurd en op 21 d.a.v. werd de koop voor notaris Mr. Jacob Smit te Utrecht gesloten. Holesteyn was 6 Juli 1705 al door zijnen

vader verkocht. De Staten bestemden te Nes voor verbetering der Hollandsche waterlinie, doch stonden den bewoner en zijne zuster toe, er te blijven wonen.

Tot 15 Juli 1756, toen graaf ***Leonard de*** oogen sloot, heeft dit geduurd: toen werd de liquidatie met spoed door zijne zuster ter hand genomen. Men vindt opgeteekend, dat dit mooie huis op last der Staten van Utrecht in 1757 is gesloopt, doch hier leze men: Holland. De laatste ***van der Nafh*** h.t.l. is 23 Juli 1756 in Oudewater begraven.

Catharina; bij doode haars broeders werd zij 29 Oct. 1756 'beleend met het land van Rapijnen en Diemerbroek en 13 Nov. met Schagen en den Engh, doch op denzelfden dag droeg zij eerstgenoemde leenen bij donatio inter vivos over aan ***Adolph van Rhee,*** schepen van Linschoten, die natuurlijk gereformeerd was en Schagen c.a. op dezelfde wijze aan Jr. ***J. H. Strick,*** heere van Linschoten; wel een bewijs, hoe uitstekend de betrekkingen waren tot hare andersdenkende naburen.

Op 3 Oct. had zij reeds, omdat „de Duitsche vrienden" afstand gedaan hadden, de administratie der Bruntkameren overgedragen aan Mr. ***Philips Jan van Baerle*** te Utrecht. Den dag daarop vertrok zij van te Nes naar hare zuster in Braband en stierf te Lier 26 Febr. 1758.

Isabella, in het klooster ***Eugenia,*** vertrok naar de abdij Nazareth te Lier, waar zij 22 April 1725 tot 33e abdis gekozen werd. Luisterrijk werd haar zilveren jubileum 30 Aug. 1750 gevierd, waarvoor haar broeder en zuster overkwamen. Haar door J. B. Montmorency geschilderd portret is op Gestelhof te Gestel bij Brussel. Zij overleed in hare abdij 20 Nov. 1767, 78 jaar oud en dus op te Nes geboren 1689.

IIIter. ***Gerrit,*** later ***Gérard*** sinds 20 XI 1655 Rijksgraaf ***van der Nath.*** Hij moet omstreeks 1620 zijn geboren en erfde van zijne moeder Costverloren en veel vast goed in Amstelveen, Weesp en Leiderdorp. Hoewel R.C., heeft hij Prins Willem II gediend en vaak vergezeld. Hij noemt zich dan ook luit. der jagers te paard en grootjagermeester van den Prins van Oranje, ook nog na 's Prinsen dood. In 1651 ontdoet hij zich van al het erfgoed in Nederland, om de belangrijke heerlijkheden Seneffe en Enghien te verwerven, doch pacht de jacht van het domein Dieren, die hem later werd opgezegd. Hij was steeds op zijne goederen in de Zuidelijke Nederlanden. Tien jaar erna was hij die beu en deed Seneffe c.a. aan zijnen oomzegger ***Johan*** over, doch kocht weer andere en noemt zich 1662 Baron van Corteshoven, heer van Dessener en Cade; 5 jaar daarna: Baron van Cortessem, heer van Dessener, Wintershoven, Syerhagen, Haselborch en Meulencamp, generaal wachtmeester, geheim krijgsraad, kamerheer en groot-valkenier van Johann Georg 111, keurvorst van Saxen. Intusschen was hij doorgaans in Brussel gevestigd, totdat hij in 1681 naar Holstein trok, waar hij ook stierf: zijne vrouw kwam uit dat land en heette ***Cafharina von Ahlefeld;*** daardoor werden de kinderen afvallig. Dit waren:

1. ***Johann Georg,*** volgt IV.
2. ***Gerard,*** volgt IVbis.
3. ***Magdalena Sybilla,*** tr. Graf ***Detlev Reventlow.***

IV. ***Johann Georg*** Rijksgraaf ***van der Nath,*** grootmeester van het hof van Holstein-Gottorp, tr. ***Dorothea von Blumen.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Gerard,*** volgt V.
2. ***Johann,*** geb. 1700.
3. ***August,*** geb. 1703.

V. ***Gerard*** rijksgraaf ***von Dernath,*** geb. 1696, landraad v. Holstein, † 1766, tr. ***Dorothea von Buchwald,*** † 1754, wed. kol. ***von Grotfhüsz.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Jeanne Christine,*** geb. 8 Sept. 1711, † jong.
2. ***Dorothée Elisabeth,*** geb. 18 Juli 1713, † jong,
3. ***Johann Georg,*** geb. 11 Oct. 1717, † voor zijnen vader.
4. ***Charles Frédéric,*** geb. 22 Dec. 1720, † 1721.
5. ***Louise Charlotte,*** geb. 8 Juli 1723, kanonikes van Itzehoe, † na 1803.
6. ***Marie Elisabeth Sophie,*** geb. 26 Nov. 1724, † jong.

IVbis. ***Gerard*** rijksgraaf ***von Dernafh,*** geb. 1668, luit. gen., geheimraad van Holstein-Gottorp, † 1740, tr. 1 e ***Christina Dorothea von Ranzow,*** geb. 1668, † 1717, dr. van ***Hieronymus*** en wede ***Daniel Dietrich von Buchwald:*** tr. 2e 1722 ***Louise Charlotte von Aldenburg,*** geb. 3 Febr. 1664, † 12 Mei 1730, dr. van Graf ***Anton*** en wed. ***Christoff*** Graf ***Bielke.***

V ***Gerard*** Graf ***von Dernath,*** geb. 17 Dec. 1700, Deensch kamerheer, kanselier van Holstein en gezant in Spanje, † 3 Sept. 1759, tr. 22 Jan. 1728 ***Sophie Luise Charlotte*** Gräfin ***von Bassewifz,*** geb. 8 Maart 1709, † Lübeck 11 Oct. 1786.

Uit dit huwelijk:

1. ***Chrisfine Charlotte,*** geb. 22 Sept. 1731, † 19 Juni 1799, tr. ***M. von Lehsten,*** Brunswijksch majoor.
2. ***Friedrich Otto,*** volgt VI.
3. ***Sophie Marie Christine,*** geb. 14 Mei 1740, tr. ***Hans Wilhelm von Winterfeld.***

VI. ***Friedrich Otto*** Graf ***von Dernath,*** geb. 12 Aug. 1734, Deensch kamerheer, landraad en geheimraad, tr. le 1762 ***Elisabeth Christine von Plessen,*** geb. 3 Dec. 1749, † 3 April 1770, dr. van ***Magnus;*** tr. 2e 1772 ***Sophia Magdalena von Holmstein,*** geb. 26 Dec. 1739, † 7 Febr. 1783, dr. van ***Wilhelm;*** tr. 3e 1788 ***Maria Augusta Theresia*** Freiin ***von Keller,*** geb. 16 Oct. 1748, dr. van ***Alexander Franz.***

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Sophie Luise Charlotte,*** geb. 19 Aug. 1764, † 18 Aug. 1828, tr. 1785 ***Carl Ludwig*** Graf ***Baudissin,*** Deensch luit. generaal, comm. van Kopenhagen, † 1 Maart 1814.
2. ***Magnus,*** volgt VII.
3. ***Wolf Carl Heinrich,*** geb. 19 Aug. 1769, Deensch kamerjonker, † 1 Febr. 1793.

VII. ***Magnus*** Graf ***von Dernath,*** geb. 29 Aug. 1765, Deensch gezant te Madrid, † 15 April 1828, tr. 7 Mei 1787 ***Sophie Magdalene Charlotte*** Gräfin ***von Bernstorff,*** geb. 9 Mei 1770, † 30 Oct. 1841, dr. van Graf ***Andreas Peter*** en ***Henriette Friederike*** Gräfin ***von Stolberg Stolberg.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Auguste Luise Elisabeth Charlotte*** Gräfin ***von Dernath,*** laatste van dezen tak, geb. 27 Jan. 1789, kanonikes van Preetz, † Nizza 1 Nov. 1867, tr. 21 Aug. 1806 haren ***oom Christian Günther*** Graf ***von Bernstorff,*** heer van Dreilützow und Harste, geb. 3 Apr. 1769, Pruissisch minister van buitenl. zaken en Staatsminister, † 28 Maart 1835.

2. zoon, geb. en † 1790.
3. ***Andreas Peter,*** geb. 30 Nov. 1795, † jong.

IIIter. *Dirc,* 'later ***Diederic*** en ***Théodore,*** rijksgraaf *van der* ***Nafh*** (20 Nov. 1655), verm. geb. omstreeks 1622; vanaf 1660 verkoopt hij zijn vaste goed h.t.l. en noemt zich heer van Gestel, Baron van Cortessen, Dessener, (die hij weer aan zijnen 'broeder Gerard verkoopt), Schrieck en Grootloo, (die hij verkoopt aan Ant. Ferd. van Brouchoven), wijders kol. cav. en inf. in keizerlijken dienst, † 11 Nov. 1693, tr. ***Maria Consfantia Francisca Invrea,*** vrouwe van Releghem (20 Juli 1648) en Walput, † 21 Maart 1680, dr. van ***Niuio Mario,*** uit Genueesche familie en ***Anna Maria Helman.*** Tenslotte nam hij Cortessem, Dessener en Wintershoven weer over bij vertrek van zijnen broeder naar Holstein in 1681. Uit dit huwelijk 10 kinderen, allen jong of zonder afstamming overleden, behalve

IV ***Gerard Constant@,*** bij erfenis van zijnen vollen neef ***Johan Cornz.*** heer van Seneffe en Enghien, keizerlijk kamerheer, verwierf 1730 het Boheemsch indignaat, † 1 Jan. 1738, oud 80 j., tr. ***Maria Theresia*** Gräfin *von Berthold,* geb. 1661, † 22 Sept. 1737, Sterrenkruisdame en wede van Graf ***von Schrotenbach.***

V ***Gotfhard Joseph Casimir,*** vrijheer van Cortessem, Dessener en Wintershoven, heer van Seneffe, Releghem (26 Sept. 1738) en Walput, geb. Weenen 4 Maart 1696, keizerl. kamerheer en raad bij keizer Karel VI en Maria Theresia, † Mechelen 19 Jan, 1742, tr. 1726 ***Maria Theresia*** Gräfin *Zichy von Vásonykeö,* geb. ***30*** Mei 1703, † 1760, Sterrenkruisdame.

Uit dit huwelijk:

1. ***Heinrich,*** volgt VI.
2. *Franz,* volgt VIbis.
3. ***Gerard,*** † ongehuwd.
4. ***Frédéric Henri Othon*** *Eugène* ***Charles Ghislain*** *Boniface Ignace,* geb. posthumus Mechelen 14, ged. 15 Sept. 1742, † jong en 3 dochters.

VI. ***Heinrich*** *Carl* Graf ***von Dernath,*** Freiherr von Dessener en Wintershoven, erfheer op Homonna, geb. 16 Oct. 1730, verkreeg met zijnen broeder ***Gerard*** in 1750 het Hongaarsch magnaat-indignaat, keizerlijk kamerheer en geheimraad, † 4 Mei 1805, tr. 3e 11 Sept. 1793 ***Marie Antonie*** Gräfin ***Hoyos,*** geb. 9 Dce. 1767, Sterrenkruisdame.

Uit dit huwelijk dochters en

VII. ***Heinrich*** Graf *von* ***Dernath,*** Freiherr von Dessener en Wintershoven, geb. 12 Nov. 1797, keizerlijk officier, † 14 Mei 1862.

VIbis. *Franz* Graf ***von Dernath,*** † 1804, tr. *Petronella* Freiin ***Spleny von Mihaldy,*** Sterrenkruisdame, geb. 29 Juni 1780, † 1856.

Uit dit huwelijk twee dochters en

VII. *Wilhelm* Graf von ***Dernath,*** Freiherr von Dessener en Wintershoven, geb. 22 Juli 1797, 'keizerlijk kamerheer, † in Hongarije 1 Juni 1876, als laatste van zijn geslacht, tr. 14 Mei 1821 ***Marie*** Gräfin ***Szirmay,*** Sterrenkruisdame, † 17 Maart 1865, dr. van Graf ***Thomas*** en *Barbara* Gräfin *Almasy.*

Naschrift. Toen dit artikel reeds gedrukt was, mocht het mij gelukken het huwelijk van ***Jacob van der Nat*** te vinden.

Hij teekent 28 Febr. 1676 in Amsterdam aan met ***Maria van de Velde*** en trouwt 22 Maart d.a.v. te Buiksloot. In de ondertrouwacte heet hij geboortig van Leiden, paardenkooper en 22 j. oud. Leeftijden in de puiboeken zijn vaak onjuist weergegeven. Als hij werkelijk 22 ware geweest, had hij consent van zijne voogden moeten overleggen, Bovendien geeft hij in tal van acten later zijnen leeftijd op, waaruit zijne geboorte in 1650 telkens blijkt. Zijne vrouw was ***25 j.*** volgens opgave en geb. te Saumeurs (Saumur?). Van zijnen titel geen spoor: hij teekent *J. L. von der Nat. Is hij* werkelijk paardenkooper geweest, dan zal hij de verhuizing naar te Nes wel gezegend hebben. Mijne veronderstelling, dat de abdis van Roosendaal de voordochter van *Jan van der Nat* was, is inmiddels bevestigd. Bd.

Geslacht van Ypelaer,

door JHR. MR. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Over de oudste geschiedenis van het geslacht van Ypelaer, dat in zilver een St. Andrieskruis van keel voerde, vergezeld boven en aan weerszijden telkens van drie, en beneden van vier hermelijnstaartjes van sabel, tast men in het duister. Als vaststaande mag worden aangenomen, dat het geslacht afkomstig is uit den omtrek van Breda, waar in de gemeente Ginneken de plaats van dien naam welbekend is. De wapenovereenkomst met het eveneens uit die streek oorspronkelijke geslacht van der Daesdonck doet een gemeenschappelijke afkomst als mogelijk onderstellen; maar elke nadere aanwijzing dienaangaande ontbreekt.

Het oudste mij bekende stuk, waarin de naam voorkomt, is van 11 Nov. 134.3. Het is een, in „De Navorscher" 1894, blz. 393, afgedrukte schepenakte van Ginneken, waarbij ***Jan van Ypelaer*** de hoeve te Galder, behoorende aan zijn vader ***Peter van Ypelaer,*** in erfpacht uitgeeft.

Op 30 Mei 1347 bezegelde ***Peter van Ypelaer,*** samen met Heer Jan van Drongelen, Ridder, en Maes van Dubbelmonde, den brief waarbij hun vriend Heer Willem van Drimmelen, Ridder, al zijne goederen binnen Drimmelen overdraagt aan zijn zoon. (v. Mieris 11, blz. 738).

In 1352 vinden wij *Zebrecht van Ypelaer* [1]), die nog te Breda vermeld wordt in 1364, toen hij zegelde met het bekende wapen, het kruis beladen met een ster en over alles heen een barensteel; niet lang daarna moet hij zijn overleden (volgens het Necrologium Bredanum op 27 Maart). In 1370 toch komt ***Mabelia*** dochter van wijlen ***Emond die Rouer*** als zijne weduwe voor: zij leefde nog in 1378, maar in 1380 was ook zij overleden. Hunne 'dochter *Catharina van Ypelaer* trouwde met Heer *Adam van* ***Berchem,*** Ridder, die in 1393 haar weduwnaar was.

Hubrecht van ***Ypelaer Pefersz.*** was in 1355 een rente schuldig aan het begijnhof te Breda. Het blijkt niet, of hij dezelfde is als *Hubrecht van Ypelaer,* wiens echtgenoote *Hillegont* op 22 Maart te Breda overleed en die de ouders waren van ***Peter van*** *Ypelaer* (een P. v. Y. overleed volgens het Necrologium Bredanum op 1 Febr. 1438), wiens dochter *Hillegont* in 1463 aan Graaf Jan van Nassau twee bunders land bij Breda verkocht. Het Necrologium maakt ook melding van eene op 24 Mei 1480 overleden *Hillegont van Ypelaer,* vrouw van *Hugeman* ***van de Water.***

1) Al **blijkt** geenszins dat het Ypelaers waren, zoo is toch misschien niet zonder belang hier aan te teekenen, dat in 1325 *Jan Zebrechtssone* en zijn broeder Peter als mannen des Hertogs van Brabant, uit, Breda of den omtrek dier stad worden vermeld.

Jan Huybrechtsz. van Ypelaer zegelde in 1405 met hetzelfde wapen als de hierboven genoemde Zebrecht, maar zonder barensteel. Hij was in 1418 en volgende jaren schepen van Breda en stierf op 10 Maart: het Necrologium meldt ook hier alleen den dag, niet het jaar van het overlijden.

Rubbeken (Robbrecht) ***van Ypelaer*** was in 1366 eigenaar van de helft van een huis te Breda.

Jan van Ypelaer streed onder den Heer van Vorsselaer bij Baesweiler en zegelde in 1378 met hetzelfde wapen als Zebrecht v. Y. in 1364. Hijzelf of een naamgenoot trouwde in 1359 met ***Oeda,*** nicht van *Aleyt van Putten,* vrouwe van Praet.

Jan van Ypelaer en *Claes van Ypelaer* worden in 1383 vermeld in register no. 77 der Hollandsche Leenkamer.

Nog dient hier vermeld, dat onderscheidenlijk in 1400 en 1405 *Hubrecht van Ypelaer* en ***Peter van Ypelaer,*** student te Keulen, voorkomen als rector van het altaar van St. Peter te Bavel. Van 1400 tot 1427 was ***Jan van Ypelaer*** rector van het altaar van St. Marie aldaar.

Geertruy dochter van ***Huybrecht van Ypelaer,*** vermeld te Breda in 1402 en in 1408, was gehuwd met *Henric den Smit van Corvele.*

Peter van Ypelaer, schout van Geertruidenberg, kreeg op 26 Sept. 1359 van Hertog Aelbrecht levenslang het schrijfambt dier stad. In 1404 werd ***Pieter Pietersz. van Ypelaer*** in dat, hem voor zijn leven verleende, ambt bevestigd (Reg. no. 55 der Holl. Leenkamer).

Peter van Ypelaer *Jansz.* was in 1386 gehuwd met *Geertrude* natuurlijke dochter van den Heer van Oosterhout en werd in 1395 beleend met 8 morgen in het gerecht van Emmichoven, in welk leen hij na Geertrude's dood werd opgevolgd door hun zoon ***Jan van Ypelaer.*** Dit Lecksche leen ging in 1462 over aan Adriaen van Emmichoven Jansz.

Joffr. *Katelina van Ypelaer,* weduwe van ***Peter van Hambroeck,*** wonende te Breda. deed in 1439 afstand van een deel eener rente, welke zij te vorderen had van de stad Geertruidenberg. De desbetreffende brief werd op verzoek zijner moei mede bezegeld door haren neef ***Jan van Ypelaer.***

Goeste Godevaerts Henricxzoonsdr., huisvrouw van ***Jan van Ypelaer,*** verkocht in 1452 een beemd onder Oosterhout.

Juffr. *Oda van Ypelaer Petersdr.* was in 1468 weduwe van Jor. *Jan van Roede.*

Taxandria 1934, blz. 10, vermeldt nog ***Jan van Ypelaer,*** die in 1477 gehuwd was met ***Heilsoete van Bruheze*** *Jansdr.* en bij haar vader was van ***Cornelis,*** *Jan* en ***Avesoete van Ypelaer.***

In de zestiende eeuw komen te Breda nog verscheidene Ypelaers voor. o.a. ***Peter van Ypelaer,*** vader van den priester Heer ***Frans*** en van ***Jan van Ypelaer,*** welke laatste een zoon ***Cornelis*** had, die in 1553 en volgende jaren tienman en schepen van Breda was.

Uit het vorenstaande blijkt genoegzaam hoe moeilijk het ware, een ook maar eenigszins volledige genealogie samen te stellen. Van verschillende gelijknamige personen mag men bij gebrek aan gegevens de identiteit niet aannemen. Ik wil mij daarom beperken tot een spruit van den ouden stam, die jarenlang in Heusden heeft gebloeid en die nog in de zeventiende en in de achttiende eeuw in aanzien is geweest.

In de lijst van schepenen, voorkomende in Oudenhoven's „Beschrijvinge der Stadt Heusden", wordt op het jaar 1442 vermeld ***Peter van Ipelaer die Oude.*** Men hoede zich er echter voor, verband te zoeken tusschen dezen schepen en de latere Heusdensche magistraten van dien naam: want de schepen van 1442 heeft niet bestaan, het is een vergissing met een naamgenoot van 1542.

1. De eerste dien wij te Heusden aantreffen, is ***Jan Petersz. van Ypelaer,*** die omstreeks 1487 in het huwelijk trad met ***Geritken,*** dochter van ***Jan de Potter Matthijsz.,*** die in 1464 en '79 schepen te Heusden was geweest, en ***Meyntken Ghenen Gerardsdr.*** Jan's herkomst bleef mij dusver onbekend. In 1502 werd hij beleend met een steenen huis met hofstad bij de Wijksche poort op den Dam te Heusden, een leen der grafelijkheid van Holland. Hij was een der vermogendste ingezetenen, en zat in 1514, '16 en '20 in de schepenbank. Evenals zijne nakomelingen zegelde hij met het St. Andrieskruis, vergezeld van de dertien hermelijnstaartjes. Het door de familie gevoerde helmteeken was een hondekop en hals van keel, met spitse ooren, tusschen twee schuinlinksgeplaatste schrobzagen in natuurlijke kleur. Hij overleed omstreeks 1539 en liet drie zoons na:
   1. ***Peter*** de oude, die volgt onder A 11.
   2. *Gijsbrecht,* die priester werd. Hij was achtereenvolgens pastoor van Drunen (1526-'30) en van Moergestel en stierf 24 April 1569.
   3. ***Peter*** de jonge, die volgt onder B 11.

A.

11. ***Peter*** *Jansz.* ***van Ypelaer de oude*** was geboren in 1488 en was in 1521 voor het eerst schepen van Heusden, welk ambt hij met korte tusschenpoozen bekleed heeft tot 1556. Ook was hij H. Geestmeester (1526) en burgemeester (1529, '37, '57 en '58), alsmede rentmeester der Abdij van Berne. In 1544 schonk hij met zijn jongsten broeder een rente aan het kapittel te Heusden voor zielmissen voor hunne ouders. Hij testeerde 12 Febr. 1559 en stierf in dezelfde maand.

    Hii is tweemaal gehuwd geweest. Den naam zijner eerste vrouw vond ik nergens vermeld. Als weduwnaar hertrouwde hij omstreeks 1545 met ***Maria van Wijck,*** dochter van ***Leonis van Wijck Beydensz.*** en ***Beatrix van Deventer Hermansdr.,*** en weduwe met drie kinderen van ***Gerard Jansz. van Berlicum,*** uit 's-Hertogenbosch.

    Peter liet vier kinderen na:

    1. ***Margaretha. Zij*** trouwde omstreeks 1541 met ***Adriaen Beelaerts,*** zoon van den Heusdenschen schepen ***Rutger Beelaerts*** en ***Lucia Blanckaert.*** Hij volgde zijn schoonvader op als rentmeester der Abdij van Berne (1541-'44) en was later schepen van Heusden (1544, '45, '48, '49, '51 ***en*** '53). Na een ziekbed van verscheidene weken overleed hij, 36 jaren oud, in Januari 1554. Margaretha hertrouwde 1559 met den 27-jarigen *Daniel van der Horst,* die in 1566 schepen van Heusden is geweest. Zij was in 1559 na haars vaders dood beleend met het steenen huis bij de Wijksche poort en stierf in 1574.
    2. ***Jan,*** die volgt onder 111.
    3. ***Catharina,*** gehuwd met ***Adriaen Matthijsz.,*** geboren in 1535, schepen (1564, '68, '69, '72, '74, '77, '78, '81, '83 en '84), gasthuismeester (1573-'74) en burgemeester (1573, '75, '76, '80) van Heusden, hoogheemraad van den Hoogen Maasdijk. Hij overleed

in 1584, zij ongeveer een jaar later, zonder kinderen na te laten.

4. *Huberta,* vermeld in 1552.

111. ***Jan Petersz. van Ypelaer*** was in 1560, '62 en '65 schepen van Heusden. Blijkens eene door zijn neef Gerard Beelaerts in 1581 afgelegde verklaring is hij in 1573 in dienst getreden van den Prins van Oranje, doch in hetzelfde jaar te 's-Hertogenbosch gevangen genomen en eerst na twintig maanden 'losgelaten. Openbare functiën heeft hij daarna niet meer bekleed. Hij overleed omstreeks 1585. Uit zijn huwelijk met ***Cafharina Spiering van Aelborg,*** die hem omtrent 20 jaren heeft overleefd en die eene dochter was van ***Joost Spiering van Aelborg*** en ***Johanna van Veen,*** had hij vier kinderen:

1. ***Jan.*** Deze ontving in 1575 als legaat van Aleyt van Oudheusden, weduwe van zijnen oom Hugo Spiering van Aelborg, een erf in de Burchtstraat te Heusden. Na 1597 wordt hij niet meer vermeld.
2. *Joost,* geboren in 1556, trouwde in 1584 met ***Willemke Turck,*** dochter van ***Willem Jacobsz. Turck*** en ***Janneke Aertsdr.*** Zij was sedert 1582 weduwe van ***Jacob Jansz. van Gressenich,*** een Utrechtenaar, die in 1579 poorter van Heusden was geworden, waar hij het beroep van notaris en procureur uitoefende en in 1581 gasthuismeester werd; bovendien had hij er herberg gehouden in het in 1575 door hem gekochte huis „de Moriaen" in de Pelserstraat. Willemke maakte haar testament, krank te bed liggende, op 19 Sept. 1596 en overleed spoedig daarna. Uit het feit dat zij hare zuster tot erfgename maakte, valt af te leiden dat zij geen kinderen heeft nagelaten: enkele andere akten doen daaraan twijfelen, maar de kinderen zelven worden nergens vermeld gevonden, (Vgl. ook De Navorscher 1882, blz. 61). Na haren dood verkocht Joost „de Moriaen" (1597) en in 1599 (huwelijksvoorwaarden 15 Maart) hertrouwde hij met ***Sophia Cornelisdr. van Ghiessen,*** weduwe van Seger ***Anfhonisz. Smit.*** Beiden overleden omstreeks 1606. Twee 'dochters van Seger Jansz. van Emmichoven waren in 1607 hare erfgenamen. Joost had zijn boedel aan het weeshuis vermaakt.
3. *Petronella,* nog vermeld in 1597.
4. ***Hugelena,*** vóór 1585 gehuwd met ***Willem Tampson.*** luitenant in de compagnie van Kapitein Knolz. Ook zij leefde nog in 1597.

B.

II. ***Peter Jansz. van Ypelaer de jonge*** was schepen van Heusden in 1537, '44, '45, '49, '57-'59 en kerkmeester in 1553 en '56. Hij trouwde le met ***Joostken van den Yser,*** dochter van ***Arnt van den Yser*** te 's-Hertogenbosch. Zij stierf 24 Sept. 1537, waarna hij hertrouwde met ***Wilmyna van Heuckelum Jansdr. Zij*** overleden spoedig na elkander in 1574 en '75. Hij was onder meer eigenaar van het huis „int Witte Hert" op den Dam bij de Vischmarkt te Heusden, dat later aan zijn zoon Joost kwam, wiens weduwe het in 1579 verkocht.

Uit het eerste huwelijk geen kinderen, uit het tweede vier:

1. *Joost,* die volgt onder 111.
2. ***Barbara.*** Op 4 Febr. 1574 droeg zij met haren vader het huis „de drie Croonen" in de Hoogstraat, alsmede een huis met bouwerij en berg in de Potterstraat, beide te Heusden, over. Zij vermaakte 30 gld. aan het Gasthuis en overleed in 1574.
3. *Sebastiaen,* die volgt onder IIIbis.
4. ***Johanna,*** religieuse in het klooster der Spinsters te Waalwijk, waar zij 24 Nov. 1570 overleed.

III. ***Joost Petersz. van Ypelaer*** werd in 1576 bij doode zijner moeder beleend met 3 morgen land onder Hedikhuizen, afkomstig van zijn grootvader Jan van Heuckelum, en in hetzelfde jaar kocht hij 10 morgen onder Heesbeen; daarentegen droeg hij in 1574 en '76 huizen in de stad over. Ziek te bed liggende testeerde hij met zijne vrouw op 1 Maart 1577: hij overleed in dezelfde maand. Zijne weduwe ***Barbara de Bree,*** dochter van ***Jan de Bree*** en ***Cunera Godertsdr.,*** die bij bedoeld testament beloofd had niets te zullen doen zonder goedkeuring harer moeder, hertrouwde enkele jaren later met ***Mattheus Verbeeck Joostenz.,*** penningmeester van de fortificatiën te Heusden, met wien zij in de Potterstraat woonde, doch die in 1584 wegens wangedrag op de Vuilpoort te Dordrecht werd in bewaring gesteld. Barbara overleed kort na zijne gevangenneming. Verbeeck is later hertrouwd met ***Anna van Brienen,*** dochter van den Arnhemschen burgemeester ***Aernf van Brienen.*** Na eenige jaren te Wijk te hebben gewoond, kwam hij weer te Heusden terug, waar hij van 1603 tot 1614 het ambt van stadskamerbewaarder heeft bekleed.

Joost had drie kinderen nagelaten:

1. ***Claesken.*** Blijkens eene akte van 8 Juni 1595 was zij eene belangrijke som ten achter gebleven aan den boedel van wijlen haren vroegeren voogd Rutger Beelaerts en verkeerde zij door het overlijden van haren broeder, de desolaatheid des tijds, overstroomingen en anderszins in moeilijke omstandigheden, zooals met zoovelen in dien tijd het geval was. Zij woonde te Delft, toen zij aldaar 6 Aug. 1595 trouwde met ***Adriaen Jansz. Keyser,*** met wien zij in den Haag ging wonen. Na diens overlijden kwam zij weer te Heusden, waar zij in 1611 hertrouwde met ***Laurens Cueliers,*** kleermaker in den Haag. Zij leefde nog in 1639.
2. ***Jan,*** die in 1593 met de 3 morgen onder Hedikhuizen werd beleend, doch een jaar daarna ongehuwd is overleden, dit land aan zijne zuster nalatende.
3. Een kind, dat jong is gestorven.

IIIbis. ***Sebastiaen Petersz. van Ypelaer*** schaarde zich aan de zijde van den Prins van Oranje en rustte het schip zijner moeder, die als zoovele welgestelde Heusdenaren eene brouwerij had, ten oorlog toe. Op 25 Oct. 1575 sneuvelde hij bij Bommenede tegen de Spanjaarden. Uit zijn huwelijk met ***Hilleken van Veen,*** dochter van ***Dirck Jacobsz. van Veen*** en ***Claesken Jansdr.,*** had hij slechts één kind, den onder IV volgenden ***Johan.***

IV. Mr. ***Johan van Ypelaer*** groeide op onder voogdij van zijn neef Rutger Beelaerts, secretaris van stad en lande van Heusden, studeerde in de rechten en had in 1595 den graad van licentiaat behaald. Later is hij, evenals zijn voogd vroeger geweest was, rentmeester der abdij van St. Truyen geworden. In het stadsbestuur was voor hem, als belijder van den Roomschen godsdienst, geen plaats: maar wel is hij in 1618 en '19 weesmeester te Heusden

geweest. Hij was gehuwd met *Eeltgen van Wijck*, dochter van den burgemeester ***Cornelis Willemsz. van Wijck*** en ***Maria Anthonis Ewoutszsdr. (van Gellicum)***, overleed ***31*** Oct. ***1641*** en werd evenals zijne vrouw in het klooster der Spinsters te Waalwijk begraven.

Zij hadden vier kinderen:

1. ***Sebastiaen,*** die volgt onder V.
2. ***Maria,*** geboren omstreeks 1613, overleden 1678 en begraven te Milen bij St. Truyen. Sedert 1665 was zij abdis van het adellijk klooster Milen.
3. ***Hillegonda.*** Zij woonde te Heusden in de Potterstraat, waar zij in 1657 aan een Jezuiet uit Antwerpen gelegenheid verschafte in het geheim godsdienstoefeningen te houden. Ook nam zij een Mariabeeld in bewaring, dat tijdens den beeldenstorm uit de kerk te Aalburg was gered en waaraan wonderen werden toegeschreven. Zij leefde nog in 1668 en werd te Waalwijk bij hare ouders begraven.
4. ***Adriana,*** gehuwd in Dec. 1651 met ***Johan van Gilse,*** Heer van Villers, Lens St. Servais en Lens à Croix [2]), welke heerlijkheden hij voor 7000 gulden had gekocht. Hij leefde nog in 1670, toen hij curator was over de goederen van zijn zwager Sebastiaen, maar is niet lang daarna overleden. In Mei 1672 werd zijne weduwe beleend met de door hem nagelaten heerlijkheden: in 1673 kocht zij een graf in de Groote kerk in hunne woonplaats Breda. Zij hertrouwde (huwelijksvoorwaarden voor notaris Jan Teulings te Breda) 5 Jan. 1680 met ***Jan van Cannaert d'Hamale,*** Heer van Landwijck, meyer van Halen, gedoopt te Santhoven 2 Febr. 1622, weduwnaar eerst van ***Anna Maria van Arnhem,*** daarna van ***Margaretha de Cock,*** zoon van *Lambert* ***van Cannaert*** en ***Catharina Basseliers.*** Hij overleed reeds 30 Oct. 1681 en werd te Massenhoven begraven. Zijne weduwe stierf 6 Jan. 1684.

V. ***Sebastiaen van Ypelaer is*** evenals zijn vader rentmeester der abdij van St. Truyen geweest. Nadat hij het goed de Ypelaar bij Breda had gekocht, waar hij in 1646 een kasteeltje deed bouwen, noemde hij zich Heer van Ypelaer. Omstreeks 1670 moet hij zijn overleden. Sedert 10 Sept. 1645 was hij gehuwd met ***Emerentia Sandelyn,*** dochter van ***Cornelis Sandelyn*** en ***Barbara de Proost.***

Uit dit huwelijk 7 kinderen, wier acht kwartieren waren:

van Ypelaer	Sandelyn
van Wijck	de Proost
van Veen	van Beaumont
van Gellicum	de Jonge.

1. *Justina.*
2. ***Aleydis.***
3. ***Johan Arnold.*** die volgt onder VI.
4. ***Maria.***
5. ***Cornelis.*** Volgens eene ms. genealogie in de collectie van Slingelandt in het archief van den Hoogen Raad van Adel, waarin ook zijne mij van elders niet bekende zusters worden vermeld, zou hij te 's-Gravenhage zijn gehuwd en 3 zoons en 1 dochter hebben gehad.
6. ***Maria,*** begijn te Turnhout.
7. ***Thomas Walraven,*** gehuwd met ***Agnes Bartruyd van Heisgen,*** dochter van *Hendrick* ***van Heisgen,*** Heer van Hees. Hij werd in 1700 beleend met het huis Hees bij Didam. Het laatst vond ik hem vermeld in 1721, toen hij beleend werd met een hofstad te Beesd, welke hij aanstond weder overdroeg.

VI. ***Johan Arnold van Ypelaer*** erfde in 1684 van zijne moei de weduwe Van Gilse de heerlijkheden Villers, enz. Later erfde hij nog van zijne nicht Clara van der Meer van Berendrecht het huis Berendrecht onder Aarlanderveen aan de Goudsche sluis, waarmede hij in 1693 werd beleend [3]). Daarna woonde hij op het huis Berendrecht, waar hij ***30*** Mei ***1716*** overleed. Hij was gehuwd met ***Mechtildis van Os,*** uit Gorinchem, dochter van den officier *Hendrick* ***van Os*** en ***Geertruyt*** *Snoeck.* Zij overleed op Berendrecht 27 Nov. 1730 en werd te Alphen begraven.

Uit dit huwelijk 2 kinderen, wier kwartieren waren:

van Ypelaer	van Os
Sandelyn	Snoeck
van Wijck	van Zircxzee
de Proost	van Dormhagen.

1. ***Clasina,*** die in 1712 (huwelijksvoorwaarden te Woubrugge 24 Oct.) in het huwelijk trad met ***Frederik Hendrik Joseph von Splinter,*** Heer van Grawelhorst, in het land van Kleef, zoon van ***Johan*** *Wilhelm* ***von Splinter,*** Heer van Grawelhorst, en *Ottona* ***Judith von Oldenhoven. Zij*** hertrouwde met ***Lambertus van Bam*** en overleed in 1743.
2. ***Johan Sebastiaan,*** die volgt onder VII [4]).

VII. ***Johan*** *Sebastiaan* ***van Ypelaer,*** Heer van Villers, Lens à Croix en Berendrecht, was geboren te Gorinchem en overleed op Berendrecht 22 Maart 1746: op 30 Maart werd hij te Alphen begraven. Zijne heerlijkheden in Waalsch Brabant had hij in 1729 verkocht. Hij was 30 Jan. 1742 (kerkelijk eerst 30 Nov. d.a.v.) te Aarlanderveen gehuwd met ***Johanna van (der) Nieustadt,*** geboren te Meer in het land van Kleef. Zij hertrouwde te Aarlanderveen 30 Juni 1747 met ***Pieter*** *Nuy,* eveneens uit Meer afkomstig. Nog geen jaar later, op 30 April 1748, werd zij te Alphen begraven. Haar tweede man volgde haar op 18 Sept. 1758 in het graf.

Johan Sebastiaan's eenig kind, ***Mechtildis van Ypelaer,*** was op Berendrecht geboren en 10 Maart 1743 te Aarlanderveen gedoopt [5]). Zij kwam onder voogdij van haren neef Johan Arnold von Splinter, die Berendrecht in 1753 verkocht. Zij is tweemaal gehuwd, 1 e in 1764 met ***August von Radzitsky, 2e*** omstreeks 1774 met ***Peter Johannes Hyacinthus Portmans,*** geb. 1721, st. 3 Maart 1788, zoon van ***Johan Egbert Porfmans,*** landrentmeester van Gelder, en ***Maria Henrietfe de Freneau.***

Als laatste van haar geslacht overleed zij te Boxmeer op 19 Dec. 1828, uit beide huwelijken kinderen nalatende.

---

2) De heerlijkheden Lens St. Servais, Villers devant Hanut en Lens à Croix. gelegen in Waalsch Brabant, hadden vroeger behoord aan een lid van' het bekende geslacht. Suys. Zij maken thans deel uit van de provincie Luik; de laatste twee zijn tegenwoordig bekend onder de namen Villers-le-Peuplier en Lens St. Remi of Lens-les-béguines,

3) Clara's vader, Nr. Franck van der Meer van Berenclrecht, was in 1646 met dit goed beleend tegen ontslag van den leenplicht van het vervallen huis Berendrecht onder Leiderdorp. Hare moeder, Jacobmina Booth. was eene dochter van Josina Sandelyn, de tante van Johan Arnold's grootvader Cornelis Sandelyn.

4) Misschien is er nog een derde kind geweest. In de kerk te Alphen hing vóór 1793, behalve de rouwborden voor Johan Arnold, Mechtildis van Os en Johan Sebastiaan, nog een rouwbord met het wapen van Ypelaer en den sterfdatum 16 April 1718.

5) Bij haren doop wordt Aleydis van Ypelaer als getuige vermeld.

Een oude Veluwsche afstamming+ Dr. Willem Bosch en zijn voorgeslacht,

(Bosch — in den Bosch — Huyscamp — toe Huyscamp — van Silvolde),

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

(Vervolg en slot van LVII, 499).

Over den vader *Evert* en den oom *Johan to Huyscamp* van *Gijsbert* leveren de Gerichtssignaten der Veluwe, Bank van Apeldoorn, in 1485, 1481 en 1474 [56]) eenige acten op. Des Donredaiges op sente Mauritiusdach (22 Sept.) 1457 [57]) vindt men in die signaten een acte luidende: *Evert te Huscamw is wair geworden Gerit Btrsch tegen Tijman van Welden en Evert is quyt gewest van Gerit's wegen, want hij mit enen onderpander gepeynt is en een dienstman is.*

Deze inschrijving is van belang in verband met hetgeen van Spaen ons in zijn Oordeelkundige Inleiding tot de Historie van Gelderland, IV, p. 248 over de dienstmannen op de Veluwe 'mededeelt: „zij genoten verscheidene voorrechten, b.v. zij konden door geen onderpander gepeind worden, zij waren ongehouden tegen een schatbaar man in het gericht te treden, maar deze moest tegenover hen een man stellen van dezelfde rechten als de dienstman".

De vader van *Johan* en *Evert to Huyscamp* blijkt uit verschillende eerdere acten in dezelfde Gerichtssignaten der Veluwe. Wij schrijven b.v. de volgende af: Donredach post Letare (23 Maart) *1452* [58]) Apeldoorn. *Jan Evertss* en *Evert, zijn broeder te Huyscamp* kennen *Arnt te Wachtevelt* (deze was hun zwager, zooals wii zagen) 54 Rijnsch gulden, halffgolden R. gulden en halff Thomas R.gl. op Martini nestkomende.

Vóór dien komen *Jan* en *Evert,* zijn broeder, herhaaldelijk voor in allerlei acten in die siqnaten als *Evert Janszonen* in een proces, dat hun tot na 1452 levende vader te voeren had tegen *Roelof de Lewe* [59]) en in een tegen de buren (eigengeërfden) van de mark Noord-Apeldoorn [60]). Wij kunnen om niet te uitvoerig te worden, al die inschrijvingen niet overnemen, maar verwijzen naar de in de voetnoten vermelde vindplaatsen. Vast staat echter, dat de vader der gebroeders *Jan* en *Evert to Huyscamw, Evert Janss to Huyscamp* geweest moet zijn en deze laatste komt voortdurend van af 1418 in de Gerichtssignaten voor. In het oog houdende, dat *Evert Janss to Huyscamp* de vader blijkt te ziin van *Jan* en *Evert to Huyscamp, is* het van belang thans af te schrijven hetgeen over de goederen te Huiscamp staat ingeschreven in het *oudste* Tynsregister van het ambt van Loenen en Apeldoorn, n.l. in het deel, dat in 1449 werd aanqeleqd en dat wat de betalingen van de tvnsen en de namen der *latere* betalers betreft, tot circa 1500 is bijgeschreven,

Noort-Apeldoren.

item Evert de Huntscamp de IJ jugera 11 hont LXXV r(oeden) ..... VII d (enarii) 1 m (ita)
(daarachter [61]) is hier later bijgeschreven: *habet Joh(an) et Evert Hunskamp)*

item de 1111 hont quondam Aelt t(e) Maet ..... IIId. 1 m.
(daarachter is later bijgeschreven: *habet Wijchman te Huntscamp)*

dan eenige posten verder staat er:

item Johannes Johannis Wolteri de 111 jugera V hont XLII r(oeden), emptis contra Gijsbert de Mekeren quondam Everardi de Huntskamp de bonis te Huntscamp cum suis pertinenciis .... XV d.
(boven den later doorgeslagen naam van Johannes Johannis Wolteri is daarna als latere betalers van den tyns bijgeschreven: *Johan end Evert van Huntscamp, gebroederen,* terwijl in margine later is bijgeschreven *modo Gijsbert).*

Onder deze inschrijving zijn later bijgeschreven de blijkbaar later verkregen tynsplichtige landen, welke alle reeds vermeld zijn in het volgende Tynsregister, dl. 1546-1599 en waarvan wij reeds copie gaven op kol. ..... hiervoor;

ten slotte volgt de volgende post:

item Evert Janss van Silvonden de IIIj jugera 1111 h(ont) LXXXIII r(oeden)emptis contra Johannes Wotteri ..... I s. VIII d.
(daarboven staat, met doorslaan van den naam van Evert Janss van Silvonden, als latere betalers *Johan end Evert van Huntskamp gebruederen,* terwijl naast dezen post is bijgeschreven: acquis. a° LI111 (1454).

Ten slotte volgen *later* nog deze 2 bijschrijvingen

item Wijchman te Huntskamp van dat twetffte deel van den erve ende guede dat Evert te Huntskamp plach te wesen ..... IIJ d;
daarachter staat nog: *habet Gijsbert to Huyscamp.*

item Henrick van Clutenberch van dat twelfte deel van den voirs erve en gude en van Jan Wolterss erve ..... IIJ d;
daarachter staat nog: *habet Jan Everts Huyscamp.*

Slaan wij nu het oudste Tynsboek van het Ambt van *Voorst* op, dat in 1448 — dus één jaar eerder dan dat van *Apeldoorn* — *is* aangelegd, dan vinden wij onder: *Census novus in Tuylremarck* de volgende inschrijvingen:

item Dominus de Voorst de 111 jugera 11 hont XXVr(oeden) emptis contra Dominus de Voirst et de Keppel ..... XIIII d(enari) (de naam Dominus de Voorst is later doorgeslagen en in de plaats daarvan is gesteld: *Johannes de Silvonde et Everardi de Huntskamp, frater ejus;* daarna zijn ook deze namen weder later doorgeslagen en daarboven als latere zipenaar hijgeschreven: *Gijsbert to Huyscamp.*

Deze vondsten in het Tynsboek van Voorst bevestigen dus volkomen hetgeen wij uit de inschrijvingen in het Tynsboek van Apeldoorn trachtten te bewijzen: *Evert to Huyscamp,* komt onder *Voorst* voor met zijn broeder *Johan,* die daar *Johan van Silvonde* heet. Dat het dezelfde personen zijn, als degenen onder Apeldoorn ingeschreven, blijkt ten slotte uit de omstandigheid, dat beide complexen tynsplichtige landen later ten name staan van *Gijsbert to Huyscamp,* den nazaat van *Evert Johanszn.*

Even goed als de naam *Huyscamp* later verloren ging, toen door het bezit van het goed *den Bosch,* de naam *Bosch* als Familienaam werd aangenomen, evenzoo is de naam *van Silvolde,* welke onder Apeldoorn niet inheemsch was, maar uit het ambt van Voorst stamde, verloren gegaan toen het goed *Yuyscamp* in het bezit van een van *Silvolde* was geraakt.

Vóórdat een *van Silvolde* houder ten tynsrechte van een gedeelte van het overigens niet tynsplichtige goed Huyscamp werd, zetelde op dat goed een ouder geslacht *Huyscamp,*

+) Zie Gerichtssignaten der Veluwe, dl. 1484-1486, fo. 128 vs: dl. 1481-1484, fos. 145, 164 vs; dl. 1474, fos. 35, 33 vs., 34.

57) Idem, dl. 1456-1458, fo. 91 vs.

58) Gerichtssignaat der Veluwe, dl. 1450-1452, fo. 181.

59) Gerichtssignaat der Veluwe, dl. 1450-1452, fos. 132, 109, 84 vs. 61, 31.

60) Idem, dl. 1450-1452, fos. 60 vs en 30 vs.

61) In margine links staan bij alle posten steeds notities over de jaarlijksche tynsbetalingen.

waarvan men den naam, behalve bij de vermelding in het oudste tynsregister van de eerste tynsbetalers van het goed Huyscamp, ook in de oudste rekeningen van het Hertogelijk archief van Gelderland meermalen terugvindt. Wij vermelden hier slechts, dat in de rekening van Henricus van Herwen over 1387/1388 [62]) onder: in *officio Apeldoren* voorkomt *D(omi) na Huescamp.*

Ook in de rekening van Godefridus en Jacobus Bierwisch als rentmeesters van Veluwe over 1335/1336 [62]) vindt men reeds vermeld onder *Precaria: item bona Everardi Huntscamp* ..... 1 lb. en item *Ecberfus Huntscamp* ..... *1 lb.*

Tot dit *oudere* geslacht *Huyscamp* behoorde als laatste — voor zoover wij konden nagaan — de *Evert the* Huyscamp, die tot 1416 in de rekeningen voorkomt. Van hem moet *Gijsberf van Meeckeren* het goed *geërfd* hebben, althans de inschrijvingen bij hem in het oudste tynsregister zegt niet „emptis contra" (= gekocht van), maar „quondam" (wat op vererving duidt). *Gijsbert van Meeckeren* behoorde tot het riddermatige geslacht en was Hertogelijk rentmeester der Veluwe o.a. van 1418-1421.

Evert Johanss van Silvolde moet uit de in het scholtambt van Voorst gelegen *Silvoldermark* afkomstig zijn geweest: *daar* wordt het eerst dit geslacht gevonden. Op een der oudste tynsrollen van Voorst, dateerende van omstreeks 1415, vindt men de volgende aanteekeningen:

Velfwickermark.

item Johan van Silvonden de II jugera empfis ab Gerrit et Zweder Leuwe, quondam Aleidis Ruerinck.

ifem de VIII jugera II honf quondam Hermanni de Apeldoorn et ..... manni (schrift vergaan) *de Silvonde.* Als jaarlijks te betalen bedrag is achter beide perceelen één bedrag gesteld, n.l. *II* s. *IX d.*, de later gestelde bijschriften ter rechterzijde luiden:

acquisifis per heredes Heilwig quondam Joh. van Silvolden a° XXII (1422), ter linkerzijde staan weder de aanteekeningen *over* de jaarlijksche betalingen. Het is derhalve aannemelijk, dat de vader van *Everf Johans van Silvonden,* de *Johan van Silvolden* is, die gegoed was in de *Veltwickermark* onder Voorst en die één zijner perceelen verkregen had van *Herman van Apeldoorn* en van *(Her)man van Silvolde.*

Op den zelfden tynsrol van Voorst, thans onder *Silvondermark.* vinden wij dezen *Herman van Silvolde* nog eens genoemd, n.l.: *item Griefe soror Hermanni de Silvonde de III jugera IIII hont. quondam Henrici de Silvonden* ..... *XIIII d.I.m.;* als latere eigenaar is daarna bijgeschreven: *habet ecclesia de Twenlo* (= Twello).

Komt *Johan van Silvolde* met dezen achternaam nog in de registers van Apeldoorn voor, bij zijn zoon *Evert Janss van Silvolden* begint die naam reeds te verdwijnen, om bij hem en zijn zoons plaats te maken voor dien van het goed, waarop zij gevestigd waren, n.l. *Huyscamp.*

In de Domeinrekeningen van de Veluwe (Hertogelijk Archief, A, I, m.) komen zoowel *Johan van Silvolde* (geb. ±1360), als diens zoon *Everf Janss* in zoo'n overstelpend aantal posten voor, dat het niet doenlijk is, deze alle weer te geven. Wij verwijzen daarvoor naar de rekeningen van Gijsbert Pieck (1408), Gerard v. d. Hage (1407, 1410), Gijsbert van Meeckeren (1418, 1419, en 1421) , Johannes de Lent (1422), Arnold de Boecop (1425), Johan die Joede (1431), Arnold van Goer (1442, e.v.), alle overste-rentmeesters der Veluwe, waarin bij de verpachting der tienden (decima) op

[62]) Hertogelijk archief, A, I, m. Rekeningen van de Veluwsche renten.

de Veluwe, *in officio Voirst, Jan van Silvolde* genoemd wordt in 1407, 1408 en 1410 onder *decima Aesvelde, decima Silvonden op ten Teuge, accis de Twenlo, enz.* terwijl sedert 1417 en daarna in 1421, 1422. 1425, 1431 tot 1447 als pachter van diezelfde tienden staat ingeschreven *Evert Janss van Silvonden,* ook alleen als *Everf Janss vermeld.* De naam *Huyscamp* wordt eerst vanaf 1452 definitief aangenomen, de naam *van Silvolde is* dan verdwenen, evenals de patroniemen.

Wij moeten hier verder vast stellen, dat in de streek waar dit geslacht woonde, n.l. in en in de omgeving van de Silvoldermark, de leden mèt den geslachtsnaam *van Silvolde* voorkomen. Kon men denken, dat *Everf Johans* te Apeldoorn komende, genoemd is naar de plaats zijner herkomst: *van Silvolde,* deze gedachte vervalt, waar men de leden, n.l. de jongere *Johan in* 1448 en later en de oudere *Johan, Griefe. Herman* en *Henrick* vóór 1415 reeds ter plaatse met dien geslachtsnaam zien voorkomen. Zij moeten tot een aanzienlijk inheemsch geslacht behoord hebben. Ook het verband met het aanzienlijke geslacht *van Apeldoorn* wijst op de positie van de *van Silvolde's* aldaar,

In het oudste *Register van* restanten van *tynsbetaling van de Veluwe,* loopende van 1371-1418 [63]), vinden wij op fo. 14 van het jaar 1384 onder: *resfanfe censu officii Voersf.*

Silvoldermark

ifem H. de Silvonde de III jugera IIII hont ..... *XIII d. I m* [64]).

item summa H. de Apeldoorn ..... *XV s(olidi) x d.*

item H. de Silvonde de II jugera V honf ..... *X d. II m.*

Item G. de Silvonde de IIII jugera ..... *XVI d.*

Laatstgenoemde *G. de Silvolde* was *Gerit van Silvolde,* vermoedelijk een broeder van *Herman* of *Johan van Siluolde.*

Onder: *resfanfe censu in Silvoldermarc* over 1380 vindt men: *item Gerit de Silvolde de IIII jugera* ..... *XVI denarii.*

Later vindt men in het oudste Tynsboek van Voorst onder dezelfde mark: *item de IIII jugera* ..... *XVI d. uxor et filius Gerit de Silvolde.*

Voornoemde *Gerit van Silvolde* werd in 1382 burger van Deventer [65]) en woonde blijkens de Cameraars-rekening dier stad over 1387 [66]) nog op de Veluwe. Hij was een der 2 banierdragers (hetgeen volgens Dumbar, Kerkelijk en Wereldlijk Deventer een aanzienlijk ambt was, zij werden vóór de schepenen geplaatst) van de 2 stadsvendels te Deventer en overleed vóór 17 Oct. 1401, als wanneer wij *Gheertruid* weduwe van *Gheerf van Zilvolten* met *Lambert Ronnen,* richter, haar broeder, als haar momber, en *Johan,* haar wettigen zoon, te Deventer vermeld vinden [67]). De voornoemde zoon *Johan van Silvolde* werd 1418 priester en wordt 1431 tot zijn dood op 15 Oct. 1435 vermeld in de geschiedenis van het klooster Gaesdonck bij Goch [68]).

[63]) In ditzelfde register komt een Lubbertus de Silvonden voor, die in de jaren 1403, 1406, 1407, 1410 en 1412 staat ingeschreven wegens achterstallige tynsbetaling van IIII denarii. Hij is dezelfde Lubbert van Silvonden, die met zijn vrouw Alyt op 20 Febr. 1403 te Arnhem voorkomt in de Geldersche Kloostercharters. Uit hen stamt stellig de tak van Silvolde te Arnhem, die sedert 1437 voorkomt als beleend met Wolterkensgoed, leen van de Abdij van Prumen.

[64]) Zie het even groote land en de even groote tyns hierboven als omstreeks 1415 staande ten name van Griete van Silvolde.

[65]) Camcraars-rekening van Jacob van Apeldoorn, 1382.

[66]) Idem van Arnt Pape en Henrich ter Brugghen, 21 Sept. 1387.

[67]) Archief van het Groote en Voorster Gasthuis te Deventer, oorkonde nr. 139.

[68]) Gacsdonk, Gedichte des Klosters der regulirten Chorherren, etc. von Dr. R. Rcholten. 1906. De schrijver vermeldt hem uitdrukkelijk als stammende uit Deventer en als zoon van Gerard Sylvolten en Gertrudis Remen (Ronnen).

In het Utrechtsch Bisschoppelijk leenregister vindt men onder Twello, dat omstreeks 1382 *Mechtelt* huisvrouw van *Herman van Apeldoorn* beleend wordt *met den tiende uit den hoftoe Zelvolden,* grof en smal in het kerspel *Twello* en *met den tiende uit het guet toe Herteler* mede aldaar geleegen *(24* Apr. 1394 wordt *Herman van Apeldoorn* [69]) met deze tienden beleend).

In hetzelfde leenregister vinden wij te zelfder tijd, dat *Herman van Apeldoorn* beleend wordt met *twee goeden to Hoenscoten* en met *de tienden grof en smal* in het kerspel van *Twello.*

Blijkens hetzelfde Utrechtsche leenregister werd op *14* Maart 1394 *Herman van Silveholt (van Silvolde)* beleend met *Hoege Hops guef* in het kerspel van Welde, idem met die borchstede geheeten Selve ho 1 t, en *den hof fof Selveholt* en *den Hertelair* en 't *guet tot Overenck* en 't *guef fot Hoenscote* en 't *guet tot Bolckhorst* in het kerspel van *Twello.*

24 April *1434* wordt *Albert Lanssing (Gerritszoon)* met al deze goederen beleend na het overlijden van *Herman van Zelveholt, zijn oom.* Uit de latere beleeningen met dit leen blijkt, dat tot de borchstede Selveholt van ouds een *leenkamer* behoorde en een wahre of *waar* in Silvoldermark.

In het archief van het Groote of Voorster Gasthuis te Deventer vindt men onder Nr. 1162 H.G. eene van 1576 dateerende „copye autentyck van datt Wartal in *Sylvorder marke* up den Toeghe", waarin alle oude goederen, welke een waar in de Silvordermark bezaten, worden opgenoemd. Het *zijn* de navolgende goederen: Slijckhuys, Averenck, den Bockeler, het Groote Hontschat (Hoenschoten), Vermuydens Hontschat. den Bolckshorst, Hoffenck, Sylvolde, Schokenkamp, Haverkamp en Dijcksende.

Blijkens Arch. Aartsbisdom Utrecht, dl. 37 blz. 280, heet Slijckhuys „een e d e 1 (= allodiaal) tynsvrij, teijntvrij en dijckvri nyemants leengoed noch dienstgoed, ledigh, loss en onbeswaert van allen lasten, buyrden, pensien en utgaende rente, uytgenomen dry olde groten enz. aan den pastoor van Twelloo verschuldigd", oorspronkelijk bezeten door *Gelmar van Apeldoorn* en *Mechtelt,* zijn echte wijff, die het in 1452 verkochten. Blijkens het door de Vereeniging Gelre uitgegeven register van bisschoppelijk Utrechtsche leenen in Gelderland gelegen waren omstreeks 1394 van de hierboven opgenoemde goederen en erven, welke de Silvoldermark vormden, het Groote Hoenschoten, Vermuydens Hoenschoten, Bolckshorst, Averenck (Overenck later Hoyenck genoemd), Silvolde en Dijcksende leenen òf van *Herman van Silvolde* òf van *Herman van Apeldoorn* (voor diens vrouw *Mechtelt van Silvolde).* (Een der leenen van *Herman wan Silvolde* n.l. de Hertelaer wordt niet vermeld onder de erven in Silvoldermark, doch ligt blijkens de stafkaart in die mark en wel tusschen de Schokkenkamp en Hoyenk en is dus denkelijk vóór 1576 van naam veranderd). Wij zien dus, dat ongeveer alle #goederen en erven in Silvoldermark in 1394 behoorden aan de geslachten *van Silvolde* en *van Apeldoorn* en daar dit laatste geslacht, dat niet uit die mark stamde, zijn deel door huwelijk verkreeg, kan men aannemen, dat de geheele mark in overoude tijden een vrij en allodiaal bezit is geweest van één geslacht, genoemd naar de daarin gelegen hoofdhof Silvolde.

Dat met *Selveholt,* stellig *Silvolde* bedoeld is, blijkt ten duidelijkste uit een proces, voorkomende in het z.g. *Klaerboek*

[69]) Herman van Apeldoorn was 1389 schepen van Deventer, 1393 richter aldaar en 1402 ambtman van Sallant, zijn vrouw Mechtelt zal eene van Silvolde zijn geweest; hij overleed in 1412, zijn zoon Gelmar van Apeldoorn was toen zijn leenvolger.

der Veluwe op Engelanderholt, dl. 1444-1452, waar men op fo. 63 e.v. verslag vindt van de zittingen in 1445 van dit Hooge Gericht in de zaak van *Aelbert van Suderas* namens zijn vrouw, over den halve *hofter Borchgeheeten Silvolden,* welke vrouw na doode van haar eersten man *Herman van, Silvolden, 20 à* 25 jaar lang reeds de lijftocht van diens goederen genoot, contra *Aelbert Rederinck,* die ingevolge opdracht van *Jutte Lansing, erfgename* van haar broeder *Aelbert Lansing,* met dat goed beleend was geworden.

De borgstede *Silvolde,* met eigen leenkamer, verschillende bijbehoorende goederen en een waar in de Silvoldermark, leen van den Bisschop van Utrecht, moet een zeer oud en belangrijk goed zijn geweest [70]), eigendom van een vergeten geslacht *van Silvolde,* dat tot omstreeks- 1420 nog in het bezit was van een lid van dit geslacht, *Herman van Silvolde,* geheeten, terwijl de tienden uit dit goed en uit bijbehoorende goederen omstreeks 1394 in bezit waren gekomen van een aanzienlijk persoon, *Herman van Apeldoorn* [71]), door diens vrouw *Mechtelt,* die zeer zeker eene *van Silvolde* was.

En nu stamt de in dien tijd ook daar voorkomende *Johan van Silvolde* wel niet van *Herman,* voornoemd, af, maar hij behoorde, gelet op zijn bezit van een tynsplichtig land in de Veltwickermark, gelegen naast een dergelijk hem ook toebehoorend land aldaar, van *Herman van Apeldoorn* en *Herman van Silvolde* afkomstig, stellig tot dit geslacht. De van zijn zoon *Evert Johansz. van Silvolde* (die naar Apeldoorn verhuisde) afstammende *toe Huyscamp's* kunnen niet door bastaardij uit hem afstammen, bastaarden werden onder de keurmeedige lieden gerekend en dan was het ook onmogelijk geweest, dat de kleinzoon *Evert to Huyscamp* als dienstman van den Hertog kon optreden.

Johan van Silvolde, die dood is in 1422, moet omstreek! 1360 zijn geboren.

Tijdgenoot van den vader van *Johan van Silvolde* was in ieder geval *Ludeken van Silvolde,* die in een te Deventer berustende oorkonde van des Vriedaghes na sunte Servaesdaghe in den Meye (16 Mei) 1365 voorkomt als *kerkmeester van Twello* en wiens zegel — vertoonende een St. Andrieskruis — nog aan de oorkonde hangt: het randschrift luidt: *Ludolphus de Selvolde* [72]). Ook in de Cameraars-rekeningen der stad Deventer van 1359 en 1366 komt *Ludiken van Silvolten* voor.

Blijkens de Domeinrekening van de Veluwe van Johan van Breynen en Wynandus Rydder over 1333/34, berustende in het Hertogelijk Archief van Gelderland, vindt men onder *Terrarum divisio et venditione novae, dictus Nye Uutslach.*

De communitatibus (= mark) Silvondem: item a Ludekino de Silvonden de IIII jugera V hont ..... III lb. XI s. *III d.*

item Ludekino de Zelvonden de XXIIII jugera ..... XVIII lb.

waaruit blijkt, dat hij in 1333/34 28 morgen woesten grond in de Silvoldermark in ontginning had, waarvoor hii meer dan 31 ponden betaalde. Wel merkwaardig is, dat in de domeinrekening van Arent van den Gruythuys van 1379 de inschrijving. voorkomt:

item van thynse van den nijen lande van Silvondermark ..... IIII lib. IIIII d.

[70]) In de Tinsrol van Voorst van ± 1415 onder *Census novus in Silvondermarc* staat o.a.: item Johannes van den Hogenwolde de II jugera 1 hont, quondam Peter de Steenbergen, emptis crga Gisbertus de Mekeren, quae pertinent ad curtem Silvonden.

[71]) Deze Herman van Apeldoorn behoorde bewijsbaar tot het adellijke Geldersche uitgestorven geslacht van dien naam.

[72]) Archief van het Groote en Voorster Gasthuis te Deventer, Oorkonde Nr. 38.

item van den thiende to Silvolde oppen Toege (= Teuge) ..... *XXX lib.* dus te samen ruim 34 ponden, zonder dat de naam van den betalenden ontginner is bijgeschreven, doch dat in de domeinrekening van Arnold van Goer over 1442 nog deze post voorkomt:

item Silvonden op den Toege Evert Johanssoen ..... XXXVZ lib., dus 36 ponden, alle welke 3 posten over een tijdvak van ruim 100 jaar loopende, klaarblijkelijk over dezelfde gronden handelen, en steeds met *van Silvolde's* als ontginners.

Het zou ons te ver voeren de verschillende personen van den naam *van Silvolde* op te noemen, die in de 14e eeuw nog op de Veluwe vermeld worden. Wel zijn er veel acten van hen bekend, die de aanwezigheid van *Silvolde's* in die eeuw *doorloopend* aantoonen, maar er is geen genealogisch verband vast te stellen. Wij maken alleen een uitzondering voor *Gerit* van *Zelvolden,* die blijkens het *oudste* leenactenboek van Gelre van 1326 ten Zutphensche rechten door den Graaf beleend was met „'t guet te Nyenense", onder Gietel bij Voorst.

De gegevens zijn te verspreid om hen aan den oudst bewijsbaren stamvader vast te hechten.

'Wellicht zijn er t w e e geslachten in overoude tijden van dezen naam geweest. Sporen van een geslacht, behoorende tot de ministeriales van den Bisschop van Munster, vinden wij o.a. in *Wenemar van Silvonden,* die tusschen 1193 en 1227, voorkomt als Domkanunnik te Munster [73]) en die — evenals wellicht eenige andere der in dit artikel genoemde oude Silvolde's — waarschijnlijk behoorde tot het Loonsche geslacht, dat zijn naam zal hebben ontleend aan de curtis Silvolde bij Varseveld.

Daarentegen was ministeriaal van den Bisschop van Utrecht de *L. de Selvolde,* die op 27 Jan. 1226 o.a. met *H. de Worden, A. de Insula* en *H. de Vorst senior,* borgen zijn bij den verkoop door *Gerard* Graaf van Gelre van het dominium of comitatus van Salland voor 1100 ponden aan Otto II Bisschop van Utrecht [74]).

In ieder geval is het zeer aanzienlijke, oude Veluwsche geslacht later geheel in het vergeetboek geraakt en verwantschap met den *Herman van Silvolde,* die de borgstede Silvolde met bijbehoorende goederen nog in 1394 van den Utrechtschen Bisschop in leen hield, is niet te bewijzen.

Silvolde of *Silvonde is* stellig oeroud: blijkens Sloet's Oorkondenboek, oorkonde Nr. 33, geeft op 23 Maart 838 *Rodgar* kerken en goederen te Duiven, Alatinge en Westerhees in de Lijmers, te Doetinchem in de IJselgouw, te Loenen, Silven, Wageningen en in de gouw Hintingo aan de kerk van St. Marten te Utrecht, en ontvangt hij andere in lijftocht. Er staat echter: ..... *et in pago Felua, in villa Lona et i n v i l l a S u l v e n d a, etc.* Sloet heeft dit laatste nu met *Silven,* den later bij Loenen gelegen mark, vertaald. Maar met *Sulvenda is* stellig bedoeld *Silvenda* = *Silvolde* op de Veluwe bij Twello [75]). Een villa = buurschap *Silven* komt evenals een curtis = hof *Silven* nimmer bij Loenen voor in de oudste tynsrollen en tynsregisters: daarentegen vindt men Silvonden of Silvolden (de *n* en *l* wisselden, zie Twenlo — Twello) bij Twello reeds in de oudst bestaande bescheiden vermeld, doch de naam gaat later verloren, de *Silvoldermark* heet later de

[73]) Zie o.a. Westfälisches Urkunden Buch en Zeitschr. für Vaterländische Geschichte und Altertumskunde, Bd. 32, S. 147; voorts bij Niesert.

[74]) Oorkondenboek van Sloet onder nr. 488.

[75]) Van der Aa in zijn Aardrijkskundig Woordenboek, dl. S p. 386 noemt het ook Silvenda en niet Sulvenda.

mark Teuge, en de naam van den hof of borg *Silvolde* verdwijnt, blijkens de desbetreffende Utrechtsche leenacten, later eveneens. Sloet heeft dus „villa Sulvenda" vertaald met het in zijn tijd bekende Silven bij Loenen, instede met het hem blijkbaar onbekende Silvolde bij Twello, van waar ook het oude Veluwsche geslacht van dien naam stamde.

De bodem zelf levert het bewijs, dat onze zienswijze juist is en dat de *kerk* en goederen, welke Rodgar schonk, in de *villa Sulvenda* bij *Twello* en niet bij Silven lagen. In de kerk te Twello bevindt zich n.l. een zeer oud steenen doopvont, indertijd *in den grond* bij de kosterij gevonden. (Zie ook De Navorscher j.g. 1929).

In de „villa" Silvonde lag een „curtis" Silvonde (zie noot 70) en bij zulk een hof stond in latere tijden wel eens een burcht. Het geslacht *van Silvonde,* dat op den *borg* Silvonde in de Silvoldermark woonde, zal waarschijnlijk van adellijke afkomst zijn geweest. Zooals wij zagen, komt *L. de Silvolde* reeds in 1226 voor als een aanzienlijk *ministeriaal* (getuige zijn borg blijven) van den Bisschop van Utrecht. De betrekkingen tot den Utrechtschen Bisschop blijken eeuwenlang bestendigd te zijn, want de borchstede geheeten Silvolde, de hof te Silvolde en verdere bijbehoorende goederen (n.l. Hoenschoten, de Bolkhorst, Overeng en de Hertelaer) en de tienden van den Hof en van de Hertelaer zijn steeds *Stichtsche* leenen geweest. Het geheele complex moet door een der oudere tot de z.g. „nobiles" (behoord hebbende van Silvo'lde's als allodiale bezitting op zeker tijdstip in de 13e of 14e eeuw den Bisschop zijn opgedragen en van dezen als leen terug ontvangen zijn [76]). Wij brengen tevens in herinnering, dat de borchstede Silvolde een leenkamer had en de *van Silvolde's* dus hun leenmannen hadden.

In 1218 komt een *Sweferus de Silfwolde* voor, die met andere edelen en geestelijken getuige is, als *Bernard,* proost van Emmerik, (die tevens Utrechtsch aartsdiacoon was), aan het klooster Bethlehem bij Doetinchem een mansus in Gaanderen in pacht geeft [77]).

Wij zullen hiermede de opsomming der verschillende verspreid voorkomende *van Silvolde's* eindigen. Gebrek aan bronnen belet ons hun verwantschap met de *Johan en Herman van Silvolde,* geboren plm. 1360, van wie de *Huyscamp*'s resp. afstammen en verwanten waren, aan te toonen.

Stamreeks.

1. *Johan van Silvolde,* geb. omstreeks 1360, gegoed in de Silvolder- en in de Veldwickermark onder het ambt van Voorst, † 1422.

11. *Evert Johanszn. van Silvolde,* ook voorkomende als *Evert Jansz* en *Evert to Huyscamp,* gegoed in de Silvoldermark onder Voorst en in de mark Noord-Apeldoorn onder Apeldoorn, † 1454.

111. *Evert to Huyscamp,* ook voorkomende als *Evert Evert Johanszn.,* bezit te samen met zijn broeder *Johan fo Huyscamp (Johan van Silvolde)* de goederen te Huyscamp en in de Veldwickermark. patroon van een vicarie in de kerk te Apeldoorn, heet dienstman van den Hertog van Gelre, † omstreeks 1486, tr. *Geertruyt Gijsen,* † na 1500, dr. van *Gijsbert Jansz.*

IV. *Gijsbert to Huyscamp,* geb. omstreeks 1475, vermeld

[76]) Blijkens het Protocol van bezwaar van het ambt van Voorst, dl. 1675-1711, fo. 7 vs. heet de Herteler een vrij onbezwaard leengoed, leenplichtig aan den huize de Beukelair.

[77]) Oorkondenboek van Sloet nr. 449 (Origineel in het Rijksarchief te Arnhem.)

sedert 1498, dienstman van den Hertog, onder de 8 „goede mannen" van het kerspel Apeldoorn, eigenaar der goederen te Huyscamp en in de Veltwickermark, patroon en collator van de vicarie in de kerk te Apeldoorn, kerkmeester van die kerk en van de kapel te Broekland, † 1554, tr. 1513 ***Lysken Jacobs,*** uit Twello, † tusschen *1550/1554*, dr. van ***Jacob*** *Roelofs* en ***Griete*** *Roelofs.*

V. ***Johan to Huyscamp,*** bezit de goederen te Huyscamp, vermeld tot 1568, tr. *Geertgen* ***N.,*** overleden na 1568.

VI. ***Hendrik*** *Jansz* ***Huyscamp,*** geb. in 1560 (in Mei 1616 oud 56 jaar, bezit de goederen te Huyscamp, welke zijn erfgenamen in 1634 verkoopen, † kort voor Aug. 1632, tr. *Geertien Winolts,* overleden na Mei 1645.

VII. (Waarschijnlijk) ***Jan Hendriks Huyscamp,*** gegoed te Wilp, bezit het goed den Bosch met den Darler in de Aerdermark, vermeld sedert 1631, † in of voor 1685, tr. N.N.

VIII. ***Gerrif Janssen Huyscamp,*** gegoed in de Aerdermark, bezit 1/5 deel van het goed den Bosch met den Darler, onder Wilp, vermeld tot 1716, tr. Twello 21 Mei 1665 ***Marritgen Hertnans;*** zij hertr. *Aert* ***Gerrits*** en † na ***1700.***

IX. ***Jan Gerrits Huyscamp in den Bosch,*** later ***Jan Gerrits Bosch,*** geb. Twello in 1669, bezit nog 1/3 van 1/5 deel van het goed den Bosch met den Darler en eenige andere goederen onder Twello en Wilp, welke hij ten slotte op 2 na moet verkoopen, † Twello 27 Dec. 1732, tr. Wilp in 1695 ***Aagje Janssen,*** † Wilp, begr. Twello 19 Febr. 1755.

X. ***Willem Bosch,*** geb. Twello in 1716, oudste rijdende bode en roededrager der stad Deventer, kleinburger 1742 en sedert 1752 grootburger van Deventer, verkoopt met zijn ouderen broeder en zijn zuster 1767 hun deel in den Darler en 1785 het land Kreyncks-Honschoten onder Wilp, † Deventer 9 April 1807, tr. 2e Deventer 7 Mei 1748 ***Henrica van Dieren,*** ged. Deventer 24 Mei 1725. † aldaar 3 Maart 1806, dr. van ***Gerrit*** en ***Willemina Bovendorp.***

XI. ***Abraham Bosch,*** ged. Deventer 13 Maart 1757, mr. timmerman en aannemer te Amsterdam, † Amsterdam 1 Maart 1814, tr. le (ondertr. Amsterdam 14 April 1797) ***Hendrica Wanscher,*** ged. Almelo 30 Oct. 1767, begr. Amsterdam 3 Juli 1807, dr. van ***Jan*** en ***Maria Bru yns.***

XII. Dr. ***Willem Bosch,*** geb. Amsterdam 26 April 1798, chef van den Militairen en Civielen Geneeskundigen Dienst in Ned. Indië, med. doctor hon. causa Hooge School te Utrecht (14 Mei 1845). ridder Neder]. Leeuw (26 Aug. 1833), † Arnhem 19 Mei 1874, tr. le Amsterdam 17 Nov. 1825 *Diena* ***Christina*** *Jonker,* ged. aldaar 18 Febr. 1803, † a.b. schip „Canton" in de Indische Oceaan 26 Febr. 1840 (ingeschr. te Rotterdam), dr. van ***Jan*** en *Jannetje Willink;* tr. 2e aldaar 1 Maart 1842 ***Maria Emalia Dorrepaal,*** geb. h. Adegeest, Voorschoten 1 Maart 1822, † 's-Gravenhage 26 Sept. 1909, dr. van ***Willem*** en ***Maria Emalia Colthoff.***

Uit beide huwelijken sproten resp. 8 en 9 kinderen, waarvan 3 zoons uit het 2e huwelijk dit geslacht voortzetten.

Corrigenda: k. 483 : noot [1]) en [2]) dienen omgewisseld te worden.
K. 485/6 (tabel) : bij de kinderen van Willem Bosch de woorden „ex 2a" en „ex 1a" om te wisselen.
K. 487 r. 4 v. b.: Willem Bosch verkreeg met zijn 3 genoemde kinderen in 1752 hot groot-burgerschap van Deventer niet voor 250 el., maar voor 225 gouden guldens (dus voor ongeveer 10× zooveel).
K. 494, laatste regel: lees voor „in of omstreeks 1580": 1560.
K. 495, r. 13 v. o.: bij 8 July is uitgevallen het jaartal 1553.

Jean de la Sablonière (1682-1726)

en zijn naaste verwanten

(LVII, 239)

door E. J. KOPPESCHAAR.

1.

Jean de la Sablonièr[e] werd 14 Februari 1682 [te 's-Gravenhage] geboren als zoon van Mons[r] ***Thomas de la*** *Sablonniere en* Mad[e]moiselle *Jeanne Rosette[r];* hij werd aldaar gedoopt in de Sint-Willebrorduskerk aan de Assendelfstraat 7 Maart 1682 [1]) met als peten Ms[r] Jean Eude en Mad[selle] Isabelle de Grace espousse de Grandjean [2]).

Wel is waar werd hem daar toen het doopsel toegediend door frère Hippolyte de St-Luc, missionnaire, carme déchaussé dans l'église françoise paroissiale catholique-romaine à la Haye, terwijl de stamvader van de familie De Lussanet de la Sablonière, procureur ***Jean,*** wiens herkomst werd gezocht, lidmaat van de Ned. Hervormde gemeente te Nijmegen was, toch is gebleken. dat hier van één Jean sprake moet zijn:

a) Jean Thomaszoon werd verder in den Haag niet vermeld gevonden, wat neerkomt op vertrek uit die stad, in dit geval dus naar Nijmegen;
b) zijn moeder en ook zijn zusters, die straks volgen, bleken N.H. te zijn, evenals de procureur, waardoor Jean Thomaszoon, die als ongeveer tienjarige reeds zijn vader (aannemelijk R.K.) verloor, evenals zijn zusters zich mettertijd tot het kerkelijk genootschap van zijn moeder zal zijn gaan rekenen:
c) dat de procureur bij zijn belijdenis in 1702 volgens het gebruik omstreeks negentien jaar oud zal zijn geweest, is met de gevonden doopakte geheel in overeenstemming;
d) gedrukte bronnen [3]) noemen als kinderen van procureur Jean de la Sablonière en Joanna Elisabet [h] de Lussanet alleen *Stephen* ***Hendrik,*** *Joseph, Reinier* ***Paulus*** en ***Lodewijk Hendrik,*** resp. gedoopt te Nijmegen in 1714, 1719, 1722 en 1723 [4]); hieraan ontbreken wel de namen ***Thomas*** en *Jeanne* ('bij geval Johanna of Johannes), die wij er bhj zouden verwachten, maar ook die van de moederlijke grootouders, ***Jean de Lussanef*** en ***Aurelia de Langh,*** zijn hierbij niet vernoemd, en dit is ook wel verklaarbaar, omdat al de eigen grootouders in 1714 reeds overleden waren (Thomas †1690/93, Jeanne of Johanna † 1710, Jean [in Wezel en in de Nederlanden uiteraard ook

1) Kerkclijkc registers gemeentearchief den Haag inv. 354 [bl. 60]; anders komt de naam daar in de registers van do ongeschoeide Carmelieten (van 1649 af) tot 1694 niet voor.

2) Monsr Jacque[s] Grandjean staat met Mselle Magdeleine Claude Elisabctc de la Leü de Chauvignj als peet vermeld in een akto van 14-1-1685, *ut supra* [bl. 91].

3) Ned. Leeuw XLI (1923), k. 66; Ned. Patriciaat 13 (1923), p. 314.

4) Andere kinderen werden te Arnhem in de registers van Nimwegen niet gevonden.

Johan] † 1703 [5]), Aurelia † Leuven 12-4-1692 [6])); Johanna Rosetter hertrouwde echter met *Hendrik Kruytman*, wiens voornaam wij bij voornoemde kleinkinderen wèl aanwezig zien;

e) kort voor de verzending van dit artikel mocht ik echter vernemen, dat het den vrager door onderzoek in de Bibliothèque Wallonne te Leiden en in archivalia elders gelukt was, dezelfde afstamming te vinden; hoe belangrijk voor constructies de namen van getuigen kunnen zijn, blijkt hier wel heel duidelijk, want de Heer C. J. de Lussanet de la Sablonière deelde mij mede, dat bij de inschrijving van het huwelijk De la Sablonière-de Lussanet in 1714 Adam Jacob Smit [testis] sp[ons] i en Hendrik Kruytman [testis] sponsa [e] optraden. Omdat, volgens den Heer Daniels, de eerste getuige schepen van Nimwegen was, staat diens naam hier ongetwijfeld het eerste genoemd. De doopgetuigen bij Stephen Hendrik waren Stephen van Herwerden, *Hendrik Kruytman* en Magdalena van Happe[n], bij Joseph 16-4-1719 C [a]ecilia Hormans en Margarita van Nuijs, terwijl als peten van Lodewijk Hendrik in 1723 Hendrik van Happen (Hoppen) en Maria Louisa van Arkel staan vermeld. Het spreekt nu wel vanzelf, dat de aldus in Nijmegen optredende Hendrik Kruytman niemand anders dan de stiefgrootvader van voornoemde kinderen is geweest. Ook de naam Van Nuys komt in vele acta in oud Den Haag voor, o.a. behuwd aan de familie Steghelitz [6a]). Connexies *Van Nuys*-Nijmegen-den Haag zijn:

1. *Margarita van Nuys*, jonge& van den Haag, otr. ald. 29-1-1690 Hermanus van Schouwenburgh, j.m. van Nijmegen, b. won. in den Haag 1690;
2. *Harman Nuys*, j.m. van Nimwege, als militair won. in den Haag, otr. ald. (overgeset van 5-2) 1-3-1705 Cornelia de Waal, j.d. van Utregt, won. in den Haag;
3. *Anna van Nuys*, schoonmoeder van *Alida de la Sablonière* (1690-na 15-10-1724, z.a.).

Volgens het huwelijkscartularium in den Haag ondertrouwden zijn ouders aldaar 28-4-1680. De legger beginnende met den jaare 1680(-1686) heeft op folio 6 de volgende inschrijving: *Thomas [de] la Sablonière* jonghman van ontrent parys in vranckryck met *Johanna Rosetter* jongedr van Rotterdam byde woonende alhr inden Hage.

Welke voorstad van Parijs het hier geldt, is ook uit de lijsten van borgerschappen van den Haag (waar de registers van vreemdelingen pas in 1742 beginnen) niet gebleken, maar het hoeft dus niet geheel toevallig te zijn, dat getuige b.v. Didot-Bottin [7]) de naam Sablonnière(s) nu nog in Parijs vertegenwoordigd is.

Voor de gegevens, hier medegedeeld, is in verschillende systemen [8]) in den Haag gezocht op de S, de Z, Las. en Delas.; Jan Laboniere, die in 1701 aldaar een huis verkoopt, behoort

5) Ned. Leeuw LVII. 240.

6) Blijkens eigen handschrift van Jean de Lussanet, volgens inlichting van den Heer C. J. de Lussanet de la Sablonière bewaard door Mevrouw van Beek-de Ir Sablonière van Relde te Ede.

6a) Daniel van Nuys, jm van Swol, geb. omstreeks 1686, † 's-Gravenhage (aangifte 30) -9-1749, otr. 1e ald. 15-1 0- 1713 Aeltje Terheyden (Gehuyssen), jd van Wesel, b. won. in den Haag 1713, † ald. (aangifte 16)-11-1731; otr. 2e 's-Gravenhage 2 en tr. ald. (Hoogd. kerk) 16-6-1737 Cornelia Steghelitz, ged. 's-Gravenhage (Cr. kerk) 25-9-1701, † ná 21-7-1739, d. van Johannes en Lydia van de Velde en wed. van Hendrik Versteegh, van Utrecht. Uit beide huwelijken nakomelingen.

7) Annuaire du Commerce 1 1935, p. 772.

8) D.T.B., reg. Die Haghe net., transport 1671-1771, manuscripten Caland e.a.

tot een andere familie, geallieerd aan de familie Tol. Of de naam hier te lande ook vertaald als Van der Kuylen of als Van der Sande staat ingeschreven, kon niet worden nagegaan, maar is inzonderheid vóór omstreeks 1700 geenszins buitengesloten; want om enkele voorbeelden te noemen, de oude naam De Joinville werd in Nederland Van der Stadt. Fournier gelijkerwijs De Backer, terwijl de naam Smits ook op de M moet worden gezocht (Maréchal).

Rietstap [9]) noemt alleen de familie De la Sablon(n)ière (P[ays]. d'Overyssel) met het bekende wapen; wellicht zou de sprekende hoofdfiguur, de *sablier,* in de beschrijving iets meer tot haar recht komen, wanneer die het eerste ware genoemd, aan weerszijden gedragen door de beide andere symbolieke wapenfiguren.

II.

De oudste generaties, sinds de vestiging in Nederland, kunnen dus nu, met ander materiaal iets aangevuld, als volgt worden beschreven:

1. *Thomas de la Sablonière*, ged. (bij ondertrouw j.m. van) omtrent Parijs (R.K.), woonde te 's-Gravenhage in 1680, † (niet ald. gevonden) 1690/1693, ondertr. 's-Gravenhage 28-4-1680 en tr. elders *Johanna Rosetter*, ged. Rotterdam (Herv.) 2-10-1663 [10]), in 1680 en in 1694 vermeld als wonende te 's-Gravenhage, † ald. (impost betaald 26-5-1710), dochter van *Philip Rossetters [Rossiter]*, uyt Engelandt, en *Jannetje (Janneken) van Alten;* zij herondertr. 's-Gravenhage 18-4-1694 als Johanna Roset wedc wijlen Thomas Sablonjere met *Henrick Kruytman*, jongman geb. 's-Gravenhage waarsch. in Januari 1673 [11]), vermeld als woonagtigh in den Haag in 1694, komt nog voor als doopgetuige te Nijmegen 12-9-1714, † (niet in den Haag), zoon van Dirck Heindricks Kruytman, militair, en Maghtelt Anthonis van Rossem, van Utrecht.

Van welwillende zijde gewerd mij de inlichting, dat *Thomas de la Sablonière* in een proefschrift staat genoemd als directeur de l'opéra français in den Haag. Van der Straeten vermeldt in *La Musique aux Pays-Bas* (tome 111, p. 75) als directrice van een gezelschap 22-2-1791 *Dame N. de la Sablone;* aan de hand van de beschikbare gegevens kon niet worden opgemaakt, in hoeverre hier slechts uiterlijke gelijkenis van beroep en naam in het spel is.

Uit het huwelijk De la Sablonière-Rosetter:

1. *Thomas* filius Thomae Sablonière et Joannae Rosette (Patrinus Antonius Caré alias La Grange, matrina Alyda Rosette), ged. 's-Gravenhage (Statie van de Jezuïeten, Nobelstraat,/Juffrouw-Idastraat, inv. G.A. 338) 25-10-1680.
2. *Jean*, volgt 11.

9) Armorial Général II, p. 644, Suppl. p. 1298.

10) Dank zij vriendelijke medewerking op het archief der gemeente Rotterdam.

11) Akte van ondertrouw van Direk Hendrickss d.d. 10-4-1667 (legger 's-Gravenhage, f. 104v.) ; doop Gr. kerk aldaar deel 5, bl. 292, 31-12-1673 Antenette, d. van Dirck Heinderickse van Cruytmans en Machtelt van Rossem, peten Henderik Smits, Janneken Bastiaens van Rossem en Helena van Rossem; ren andere dochter bleek nog *Anna* te zijn, ged. den Haag (Gr. kerk) 16-8-1671, d. van Dirck Heinderickse en Machtelt Anthonis (get. Cornelis en Gerrit, van Balen en Chatarina van Bossart). Wanneer wij in de volgende akte een kleine omzetting (dirrijck heinderick) aannemen (naar de onvolledigheid te zien in dit geval wellicht terecht geoorloofd), kan de doop van *Hendrik Kruytman* luiden. inv. 5, 270verso, Gr. kerk ald.: den 11 dito (Januar. 1673) Een kint gedoopt van heinderick dierijck / & het kiut heinderick, peten Jan van / Wassenaer Jacobus Cornelia [*aldus*].

3. *Maximilien César* de la Sablonière, die volgens informatie, geassisteerd door zijn moeder Johanna Rosetter, te Amsterdam ondertrouwde. Gedoopt waarsch. in 1684; doopgetuige vermoedelijk Mr Maximilien l'Amoureux.
4. ***Henricus*** Lasablonnyere, geb. 24 (om 17 uur), ged. 's-Gravenhage (in de Huiskapel van graaf Davaux, buitengewoon gezant van den koning van Frankrijk: door f. Car. Limojon augnus) 25-10-1686. De moeder heet in de akte Anna Roset; de getuigen waren Philipus & Alida Roset.
5. ***Henrica Huberfa*** Sabloniere, geb. 27-4 (om 11 uur), ged. 's-Gravenhage (in de Huiskapel als voren, inv. G.A. 344) 1-5-1688. De moeder heet in deze doopakte Joanna Rossetter; de getuigen waren: praenobilis Hubertus Jacobus van dremeer Dominus van Alphen et Alida Rossetter. De akte werd gewaarmerkt door ***Alida*** *Roseter,* Hubert Jacobu(e)s van der Meer, Jacque François Lochon, Gerard de la Porte, ***Thomas*** *Sablonnierre* -en Josephus Petrus le Barz [aumônier de mr le comte Davaux, id. 355, p. 63]. Evenals haar broeder Jean bleek ook zij N.H. te zijn gehuwd, want ***Hendrina [de la] Sablonière,*** geb. 's-Gravenhage, woonachtig ald. in 1722, † elders, ondertr. 's-Gravenhage 18-10-1722 en tr. ald. (Nieuwe kerk) 17-1 1-1722 ***Johan Nieuwland,*** j.m. van 's-Hertogenbosch, woonde in 1722 te Capelle in Zeelandt.
6. *Ali(j)da* [de la] Sablonière, ged. 's-Gravenhage (Sint-Jacobskerk) 6-12-1690 (get. Filippus Rosette en Alijda Rosette), doopextract 6-11-1709 [12]), † (niet ald.), ondertr. 's-Gravenhage 14 en tr. ald. (Sint-Jacobskerk) 28-10-1714 ***Dirk*** *Hoffmans* (in 1714 Hofman), ged. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 11-7-1692 [13]), † ná 15-10-1724, zoon van Lucas ***Hoffmans,*** notaris te 's-Gravenhage, en ***Anna van Nuys.*** Dirk Hof(f)mans en Alida de La Sablonjes waren de ouders van Lucas Hofmans, ged, 's-Gravenhage (Nieuwe kerk) 3-2-1715 (inv. 243, 30v; getuigen Andries Aubé [oudoom van het kind, cf. aan het slot de gegevens Rosetter, 1, 4] en Kornelia Hofmans: extr. 3-3-1762 en nogmaals 2-9-1774). Lucas Hofmans j.m. geb. en onlangs gewoond hebbende in den Haag, nu te Breda, otr. 's-Gravenhage 3-8-1749 Sara Christina Tromer, j.d. geboren en wonende te Breda. (R.A. 797, 152v).

Dirks broeder François had eveneens een zoon Lucas, ged. 's-Gravenhage Gr. k. 16-1-1715 (e matre Hampen; extr. 5-10-1751); welke kleinzoon van notaris Hoffmans († in Augustus 1697) nu degeen is, die voorkomt in memoriebladen, medegedeeld door den Heer A. van der Poest Clement te Poortugaal (Ned. Leeuw XXVIII, 281, 283, 295 en 297), en verscheidene kinderen had, zou wellicht reeds uit de vernoeming van die kinderen kunnen blijken. Lucas Hofmans, die 17-3-1738 in den Haag als notaris werd toegelaten en daar tot 1751 resideerde, is waarsch. de zoon van ***François;*** als het de zoon van ***Dirk is,*** die naar Breda ging, zouden ook zijn ouders naar Breda kunnen zijn vertrokken.

11. ***Jean de la Sablonière,*** geb. 14-2-1682, ged. 's-Gravenhage (Sint-Willebrorduskerk) 7-3-1682, lidmaat N.H. Nijmegen 15-4-1702, burger 20-9-1713 en procureur ald. 10-3-1714, begr. Nijmegen (Sint-Stevenskerk) 10-4-1726, tr. ald. 2-4-1714 *Joanna Elisabet[h]* ***de Lussanef,*** ged. Nijmegen 29-6-1688, eigenares van La Cruz del Campo te Sevilla 1725 [14]), verder Ned. Patriciaat anno 1923, 314-321.

III.

Tot besluit wil ik hier nog aan toevoegen, wat mij over de naaste verwanten van de gevonden stammoeder Johanna de la Sablonière-Rosetter bekend is mogen worden:

I. ***Philip Roseffer,*** wedr uyt Engelandt, aanget. Rotterdam (Herv.) 16-5-1660 [10]) met ***Jannefje*** *van Alten,* attestatie op den Haag 3-6-1660, beiden wonende in 's-Gravenhage. Legger ald. 5-1-1659-1663 incluijs, folio 28verso, heeft ongeveer hetzelfde: Den xvj May 1660 Philip Rosetter (cart. Ra-) Jonghman ***(del.; suprascripfum*** wedr) geboortigh uyt Engelandt met Jannetje van Alten Jongedr, Beijde wonende alhier in 's Gravenhage ***(in margine)*** Fiat attest. op Rotterdam et consent. van de Bruyts Moeder. Naar alle waarschijnlijkheid is de correctie in deze akte slechts vluchtig aangebracht, want de bruid was in 1660 weduwe van ***Philip Hackeff.*** Aangezien een zoon van haar, ook ***Philip Hackeff*** genaamd, in 1665 [15]) in dienst was, zal Jannetje van Alten voor of in 1645 zijn gehuwd en dus vóór omstr. 1625 zijn geboren. Als haar ouders komen dan alleen *Arent van Alten* en ***Barbara Hans van den Broucke,*** wonende te Leeuwarden, in aanmerking, die 28-3-1610 in den Haag ondertrouwden.

Het echtpaar Rosetter-van Alten moet in 1664 naar den Haag zijn vertrokken, want sedert komt hij daar notarieel voor [16]). Da tzij vrouw in het Noorden des lands inder-

12) Omdat zij toen bijna negentien jaar was mogelijk verleend voor haar lidmaatsehaa van de kerkeliike gemeente.

13) Kerk. reg. 174 ald.: En een van Lucas Hofmans gent. Dirk, moeder Anna van Nuis, getuigen Hendrik van Nuis en Katharina van Nuis. — Lucas Hoffmans notaris jm otr. den Haag 23-2-1676 Anna van Nuys. jd won. te Rotterdam; zijn protocollen gaan van 1672 tot in 1697 (F. L. Hartong, Register der protocollen van notarisscu in Nederland). — Een andere zoon e matre Van Nuys was François Hoffmans, ged. den Haag (Gr. kerk) 3-10-1685, uit wiens huwelijk met Sibylla Hampen 15-10-1724 (extr. 10-4-1771) in diezelfde kerk een dochter *Alida* werd gedoopt, wier peten waren: *Dirk Hofmans* en *Alida Lasablonijere.*

14) **Ned.** Leeuw XLI (1923), k. 163.

15) Den Haag not. 780, fol. 142: 6-6-1670 compareerden voor notaris Zacharias van der Heyden Fhilip Rosette [signatuur Phillip Rossetters] ende Jannetje van Alte sine jegenwoordige huijsvrouwe te voorens wede. van Fhilip Haket wonen(de) alhier in den hage dewelcke verelaerden te transporteren aen catarina willems wonen(de) tot rotterdam alle soodanige maentgelde als fhilip haket (haer comp[aran] tes overledene soon) nu vijff jaren geleden voor soldaet gevaren naer oost indien van de camer van rotterdam met het schip Loosduijnen aen de meergen: camer van rotterdam heeft verdient ende tegoet *is* hebbende.

16) a. 4-12-1664 Philip Rosetter als getuijge bij een attestatie (not. Adriaen van Warmenhuijsen 387, fol. 459).

b. *6-2-1665* d'Hr. Bartholomeus Bosch, Brouwer alhier verhuijrt aen Philips Rosetter huysinge aende Speuijstraet Noort ontrent de Capelsbrugge alhier voor een geheel jaer, 1-5-1665—1.4-1666, 170 car. guldens (not. Gabriel Valette 441, fol. 244); dicht bij R. staat interliniair een toevoeging, die niet met strikte zekerheid kan worden gelezen (het aannemelijkste lijkt huukemaecker, cf. Verwijs en Verdam in voce hoykemaker). Uit geen andere akte, ook niet bij de appointementen, bleek ter bevestiging een tweede dergelijke vermelding.

c. 18-10-1666 Philips Rosetta als getuyge (not. Johan Molengraeff 703, fol. 122v); Phlip Rosette idem (id., fol. 215v);

d. 1-5-1668 'Ida van Alte j.d. wonende alhier dewelcke verclaerde machtich gemaeckt te hebben Sr Philips Rosetter haren oom tot een procedure (not. Cornelis Couturier 623, fol. 280) — Yda van Alten heet 5-2-1665 out ontrent xxiiij Jaren (not. Willem van der Crùck 598, fol. 1.0); doopreg. Gr. kork ald. den 7 October 1640. Een kiut gedoopt van Adriaen van Alten en Rinsken Gaidies / tkint Itge getuijgen Claes hendricx van Wijck en Annetge Hermans; [Renske voornoemd hertr. Scheveningen (Oude kerk, otr. 14) 27-7-1652 Lambert Belt wedr]; Philip R. moet dus

daad familiebetrekkingen had, vindt in de volgende akte bevestiging: 3-4-1670 compareerde voor notaris Wilhem Arton [17]) Mons[r] Philippus Rosette [signatuur Philip Rossetters] mede Burger alhier in den hage [18]) (ende) maeckt(e) machtich Janneken [aldus ook bij doop 1669] van Alte desselfs huijsvrouw omme tot sneeck in vrieslant te aenvaerden erffenisse van *Aeltge Hooghlander* [19]) wede van *Poppe Hoochlander,* tot Sneeck, volle moeije van des comp[aran]ten huijsvrouwe.

Het huis aan de Spuijstraat [16b]) was nog 30-4-1672 be*woont bij Philip roúchetters* (not. Pieter van Swieten 392, fol. 281); daags daarop zal hij zijn verhuisd, want 15-4-1672 was voor denzelfden notaris (id., f. 262) Barbara Sommeester gecompareerd, de welcke bekende verhuijrt ende Philips Roúchetters [schreef toen zelf Phillip Rossetters] burger alhier aengestaen ende gehuijrt te hebben seekere huysinge staende aende noortsijde vande cingel alhier inden Hage, 1-5-1672/ultimo aprill 1674, Jaerlycxs 300 car. gld. van xx grooten tstuck.

Van Philips Rosette werd 10-1-1708 te 's-Gravenhage impost 'betaald; identiteit lijkt zeer aannemelijk (pas sinds 1744! 45 staan in den Haag de bereikte leeftijden vermeld, oorzaken door toedoen van prof. Thomas Schwencke). Van *Aletta Rosette* werd aldaar op 12-5-1716 het overlijden aangegeven: een andere inschrijving, die Jannetje van Alten kan betreffen, was in den Haag niet vindbaar.

een zwager zijn van Adriaen (Arent) van Alten en Renske Gaedjes wonende tot Leeuwarden, die 15-11- 1637 in den Haag ondertrouwden; Adriaen en Renske waren behalve van *Ida* ook de ouders van *Aernout,* ged. den Haag (Kloosterkerk) 2X-2-1644 en van *Willemina,* grd. ald. (Gr. kerk) 17-9-1645. — Catharina van Halte, die als j.d. otr. den Haan 29-9-1647 Nic[o]laes Balé (Ballee), j.m., b. won. aldaar, heet ook wel *van Alten* [J. C. van der Muelen in diens werk over de Kloosterkerk 1887, 120], maar was een dochter van *Joris Barentsz van Alteren* en *Isabella Cornelis* en kon niet worden ondergebracht in het volgende schema:

N. *van Alten*, * vóór circa 1560, × N.N.

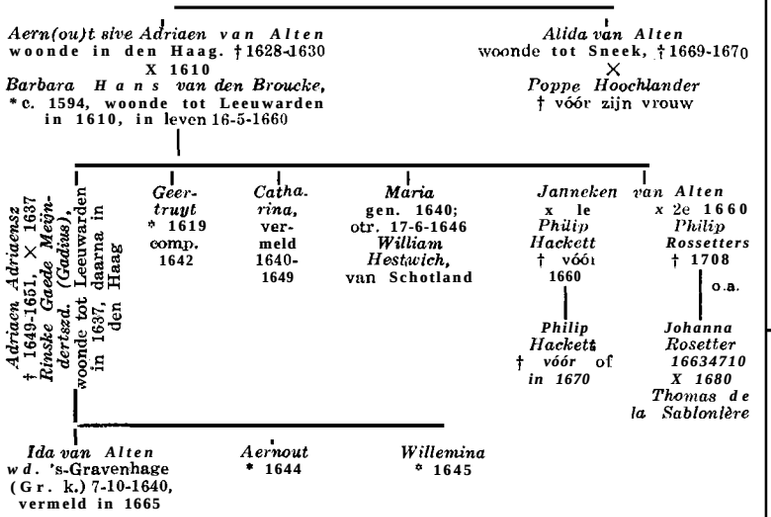

e. 26-6-1668 Jannetjc Alte [*corr. ex* Rosette] huijsvrouwe van Philipsz Rossette sijnde van competenteu ouderdom voor een att. over een voorval op de Capelsbruge (not. Pieter van Bekesteijn 725, fol. 184) ;

f. 5-3-1670 Phillip Roscttr als getuijge (not. Wilhem Arton 714, fol. 309v).

Hij schrijft zijn voornaam in deze acta steeds Phillip, zijn familienaam echter telkcn male iets anders (Rosst ters, Resstters, Rossttersz, Rossettrs en Rossetters).

17) inv. notarieel 714, fol. 319.

18) Burgerboek den í-laag Oa 333, bl. 131 : Philips de Rode borger geworden ende heeft eedt gedaen solvit 10-4-1669.

19) Naar het schijnt maritoniem [van Alten].

Uit het huwelijk Rosetter-van Alten:

1. *Filippus Rosetter,* ged. Rotterdam (Herv.) 24-5-1661 [10]), † jong.
2. *Johanna Rosetter,* ged. Rotterdam (Herv.) 2-10-1663, heet in 1680 j.d. van Rotterdam, in 1694 — mogelijk een verschrijving — geboren te 's-Gravenhage; † (impost betaald 26)-5-1710, otr. ald. 28-4-1680 *Thomas de la Sablonière;* otr. 2e 1694 *Hendrik Kruytman.*
3. *Philippus Rosette(r),* ged. 's-Gravenhage (Gr. kerk) 6-2-1667 (peet Marya Gabriels), genoemd als doopgetuige ald. 6-12-1690, † vóór of in 1693, tr. *Johanna van Bulderen; zij* herondertr. 's-Gravenhage 6-6-1694 (het derde gebod gesurcheert tot naerder ordre) *Ludovicus Danis,* wed[r] van Gent.
4. *Alida Rosetter,* ged, 's-Gravenhage (Nieuwe kerk) 1 0-9-1669 (de getuijgen zijn Aaltjen van Alten en Catryn van Alten), komt voor als doopgetuige ald. 6-12-1690, koopt een huys en erff aan de Calvermarkt Noord te 's-Gravenhage (van Pieter Tamé, silversmith) 9-10-1706, welk huys en erff door Abraham Mens als procureur voor desen gerechte, als bij verbale voor de commissarissen van desen gerechte tusschen Andries Obé en sijne huisvrouw Alida Rosette aan Pieter Reinier werd verkocht 23-4-1717; zij † ald. (aangifte 30-3-1717), tr. le *Simon Moreau,* geb. 26, ged. 's-Gravenhage (H. Willebrorduskerk) 26-8-1687, † kort vóór 9-10-1706, zoon van David Moreau en Anne Denise Delfart; tr. 2e (otr. 12) 's-Gravenhage (Hoogd. kerk) 26-5-1709 *Andries Aubée* [20]), ged. ald. (Nieuwe kerk) 14-10-1674, † 's-Gravenhage (impost betaald 26)-4-1748, zoon van Johannes en Petronella van Hamelen; hij tr. 2e Scheveningen (Oude kerk) 28-5-1719 Maghdalena Susanna Gautier († 's-Gravenhage, i.b. 27-1-1734), 3e Scheveningen (Oude kerk) 31-8-1738 Elisabeth de Horn, weduwe van Willem Scheurleer.

Of Philip Rosetter (1.) ook verwant is aan *Henrick Rosetter,* die 10-11-1675 in den Haag met Helena Turnhout ondertrouwde (j.m. en j.d. beiden wonende ald.), kon niet worden vastgesteld.

Het kan zijn, dat deze familie in Nederland allang niet meer bestaat. Rosetter, de gebruikelijkste spelling hier, is in Engeland ongetwijfeld Rossiter geweest, gelijk deze naam nog heden ten dage in Bath (Leigh upon Mendip; Timsbury) voorkomt, in Kent (Ashford) en in Leicester [21]). Hiervoor pleiten ook de spellingen, door Philip 1 eigenhandig geschreven (cf de laatste alinea van noot 16). Nochtans kan een oudere generatie van de onderhavige familie uyt Engelandt

20) Deze familie is uit Frankrijk afkomstig. Al komt de naam ondanks de kortheid in verscheidene variaties voor, (h)a/o(u)b/p(b)e/é(e) (1) (t), Obbe in 1606, Obee, Aubee, Hoube in 1633, Ouheel in 1670, de spelling Aubée lijkt mij als waarsch. ontstaan uit *albata* het meest verantwoord: *aubain* — vreemdeling zou in Nederland Obijn zijn geworden.

I. *Guillaume Aubée,* geboren tot Goudon w.o. 1570, harnasmaecker in de Poten te 's-Gravenhage, beluid ald. 16-1-1630, begr. Gr. kerk, tr. Delft 30-4-1606 *Urseltgen (Ursula) Gillis,* beluid 's-Gravenhage 24-9-1637, begr. Gr. kerk.

11. *Gillis Aubée,* mr. wapen- en harnasmaecker, genoemd in 1641, tr. 's-Gravenhage (Gr. kerk) 28-8-1633 *Hester Claes Smits.*

111. *Johannes Aubée,* ged. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 10-10-1634, † ald. (impost betaald 14)-2-1722, otr. 's-Gravenhage 24-8-1670 *Petronella van Hamelen,* † ald. (impost betaald 12)-12-1713.

IV. *Andries Aubée* (1674-1748), tr. 1709 *Alida Rosetter* (1669.1717).

V. Twee dochters, beiden *Pieternella* genaamd en jong **overleden.**

21) Kelly's Directory of Merchants, Manufacturers & Shippers of the World 1935, vol. 2, p. 360.

Gegevens ten name *Rosseter* publiceerde E. Walford M.A. in The County Families of the Uuited Kingdom, London 1579, p. 906.

in de zestiende eeuw uit Frankrijk zijn gekomen, waar de naam Rosette inzonderheid in Normandië bekend is (wapenbeschrijving in het Armorial van Rietstap).

Jacobus Rosset en Margaret(a) Bauler ondertrouwden in den Haag 10-9-1645, beiden toen wonende aldaar, maar ook deze akte geeft geen nadere plaatsbepaling: beiden staan er in genoemd als afkomstig uyt Engelandt.

Van Boecop,

door MR. A. HAGA.

In den 45sten jaargang (1927) van dit Maandblad publiceerde ons correspondeerend lid de heer W. Wijnaendts van Resandt een belangrijk artikel over de oudere generaties van bovengenoemd geslacht, waardoor de stamreeks met twee generaties kon worden opgevoerd. Het is te betreuren, dat dit onderzoek zich niet tevens over de jongere generaties heeft uitgestrekt, want aan voldoende juiste gegevens omtrent deze jongere generaties schijnt nog wel het een en ander te ontbreken. Wel heeft de redactie van Ned. Adelsboek bij de opneming van de nieuwe stamreeks in den jaargang 1928 ook aan de jongere generaties aandacht geschonken, maar de aangebrachte wijzigingen blijken niet alle verbeteringen te zijn. Zoo zijn tusschen generatie IV (VI) [1]) en VI (IX) in plaats van één thans twee generaties geplaatst. Dit lijkt alleszins aannemelijk; toch hadden wij ook gaarne de bewijzen daarvoor gezien, temeer daar Ned. Adelsboek 1928 als eenig bewijs dezelfde beleeningen met den Hof te Mullingen en het goed De Hagen aanhaalt, die in 1912 voor de oude stamreeks dienst moesten doen. Het valt ook op, dat generatie (VIII) bij de beleeningen in 1501 en volgende jaren nimmer Mr. ***Arenf toe Boecop,*** maar alleen ***Arenf toe Boecop*** wordt genoemd. Mr. *Arent toe Boecop* was trouwens niet burgemeester van Harderwijk maar van Elburg: eerst in het laatst van zijn lang leven schijnt hij zich omstreeks 1557 te Harderwijk te hebben gevestigd. Zijn vrouw Gese ***Voerne*** overleefde hem nog. Zij testeert als Gese to ***Bocop,*** wede Mr. ***Arenf to Bocop te*** Kampen op 27 October 1568. Haar testament, vermoedelijk een „besloten" testament, is echter niet in de registers afgeschreven.

Aanmerkelijke wijziging vertoont ook generatie VII thans (X); evenwel kunnen de aangebrachte wijzigingen meerendeels niet als verbeteringen worden aangemerkt. Blijkbaar is men door de gelijknamigheid der beide broeders ***Arnt*** op een dwaalspoor gebracht. Het volgende moge in dezen eenig licht werpen.

In Januari 1625 ondertrouwen te Zwolle: joncker ***Arenf te Boecop*** tot Campen ende juffr. *Aletha van Oldeneel,* sal. ***Macharius van Oldeneel*** n.d., terwijl op 18 Januari van hetzelfde jaar ***Arenf tho Bocop*** voor schepenen van Kampen over zijn drie onmondige kinderen ***Barbara*** [2]), ***Sweer*** en *Henrick tho Bocop,* bij zijn zal. huisvrouw ***Anna van Vorden*** geprocreëert, tot mombers stelde *Johan Bosman* en ***Henrich fho Bocop.*** Aangezien naar Ovrijsselsch recht momberstelling over onmondige kinderen eerst plaats vond bij het aangaan van een tweede huwelijk, kan uit de beide aangehaalde akten worden geconcludeerd, dat de daarin genoemde *Arent foe* ***Boecop*** een en dezelfde persoon is, ook al staat hij in de akte van ondertrouw niet uitdrukkelijk als weduwnaar vermeld. Het blijkt ten overvloede nog uit de beleeningen met den Oldencamp [3]), waaruit wij tevens zien, dat deze *Arent,* de jongste genaamd ter onderscheiding van zijn ouderen gelijknamigen broer, 'eerst in 1659 was overleden. Ned. Adelsboek geeft als jaar van overlijden 1645, in welk jaar echter de andere *Arent is* gestorven. In het met 1608 beginnende register van ondertrouw komt het eerste huwelijk van ***Arenf toe Boecop*** (de jongste) met ***Anna van Vorden*** niet voor, zoodat het vermoedelijk reeds vóór 1608 is gesloten. Of hij (1634) drost van Elburg is geweest, zooals Ned. Adelsboek meedeelt, meen ik te moeten betwijfelen. Ik vermoed dat ook hier een vergissing met zijn gelijknamigen broeder heeft plaats gehad en dat deze bovendien niet drost van Elburg maar van Wisch is geweest.

In het Kamper register van huwelijksproclamaties vindt men n.l. op 2 Januari 1634 ingeteekend (getrouwd 18 Januari): *Arnoldt* ***toe Boecop,*** droste te Hoogheyt Wis, w(eduwnaar), en ***Margaretha van Vorden,*** w(eduwe). Een momberstelling vond te Kampen niet plaats; mogelijk echter in de heerlijkheid Wisch. Op 3 October 1617 vonden te Kampen de huwelijkproclamaties plaats van ***Margarefha van Vorden*** met ***Thomas Glauwe*** van Herstenhorst. Wie de eerste vrouw was van den drost ***Arnold toe Boecop*** bleek mij niet. Volgens de genealogie ***van Boecop,*** geplaatst achter de „Uittreksels uit het dagboek van Arent toe Boecop" [4]) was de drost ***Arnt foe Boecop*** [5]) gehuwd met ***Ermgard van Baerl,*** d. v. *Johan* en *Ermgard* ***toe Boecop,*** terwijl hun zoon en kleinzoon eveneens drost van Wisch worden genoemd. Wij vinden deze personen terug in het Geldersche leenregister, kwartier Arnhem, blz. 190 en 191, waaruit tevens blijkt, dat deze ***Arnold*** of ***Arnf foe Boecop,*** de oudere broer van ***Arnf*** de jongste, in 1645 was overleden.

Resumeerende, komen wij dus tot het volgende resultaat:

(1X). ***Sweder toe Boecop,*** geboren c. 1530 of eerder, burgemeester van Harderwijk (1560), beleend met den Hof te Mullingen en de Hagen (1567), trouwt ***Barbara ten Bussche,*** overl. Hattem Augustus 1580.

Uit dit huwelijk o.a.:

(Xa). *Arent foe Boecop,* drost van Wisch, overleden 1645, huwt (waarschijnlijk) le ***Ermgard van Baerl,*** zijn nicht, d. v. ***Johan van Baerl*** en ***Ermgard toe Boecop, 2e*** te Kampen 18 Januari 1634 ***Margarefha van Vorden,*** weduwe van ***Thomas*** *Glauwe* van Herstenhorst.

(Xb). ***Arenf toe Boecop,*** de jongste, woont te Kampen, beleend met den Oldenkamp (1636). overleden 1659, huwt le vóór 1608 ***Anna van Vorden, 2e*** ondertr. Zwolle Januari 1625 *Aleida van* ***Oldenneel,*** geb. 1581, d. v. ***Macharis van Oldenneel*** en *Arentje* ***Kockman.***

Uit *Arent* ***toe Boecop*** de jongste stamt het tegenwoordige geslacht.

Heeft het bovenstaande, naar ik hoop, eenige verheldering gebracht, toch is de situatie van de hier genoemde personen nog lang niet duidelijk. Volgens de aangehaalde genealogie hadden de gebroeders ***Arenf foe Boecop nog*** een broeder ***Gerrit,*** die in 1581 vijand van Spanje wordt verklaard [6]) en een zuster ***Derrica (Theodora)*** die met ***Johan van Wijnbergen*** huwde, welke laatste in 1559 geboren moet zijn.

---

[1]) De tussehen haakjes geplaatstc Romeinsche cijfers verwijzen naar de generaties in Ned. Adelsboek 1928.

[2]) Zij ondertrouwt te Zwolle Januari 1635 (attestatie naar Kampen 24 Febr.) met *Lambert Glauwe.*

[3]) Register op de leenaktenboeken van het kwartier Arnhem, blz. 192.

[4]) Werken, uitgegeven door de Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis.

[5]) In bedoelde genealogie wordt hij abusievelijk een zoon genoemd van het echtpaar *Arent* ***toe*** *Boecop* en *Lubbe van Urck.*

[6]) Volgens het „Quohier der bezittingen van 's Konings vijanden in Salland" (werken, uitgegeven door de Ver. tot beoefening van Overijss. Regt en Geschiedenis) woonde in 1583 te Kampen inderdaad een *Gerrit toe Boecop,* die in het bezit was van een erf Delmedijrk of Buytkens erf te Lenthe onder Dalfsen. Zie a.w. blz. 49.

Getrif moet dan reeds vóór 1560 zijn geboren en wanneer wij aannemen, dat zijn broeder *Arent,* de drost van Wisch, niet ouder maar eenige jaren jonger was dan Gerrit, dan blijft nog altijd het feit, dat laatstgenoemde op ongeveer 70-jarigen leeftijd zijn tweede huwelijk sloot en zijn jongere naamgenoot — die tusschen 1570 en 1580 uiterlijk geboren moet zijn — den leeftijd van 80 à 90 jaar heeft bereikt. Het is m.i. dringend noodig, dat over den persoon van ***Sweder foe Boecop*** (IX) en diens vrouw ***Barhara ten Bussche*** en hunne kinderen meerdere akten aan het licht worden gebracht, opdat de hier behandelde afstamming op degelijke grondslagen worde gevestigd. Daarbij zal ook in het oog gehouden moeten worden, dat de genealogie van Haersolte aan ***Sweder foe Boecop*** een dochter van ***Nicolaas van Haersolfe*** en ***Gesiena Roeper*** tot vrouw geeft en de meermalen aangehaalde genealogie van Boecop meent, dat deze N.N. ***van Haersolte*** de eerste en ***Barbara ten Bussche*** de tweede vrouw van ***Sweder toe Boecop*** is geweest.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Hooge Raad van Adel.

Bij K.B. van 27 October 1939, No. 34 is met ingang van 1 November 1939 benoemd tot Voorzitter van den Hoogen Raad van Adel: Mr. J. A. G. Baron de Vos van Steenwijk te Noordwijk aan Zee, Lid en waarnemend Voorzitter van genoemd College; en

bij K.B. van 9 November 1939, No. 54, is met ingang van de dagteekening van dit besluit benoemd tot Lid van den Hoogen Raad van Adel: Mr. C. E. A. Baron van Hövell tot Westerflier, Rechter in de Arrondissements-Rechtbank te Roermond.

Doenga.

In mijn artikel over *Doenga* (uit te spreken als *Doënga)* is in kol. 446, noot 74, een drukfoutje blijven staan. Voor wie den tekst van een paar doop- en trouwakten uit Bedum zou willen naslaan, zij medegedeeld, dat deze is afgedrukt in den Navorscher van 1889, jg. 39, blz. 547.

H. L. HOMMES.

Van Gewen.

(LVII, 503-508).

Johan van Gerwen en ***Geertruydt van der Haven*** huwden op huw. voorw. 5 Mei 1648, verleden voor den nots. Vitus Mustelius.

Mr. ***Abraham van Gerwen*** werd 23 Dec. 1699 in de Fransche kerk begraven. Zijn echtgenoote ***Eeuwouda Verschueren*** test. 14 Jan. 1689 voor nots. Zeger van der Brugge en werd 10 Juni 1752 in de Fransche kerk te Rotterdam begraven.

Hun zoon ***Johan van Gerwen,*** geb. 1692, overleed te 's-Gravenhage en werd 17 Juli 1759 in de Fransche kerk te Rotterdam begraven.

W. A. VAN RIJN.

BOEKBESPREKING.

Fahnen und Flaggen door 0. Neubecker. Leipzig, L. Staackmann Verlag [1939].

Bij onze Oosterburen worden genealogie en heraldiek als belangrijke takken van wetenschap aangezien en uitgebouwd en daarmede ook aanverwante kennis. Immers de vaandel- en vlaggenkunde vindt haar voedingsbodem allereerst in de heraldiek,

De in Duitschland bekende heraldicus, Dr. Ottfried Neubecker heeft een bescheiden boek (126 bladzijden) met een bescheiden titel geschreven, dat de vaandels en vlaggen van alle tijden en alle landen tot onderwerp heeft: het is een z.g. „bunte Fibel", d.w.z. een a.b.c. boekje, een leiddraad, maar het mag er in ieder opzicht wezen. Niet alleen het moderne dundoek, dat ons oog bekoort en ons vaderlandsch hart verwarmt, vormt het object zijner belangrijke studie, maar ook de standaarden, banieren, vaandels en vlaggen van allerlei aard, welke sinds de oudheid over de aarde hebben gegolfd en geschitterd, worden ons in kleur en lijn vertoond. En het knappe is, dat deze zéér belezen schrijver met vaardige hand zèlf zijn werk verluchtte! In het geheel beeldt hij ruim 500 standaarden, banieren, vaandels en vlaggen uit, hetgeen zijn boek niet alleen tot een lust voor het oog maakt, maar er tevens de lezing van veraangenaamt.

Men vraagt zich af, hoe de uitgever, die voor eene prachtuitgaaf zorg droeg, zóóveel schoons kan leveren voor den geringen prijs van R.M. 5.

De schrijver leidt ons eerst binnen in de geschiedenis der vaandels (banieren), teruggaand tot in de grijze oudheid: wanneer hij de middeleeuwen nadert, betreden wij uiteraard het gebied der heraldiek. De van vèr zichtbare, militaire onderscheidingsteekenen, welke geleidelijk uitgroeien tot symbolen van landsheerlijkheid, hebben een onmiskenbaren invloed op het ontstaan van banieren en vlaggen.

Met de opkomst der huurlegers ontstaat de behoefte aan regiments-, bataljons- en compagnies-vaandels en krijgt de verdere ontwikkeling dezer emblemen een overwegend militairen inslag. Hoe de soldatenhumor in de ruwe tijden van den 30-jarigen oorlog zijn weg vindt op het compagniesvaandel wordt met voorbeelden geïllustreerd.

Eerst in de 17e eeuw ontstaat de eigenlijke ***vlag,*** aanvankelijk op zee, later te land, sinds kort in de lucht. In tegenstelling met het haast sacrale vaandel, dat een blijvende rol vervult en de groote daden van het leger-onderdeel vermeldt. is de vlag een gemakkelijk te vervangen, weinig kostbaar stuk doek in kleuren.

Het was de Fransche revolutie die den stoot gaf tot het gebruik der tegenwoordige driekleurige nationale vlaggen: de heraldische eisch, dat bij de kleuren-plaatsing kleur en metaal elkaar behooren af te wisselen, wordt daarbij maar al te vaak over het hoofd gezien.

Met deze revolutionaire driekleurigheid heeft de *Nederlandsche* vlag, de oudste nationale vlag der wereld, echter niets uitstaande. Wij waardeeren het, dat Schr. aan haar niet alleen eene uitvoerige beschouwing wijdt, doch tevens de van haar afgeleide vlaggen in beeld brengt: Transvaal, Oranje-Vrijstaat, Zuid-Afrika; niet minder streelend voor ons nationale gevoel is, dat Peter de Groote onze vlag als Russische handelsvlag voorschrijft, zij het met de roode baan onder, en dat nu een reeks Slavische vlaggen zich weer naar het Russische voorbeeld hebben gevormd: Slaven, Serven, Kroaten, Slowenen, Tsjechoslowaken, Joegoslaven, Bulgaren.

Vreemd is, dat Schr. de Luxemburgsche vlag, die aan de onze gelijk is, doch op de kleuren van het Luxemburgsche wapen berust, niet heeft vermeld. Hij vergeet niet onzen strijd over de kleuren, oranje-wit-blauw en rood-wit-blauw aan te stippen: wij missen echter de vermelding van het Kon. Besl. van 19 Februari 1937, waarbij aan dien strijd een eind is gemaakt.

Het zou ons te ver voeren den geleerden Schrijver te volgen in al zijne steeds belangwekkende beschrijvingen en uitbeeldingen van de talrijke door hem behandelde vaandels en

vlaggen van aller Heeren landen; wij noemen slechts oosterssche vlaggen, gilde- en broederschapsbanieren, wapen-, kruis-, dienst- en seinvlaggen, revolutie- en oorlogsvlaggen, geuzen-, kommando-, reederij-, signaal-, loods-, kantoor- en stadsvlaggen. Wij mogen er mede volstaan er op te wijzen, dat in dit rijke boekje een schat van kennis en schoonheid is bijeen gebracht en dat daarin tevens de weg is gewezen voor verdere studie, dank zij eene opsomming van 487 geraadpleegde werken, gerangschikt naar het land van herkomst. Een uitvoerig alphabetisch register vergemakkelijkt het naslaan.

Hoewel de Duitsche Schrijver begrijpelijkerwijs aan de talrijke schilderachtige banieren en vlaggen der vroegere Duitsche landen en landjes eene belangrijke plaats afstaat, moet men hem nageven, dat géén uithoek der aarde aan zijn speurend oog ontsnapt.

Waar aan de militaire banieren en vlaggen zulk eene overwegende aandacht wordt geschonken, meenen wij, dat het boekje inzonderheid onder de aandacht van militaire kringen behoort te worden gebracht: het is daar een haast onmisbaar studie-object.

In Nederland zijn wij op dit gebied niet verwend: het bekende boek van T. v. d. Laars, „Wapens, vlaggen en zegels in Nederland" bestrijkt slechts een klein onderdeel van de in deze Fibel behandelde stof. Daarom wenschen wij haar in ons vaderland een ruimen afzet toe.

P. C. LABRIJN.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

Nederlandsch archief voor genealogie en heraldiek, jg. 11, afl. 2.

C. Pama, Wapensymboliek (111). — H. J. Wunder, Genealogie van het geslacht *Wunder* (111). — F. R. Elema Gzn., Genealogie van het uitgestorven Groningsch geslacht ***van den Boer.*** — H. L. Kruimel, 32 kwartieren van de kinderen van ***Johannes Sfephanus Kleinpenning*** en ***Chrisfina 'Wyva Groskamp,*** gehuwd te Amsterdam 8 Oct. 1780. — J. C. P. W. A. Steenkamp, Supplement op het Heraldisch vademecum. — C. L. van Es van der Have, Grepen uit doop-, trouw- of begraafboeken, welke nog niet naar het Rijksarchief zijn overgebracht: Rijsoord (vervolg): hierin o.a. huwelijk de *Caesteker* X *Rees* uit Dordrecht en ***Paignef*** × ***de Lange*** met „aenschryvingen van Breda en Dordrecht". — A. Bijl Mz., Curieuze notities (begrafenissen uit huizen met een naam te Schiedam).

Duitsche Navorscher, jrg. V, afl. 9.

Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, Genealogie ***van Rijck*** (vervolg). — del Campo Hartman, Aanvullingen op de in de eerste 25 jaargangen van Nederland's Patriciaat verschenen genealogieën uit de fichescollectie van het Landsarchief te Batavia (vervolg): bevatten gegevens *Andrau,* ***André de la Porfe, Andreae, Arnfzenius, Arriëns.*** — De familiewapens in het Landsarchief te Batavia (vervolg): *Meyer* tot en met *Olzati,* met plaat waarop de wapens *Mooris* tot en met ***van der Pief.*** — Serang (De eerste overlijdensregisters van Bantam 1828-1840) (vervolg). — B. v. T. P., De Friezen op Java (vervolg). — Vragen en antwoorden: ***Hassebroek, Hofland, van Hoogerlinden, Hovy, Lehman de Lehnsfeld, Prévinaire, Schoenmaker. van*** *Wely* en *Willink.*

Bijdragen voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde, VIIIe reeks dl. I, afl. 1 en 2.

O.a. Dr. K, Heeringa, *Willibrord.* — E. Cantillon, ***Thorbecke*** en de grondwetsherziening van 1840. — Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius, Dordrecht aanvankelijk gebouwd op een schiereiland van de Zwijndrechtsche waard. — Dr. 0. Oppermann, Nogmaals de Egmondsche geschiedbronnen. — Dr. P. A. Meilink, Antwoord op het voorgaande. — Dr. H. J. Smit, Nederlandsche historische literatuur besproken.

Eigen Volk, jrg. XI, afl. 5 en 6. Met genealogisch-heraldisch bijvoegsel „de Liebaert", jrg. IV, afl. 5 en 6.

O.a. Mr. W. J. L. van Es, Boomwapens. — Sj. H. Brongersma, Eenige fragmenten van Groningsche en aanverwante Oost-Friesche families; behandelt afstammelingen van ***Stephanus Bellinga,*** overl. 6-VII-1765. — J. A. W. Banning. De Friesche tak van het geslacht ***Banning.*** — Mr. W. J. L. van Es, Het Drie-Hillen-wapen ***van (der) Hilsf.*** — Vraag en antwoord: ***Canfer Visscher.***

Le Parchemin, jrg. IV, afl. 7.

O.a. L. Robyns de Schneidauer, Un portrait collectif de la famille *d'Overschie* au château de Wisbecq (XVIIIe siècle); op blz. 300 uitgebreide opgave van literatuur over dit geslacht: wapen: de korenschoof.

Westfalen, bd. XXIV, afl. 3/4.

O.a. G. Pfeiffer, Eine Wappenhandschrift der Jülich-Bergischen Hubertusritterschaft in einem Westfälischen Archiv.

The New York genealogical and biographical record, dl. LXX, afl. 4.

O.a. H. de Peyster, The pre-American ancestry of the ***de Peysfer*** family (vervolg); bevat eenige Nederlandsche allianties. — W. J. Hoffman, An armory of American families of Dutch descent: ***Hardenbergh-Schepmoes*** (vervolg). — H. S. F. Randolph, The ***Hardenbrook*** family (vervolg). — Marriages in the Reformed Dutch Church, New York City (vervolg, 1808-1811) ; hierin o.a. ***Hegeman, Bogardus, Paameyer, van Warf X van Varick, de Wiff × Heyer, Couenhoven, Guerin, Schuyler.*** — Dit nummer besluit met den index van dl. LXX, waarin vele Nederlandsche namen.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Burch (van der)-Verburch. Mijn voorvader *Johannes* ***(Jan) van der*** *Burch,* († 30-12-1715 te Utrecht), in sommige acten ook *Verburg* genoemd, huwde 20 April 1656 te Utrecht met ***Griefie Bruine.*** In deze trouwacte werd hij aangeduid als „j(onge) m(an) van Delft". Volgens het lidmatenboek van de Ned. Herv. (Gereformeerde) Kerk was hij 27 Juli 1652 met attestatie uit Leiden gekomen, wat in het Leidsche lidmatenboek eveneens vermeld wordt.

Te Delft vond ik tusschen 1616-1640:

1. *Jan van der Burch,* ged. 16 Mei 1622, z. v. Bastiaan Pietersz. van der Burch en Lysbeth Claes.
2. *Joannis* ***Verburch,*** ged. 12 Maart 1626, z. v. Arien Claesz Verburch en Dirckje Dirx, behoorende tot het Delftsche schepen- en brouwersgeslacht Verburch.
3. ***Johan Verburch,*** ged. 23 April 1633, z. v. Hendrick Verburch en Elisabeth van der Aa.

No. 1 huwt te Delft met Neeltje Corn. van Hout.

No. 3 overlijdt te Delft 19 Juni 1689.

Betreffende No. 2 vond ik verder te Delft niets vermeld, zoodat hij waarschijnlijk dezelfde is, als de Johannes, die in 1656 te Utrecht huwt.

Gaarne zou ik over *Johannes Verburch*, die *12* Mrt. *1626* te Delft gedoopt is, zooveel mogelijk inlichtingen hebben, om aan het eliminatiebewijs meer zekerheid te geven, b.v. wanneer deze Johannes naar Leiden is gegaan e.d.

Utrecht. A. P. J. VAN DER BURG.

Coot (van). Nadere gegevens worden verzocht over *Reinier van Coot*, gerichtsman te Ermelo (1627), schout aldaar (1632), † voor 15 Februari 1645. Volgens Navorscher 1879, blz. *42* tr. hij eene Van Arler. Gerichtssignaat Veluwe noemt als zijn weduwe *Henrica de Reus*, † na *27* Juni 1659. Hij was vader van:

a. *Arnolda van Coot*, gegoed onder Holck (Nijkerk), † 26 Mei 1691-Dec. 1692; tr. Nijkerk 15 Februari 1645 *Wulf Wolters van Hennekeler*, ged. Nijkerk 8 Juli 1624, beleend met Vaneveltscampje, eigenaar van Stijp ter Beek, † 27 Juni 1679-22 April 1681, zn. van Wolter Wolffers en Lysbeth Scholten.

b. Cornelis *van* Coot, schout van Ermelo (vermeld 1656, '58, '59, '60), † voor 1 Aug. 1678; tr. *Arnolda Elisabeth Coolwagens*, † na 1 Aug. 1678.

Ongetwijfeld behoorde *Reinier van Coot* (wiens wapen was: effen (zilver) en in een (groen) schildhoofd drie (gouden) sterren naast elkaar: helmteeken: een ster tusschen een vlucht) tot het geslacht *Van Coot*, waarvan hieronder een fragment-genealogie volgt. Gezocht worden de aansluiting en nadere gegevens en verbeteringen:

I. *Steven van Coof*, tr. *Ennycke Gerrits*, dr. van Gerrit Reyers en N.N.
   Uit welk huwelijk:
   a. *Gerrit*, volgt onder II.
   b. *Geert*, volgt onder IIbis.
   c. *Anthonis van Coot*, pastoor te Ermelo (1564).
   d. *Wouter van Coot*, pastoor te Nunspeet.
   e. *Denyck van Coot* (een dochter).

II. *Gerrit van Coot*, schout te Ermelo (1559), vader van:
   a. *Henrick van Coot* (pastoor te Nunspeet (1565)?; hij was de vader van *Gerrit van Coot*, vermeld 1587).
   b. *Cornelis*, volgt onder III.
   c. *Jurjen*, volgt onder IIIbis.
   d. *Geurt van Coot*, schout van Ermelo (1557, '76, '80), als gewezen schout gevangen genomen 21 Aug. 1589.
   e. *Jan*, volgt onder IIIter.
   f. *Ennycken van Coot*, tr. voor 1555 *Evert van Dompseler*.

III. *Cornelis van Coot*, schout te Ermelo (1564-1597), † Ermelo 7 Sept. 1604, vader van:
   a. *Goert van Coot*, vermeld Ermelo (1595), † voor 1 Oct. *1601;* tr. *Egbertje ten Holt*, † na 1 Oct. 1601.
   b. *Gerrit*, volgt onder IV.
   c. *Steven van Coot Cornelisz*, vermeld 1600, '01, '07; tr. *Margaretha Baecks*.

IV. *Gerrit van Coot*, vermeld te Nijkerk 1591, schout te Ermelo (1594-1630), † in of voor 1632, vader van:
   a. *Johanna van Coot*, tr. Ermelo 4 Maart 1632 *Mauritius van Arler*, schout te Putten.

IIIbis. *Jurjen van Coof*, pastoor te Ermelo (1561), berucht om zijn „manslagen" (vechtpartijen met doodelijken afloop), † na 3 Januari 1594, vader van „ettelijke kinderen", o.a.:
   a. *Gerrit Jurjens van Coot*, vermeld 1587-1616.
   b. *Cornelis Jurriens van Coot*, geb. ± 1576, leeft nog 1617.
   c. *Naele van Coot*, tr. *Arnt Pannekoeck*, zn. van Gerrit en Bye Gijsbertsdr. van Wenckum.
      Alsmede, verwekt bij *Lena*, Reyer Haensdr.:
   d. *Sfeven van Coot*.
   e. *Geertgen van Coot*
      en voorts eenige kinderen, verwekt bij *Metta*, Steven Wackersdr. (namen onbekend).

IIIter. *Jan van Coot*, tr. *Mechteld* (als zijn weduwe vermeld 1613, '16).
   Uit welk huwelijk:
   a. *Reyner van Coot*, vermeld (volwassen) 1590.

IIbis. *Geert* (of *Goert) van Coot*, vader van:
   a. *Ennycken van Coot*.
   b. *Zwaenfje van Coof*.

Velp (G.). W. DE VRIES.

Ganderheyden. In het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen komt een genealogie van de familie Ganderheyden voor, aanvangend met *Mafheis Ganderheyden*, van wien zou afstammen *Mattheus Ganderheyden*, de stamvader van het Nederlandsche geslacht. De daar vermelde gegevens zijn, gedeeltelijk met behulp van de werken van Prof. H. F. Macco, Geschichte und Genealogie der Familien Peltzer (pag. 193) en Aachener Wappen und Genealogien (I, pag. 287/8) als volgt aan te vullen:

I. *Wilhelm Ganderheyden*, protestant te Aken, † voor 1633, tr. *Beafrix (Bötsgen)*.

II. *Matheis Ganderheiden*, geb. te Aken, lidmaat Willibrordikerk te Wesel 1 Aug. 1638, tr. Stolberg 13 Jan. 1638 *Adelheid Meess (Meisz)*, geb. 1608, dr. van *Joiris (Georg)* en *Maria (?) von Pirn*.
   Uit dit huwelijk:
   1. *Maria*, ged. Wesel 13 April 1639 (get. o.a. *Maria Meisz*).
   2. *Magdalena*, ged. Wesel 19 Oct. 1642 (get. *Jacobus Meisz, Barbara* en *Elisabeth Ganderheiden*).
   3. *Beafrice*, ged. Wesel 28 Juli 1643 (get. o.a. *Anna Maria* Meisz).
   4. *Adelheid*, ged. Wesel 27 Febr. 1653.
   Tevens moet er een zoon zijn geweest, volgt III.

III. N.

IV. *Mathias Ganderheyden*, ingeschreven voor het Weseler Gymnasium 1697, tr. Wesel 17 Juli 1712 *Johanna Maria Briickhusen* (geboren ?, ouders ?).
   Uit dit huwelijk o.a.:
   Johann Georg Ganderheyden, ged. Wesel 24 April 1713, en Ds. *Andreas Ganderheyden*, geb. Wesel 1722, van wie de beide nog bestaande takken van het geslacht afstammen.

Gevraagd wordt de ontbrekende schakel, generatie III.

Amsterdam. W. F. LEEMANS.

Heermale (van). *Pieter Pynssen van der Aa* (†1528), schout van 's-Gravenhage, huwt *Cornelia van Heermale*, dr. van *Dirck*. Wie is de moeder? Dirck v. H. was in 1499 Raad van Leiden. Het Leidsche archief van dien tijd verschaft geen licht. De oudste dochter van het echtpaar Pynssen-Heermale heet echter *Emerentia* en voorts is eene *Emerentia van Heermale*, uit Leiden, Florisdr., †'s-Hage 1595 oud 70 jaar, gehuwd met Jr. *Jacob de Jonge*, heer van Valkevoort, rentmeester van Wassenaer en secr. v. d. Hove van Holland, zeer waarschijnlijk een kleindochter van bovengenoemden Dirck v. H. Er is dus reden om aan te nemen, dat de vrouw van Dirck *Emerentia* heette. Zijn er omstreeks 1500 geslach-

ten uit Leiden of in Holland bekend, waarin die voornaam voorkomt? Voor aanwijzingen houdt zich aanbevolen

Bloemendaal. J. VAN HASSELT.

Heiden **Hompesch** (van). (LVII, 528). 1. *Frederik Johan Sigismund van Heiden* tot Ootmarsum, in de ridderschap van Overijssel 12 April 1720, gecommitteerde ter Staten-Generaal, drost van Twenthe 1754-1769, overleden in 1769, ondertrouwt Ootmarsum 19 Sept. 1728 *Eleonore Henrieffa Maurifia* baronesse *van Hompesch* tot Walburgh, d. v. *Adriaan Gusfaaf baron van Hompesch en Egeria Adriana Sibilla* baronesse *van Gendf.*

Uit dit huwelijk:

1. *Sigismund Vincent Lodewijk Gustaaf,* volgt 11.
2. *Reinhard Adriaan Carel Wilhelm van Heiden,* ged. Ootmarsum 3 April 1732, gehuwd (volgens de Navorscher 1905, blz. 580-581) met *Maria Consfanfia van Berck* tot Abcoude en Baambrugge. Hij is (volgens vanDoorninck's Geslachtk. Aant. blz. 352) in 1781 te Berlijn kinderloos overleden. Vgl. Ned. Leeuw 1914, kol. 219,

11. *Sigismund Vincent Lodewijk Gusfaaf,* graaf *van Heiden Hompesch,* ged. Ootmarsum 4 Maart 1731, in de ridderschap van Overijssel 22 Maart 1755, gecommitteerde ter Staten-Generaal, landdrost van Twenthe vanaf 1769, van Salland vanaf 1 Juni 1786, overleden 6 Juni 1790 blijkens het boek van Ampten en Commissien, ondertrouwt Ootmarsum 22 Juli 1752 *Anna Sophia Dorofhea van, Riedtesel,* 'baronesse van Eisenbach en Hermansbourgh, overleden (v. Doorninck a.w. blz. 352) te Brunswijk 20 Novemb. 1803, oud in haar 77e jaar.

Uit dit huwelijk (zie v. Doorninck a.w. blz. 352):

1. *Frederica Eleonora Louisa Charlofta* gravin *van Heiden Hompesch,* ondertrouwt Ootmarsum 15 Augustus 1773 (getr. 8 Sept.) *Johan Conradf* Rijksvrijheer *van Riedeselen tof Eysenbach* etc. (Zie Ned. Adelsboek 1916, blz. 363, alwaar abusievelijk 1774 als jaar van het huwelijk wordt opgegeven).
2. *Anne Willem Carel,* volgt 111.
3. *Sigismund Maurits Carel,* overleden 1771.
4. *Charlotta Consfantia Sophia,* trouwt (volgens de Navorscher 1905, blz. 584) *Charles Frederic de Saureroffe,*
5. *Wilhelmina Charloffa Dorofhea* gravin *van Heiden Hompesch,* geb. 's-Gravenhage 7 Mei 1758, overleden 20 Febr. 1789, huwt te Zutphen 12 Dec. 1780 (ondertr. Ootmarsum 11 November) *Frederik Lodewijk Chrisfiaan* graaf *van Rechteren Limpurg,* heer van Almelo en Vriezenveen en de Eeze, geb. Rudenhausen 29 Febr. 1748, overleden Zwolle 20 Septemb. 1814. Hij 'hertrouwt Arnhem 24 Novemb. 1792 *Elisabeth Johanna Reiniera* barones *van Heeckeren* (zie verder Ned. Adelsboek 1916, blz. 259).

Geen van deze vijf kinderen is te Ootmarsum gedoopt.

111. *Anne Willem Carel* graaf *van Heiden Hompesch,* geb. 15 Septemb. 1755 op huize Walborgh bij Stevensweert, 22 October 1779 in de ridderschap van Overijssel, overleden te Bentheim 5 Juni 1807, zijn hart bijgezet in den grafkelder te Ootmarsum 27 Augustus 1807 (blijkens het register van afgegeven begravingsbiljetten te Ootmarsum), huwt te Zwolle 25 Febr. 1788 (o. Ootmarsum 10 Febr.) *Isabella Carolina Sophia Wilhelmina van Weitolshausen van Schraufenbach.*

Uit dit huwelijk:

Anna Sophia Dorothea gravin *van Heiden Hompesch,* ged. te Wijhe 8 Februari 1789, overl. Groningen 8 Febr. 1869, ondertrouwt op den huize Ootmarsum 5 December 1807 *Sigusmund Jacques* graaf *van Heiden Reinesfein,* geb. 's-Gravenhage 1 Mei 1771, overleden Zuidlaren 17 April 1830, z. v. *Sigusmund Pieter Alexander* graaf *van Heiden* (volle neef van den onder 11 genoemden) en *Maria Frederica van Reede.* (Zie Ned. Adelsboek 1914, blz. 230 en 231).

Zwolle. A. HAGA.

Hengeveld. Gevraagd wapen en gegevens van deze familie, afkomstig uit Veessen bij Zwolle. Het wapen *Hengeveld* met een hengelaar erop is mij bekend, maar ik vermoed dat er een ander wapen is.

Leiden. VAN DER LELY.

Momber. Het wapenboek van J. Th. de Raadt, „Sceaux armoriés des Pays-Bas etc.", Brussel 1898, dl. 11, bldz. 501, vermeldt het volgende: *Momber (Jean die),* échevin de Heusden (Brabant), 1445, '53; trois merlettes, accompagnées en coeur d'une étoile (Malines).

Kan iemand onzer leden mij iets naders mededeelen omtrent dit geslacht? Bestaat er verwantschap met het geslacht *de Momper,* waartoe o.a. de Vlaamsche schilder *Jodocus de Momper* behoorde en waarvan nakomelingen als doopsgezinde vluchtelingen naar Danzig kwamen? Zij namen den naam *Momber* aan en komt die naam nog steeds daar voor.

Amsferdam Z. J. H. DE VEER.

Specht-van Rosendael. In het Gemeente-archief te Rotterdam werd door mij gevonden: 16-10-1701 (ondertrouw 2 Oct.) huwden te Rotterdam Doctor *Nicolaus Specht* j.m. wonende in de Torenstraat, met *Adriana van Rosendael* j.d. van Rotterdam en wonende tot Schiedam.

Uit dit huwelijk eenige kinderen o.a.:

1e. *Philippus,* ged. Rotterdam 15-8-1702, get.: *Dominicus Philippus Specht* en *Hillegonda van Vollenhoven.*
2e. *Hillegonda,* ged. Rotterdam 27-4-1706, get.: *Hillegonda Specht.*
3e. *Hillegonda Jacoba,* ged. Rotterdam 10-7-1707, get.: *Hillegonda van Vollenhoven.*

Hieruit kan men opmaken dat de ouders van Dr. Med. *Nicolaas Specht* waren: *Dominicus Philippus Specht* en *Hillegonda van Vollenhoven.* Is dit juist? Waar werd Dr. Specht geboren? Hillegonda v. V. komt in de genealogie van Vollenloven in het N.P. niet voor.

Adriana van Rosendael werd te Rotterdam gedoopt 19-1 1679 als dr. van *Kornelis van Rosendael* en *Maria Velsenaer.*

Rofferdam. N. J. A. C. VAN ROSSEM.

INHOUD 1939, No. 12.

Bestuursbcrichten. — Van Heereboer tot Rijksgraaf in drie kwart eeuw. De familie van der Nat, door W. J. J. C. Bijleveld. — Geslacht van Apelaer, door Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland. — Een oude Veluwsche afstamming. Dr. Willem Bosch en zijn voorgeslacht. (Bosch — in den Bosch — Huyscamp — toe Huyscamp — van Silvolde), door W. Wijnaendts van Resandt (Vervolg en slot). — Jean de la Sablonière (16821726) en zijn naaste verwanten, door E. J. Koppeschaar. — Van Boecop, door Mr. A. Haga. — Korte mededeelingen: Hooge Raad van Adel; Doenga; Van Gerwen. — Boekbespreking, door P. C. Labrijn. — Inhoud van Tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden: Burch (van der)-Verburch; Doot (van); Ganderheyden; Heermale (van); Heiden Hompesrh (van); Hengeveld; Momber; Specht-van Rosendael.

LEXICOGRAPHISCH NAAMREGISTER.

Jaargang **1939,**

Het teeken *) wil zeggen, dat in het artikel ook aanteekeningen van wapenkundigen aard voorkomen.

A.

Aa (van der) 572.
Aaltsz 461.
Abbebroeck 91.
Abbema 173.
Abeels 477.
Abeken, 93.
Abes 361.
Abkoude (van) *) 32.
Abo 73.
Abo (d') 130, 525.
Abrahamsen 470.
Ackema 437.
Ackerveld 284.
Adelen *) 243.
Adema 130.
Adhémar de Panat (d') 169.
Adlerstein (von) 526.
Adrichem (van) 188.
Adulfe 360.
Aebinga (van Humalda) *) 243, 244.
Aelt(e) 552.
Aemilius 108, 110.
Aepkens 217.
Aesgema (van) 432.
Aeswijn (van) *) 39, 148.
Aggema 446.
Ahlefeld (von) 541.
Ailly (d') 282, 330.
Aisens 420.
Akersloot 236.
Akkermans 140.
Akkerveld 236.
Albada *) 243, 244.
Alberda 439, 440, 445, 525.
Alberthoma 212.
Alberts 489.
Albout (van) *) 328.
Alckemade (van) 96, 143.
Aldenburg (von) 542.
Alderwerelt (van) 165, 525.
Aldringa 445.
Alemans, 423.
Alfen (van) 308.
Alingh 348.
Alkmaar (van) 143.
Allemaigne (d') 186.
Aller (van) *) 317, 478.
Almasy 543.
Alphen (van) 525.
Alpherts 226.
Alstein 174.
Alte(n) (van) 562, 564, 565.
Altena 213.
Altena (van) 173.
Alting 222, 348.
Altink 222.
Ambeek 303.
Ament 329.
Amoureux (l') 563.
Ampe 139.
Andel (van) 43.
Andrae (d') 186.
Andrau 571.
André de la Porte 571.
Andreae 571.
Andreas 94.
Andres 30, 31.
Anemaet 273.
Anholt (van) *) 32.
Anrae (van) 183, 228.
Ansen (van) 347.
Antwerpen 96, 139.
Apeldoorn (van) 553-556.
Appel 305.
Apoels 236, 284.
Appeltern (van) 151.
Appeltoorn (van) 493.
Appius 477.
Arckel 278, 280.
Arckel (van) 317, 319.
Arkel (van) 140, 157, 183, 561.
Arler (van) *) 317, 318, 573.
Armel tot Alerdinck (van) 502.
Armelo (van) 4, 5, 197.
Arnhem (van) 549.
Arnold 331.
Arnolfini 254, 255, 257, 258, 263, 300, 301.
Arntzenius 571.
Arriëns 571.
Arseniev 52.
Artet (Fumal dit d') 382.
Artopeus 139.
Aschof 46,
Asperen (van) 224, 368.
Asselt (van) 115.
Assendelft (van) 179, 192.
Assies 526.
Asteley *) 282.
Aswede (van) 220, 447.
Aubé 563.
Aubee 566.
Aubert 300.
Audenaller van Vanevelt 231, 279, 280, 317-319.
Audouard 360.
Aue (von der) 250.
Aulnis de Bourouill (d') 93, 142.
Auwema 443.
Avenarius 329.
Averenck (van) 207.
Aylsuma 415.
Aylva (van) 60, 137, *) 243, 413.

B.

Baak 149.
Baars 301.
Back 523.
Backer 216, 303, 430, 524.
Backer (de) 562.
Backers '292.
Bacx 378.
Baecks 573.
Baer (van) 324.
Baer tot Arninckhof (van) 502.
Baerd(a) 479.
Baerl (van) 151, 568.
Baerle (van) 87, 541.
Baes 235.
Baesen (van) 490.
Baggen (van) 275.
Bagijn (de) 227.
Balbani 253, 254, 257, 258, 260, 261, 292, 301, 358.
Balbian 87.
Balen 508, 562.
Bam 533, 537.
Bam (van) 550.
Bambeeck (van) 428, 526.
Banck 89.
Banning 572.
Baraban 298.
Barbin de Telliers 188, 189, 236-238.
Barbou 229.
Barenzonius 235.
Barmentlo (van) 197.
Barnard 473.
Barners 523.
Barneveld (van) 377.
Barry 534.
Bartels 484.
Bartholomeus van Eck 44.
Bartin de Taelliers 188.
Bartolotti (van den Heuvel tot Beychlingen) 117.
Barz(le) 563.
Bas 181.
Basen 369.
Basseliers 549.
3assenn (van) 57.
Bassewitz (von) 542.
Basso 263.
Batailhey 171.
Batenburch (van) 375.
Batenburg (van) 412.
Bateram 446.
Battier (de) 113.
Baudissin 542.
Bauler 567.
Baurm 31.
Bax 162.
Baijen 265.
Beaufort (de) 522.
Beaumont (van) 456, 549.
Bechtel 10, 13.
Becker 156.
Beckeringh 222.
Beckx 228.
Becius 235.
Bedot 300.
Beeck (de) 455.
Beeck (van) 456, 458.
Beeck (van der) 203, 206, 207, 297.
Beeckhaven (van) 449.
Beeckum (van) 418.
Beeftingh *) 243.
Beek (van der) 303.
Beelaerts 130, 546, 548.
Beeldsnijder 24.
Beer Poortugael (den) 79, 80.
Beerenbrouck 87.
Beers (van) 163, 196.
Beerthuizen 430.
Beest (van) 307, 429.
Beethoven 478.
Beethoven (de) 429.
Begemann 330, 381.
Beilanus (van) 137.
Bekestein 524.
Bekom 228.
Belcom (van) 377.
Bellefontaine' 278.
Bellefroid (de) 284.
Bellinga 572.
Beltjens 307, 404.
Bemmel (van) 28.
Bendixen 141.
Beninga 57.
Benneker 5 14.
Benthem (van) 183.
Bentinck 203, 330.
Bentinck (von) 230.
Beny (de) 430.
Berch (van den) 47.
Berchem (van) 299, 533, 544.
Berck (van) 350, 575.
Berckel 187.
Berckhuys 216.
Ber(c)kum (van) *) 429.
Berebax 450.
Berendrecht (van) 82, 83, 235, 521.
Berg (van den) 196, 235, 330.
Berge (van den) 45.
Bergen (van) 183, 228.
Bergfeld (van) 431.
Bergh (van den) 223, 308, 405, 406.
Berghe (van den) 106.
Berghes ten Essendelle (de) 391.
Berghuis 216.
Berkenrode 524.
Berkhout 477.
Berlicum (van) 546.
Bernardi 261, 361, 362.
Bernauw 304.
Berneval (von) 186.
Berniers 212.
Berns 284.
Bernstorff (von) 542.
Bertets 271.
Berthold (von) 543.
Bertrand 361.
Berys 75.
Besoyen (van) 374.
Besten (van) 220.
Bestolz 458.
Bethencourt (von) 186.
Bettinge 523.'
Beukelaar 280.
Beusichem (van) 418.
Bever (de) 311.
Beverborg 516.
Beveren (de) 137.
Beveren (van) 25, 235, 508.
Beyen 525.
Beijer (de) 123, 187.
Bezemer 92.
Bezuyen 294.
Bichon 45.
Bicker 478.
Bicker Raye 382.
Bie (de) 44.
Biederlack 469.
Biele (van) 102.
Bielke 542.
Bienema (van) 130.
Biermans 200.
Biert 370
Bierwisch' 553.
Bilant (von) 56.
Billig 286.
Bin(c)khorst 508-517.
Binnevest (van) 273.
Birsch 173.
Bischopinck 198—200, 206.
Bisschop 404.
Bisterveldt 282.
Bitter 136.
Bitter Rueb 330.
Blanc 177.
Blanche 456.
Blanckaert 546.
Blancke 137.
Blanckert 293.
Blanckvoort 292, 501-503.
Blankarts 269.
Blankenburg (van) 84.
Blankenheim (van) 345.
Blankenoort (van) 534).
Blankvoort 203.
Blarcum (van) 282, 380, 428.
Blécourt 526.
Bleeker 190.
Blenke 219.
Bleyck 137.
Bleynckvliet (van) 91, 92.
Block 226.
Blocklant 231.

Blocklan(d)t (van) 278, 393.
Btocq (de) 292.
Bloem 230.
Bloemendaal 280.
Btoemendaet (van) 203.
Btoems 266.
Btois van Treslong 417.
Blok 190.
Blokker 460, 463.
Btoktand 280.
Btom (de) 303.
Btouck 162.
Btumen (von) 541.
Blussé 178.
Btyenbergh (van) 26.
Bochum (van) 466.
Bockel 47, 192.
Bockhoven (van) 331.
Boddens 181, 182.
Boecam (van) 429.
Boeckets 91.
Boeckholt (van) 213, 440.
Boeckhorst (van) 59.
Boecop (toe) 4,' 5, 9, 10, 58, 206.
Boecop (van) 567-569.
Boeff 166.
Boete 304.
Boener 111.
Boer 304, 367.
Boer (van den) 571.
Boerhaave 274.
Boer 228, 464, 465.
Boers 72.
Boers (de) 163.
Boethorn 47.
Boetzelaer (van) 123, 263.
Boeveldt 225, 226.
Boevink 306.
Boeyen 162.
Bogaert 188.
Bogaert (Uit den) 222.
Bogardus 572.
Bohr 173.
Bois (du) 274.
Bois de Lasosay (du) 46.
Boisnard (de) 172.
Boissevain 177.
Roissier 300.
Bok (Reints) 137.
Bokhoven (van) 188, 282, 304.
Bot 82.
Botck 484.
Bolhuis (van) 209—211.
Bottaert 235.
Bomaarts 225.
Bombergen 440.
Bommel (van) 136, 451.
Bommete (van) 283.
Bommett 136.
Bonaparte 235.
Bonerts 107.
Bonga *) 244.
Böninger 364.
Bont (de) 309.
Bontsma *) 244.
Boogaert 335.
Boomkamp 331.
Boon 267, 505.
Boonders 109.
Boot 369, 370, 372, 374.
Booth 138, 550.
Boots 214.
Hor 455.
Rorch (ter) 204, 357, 429.
Borch (van der) 60, 151, 311 312.
Borchove (van) 68.
Boreel 478.
Boreel van Coulster 381.
Boret 87.
Borg (van der) 136.
Borge (ten) 510.
Borgesius 138.
Borgh (Ter) 187.
Borgh (van der) 540.
Born 110.
Borre 396.
Bors van Waveren 180, 478.
Borski 526.
Borssele (van) 52, 86 *) 328.
Bortet (van) 144.
Bos 382.
Bos (ten) 516.
Bos (van den) 480.
Bosch 142, 190, 482-499, 551-560.
Bosch (in den) 482-499, 551-560.
Boschhuysen *) 328.
Bosman 223, 567.
Bossart (van) 562.
Bosscha 92.
Bossier 211, 212.
Bosyn 108, 110.
Boterbloem 265.
Botjagers 44.
Bot(h) 389, 390, 401.
Both (de) 526.
Botnia (van) 247, 251, 437.
Bottelier 235.
Bouchorst (van der) 274.
Bo(u)ckhoven (van) 331.
Bouitter 73.
Bourgeois 212.
Bouvy 188, 192.
Bouwer 45, 46. 508.
Bovendorp 486, 559.
Boy (de) 462.
Boyens 186.
Bozentauben (von) *) 250.
Braak (van) 228.
Braë 200.
Braem 112.
Brakel (van) *) 22, 121.
Brakman 477.
Bramerel 359.
Brand van de Rutenborgh 501.
Brande (van den) 381, 525.
Brandenburch (van) 206.
Brandts 112.
Brans 137.
Branus 465.
Brass 62.
Brecht (van) 279, 285.
Breda 88, 424.
Breda (van) 76, 116, 208.
Brederode (van) 284, 379, 427
Bredewott 517.
Bree (de) 548.
Breekpot 12.
Breggen (van der) 304.
Breuese (van) 5.
Breuget (van) 140, 141, 270.
Breuget van Bronkhorst 88.
Breugel (Luycx van) 92.
Brie (van den) 144.
Brienen (van) 5-9, 185, 197. 202, *) 243, 330, 430, 548.
Brinckman (s) 224.
Brixen (van) *) 250.
Brocx 41, 88, 140, 141, 238, 526.
Broechoven (de) 75.
Broechuysen (van) 274.
Broeckhoven (van) 375.
Broeckhuisen (van) 47, 437.
Broeckhuysen (van) 56, 196, 451, 503.
Broek 187.
Broekhuysen (van) 155, 156.
Broen 44, 45, 70.
Broerema 442.
Broers 89.
Broersema 220, 445, 446.
Brömbsen (van) 431.
Bronckhorst (van) 140, 151, 182.
Bronckhorst Batenburg 330.
Bronckhorst (van Breugel van:) 140.
Bronkhorst 42.
Brons 226.
Brouchoven (van) 543.
Broucke (van den) 564, 565.
Brouwer 293, 426, 478, 506.
Brouwers 286.
Bruce 430.
Bruckhoff 136.
Brückhusen 574.
Brugge (van der) *) 283.
Bruggen (ter) 503.
Bruggen (van) 95, 104-106.
Bruggen (van der) 160, 161, 181.
Bruheze (van) 282, 545.
Bruine 572.
Bruins 215.
Bruinsveld 284.
Brun 45.
Brun (von) 527.
Brunier 188, 236.
Bruns 235.
Brunsich von Brun 526, 527.
Brunsvelt 216, 217.
Brunt 532, 533.
Brutet de la Rivière 141.
Bruust (van) 266.
Brux 20.
Bruyn 147, 236.
Bruyn (de) 159, 166, 272, 425, 522.
Bruijne (de) 326.
Bruyns 484, 559.
Bruynseels 87.
Bu(c)k 20, 21.
Buchhotz 226.
Bucqoy (de) 507.
Buchwald (von) 542.
Buddingh 111, 303.
Buet (van) 102, 103, 161.
Bueren (van) 61.
Buervett 235.
Buirwinckel 437.
Buisman 430.
Buissens 279.
Buissonet (de) 7.
Bulderen (van) 566.
Bütow (von) 17—19, 22.
Bult 515.
Bunck 225.
Buonvisi 254, 260, 359.
Burch (van) 334.
Burch (van der) 91, 572.
Burchgreve (die) 525.
Burckhardt 15.
Buren (van) 147, 508.
Burg (van der) 304.
Burgh (ter) 95.
Burghers 91.
Burght (van der) 264, 265.
Burtamacchi 253, 255-258, 260, 262, 263, 296, 358, 359.
Burnick 284.
Busch (ten) 286.
Busch (van den) 154, 155.
Buschman 87.
Busers 451.
Bushuysen (van) 447.
Buskirk (van) 189, 285.
Bussche (ten) 568, 569.
Busschers 139.
Busser 159.
But 268.
Buttel 442.
Buuren (van) 268.
Buvry (de) 430.
Buyck 459, 463, 464.
Buygskamp 111.
Buyk 392.
Buys 280, 303.
Buysero 539.
Buytendag 42.
Buytenhuys (ten) 499.
Buytenvetder 461.
Buijter 7.
Buyzer (den) 309.
Bye (de) 33, 34, 92, 190.
Bytandt (van) 148.
Bijma 436.
Bym(h)olt 213.
Bijvoort 425.

C.

Cellier 71, 73.
Celos 214.
Cenami 254, 261.
Ceporinus 388.
Chalieur (te) 176.
Chalon (de) 175, 283
Charbonnier 170.
Charlé 229.
Chasseaud 467, 468.
Chastelein 295.
Chasteler (du) 63.
Cheval 418.
Cingel (van) 331.

D.

Daehne (von) 238.
Daetder 274.
Daelen (van) 473.
Daets (van) 425.
Daesdonck (van der) 544.
Daey 222.
Dagevos 47, 273, 274.
Dale (van) 460.
Dalwigk (von) 310—313.
Dam (van) 379, 424.
Dam van Isselt (van) *) 388—403.
Damhoff 72.
Dammer (den) 47.
Danckerts 526.
Danecop *) 282.
Daniëts 330.
Danis 566.
Dankerts 240.
Dapptes 178.
Dassevael 331, 335.
Dati 261.
Debirat 284.
Decker 238.
Dedem (van) 119, 167, 204, 205 *), 283.
Deelen (van) 499.
Deese (van) 148.
Defossez 263.
Degener 437.
Degener (von) 54.
Deglant 177.
Delarue 177.
Detden (van) 424, 430, 432.
Delen 280.
Detfart 566.
Delft (van) 41.
Demarest 285.
Dencken 451.
Dernath (von) 542.
Dersch (von) 310—312.
Derval 188, 236.
Deterding 329.
Deutincx 283.
Deutz van Assendelft 180.
Deventer (van) 546.
Deyman 83.
Diden (van) 191.
Dieden (van) 92, 142.
Dietitz 47.
Diepenbroeck (von) 54, 149, 150.
Diepenbrugge (van) 163.
Diephott (van) 345, 346, 489,
Dieren (van) 485—487, 489, 559.
Diest (van) 148, 188, 436.
Dill 15.
Dymberg 54.
Dimer 18, 19, 21.
Dimmer 278.
Dingmans 172, 320, 367.
Diodati *) 252-263, 292-301, 358-362.
Diotreus 37.
Dirkzwager 285.
Dis 373
Dis (van) 371.
Doccum (van) 412.
Doejenbroeck (van) 334.

Doenga 434-440, 443—447, 569.
Does (van der) 47, 86, 139.
Doesborgh 216.
Doetinchem (van) 200. 201. 496.
Doeveren (van) 44, 88. 89, 141, 332.
Dol 469.
Dolleman 305.
Dompselaer (van) 334, 391.
Dompseler 573.
Donk (van den) 455.
Donkersloot 52, 84.
Donswijk 372.
Doorman 462, 465, 466.
Doorn (van) 222, 282, 406.
Doornick 503.
Doornick (van) 98, 164, 198
Doornik 37.
Dootnia *) 244.
Doppler 188.
Dormhagen (van) 559.
Dorp (van) 506.
Dorrepaal 559.
Dorsman 42, 88, 236, 526.
Dorst 28.
Dorth (van) 58, 330.
Douma *) 244.
D(o)uwer 390.
Doyéweert 417.
Doys 319.
Dozem *) 476.
Draaks 464.
Drakenborg 141.
Drecht (van) 306.
Drews (de) 215.
Driel (van) 301.
Driesche (van den) 47.
Driesprong 236.
Driessen 96, 140, 143.
Drimmelen (van) 544.
Drolshagen (von) 54.
Drongelen (van) 64-66, 68, 69, 544.
Droogendijck 236.
Droogleever 131.
Droogleever (Fortuvn) 131.
Droste 198—200, 202. 206.
Droste zu Hülshoff 291.
Druinen (van) 504.
Druyff (von) 362-365.
Dubbeld 174.
Dubbeldecop 119.
Dubbelmonde (van) 544.
Duivelshof 515.
Duivenvoorde (van) 427.
Dulcken (van) 456, 458.
Dulks 268.
Duncan 189.
Dunnewold (van) 157.
Duplessis 262.
Dupont *) 135.
Durkeman 47.
Dussen (van der) 69.
Dusse(n)wolt 348.
Dutilh 173.
Duval 300.
Duvelandt (van) 534.
Duvenvoirde (van) *) 26.
Duverden van Voort (van) 334
Duwer 390.
Duyn (van) 334.
Duyn (van der) 533.
Duynen 282.
Duynen (van) 504.
Duyser 305.
Duyst 534.
Duyst van Voorhout 91.
Duyster 383.
Duyswolde 357.
Duyvel alias Del 508.
Dwaill 47.
Dijck (van) 44, 89, 189, 190.
Dver 390.
Diik (van) 12.
Dijke (ten) 525.
Dijkmans 41.
Dijksterhuis 435.

E.

Ebben 83.
Ebbinge 211.
Ebbingh 139.
Ebeling 329.
Ebertz *) 283.
Echten 501.
Echten (van) 9, 357, 502.
Echten tot Oldrutenborch (van) 5
Echten tot Relaer (van) 5.
Eck 88, 141.
Eck (van) 116, 199, 302.
Edingh 460, 464.
Edink 222.
Edzens 217, 218.
Eé (van) 140.
Eeck 438.
Eeckelen (van) 41, 373, 425.
Eeckhout (van) 178.
Eekhout 383.
Eekele (van) 236.
Eelbo 505.
Eelden (van) 297.
Eelt 442.
Eenhuys (van) 368.
Eertwegh (van den) 456.
Eggena 473.
Egmond (van) 72, 472.
Eichelberg 227.
Eilbracht 180, 181.
Eising(h)e 210, 211.
Elama 428, 477.
Elant 368.
Elderink 515.
Elias 51.
Elissen 158.
Ellento 216.
Elleri 526.
Ellerman 73.
Ellerts 182.
Elmoy (van) 189.
Elsevier 523.
Elshoff (ten) 47.
Elslo (van) 185.
Elst (van) 285, 365.
Elst (van der) 309.
Elverfeld (van) 155.
Embda (d') 220, 446.
Emig 31.
Emmen 218.
Emmichoven (van) 545, 547.
Ende (van den) 12, 14.
Endt (van) 266.
Enens 434 *) 440—443, 523.
Engelen 102.
Engelma 117.
Engelsen (den) 372.
Ens 87.
Ensink 462.
Enspik (van) 93.
Entens 437, 438.
Ercelens 48.
Erp (van) 450, 451.
Ertpagen 160
Es (van Ylen pend. van) *) 28
Esbeeck (van) 74, 76.
Eschauzier 274.
Eschenbach (von) 250.
Espaul (de l') 37.
Espérance (l') 135.
Esschede (van) 54.
Essen (van) 109, 149.
Estandeau (d') 71.
Este (van) 188.
Estouville (d') *) 246.
Estveld 334.
Estvelt (van Middeldorp Gesevt) 279.
Etsen 229, 230.
Etten (van) 41.
Eude 560.
Everaars 190.
Everdingen (van) 80.
Everts 301.
Ewsum (van) 52, 85, 348, 349. 351, 415, 435-437, 441.
Ewijck (van) 157.
Exel (van) 35.
Eybels 222.
Eyck (van) 293.
Eijck (van der) 424.
Eyke 455.
Eyll (van) 217.
Eijmberts *) 29.
Eynard 299.
Eyndhoven (van) 147.
Eysinga (van) 479.

F.

Faber 138, 268, 303.
Fabricius 87, 428.
Faes 181, 182.
Fahr 195.
Falck 4.
Famars (de) 173.
Fargues 171, 177.
Faure 87.
Fay (du) 16.
Feenstra 480.
Feetmans 47.
Feilcke 388.
Feith 8.
Feitz 43.
Fenema (van) 271.
Fentener van Vlissingen 477.
Feriet 173.
Ferment 292
Fernex (de) 177.
Ferrier 262.
Fetmenger 188.
Fevre (le) 74, 87.
Fiebus 159.
Fiers 178.
Fieselers 32.
Fischer 226.
Fischer de Monrepos 382, 430.
Flamen 44.
Fleming (von) *) 77.
Flin (de) 116.
Fock 527.
Fockenburgh 81, 82, 95.
Fockens 42, 216.
Foeyt 390.
Fokkenberg (van) 46.
Folcker(t)s 210, 213-222.
Fontaine (de la) 44, 45.
Fonteijn 336.
Forest (de) 44.
Fortgens 527.
Fortuyn (Droogleever) 131.
Fosse (La) 284.
Fouchier 87.
Fournier 562.
Foury 470.
Francken 236, 332.
Fräncken (von) 56.
Franckinck 56.
Franke 302.
Franken 292.
Fransen van de Putte 192.
Fraser 178.
Freemann 142.
Freneau (de) 550.
Frese (van) 445.
Freys van Dolre 390.
Fridagh (von) 60.
Frix 215.
Froma 445.
Frowein 236, 290, 329.
Frye 469.
Frijkenius 46.
Frylinck 212.
Fumal (de) 383.
Funck 365.
Fünders 136.
Fvgenschoen 383.
Fijtsma 468.

G.

Gaade 131.
Gachnang *) 245.
Gadet 188.
Gaede 565.
Gaelatin 359.
Gaeij (de) 144.
Gaise 280.
Gaix 280.
Galama (van) 437.
Galenkamp 109.
Gali (van' der) 29.
Gall (van der) 29.
Gallas 527.
Gamen (van) 498.
Ganderheyden 574.
Gans (van der) 424.
Gansneb 196.
Gantesweiler 40, 83.
Gantevoort 474.
Garnier 170.
Garrels 290.
Gaugreben (von) 312.
Gaupp 14—16.
Gauterweiler 40.
Gautier 299, 566.
Gauwe (van der) 236.
Gavre (van) 427.
Gebhardus 211.
Geelvinck 63.
Geer (de) 118
Geerligs 531.
tieertsema 117, 219.
Gelder (van) 162.
Gellicum (van) 461, 462, 549.
Gemen (van) 324.
Gendt (van) 155, 156, 575.
Gennep (van) 478.
Gent (van) 47, 82.
Gerlacius 335.
Gerlings 94, 188, 379.
Gerrits 173.
Gerwen (van) 503-508, 569.
Gesel (van) 528.
Geusebroek 465.
Geijn (van 't) 223.
Ghenen 546.
Gheselle (de) 283.
Ghiassand 467, 468.
Ghiessen (van) 547.
Ghyben 76.
Ghysselen 29.
Gideons 81.
Gieben 164.
Giessen (van de) 374, 375.
Giffen (van) *) 29.
Gillis 566.
Gilly 237.
Gilse (van) 549, 550.
Gilst (van) 236.
Ginolat 531.
Glashorst 164.
Glauwe 201, 567, 568.
Gleints 445.
Glimmer 70, 71.
Glimmerus 496.
Glinstra (van) 432.
Glockner *) 250.
Glummers 29.
Gockinga 447.
Godeffroy 89.
Godefroy 320.
Goeree 236.
Goes (van der) 65.
Goes van Abtsmade 274.
Goetscalx 75.
Goffe *) 77.
Goldbach 173.
Golen (van) 74.
Goltsmit 519.
Goltstein (van) 58, 113.
Gomarus 215.
Gonggrijp 218.
Goris 417, 418.
Görtz (von Schlitz gend. von) 63.

Goudriaan 332.
Gouka 303.
Goutappel 45.
Gouverneur 297.
Gou(w) 236.
Gouwenberg 460, 465.
Goye (uten) 427.
Goyer 391.
Goyer (de) 503.
Graad (de) 139.
Graaf (de) 369, 371.
Graaff (van de) 71.
Graafland 118, 392.
Grace (de) 560.
Graef (van de) 21. 22.
Graeff (van der) 505.
Graes 107.
Graffschaft (van) 139.
Grafschaft (von) 195.
Grande (de) 139.
Grandjean (de) 560.
Grange (La) 562.
Grasstek 283.
Graswinckel 243.
Gratama 188.
Gravenbroeck (van 's) 236.
Gravenhage ('s) 333.
Gravier 361.
Greeff (die) 149.
Greefraats 30, 32.
Gressenich (van) 547.
Greve (de) 154, 155.
Grevenbroeck 425.
Grevinck 4, 199.
Greydanus 233—235.
Grimois 258.
Grinsven (van) 271.
Groenevelt 332.
Groenewegen 304.
Groeningen (van) 187.
Groesheeck (van) 231, 232, 271-280.
Grogenue 311.
Groin 137.
Grol1 (von) 186.
Gronsfeld Diepenbroeck (von) 73.
Gronsveld 273.
Groot 463, 466.
Grootenacker 331.
Groothuis 466. 467.
Grootwouter 75.
Groskamp 571.
Grotthüsz (van) 542.
Gruiter (de) 151.
Gruntman 47.
Gruys 435. 437—440, 444.
Gruyter 100.
Gruvter (de) 53.
Gueltheri 188.
Guérin 87, 572.
Guette (de La) 190.
Guinigelli 259.
Gürtler 382.
Giisberti 41.
Gijselaar (de) 147, 343, 381 425.
Gijsen 477.
Gyzelen (van) 47.

H.

Haaften (van) 52.
Haan (de) 294, 795.
Haar (van de) 280.
Haardt (de) 110, 112,
Haarlem (van) 179.
Haas (de) 332, *) 404412.
Haast 307.
Hacfort 540.
Hacket 564, 565.
Hacauebard 283.
Haeff (ten) 330.
Haeften (van) 82, 532.
Haemstede (van) *) 328.
Haen 574.
Haen (dej 58.
Haene 197.
Ha(e)r(de)velt (van) 401.
Haersolte (van) 115, 204, 206, 568.
Haes (de) 180, 307, 308.
Haesbaert 83, 187.
Haestrecht (van) 378.
Hagedoorn 45, 477.
Hsge (van der) 301.
Hagen 5, 9, 10, 190.
Hsgen (van der) 302.
Hagens 372.
Haghen (ten) 141.
Hahn*) 10-16.
Haickens 216.
Haksteen 11.
Halbach *) 283.
Halder (van) 380.
Halffen (van) 461.
Halsema (van) 222.
Halteren (van) 477.
Ham (in den) 415, 444.
Hambroeck (van) 203, 380, 545.
Hamburger 192.
Hamelen (van) 566.
Hamhuis 419.
Hammers 107.
Hammerstein *) 77.
Hampen 563.
Hamsingh 465.
Hanhof 514.
Hanlo 462.
Hannema 190, 336.
Hanxleden (van) 469.
Happe(n) (van) 561.
Hardenberg 269. 522.
Hardenbergh 35. 36, 381, 572.
Hardenbrook 572.
Hardenton 110.
Harderwiik 528.
Hardi 230.
H'aremaker 43.
Hart 226.
Harthals 429.
Hartman 89. 138. 527.
Hartog (den) 88, 141.
Harx 268.
Hase (de) 47.
Hases 460.
Hasevelt 236.
Hassebroek 571.
Hasselaer 63. *) 283. 391.
Hasselaer (Hooft) 48.
Hasselt (van) 17, 20.
Hassink 513. 514.
Hattenbach 194.
Hattenbach (von) 311. 312.
Hattum (van) 110, 116.
Haubois*) 244.
Hausen (von) 274.
Haute (van (den) 477.
Havart 45.
Haven (van der) 504, 569.
Havershoeck 161.
Hawiks 267.
Have (de la) 84, 171, 188, 473, 474.
Haze (de) 41. 380.
Hazen 273, 274.
Hechtermans 45.
Heckenhoeck 162, 165.
Hecker*) 138.
Heddingh 171.
Hedickhuisen (van) 92.
Heeck (van) 210, 211, 215.
Heeckeren (van) 63, 118, 119, 575.
Heek (van) 277.
Heel (van) 42, 332, 418.
Heems 144.
Heemskerck 381.
Heemstra (van) 412-416.
Heenckeslooth 91.
Heenvliet (van) *) 328.
Heerdt (van) 199, 238.
Heerema *) 244.
Heereman van Zuidwijk 231, 330.
Heermale (van) 574.
Heerman 89-92.
Heermans 332, 333.
Hegeman 572.
Heiden (van) 575.
Heiden Hompesch (van) 528, 575, 576.
Heiden Reinestein (van) 576.
Heineken 303.
Heinink 517.
Heinsius *) 47.
Heise 138.
Heisgen (van) 550.
Heiskens 380.
Helbers 480.
Heldring 478.
Helkes 267.
Hell (van der) 201, 206.
Hellcken 14.
Hellman 305.
Helman 543.
Helmenstorf *) 245.
Helmke 81.
Helmont 439.
Helmonts 278.
Helt (de) 181, 182.
Hemert (van) 201, 203, 207, 503.
Hemert (von) 87.
Hengel 515.
H'engel (ten) 513, 514.
Hengel (van) 277.
Hengeveld*) 576.
Henlington*) 76.
Henne 44.
Hennebo 274.
HJennekeler (van) 426, 478.
Henning 87.
Hennion (de) 37.
Hensberch (van) 182.
HJensinck 47.
Herama 247. 251.
Herbort 382.
Herdinck 54.
Herdringh 190. 192.
Heringa*) 244.
HJerlaer (van) 380.
Herman 282.
Hermana 247, 251.
Hern (van der) 224.
Herouar 535.
HJerpfer 15, 16.
Herteveld (van) 152.
Hertoge (de) 282.
Hertoghe (de) 440. 443.
Hertsbergen (van) 71, 72.
Herwerden (van) 110, 561.
Hes 463.
Hes (de) 460.
Hespel (van) 273.
Hespel (van den) 424.
Hessehusen (van) 120.
Hesseling (van) 410.
Hesselle (de) 147.
Hesselman 41.
Hesselo 286.
Hestwich 565.
Heteren (van) 343.
Hetterscheidt (von) 5.
Hetterschij 462, 465. 466.
Henckelum (van) 368, 547.
Heun (van) 405.
Heurn (van) 171.
Heusden (van) *) 476.
Heuvel(l) (van den) 111, 152.
Heuvel (Bartholotti van den) *) 22.
Heuyter (de) 61.
Heycop 44.
Heyde (van der) 164.
Heyden (van) 53.
Heiiden (van der) 452. 453.
Heyden '(van Hoeck van de) 453, 454.
Heyendael 39, 159.
Heyer 141., 572.
Heyligers 267.
Heyst (van) 76, 235, 280.
Heyst d'Ardenne (van) 41.
Heyst Grevenbroeck (van) 87.
Heyster451.
Hidding 236, 309.
Hiddingh 147, 218 *) 345-357.
Hiebendaal 48.
Hil (van den) 370, 371, 373.
Hille 469.
Hillebrands 438.
Hillema *) 244.
Hilscher 174.
Hilst (van (der) 477, 572.
Himpel (ter) 527.
H'inlopen 71.
Hissink 61, 493, 494.
Hlitte (de la) 537, 538.
Hlochepied 384.
Hlodding 302.
Hlodenpijl 138.
Hloebincks 4.
Hloebler 47.
Hloeckelom (van) 263.
Hloeckolm (van) 47.
Hloeclum (van) 4-9, 197.
Hloedenborgh 216, 218
Hoek (van) 87.
Hoek (van den) 45.
Hoemaecker 198.
Hoemen (van) 57, 58.
Hfoen 311.
Hoendricks 215.
Hoeneveld 480.
Hoeufft 447, 453, 456-458
Hoeve (ten) 426.
Hoevelick (van der) 149.
Höevell (van) 57, 118, 199. 20'
Hoeven (van der) 143, 330.
Hoevenbergh 419.
Hoey (van) 164, 374--378.
Hoffmans 563.
Hofland 571.
Hofman van Someren 203.
Hofsnijder 216.
Hogenwolde (van den) 556.
Hogerbeets *) 459.
Hogerlinden (van) 283, 381.
Hoich (de) 523.
Hoisingius 216.
Hokelum (van) 23.
Hollanda (de) 186.
Hollander 309.
Holleman 369. 370.
Hollingerus 470.
Hollman 81.
Holmberg de Beckfelt 236, *) 283:
Holmstein (von) 542.
Holsteyn *) 330.
Holt (ten) 485. 497. 499, 573.
Holthe (ten) 219-221.
Holthe (van) 150.
Holthuysen 161.
Holtsende (van) 4.
Holzendorf (van) 431.
Homan 131, 526.
Homan (Linthorst) 131.
Hommema 247, 251.
Homoet (van) *) 39.
Hompesch 330, 575.
Hond (de) 34.
Hondius 34—37.
Hondorff 117.
Honselaer 425.
Hooch (van der) 533, 535
Hooff (van) 505.
Hooft 118, 381.
Hooft (de) 308.
Hoogelande (van) 82, 83
Hoogen (van) 466.
Hoogendijk 285, 286, 369, 383.
Hoogerlinden (van) 571.
Hoogerwerff 330.
Hoogeveen (van) 335.
Hoogh (de) 265.

Hooghkamer 282.
Hooghlarder 565.
Hoogland 381.
Hooglant 87.
Hoogstraten (van) 525.
Hoogtwoudt 466.
Hoogwoudt 464.
Hoorenaar 368.
Hoorn (van) 95, 143, 335, 478.
Hoornwech 187.
Hopp 366.
Hoppen 561.
Hordijk 330.
Horenken 438-440, 525.
Hormans 561.
Horn 285.
Horn (de) 566.
Horn (van) 352.
Hornung 330.
Horst (van der) 189, 237, 406, 533, 536, 537, 546.
Hosson (de) 469.
Hottinga *) 244.
Houben 101-104, 161.
Houchin (de) 232.
Houck (van) 506.
Houssy (de)' 382.
Hout (van) 572.
Houtem (van) 105.
Houten (van) 273, 320.
Houven (van der) 478.
Houwingen 280.
Hove (van den) 87.
Hovelwick (van der) 121.
Hovy 477, 571.
Hoyer 138, 236.
Hoyer van Brakel 71.
Hoynck 131.
Hoynck van Papendrecht 131 183, 228.
Hoyos 543.
Hoytema (van) 298.
Hubbard 73.
Hubbelding 350, 353, 354.
Hubrecht 87.
Hueckelom (van) 278.
Huedemeeker 452.
Huël 469.
Huerninck 7.
Huessen (van) 524.
Huhn 312.
Huibrechtsen 470.
Huidekoper 239.
Huininga 446.
Huisman 219.
Hulle (van) 524, 531.
Hulleman 229, 230.
Hulsbussche (van) 524.
Hulshoff 173.
Hulst (van) 236, 309.
Hulten (van) 439.
Hulter (de) 139.
Humalda 137 *) 244.
Hummans 441.
Hunsbergen 304.
Huntskamp (to) 498, 499.
Hurgronje 294.
Hüsers 136.
Hussen 363.
Hustaert 137.
Huijbuijk 268.
Huyck 520.
Huyg(h)ens 57, 111.
Huys 219.
Huyscamp (toe) 482-499, 551 -560.
Huysman 266.

I.

Iberg *) 245-247.
Icard *) 25, 176.
Iddekinge (van) 37, 118, 216.
Imhoff (van) 204.
Indijk (ten) 503.
Ingels 182, 228.
Ingen (van) 6, 7, 198, 202, 207 302.
Ingen Nulant *) 39.
Ingenool 108-111.
Inn und Kniphausen (von) 60.
Insula (de) 557.
Invrea 543.
Ypelaer *) 544-550.
Yrdt (van) 150.
Isendoorn à Blois 406.
Iserman 332.
Isfording 108, 110.
Isselmuden (van) 207, 440, 446
Itter (van) 453-455.
Ittersum (van) 55, 197.

J.

Jacobson 42, 140.
Jacot van Axel 231.
Jager (de) 265, 266.
Jamars (de) 430.
Jannette 507.
Janniar 47.
Jansen 173.
Janson 303.
Janssen 224, 372, 471.
Jarges 439, 440, 442, 446.
Jarla *) 244.
Jarman 478.
Jarsdorff (van) 56.
Jeger (de) 235.
Jegerinck 224.
Jegeringh 225.
Jelgerhuis *) 244.
Jelgersma *) 244.
Jelmers 479.
leurink 474.
Joinville (de) 562.
Jolemans 226.
long (de) 82.
Jonge (de) 381, 475, 549, 574.
Jonge van Valckevoort (de) 533
Jongh (de) 12, 92, 93, 139, 141, 142, 190, 191, 228, 507.
Jongh van Son (de) 10-13, 142.
Jonghelinx 75.
lonker 559.
Jordaan Rampers 107.
lordaens 107, 108.
Jordens 45, 46.
Jorink 517.
Josselin 92.
Juchem (van) 93.
lulsingh 215.
lunius 211.
Jutting 93.

K.

Kaay (van der) 108.
Cacken 107.
Cade (van der) 162.
Caesteker (de) 571.
Calandrini 253—255, 257, 258 262, 263, 301.
Caldenbach 17, 22, 330.
Kaldenbach (van) 436.
Caldenberg 188.
Kalff 195, 531.
Calkoen 240.
Kallmeier 329.
Calmeyer 93.
Kam 131.
Cambier 94.
Camerbeecq 333.
Cammingha 247, 275, 445.
Camp (van de) 111, 112.
Camp (van den) 152.
Campinck 444.
Campen (van) 536, 537.
Camper 532.
Camstra *) 243, 244, 480.
Candolle 299.
Cannaert d'Hamale (van) 549.
Kannegieter 220, 446.
Cannen (van der) 458.
Cannerts 280.
Canter 438.
Canyn 455.
Capellen (van der) 57, 58, 118, 151.
Caprons 240.
Caré 562.
Carman 389, 390.
Carnap (von) 329.
Karnebeek (van) 325.
Carpentier 526.
Karvenheim (van) 151.
Casa Nova 300.
Kass 43.
Kasteele (van de) 165.
Castell Rüdenhausen (von) 63.
Casteren (van) 292, 293.
Cate (ten) 43, 382.
Cattris 365.
Cau 522.
Cauenhoven 572.
Kee *) 244.
Keere (van de) 34, 36.
Keerstock 47.
Keerwolff 47
Keetell 392.
Kegelingh 269.
Keil 51.
Keiser 517.
Kekule von Stradonitz 194.
Keldonck 197.
Kell (van) 191.
Keller (von) 542.
Kemmerling 181.
Kemp (de) 158, 280, 307.
Kempen (van) 47, 470.
Kempenaer (de) 521.
Keppel (van) 55, 59, 81, 113. 116, 165, 166, 199, 523.
Keppel tot Oostenwolde (van) 5.
Kerckhoff (van den) 503.
Kerckwijck (van) 319.
Kerkhove (van) 280.
Kerkrinck 54.
Kerkum 471.
Kervel (van) *) 330.
Kessel (van) 269.
Kesteren (van) 109, 286.
Ketel tot Hackfort 381.
Ketting(h) 477, 532.
Keun 306.
Kevink 47.
Keyser 548.
Keyserling (von) 532.
Chrystie 238.
Kick 383.
Kiene 38.
Kies van Wissen (de) 524.
Kikkert 240.
Kilian 137.
Kymmell 216.
Kint 268.
Kip 381.
Kirch 517.
Kirch (Kilian) 517.
Kirchberg *) 250.
Kircher 138.
Kiste 216.
Klaarhout 303.
Claerbout 187.
Clant 117, 198, 415, 437, 439. 440, 442, 503.
Clant van Stedum 62.
Clarenbach 41, 137.
Claus 525.
Cleef (van) 235, 308.
Kleinmann 177.
Kleinpenning 571.
Clement 468.
Clementi 300.
Klenck (van) 381.
Clencke 345, 350, 357.
Clerc 256.
Klerck (de) 432.
Clercq (de) 527.
Cleyenberch 411.
Cleyn 236.
Klinkenberg 480.
Clock 217.
Cloeck 6.
Cloester (van den) 356.
Cloodt 212.
Clooster (van den) 4, 345.
Cloptton (de) 76.
Kluit 42, 43.
Clutenberch (van) 552.
Knipping 467.
Knipscheer 268.
Knobbout 410.
Cnol 211.
Knollaerts 139.
Knook 371.
Knoppert 201.
Cnotte 221.
Knuth (van) 23.
Cnuyver 110.
Knijf(f) *) 244, 503.
Cock 504.
Kock 282.
Cock (de) *) 29, 549.
Kock (de) 307.
Kockman 568.
Coelman 480.
Coenders 416, 438, 439, 445, 503.
Coenen 181.
Coetenburgh 231, 336.
Coets 93.
Coevenhove(n) (van) 189.
Coeverden (van) 55, 59, 62, 112, 113, 116.
Kokelaer (de) 331.
Colff (van der) 92.
Collaerts 416.
Colladon 176.
Koller 430, 431
Collot d' Escury 205.
Cölsch 194.
Kolthof 462.
Colthoff 559.
Colve 522.
Colijn 330.
Combebrune (de) 73.
Commelin 36, 37.
Congnard 171, 178.
Coninck 442.
Coninck (de) 221, 334.
Koninck (de) 138.
Conincx 102.
Koning 131.
Koning (Wittop) 131.
Conrad 130.
Constant (de) 299.
Conte (le) 44, 45.
Ko(o)ckers 266.
Cool 187, 236.
Coolwagen 573.
Cools 377, 460, 463, 464.
Coomans 182, 370, 371.
Coornbreeck 478.
Koorn 459, 465.
Koornhart 91.
Coornhert 504.
Coornhuuse (van den) 283.
Coot (van) *) 573.
Kooy (van der) 480.
Kop (van der) 418, 525.
Copes *) 17—22.
Kopf 16.
Coppegroen 45.
Coppenberg (von) 56.
Kopper 297.
Kops 144.
Kops (de Bruyn) 383.
Coquerel 177.
Cordesius 330, 381, 477.
Cornmarck (van der) 149.
Cornaz *) 246.
Cornelis 283.
Cornets de Groot *) 78, 192.
Cornhorst (van den) *) 121, 125, 149.

Corput (van den) 89.
Korteweg 369-372.
Cortlandt (van) 139.
Corton 465.
Cosel (van) 431.
Costenburg 288.
Coster 197.
Cotta 177.
Couper 277.
Courcelles (de) 198.
Court 423.
Court (de) 176, 178, *) 243.
Court (de la) 524.
Couttis 20.
Couwenhnven (van) 505, 507.
Cox *) 330, 452.
Coymans 384.
Koyters 444.
Kraak 430.
Craan 12.
Kraanstuyver 525.
Crachtwijk van Deuverden 429.
Craecken (van der) 448.
Cralingen (van) 179.
Cramei 46. 83, 368, 405.
Kramer 181.
Cramçe 51.
Cranendoncq 478.
Kranks 369.
Cranssen 218.
Crathorn 319.
Kraut (von) 294.
Krauthofen 362.
Crayestein (van) 398.
Creaghe van Limmetigh 182.
Kreet *) 416419, 522.
Crégut 16.
Cremer 451-457.
Kremer 484.
Cremers 124.
Creutzerin 31.
Creyts 238.
Krevmans 159.
Krillart 74, 75.
Croes 147.
Kroes (de) 305.
Kroesen 41.
Kroeser 425.
Croiset 418.
Croix (de) 231, 232.
Kroiwagen 47.
Crom 410.
Cromhosch 47.
Cromhout 336.
Crommelin 171, 178.
Cronman (von) 118.
Croock 37.
Croon 236.
Kroon 95.
Krootjes 464.
Crouse 114.
Croy (de) 278.
Cruchten (van) 38, 157, 159, 451.
Kruckelings 268.
Cruisse (van der) 152.
Krull 501.
Kruyck 235.
Kruyf (de) 466.
Cruyselaar 473.
Kruyssen (van der) 225.
Kruythoff 362.
Kruythoff, Tielenius 362.
Kruytmaker 111.
Kruytman 561, 562, 566.
Krijt 224.
Krythé 11, 12.
Cuchlinus 141.
Kugler 417.
Kuinre 323.
Culemborg (van) 395.
Culenborch (van) 345.
Cummels 725.
Cunaeus 508.
Cuper 47.
Curler (van) 318, 319.
Curli (de) *) 76.
Curtius (Donker) 239.
Cuveliers 548.
Cuyck (van) 393, 400, 403.
Cuyck van Mierop 37.
Kuyk (van) 165.
Kuyken 527.
Cuijl (van) 231, 278, 280.
Cuijpers 94, 286, 287,. 431.
Cuysten 44.

L.

Laake (van der) 274.
Laan (van der)' 305.
Laar (van de) 274.
Laars (van der) 275.
Labeen 98, 163.
Labenjo 304.
Labousen 270.
Ladeveze 284.
Laen (van der) 82, 83, 275, 335
Laer SO.
Laer (van) 40. 52. 81, 139, 346 347, 406, 501, 502.
Laer tot Laerwold (van) 502.
Laervenne (van) 282.
Laet (de) 139, 417.
Lair (van) 357.
Lakeman 137, 138, 182.
Lambert 174.
Lambinon 304.
Lampsins *), 243.
Lang 31.
Lange 174.
Lange (de) 571.
Langen (van) 53.
Langerak (van) 65.
Langerhaen 44.
Langh 560.
Langh (de) 239, 240.
Langhe 47.
Langherack (van) 426.
Lannoy (de) 116.
Lansbergen (van) 71.
Lanssing 555, 556.
Lantset 381.
Larrey (de) 175.
Lastman (Zepers) 336.
Later (de) 100, 163.
Lauwick (van der) 5.
Lauwijk (van) 416.
Lawick (van der) *) 40.
Lecoue (La) 292.
Ledeboer 423. 424, 484.
Leefdael (van) 64, 523.
Leemans 135-137, 302. 332.
Leemput (van) 390-392.
Leenders 238.
Leenderssen 381.
Leenhoff (van) 222.
Leenhoff (von) 187.
Leerdam 280.
Leest 368, 371.
Leeuw (de) 223, 292. 458.
Leeuw (van der) 153.
Leewen 135, 136.
Leeuwen (van) 165, 173, 239 265, 333, 465, 507.
Leeuwen. van Leyden genaamd van 333.
Lefebure de Parfondreux 70.
Leferingh 424.
Lehman de Lehnsfeld 571.
Lehsten (von) 542.
Leiris (de) 173.
Leisler 11, 14-16.
Lelyveld (van) 335.
Lemens (van) 384.
Lemker 208.
Lemmen 365.
Lemon 137, 188.
Lennep (van) 4, 152, 200.
Lensen 162.
Lepper 155.
Lesier 109, 264.
Lester 306.
Lestevenon 293, 524.
Lette 273.
Leü de Chauvigny (de la) 560.
Leuwe 553.
Leuvenig (van) 527.
Levier *) 330.
Levingstone 293.
Levoldiger 109.
Lewe 61, 435, 441, 445.
Lewe (de) 551.
Lydecker (s) 278, 306, 522.
Leyden (van) 165.
Leyen (van) 174.
Leyniers 161, 162.
Leyten 523.
Liauckama 247, 251.
Lichtenberch 409.
Lidius 425.
Lidth de Jeude (van) 188, 297.
Liebeherr (von) 477.
Lie(de)ker(c)ke (van) 427, 429
Lieftinck 181, 182, 475.
Liesart 381.
Lieshout 92.
Liesvelt (van) 410.
Lievens 477.
Ligne (de) 180.
Lymborch (van) 105, 160.
Limburg (van) 332.
Limburg Stirum (van) 124.
Limburgh (van) 113, 206.
Limpers 225.
Limpurg Speckfeld (von) 167.
Linde 416.
Linde (van der) 285.
Linden (van der) 369, 393, 424, 453.
Lycop 131.
Lynden (van ter) 444.
Lyndenholt (van) 109.
Lindenhout (van 't) 109.
Lindern (von) 329.
Lint (de) 266, *) 366-373.
Lintelo (van) 53-63, 112-120, 182, 183, 228.
Lynteloe (van) 330.
Liotard 168—177.
Lippert 38.
Lips 98, 164.
Lith (van) 48.
Lixhals 87.
Lobs 37.
Lochem (van) 411.
Lochnau *) 245, 247.
Lochon 563.
Locken 302.
Lockhorst (van) 143, 144.
Loë (von) 54.
Loenen (van) 527.
Loese 501.
Loges (des) 72.
Lom (van) 86.
Lombaerts 286.
Looghen 426.
Looman 35.
Loomans 36.
Loon (van) 192. 464., 524.
Looten 96,' 139.'
Lootsman 240.
Lorié 175.
Losecaat 440.
Losson 182, 228.
Lot 269.
Lovens 87. 286.
Lubhers 173. 213, 216.
Luchasini 360.
Luchtenborch 278.
Luckner 93, 94, 286, 287, 431.
Ludendorff 291.
Luiscius 297.
Lulema 435.
Lullin 298, 299.
Lulofs 204. 336.
Lunsche 353.
Lunsingh 281.
Luppi 259.
Lüps 291.
Lussanet (de) 239, 560, 564.
Lusselières (de) 358.
Lutger (de) 171.
Luttervelt (van) 406.
Lützow (von) 87.
Luu(y)cx Massis 92, 140.
Luycken 164, 476.
Lijere (van) 518.
Lijn 463, 464.

M.

Maarschalk 462.
Maaten 139.
Mac Gregor 178.
Macaré 522.
Macaré (Rethaan) *) 243.
Mackay 232.
Made (van der) 371, 373.
Maerle (van) 238.
Maes (van der) 273.
Maeslender 106.
Maestricht (van) 161.
Waggon 272, 425.
Maison Neuve 300.
Maizonnet 175, 176, 178.
Mallet 300.
Malsen 525.
Malvesin 177.
Man 182.
Man (de) 87.
Manders (van) 87.
Mandt 189, 237.
Manen (van) 180.
Mangelman 450.
Manger 329, 532.
Manghelscot 283.
Manmaecker van Liedekerke, 282.
Kannaerts 523.
Manninga 445, 525.
Manschot 188.
Mantingh 348.
Mantua (de) 55.
Mar (la) 37.
Marc '178.
Marcelis 12.
Marchamp 474.
Marchant d'Ansembourg 330.
Marchier 173.
Marck (van der) 57, 207.
Marcken 451.
Marconnay (de) 175.
Marcus 273.
Mare(n) (van) 416, 417, 503.
Marez (de) 344.
Marga 267, 268.
Mariënhoff (van) 166.
Maris 371, 373.
Markon 96.
Marler 470.
Marquart 477.
Marsch (van de) 53.
Martena (van) 415.
Martens 6, 7, 9, 198, 525.
Martin 37, 38, 173.
Martin de Clarencieux 94.
Martini 6, 217.
Martins 522.
Maschop 187.
Masgana 471.
Massé 298.
Masson 302.
Mast (van der) 373.
Maten (van der) 384.
Matenesse (van) 427.
Matthaes 211, 212.
Matthiessen 141.
Maurick (van) 172.
Maurik (van) 405.
May 273.
Mayer 42.
Mechelen (van) 265.
Mecklenbroick 187.
Meekeren (van) 412.
Meel (van) 71.
Meer (van der) 28. 164, 282, 303, 381, 393, 470, 563.

Meer van Berendrecht (van der) 82. 550.
Meersch (van der) 147.
Meess 574.
Meeteren (van) 132, 309.
Meetkercken (van) 57.
Meevoort (van) 535.
Megen (van) 279, 518.
Meisz 574.
Mehen (van) 279.
Mekeren (van) 154, 552, 553, 556.
Mei (de) 254, 261.
Meilink 516.
Meinders 215.
Meinertzhagen 330.
Meints 212.
Meissau *) 246.
Melchior 162, 187, 188.
Mels 507.
Melvill van Carnbee 238.
Menkema 435.
Mens 566.
Mense 369, 371.
Mensma 282, 381.
Mentinck 197.
Mepsche (de) 219-221, 357, 446.
Mer (de la) 108.
Merck *) 283.
Merens 229, 459, 520.
Merode 330.
Mérode (van) 538.
Mersche (van der) 381.
Merts 265.
Merveilleux 382.
Mervelt (van) 54.
Merwede (van de(r)) 64-69 139, 185, 207, 319, 427, 428 524.
Merwen (van der) 278.
Meseroi 221, 222.
Mestrezat 359.
Metelen (van) 442.
Metelerkamp 213.
Metzer (de) 76.
Meul 189.
Meulen (van der) 73, 166, 460
Meurdrac 190.
Meurs (van) 238, 239.
Meuters 456.
Meverdt (von) 54.
Mey (de) 507.
Mey (van der) 282, 381.
Meybaum 525.
Meyer 73, 93, 183, 571.
Meylink 511.
Meysters 83.
Michault 282.
Michault de Saint Mars 387.
Micheli 254. 257, 261, 262.
Michiels 210—214.
Michorius 217.
Middeldorp (van) 333, 334.
Middeler (van) 412.
Middelhoek 266.
Middendorn 94, 187, 333.
Mierop 240.
Mil (de) 132.
Millinck 64.
Millinga (van) *) 434—440 523.
Millingen (van) 435, 436.
Minne 240.
Minutoli 254, 256, 258, 359.
Miseras 331.
Myson *) 246.
Mist (de) 132.
Mist (Uitenhage de) 278.
Mockema 415.
Moelnaer (de) 427.
Moenen 182.
Moens 147.
Mokrans 47.
Moliaert 40.
Molière 173.
Moll 501.
Mollet 176, 177.
Molthof(f) 510, 512-514.
Mom 47, 197.
Momber 576.
Momma 109.
Momper (de) 576.
Monchy (de) 131.
Monninckhof 512, 514.
Monster (van) 357, 446.
Montbéliard (de) 283.
Montcalm 360.
Montfoort (van) 425, 477.
Monticules 195.
Montigel 195.
Moock 87.
Moor (de) 430.
Mooris 571.
Moppes 174.
Moreau 566.
Morien *) 76.
Mornay 262.
Morrhe 201, 206.
Morrien (von) 55.
Morris 189.
Morsier (de) 298.
Mortel (van de) 228.
Mosch 90.
Mourick (van) 371.
Mouw 269.
Mulert 6, 53, 59. 209, 502.
Mulet 37, 38, 528.
Müllenheim (von) *) 77.
Muller 227, 303, 305, 333, 468 469.
Müller 177.
Münchhausen (von) 526.
Munnick 79, 80.
Munnik (de) 270.
Munster (van) 38, 39, 345, 346 414.
Munter 524.
Muntinghe 216.
Muntz 205.
Musauetier 273.
Muyden (van) 505.
Muyen 309.
Mije (van der) 65, 182, 228.
Mvendonck 292.
Mijle (van der) 535.

N.

Naamslooth 463—465.
Nab 307.
Nadal 171.
Naeldwijck (van) 4, 65, 425, 426.
Naeranus 392.
Naerssen (Rengers van) 435.
Nagell (van) 62, 206.
Nagelmakers 297.
Nairac 171.
Nansum (te) 444-446.
Nansuma 436, 437.
Napford (de) *) 76.
Nat (van der) *) 532-544.
Nau l'Hermitage 539.
Naye (de la) 228.
Neck (van) 43, 236,
Neelmans 367.
Nelemans 373.
Nemery 91.
Nemius 26Q.
Nerée tot Babberich (de) 463.
Neri 260.
Nes (van) 227, 505.
Neufville 330.
Nevels 278.
Neydecker 177.
Neys 131.
Niel (van) 335.
Niengh 460.
Nienoord 435.
Nieri 362.
Nierop 464.
Nieuwenhoven (van) 504.
Nieuwenhuys 506.
Nieuwland 563.
Vieustadt (van) der) 550.
Vieuwstraten 38.
Nievelt (van) 334.
Vieymeghen (van) 278.
Nikinge 352.
Nisinck 211.
Nispen (van) 378.
Vobelaer (de) 533, 537, 538.
Nobis 456.
Noceto 260.
Noever (den) 379.
Voirtich (van) 472.
Noll (van) 83.
Nolthenius 259, 297.
Noot 225, 522.
Norch 351.
Vordeck (von) 19—21.
Noye (van) 379.
Noyen (van) 379.
Nulde (van) 279.
Nuy 550.
Nuys 524.
Nuys (van) 224, 561, 563.
Nyenburch (van den) 476.
Nyenburg (van Egmond van den) 82, 83, 476, 539.
Nijenhuijs (van) 152, 153, 157.
Nijhoff 165, 424.
Nypoort (van der) 18-22.
Nysingh 216, 348.
Nyvenheim (van) 381.

O.

Obbema 412—416.
Obreen 527.
Ockersse 522.
Ockinga 247, 251.
Oelde (van Keppel gen. van) 150.
Oem 91.
Oem van Wijngaerden 68.
Oenema (van Douma) *) 244.
Oennama 47.
Oerlemans 282.
Oever (ten) 199, 277.
Oeyen 330.
Offermans 38.
Offredi 262.
Offringa 282, 381.
Oldenbarneveld(t) (van) 46 279, 288, 318, 390, 426.
Oldenneel (van) 201, 567, 568.
Oldenhof 485.
Oldenhoven (von) 550.
Oldenkot(t) 461, 468, 470.
Oliviere 237.
Olphen (van) 188.
Olvshoek 269.
Olzati 571.
Ommeren (van) 6, 8, 9, 318 391, 426.
Omphal (van) 222, 497.
Onderwater 367.
Onkelen 474.
Ooms 182. 503.
Oorsinga 213.
Oort (ten) 181.
Oorthuys 132.
Oortman 94.
Oosenbrup 175.
Oosterhoff 236.
Oosterkamp (van den) 42.
Oosterland 273, 274.
Oosting 348.
Oosterwalder 238.
Oostwalt 456.
Ooij (van) 159.
Ophoeck 367.
Opmeer (van) 532, 533.
Opperdoes 466.
Ornacus 457.
Orrock 171.
Ortgeissen 83.
Orville (d') 15.
Os (van) 375, 550.
Osingeweer 437.
Osse (van) 410.
Dsseweyer 465.
Osterwick (von) 20-22.
Osy 271-273, 424, 425.
Ottinkhof 516.
Oude (de) 174.
Oudenaller (van) 317.
Oudenhoorn 138.
Oudheusden (van) 547.
Outhuysen 191.
Ouwens 112.
Overpelt (van) 47.
Overryn 39 1.
Overschie 330.
Overschie (d') 572.
Overschie (van) 91.
Oversteegh (van) 84.
Ovingh 437.
Oye (van der) 80, 81.
Oijen (van) 23.
Oyenbrugge (van) 147.
Oyt (van) 87.
Oziemblowsky 174.

P.

Paameyer 572.
Padtburg 36, 43.
Paets van Santhorst 533.
Paeu 540.
Paeuw 418.
Paffenroode 278, 279.
Paignet 571.
Pal 469.
Pallandt (van) 59, 62, 63.
Pallard 173.
Palm 98, 100, 164.
Palmers 264.
Paltrok 460, 461, 466.
Pama 287, 477.
Pannekoeck 573.
Pant (van der) 142.
Pape d'Inckendael (de) 382.
Päpels 164.
Papinck 348.
Paradijs 100, 101, 161, 162.
Parker 172.
Pasman 187.
Paspoort *) 243.
Pasqualini (von) 55.
Passamier 282, 381.
Pater 196.
Paters 35.
Patkuil (van) 116.
Pattac 359.
Pauli 19, 22.
Pauw 388.
Pauw (van der) 122, 303.
Pavordt (van den) *) 120-126 148—160, 223—227, 263-271 301—309, 405, 406; 477, 517 -519.
Peere 63.
Peese 517.
Peister (de) 189.
Pelgrums 223.
Pélichy (de) 243.
Pelinck 348.
Pelissari (de Mattei gen.) 262.
Pellens 104, 105, 161.
Peis 160.
Pelser Berensberg 330.
Pelzer 181.
Penders 266.
Pergens 101, 166.
Perk 259.
Perrenoud 331.
Persijn (van) 4.
Pertant 67. 68.
Pesser *) 282. 504.
Pesser van Velsen 333.
Pestolozzi Camerling 329.
Petel 300.
Peyster (de) 44, 572.
Pfannenberg *) 138.
Pfeiffer 174.

Pfitzner 291.
Phaff 89.
Philipse 139.
Picard 300.
Pichon (de) 172.
Pichot 71, 73, 330.
Pickert van der Heyde 536.
Pictet 300.
Pielat van Bulderen 330.
Piepers 381.
Piers 74, 75.
Piet (van der) 571.
Pieterson 72, 73.
Pinquart 44.
Pint0 330.
Pinxternakel 418.
Pion 465.
Pipe 347, 351, 352, 356.
Piper (de) 267.
Pirn (von) 574.
Pispinck 212.
Piteu 298.
Pith 239.
Pla (le) 274.
Plaat (van der) 303.
Plantamour 299.
Plas (van der) 425.
Plasman 87.
Plastrier (le) 171.
Platen (von) 294.
Platvoet 469.
Plessen (van) 431.
Plessen (von) 542.
Plettenberg (van) 56.
Ploech 492.
Pluys 278.
Poederoyen (van) 65.
Poel (van de) 98, 162, 163, 165
Poelenburch (van) 179.
Poelgheest (van) 65, 426.
Poell (van de) 476.
Poelwijck (van) 265.
Poer (le) *) 76.
Poeyt 391.
Poggio (de) 256, 260.
Poisson 456.
Polanen (van) 137, 478.
Polanen (de Beveren van) 236 525.
Polderman 187, 381.
Poll 155.
Poll (ten) 365, 366.
Poll (van de) 106-112, 457 476, 508.
Polleman 357.
Polman 439.
Pols 192.
Polsdorp 474, 475.
Pont (du) 172.
Ponte 525.
Pook van Baggen 273, 274.
Pool 504.
Pool (De) 47.
Poorter 191.
Poortman 194.
Poppen 336.
Poppenheim (von) 19, 20, 22.
Popta 478.
Por 264.
Porte (de la) 563.
Porte (Andre de la) 571.
Portmans 550.
Portzen (von der) 330,
Post (de) 107.
Pott 424.
Potter (de) 546.
Pottere (de) 533.
Pourseille 470.
Poyt 398.
Pradellis (van) 418.
Preuss *) 476.
Preuters 226.
Prévinaire 571.
Prévost 299.
Preys (de) 283.
Prins van Lochorst 273.
Prins (van Westdòrpe) 344.
Pritzelwitz (von) 237.
Pronk 306.
Proost (de) 536. 549., 550.
Prot 87.'
Pruyts 278.
Puls 136.
Punt 370.
Punten (van der) 92.
Putten (van) 144, 545.
Putter (de) 306.
Pijl 376, 377.
Pijnakker 182.
Pijnssen van der Aa 574.
Pijpen (van der) 93, 142.
Pypens 348, 350.
Pijpers 286.

Q.

Quadacker 48.
Quade (de) 197.
Quadt 330.
Quadt (von) 86.
Quadt (Huchtenhoek) (von) *) 243.
Quay (de) 42, 111.
Quen (de) 297.
Querckh *) 283.
Quervain (de) 531.
Quesnoy (du) 238.
Quicklenhorph 284.
Quingetti 384.
Quint 378.

R.

Raab 363.
Raab van Canstein 363.
Raadt (de) 270.
Rachveld (van) 424.
Racket 46.
Rademacher 526.
Rademacher (van) 431.
Rademaker 42.
Radermacher 335, 475.
Radewild 372.
Radzitsky (von) 550.
Raeders 452.
Raeff 363.
Raephorst (van) 426.
Raesvelt (van) 330, 406, 503.
Raet (de) 375.
Rahder 132, 194.
Raimaicker (die) 499.
Ram 528.
Ram van' Schalkwijk 540.
Ramhonnet 132.
Ramp 231.
Ranft *) 138.
Ranzow (von) 542.
Rand 332.
Randwiick (von) 430.
Ranst (van) 64, 66, 69.
Raphelingen (van) 534.
Raooardus 330.
Rasquert (tho) 415.
Ravensherg 468.
Raymond 72, 176.
Rayneval (de) 69-74.
Rebel 478.
Rebenscheidt 366.
Rechteren (van) 63, 115. 119.
Rechteren Limpurg (van) 166–168, 230, 231, 575.
Recke (van der) 154.
Redding 305.
Reden 324.
Rederinck 556.
Reede 330, 576.
Reenen 503.
Reep 236, 381.
Rees (van) 148, 224, 571.
Regteren (van Bueren gez van) 172.
Reidanus 239.
Reidt (van) 427.
Reigersman '243.
Reinecke 174.
Reitsma 188.
Remminga *) 244.
Remon 189.
Remy *) 25.
Renhach 181.
Rendorp 147.
Renesse (van) 43, 88, 139, 185 489.
Renesse van Elderen (van) 179.
Rengers 117, 355, 440, 525.
Rengers (van Burmania) 117.
Renselaer (van) 426.
Repelaer 278.
Resen 181.
Resinger 175.
Respie (de) 273.
Rett 16.
Reusegg *) 245, 246.
Reus (de) 573.
Reuvens 178.
Reventlow 541.
Revergier 170.
Reverhorst (van) 88, 141.
Revius 47.
Reyger 503.
Reyger (de) 502.
Reynault 156.
Reynet 71.
Reynst (den) 90.
Rhede (van) 200.
Rhee (van) 541.
Rheinhurg (von) 186.
Rheineck 330.
Rhemen (van) 55, 59, 124, 206
Ribhius 111.
Richter 292.
Ridder (de) 523.
Riedeselen tot Eysenhach (van) 575.
Riedtesel (van) 575.
Riel (van) 369, 370.
Riemer (de) 92.
Riemsdijk (van) 284, 406.
Rigaud 299.
Rigot 300.
Rilliet 298, 359.
Rinia *) 244.
Ringe *) 244.
Ringeling 236, 239, 330.
Ringels 39.
Ringk *) 283.
Ripperhant 8, 150, 198.
Ripperda 58, 59, 62.
Risseeuw 326.
Rizner *) 245.
Rohidé 417.
Roblo 268.
Roch 508.
Rocher van Renays (Parker de Ruyter) 172.
Roche de Beausaint (de la) *) 77.
Rochemont (de) 132.
Rochemont (de Veer de) 132.
Rocher de la Renays 172.
Rod 432.
Rode van Heeckeren (de) 113.
Roden (van) 282.
Rodenburg(h) 46, 186, 303, 304
Rod(ius) 431.
Roeders 457.
Roeffs 525.
Roelfzema 330.
Roelinck 45.
Roelvink 96.
Roeper 569.
Rogaar 406.
Rohrmann 15.
Rol 459-472.
Rolandus 526.
Roldanus 305.
Rolteman 445.
Rom 155.
Romherg' (van) 200.
Romein 187.
Römer 526.
Romeyn 49 1.
Ronnen 554.
Roode (de) 461.
Roodenborch (van) 451.
Rookmaker 304.
Roorda *) 77 *) 244, 247, 251.
Roos 46, 424.
Roosa 139.
Roose 283.
Rootbeen 308.
Roothuis 212.
Ro(o)ver (de) 282.
Roovere (de) 367.
Rosendael (van) 576.
Rosette(r) 560-567.
Rosinck 213.
Roskam 425.
Ross 41, 138.
Rossem (van) 427, 562.
Rossiter 562.
Rossum (van) 376.
Rotappel 373.
Rotberg 330.
Roterin(c)k 511, 512, 515.
Roth 291.
Rotterdam (van) 270.
Rotyz 44.
Rouffaer 101, 165.
Rousselaere (van) 429.
Rouveroy (van) 273.
Roux 237
Rover (die) 544.
Roy 173.
Roy (de) 92.
Royaert 143.
Rozendael (van) 426.
Ruëhl 271.
Ruerinck 553.
Ruinen (van) 346.
Ruirmondt (van) 363.
Rumlang 245, *) 247.
Rump 56
Rump (van) 157.
Runen (van) 357.
Rusen 501.
Russell 462.
Russings 238.
Rut 367.
Rutgerd 136.
Rutgers 139.
Ruuck (de) 419.
Ruyckhaver 36, 147.
Ruyghaver van Loon 391.
Ruysch 191, 239, 410.
Ruyssenaers 378.
Ruyter 206, 526.
Ruyter (de) 306.
Ruyter de Wildt (de) 172.
Ruyting *) 44, 45.
Ruijven (van) 26, 274.
Ruzette 95.
Ry (de) 240.
Rijck (de) 410, 525, 571.
Ryckevorsel (van) 87, 143, 378.
Rijckz 380.
Rijk (van) 271.
Rijnenhurch (van) 506.
Rijnevelt (van) 508.
Ryngenberg (van) 196.
Ripperhant 518.
Rijsherg 508.
Rijsbergen (van) 45.
Rijser 424.
Rijsoirde (van) 427.
Rijswijck (van) 196, 330.

S.

Saarloos 373.
Saaymans 292.
Sablonière (de la) 239 *) 560.
Sablonière (de Lussanet 'de la) 560.
Sacirère 177.
Saevelant (van) 156.
Saint Amand 456.
Sallandt (van) 113.
Sand (van den) *) 40.

Sandbergen 486, 488.
Sande (van den) 152.
Sandelijn 535. 536, 549, 550.
Sandfoert 444.
Sandra 164.
Sandra (de) 439.
Sandt (van den) 47.
Sanen *) 458—472.
Sanen (de Wijs van) 470.
Santen (van) 98.
Santvoort (van) 107, 108, 111.
Sappius 294.
Sarasin 299.
Sarter 306.
Sasbout 536.
Sasse (van) 386.
Sasse van Ysselt (van) 477.
Saurerotte 575.
Saussure de Domptmartin (de) 358.
Sautijn 524.
Sauvage 170, 175, 176.
Savornin 283.
Say 473.
Sayon 147.
Schaber 127.
Schade 47, 31'1, 330.
Schade (von) 312.
Schaede 56.
Schaeff 7.
Schaep 121, 228, 229.
Schaepman 462, 470.
Schaffer 59, 437-439.
Schagen (van) 87.
Schaghen 464.
Schalckwyc (van) 357.
Schallig 46. 94, 95.
Schatter 539.
Schausheer 187.
Schayck (van) 429.
Scheer 526.
Scheidius 176.
Schele 112, 113.
Schellinger 463.
Scheltema 175.
Schenck von Nideggen 330.
Schenckinck (van) 5.
Schepens 527.
Schepmoes 381, 572.
Schepper (van de) 162.
Schepper (Yssel de) 132.
Scherers 101, 102, 161, 451.
Scherff 206.
Scherff (von) *) 243.
Schermer 462, 465, 466.
Schermers 418, 419.
Scherpenseel (van) 318.
Scheuren (von der) 329.
Scheurleer 566.
Schilders 190.
Schilperoort 271.
Schilperoort (van) 425.
Schiltkamp 515.
Schinmelpenninck 55, 100, 201
Schimmelpenninck van der Oye 61, 80, 81. 150, 201.
Schipper 307.
Schippers 132.
Schlotmaecker 363.
Schluiter 226.
Schluiter (de la Fontaine) 336.
Schluyter 330.
Schmid (von) 127.
Schmidth 195.
Schnellbach 16.
Schodt (de) 180.
Schoenmaker 571.
Scholten 175, 187, *) 317—319.
Scholten 'van Vanevelt 279 *) 317-319, 426.
Scholten (van Wesele) 335, 383
Scholtenhuis (van 't) 514.
Scholtens 278.
Scholvanger 190.
Schoonhoven (van) 68.
Schoonvorst (de) *) 24.
Schoordyck 388.
Schorer *) 411.
Schorier 278.
Schornagel 484, 486.
Schorre 393.
Schouten 188.
Schouw (ter) 469.
Schouwenburgh (van) 561.
Schrader 273, 274.
Schramm 51, 141.
Schrassert 6, 7, 9, 279, 280, 3 17-319, 426.
Schrautenbach (van) 575.
Schreuder 296, 473 *), 474.
Schriek (van) 519.
Schröder 71. 72.
Schrotenbach (von) 543.
Schroyestein 503.
Schrundholz *) 245-247, *).
Schrijver 111.
Schudel 174.
Schuer (van der) 334, 426.
Schueren (van) 231, 278—280. 426.
Schueren van Appeit 280.
Schueren van Haeghvoort 280.
Schuiffelt (van) 450.
Schuler 177, 212.
Schuring 211.
Schut 430, 432, *) 479, 480.
Schutte 47.
Schutterop (van) 282.
Schuylenburg (van) 111.
Schuyler 572.
Schuyr (van der) 318, 427.
Screvel 68.
Seegers 462, 463.
Segen (van) 308.
Segwaert (van) 229, 391.
Seis 240.
Semeyns 430.
Senn van Basel (Mersen) *) 283.
Sennwig *) 283.
Seppenwolde (van) 417, 522.
Seppenwolde (Kreet van) 522.
Serooskerke 522.
Serrurier 12.
Severer (van) 109.
Seyffert 471.
Seyl 240.
Sevst 166.
Sifhterman 215, 277, 283.
Sickama 413.
Sicking(e) 354.
Sickingen 330.
Sieursema 442.
Sighers (de) 221, 446.
Sighers ther Borgh (de) 440.
Sillem 138. 478.
Silleman 528.
Silvolde (van) 482-499 *) 551 -560.
Simon 178.
Simons 418, 419.
Sinclair 171.
Singendonck 264.
Sirtema van Grovestins 413.
Sitters 267.
Sittert (van) 190, 192.
Six 204.
Slicher 171, 458.
Slichtenhorst (van) 426.
Slingelandt (van) 549.
Slingsbie 40. 81.
Sloet 56. 115, 119, 198, 207-209, 350.
Sloet tot Tweenyenhuizen. 205.
Slooten (van) 41. 138, 188, 282.
Slott 295, 296. 298.
Sluiter 210, 213.
Sluys (van der) 474.
Sluyterman 192. 523.
Smet (de) 95, 143.
Smeth (de) 145.
Smets 143.
Smissaert 173.
Smit 463, 547, 561.
Smit van Corvèle (den) 545.
Smithuysen 465.
Smits 122, 132, 205, 224, 225, 306, 424, 476, 477, 531, 562.
Smits (van de Pavord) 122.
Snellen 330.
Snethlage 283, 477.
Snewijns 331.
Snip 187, 217.
Snoeck 550.
Snuel (van) 391.
Soest 410.
Soest (van) 362.
Soest (von) 363.
Sombeek 282.
Somberg 222.
Sombergh (van) 451.
Somers 191.
Son (van) 12, 73-76, 92, 142.
Sonck 6.
Sondt 505.
Sonnemans 143.
Sonnenberg 272, 425.
Sonoy 525.
Soutman 190.
Spaan 467.
Spaen 98, 100, 163, 300.
Spanceerder 282.
Spangen (van) 69.
Specht 576.
Speelman 526.
Speyart van Woerden 462.
Spiegel (von) 56.
Spierinc 66, 67.
Spierinck van Wel 65.
Spiering 331, 335.
Spiering van Aelborg 547.
Spiering (van Broyel) 335.
Spittael (van) 40.
Spleny von Mihaldy 543.
Splinter 153.
Splinter (van) 128.
Splinter (von) 550.
Solytloff 206.
Spiede 517.
Spoor (van der) 162, 163.
Sprey 537.
Spronck 192.
Spruyt 87.
Spruijt van Crieckenbeeck 26.
Spuelde (van) 5, 7, 198.
Spijck (van) 111.
Spijker 465.
Stachouwer 439, 446.
Stadt (van der) 562.
Stael van Holstein 330.
Stalpaert 187.
Stamelaert 282.
Stapert *) 244.
Starrenburgh 187.
Stauthals 336.
Stavenisse 522.
Steen 478.
Steen (van den) 29.
Steenbeeck (van) 391.
Steenbergen 306.
Steenbergen (van) 176, 377.
Steendijck 271, 272, 425.
Steenhardt 81, 95.
Steenhoff 270.
Steenre (van) 197.
Steensel (van) 367.
Steenwich (van) 345.
Steenwiic (van) 357.
Steenwinckel (van) 377.
Steenwijck (van) 202.
Steenwijk 280.
Stegeman 197.
Stegen (ter) 526.
Stegenga 480.
Steghe (ter) 321.
Steghelitz 561.
Stein (von) 138, 185, 195.
Stein zu Lewenberg *) 330.
Stembor (van) 137, 540.
Stephner 296.
Steprath 330.
Sterkenborch (van) 183, 321.
Sterling (Nebbens) 94.
Stettler 382.
Stierman 455.
Stiphout d'Allens 274.
Stipriaan (van) 297.
Stipriaan Luiscius (van) 297.
Stirn 225.
Stockelaar 144.
Stocx 454.
Stokveld 47.
Stolberg Stolberg (von)' 542.
Stolte 331, 335.
Stom 381.
Stoop 128, 381.
Stoppelaer (de) 143.
Storck 526.
Storm 119.
Storm de Grave 119.
Straatsburg (Smits gezegd van) 416.
Straetman 40.
Strahlen (von) 363.
Stralen 357.
Stralen (van) 57.
Strandin 300.
Streuff van Lauwenstein 206.
Strick 154, 457, 541.
Strick van Linschoten 138. 506.
Stricklincks 225.
Stroeck 47.
Stroete 269.
Strommenger 181.
Strung 417.
Strijen (van) 478.
Strijp (van) 147.
Strijtholt 155.
Strijtholts 519.
Suchtelen (van) 321
Suderas (van) 556.
Suermondt 133.
Suilman 218.
Summaripa 471
Suthof 516.
Suydstrand 282, 381.
suys 549.
Swaan 238.
Swaart (van) 221.
Swaefken 523.
Swaen (de) 180.
Swanick 429.
Swart 71, 335, 383.
Swart (de) 283.
Swarte 441.
Swaving 239.
Sweers 110.
Sweerts 45.
Swemmelaar 283.
Swieten (van) 89. 179. 330.
Sydrac (de) '537.'
Sytzama (van) *) 243, 244, 500, 503.
Szirmay 543.

T.

Tabbema 444.
Tabingh 348.
Tadema 87.
Taelman 441.
Taets van Amcrongen *) 243, 506.
Tamé 566.
Tamineau 181.
Tammen 211.
Tamminga 440, 443.
Tampson 547.
Tap 307, 404.
Tas (van der) 304.
Tasman 132.
Taubmann 177.
Tausent 175.
Teding van Berckhout 459.
Teengs 182, 459.
Teilingen (van) 427.
Telier (de) 238.
Tellinckhuysen (van) 199.
Tempel (van den) 180, 505.

Tempier *) 22.
Tempierre *) 21.
Templer 22.
Tenckink 153.
Tenesse (van) 534.
Tengen *) 245.
Tengnagel 330.
Tengnagel (Gansneb gen.) 8, 196—209.
Terheyden 56,.
Terlagen 269.
Tersmitten 22.
Terwen 139.
Teschenmaker 16.
Testas 173.
Tets (van) 10, 11, 13.
Tex (den) 128.
Teyen (van) 443.
Teylingen (van) 425, 426.
Thaems 520.
Thedema 445.
Themmen 216.
Theodori 219.
Therinckveldt 215.
Theunissen 239.
Thiel (van) 303.
Thielen 73, 74.
Thiene (de) 358.
Thierens *) 25.
Tholinckx 29.
Thomassen à Thuessink 528.
Thoms (de) 184.
Thooren (van) 367.
Thor (van) 453-455.
Thorbecke 572.
Thourquet 262.
Thuret 306.
Thuynen (van der) 163.
Thijssen 463.
Tiddinga 436, 437, 523.
Tideman 528.
Tiel *) (van) 23.
Tielen 451.
Tielenius 180, 181.
Tiel(l) (van) *) 23.
Tiellens 293.
Tiemans 265.
Tietema *) 244.
Tilanus 173.
Tilbeck (von) 54.
Tilburgh (van) 368.
Till 330.
Tilleman 469.
Tilman 132.
Timmers 480.
Tinctorius *) 283.
Tjaarda 215.
Tjaerda (van) 415.
Tjarda van Starkenborgh 117, 413, 435, 439.
Tjassens *) 23, 437.
Tol 562.
Tolloysen (van) 426.
Tonckens 419, 420.
Tongeren (van) 36.
Tonneman(s) *) 23, 24.
Toor 125.
Toorn (van) 269.
Torin 171.
Tourette (La) 285.
Toussaint 535, 537.
Trapman 55.
Tribolet 382.
Triboullet 175.
Tricht (van) 97-106, 160—166 375.
Triebel 174.
Triest (van) 109, 110, 265.
Trigland 273.
Trip 292, 462, 478, 524.
Trios (Berghe gen.) 330.
Tritsum (van) 533.
Tromer 563.
Tromp 44.
Tronchin 359.
Troost 45.
Trouwers 294.
Tulleken 57, 527.
Tulleken (van Hoogenhouck) 238.
Turck 547.
Turken 294.
Turnhout 566.
Turqui 361.
Turrettini 254. 258, 358.
Tuyll 518.
Tuyll (van) 152.
Tuyll van Serooskerken (van) 116.
Twenhuysen (van) 206. .
Twenthe (van) 152, 153.
Twickelo (van) 5, 10, 154, 201.
Tymans 478.
Tzigera *) 244.

U.

Ubbena 440, 442, 445.
Uden (van) 108.
Uffenufer 131.
Uilkes 480.
Ulgher 442.
Umbgrove 383.
Ungerer 525.
Unia (van) 60, 115.
Urck (van) 568.
Uten Enghe 410.
Utrecht (van) 72.
Uttenhoven 330.
Ut(t)erwijck (van) 501, 502, 503.
Uylenburch 139.
Uytenbogaert 392.
Uytrecht (van) 240 *) 288.

V.

Vaeck 412.
Vaerst (von) 200.
Vaillant (de) 204.
Valck (van der) 424.
Valcke 215.
Valcken 455.
Valentiin 216.
Valeton 176.
Valkenburg (van) 313, 384.
Vanevelt (van) *) 317, 319.
Varick (van) 572.
Varkevisser '274.
Veen 174, 198.
Veen (van) 506. 547. 548.
Veen (van der) 55, 199.
Veer (de) *) 24, 132, 330.
Veeren 477.
Veerssen (van) 464.
Velde (van) 187.
Velde (van de) 39, 83, 540), 544, 561.
Velde (van der) 505.
Velden (van den) 73, 303.
Velingius 236, 330, 381.
Velsen (van) 507.
Velsenaer 576.
Velters *) 24, 508.
Velthuysen (van) 35, 36.
Veltman 118, 273.
Ven (van der) 463.
Venloe (van) 321.
Venne (van de) 66.
Verbeeck 548.
Verheek 109. 139.
Verbrugge 95, 96, 140, 143, 144, 527.
Verbrügge *) 283.
Verburch 572, 573.
Verburg 143.
Verburgh 334, 390.
Vercken 457.
Verduyn 229, 230, 459.
Vereeken 304.
Verelst 293, 294.
Verhaer 334.
Verheerent 179.
Verhelt 377.
Verhey 98, 166, 486, 493.
Verheyden 278.
Verheyen 226.
Verhoeff 369.
Verhoeven 81, 523.
Ver Huell 240.
Verkolje 72.
Verlaan 459.
Verlaen 229, 230.
Verloop 372.
Verlijn 174.
Vermaasen 81, 330.
Vermeer 38—40, 366.
Vermeulen 191, 326, 424.
Vermigli 253.
Vermot 311.
Vermuyden 331.
Vernatti 300.
Vernet 299.
Véron 173.
Verrucius 437.
Verschueren 505, 569.
Werspreet 35, 36.
Verspyck 462.
Verschuer 426.
Verseyl 37.
Versluys *) 243.
Versteech 278.
Versteegh 56,.
Verstegen 38.
Vervooren 174.
Vervoorn 279.
Vervoort 278.
Vervou *) 244.
Verwey 309.
Verwiel 525.
Verwoert 110.
Verzijl 84.
Vessem (van) *) 448.
Veth (de) 143.
Veye (de) 73.
Vianen (van) 118, 390.
Vierendeel 428, 526.
Vierlingh 166.
Viermündt (van) 311.
Vietor 329.
Vignon 74.
Villarnoul 262.
Villates (des) 118, 387.
Villem 177.
Villeneuve (de) 477.
Villiers (de) 475.
Vilsteren (van) 137.
Vilters (de) *) 24.
Vinck 295, 425.
Vinckboons 381.
Vinckesteyn 227.
Vingboons 381.
Vink 187, 377.
Violier 173.
Virieu de) 333, 418, 419.
Virieu (Kreet de) 419.
Virmundt (von) 55.
Viruly 144.
Visscher 37.
Visscher (de) 204.
Visscher (Canter) 236, 330, 381, 572.
Visser (de) 93, 174, 266.
Vissering 525.
Vissink 517.
Vivie (de) 273.
Vladeracken (van) 282.
Vledder 187.
Vledder (van) 381.
Vlierboom 47.
Vliet (van) 394.
Vliethoorn 506.
Vlissingen (van) *) 473, 474.
Vlissingen Schultz (van) 471, 525.
Vloten (van) 178.
Vlugt 480.
Vockink 199.
Voegell 330.
Voegen 96.
Voel 400.
Voerne 567.
Voet 197.
Voeth 7.
Voetius '166.
Vogel 226.
Vogelaar (de) 393.
Vogels 453, 454.
Vogelsang 87.
Volckh *) 283.
Vollenhoven (van) 576.
Volmerink 525.
Voltelen 81, 82, 95.
Volten 236.
Voogd *) 25.
Voogd (de) 461, 462.
Voogh *) 25.
Vooght (de) 273, 461, 467.
Voogt (de) 525.
Voorburgh (van) 205.
Voorde (van der) 187.
Voorne 198, 207.
Voorn(en) (van) 391.
Voorst 381.
Voorst (de) 552.
Voorst (van) 53, 54.
Voorst (van) (der) 153.
Voort (van der) 187.
Voorthuizen (van) 478.
Vorden (van) 567, 568.
Vorst (de) 557.
Vorsterman 190.
Vos 361.
Vos (de) 144, 461.
Vos tot Nederveen Coppel (de) 41.
Vos van Steenwijk (de) 39, 116, 209. 345, 347, *) 352, 353.
Vosch van Avesaet 147.
voss 47.
Voss (die) 357.
Voss (von) 56.
Vossel 452.
Vossius 102, 103.
Voûte *) 25, 26, 171, 176.
Vredeberg 293.
Vreden (von) 362-364.
Vreede 96.
Vreeland 285.
Vrient 370.
Vries (de) 41. 139, 178, 190, 298. 309, 370, 505.
Vriese *) '26, 154.
Vries(e) (de) *) 26, 192.
Vriesendorp 132.
Vry (de) 47.
Vulder 187.
Vijgh 264, 265.

W.

Waal (de) 561.
Waardenburg(h) 466, 467.
Wacker 574.
Wachtendonck (van) 57, 188.
Wachtefelt (te) 498.
Wachtevelt (te) 551.
Waell (de) 519.
Waerin (de) *) 246.
Wagemaeckers 161.
Wagenaers 162, 163, 165.
Wal (van) 47.
Wal (van de) 88.
Wal (van der) 166.
Walbeeck (van) 278.
Waldenberg 173.
Walewijn 377.
Walich *) 26.
Wall (van de) 141, 147, 165, 417, 418.
Wall (van den) 53, 199, 206.
Walle (van der) 189.
Wallis 147.
Walschaart 110.
Waltheri 188.
Wanders 160.
Wannenburg 87.
Wanners 159.
Wanscher 483, 484, 486, 559.

Wansinck 510.
Wardt (van de) 157.
Warmelo (van) 113, 199.
Warmont (van) 506, 508.
Wartensleben (von) 120.
Wartum (van) 222.
Wassenaer (van) 562.
Wassenaer van Duivenvoorde, (van) 152.
Wassenbergh 368.
Water *) 26, 27.
Water (de) (te) 150, 192.
Water (ten) 197, 503.
Water (van de) 158, 544.
Waterschoot van der Gracht 466.
Wedde (van 't) 227.
Wee (de) 283.
Weede (van) 390.
Weedeman 144.
Weege 47.
Weegen (van der) 303.
Weeland 373.
Weenen (van) 304.
Weerden (van) 45, 278.
Weerdenburch (van) 187.
Welden (van) 551.
Welderen (van) 47, 111, 117.
Welhouck 330.
Well (van) 424.
Wellink 87.
Welvelde (van) 113.
Wely (van) 410, 571.
Wenge (van) 54.
Wentinck 226.
Weppen (van der) 267.
Werff (van) 189.
Werffers 47.
Werger 516.
Werich (von) 22.
Werleman 174.
Wessem (van) *) 226. 447—458.
Westenberg 173, 330.
Westerholt (van) 61, 120, 229, 284.
Westermann 138.
Westervelt 381.
Westr(h)eenen (van) 223, 309. 391, 397, 404, 407.
Wetten (van) *) 27.
Wettum (van) 87.
Wetzels 363.
Weustinck 510.
Wevelickhoven (van) 395.
Wevelinckhoven 279.
Wevelinghoven 330.
Weijde (van der) 473.
Weyers 107, 108, 111.
Weylich (van) *) 26.
Wicart (de la Fontaine dit) 44.
Wicheren (van) 239.
Wicheringe 439.
Wichers 128, 211, 335, 447.
Wichers (van Buttingha) 128.
Widmarius 2 12.
Wiebekus 87.
Wiedenfeld 432.
Wiel (van) 266.
Wieland 87.
Wielen (van der) 507, 524.
Wiericx 156.
Wigh (van) 446.
Wildeman 87.
Wildt (de) 240.
Wilkens 138, 462.
Willekes 199.
Willinck 147, 343.
Willinge 348.
Willink 46, 94, 110, 139, 559, 571.
Wilp (van) 308.
Wilpeloe 513-515.
Wiltens 378.
Windt (de) 526.
Winter 173.
Winterfeld (von) 542.
Wintgens 526.
Wipperman 87, 187, 282, 477.
Wisch (van) 324.
Wispelaere (de) 430.
Wissel (van de) 36.
Wisselt (van) 147.
Wissenbach 15.
Wit (de) 81, 84, 484-486.
Witt (de) 359, 572.
Witte *) 4—10, 535.
Witte van Schooten (de) 295.
Witte(n) *) 4-10, 27, 28.
Witten 96.
Wittenhorst 87.
Wittert 91.
Wittert van der Aa 275.
Wobbinga *) 244.
Woelde (van der) 47.
Woelderen (van) 475, 521, 531.
Woe(n)suyk *) 28.
Woerden (van) 394.
Woesthoff 513, 514.
Woestink 511, 515, 516.
Woldam (van) 393.
Wolff 267, 330.
Wolff (de) 458, 527.
Wolff (van der) 90.
Wolffs (de) 199, 206.
Wolk (van der) 93.
Wolkenstein 174.
Wolphius Ducher 213.
Wolters 24.
Wolters van Hennekeler 573.
Worden (de) 557.
Wormer 147.
Woude (van) 521.
Wrange1 (van) *) 243.
Wrede (de) 7.
Wttenwaerde (van) 274.
Wulfraet (van) 158.
Wullen (à) 213.
Wulson (de) 359.
Wunder 187, 240, 428, 526, 571.
Wyck (van) 67, 166, 223, 404, 405, 546, 549, 564.
Wyck (van der) 200 204, 336.
Wyckerslooth (van) 381.
Wijen (van den) 87.
Wyenhorst (van) 115.
Wyfferingh 440.
Wyffliet 41.
Wyffringhe 445.
Wijhe (van) 284.
Wykerslooth van Grevenmachern (van) 229.
Wylack 330.
Wyldenraet 47.
Wylich 330.
Wylich (von) 86.
Wylick (van) 330.
Wynants van Resant 408.
Wijnbeek 165.
Wijnbergen (van) 4, 57, 208, 490, 568.
Wijnen 24, 187, 366.
Wijngaarden (van) *) 328.
Wijngaerde (van den) 378.
Wijnpersse (van de) 88.
Wijntjes 514.
Wijs 226.
Wijs (de) 235, 459, 468, 470.
Wyssel (van) 197.
Wijts 235.
Wytsma (van) 446.

IJ.

Yck 45.
Ylen (van) 28.
Yser (van den) 547.
IJsermans 380, 429, 477.
IJsselt (van) 389-391, 397, 400, 401, 403.

Z.

Zalm 469.
Zande (van den) 150.
Zanderink 516.
Zanten (van) 308.
Zaunslipher 221.
Zee (van) 93.
Zee (van der) 467, 484, 485.
Zeebus 108.
Zeemans 372.
Zeeuw (de) 187.
Zeller (van) 108.
Zeppenvelt 462.
Zetten (van) 528.
Zevel (van 't) 458.
Zichy von Vasonykeo 543.
Zierickzee 40.
Zinner 475.
Zinzerling 288, 336.
Zircxzee (van) 550.
Zivett 295.
Zoelen (van) 504.
Zoutman 139.
Zuirbeke 502.
Zutphen (van) *) 28, 29, 38.
Zuylen (van) 151, *) 328, 335.
Zwart (de) 304.
Zygers 350, 351.
Zygher 348.
Zijl (van) 410.

Nº. 1 LVIIE JAARGANG JANUARI 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste, één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10., ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2., f 3, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden *is,* dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra- nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de ***aanvragers*** moeten worden gedrukt, *is* ook ***in dit*** geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.-. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsehap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg 5* te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk iederen Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, mot dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen, in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand. des n. m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in *Café Restaurant „Den* ***Hout",*** *Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met Sept ember in *Hôtel Witte* ***Brug*** te *Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft, de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat 21* te Arnhem bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *American* ***Hotel*** te ***Amsterdam van*** de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksehe Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in **den loop** der maand November van het jaar 1938 gepubliceerd de **navolgende** hier te lande gedane verzoeken om **naams**verandering en naamsaanneming:

1. van *Harmen* **Verloop** en Maria ***Christtina Schoor,*** echtelieden, te 's-Gravenhage, ten behoeve van den minderjarige Hans *Olaf Heutink,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Heutink* in dien van ***Verloop;***
2. van ***Petrus*** *Adrianus Josephus* ***de Brouwer*** en *Johanna Wilhelmina* ***Maria Delien,*** echtelieden, te Goirle, ten behoeve van de minderjarige Anna Maria van *Grinsven,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam van *Grinsven* in dien van de *Brouwer;*
3. van *Sytze* de ***Boer,*** te Bolsward, tot het veranderen van den geslachtsnaam van zijn pupil *Hendrika* Koning, eveneens te Bolsward, in dien van de ***Boer;***
4. van *Cornelis Johannes Coster,* te Oegstgeest, als voogd over de minderjarige ***Helena*** *Margaretha* Nalbach, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Nalbach* in dien van *Coster;*
5. van *Hendrik* ***Jan*** *Klootwijk,* te Haarlem, zoo ***voor*** zich, als voor zijn minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van den geslachtsnaam *Klootwijk* in dien van *Klooswijk;*
6. van Johannes *Donks,* te 's-Gravenhage, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam ***Donks*** in dien van ***ten Hagen;***
7. van Joannes *Petrus* Han, te Nieuwer-Amstel, tot het veranderen van den geslachtsnaam van ***Johannes Gerardus*** wan *Mulekom,* geboren te Heerlen op 28 November 1937, over wien hij de voogdij uitoefent, in dien van Han;
8. ***Theodorus*** *Verbij* en ***Maria*** *Francisca* ***de*** Vries, echtelieden, te Rotterdam, ten behoeve van de minderjarige *Theresia Antonia* wan ***Hal,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam in dien van *Verbij;*
9. van *Elizabeth* Maria *van* der *Wiele* en *Izaak Albertus* ***Roselaar,*** echtelieden, te IJmuiden, ten behoeve van de minderjarige Willem van ***Wezel,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam van ***Wezel*** in dien van Roselaar.

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** hebben verzocht:

1. ***L. J. Joha,*** te Tjimahi, zijn minderjarigen stiefzoon *Wilhelm* te vergunnen den geslachtsnaam *Joha* aan te nemen;
2. ***Hendrik,*** zich noemende ***Hendrik*** *Visman,* te Soerabaja, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Visman* aan te nemen;
3. *Nicoline* ***Henriëtte*** *Labaar,* te Lawang, haar minderjarige pleegdochters, bij den doop genaamd ***Thelma*** en ***Lucie,*** te vergunnen den geslachtsnaam *Labaar* aan te nemen;
4. J. Bakker en zijne echtgenoote F. ***Beckman Lapré,*** te Jogjakarta, hun minderjarigen pleegzoon *Hirman,* ook genaamd *Wouter* te vergunnen den geslachtsnaam *Bakker* aan te nemen;
5. **P.** *K. Lesquillier,* te Bandoeng, zijn minderjarige stiefdochter *Rénesse Werdmüller* von *Elgg* te vergunnen haar geslachtsnaam *Werdmüller* von *Elgg* te veranderen in dien van ***Lesqiller;***
6. Het Bestuur van de Vereeniging ***„Pro Juventute",*** te Semarang, om haar minderjarigen pupil ***Sahid*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Aarts*** aan te nemen;
7. *Catharina* Margarethu van ***Hoogeveen,*** te Tegal (Midden-Java), haar te vergunnen vóór haar geslachtsnaam van Hoogeveen. dien van *Groenhof* te voegen.

Aan den **Gouverneur van Curaçao** hebben verzocht:

Johanita Bonifocia Wilsoe, zich noemende en teekenende *Johanita Bonifacia Hermandez;*
Maria ***Domitilia Wilsoe,*** zich noemende en teekenende Maria *Domitilia Hermandez;*
Juan Atilio ***Wilsoe,*** zich noemende en teekenende ***Juan Atilio*** *Hermandez;*
allen wonende op Curaçao, hun te vergunnen hun geslachtsnaam Wilsoe te veranderen in dien van Hermandez.

Bij **Koninklijk besluit** is toegestemd:

1. 8 October 1938, no. 49, dat ***Hans*** *Alpherts,* geboren te Utrecht den 29 Februari 1982, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Aesselse;*
2. 8 October 1938, no. 49, dat ***Baukje van Arnhem,*** geboren te Valburg den 22 November 1933, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Miedema.*

Bij besluit van den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. ***26*** October 1938, no. 19, aan *Josepha Martina* vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Pel*** aan te nemen;
2. 26 October 1938, no. 20, aan Onih, zich noemende en schrijvende *Onih* ***de Visch Eybergen*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam de *Visch Eybergen* aan te nemen;
3. 29 October 1938, no. 57, dat door nu wijlen *Hadji Abdulrachman* den geslachtsnaam ***Ichsan*** is aangenomen;
4. 1 November 1938, no. 26, aan *Theodora* vergunning te verleenen den geslachtsnaam van *Sornsen* de ***Koste*** aan te nemen;
5. 3 November 1938, no. 14, aan Hadji *Hasan* Boesri te vergunnen den geslachtsnaam ***Boesri*** aan te nemen;
6. 10 November 1938, no. 6, aan ***Achmad*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Tohir*** aan te nemen;
7. ***12*** November 1938, no. 33, aan *Maria* vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Spek*** aan te nemen.

Nº. 2 LVIIE JAARGANG FEBRUARI 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart **op postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat 6, 's-Gravenhage*.

Na 1 Maart zal ***over de*** verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmedc voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij do toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2., f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vol (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt, met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met est ra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewcnschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losso esemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg 5* te *'s-Gravenhage*, zijn voor de leden toegankelijk iedere Maandag van 9½-12 on van 2-5 uur en ioderen Donderdag van 9½-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ton behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch on heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke geheele vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht,, met dien verstandc, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijkscbe Bljeenkomsteu.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n. m. ten 4½ uur c, hebben ledenbijeenkomsten plaats on wel gedurende de maanden October tot en met Mei in *Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel* ***Witte Brug te Scheveningen.***

Wanneer dc eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eenc week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot on met Juni, des n.m. ten ***2½ ure,*** in het gebouw *Koningstraat 21* te ***Arnhem*** bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *Amerioan Hotel* te *Amsterdam* van de Groep vau in Noord-Holland wonende loden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden vau het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag modegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand Dcccmhcr van het jaar 1938 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering en naamsaanneming:**

1. van *Johannes Cornelis Vreeswijk* en *Maria Epskamp,* echtelieden, tc Hoogmade, gemeente Woubrugge, ten behoeve van de minderjarige ***Maria Kolk,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Kolk* in dien van *Vreeswijk;*
2. van *Johan Christiaan* den *Hartog,* te Overberg, gemeente Lcersum, en *W.* de *Kruijf,* te Amersfoort, ten behoeve van den minderjarige *Johan de Kruijf,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *de Kruijf* in dien van *den* ***Hartog;***
3. *Willem Johannes van Rekum,* te Amsterdam, ten behoeve van zijn pupil *Theodora van* der ***Velde,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *van* der ***Velde*** in dien van *van Rekum;*
4. *Koop Bosshardt,* te Amsterdam, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Bosshardt* in dien van *Brandsma.*

A a n den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:**

1. ***B. M. D. Meert,*** te Tjibadak (West-Java), zijn minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Maria* Emma, te vergunnen den geslachtsnaam ***Meert*** aan tc nemen;
2. *Herman Joannes* en Jan *Albert,* beiden zich noemende *Olenroot,* te Madioen (Oost-Java), hun te vergunnen den geslachtsnaam *Olenroot* aan te ncmcn;
3. H. *A. Baert,* te Bandoeng, zijn minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Krienhilde* ten rechte *Kriemhilde,* te vergunnen den geslachtsnaam *Baert* aan tc ncmcn;
4. *Sakiran,* te Magelang, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Tjokrodihardjo* aan tc ncmcn;
5. Mevrouw de Weduwe *E. Barkmeijer,* geboren *Willemse,* te Meester Cornelis, haar minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd *Henri,* tc vergunnen den geslachtsnaam *Willemse* aan tc nemen;
6. *Hans Jut,* tc Glintoeng (Oost-Java), geboren te Socrabaja den 7 Maart 1917, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Jut* te veranderen in dien van ***May;***
7. ***P. F. A. Terwijn*** en zijn cehtgcnootc *Elisabeth Siti Arlinah,* te Socrabaja/Tjimahi, hun minderjarigen pleegzoon, bij den doop gcuaamd *Petrus* ***Jan Theodorus,*** te vergunnen den geslachtsnaam *Terwijn* aan tc nemen.

Aan den Gouverneur van Curaçao beeft v c r z o c h t:

Arturo Miguel Centji, op Curaçao, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Centji* tc veranderen in dien van ***Maduro.***

Bij **Koninklijk besluit is t o eg e s t e m d**:

1. 19 November 1938, no. 104, dat *Petronella la Grauw,* geboren te Leiden den 30 Mei 1928, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Kuyck;*
2. 19 Norembcr 1938, no. 105, dat *Adriaan Smidt,* geboren te Amsterdam den 10 December 1925, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Peelen;*
3. 19 November 1938, no. 105. dat *Bouktje Fritsema,* geboren te Groningen den 30 Januari 1922, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van* ***Dijk;***
4. 19 November 1938, no. 105, dat *Franciscus Johannes Bartholomeus* ***de*** *Haan,* geboren te Amsterdam den 3 Novembrr 1932, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Vonk;*
5. 19 November 1938, no. 105, dat *Maria Ladosie,* geboren te den Helder den 6 October 1936, haar geslachtsnaam verandere in ***dien*** van *Weel;*
6. 19 November 1938, no. 105, dat *René Gerard Mijlof,* ***geboren*** tc Amsterdam den 10 Mei 1936, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Meester;*
7. 9 December 1935, no. 36, dat *Antje Mol,* weduwe van ***Dirk Pooijer,*** geboren te Edam den 22 Februari 1883, en hare minderjarige kinderen den geslachtsnaam veranderen in dien van ***Mooijer;***
8. 9 December 1938, no. 36, dat *Jacobus Anthonius Pooijer,* geboren tc Edam den 16 April 1915, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van ***Mooijer;***
9. 9 December 1938, no. 36, dat *Thomas* ***Antonius*** *Pooijer,* geboren te Edam den 23 September 1910, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen indien van ***Mooijer;***
10. 9 December 1938, no. 36, dat *Antje Aalders,* ***geboren*** te Amsterdam den 29 Augustus 1922, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Hieselaar;*
11. ***9*** December 1938, no. 36, dat *Martha Willems,* geboren te 's-Gravenhage den 27 September 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Beek;*
12. ***9*** December 1938, no. 36, dat *Hermina Wilhelmina Kuiper,* geboren te Groningen den 3 October 1936, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van den* ***Berg.***

Bij besluit van den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is **goedgevonden:**

1. **16** November **1938, no. 6, aan** *Jacob Sie,* geboren te Soerabaja den 26 Januari 1914, te vergunnen zijn geslachtsnaam Sie te veranderen in *Birnes;*
2. 16 Norcmbcr 1938, no. 36, aan *Annie* vergunning tc verleenen den geslachtsnaam ***Mosch*** aan tc nemen;
3. 16 November 1938, no. 37, aan ***Eddy*** vergunning te verlecnen den geslachtsnaam *Westhoff* aan te nemen;
4. 16 November 1938, no. 38, aan *Anna* en ***Geertruida*** vergunning tc verleenen den geslachtsnaam de ***Vos*** aan te nemen;
5. 19 November 1938, no. 43, aan *Elvire* en *Hubertus* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Heijman* aan te nemen;
6. 2 1 November 1938, no. 26, aan *Sonna* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *van Eck* aan te nemen;
7. 21 November 1938, no. 27, aan *Julius* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Perret* aan te nemen;
8. 26 November 1938, no. 18, aan *Eduard* vergunning te verleenen den geslachtsnaam van *Kol* aan te nemen;
9. 29 November 1935, no. 28, aan *Jan* vergunning te verleenen den geslachtsnaam ter Linden aan te nemen;
10. 1 December 1938, no. 26, aan *Mientje* cn *Willem* vergunning tc verleenen den geslachtsnaam *Anemaet* a a n t e nemen;
11. 17 December 1938, no. 40, aan *Nike* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Liechti* aan tc nemen;
12. 21 December 1938, no. 26, aan *Kiagoes Nangtjik bin Kiagoes Mohamad Amin* t e vergunnen den geslachtsnaam ***Nangtjikamiik*** aan tc ncmcn;
13. 21 December 1938, no. 27, aan *Jan Adriaan* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Lips* ***aan*** te nemen;
14. 22 December 1938, no. 34, aan *Henriette Bertha* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Vijsma* ***aan*** tc nemen;
15. 23 December 1938, no. 35, aan *Pieter Robert van Beekum,* geboren te Buitenzorg (West-Java) den 20sten Februari 1928, te vergunnen vóór zijn geslachtsnaam *van Beekum* dien van *Sleebos* te voegen.

Nº. 3 LVIIE JAARGANG MAART 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot' den Secretaris,

---

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat 6, 's-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken,

Indien van bijdragen voor het Maandblad over drukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2.—, f 3.—, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt een matige verhooging ín.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, ís ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld ín verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk iederen Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke geschreven vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit *tarief* worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag *van* iedere maand, des n. m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in *Café Bestawant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te *Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw Koningstraat *21* te Arnhem bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *Amerioan Hotel* te *Amsterdam* van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekeliksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschrift en zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant zijn** in den loop der maand Januari van bet jaar 1939 gepubliceerd de navolgende bier te lande gedane verzoeken om naamsverandering en naamsaanneming:

1. van *Herman Talmon,* te Amsterdam, voor zich zoowel als voor zijn minderjarige wettige nakomelingen, om den geslachtsnaam *Talmon* te ***mogen*** veranderen in dien van van ***Rooijen;***
2. van *Johanne Elisabeth Steensma,* te 's-Gravenhage, **als** voogdes over *Victor Norlin* (wien bij beschikking van de **arrondissementsrechbank** van 24 Juni 19.38 toestemming is verleend om aan zijn voornaam ***Victor*** als eersten voornaam tor te voegen *Olaf)* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Norlin* in dien van ***Norlin Steensma;***
3. ***van Johannes Cornelis Zoetemelk,*** voorheen te Oud-Ade, gemeente Alkemade, thans te **Warmond,** ten behoeve van den minderjarigen *Cornelis de* ***Jong,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam de ***Jong*** in ***dien*** van ***Zoetemelk;***
4. ***van Johan. Mathias Hubert Vinders*** en ***Hubertina Coerver,*** echtelieden te Kerkerade, ten behoeve van den minderjarige ***Joseph Martinus*** Slangen, tot het veranderen van diens geslachtsnaam Slangen in dien ***van Vinders;***
5. ***van Joseph Breemer,*** te 's-Gravenhage, ten behoeve van de minderjarige ***Yolanda Breemer,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Bree* ***m*** *e r* in dien van *Kruls;*
6. van *Hartog* **Bokkie,** te Amsterdam, zoo voor zich, als voor **zijn** minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam ***Bokkie*** in dien van de ***Bock;***
7. van *Anna Zuidmulder,* weduwe van *P. Blaauw,* te West-Terschelling, ten behoeve van den minderjarige ***Hendrik Zuidmulder,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Zuidmulder* in dien van ***Blaauw;***
8. ***van Gijsbert van Meerveld en Cornelia Verspoor,*** echtelieden te Vijfhuizen, gemeente Haarlemmermeer, ten behoeve van de minderjarige ***Marina Adriana Verspoor,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam ***Verspoor*** in dien van van ***Meerveld;***
9. ***van Gerrit Schut*** en ***Martha Hendrika Wilemijntje Sanders,*** echtelieden te Loenen, ten behoeve van de minderjarige ***Jacoba Wilhelmina Bakker,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam ***Bakker in*** dien van ***Schut;***
10. ***van*** Berend ***Snijders,*** bankwerker, te Winschoten, ten behoeve van den minderjarige ***Berend Hof,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Hof*** in dien van ***Snijders;***
11. van ***Hendrik de Boer en Jacobje Zijlstra,*** echtelieden, te Assen. ten behoeve van den minderjarige Koos van *den* ***Veen,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam van der ***Veen*** in dien van de ***Boer;***
12. van *Willem van Eijnsbergen* en *Janna Hendrika Spangler,* echtelieden. te Scheveningen. ten beheoere van de minderjarige *Johanna Spangler,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Spangler* in dien van ***Eijnsbergen.***

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocbt:**

1. ***Johan Fokko,*** zich noemende en schrijvende ***Johan Fokko Kim,*** te Meester-Cornelis, hem te vergunnen den geslachtsnaam Kim aan te nemen;
2. *Arnoldus* ***Steven Kalenkongan,*** te Batavia-Centrum, geboren te Menado den 5 ***Mei 1906,*** hem te vergunnen **zijn** geslachtsnaam ***Kalenkongan*** te veranderen in dien van *Winckler;*
3. ***P. J. Carp*** en **zijn** echtgenoote ***A. W. A. Meyboom,*** te Batavia-Centrum, aan den minderjarigen **wettigen** zoon **van** laatstgenoemde ***Berty Boudewijn Visser,*** geb. te **Soerakarta** op 1 December 1919, tc vergunnen vóór zijn **geslachtsnaam** *Visser* **dien** van ***Carp*** te voegen.

Bij Koninklijk **besluit** d.d. 5 Januari 1939, no. 22, is **toegestemd** dat:

1. *George Swiebel,* ***geboren*** te 's-Gravenhage den 25 Juli 1921, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Molendijk;***
2. ***Pieter Kievit,*** geboren te Middelharnis den 17 Maart 1937, zijn geslachtsnaam verandere in dien van van den ***Berg;***
3. *Cornelis* ***Kloot,*** geboren te Edam den 28 April 1930, **zijn** geslachtsnaam verandere in dien van Kroon;
4. ***Petrus*** Johannes ***de Ruiter, geboren*** te Amsterdam **den** 6 September 1907 en diens minderjarige wettige **nakomelingen,** den geslachtsnaam veranderen in dien van ***Mulder.***

Bij **besluit** van den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 23 December 1938, no. 46, ***aan Ina Henriette,*** thans **echtgenoote** van ***Hendrik Eliza Latussan,*** vergunning te **verleenen** den geslachtsnaam Adriaan aan te nemen;
2. 23 December 1938, no. 47, aan ***Ahmad Hasan bin Aboebakar*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Hasanbaker*** aan te nemen ;
3. 23 December 1938, no. 48, aan ***David,*** zich noemende ***David*** Domingo. te vergunnen den geslachtsnaam ***Domingo*** **aan** te nemen.

Bij besluit van den **Gouverneur van Curaçao** d.d. 3 Januari ***1939*** no. 56 is goedgevonden:

aan *Julio Augustin* Leon *Benedict Fillet,* op Curaçao, vergunning te **verleenen** zijn geslachtsnaam ***Fillet*** te **veranderen** in dien van *Wagner.*

Nº. 4 LVIIE JAARGANG APRIL 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK **NEDERLANDSCH** GENOOTSCHAP
VOOR **GESLACHT- EN WAPENKUNDE**

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10., ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat 6, 's-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het *Genootschapsjaar,* met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2.—, f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk iedere Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van eenige te dezer zake gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n.m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in *Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug te* Scheveningen.

Wanneer de eerste Maandag der maand op *een* erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst *eene* week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat* dl te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. te 8 ure, *in* het *American Hotel* te *Amsterdam* van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksehe Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaannemtng.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den loop der maand Februari van het jaar 1939 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken **om naams**verandering:

1. van 1e *Dirk Jansen;* 2e *Lily Maria Elisabeth Jansen* en 3e *Maria Alida Jansen,* allen te de Bilt, tot het voegen van den naam *Eibrink* vóór den geslachtsnaam *Jansen;*
2. van *Geertruida Meyer,* echtgenoote van *J. F. Wijsmuller,* te Amsterdam en *Berend Willem Nieman,* te Zeist, als voogdes en toeziend voogd over den minderjarige *Theodorus Anthony Meyer,* geboren 14 September 1934 te Zutphen, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Meyer* in dien van *Nieman;*
3. van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam, vormende het bestuur der Inrichting voor Stadsbestedelingen aldaar, ten behoeve van den minderjarige *Herman de Beer,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *de Beer* in dien van *Ludel;*
4. van *Wilhelmus Jacobus Henricus Hogema,* te Groningen, als voogd over de minderjarige *Maria van der Schaaf,* te Groningen, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Hogema* in dien van van *der Schaaf;*
5. van *Willem Dunk,* te Rijswijk (Z.-H.), tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Dunk* in dien van *Allen;*
6. van *Johan Leonard Notebom* en *Maria Hubertina Keijdener,* te Nijswiller, gemeente Wittem, ten behoeve van den minderjarige *Johannes Hubertus Keijdener,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Keijdener* in dien van *Noteborn;*
7. van *Herman Heitink,* te Goor, ten behoeve van den minderjarige *Jan de Haas,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *de Haas* in dien van *Heitink;*
8. van *Marinus van Emst* en *Margje Gorter,* echtelieden, te Appelscha, gemeente Ooststellingwerf, ten behoeve van de minderjarige *Marianne Jacoba Maartje van Dijken,* tot het veranderen van dezer geslarhtsnaam *van Dijken* in dien van, Ernst;
9. van *Warner Jans Velthuis,* te Groningen, als voogd over de minderjarige *Jansje Klazina Kuiper,* mede te Groningen, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Kuiper* in dien van *Velthuis.*

Aan den Gouverneur-Generaal **van Nederlandsch-Indië hebben** verzocht:

1. *Raden Hidajat,* te Tjimahi, 2de luitenant der Infanterie bij het Koninklijk Nederlandsch Indische Leger, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Martaatmadja* aan te nemen;
2. *E. J. Dujardin,* te Semarang, zijn minderjarige pleegzoon *Cheffo Papo,* geboren te Soerabaja den 13den Mei 1934, te vergunnen, vóór zijn geslachtsnaam *Papo* die van *Dujardin* **te voegen.**

Bij **Koninklijk besluit** d.d. 1 Februari 1939, no. 58, is toe gestemd dat:

1e. *Hendrik Augustinus Johannes Koning,* geboren te Amsterdam den 23 September 1923. zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Kuiper;*

2e. *Johan Steenbeek Siliakus,* geboren te Amsterdam den 30 Juni 1915, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Siliakus.*

Bij besluit van den **Gouverneur van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 24 Januari 1939, no. 28, aan *Mieke* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Beer* aan tc nemen;
2. 24 Januari 1939, no. 29, aan *Nelly* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *van Muijen* aan te nemen;
3. 28 Januari 1939, no. 13, aan *Depati Achmad Sangratoe* te vergunnen den geslachtsnaam *Achmad Sangratoe* aan te nemen;
4. 28 Januari 1939, no. 17, aan *David Renso* te vergunnen den geslachtsnaam *Mahlmann* aan te nemen;
5. 28 Januari 1939, no. 18, *aan Jantje Willem Dirk* vergunning te verleenen den gcslachtxnaam *Butter* aan te nemen;
6. 28 Januari 1939, no. 19, aan *Jan Paul* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Remmert* aan tc nemen;
7. 31 Januari 1939, no. 19, aan *Mas Soemadi* te vergunnen den geslachtsnaam *Soemadi* aan te nemen;
8. 31 Januari 1939, no. 20, aan *Adriana Helena* te vergunnen den geslachtsnaam *van Wacterschoodt* aan te nemen;
9. 31 Jananri 1939, no. 21, aan *Johan,* zich noemende *Johan Vloerbergh,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Vloerbergh* **aan** te nemen;
10. 3 Februari 1939, no. 23, aan *Koeswara* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Kalschoven* aan te nemen ;
11. 3 Februari 1939, no. 24, aan ***Pa Siti*** alias *Salamoen* te vergununen den geslachtsnaam *Salamoen* aan te nemen;
12. 3 Februari 1939, no. 25, aan *Henricus,* zich noemende *Henricus Kessler,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Kessler* aan te nemen.

Nº. 5 LVIIE JAARGANG MEI 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Officieele mededeehgen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant zijn** in den loop der maand Maart van het jaar 1939 gepubliceerd de navolgend& hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:,

1. van ***Pieter van der Veen en*** Jantje *van* Bergen, echtelieden te Warffum, ten behoeve van den minderjarigen Hendrik ***Strabbing,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Strabbing*** in dien van van ***der Veen;***
2. van Johannes ***Hopman,*** landman, te de Westen op Texel, en zijne echtgenoote ***Cornelia Hin,*** als voogd en toeziend voogdes over den minderjarigen Simon ***Johannis Hin,*** niet erkend kind van ***Dieuwertje Hin,*** geboren 14 September 1937, tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Hin*** in dien van Hopman;
3. van ***Peter Jan Bruinink,*** te Nijmegen, ten behoeve van den. minderjarigen ***Johan*** Karel Overweg, tot het veranderen van diens geslachtsnaam Overweg in dien van ***Bruinink;***
4. van le Johannes ***Franciscus de Nooijer*** en ***Geertje Kool,*** echtelieden, te Rotterdam, en 2e van ***Cornelia Koopman,*** te Puttershoek,, ten behoeve van den minderjarige ***Adrianus Kooijman,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Kooijman*** in dien van ***de Nooijer;***
5. van ***Martinetta Johanna Sillevis,*** te Amsterdam, en ***Cornelis*** van ***Raalt,*** te Santpoort, gemeente Velsen, ten behoeve van den minderjarige ***Christiaan Jacob Sillevis,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Sillevis*** in dien van van ***Raalt;***
6. van ***Jan de Goede*** en ***Regina Veldt,*** echtelieden, te Uitgeest, ten behoeve van de minderjarige ***Geertruida Deijle,*** als voogden, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam ***Deijle*** in dien van de Goede;
7. van ***Arendina Caesarina Warner,*** te Amsterdam, tot het veranderen van haar geslachtsnaam ***Warner*** in dien van de Vrande;
8. van ***Abel*** Gerard ***Henri Willem Pluister,*** te Huizen (N.-H.), ten behoeve van de minderjarige ***Aafke Nap,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam Nap in dien van ***Pluister.***

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:**

1. a. ***Cornelis,*** zich noemende ***Cornelis Groenenstein, b. Theodorus,*** zich noemende ***Theodorus Hendriks,*** en o. ***Pedro,*** zich noemende Pedro ***Clarenbach,*** allen te Magelang (Midden-Java), hun te vergunnen den geslachtsnaam a. Groenen***stein, b. Hendriks*** en ***c.*** Clarenbaoh aan te nemen;
2. Het bestuur van de afdeeling Jogjakarta der Vereeniging Pro Juventute, aan de minderjarige pupillen ***Augustine, Meta,*** Johan ***Christiaan Ely*** en ***Christiaan*** Henry ***Karel*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Faulhaber*** aan te nemen;
3. Soedomo, te Kediri (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam ***Partosentono*** aan te nemen;
4. Willem, zich noemende ***Willem de Roode,*** te Cheribon (West-Java), hem en zijn minderjarige kinderen ***Johan*** en ***Karel*** te vergunnen den geslachtsnaam de ***Roode*** aan te nemen ;
5. ***F. D. J. Hyblom,*** te Tjimahi (West-Java), zijn minderjarige natuurlijke dochter ***Bertha Maria*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Blom*** aan te nemen;
6. ***P. A. Risseeuw,*** te Magelang (Midden-Java), zijn minderjarige pleegdochter ***Neeltje Elisabeth*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Risseeuw*** aan te nemen;
7. ***Reginald*** Alexander ***François Tjon Akien,*** te Kajoearo (Sumatra's Westkust), geboren te Paramaribo den 19 Juni 1904, hem en zijn minderjarige wettige kinderen te vergunnen hun geslachtsnaam ***Tjon Akien*** te veranderen in dien van ***Hagens;***
8. ***Antonius Benjamin,*** te Magelang (Midden-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam ***Wirodikromo*** aan te nemen;
9. ***Mohamad Darma,*** tc Palembang, hem, zijn echtgenoote ***Siti Hajati Fatimah*** en zijn minderjarige wettige kinderen ***Mohamad Camal, Goodhachan*** en Sjara ***Marcona*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Darma*** aan te nemen;
10. ***W. H.*** Loman en zijne eehtgenoote vrouwe ***Susanna,*** te Buitenzorg (West-Java) , hun minderjarigen pleegzoon, bij don doop genaamd ***Johan,*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Loman*** aan te nemen;
11. a. ***Gerardus Josephus,*** zich noemende en schrijvende ***Gerardus Josephw Lutters, b. Albert,*** zich noemende en schrijvende ***Albert Tophovew, c.*** Jan Frans, zich noemende en schrijvende ***Jan*** Frans ***Dwmm,*** allen te Magelang (Midden-Java), hun te vergunnen de geslachtsnamen ***a.*** *Lutters, b. Tophoven en c. Dumm* aan te nemen;
12. ***Jozef Hing*** Cheong ***Chang,*** te Poerworedjo (Midden Java), zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd ***Paulus King Wa,*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Chang*** aan te nemen ;
13. ***A.*** van der ***Mey*** en zijn echtgenoote vrouwe ***Ara,*** te Tjiandjoer (West-Java), hun minderjarigen pleegzoon ***Piet*** te vergunnen den geslachtsnaam van der ***Mey*** aan te nemen;
14. ***H. Beenen*** en zijn echtgenoote vrouwe ***Lienkira,*** te Jogjakarta, hun minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd Maria, te vergunnen den geslachtsnaam ***Beenen*** aan te nemen;
15. ***Herman,*** zich noemende en schrijvende ***Herman van der*** Krogt, te Malang (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam ***van*** der ***Krogt*** aan te nemen.

Aan den **Gouverneur van Curaçao hebben verzocht:**

1. Johannes ***Augustinus Franoisoa*** z.n.e.t. Johannes ***Augustinus Offerman,*** wonende op Curaçao, hem en zijn minderjarige kinderen te vergunnen, hun geslachtsnaam Franoisca te veranderen in dien van ***Offerman;***
2. ***Mozes Benedicto Andrea,*** te Willemstad, hem en zijn wettige nakomelingen te vergunnen hun geslachtsnaam ***Andrea*** te veranderen in dien van ***Pieters.***

Bij **Koninklijk besluit is toegestemd:**

1. 1 Februari 1939, no. 59, dat ***Jacob Altena,*** geboren te Vinckeveen en Waverveen den 25 April 1933, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Oostenrijk;***
2. 1 Februari 1939, no. 59, dat Martina de ***Zoete,*** geboren te Utrecht den 9 Mei 1935, haar geslachtsnaam verandere in dien van Oldeman;
3. 20 Februari 1939, no. 103, dat ***Elisabeth Maria*** van ***Diem,*** geboren te Leiden den 8 Februari 1937, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Rijkelijkhuizen;***
4. ***20*** Februari 1939, no. 103, dat ***Jantiena Bokma,*** geboren te Assen den 13 October 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Franke;***
5. ***20*** Februari 1939, no. 103, dat ***Dirkje Veenhof,*** geboren te Rotterdam den 28 Mei 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Voss;***
6. 20 Februari 1939, no. 103, dat ***Jan Groot,*** geboren tc Valkenburg ***den*** 15 Mei 1937, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Brik;***
7. ***20*** Februari 1939, no. 103, dat ***Cornelia Vos,*** geboren te Ede den 24 Mei 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van Meyer;
8. 20 Februari 1939, no. 103, dat ***Jan Naaijer,*** geboren te Onstwedde. den 31 October 1885, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van ***Naardin;***

9. 20 Februari 1939, no. 103, dat ***Geert Naaijer,*** geboren te Onstwedde den 21 Maart 1914, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van ***Naardin;***

10. 20 Februari 1939, no. 103, dat ***Willem Naaijer,*** geboren te Onstwedde den 4 September 1916, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van ***Naardin;***

11. 20 Februari 1939, no. 103, dat ***Jacoba Alida Duinmeyer,*** geboren te 's-Gravenhage den 5 Juni 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van Zonneveld;

12. 20 Februari 1939, no. 103, dat Johannes ***Duinmeyer,*** geboren te 's-Gravenhage den 12 December 1931, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Zonneveld;***

13. 4 Maart 1939, no. 132, dat ***Tietje de Vries,*** geboren te Nijega, gemeente Smallingerland, den 28 November 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van Klaren;

14. 4 Maart 1939, no. 132, dat ***Suusje Theodora Dom,*** geboren te Soerabaja den 20 September 1919, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Boers;***

15. 22 Maart 1939, no. 39, dat ***Antoni Lobert,*** geboren te 's-Gravenhage den 11 Januari 1937, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***van*** der ***Wel;***

16. 22 Maart 1939, no. 39, dat ***Theresia Janssen, geboren*** te Heerlen den 28 Juni 1929, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Gubbels;***

17. 22 Maart 1939, no. 39, dat ***Johanna Josephina Heideman,*** geboren te Amsterdam den 1 Maart 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Vis;***

18. 22 Maart 1939, no. 39, dat ***Klaas Blom,*** geboren te Leiden den 26 Maart 1930, zijn geslachtsnaam verandere in dien van de ***Boer.***

Bij **besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 25 Mei 1938, no. 4, aan ***Edmond Seket,*** geboren te Malang den 19 April 1917, thans van beroep daggelder bij de Gemeente-Waterleiding te Soerabaja, te vergunnen vóór zijn geslachtsnaam ***Seket*** dien van van ***Kempen*** te voegen;

2. 11 Februari 1939, no. 36, aan ***Eduard*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Steen*** aan te nemen;

3. 13 Februari 1939, no. 4, aan ***Margaretha Maria Meyer,*** geboren te Amsterdam den 14 September 1926, te vergunnen haren geslachtsnaam ***Meyer*** te veranderen in dien van ***Milde;***

4. 14 Februari 1939, no. 38, dat door ***Hadji Mohamad Djen*** den geslachtsnaam ***Djen*** is aangenomen;

5. 14 Februari 1939, no. 39, aan ***Elisabeth*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Leepel*** aan te ***nemen;***

6. ***17*** Februari 1939, no. 21, aan ***Dina,*** zich noemende en schrijvende ***Brouwers,*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Brouwers*** aan te nemen;

7. 17 Februari 1939, no. 22, aan ***Annie Johnnna vergunning*** te verleenen den geslachtsnaam de ***Graaf Guilloud*** aan te nemen ;

8. 24 Februari 1939, no. 8, aan Ir. ***Henri Willem Dumont,*** geboren te Makassar den 14 Augustus 1890, Hoofdingenieur bij den Provincialen Waterstaat van Oost-Java, en zijne wettige nakomelingen te vergunnen vóór den geslachtsnaam ***Dwmont*** dien van ***Pareau*** te voegen;

9. 25 Februari 1939, no. 25, aan ***Bertha*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Savonije*** aan te nemen;

10. 25 Februari 1939, no. 26, aan ***Ewatih*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam de ***Graaf*** aan te nemen;

11. 4 Maart 1939, no. 39, aan ***Hadman,*** ook genaamd ***Willem Hendrik Lodewijk,*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Latuperisa aan*** te nemen;

12. 4 Maart 1939, no. 40, aan Hadji ***Abdulhamid bin*** Hadji ***Adulrohin*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Drahim*** aan te nemen ;

13. 6 Maart 1939, noo 37, aan le ***Frits,*** zich noemende ***Frits Weismann,*** 2e ***Otto,*** zich noemende ***Otto Weismann, 3e Bobby*** zich noemende ***Bobby*** Weismann en 4e Willem, zich noemende ***Willem Weismann,*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam Weismann aan te nemen;

14. 13 Maart 1939, no. 34, aan Raden ***Soepeno Boestaman*** te vergunnen den geslachtsnaam Boestaman aan te nemen.

Nº. 6 , LVIIE JAARGANG JUNI 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NÉDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat 16, 's-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad over drukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2.-, f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij *in* het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewensehte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsehap.

De Verzamelingen van het Genootschap, *in*clusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage*, zijn voor de leden toegankelijk iedere Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke geestelijke vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één, brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksehe Bljeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n. m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in *Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel* ***Witte Brug*** te *Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw ***Koningstraat 21*** te ***Arnhem*** bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het ***American Hotel*** te ***Amsterdam*** van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksehe Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den ***Secretaris.***

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den loop der maand April van het jaar 1939 gepubliceerd de navolgende hierte1ande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van Peter *Poepjen,* te Krommenie, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Poepjen* **in** dien van *Wellinga;*
2. van **Philip** *Troetel,* te Parijs, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Troetel* in dien van *Troeder;*
3. ***van Johannes de** Wijs **en** Jannetje **Maria Otger,*** te Haarlem, ten behoeve van de minderjarige ***Gerdina Jannetta Jongbocr,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Jongboer* in dien van de Wijs;
4. van *Itske Reese,* te Alkmaar, ten behoeve van zijn minderjarigen pupil en pleegkind Geert *van Scheyen,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *van Scheyen* in dien van *Reese;*
5. van *Hermanus Gerardus Buntveld,* verzekeringsagent te 's-Gravenhage, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Buntveld* in dien van ***Muntz;***
6. ***van*** Albert *Jan Feith* en *Hendrika Bredewold,* echtelieden te Zwolle, ten behoeve van hun op 23 Maart 1938 te Meppel geboren pupil ***Johanna** Mulder,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Mulder* in dien van ***Feith;***
7. van ***Leendert Pieter Maaktgeboren,*** majoor-machinist bij de Koninklijke marine, te Ben Helder, zoo voor zich als voor zijn minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van den geslachtsnaam *Naaktgeboren* **in** dien van ***Hoogvliet;***
8. van ***Esther** Cohen,* gescheiden echtgenootc van C. ***B. Koopman,*** te Zaandam, tot het voegen van den naam van ***der** Sluis* voor haar geslachtsnaam *Cohen;*
9. van *Julius Vleeskruijer,* te Amsterdam, zoo voor zich, als voor zijn minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van den geslachtsnaam *Vleeskruijer* in dien van *Godefroa;*
10. van *Johannes Antonie Keij,* te Aalst-Waalre, als voogd over de minderjarige ***Marianneke Petronella Wilhelmina** Ardon,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Ardon* in dien van ***Keij;***
11. van *L. H. Verhaar* en ***E. Staal,*** echtelieden te 's-Gravenhage, ten behoeve van de minderjarige ***Lydia Lucy Staal,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Staal* in dien van *Verhaar.*

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandseh-Indië** hebben verzocht:

1. Het Leo-Comité, tc Semarang, aan don minderjarigen pupil *Johannes* te vergunnen den geslachtsnaam wan ***His*** aan te nemen;
2. F. *Sahupala,* te Bandoeng (West-Java), zijn minderjarigen pleegzoon *Eddie* te vergunnen den geslachtsnaam *Sahupala* aan te nemen;
3. a. ***Eduard** Cornelis **Tjien-Fooh,*** geboren te Paramaribo 7 7 April 1894 en ***b. Willem Evert Tjen-Fooh,*** geboren te Paramaribo 3 Mei 1899, beiden te Batavia, hun te vergunnen hun geslachtsnaam *Tjien-Fooh* te veranderen in dien van *van Eick;*
4. Joenan ***Hasim,*** te Bandoeng (West-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam ***Hasim*** aan te nemen;
5. ***J. Ph. R. van Dorsten*** cm zijn cehtgenoote vrouwe *Caecilia Ferdinanda (Soekarmi),* te Jogjakarta, hun minderjarigen pleegzoon, bij den dool) genaamd *Johannes Ferdinandus Vincentius,* te vergunnen den geslachtsnaam van ***Dorsten aan*** tc nemen;
6. *Hardjoprawiro,* te Ngandjoek (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam ***Moeso*** aan te nemen;
7. *Augustinus Johannes Darman,* te Probolinggo, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Darman* aan te nemen;
8. ***M.*** van ***der Ploeg,*** te Magelang (Midden-Java), zijn mlnderjarige pleegdochter *Toetie* te vergunnen den geslachtsnaam *van* der ***Ploeg*** aan te nemen;
9. ***Charles** Nahumurij,* tc Soerabaja, zijn cchtgenoote, vrouwe *Moerati,* te vergunnen den geslachtsnaam *Herman* aan te nemen ;
10. ***J. J. Schouren,*** te Soerabaja, zijn minderjarigen pleeg zoon Jan ***Willem*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Schouren*** aan te nemen;
11. ***J. Smit Sibinga,*** te Gesangan (Midden-Java), zijn minderjarigen pleegzoon ***Soewarno*** te vergunnen den geslachtsnaam *Smit* aan tc nemen;
12. ***Alrasjid, te** Medan,* hem te vergunnen den geslachtsnaam *Alrasjid* aan te nemen;
13. ***Louis Wilhelm de Riel,*** te Bataria, zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd ***Dicky,*** te vergunnen den geslachtsnaam Groeneweg aan te nemen.

Bij **Koninklijk besluit** is toegestem d:

1. 7 Januari 1939, no. 21, dat ***Hans*** Werner ***Lankheet, ge**boren te Haaksbergen den 8 April 1932, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Heijnen;***
2. 1 Februari 1939, no. 59, dat Maria ***Pisa,*** geboren te Utrecht den 13 Januari 1921, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***van Aken;***
3. 4 Maart 1939, no. 132, dat Emil ***Drijfhout,*** geboren te Leiden den 7 Maart 1933, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Adema;*
4. 24 Maart 1939, no. 54, dat ***Job Leendert Kattestaart, ge**boren tc Middelharnis den 24 April 1876, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van ***Betsman;***
5. ***13*** April 1939, no. 47, dat ***Gerda Duister,*** geboren te Botterclam den 31 Mei 1936, haar geslachtsnaam verandere in dien van Koster;
6. 13 April 1939, no. 47, dat *Leonardina* ***Wilhelmina Boersen,*** geboren te Leiden den 9 Maart 1937, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Wöhler;*
7. ***13*** April 1939, ***no. 47,*** dat ***Wilhelmus Marie de Groot, ge**boren te Breda den 2 Januari 1922 zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Philippi.***

Bij **besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. ***24*** Maart 1939, no. ***25,*** aan ***Everdine*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Bernaards* aan te nemen;
2. 24 Maart 1939, no. 29, aan *August* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Meyer* aan te nemen;
3. 24 Maart 1939, no. 30, aan *Santo* te vergunnen den geslachtsnaam *Kromohardjo* aan te nemen;
4. 28 Maart 1939, no. 23, aan *Gerard Curwiel* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Curwiel* aan te nemen;
5. 30 Maart 1939, no. 37, aan ***Hadji Moeslich*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Moeslich*** aan te nemen;
6. 2 April 1939, no. 15, aan *Wiesje* de *Vouwer* vergunning te verleenen den geslachtsnaam de *Vouwer* aan te nemen;
7. 3 April 1939, no. 17, aan *Theresia Monica* Ida vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Douwes* ***Dekker*** aan te nemen;
8. 6 April 1939, no. 26, aan *Charly, Dicky* en ***Poppy*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam *van Motman* aan te nemen ;

9. 6 April 1939, no. 27, aan *Armand* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Poncin* aan te nemen;

10. 10 April 1939, no. 3, aan *Diena* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Presser* aan te nemen;

11. 10 April 1939, no. 4, aan *Maria Janneke* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Sterling* aan te nemen;

12. 10 April 1939, no. 5, aan *Boenjamin Imoen,* inlands& sergeant der infanterie bij het Linker Half XXIste bataljon te Soerakarta, te vergunnen den geslachtsnaam Zmoen aan te nemen;

13. 10 April 1939, no. 6, aan *Maria Johanna* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Warren* aan te nemen;

14. 3.0 April 1939, no. 7, aan *Cornelis* te vergunnen den geslachtsnaam *Baerveldt* aan te nemen;

15. 10 April 1939, no. 9, aan *Annie* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Langguth Steuerwald* aan te nemen.

Bij **besluit van den Gouverneur van Curaçao is g o e** d g e v o n d e n:

20 Maart 1939, no. 2096, aan *Romualdo Virginio Isabella,* wonende op Curaçao, vergunning te verleenen om zijn geslachtsnaam *Isabella* te veranderen in dien van *Servage.*

Nº. 7 LVIIE JAARGANG JULI 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van *gewone leden.*

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minsteéénlid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van eandidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksehe contribuie voor de gewone leden bedraagt f 10., ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat 6, 's-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop *van* het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad over drukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1—15 expl. f 1.—, f 2.—, f 3.—, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsehap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk ieder en Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van deledenis een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n.m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café *Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te Scheveningen.

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat 21* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag *der* maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *American Hotel* te Amsterdam van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene weekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksehe contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

De Redactie deelt mede, dat zij tot haar leedwezen de gebruikelijke gegevens voor de rubriek ,,Officieele **mede**deelingen betreffende naamsveranderingen en **naamsaan**nemingen" niet heeft ontvangen.

Nº. 8 LVIIE JAARGANG AUGUSTUS 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe 1 eden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1—15 expl. f 1.—, f 2.-, f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren 'en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsebap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk iederen Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke geheele vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n.m. ten 4½ uur, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café *Restaurant „Den Hout". Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Junitot en met September in *Hôtel Witte Brug te Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eerst en Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat 21* te Arnhem bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October totenmetMei, des n.m. ten 8 ure, in het *American Hotel* te *Amsterdam* van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's - Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene weke1ijkschepor-tefeui11e met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genoot schap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaannemiug.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen. [1])

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandseh-Indië** hebben verzocht:

1. ***P.*** *Latuhardarij*, te Makassar, zijn minderjarigen pleegzoon *Willem Marcus* te vergunnen zijn geslachtsnaam *Marcus* te veranderen in dien van *Latuhardarij;*
2. *Gustaaf Adolf Hendrik*, te Magelang (Midden-Java), zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd *Adolf Hendrik*, te vergunnen den geslachtsnaam ***Hendrik*** aan te nemen;
3. *Abdulhakim*, te Mengala (Lampongsche Districten), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Hakim* aan te nomen;
4. *Alit* alias *Mas Ngabehi Ardjo soe poetro*, te Malang (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Ardjo soepoetro* aan te nemen;
5. *A. d. Vischer* (sic) en zijn echtgenoote *L.* C. *Burghgraef*, te Buitenzorg (West-Java), hun minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd *Re* ***mi*** *(Remie) Rudolf*, te vergunnen den geslachtsnaam *Vischer* aan te nemen;
6. *Martho Djorghi* te Batavia, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Djorghi* aan te nemen;
7. G. *A. van Driel*, te Salatiga (Midden-Java), zijn minderjarigen stiefzoon *Johannes Jacobus* ***Petri*** te vergunnen vóór zijn geslachtsnaam *Petri* dien van *van Driel* te voegen;
8. *Charles*, zich noemende en schrijvende *Charles Johannes*, te Laras, Pematang Siantar (Oostkust van Sumatra), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Johannes* aan te nemen;
9. Vrouwe *S. A. van der Lee*, echtgenoote van *J. Ph.* ***Stap***, te Malang (Oost-Java), hun minderjarigen pleegzoon *Willy Freddy Jan* te vergunnen den geslachtsnaam *van* ***der*** *Lee* aan te nemen;
10. *Radian*, zich noemende en schrijvende *Simon Radian*, en zijn echtgenoote *Ribkah*, te Bataria, hun te vergunnen de geslachtsnamen onderscheidelijk *Radian* en *Ribkah* aan te nemen;
11. *J.* P. *L. Passage*, te Tjitjadas bij Bandoeng (West-Java), zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd *Leopold*, te vergunnen den geslachtsnaam *Passage* aan te nemen;
12. ***Louis*** *Hendrik*, zich noemende en schrijvende *Louis Hendrik Croes*, te Padang, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Croesz* aan te nemen;
13. *Raden Iskak*, te Soekaboemi (West-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Roberts* aan te nemen;
14. P. F. *Willé*, te Semarang, zijn minderjarige pleegdochter *Gaby* te vergunnen drn geslachtsnaam *Willé* aan te nemen;
15. Vrouwe F. *E. Nowack*, echtgenoote van *E. de* ***Groot, te*** Batavia, haar minderjarigen natuurlijken zoon ***Erwin*** *Leopold*, geboren te Batavia den 21sten December 1936, te vergunnen vóór zijn geslachtsnaam *Nowack* dien van *de Groot* te voegen;
16. ***Het*** *Bestuur van de Vereeniging Pro Juventute*, te Jogjakarta, zijn minderjarigen pupil *Flip* te vergunnen den geslachtsnaam *Bakker* aan te nemen;
17. *J. C. van Dun*, te Magelang (Midden-Java), zijn minderjarige stiefdochter *Françoise Augustine* te vergunnen den geslachtsnaam *van Dun* aan te nemen;
18. *Roestiman*, te Malang (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Roestiman* aan te nemen;
19. *Het Bestuur van de Vereeniging Pro Juventute*, te Jogjakarta, haar minderjarige pupil *Corrie* te vergunnen den geslachtsnaam *Bekker* ***aan*** te nemen;
20. *H.* de Groot. te Krawang (West-Java), zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd ***Pieter.*** te vergunnen den geslachtsnaam *de* Groot aan te nemen;
21. M. ***van As en*** zijn echtgenoote *Nji Empo*, te Andir (West-Java), hun minderjarigc pleegdochter *Margaretha* te vergunnen den geslachtsnaam *van As* aan te nemen;
22. *Antonius Joopie Sander*, zich noemende en schrijvende *Antonius Joopie Sander Wachman*, te Batavia, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Wachman* aan te nemen;
23. *Karel*, zich noemende en schrijvende *Karel Westerhout*, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Westerhout* aan te nemen;
24. *Noersam*, te Kediri (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Djojoasmoro* aan te nemen.

Aan den **Gouverneur van Suriname heeft** verzocht:

Harriette Juliana Paulina Setropawiro, te Seyersvlyt, in het dietriet Suriname, haar te vergunnen haar geslachtsnaam *Setropawiro* te veranderen in dien van *Vieira.*

Bij **Koninklijk besluit** is toegestemd:

1. ***24*** Maart 1939, no. 54, dat *Theodorus Bernardus Weerman*, geboren te Amsterdam den 26 Augustus 1876 en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *van den Bergh Weerman;*
2. 24 April 1939, no. 99, dat *Wilhelmina Johanna van* ***der Hork,*** geboren te Amsterdam den 23 April 1921, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Leliveld;*
3. 24 April 1939, no. 99, dat *Wilhe7mus* ***Johannes van der Hoek,*** geboren te Amsterdam den 17 Maart 1925, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Leliveld;*
4. 24 April 1939, no. 99, dat Nicolaas *Krijn van der Hoek,* geboren te Amsterdam den 8 Februari 1925, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Leliveld;*
3. 24 April 1939, no. 99, dat *Gezina Hille*, geboren te Leiden den 77 November 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Ombergen;*
6. 24 April 1939, no. 94, dat *Jan Plessius*, geboren te Leiden den 15 Februari 1933, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Mulder;*
7. 17 Mei 1939, no. 72, dat *Peter Bernhard van Horik*, ***geboren*** te Amsterdam den 11 November 1913, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam verandere in dien van ***Hillen;***
8. 17 Mei 3939, no. 72, dat *Andries Cornelis de Vreede,* ***geboren*** te Delft den 26 Juni 1932, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van Leeuwen;*
9. ***17*** Mei 1939, no. 72, dat ***Grietje*** *Schouten*, geboren te Leiden den 9 Juni 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Schoonheden.*
10. 24 April 1939, no. 98, dat *Willem Evert* **Bos,** geboren te Uithuizermeeden den 16 December 1935, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Roseboom* **Bos;**
11. 24 April 1939, no. 98, dat ***Juda*** *Leeraar,* geboren te Amsterdam den 14 Februari 1936, zijn geslachtsnaam verandere in dien van Plas;
12. 17 Mei 1939, no. 71, dat ***Johan*** *Leemans,* geboren te Amersfoort den 16 April 1937, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Wils;*
13. 26 Mei 1939, ***nu.*** 38, dat le. *Tiny Poppe*, geboren te Groningen den 18 Januari 1937, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Kel;***
    2e *Simon* ***Petrus*** *Pooyer*, geboren te Edam den 13 Augustus 1902 en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Portanger;*

---

[1]) Dc in de maanden Mei en Juni van het jaar 1939 in de Nederlandsche Staatscourant gepubliceerde hiertelande gedane verzoeken om naamsveranderingen zullen, aangezien de Redactie deze *niet heeft ontvangen*, in een volgende aflevering van het Maandblad worden afgedrukt.

3e. *Johanna Catharina Berghoef,* geboren te Amsterdam den 4 Juni 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van Bloemkolk;

4e. Johannes *Jonker,* geboren te Alkmaar den 14 Februari 1935, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Gieteling;*

5e. *Cornelis* Marie *Maas,* geboren te Leiden den 31 Januari 1919, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van* der *Meer;*

14. 7 Juni 1939, no. 51, dat *Arend Hoogers,* geboren te Hattem den 15 Juni 1930, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Burgers;*

15. 7 Juni 1939, no. 51, dat Geert *Piest,* geboren te Hoogeveen den 28 Mei 1892 en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Post;*

16. 7 Juni 1939, no. 51, dat *Geertje Piest,* geboren te Coevorden den 20 Juli 1914, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Post ;*

17. 7 Juni 1939, no. 31, dat *Antonie Piest,* geboren te Coevorden den 24 April 1917 en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam verandere in dien van *Post;*

18. 7 Juni 1939, no. 51, dat *Jelle van* **der** *Meer,* geboren te Arum, gemeente Wonseradeel den 18 April 1929, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Broersma;*

19. 7 Juni 7939, no. 31, dat, *Martha Pronk, geboren* tc Groningen den 29 Januari 1936, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Huiting;*

20. 7 Juni 1939, no. 53, dat *Yvonne Patricia Condy,* geboren te Croydon (Engeland) den 30 December 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van **van Zetten;**

21. 7 Juni 1939, no. 53, dat Hendrik *Slont,* geboren te Rotterdam den 31 Augustus 1918, zijn geslachtsnaam verandere in dien van Kramer;

22. 21 Juni 1939, no. 109, dat *Johannes Dessing,* geboren te Leiden den 20 April 1917, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Ooijman;*

23. 21 Juni 1939, no. 109, dat Laurens *Keijzer,* geboren te Den Helder den 26 December 1936, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Voss;*

24. 21 Juni 1939, no. 109, dat *Derek Fisher,* geboren te Streatham (Engeland) den 9 Augustus 1931, zijn geslachtsnaam verandere in dien van van den *Ende;*

25. 21 Juni 1939, no. 109, dat *Hermanna* Zwennis, geboren te Amsterdam den 1 April 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van Snel;

26. 21 Juni 1939, no. 109, dat *Nellie Smit, geboren* te Nieuw-Helvoet den 28 December 1935, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Eskes.*

Bij **besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 24 Maart 1939, no. 11, aan *Hans Pieter Hogendorp, geboren* te Buitenzorg den 8 Nov. 1939, te vergunnen zijn geslachtsnaam Hogendorp te veranderen in dien van Eisinger;

2. 26 April 1939, no. 27, aan Eitty *Irene* vergunning tc verleenen den gesachtsnaam *Simon* aan te nemen;

3. 26 April 19.39, no. 28, aan R. A. *A. Moohamad Notohadisoerjo,* gepensioneerd regent van Banjoewangi, te vergunnen den geslachtsnaam *Notohadisoerjo* aan te nemen;

4. 29 April 1939, no. 27, aan *Sophine Resine* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *van de Rivière* aan te nemen;

5. 29 April 1939, no. 28, aan Mohamad Darif Saleh *Edris* te vergunnen den geslachtsnaam Edris aan te nemen;

6. 10 Mei 1939, no. 34, aan *Sidarta* Bernard *Joeao* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Kremer* aan te nemen;

7. 13 Mei 1939, no. 16, aan *Geertruida Cornelia Randang,* geboren te Soekahoemi (West-Java) den 17 Mei 1931, te vergunnen haren geslachtsnaam *Randang* te veranderen in dien van *Kippers;*

8. 13 Mei 1939, no. 54, aan *Myra* (Mary), zich noemende en schrijvende *Ploem* te vergunnen den geslachtsnaam *Ploem* aan te nemen;

9. 16 Mei 1939, no. 11, aan Johan *Paul Rambaldo* di *Collalto,* geboren te Malang (Oost-Java) den 21 Februari 1906, te vergunnen zijn geslachtsnaam *Rambaldo* **di** *Collalto* te veranderen in dien van di *Collalto;*

10. 16 Mei 1939, no. 21, aan Mieke vergunning te verleenen *den* geslachtsnaam *Bastiaans* aan te nemen.

ll. 25 Mei 1939 no. 24, aan *Raden Mas* Darmokoesoemo te vergunnen den geslachtsnaam Darmokoesoemo aan te nemen;

12. 3 Juni 1939, no. 2, aan Hendrik *Willem* van *Wessem,* tijdelijk waarnemend ingenieur der 2de klasse bij 's Lands Waterstaat, geboren te Soerakarta den 31sten December 1915, tc vergunnen zijnen geslachtsnaam van *Wessem* te veranderen in dien van *Appel;*

13. 14 Juni 1939, no. 32, aan *Piet,* zich noemende en schrijvende *Piet Gouijn* te vergunnen den geslachtsnaam *Gouijn* aan te nemen;

14. 16 Juni 1939, no. 27, aan *Theodoor* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Bruins* aan te nemen;

15. 16 Juni 1939, no. 28, aan *Theresia* Elisabeth vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Karhof* aan te nemen.

Bij **besluit van den Gouverneur van Curaçao** is goedgevonden:

1. 22 April 1939, no. 2874, aan Olimpio *Eustachio Mariana,* op Bonaiu, vergunning te verleenen zijn geslachtsnaam *Mariana* te verandere in dien van Sint *Jago;*

2. 22 April 1929, no. 2875, aan David *Nicolaas Loopweg,* op Curaçao, vergunning te verleenen zijn geslachtsnaam *Loopweg te* veranderen in dien van *Pinto.*

3. 24 Mei 1939, no. 3527, aan *Jacobo Zimmerman,* op Curaçao, vergunning te verleenen zijn geslachtsnaam *Zimmerman* te veranderen in dien van *Delvalle;*

4. 24 Mei 1939, no. *3528, aan Jose Maria Ismael de* Jong, *Oswald* Felix de Jong en *Romualdo Theodoro de Jong, op Curaçao,* vergunning te *verleenen hun* geslachtsnaam de *Jong* te veranderen in dien *van Vidal;*

5. 7 Juni 1939, no. 3844, aan Jan *Marinus Kloot,* op Curaçao, en zijn minderjarige kinderen Adriana *Kloot en Cornelis Hewri Kloot* vergunning te verleenen hun geslachtsnaam Kloot te *veranderen* in dien van Klooster.

NO. 9 LVIIE JAARGANG SEPTEMBER 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10., ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.-.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2., f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk iedere Maandag van 9x-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, *die* tegen' onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n.m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café *Restaurant „Den* ***Hout",*** *Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel* ***Witte Brug te Scheveningen.***

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw Eoningstraat ***21 te Arnhem*** bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het American ***Hotel*** te Amsterdam van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaannemlng.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen [1]).

In de **Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand Juli van het jaar 1939 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:**

1. van *Alexandrine Knottenbelt,* te Wassenaar, als voogdes van *Elisabeth Dijkshoorn,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Dijkshoorn* in dien van *Knottenbelt;*
2. *van Elisa Frederika Hendrika Wolf,* te 's-Gravenhage, tot het voegen van den naam *Barkey* voor haar geslachtsnaam *Wolf;*
3. *van Anna Martha Elisabeth Pollack,* geboren te Zwickau (Duitschland), echtgenoote van Frans *David Rahusen,* te Heemstede, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Pollack* in dien van *Klemm;*
4. van Jan *Visser,* tc Den Helder, ten behoeve van den minderjarige *Renze Stipkes,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Stipkes* in dien van Visser;
5. van *Georg Schiffelers,* te Kerkrade, zoo voor zich als voor zijn minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van den geslachtsnaam *Schiffelers* in dien van *Trost;*
6. van *Theodorus Petrus Maria Ruijs,* als voogd over *Franciscus van Brakel,* geboren te Voorburg 29 October 1937, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *van Brakel in* dien van *Ruijs;*
7. van *Adrianus Johannes Wilhelmus Rosenbaum,* te Hilversum, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Rosenbaum* in.dien van *van Dorpen;*
8. *van Sara* **van** *der* **Veen, te** Huizum, als voogdes over de minderjarige *Martha van der Veen, ten* deze geautoriseerd en bijgestaan door haar echtgenoot *Egberdienus Jan Scheenstra,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *van der Peen* in dien van *Scheenstra;*
9. van *Gerhardus Jacobus Timmerman,* te Groningen, als voogd over dc minderjarige *Willy Elken,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam Timmerman (sic) in dien van *Elken;*
10. *van Gerardus Hendrikus Haller,* los werkman, te Alkmaar, als voogd over *Anna Kohr, tot* het veranderen van dezer geslachtsnaam *Kahr in* dien van *Haller.*

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. *Sjarbyni Tandjoeng,* **te** Batavia, hem te vergunnen den geslachtsnaam Tandjoeng aan te nemen;
2. *Zainoel Arifin,* te Soekaboemi (West-Java), hem en zijn echtgenoote *Nji* Raden *Djoenaenie* te vergunnen de geslachtsnamen onderscheidelijk *Arifin en Soeradirdja* aan te nemen ;
3. *K. Pruys* **van** *der Hoeven en* diens echtgenoote *W. Eichholtz,* te Lebaksari (Poedjon) (Oost-Java), hun minderjarige pleegdochter *Jummy* tc vergunnen den geslachtsnaam *Pruys van der* Hoeven aan te nemen;
4. *Sompij Adolf Ratulolos,* te Bandoeng, hem tc vergunnen zijn gesalchtsnaam *Ratulolos* te veranderen in dien van *Salden;*
5. *W. J. Schra en zijn* echtgenoote *Samiah,* te Buitenzorg (West-Java), hun minderjarigen pleegzoon *Willem* te vergunnen den geslachtsnaam *Schra* aan te nemen.

Aan den **Gouverneur van Curaçao hebben verzocht:**

1. *Harry Hood Prescott,* te Caracas (Venezuela), zijn twee pupillen genaamd George *Edwin Saegers* en *Elba Ruth Sagers* vergunning te verleenen hun geslachtsnaam *Saegers* respectievelijk **Sagers te** veranderen in dien van *Prescott;*
2. *Jacques René Wong Loi Sing,* te Willemstad (Curaçao), hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Wong Loi* Sing te veranderen in dien van *Wonke.*

Bij Koninklijk besluit is toegestemd:

1. 24 April 1939, no. 98, dat Dirk *Westerlaan,* geboren te Groningen den 29 Mei 1937, zijn geslachtsnaam verandere in dien van Smidt;
2. 24 April 1939, no. 98, dat Ada *Hille,* geboren te Koog aan de Zaan den 7 Juli 1937, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Mook;*
3. 17 Mei 1939, no. 71, dat *Alexander Dirkzwager,* geboren te 's-Gravenhage den 30 April 1934, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van Merle;*
4. 7 Juni 1939, no. 53, dat *Yvonne Patrioia Condy,* **geboren te** Croydon (Engeland) den 30 December 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Zetten;*
5. 21 Juli 1939, no. 94, dat David *Bokkie,* geboren te Amsterdam den 5 Maart 1895, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van de *Boek;*
6. *26* Juli 1939, no. 121, dat *Petrus Josephus Beentjes,* geboren te Bergen (N.-H.) den 22 Maart 1921, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Tromp.*

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië is **goedgevonden:**

1. 4 Juli 1939, no. 21, aan Roes *Roestam* te vergunnen den geslachtsnaam *Roestam* aan te nemen;
2. 8 Juli 1939, no. 3, aan Hong Djien *Kwa,* geboren te Amsterdam den 8 Maart 1918, te vergunnen zijn geslachtsnaam *Kwa te* veranderen in dien van Klinkhamer;
3. 18 Juli 1939, no. 23, aan 1. *Petrus,* 2. *Johanna* Maria *Barbara, 3.* Amelia, 4. *Daniel,* 5. Benjamine, 6. James, 7. *Mary,* 8. *Anton en 9. Rudi* vergunning te verleenen den geslachtsnaam 1. en 2. *Mulder,* 3. t/m 5. Bastiaans, 6. en 7. *Clerk, 8.* Wilders en 9. *Matthijs* aan te nemen;
4. 23 Juli 1939, no. 19, aan *Marie Aminaton* vergunning te verleenen den geslachtsnaam Westerman aan te nemen;
5. 23 Juli 1939, no. 20, aan *Gimoen,* Javaansch sergeant der lste klasse, algemeen stamboeknummer 95756, te vergunnen den geslachtsnaam *Hardjoparsiro aan* te nemen;
6. 1 Augustus 1939, no. 24, aan Raden *Achmad Koento,* Javaansch fourier, te vergunnen den geslachtsnaam *Poerwosendjojo* aan te nemen.

---

[1]) De in de maanden Mei en Juni van het jaar 1939 in de Nederlandsche Staatscourant gepubliceerde hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering werden door de Redactie tot haar leedwezen nog niet ontvangen.

Nº. 10 LVIIE JAARGANG OCTOBER 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

'KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve *men* te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze *te* voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat 6, 's-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men *gelieve* zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.—, f 2.-, f 3.-, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt. een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met, extra-nummers van het, Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval *opgave van* het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.-. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk iedere Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht., met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n.m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café *Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug te Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op *een* erkenden Christelijken feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw Eoningstraat *21* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. te 8 ure, in het *American Hotel* te Amsterdam van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven- aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen [1]).

In de **Nederlandsche Staatscourant zijn in den** loop **der maand** Mei **van het jaar 1939 gepubliceerd de navolgende** hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Jan Abraham Cornelis Diepsmeer,* te Deventer, ten behoeve van den minderjarige Gerard *Jans* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Jans* in dien van ***Diepsmeer;***

2. van *Hindrik Geert Dammer,* te Winschoten, ten behoeve van den minderjarige *Auke van* der *Meer* tot het veranderen van diens geslachtsnaam in dien van *Dammer.*

3. van *Jan Ploeger* en zijn echtgenoote *Anna Louisa van't Veen,* te Alkmaar, als voogd en toeziende voogdes van dagje *Reiniera Langeveld,* tot het veranderen van den geslachtsnaam *Langeveld* in dien van ***Ploeger;***

4. van *Jelte Visser,* tc IJmuiden, ten behoeve van den minderjarigen *Pieter* Ferdinand *van* den ***Berg,*** tot **het** veranderen van diens geslachtsnaam *van* den. ***Berg*** in dien van ***Visser;***

5. van Mr. ***Frederik*** *Elisa de Wilde,* te Utrecht, om vergunning tot het voegen van den naam *Neijtzell* bij zijn geslachtsnaam, ten einde voortaan den geslachtsnaam *Neijtzell* ***de*** *Wilde* te dragen;

6. van *Ilsen Ploeg* en zijn echtgenoote *Cornelia Neefkes,* te Alkmaar, als voogd en toeziendc voogdes van ***Annie Monté,*** tot het veranderen van den geslachtsnaam *Monté* in dien van ***Ploeg;***

7. van *Willem Pullen,* te Schiedam, ten behoeve van den minderjarigen *Willem Verkade,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Verkade* in dien van *Pullen.*

In de **Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand Juni** van **het jaar 1939** gepubliceerd **dc navolgende hier** te lande **gedane** verzoeken om **naamsverandering:**

1. van ***Jan*** *Ender,* te Aerdenhout, om vergunning tot het veranderen van den geslachtsnaam *Ender* **in** dien van ***Thesen*** *Ender;*

2. van ***Franciscus*** *Hendrikus van* ***Oostrom,*** tc Utrecht, ten behoeve van den minderjarige *Johannes* ***Leeman,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Leeman in*** dien van van ***Oostrom;***

3. van *Leendert Nieuwbuurt,* te Hoensbroek, ten behoeve van de minderjarige ***Ida*** *Antheunisse,* ***om vergunning tot het*** veranderen van den geslachtsnaam *Antheunisse* in dien van *Nieuwbuurt;*

4. van *Markus Ubels,* te Rinsumdgeest, als voogd over de minderjarige *Froukje* Siekman, tot het veranderen dezer geslachtsnaam *Siekman* in *Ubels;*

3. van ***Geert*** *Drenth* en *Wilhelmina Eshuis,* echtelieden te Zwartslnis, ten behoeve van hun pupil *Lucas* ***van Gaal,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam van *Gaal* in dien van *Drenth;*

ti. van *Johannes* ***Lodewijk*** *Cornelis Abelsma,* ten behoeve van den minderjarigen *Johannes Vunderink,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Vunderink* in dien van *Abelsma;*

7. van *Gradus Heinink,* te Enschede, ten behoeve van den minderjarigen *Johan* ***Monnink,*** tot het veranderen **van diens geslachtsnaam** *Monnink* in dien van ***Heinink;***

8. van *Diederich Joseph Preut* en *Franciscus Hendericus Preut,* te Harlingen, zoo voor zich als voor hun minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van den geslachtsnaam *Preut* in dien van *Pruijt;*

9. van ***Petrus*** *Cornelis Theodorus* ***Mali,*** te Utrecht, ten behoeve van de minderjarigc *Luisa* **Fox,** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam ***Fox*** in dien van Mali;

10. van dc echtelieden ***Bernhard,*** te 's-Gravenhage, ten behoeve van den minderjarige ***Johannes*** *Josephus van* ***der*** *Heijde,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam van der *Heijde* in dien van *Bernhard;*

ll. van *Joannes Engelbertus van Ooyen* en ***Cornelia*** Wilhelmina ***Pont,*** echtelieden, te Hilversum, ten behoeve van den minderjarigen *Marinus* ***Andreas*** Cornelis ***Pont,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Pont*** in dien van *van* Ooyen;

12. van *Hendricus Desire Evcrard Hietberg,* te Zaandam, ten behoeve van den minderjarigcn Willem *Johannes* van der *Well,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam van der *Well* ***in*** dien van ***Hietberg;***

13. van ***Gerrit de*** Haan, te Zaandam, ten behoeve van ***den*** minderjarigen *Barteld Hendrikus Bremer,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Bremer* in dien van de ***Haan;***

14. van *Saloman Asser,* tc Amsterdam, ten behoeve van den minderjarigen ***Meijer Polak,*** tot **het veranderen van diens geslachtsnaam *Polak*** in dien van *Asser;*

15. van ***Johan*** *Hofman* ***en*** *Grietje Brinkman,* echtelieden, te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarigen ***Frans van*** *Woudenberg,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *van Woudenberg* in dien van *Hofman.*

16. van *Alexandrine Knottenbelt,* **te** Wassenaar, **als voogdes van *Elisabeth,*** *Dijkshoorn,* tot het veranderen van den geslachtsnaam harer pupil in dien van *Knottenbelt.*

---

[1]) De Redactie mocht nog slechts de hier medegedeelde gegevens ontvangen. Het ontbrekende volgt later.

Nº. 11 LVIIE JAARGANG NOVEMBER 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:

Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN

Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1, f 2.—, f 3.—, en f 4.— respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen à f 0.25 per stuk, Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar à f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsehap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk iederen Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht,, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des n. m. ten 4½ ure, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café Restaurant *„Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug te Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken of nationalen feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten 2½ ure, in het gebouw *Koningstraat 21* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October tot en met Mei, des n.m. ten 8 ure, in het *American Hotel* te *Amsterdam* van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene weekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of naamsverneming bezwaarschriften zouden wenschen in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn in den loop der maand Augustus van het jaar 1939 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Gesina Martina Rijfkogel,* te Bilthoven, om vergunning tot het veranderen van haar geslachtsnaam ***Rijfkogel in dien van Rijkx;***
2. van *Dirk Mollevanger* ***en Johanna Roman,*** echtelieden te Terneuzen, als voogd en toeziende voogdes van ***Everdina*** Cohen ***Mollevanger,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam in ***dien*** van ***Mollevanger;***
3. van Arend dan ***Mengerink*** en ***Willemina Hendrika Nijhuis,*** echtelieden te Neede (Gelderland), ten behoeve van den minderjarigen Hendrik ***Wittebol,*** om diens geslachtsnaam *Wittebol* te mogen wijzigen in dien van ***Mengerink;***
4. van *Johannes Hendrikus* ***Grothoff en Egberdina Veldhuis,*** echtelieden te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige Ineke *Plokker,* tot het. veranderen van dezer geslachtsnaam *Plokker* ***in*** dien van *Grothoff.*

In de **Nederlandsche Staatscourant** zijn **in den loop** der maand September van het jaar 1939 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Siebren* ***van der Vegt,*** te Wormer, ten behoeve van zijn pupil, geboren 6 Mei 1933 te Soerabaja uit de **inlandsche** vrouw ***Marijah,*** om vergunning tot het aannemen van den voornaam *Harmen* en den geslachtsnaam ***van der Vegt;***
2. ***van*** *Joannes Josephus Kiebert* ***en*** zijn echtgenoote ***Henrica*** *Joanna van Woerkom,* als voogd en toeziende voogdes ***over*** *Theresia Maria van Woerkom,* geboren te 's-Gravenhage **op** 3 September 1936, om vergunning den geslachtsnaam van *Woerkom* van voornoemde minderjarige te veranderen in dien ran ***Kiebert;***
3. van *Dirk Dillingh,* te Veenendaal, voogd over na te melden minderjarige, diens echtgenoote *Wilhelmina* ***Kok,*** te Veenendaal, en *Adriaan* ***Vogelaar,*** te Sassenheim, toeziend voogd over na te melden minderjarige, strekkende tot **naamsverandring** van den op 10 Februari 1937 te Leiden geboren minderjarigen Dirk ***Plagmeijer,*** in dier voege, dat deze in den vervolge den geslachtsnaam *Dillingh* zal mogen voeren ;
4. van Mr. ***H.*** Schokking, te Oegstgeest, als voogd over den minderjarigen ***Guy*** Raymond ***Louis Zijlmans,*** om vergunning diens geslachtsnaam ***Zijlmans*** te veranderen in dien van Schokking;
5. van *Jan Aart Verdoold,* te Mettmann, Gut Korreshof 30 (Duitschland), ten behoeve van de minderjarige ***Christina Kool, om*** vergunning tot het veranderen dezer geslachtsnaam *Kool* in dien van ***Verdoold;***
6. van *Gerhard* ***Johannes Martinus Aan de Stegge*** en Johanna *Wilhelmina* Koomen, echtelieden te Amsterdam. ten behoeve van de minderjarige ***Helena Agnes Maria Knaape,*** om vergunning tot het veranderen van dezer geslachtsnaam ***Knaape*** in dien van Aan de ***Stegge;***
7. van *Arie* de ***Jong*** en ***Neeltje Johanna*** Kooyman, echtelieden, te Dordrecht, ten behoeve van de minderjarige ***Suzanna Blokland,*** om vergunning tot het veranderen dezer geslachtsnaam ***Blokland*** in dien van de ***Jong.***

Aan den **Gouverneur-Generaal van Nederlandseh-Indlë hebben verzocht:**

1. ***H. P. M.*** Kim. te Meester-Cornelis, om zijn meerderjarigen kinderen, bij den doop genaamd ***Jacob, Edith, Cornelia, Henri, Johan, Herman en Juliana,*** te vergunnen den geslachtsnaam Kim aan te nemen;
2. *Albertus Firman,* tc Tandjoengkarang (Lampongsehe Districten), om **vergunning** den geslachtsnaam ***Firman*** aan' te nemen;
3. A. Preis, ***te Padang,*** om **zijn** minderjarige pleegdochter ***Zaina,*** zich noemende ***Anna Marie Preis,*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Preis*** aan te nemen;
4. Jan ***Eshuis,*** te Magelang, om **zijn** minderjarigen pleegzoon Jan te vergunnen den geslachtsnaam ***Eshuis*** aan te nemen;
5. ***Friedrich Cd Rumpf,*** te Depok (West-Java), om zijn minderjarigen pleegzoon ***Paul Friedrich*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Rumpf*** aan te nemen;
6. G. ***J. A. Beijerinck,*** te Banjoemas, om aan zijn minderjarige pleegkinderen ***Maria Elisabeth, Frieda Gerardina Gabrielle*** en Johanna Maria te vergunnen den geslachtsnaam ***Beijerinck*** aan te nemen;
7. ***Mas Glompong,*** te Jogjakarta, om vergunning den geslachtsnaam ***Glompong*** aan te nemen;
8. ***Mas*** Soemarto, te Batavia, om vergunning den geslachtsnaam ***Oosterma*** aan te nemen;
9. *Soekirman,* te Poerwokerto, om vergunning den geslachtsnaam ***Mangkoesoedarmo*** aan te nemen;
10. ***Martin Rainy Adolf,*** te Bandoeng, om vergunning den geslachtsnaam ***James*** aan te nemen;
11. ***P. J. H. Bessems en*** zijn echtgenoote vrouwe Sanikem, te Jogjakarta, om hun minderjarige pleegdochter ***Elisa*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Bessems*** aan te nemen;
12. ***Piet Wittenrood,*** te Mataram (Bali en Lombok), om zijn minderjarigen halfbroeder, bij den doop genaamd ***Johannes,*** en aan zijn minderjarige halfzuster, bij den doop genaamd Emmy, te vergunnen den geslachtsnaam ***Bauer*** aan te nemen ;
13. ***R. E. Greeber,*** te Lawang (O.-Java), om aan zijn minderjarige pleegkinderen ***Johanna Helena*** Dams, geboren te Soerabaja op 28 Maart 1927, en ***Petronella Jeane Dams,*** geboren te **Tegal** op 4 Juni 1928, te vergunnen hun geslachtsnaam ***Dams*** te veranderen in dien van ***Greeber;***
14. *Frits IJsbrand Jacob Polak,* te Semarang, om **vergunning** vóór zijn geslachtsnaam ***Polak*** dien van Haag te voegen en zich alzoo voortaan te noemen ***Frits IJsbrand Jacob*** Haag ***Polak.***

Aan den **Gouverneur van Curaçao hebben v e r z o c h t:**

1. *Jacques* René Wong ***Loi Sing,*** te Willemstad, om **vergunning** zijn geslachtsnaam ***Wong Loi Sing*** te veranderen in dien van ***Wonke;***
2. ***Carlos Arturo Calvo,*** zich noemende ***Carlos Arturo Ugueto*** en ***Luis Pascual Anibal Calvo,*** zich noemende ***Luis Pascual Anibal Ugueto,*** om **vergunning** hun geslachtsnaam ***Calvo*** te veranderen in dien van ***Ugueto.***

Bij **Koninklijk Besluit is t o e g e s t e m d:**

1. 21 Juni 1939, no. 112, dat ***Margaretha Petronella Kroonstuiver,*** geboren te Zeist den 9 April 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van Ebeling;
2. 21 Juni 1939, no. 112, dat ***Jacob Naaktgeboren,*** geboren te Puttershoek den 22 April 1880, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van ***Naaborg;***
3. ***21*** Juni 1939, no. 112, dat ***Willemijntje Naaktgeboren, ge*** boren te Delft den 3 October 1904, haar geslachtsnaam verandere in dien van Naaborg;
4. 21 Juni 1939, no. 112, dat ***Cornelis Naaktgeboren,*** geboren te Delft den 23 December 1905, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van ***Naaborg;***

5. 21 Juni 1939, no. 1.12, dat *Johannes Naaktgeboren,* geboren te Delft den 25 Maart 1907, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Naaborg;*

6. 21 Juni 1939, no. 112, dat *Suzanna* **Johanna** Naaktgeboren, geboren te Delft den 23 Augustus 1913, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Naaborg;*

7. 21 Juni 1939, no. 112, dat *Lijntje Adriana Naaktgeboren,* geboren te Delft den 29 October 1915, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Naaborg;*

8. 19 Juli 1939, no. 24, dat *Maria Yvonne Hake,* geboren te 's-Gravenhage den 4 November 1937, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Zijderveld;*

9. 19 Juli 1939, no. 24, dat Vera *Roodveldt,* geboren te Utrecht den 8 Juli 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Swijnenberg;*

10. 19 Juli 1939, no. 24, dat ***Hendrik Kloot,*** geboren te Edam den 1 October 1919, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Kroon;*

ll. 19 Juli 1939, no. 24, dat ***Gerrit*** *Kloot,* geboren te Edam den 23 Juni 1923, zijn geslachtsnaam verandere in dien van Kroon;

12. 19 Juli 1939, no. 24, dat *Neeltje* **Kloot,** geboren te Edam den 9 November 1924, haar geslachtsnaam verandere in dien van Kroon;

13. 26 Augustus 1939, no. 72, dat *Adrianus* **Johannes** *van* **der** *Meer,* geboren te Utrecht den 6 October 1915, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van **Straatman;**

14. 26 Augustus 1939, no. 73, dat ***Jozef Gerardus Maria Habets*** geboren te Wijlre den 19 Maart 1937, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Eijck;*

15. 26 Augustus 1939, no. 73, dat *Wilhelmina Petronella van Berkel,* geboren te Ginneken en Bavel den 20 Juni 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Coppens;*

16. 26 Augustus 1939, no. 73, dat *Henricus Markmann,* geboren te Rotterdam 21 Mei 1916, en ***diens*** minderjarig? wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *van Houten;*

17. 26 Augustus 1939, no. 73, dat *Raymonde* **Levy** *Hekman,* geboren te Amsterdam den 14 Maart 1917, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Hekman;*

18. 26 Augustus 1939, no. 74, dat Dina *Louise,* geboren tc Manokwari (Noord Nieuw Guinea) omstreeks 1914, den geslachtsnaam ***Schippers*** aanneme ;

19. 7 September 1939, no. 37, dat ***Desirée Bergwerf,*** geboren te Leidschendam den 24 December 1918, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Juyn;*

20. 7 September 1939, no. 37, dat ***Jan Kloeze,*** geboren te Amsterdam den 31 December 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Bijlsma;*

21. 7 September 1939, no. 37, dat ***Wilhelmina Johanna*** *Bergwerff,* geboren te Rotterdam den 19 October 1920, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Dorssen;*

22. 7 September 1939, no. 37, dat ***Johanna*** Wilhelmina *van Mierlo,* geboren te Heerlen den 22 December 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Beijersbergen van Henegouwen.***

Bij besluit **van den** Gouverneur-Generaal **van Nederlandsch-Indië** *is* goedgevonden:

1. 13 Mei 1939, no. 17, aan Hendriette *Cornelia Orek,* geboren te Poerworedjo (Midden-Java) den 8 Maart 1931, te vergunnen vóór haar geslachtsnaam *Orek* dien van *Roosenschoon* te voegen;

2. 3 Augustus 1939, no. 17, aan ***Johan*** *August* Purvis, werktuigkundig electrotechnisch opzichter bij de Boekit-Asam steenkolenmijnen te Tandjoeng-Enim (Palembang), vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Karim* aan te nemen;

3. 5 Augustus 1939, no. 1, aan ***Else Maria Anna*** *Schwarz,* geboren te Batavia den 5 Augustus 1929, te vergunnen vóór haar geslachtsnaam ***Schwarz dien*** van ***Metzelaar*** tc voegen;

4. 15 Augustus 1939, no. 22, aan ***Jacobus*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Meeng*** aan te nemen;

5. 15 Augustus 1939, no. 23, aan Ina *Daisy* vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Cray Lingard*** aan te nemen;

6. 17 Augustus 1939, no. 30, aan ***Hubertine Hermine*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Brieve*** aan te nemen;

7. 19 Augustus 1939, no. 28, aan 1. *Cornelis,* 2. ***Willem Pieter*** *Johannes,* 3. ***Bertha, 4. Willem, 5. Boekmaaah*** alias *Nji Manah,* 6. *Jhony* en 7. ***Toetie*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam 1. ***Stoutjesdijk,*** 2. Priem, 3. ***Berghout*** en 4. t/m 7. de *Visch Eybergen* aan te nemen;

8. 22 Augustus 1939, no. 14, aan ***Dicky Harry*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Hakke*** aan te nemen;

9. 22 Augustus 1939, no. 45, aan Immy, zich noemende *Immy Liku,* thans echtgenoote van ***Wilhelm Hooghwinkel,*** vergunning tc verlernen den geslachtsnaam ***Liku*** aan tc nemen;

10. 26 Augustus 1939, no. 42, aan *Willy* vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***Diets*** aan te nemen,;

ll. 9 September 1939, no. 28, aan *Roepi* alias ***Jakoep*** vergunning tc verleenen den geslachtsnaam ***Jacques*** aan te nemen;

12. 11 September 1939, no. 11, aan ***Hajoeni,*** zich noemende en schrijvende ***Henriëtte Kroon,*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam Kroon aan te nemen.

Nº. 12 LVIIE JAARGANG DECEMBER 1939

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Dr. Th. R. VALCK LUCASSEN
Huize Eikenrode, Driebergen.

Algemeen-e Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van t en min s t e é é n 1 i d, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den S e c r e t a r i s.

Contributie.

De **jaarlijksche c o n t r i b u** tie voor de gewone leden bedraagt f 10., ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting v 6 6 **r** 1 M **a a r** t op **postrekening no. 20910** van den „P e n n i n g m e e s t *er* **v a n** het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde 'contributie met verhooging **v a n** inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen **vóór** het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

O p z e g g i n g moet geschieden **v ó ó r** 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de **a b o n n e m e n t s** gelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor ni e t-1 e d en van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het **Maandblad verkrijgbaar** tegen eene **abonnementsprijs** van f lO.-.

Men gelieve zich hiervoor op **te** geven bij den H o of **d**redacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: C **o n**tributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het **benoo**digde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De **prijs** bedraagt voor 1-15 expl. f **1.—**, f **2.—**, f 3., en f **4.—** respect. voor **¼, ½, ¾** en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met **¾** kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exempl. treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met ex t **r** a-nummer **s** van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen **à** f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor **zoover** leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar **à** f l.-. Voor complete oude jaargangen *is* d e prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

D e V e r z a m e l i n g e n v a n h e t G e n o o t s c h a p, inclusief de B i b l i o t h e e k, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk i e d e r e n M a a n d a g v a n **9½-12** en van 2-5 uur en **iederen** D o n d e r d a g van 9x-12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de **l e d e n** is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten **dienste** staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van e 1 k e g e **s** t e 1 d e v **r a a g** wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f **1.—** ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen,, in **één** brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. 'Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeliug door het Bestuur — dit tarief worden v e r 1 **a** a g d.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden o **n** b e **a n** t w o o r d terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van **i e d e r e** maand, des n.m. t en **4½** u **r** e, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café Restaurant *„Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni t o t en m et S e p t e m b e r in *Hôtel Witte Brug* te *Scheveningen.*

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken of nationalen feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des n.m. ten **2½** ure, in het gebouw *Koningstraat 21* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de Groep van in Gelderland wonende leden en op den tweeden Woensdag der maanden October t o t en m et M ei, des n.m. t en 8 **u r** e, in het *American Hotel* te *Amsterdam* van de Groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap **toegankelijk.**

Wekelijksche Portefeuille.

Voor àe te **'s**- Gr avenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene w e k e 1 ij k **s** c h e p o **r**t e f e **u** i 11 e met tijdschriften, waarvoor hunne **jaarlijksche** contributie met f **5.—** wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau v a n h e t G e n o o t **s** c h a **p**, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Naamsverandering en naamsaanneming.

Aan belanghebbenden, die tegen op pag. 3 van den omslag medegedeelde aanvragen om naamsverandering of **naamsver**neming bezwaarschriften zouden **wenschen** in te dienen, wordt in overweging gegeven zich voor inlichtingen te wenden tot den Secretaris.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de **Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand October van het jaar 1939 gepubliceerd de navolgende** hier le lan de gedane verzoek en om naamsverandering:

1. van *Willem Thomassen,* te IJmuiden, om vergunning tot het veranderen van zijn geslachtsnaam l'homassen in dien van *Keyman;*
2. van Wilhelmina Klaassen, te Leersum, als moeder-voogdes over haar zoon *Jan Delia Klaassen,* geb. 13 Maart 1931, om vergunning tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Klaassen* in dien van *van Hasselt;*
3. van Andries *Moes,* te Overschie, en zijn echtgenoote *Engelina* de Jonge, ten behoeve van de minderjarige *Antje de Jonge,* geboren te Emmen op 20 Maart 1923, tot het veranderen dezer geslachtsnaam *de Jonge* in dien van Moes;
4. van Sophia *Smink,* te Vroomshoop (gem. den Ham), om vergunning tot het veranderen van haar geslachtsnaam *Smink* in dien van *Bloemhof;*
5. *van Jacobus Broekhuijsen en Schoontje* Ossendrijver, echtelieden te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarigen Salomon *Denneboom,* om *vergunning* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Denneboom* in dien van *Broekhuijsen;*
6. *van Hendrik Amons* en zijn echtgenoote *Marie Jeanne Povinelli,* te Rotterdam, om vergunning den geslachtsnaam van laatstgenoemde te veranderen in dien van *Andersen;*
7. van *Reinieres Johannes Jansen,* te Rotterdam, ten behoeve van de minderjarige *Heather Joyca Warner* tot het veranderen van den geslachtsnaam *Warner* in dien van *Jansen;*
8. van *Petronella van der Kloot,* te 's-Gravenhage, om vergunning tot het veranderen van haar geslachtsnaam van der Kloot in dien van *Mijnlieff van der Kloot;*
9. van *Paulus Maria Brancart en Joanna Josephina Maria Botterman,* echtelieden te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Hubertina Stevens* om vergunning tot het veranderen dezer geslachtsnaam *Stevens* in dien van *Brancart;*
10. van *Adreas de Geus* en zijn echtgenoote *Cornelia Catharina Nettenbreyers,* te Zuid- en Noordschermer, als voogd en toeziende roogdcs van *Dirk Babbeko,* om vergunning tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Babbeko* in dien van de Geus.

Rectificatie:

In het maandblad van September j.l. stond onder de rubriek verzoeken om naamsverandering bij erte1ande sub no. 9 vermeld:

van *Gerhardus Jacobus Timmerman,* te *Groningen,* als 'voogd over de minderjarige *Willy Elken,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Timmerman* in dien van *Elken.*

Dit moet zijn:

van *Gerhardus Jacobus Timmerman,* te Groningen, als voogd over de minderjarige *Willy Elken,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Elken* in dien van Timmerman.

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. *A. L. Kähler,* te Moeara-Enim (Palembang), om aan zijn minderjarige pleegdochter *Theresia* te vergunnen den geslachtsnaam *Kähler* aan te nemen;
2. De echtelieden *J. A. Lemaire* en vrouwe *E. Versignij,* te Semarang, om aan hun minderjarige pleegdochter *Wilhelmina Pilouw,* geboren te Semarang 28 Maart 1933, te vergunnen vóór haar geslachtsnaam *Pilouw* dien van *Lemaire* te plaatsen en zich alzoo te noemen *Wilhelmina Lemaire-Pilouw;*
3. Mevr. de Wede. *J. Köllner,* geboren *Tholense,* te Buitenzorg, om aan haar minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd Hans, te vergunnen den geslachtsnaam *Köllner* aan te nemen;
4. *A. C. Heuer,* te Batavia, om aan zijn minderjarige pleegkinderen, bij den doop genaamd *Friedrich Wilhelm* en *Theresia Amalia,* te vergunnen den geslachtsnaam *Heuer* aan te nemen;
5. *Lasimoen,* alias *Poerwoatmodjo,* te Malang, om hem te vergunnen den geslachtsnaam *Poerwoatmodjo* aan te nemen;
6. *H. A. Meyer,* te Soemberwadoeng (Oost-Java), om aan zijn minderjarigen pleegzoon *Jan Boviran* te vergunnen den geslachtsnaam *Meyer* aan te nemen;
7. *Hemmo de Jonge,* te Wonosobo, om aan zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd *Derk Jan,* te vergunnen den geslachtsnaam de Jonge aan te nemen.

Aan den Gouverneur van Curaçao heeft verzocht:

1. *Pedrito Pablo Teresa,* zich noemende en teekencnde *Pedrito Pablo de Windt,* om vergunning zijn geslachtsnaam *Teresa* te veranderen in dien van de *Windt.*

Bij **Koninklijk Besluit** *is* toegestemd:

1. *26* Augustus 1939, no. 72, dat *Cilie* Ada *Johanna Roefs,* geboren te 's-Gravenhage den 17 September 1925, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Oostdam;*
2. 2 October 1939, no. 99, dat *Pieter Overduin,* geboren te Leiden den 28 Juli 1933, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Wallach;*
3. 2 October 1939, no. 100, dat *Johanna* Sophia *Groeneveld,* geboren te Groningen den 29 April 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Broekcma;*
4. *2* October 19.39, no. 100, dat, *Grietje de Kort,* geboren te Leiden den 22 October 1928, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Ponsioen;*
5. *2* October 1939, no. 100, dat *Ottoline Alkema Sober,, geboren* te Amsterdam den 28 Januari 1920, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Naber;*
6. *2* October 1939, no. 100, dat *Everardus van* Veen, geboren te Leiden den 28 Februari 1923, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van der* Keur.

Bij **besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië** *is* **goedgevonden:**

1. **9 September 1939, no. 13, aan** *Kurt Hans Reynhart,* **geboren** te Meester-Comelis (West-Java) den 18 Mei 1908, en zijn wettige nakomelingen te vergunnen vóór hun geslachtsnaam *Reynkart* dien van *Petersdorff* te voegen;
2. 9 September 1939, no. 14, aan *Joseph Christiaan Maurits Wong Lun Hing,* tijdelijk werkzaam gesteld als licentie-ambtenaar bij het Crisis Invoer Bureau van het Departement van Economische Zaken te Batavia-Centrum, geboren te Parimaribo (Suriname) den 22 Juni 1891, en zijn wettige nakomelingen te vergunnen hun geslachsnaam *Wong Lun Hing* te veranderen in dien van van *Wollingen;*

3. 11 September 1939, no. 4, aan *Yvonne van* Wieringen, geboren te Antwerpen den 26 Juli 1936, te vergunnen haar geslachtsnaam *van* Wieringen te veranderen in dien van *Merle;*

4. 14 September 1939, no. 28, aan *Soelinah* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Forner* aan te nemen;

5. 19 September 1939, no. 5, aan *Henriette* Brons, geboren te Pengalengan (West-Java) den 11 October 1931, te vergunnen haar geslachtsnaam *Bram* te veranderen in dien van van *Gent ;*

6. 19 September 1939, no. 8, aan *Jan Johny* André, geboren te Keboemen (Midden-Java) den 6 December 1928, te vergunnen zijn geslachtsnaam André te veranderen in dien van van der *Linde;*

7. 19 September 1939, no. 10, aan *Annie* vergunning te verkenen den geslachtsnaam *Betke* aan te nemen;

8. 19 September 1939, no. 26, aan *Johanna Cornelia,* zich noemende *Johanna Cornelia Burkens,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Burkens* aan te nemen;

9. 27 September 1939, no. 36, aan *Lilian Yvonny* vergunning te verleenen den geslachtsnaam den. *Enting* aan te nemen;

10. 27 September 1939, no. 37, aan *Johannes Simon* en *Cornelis* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Woithe* aan te nemen;

11. 27 September 1939, no. 38, aan a. *Dirk Caspar,* zich noemende *Dirk Caspar Brockz,* b. *Freddy,* zich noemende *Freddy Dubois, c. Cornelis Gerardus,* zich noemende *Cornelis Gerardus Schaap,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam a. *Brockz, b. Dubois,* c. *Schaap* aan *te* nemen;

12. 30 September 1939, no. 7, aan *Nono Clemens* Maria vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Rigault* aan te nemen;

13. 30 September 1939, no. 8, aan *Elly* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Wijnstok* aan te nemen;

14. 13 October 1939, no. 25, aan Henriëtte *Elize* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Beemer aan* te nemen.

Bij besluit van den Gouverneur van Curaçao is goedgevonden:

1. 7 September 1939, no. 5755, aan *Calitu Juan Margarita* vergunning te verleenen zijn geslachtsnaam *Margarita* te veranderen in dien van de *Pool;*

2. 20 September 1939, no. 3250, aan *Sixto Benicio Sprothoaars,* op Curaçao, vergunning te verleenen zijn geslachtsnaam *Sprothoaars* te veranderen in dien van *Sprock.*